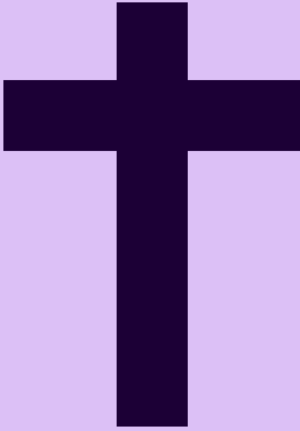

Diuusi ñiooquida
utuducami oodamicλλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diuisi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	64
RUUCASI	102
VUAANA	167
HECHOS	218
ROMANOS	276
1 CORINTIOS	302
2 CORINTIOS	326
GÁLATAS	343
EFESIOS	353
FILIPENSES	362
COLOSENSES	368
1 TESALONICENSES	374
2 TESALONICENSES	379
1 TIMOTEO	382
2 TIMOTEO	390
TITO	395
FILEMÓN	399
EBREOS	401
SANTIAGO	421
1 PIIDURU	427
2 PIIDURU	435
1 VUAANA	440
2 VUAANA	446
3 VUAANA	447
UUDASI	448
APOCALIPSIS	451

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana **△Suusi Cristo aidasi aimraitadai tami oidigi daama**

¹ Potaa△giducataidai △△qui aaduñdacarud△ Suusi Cristo ismaacada arcajiudad△ araí Davicaru dai Davicaru arcajiudad△ Avraañicaru.

² Avraañicaru △roogad△ Isaacaru, Isaacaru △roogad△ Jacocar, Jacocar △roogad△ Judacaru dai aa ismaacada maamarai △gai. ³ Judacaru △roogad△ Paaresicaru daid△ Saaracaru daid△ ad△△△ Tamara taa△giducataidai, Paaresicaru △roogad△ Esinomicaru, Esinomicaru △roogad△ Aramacaru.

⁴ Aramacaru △roogad△ Aminadabacaru, Aminadabacaru △roogad△ Naasonacaru, Naasonacaru △roogad△ Salmonacaru, ⁵ Salmonacaru △roogad△ Boosocaru daid△ ad△△△ Raaba taa△giducataidai, Boosocaru △roogad△ Obedicaru daid△ ad△△△ Ruuta taa△giducataidai, Obedicaru △roogad△ Isaícaru.

⁶ Isaícaru △roogad△ araí Davicaru, daid△ araí Davicaru △roogad△ Salomoñicaru daid△ ad△△△ △Urriasicaru ooñigad△.

⁷ Daid△ Salomoñicaru △roogad△ Roboamicaru, Roboamicaru △roogad△ Aviiasicaru, Aviiasicaru △roogad△ Asacaru, ⁸ Asacaru △roogad△ Josapaataru, Josapaataru △roogad△ Joramacaru, Joramacaru △roogad△ Usiasicaru, ⁹ Usiasicaru △roogad△ Jotamacaru, Jotamacaru △roogad△ Acasicaru, Acasicaru △roogad△ Esequiiasicaru, ¹⁰ Esequiiasicaru △roogad△ Manaseesicaru, Manaseesicaru △roogad△ Amoñicaru, Amoñicaru △roogad△ Josiiasicaru, ¹¹ Josiiasicaru △roogad△ Jeconiiasicaru dai aa ismaacada maamarai △gai. △gai oidacataidai aidasi araigad△ Babilooniana oidacami divia d△v△△ragad△ana △judidíu dai maisapicami vuucai mui g△d△v△△ragamu.

¹² Dai gooqui△ra Jeconiiasicaru △roogad△ Salatielicaru, Salatielicaru △roogad△ Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaru △roogad△ Aviudicaru, Aviudicaru △roogad△ Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru △roogad△ Asoracaru, ¹⁴ Asoracaru △roogad△ Sodocaru, Sodocaru △roogad△ Aquimicaru, Aquimicaru △roogad△ Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaru △roogad△ Eleasaracaru, Eleasaracaru △roogad△ Matanacaru, Matanacaru △roogad△ Jacocar, ¹⁶ Jacocar △roogad△ Osee ismaacada arcunad△ María dai María ard△△△ Suusi ismaacada △raCristo.

¹⁷ Tami g△a△gai baivustaama dan maacova oodami ismaacada oidacataidai aidasi oidacataidai Avraañicaru abiaad△ra asta aidasi oidacataidai Davicaru uucami tomasi mai△v△△si △△pana oidacataidai dai △△ra baivustaama dan maacova Davicaru abiaad△ra asta aidasi araí Babilooni△ra oidacami maisapicami vuucai △judidíu Babilooniamu △gai mai△v△△scatai △△pana oidacataidai dai △△ra baivustaama dan maacova aid△ abiaad△ra asta aidasi vuusai △Cristo, △gai mai△v△△scatai △△pana oidacataidai.

¹⁸ Aduucai △ra△dui tai divia Suusi Cristo: María ard△△△ dai casi arg△ncuucunacamicataidai △gai △△madu △Osee d△mos maiquia △mapai oidacataidai, taid△ María nonoatu guvucadad△c△△△ Diuusi Ib△ad△. ¹⁹ △Osee △ra△mo c△△△i c△△ga tuigacami dai maítip△lidadai ismatiagi △oodami isnonoacataidai △María, baiyoma ip△lidadai △gai isastocai dagituugi sai maisoimaa taatatludana △t△△aan△adamidag△. ²⁰ Dai aidasi quiaa t△△gitoitadai △Osee gomaasi, tai coosigad△ra g△maasitu △mo Diuusi △aañicaru△ daid△ it△△dai:

—Osee Davicarū cajiudadā, maitiduaadicuda vāānāñi āMaría vaidā argāoofñacana, Diuusi Ibādā guvucadācādā viaaca agai agai aali oodami. ²¹ Agai marata agai āmo ali gāli pai Suusi tāā. ASuusi cāagacāgā vuvaida agai oodami soimaascamigādāiñdāgā ismaacādā vaavoitudagi cascādā potāāgiduca agai agai —astātdai.

²² Aidasi āpādūi gomaasi aidā āpādūi ismaacādā aagai Diuusi gāñiooquituldiadāmigacādā saidā icaiti:

²³ Āmo ali tāji nonoatumu dai maratamu āmo ali gāli dai Emanuel aagadamu oodami.

Ascaiti Diuusi. Emanuel itāiya ālidi: Diuusi gāāmadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nānā āOsee poduucāi idui isducatai aagidi āDiuusi tāāñicarudā, vāāna agai āMaría. ²⁵ Dāmos maiaabana voo agai asta aidasi marai āMaría. Agai ārtuucamidāgā maradā tai Suusi tāā.

2

¹ ASuusi Beleenāgā vuusai Judeea dāvāāgīāgā, aidāsīdā āEroodasi āgāicātādai ami dāvāāgīāgā. Tai ami Jerusaleenāgā Judeea dāvāāgīāgā dada chīāāqui cācāāli. Jerusaleenāgā sioma muidu oidacami siaa āmapācāgā Judeea dāvāāgīāgā. Acācāāli ismaacādā ami dada cāā maātā nāidi sisiaavugai. Siaalico padāgā dada ācācāāli, ² dai gatācācāimi daidā icaitimi:

—Vaaco daja aapimā judidūi gānraīgā ismaacādā vuusai, nāidi aatāmā siaavugāigādā cascādā dada aatāmā dai siaa duutuda ragai —ascaiti ācācāāli.

³ Dai aidāsīdā āgāi Eroodasi mai gomaasi aliā duadimū agai. Agai poliditadai isoidaca agai āmai rāi siāgai camaitātāānādā agaitadai. Dai vāāsi āoodami Jerusaleenāgā oidacami aliā duduaadimū āpā. Agai poliditadai isātātāānādami istutuiditadai isgāncocodagi. ⁴ Taidā āEroodasi āmpagi vāāsi āpapaali baitāguucacāmigādā, āāmadu āmamaātuldiadami Diuusi sāālicāmigādā dai tācācāi saaco vuusia agaitadai āCristo. ⁵ Tai agai āa noragi daidā itātādai:

—Beleenāgā tami Judeea dāvāāgīāgā, dai Diuusi ñiooquituldiadāigādā ooja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacādā Beleenāgā oidaca agai Judeea dāvāāgīāgā āa judidūi vaamioma siaa duutudamū siaa judidūi.

Agai saagida vuusia agai āmo gāā tāānādami.

Dai agai tāānādāmū ājudidūi.

Ascaiti Diuusi —astātdai agai.

⁷ Taidā āEroodasi āstocāi vāi ācācāāli ismaacādā dada siaalico padāgā, dai cāāgā tācācāi suu duucu gāmaasitu āsiaavugai. ⁸ Dai gooquīāgā ootoi āEroodasi ācācāāli Beleenamū daidā itātādai:

—Imivurai dai gaaga āali siāāñi dai māsiāāscādā tāgiagi vārai dadacāi giāāgida nai āānā āpā māā siaa duutudagi —astātdai āEroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potātādai ārāi taidā ācācāāli iji. Daidā āsiaavugai ismaacādā tāā agai vāāsāquīoma mosbaitāqui imāitadai. Taidā cāquīvā āsiaavugai daama siaaco daacātādai āali siāāñi. Dai aidāsī ācācāāli tāā āsiaavugai aliā baigāpāāli.

¹¹ Dai vaapācācāi ami quīiyāgā tāā agai āali siāāñi āāmadu ādāādā. Dai gāntootonācādā guuquīvā dai siaa duutuli āgai āali siāāñi dai gooquīāgā cuupioco agai gāncājojoñigā dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra ārāmo istumaasi chigian uvadami. ¹² Dai gooquīāgā Diuusi aagidi ācācāāli coosigādāgā sai camāiimānā siaaco daacātādai āEroodasi tai cascādā āmai voiyamū sāāli noonora agai.

13 Dai aidasi canoonora ACACALLI, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara Osee daida itatadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siłañi lamadu godada voopoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta siłascada ganaagida aan. Eeroodasi gaaga agai goali siłañi dai muaa alidi —astatadai Diuusi taañicaruda.

14 Taida Osee vañi dai tucara vaidacai ali siłañi lamadu adada Ejiipituamu. 15 Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu Eeroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai pradui ismaacada aagai Diuusi llaquioma gñiooquituldiadamigacada dai pocaiti: “Aagidamu aan giñimara sai vuusaña Ejiipituaiñdara”, ascaiti Diuusi.

16 Dai aidasi maí Eeroodasi isyaatagi ACACALLI ali baamu, dai gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleenara oidacatadai dai vasi sicol Beleena oidacami. ACACALLI sastuucada caagidi Eeroodasi siłaquida tatadai agai asiaavugai dai poduucai asitu Eeroodasi siljudidiu raigada ismaacada gaagai agai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai cascada gatjai coodaragai vasi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga. 17 Poduucai pradui ismaacada oja garaduniaru Jeremiiasi Diuusi ñiooquituldiadamigada dai poduucai oja:

18 Muidutai judidiu ooqui suanada agai muiyara oidacami.

Looqui suanada agai gcooditudacai maamarada.

Dai maitipalidamu looqui isaa baialliatudagi.

Cacoimu maamarada cascada.

Ascaiti Jeremiasicaru.

19 Dai aidasi camuu Eeroodasi, tai amo Diuusi taañicaruda gamaasitu Osee coosigadara Ejiipitara daida itatadai:

20 —Vañigiñi dai vaidacai goali siłañi lamadu adada apamu avar iimi gandavlaragamu casi atcoi agai ismaacada muaa aliditadai goali siłañi —astatadai Diuusi taañicaruda.

21 Taida Osee vañi dai vuaa ali siłañi lamadu adada tami Isireli davarilara. 22 Damos aidasi maí Osee siłarquelao artaanadamicatadai Judee ara googa Eeroodasi vatarara, duaadicuitadai agai isimiagi gaamucu, tai coosigadara aagidi Diuusi taañicaruda sai Galileeamu iimana. 23 Dai acai Galilee ara davarilara Nasareeta oidatu. Aidasi poduucai idui agai poduucai pradui ismaacada aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada saida loodami pocaitida agai saida suusi arNasaree ara oidacami.

3

1 Aida tuigaco oidigana Judee davarilara divia avuaana ismaacada vaponai loodami, 2 daida itatadai:

—Ama duucai avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaadami istuigaco Diuusi soña agai oodami sai calgacara oidacana —astatadai.

3 Idi Vuaana agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaiacaru aduucai oja agai:

Diuusi ootosa agai amo cali sai oidigana gamamaatatuldiña dai poduucai gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai gartaanadamiga cascada ama duucai avar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu oja Isaiá.

4 ΔVuaana yuucusidΛ cameyu vopodΛcadΛ duñisicatadai dai givuradΛ ogicΛdΛ duñisicatadai, dai soosoyi cuaadana ΔVuaana ΛΛmadu saivoli. 5 Vai daivΛiñΛ oodami vΛasi Judeea dΛvΛΛriaiñdΛrΛ JerusaleenaiñdΛrΛ dai aa ΛΛmapΛcΛrΛaiñdΛrΛ caΛca Aliditai istumaasi aagai ΔVuaana dai ismaacΛdΛ miaanai oidacatadai Λaquī Jordán ΛΛpΛ. 6 Dai ismaacΛdΛ daanΛiñΛ Diuusi sai oigΛldana soimaascamigadΛ ΔVuaana vapaconaiñΛ ami ΛgΛΛ Jordán aquīrΛ.

7 Damos aidΛsi tΛΛ ΔVuaana ismuidutai fariseo ΛΛmadu saduseo daivimi sai Λgai vapaconana tai Λgai itΛtdai:

—AapimΛ ismaacΛdΛ dai vΛi tami ansai gΛnvapaconana Λpan ducami coocoyi ismaacΛdΛ vopooyi siuu duucu camΛΛjidagi vasoi, poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gΛntaatatulda agai. ΛpΛga gΛaagai issΛlicΛdΛ Λma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi. 8 CΛgacΛrΛΛvΛr oidaca vai naidiñΛ aa massΛlicΛdΛ caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. 9 Dai maitavΛr povΛnΛliada aapimΛ masaidΛ rΛvraañicaru cajiudadΛ sai cascΛdΛ cΛgacΛrΛ gΛnnΛidi Diuusi. SΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai Diuusi istutuidi isiduñiagi Avraañicaru cajiudadΛ asta idi ojoodiaiñdΛrΛ isipΛliadagi. 10 Diuusi cabaigΛduu issoimaa taatatuldagi maicΛΛga tuutiacΛdΛ Λpan duucai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ guicutai uusi ismaacΛdΛ maicΛΛgadu iibiadΛ dai mΛmΛidi. Poduucai Diuusi ootosamu Λoodami ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi mΛΛca siaaco tomastuigaco mΛΛcana taī. 11 AanΛ gia suudagicΛdΛ gΛnvapaconai sai nΛidiñΛ aa masai caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai Λmai ismaacΛdΛ gΛnvapacona agai Diuusi IbΛadΛcadΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida agai oodami ismaacΛdΛ rΛcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rΛmaicΛΛga ivuaadami. Agai vaamioma vīaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛasi istutuidi Λgai. 12 Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ cΛliviΛ taligi bai tueeyi Λtaligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai ismaacΛdΛ divia agai ΛoodamicΛdΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu dai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diaavora ΛΛmadu iimia agai Λgai siaaco tomastuigaco mΛΛcana taī —astΛtdai ΔVuaana Λoodami.

13 VaidΛ ΔSuusi Galilea dΛvΛΛri amaadΛrΛ imaitadai dai aayi ami ΛgΛΛ Jordán aquīrΛ siaaco daacatadai ΔVuaana sai Λgai vacuaanana. 14 ΔVuaana maitipΛlidimi tuucamidΛrΛ isvacuaanagi daidΛ itΛtdai Λgai ΔSuusi:

—AanΛava Λgai dai gΛaagai pasgīnvacuaanagi. ¿Tui pΛsi aapi ipΛlidi isaanΛ gΛvacuaanagi? —astΛtdai ΔVuaana.

15 Damos ΔSuusi itΛtdai:

—Casi maiñiōocada sioomΛ rΛcΛΛgai tΛsiduñiagi istumaasi Diuusi ipΛlidi —astΛtdai ΔSuusi.

TaidΛ ΔVuaana ipΛli. 16 Dai aidΛsi mosvacoi ΔVuaana ΔSuusi taidΛ ΔSuusi vuusai suudagiaiñdΛrΛ. Tai otoma gΛcupioco ΛtΛvaagi taidΛ ΔSuusi tΛΛ Diuusi IbΛadΛ vai tΛvai siaaco uucami daacatadai Λgai pΛpΛ maasi Λmo tugu.

17 Tai caidatu Λmo ñiōoqui tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara nai aliΛ oigΛdai aanΛ. Dai aanΛ aliΛ baigiñlidi goocΛdΛ —ascaiti ñiōoqui.

4

1 TaidΛ Diuusi IbΛadΛ vaidacai ΔSuusi oidigamu, sabai ΔDiaavora iduiñtuldana Λmo istumaasi istumaasi Diuusi maitipΛlidi.

² Daid^Λ Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai casc^Λda^Λ biuugimucata^Λdai. ³ Taid^Λ ΔDiaavora miaad^Λra^Λ ca^Λquiva siaaco daacata^Λdai ΔSuusi n^Λaida aliditai sabai iduiñtuldana Δmo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^Λlidi daid^Λ itat^Λdai:

—Pasaapi r^ΛDiuusi marad^Λ di, t^Λaañiñi goojoodai vai tascali g^Λnaatona —ast^Λat^Λdai ΔDiaavora.

⁴ Damos ΔSuusi itat^Λdai:

—Diuusi ñiooquid^Λra^Λ icaiti: “Maisiu mos^Λca tascalic^Λda^Λ istutuidi oodami isoidacagi, g^Λaa^Λgiava Diuusi ñiooquid^Λ Δpa^Λ”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^Λat^Λdai ΔSuusi.

⁵ Taid^Λ ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Jerusaleenamu dai ami a^Λg^Λla quiuu-paigad^Λra^Λ Δjudid^Λu daama t^Λsagi, ⁶ daid^Λ itat^Λdai:

—Pasaapi r^ΛDiuusi marad^Λ di, tabiaad^Λra^Λ matana g^Λasi tuduid^Λ. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ di: Diuusi ootosamu gat^Λt^Λaañicar^Λu vaid^Λ g^Λnuucaticana. Sig^Λdaagiadamu a^Λgai g^Λannoovic^Λda^Λ pai maisaraana aapi g^Λll^Λcaso Δmo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^Λat^Λdai ΔDiaavora.

⁷ Taid^Λ ΔSuusi itat^Λdai:

—Pocaiti Δpa^Λ Diuusi ñiooquid^Λra^Λ di: “Mait^Λaa^Λgai pasagiadagi Diuusi saida iduuna Δmo istumaasi mos^Λaida aliditai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^Λat^Λdai ΔSuusi.

⁸ Tai apamu ΔDiaavora vaidacai ΔSuusi Δmo g^Λla tuvidacamu dai abiaad^Λra^Λ tat^Λaa^Λgidi v^Λasi g^Λar tataaan^Λdami ismaac^Λda^Λ oidaga oidigi daama dai v^Λasi oodami ismaac^Λda^Λ taan^Λi at^Λtaaan^Λdami, ⁹ daid^Λ itat^Λdai:

—Aan^Λ ang^Λamaquiagi oigaragai pai taan^Λda v^Λasi goovai pasgiñvuid^Λra^Λ g^Λtootonac^Λda^Λ ca^Λquivagi dai giñsiaa duutudagi —ast^Λat^Λdai ΔDiaavora.

¹⁰ Taid^Λ ΔSuusi itat^Λdai:

—Imadañi tabiaad^Λra^Λ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ: “Aliasi g^Λaa^Λgai issiaa duutuadagi Diuusi dai mos^Λca a^Λgai a^Λgiadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquid^Λra^Λ —ast^Λat^Λdai ΔSuusi.

¹¹ Taid^Λ ΔDiaavora ii abiaad^Λra^Λ, tai dada Diuusi tat^Λaañicarud^Λ dai nuucagi ΔSuusi.

¹² Aidasi maí ΔSuusi ismaisapicatadai ΔVuaana ii Galilea d^Λv^Λariamu.

¹³ Damos camaivii a^Λgai Nasareet^Λra^Λ baiyoma Capernaumamu ii a^Λgai dai m^Λll^Λca oidaca a^Λgai. Capernauma r^Λg^Λla suudagi ugidiana. Δg^Λla suudagi ugidiana r^ΛNepatalicar^Λu d^Λv^Λaragad^Λcatadai dai abaana Nepatalicar^Λu d^Λv^Λaragad^Λ r^ΛSebulonacar^Λu d^Λv^Λaragad^Λcatadai. ¹⁴ Aidasi ΔSuusi ii gamucu aid^Λ ap^Λdui ismaac^Λda^Λ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Isaiacar^Λu daid^Λ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sib^Λaad^Λra^Λ oidacami oidaca a^Λgai Galileer^Λla Sebulonacar^Λu d^Λv^Λaragad^Λra^Λ dai Nepatalicar^Λu d^Λv^Λaragad^Λra^Λ a^Λg^Λla suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai a^Λgai maimaat^Λcamu Diuusi ñiooquid^Λ dai alia soimaasi ivuaadamu. Damos gooqui^Λra^Λ caacamu a^Λgai istumaasi gamamaat^Λtulda a^Λgai a^Λca^Λgac^Λra^Λ vuviaadami dai baigan^Λliadamu a^Λgai.

Ascaiti Isaiacar^Λu.

¹⁷ Aid^Λ abiaad^Λra^Λ ΔSuusi pot^Λat^Λdaiña oodami:

—Ama duuquiav^Λr g^Λnt^Λat^Λagito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soña a^Λgai Diuusi oodami sai ca^Λgac^Λra^Λ oidacana —ast^Λat^Λdaiña ΔSuusi.

18 ASuusi gaa suudagi ugidiamu saali imatadai Galileega, dai taa gooca gansiagama. Amoco Simuñi Piiduru taagidu, dai agamai Aandarasi. Agai arvatora vuudamicatadai, dai suudaga dadaitudai ganvatopa vuicar. 19 Taida ASuusi itatadai:

—Giñoidávurai nai aana ganmaatatuldana masducatai gaagada aapima oodami vaid giñvaavoitudana —astatdai ASuusi.

20 Tai agai otoma anaasi viaa ganvatopa vuicar dai oi ASuusi.

21 Dai baitaquooma taa ASuusi aapa gooca gansiagama. Jacovo amadu Vuana Sevedeo maamarada. Vai amo vaarcu aana daraajatadai amadu oogada dai daraasdi ganvatopa vuicar. Taida ASuusi vai. 22 Tai agai otoma anaasi viaa vaarcu amadu anooga dai oi ASuusi.

23 ASuusi vaasi Galilea davariana aimaraitadai, dai vaasi judidiu quiquiupaigadaga gaaagidimi isDiuusi soña agai oodami sai caagacaga oidacana. Vaasi istumaasi gaaagidiña ASuusi saalicada arcagaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi cocodagai viaacami. 24 Tai otoma mai vaasi Siria davariga oidacami istumaasi ivuaadana ASuusi, dai otoma vuapi agai ASuusi vaasi acococoidada sai duduaaidana tomatuma cocodagai viaacami dai ismaacada maitistutuiditadi isoiñadagi vaid ASuusi duduaidiña vaascatai dai vuvaitu Diaavora taanaañicaruda oodamaifadaga. 25 Tai oi mui oodami ASuusi Galileeiñadaga, dai Decapolisi davariaifadaga, dai vaasi Judeea davariaifadaga Jerusaleeniñadaga dai aamapacagaifadaga, agaa aqui Jordán vasoñiomaifadaga.

5

1 Dai aidasi taa ASuusi vaasi aoodami, tasai amo giidiana dai ami daiva. Taida amamaatardamigada ganmpagi ASuusi sicoli dai vaasi aoodami.

2 Vaid ASuusi mamaatatuldi daida itatadai:

3 —Diuusi caagacaga naidi vaascatai ismaacada maata istagito isDiuusi soñagi vaid ivuaada agai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soñamu vai agai ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

4 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada sivi soigalidi soimaasi ivuaadatai agai Diuusi bai aliatudamu.

5 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada maigagarducada ganalidi, agai taanadamu oidigi utudiga saascada ugitiagi idi oidigi.

6 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada saalicada caagacaga oidaca alidi, Diuusi soña agai agai vai poducaid oidacana.

7 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada soiganalidi aacada, Diuusi soigaliadamu agicada aapa.

8 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada maisoimaasi ivuaada alidi. Agai Diuusi amadu iimimu.

9 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada soicai acocoadami sai camaitancodaiña. Diuusi gamaamara duuca nlijadamu.

10 Diuusi caagacaga naidi agai ismaacada aa soimaa taatamituldi ivuaadatai agai istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soñamu vaid apiavuaada agai istumaasi Diuusi ipalidi.

11 Diuusi caagacaga gannlijadamu aapima saascada aoodami anaagiadagi soimaasi fiooqui dai soimaasi gantaatamituldiadagi dai

másiAACadA gAnyaatagAdagi, giñvaavoitudaitai aapimA. ¹² Damos baigavar Analiada aapimA Diuusi ganmaaquimu Amo istumaasi cAagaducami tAvaagiAra, poduucai APA soimaa taata ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacAdA APAga dada isaapimA.

¹³ IsmaicAagacAra oidaca aapimA oodami maitipliadamu isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai Amo oodami maitiplidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. CascAdA aliAsi gAAagai iscAagacAra oidaca aapimA. Naiditai aa iscAagacAra oidaga aapimA poduucai ipaliadamu Agai isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida damos ismaicAagacAra oidaca aapimA aida gia maisoicai aapimA oodami dai Diuusi gajaadAra ganvaamu aapimA.

¹⁴⁻¹⁶ Aliasi Arsoiñi cuudagi tucara. Poduucai APA aliAsi Arsoiñi aapimA cAagacAra oidacatai vai poduucai maatana aa isducatai Diuusi ipalidi isoidacagi. VAsi oodami gAntagito naidi isaapimA Avaavoitudadami. Daida Aoodami naiditai iscAagacAra oidaga aapimA sias duutuadagi Diuusi gArooga ismaacAdA tAvaagiAra daja.

¹⁷ Maitavar povAnaliada aapimA iñsaana divia dai maiAgiada iñagai Diuusi sAalicamigada dai mamaatAtuldiaragada ismaacAdA aagidi Agai Moseesacaru dai gñiñiooquituldiadamiga, baiyoma divia ana dai AAgiada iñagai. ¹⁸ SAAlicAdA angAnaagidi sai siAsi uucami cAacagi oidigi VAsi istumaasi aagai Diuusi moduucai imAda agai maitAviaa agai tomalaachi tomali Amo oojai maimaigovai gadaasa agai asta siAACadA APAdui VAsi ismaacAdA viaa siAPAduñiagi. ¹⁹ CascAdA sioora AmapiadAra viaagi Amo istumaasi Diuusi sAalicamigadaaiñdara, tomasi Agai polidi ismaisi gAAagai isiduñiagi dai poduucai mamaatAtuldiadagi Aoodami sai poduucai ivuaadana Agai maicAaga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Damos Agai ismaacAdA AAgiadagi Diuusi sAalicamigada dai poduucai mamaatAtuldiadagi Aoodami sai poduucai ivuaadana Agai gia cAaga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Ana angAnaagidi aapimA sai AmamaatAtuldiadami Diuusi sAalicamigada Amadu Afariseo polidi iscAagacAra oidaga damos maitarvaavoi. AapimA aliAsi gAAagai issAalicAdA cAagacAra oidacagi maisiu apan duucai Agai. Damos istAtagitoda aapimA apan duucai Agai, Diuusi maitAnsoiñamu iscAagacAra oidaca aapimA.

²¹ AapimA cajioma masaida itAdai gAnAAqui aaduñicaru: “Maitavar gacoodada, ismaadutai gamuaagi Adudunucami gAAagai isgataañiagi muaaragai Agai APA”. ²² Damos ana angAnaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gAaduñi vui, dai sioora galnaasi ñioocadagi gAaduñi vui, dai sioora vuuirugami aagadagi gAaduñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi gAnmamaatAtuldiadamiga maipoduucai gAnmamaatAtuldiadagi.

²³ Poduucai ismaadutai imiagi AgAA quiuupiamu dai sias duutuda agadagi Diuusi dai ami tagituagi saidA idui Amo istumaasi soimaascami gAaduñi vui vai cascAdA vui baamucagi Aaduñda, ²⁴ gAAagai isvuusia Agai abiaadara dai mAA naidagi gAaduñi dai baiduñiagi ñiooqui Agai Amadu. Dai aida gia apamu imiagi Agai AgAA quiuupiamu dai ami sias duutudagi Diuusi.

²⁵ Ismaadutai soimaasi iduñiagi gAaduñi vui vaidA Aduñda vaidaquiyi dudunucamiAra damos baiyoma gAAagai isbai duñia Agai ñiooqui Agai Amadu voiyamu vai Agai maivaidaquiyi dudunucamiAra vaidA Adudunucami tAAgidan tada Asandaaru vaidA Asandaaru maisagi. ²⁶ Ana gia gAnaagidi sai

isaapim_A armaamarad_A garooga ismaacad_A tavaagiata daja. Agai ootosdi tonoli calga tuutiacami dai maicalga tuutiacami, dai agai ootosdi duuqui ismaacad_A siaa duutudai dai ismaacad_A maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai isaapim_A oigladagi mosaca agai ismaacad_A ganoigadai aapim_A poduucai siaadara ganoidana Diuusi amo istumaasi. Asta maicalga tuutiacami ara poduucai ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapim_A mosaca gnaaduñi tuma calga ivueeyi aapim_A asta agai ismaacad_A maivaavoitudai Diuusi ara poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ Calgavar ivuaada aapim_A aran duucai garooga ismaacad_A tavaagiata daja.

6

¹ Siascalad_A aapim_A siaa duutuadagi Diuusi maitavar poduucai ivuaada mosipaliditai isgannajadagi aoodami dai calga ñoocadagi aapim_A ganvui, maspovuada aapim_A aid_A gia garooga ismaacad_A tavaagiata daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ² Cascad_A masiascad_A oidiadagi soituutugami amo istumaasi maitavar poduucai ivuaada mosipaliditai isgannajadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismaacad_A aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. Quiquiupiat_A dai cacayana poduucai ivuaadana agai sai calga ñoocaiña oodami agai vatar_A. Damos ana anganaagidi sai agai ismaacad_A povuadagi garooga ismaacad_A tavaagiata daja maioidamu tomali amo istumaasi. ³ Damos masiascad_A aapim_A oidiadagi amo istumaasi soituutugami maitavar poduucai ivuaada ipaliditai isgannajadagi aa. ⁴ Dai Diuusi garooga ismaacad_A ñidi mastumaasi ivueeyi agai ganoidamu amo istumaasi aapim_A.

⁵ Dai masiascad_A gamamadada aapim_A, maitavar aran duucai ivuaada agai ismaacad_A aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai oojoidi isgucaitai gamamadadagi quiquiupiat_A dai cacayana sai ñidina aoodami. Sallical_A anganaagidi sai garooga ismaacad_A tavaagiata daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ⁶ Damos aapim_A masiascad_A gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi garooga ismaacad_A ñidi mastumaasi ivueeyi astocai agai gansoicadamu.

⁷ Masiascad_A gamamadadagi maitavar muiyoco aagada amo istumaasi isduucai ivueeyi agai ismaacad_A maivaavoitudai Diuusi dai polidina agai sai amomono caaca agai alia tavapi ñoocaitai agai tomasi maicaa. ⁸ Maitavar potuutiaca aapim_A, Diuusi garooga maiquiaa aagidacai aapim_A abiaadara camaatcana mastumaasi tagito aapim_A. ⁹ Cascad_A aduucivavar gamamadada:

Garooga aapi pasmaacad_A tavaagiata daja, aatama ipalidi isloodami gasiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma ana istuigaco gatanaanada agai aapi aagi tami oidigi daama. Vaid_A apaduuna pastumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucai isduucai avueeyi tavaagiata.

¹¹ Garsoiñaiñi tatai viaaca aatama cuaadagai tasiasai tagito sivi vatar_A.

¹² Garoigaldaiñi garsoimaascamiga tasmaacad_A ivueeyi poduucai asduucai oigaldi aatama agai ismaacad_A soimaasi garvuididi.

¹³ Maiti dagito isDiaavora garaagian taadacagi isidunaa aatama soimaasi.

CΛΛ maata aatΛMΛ isaapi ΛTΛΓAA baitΛCΛaacami tΛvaagiΛTΛ dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali ΛMO Δmai dai isaliΛsi gΛaagai isvΛΛsi oodami gΛsiaa duutuadagi tomastuigaco.

VΛΛsi gomaasi sΛalicadΛ apΛduñia agai poduuquiavar gamamadada.

¹⁴ MΛsaapimΛ oigΛldiadagi aa siΛascadΛ soimaasi gΛnvuiidiada Λgai, Diuusi gΛrooga ismaacadΛ tΛvaagiΛTΛ daja gΛnoigΛldiadamu aapimΛ gΛnsoimaascamiga ΛpΛ, ¹⁵ dai mΛsaapimΛ maiοigΛldiadagi aa aidΛ gia tomali Diuusi gΛrooga maitΛnoigΛldiadamu gΛnsoimaascamiga.

¹⁶ MΛsiΛascadΛ aapimΛ gayunandudagi maitavar soigΛnliadan vuaada Λpan duucaι Λgai ismaacadΛ aagai ΛMO istumaasi dai Λma maasi ivueeyi, Λgai soigΛnliadan vuaadana sai nΛidiña oodami isyunandui Λgai. SΛalicadΛ angΛnaagidi sai gΛrooga ismaacadΛ tΛvaagiΛTΛ daja maioidamu tomali ΛMO istumaasi. ¹⁷ Damos aapimΛ mΛsiΛascadΛ gayunandudagi maitΛagagai MASSοgΛnliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaataana oodami mΛsgayunandui. Vai mosΛca Diuusi gΛrooga maatacana dai poduucai Λgai gΛnoidamu ΛMO istumaasi cΛΛgaducami.

¹⁹ MaitΛagagai istΛtagitodagi oodami isΛmpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamaradΛ uugiugai dai siaa gΛnvueeyi istumaasi dai tami siaaco Λsivogami vapacai dai gΛΛsidi. ²⁰ Baiyoma gΛaagai isivuaadagi vΛΛsi istumaasi Diuusi ipalidi dai Λgai maaquimu istumaasi tagito tΛvaagiΛTΛ. ²¹⁻²³ IsΛmpaidiada oodami mui naana maasi dai rirituugi aidΛ gia mostΛtagitodamu Λgai gΛnvustuidaga dai poduucai Λgi gΛnvupuiirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istΛtagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada Λgai. Dai camaitΛgitoi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛTΛ dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma gΛaagai istΛtagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucai gia soicai Λgai aa.

²⁴ SioorΛ mostΛtagitodagi isducatai gamaitΛcadagi mui tumiñsi Λgai gia maitistutuidi isΛgagadagi Diuusi.

²⁵ GΛnaagidiana maitavar vuum Λnliada cuaadagaicadΛ mΛsmaacadΛ ugia agadagi siΛpΛ mastumaasi iia agadagi dai oidacagi, tomali yuucucadΛ mΛsmaacadΛ gΛnaada agadagi. Diuusi gΛndui aapimΛ Diuusi gΛnmaa iibadagai Λgai gΛnsoiñamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ NΛidavurai ujuurugi. Goovai maita asai tomali maita yoovai, tomali maiba tueeyi gΛnyoova troojΛTΛ, vai vΛΛscarΛ Diuusi gΛrooga ismaacadΛ tΛvaagiΛTΛ daja maacai cuaadagai. Λoodami vaamioma namΛga siujuurugi. ²⁷ CascadΛ maitarsoiñi isnaana maasi tΛtagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istajucami metro vaamioma gatΛcavaldiagi, tomasi naana maasi gatΛtagitoi.

²⁸ ¿TuisidΛ mosΛsi tΛtagitoiña oodami yuucusi? Λoodami gΛaagai isnΛijadagi isducatai gΛΛrai yooisgai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai vΛΛscarΛ gΛnaagidi aanΛ sai tomali Λrai SalomοñicarΛ ismaacadΛ viaacata dai yuucusi cΛcΛΛgaducami vΛΛscarΛ yuucusidΛ maipan Λsi chigiamaasi yooisgai. ³⁰ GΛaagai isgΛntΛgito nΛijadagi oodami vasoi. ChiΛΛqui tasai dΛjiana guucacana dai gaacacai gΛmΛmΛidi ooroñiΛTΛ maitipucatai cuaagi vai vΛΛscarΛ Diuusi sigia maastudai, vΛΛsi vaamioma soiñana Λgai oodami isyuucustada. VΛΛscarΛ Λoodami maicΛΛga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ CascadΛ gΛaagai

ismaivuam anliadagi oodami dai maitaagai ispocaitiadi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Siappa: “¿Istumaasi iimu aatama?” Siappa: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vaaasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantatagitoiña, damos garooga ismaacada lavaagiaga daja camaata isvaasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma gaaagai isipaliadagi oodami sai Diuusi soiñana vai cagaagaga oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagai issoimaasi gantaatamituldiadagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vaaasi tasai naana maasi oidacana dai vaascaga Diuusi gannuucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaitiadi: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istuisida pocaitiadi”. Ispocaitiada aapima Diuusi potaimu sai maicaga ivueeyi aapima pocaititai. ² Isamaadutai gatagito najadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi aduñida aidla gia Diuusi gatagito najadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai appa. ³ ¿Tuipasi gatagito naidi issoimaasi ivueeyi gaduñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potatadi gaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi agamoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Appaga gaaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooqiaga aagidagi gaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagidamudai aapima Diuusi ñioquida aoodami ismaacada caladai Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai agai Diuusi vui dai soimaasi ivuuiadamudai Diuusi ñiñioquituldiadamigada.

⁶ Cascada maitaagai masapiaaagiada Diuusi ñioquida aoodami ismaacada caladai Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Alia gaaagai masiapiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi sagai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siooga apiataanadagi Diuusi istumaasi tagitocagi Diuusi samicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga amaadutai aapima isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapima amo odai? ¹⁰ ¿Siappa isbaioidana aapima amo cooyi isgantaañia agai vatopa? ¹¹ Masaapima ismaacada maicaa tuutuiga maata oidi ganmaara istumaasi cagaaducami, sioma caga garooga ismaacada lavaagiaga daja agai maacai istumaasi cagaaducami siooga taanadagi.

¹² Pocaiti Diuusi samicamigadaga dai pocaiti appa Diuusi ñiñioquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapima isganvuuiadagi aa poduuquiavar ivuuiada aapima agai appa.

¹³⁻¹⁴ Samicada avar ipaliada aapima isDiuusi gansoicadagi islaagiada aapima. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga isagai ivuaadagi istumaasi ipalidi damos agai gia iimimu Diaavora amadu. Alia sijaiga oodami vaataran isipaliadagi isDiuusi soicadagi islaagiada agai Diuusi, dai vaamioma chilaquidu siooga agidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi amadu.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maitivuada istumaasi ganaagiadagi amamaatuldiadami yaatavogami. Agai ganlamadu ganampaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi ñioquida damos maitarvaavoi isvaavoitudai agai.

Agai ipalidi isg_{AN}vupuiirumadagi masaid_Λ armamaat_{ARD}amidagad_Λcana dai oidiña mui naana maasi mastumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapim_Λ istutuidi ismatiagi isbai s_{ALL}icad_Λ r_{DI}uusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ agai ischo _Λpa, _Λgaicad_Λ ismaac_Λd_Λ ivuaada agai. C_Λaga maata aapim_Λ ismait_Yoovai uvvasi uupariañd_Λra, tomali iigosi uvvasi d_Λad_Λd_Λañd_Λra, poduucai _Λpa _Λoodami yaatavogami maitistutuidi isc_Λagac_Λra oidacagi. ¹⁷ Poduucai _Λpa oidaga uusi ismaac_Λd_Λ yoovi iibiad_Λ dai oidaga aa uusi ismaac_Λd_Λ maiyoovi iibiad_Λ. ¹⁸ _Λmo uusi c_Λagaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiad_Λ, dai _Λmo uusi maic_Λagaducami maitistutuidi isc_Λagaducagi iibiad_Λ. ¹⁹ V_Λasi uusi ismaac_Λd_Λ maic_Λagaducagi iibiad_Λ tami g_{ARD}v_Λarag_Λra g_Λgucumai dai taiy_Λra gamamaidi. Poduucai _Λpa Diuusi soimaa taatatuldamu _Λmamaat_{AT}uldiadami yaatavogami ag_ΛΛ taiy_Λra _ΛDiaavora _Λmadu. ²⁰ N_Λiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucai g_Λmaata isagai _Λryaatavogami.

²¹ Maisiu v_Λascatai ismaac_Λd_Λ pocaitiادagi sai aana _Λr_Taan_Λdamigad_Λ iimia agai siaaco gataana_Λ Diuusi mosaca agai ismaac_Λd_Λ ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garoga ismaac_Λd_Λ t_Λv_Λag_Λra daja. ²² Si_Λascad_Λ ajiagi istuigaco n_Λida iñagada aana v_Λasi oodami ismaac_Λd_Λ _Λr_Cag_Λra ivuaadami dai ismaac_Λd_Λ _Λr_{MA}ic_Λag_Λra ivuaadami amaasi muidutai povai iñ_Tat_Λadamu: “T_Λaan_Λdamai aat_Λma gamamaat_{AT}uldiña g_Λñiooqui, dai g_Λg_{UV}ucadagac_Λd_Λ vuvaidiña Diaavora t_Λat_Λañicarud_Λ oodamian_Λd_Λra, dai g_Λg_{UV}ucadagac_Λd_Λ ivuaadana aat_Λma mui naana maasi g_Λg_{ARD}ducami”, iscaitiadamu agai. ²³ D_Λmos aana pot_Λadamu: “Aapim_Λ tomali _Λmo imidagai maitiñ_Vavoitu. Iimivurai tabiaad_Λra. Aapim_Λ _Λrsoimaasi ivuaadami”, ant_Λadamu aana —ast_Λd_Λdai Suusi.

²⁴ Daid_Λ it_Λd_Λdai _Λpa:

—Sioor_Λ giñ_Cac_Λcagi daid_Λ ivuaadagi istumaasi aagai aana agai _Λr_Λpan ducami _Λmo c_Λali ismaac_Λd_Λ ali_Λ saituduga daid_Λ idui _Λmo vaaqui d_Λmos _Λpa g_Λga c_Λaga cooco d_Λv_Λarai dai c_Λagaducami darai simientogad_Λ. ²⁵ Tai duudu dai g_Λapi daivusai suudagi dai cavami _Λv_Λ tai v_Λasc_Λra maig_Λ _Λv_Λaaqui c_Λagaducataid_Λ agai simientogad_Λ casc_Λd_Λ. ²⁶ D_Λmos sioor_Λ giñ_Cac_Λcagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aana agai _Λr_Λpan ducami _Λmo c_Λali v_Λi-irugami ismaac_Λd_Λ mosoorai daama idui _Λmo quii. ²⁷ Tai duudu dai g_Λapi daivusai suudagi dai cavami _Λv_Λ tai g_Λai _Λv_Λaaqui dai camait_Λrsoiñi —ast_Λd_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Aid_Λasi canaatocai ñioo _ΛSuusi, vaid_Λ _Λoodami camait_ΛΛ isducatai g_Λnt_Λt_Λgituagi caacatai si_ΛΛ c_Λaga ñioocai _ΛSuusi. ²⁹ _Λmo s_{ALL}icami viaacami duucai mamaat_{AT}uldi agai dai maisiu _Λpan duucai _Λmo mamaat_{AT}uldiadami Diuusi s_{ALL}icamigad_Λ ismaac_Λd_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi casc_Λd_Λ.

8

¹ Aid_Λasi _ΛSuusi t_Λv_Λai giidiañd_Λra tai oí mui oodami. ² Tai miaad_Λra c_Λquiva _Λmo c_Λali ismaac_Λd_Λ viaacataid_Λ _Λmo coocodagai ismaac_Λd_Λ duvaaldi gatucuga dai siaa duutuli _ΛSuusi, daid_Λ it_Λd_Λdai:

—T_Λaan_Λdamai p_{AS}ip_Λladagi istutuidi aapi isg_{IND}uaaidagi —ast_Λd_Λdai _Λc_Λali.

³ Taid_Λ _ΛSuusi taata g_{AN}ovic_Λd_Λ daid_Λ it_Λd_Λdai:

—Ip_Λlidiana isg_{AD}uaaidagi, duaadicami ivii —ast_Λd_Λdai _ΛSuusi.

Mospot_Λ _ΛSuusi taid_Λ _Λcoocoad_Λ duaadicami vii. ⁴ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λd_Λdai:

—Dañi, maitiaagiada tomali Λ maadutai ρ asducatai dueeyi mosaiimi dai $m_{\Lambda\Lambda}$ vuidat $\Gamma\Lambda$ $\mathcal{C}\Lambda$ quiva Λ paali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru $s_{\Lambda\Lambda}$ licamigad Λ vai n_{Λ} idiña Λ oodami ρ ascadueeyi —ast Λ Γ adai Λ Suusi.

⁵ Aidasi mosaayi Λ Suusi Capernaum $\Gamma\Lambda$ tai miaad $\Gamma\Lambda$ $\mathcal{C}\Lambda$ quiva Λ mo sandaaru τ aan Λ damigad Λ . Λ gai Λ rromanu dai daañimi,⁶ daid Λ it Λ Γ adai:

— τ aan Λ dami giñm Γ ara quiiy $\Gamma\Lambda$ caat Λ maitistutuidi isaim Λ rdagi dai alia soimaa taataca cocodagai —ast Λ Γ adai.

⁷ Taid Λ Λ Suusi it Λ Γ adai:

—Aan Λ gaamu imimu dai duaaidamu —ast Λ Γ adai.

⁸ Taid Λ sandaaru τ aan Λ damigad Λ aa noragi daid Λ it Λ Γ adai:

— τ aan Λ dami aapi vaamioma τ aan Λ i iñsaan Λ cascada mait Λ aagai ρ assoig Λ vuaadagi mosai pot Λ i sai duaad Λ na giñm Γ ara si Λ gai duaadimu.⁹ Aan Λ viaa giñ τ aan Λ damiga, dai aan Λ viaa Λ ρ Λ giñsandaaruga ismaac Λ Δ τ aan Λ i aan Λ , si Λ ascad Λ aagida aan Λ amoco sai im Λ na vai aim Λ rari, dai si Λ ascad Λ aagida aan Λ amai sai diviana vai didivai, dai si Λ ascad Λ τ aañia aan Λ amo istumaasi giñpiooñiga vaid Λ ivueeyi —ast Λ Γ adai Λ sandaaru τ aan Λ damigad Λ .

¹⁰ Aidasi ca Λ Λ Suusi imaasi, mait $\Lambda\Lambda$ istumaasi gat Λ gituagi daid Λ it Λ Γ adai Λ judidii ismaac Λ Δ oiditadai:

— $s_{\Lambda\Lambda}$ licad Λ anganaagidi, sai g Λ raaduñi saagida maiquiaa n_{Λ} idi aan Λ tomali amoco ispocaasi vaavoitudadagi si Λ asi vaavoitudai idi ca Λ li.¹¹ Aan Λ anganaagidi sai mui ismaac Λ Δ mait Λ rjudidii aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquid Λ . Dai Λ gai iimia agai τ vaagiamu $m_{\Lambda\Lambda}$ ca siaaco gata Λ an Λ i Diuusi dai Λ Λ madu daraaja agai Avraañicaru dai Isaacaru, dai Jacocar Λ .¹² Δ amos Λ judidii Λ gai ismaac Λ Δ po Λ lidi sai iimia agai $m_{\Lambda\Lambda}$ ca siaaco gata Λ an Λ i Diuusi Avraañicaru cajiudadacatai, Λ gai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai Λ gai $m_{\Lambda\Lambda}$ ca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suan Λ da agai Λ gai dai alia soimaa taataca agai —ast Λ Γ adai Λ Suusi.

¹³ Dai amaasi Λ Suusi it Λ Γ adai Λ sandaaru τ aan Λ damigad Λ :

—Imadañi gaquiiyamu dai ρ astumaasi vaavoitudai poduucai Λ ρ Δ duuñimu —ast Λ Γ adai.

Dai mospot Λ i Λ Suusi tai dueeyi marad Λ Λ sandaaru τ aan Λ damigad Λ .

¹⁴ Taid Λ Λ Suusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caat Λ catadai Λ Piiduru tumud Λ alia oiditadai toiñdagai.¹⁵ Taid Λ Λ Suusi mostaata novid Λ tai dagito toiñdagai tai otoma vañi Λ gai dai bibi gadadidacami.

¹⁶ Dai aid Λ si catuca taid Λ Λ oodami vuaapi Λ Suusi mui oodami ismaac Λ Δ viaacatadai Diaavora τ τ aañicaru Δ , taid Λ Λ Suusi mosali Λ mo ñiooquicad Λ vuvaitu v Λ si Λ Diaavora τ τ aañicaru Δ dai duduaadi v Λ si acocococidad Λ .¹⁷ Aidasi Λ ρ adui imaasi poduucai Λ ρ adui ismaac Λ Δ aagai Isaia Diuusi ñiooquituldiadamigad Λ dai poduucai ooja aagaitai Λ Cristo: “ Λ gai g Λ rduduaaidamu”, ascaiti Isaia.

¹⁸ Aidasi τ $\Lambda\Lambda$ Λ Suusi isalia muidu oodami Λ gai sicoli, aagidi Λ gai gamamaat Λ rdamiga sai daivuñdana vaasad $\Gamma\Lambda$ Λ g $\Lambda\Lambda$ suudagi Galilea.¹⁹ Tai Λ mo mamaat Λ tuldiadami Diuusi $s_{\Lambda\Lambda}$ licamigad Λ miaad $\Gamma\Lambda$ $\mathcal{C}\Lambda$ quiva daid Λ it Λ Γ adai Λ Suusi:

—Mamaat Λ tuldiadami aan Λ g Λ oidatucuda iñ Λ lidi tomasiaaco siaaco aim Λ rda aapi —ast Λ Γ adai.

²⁰ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—Cacaasiocai viaa g_Λnt_Λat_Λjoga dai ujuurugi viaa g_Λncocosa, d_Λmos aana ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λll_Λicami maivaac_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²¹ Dai _Λmai ismaac_Λd_Λ _Λr_Λ_ΛSuusi mamaat_Λr_Λd_Λamigad_Λcatadai pot_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—T_Λaan_Λdami giñdagitoñi nai _Λp_Λga m_ΛΛ yaasa aana giñoo_Λ dai gooquir_Λ _Λo_Λidatucudagi —ast_Λt_Λdai.

²² Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—Giñoida_Λñi dai dagito vai _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λr_Λpan ducami coidada maitiñ_Λagiditai yaasana g_Λncoidad_Λga —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

²³ Amaasi _ΛSuusi t_Λsai _Λmo vaarcu_Λr_Λ _ΛΛ_Λmadu aat_Λm_Λ mamaat_Λr_Λd_Λamigada _Λgai. ²⁴ Dai aidasi g_ΛΛ suudagi daama iim_Λitadai _Λgai tai alia cavami _Λv_Λ vai tai t_Λasada_Λ suudagi dai vaarcu _Λr_Λaana vaac_Λi. Vaid_Λ _ΛSuusi coosocatadai.

²⁵ Tatai aat_Λm_Λ mamaat_Λr_Λd_Λamigada _Λgai iji dai m_ΛΛ n_Λan_Λitu daid_Λ itat_Λdai: —T_Λaan_Λdami c_Λagac_Λr_Λ ig_Λr_Λvuvaida casiat_Λ yooga duudupi —ast_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

²⁶ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ itat_Λdai:

—¿Tuim_Λasi duduadimuca? Aapim_Λ maivaavoitudai iñsaana istutuidi isg_Λnnuucadacagi —g_Λr_Λt_Λat_Λdai _ΛSuusi.

Dai vañi dai dodoligitu _Λv_Λv_Λli _ΛΛ_Λmadu _Λg_ΛΛ suudagi tai v_Λasi dodoli vii.

²⁷ Tatai aat_Λm_Λ mait_ΛΛ isducatai g_Λr_Λt_Λagituagi daid_Λ icaiti: —¿Istuma c_Λll_Λ idi vai asta _Λv_Λli dai gog_ΛΛ suudagi _Λg_Λgidi? —caiti aat_Λm_Λ.

²⁸ Dai amaasi vaasad_Λr_Λ d_Λgavusai _Λgai _Λg_ΛΛ suudagi dai aayi Gadara d_Λv_Λari_Λr_Λ, tai vuvaja gooca c_Λc_Λli camposantuaiñd_Λr_Λ _Λgai viaacatadai Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ dai alia oomaliga tomali odami maitistutuidiña ismi-aanai d_Λgavusc_Λdagi. ²⁹ Amaasi miaad_Λr_Λ guuquiva _Λgai siaaco c_Λaacatadai _ΛSuusi dai iñ_Λquimi daid_Λ icaitimi:

—¿Tuip_Λasi g_Λr_ΛΛ_Λmadu vapac_Λi aapi Suusi Diuusi marad_Λ maitiquiaa acai istuigaco soimaasi g_Λr_Λtaatatulda _Λgai aapi? —asc_Λaiti _Λgai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaad_Λr_Λ ajioopaitadai mui tataisoli, ³¹ vaid_Λ _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ daañimi _ΛSuusi daid_Λ itat_Λdai:

—P_Λsg_Λr_Λvuvaidagi idi c_Λc_Λll_Λiañd_Λr_Λ pai g_Λr_Λdagito tatai vaapaquia aat_Λm_Λ gotataisoli_Λr_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ.

³² Taid_Λ _ΛSuusi itat_Λdai:

—Imivurai tudu —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ vuvuaaja _Λc_Λc_Λll_Λiañd_Λr_Λ dai tataisoli_Λr_Λ vaapa, taid_Λ _Λtataisoli koidam voopoi dai g_ΛΛ suudar_Λ suuli dai v_Λasi baicoi.

³³ Taid_Λ _Λnuucadacami tataisoli voopoi dai duduadimutugai, dai m_ΛΛca gaaagidi quiquiana v_Λasi istumaasi _Λr_Λdui, dai isducatai _Λr_Λdui _Λc_Λc_Λll_Λicad_Λ ismaac_Λd_Λ viaacatadai _ΛDiaavora t_Λt_Λaañicarud_Λ. ³⁴ Tai v_Λascatai _Λoidacami iji siaaco daacatadai _ΛSuusi, dai t_Λagacai daañimi sai im_Λna ami d_Λv_Λariañd_Λr_Λ.

9

¹ Tai amaasi _ΛSuusi t_Λsai _Λmo vaarcu_Λr_Λ, dai daivusai vaasad_Λr_Λ _Λg_ΛΛ suudagi dai _Λpamu aayi _Λg_Λi gad_Λv_Λarag_Λr_Λ. ² Matai uusiar_Λ vuaapi _Λmo c_Λll_Λ ismaac_Λd_Λ maitistutuiditadai isoiñ_Λdagi. Dai aidasi t_ΛΛ _ΛSuusi isalia vaavoitudai _Λoodami pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λll_Λ cocoad_Λ:

—Maiti soig^Λliada giñaduñi, casiant oig^Λli aan^Λ v^Λasi istumaasi soimaascami ismaac^Λda ivuaadana aapi —ast^Λt^Λda^Λ i^ΛSuusi.

³ Amaasi ^Λamoco ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λalicamigad^Λ aduucai g^Λnt^Λagitoitadi: “Idi c^Λali poalidi is^Λr^ΛDiuusi”, as^Λnalidi. ⁴ Vaid^Λ i^ΛSuusi maat^Λcatadai istumaasi g^Λnt^Λagitoi ^Λgai daid^Λ it^Λadai:

—¿Tuimasi mos^Λ soimaasi g^Λnt^Λagitoi? ⁵⁻⁶ Aan^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami dai casc^Λda viaa guvucadagai isoig^Λldiadagi v^Λasi soimaascamigad^Λ oodami. D^Λmos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasioor^Λ casc^Λda sivi g^Λnt^Λagidamu aan^Λ iss^Λallicad^Λ viaa aan^Λ guvucadagai isduaaidagi idi c^Λali —ast^Λt^Λda^Λ i^ΛSuusi ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λalicamigad^Λ.

Dai amaasi it^Λt^Λda^Λ i^ΛSuusi ^Λc^Λali coocoad^Λ:

—Vañigiñi dai b^Λi gavaacosi dai noragi g^Λquiiyamu —ast^Λt^Λda^Λ.

⁷ Taid^Λ ^Λcoocoad^Λ vañi dai nora g^Λquiiyamu. ⁸ Aid^Λsi t^Λl^Λ oodami imaasi, ali^Λ duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai ^Λgai guvucadagai ^Λmo c^Λali.

⁹ Taid^Λ i^ΛSuusi ii abiaad^Λr^Λ dai giñt^Λl^Λ iñsaan^Λ daacatai gavuu^Λy^Λ tumiñsi, dai povai iñt^Λt^Λda^Λ:

—Mataivo, giñoidañi —iñt^Λt^Λda^Λ.

Antai aan^Λ c^Λquiva dai oi.

¹⁰ Dai ^Λmo imidagai gacuaadatadai i^ΛSuusi ^Λmo quiiy^Λr^Λ tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuid^Λr^Λ daraaja Suusi ^Λmadu dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ i^ΛSuusi ^Λr^Λ. ¹¹ D^Λmos t^Λl^Λgacai ^Λfariseo gart^Λcacai aat^Λm^Λ i^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ dai pov^Λrt^Λadai:

—¿Tuisid^Λ gacueeyi g^Λnmamaat^Λtuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ^Λmadu? —gart^Λt^Λda^Λ.

¹² Vaid^Λ i^ΛSuusi c^Λl^Λ gomaasi daid^Λ it^Λadai:

—^Λagi coococoidad^Λ t^Λgito gaduduaaidiadami ^Λmaicoococoidad^Λ mait^Λgito. ¹³ Maat^Λvurai aapim^Λ ist^Λl^Λya ^Λlidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Aan^Λ maitip^Λlidi is^Λoodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitip^Λlidi aan^Λ is^Λoodami coodadagi tuturu tomali sisiivatu aan^Λ giñv^Λlata^Λ, baiyoma ip^Λlidi aan^Λ sai soig^Λnalidiñ^Λ oodami aac^Λda”. Aan^Λ andivia tam^Λ oidigi daama vai ^Λsoimaasi ivuaadami ^Λma duuc^Λai g^Λnt^Λagitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaac^Λda poalidi ismaisoiimaasi ivueeyi siaad^Λr^Λ ^Λma duuc^Λai g^Λnt^Λagitona —ast^Λt^Λda^Λ i^ΛSuusi.

¹⁴ Amaasi ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daacatadai i^ΛSuusi dai pot^Λt^Λda^Λ:

—Aat^Λm^Λ ^Λmadu ^Λfariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisid^Λ aapi g^Λmamaat^Λrdamiga gacueeyi? —ast^Λt^Λda^Λ.

¹⁵ Taid^Λ i^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Aan^Λ gia ^Λmadu aimarai giñmamaat^Λrdamiga casc^Λda gacueeyi goovai, d^Λmos si^Λascad^Λ ^Λgai ismaac^Λda giñvuid^Λr^Λ v^Λlata giñmuaagi aid^Λ gia maitaugimu giñmamaat^Λrdamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali ^Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi g^Λmaat^Λtuldi aan^Λ dai apiavaavoitudadagi g^Λvaavoidaraga —ast^Λt^Λda^Λ i^ΛSuusi.

¹⁸ Aid^Λsid^Λ i^ΛSuusi aagaitadai imaasi tai ami divia ^Λmo judidiu t^Λaan^Λdamigad^Λ dai g^Λtootonac^Λda c^Λquiva i^ΛSuusi vuid^Λr^Λ daid^Λ it^Λadai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi g^Λnovi ^Λpamu duaacan tada ^Λgai —ast^Λt^Λda^Λ ^Λjudidiu t^Λaan^Λdamigad^Λ.

¹⁹ Taid_Λ _ΛSuusi c_Λquiva dai ii _Λgai _{ΛΛ}madu dai aat_{ΛMΛ} mamaat_Λrdamigad_Λ _{ΛΛ}p_Λ oí. ²⁰ Amaasi _Λmo ooqui ismaac_{ΛDΛ} cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascata dai masaadaigad_Λ miaad_{ΛΓΛ} c_Λquiva _Λgai _ΛSuusi abaana dai gooquiamad_{ΛΓΛ} mostaata ugidiana daama vaasarad_Λ. ²¹ Pov_{ΛΛ}lilitadai _Λgai: “Tomasí mos_{ΛCΛ} daama vaasarad_Λ taata aana casc_{ΛDΛ} caduaadian tada aana”, as_{ΛΛ}lidi _Λooqui. ²² D_Λmos _ΛSuusi gooquiamaco n_Λn_Λava daid_Λ it_Λt_Λdai _Λooqui:

—Baigi g_{ΛΛ}liada giñmara giñvaavoitu aapi casc_{ΛDΛ} dueeyi —ast_Λt_Λdai.

Dai aid_Λ todian duuc_Λ _Λooqui dueeyi.

²³ Aid_Λsi aayi _ΛSuusi quidi_{ΛΓΛ} _Λt_Λaan_Λdami t_{ΛΛ} _Λgai _Λiivadami cabaig_Λnducacatadai dai iivitulda agaitadai aid_ΛM_Λsi yaasa agaitadai _Λali t_Λji dai t_{ΛΛ} mui oodami vai g_Λg_{ΛΓΛ} suan_Λitadai. ²⁴ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Vuvaaquivurai tabiaad_{ΛΓΛ}, goali t_Λji mait_Λrmuquiad_Λ mosacooso goovai —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

D_Λmos _Λoodami mosas_Λ pocaititai _ΛSuusi. ²⁵ Aid_Λsi cav_{ΛΛ}si vuvaja _Λoodami taid_Λ _ΛSuusi vaa dai bai _Λmuuquiad_Λ novid_Λ tai _Λgai vañi. ²⁶ Dai v_{ΛΛ}si aipacoga sicoli oidacami maí istumaasi _Λp_Λdui.

²⁷ Aid_Λsi vuusai _ΛSuusi abiaad_{ΛΓΛ} gooca main_Λn_Λaadami oí _Λgai dai iññ_Λquimi daid_Λ icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudad_Λ ismaac_{ΛDΛ} Diiuusi maa _Λmo s_{ΛΛ}licami soigi g_{ΛΛ}lda aat_{ΛMΛ}c_{ΛDΛ} —t_Λt_Λdai _Λmain_Λn_Λaic_{ΛDΛ}.

²⁸ Dai aid_Λsid_Λ _ΛSuusi vaa _Λmo quiiy_{ΛΓΛ} taid_Λ _Λmain_Λn_Λaic_{ΛDΛ} abaana guuquiva taid_Λ _ΛSuusi tacacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Vaavoitudaim_Λsi aapim_Λ iñsa_Λn_Λ istutuidi isg_Λnduduaaidagi? —t_Λt_Λdai.

Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λja —t_Λt_Λdai.

²⁹ Amaasi _ΛSuusi taata _Λgai vuupuid_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Pov_Λduñia _Λgai isducatai vaavoitudai aapim_Λ —t_Λt_Λdai.

³⁰ Tai pov_Λdui caduduaadicami vii. Amaasi _ΛSuusi c_{ΛΛ}ga aagidi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Maitav_Λr aagiada aapim_Λ tomali _Λmaadutai istumaasi idui aana —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³¹ Dai mosutudama vuvac_Λc_Λai abiaad_{ΛΓΛ} tomasioor_Λ aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai _ΛSuusi.

³² Aid_Λsi quiaa vuv_Λquimi _Λc_Λc_Λali tai aa vuaa _Λmo c_{ΛΛ}li muudugami sai duaaidana _ΛSuusi. _Λgai viaacatadai _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ. ³³ Dai vuvaidacai _ΛSuusi _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ tai bovasd_{ΛΓΛ} gaaagacai ñioo _Λc_{ΛΛ}li. Taid_Λ _Λjudidiu mait_Λn_Λ istumaasi g_Λntat_Λgituagi daid_Λ icaiti:

—Tomali _Λmo imidagai mait_Λn_Λidiña _Λmo istumaasi pomaasi v_{ΛΛ}si g_Λrd_Λv_{ΛΛ}rag_{ΛΓΛ} —caiti _Λjudidiu.

³⁴ D_Λmos _Λfariseo vui ñiooc_Λai _ΛSuusi daid_Λ icaiti:

—Goc_{ΛΛ}li vuvaidi Diaavora t_Λaañicarud_Λ guvucadad_Λc_{ΛDΛ} _Λbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λ _ΛDiaavora t_Λaañicarud_Λ —caiti.

³⁵ Vaid_Λ _ΛSuusi aim_Λraña v_{ΛΛ}si aali quiquiana dai aipaco ami d_Λv_{ΛΛ}ri_{ΛΓΛ} uugidiana mamaat_Λtuldiña _Λgai _Λoodami judidiu quiquiupaigad_{ΛΓΛ}. _ΛSuusi aagidiña _Λoodami sai Diiuusi soic_Λada _Λlidi oodami sai c_{ΛΛ}gac_{ΛΓΛ} oida-cana. Dai duduaaidiña _ΛSuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami.

³⁶ T_{ΛΛ}gacai _ΛSuusi mui oodami ali_Λ soig_{ΛΛ}li _Λgaic_{ΛDΛ}. _Λgai ali_Λ soig_{ΛΛ}li

vaamioma gataaanaaitai aromamano dai maitiipu soora soifagi vai aagi gataaanaadagi agai. Agai apan ducami cañiiru maipastutuuruacami, maiviaacatai soora nuucadacagi. ³⁷ Amaasi aSuusi povartatadai aatama ismaacada armamaatar damigada:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacada vaavoituda alidi Diuusi ñiooquida, damos maitiipu soora aagidagi, chilaquidu oodami ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida cascada. Vai ismaacada caaca alidi apan ducami gapi yoovaragai dai yoovadami chilaquidu. ³⁸ Cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada artaanaadami vai ootosana aa ganiñoquituldiamiga vai aagidana agai ñiooquida aoodami —gartatadai aSuusi.

10

¹ Amaasi aSuusi garvai aatama baivustaama dan gooca tasaida armamaatar damigadacana dai gamma samicami sai vuvaidiña aatama Diaavora tataañicaruda oodamiaindara dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai potaagidu aatama baivustaama dan gooca aSuusi ojootosada. Aparaadada atsimuñi masmaacada Piiduru aagaiña ara, dai Aandarsi Piiduru suculida, dai Jacovo amadu Vuaana Sevedo maamarada, ³ dai Pili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aana Mataivo ismaacada arvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo marada, dai Leveo masmaacada Tadeo aagaiña ara, ⁴ dai Simuñi agai gamoco ismaacada vuidara caatacana aromamano, dai Udasi Iscaliote ismaacada gooquiarioma gataaagi aSuusi.

⁵ DaidaaSuusi garrootoi vaascatai aatama tasai gaaagidana Diuusi ñiooquida dai povartatadai agai:

—Maitavar iimi siaaco oidaga agai ismaacada maitarjudidiu, tomali maivapacada quiquidara Samaalia davalariara oidacami, ⁶ baiyomavar iimi garaaduñi judidiu amadu. Ajudidiu camialagidi Diuusi ñiooquida cascada ajudidiu aapan ducami cañiiru siba iimiada. ⁷ Iimivurai dai aagida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oidacana. ⁸ Aana gamma guvucadagai masai duduaaidiña ismaacada viaacagi acoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga dai ismaacada ama maasi coocodagai viaacagi ara dai duduaacaldavurai coidada dai vuvaidavurai Diaavora tataañicaruda oodamiaindara. Aana gamma idi guvucadagai dai maitantai tumiñsi, cascada aapima avar maitaana ara masmaacada duduaaidigi.

⁹ Dai maitavar vuucai tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyamu. Mosali amo vaapasaragai avar vuucai dai maitavar vuucai aa susuusacai tomali gicai. Aata vuaadami viaa samicami masbibiaadagi.

¹¹ Masiascada ajagi aapima amo ali quiyara varai gaaga amo oodami cala tuigacami ismaacada vaasi oodami siaa duutuadagi dai ami quidiara agai avar ganuuliña asta masiascada iji aapima abiaadara.

¹² Masiascada aiya amo quiyara varai aagida aoidacami sai Diuusi ipalidi isiibastudacan taadacagi agai iibaada. ¹³ Dai isami oidacami caaca aliadagi Diuusi ñiooquida dai samicada ipaliadagi isDiuusi soifagi vai ganiibastacan tadacagi agai aida gia ganiibastacan tadacamu agai. Dai ismaiaaca aliada agai aida gia maitaniibastacan tadacamu agai. ¹⁴ Dai masiaaco maitanmiaadagida agadagi dai tomali maitancaaca aliadagi varai vuvaaqui abiaadara dai gigigida davalarai ganlacasuaiñdara vai poduucai

maatana loodami ismaacala idui. ¹⁵ Sallicala anganaagidi sai silascada Diuusi naidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu lagi loodami ismaacada maitamiadagidagi siloodami ismaacada Sodoomata dai Gomoofata oidacata dai.

¹⁶ Ganootosai aana loodami saagida dai lamoco alia oomaliga dai soimaasi gantaatatulda agai poduucai isduucai sasayi soivueeyi caniru. Calaga avat gantatlagitoca dai calaga tuutiaca vascatai vui. ¹⁷ Damos aapima gaagai masajagi gannuucadacagi, gantagida magari dudunucami dai gangagagatudamu aapima quiquiupilaga. ¹⁸ Dai asta vaama gantutusadamu odami tanaanadami vuidaga dai rari vuidaga ginvaavoitudaitai aapima, poduucai istutiadamu aapima isginagadagi lagi vuitapi dai lagi ismaacada maitarjudiduu vuitapi lapa. ¹⁹⁻²⁰ Damos masilascada vaama gantutusadagi aapima dudunucamilaga maitavag vuaam anliada maimaatatai istiyagi. Diuusi lbadaga gansoicadamu varai agada mastumaasi tagitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gatagiada agai lagi gansusuuculi dai gansiisilagi dudunucamilaga masai coodaina, dai dadada gatagiada agai lagi ganmaamara, dai maamarada vuidaga vatata agai gandada dai gataanadamu coodaragai lapa. ²² Dai vasi oidigi daama oidacami gancadada agai ginvaavoitudaitai aapima. Damos sioga apiaginvaavoitudadagi silascada uucami oidacagi oidigi daama lagi calagacaga vuvaaquimu. ²³ Masilascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyaga iimivurai sibaacoga mai ali quiyaga. Sallicala anganaagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidaga judiduu sidivimu aana ismaacada viaa amo sallicami.

²⁴ Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata silamaata gama-maatatuldiadami dai tomali amo pioofi maivaamioma gataana silasi gataana gataanadami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada lapa soimaa taatamaia. Dai issoimaasi taatamadagi gataanadamiga apioofigada soimaasi taatamaia lapa cascada aapima soimaasi taatamadamu lapa lapan duucai aana. loodami Diaavora ginagaina dai vaamioma galnaasi hiooqui gnaagidamu lagi aapima ginmamaatardamiga.

²⁶ Damos maitavag labiada loodami ismaacada soimaasi ganduinada liadagi. Cal maata Diuusi vasi istumaasi idunia liada lagi aapima ganvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi silascada naidagi lagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami. ²⁷ Vasi ismaacada ganaagidi aana lagi daraajatai aatama agidavurai aapima loodami vasi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitavag labiada lagi ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maitistutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavag labiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga lamadu gatuucuga malaca siaaco oidaga lDiaavora.

²⁹⁻³¹ Cal maata aapima isgagaagarai gooca ujuurugi amo sintavucada damos Diuusi vascata nuucadacana. loodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannuucada aapima sila ujuurugi cascada maitavag duduaadicuda Diuusi gannuucada agai. Diuusi maata vascatai asta silajquidu lamadutai cuucupada.

³² VΛascatai ismaacΛdΛ gΛnmaasiuldagi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aanΛ ΛpΛ aagamu giñooگا vuitapi ismaacΛdΛ tΛvaagiΛΓΛ daja isΛgai argiñmaamara. ³³ Dai ismaacΛdΛ giñΛstocadagi oodami vuitapi aanΛ aagamu Diuusi garooگا vuitapi ismaacΛdΛ tΛvaagiΛΓΛ daja sai Λgai maitΛrgiñmaamara.

³⁴ MaitvΛΓ povΛnliada aapimΛ ansai aanΛ divia sai sioma oidacana vΛasi oodami maitvΛΓ vaavoi baiyoma divia aanΛ vai oidacana cocodi. IsmaacΛdΛ maitiñvaavoitudai cocoadamu Λgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai. ³⁵ IsΛmo cΛli giñvaavoitudagi maradΛ vuidΛΓΛ caatΛcamu. Dai isΛmo ooqui giñvaavoitudagi ooqui maradΛ vuidΛΓΛ caatΛcamu. Dai isΛmo ooqui giñvaavoitudagi caasdΛdΛ vuidΛΓΛ caatΛcamu. ³⁶ Dai poduucai aipaco gΛnvupui vΛΛtΛcamu Λoodami Λgi gΛnaadunuma.

³⁷ TomasioorΛ sioorΛ maitiñvaavoituda aliadagi baamucui dΛdΛ maimaaquimu aanΛ oigaragai isΛrgiñmamaatΛrdamicagi dai tomasioorΛ sioorΛ maitiñvaavoituda aliadagi baacoicai maamaradΛ maitipΛliditai isgiñvaavoitudagi oogadΛ maimaaquimu aanΛ oigaragai isΛrgiñmamaatΛrdamicagi. ³⁸ Dai sioorΛ maibaigΛducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi Λmo curusiaba giñvaavoituda itai maimaaquimu aanΛ oigaragai isΛgai argiñmamaatΛrdamicagi. ³⁹ Dai sioorΛ giñvaavoitudadagi vai cascΛdΛ Λoodami muaagi Λgai Diuusi ΛΛmadu oidacamu tomastuigaco dΛmos sioorΛ duaadicudagi mΛsmuaagi dai cascΛdΛ pocatiadagi sai maitiñvaavoitudai Λgai gia maimumu Diuusi ΛΛmadu tΛvaagiamu.

⁴⁰ Dai sioorΛ ΛΛgiditai gΛncΛcagi aapimΛ Λgai ΛΛgiditai giñcΛΛ aanΛ ΛpΛ dai sioorΛ ΛΛgiditai giñcΛΛ aanΛ Λgai ΛΛgiditai cΛΛ gΛrooga ismaacΛdΛ giñootoi.

⁴¹ Dai sioorΛ ΛΛgiditai cΛΛ Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ooto-sadΛcatai Λgai, Λgai ismaacΛdΛ ΛΛgiditai cΛΛ Diuusi maaquimu Λmo istumaasi ΛpΛn duucai gΛñiooquituldiadamiga. Dai sioorΛ ΛΛgiditai cΛΛ Λmoco ismaacΛdΛ ΛpΛn duutudai Diuusi, siaa duutudaitai Λgai Diuusi, Diuusi maaquimu Λmo istumaasi cΛΛgaducami poduucui isduucui maa Λgai ismaacΛdΛ siaa duutudai Diuusi. ⁴² Dai tomasioorΛ sioorΛ baigΛliaracΛdΛ vasicidagi Λmo avΛsi suudagi Λmoco ismaacΛdΛ giñvaavoitudai, giñΛΛgiditai cΛΛ Λgai sΛΛlicΛdΛ Diuusi maaquimu Λgai Λmo istumaasi cΛΛgaducami, tomasi mosvasidagi Λmo avΛsi suudagi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

11

¹ Dai aidΛsi naatocai gΛrmaamatΛtuli ΛSuusi aatΛmΛ mamatΛrdamigadΛ iji abiaadarΛ dai aagida ragai Diuusi ñiooquidΛ vΛasi aipaco sicolι oidacami.

² ΛVuaana ismaacΛdΛ vΛpaconaitadai Λoodami ΛgΛΛ aqui JordāñiΛΓΛ maisacariΛΓΛ daacatadai dai mai vΛasi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi. Amaasi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga siaaco daacatadai ΛSuusi ³ sai tΛcacana sabai Λgai sΛΛlicΛdΛ ΛΓΛCristo ismaacΛdΛ viaacatadai isdiviagi sabai gaagagai isnΛnΛracagi Λmai.

⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtadai:

—MΛΛcavΛΓ aagida ΛVuaana vΛasi mΛstuma naidi dai cΛΛ. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacΛdΛ mainΛnΛaitadai casi istutuidi isnΛaadagi dai ismaacΛdΛ maiΛjioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛdΛ viaacatadai gococodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga duduaadi, dai ismaacΛdΛ

maitatΛcaidacatadai catatΛcaidaga, dai coidadΛ duduaacarΛi dai soituutu-igami vΛasi gΛmamaatΛtuldi isducatai cΛagacΛrΛ gΛvuvacai. ⁶ BaigΛaliadamu sioorΛ apiagiñvΛavoitudadagi —tatΛdai ΛSuusi.

⁷ Dai aidasi caiji Λgai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛagacai aagidi Λoodami aagaitai ΛVuaana dai potatΛdai Λgai Λoodami:

—AapimΛ iji mΛΛ oidigana siaoco daacatadai ΛVuaana. AapimΛ maatacatadai sai Λgai maitarΛmoco ismaacΛdΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ⁸ AapimΛ iji mΛΛca siaoco daacatadai ΛVuaana. AapimΛ maatacatadai sai Λgai maitarΛmoco ismaacΛdΛ cΛaga dadapacami yuucustai. AapimΛ cΛaga maata sai ismaacΛdΛ cΛaga dadapacami yuucustai cΛcΛagaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgΛr rai baabaquidΛrΛ. ⁹ AapimΛ iji mΛΛ oidigana nΛida Λliditai Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai sΛlicΛdΛ angΛnaagidi dai Vuaana aa duiñdada vaamioma namΛga siΛ aa duiñdada vΛasi Λгаа Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ¹⁰ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti aagaitai ΛVuaana:

Ootosamu aanΛ Λmo ootosicami aapi Cristo gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana Λoodami sai divia Λgai aapi daidΛ Λoodami Λma duucaigantΛΛgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi. ¹¹ SΛlicΛdΛ angnaagidi sai vΛasi oodami saagidaiñdarΛ ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami viaa goaa duiñdagai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga sitomasmaascΛdΛ oodami aa duiñdada, dΛmos vaamioma baiganΛlidi Λgai ismaacΛdΛ giñnΛidi dai giñvΛavoitudai siΛVuaana.

¹² Aidasi divia ΛVuaana ismaacΛdΛ vapacoi Λoodami abiaadΛrΛ Λoodami gΛnaajagai vaavoituda Λliditai gocΛagaducΛdΛ ñiooqui isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛaga gantΛΛgitocana. ¹³ Aidasi maiquia divia ΛVuaana Moseesacaru ΛΛmadu Λгаа Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagidi garΛΛqui aaduñicarΛ dai ooja liivruΛrΛ isducatai Diuusi divia agaitadai dai gatΛaanΛda agaitadai tami oidigi daama Λmo imidagai. ¹⁴ Dai isaapimΛ vaavoitudagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maatamu aapimΛ isarvaavoi isΛVuaana ΛrΛaga divia iñsaana dai gaaagidimi ansai aanΛ gooquiarioma divia iñagaitadai. Λgai idui Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagidi Λdquioma Eliiasicaru isiduñia agaitadai. ¹⁵ CΛagavΛr gantΛgito caaca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ.

¹⁶ Sivi gΛnaagidamu aanΛ istumaasi apan ducami Λoodami sividadΛ. Λgai apan ducami Λaali ismaacΛdΛ plaasΛrΛ gatΛvΛiñΛ dai iñioquidiñΛ gaaduñi daidΛ itatΛdaiñΛ: ¹⁷ “Iiva aatΛmΛ muusicocΛdΛ matai maitatuutudai. Susuañi aatΛmΛ matai aapimΛ maisoiganΛali”, astΛtΛdaiñΛ. ¹⁸ Diviacai Vuaana Λgai ismaacΛdΛ vapaconai Λoodami dai Λgai aliΛ duudatai gayunanduñia dai tomali Λmo imidagai maitavΛΛdana istumaasi navamudaga. Mai aapimΛ pocaitiñΛ sai Λgai viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ¹⁹ Dai diviacai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicΛdΛ dai maiduudatai gayunandui dai gayiΛΛyi mai pocaiti aapimΛ giñparunaitai ansaidΛ rΛtuu naacΛdami dai iitaracami tomasi tomali Λmo imidagai mainavamucurui aanΛ, dai ansaidΛ rΛraduñidΛ tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. VΛascarΛ maimaata nΛidi aapimΛ isducatai Diuusi garsoi Vuaana ΛΛmadu aanΛ sai maatΛna aatΛmΛ istumaasi gΛagagi tΛsiduñiagi —tatΛdai ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ΛSuusi gΛagacai aagidi Λoodami siΛΛ soimaasi ivuaadana CorasiñiarΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami dai siΛΛ soima taata Λgai Λgai. Λsuusi ivuaadana mui naana maasi gΛgΛrducami CorasiñiarΛ dai BetasaidΛrΛ tai vΛascarΛ maiΛma duucaigantΛΛgito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami cascΛdΛ ΛSuusi bagaimi daidΛ itatΛdai:

21 —Soogigi aapim_Λ Corasiif_Λ oidacami dai Betasaid_Λ oidacami si_{ΛΛ} soimaa taatamu aapim_Λ. Aoodami ismaacada_Λ Tiirora_Λ dai Sidoonia_Λ oidacatadai maitarjudid_Λ dai maivaavoitudai Diuusi. Istaa_Λ gimudai agai istumaasi g_Λarducami masmaasi t_{ΛΛ} aapim_Λ agai gia ama duucai g_Λantagitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai g_Λnaadamudai yuucusi tutuucucami dai g_Λncocomaivadamudai mataicada_Λ dai poduucai t_{ΛΛ}gidamudai aa oodami iscaama duucai g_Λntatagito dai camaisoimassi ivuaada agai. 22 Damos si_{ΛΛ}scada_Λ Diuusi naidagi ismaacada_Λ arc_{ΛΛ}aga ivuaadami dai ismaacada_Λ armaic_{ΛΛ}aga ivuaadami vaamioma soimaasi g_Λntaatatuldamu agai aapim_Λ si_ΛTiirora_Λ dai Sidoonia_Λ oidacami. 23 Dai aapim_Λ judid_Λ Capernaum_Λ oidacami povai an_Λlidi masai iimia agai Diuusi lamadu baiyoma maiimia agai Diaavora lamadu. Aoodami ismaacada_Λ Sodoom_Λ oidaga maitarjudid_Λ dai maivaavoitudai Diuusi damos is_Λgai t_{ΛΛ}gimudai istumaasi g_Λarducami masmaasi t_{ΛΛ} aapim_Λ aid_Λ gia Diuusi maiugititudamudai Sodoom_Λ oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoom_Λ. 24 Damos si_{ΛΛ}scada_Λ Diuusi naidagi ismaacada_Λ arc_{ΛΛ}aga ivuaadami dai ismaacada_Λ armaic_{ΛΛ}aga ivuaadami vaamioma soimaasi g_Λntaatatuldamu agai aapim_Λ si_ΛSodoom_Λ oidacami —tat_Λdai _ΛSuusi.

25 Amaasi _ΛSuusi potat_Λdai Diuusi g_Λooga:

—Gi_Λoo_Λca aana_Λ gia sa_{ΛΛ}icada_Λ siaa g_Λduutudai aapi aparbait_Λcaacami t_Λvaagi_Λ dai oidigi daama. Aapi ap_Λmaimaat_Λtuli idi maasi ismaacada_Λ po_Λlidi is_Λrsastudugami, aapi maat_Λtuli mos_Λca agai ismaacada_Λ maatia ali_Λdi gamamaat_Λtuldaraga. 26 C_{ΛΛ}agaduava gi_Λoo_Λca poduucai ip_Λli aapi dai poduuc_Λcai idui —tat_Λdai _ΛSuusi g_Λooga.

27 Dai apiamamaat_Λtuldi _ΛSuusi aoodami dai potat_Λdai:

—Gi_Λoo_Λca gi_Λmaa va_{ΛΛ}siaacatai. Aana_Λ ar_ΛDiuusi marada_Λ dai tomali amaadutai maic_{ΛΛ}aga gi_Λmaata_Λ mos_Λca gi_Λoo_Λca dai tomali amaadutai maic_{ΛΛ}aga maata_Λ gi_Λoo_Λca mos_Λca aana_Λ ismaacada_Λ armarada_Λ agai. Dai va_{ΛΛ}scara_Λ oidaga aa ismaacada_Λ maata_Λ gi_Λoo_Λca mos_Λca agai ismaacada_Λ aana_Λ ip_Λlidi sai maatana. 28-29 Va_{ΛΛ}scatai aapim_Λ ismaacada_Λ cao_Λjogi _{ΛΛ}gigitai mamaat_Λtuldaragada_Λ ismaacada_Λ gamamaat_Λtuldi quiquiup_Λia_Λ, aapim_Λ maitaniibastacan tadaga g_Λniibadaga gomaasicada_Λ, gi_Λvaavoitudavurai dai gi_Λndagito nai aana_Λ g_Λnmamaat_Λtuldiadagi dai _{ΛΛ}giadavurai istumaasi g_Λnmamaat_Λtuldiada aana_Λ. Aana_Λ mai_Λoojodai gi_Λnmamaat_Λrdamiga dai maig_{ΛΛ}ducada_Λ gi_Λnlidi aana_Λ dai g_Λniibastacan taadacamu aapim_Λ. 30 Maisijaiga is_{ΛΛ}giada aapim_Λ gi_Λnmamaat_Λtuldaraga —tat_Λdai _ΛSuusi.

12

1 Amo imidagai ib_Λstaragai tas_Λta asicami saagida im_Λitadai _ΛSuusi t_Λtai aat_Λma mamaat_Λrdamigada_Λ vai_Λncumaimi t_Λligi muurada_Λ dai g_Λrnoonovicada_Λ calivaimi aat_Λma dai cuumimi. 2 Vai lamoco _Λfariseo t_{ΛΛ}agacai gomaasi potat_Λdai agai _ΛSuusi:

—Da_Λni g_Λmamaat_Λrdamiga ivueeyi aa dui_Λndagai ismaacada_Λ maitiipu oigaragai isivuaadagai ib_Λstaragai tas_Λta —tat_Λdai _Λfariseo.

3 Damos _ΛSuusi potat_Λdai:

—Can_Λlidi aapim_Λ loojai siaaco aagai ismaasi idui Davicar_Λ amo imidagai aidasi agai lamadu aadu_Λnda_Λ biuugicoi. 4 Vaa agai _Λquiiyara_Λ siaaco siaa duutudai_Λna g_Λr_{ΛΛ}qui aadu_Λnicaru Diuusi dai uu _Λpaana daasdarada_Λ Diuusi ismaacada_Λ _{ΛΛ}gi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi _{ΛΛ}gi poduuc_Λcai viituli Moseesacaru cascada_Λ. Tai va_{ΛΛ}scara_Λ vui Davicar_Λ dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami. 5 Si_Λpa can_Λlidi aapim_Λ oojai siaaco oojisi

Mosesacaru sállicamigada saida apapaali agaa quiuupaigadara judidíu aata vuaadana ibastaragai tasara dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁶ Damos aana anganaagidi sai aana cadivia dai vaamioma gaaagai aana siadudunucami agaa quiuupiará. ⁷ Aapima maimaatá cá istaiya lidí idi ñiooqui Diusi ñiooquidara ismaacada pocaiti: “Aana ipalidi isaapima soigapaliadagi aacada maisiu mosacaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diuusi. Ismaatá cacamudai aapima gomaasi aidá gia maigapilara vuupadamudai giñmamaatardamiga. Goovai maitivueyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aana viaa amo sállicami cascada viaa aana sállicami isaagagi istumaasi apadufiagi ibastaragai tasara —tatadai asuusi.

⁹ Amaasi ii asuusi abiaadara dai vaa agaa quiuupaigadara judidíu. ¹⁰ Vai ami caacatadai amo cali ismaacada gaquisapicatadai amo novida, vaidá fariseo gaagaitadai istuucada gapilara vaaajagi asuusi dai tacacai dai potatadai:

—¿Oidagasi oigaragai iduaaidagi amo cocoadá ibastaragai tasara cho sio? —tatadai fariseo.

¹¹ Taidá asuusi aa noragi dai potatadai:

—¿Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga cañiiru issibacai dalará gasiagi agai tomasi aribastaragai tasara? ¹² Dai amo oodami vaamioma namaga isamo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi amo istumaasi calgaducami ibastaragai tasara —tatadai asuusi.

¹³ Amaasi potatadai asuusi calali:

—Giñuuliñdañi ganovi —tatadai.

Dai mosuuliñi agai ganovi tai cacanga duaadicami vii anan duucai agamai novida. ¹⁴ Amaasi vuvaja fariseo abiaadara daida icaiti:

—Isducatai iduufimu aatama dai muaamu gosuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidasi maí asuusi gomaasi, ii abiaadara tai mui oodami oi. Taidá asuusi duduaadi vaaasi acococoidada. ¹⁶ Dai aagidi agai aoodami sai maiaa-gaiña siora agai. ¹⁷ Aidasi apadui gomaasi aidá apadui ismaacada ooja Isaiá sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi argiñpioofiga ismaacada co vuusaitu aana.

Dai alia oigadai aana goovai dai baigiñalidi goocada.

Giñibadaga imia agai goovai lamadu.

Dai goovai aagida agai aoodami ismaacada maitarjudidíu sai Diuusi oigaldi asoimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada agai oodami dai maiiñacada agai caayana.

²⁰ Dai duduaaidada agai acococoidada dai calgacara vuvaida agai asoimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda agai adiaavora siaaco tomastuigaco malacana.

²¹ Dai agai ismaacada maitarjudidíu vaavoituda agai istumaasi aagai giñpioofiga dai poduucai tomastuigaco Diuusi lamadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaiá.

²² Amaasi matai vaidacai amo cali mainlaadami dai muudugami malaca siaaco daacatadai asuusi. Calali viaacatadai amo diaavora laañicaruda taidá asuusi duaadi amuudu tai agai istui isñiooquiagi. ²³ Taidá aoodami maitaa isducatai gantatagituagi tagacai gomaasi, daida icaiti:

—Davicularu cajiudad^Λ lien^Λ goovai ismaac^ΛΛ^Λ cat^Λv^Λv^Λi^Λ ^Λp^Λdui isn^ΛΛ^Λra aat^Λm^Λ, ismaac^ΛΛ^Λ Diuusi daasa agai said^Λ ^Λr^Λraicana ^Λp^Λan duuca^Λ g^Λraduui^Λ Davicularu ^Λr^Λraicatadai —ascaiti ^Λoodami.

²⁴ D^Λamos aid^Λs^Λi ^Λf^Λariseo ca^Λ gomaasi pocaiti:

—Idi c^Λlli vuvaidi Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ Diaavora guvucadad^Λc^ΛΛ^Λ —ascaiti ^Λf^Λariseo.

²⁵ D^Λamos ^ΛSuusi maatacatadai istumaasi g^Λant^Λt^Λagitoitadai ^Λgai dai pot^Λt^Λadai:

—Is^Λdudunucami mosaipaco g^Λancocoadagi camaitistutuidi isapiagata^Λaan^Λadagi, isaipaco g^Λancocoadagi ^Λm^Λap^Λc^ΛΛ^Λ oidacami ugitimu ^Λoodami dai baabaquid^Λ suuligimu. Dai isaipaco g^Λancocoadagi ^Λmo adunum^Λ v^ΛΛ^Λi ugitimu ^Λgai. ²⁶ Poduuc^Λi ^Λp^ΛΛ^Λ is^ΛDiaavora ^ΛΛ^Λi vuvaidagi Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ poduuc^Λi isduuc^Λi icaiti aapim^Λ ^Λgai poduuc^Λi ^ΛΛ^Λi g^Λacocodagi otoma camaitata^Λaan^Λadan tada ^Λgai. ²⁷ Aapim^Λ pocaiti ansai aan^Λ vuvaidi Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ Diaavora guvucadad^Λc^ΛΛ^Λ. Si^Λrvaavoicamudai isDiaavora guvucadad^Λc^ΛΛ^Λ vuvaidi aan^Λ Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ aid^Λ gia aapim^Λ g^Λnaaduñi vuvaidi Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ Diaavora guvucadad^Λc^ΛΛ^Λ ^Λp^ΛΛ^Λ. ^ΛΛ^Λi ^Λgai ganaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadad^Λc^ΛΛ^Λ vuvaidi Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ aan^Λ ^ΛΛ^Λmadu ^Λgai. ²⁸ Baiyoma D^Λiuusi Ib^ΛΛ^Λ guvucadad^Λc^ΛΛ^Λ vuvaidi aan^Λ Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ dai poduuc^Λi c^ΛΛ^Λ maat^Λ aapim^Λ iscaaayi istuigaco D^Λiuusi soic^ΛΛ^Λ dai ^Λoodami sai c^ΛΛ^Λgac^ΛΛ^Λ oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadag^Λi is^ΛDiaavora casc^ΛΛ^Λ istui isvuvaidagi Diaavora t^Λt^Λaa^Λñicarud^Λ oodamiañ^Λd^ΛΛ^Λ.

³⁰ Si^Λoora maitiñ^Λv^Λavoitudadagi ^Λgai giñ^Λvuid^ΛΛ^Λ v^ΛΛ^ΛΛ^Λ, si^Λoora maitiñ^Λsoiñ^Λ aagiadagi ^Λoodami isducatai c^ΛΛ^Λgac^ΛΛ^Λ vuv^Λquia ^Λgai, ^Λgai sobic^Λi sai maivaavoitudana dai maic^ΛΛ^Λgac^ΛΛ^Λ vuvac^ΛΛ^Λ.

³¹ Casc^ΛΛ^Λ aan^Λ ang^Λanaagidi sai v^ΛΛ^Λi istumaasi soimaascami ismaac^ΛΛ^Λ ivueeyi ^Λoodami g^Λoig^Λldi dai v^ΛΛ^Λi istumaasi galnaasi ismaac^ΛΛ^Λ aagadagi oodami g^Λoig^Λldi d^Λmos si^Λoora soimaasi ñiooqui aagadagi D^Λiuusi Ib^ΛΛ^Λ vui ^Λgai gia maiviaa g^Λoig^Λldaraga. ³² Dai tomasi^Λoora ismaac^ΛΛ^Λ giñ^Λvui ñioocadagi aan^Λ ismaac^ΛΛ^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛ^Λlicami ^Λgai g^Λoig^Λldi d^Λmos si^Λoora soimaasi ñiooqui aagadagi D^Λiuusi Ib^ΛΛ^Λ vui ^Λgai gia maiviaa g^Λoig^Λldaraga tomali ^Λmo imidagai.

³³ Is^Λpolidi aapim^Λ ansai aan^Λ ivueeyi Diaavora aa duñ^Λdad^Λ mosav^Λr g^Λant^Λagito ñaijada aapim^Λ istumaasi ivueeyi aan^Λ dai poduuc^Λi maat^Λm^Λ aapim^Λ sai istumaasi ivueeyi aan^Λ ^Λr^ΛDiuusi aa duñ^Λdad^Λ maisi^Λ ^ΛDiaavora aa duñ^Λdad^Λ. Poduuc^Λi isduuc^Λi ^Λmo uusi c^ΛΛ^Λgaducami c^ΛΛ^Λgaducami iib^Λiatai dai ^Λmo uusi maic^ΛΛ^Λgaducami maic^ΛΛ^Λgaducami iibiatai. V^ΛΛ^Λi uusi c^ΛΛ^Λga g^Λmaat^ΛΛ^Λ iibiad^ΛΛ^Λ. ³⁴ Aapim^Λ ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaad^ΛΛ^Λ istuidana aapim^Λ isaagagi ^Λmo istumaasi c^ΛΛ^Λgaducami soimaasi ivuaadatai. V^ΛΛ^Λi ismaac^ΛΛ^Λ aagai ^Λmo oodami ib^ΛΛ^Λd^Λaiñ^Λd^ΛΛ^Λ vusac^Λi.

³⁵ ^Λmo c^Λlli c^ΛΛ^Λ tuigacami viaa naana maasi c^Λc^ΛΛ^Λgaducami g^Λib^Λdag^ΛΛ^Λ casc^ΛΛ^Λ aagai naana maasi c^Λc^ΛΛ^Λgaducami. Dai ^Λmo c^Λlli maic^ΛΛ^Λ tuigacami viaa naana maasi soimamaascami g^Λib^Λdag^ΛΛ^Λ casc^ΛΛ^Λ aagaiñ^Λ ^Λgai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aan^Λ ang^Λanaagidi sai si^ΛΛ^Λscad^Λ D^Λiuusi ñaidagi ismaac^ΛΛ^Λ ^Λr^Λc^ΛΛ^Λga ivuaadami dai ismaac^ΛΛ^Λ ^Λr^Λmaic^ΛΛ^Λga ivuaadami ^Λgai soimaa taatatuldamu v^ΛΛ^Λscatai ismaac^ΛΛ^Λ galnaasi ñioocai, dai D^Λiuusi maisoimaa taatatuldamu ismaac^ΛΛ^Λ c^ΛΛ^Λga ñioocai —t^Λt^Λadai ^ΛSuusi.

³⁸ Amaasi $\lambda\lambda$ moco λ fariseo $\lambda\lambda$ madu λ mamaat λ tuldiamidi Diuusi $\lambda\lambda$ alicamigada pot λ tadai λ gai λ Suusi:

—Mamaat λ tuldiamidi n λ ida λ T λ lidi aat λ m λ siduñia aapi λ mo istumaasi g λ ducami —t λ tadai.

³⁹ Taid λ λ Suusi aa noragi daid λ it λ tadai:

— λ oodami maic λ aga tuutiacami giñ λ aagidi ansaid λ iduuna λ mo istumaasi g λ ducami λ gai vuitapi λ amos mait $\lambda\lambda$ gimu λ gai λ mai istumaasi g λ ducami mos λ ca λ istumaasi g λ duc λ d λ ismaac λ d λ idui Diuusi ootosacai Joonasi gaamu Ñiñiviamu.

⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi λ raana daacatadai λ vatopa g λ duc λ d λ vaica tasai dai vaica tucagi poduucai aan λ ismaac λ d λ viaa λ mo λ alicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai si λ ascada caaiyagi istuigaco Diuusi n λ ida agadagi oodami sividada ismaac λ d λ λ rc λ aga ivuaadami dai ismaac λ d λ λ rmaic $\lambda\lambda$ aga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaac λ d λ Ñiñivia λ oidacatadai $\lambda\lambda$ qui mait λ g λ pi λ ga v λ at λ camidi λ amos aapim λ gia $\lambda\lambda$ licada g λ pi λ ga v λ at λ , λ Ñiñivia λ oidacami λ ma duucai g λ nt λ gito dai camaisoimaasi ivuaada λ gai aidasi Joonasi aagidi Diuusi ñiooquida casc λ d λ . Dai tami daja aan λ sivi dai vaamioma λ r λ aan λ dami aan λ siJoonasi dai aapim λ maitiñ $\lambda\lambda$ giditai ca λ .

⁴² Dai si λ ascada caaiyagi istuigaco Diuusi n λ ida agadagi oodami sividada ismaac λ d λ λ rc λ aga ivuaadami dai ismaac λ d λ λ rmaic $\lambda\lambda$ aga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi is λ ooqui $\lambda\lambda$ quida ismaac λ d λ λ r λ bait λ caacamicatadai m $\lambda\lambda$ Siip λ ga λ aga g λ t λ gito λ gai ma λ cas λ ga divia dai ca λ ca λ gai istumaasi aagai λ Salomoñi ismaac λ d λ λ r λ mo λ aan λ dami saitudugami. Dai tami daja aan λ sivi dai vaamioma λ r λ aan λ dami aan λ si λ Salomoñi mai aapim λ maitiñ $\lambda\lambda$ giditai ca λ —t λ tadai λ Suusi.

⁴³⁻⁴⁵ λ oodami sividada soimaasi ivuaadami λ r λ apan ducami λ mo $\lambda\lambda$ li ismaac λ d λ ibaad λ ga daja λ mo Diaavora λ aañicaruda. Si λ ascada λ Diaavora λ aañicaruda vuusiagi $\lambda\lambda$ aliain λ da λ ga oidigana aimaraiña dai gaagaiña siaaco g λ ibastagi dai si λ ascada mait $\lambda\lambda$ gia λ gai siaaco pov λ λ lidiña: “ λ ramu animiagi giñquiyamu iñsiaad λ ga vuusai”, as λ lidiña. Dai si λ ascada λ ramu ami divia λ gai dai t λ t λ gaiña $\lambda\lambda$ ali λ apan duucai λ mo quii siaaco maitiipu oidacami dai $\lambda\lambda$ aga voisiuicami dai $\lambda\lambda$ aga baiduñisicami. Dai amaasi λ gai aimaraiña dai vuaapaiña λ r λ pa cuvaracami Diaavora t λ taañicaruda, ismaac λ d λ λ rvaamioma soimaascami si λ gai. Dai λ gai λ madu v λ asi λ ga v λ pacaiña ami $\lambda\lambda$ li λ ga dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soiga v λ aadana λ gai isvaasquioma. Poduucai λ r λ aduñim λ λ r λ pa idi oodamicada sividada soimaasi ivuaadami, λ gai maitiñ $\lambda\lambda$ giditai ca λ casc λ d λ —t λ tadai λ Suusi.

⁴⁶ Daid λ λ Suusi quiaa ñiooquiditadai λ oodami aidasi ami dada λ Suusi d $\lambda\lambda$ d λ λ madu susuuculida. λ amos quiidigana guccacatadai λ gai dai n λ ida λ lidadai λ Suusi. ⁴⁷ Tai λ moco aagidi λ Suusi dai pot λ tadai:

—G λ daada λ madu g λ susuuculi quiidigaiñ λ da λ guuca dai g λ aatagida λ lidi —t λ tadai.

⁴⁸ Taid λ λ Suusi aa noragi dai pot λ tadai:

—V λ ascatai $\lambda\lambda$ gac λ ga vuvacai giñvaavoitudaitai tomasi λ r λ giñdaada dai giñsusuuculi —t λ tadai λ Suusi.

⁴⁹ Amaasi g λ r λ vui n λ n λ ava λ Suusi aat λ m λ mamaat λ rdamigada daid λ it λ tadai λ oodami:

—Idi $\lambda\lambda$ pa λ r λ giñaaduñi. ⁵⁰ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi ip λ lidi g λ rooga ismaac λ d λ λ vaagi λ ga daja λ gai $\lambda\lambda$ pa λ r λ giñaaduñi —t λ tadai λ Suusi.

13

¹ Agai vaa tasara ii agai ami quiiyaiñdara dai mala gaa suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami ganampagi ami siaaco daacatadai asuusi. Taidaa suusi amo vaarcu araana vaa dai ami daiva. Tai vaasi aoodami anaasi gaa suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatatuli asuusi cuentocada dai potadai:

—Amo asadami gasimu ⁴ dai gasaimi agai tai chilaqui taligi voiyara suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa taligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucata dai gaa pi davarai. Tai otoma vuvaja taligi maituucavi davaracata dai davarai cascada. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai agai cascada. ⁷ Aa taligi vasoi saagida suuli taidaa vasoi maidagito isgaliagi. ⁸ Tai aa taligi calagaducami davarara suuli dai gaa dai calaga iibaji asta amo sientro litro vuvaja ali amo litroiñdara. Dai aa vaicobai litro vuvaja amo litroiñdara. Dai aa asta amo coobai dan baivustaama litro vuvaja amo litroiñdara. ⁹ Calagavara gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana —tatadai asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daida itadai:

—¿Tuipasi ñioquidi goodami cuentocada? —tatadai aatama mamaatardamigada.

¹¹ Tai agai garaa noragi dai povartadai:

—Diuisi ganmaatuldamu aapima mastumaasi maimaata isducatai ipalidi Diuisi issoicadagi oodami sai calagacara oidacana damos gogaa maiviaa oigaragai ismangi. ¹² Siogara balaaji giññiooqui dai giññagidi agai vaamioma maatatuldamu aana, dai siogara maibalaaji giññiooqui dai maitiññagidi tomasi palapi maata agai aana vaascara maitagitoldamu istumaasi maata agai. ¹³ Cascada ganñioquidi aana cuentocada. Agai canlidiña istumaasi ivuaadana aana dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatatuldi aana dai maitipalidi ismaata caacagi. ¹⁴ Agacada casi padui ismaacada ooja Isaiacaru Diuisi ñiooquituldiadamigada dai pocaiti: Caacamu aapima Diuisi ñiooquida damos tomali amo imidagai maimaata caacamu.

Naajadamu aapima istumaasi ivueeyi Diuisi damos maimaata naajadamu. Ducami iscuupicagi ganvuupuji. Aapima maitipalidi isvaavoitudagi cascada.

¹⁵ Aapima vuidara vaata Diuisi.

Tomali maitantagito caa aapima Diuisi ñiooquida.

Mainaajada alidi aapima tomali maicaaca alidi tomali maiama duucaiga antatagitua alidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isana calagacara ganvuvaidana.

Astatadai Diuisi baaada isaia sai potaana.

¹⁶ Damos Diuisi ganmaa oigaragai masai aapima giñmamaatardamiga giana lidiña naana maasi istumaasi ismaacada ivueeyi aana dai masai caacana istumaasi gamamaatatuldi aana cascada baiganalidi aapima. ¹⁷ Sallicada ganaagidi aana sai mui Diuisi ñiñiooquituldiadamigada dai aa oodami cala tuutiacami naida aliditadai istumaasi naidi aapima damos mainalidi. Agai caaca aliditadai damos maicaa.

¹⁸ Caacavurai aapima istaiya inalidi aana aagaitai asadami. ¹⁹ Ismaacada caa Diuisi ñiooquida ismaacada aagai istumaasi Diuisi ipalidi issoiñagi

oodami sai cAagacAra oidaçana dai maimaatA caA Agai vaa ArAgai daida ArApan ducami Ataligi ismaacAda voiyAra suuli. ADiaavora didivai dai maitagitoldi Diuusi ñiooquida. ²⁰ Daida Ataligi ismaacAda ooodai saagida suuli Apan ducami Aoodami ismaacAda caAcana Diuusi ñiooquida dai cAaga baiganAliaracAda Agidiña, ²¹ damos maisiguupuacana Agai vaavoidaragada. Vaavoitudaiña chiallAqui tasai dai siaAscada parunadagi aa vaavoitudaitai Agai Diuusi ñiooquida vai cadadagitoi ganvaavoidaraga. ²² Daida Ataligi ismaacAda vasoi saagida suuli Agai Apan ducami Aoodami ismaacAda caAcana Diuusi ñiooquida dai mostagitocana tumiñsiera dai istumaasi tagito vAasi tasai dai mui aa naana maasiara dai poduuçai maitivueeyi Agai istumaasi Diuusi ipAlidi dai Apan ducami Ataligi ismaacAda maiiibiatai. ²³ Damos Ataligi ismaacAda cAaga dAVAAriAra suuli Agai ArApan ducami Aoodami ismaacAda maata caA Diuusi ñiooquida dai mamaatAtuldi aa Agai ismaacAda vatama mamaatarai Agai Agai daida ArApan ducami iibiada. Amoco ArApan ducami Ataligi ismaacAda cAaga iibaji asta amo sientro litro vuvaja amo litroaifndara dai aa ArApan ducami Ataligi ismaacAda iibaji vaicobai litro dai aa ArApan ducami Ataligi ismaacAda iibaji amo coobai dan baivustaama litro —gArtAtadai ASuusi.

²⁴ Daida ASuusi gAraagidi Amai ñiooqui cuentocAda dai potAtadai:

—Diuusi soicai oodami sai cAaga gAntAtagitocana. Gomaasi Apan ducami aidasi amo oodami Ai taligi cAagaducami gAdAVAAragara. ²⁵ Dai gooquiara coi Agai Amadu gApipiooñiga tai tucara divia amo saayuda AAsacami dai taligi saagida Ai Agai vasoi dai Apamu nora. ²⁶ Dai aidasi cagAA Ataligi dai muuradagai moguuacata dai AVasoi Aara. ²⁷ Amaasi iji Apipiooñigada dai mAA aagidi gAAamu dai potAtadai: “Caliodami Ai aapi taligi cAagaducami. ¿Siaadara vuvaja idi vasoi?” astAtadai. ²⁸ Taida AAmuda itAtadai: “Amoco giñsaayu Ai gomaasi”, astAtadai. Amaasi Apipiooñigada itAtadai: “¿IpAlidipasi isiimia aatama dai vooonagi AVasoi?” astAtadai Apipiooñigada. ²⁹ “Cho”, astAtadai Agai. “Isvoopona aapima AVasoi vooonon tada aapima Ataligi Aara. ³⁰ Baiyomavar dagito vai vAasi baigaduuna vAra amaasi iimi dai AAraga vooopona AVasoi dai maida dai gooquiara vooopona Ataligi dai baitua giñtroojogara”, astAtadai AAmuda gApipiooñiga —tAtadai ASuusi.

³¹ Daida ASuusi gAraagidi Amai ñiooqui cuentocAda sai poduuçai maatana Aoodami isducatai Diuusi ñiooquida aipacoga imai oidigi daama dai potAtadai:

—Diuusi soicai oodami sai cAaga gAntAtagitocana. Gomaasi ArApan ducami istumaasi AvAvueeyi Aaida amo uusi ismaacAda Apa maasi coravi caida ismaacAda Ai amo oodami gAdAVAAragana. ³² Goovai Araliducadioma uusi caida oidigi daama ismaacAda gAAsai. Vai gAra dai gAra mamartai. Dai asta ujuurugi daivai dai ami maamaradara coocosatai —gArtAtadai ASuusi.

³³ Daida ASuusi gAraagidi Amai ñiooqui cuentocAda Aara sai poduuçai maatana Aoodami isducatai Diuusi ñiooquida aipaco imai oidigi daama, dai potAtadai:

—Diuusi soicai oodami sai cAaga gAntAtagitocana, gomaasi ArApan ducami navaiti ismaacAda vAAnagi amo ooqui vaica muuli taligi tuicami tai copoda. VAsi tui saagida ii Anavaiti dai poduuçai vAasi aipacoga oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —gArtAtadai ASuusi.

³⁴ VΛΛSi gomaasi aagidi ΛSuusi Λoodami cuentocΛΔΛ dai tomastuigaco mamaatΛtuldiña ΛSuusi Λoodami cuentocΛΔΛ. ³⁵ AidΛSi poduucai ivuaadana ΛSuusi poduucai ΛpΛdui ismaacΛΔΛ ooja Diuusi ñiñiooquituldiamigadΛ istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aanΛ Λoodami cuentocΛΔΛ.

Aagidamu aanΛ naanΛ maasi istumaasi ismaacΛΔΛ maimaataΛ tomali Λmo oodami mosΛΛgi aanΛ.
Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi ΛSuusi diosagi Λoodami dai vaa Λmo quiiyΛΓΛ tatai ami miaadΛΓΛ guuquiva aatΛMΛ mamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai aatΛMΛ:

—GΛraagidañi aapi istaiya Λlidi gocuento Λvasoi ismaacΛΔΛ gΛΛi tligi saagida —tΛtΛdai aatΛMΛ.

³⁷ Amaasi ΛSuusi povai gartΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami ΛΓapan ducami Λgai ismaacΛΔΛ Λi Λtligi. ³⁸ DaidΛ ΛdΛvΛΛrai ΛΓapan ducami Λoidigi. DaidΛ Λtligi ΛΓapan ducami Λoodami ismaacΛΔΛ gandagito sai Diuusi soicΛiña iscΛΛga gantΛgitocaga Λgai daidΛ Λvasoi ΛΓapan ducami Λgai ismaacΛΔΛ iimia Λgai mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora. ³⁹ DaidΛ giñsaayu ismaacΛΔΛ Λi Λvasoi ΛΓapan ducami ΛDiaavora. Λyoovaragai ΛΓapan ducami siΛΛscada ugitiagi oidigi. Dai Λpipioñi ismaacΛΔΛ voopoi Λtligi ΛΓapan ducami Diuusi tΛtΛaañicarudΛ. ⁴⁰ Poduucai isduucai Λvasoi gΛvoopo dai gΛmΛmΛji poduucai ΛpΛ ΛpΛduñia Λgai siΛΛscada ugitiagi oidigi. ⁴¹ AanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami ootosamu giñtataaañicaru siΛmpaidamu Λgai vΛΛsi soimaasi ivuaadami dai vΛΛscatai ismaacΛΔΛ soimaasi iduiñituldi aa vai Λcovai vuvaidana Λgai sai camaiΛΛmadu daraajana Λgai ismaacΛΔΛ aanΛ soicΛi sai cΛΛga gantΛgitocana. ⁴² Dai mΛΛca taiyΛΓΛ siaaco oidaga ΛDiaavora ootosamu Diuusi Λgai sisuaanadamu Λgai dai alia soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi vΛΛscatai ismaacΛΔΛ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi dadadacada Λgai Λgai Λpan duucai tasai mΛΛca siaaco gataaanΛi Diuusi gΛrooga. CΛΛgavΛΓ gantΛgitocaca istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai Λgiadavurai.

⁴⁴ Λgai ismaacΛΔΛ ipΛlidi sai Diuusi soicΛiña sai cΛΛga gantΛgitocana ΛΓapan ducami ΛcΛΛli ismaacΛΔΛ tΛΛ tumiñsi yaasapicami Λmo dΛvΛΛriΛrΛ, dai Λpamu yaasa anaasi. Dai baigΛliditai imΛi dai gagara vΛΛsi istumaasi viaacataidai dai gasavΛΛli ΛdΛvΛΛrai.

⁴⁵ Λgai ismaacΛΔΛ ipΛlidi sai Diuusi soicΛiña sai cΛΛga gantΛgitocana ΛΓapan ducami Λmo riicugami ismaacΛΔΛ gaagaimi sooΓΛ viaa aali ojoodai namΛacami. ⁴⁶ Dai aidasi tΛΛ Λmoco ismaacΛΔΛ viaacataidai Λmo odai vaamioma namΛacami sivΛΛsi Λгаа ii Λgai dai gagaara vΛΛsi gΛvustuidaga dai gasavΛΛli aali odai.

⁴⁷ Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gantΛgitocana dai gomaasi ΛΓapan ducami Λmo gΛΛ vatopa vuicarui ismaacΛΔΛ dadaitudai Λvatopa vuudami ΛgΛΛ suudarΛ dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi Λvatopa vuicarui Λvatopa vuudami bΛΛ ajioopai gΛΛ suudagi ugidiana dai ami dadarΛi dai Λcovai vuvaidi Λvatopa cacΛΛgaducΛΔΛ dai asarΛΓΛ tueeyi dai maigovai suuligai Λvatopa maicΛcΛΛgaducΛΔΛ. ⁴⁹ Poduucai ΛpΛduñia Λgai ugitaicai oidigi. Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dadimu dai Λcovai vuvaidamu Λoodami

soimaasi ivuaadami dai ḷgai ismaacada camaitarsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu ḷsoimaasi ivuaadami taiyara siaaco oidaga ḷDiaavora sisuaanadamu ḷgai dai soimaa taatacamu —gartatadai ḷSuusi.

⁵¹ Amaasi ḷSuusi gartacacai dai povartadai:

—¿Maatamas caa aapima vlassi gomaasi? —gartatadai ḷSuusi.

Tai aa noragi aatama daida itatadai:

—ḷja taanadami —tatadai aatama.

⁵² Amaasi ḷSuusi garaa noragi dai povartadai:

—ḷmoco ismaacada clla maata istumaasi aagai judidiu sallyicamigadara dai clla maata lara ismaacada gamamaatatuldi aanla isducatai Diuusi soicai oodami sai cllaga gantatagiticana ḷgai gia cabai ganduuduna isaagidagi aa Diuusi ñiooquida —gartatadai ḷSuusi.

⁵³ Aidasi naato garaagidi ḷSuusi ḷcuento ii abiaadara ⁵⁴ gaamucu siaaco glla ḷgai. Dai judidiu quiuupaigadara gllaagacai gamamaatatuldi ḷgai Diuusi ñiooquida. Taida ḷoodami camaitala isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosalla cllaga tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ⁵⁵ Idiavar ḷuusi ivisumadami marada dai María ḷrdada. Dai susuuculida ḷJacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculida ooqui lara tami garsaagida oidaga. ¿Siaacoga mai goovai vlassi imaasi? —caiti ḷoodami.

⁵⁷ Alia mui naana maasi maatacatadai ḷSuusi cascada baacoican tada ḷoodami ḷgai vui. Damos ḷSuusi itatadai:

—Vlassi oodami cllagacara naidifia ḷmo Diuusi ñiooquituldiadamigada mosaca ḷḷgi davalragadana oidacami gia maisiaa duutudafia tomali aaduñda —tatadai ḷSuusi.

⁵⁸ Daida ḷSuusi maitidui mui naana maasi gagarducami ami. ḷoodami maivaavoitudafia ḷgai cascada.

14

¹ Aidatuigaco ḷEroodasi arcaigicatadai Galileara dai mai istumaasi ivuaadadatadai ḷSuusi. ² Daida ḷEroodasi aagidi ḷgai ismaacada ḷlamadu daraajatadai dai potatadai:

—Gooviava ḷvuaana ismaacada vapaconaitadai ḷoodami dai caduaaca ḷgai coidala saagidañdara cascada viaa ḷgai guvucadagai daida ivueeyi naana maasi gagarducami —astatadai ḷEroodasi.

³ ḷEroodasi ḷlquioma gatajaitadai masai bllaçifia ḷvuaana dai maisacarui vuurana cadeenacada. ḷErodias arduñdakatadai. ḷErodias ḷrooñgadakatatadai ḷPiili ḷEroodasi suculida. Damos ḷEroodasi ḷlasi gasuculi ooñgada. ⁴ Taida ḷvuaana itatadai ḷEroodasi:

—Maitavlaagai pasallasidagi gasuculi Piili ooñgada —astatadai ḷvuaana.

⁵ Eroodasi aida otoma muua ḷliditadai ḷvuaana damos ḷbaiditadai ḷgai ḷoodami. ḷoodami vaavoitudai ḷvuaana ḷrdiuusi ñiooquituldiadamigada cascada. ⁶ Damos tasagadara ḷEroodasi idui ḷgai ḷmo vagimi dai ḷmo ali taji Erodiias marada vaa dai gatuuḷdai ḷvapaidda vuitapi vaidla ḷEroodasi alia oojoidi tuudaidada ḷali taji. ⁷ Daida itatadai ḷEroodasi ḷali taji:

—Maata Diuusi nai gamaquiagi pasumaasi gifañiagi —astatadai.

⁸ Amaasi ii ḷgai siaaco daacatatadai ḷdada taida ḷdada aagidi istumaasi tañia ḷgai ḷEroodasi. Dai ḷpamu divia ḷgai daida itatadai ḷEroodasi:

—Giñmaacañi amo aasocoliar mooda AVuaana ismaacada vapaconañi aoodami —astatadai aali taji.

⁹Taidara raia samicada soi galli. Damos caagiditadai agai sai maata Diuusi sai maquia agai lagi istumaasi tañia agai. Daidava paidada caacatadai aapa cascada. ¹⁰Amaasi gatajai aEroodasi masai guicutana AVuaana cusivoda amaa maisacariata. ¹¹Boodara amo aasocoliara vuaa dai maa aali taji, taida aali taji maa gadaa.

¹²Amaasi dada AVuaana mamaatardamigada dai maa bai AVuaana tuucugada dai baacai dai yaasa. Dai gooquiara iji siaaco daacatadai ASuusi dai aagidi istumaasi apadi.

¹³Aidasi mai ASuusi gomaasi ii abiaadara amo vaarcuara amapacara siaaco maitipu oidacami. Damos aoodami mai isii ASuusi, gooquiara iji aali quiquiañidara. Damos agai davarapi salli iji. ¹⁴Dai aidasi tavai ASuusi vaarcuañidara ta agai mui oodami dai soigalldan tada gaicada, dai duduaadi cococoidada ismaacada vaidaticatadai agai. ¹⁵Dai aidasi casi arurunocotadai miaadara guuquiva aatama ASuusi mamaatardamigada daida itadai:

—Casiat urui dai tomali maadutai maioidaga tanai. Ootosañi goodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga vai gasavdana cuaadagai dai gaugana —tatadai aatama ASuusi.

¹⁶Taida ASuusi povartadai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartadai ASuusi.

¹⁷Tatai aatama itadai:

—Mosaca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tatadai aatama.

¹⁸Taida ASuusi povartadai:

—Baigovai avai giñvuaapida —gartadai.

¹⁹Dai amaasi agai aagidi aoodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi ASuusi vui taama paana dai tai nanaava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai garmaa aatama mamaatardamigada tasai taacogidana aoodami. ²⁰Dai vaacatai gauu dai tataascovai. Dai gooquiara ampagi baivustaama dan gooca aasari susudacami saasaquigada paana amadu vatopa. ²¹Daida aoodami ismaacada gauu artaama milicatadai, dai covai ooqui dai aali.

²²Taida ASuusi garaagidi aatama mamaatardamigada tasai taatidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara gaa suudagi aapa isagai dai agai diosaidimi aoodami quiaa. ²³Dai aidasi cadiosagi agai ii amo tuvidacamu dai lagi gamada agai. Dai aidasi cadidiimi ASuusi quiaa lagi daacatadai amaca. ²⁴Daidava arcu caaran asi imaitadai gaa suudagi. Daidava arcu vuidara vustai avalli dai tai vapanigai suudagi dai maa vaarcuaba astacai. ²⁵Dai casiaalimoda ASuusi cayoga garaayitadai aatama mamaatardamigada mossuudagi daama imaitadai agai. ²⁶Dai aidasi ta aatama issuudagi daama imaitadai agai aali duduaadimu aatama dai ijiña daida icaiti:

—Gooviava aramo suiñali —caiti aatama.

²⁷Damos ASuusi garñiooqui dai povartadai:

—Maitavar vuaam anliada aanana. Maitavar duduaadicuda —gartadai agai.

²⁸Amaasi Piiduru ñiooqui daida itadai:

—Taanadami isaraapi giñtaañiñi isimia aan suudagi daama dai maa ca gajagi —tatadai Piiduru.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Giimi tudu —t_Λt_Λdai.

Amaasi t_Λvai _ΛPiiduru vaarcu_Λiñd_Λr_Λ dai g_Λaagacai aim_Λr_Λai suudagi daama dai m_Λll vuid_Λr_Λ ajia agai _ΛSuusi. ³⁰ Dai aid_Λsi t_Λl agai isali_Λ cavami _Λv_Λl_Λimi ali_Λ duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iñ_Λ daid_Λ it_Λl:

—T_Λaan_Λdami c_Λl_Λgac_Λr_Λl igiñv_Λuusaida —caiti agai.

³¹ Taid_Λ _ΛSuusi otoma bai novid_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—S_Λalic_Λd_Λ maic_Λl_Λga giñv_Λavoitudai aapi. ζTuip_Λsi maic_Λl_Λga giñv_Λavoitudai? —t_Λt_Λdai agai.

³² Aid_Λsi t_Λl_Λasai vaarcu_Λr_Λl _ΛPiiduru _Λl_Λmadu _ΛSuusi otoma g_Λl_Λpitu _Λv_Λl_Λi.

³³ Amaasi aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaarcu_Λr_Λl daraajatadai g_Λrtootonac_Λd_Λ guquiva _ΛSuusi vuid_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—S_Λalic_Λd_Λ aapi ap_Λrmarad_Λ Diuusi —t_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

³⁴ Dai vaasad_Λr_Λ d_Λgavusai aat_Λm_Λ _Λg_Λl suudagi dai aayi Genesareta d_Λv_Λl_Λr_Λi_Λr_Λ. ³⁵ Dai aid_Λsi ma_Λ _Λoodami is_Λgai _Λr_ΛSuusi otoma aagidi v_Λl_Λsi ami d_Λv_Λl_Λr_Λi_Λr_Λ oidacami. Taid_Λ _Λoodami otoma vuaa v_Λl_Λsi _Λcoococoidad_Λ ami siaaco daacatadai _ΛSuusi. ³⁶ Daid_Λ _Λoodami daañimi _ΛSuusi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—G_Λdagitoñi t_Λt_Λi taata aat_Λm_Λ g_Λy_Λuucusi tomasi ugidiana g_Λy_Λuucusi taata aat_Λm_Λ —t_Λt_Λdai _Λoodami.

Dai v_Λl_Λscatai ismaac_Λd_Λ taata yuucusi_Λ duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaad_Λr_Λ guuquiva _Λfariseo _Λl_Λmadu _Λmamaat_Λtuldadami Diuusi s_Λalic_Λmigad_Λ siaaco daacatadai _ΛSuusi. Agai Jerusaleenaiñd_Λr_Λl dada, daid_Λ it_Λt_Λdai:

² —ζTuisid_Λ maitivueeyi g_Λmamaat_Λr_Λd_Λmiga istumaasi g_Λr_Λviituli g_Λr_Λl_Λqui aaduñicar_Λ dai mait_Λr_Λpan duuc_Λi v_Λpaconai g_Λnnoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —t_Λt_Λdai agai.

³ Taid_Λ _ΛSuusi t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—ζTuim_Λsi aapim_Λ mai_Λl_Λgidi istumaasi ip_Λlidi Diuusi baiyoma _Λl_Λgidi aapim_Λ istumaasi g_Λnviituli g_Λl_Λl_Λqui aaduñicar_Λ? ⁴ Mospoduuc_Λi icaiti Diuusi: “Siaavar duutuada g_Λnd_Λl_Λl_Λ”, dai pocaiti _Λl_Λr_Λ: “Sioor_Λ maic_Λl_Λga ñioocadagi g_Λooga si_Λr_Λl g_Λd_Λl_Λ vui, agai g_Λaagai isdudunucami muaagi”, asc_Λaiti Diuusi. ⁵ Damos aapim_Λ pocaitiñ_Λ sai _Λmo oodami istutuidi isit_Λl_Λdagi g_Λooga si_Λr_Λl g_Λd_Λl_Λ: “Maitan istutuidi isg_Λnsoiñagi tomali istumaasic_Λd_Λ v_Λl_Λsi istuma viaa a_Λn_Λl _Λr_ΛDiuusi aa duiñdad_Λ v_Λl_Λt_Λr_Λl”. ⁶ Dai ispot_Λiya _Λmaadutai mai aapim_Λ pocaitiñ_Λ sai camaiv_Λiaa agai issoic_Λdagi g_Λooga si_Λr_Λl g_Λd_Λl_Λ. Dai poduuc_Λi aapim_Λ mosgajiaad_Λr_Λl vipieeyi istumaasi ip_Λlidi Diuusi ducami is_Λi_Λr_Λl_Λmo istumaasi maic_Λl_Λgaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapim_Λ itumaasi g_Λnviituli g_Λnaaduñicar_Λ. ⁷ Aapim_Λ aagai _Λmo istumaasi dai _Λma maasi ivueeyi. S_Λalic_Λd_Λ _Λr_Λv_Λavo_Λi istumaasi aagai Isai_Λcaru Diuusi ñiooquituldiad_Λmigad_Λ g_Λnaagaitai aapim_Λ dai agai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduuc_Λi ooja:

⁸ Aapim_Λ pocaiti m_Λasai giñs_Λiaa duutudai dai mais_Λiaa giñduutudai.

⁹ Gomaasi gia mait_Λr_Λsoiñi tomali _Λmaadutai v_Λl_Λt_Λr_Λl.

Aapim_Λ maigamamaat_Λtuldi giññiooqui baiyoma g_Λmamaat_Λtuldi aapim_Λ istumaasi oodami g_Λnviituli.

Asc_Λaiti Diuusi sai ooja Isai_Λcaru.

¹⁰ Amaasi _ΛSuusi aagidi _Λoodami sai miaad_Λr_Λl guuquivana daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñcaacavurai dai caga maata caaca: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadaga cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtulti oodami. Baiyoma tagitoidadagaiñdaga vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiatsoimaasi ivuaadami —tatadai ASuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada ASuusi miaadaga guuquiva daida itadai:

—¿Maatapsi isalila baacoi afariseo cacai istumaasi aagai aapi? —tatadai aatama.

¹³ Damos agai povartadai:

—Tomastuma mamaatultdiaragai istumaasi gamamaatultdiadagi oodami ismaacada maitarDiuisi mamaatultdaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapima agai ismaacada gamamaatultdi gomaasi. Agai anan ducami amoco mainaadami ismaacada vaidaquia alidi amai mainaadami, isvaidaquia agai vagoocatai siba dalaru suuligian tada agai —gartadai ASuusi.

¹⁵ Amaasi Apiiduru itadai:

—Garaagidani aapi istaiya alidi gocuento —tatadai Apiiduru.

¹⁶ Taida ASuusi itadai:

—¿Tomali aapima masmaimata caa? ¹⁷ ¿Maitamasmata aapima sai vasi cuaadagai ismaacada cueeyi oodami gavoocaga vapacai dai gooquira vusacai? ¹⁸ Damos istumaasi aagai oodami agai gia gatagitoidagaiñdaga vusacai, gomaasi agai dai soimaasi iduiñtulti oodami. ¹⁹ Gatagitoidagaiñdaga vusacai gosoimaasi tagitoidagai cascada, dai gomuaaragai, dai gollmadu voidagai aa ooqui, dai gollsidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ Vasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos isamo oodami maivacuanagi ganoonovi poduucai isduucai ivueeyi afariseo siuu duucu gaugia agadagai gomaasi maitarsoimaasi —gartadai ASuusi.

²¹ Daida ASuusi ii abiaadaga gamu Tiioamu dai Sidooniamu. ²² Tai amo ooqui Cananeeaiñdaga divia siaaco daacatadai ASuusi dai iina agai daida itadai:

—Taanadami, anan anvaavoitudai sai aapi arDavicarur cajiudad ismaacada aqqui abiaadaga nalaracatadai aatama daida arraicamu aapi. Ali taji giñmara samicada soimaa taataca viaacatai amo Diaavora taañicaruda. Soigi galda dai duaaida —tatadai ooqui.

²³ Damos ASuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Amaasi aatama ASuusi mamaatardamigada dada dai daañimi daida itadai:

—Ootosani idi ooqui mosargoquira aimaraiña goovai dai iñacaiña —tatadai aatama.

²⁴ Amaasi ASuusi itadai ooqui:

—Diuisi giñootoi ansai aagidana anan agai ñiooquida mosaca judidú. Agai agapan ducami cañiiru siba iimiada —tatadai ASuusi.

²⁵ Taida ooqui miaadaga caquiva dai gatootonacada caquiva ASuusi vuidaga daida itadai:

—Taanadami giñsoiñani —tatadai agai.

²⁶ Taida ASuusi itadai:

—Maitavag caga isasiadagi oodami gamaamara tascalida dai oidiadagi googosi —tatadai agai.

²⁷ Taida ooqui itadai:

—Vaavuava isajudidiu googosi garaagai dāmos vāascāra agoogosi cuadana vāasi istumaasi gāsaī meesagadāiñdāra sosiaacami, cascāda tomasi maitarjudiu aana giñsoiñāfi aapi sivi —tātadai looqui.

²⁸ Amaasi aSuusi itātadai:

—Aapi ooqui aliā cāga vaavoitudai, cascāda apaduūñia agai istumaasi ipalidi aapi —tātadai.

Dai aidā todian duucaī looqui maradā dueeyi.

²⁹ Taidā aSuusi ii abiaadāra dai ugidiana daivusai agāa suudagi dai amo giidiana tasai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticadai chuchecogami dai momochugami dai maināadami dai mumuudugami dai mui naana maasi cococoidadā. Daidā aSuusi ācasodā abaana tuā cococoidadā tai āgai duduaadi. ³¹ Dai poduucā loodami maitā istumaasi gantātāgituagi tāagacai isāmumuudu ñioocai dai duduaadācāi amomosiucādā āpā, dai ajioopaitai achuchecocādā, dai ñāñāavacāi maināadami. Daidā loodami gānaagacai siaa duutudai garDiuusiga.

³² Amaasi aSuusi garvai aatāma mamaatardamigadā āgai daidā apartātadai:

—Soigiñalidi aana idi oodamicādā caaayi vaica tasai istami giñāmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiootosa iñalidi aana sai noonoigāna goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyamu —gartātadai aSuusi.

³³ Tātai aatāma mamaatardamigadā itātadai aSuusi:

—Ducatai tālgimu aatāma cuaadagai mosāqui oodami vātara, dai tami maioidaga tomali amo oodami —tātadai aatāma.

³⁴ Taidā aSuusi povartātadai:

—Māqui paana viaa aapima —gartātadai.

Tātai aatāma itātadai:

—Cuvaracami paana dai chiāqui vatopa —tātadai aatāma.

³⁵ Tai amaasi aSuusi aagidi loodami sai dāvāarapi daraivana. ³⁶ Dai āgai vui ācuvaracami paana dai avatopa dai gamamagi dai gooquiāra saasarai dai gāraa aatāma mamaatardamigadā āgai tātai aatāma taacogi loodami.

³⁷ Tai vāascāitai gauu dai tatasovai. Dai gooquirā āmpagi cuvaracami aasarai ismaacādā baivito. ³⁸ Daidā loodami ismaacādā gauu armaacova miilicatadai, dai acovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquirā aSuusi dioosagi loodami dai vaarcuāra vaa dai iji aatāma gamu Magadaalamu.

16

¹ Taidā afariseo āmadu āsaduseo māā ñādamu aSuusi mosñijada aliditai astuma duuna aSuusi gaagaitadai āgai isducatai gāpiāra vūaajagi dai aagidi saidā iduuna amo istumaasi gāducami Diuusi guvucadadācādā. ² Tai āgai aa noragi daidā itātadai:

—Sīāscādā urunoco vāāgicagi icomai aapima icaitiñā sai cāāgaduca agai tasai. ³ Dai sīāscādā quiaamoco vāāgicagi icomai aapima icaitiñā sai maicāāgaduca agai tasai. Aapima aagaiñā amo istumaasi dai amamaasi ivuaadana. Cāga maatā ñāidi aapima oidigi sīāscādā duuduquia aagadagi dai sīāscādā maiduuduquia agadagi dāmos maimaatā ñāidi aapima istumaasi apāvūeeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapima sivi oidacami arsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñāānāi aapima isiduñia aana amo istumaasi gāducami dai poduucāi ñāijada alidi aapima sabai aana

arA Cristo ismaacada na nara aapimada mos maitaagimu aapimada mai istumaasi gaducami mosacaasi alistumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Niñiviamu —tatadai ASuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aidasi aatama ASuusi mamaatardamigada vaasmocoradara dagavusai tagito ismaivuucaticatadai paana. ⁶ Amaasi ASuusi povartatadai:

—Gofariseo navaitigada dai gosaduseo navaitigada maicagadu —gartatadai.

⁷ Tatai aatama garaagacai aipaco garaatagidimi daida icaiti:

—Maivuucati aatama paana cascada pocaiti goovai —caiti aatama.

⁸ Taidai ASuusi mai istumaasi aatagaitadai aatama dai povartatadai:

—Zuimasi pocaiti masai maivuucati paana? Sallicada maicaga vaavoitudai aapimada. ⁹ ZMaitamasquiaa maata naidi tomali maitagito aapimada aidansi bibi aana ataama mil oodami taama paanacada matlaqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹⁰ ZTomali maitamastagito aapimada aidansi bibi aana amaacova mil oodami cuvaracami paanacada matlaqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹¹ ZDucatai maitantagito cal aapimada aidasi ganaagidi aana masai gannuucadacana afariseo navaitigada dai asaduseo navaitigada aana maiaagaitadai paana? —gartatadai ASuusi.

¹² Amaasi gia maata cal aatama isaSuusi maiaagaitadai navaiti paana vaa tarai baiyoma aagaitadai agai amamaatatuldaragada afariseo dai asaduseo sai maicagadu.

¹³ Dai aidasida ASuusi aayi Sesarea Filiposi davalariara gartacacai daida partatadai:

—Aana aragai ismaacada viaa amo sallicami mos aoodami, zuoora giñaagai? —gartatadai ASuusi.

¹⁴ Tatai aatama aa noragi daida itatadai:

—Amoco pocaiti pasaida araVuaanacaru ismaacada vapaconaitadai aoodami, dai aa pocaiti pasaida arEliiasicaru, dai aa pocaiti pasaida arJeremiiasicaru silara mai Diuusi ñiooquituldiadamigada —tatadai aatama mamaatardamigada.

¹⁵ Amaasi ASuusi povartatadai:

—ZDai aapimada moora giñaagai? —gartatadai ASuusi.

¹⁶ Amaasi ASimuñi Piiduru itatadai:

—Aapi araraCristo agai ismaacada viaa amo sallicami. Dai aapi arDiuusi marada ismaacada tomastuigaco oidaga —tatadai APiiduru.

¹⁷ Taidai ASuusi itatadai:

—Diuusi calagacara ganaidi aapi Simuñi, Joonasi marada tomali amo oodami maitamaatatuli gomaasi mosaca Diuusi garooga ismaacada lavaagiana daja agai gia gamaatatuli gomaasi. ¹⁸ Dai aana angaaagidi sai aapi Piiduru aagida agai oodami ansai aana arcagacara vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai agai gia calagacara vuvaidamu aana, dai tomasi coiyagi valascara amo imidagai apamu duduaacamu valascatai.

¹⁹ Dai aana gamaaquimu amo sallicami pai aagida aoodami sai sioora giñvaavoitudagi soicada aagai sai calaga gantatagitocana Diuusi vai poduucai tomasioora sioora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aana isvaquia agai tavaagiara dai tomasioora sioora giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama agai gia dagitomu aana isvaquia tavaagiara —tatadai ASuusi.

²⁰ Amaasi ΔSuusi sALLicAdA gArdaí aatAMa mamaatArdami sai maiaagidiña tomali Δmaadutai siAgai ArACristo.

²¹ AidA abiaadArA ΔSuusi gAAagacai gAragidi aatAMa mamaatArdami sai Agai viaacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda Agai ArAtAaanADamigadA judidíu ΔAmadu AbaitAgucacamigadA Apapaali ΔAmadu AmamaatArduldiadami Diuusi sALLicamigadA. Dai gAragidi ΔSuusi sai Agai muaa agaitadai dAMos bovaica tasaicAdA Apamu duaaca agaitadai. ²² Amaasi ΔPiiduru ACovai vaidacai dai vui ñiooquimi daidA itAtAdai:

—Chu cAliodami Diuusi maitipAdana dai maitAdagitona. Tomali AMo imidagai maitiArduuna imaasi —tAtAdai ΔPiiduru.

²³ TaidA ΔSuusi ajaco cAquiva daidA itAtAdai ΔPiiduru:

—MaitigiñAMadu aimArda aapi Diaavora giñsobicAI aapi. Aapi pocaiti sai maitAAagai isivuaadagi aanA istumaasi Diuusi ipAlidi —tAtAdai ΔSuusi.

²⁴ Amaasi ΔSuusi povArAtAdai aatAMa:

—Ismaadutai giñAAgiada ALiada maitAAagai isAAgi gAtAgitocagi dai gAAagai isVAAAs tasai baigAducagi siAduñiada gAmuaatuda Agai giñvaavoitudaitai daida giñAAgiadagi. ²⁵ Siorea ivuaadagi AAgI istumaasi ipAliadagi Agai gia imimu Diaavora ΔAmadu, dAMos siorea baigAducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai Agai gia cAAgacArA vuusaimu. ²⁶ ¿Tumaasi Arsoiñi AMo oodami vAAAtara isgamaitAagi vAAsi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibAdA imiagi Diaavora ΔAmadu? Tomali amaadutai maitistutuidi isgaanamAquidagi dai cAAgacArA vuusiagi. ²⁷ Dai aanA ismaAcAdA viaa AMo sALLicami divimu AMadu mui Diuusi tAtAAañicarudA dai giñooCa dadadaquigadA gArsicoli dadadaquida Agai. SiAAscadA diviagi Diuusi Agai nAdamu vAAscatai ismaAcAdA ArcAAga ivuaadami dai ismaAcAdA ArmaicAAga ivuaadami. ²⁸ sALLicAdA oidaga AMOCO ismaAcAdA tami guuca dai maicoiya Agai asta siAAscadA tAA goovai ismaasca iñagai aanA ismaAcAdA viaa AMo sALLicami siAAscadA gatAaanAdagi Diuusi ΔAmadu —gArAtAdai ΔSuusi.

17

¹ DaidA ΔSuusi bonaadami tasaicAdA vaidacai ΔPiiduru ΔAmadu AJacovo ΔAmadu AVuaana Jacovo suculidA AMo taca giidiana. ² Dai ami ΔSuusi AMapArdui vuitapi gAmamaatArdamiga. Dai vuivasadA dadadaquitu Apamaastu tasai, dai yuucudisa cAAga tootuat. ³ Dai todian duucAI tAA Arpai Eliiasicaru ΔAmadu Moseesacaru vai gaatagaitadai ΔAmadu ΔSuusi. ⁴ Amaasi ΔPiiduru itAtAdai ΔSuusi:

—TAAanAdami vAAsi ArcAAgai istami daraaja aatAMa isipAliada aapi tAtai duuñi vaica uucusai, AMOCO aapi gAvAAAtara dai AMai Moseesa vAAAtara dai AMai Eliasi vAAAtara —astAtAdai ΔPiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai Agai tai divia AMo icomai dadadacAdami dai iñña vAAscatai ismaAcAdA ami daraajatadai. Tai icomiaiñdArA caidatu AMo ñiooqui daidA icaiti:

—Idi Susiava Argiñmara nai aanA aliA oigAdai dai baigiñAlidi aanA goovaicAdA. AAgiadavurai aapimA —ascaiti Añiooqui.

⁶ MosAcAI AMamaatardami Añiooqui dAvAAArapi cuiiqui dai aliA dudu-aadimu. ⁷ Amaasi ΔSuusi miaadArA cAquiva daidA itAtAdai:

—Vaapaigivurai aapimA maitAvAr dudu-aadimu —astAtAdai ΔSuusi.

⁸ Dai aidAsi aipaco nAnAAava Agai camaitAA Agai ACACALLi mosAcA AAgI ΔSuusi.

⁹ Dai aidasi taaapañimi agai agaa giidiaiñdara Asuusi dai amamaatardamigada daida itatadai:

—Maitavar aagiada tomali amaadutai istumaasi taa aapima asta siaascadaa ana ismaacada viaa amo saallicami caduacacagi coidada saagidañdara —astatadai Asuusi.

¹⁰ Amaasi amamaatardamigada tacacai Asuusi daida itatadai:

—¿Tuisida icaiti amamaatatuldiadami Diuusi saallicamigada saida Eliiasicaru viaacatadai isdiviagi aapaga isaapi? —astatadai amamaatardamigada.

¹¹ Taida Asuusi aa noragi daida itatadai:

—Vaaovoava istumaasi aagai amamaatatuldiadami Diuusi saallicamigada sai Eliiasi viaacatadai isapaga diviagi dai baiduñiagi oodami iibada.

¹² Damos ana anganaagidi sai cadivia Eliiasi dai amamaatatuldiadami Diuusi saallicamigada maimai dai soimaa taatatuli agai isducatai ipali. Poduucai aapa aoodami sividada soimaasi giñtaatatuldamu ana ismaacada viaa amo saallicami —astatadai Asuusi.

¹³ Amaasi amamaatardamigada maata caa isaSuusi aagaitadai Avuaana ismaacada vaponaitadai aoodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi agai maaca siaaco daraajatadai aoodami amo caali miadaara caquiva Asuusi daida itatadai:

¹⁵ —Taaanadami soigi galda aapi giñmaracada. Susuiquitarai agai dai alia soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyara gagasai dai suudara. ¹⁶ Tami vuapi ana gamamaatardamiga ismaacada tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tatadai caali.

¹⁷ Taida Asuusi povartadai:

—Aapima oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catavapi ganaama daja ana mai aapima vaascara maitiñvaavoitudai. Aliasi aroojodaragai aapima. Baigovai avar giñvuaapidi goali gali —gartadai.

¹⁸ Damos Asuusi aagidi Diaavora taañicaruda sai dagitona aali gali dai camaiamadu daacana. Tai agai vuusai aali galiaiñdara, tai aali gali todian duucai duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooquira aatama mamaatardamigada Asuusi aatagi agai lagi dai tacacai daida itatadai:

—¿Tuisida maitistui aatama isvuusaidagi Diaavora taañicaruda? —tatadai aatama.

²⁰ Taida Asuusi povartadai:

—Aapima maicaga giñvaavoitudai cascada. Ismaacada ganaagidi ana arvaavoi. Sai iscaga giñvaavoitudadamudai aapima aida gia istutiadamudai aapima isivuaadagi istumaasi tomasi saallicada sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora taañicaruda alia sijaiga vuvaidaragai oodamañdara cascada avanacai maitaugacai gamamadagi vai poduucai vucacai goovai —gartadai Asuusi.

²² Dai aatama mamaatardamigada Asuusi galampaidimi Galileara taida Asuusi povartadai:

—Aana ismaacada viaa amo saallicami magiñtaagida aagai aa oodami

²³ siagai giñmuamu damos vaica tasaicada duaacamu ana —gartadai Asuusi.

Tatai alia soigaraali aatama imaasicada.

²⁴ Aidasi aayi Asuusi amadu aatama Capernaumara atumiñsi vuudami agaa quiupaigadara judidui iji siaaco daacatadai Piiduru daida itatadai:

—¿GAMamaatΛtuldadamiga isgamaacai ΛΛΡΛ tumiñsi ΛgΛΛ quiuupai VΛΛTARA? —astΛTΛdai Λtumiñsi vuudami.

²⁵ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛTΛdai:

—AjΛ —astΛTΛdai.

Amaasi utudama vaacΛcai ΛPiiduru quiiyΛΓΛ ΛSuusi ΛΛΡΛga ñiooqui daidΛ itΛTΛdai:

—¿Tuma tΛTΛgitoi aapi? ¿MaacΛdΛ oodami taanΛi ΛtΛTΛaanΛdami tumiñsi, ΛgΛgi gΛnaaduñi sisibΛacoga oidacami? —tΛTΛdai.

²⁶ TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛTΛdai:

—ΛsibΛadΛraΛ oidacami —tΛTΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛTΛdai:

—Amaasi aaduñdΛ maitΛaagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ DΛMOS VΛΛSCΛΓΛ maaquimu aanΛ tumiñsi vai poduucai maibaacuagi Λtumiñsi vuudami. Imiñi aapi ΛgΛΛ suudagi ugidiamu dai daituda Λmo babaidacarui dai vuu-saida Λvatopa ismaacΛdΛ ΛΛΡΛga bΛiya gobabaidacarui. Agai vatopa tΛñiΛRΛ tΛΛgimu aapi tumiñsi. Λtumiñsi gΛraimu isgaanamΛquida aanΛ dai aapi ΛΛΡΛ. BΛcañi aapi dai mΛΛca aa namaquida —tΛTΛdai ΛSuusi.

18

¹ Amaasi aatΛMΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛΓΛ guuquiva dai tΛcacai daidΛ itΛTΛdai:

—¿SiΛΛscadΛ gatΛaanΛdagi aapi VΛΛSi oidigi daama maascΛdΛ aatΛMΛ gΛmamaatardamiga vaamioma gatΛaanΛda ragai? —tΛTΛdai aatΛMΛ.

² Amaasi ΛSuusi vai Λmo ali dai garsaagida cΛi, ³ dai povΛrtΛTΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoι isaapima maΛma duucai gantΛgituagi dai camaigΛgΛrducΛdΛ gΛnΛliadagi Λpan duucai idi ali poduucai gia maiimimu aapimΛ siaaco tΛaanΛi Diuusi. ⁴ Poduucai gia Λgai ismaacΛdΛ vaamioma gatΛaanΛi mΛΛca siaaco gatΛaanΛi Diuusi ΛrΛgai ismaacΛdΛ maigΛgΛrducΛdΛ gΛnΛlidi Λpan duucai idi ali. ⁵ TomasiooraΛ siooraΛ vaavoitudai giñmamaatatuldaraga dai cascΛdΛ oigΛdai idi ali oodami Λgai gia giñoigΛdai aanΛ.

⁶ TomasiooraΛ siooraΛ soimaasi iduiñtulda Λliadagi Λmoco ismaacΛdΛ utu-dama giñvaavoitudagi siooma ΛrcΛΛgai Λgai VΛΛTARA mΛscusivuana vulidagi Λmo gΛΛ mauturui dai gΛΛ suudarΛ daitudagi. ⁷ SΛΛlicΛdΛ maicΛΛgadΛ oodami VΛΛTARA isoidacagi naana maasi ismaacΛdΛ soimaasi iduiñtuldiadagi Λoodami. VΛΛSCΛΓΛ oidacami istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami dΛmos soimaasi taatamu Λgai ismaacΛdΛ soimaasi iduiñtuldiadagi Λoodami.

⁸ IsΛmaadutai iduñia Λliadagi Λmo istumaasi soimaascami gΛnovicΛdΛ siΛΛΡΛ gΛΛcasocΛdΛ baiyoma gΛaagai ispoΛliada Λgai ismainovΛ siΛΛΡΛ maiΛcaso dai maisiu Diaavora ΛΛmadu imiagi. ⁹ Dai isΛmaadutai iduñia Λliada Λmo istumaasi soimaascami gΛvuupujicΛdΛ baiyoma gΛaagai ispoΛliada Λgai ismaiavuupuju. Siooma ΛrcΛΛgai ispoΛliada Λgai ismaiavuupuju dai maisiu Diaavora ΛΛmadu imiagi.

¹⁰ CΛΛgacΛΓΛ avΛr nΛijada aapimΛ VΛΛscatai ismaacΛdΛ giñvaavoitudagi. AanΛ angΛnaagidi sai Diuusi tΛTΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ tavaagiΛRΛ daraaja Diuusi ΛΛmadu cΛΛga nuucada Λgai ismaacΛdΛ giñvaavoitudai tami oidigi daama.

¹¹ Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami divia dai cΛΛgacΛΓΛ vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami Λgai ΛrsibΛ iimiadΛ Diuusi VΛΛTARA.

12 Isamaadutai viaacagi amo siento cañiiru vai sibamiagi amoco siaadara maianaasi viaana agai agaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna asibaimiaada. 13 Dai istagiagi samicada vaamioma baigalliatugadagi agaicada sigaa ismaacada maisiba iimiagi. 14 Poduucai ara Diusi garoga tavaagiara daja dai agai maitipalidi isiimiagi Diaavora amadu tomali amoco ismaacada giñvaavoitudai.

15 Isamaadutai soimaasi duindagi amai, agai gaaagai isaagidagi lagi agai sai soimaasi duñi. Dai isagai caga baiduña aliadagi ñooqui aida gia arganaadunumacamu agai. 16 Dai isagai maibaiduña aliadagi aida gia gaaagai isvaidaquiagi amoco siara gooca gaaaduñi vai poduucai oida-cana naijadami ismaitipalidi agai isbaiduñiagi ñooqui. 17 Dai isapiaquiaa maibaiduña aliada agai aida gia gaaagai isaagidagi vasi vaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduña aliada agai aida gia gaaagai isapan duucai naijadagi agai ismaacada maivaavoitudai siara apañ duucai tumiñsi vuudami.

18 Dai aana anganaagidi sai siascada aagiada aapima Diusi ñooquida oodami tomasioora soora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapima agai maid-agitomu aana isvaquiagi tavaagiara, dai tomasioora soora giñvaavoitudagi aagiditai aapima agai gia dagitomu aana isvaquiagi tavaagiara.

19 Dai aana anganaagidi ara sai isgoocatai aapima ganaagidagi dai daañiagi isDiuusi gansoiñagi, Diusi garoga gansoiñamu. 20 Tomasiaco siaaco ganampaidadagi gooca siara vaica dai giñsiao duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aana ara —gataadai asusi.

21 Amaasi ii Piiduru dai tacaai asusi daida itatadai:

—Taanadami, ¿vallaquiojo imidagai gaaagai isoigaldada aana amoco giñaduñi ismaacada soimaasi giñvuiidadagi? ¿Para cuvaracamiojo? —tatadai Piiduru.

22 Taida asusi aa noragi daida itatadai:

—Chu aana anmaitaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angaagidi aana sai maicaldacai gaogialiada.

23 Isducatai avueeyi siascada Diusi soicadagi oodami iscala gantatagitocagi apañ ducami istumaasi idui amo taanadami. Ataanadami ipaliditadai isapiioñigada aa namalquidagi. 24 Utudama gaaagacai taañimi agai apipioñiga ismaacada vupuaatulditadai matai vuaapi amo pioñigada ismaacada mui mil vuaatulditadai. 25 Daida apioñigada maivaacatadai istucada aa namalquidagi. Taida laamuda aagidi sai gagaarana vasi gavustuidaga dai gamaamara dai gooñiga dai lagi agai dai vuvaidana tumiñsi dai acada aa namalquidana. 26 Amaasi apioñigada gatoonacada calquiva gaaamu vuidara dai daañimi daida itatadai: “Giñnamaracañi aapi gaa namalquidamu aana vasi”, astatadai. 27 Taida laamuda soigallali dai oigali dai camaitai aida, dai dagito isimiagi agai. 28 Tai ii agai dai moo maigovai ala amoco gaduñi ismaacada vuaatulditadai chiallqui tumiñsi. Dai cuchivuaana bai dai cayoga vuliji daida itatadai: “Aata giñnamalquida pasmaacada giñvuaatuli”, astatadai. 29 Amaasi aduñda gatoonacada calquiva agai vuidara dai daañimi daida itatadai: “Giñnamaracañi aapi gaa namalquidamu aana vasi”, astatadai. 30 Taida agamai maitipali, baiyoma vaidacai dai gatajai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta siascada aa namalqui agai vasi. 31 Amaasi agaa pipioñigada gaa

taanadami taa gomaasi dai saalicada soiganalli dai iji dai maa aagidi taanadami vaasi istumaasi padui. ³² Amaasi taanadami gatajai masai maa vaidana agai daida itatadai: “Aapi gia saalicada maicaa tuiga. ¿Duucaida aana goigali vaasi pasmaacada ginvuuatulditadai aapi, giindaanimi aapi cascada? ³³ ¿Duucaida aapi maisoigalli gaaduficada, poduucai isduucai soigiñali aana aapicada?” astatadai. ³⁴ Dai saalicada baamu laamuda dai gatajai maisaragai dai gaaagidi masai anaasi maisacana asta siascada aa namalqui agai —tatadai aSuusi.

³⁵ Cuugatarla povartatadai aSuusi:

—Poduucai iduñia agai garooga tavaagiara aapimacada issaalicada maitanoigaliada aapima aipacoga —gartatadai.

19

¹ Caaagacai aSuusi imaasi ii ami Galileeaiñdara dai aayi maa Judeea davararara vaasadara Jordán aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduuaadi aSuusi cococoidada.

³ Amaasi lamoco fariseo miaadara guuquiva siaaco daecatadi aSuusi dai mossoimaasi ñooquituda alidi agai cascada tacacai daida itatadai:

—¿Oidagasi oigaragai siamo calli dagituagi gooñiga tomastucada? —tatadai aFariseo.

⁴ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aapima canalidi Diuusi ñooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agai calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñooquidara icaiti ara: “Cascada cacalli dagitomu gandada dai lamadu oidacamu gooñiga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai oojisi Diuusi ñooquidara.

⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gooñiga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta siascada coi —tatadai aSuusi.

⁷ Amaasi tacacai aFariseo daida itatadai:

—¿Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai siamo calli dagitua liada gooñiga saida istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiara dai poduucai dagituagi? —tatadai aFariseo.

⁸ Taida aSuusi itatadai:

—Ganalaqui aaduficaru vuidara vaatacana Diuusi cascada Moseesacaru maa agai oigaragai isdadagitoda ganoñiga dai poduucai ganviituldi agai. Damos tucamara maitiipucatai oigaragai poduucai. ⁹ Dai aana anganaagidi siora dagituagi gooñiga maigogoosi gaducamicatai agai dai vanaagi mai ooqui agai gia gogoosi gaducami —tatadai aSuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Siarvaavoi ismaitiipu oigaragai isdagituagi amo calli gooñiga aida gia siooma arcaga ismaicuucuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taida aSuusi povartatadai:

—Maisiu vaascatai istutuidi ismaioñtadagi mosaca agai ismacada Diuusi soicai. ¹² Amo cacalli maioñtai soimaa vuvaca agai cascada dai aa mascacaapuñtadagi maioñtai, dai aa maioñtai aipaco ajiopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatagitocana. Tomasioora siora istutiadagi ismaioñtadagi calgadu ismaioñiacatai oidaca agai —gartatadai aSuusi.

13 MΛtai aidΛ vuaapi ΛSuusi chiΛΛqui aali sai taatana Λgai moomodΛ dai mamatuldana. TaidΛ aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai bagaidimi Λoodami ismaacadΛ vuaapaimi Λaali. 14 TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtdai:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aanΛ dai maitavΛr daidida. IsmaacadΛ apan ducami aali Λgai gia Diuusi soicai Λgai sai cΛΛga gantΛgitocana —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

15 DaidΛ ΛSuusi taata Λaali moomodΛ dai gooquiΛrΛ ii abiaadΛrΛ.

16 Λmo gΛli ii dai mΛΛ naidamu ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldadami cΛΛ tuigacadΛ. ζTumaasi istutuidi aanΛ isiduñiagi dai vΛASCΛrΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu? —tΛtdai Λgai.

17 TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—ζTuipasi cΛΛ tuigacadΛ giñaaagi? AliΛmadugava cΛΛ tuigacami dai Λgai ΛrDiuusi. ζIpalidipasi isimiagi Diuusi ΛΛmaadu? ΛΛgidityai caΛca vΛasi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ —tΛtdai ΛSuusi.

18 TaidΛ ΛgΛli itΛtdai:

—ζTumaasi Λgai? —tΛtdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—MaitavΛr gacoodada, dai maitavΛr googosi gΛnducamica, dai maitavΛr gaΛΛsiada gavustuidaga, dai maitavΛr yaatavoaca, 19 dai siaa duutuada gandΛΛdΛ dai oigΛadvurai gΛnaaduñi poduucai mΛsduucai gΛnoigΛdai aapimΛ ΛΛgi —tΛtdai ΛSuusi.

20 TaidΛ ΛgΛli itΛtdai:

—vΛasi gomaasi ansiaa duutudai aanΛ aliducatai abiaadΛrΛ. ζTumaasi viΛΛga isiduñia aanΛ? —tΛtdai ΛgΛli.

21 TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Ipalidipasi isiduñiagi vΛasi istumaasi Diuusi ipalidi aidΛ gia imiñi dai gagaara vΛasi pΛstumaasi viaa dai oida Λtumiñisi Λsoituutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tΛvaagiΛrΛ dai gooquiΛrΛ divia dai giñoidatucuda —tΛtdai ΛSuusi.

22 Dai aidΛsi moscΛΛ ΛgΛli gomaasi alia soigΛli dai soigΛliatugai aliΛsi argΛviidacamicatadai Λgai cascadΛ.

23 Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtdai aatΛmΛ mamaatΛrdami:

—Gia sijaiga isgΛnviipidacami dagituagi isDiuusi soicadagi iscΛaga gantΛgitocagi. 24 Dai aanΛ angΛnaagidi ΛrΛrΛ sai sioma maisijaiga Λmo muura vΛΛtarΛ isvaquiagi Λmo oi dagadΛamu sΛli isΛmo gavuidacami dagitoagi isDiuusi soicadagi iscΛaga gatΛgitocagi —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

25 Mosaagai ΛSuusi gomaasi tΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdami maitΛΛ isducatai gΛrtΛgituagi dai aipaco gΛrtΛcacai daidΛ icaiti:

—ζVoogΛ istutuididΛo iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi? —caiti aatΛmΛ.

26 TaidΛ ΛSuusi garvui nΛnΛava dai povΛrtΛtdai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi dΛmos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi vΛΛsiaacatai istutuidi isiduñiagi —gΛrtΛtdai ΛSuusi.

27 Amaasi ΛPiiduru itΛtdai:

—TΛaanΛdami, aatΛmΛ viaa vΛasi tΛstumaasi viaacatadai gΛoidatucuda ΛrΛlidityai, ζtumaasi viaacamu aatΛmΛ? —tΛtdai ΛPiiduru.

28 TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai povΛrtΛtdai:

—IsmaacadΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi, siΛascadΛ Diuusi utuldagi vΛasi istumaasi dai siΛascadΛ aanΛ ismaacadΛ viaa Λmo sΛlicami gatΛaanΛdagi daacatai Λmo daicarui dadadacΛdamiΛrΛ aapimΛ ΛrΛrΛ ismaacadΛ giñoidatucudagi gatΛaanΛdamu ΛrΛrΛ Λchigiamaasi daraicarΛrΛ daraajatai. AapimΛ baivus-taama dan goocadu dai Λmoco tΛaanΛdamu RuvenicarΛ cajjudadΛ, dai gΛmai

taanadamu Danacaru cajiudad, dai gamai taanadamu Gadacaru cajiudad, dai gamai taanadamu Nefatalicaru cajiudad, dai gamai taanadamu Aseracaru cajiudad, dai gamai taanadamu Isaacaru cajiudad, dai gamai taanadamu Judacaru cajiudad, dai gamai taanadamu Zavulonicaru cajiudad, dai gamai taanadamu Simioñicaru cajiudad, dai gamai taanadamu Benjamiñicaru cajiudad, dai gamai taanadamu Efrañicaru cajiudad, dai gamai taanadamu Manaasesicaru cajiudad. ²⁹ Dai tomasoor, sioora dagituagi gavustuidaga siappa gaaaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga agai viaacamu amo sientu vaamioma dai siasscad imiagi agai idi oidigiaiñdara vaascara oidacamu agai Diuusi lamadu. ³⁰ Dai maaca siaaco taanai Diuusi mudutai ismaacada vaamioma taanai tami, maaca sioma maitaanadamu dai ismaacada sioma maitaanai tami maaca vaamioma taanadamu.

20

¹ Iducatai apavueeyi siasscad Diuusi soicadagi oodami sai caga gantatagiticana lapan ducami istumaasi idui amo calli ismaacada gaapi viacatadai davallrai lalqui quiaamoco ii agai dai gaaga agai pipioñi sai yoovana uuvasi. ² Dai baidui agai gapipioñiga lamadu sai amo coobai piisu aa namaquida agai amo tasaicada. Dai otoma ootoi sai maaca gayoovana. ³ Dai laascadioma ii allai plaasamu dai maaca taa aa oodami mosdaraacami, ⁴ daid itatadai: “Imadavurai dai gaaata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siassi calgaducagi”, astatadai. Tai agai iji. ⁵ Dai dan duucu apamu ii lasacami dai apua ootoi aata vuaadami, dai coi gallasacai tasai ii agai dai apua ootoi. ⁶ Dai cauruñimoda ii agai plaasamu dai maaca taa aa oodami mosdaraaja daid itatadai: “¿Tuimasi mosdaraaja amo tasai dai maitaata vueeyi?” astatadai. ⁷ Taid aoodami itatadai: “Tomali maadutai maitarmacai aa duiñdagai cascada”, astatadai. Amaasi itatadai lasacami: “Imadavurai aapima vaasi dai maaca aata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siassi calgaducagi”, astatadai. ⁸ Dai caacai siu duucu galapidagi apipioñi taid lasacami aagidi agai ismaacada taanai apipioñi daid itatadai: “Baigovai vaida goata vuaadami dai aa namaquida. Gaaagacai aa namaquida lapaga ismaacada gooquiara ganaaga dai ismaacada lapaga ganaaga vaasia gooquiara aa namaquida aapi”, astatadai. ⁹ Amaasi dada agai ismaacada gooquiara ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namacui. ¹⁰ Dai gooquiara caa namaquida agai ismaacada lapaga ganaagacai gaata dui vai agai povanliditadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namacui lapa. ¹¹ Dai aidamasi mosaa namacui vai agai ñiooquimi lasacami vui. ¹² Daid itatadai: “Goovai ismaacada gooquiara ganaaga ali amo oora aata dui matai vaascara galapan lasi aa namacui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatadai. ¹³ Taid laamuda aa noragi daid itatadai ali amoco lagi agai: “Giñaduñi aana maisoiamaasi gavuiididi. ¿Maitasiarvaavoi iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namaquida iñgaitadai isgaata duñi aapima giñlamadu? ¹⁴ Naa, gaa namaquidaraga imadafi. Aana ipalidi isgalapan lasi maquiagi goovai ismaacada gooquiara ganaaga. ¹⁵ ¿Maitisviaa aana sallicami isidufiña giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuipasi muuquimudala caiti aapi naiditai iscaaga dui aana gogaa vaatar?” astatadai laamuda. ¹⁶ Poduucai ismaacada aoodami soi duu nalidi tami oidigi daama vaamioma namaga maaca siaaco taanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia

maisii nam^Λacamu siaaco t^Λaan^Λi Diuusi. Diuusi f^Λiniooquituldadamigada aagidi mui oodami said^Λ istutuidi isc^{ΛΛ}agac^{ΛΓ}Λ vuvauquiagi d^Λamos Diuusi chi^{ΛΛ}qui ^{ΛΛ}co vuvaitu —gart^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

17 Dai ^Λmo imidagai voyamu imaitadai ^ΛSuusi catasadimi Jerusaleenam daid^Λ ^ΛSuusi ^Λcovai garvai aat^Λm^ΛΛ baivustaama dan gooca maaatardamigada ^Λgai dai pov^Λrt^Λt^Λdai:

18 —Aapim^Λ naidi t^Λscat^{ΛΛ}t^Λaidimi aat^Λm^ΛΛ Jerusaleen^{ΛΓ}Λ masiaaco gi^Λnt^{ΛΛ}gida ^Λgai aan^Λ ismaac^Λd^ΛΛ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}alicami gi^Λnt^{ΛΛ}gida magari ^Λbait^Λguucacamigada papaali ^{ΛΛ}madu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^{ΛΛ}alicami is^Λgai gat^{ΛΛ}añimu m^Λsaid^Λ gi^Λnt^{ΛΛ}gida, 19 dai gi^Λnt^{ΛΛ}gidamu ^Λgai aa sib^Λad^{ΛΓ}Λ oidacami ismaac^Λd^ΛΛ mait^Λrjudidiu si^Λgai gi^Λnt^{ΛΛ}parunadamu dai saasamu gi^Λnt^{ΛΛ}uucuga dai gi^Λnt^{ΛΛ}isamu curusiaba. Dai bovaica t^Λsaic^Λd^ΛΛ ^Λpamu duaacamu aan^Λ coidad^Λ saagidaiñ^{ΛΓ}Λ —gart^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

20 Amaasi ^ΛJacovo dai ^ΛVuaana ^{ΛΛ}madu ^Λd^{ΛΛ}d^ΛΛ miaad^{ΛΓ}Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi. ^ΛJacovo dai ^ΛVuaana ^ΛrSevedeo maamarad^Λ. Taid^Λ ^Λd^{ΛΛ}d^ΛΛ gatootonac^Λd^ΛΛ c^Λquiva ^ΛSuusi vuid^{ΛΓ}Λ. 21 Taid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —t^Λt^Λdai ^Λgai.

Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Si^{ΛΛ}scad^ΛΛ aapi v^{ΛΛ}asia daama ^Λrgabait^Λc^{ΛΛ}aacamicagi gi^Λnt^{ΛΛ}oig^Λdacai darasa aapi gi^Λnt^{ΛΛ}maamara vaid^Λ ^Λrt^Λt^Λaan^Λdamicana goovai —t^Λt^Λdai ^Λgai.

22 Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maimaat^ΛΛ mastumaasi gi^Λnt^{ΛΛ}agidi. ¿Baisistuid^Λna aapim^Λ issoimaa taatagi si^{ΛΛ} soimaa taata iñ^Λgai aan^Λ? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Istutuidiat^Λt^Λ —t^Λt^Λdai ^Λgai.

23 Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^{ΛΛ}icad^ΛΛ ^Λrvaavoi. Aapim^Λ gia soimaa taatamu si^{ΛΛ}si soimaa taata iñ^Λgai aan^Λ dai v^{ΛΛ}asc^{ΛΓ}ΛΛ aan^Λ mait^Λstutuidi isdaraasagi t^Λt^Λaan^Λdami baiyoma ^{ΛΛ}gi Diuusi garooga daraasamu t^Λt^Λaan^Λdami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

24 Aid^Λsi aat^Λm^ΛΛ baivustaama cai gomaasi ali^ΛΛ baacoi aat^Λm^ΛΛ ^Λgaa gooca garaaduñi vui. 25 Taid^Λ ^ΛSuusi garvai aat^Λm^ΛΛ dai pov^Λrt^Λt^Λdai:

—C^{ΛΛ} maat^ΛΛ aapim^ΛΛ sai ismaac^Λd^ΛΛ mait^Λrjudidiu saagida ^Λbait^Λc^{ΛΛ}aacami gapipicoñiga duucai naidi g^{ΛΛ}aduñi dai ismaac^Λd^ΛΛ vaamioma gata^{ΛΛ}añi s^{ΛΛ}icad^ΛΛ t^Λt^{ΛΛ}añicui. 26-27 D^Λamos aapim^ΛΛ g^Λnsaagida mait^{ΛΛ}agagi ispoduucai ivuaadagi baiyoma si^Λo^Λra ^Λrbait^Λc^{ΛΛ}aacamicagi g^{ΛΛ}agai issoic^Λdagi v^{ΛΛ}ascatai. 28 Poduucai isduucai ivueeyi aan^Λ ismaac^Λd^ΛΛ viaa ^Λmo s^{ΛΛ}alicami. Aan^Λ gia divia oidig^{ΛΓ}Λ maisiu isgi^Λnt^{ΛΛ}soic^Λdagi aa baiyoma divia aan^Λ dai soic^Λd^ΛΛ iñ^Λgai oodami dai muquia iñ^Λgai vai poduucai c^{ΛΛ}agac^{ΛΓ}Λ vuvac^Λna mui oodami —gart^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

29 Aid^Λsi vuvauquimi aat^Λm^ΛΛ Jericooaiñ^{ΛΓ}Λ mui oodami oi^Λ ^ΛSuusi. 30 Vai voi ugidiana daraajatadai gooca main^ΛΛaadami. Dai maí ^Λgai isami daivusai ^ΛSuusi dai iñ^Λoqui daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Davi cajiudad^ΛΛ ismaac^Λd^ΛΛ Diuusi maa ^Λmo s^{ΛΛ}alicami soigi g^{ΛΛ}lda aapi aat^Λm^Λac^Λd^ΛΛ —t^Λt^Λdai ^Λgai.

31 Taid^Λ ^Λoodami bagaimi sai camaiiñ^Λacaiñ^ΛΛ vaamioma. D^Λamos ^Λgai vaamioma iñ^Λacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Taaanadami, Davi cajiudadā ismaacada Diuusi maa amo saalicami soigi galda aatamacada —tatadai agai.

³² Amaasi aSuusi caquiva dai vai amainanadami dai tacacai daida itatadai:

—¿Tumaasi ipalidi aapima isganduiñda aanā? —tatadai aSuusi.

³³ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Taaanadami, nada aralidi aatama —tatadai agai.

³⁴ Amaasi aSuusi soigalli agaicada dai taata vuupuida. Tai bovasdara ismaacada mainanaitadai istui isnanavagi dai oi aSuusi.

21

¹ Aidasi camiaadimitadai aSuusi Jerusaleenara aayi Betapagilara miaanai agiidi siaaco Oliivosi tagidu, aSuusi ootoi gooca gamamaatardamiga, ² dai potatadai:

—Imivurai maa aali quiquilara ismaacada maa mojoro guuca dai acai tagimu aapima amo asniitu maracami vulicami varai uupana dai vaaapa vagoocai. ³ Dai ismaadutai ganaagidagi masai maiuupanana varai potada ansai aanā tagito dai ansai otoma apamu ootosda ifagai —tatadai aSuusi.

⁴ Poduucai aradi saida araduuna ismaacada aagai Diuusi ñooquituldadamigada dai poduucai ooja:

⁵ Aagidavurai Jerusaleenara oidacami dai potada:

“Dañi barimai garaí. Maigaducada galidi goovai, amo asniitu mara daama daitugai”, astada.

Asduucai ooja Diuusi ñooquituldiadamigada.

⁶ Amaasi amamaatardamigada iji daida idui isducatai aagidi aSuusi. ⁷ Dai vaa asniitu amadu amarada dai agai daama darai gansosuaa dai daama dai aSuusi. ⁸ Dai voyara ajioopaitadai mui oodami ismaacada voyara alligaimi gansosuaa dai aa guicuma uusi maamarada dai voyara tuajaimi sai daama daivunana aSuusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui iimitadai dai ismaacada gooquilara iimitadai iñaquimi daida icaitimi:

—Alia caa tuiga gorai Davi cajiudadā ismaacada Diuusi maa amo saalicami. Diuusi alia caagacara nāidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Saalicada caaga tuiga Diuusi —caitimi aoodami.

¹⁰ Aidasida aSuusi vaa Jerusaleenara vāasi aoodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itatadai:

—Gooviava arSuusi Diuusi ñooquituldadamigada daida arNasareetara oidacami Galilea dararilara —tatadai.

¹² Tai gooquirā vaa aSuusi agaa quiuupaigada tuisicara siaaco siaa dutudai Diuusi dai vuvaitu ajudidū ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando ajudidū quiuupaigada tumiñsigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itatadai:

—Diuusi ñooquidara aduucai ojisi: “Agaa quiuupaigada idui aoodami dai ami giñsaa duutuada agai itallagiducamu quiuupaigada vaa tarā”, mai aapima asivogami tajogada duucanāidi —tatadai aSuusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiuupaigadara judiūu amoco mainanadami amadu chuchuecogami miaadara guuquiva siaaco daacatadai aSuusi

tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi abaitaguucacamigada papaali amamataatuldiamidi Diuusi samicamigada naidi istumaasi gauducada ismaacada idui asuusi dai aidasi caa isducatai iinacai aali agaa quiuupiarada daida icaiti: “Alii caa tuiga gorai Davi cajiudad ismaacada Diuusi maa mo samicami”, caiti aali. Abaitaguucacamigada papaali amamataatuldiamidi Diuusi samicamigada samicada baacoi asuusi vui, ¹⁶ daida itadai agai asuusi:

—ζMaitapasca istumaasi aagai goaali? Dodoligitudañi aapi —tatadai.

Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—Aja caana. Dai canaidi aapima isduuca i oojisi Diuusi ñooquidara daida icaiti:

Aali alia caaga ñoocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñooquidara —tatadai asuusi.

¹⁷ Amaasi asuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaindara Betaaniumu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui capamu ajacoga imatadai asuusi Jerusaleenamu dai biugimu. ¹⁹ Dai taa amo iigosi daada voi ugidiana dai abaana caquiva dai maitaa iigosi mosaca agada. Daida asuusi itadai iigosi daada:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiibatamu —tatadai asuusi.

Tai otoma gaquisa iigosi daada. ²⁰ Dai aidasi taa aatama mamaatardami gomaasi camaitaa istumaasi gartataguugi dai tacacai asuusi daida itadai:

—Ducatai mosaa otoma gaquisa goiigosi daada —tatadai aatama.

²¹ Taid asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi. Iscaaga vaavoitudadagi aapima maisiu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui aana goiigosi daadacada asta istutiadamudai aapima ara isivuaadagi naana maasi istumaasi samicada sijiacami. ²² Dai vaasi istumaasi taana aapima Diuusi mamadaita issamicada vaavoitudada aapima Diuusi ganmaaquimu —gartadai asuusi.

²³ Amaasi asuusi vaa agaa quiuupaigadara judidiu dai ami gamamaatulditadai Diuusi ñooquida tai miaadara guuquiva abaitaguucacamigada papaali daida atataanadami judidiu dai tacacai daida itadai:

—ζTuuma samicamicada vuvaitu aapi ajudidiu tabiaadara? ζToora gamaa gosamicami? —tatadai agai.

²⁴ Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—Aanaan ara gantacacagi amo istumaasi mascalaga giñaa noragidagi istumaasi gantacaca inagai aana nai aana ara ganaagidagi istumaasi samicamicada ivueeyi aana gomaasi. ²⁵ ζToora ootoi avuaana sai vapaconana oodami Diuusi oodami sio? Aago varai innoragida —tatadai asuusi.

Vai agai agai aipaco gnaatagidi dai pocaiti:

—Ispotada aatama sai Diuusi ootoi goovai garaa noragidamu dai povartadamu: “ζTuimasi maivaavoitu?” ²⁶ Dai ispotada aatama sai oodami ootoi, garvui baacoimu gooodami. Goovai samicada vaavoitudai sia vuaana arDiuusi ñooquituldiamigada cascada —caiti.

²⁷ Dai amaasi itadai agai asuusi:

—Maitamaata aatama —tatadai agai.

Amaasi asuusi itadai:

—Tomali aana anmaitanaagidagi istumaasi samicamicada ivueeyi aana gomaasi —tatadai asuusi.

²⁸ Daid^Δ ΔSuusi itat^Δdai:

—Amo caali maamaracatadai gooca, daid^Δ itat^Δdai amoco gamara: “Giñmara imadañi sivi dai m^{ΔΔ} yoova uvasi giñ^{ΔΔ}asi”, astat^Δdai. ²⁹ Taid^Δ amarada aa noragi daid^Δ itat^Δdai: “Aana maiimia iñ^Δalidi”, astat^Δdai. Dai gooquiarioma gia caama duucaí gat^Δgito agai dai m^{ΔΔ}ca aata duñimu. ³⁰ Taid^Δ loogada^Δ ii dai m^{ΔΔ} aagidi agamai gamara dai potat^Δdai Δp^Δ. Tai agai itat^Δdai: “Aj^{ΔΔ}”, astat^Δdai. Dai maiii. ³¹ ¿Maac^{ΔΔ}Δ v^Δgocatai idui istumaasi tagitocata^Δ loogada^Δ? —tat^Δdai ΔSuusi.

Tai agai itat^Δdai:

—Δp^Δagadada —tat^Δdai agai.

Amaasi ΔSuusi itat^Δdai:

—Ismaac^{ΔΔ}Δ aana g^Δnaagidi arvaavoi. Sai atumiñsi vuudami daid^Δ looqui taatacaligami caama duucaí gant^Δagito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai ΔVuaana. Diuusi soicañña agai sai caaga gant^Δgitocana. Dai aapim^Δ gia cho. ³² ΔVuaana ismaac^{ΔΔ}Δ vaponaitadai loodami g^Δnmamaatatuldi isducatai gaaagai isoidacagi matai aapim^Δ maiama duucaí gant^Δagito maivaavoitudacai tomasi n^Δlidi aapim^Δ isagaa oodami saalic^{ΔΔ}Δ vaavoifu. Poduucai aapim^Δ maidadagitoi isDiuusi g^Δnsaic^Δidagi iscaaga gant^Δgitocagi aapim^Δ.

³³ Caacavurai aapim^Δ idi cuento: Amo oodami ismaac^{ΔΔ}Δ viaacata^Δdai Δv^{ΔΔ}arai Δi uvasi dai sicoli curarai daid^Δ idui siaaco vuusiadagi uvasi varagada daid^Δ idui Δp^ΔΔ amo vaaqui tacavacami dai abiaad^{ΔΔ}Δ nuucadaca agai v^{ΔΔ}asi g^{ΔΔ}asi.

Dai gooqui^{ΔΔ}Δ taajucamic^{ΔΔ}Δ maa g^{ΔΔ}asi aa oodami dai m^{ΔΔ}casí ii.

³⁴ Dai acái yoovaragai ootoi agai chila^{ΔΔ}qui g^Δpipiooñiga sai m^{ΔΔ} taanana loodami Δyoovi si^{ΔΔ}qui a^Δcatadai. ³⁵ Taid^Δ loodami vui Δpipiooñigada dai saasarai tuucugada amoco, dai Δmai muua, dai Δmai maicacarai. ³⁶ Taid^Δ aamur^ΔΔ vaamioma muiyoma ootoi situcamid^{ΔΔ}Δ taid^Δ loodami poduucai idui agaic^{ΔΔ}Δ Δp^Δ.

³⁷ Dai m^{ΔΔ} gooqui^{ΔΔ}Δ ootoi agai gamara dai pov^ΔΔ lilitadai: “Goovai gia siaa duutudan taada agai”, as^{ΔΔ}lidi. ³⁸ Amaasi t^{ΔΔ}gacai loodami Δmarada aipaco g^Δnaagidi daid^Δ icaiti: “Gooviava Δ^Δagai ismaac^{ΔΔ}Δ aji-agai v^{ΔΔ}asi vustuidada^Δ loogada gaaagai t^Δsmuaagi dai poduucai aat^{ΔΔ}Δ artutuidamicamu”, asc^Δaiti loodami. ³⁹ Dai bai dai Δjoi ugidiana vuusaitu dai muua —tat^Δdai ΔSuusi.

⁴⁰ Amaasi ΔSuusi tacacai loodami daid^Δ itat^Δdai:

—¿Si^{ΔΔ}ascad^Δ diviagi atuidacami Δv^{ΔΔ}arai istumaasi iduuñimu agai? —tat^Δdai ΔSuusi.

⁴¹ Tai agai itat^Δdai:

—Coodamu agai Δmaic^{ΔΔ}ga tuutiaca^{ΔΔ}Δ maisoig^{ΔΔ}liaraca^{ΔΔ}Δ dai taajucamic^{ΔΔ}Δ maquimu Δmai g^ΔΔv^{ΔΔ}araga si^Δgai gia caaga maacadamu si^{ΔΔ}asi aaj^Δadagi agai —tat^Δdai Δt^Δtaan^Δdamigada Δjudidíu.

⁴² Amaasi ΔSuusi itat^Δdai:

—Aapim^Δ ca^Δ maat^Δ isduucaí oojisi Diuusi ñiooquid^{ΔΔ}Δ daid^Δ icaiti: Δsaalicami viaacami ismaac^{ΔΔ}Δ daasi aagai Diuusi at^Δtaan^Δdamigada Δjudidíu gajiaad^{ΔΔ}Δ viaa agai.

Dai agai ar^Δgai vaa ismaac^{ΔΔ}Δ vaamioma gataaan^{ΔΔ}Δ agai

Diuusi iduñia gomaasi.

Dai gomaasi Δ^Δamo istumaasi ca^{ΔΔ}gaducamicamu agai v^{ΔΔ}atar^ΔΔ ismaac^{ΔΔ}Δ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. ⁴³ Cascada aana anganaagidi sai Diuusi camaitansoiña agai masai calaga gantatagitocana. Aapima vuidara valata agai cascada. Baiyoma soiña agai sai calaga gantatagitocana loodami ismaacada lagiadagi. ⁴⁴ Dai siora giñvui valacagi soimaa taatamu dai aana vui caatacamu agai aidala gia iimimu agai adiaavora lamadu —tatadai asuusi.

⁴⁵ Aidasi abaitaguucacamigada apapaali lamadu fariseo cai acuento ismaacada aa asuusi, dai gantagito cai siagai aagada malidi asuusi acuentocada. ⁴⁶ Dai cascada baiya aliditadai agai asuusi damos abaliditadai agai loodami. loodami povanaliditadai siasuusi ardiuusi ñiooquituldadami.

22

¹ Taidala asuusi aagidi lara amo ñiooqui cuentocada daidala itadai:

² —Diuusi soicalo oodami sai calaga gantatagitocana. Gomaasi lapan ducami isducatai idui amo raí ismaacada idui amo vagimi aidasi oñigai marada. ³ Ootoi agai apipiooñiga sai vuaapana vapaidada taidala vapaidada maitipali isdidiagi. ⁴ Tai agai apamu ootoi aa gapiiooñiga daidala itadai: “Aagidavurai giñvapura sai casi gatjai aana coodaragai giñsosoiga giicoligada dai sai cuadagai cavasi baigaduu vai otoma baigovai iimana idi cunataragara”, astadai. ⁵ Dai vapaidada mitalagi. Amoco mala nidamu gadavara dai mai viaacatai ama maasi isnidagi. ⁶ Daidala agaa vui apipiooñigada arai dai soi vuujimi dai vasi coi. ⁷ Taidala arai alia baamu dai ootoi gasandaruga sai mala coodana agai agacoodacami dai malaidana baabaquida. ⁸ Amaasi arai itadai aa apipiooñiga: “Quiaa baigaduu gocunataragai dai giñvapura camaiviaa salicami isdidiagi. ⁹ Iimadavurai caayamu dai vapaida vasi masiora laligi vai dadana idi cunataragara”, astadai arai. ¹⁰ Taidala apipiooñigada aipaco voyamu iji dai lampagi vasi sialagi tala oodami calaga tuutiacami dai maicalaga tuutiacami dai poduucai suuda ami gala tuucavi oodami.

¹¹ Taidala arai vaa dai nalidi gavapaida dai gatagito tala siami caacatai amoco ismaacada maita adaca yuucusi ismaacada maa arai gavapaida sai ganaadana cunataragara. ¹² Daidala itadai: “¿Ducatai vaa aapi maitaadacatai yuucusi ismaasi gaadai cunataragara?” astadai arai. Taidala agai mañiooqui. ¹³ Taidala arai itadai agai ismaacada gabiditadai: “Vuravurai noonovida dai lcasoda dai quidiidana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astadai arai. ¹⁴ Diuusi ñiooquituldiadami aagidi mui oodami saidala istutuidi iscalagara vuvaquigi damos Diuusi chilalqui laco vuvaitu —tatadai asuusi.

¹⁵ Taidala fariseo iji dai ganaagi sabai aagatudana agai asuusi amo istumaasi vai poduucavi viaaca agai isducatai galpilara vuaajagi dudunucamilara. ¹⁶ Dai cascada ootoi fariseo ganaaduñi lamadu amoco leroodasi aaduñida sai mala aatagidana asuusi vai agai itadai:

—Mamaatuldiadami calaga maata aatama sai istumaasi gaagidi aapi dai gamamaatuldi arvaavoi. Dai maivuaama lidi aapi oodamicada siarganvipidacami sarsoitutuigami lara, mosgamamaatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿Calagaisi tasaa namalquiada aatama gocuota agala baitalacacamigada romamano chio sio? —tatadai agai.

18 Damos aSuusi maata taa isagai vuurumada aliditadai dai potatadai:

—Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuirumada alidi aapima? 19 Giñtagidavurai amo tumiñsi ismaacacacadaa namalquidi aapima acuota aгаа baitacaaacamigada romamano —tatadai aSuusi.

Tai aagai taagi amo tumiñsi. 20 Taid aSuusi mostaa dai tacacai daida itatadai:

—¿Vooга mooda dai vooга taatarada tumiñsiaga daja? —tatadai aSuusi.

21 Tai aagai aa noragi daida itatadai:

—Aгаа baitacaaacami mooda dai taataragadaava —tatadai aagai.

Taid aSuusi itatadai:

—Maacavurai aгаа baitacaaacami istumaasi artuidada dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aapa, aagai aгаа baitacaaacami tavaagiaga dai oidigaга aapa cascada —tatadai aSuusi.

22 Amaasi caa aagai imaasi dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai dagito dai iji.

23 Aagai vaa tasaga amoco saduseo iji siaaco daacatadai aSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potatadai aagai aSuusi:

24 —Mamaatatuldiadami, aMoseesacaru oojisicami garvii gasamicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo caaali dai viaagi gooñiga maiquiaa maratagai abaana, saida asuculida caali gaagai isvannagi aviuudu dai maratagai abaana asiaagida vaataraga ismaacada muu. 25 Dai tami garsaagida oidacatadai cuvaracami amo siaggama. Dai aapaagadaa ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooqiaga agamai vana aviuudu dai muu aapa maiquiaa maamatacai. 26 Tai gooqiaga agamai vana aagai vaa ooqui dai muu aapa maiquiaa maamatacai. Va cuvaracami podui dai vansi coi maimaamatacai tomali amaadutai. 27 Dai amaasi muu looqui aapa. 28 Dai duduaacai coidada saagidañdaga. ¿Ismaacada arcunadacamu looqui vansi arcuucunadacatadai aagai di? —tatadai asaduseo.

29 Taid aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñooquida dai tomali maimaatacatai siasi guvucadagai viaa Diuusi. 30 Siascada duduaacagi coidada camaicucuntada aagai tomali maioñtada aagai mosapan ducamicana aagai Diuusi tataañicaruda tavaagiaga. 31 Canaidi aapima oojai istumaasi ganaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vaataraga. 32 Tomasi catavapi apadui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaruvaaacaga pocaiti Diuusi: “Aana anarDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa aapa”, astatadai Diuusi. Aagai Diuusi amadu daraaja tavaagiaga. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiaga daraaja dai ismaacada iimia aagai tavaagiamu —tatadai aSuusi.

33 Moscaacai aoodami imaasi vaascatai maitaa istumaasi gantatagituagi aSuusi mamaatatuldaragacada.

34 Aidasi afariseo maí siaSuusi caaga aa noragi asaduseo tai aagai maitaa isducatai aa noragidagi afariseo aagi ganampagi. 35 Dai amoco aagai saagidañdaga ismaacada armamaatatuldamicatatadai Diuusi saamicamigada vuurumada aliditadai aagai aSuusi daida itatadai:

36 —¿Mamaatatuldadami vansi ismaacada ipalidi Diuusi asivuaadagi tu maasi vaamioma gaagai asivuaadagi? —tatadai aagai.

37 Taid aSuusi itatadai:

—“Oig^Λadañi ^Λcaliodami g^ΛDiuusiga v^Λasi g^Λib^Λadac^ΛΛ dai v^Λasi g^Λaguvucadagac^ΛΛ dai v^Λasi gat^Λgitoidagac^ΛΛ. ³⁸ Gooviava ^Λgai dai siooma gaa^Λgai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooqui^Λrdad^Λ baitoma pocaidaga ^ΛΛp^Λ: “Oig^Λadañi gaa^Λduñi poduucai p^Λsduucai g^Λoig^Λdai aapi ^ΛΛgi”. ⁴⁰ Tomasioora^Λ sioora^Λ s^Λalic^ΛΛ ^ΛΛgidi idi ñiooqui ^Λgai gia v^Λascara^Λ ivueeyi v^Λasi istumaasi aagai Diuusi s^Λalicamigad^ΛΛ dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldadamigad^Λ —tat^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Vai quiaa ^Λmapai guucacatadai ^Λfariseo ⁴² taid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai daid^Λ itat^Λdai:

—¿Ducatai tat^Λgitoi aapim^Λ voo^Λ cajiudad^Λ ^ΛCristo? —tat^Λdai ^ΛSuusi.
Tai ^Λgai itat^Λdai:

—Davicularu cajiudad^Λava —tat^Λdai ^Λgai.

⁴³ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai:

—Tuisid^Λ ^Λgai vaa Davicularu aagai isducatai aagidi Diuusi Ib^Λad^Λ daid^Λ icaiti: “^ΛCristo argiñ^ΛDiuusiga”. Daid^Λ Davicularu icaiti ^ΛΛp^Λ:

⁴⁴ Diuusi potat^Λdai ^ΛCristo:

“Gamaaquimu aan^Λ ^Λmo s^Λalicami ismaac^ΛΛ vaamioma nam^Λga. Dai ugitudamu aan^Λ v^Λasi ismaac^ΛΛ g^Λvuid^Λta v^Λat^Λcagi”.

Ascaiti Davicularu aagaitai ^ΛCristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi ^ΛCristo si^Λrcajiudad^Λcagi ^ΛDavicularu vai ^ΛΛgi ^ΛDavicularu giñ^ΛDiuusiga aagai? —tat^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁶ Dai tomali ^Λmaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali ^Λmo ñiooqui dai aid^Λ abiaad^Λta v^Λascatai ^Λab^Λidiña istacacadagi ^Λmo istumaasi.

23

¹ Taid^Λ ^ΛSuusi itat^Λdai ^Λoodami dai aat^Λma^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ:

²—^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λalicamigad^Λ ^ΛΛmadu ^Λfariseo pov^Λalidi si^Λgai vaamioma c^Λaga maata^Λ ca^Λ istumaasi ooja Moseesacaru dai si^ΛΛgi ^Λgai viaa s^Λalicami isgamamaat^Λtuldiadagi s^Λalicamigad^Λ Moseesacaru.

³ C^Λagadu is^Λagiada aapim^Λ damos mos^Λcaasi si^Λascad^Λ g^Λnaagiada ^Λgai mos^Λcaasi istumaasi aagai Moseesacaru damos maitivuaada aapim^Λ is^Λmaasi ivueeyi ^Λgai. ^Λgai aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λmamaasi ivueeyi.

⁴ Pocaiti ^Λgai sai g^Λaagai isiduñiagi mui naana maasi istumaasi dai ^Λgai ^ΛΛgi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ ^Λgai ali^Λ oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquida papepeeli^Λta dai ali cajiit^Λta daraasaiña dai g^Λncovana vupurain^Λ dai g^Λna^Λlcana. ^Λgai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana

oaji sai pocaitiña ^Λoodami is^Λgai ali^Λ siaa duutudai Diuusi. Dai ^Λgai oojoidi isg^Λnaadadagi yuucusi ismaac^ΛΛ ta^Λtvadu naanac^ΛΛ uugidiana. ^Λgi poduucai g^Λnaadaiña sioora^Λ siaa duutudagi Diuusi damos ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λalicamigad^Λ ^ΛΛmadu ^Λfariseo maisiaa duutudai Diuusi mosg^Λnaadaiña ^Λgai ^Λyuucusi sai pocaitiña ^Λoodami is^Λgai ali^Λ siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai ^Λgai v^Λascara^Λ gagaagai c^Λac^Λagaducadioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiupi^Λta. ⁷ Dai oojoidi sioodami cucuaasada g^Λnvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai ^Λgai aad^Λta maioojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapim^Λ mos^Λmo aadunumu duucami dai mos^Λca aan^Λ Cristo arg^Λnbaif^Λcaaacamiga casc^ΛΛ mait^Λaagai isaagiada aapim^Λ oodami sai siaa g^Λnduutudaiña tat^Λaan^Λdami duucai. Diuusi g^Λrooga v^Λasia dama arg^Λbait^Λcaaacami casc^ΛΛ g^Λaagai isvaamioma siaa duutuadagi ^Λgai

sioodami. ¹¹ Ismaacada soicadagi aa agai argaducadacamicamu aapima gansaagida. ¹² Agai ismaacada sioma gaducada galiadagi agai gia sioma maitargaducadacamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada galiadagi agai gia sioma argaducadacamicamu.

¹³ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo siala soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima mamaatatludi oodami Diuusi samicamigada dai vascara aapima maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Aapima mamaatatludadami maitipalidi isDiuusi gansoicadagi mai calga gantatagitoca aapima dai aapima sobical aa oodami sai maitipalidina isDiuusi soicadagi vai calga gantatagitoca agai tomasi agai gia ipalidi isDiuusi soicadagi sai calga gantatagitocana.

¹⁴ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludidami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo siala soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. zTuimasi voopoidi baabaquida avipiuudu? Dai tavapi gamamadaina aapima sai pocaitina oodami isaliala siala duutudai aapima Diuusi damos maitarvaavoi. Cascada aapima alia soimaasi gantaatatludamu Diuusi.

¹⁵ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludidami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima tomasiaaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda alidi ganapan duucal dai sialscada vaavoituda agai ganapan duucal agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapima dai aapima arganduini.

¹⁶ Siala soimaa taatamu aapima. Aapima mamaatatludi oodami Diuusi niooquida damos tomali aapima maimaata istaiya alidi. Dai gamamaatatludi aapima sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga agala quiupai aida gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, damos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga ooro agala quiupiala aida gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapima dai maimaata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Vaamioma arsoini agala quiupai sialooro ismaacada agala quiupiala daja. Ooro quiupai arana daja cascada siala duutudi agai. ¹⁸ Dai aapima gamamaatatludi alpa sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga amo altar agala quiupiala aida gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, damos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdarada altar daama aida gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapima dai maimaata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Vaamioma arsoini altar siDiuusi daasdarada. Diuusi daasdarada altar daama daja cascada siala duutudi agai. ²⁰ Isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga amo altar agala quiupiala dai poduucal aagai agai vaaasi istumaasi oidaga altar daama. ²¹ Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga agala quiupai dai poduucal aagai agai vaaasi Diuusi, agai quiupiala daja cascada. ²² Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucal isduucal arvaavoi isoidaga tavaagi dai poduucal aagai agai vaaasi Diuusi, agai tavaagi daja cascada.

23 Si¹ soimaasi taatamu aapim¹ mamaat¹tuldiadami Diuusi sa¹licamigad¹ dai aapim¹ fariseo. Aapim¹ aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. V¹asi istumaasi viaa aapim¹ aa oidiña oodami Diuusi aa duiñdada v¹atar¹ asta ivaagi masmaacad¹ b¹aljai. C¹lagadu isoidiada aapim¹ oodami Diuusi aa duiñdada v¹atar¹ mastumaasi viaacagi damos maitivueeyi aapim¹ istumaasi Diuusi ip¹alidi gomaasi gia maic¹lagadu. Aapim¹ maic¹lagaga oidaga tomali maisoigan¹alidi aapim¹ aac¹ada tomali maic¹lagaga vaavoitudai aapim¹ Diuusi ñiooquida¹ poduucai alia soimaasi ivueeyi aapim¹. 24 Aapim¹ ar¹apan ducami main¹laadami ismaacad¹ vaidaquia alidi oodami amap¹ac¹ar¹. Aapim¹ ivueeyi istumaasi maisi g¹laagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma g¹laagai.

25 Si¹ soimaasi taatamu aapim¹ mamaat¹tuldadami Diuusi sa¹licamigada dai aapim¹ fariseo. Aapim¹ c¹la tuutiacami ganv¹ueeyi oodami vuitapi damos alia soimaasi ivueeyi aapim¹. Lasivuacatai dai coimudada tuutiacatai.

26 Aapim¹ sa¹licada¹ maic¹lagaga maata ca¹ Diuusi ñiooquida¹ aliasi g¹laagai is¹lap¹aga daanada aapim¹ Diuusi vai agai ganoig¹alda gansoimaascamiga dai poduucai camaitarsoimaasi iduucamicamu aapim¹.

27 Si¹ soimaasi taatamu aapim¹ mamaat¹tuldiadami Diuusi sa¹licamigad¹ dai aapim¹ fariseo. Aapim¹ aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapim¹ ar¹apan ducami siaaco g¹laasapai coidada dai alia c¹lagaga baiduñisi daamad¹ar¹ dai arana alia sigalnaasi. 28 Pomaasi aapim¹ alia c¹lagaga tuutiacami ganv¹ueeyi oodami vuitapi dai g¹nt¹agitoidagar¹ alia soimaasi aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana.

29 Si¹ soimaasi taatamu aapim¹ mamaat¹tuldiadami Diuusi sa¹licamigad¹ dai aapim¹ fariseo. Aapim¹ aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapim¹ ivuiididi baabaquid¹ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ismaacad¹ coi gan¹alqui aaduñicar¹ dai siaaco yaasapi dai g¹naaduñicar¹ coi ar¹pa aa oodami ca¹ tuutiacami agai ami daama asai aapim¹ yoosigai. 30 Dai pocaiti aapim¹: “Isoidacamudai aatam¹ alquioma aidasi oidacatadai g¹al¹qui aaduñicar¹ maisoifa coodamudai aatam¹ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada”. 31 Poduucai lagi aapim¹ aagai masida¹ arcajiudada dai ar¹apan tuutuiga aapim¹ agai ismaacad¹ coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. 32 Isapiasoimaasi ivuaada aapim¹ otoma ar¹apan lasi g¹ar¹lar¹ v¹at¹acamu aapim¹ gan¹alqui aaduñicar¹.

33 Sa¹licada¹ arsoimaasi ivuaadami aapim¹. Aapim¹ gia maic¹lagac¹ar¹ vuv¹aqimu baiyoma iimimu aapim¹ maaca siaaco oidaga ar¹diaavora. 34 Cascada¹ ootosamu aan¹ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai oodami sastuduacami, dai mamaat¹tuldiadami. Damos aapim¹ coodamu amoco dai aa curusiaba siisamu dai aa g¹aviarsamu quiquiup¹lar¹, dai aa soimaa taatatuldamu aali quiqui¹ar¹. 35 Dai poduucai aapim¹ g¹ar¹lar¹ v¹at¹acamu v¹asi goc¹la tuutiamicada¹ ismaacad¹ g¹ancooditu. Aidasi abiaad¹ar¹ gamuaatu Aveelicar¹ ca¹ tuigacada¹ asta aidasi gamuaatu Zacar¹asi Berequias marada agai ismaacad¹ muua agai g¹al quiupai vuid¹ar¹ altar abaana. 36 Ismaacad¹ g¹naagidi aan¹ arvaavoi. Aapim¹ sivi oidacami g¹ar¹lar¹ v¹at¹acamu v¹asi gomaasicada¹.

37 Aapim¹ Jerusaleen¹ar¹ oidacami aapim¹ masmaacad¹ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ojoodacada, mos¹al muiyoco imidagai ip¹aliditadai aan¹ isg¹lampaidagi dai g¹annuucadacagi ar¹apan duucai atacucu lampaidi gamaamara g¹laana uta m¹alai maitip¹ali aapim¹. 38-39 Dañi aapim¹ sivi g¹andagitom¹ aan¹ dai camaitiñ¹lagimu aapim¹ apamu asta si¹ascada¹ aiyagi

istuigaco potaiya aapimΛ: “AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ ismaacΛdΛ borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ” —tΛtΛdai ΛSuusi.

24

¹ DaidΛ ΛSuusi vuusai agΛΛ quiuupaigadΛaiñidΛrΛ ajudidū dai caimia agaitadai tai miaadΛrΛ guuquiva aatΛmΛ mamaatardamigadΛ agai dai aagidi sai alia chigiamaasi agΛΛ quiuupai. ² TaidΛ ΛSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—¿NaidimΛsi aapimΛ vΛΛsi idi? IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ rrvaavoi sai tomali Λmo odai maiviiya agai Λmai daama, vΛΛsi siaa gΛduuñimu goovai —gartΛtΛdai ΛSuusi.

³ Amaasi iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu dai ami daiya ΛSuusi. MosΛcaasi ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatardamigadΛ agai ami daecatadai tΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ipΛlidi pasgΛraagida aapi siΛascadΛ apaduñia agai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aapio. ¿Duucatai maatΛcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁴ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—GΛnnuucadacavurai vai tomali Λmaadutai maitΛnvupuiirumadañia.

⁵ Muidutai dadia agai daidi caietidamu agai: “AanΛ anΛrCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu agai. ⁶ Cajiomacamu Λoodami muiyapΛrΛ cocodi, dai aa cayo gΛncocoda ΛpΛ, maitavΛr duduaadicuda gomaasi apaduñia agai apΛga, damos maiquia aayi cuugatarΛ tasΛrΛ. ⁷ Λmo dΛvΛΛrΛrΛ oidacami cocuadamu Λmai dΛvΛΛrΛrΛ oidacami dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga dai alia cavami gigivucudamu ΛmapΛcΛrΛ gooidigi. ⁸ VΛΛsi gomaasicΛdΛ utudama gΛaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi Λoodami tΛΛgidamu Λvaavoitudadami dudunucamiΛrΛ masaidΛ gΛΛgana dai coodana. Dai vΛΛsi oidigi daama oidacami cΛadadamu giñvaavoitudaitai agai. ¹⁰ SiΛascadΛ aiyagi amaasi tasΛrΛ muidutai camaitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gΛncΛadadamu dai aipaco gΛtΛtagiadamu dudunucamiΛrΛ.

¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacΛdΛ pocaitada agai saidΛ rrvDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai sΛllicadΛ oidacamu soimaasi dai cascadΛ mui oodami camaitanoigΛadamu aipacoga. ¹³ Damos agai ismaacΛdΛ apiagiñvaavoitudadagi siΛΛsi uucami oidacagi oidigi daama agai gia cΛagacΛrΛ vuvaquimu. ¹⁴ Dai vΛΛsi oidigΛrΛ gaagadamu gocΛΛ caidacΛdΛ iducatai Diuusi soicai oodami sai cΛaga gΛntΛgitocana sipoduucai vΛΛsi oidigi daama oidacami maatΛcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ poduucai ooja sai divia aagai Λmoco ismaacΛdΛ sΛllicadΛ soimaasi iduñia agai Λmo istumaasi agΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidū rΛna. SiΛascadΛ ñaijada oodami ispomaasi apΛvuimi, amaasi agai ismaacΛdΛ tami JudeeΛrΛ daraajagi gΛaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁷ DaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai ΛpΛ:

—SioorΛ vaaquai daama daacagi aidΛ tasΛrΛ aliΛsi gΛaagai isotoma voopiagi maivuvidacai gΛvustuidaga tuucavidΛrΛ, ¹⁸ dai sioorΛ dΛjiana ajioopadagi maitΛaagai isapamu iimiagi gΛnquiquiamu dai vuyagi gΛnyuucusi. ¹⁹ SiΛΛ soimaa taatamu Λooqui ismaacΛdΛ noonocagi siΛpΛrΛ

viaacagi aali siisiadami, aid_Λ tas_Λra. ²⁰ Ali_Λsi g_Λaagai isdaan_Λdagi Diuusi vai mait_Λrtoomococana mas_Λascad_Λ voopiagi, tomali mait_Λr_Λmo ib_Λstaragai tas_Λra_Λcana. ²¹ Ali_Λ soima taata agai _Λvaavoitudadami casc_Λd_Λ. Vaamioma soimaasi g_Λtaatamu amaasi sitomali _Λmo imidagai aid_Λasi abiaad_Λra Diuusi idui oidigi dai gooqui_Λra tomali _Λmo imidagai maipomaasi g_Λtaatamu. ²² Isbai t_Λv_Λpi _Λp_Λaduñiagi gomaasi aid_Λ gia v_Λasi coiyantada oodami d_Λmos Diuusi maidagitomu ist_Λv_Λpi _Λp_Λaduñia gomaasi _Λgai alia oig_Λdai ismaac_Λd_Λ _Λcovai vuvaitu casc_Λd_Λ.

²³ Amaasi is_Λmaadutai pov_Λnt_Λadagi: “Dañi tami daja _ΛCristo”, mas_Λra_Λ pov_Λt_Λadagi: “Dañi ma_Λca daja”, mait_Λv_Λr vaavoitudada. ²⁴ Dadia v_Λgai yaatavogami dai pocaitiada agai said_Λ _Λr_ΛCristo dai pocaitiada agai said_Λ _Λr_ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ, daid_Λ ivuaada agai naana maasi g_Λar_Λducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta _Λgai ismaac_Λd_Λ Diuusi _Λagi _Λcovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ D_Λmos aan_Λ _Λquias_Λra abiaad_Λra g_Λaagidi. ²⁶ Casc_Λd_Λ isaagiada _Λgai dai pov_Λt_Λadagi: “Dañi ma_Λca oidigana daja _ΛCristo”. Mait_Λaagai isiimiagi _Λoodami daida isaagiadagi _Λgai dai pov_Λt_Λdai: “Dañi tami quiiy_Λra daja”, mait_Λaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaascana si_Λascad_Λ v_Λp_Λadoc_Λdagi oidigi poduucai _Λra v_Λasi oodami giññaida agai si_Λascad_Λ ajiagi istuigaco diviagi aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λalicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caat_Λcagi baabaidi duvaligad_Λ ami g_Λn_Λmpaidiña nuunui, poduucai _Λr_Λv_Λvoi _Λra said_Λ _Λp_Λaduñi agai v_Λasi istumaasi aagai aan_Λ.

²⁹ Dai amaasi si_Λascad_Λ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai g_Λiñña agai, dai sisiaavugai suuligia agai t_Λv_Λagiaiñ_Λra, dai v_Λasi istumaasi oidaga t_Λv_Λagi_Λra gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi t_Λagimu oodami t_Λv_Λagi_Λra _Λmo istumaasi dai poduucai maat_Λmu iscadivia aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λalicami dai v_Λasi oidigi daama oidacami suaanada agai daid_Λ giññ_Λgimu _Λgai ist_Λv_Λagiñ_Λra im_Λdamu aan_Λ icomai saagidaiñ_Λra guvucadagai_Λd_Λ dai Diuusi dadadaquigad_Λ _Λmadu. ³¹ Dai ootosamu aan_Λ giññ_Λra_Λñ_Λcaru vai _Λgai cavami iivana trompeetac_Λd_Λ dai poduucai _Λmpaida aagai v_Λasi _Λoodami ismaac_Λd_Λ Diuusi _Λcovai vuvaitu v_Λasi oidigiaiñ_Λra dai v_Λasi t_Λv_Λagiñ_Λra.

³² Maat_Λvurai aapim_Λ idi ñiooqui ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidia iñagai aan_Λ aagaitai _Λigosi. Si_Λascad_Λ momiacagi _Λigosi maamarad_Λ dai iipoidagi aagad_Λ poduucai camaataca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucai _Λra mas_Λascad_Λ ñaijadagi iscai _Λp_Λvuidagi gomaasi ismaac_Λd_Λ caagidi aan_Λ camaataca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴ Ismaac_Λd_Λ g_Λnaagidi aan_Λ _Λr_Λv_Λvoi sai gomaasi _Λp_Λaduñia agai maiquiaa ugita_Λc_Λi oodami sivi oidacami. ³⁵ T_Λv_Λagi dai d_Λv_Λrai ug_Λtimu d_Λmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ D_Λmos tomali _Λmaadutai maimaat_Λ si_Λascad_Λ tomali siuu duucu tomali Diuusi t_Λtaañ_Λcarud_Λ t_Λv_Λagi_Λra daraajatai maimaat_Λ, tomali aan_Λ Diuusi maradacatai. Mos_Λgi g_Λrooga Diuusi _Λgai dai maat_Λ.

³⁷ Poduucai isduucai _Λp_Λdui aid_Λsi oidacatai _ΛNoé poduucai _Λp_Λduuñimu _Λra si_Λascad_Λ cadivia iñagada aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λalicami. ³⁸ _Λqui aid_Λsi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa g_Λiñña oidigi suudagic_Λd_Λ _Λoodami gacuaadana dai gay_Λdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña g_Λn_Λmaamara ooqui mas_Λi ooñtaiña asta aid_Λ uucami siva _ΛNoé g_Λvaarcug_Λra. ³⁹ Sai moduu maimai _Λgai asta aid_Λsi caduquimi tai v_Λasi _Λoodami coi. Poduucai _Λp_Λduuñimu _Λra si_Λascad_Λ divia aan_Λ ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_Λalicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca c_Λc_Λli oidigana

daraajamu siDiuusi vaidacaimu amoco dai agamai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuadamu siDiuusi vaidacaimu amoco dai agamai viaamu.

⁴² Vasscaga gaagai isbaiganduca aapima maimaatcatai tomali siuu duucu divia aagai ataanadami. ⁴³ Damos calga maata aapima sai isamo oodami maatacagi siuu duucu ami quidiara divia agadagi amo lassivogami maicosian tada agai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai lassidana. ⁴⁴ Poduucal appa aapima aliasi gaagai masbaigan ducagi, siuu duucu sioma maitagitoca aapima iisidivimu ana ismaacada viaa amo sallyicami —tatadai asuusi.

⁴⁵ Daida asuusi itatadai appa:

—Amoco gaaamu vasscaga gaagaiña amoco agidaracami dai saituducami saida ataanadamigadacana pipioñigada dai bibidiña siuu duucu gaaagadagi. ⁴⁶ Baigalliadamu ataanadami ismaacada iducagi vass calga siuu duucu diviagi laamuda. ⁴⁷ Sallyicada anganaagidi saida laamuda taanadami duucavi viituldamu vass istumaasi viaacagi. ⁴⁸ Damos sipioñi ismaacada taanadami duucavi viaagi laamuda maicalga tuigacagi dai povalladagi silaamuda maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai gaagacai soivuaadagi agaa pipioñi dai agai gacuaadagi dai gayaladagi dai navamuagai aa navacoidada lamadu. ⁵⁰ Dai poduucavi laamuda diviagi siuu duucu apioñigada sioma mainanaracagi dai siuu duucu agai maimaatcagi. ⁵¹ Dai sallyicada soima taatatuldamu agai daida iduñimu agaicada isducatai pravueeyi agaicada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu agai dai alia soimaasi taata agai.

25

¹ Isducatai appa vueeyi silascada Diuusi soicadagi oodami sai calga gantagitocana atapan ducami istumaasi idui baivustaama aali tatalji ismaacada iimi agaitadai amo cunataragiamu dai bala iimai gancuucudacaru. Dai agai ajia agai anoovio amapacaga. ² Dai taamatai agai maicalga gantatagito dai taamatai agai alia calga gantatagito. ³ Agai ismaacada maicalga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada acucudacaru. ⁴ Dai agai ismaacada calga gantatagito agai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daida anoovio camaiotoma divia sai cavascatai sallyicada coocosimu dai coocoi. ⁶ Sai caaran tucara siba iña istumaasi saida icaiti: “Casibadaga imali lienanoovio, macavar vuidaga aji”, ascaiti. ⁷ Tai vascatai aali tatalji vaapañi dai baidui gancuucudacaru. ⁸ Daida atama ismaacada maicalga gantatagito itatadai agaa ismaacada calga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurari laalachi asaiti”, astatadai. ⁹ Sai aa noragi agai ismaacada calga gantatagito daida itatadai: “Chu, aida gia maitarajia goovai dai tomali aapima appa. Baiyoma avar iimi aapima malca siaaco gagaagarai dai savada aapima ganvataran”, astatadai. ¹⁰ Dai aidasi utudama malca gasavadamu agai asaiti sai aayi anoovio. Dai aali tatalji ismaacada calga gantatagito vaapa anoovio lamadu ami cunataragiaga, dai cuu acuparagai. ¹¹ Sai goquiara dada agaa aali tatalji daida icaiti: “Caliodami, caliodami garcupiquidañi”, astatadai. ¹² Sai agai aa noragi daida itatadai: “Maitanmaata”, astatadai agai —tatadai asuusi.

¹³ Taida asuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—CascadΛ baigavar gΛnduca aapimΛ maitamΛmaatΛ siΛascadΛ tomali siuu duucu divia iñagai aanΛ ismaacadΛ viaa Λmo sΛalicami.

14 SiΛascadΛ Diuusi soicadagi oodami sai cΛaga gantΛgitocana gomaasi Λrapan ducai isduucai idui Λmo cΛli ismaacadΛ imia agaitadai Λmai dΛvΛΛriamu dai vai gΛpipiooñiga dai maa tumiñsi.

15 Λmoco maa Λgai taama mil piisu, dai Λgamai goo mil, dai Λgamai Λmo mil. ΛpΛgadaga siooma saituduga cascadΛ vaamioma mui maa Λgai tumiñsi daidΛ agaa siooma maisastuduga cascadΛ vaamioma chiichiΛqui maa Λgai tumiñsi. Dai ii Λgai Λmai dΛvΛΛriamu. 16 ApiooñigadΛ ismaacadΛ viaacatadai taama mil piisu gamaitΛ ΛpΛ taama mil piisu ΛtumiñsicadΛ. 17 Poduucai ΛpΛ Λgamai ismaacadΛ viaacatadai goo mil gamaitΛ ΛpΛ goo mil. 18 Tai Λgai ismaacadΛ viaacatadai Λmo mil ii dai Λsto ΛtumiñsigadΛ gΛaamu dΛvΛΛrai uta.

19 TavΛpicadΛ Λpamu divia ΛaamudΛ dai vai Λgai gΛpipiooñiga dai maataca aagai sΛjΛqui gamaitΛ ΛΛmadutai. 20 ΛpΛga divia Λgai ismaacadΛ viaacatadai taama mil piisi dai tΛgi Λtumiñsi ismaacadΛ gamaitΛ daidΛ itΛtdai: “Giñaaumu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja ΛpΛ taama mil piisu ismaacadΛ gamaitΛ aanΛ”, astΛtdai. 21 TaidΛ ΛaamudΛ itΛtdai: “CΛagaduava, aapi ΛrΛmo cΛΛ piooñi cacΛga idui aapi laachicadΛ sivi gia gΛmaaquimu aanΛ gΛpioma. MiaadΛ dai baigΛΛliada aanΛ giñΛΛmadu”, astΛtdai. 22 Tai gooquiΛrΛ ami divia ΛpiooñigadΛ ismaacadΛ viaacatadai goo mil piisu daidΛ itΛtdai: “Giñaaumu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja ΛpΛ goo mil ismaacadΛ gamaitΛ aanΛ”, astΛtdai. 23 TaidΛ ΛaamudΛ itΛtdai: “CΛagaduava, aapi apΛrΛmo cΛΛ piooñi cacΛga idui aapi laachicadΛ sivi gia gΛmaaquimu aanΛ gΛpioma. MiaadΛ dai baigΛΛliada giñΛΛmadu”, astΛtdai. 24 Tai gooquiΛrΛ ami divia Λgamai piooñigadΛ ismaacadΛ viaacatadai Λmo mil piisu, Λgai itΛtdai gΛaamu: “Giñaaumu cΛΛ maataΛ aanΛ sialia oomaliga aapi dai aa gΛasituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vΛascΛrΛ vuuyi tumiñsi. 25 CascadΛ gΛΛbΛñi aanΛ dai ii dai Λsto gatumiñsiga dΛvΛΛrai uta dai tami daja”, astΛtdai. 26 TaidΛ ΛaamudΛ aa noragi daidΛ itΛtdai: “Aapi ΛrΛmo piooñi maicΛΛ tuigacami dai parΛgami camaatacatadai aapi isaa giñΛsituldi dai iñsaana mosvuuyi yoovisicami dai maita aata vueeyi aanΛ dai vΛascΛrΛ vuuyi tumiñsi. 27 CascadΛ sibΛaco gΛmaaquimudai aapi gotumiñsi masiaco maitΛtuldamudai simuiyoma vuimudai aanΛ diviacai”, astΛtdai ΛaamudΛ. 28 DaidΛ itΛtdai Λgai agaa ismaacadΛ ami guccatadai: “BΛivurai gotumiñsi dai maaca Λgai ismaacadΛ viaa baivustaama mil”, astΛtdai ΛaamudΛ. 29 “Tomasioora cΛaga aata vueeyi istucdΛ Diuusi gΛroidi vaamioma viaaca aagai. Dai sioorΛ maicΛaga aata vueeyi istucdΛ viaa, Λgai gia ootoma maiviaaca agai. 30 Dai idi giñpiooñiga maicΛΛ tuigacadΛ vuusaidavurai quiidigamu dai poduucai ΛpΛ Diuusi ootosamu vΛasi Λsoimasi ivuaadami mΛΛca siaaco oidacagi ΛDiaavora sisuaanΛdamu Λgai dai alia soimaasi taata agai”, ascaiti ΛaamudΛ.

31 SiΛascadΛ divia aanΛ ismaacadΛ viaa Λmo sΛalicami vΛasi giñtΛΛaΛñicarΛ ΛΛmadu daidΛ ΛrΛicamu aanΛ amaasi. Diuusi giñdaasamu baitcΛaacami sitaaanΛdamu aanΛ vΛasi oodami oidigi daama oidacami. 32-33 Dai vΛasi oidacami gΛnΛmpaidamu giñabaana dai Λcovai vuvidamu aanΛ Λvaavoitudadami dai sΛΛlisapadΛrΛ daraasamu dai Λsoimaasi ivuaadami oogisapadΛrΛ poduucai isduucai Λmo pastuuru judidiu Λcovai vuvidiña cañiiru sisiivatu saagidaifndΛrΛ. 34 Amaasi aanΛ ismaacadΛ ΛrΛrai aagidamu

ismaacada salla padara daraaja: “Aapima ismaacada Diuusi garooga cagacaga naidi giñamadu daraajamu dai aana ganmaaquimu sallaicami isaapima giñamadu taanaadagi. Aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi aagai sai aapima gataanaada agai aana inñamadu. ³⁵ Biuugimu aana mataida imbi. Tonomu aana mataida inñasiibi suudagi. Aana aimaraitadai mai aapima maitiñmaatacatadai dai vaascaga giñmaa aapima oigaragai isganquiiyara tiñuuliña aana. ³⁶ Dai camai viaacatadai aana yuucusi matai aapima giñmaa yuucusi, dai cococatadai aana matai aapima giñdadiji, dai maisapicatadai aana matai aapima giñdadiji ara”, povantataadamu aana. ³⁷ Amaasi vaavoitudadami giñaa noragidamu dai povai inñadamu: “Zaanaadami, vaquida ganaidi aatama isbiuugimucataadai aapi saatama gabi? Zavaquida ganaidi aatama istonomucataadai aapi saatama gvasiibi suudagi? ³⁸ Zavaquida daivusai aapi saatama maitamaatacatadai dai vaascaga gamaa oigaragai isgarquiiyara coi aapi? Zavaquida ganaidi aatama ismai yuucusi aapi dai gamaa yuucusi? ³⁹ Zavaquida cococatadai aapi dai vaquida maisapicatadai aapi sigadadiji aatama?” Povai inñadamu vaavoitudadami. ⁴⁰ Dai aana aa noragidamu daida itadamu: “Ismaacada ganaadidi aana arvaavoi tomastumaasi cagaducami ismaacada aapima giñaduñi ganvuidididña apacoga gansoicaita ducami isgomaasi iduunimudai aapima an imvatar”, povantadamu aana.

⁴¹ Amaasi aana gaa raí, itadamu agai ismaacada giñoogisa padara guuca: “Imadavurai aapima tabiaadara Diuusi maicagacaga gannaidi aapima, imadavurai siaaco tomastuigaco maacana taí, maaca siaaco baidui Diuusi diaavora vatarai dai diaavora tataañicaruda vatarai: ⁴² Biuugimu aana matai maitiñbi, tonomu aana matai maitiñvasiibi suudagi, ⁴³ dai gandiviji aana maiaapima maitiñmaatacatadai dai casacada maitiñmaa oigaragai isganquiiyara giñuuliña aana. Dai maiyuucusucataadai aana matai maitiñoi yuucusi, cococatadai aana matai maitiñdadiji, maisapicatadai aana matai maitiñdadiji”, potadamu aana. ⁴⁴ Amaasi agai povai inñadamu: “Taanaadami, zavaquida biuugimu aapi, dai tonomu, dai gardiviji, dai maiyuucusi, dai coco, dai maisapicatadai simaita soi aatama?” povai inñadamu agai. ⁴⁵ Siaan gaa raí aa noragidamu daida itadamu: “Ismaacada ganaagidi aana arvaavoi tomastumaasi cagaducami ismaacada maitidui aapima govaavoitudadami vatarai tomasi maisi gaagai govai gomaasi maitidui aapima aana giñvatar”, potadamu aana. ⁴⁶ Daida asoimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi taatamituliadamu daida acaga tagitocami iimia agai tavaagiamu siaaco oidacamu Diuusi amadu tomastuigaco —tatadai asuusi.

26

¹ Aidasi canaato aa asuusi vasi gomaasi, agai povartatadai aatama maataardami:

² —Caa maata aapima sigoo tasaicada aiya agai asiaa duudagai ismaacada pascua tagidu, siamaasi giñbaimu aodami dai maaca inñagidamu masaida giñsiisana curusiaba poduucai inñuamu aana ismaacada viaa amo sallaicami —gartadai agai.

³ Amaasi abaitaguacacamigada apapaaligada ajudiduu daida amamaatultidiadami Diuusi sallaicamigada amadu apipiscaligada ajudiduu Caifasi quidiana tuisicana ganmpagi. Agai abaitacaaacamigadacataadai

papaaligada ʾjudidíu. ⁴ Dai vaʾascatai ʾgai gʾnaatagi isducatai yaatagidagi ʾSuusi dai baʾjiagi dai muaagi. ⁵ Daidʾ icaiti:

—Ba iyoma nʾnʾraca aatama vai daivuñiagi gosiaa duudagai tʾtaida baʾiya aatama vai maitarvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ Vaidʾ ʾSuusi Betaaniʾra daacatadai Simuñi quidiʾra. ʾSimuñi ʾʾquioma viaacatadai amo coocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga dʾamos cadueeyi ʾgai. ⁷ Tai ami divia amo ooqui dai baʾacati amo tucayu alavastrocada duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami saʾlicada namacami. Daacatadai ʾSuusi mesa abaana taida ʾooqui tai ʾasaiti moodʾra. ⁸ Aidasi tʾa aatama ʾSuusi mamaatʾrdamigada gomaasi alia baacoi aatama dai aipaco garaatagidimi daidʾ icaiti:

—¿Istusida siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ Cʾʾga gʾgagaramudai goovai mui tumiñsicada dai ʾcada soñamudai soitutuigami —caiti aatama.

¹⁰ Vaidʾ ʾSuusi caʾ istumaasi aagai aatama mamaatʾrdamigada ʾgai daida povʾrtʾtadai:

—¿Tuimasi pocai naidi aapima idi ooqui? Gomaasi ismaacada giñduñi goovai ʾraʾmo istumaasi cʾʾgaducami. ¹¹ Soitutuigami vaʾascʾra viaacamu aapima gansaagida dai ana gia maisiu vaʾascʾra giñnʾijadamu aapima. ¹² Idi ooqui giñtai asaiti giñmooana otoma muquia iñgai ana cascada. ¹³ Ismaacada gʾnaagidi ana ʾrvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diusi ñiñiooquituldiadamigada Diusi ñiooquida vaʾasi oidigi daama gaaagiadamu ʾʾpa istumaasi idui idi ooqui sipoducaai vaʾasi oodami maatacamu —gʾrtʾtadai ʾSuusi.

¹⁴ Tai amaasi ʾUudasi Iscaliote, amoco ʾbaivustaama dan gooca mamaatʾrdamigada ʾSuusi ii dai gaaataga ʾgai ʾbaitʾguucacamigada ʾpapaaligada ʾjudidíu ʾlamadu, ¹⁵ daidʾ itʾtadai:

—¿Maʾʾqui giñmaquiagi tumiñsi isgʾntʾagida ana ʾSuusi? —astʾtadai.

Tai ʾgai aa namʾqui amo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ Aida ʾbiaadʾra ʾUudasi gaagai isducatai gatʾʾgidagi ʾSuusi.

¹⁷ Tai aayi ʾsiaa duudagai istuigaco gatʾagitoi ʾjudidíu aidasi Diusi cʾʾgacʾra vuvaidi Ejiipituañdʾra. Tai aatama ʾSuusi mamaatʾrdamigada miaadʾra guuquiva ʾSuusi dai tʾcacai daidʾ itʾtadai:

—Vaacoga ipʾlidi aapi tʾsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vaʾata ra —tʾtadai aatama.

¹⁸ Tai ʾgai povʾrtʾtadai:

—Imivurai maʾaca gʾgar quiiquiʾra dai agida ʾcʾʾli ismaacada caagidi ana dai agidavurai sai ana pocaiti sai camiaadimi maʾsiʾascada giñmua aagai sai quidiʾra gaugia ragai aatama ana ʾlamadu aapima idi siaa duudagaʾra cuaadagai —gʾrtʾtadai ʾSuusi.

¹⁹ Tatai aatama mamaatʾrdamigada ʾgai idui isducatai gʾraagidi ʾSuusi dai baidui acuadagai siaa duudagaʾra vaʾata ra. Idi siaa duudagaʾra tʾʾgitoi ʾjudidíu aidasi Diusi cʾʾgacʾra vuvaitu Ejiipituañdʾra.

²⁰ Dai aidasi catuca mesa vuidʾra daacatadai ʾSuusi ʾlamadu aatama ʾbaivustaama dan gooca mamaatʾrdamigada ʾgai. ²¹ Dai gacuaadatadai aatama taida ʾSuusi povʾrtʾtadai:

—Ismaacada gʾnaagidi ana ʾrvaavoi, ʾmaadutai aapima giñʾagida ʾgai adudunucami sigai giñmuaamu —gʾrtʾtadai ʾgai.

²² Tatai aatama alia soigʾraʾli dai aipaco gʾraagidimi dai pocaitimi aatama.

—Taanadami, aan^Λ gia cho —tatadai aatama.

²³ Taid^Λ aSuusi g^Λraa noragi dai povartadai:

—Isaacada^Λ giñ^Λmadu gacueeyi ^Λgai vaa plaatar^Λ gooviava ^Λgai daida giñ^Λagida ^Λgai dudunucami. ²⁴ Aan^Λ isaacada^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquida^Γ^Λ d^Λmos sia^Λ soimaa taatamu goca^Λli ismaacada^Λ giñ^Λagida ^Λgai sioma arc^Λagaimudai goca^Λli vaatar^Λ ismaivusaimudai tami oidigi daama —gartadai aSuusi.

²⁵ Amaasi ñioo ^ΛUudasi isaacada^Λ gat^Λagida agaitadai aSuusi daida itadai aSuusi:

—Giñ^Λmaatatuldiadamiga, aan^Λ gia cho —tatadai ^Λgai.

Taid^Λ aSuusi aa noragi daida itadai:

—^Λja aapiapa —tatadai aSuusi.

²⁶ Dai aidasi gacuaadatadai aatama, taid^Λ aSuusi bai ^Λpaana dai gamamagi dai saasari dai g^Λmaa aatama mamaatardami daida povartadai:

—Ugavurai. Idi argiñ^Λtuucuga —gartadai aSuusi.

²⁷ Dai bai ^Λpa ^Λmo vaasu uuvasi varagada dai gamamadacai g^Λmaa ^Λpa daida povartadai:

—Iivurai idi vaascatai aapima. ²⁸ Idi ^Λpan ducami giñ^Λara isaacada^Λ aastia ^Λgai muucuai aan^Λ sipoduucai g^Λoig^Λldamu soimaascamigada, tomasioora^Λ sioora^Λ vaavoitudagi. In^Λsiascada^Λ muquiaagi vai aastiagi giñ^Λara aid^Λ abiaada^Γ^Λ g^Λaagamu goñiooqui utudui isaacada^Λ gaaagidi isduucatai goig^Λldi soimascami dai ^Λgacaga^Γ^Λ vuv^Λquiagi. ²⁹ Dai aan^Λ anganaagidi ansai camaiy^Λada iñ^Λagai aan^Λ uuvasi varagada asta in^Λsiascada^Λ iiyagi utudui aapima g^Λna^Λmadu m^Λaca siaaco gataana^Λ g^Λrooga Diuusi —gartadai aSuusi.

³⁰ Dai canacai ^Λmo Diuusi n^Λidad^Λ siaa duutudaitai Diuusi, iji aatama Oliivosi giidiamu. ³¹ Taid^Λ aSuusi povartadai:

—Vaascatai aapima voopoimu dai ^Λgi giñdagitomu sivi tucara, pocaiti Diuusi ñiooquida^Γ^Λ: “Dagitomu aan^Λ isg^Λmuatudamu pasturu sicañiirugada aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquida^Γ^Λ. ³² D^Λmos siaascada^Λ ^Λpanu duaaca aan^Λ ^Λpa^Λga aimu aan^Λ Galilee^Γ^Λ isaapima —gartadai aSuusi.

³³ Taid^Λ aPiiduru aa noragi daida itadai:

—Tomasi vaascatai gogaa voopiagi dai ^Λgi gadagituagi aan^Λ gia mai^Λgi gadagituagi —tatadai aPiiduru.

³⁴ Taid^Λ aSuusi itadai:

—Isaacada^Λ g^Λaagidi aan^Λ ^Λvaavoi sai sivi tucara maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potaiya ^Λgai p^Λsai maitiñ^Λmaata —tatadai aSuusi.

³⁵ Taid^Λ aPiiduru itadai:

—Tomañsi aapi g^Λmadu muu maitanpotaiyagi in^Λsmaitamaata —tatadai aPiiduru.

T^Λtai vaascatai aatama potai ^Λpa.

³⁶ Dai amaasi aayi aSuusi ^Λmadu aatama mamaatardamigada ^Λgai a^Λmap^Λca^Γ^Λ siaaco Getasemani ta^Λagidu taid^Λ aSuusi povartadai:

—Tamiavar daraaja naida aan^Λ m^Λaca gamamadagi —gartadai aSuusi.

³⁷ Dai vaidacai aPiiduru ^Λmadu ^Λgooca Sevedeo maamarada dai alia soig^Λalidi dai camost^Λgitocan tada isdadiagi ^Λtataaanadami dai ba^Λquiagi.

³⁸ Daida itadai:

—Camuquiadan tada aan^Λ soigiñ^Λliditai. Tanasiavar vii aapima d^Λmos maitavar cocosi —tatadai.

³⁹ Dai bait^Λquioma ii dai cupulia voi d^Λva^Λrapi dai daana^Λ Diuusi dai potadai:

—GiñooCa isbaigaca ismaisii soimaa taata aanΛ dΛmos vai maitΛΛpΛ duuna istumaasi aanΛ ipΛlidi mosΛcaasi istumaasi aapi ipΛldagi —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi Λpamu ii Λgai mΛΛca siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λgai coocosΛcatadai, daidΛ potΛtdai Λgai ΛPiiduru:

—¿Maitapas istui isnaagagi tomasi Λmo oora aanΛ giñΛΛmadu? ⁴¹ MaitavΛr coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi gΛnduiñtuldana ΛDiaavora. AapimΛ iduñia Λlidi istumaasi Diuusi ipΛlidi dai vΛΛscatΛ maiquiaa cΛΛga vaavoitudai cascΛdΛ maitivueeyi —astΛtdai.

⁴² Dai imΛcai gamamagi ΛSuusi Λpamu dai poduucal gamamagi:

—GiñooCa ismaibaigacagi ismaisoiima taata aanΛ isducatai cabaidui aatΛmΛ aidΛ gia ΛpΛduuna isducatai aapi ipΛliadagi —asduucal gamamadai.

⁴³ Dai otoma Λpamu ii siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ vai Λpamu coocosΛcatadai aliΛ coocosimucataidai Λgai mossusuligai vuupuida. ⁴⁴ Dai dagito Λgai dai imΛcai gamamagi Λpamu Λgai vaa ñiooquicΛdΛ. ⁴⁵ Amaasi Λpamu ii Λgai siaaco daraajatadai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtdai:

—SiviavΛr gia coocosi daidΛ gΛniibasta. Casiat aayi masiuu duucu giñtΛΛgida agai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. GiñtΛΛgida maagagai soimaasi ivuaadami. ⁴⁶ Vaapaigivurai. Tiimada. Casia boodΛrΛ imΛ ismaacΛdΛ giñtΛΛgida agai —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai ami divia ΛUudasi. Λgai ΛrΛmoco garaduñi aatΛmΛ baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Λgai ΛrojootosadΛcatadai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu dai ΛpipiscaligadΛ Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi casi itΛtdai ΛΛquioma Λgai Λoodami:

—IsmaacΛdΛ usupiga aanΛ Λgiava Λgai vΛrai bai —tΛtdai ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadΛrΛ cΛquiva Λgai ΛSuusi daidΛ itΛtdai:

—Baiga giñmamaatΛtuldiadamiga —tΛtdai ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—¿Giñaduñi pΛtuma duñia agai dai divia? —tΛtdai Λgai.

Amaasi miaadΛrΛ guuquiva Λoodami dai bai ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi Λmaadutai ismaacΛdΛ ami guucacataidai Suusi ΛΛmadu vuusaitu gΛcusiru dai iquitΛ Λmo naacadΛ ΛbaitΛcaacami papaali piooñigada. ⁵² TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—GΛcuviertagarΛ icΛΛsa gΛcusiru. VΛΛscatai sioorΛ gΛcocoadagi cusiruicΛdΛ cusiruicΛdΛ coimu Λgai. ⁵³ ¿Maitapas maatΛ aapi iñsaana istutuidi istaañiagi giñooCa Λmo soñi vai Λgai cΛΛga istutuidi isgiñootosdagi mui mil gasandaaruga tΛvaagiaiñdΛrΛ?

⁵⁴ IsΛgai giñootosdagi aidΛ gia camaitΛΛpΛduñia go ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ —tΛtdai ΛSuusi.

⁵⁵ Amaasi ΛSuusi itΛtdai Λoodami:

—¿Tuimasi dada aapimΛ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñbΛΛquia agai ducami siaana ΛrΛΛmo Λasivogamicagi? VΛΛs tasai gansaagida daacana aanΛ ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai gΛnmamaatΛtuldiñia Diuusi ñiooquidΛ mΛtai tomali Λmo imidagai maimaisapicami giñbai.

⁵⁶ Dai vΛΛsi gomaasi idui aapimΛ vaidΛ ΛpΛduuna isducatai ooja Diuusi ñiñiooquitudiamigadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ —tΛtdai ΛSuusi.

TΛtai vΛΛscatai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ voopoi dai Λagi viaa ΛSuusi.

57 Tai agai ismaacada bai asuusi baacai maaca siaaco daacatadai acaifasi. Agai abaitacaacamigada papaaligada ajudidiu. Ami casi galampaidacatadai amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu apipiscaligada ajudidiu. 58 Vaida aPiiduru mosmacasara oiditadai agaa baitacaacamigada papaaligada ajudidiu tuisiquigadara ucami dai amaasi vaa dai daiva asandaaru amadu dai najada aagai istumaasi idufia agai asusicada.

59 Taida atanaanadamigada apapaali amadu apipiscali vaascatai vaamioma tanaanadamigada uusi dadagacada dudunucami ajudidiu gaagai amo istumaasi istucada gariara vuaajagi tomasi maitarvaivo dai poduucai gataafia agai muaaragai. 60 Dai vaascatai maita tomali amo istumaasi istucada gariara vuaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugatarada dada gooca najadami yaatavogami 61 daida icaiti:

—Gocali icaiti: “Aana istutuidi isdaitudagi agaa quiupai dai vaica taicada apamu vafigidagi”, caiti gocali —ascati gonajadami.

62 Amaasi abaitacaacamigada apapaali judidiu caquiva daida itatadai asuusi:

—¿Maitapas gaa noragida agai tomali amo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai avui? —astadai.

63 Taida asuusi maifioocai vii. Taida abaitacaacamigada apapaali judidiu itatadai:

—Aana angaagidi pasaida garaagidana Diuusi vuitapi ismaacada tomas-tuigaco oidaga pasabai aapi araCristo Diuusi marada siara cho —astadai.

64 Taida asuusi itatadai:

—Aa Diuusi maradana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapima giftagimu aana ismaacada viaa amo samicami siDiuusi salisa padara daacamu aana dai giftagimu aapima siascada vaagiaifadara imada aana icomai saagida —astadai asuusi.

65 Taida abaitacaacamigada papaali judidiu saasarai ayuucusi. Alia baamu agai cacatai istumaasi aagai asuusi. Daida itatadai abaitacaacami:

—Gocali polidi isarDiuusi marada di. Dai vui fioocai Diuusi camaitagito aatama vaamioma najadami. Aapima cacaa isducatai vui fioocai goovai Diuusi. 66 ¿Tatuma duuna gocalicada? —astadai.

Tai agai itatadai:

—Gariara caatacamiava goovai gataaifivurai muaaragai —astadai.

67 Daida aodami sisividimi asuusi vuivasada dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. 68 Daida itatadai:

—Aapi polidi isDiuusi gamaa amo samicami. Maatafi toora gaga —astadai.

69 Vaida aPiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai amo cusfiirugada abaitacaacamigada apapaali ami divia daida itatadai agai aPiiduru:

—Aapiapa ara amadu aimaraia asuusi Galileara oidacami —astadai acusfiiru.

70 Damos aPiiduru yaatagai daida itatadai:

—Maitan maata aana pasioora aagai aapi —astadai.

71 aPiiduru cavuusaimi maigo quidigamu, tai ara amai agai vaa cusfiirugada aana aPiiduru ara daida itatadai ismaacada ami daraajatadai:

—Gocali ara amadu aimaraia asuusi Nasareetara oidacami —astadai ali taji.

72 Damos aPiiduru apamu yaatagai daida itatadai:

—Maata Diuusi ismaimata aana gocali —astadai aPiiduru.

⁷³ Dai laachicada agai ismaacada ami daraajatadai abaana guuquiva aPiiduru daida itatadai:

—Sallacada aapiara aramoco ASuusi mamaatar damigada arpa. Asta apamaasi ñioocai aapi ASuusi —astatadai.

⁷⁴ Vaidada Piiduru galñaasi ñiooquimi daida icaitimi:

—Maatada Diuusi nai aana maimaata gocalli —ascaiti.

Tai aidada otoma cuujui atacucu. ⁷⁵ Taidada Piiduru tagito istatadai ASuusi sai maiquiaa cuujuicai atacucu agai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaata ASuusi. Daidada Piiduru ii abiaadara dai soigaldacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasica vlassi atataaanadamigada apapaali amadu apipiscali judididu ganaatagi isducatai muaagi ASuusi. ² Dai vulicami balacai ASuusi dai mala taagi Pilato, agai artataaanadamigada Judeera oidacami.

³ Aidada Udasi ismaacada gataagi ASuusi tala mascalumaa agaitadai ASuusi alia soigalli dai ama duucagatagito. Dai apamu vuidacai vlassi goamo coobai dan baivustaama piisu abaitaguucacamigada papaali judiuidu amadu apipiscali. ⁴ Daidada itatadai:

—Alia soimaasi idui aana gataagidacai amo calli maigapira caatacami masai muaana —astatadai Udasi.

Damos agai aa noragi daida itatadai:

—¿Dai gomaasi tumaasi argarvatarata aatama? Aapi lagi argaduñi —astatadai.

⁵ Taidada Udasi ami agala quiupai arana suuli atumiñsi, dai ii dai gavuliji.

⁶ Taidada abaitaguucacami apapaali apagati atumiñsi daida itatadai:

—Maibaiga isvannaida aatama gogaa tumiñsi ismaacada gaoidi oodami Diuusi aa duindada vatarata. Idi tumiñsi arnamagada arai cascada —astatadai.

⁷ Dai aipaco ganaagi sai agai tumiñsicada savada agai amo davalarai siaaco Aajatadami taagidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaacada maitaroidacami ami. ⁸ Dai Davalarai arai taagidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucai apadui ismaacada laquioma aagai Jeremiiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigada daida icaiti: “Ajudididu tataaanadamigada vuuquia agai goamo coobai dan baivustaama piisu plaata ismaacada baiga duu dai aa namquida gocalli ismaacada gataagi gogamai calli. ¹⁰ Dai agaicada gasavali agai davalarai ismaacada Aajatadami taagidu, poduucai isduucai gifaagidi giñtaaanadamiga”, ascaiti Jeremiiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai agai ASuusi agala taanadami vuitapi tai agai tacacai daida itatadai:

—¿Aapipasi arraigada judididu? —astatadai.

Taidada ASuusi itatadai:

—Vaavuava, aja —astatadai.

¹² Taidada abaitaguucacamigada apapaali amadu apipiscali gapirara vuupai damos ASuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. ¹³ Taidada Pilato itatadai:

—¿Maitapas cala aapi vlassi goovai masmaacada aagai gavui? —astatadai.

¹⁴ Taidada ASuusi vallasara maiaa noragi tomali amo istumaasi, dai poduucai agala taanadami maitala istumaasi gatagituagi.

15 Vaid^Λ ^ΛPilaato dadagitoiña ^Λmo maisapicami aid^Λ siaa duudag^{ΛΓΛ} ^Λagi poduucai g^Λviiidacata dai ^Λgai isdadagitoldi adagi ^Λoodami ^Λagi ismaac^{ΛΔ} ^Δ ipali adagi ^Λgai. 16 Vai ami maisacari^{ΛΓΛ} cuupicata dai ^Λmo c^{ΛΛ}li Baraavási t^{ΛΛ}guducami ismaac^{ΛΔ} ^Δ tomasioo^Λ cajiomacata dai. 17 Tai aid^Λsi ^Λoodami g^{ΛΛΛ}ampagi ^ΛPilaato t^Λcacai daid^Λ it^Λadai:

—¿Maac^{ΛΔ} ^Δ ipalidi aapim^Λ isdagitua aan^Λ Baraavási si^ΛSuusi ismaac^{ΛΔ} ^Δ Cristo aagai? —ast^Λadai.

18 ^Λgai maatacatadai ismoscoimudad^Λ tadacata dai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali dai casc^{ΛΔ} ^Δ gat^{ΛΛ}gi ^ΔSuusi.

19 ^ΔPilaato quiaa daacata dai ^Δdudunucami^{ΛΓΛ} taid^Λ ^Λooñigad^Λ ootosi ñiooqui daid^Λ it^Λadai:

—Maitig^Λvapasada aapi goc^{ΛΛ}li c^{ΛΛ} tuigacami ^{ΛΛ}madu. Tuucara t^{ΛΛ}atquimi aan^Λ ^Λmo istumaasi soimasi ^Λgai v^{ΛΛ}ta^{ΓΛ} —asducai ootosi ñiooqui ^ΔPilaato ooñigad^Λ.

20 ^ΔMos ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^{ΛΛ}madu ^Λpipiscali av^Λnaqui ^Λoodami sai baiyoma gataan^Λna m^Λs dagituagi Baraavási dai sai muaana ^ΔSuusi. 21 Taid^Λ ^Λg^{ΛΛ} t^Λaan^Λdami ^Λpamu ñioo dai t^Λcacai ^Λoodami daid^Λ it^Λadai:

—¿Maac^{ΛΔ} ^Δ goovai v^Λgoocai siooma ip^Λalidi aapim^Λ isg^Λandagitolda aan^Λ? —ast^Λadai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Baraavási —ast^Λadai.

22 Taid^Λ ^ΔPilaato t^Λcacai daid^Λ it^Λadai:

—¿Dai goSuusi maismaac^{ΛΔ} ^Δ Cristo aagai ducatai iduuna aan^Λ? —ast^Λadai.

Tai v^{ΛΛ}scatai aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —ast^Λadai.

23 Taid^Λ ^ΔPilaato it^Λadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —ast^Λadai.

Tai ^Λgai ^Λpamu ijiña daid^Λ it^Λadai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —ast^Λadai.

24 Aid^Λsi ^ΔPilaato cat^{ΛΛ} iscamaitistui ^Λoodamic^{ΛΔ} ^Δ cavaamioma galcaititai ^Λgai, dai gatai suudagi dai g^Λico v^{ΛΛ}si ^Λoodami vuitapi daid^Λ it^Λadai:

—Aana gia maitargiñduñi goc^{ΛΛ}lic^{ΛΔ}. Goovai gia maitarg^{ΛΛ}pi^{ΛΓΛ} caatacami, goovai gia ^Λagi aapim^Λ ^Λrganaa duiñdaga —ast^Λadai ^ΔPilaato.

25 Tai v^{ΛΛ}scatai ^Λoodami aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—Aatama ^{ΛΛ}madu garmaamara t^{ΛΓ}g^{ΛΛ}pi^{ΛΓΛ} v^{ΛΛ}tacamicagi —ast^Λadai.

26 Taid^Λ ^ΔPilaato dagitoli Baraavási daid^Λ ^ΔPilaato gat^Λjai m^Λsai g^Λicarsana iquisanaic^{ΛΔ} ^ΔSuusi dai t^{ΛΛ}gi ^Λoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

27 Tai gooqui^{ΛΓΛ} ^Λg^{ΛΛ} t^Λaan^Λdami sandaarugad^Λ vaidacai ^ΔSuusi gamu ^ΔPilaato quiidiamu dai vai v^{ΛΛ}si ^Λsandaaru dai ami siaaco c^Λacata dai ^ΔSuusi v^{ΛΛ}si sicoli guuquiva. 28 Matai uupasi yuucusid^Λ ^ΔSuusi dai aadi aa yuucusi v^Λapagicami sai ^Λpaa maascamu ^Λmo raí, 29 dai moo daama dai ^Λmo cooronai uuparaic^{ΛΔ} ^Δduñisicami dai maa ^Λmo t^{ΛΛ}v^Λli s^{ΛΛ}lisa pad^{ΛΓΛ} novi^{ΛΓΛ}. Daid^Λ g^Λntootonac^{ΛΔ} ^Δguuquiva ^ΔSuusi vuid^{ΛΓΛ} dai parunai daid^Λ icaiti:

—Sivi gia t^Λv^Λpi oidacamu aapi raígad^Λ ^Δjudidú —ascaiti.

30 Dai sisividimi ^{ΛΛ}pa dai b^Λb^Λyí t^{ΛΛ}v^Λli dai g^Λaic^{ΛΔ} ^Δmood^Λana g^Λvai. 31 Dai canaato parunacai ^Δpamu uupasi ^Δyuucusi v^Λapagic^{ΛΔ} dai ^Δpamu aadi ^Λagi yuucusid^Λ. Dai bood^{ΛΓΛ} ^Δvaidacai dai m^{ΛΛ} siisa ^Λgai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidasi utudama iji agai abiaadaga vuidaga aayi amo calli Simufi tlagiducami Sirefiaga oidacami matai aagidi sai balcaifna agai acurusigada ASuusi.

³³ Dai poduucai aayi malaca siaaco Gólgota tagidu. Gólgota icaidaga mooda muuquida. ³⁴ Dai ami oidi uuvasi varagada valanagacami amo doadigami alia lacocami sai agaicada palapioma soimaa taatana. Taida ASuusi mosdala dai camaitipali isiiyagi.

³⁵ Dai casiisacai curusiaba damos maiquiaa muu agai tai gooquiaga nalanitudai volao dai poduucai naida agai isioorai ajia agai yuucuida ASuusi. Dai poduucai apadui istumaasi aagai Diuusi fiooquituldiadamigada daida icaiti: “Sai nalanituda agai volao dai poduucai naida aagai isioorai ajiagi ayuucuida”. ³⁶ Dai ami daraajatatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba mooda daama dai amo oojai ismaacada gatagai apilaato dai aagai mastuisida gatagai muaragai daida icaiti: “Idiava tagasuusi, raigada judiduu”, ascaiti loojai.

³⁸ Dai abaana ASuusi siisa gooca lasivogami amoco sallasia padaga amai curusiaba dai agamai oogisa padaga amai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacada amui dagavusai galnaasi fiooqui suuligidi ASuusi dai gidai ganmooco, ⁴⁰ daida itatadai:

—Epa aapi pasmaacada dadaitudai agala quiuupaigada ajudiduu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu calagacaga igavuusaida aapi lagi. Siaapi arDiuusi marada tavaifini bocurusiaifnaga —astatadai.

⁴¹ Poduucai lapa parunai abaitaguucacamigada apapaali lamadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada lamadu afariseo lamadu apipiscali dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

⁴² —Calagacaga vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalagacaga gavuusaiddagi. Issallicada arvavaovi isagai tagarraiga aatama judiduu vai tavanana curusiaifnaga tatatai poduucai vaavoituda aatama lapa.

⁴³ Goovai povallidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi samicada oigadai calagacaga vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi graagidi goovai saida arDiuusi marada —ascaiti agai.

⁴⁴ Dai asta lalasivogami ismaacada cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana ASuusi galnaasi fioocai agai vui vassu.

⁴⁵ Dai dan duucu vassu oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aida coi gaasaco gagara iifna ASuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. Asmaacada itaiya alidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ztuipasi giñdagito? astaiya alidi.

⁴⁷ Dai lamoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaiti agai daida icaiti:

—Dafi vapaidi goovai Diuusi fiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma amaadutai mala dai bai amo visiocoli dai vadaitu uuvasi varagada lacocamicada dai amo tootoicami cuugaga dai avisiocoli dai miaadaga dadasdi ASuusi sai visiusuna. ⁴⁹ Damos aa itatadai:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai calagacaga vuusaidana —astatadai.

⁵⁰ Taida ASuusi gagara iifna dai muu. ⁵¹ Vaida agala icusi ismaacada agala quiuupaigadaga judiduu sagiacatadai anan lasi convocami amo sueeyi dai anaana salli sarai tacauidaga abiaadaga matana ucami. Dai davalrai gigivuli dai ooodai taatapai. ⁵² Daida gacuucupioo siaaco yaasapicatadai acoidada dai mui oodami ismaacada vaavoitudaitadai Diuusi duduaca acoidada saagidaiifnaga. ⁵³ Dai caduaacacai apamu ASuusi coidada saagidaiifnaga daida agaa vassu vuvaja coidada saagidaiifnaga dai mala Jerusaleenaga vaapa tai mui oodami tala.

—Maitavar duduaadicuda. Aan^Λ c^{ΛΛ}aga maat^Λ isgaagai aapim^Λ ^ΛSuusi ismaac^Λad^Λ curusiaba gasiisatu. ⁶ Dai ^Λgai maitiipu tami casiat duaaca isduucaai aagaitadai ^Λgai. Baigovai av^Λr iimi dai ^Λñida siaaco caat^Λcatadai ^Λgai. ⁷ Iim^Λadavurai otoma dai m^{ΛΛ} aagida ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ iscaduaaca ^Λgai coidad^Λ saagidaiñd^Λat^Λ dai sivi imia ^Λgai ^Λgai g^Λnbait^Λquui Galileeamu dai ami t^{ΛΛ}gimu aapim^Λ. Goovai ^Λr^Λv^Λasi ismaac^Λad^Λ g^Λnaagida iñagai aan^Λ —ast^Λad^Λai.

⁸ Taid^Λ ^Λooqui otoma iji abiaad^Λat^Λ baig^Λan^Λliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai m^{ΛΛ} g^Λraagida ^Λgai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi v^Λasi istumaasi aagidi ^ΛDiuusi t^Λaañicarud^Λ. ⁹ Dai aid^Λsi voopoigitadai ^Λgai tai vuid^Λat^Λ aayi ^ΛSuusi dai viaatuli. Tai ^Λgai abaana g^Λntootonac^Λad^Λ guuquiva ^ΛSuusi dai siaa duutuli dai taata ^Λac^Λsod^Λ. ¹⁰ Tai ^Λgai it^Λad^Λai:

—Maitavar duduaadicuda. Iimivurai dai m^{ΛΛ} aagida giñaduñi vai iim^Λna Galileeamu dai ami giñt^{ΛΛ}gimu ^Λgai —ast^Λad^Λai.

¹¹ Aid^Λsi ^Λooqui gamu iim^Λitadai taid^Λ ^Λsandaaru chi^{ΛΛ}qui caayamu iji dai aagidi ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaligad^Λ ^Λjudidíu v^Λasi istumaasi ^Λp^Λdui. ¹² Taid^Λ ^Λbait^Λguucacamigad^Λ iji dai m^{ΛΛ} aatagi ^Λgai ^Λpipiscali ^Λmadu dai ^Λñida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooqui^Λat^Λ aa nam^Λqui ^Λgai mui tumiñsi ^Λsandaaru ¹³ daid^Λ it^Λad^Λai:

—Aaidavurai aapim^Λ situcara cooc^Λocatadai aapim^Λ sai dada ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ dai b^{ΛΛ}cai ^Λtuucugad^Λ ^ΛSuusi. ¹⁴ Isag^{ΛΛ} t^Λaan^Λdami maatia goovai aat^Λm^Λ at^Λbai duñiagi ^Λgai ^Λmadu casc^Λad^Λ mait^Λsianduñia ^Λgai —ast^Λad^Λai.

¹⁵ Taid^Λ ^Λsandaaru vui ^Λtumiñsi dai iji dai m^{ΛΛ} aagidi istumaasi aagidi ^Λgai. Dai poduucai aagai ^Λjudidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucai iji aat^Λm^Λ baivustaama dan ^Λmoco mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi gamu Galileeamu ^Λmo quiidiamu siaaco aagai ^ΛSuusi. ¹⁷ Dai aid^Λsi t^{ΛΛ} aat^Λm^Λ ^ΛSuusi siaa duutuli d^Λamos ^Λamoco garaaduñi maic^{ΛΛ}ga vaavoitu-daitadai. ¹⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi abaana c^Λquiva aat^Λm^Λ dai pov^Λat^Λad^Λai:

—Aan^Λ via ^Λmo s^{ΛΛ}licami dai vaamioma gataaan^Λi t^Λvaagi^Λat^Λ dai tami oidig^Λat^Λ. ¹⁹ Iim^Λadavurai aapim^Λ dai aagida oodami v^Λasi oidig^Λat^Λ oidacami sai ali^Λsi g^Λaagai isvaavoitudai iñsaan^Λ ^Λr^Λc^{ΛΛ}agac^Λat^Λ vuviadami dai poduucai ^Λrgiñmamaat^Λrdamicagi. Ismaac^Λad^Λ vaavoitudai ^Λgai gia vapaconavurai Diuusi g^Λrooga guvcadad^Λc^Λad^Λ dai giñguvcadagac^Λad^Λ, aan^Λ ^Λr^ΛDiuusi marad^Λ, dai Diuusi Ib^Λad^Λ guvcadad^Λc^Λad^Λ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai ^Λgai. ²⁰ Dai maat^Λtuldavurai sai ^Λagidiña v^Λasi istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ. Maat^Λcavurai aapim^Λ iñsaan^Λ g^Λna^{ΛΛ}madu daaca iñagai v^Λas tasai ugit^Λcai oidigi ucami —g^Λrt^Λad^Λai ^ΛSuusi.

Mos^Λcaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana Δ Suusi Cristo aidasi aimraitadai tami oidigi daama.

¹ Δ Laquioma ooja Isaíacaru amo ñiooqui Diuusi ñiooquidar Δ ismaac Δ la istutuidi isbaíliatuda oodami aagaitai Δ Suusi Cristo Diuusi marada.

² Isaía arñiooquituldiadamigad Δ catadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aana amo ootomicami aapi Cristo gabaitaqui

Vai agai aagidana aoodami sai divia agai aapi.

Daid Δ aoodami ama duucaí gantatagitodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaat Δ tuldiña dai poduucái aagidamu agai oodami:

“Caotoma divia agai gartaanaanadamiga cascada ama duucaí avat gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia Δ Vuaana dai oidigana vapaconaimi aoodami, dai aagidi sai gaaagai isama duucaí gantatagituagi dai isganvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucái Diuusi oigaldana soimaascamigada.

⁵ Tai ami oidigara dada vaasi Judeea d Δ v Δ ariara oídacami dai Jerusaleenara oídacami dai calca agai istuma aagaiña Δ Vuaana; vaid Δ Δ Vuaana vapaconaiña ami agaa aquí Jordánara ismaacada aagaiña soimaascami ismaacada ivuaadana sai Diuusi oigaldana.

⁶ Daid Δ Δ Vuaana yuucusaí cameyu vopod Δ caí duñisicatadai dai givurada ogicada duñisicatadai dai cuaadana agai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña agai aoodami Diuusi ñiooquida daid Δ itatadaiña:

—Gooquiara divia agai amai ismaacada vaamioma viaa guvucadagai iñsaana. Aana tomali maiviaa s Δ allicami iscuiquiagi dai uupasdagi sususacada gígiaragada, aana maitistutuidi s Δ allicami istutuidi agai dai agai vaamioma namaga iñsaana cascada. ⁸ Aana ganvapaconai aapima sudagicada d Δ amos agai divimu dai maaqui agai oodami guvucadada Diuusi Ibaada —astatadaiña Δ Vuaana.

⁹ Tai aid Δ tuigaco ii Δ Suusi Nasareetaiñdara Galilea d Δ v Δ ariariñdara malca siaaco daecatadai Δ Vuaana taid Δ Δ Vuaana vacoi Δ Suusi ami laqui Jordánara.

¹⁰ Amaasi mosvuusai Δ Suusi suudagiaiñdara dai taa tavaagi taid Δ gacupioo dai Diuusi Ibaada amo tugu maasi tavai agai daama. ¹¹ Tai caidatu amo ñiooqui tavaagiaiñdara daidi caiti:

—Aapiara argiñmara ismaacada alia oigadai aana dai alia baigiñlidi aana aapicada —ascaiti añiooqui.

¹² Tai gooquiara Diuusi Ibaada vaidacai Δ Suusi oidigamu. ¹³ Tai agai ii dai oidigana daja goo coobai tasai calcasi saagida vaid Δ Δ Diaavora soimaasi iduiñtuda aliditadai Δ Suusi. Tai dada Diuusi t Δ laañicaruda dai nuucada Δ Suusi sai maisoimaasi iduiñtuldana Δ Diaavora.

¹⁴ Aid Δ tuigaco sid Δ Δ Eroodasi maisa Δ Vuaana, ii Δ Suusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai isducatai gataanaan Δ Diuusi. ¹⁵ Daid Δ itatadai agai lara aoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soifia agai Diuusi oodami sai cAAGacARL oida-cana cascADL ama duucaí avAR gANTATAgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi cAAGacARL vuvaida agai oodami —astADai Suusi.

¹⁶ AgAL suudagi ismaacADL Galilea tAAGidu ugidiana sALLi imAtadai ASuusi dai tAA gooca gANSIAGAMA Simuñi AAMadu AandARAsi. Agai ARvatopa vuu-damicatadai dai suudarL dadaitudai gANvatopa vuicarU. ¹⁷ TaidL ASuusi itATAdai:

—GiñoidáVurái nai aanL gANmaatAtuldana mAsducatai gaagadagi oodami vaidL giñvaavoitudaifia —astADai ASuusi.

¹⁸ Tai Agai otoma anaasi viaa gANvatopa vuicarU dai oí ASuusi.

¹⁹ VaidL ASuusi apiaimi dai baitAquioma tAA AJacovo Sevedeo maradL dai Vuaana Jacovo suculidL, vai AMo vaarcU ARana daraajatai darasdi gANvatopa vuicarU. ²⁰ TaidL ASuusi vaí Agai sai oidana tai Agai anaasi vaarcU ARana viaa gANOoga AAMadu ApipiooñigADL dai oí ASuusi.

²¹ Amaasi aayi Agai CapernaumARL; dai mosaayi iBstaragai tASARL tai vaa ASuusi AJudidíU quiuupaigadARL dai gAAagacai gamamaatAtuldimi Diuusi ñiooquidL. ²² Dai vAAscatái ismaacADL caL maitAA isducatai gANTATAgituagi caAcatai sIALL cAAGA ñioocai ASuusi. AMo sALLicami viaacami duucaí gama-maatAtuldi Agai dai maisiu Apan duucaí AMo mamaatAtuldiadami Diu-usi sALLicamigADL. ²³ Dai ami AJudidíU quiuupaigadARL daacataidai AMo cALLi ismaacADL viaacataidai AMo Diaavora tAAañicarudL daidL ADiaavora tAAañicarudL iifiaquitu ACALLi daidL itATAdai Agai Suusi:

²⁴ —¿TuipAsi gARsaagida vAPacAi aapi Suusi NasareetARL oidacami? ¿GARcoodapAsi agai dai divia? AanAan gia cAAGA gMAATL dai maata aana PASiARDiuusi maradL ismaacADL tomali AMo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astADai ACALLi ismaacADL viaacataidai ADiaavora tAAañicarudL.

²⁵ TaidL ASuusi bagaimi ADiaavora tAAañicarudL daidL itATAdai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito gOCALLi —astADai ASuusi.

²⁶ Tai amaasi ADiaavora tAAañicarudL suiquituli ACALLi dai gAGARL iifiaquimi dai vuusai ACALLiAifidARL. ²⁷ Tai vAAscatái ismaacADL ami daraajatadai aliA duduuaadimu, dai apaco gANTAcacaimi daidL icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui garmamaatAtuldi goovai? GOCALLi gia sALLicADL viaa guvucadagai asta ADiaavora tATAañicarudL AARL AAgidi dai vuuvacAi oodamiaiñdARL —ascaiti Aoodami.

²⁸ Tai otoma gAMai vAAsi Galilea dAVARARL istumaasi ivuaadatadai ASuusi.

²⁹ AidAsi vuvaja AJudidíU quiuupaigadAAifidARL ASuusi AAMadu AJacovo AAMadu AVuaana oí Agai ASimuñi dai AAandARAsi quidiidiamU. ³⁰ VaidL ASimuñi tuumudL aliA coococatadai oiditai toiñdagai dai caatAcataidai, mAtai aagidi ASuusi sai Agai coococatadai. ³¹ TaidL ASuusi miaadARL cAQUiva dai novi-aiñdARL bAi dai vañigi. Mospodui Agai tai dagito Atoiñdagai, dai Agai vaa ooqui Agai dai bibi.

³² Dai aidAsi catuca, mAtai vuaapi ASuusi vAAsi ACOOCOCoidadL dai is-maacADL viaacataidai ADiaavora tATAañicarudL AARL. ³³ Dai vAAsi Aoodami gANAMPgai ami quitaagña. ³⁴ TaidL ASuusi duduuaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiaiñdARL mui Diaavora tATAañicarudL. ADiaavora tATAañicarudL gia maatacatadai ASuusi dAMOS Agai

—¿Tuimasi poduucai gantatagitoi aapima? ⁹ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagidagi gococoad: “Gasoiamaascamiga caoigaldi”, siapa potaadagi: “Vañigifiñi dai bai gavaacosi dai imada”? ¹⁰ Gantaaigidamu aana ifsaana ismaacada viaa amo sállicami viaa guvucadagai appa tami oidigi daama isgaogaldiada gasoiamaascamiga —astatadai ASuusi amamaatatuldiadami sállicami.

Dai amaasi itatadai agai acalli cocoad:

¹¹ —Aapi angaaagidi vañigifiñi dai bai gavaacosi dai noragi gacquiyamu —astatadai ASuusi.

¹² Taida cocoad otoma vañi; dai bai gavaacosi dai vuusai abiaadara vascatai vuitapi. Tai vascatai camitaa isducatai gantatagitoogi tagacai goomasi dai calga ñiooquimi Diuusi vatarar daida icaiti:

—Tomali amo imidagai mainaidiña aatama gomaasi —ascaitimi aoodami.

¹³ Dai gooquiar ii ASuusi apamu agaa suudagi ugidiana; dai aidasi vaa si aoodami miaadara guuquiva siaaco daacatadai ASuusi tai agai mamaatuli Diuusi ñiooquid. ¹⁴ Dai aidasi daivusquimi ASuusi amapacara taa amo calli Leví tagiducami Alfeo marada vai daacatadai ami siaaco gavudana agai tumiñsi. Agai artumiñsi vuudamicatadai, taida ASuusi itatadai:

—Giñoidani —astatadai.

Taida Leví otoma calquiva dai oi.

¹⁵ Dai aidasida gacuaadatadai ASuusi Leví quidiara amadu muidutai tumiñsi vuudami amadu aa soimaasi ivuaadami. Vascatai mesa vuudara daraajatadai amadu ASuusi dai vaa ASuusi mamaatardamigada appa. Alia muiducatadai ismaacada oidatucuiña. ¹⁶ Damos amamaatatuldiadami sállicami amadu afariseo tagacai isaSuusi vascatai amadu gacuaadatadai itatadai agai amamaatardamigada:

—¿Tuisida ganmamaatatuldiadamiga amadu gacueeyi daida yayi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami amadu? —astatadai.

¹⁷ Damos aidasi caa ASuusi imaasi itatadai:

—Ismaacada maicoocofiñi maitagito duduaaidamami mosacaasi ismaacada cococofiñi. Dai poduucai aana maisiu calga ivuaadami vatarar divia. Aana divia dai calagacara vuvaida ifagai soimaasi ivuaadami —astatadai ASuusi.

¹⁸ Amo imidagai gayunanducai AVuaana mamaatardamigada amadu afariseo mamaatardamigada, tai dada amoco oodami siaaco daacatadai ASuusi dai tacacai daida itatadai:

—¿Tuisida gayandui AVuaana mamaatardamigada amadu afariseo mamaatardamigada, vai aapi gamamaatardamiga vascara gacuadana? —astatadai agai ASuusi.

¹⁹ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Istutuidisi isgayanduagi avapaidarsicada amo cunataragiara siascada quiaa daraajagi acuntadami? Siascada quiaa daraajagi acuntadami maitaagai isgayandudagi avapaidarsicada. ²⁰ Damos istodian duucai gammaatudagi acalli aida gia gayanduan tada avapaidarsicada —astatadai ASuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma agidi daida itatadai:

—Tomali amaadutai maitistuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatuli aana dai apiavaavoitudadagi gvaavoitudaraga —astatadai ASuusi.

²³ Amo imidagai ibastaragai tasara tligi asicami saagida imaitadai asuusi; vaid amamaatardamigada vaincumaimi tligi muurada saagida iimaitai.
²⁴ Vaid afariseo itatadai asuusi:

—Dañi çtuisida ivueyi gamamaatardamiga aa duiñdagai ismaacada Moseesacaru saallicamigada aagai sai maitipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astatadai afariseo.

²⁵ Damos asuusi itatadai:

—çTomali amo imidagai masmai quiaa naidi aapima loojai siaaco aagai istumaasi idui adavi amadu aaduñda amo imidagai alia oidacai biuugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa adavi quiuupiarai aidsida abiaataa abaitaacaamigadacatadai papaali, dai bai agai acuaadagai Diuusi dasdarada ismaacada agai papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oi gaaduñi —astatadai asuusi.

²⁷ Daid itatadai ara asuusi afariseo:

—Ibstaragai tasai arsiaa duutudaragai Diuusi vaataa. Vaamioma namaga oodami siabastaragai tasai. ²⁸ Cascada aana insmaacada viaa amo saallicami ara viaa guvucadagai isgaagiadagi istumaasi gaagai isivuaadagi ibastaragai tasara —astatadai asuusi.

3

¹ Taid asuusi vaa apamu amo quiuupaigadara judidiu vai ami daacatadai amo calli ismaacada gaquisapi amo novida. ² Vai aa soobidacatadai asuusi dai naida agai sabai duaidana agai calli ibastaragai tasara vai poduucai viaaca agai istucada gapi arvuaajagi. ³ Amaasi asuusi itatadai calli ismaacada gaquisapi acada:

—Vañigiñi dai aran asasi aquiva —astatadai.

⁴ Dai amaasi itatadai asuusi oodami ismaacada ami daraajatadai:

—çTumaa aagai Moseesacaru saallicamigadara? çIsoidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara amo istumaasi calgaducami maicagaducami sio? çCagacara vuusaidagi amo oodami muaagi sio? —astatadai asuusi.

Damos agaa maiñiooca vii. ⁵ Vaid asuusi baamudacada nanaidi dai soiliaragaicada maimaata cacatai agai istumaasi agidi asuusi. Amaasi asuusi itatadai calli ismaacada gaquisapicatadai novida:

—Salliñiñi ganovi —astatadai.

Tai agai salli dai cacaga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja afariseo abiaadara dai avnaquida agai eroodasi aaduñda dai muaa agai asuusi.

⁷ Damos ii asuusi amadu amamaatardamigada gaa suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileeara oidacami oi. ⁸ Dai aiasi aa oodami mai ara isivuaadadadi asuusi istumaasi gagarducami muidutai dada siaaco daacatadai agai dai naida agai Judeaiañdara, dai Jerusalemiañdara, dai Idumeaiañdara dai vasmocoradara gaa aqui Jordan dai Tiuro davaraiñdara dai Sidooniañdara. ⁹ Vaid asuusi calquiasdara abiaadara aagidi gamamaatardamiga sai baiduiñdacana amo varcru, vai ami daaca agai agai sai mainiutscaina mosaliqui oodami. ¹⁰ Asuusi casalicada mui duuadai oodami gagvucadacada vai cascada aa coocoidada aipaco nuituscaina asuusi vascatai taata aliditai. ¹¹ Vaid aoodami ismaacada viaacatadai Diaavora

tatlaañicaruda mostatlañgaiña aSuusi dai vuidara gatootonacada guguucaiña vaidada Diaavora tatlaañicaruda iñaquitudaña vai agai itatadaña:

—Aapiara rDiuii marada —astatadaña.

12 Damos aSuusi sällicada dai Diaavora tatlaañicaruda ismaasiuldagi siota agai.

13 Dai gooquilara tasai aSuusi amo giidiamu, dai vaidacai ismaacada agai ipali tai agai oi. 14 Dai amaasi covai vuvaitu baivustaama dan gooca aoodami saagidañdara sai amadu ajioopaiña, dai sai gooquilara gaaagidiña agai Diuii ñiooquida. 15 Dai maa guvucadagai sai duduaaidiña cococoidada dai sai vuvaidiña Diaavora tatlaañicaruda oodamianñdara. 16 Acovai vusaitu aSuusi, Simuñi Piiduru, dai 17 Jacovo dai sallağida ismaacada Vuaana tlağidu agai rSevedeo maamarada, dai Suusi Boanerges aagai agai ismaacada taya aliđi cälli ismaacada cavami ñioocai rpan duucaı covodami. 18 Dai Aandarasi, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo marada dai Tadeo, dai Simuñi ismaacada rAmoco ismaacada vuvaida aliđitai aromamano. 19 Dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooquilara gatlaği aSuusi masai muaana.

Dai gooquilara vaa aSuusi amo quiiyara amadu ismaacada covai vuvaitu agai. 20 Tai rapamu sällicada muı gampagi oodami ami quiiyara vai agai tomali maitistutuiditadi isgaugiagi. 21 Dai aidasi mai aSuusi aaduñda gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuirutu agai.

22 Vaidada amamaatatuldiadami sällicami ismaacada Jerusaleenaiñdara dada icaiti:

—Idi cälli viaa Beelsevü ismaacada rDiaavora vai agai guvucadadacada vuvaidi goovai Diaavora tatlaañicaruda —ascaiti amamaatatuldiadami sällicami.

23 Tai amaasi aSuusi vai aoodami dai aagidi amo ñiooqui cuentocada daida itadai:

—¿Siaadara istuidana aDiaavora islaği gavusaidagi oodamianñdara?

24 Isamapacara oidacami laği gancocodagi otoma aipacoga gancoodian tada agai. 25 Isamo quiiyara oidacami laği gancocodagi otoma aipaco gancoodian tada agai. 26 Dai siaDiaavora laği gavui gasiaa liada siaadara istuidana agai, baiyoma mosugitian tada agai.

27 Tomali amaadutai maivaquian tada amo cälli omaligami quiidara dai aasidagi, ismaivuliagi rapaga; avanacai isvulia gia gadagituan tada agai masasdagı.

28 Sällicada aan gnaagidi sai baiga isoğldagi oodami vasi soimaascami-gada dai issoimaasi ñiooqui ñioocada agai rapa; 29 Damos siota vuı ñioocadagi Diuii İbadada agai gia maiviaa oğldaragai tomali amo imidagai poduccai agai rduñida tomastuigaco —astatada aSuusi.

30 aSuusi poduccai aagidi aoodami pocaititai agai saida aSuusi viaa amo Diaavora tlaañicaruda.

31 Tai gooquilara ami dada aSuusi susuculida amadu adada, damos quidi-gaiñdara vii agai dai abiaadara ootosi ñiooqui aSuusi sai diviana. 32 Vai agai ismaacada sonuana daraajatada aSuusi itadai:

—Quiidigaiñdara daraaja gadaada amadu gasusuculi daida gagaagai —astatadaı.

33 Damos aSuusi itadai:

—¿Voorla ipalidi aapimla isargiindaada daidla giñsusuculi? —astatadai.

³⁴ Dai amaasi nanlidi vlasscatai ismaacada ami sicoli daraajatadai siaaco daacataidai agai daidi tli:

—Idi lapla lapan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agai lapla lapan ducami giñdaada lamadu giñsusuculi —ascaili lSuusi.

4

¹ Lapla amo imidagai gamamaatultidatadai lSuusi agaa suudagi ugidi-ana, tai samicada mui ganlampagi oodami ami siaaco daacataidai agai. Dai samicada muiducataidai agai tai cascada lSuusi amo vaarcu araana daiva gaa suudagi daama. Tai vlassi loodami ooratana vii. ² Taidla lSuusi aagidi mui naana maasi cuentocada dai aidasi mamaatultidi agai itatadai:

³ —Caacavurai aapimla imaasi: Amo imidagai amo oodami gaa, ⁴ tai chilacqui astucai voyaga suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa astucai ooodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu davalrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli agai cascada. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca agai cascada mosgaquisa. ⁷ Dai aa astucai uuparai saagida suuli taidla uuparai gaa dai mosvuaamatu, tai poduucai taligi maiibaji. ⁸ Tai aa astucai calagaducami davalraigaa suuli dai vuvaja dai calga gaa, dai calga iibaji. Amo caidaiindaaga amo coobai dan baivustaama vuvaja, dai amiaindaaga vaicoobai, dai amiaindaaga amo sientu. ⁹ Calgavagantagito caaca aapimla istumaasi ganaagidi aana —astatadai lSuusi loodami.

¹⁰ Amaasi caiimacai loodami tai lagi vii lSuusi lbaivustaama dan gooca gamamaatardamiga lamadu. Dai agai ismaacada sonuana daraajatadai lSuusi tacacai astaiya lidi agai acuentocada. ¹¹ Taidla lSuusi itatadai:

—Diuusi ganmaatultidamu aapimla mastumaasi maimaata isducatai ipalidi Diuusi issoicadagi oodami sai calgacaga oidacana damos gogaa mamaatultidi aana cuentocada. ¹² Agai canaidiña istumaasi ivuaadana aana dai maitipalidi isgiñvaavoitudagi dai caacana istumaasi gamamaatultidi aana dai maitipalidi ismaat caacagi, cascada Diuusi maiogaldi soimaascamigada dai maicalgacaga vuvaidamu agai —astatadai lSuusi.

¹³ Daidla itatadai agai lapla:

—¿Maitamasmaata caa aapimla idi cuento? ¿Ducatai maata caaca agaidla aapimla agaa cuento? ¹⁴ Alcali asadami lapan ducami amoco ismaacada aagidiña oodami Diuusi ñiooquida. ¹⁵ Lamoco oodami lapan ducami astucai ismaacada voyaga suuli ismaacada caacana Diuusi ñiooquida vai didivai lDiaavora dai maigovai dadasai ñiooqui ibadaiindaaga sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami lapan ducami astucai ismaacada ooodai saagida suuli ismaacada baiganliaracada caacana Diuusi ñiooquida dai vaavoituidiña, ¹⁷ damos maiguiaa sigupucardan vuaadana agai vaavoidaragada cascada mosparunaiña aa ñiooquicada dai soimaa taatamituldina vai agai caugiatai vaavoidaragada. ¹⁸ Dai aa oodami lapan duucami astucai ismaacada uuparai saagida suuli caacana agai Diuusi ñiooquida, ¹⁹ damos alia tatagitoiña agai istumaasiaga ismaacada oidaga sami oidigi daama, tumiñsiaga dai vlassiacatai viaaca alidiña agai dai mosgomaasiaga tatagitoiña dai camaitatagitoiña Diuusi ñiooquida cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi

ipalidi dai maicallagacarl vuvacai. ²⁰ Daidal astucai ismaacada calagaducami davalariatal suuli apanducami aoodami ismaacada baigalialiaracada caacana Diuusi ñiooquidai dai vaavoitudaiña daidal ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi. Lamoco atapan ducami astucai ismaacada amo coobai dan baiivustaama vuvaja amo caidaiñdatal dai amiaiñdara vaicoobai dai amiaiñdatal amo sientio —astataldai asuusi.

²¹ Dai gooquilara itataldai aspa:

—Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquilara iñapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma taccavi gadadasai vai calaga maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aana gamamaatatuldi vassigamaasiuldi, sivi maiquiaa calaga maata cala aoodami damos gooquiaroma gia vassigamaasi maata calacamu agai. ²³ Calagavar galatagito calaca aapima istumaasi ganaagidi aana —astataldai asuusi.

²⁴ Daidal itataldai aspa:

—Agiditai avar calaca aapima vassigamaasi mastuma cala. Iscalaga agiditai calaca aapima giñmamaatatuldaraga vaamioma calaga maata calacamu vassigamaasi istumaasi ganaagidi aana. ²⁵ Siorea balaai giñiooqui dai giñagidi agai vaamioma maatatuldamu aana, dai siorea maibalaai giñiooqui dai maitiñagidi voopoidamu aana istumaasi maata galidai agai —astataldai asuusi.

²⁶ Daidal asuusi itataldai aspa aoodami:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitona. Gomaasi atapan ducami aidasi amo oodami ai taligi. ²⁷ Dai gooquilara nonoragai dai cocosi, vaidal chiallqui tasaicada vuvacai ataligi dai galrai, vaidal calali maimaatacana isducatai. ²⁸ Davalariatal agai baivueeyi cuadagai calali mosacaasi nuucada asicami. Alraga vuvacai aagada dai gooquilara muurada, dai gooquilara ibiadal. ²⁹ Dai siascalada cacaibia agai vai aiyagi yoovaragai otoma galyoovai —astataldai asuusi.

³⁰ Daidal itataldai aspa asuusi aoodami:

—Diuusi soicai oodami sai calaga gantatagitocana. Dai aana cuentocada gamamaatatuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi atapan ducami istumaasi avavueeyi acaidal amo uusi ismaacada apala maasi coravi caidal. Goovai aliducadioma uusi caidal oidigi daama ³² ismaacada galasai vai gagatal dai gagatal mamartai vaidal aljuurugi acagidilara ganiibastaiña —astataldai asuusi aoodami.

³³ Poduucai mamaatatuldiña asuusi Diuusi ñiooquidal aoodami goma cuentocada tomasi maimaatal caacana agai. ³⁴ Maitiipucana amo imidagai ismaagiada asuusi amo istumaasi cuentocada damos gooquilara vassigamaasi aagidiña agai gamamaatardamiga istaiya alidi cuento.

³⁵ Dai agai vaa taral aidasi catucaimi asuusi itataldai gamamaatardamiga: —Tiimalda vaasatala gogal suudagi —astataldai.

³⁶ Taidal amamaatardamigada anaasi viaa aoodami dai vaidacai asuusi avarculara ismaacalaral dacatadai agai, tai aa oodami oiala aa vaarculara. ³⁷ Tai caavami aval daidal avavli nuituscali suudagi vai vaarcu araana vaacai dai cayoga suuda avarcu suudagicala. ³⁸ Vaidal asuusi avarcu gooquiamaatala coosocatadai. Taidal amamaatardamigada nalitu agai daidal itataldai:

—MamaatΛtuldiamai, ζmaitapas vuaamΛ alidi tΛsbaicoagi? —astΛtΛdai.

³⁹ Tai vañi ΛSuusi dai dodoligitu ΛΛVΛΛli ΛΛmadu agΛΛ suudagi daida itΛtΛdai:

—GΛΛΛpidañi —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛΛVΛΛli gΛΛΛpitu tai vΛΛsi dodoli vii ⁴⁰ amaasi ΛSuusi itΛtΛdai gΛmamaatarDamiga:

—ζTuimasi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaana istutuidi isgannuucadajagi? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴¹ Vai agai aliΛ duduaadimuca dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—ζSiorea idi cΛΛli vai asta ΛΛVΛΛli dai gogΛΛ suudagi ΛΛgidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasadΛΓΛ dagavusai agai agΛΛ suudagi dai aayi Gadara dΛVΛΛriaΓΛ. ² Dai aidasi tΛvai ΛSuusi vaarcuaiñdΛΓΛ tai otoma ami divia Λmo cΛΛli caposantuaiñdΛΓΛ. ΛcΛΛli viaacata dai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ.

³ ΛcΛΛli moscaposantuana oidacana vai tomali Λmaadutai maitistutuidiñΛ isvuracagi tomali cadeenacΛdΛ. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiña aa oodami cadeenacΛdΛ noonovidΛ dai ΛacasodΛ damos agai otoma ΛΛquitudañΛ vai tomali Λmaadutai maitistutuidiñΛ isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tasΛΓΛ dai tu-carΛ oidigana dai caposantuana aimaraitai iñacaiñΛ agai dai saasaiñΛ gΛtuucuga ojoodaicΛdΛ.

⁶ DΛmos aidasi tΛΛ agai ΛSuusi macasdΛΓΛ vuidΛΓΛ mΛΛ dai vuidΛΓΛ gatootonacΛdΛ cΛquiva. ⁷ Dai iññaquidatai itΛtΛdai:

—ζTuipasi divia aapi Suusi tami siaaco aimarai aana? Aapi arDiuisi baitΛcΛaacami maradΛ. GadaanaΛ aana Diuisi guvcudadΛcΛdΛ pai maitiñoiñiada —astΛtΛdai ΛcΛΛli.

⁸ Pocaiti agai itΛtΛdaitai ΛSuusi:

—Aapi Diaavora tΛaañicarudΛ dagitoñi idi cΛΛli —astΛtΛdai ΛSuusi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ.

⁹ DaidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daida itΛtΛdai:

—ζTΛΛgidu aapi? —astΛtΛdai.

Tai agai aa noragi daida itΛtΛdai:

—Legión antΛΛgidu aana. Muidu aatΛmΛ cascΛdΛ —astΛtΛdai.

¹⁰ DaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ daañimi ΛSuusi sai agai maiootosana ami dΛVΛΛriañdΛΓΛ. ¹¹ Vai muiducata dai tataisoli ami giidΛΓΛ daida cuaayitadai.

¹² TaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ itΛtΛdai ΛSuusi:

—Gardagitoñi tΛtai vaapaquia aatΛmΛ gotataisoliΛΓΛ —astΛtΛdai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ.

¹³ TaidΛ ΛSuusi maa oigaragai isvaapaquia agai tataisoliΛΓΛ, taidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vuvuaaja ΛcΛΛliañdΛΓΛ dai tataisoliΛΓΛ vaapa. Atataisoli argoo milΛcatadai dai coidam voopoi dai gΛΛ suudaΓΛ suuli dai baiçi.

¹⁴ TaidΛ Λnuucadacami Λtataisoli aliΛ dudaadimu dai voopoi dai mΛΛca gaaagidi quiquiana dai dΛjiana. Tai dada Λoodami dai nΛida agai astumaasi ΛpΛduitadai. ¹⁵ Dai aidasi aayi agai ami siaaco daacatadai ΛSuusi, tΛΛ ΛcΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vai cacΛga dodoli daacatadai dai cacΛga yuucusu taidΛ Λoodami aliΛ duduaadamu. ¹⁶ Dai agai ismaacΛdΛ nΛiditadai isducatai ΛpΛdui ΛcΛΛlicΛdΛ ismaacΛdΛ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ daida ΛtataisolicΛdΛ aagidi Λoodami gomaasi.

¹⁷ TaidΛ Λoodami goguama oi ΛSuusi sai imΛna abiaadΛΓΛ.

18 Dai aidasi tasai asuusi apamu vaarcuata vaidalacalli ismaacada viaacatadaid diaavora tataañicaruda daañimi asuusi sai dagitona isoidagi.

19 Damos asuusi maimaa oigaragai, baiyoma itatadai:

—Imadañi gquiyiyamu siaacoga daraaja gaaaduñi dai aagida vlassi istuma idui aana aapicada dai isducatai soiginaalli aana aapicada —astatadai asuusi.

20 Taidalacalli ii dai malaca gaaagidi Decápolisi davalariata vlassi istumaasi idui asuusi agaicada vai vlasscatai maitatagaitadai isducatai gantatagitoagi cacatai istumaasi aagidi agai.

21 Dai aidasi vaasadata agala suudagi divia asuusi apamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadaid agai. Taidalasuusi anaasi vii agala suudagi ugidiana. 22 Tai amaasi ami divia amo baitacacaacami ajudidíu quiuupaigadara jairo talagiducami; dai aidasi mostala agai asuusi gatoonacada calquiva asuusi laccasoda abana. 23 Daisallicada daañimi daidal itatadai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa ganoonovi vai duaadana agai dai oidacana —astatadai ajairo.

24 Taidalasuusi oi ajairo; vai mui oodami oidatucitadai asuusi, dai asta nuitusquimi agai asuusi. 25 Daidaloodami saagida imaitadai amo ooqui ismaacada cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadaid galacada. 26 Daisallicada soimaa taatacatadaid agai mosala mui duduaaidiadamí lamadu aimaraitai dai casiaa dodai vlassi istuma viaacatadaid. Dai vlasscatai maidueeyi, baiyoma vaamuimi agai. 27 Aidasi cajioma looqui silasuusi gaduduaidiña, miaadara calquiva loodami saagida dai gooquiamadara taata agai asuusi yuucusida.

28 Dai polidi looqui: “Tomasi mosala yuucusida taata aana cascada caduadian tada aana”, aslilitadai looqui. 29 Dai aidasi mostaata agai otoma uu larada dai otoma maat taata agai gatuucugara iscamaigo ii coocodada. 30 Taidalasuusi maí isduaadi agai amaadutai gaguvucadacada dai amaasi gooquiamaco nanlaava agai daidal icaiti:

—¿Toora taata giñyuucusi? —ascaiti.

31 Taidalamamaatardamigadal itatadai:

—Canaidi aapi isaipadara gannituscai goodami pai vlasscatai gatacakai soora gataata —astatadai.

32 Damos asuusi aipaaco nalajimi dai nada agai soora taata. 33 Vaidalooqui gigivuquimi duaadimucai dai maatacatadaid agai isducatai apaduitadai agacada, ii dai gatoonacada calquiva asuusi vuidara, dai aagidi vlassi isducatai apaduitadai. 34 Taidalasuusi itatadai looqui:

—Giñvaavoitu aapi cascada dueeyi. Imadañi dai maivuaama liatugada dai caduaadicami vii —astatadai asuusi looqui.

35 Dai quiaa ñioocaitadai asuusi tai dada ojootosicami jairo quidiaiñadara daidal itatadai lali ooqui oogada:

—Casi atmuu gamara. Casi maivaidacai gomamaataltuldiadami —astatadai lojootosicami.

36 Damos asuusi moscau istumaasi aagaitadai agai daidal itatadai agai abaitacacaacami ajudidíu quiuupaigadara:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astatadai.

37 Daidalasuusi maidagito loodami isoidagi mosacaasi apiiduru dai Jacovo daidal avuaana Jacovo suculida. 38 Dai aidasi aayi agai abaitacacaacami quidiaiñara, cai agai loodami vai siaa caiti gagara suanaí dai iñfacai. 39 Taidalasuusi vaa daidal itatadai loodami:

—¿Tuimasi mosala sisiocai dai tuimasi mosala gagara suanaí? Goali ooqui maitarmuquiada mosacooso —astatadai asuusi.

⁴⁰ Vaid_Λ loodami parunai pocaititai _ΛSuusi. Taid_Λ _ΛSuusi vuvaitu v_Λasi loodami abiaad_ΛΓ_Λ, dai mos_Λca _Λali ooqui d_Λad_Λda dagito isvaapaquiagi _Λamadu _Λca_Λca_Λli ismaac_Λda vaidaticatadai _Λgai. Dai vaapa siaaco caat_Λcatadai _Λali ooqui. ⁴¹ Taid_Λ _ΛSuusi noviaif_Λdar_Λ bai _Λali ooqui daid_Λ it_Λtadai:

—Talita cumi —ast_Λt_Λdai. Gomaasi it_Λiya _Λlidi: Ali ooqui, aapi ang_Λaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi _Λali ooqui dai g_Λaagacai aim_Λrai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai _Λgai. Taid_Λ loodami mait_Λ isducatai g_Λnt_Λt_Λgitoagi.

⁴³ Taid_Λ _ΛSuusi s_Λallic_Λda dai loodami sai maiaagidiña tomali _Λmaadutai gomaasi. Dai gat_Λjai biidaragai _Λali ooqui.

6

¹ Taid_Λ _ΛSuusi ii abiaad_ΛΓ_Λ gad_Λv_Λaragamu, _Λamadu gamamaat_Λrdamiga.

² Dai aid_Λsi aayi ib_Λstaragai tas_ΛΓ_Λ, _ΛSuusi g_Λaagaca gamamaat_Λtuldimi Diuusi ñiooquida _Λjudidiu quiuupaigad_ΛΓ_Λ. Dai muidutai ismaac_Λda ca_Λcatadai camait_Λ istumaasi g_Λnt_Λt_Λgitoagi daid_Λ icaiti:

—¿Siaaco mai goovai v_Λasi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismos_Λca _Λaga tat_Λgitodagi daid_Λ ivueeyi goovai istumaasi g_Λarducami? ³ Dai idiaava _Λruusi ivisumadami, Maria marada daid_Λ arsi_Λagida _ΛJacovo daid_Λ _ΛOsee daid_Λ _ΛUudasi _Λlamadu _ΛSimuñi, daid_Λ _Λsusuculida ooqui _Λra_Λ tamig_Λsaagida oidaga —asc_Λiti loodami.

Ali_Λ mui naana maasi maat_Λcatadai _ΛSuusi casc_Λda baacoican tada loodami _Λgai vui. ⁴ D_Λamos _ΛSuusi it_Λtadai:

—V_Λasi loodami ca_Λgac_ΛΓ_Λ ñaidiña _Λmo Diuusi ñiooquituldiad_Λamigada mos_Λca _Λagi d_Λv_Λaragad_Λana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñda —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi g_Λarducami ami mosdaama daarai g_Λnoonovi chi_Λqui cococoidada dai duduaadi. ⁶ Daid_Λ _ΛSuusi mait_Λgaitadai istumaasi g_Λt_Λgitoagi ñaiditai is_Λloodami maivaavoitudai. Dai gooqui_ΛΓ_Λ ii _ΛSuusi v_Λasi ami d_Λv_Λari_ΛΓ_Λ aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida.

⁷ Dai amaasi vai _Λbaivustaama dan gooca g_Λmamaat_Λrdamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora tat_Λaañicaruda oodamiaiñd_ΛΓ_Λ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi voiy_ΛΓ_Λ v_Λat_ΛΓ_Λ, mos_Λca g_Λngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai g_Λnadacaiña susacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daid_Λ it_Λtadai:

—Mas_Λascada ajiagi _Λmo quiiy_ΛΓ_Λ varai anaasi g_Λnuuliñaca asta mas_Λascada iimiagi _Λgai d_Λv_Λariañd_ΛΓ_Λ. ¹¹ Dai mas_Λajiagi _Λmap_Λca_Λ masiaaco mait_Λnmiaad_Λgidagi dai tomali mait_Λca_Λca agadagi, varai vuvuqui abiaad_ΛΓ_Λ dai gigigida d_Λv_Λarai g_Λncasuaiñd_ΛΓ_Λ vai poduucai ñaijada _Λgai ismaic_Λga idui. S_Λallic_Λda ang_Λanaagidi sai si_Λascada Diuusi ñaida agadagi ismaac_Λda _ΛΓ_Λca_Λga ivuaadami dai ismaac_Λda mait_Λrc_Λaga ivuaadami vaamioma soimaasi taat_Λtuld_Λmu _Λgai loodami ismaac_Λda mait_Λnmiaad_Λgidagi si_ΛSodoom_ΛΓ_Λ _Λlamadu Gomoor_ΛΓ_Λ oidacami —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

¹² Taid_Λ _Λmamaat_Λrdamigada iji dai aagidimi loodami sai g_Λaagai is_Λma duucai g_Λnt_Λt_Λgitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu _Λra_Λ mui Diaavora

tatlaañicarudla oodamiaiñdarla, dai mui duduaadi coococoidadla mostaiditai asaiti.

14 Taidla agla baitaclaacami Eroodasi maí gomaasi aidasi cavlasi aipaco gaagaitadai asuusi. Vaidla Eroodasi icaiti:

—Duaacatiqui avuaana ismaacada vapaconaitadai oodami cascada viaa agai guvucadagai —ascaiti Eroodasi.

15 Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienla agai Diuusi ñiooquituldiadamigadla —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Amo Diuusi ñiooquituldiadamigadlava lpan duucaí laquidla Diuusi ñiñiooquituldiadamigadla —ascaiti.

16 Dai aidsidla Eroodasi cal imaasi icaiti:

—Gooviava arvuaana di, agai ismaacada gatajai aanla cuicutaragai moodla, dai sivi duaaca agai coidadla saagidaiñdarla —ascaiti Eroodasi.

17 Eroodasi laquioma gatajaitadai masai balacaiña avuaana dai maisacarui arana vuunana cadeenacada. Erodiiasi arduñidacatadai. Erodiiasi rooñigadacatadai Piili Eroodasi suculidla. Damos Eroodasi lasi gasuculi ooñigada. 18 Taidla avuaana itatadai Eroodasi:

—Maitvnaagai pasasiadagi gasuculi Piili ooñigada —astatadai.

19 Vai cascada Erodiiasi caldaitadai avuaana dai muua liditadai damos maitistutuiditadai. 20 Eroodasi calga maacatadai isavuaana laramoco cal tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami. Dai agai labaiditadai avuaana cascada maidadagitoitadai agai issoimaasi iduñidagi Erodiiasi avuaana, tomasi maicalga maatl calcatadai Eroodasi istumaasi agaitadai avuaana valascara baigalliaragacada calcatadai. 21 Damos Erodiiasi amo imidagai tala isducatai muuagi avuaana. Amo imidagai tasagadagla Eroodasi, tai agai idui amo vagimi daidla idui calgaducami cuaadagai dai vapai gasonarguucacamiga, lamadu baitaguucacamigada sandaaru, lamadu aa ganviipidacami Galileealga oidacami. 22 Taidla Erodiiasi marada ooqui vai vaa ami siaaco gacuaadatadai vapaidarsicada dai gatuudai. Taidla Eroodasi lamadu ismaacada lamadu gacuaadatadai oojoidea tala lali ooqui. Taidla Eroodasi itatadai lali ooqui:

—Giñtaañiñi pastumaasi ipaliadagi iñsaana gamaaquimu —astatadai.

23 Daidla itatadai lparamu:

—Maatl Diuusi naidla gamaquiagi pastumaasi giñtaañiagi tomapas giñtai tajucami davalrai ismaacada taanlai aanla —astatadai Eroodasi lali ooqui.

24 Taidla lali ooqui vuusai daidla itatadai gadla:

—¿Istumaasi taanana aanla? —astatadai.

Taidla adadla itatadai:

—Taañiñi avuaana moodla ismaacada vapaconaiña oodami —astatadai adadla.

25 Taidla lali ooqui otoma vaa lparamu siaaco daacatadai lraí Eroodasi, daidla itatadai:

—Iplidiana pasisivi otoma giñmaquiagi amo aasocoliarla avuaana moodla —astatadai lali ooqui.

26 Taidla lraí sallicaada soigallli. Damos caagaitadai sai maatl Diuusi gavapaida vuitapi cascada maitistutuiditadai agai ismaimaquiagi istumaasi taanlai lali ooqui. 27 Taidla lraí otoma ootoi amo sandaaru dai aagidi sai vuaapidana avuaana moodla. 28 Taidla sandaaru ii maisacaruamu, dai malla guicuta avuaana moodla dai amo aasocoliana vuua. Taidla lraí maa lali ooqui, taidla lali ooqui tlagi gadla.

²⁹ Dai aid_{AS}id_A _AVuaana mamaat_Ardamigad_A maí imaasi, m_{AA} bai _AVuaana tuucugad_A dai b_{AC}ai dai yaasa.

³⁰ Tai gooqui_A _ASuusi ojootosad_A _Apamu aayi siaaco daacatadai _ASuusi dai agidi v_{AA}si istumaasi idui, dai istumaasi gamamaat_Atuli _Agai _Aoodami saagida. ³¹ Taid_A _ASuusi it_At_Adai gamamaat_Ardamiga:

—Tinda dai g_Ariibasta siaaco maitiipu oodami —ast_At_Adai.

Alia mui oidatucuitadai oodami casc_{AD} _Agai maiaj_Aitadai tasai tomali ugidagai v_{AA}t_Ar_A. ³² Taid_A _ASuusi _{AA}madu gamamaat_Ardamiga _{AA}gi iji _{AMO} vaarcuana _{AA}p_{AC}at_A siaaco maitiipu oidacami. ³³ Damos muidutai t_{AA} isiji _Agai dai maí is_Ar_A_ASuusi dai mosd_{AV}_{AA}rapi s_{AA}li voopai v_{AA}si aipad_Ar_A oidacami, dai _Apaga aayi is_Agai. ³⁴ Dai aid_{AS}i t_{AV}ai _ASuusi vaarcuaiñd_Ar_A t_{AA} mui oodami dai soig_{AA}ldan t_{AD}tu _Agaic_{AD}, _Agai tagitocatadai sioo_Ar_A aagidagi duucatai g_{AA}agai isoidacagi. Dai g_{AA}agacai mamaat_Atuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aid_{AS}i casi _{AR}urunococatadai taid_A _{AA}mamaat_Ardamigad_A _ASuusi miaad_Ar_A guuquiva daid_A it_At_Adai:

—Casiat urui dai tomali _{AMO} oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi gooodami vai iimana aali quiiquiamu siaaco miaaga dai sav_{AD}ana cuaadagai daida ugana, maitavuucati goovai istuma ugiagi —ast_At_Adai ma-maat_Ardamigad_A _ASuusi.

³⁷ Damos _ASuusi aa noragi daid_A it_At_Adai:

—Bibidavurai aapim_A —ast_At_Adai _ASuusi.

Tai _Agai it_At_Adai:

—¿Sav_{AD}datasi _Aragai goo siento piisu _{AA}cami paana goodami v_{AA}t_Ar_A? —ast_At_Adai.

³⁸ Taid_A _ASuusi it_At_Adai:

—Macav_Ar naida m_{AS}_{AA}qui paana viaa —ast_At_Adai.

Dai aid_{AS}i camaf _Agai si_{AA}quidu it_At_Adai:

—Taama t_{AV}iaa paana dai gooca vatopa —ast_At_Adai _{AA}mamaat_Ardamigad_A.

³⁹ Tai amaasi _Agai t_Ajai _Aoodami sai vasoi saagida daraivana ch_{ACH}_{AA}quiatai aipaco; ⁴⁰ Taid_A _Aoodami daraiva _{AMO} siento dai tataucami sienta. ⁴¹ Tai amaasi _ASuusi v_{UI} _{AA}taama paana _{AA}madu _{AG}ooa vatopa dai tai n_{AN}_{AA}ava dai gamamagi dai saasacai paana maa gamamaat_Ardamiga sai taacogidana _Aoodami. Dai _{AG}ooa vatopaiñd_Ar_A _{AA}p_A taacogi v_{AA}scatai. ⁴² Dai v_{AA}scatai gauu dai tatasovai. ⁴³ Dai gooqui_A _{AA}pagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigad_A _{AA}madu vatopa. ⁴⁴ Daida ismaac_{AD} _Agauu _{AA}taama paanañd_Ar_A _{AA}taama mil c_{AC}_{AA}li.

⁴⁵ Taid_A _ASuusi aagidi gamamaat_Ardamiga sai tatid_{ANA} vaarcu_Ar_A dai d_{AG}avun_{ANA} vaasad_Ar_A _{AG}_{AA} suudagi dai _{ANA} Betasaida d_{AV}_{AA}r_Ar_A _{AA}paga is_Agai. Dai _Agai diosaidimi _Aoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aid_{AS}i cadiosagi _Agai ii _{AMO} giidiamu dai gamamada _Agai. ⁴⁷ Dai aid_{AS}i cadidiaimi _{AV}arcu ca_{AA}r_{AN} _{AA}si im_Aitadai _{AG}_{AA} suudagi vaid_A _ASuusi _{AA}gi ugidiana c_{AA}acatadai. ⁴⁸ Dai t_{AA} _Agai si_{AA}mamaat_Ardamigad_A camaitistutuiditadai isimitudagi _{AV}arcu vuid_Ar_A vustaitai _{AA}v_{AA}li. Dai casiaalimod_A _ASuusi caajimitadai gamamaat_Ardamiga mossuudagi daama im_Aitai dai mosdai_{VU}ñia _{AA}lilitadai. ⁴⁹ Dai aid_{AS}i t_{AA} _{AA}mamaat_Ardamigad_A issuudagi daama im_Aitadai _Agai po_{AA}lilitadai _Agai sida _{AA}mo suiñali dai v_{AA}scatai ijiña t_{AA}agacai. ⁵⁰ V_{AA}scatai t_{AA} _Agai casc_{AD} alia duduaadimu. Damos _ASuusi ñiooqui daid_A it_At_Adai:

—Maitav_Ar v_{AA}ama _{AA}liada _{AA}ana maitav_Ar duduaadicuda —ast_At_Adai.

⁵¹ Dai tasai lvaarcuadla ismaacadla iimaitadai agai tai otoma gaaipitu lvaali. Vaidla amamaatardamigadla maitalagaitadai isducatai gantatagitoagi. ⁵² Dai aidla maiquiaa talagaitadai agai isducatai idui lSuusi lpaanacada, aidla maiquiaa calga vaavoitudai agai cascada.

⁵³ Dai vaasadla dagavusai agai agaa suudagi dai aayi Genesareta davaliala, dai agaa suudagi ugidiana vuu agai lvaarcu. ⁵⁴ Dai aidasi mostaapai agai lvaarcuaiñdala, taidla loodami mai lSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusiala vuaapaimi lcoococoidada siaaco cajiomacatadai agai isdaacatadai lSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi lSuusi gagra quiqiana sipa ali quiqiana sipa dajiana loodami vuvaidina lcoococoidada cacaayana dai daanaina agai lSuusi sai gadagitona istaategi lcoococoidada tomasi mosacaasi yuucuseda, dai vascatai ismaacada mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaadla guuquiva siaaco daacatadai lSuusi lfariseo lamadu amamaatatludiamami sallicami. Agai Jerusaleenaiñdala dada. ² Dai agai gantagito tal isamoco amamaatardamigadla lSuusi maitanicomai poduucai isduucai ivuaadana agai siuu duucu gaugia agadagi cascada ñiooquidi agai. ³ Lfariseo lamadu vasi agaa ljudidiu lpan duucai ganviidacatadai gnaqui aaduniaru. Lpaga gnanicomaiña agai muioco dai gooquiala gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi agai plaasaiñdala, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi gannoovni isducaci ganviidacatadai agai. Dai quiaa ivueeyi agai mui naana maasi ganviituldaraga duucami isducatai vacuanai agai ganajaasocoli dai ganajaa dai ganiidoracaru dai ganvopoicaru. ⁵ Tai amaasi amamaatardami sallicami lamadu lfariseo tacacai lSuusi daida itatadai:

—¿Tuisida gamamaatardamiga maitivueeyi masducatai garviituli dai maitalapan duucai vacuanai gannoovni siuu duucu gaugia agadagi? —astaladai.

⁶ Taidla lSuusi aa noragi daidla itatadai:

—Aapimla aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicada lrvavoio istumaasi aagai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadla gnaagaitai aapimla dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai looja: Aapimla pocaiti masai giñsaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vatala.

Aapimla maigamamaatatludi giññiooqui

baiyoma gamamaatatludi aapimla istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaiacaru. ⁸ Aapimla maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ivuaada lditai istumaasi oodami ganviituli, isducatai vacuanadagi ganajaa lamadu ganajaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daidla itatadai lala:

—Mosivuaada lldi aapimla ganviituldaraga cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavar duutuada gnooga lamadu gandala”, dai “Sioora maicalga ñioocadagi lagooga sipa gadala vui agai laagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Moseesacaru. ¹¹ Damos aapimla pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitaladagi lagooga sipa gadala: “Maitan istutuidi isgasoñiagi tomali istumaasicada. Vasi istumaasi vaa aana lrcorvan”, ismaacada itaiya lldi vasi lrdiuusi aa duiñdada vatala. ¹² Dai ispotliyagi amaadutai mai aapimla pocaitiña sai camaiviaa agai issoicadagi lagooga sipa gadala. ¹³ Dai poduucai aapimla mosgajiadala

vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami ismaic^Λagaducagi, mosvuaada aliditai ganviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapim^Λ —astatadai ^ΛSuusi.

¹⁴ Taid^Λ ^ΛSuusi apamu vai ^Λoodami daid^Λ itatadai:

—Giñca^Λacavurai vaascatai dai gantagito caaca: ¹⁵ Tomali am^o istumaasi ismaac^Λda cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara casc^Λda cuaadagai maisoimaasi iduiñtulti oodami. Baiyoma tagitoidadagaaiñdara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaat^Λ islarsoimaasi ivuaadami.

¹⁶ C^Λagavar gantagito caaca aapim^Λ istumaasi g^Λnaagidi aana —astatadai ^ΛSuusi ^Λoodami.

¹⁷ Dai aidasi anaasi viaa ^ΛSuusi ^Λoodami dai quiiyara vaa amamaatardamigada tacacai astaiya alidi acuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi itatadai:

—¿Tomali aapim^Λ masmaimaat^Λ ca^Λ sai istumaasi ismaac^Λda cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara casc^Λda cuaadagai maisoimaasi iduiñtulti oodami? Goma^Λ cuaadaga. Mosgavoocara vapacai dai gooquiara vusacai gatuucugaiñdara —astatadai ^ΛSuusi.

Poduucai aagidi agai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtulti oodami. ²⁰ Daid^Λ itatadai ^ΛSuusi ^Λara:

—Gatagitoidagaiñdara vusacai gosoimaasi ²¹ tagitoidagai casc^Λda, dai goamad^Λdu voidagai aa ooqui, dai oodami ipalidiña isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi, gomuaaragai, ²² dai go^Λasidaragai, dai viaaca alidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai souducai ñaijadagi soitutuigami, dai maic^Λaga tatagitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ Vaasi gomaasi gatagitoidagaiñdara vusacai dai soimaasi iduiñtulti oodami —astatadai ^ΛSuusi.

²⁴ Tai amaasi ii ^ΛSuusi abiaadara Tiir^oamu dai Sidooniamu dai ami vaa am^o quiiyara dai maitipaliditadai ismatiagi oodami isami daacatadai agai, damos maitistui isg^Λastuagi. ²⁵ Otoma mai am^o ooqui d^Λda am^o ali taji ismaac^Λda viaacatadai am^o Diaavora t^Λaañicaruda dai divia siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai ^Λacasoda abaana g^Λtootonac^Λda caquiva. ²⁶ Daid^Λ ^Λooqui ñioocaitadai giliego ñiooquida daid^Λ ^ΛSiropeniisara oidacamicatadai. Divia agai dai daañimi ^ΛSuusi sai vusaidana ^ΛDiaavora t^Λaañicaruda maradañdara. ²⁷ Damos ^ΛSuusi itatadai:

—Aliasi g^Λaaagai isoodami dagitoagi ismaamarada tatascoñiagi ^Λapaga maitavar c^Λagai is^Λasiadagi oodami gamara tascald^Λ dai maacadagi googosi —astatadai ^ΛSuusi.

²⁸ Taid^Λ ^Λooqui aa noragi daidi tatadai:

—Vaavuava isajudid^Λu googosi g^Λraagai damos vaascara agoogosi ismaac^Λda mesa uta vaat^Λcana cuaadana asaasaquigada ismaac^Λda suuligaiña aali —astatadai ^Λooqui.

²⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi itatadai:

—C^Λaga p^Λaaagai. Dai casi istutuidi aapi pasnoragiagi ^ΛDiaavora t^Λaañicaruda atcavuusai gamarañdara —astatadai ^ΛSuusi.

³⁰ Dai aidasi aayi ^Λooqui g^Λquiiyara amarada caat^Λcatadai daid^Λ ^ΛDiaavora t^Λaañicaruda cavuusai agaiñdara.

³¹ Taid^Λ ^ΛSuusi ii Tiir^oaiñdara dai Sidooniamu s^Λali daivusai dai amapacara Decápolis^Λ da^Λva^Λria^Λ s^Λali dai aayi g^Λaa suudagi siaaco Galilea t^Λagidu.

³² M^Λtai ami v^Λaapi am^o c^Λali maitacaidacami dai sasaim^Λiacami, dai daañimi sai daama daasana ^ΛSuusi ganovi. ³³ Taid^Λ ^ΛSuusi acovai

vaidacai siaaco maitiipucata dai oodami dai naanacada araana vaapai gamamasquiga dai sisivi ganovi dai taata nanada. ³⁴ Dai tavaagiamu nanavaa dai sobava dai daida itatadai:

—Efata —astatadai. Gomaasi itaiya alidi gacupiocofi.

³⁵ Mospotai agai taida amaitacaidacada naanacada gacupio, dai nanada cacalga godui dai agai cacalga istui isniooquiagi. ³⁶ Taida asuusi sallicada dai oodami sai maiaagidiña tomali amaadutai. Damos silascada vaamioma daidada agai oodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ Vaida oodami maitatagaiña isducatai gantatagitoagi daida iscaitiña:

—Vassiacatai calga ivueeyi goovai asta maitacaidacada tatcaidatudai dai mumudu niooquitudai —ascaitiña oodami.

8

¹ Dai aida tuigaco mui ganampagi oodami siaaco daacatadai asuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi asuusi vai gamamaatardamiga daida itatadai:

² —Soigiñalidi aan idi oodamicada, caaayi vaica tasai istami giñamadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aan sai noonoigana goovai susuiquituan tada goovai voyiamu. Lamoco alia macasara dada di —ascaiti asuusi.

⁴ Taida amamaatardamigada aa noragi daida itatadai:

—¿Vooφα bibidana mosalqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oidacami? —astatadai amamaatardamigada.

⁵ Taida asuusi tacacai daidi tatadai:

—¿Malqui paana viaa aapima? —astatadai.

Taida amamaatardamigada itatadai:

—Cuvaracami ataviaa —astatadai.

⁶ Tai amaasi asuusi taji oodami sai davarapi daraivana, dai agai vui paana dai gamamagi. Dai gooquiara saasarai dai maa agai gamamaatardamiga tai agai taacogi oodami. ⁷ Dai viaacatadai agai chialqui vatopa ara taida asuusi pocaiti sai baigalidi Diuusicada dai gatajai taacogidaragai ara. ⁸ Vascatai gauu dai tatascovai. Dai gooquiara ampagi cuvaracami aasarai saasquigada ismaacada baivito. ⁹ Daida oodami ismaacada gauu arpara maacova milcatadai. Taida asuusi ootoi sai noonoigana. ¹⁰ Dai agai tasai vaarcuara amadu gamamaatardamiga dai iji Dalmanuta davaraiamu.

¹¹ Tai amaasi dada afariseo siaaco daacatadai asuusi dai gaaatagaimi amadu asuusi. Daida afariseo mosnida aliditadai sabaig arvaavoi isasuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saida ivueeyi agai, dai aagidi sai talgidana amo istumaasi gaducami tavaagiaiñara. ¹² Taida asuusi gagara sobava dai daida itai:

—¿Tuimasida giñaañai aapima istumaasi garducami? Sallicada anganaagidi sai maitaligimu aapima tomali amo istumaasi gaducami —astai asuusi.

¹³ Dai anaasi viaa agai oodami dai apamu tasai vaarcuara dai ii vaasara agaa suudagi.

¹⁴ Dai maitagito agai isbaquiagi cuaadagai dai mosalimo paana bacaitcatadai vaarcuara. ¹⁵ Taida asuusi itatadai gamamaatardamiga:

—Gofariseo navaitigad^Λ dai Erood^Λsi navaitigad^Λ maic^{ΛΛ}gadu —ast^Λadai^Λ Suusi.

¹⁶ Vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ aipaco g^Λnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aat^Λm^Λ paana casc^Λd^Λ pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi mai istumaasi aatagaitadai ^Λgai daid^Λ it^Λadai:

—¿Tuim^Λsi pocaiti m^Λsai maiviaa paana? ¿Maitam^Λsquiaa maat^Λ ca^Λ istumaasi g^Λnaagidi aan^Λ? ¿Tomali mait^Λnt^Λagito n^Λidi istumaasi ivueeyi aan^Λ? S^Λallic^Λd^Λ maic^{ΛΛ}ga vaavoitudai aapim^Λ. ¹⁸ ¿Maitam^Λsn^Λaneeyi aapim^Λ dai maitam^Λst^Λat^Λcaidaga? ¹⁹ ¿Maitam^Λst^Λagito aid^Λn^Λsi bibi aan^Λ ^Λtaama mil oodami ^Λtaama paana m^Λat^{ΛΛ}qui aasarai ^Λmpagi saasaquigad^Λ? —ast^Λadai^Λ Suusi.

Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ it^Λadai:

—Baivustaama dan gooca —ast^Λadai.

²⁰ —Dai aid^Λn^Λsi bibi aan^Λ ^Λmaacova mil oodami cuvaracami paanac^Λd^Λ, ¿m^Λat^{ΛΛ}qui aasarai susudacami ^Λmpagi? —ast^Λadai^Λ Suusi.

Taid^Λ ^Λgai it^Λadai:

—Cuvaracami —ast^Λadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—¿V^Λasc^Λga m^Λsmaiquiaa maat^Λ ca^Λ? —ast^Λadai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana v^Λat^Λra^Λ baiyoma aagaitadai ^Λgai ^Λmamaat^Λtuldaragad^Λ ^Λfariseo dai Erood^Λsi sai maic^{ΛΛ}gadu.

²² Dai gooqui^Λra^Λ aayi ^Λgai Betasaid^Λra^Λ, m^Λtai ami v^Λuapi ^ΛSuusi ^Λmo ca^Λli main^Λadami, dai daa^Λn^Λimi sai taatana. ²³ Taid^Λ ^ΛSuusi novia^Λn^Λda^Λra^Λ b^Λi ac^Λli dai vaidacai ugidiana ^ΛBetasaida. Dai ami vuupujana t^Λi g^Λasisivaraga dai vuupuid^Λ daama darai g^Λnoonovi, dai t^Λacacai sabaig istuiditadai isn^Λaadagi tomasi palapi. ²⁴ Taid^Λ ismaac^Λd^Λ main^Λaadatadai n^Λn^Λaaava daid^Λ it^Λadai:

—N^Λidi aan^Λ oodami ^Λpa maasi uusi d^Λmos ajioopai —ascaiti.

²⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu vuupuid^Λ daama darai g^Λnoonovi, vaid^Λ ac^Λli ca^Λga g^Λt^Λagito n^Λn^Λanai dai cac^Λga istui isn^Λaaavagi dai ca^Λga n^Λidi v^Λas^Λiacatai. ²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi ootoi ac^Λli sai norag^Λna daid^Λ it^Λadai:

—Maiti vaagu^Λ Betasaid^Λra^Λ, dai tomali maiaagiada imaasi tomali amaadutai —ast^Λadai.

²⁷ Dai gooqui^Λra^Λ ii ^ΛSuusi ^Λmadu g^Λmamaat^Λrdamiga v^Λasi ^Λmap^Λac^Λga^Λ Sesaree^Λra^Λ Filiposi d^Λv^Λari^Λra^Λ. Dai voyamu t^Λacacai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ it^Λadai:

—¿Voor^Λ gi^Λnaagai ^Λoodami? —ast^Λadai.

²⁸ Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—^Λamoco pocaiti p^Λsaid^Λ ra^Λv^Λuaana ismaac^Λd^Λ v^Λapaconai^Λna oodami dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ^Λr^ΛEliaiscaru, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ra^Λmo Diusi ^Λnooquitudiamigad^Λ —ast^Λadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ.

²⁹ Tai amaasi ^ΛSuusi it^Λadai:

—¿Dai aapim^Λo moor^Λ gi^Λnaagai? —ast^Λadai.

Taid^Λ ^ΛPiiduru it^Λadai:

—Aapiap^Λ ra^ΛCristo dai Diusi g^Λootoi —ast^Λadai.

³⁰ D^Λmos ^ΛSuusi s^Λallic^Λd^Λ dai sai maiaagi^Λna tomali amaadutai.

³¹ Dai amaasi ^ΛSuusi g^Λaaagacai mamaat^Λtuldimi dai aagidi sai ^Λgai vi^Λaacatadai ^Λmo s^Λallic^Λmi dai vi^Λaacatadai iss^Λallic^Λd^Λ soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajiaad^Λra^Λ viaa agaitadai ^Λt^Λaan^Λdami ^Λmadu ^Λpapaali

—Vaavuava istumaasi aagai amamaatAltuldiadami Diuusi sAllicamigada sai lEliiasi viaacata dai isAlpaga diviagi dai soifagi oodami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi fnooquidara gifaagaitai aan ismaacada viaa amo sAllicami ansai alia soimaa taata ifnagai dai masai amapiadara gifviaa agai. ¹³ Damos aan anganaagidi saida lEliiasi cadivia, mataid idui agaicada vaasi istumaasi ipali, poduucai isducatai aagai Diuusi fnooquidara masaid idufiia agaitadai agaicada —astaldai lSuusi gamamaatArdamiga.

¹⁴ Dai gooquiAlpamu aayi agai siaaco daraajatadai agaa mamaatArdami, dai tAl mui oodami agai sicoli. Dai ami lAmadu gaatagaitadai Alpa amamaatAltuldiadami sAllicami. ¹⁵ Dai aidsidAl oodami tAl lSuusi vaAlscatai maitAl isducatai gAntagitoagi dai vui voopei dai viaatulda agai. ¹⁶ TaidAl lSuusi tAcacai daidAl itAladai:

—¿Matumaasi aatagai aapimAl AmadAl gifmamaatArdamiga? —astaldai.

¹⁷ Tai amaadutai ismaacada ami daraajatadai aa noragi daidAl itAladai:

—MamaatAltuldiadami, gAvuaapianta gifmara ismaacada viaa amo Diaavora taañicaruda dai goDiaavora taañicaruda muudutuli. ¹⁸ Tomasiaaco dAlvaArapi dadaitudaiña goDiaavora taañicaruda dai totostudai tAlñida dai cAlcAlntudai taatamuda, vai cascada goovai maiviaa gAvuvucadaga dai aan caagidi gamamaatArdamiga sai vusaidana goDiaavora taañicaruda tai maitistui —astaldai AlAl.

¹⁹ TaidAl lSuusi baamuan tada daidAl itAladai:

—AapimAl oodami maivaavoidaracami, ¿asta siAlscada uucami viaacamu aan isgAlpAmadu daacagi? Gifvuaapidavurai goali gAlli —astaldai lSuusi.

²⁰ Matai vuapri siaaco daacata dai agai. Dai aidsidAl lDiaavora taañicaruda tAl lSuusi suiquituli agai lali gAlli taidAl lali gAlli dAlvaArapi gai, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tAlñida. ²¹ TaidAl lSuusi tAcacai loogada daidAl itAladai:

—¿VAlquidAl abiaadara povAvueeyi goovai? —astaldai.

TaidAl loogada itAladai:

—Aliducatai abiaadara. ²² Dai goDiaavora taañicaruda muiyoco imidagai taiyAl dadaitudaiña dai suudara muaa Aliditai. Dai pasaapi istutiadagi isidufiagi istumaasi goovai vaAlara, soigi gAllda aatAlmacada dai garsoiña —astaldai loogada.

²³ TaidAl lSuusi itAladai:

—Pasistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vaAlara tomali amo istumaasi maisijaiga —astaldai lSuusi.

²⁴ TaidAl lali gAlli oogada gAlara iifna daidAl itAladai:

—Vaavoitudiana. Gifsoiñai nai vaamioma vaavoituda aan —astaldai.

²⁵ Dai aidsi tAl lSuusi isami ganmpaidimi mui oodami agai bagaimi lDiaavora taañicaruda daidAl itAladai:

—Diaavora taañicaruda maifioocadami dai maitAcadacami aan angAlaanAl pasai vusaiña. Dagitoñi idi ali gAlli dai camaivapacada Apamu idifAla —astaldai lSuusi.

²⁶ TaidAl lDiaavora taañicaruda gAlara iifna dai Apamu suiquituli lali gAlli, dai vuusaicai muuquiadAl ducai viaa agai lali gAlli vai muidutai pocaitimi sai casi ArmuuquiadAlcatadai. ²⁷ Damos lSuusi noviaifndara blai dai vanigi taidAl lali gAlli cAlquiva.

²⁸ TaidAl lSuusi vaa amo quiiyAla, taidAl amamaatArdamigada Acovai tAcacai daidAl itAladai:

—TuisidAl maitistui aatAlma isvusaidagi lDiaavora taañicaruda —astaldai.

²⁹ TaidAl lSuusi itAladai:

—Idi Diaavora tātāaafiicaruda ali sijaiga vusaidaragai cascada avānacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacai goovai —astatadai aSuusi.

³⁰ Dai aidasi iji agai abiaadara Galileeamu saali dagavusai damos aSuusi maitipaliditadai ismatiagi tomali amo oodami, ³¹ mamaatatulditadai agai gamamaatardamiga cascada dai aagiditadai sai agai viaacatadai amo saalicami dai masai tlagida agaitadai aa oodami sai agai muua agaitadai sai vaascara agai bovaica tasaicada duaaca agaitadai. ³² Damos amamaatardamigada nimaata cacatadai istumaasi aagidi aSuusi dai duduaadicuitadai agai iscala tacacagi.

³³ Dai amaasi aayi agai Capernaumara. Dai aidasi calmo quiiyara daraajatadai agai, taida aSuusi itatadai gamamaatardamiga:

—Matumaasi aatagaimi aapima voyaiindara iimatai? —astatadai.

³⁴ Damos amamaatardamigada mosdodoli vii, voyiamu aagimitadai agai sai ismaacada vaamioma namaga cascada. ³⁵ Tai amaasi daiva aSuusi dai vai abaiivustaama dan gooca gamamaatardamiga daida itatadai:

—Isamaadutai vaamioma namaca aliadagi agai gaagai ismaigaducada aliadagi dai gaagai issoicadagi vaascatai —astatadai aSuusi.

³⁶ Amaasi bai aSuusi amo ali gāali daida gamamaatardamiga saagida cai dai gooquira mootoi daida itatadai gamamaatardamiga:

³⁷ —Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami, agai giñoigadai aana lapa. Dai agai ismaacada giñoigadai aana agai oigadai agai ismaacada giñootoi —astatadai aSuusi.

³⁸ Amaasi aVuaana itatadai:

—Mamaatuldiadami, tala aatama amo cali vai aagai gatataaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tātāaafiicaruda oodamiindara. Damos maigaramadu aimarai agai taitai cascada dai —astatadai aVuaana.

³⁹ Damos aSuusi itatadai:

—Maitavai daidiada. Maitatiipu tomali amaadutai isivuaadagi istumaasi gagarducami aagaitai giñtataaraga dai gooquira giñnioquiadagi.

⁴⁰ Sioora maitarvui caatacagi agai garapa maasi tagito. ⁴¹ Tomasioora sioora baigaliaragacada ganoidagi tomasi amo avasi suudagi giñvaavoitudaitai aapima saalicada Diuusi maaquimu agai amo istumaasi calgaducami.

⁴² Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda aliadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sioma arcaagai agai vaatara mascusivuan vulidagi amo gaa mouturui dai gaa suudara daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada sapa gaaacascada sapa gavuupujicada baiyoma gaagai ispoliada agai ismainoova sapa maiaacaso sapa maivuupuju dai maisiuu aDiaavora amadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi gataatacana dai tomastuigaco maacana tai baiyoma isimiagi Diuusi lamadu. ⁴⁹ Dai tomasioora sioora calgacara oidaca aliadagi aliāsi soimaasi taatuldia agai aa oodami. ⁵⁰ Aliāsi gaagai aapima iscalgacara oidacagi vai aa oodami ipaliadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai amo oodami sioma cueyi cuadagai yoovicami —astatadai aSuusi gamamaatardamiga.

10

¹ Tai amaasi ΔSuusi ii CapernaumaiñdarΔ. Judeea dΔVΛΛriamu vaasadΔΔΔ Δaqui Jordán. Tai Δpamu gΔΔΔmpagi oodami siaaco daacatadai ΔSuusi vai Δgai mamaatΔtuldimi poduucai isduucai ivuaadana Δgai VΔΔSCΔΓΔ. ² Tai ΔΔmoco Δfariseo miaadΔΔΔ guuquiva siaaco daacatadai ΔSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi Δgai ΔSuusi cascΔΔΔ tacacai sabai oidaga oigaragai isΔmo cΔΔli dagitoagi gΔooñiga. ³ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—¿Tumaasi gΔntΔjai Moseesacaru? —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴ TaidΔ Δfariseo itΔtΔdai:

—ΔMoseesacaru gΔrmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui Δmos sai gΔaagai ismamaacadagi Δmo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astΔtΔdai Δfariseo.

⁵ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—AlΔsi Δrsoimaasi ivuaadami oodami cascΔΔΔ poduucai aagidi Δgai ΔMoseesacaru. ⁶ Δmos aidΔsi tucamidΔΓΔ idui Diuusi gooidigi, idui cΔΔli dai ooqui, ⁷ cascΔΔΔ ΔcΔΔli viaa isdagitoagi gΔooga ΔΔmadu gΔΔΔ dai VΔΔnagi Δmo ooqui. ⁸ Dai poduucai ducami si ΔraliΔmo oodamicagi Δgai. ⁹ CascΔΔΔ ismaacΔΔΔ Δmapagidi Diuusi Δoodami maitΔagai isdadagitodagi —astΔtΔdai ΔSuusi Δfariseo.

¹⁰ Dai aidΔsi aayi ΔSuusi Δmo quiiyΔΓΔ taidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ Δpamu tacacai astΔiya alidi Δgai ismaacΔΔΔ aagaitadai Δgai. ¹¹ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai: —Sioora dagitoagi gΔooñiga dai VΔΔnagi Δmai ooqui Δgai soimaasi ivueeyi gΔooñiga ΔpΔgadadΔ vui. ¹² Dai isΔmo ooqui dagitoagi gΔcuna dai VΔΔnagi Δmai cΔΔli Δgai ΔpΔ soimaasi ivueeyi —astΔtΔdai ΔSuusi.

¹³ MΔtai aidΔ vuaapi ΔSuusi chiΔΔqui aali sai taatana. Δmos ΔmamaatΔrdamigadΔ bagaidimi Δoodami ismaacΔΔΔ vuaapaimi Δaali. ¹⁴ Dai aidΔsi tΔΔ ΔSuusi alia baamu daidΔ itΔtΔdai Δgai gΔmamaatΔrdamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aanΔ dai maitavΔr daidida. Siaaco gataΔanΔi Diuusi ΔΓΔgai VΔΔtara ismaacΔΔΔ Δpan ducami aali. ¹⁵ SΔΔlicΔΔΔ angΔnaagidi sai siooΓΔ maivaavoitudagi Diuusi Δpan ducai Δmo aliducami Δgai maiimimu siaaco gataΔanΔi Diuusi —astΔtΔdai ΔSuusi.

¹⁶ Dai momotoi Δgai Δaali dai daama darai gΔnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aidΔsi apiaimaitadai ΔSuusi, tai voyiΔΓΔ mΔraitai aayi Δmo cΔΔli dai vuidΔΔΔ gΔtootonacΔΔΔ Δquiva daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldidiadami cΔΔ tuigacami, ¿tuma duuna aanΔ dai VΔΔSCΔΓΔ oidacana Diuusi Δmadu? —astΔtΔdai.

¹⁸ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—¿TuipΔsi cΔΔ tuigacami giñΔagai? AliΔmadugava cΔΔ tuigacami dai Δgai ΔrDiuusi. ¹⁹ Aapi cΔΔga maata istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigaΔΔsiada gaooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitigaΔΔsiada gavustuidaga, dai maitiayatagΔda, dai maitigavupuiirumadada dai siaa iduutuada gΔooca dai gΔdaada —astΔtΔdai ΔSuusi.

²⁰ TaidΔ ΔcΔΔli aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldidiadami, VΔΔsi gomaasi ansiaa duutudai aanΔ aliducatai abiaadΔΔΔ —astΔtΔdai.

²¹ TaidΔ ΔSuusi baigΔliaragacΔΔΔ ñΔnΔidi ΔcΔΔli daidi tΔtΔdai:

—Δmo istumaasi aviaΔga pΔsiduñiagi. Imiñi dai gagara VΔΔsi pΔstuma viaa dai oida Δtumiñsi Δsoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui

naana maasi tavaagiara. Dai gooquiara divia daida ifooida. Damos lapa gaagai pasbaigaducagi saduñiada gamuaatudagi givvaavoitudaitai —astadai ASuusi.

²² Damos aidasi caa caali imaasi alia soigali dai imacai soigaliatugai aliasi argavidacamicatadai agai cascada.

²³ Tai amaasi ASuusi aipaco nanaava daida itadai gamamaatardamiga: —Gia sijaiga isganviipidacami gandagituagi isDiuisi taanadagi dai soicadagi sai caaga gantatagitocana —astadai.

²⁴ Taida amamaatardamigada mital isducatai gantatagitoagi pocaititai ASuusi, damos ASuusi itadai apamu:

—Ginaaduni gia sijaiga isagai ismaacada mosacaasi ganvustuidagara tatagitoi dagituagi isDiuisi soicadagi iscaaga gantatagitocagi aliasi ganviipidacatai agai. ²⁵ Sioma maisijaiga amo muura vatar isvaquiagi amo oyi dagadamu salli isamo gaviidacami dagituagi isDiuisi soicadagi iscaaga gantagitocagi —astadai ASuusi.

²⁶ Dai aidasi caa agai imaasi mital isducatai gantatagitoagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Vooa istutuidalo iscaagacaga vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taida ASuusi vui nanaava daida itadai:

—Oodami gia maitistutuidi isidunia imaasi, damos Diuisi gia istutuidi. Diuisi vassiacatai istutuidi isiduniagi —astadai ASuusi.

²⁸ Tai amaasi itadai Apiiduru:

—Mamaatuldiamami, aatama viaa vasi tastuma viaacatadai gaoidatucuda araliditai —astadai.

²⁹ Taida ASuusi aa noragi daida itadai:

—Sallcada anganaagidi sai tomasioora sioora dagitoagi gaqui dai gasislaagi, dai gasusuculi, dai gaoga, dai gada, dai gaoniga, dai gamaamara, dai gadavara ga givvaavoitudaitai aana dai vaavoitudaitai Diuisi fiooquida, ³⁰ agai viaacamu idi oidigara amo sient vaamioma baabaqui, dai siislaagi, dai susuculi, dai dadacamu, dai maamaracamu, dai dadavaracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai silscada imiagi agai idi oidigaindara vascara oidacamu Diuisi amadu. ³¹ Damos maca siaaco gataana Diuisi muidutai ismaacada vaamioma taana tami maca sioma maitaanadamu dai ismaacada sioma maitaana tami, maca vaamioma taanadamu —astadai ASuusi.

³² Dai amo imidagai voyamu iimatadai agai cataatidimi Jerusaleena ASuusi baitaqui imatadai gamamaatardamiga, vada amamaatardamigada maitatagaitadai istumaasi gantatagitoagi dai duduadimutugaitai oidi. Taida ASuusi apamu covai vuvaitu abavustaama dan gooca gamamaatardamiga, dai agidi isducatai apadunia agaitadai gaicada.

³³ Daida itadai:

—Aapima nidi tascatidimi Jerusaleenara, masiaaco gitalagida agai aana ismaacada viaa amo sallcami. Gitalagida magari abaitguucacamigada papaali amadu amamaatuldiamami sallcami isagai gataaanimu masaida givvaana. Gitalagidamu agai aa sibadara oidacami. ³⁴ Dai givvaandada magari dai saasasa magari givvaucuga dai givvisiviada magari dai givva magai. Damos bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidandara —astadai ASuusi.

³⁵ Tai amaasi Jacovo amadu Vuaana Sevedeo maamarada miaadara guuquiva siaaco daacatadai ASuusi daida itadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, aat^Λm^Λ ip^Λlidi p^Λsiduñiagi t^Λsducatai g^Λaagida ra-gai —ast^Λt^Λdai.

³⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ip^Λlidi aapim^Λ isiduñia aan^Λ? —ast^Λt^Λdai.

³⁷ Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Si^Λascad^Λ aapi v^Λas^Λia daama ^Λrgabait^Λc^Λaacamicagi g^Λarmaacañi oigara-gai t^Λt^Λaid^Λ ^Λt^Λt^Λaan^Λdamica aat^Λm^Λ —ast^Λt^Λdai.

³⁸ Tai amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maimaat^Λ m^Λastumaasi giñ^Λaagidi. ¿Baisi istutuid^Λna aapim^Λ is-soimaasi taatagi si^Λaa soimaa taata iñ^Λagai aan^Λ? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Istutuidiatata —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^Λalicad^Λ ^Λrvaavoi. Aapim^Λ gia soimaa taatamu si^Λasi soimaa taata iñ^Λagai aan^Λ. ⁴⁰ D^Λamos aan^Λ maitistutuidi isdaraasagi t^Λt^Λaan^Λdami baiyoma ^Λagi Diuusi g^Λrooga daraasamu t^Λt^Λaan^Λdamicagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Dai aid^Λsid^Λ ^Λgaa bai^Λvustaama mamaat^Λrdami cai gomaasi baacoi ^ΛJacovo ^Λamadu ^ΛVuaana vui. ⁴² D^Λamos ^ΛSuusi vai ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—C^Λaa maat^Λ aapim^Λ sai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudid^Λu saagida ^Λbait^Λc^Λaacami g^Λpipiooñiga duucai ^Λndi g^Λaaduñi dai ismaac^Λd^Λ vaamioma gata^Λan^Λi s^Λalicad^Λ t^Λt^Λaañicui. ⁴³⁻⁴⁴ D^Λamos aapim^Λ g^Λansaagida mait^Λaagai ispodu-ucai ivuaadagi baiyoma sioor^Λ ^Λrbait^Λc^Λaacamicagi g^Λaagai issoic^Λdagi v^Λascatai. ⁴⁵ Poduucai isduucai ivueeyi aan^Λ iñ^Λismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. Aan^Λ gia divia oidig^Λt^Λ maisiu isgiñ^Λsoic^Λdagi aa baiyoma divia aan^Λ dai soic^Λd^Λ iñ^Λagai oodami dai muquia iñ^Λagai vai poduucai c^Λagac^Λt^Λ vuvac^Λna mui oodami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi ^Λgai Jerico^Λra dai aid^Λsi cavuvaquimi abiaad^Λt^Λ ^ΛSuusi ^Λamadu ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ dai muidutai aa oodami, vai ^Λmo c^Λali main^Λaadami Vatimeo t^Λagiducami Timeo marad^Λ, voi ugidiana daacatai gata^Λan^Λi oidicami. ⁴⁷ Dai aid^Λsi ca^Λ ^Λc^Λali ismiaadimi ami ^ΛSuusi otoma iñ^Λoquidimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Suusi Davi cajiudad^Λ soig^Λallda aan^Λc^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, d^Λamos ^Λc^Λali vaamioma iñ^Λacai daid^Λ icaiti:

—Davi marad^Λ soig^Λallda aan^Λc^Λd^Λ —asc^Λaiti.

⁴⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi c^Λquiva, daid^Λ it^Λt^Λdai g^Λaaduñi:

—Baigovai av^Λr vaid^Λ —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λoodami vai ^Λmain^Λaadami dai av^Λnaquidimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Baigi g^Λaliada, otoma ic^Λquiva, g^Λvaidiava ^ΛSuusi —ast^Λt^Λdai.

⁵⁰ Taid^Λ ^Λc^Λali otoma maigovai daitu g^Λsuaa dai otoma c^Λquivacai ii siaaco daacatadai ^ΛSuusi. ⁵¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ip^Λlidi aapi isg^Λduiñda aan^Λ? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λmain^Λadac^Λd^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, n^Λada iñ^Λalidi aan^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁵² Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Casi aapi istutuidi isim^Λdagi, giñ^Λvaavoiu aapi casc^Λd^Λ can^Λnaava —ast^Λt^Λdai.

Mospot^Λi ^Λgai taid^Λ ^Λc^Λali istui isn^Λnaavagi, dai o^Λi ^ΛSuusi voiyamu.

18 Taid_Λ Λbait_Λguucacamigad_Λ Λpapaali Λmadu Λmaat_Λtuldiadami s_Λalicami c_Λ iscaiti ΛSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, po_Λlidadai isv_Λasi oodami vaavoituda agaitadai. Vaid_Λ Λoodami v_Λascatai mait_Λagaitadai isducatai g_Λnt_Λagitoagi ca_Λcatai isducatai mamaat_Λtuldi ΛSuusi. 19 D_Λmos ΛSuusi mostuca tai ii abiaad_ΛΛ.

20 Dai siaadico quiamoco d_Λgavusai Λgai dai t_ΛΛ Λiigosi d_ΛΛd_Λ vai cagaquis-
api tatacad_Λaiñd_ΛΛ abiaad_ΛΛ. 21 Taid_Λ ΛPiiduru t_Λgito daid_Λ it_Λt_Λdai Λgai
ΛSuusi:

—Mamaat_Λtuldiadami, dañi goiigosi d_ΛΛd_Λ ismaac_Λd_Λ ñiooquidi aapi
tacavo ticagaquis —ast_Λt_Λdai.

22 Taid_Λ ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. 23 S_Λalic_Λd_Λ ang_Λnaagidi, sai tomasioor_Λ
sioor_Λ s_Λalic_Λd_Λ c_Λga giñvaavoitudadagi c_Λga istutuidi isvuaadagi naana
maasi istumaasi s_Λalic_Λd_Λ sijiacami. 24 Casc_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai m_Λsiaascad_Λ
taan_Λdagi Diuusi amo istumaasi g_Λnmamaadi_ΛΛ dai m_Λssalic_Λd_Λ
vaavoitudadagi is_Λgai istutuidi isg_Λnmaquiagi viaacamu aapima
m_Λstumaasi taañiagi. 25 Dai m_Λsiaascad_Λ gamamadadagi m_Λsviaacagi amoco
g_Λnsaayu oigaldavurai, vai giñooga ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_ΛΛ daja g_Λnoigaldana
g_Λnsomaascamiga Λp_Λ. 26 Dai m_Λsiaapim_Λ maioigaldagi, tomali g_Λnooga
ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_ΛΛ daja mait_Λnoigaldamu Λp_Λ —ast_Λt_Λdai.

27 Dai amaasi aayi Λgai apamu Jerusaleen_ΛΛ. Dai aid_Λsid_Λ ΛSuusi
Λg_ΛΛ quiupaigad_ΛΛ ajudidū Λrana aim_Λraitadai, tai miaad_ΛΛ guuquiva
Λbait_Λguucacamigad_Λ Λpapaali Λmadu Λmamaat_Λtuldiadami s_Λalicami,
Λmadu Λson_ΛΛ guucacami, 28 daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuma s_Λalicamic_Λd_Λ ivueeyi aapi imaasi? ¿Toor_Λ g_Λmaa s_Λalicami pasai
pomaasi ivuaadana? —ast_Λt_Λdai.

29 Taid_Λ ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_ΛΛn Λp_Λ g_Λnt_Λcacagi amo istumaasi m_Λsc_ΛΛga giñaa noragidagi dai
giñagidagi istumaasi giñt_Λcaca iñgai, nai aana Λp_Λ g_Λnaagidagi istuma
s_Λalicamic_Λd_Λ ivueeyi aan_Λ gomaasi. 30 ¿Toor_Λ ootoi ΛVuaana sai v_Λpaconana
oodami, Diuusi, oodamio? Agav_Λv_Λr_Λi, noragida —ast_Λt_Λdai ΛSuusi.

31 Vaid_Λ Λc_Λc_ΛΛli aipaco g_Λnaagidimi daid_Λ icaiti:

—Ispot_Λiya aat_Λm_Λ sai Diuusi ootoi ΛVuaana goovai pov_Λr_Λt_ΛΛdan tada
t_Λsai tuisi maivaovaitu. 32 Isbai pot_ΛΛna aat_Λm_ΛΛo sai oodami ootoi —ascaiti
Λt_ΛΛaan_Λdami.

Ali_Λ Λb_Λiditadai Λgai Λoodami casc_Λd_Λ. C_Λga maat_Λcatadai Λgai si_Λoodami
s_Λalic_Λd_Λ vaavoitudai si_ΛVuaana Λr_ΛDiuusi ñiooquituldiadami_Λg_Λcatadai.

33 Dai amaasi it_Λt_Λdai Λgai ΛSuusi:

—Mait_Λat_Λmaat_Λ sior_Λ ootoi ΛVuaana —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Tomali aan_Λ anmait_Λnaagidagi tuduid_Λ istuma s_Λalicamic_Λd_Λ ivueeyi
aan_Λ gomaasi —ast_Λt_Λdai ΛSuusi.

12

1 Amaasi ΛSuusi g_Λaagacai mamaat_Λtuldimi cuentoc_Λd_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Amo imidagai oidacatadai amo c_Λali dai li uuvasi g_Λd_Λv_ΛΛragana, dai
sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagada. Daid_Λ idui Λp_Λ
amo vaaqui t_Λcavacami dai abiaad_ΛΛ nuucadaca agai v_Λasi g_ΛΛasi.

Dai gooquiara taajucamicada maa gaaasi aa oodami dai macasi ii. ² Dai aidasi aayi yooaragai ootoi agai amoco gapiooñiga sai mataanana laata vuadami auuvasi varagada siilaqui aacatada. ³ Damos laata vuadami bai aootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugada dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taida laamuda ootoi amai piooñi, matai agai maicarai, dai saasarai mooda dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosootoii ara. ⁵ Taida laamuda ootoi amai gapiooñiga, matai agai muua. Dai gooquiara laamuda ootoi mui aa pipiooñi matai lamoco soidoodai dai saasarai tuucugada dai aa coi.

⁶ Dai maracatada iacalli amo calli dai alia oigadaitada dai cuugatara ootoi poliditai: “Giñmara gia siaadara maisiaa duutudana agai”, asallidi. ⁷ Damos laata vuadami tagacai, aipaco ganaatagidimi daida icaiti: “Gooviava agai ismaacada ajjagai vaasi oogada vustuidada gaagai tasmuaagi dai poduucai aatama artutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bai dai muua dai dajoi ugidiana daitu atuucugada —astatada iasuusi.

⁹ Dai amaasi iasuusi tacacai atataanadami daida itatada: —¿Isduuñimu atuidacami adavarai apipiooñi? Divimu agai dai codimu laata vuadami dai maaquimu agai adavarai aa oodami.

¹⁰ Aapima calli maata isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara daida icaiti: Asallicami viaacami ismaacada daasa aagai Diuusi atataanadamigada ajjudidiu gajiaadara viaa agai.

Dai agai tagai vaa ismaacada vaamioma gataanada agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi ara amo istumaasi callagaducamicamu agai vatarara ismaacada vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatada iasuusi.

¹² Dai maata calli atataanadami isagai aagada mallidi iasuusi cascada aagai acuento. Dai baiya aliditada atataanadami iasuusi dai maisagi damos abaiditada agai aoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiara ootoi atataanadami lamoco fariseo lamadu lamoco aEroodasi aaduñda sai naidana sabai aagatudana agai iasuusi amo istumaasi istumaasi vui caatacagi ajjudidiu vaavoidaragada vai poduucai gapigara vaaajagi agai dudunucami ara. ¹⁴ Tai agai aayi siaaco daacatada iasuusi daida itatada:

—Mamaatatuldiadami, maata aatama sai istumaasi aagai aapi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi odamicada siarganviipidacami siarsoituutuigami ara. Mosgamamaatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¿Callagaisi tasaa namaquida aatama gocuota agaa baitacaacamigada aromamanu cho sio? —astatada agai iasuusi.

¹⁵ Damos iasuusi maacatada ismosvuiirumada aliditada agai daida itatada:

—Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasida giñvuiirumada alidi? Giñtagidavurai amo tumiñsi ismaacada calla gaaa namaquidi aapima acuota nai naida aana —astatada.

¹⁶ Matai tagi. Vaida iasuusi nanaidi daida itatada:

—¿Vooora mooda dai vooora taataragada viaa gotumiñsi? —astatada.

Taida agaa aa noragi daida itatada:

—Agaa maitacaacami mooda dai taataragadaava —astatada.

¹⁷ Taida iasuusi itatada:

—Maacavurai baitacaacami istumaasi artuidada, dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi ara, agai tagaa baitacaacami tavaagigara cascada —astatada iasuusi.

Taid^Λ ΛCACAΛli mait^{ΛΛ} istumaasi gANTATAgitoagi caACatai isducatai aa nor-
gidi ΛSuusi.

¹⁸Tai amaasi iji ΛΛmoco saduseo siaaco daacatadai ΛSuusi. Asaduseo pocaiti
sai maioidaga duaacaragai coidad^Λ VΛΛTARA, casc^ΛΛ it^ΛT^Λdai Λgai ΛSuusi:

¹⁹—Mamaat^ΛTuldiadami, Moseesacaru oojisicami g^Λr^{vii} vai pocaiti sai
is^Λmo c^{ΛΛ}li muquiagi dai viaagi g^Λooñiga maiquiaa maamatac^Λi abaana, Λgai
said^Λ Λsuculid^Λ g^Λaaagai isV^{ΛΛ}Λnagi Λviuudu dai maamatagi abaana Λgai is-
maac^ΛΛ muu VΛΛTARA. ²⁰Cuvaracamicatadai g^Λnsi^ΛΛg^ΛΛm^Λ. Taid^Λ ΛV^ΛΛsi
gasi^ΛΛgi ooñigai dai muu maiquiaa maamatac^Λi. ²¹Tai Λmo suculid^Λ VΛΛNA
Λviuudu dai muu ΛP^ΛΛ maiquiaa maamatac^Λi. Taid^Λ Λg^ΛΛmai suculid^Λ VΛΛNA
dai podui ΛP^ΛΛ. ²²VΛΛ cuvaracami podui Λgai vaa ooqui dai VΛΛsi coi
maimaamatac^Λi, taida muu Λooqui ΛP^ΛΛ. ²³Dai si^ΛΛscad^Λ duduaacagi Λgai
dai Λpamu oidacagio ismaac^ΛΛ arcunad^Λcamu Λooqui VΛΛ cuvaracami
Λrcunad^Λcatai tami oidi daama —ast^ΛT^Λdai Λsaduseo.

²⁴Tai amaasi ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛT^Λdai:

—Maic^ΛΛga gANTATAgit^Λi aapim^Λ maimaatac^Λtai iscaiti Diuusi ñiooquid^Λ dai
tomali maimaatac^Λtai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵Si^ΛΛscad^Λ duduaacagi
coidad^Λ camaicuncatai tomali maioñtai, mos^Λp^Λn ducamicana Λgai Diuusi
t^ΛΛaañicarud^Λ t^ΛV^Λagiar^Λ. ²⁶G^Λnaagidamu aana Λmo istumaasi aagaitai god-
uaacaragai. Canaidi aapim^Λ Moseesacaru oojad^Λ siaaco ooja Λgai istumaasi
aagidi Diuusi Λmo uusi iipodaiñdar^Λ siaaco m^ΛΛcatadai tai dai aagidi sai
oidaga duaacaragai. Tomasi cat^ΛV^Λp^Λi Λpadui sicoi Avraañicar^Λ dai Isaacaru
dai Jacocar^Λ V^ΛΛsicar^Λ pocaiti Diuusi: “Aana an^ΛT^ΛDiuusigad^Λ Avraañi dai
Isaa dai Jaco dai aa ΛP^ΛΛ” —ast^ΛT^Λdai Diuusi. ²⁷Λgai Diuusi Λmadu
daraaja t^ΛV^Λagiar^Λ Diuusi Λr^ΛDiuusigad^Λ ismaac^ΛΛ cat^ΛV^Λagiar^Λ daraaja dai
ismaac^ΛΛ iimia Λgai t^ΛV^Λagiamu. Casc^ΛΛ g^Λnaagidi aana masai maic^ΛΛga
gANTATAgit^Λi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidad^Λ —ast^ΛT^Λdai ΛSuusi
Λsaduseo.

²⁸Tai ami divia ΛP^ΛΛ siaaco daacatadai ΛSuusi Λmoco Λmamaat^ΛTuldiadami
s^ΛΛlicami, Λgai ca^Λ istumaasi aatagaitadai ΛSuusi Λmadu Λsaduseo dai
maat^Λcatadai Λgai is^ΛSuusi c^ΛΛga aa noragi, casc^ΛΛ it^ΛT^Λdai Λgai ΛSuusi:

—V^ΛΛsi ismaac^ΛΛ ip^Λlidi Diuusi Λsivuaadagi t^Λtumaasi vaamioma g^Λaaagai
tasivuaadagi? —ast^ΛT^Λdai Λmamaat^ΛTuldiadami s^ΛΛlicami.

²⁹Taid^Λ ΛSuusi it^ΛT^Λdai:

—Pocaiti Diuusi ñiooquidar^Λ: “Giñca^ΛΛcavurai Isireliar^Λ oidacami
Λcaliodamiava Λrg^Λr^ΛDiuusiga dai mos^Λca Λmadugava Diuusi. ³⁰Oig^Λadañi
Λcaliodami g^ΛDiuusi V^ΛΛsi g^Λib^Λdac^ΛΛ, dai V^ΛΛsi g^ΛΛgitoidac^ΛΛ, dai V^ΛΛsi
g^Λg^Λvucadac^ΛΛ”. Goovai ΛT^Λgai ismaac^ΛΛ vaamioma g^Λaaagai isivuaadagi.
³¹Dai gotordad^Λ baitoma pocaidaga ΛP^ΛΛ. “Oig^Λadañi g^Λaaaduñi poduucai
p^Λsduucai g^Λoig^Λdai aapi Λgi”. Goovai V^Λg^Λoocai Λgai dai vaamioma g^Λaaagai
is^ΛΛgiadagi —ast^ΛT^Λdai ΛSuusi.

³²Taid^Λ Λmamaat^ΛTuldiadami s^ΛΛlicami it^ΛT^Λdai:

—G^Λ c^ΛΛga aagai aapi mamaat^ΛTuldiadami. Vaavuava ismaac^ΛΛ aagai
aapi, sai mos^Λca Λmaduga Diuusi sai maitipu amai mos^Λca Λmoco. ³³Dai sai
g^Λaaagai tasoig^Λadagi Diuusi V^ΛΛsi g^Λrib^Λdac^ΛΛ, dai V^ΛΛsi g^Λr^ΛΛgitoidac^ΛΛ,
dai V^ΛΛsi g^Λrg^Λvucadac^ΛΛ, dai t^Λsai oig^Λdaiñi g^Λraaduñi poduucai
t^Λsduucai g^Λoig^Λdai aat^Λm^Λ Λgi. V^ΛΛsi gomaasi vaamioma nam^Λga
is^Λvustaqui dai aa naana maasi ismaac^ΛΛ coodaiña oodami dai m^Λm^Λaiña

Diuusi vΛatarΛ siaa duutudaitai Diuusi —astΛtdai ΛmamaatΛtuldiadami sΛalicami.

³⁴ Dai aidΛsi caΛ ΔSuusi iscΛaga aa noragi ΛmamaatΛtuldiadami sΛalicami itΛtdai:

—Baitoma maatΛ caΛcan caiti aapi isducatai gatΛaanΛi Diuusi —astΛtdai ΔSuusi.

Tai tomali Λmaadutai camaitΛpΛali istacacagi vaamioma.

³⁵ ΔSuusi mamaatΛtulditadai Λoodami agΛΛ quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu, daidΛ itΛtdai:

—¿TuisidΛ pocaiti mamaatΛtuldiadami sΛalicami, saidΛ ΛCristo rDavi cajiudadΛ? ³⁶ Vai Λgai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi IbΛadΛ daidΛ icaiti: “ΛCristo rgiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potΛtdai ΛCristo:

“Gamaaquimu aanΛ Λmo sΛalicami ismaacΛdΛ vaamioma namΛga.

Dai ugititudamu aanΛ vΛasi ismaacΛdΛ gΛvuidΛrΛ vΛatΛcagi”, astΛtdai Diuusi.

Ascaiti DavicarΛ aagaitai ΛCristo.

³⁷ ¿Ducatai istutuidi ΛCristo siarDavi cajiudadΛcagi vai Λagi ΔDavi giñDiuusiga aagadagi? —astΛtdai ΔSuusi.

DaidΛ Λoodami sΛalicΛdΛ muiducataidai dai baiganΛliaragacΛdΛ caΛcatadai istumaasi aagai ΔSuusi.

³⁸ DaidΛ itΛtdai ΔSuusi Λoodami aidΛsi mamaatΛtulditadai:

—MaitvΛr Λpan duucaid ivuaada aapimΛ gomamaatΛtuldiadami sΛalicamicΛdΛ, ismaacΛdΛ oojoidi iscΛagaducΛmi gΛnaadadagi yuucusi, dai oojoidi mΛscucuanadagi gΛnvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña cΛcΛagaducΛdioma daraicarui Λjudidíu quiquiupaigadΛrΛ, dai siaaco gacuaada goovai cΛcΛagaducΛdioma daraicarui oojoidi isdadarΛdagi. ⁴⁰ Dai Λsidiña goovai vipiudu baabaquidΛvio dai tΛvΛpi gamamaadaiña sai maimaatΛcana oodami issoimaasi ivueeyi Λgai. Goovai tuduidΛ Λgai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astΛtdai Suusi Λoodami.

⁴¹ Λmo imidagai agΛΛ quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu daacatadai ΔSuusi vuidΛrΛ Λcajojoñi siaaco gΛtuaadana tumiñsi Diuusi aa duiñdadΛ vΛatarΛ. Daacatai Λaidi Λgai vaidΛ agΛnviipidacΛdΛ muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñiΛrΛ.

⁴² Tai ami aayi ΛpΛ Λmo viudu soitigami dai Λmo cajoñiΛrΛ tuaa goo sintavo.

⁴³ Tai amaasi ΔSuusi vai gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

—SΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai idi viudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi sivΛascatai gogaa ismaacΛdΛ muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ VΛascatai goovai motueeyi ismaacΛdΛ cababavitocΛi, dΛmos goooqui soitigamicatai motuaa vΛasi ismaacΛdΛ viaacataidai istucΛdΛ oidacagi —astΛtdai ΔSuusi.

13

¹ Dai aidΛsi vuusai ΔSuusi agΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ Λjudidíu tai Λmaadutai ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, dañi vΛΛ sigiamaasi goojodai ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ duñisi gogΛΛ quiuupai dai gogΛgΛrΛ baabaqui —astΛtdai.

² DΛmos ΔSuusi itΛtdai:

²¹ Amaasi isamaadutai povantatadagi: “Dañi tami daja Cristo”, masiapovantatadagi: “Dañi maca daja”, maitavar vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saida atCristo dai pocaitiada agai saida rDiuisi ñiñoquituldiadamigada, daida ivuaada agai naana maasi gagarducami dai poduucai vupuirumadada agai asta agai ismaacada Diuisi agai covai vuvaitu isistuidiagi. ²³ Damos aapima avar baiganduca cascada llaquiasdara abiaadara ganaagidi ana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi silascada cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai giñña agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suulligia agai tavaagiñdara, dai vasi istumaasi oidaga tavaagiara gigivucudamu. ²⁶ Dai amaasi giññagimu oodami ana iñsmaacada viaa amo sallyicami, iñsimalacada imaladamu icomai saagida guvucadagaicada, dai Diuisi dadadaquigada lamadu. ²⁷ Dai ootosamu ana giñtataañicarai sai agai lmpaidana vasi oodami ismaacada Diuisi covai vuvaitu vasi oidi-giññdara dai vasi tavaagiñdara.

²⁸ Maatavurai aapima idi ñiñoqui iñsmaacada ganaagidia iñagai ana aagaitai liigosi: silascada momiacagi mamarada dai iipoidagi aagada poduucai camaataca iscamiaadimi taaco. ²⁹ Poduucai lara masilascada naijadagi iscasi aravuidagi gomaasi ismaacada caaagidi ana camaataca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Iñsmaacada ganaagidi ana arvaavoi sai gomaasi arañña agai maiquiaa ugitalcaci oodami sivi oidacami. ³¹ Tavaagi dai davaraai ugigitimu, damos giññoqui maiugitimu.

³² Damos tomali amaadutai maimaata silascada tomali siuu duucu, tomali lDiuisi talaañicaruda tavaagiara daraajatai maimaata, tomali ana Diuisi maradacatai. Mosalgi garooga Diuisi agai dai maata.

³³ Cascada gaagai masbaiganducagi, dai gamamadadagi maitavamaata silascada ajia agai caa duucu. ³⁴ Gomaasi arapan ducami amo cali silascada imiagi sibacai malacasi. Maiquiaa imacai vipiidiña agai gapipiooñiga lamadutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai ana lara imia iñagai dai maimaata siuu duucu divia iñagai cascada baigavar ganduca maimaatacatai siuu duucu divia iñagai ana silamo imidagai urunucu, siara aran tucara, siara cuujuicai tacucu, siara maasicai. ³⁶ Todian duucai divimu ana dai cascada gaagai masbaiganducagi. ³⁷ Istumaasi ganaagidi ana aapima arvascatai vatarara. Baigavar ganduca —astadai lSuusi gamamaatardamiga.

14

¹ Dai gooca tasai vilagacatadai gopascua vatarara. Gopascua arasiasa dudagai istuigaco ljudidiu talagitoiña aidasi Diuisi calagacara vuvaitu Ejiipitu-aiñdara. Vaidal baitaguucacamigada lapaali lamadu amamaataltuldiadami sallyicami gaagaitadai isducatai yaafagidacai baijiagi lSuusi dai muaagi.

² Damos icaititadai agai:

—Baiyoma asta silascada daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucai maitarvui baacoagi oodami —ascaiti.

³ Vaidal lSuusi Betaaniara daacatadai Simuñi quidiara. lSimuñi llaquioma viaacatadai acocodagai ismaacada duvaldi gatuuucuga damos cadueeyi agai. Dai aidasi mesa vuidara daacatadai lSuusi, tai ami divia amo ooqui dai

bΛacati amo tucayu alavastrocΛΔΛ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛalicΔΔΛ namΛacami. Dai taapai atucayu dai ΔSuusi moodΛΓΛ tΔΛ Δasaiti sigian uuvaicΔΔΛ. ⁴ Tai ΔΛmoco ismaacΔΔΛ ami daraajatadai alia baacoi dai apico gΛanaatagidimi daidΛ icaiti:

—¿IstuisidΛ siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ CΛΛga gΛagaramudai goovai vaamiomacΔΔΛ isvaica sientio piisu dai ΔCΔΔΛ soñnamudai soitutuigami—ascaiti.

Dai sΛalicΔΔΛ baacoi Δooqui vui.

⁶ Damos ΔSuusi itΔΔdai:

—CasiavΛΓ maiñioocada aapimΛ gooqui vui. Goovai ismaacΔΔΛ iñduñi goovai ΔΓΛmo istumaasi cΛΛgaducami. ⁷ Soitutuigami vΛΔscΛΓΛ viaacamu aapimΛ gΛnsaagida, daidΛ istutuidi aapimΛ iscΛΛga iduiñdagi mΔsΔΛscΔΔΛ ipaliadagi. Damos aanΛ gia maisiuu vΛΔscΛΓΛ giññajjada agai aapimΛ. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. TΔΛ goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aanΛ cΔscΔΔΛ. ⁹ IsmaacΔΔΛ gΛnaagidi aanΛ Δrvaaivoi sai tomasi-aacoga siaaco gΛaagadagi Diuusi ñiooquidΛ vΛΔsΔΛ oidigi daama gΛagada agai ΔΔΛΛ istumaasi idui idi ooqui vΛrai poduucai tΔΛgitoda —astΔΔdai ΔSuusi.

¹⁰ Tai amaasi ΔUudasi Iscaliote, Δmoco Δbaivustaama dan gooca mamaatΔrdamigΔΔΛ ΔSuusi, ii daidΛ gaaataga agai ΔbaitΔguucacamigΔΔΛ Δpapaali ΔΛmadu dai baiduñia agai ñiooqui dai tΛgida agai agai ΔSuusi. ¹¹ Dai aidΔsidΛ caΔ ΔbaitΔguucacami imaasi alia baigΔnΔli dai aagidi agai ΔUudasi sai aa namΛquida agai. TaidΛ ΔUudasi gΛaagacai gaa isducatai gatΔΛgidagi ΔSuusi mΔsai muaana.

¹² Tai aayi ΔtucamidΔΓΛ tasΔΓΛ Δsiaa duudagai istuigaco tΔΛgitoiña Δjudidiu aidasi Diuusi cΛΛgacΔΓΛ vuvaitu EjiipituaiñdΔΓΛ dai istuigaco gacuaadana paana maicopodatudicami, dai gΔmumueeyiña Δmo ali cañiiru dai aa gΔdadaasdiña Diuusi. TaidΛ ΔSuusi mamaatΔrdamigΔΔΛ itΔΔdai ΔSuusi:

—Vaacoga ipΔlidi aapi tΔsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vΛΔtarΔ —astΔΔdai.

¹³ TaidΛ ΔSuusi ootoi gooca gΔmamaatΔrdamiga daidΛ itΔΔdai:

—Imivurai mΔΛca gΔgΔΓΛ quiiquiana, dai ami tΔΛgimu aapimΛ Δmo cΔli vai vaigΔtica agai Δmo aayi suudagi vΛrai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai vΛrai ami itΔΔda ΔquiΛΛcami: “AmamaatΔtuldiamami icaiti saaco cΔΛca Δtucavi siaaco gaugia agai idi siaa duudagΔΓΛ cuaadagai ΔΛmadu aatΔmΛ avΔΓ tΔΔa”. ¹⁵ SiΔgai gΔntΔΛgidamu Δmo tuucavi gΔducami gocua daama vaquiΔΓΛ tΔcaviacoga, cabaiduñisicami, vΛrai ami baiduñi Δcuaadagai —astΔΔdai ΔSuusi.

¹⁶ TaidΛ ΔmamaatΔrdamigΔΔΛ iji dai aayi ΔgΔgΔΓΛ quiiquiΔΓΛ, dai vΛsΔi tΔΛ isducatai aagidi ΔSuusi. Dai baidui Δcuaadagai Δsiaa duudagai vΛΔtarΔ.

¹⁷ Dai aidΔsi cadidia ami divia ΔSuusi ΔΛmadu gΔmamaatΔrdamiga. ¹⁸ Dai aidΔsi mesa vuiddΔΓΛ daraajatai gacueeyi agai, taidΛ ΔSuusi itΔΔdai:

—SΛalicΔΔΛ angΛnaagidi sai amaadutai aapimΛ ismaacΔΔΛ giñΛΛmadu gacueeyi giñtΛΛgida agai dudunucami siΔgai giñmuuamu —astΔΔdai ΔSuusi gΔmamaatΔrdamiga.

¹⁹ TaidΛ ΔmamaatΔrdamigΔΔΛ alia soigΔnΔli, dai vΛΔscatai tΔcacaimi daidΛ itΔΔdaimi:

—¿AanΔnsi ΔΔΛΔ? —astΔi Δmoco.

Tai Δmai potΔi ΔΔΛΔ:

—¿AanΔnsio? —astΔi ΔgΔmai.

²⁰ TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΔΔdai:

—Amaadutai aapim^Λ baivustaama dan goocaiñdar^Λava. Goovai ismaac^Λda giñsoiña cueeyi ^Λgai vaa asocoliar^Λ. ²¹ Aan^Λ iñsmaac^Λda viaa ^Λmo s^Λalicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquid^Λra d^Λamos si^Λsoimaa taatamu goca^Λli ismaac^Λda giñta^Λagida ^Λgai sioma^Λ arc^Λgaicamudai goca^Λli va^Λatar^Λ ismai^Λvuusaimudai tami oidigi daama —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²² Dai aidasi gacuaadatadai ^Λgai, taid^Λ ^ΛSuusi b^Λi ^Λpaana dai gamamagi dai saasacai maa g^Λmamaat^Λardamiga daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Ugavurai idi paana. Idi ^Λrgiñtuucuga —ast^Λt^Λdai.

²³ Dai b^Λi ^Λpa^Λ ^Λmo viaacami uuvasi varagad^Λ dai gamamadacai maa ^Λpa^Λ tai va^Λscatai ii ^Λvaasuaiñdar^Λ. ²⁴ Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Idi ^Λrgiñ^Λara ismaac^Λda aastia ^Λgai muucucai aan^Λ sipoduucai g^Λoig^Λldamu soimaascamigad^Λ tomasioor^Λ sioor^Λ vaavoitudagi. Dai gomaasic^Λda canamaaca ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ gooquirdad^Λ. ²⁵ S^Λalic^Λda ang^Λnaagidi, ansai camai^Λda iñ^Λgai uuvasi varagad^Λ asta iñsi^Λascad^Λ iiyagi utudui ma^Λca siaaco gata^Λaan^Λi Diuusi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi gamamaat^Λardamiga.

²⁶ Dai can^Λacai ^Λmo naidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Va^Λscatai aapim^Λ ^Λgi giñviaa ^Λgai sivi tucar^Λ. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λra: “Gamuaatudamu pastuuru sicañiirugad^Λ aipaco iimimu”. ²⁸ D^Λamos si^Λascad^Λ ^Λpa^Λmu duaaca aan^Λ ^Λpa^Λga aimu aan^Λ Galileana isaapim^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁹ Tai amaasi ^ΛPiiduru it^Λt^Λdai:

—Tomasi va^Λscatai g^Λdagito aan^Λan gia mait^Λdagitoagi —ast^Λt^Λdai.

³⁰ D^Λamos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^Λalic^Λda ang^Λaaagidi sai sivi tucar^Λ maiquiaa goocuja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag ^Λgai p^Λsgiñmaata —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³¹ D^Λamos ^ΛPiiduru vaamioma guvucamic^Λda ñioo daid^Λ icaiti:

—Tomañsi aapi g^Λmadu muu maitan^Λstuagi iñsig^Λmaata —ast^Λt^Λdai.

Tai va^Λscatai pot^Λi ^Λpa^Λ.

³² Dai amaasi aayi ^Λgai ^Λmap^Λca^Λra siaaco Getasemani ta^Λgidu, taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λardamiga:

—Tami av^Λr darai^Λva naida aan^Λ ma^Λca gamamaadagi —ast^Λt^Λdai.

³³ Dai vaidacai ^ΛPiiduru, ^Λmadu ^ΛJacovo, ^Λmadu ^ΛVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soig^Λalidi. ³⁴ Daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λgai g^Λmamaat^Λardamiga:

—S^Λalic^Λda soig^Λalidi giñibadaga muquidan tada. Tanasi av^Λr vii aapim^Λ, d^Λamos maitav^Λr cocosi —ast^Λt^Λdai.

³⁵ Dai baitaquioma ii, dai cupuliaco voi d^Λv^Λarapi daan^Λi Diuusi sai isbaigacamudai iducai maisoimaa taatamudai ^Λgai istumaasi casi ^Λpa^Λduña agaitadai aid^Λ. ³⁶ Daid^Λ aduucai gamamadai ^ΛSuusi:

—Giñooga, aapi va^Λsiaacatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aan^Λ d^Λamos vai mait^Λpaduna iducatai aan^Λ ip^Λliadagi mos^Λca isducatai aapi ip^Λliidi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi g^Λooga.

³⁷ Dai amaasi ii ^Λgai siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λardamigad^Λ vai cocos^Λacataidai, daid^Λ it^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛPiiduru:

—Simuñi, ¿coosopasi? ¿Maitapasistui isnaadagi tomas ^Λmo ora?

³⁸ Maitav^Λr cocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi g^Λnduifituldana ^ΛDiaavora. Aapim^Λ iduñia ^Λliidi istumaasi Diuusi ip^Λliidi dai va^Λscara maitistui isnaadagi dai maidaan^Λi aapim^Λ Diuusi sai g^Λnsoiñana —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

39 Dai imacai gamamagi ASuusi apamu agai vaa ñiooquicada. 40 Dai apamu ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada vai apamu cocosacatadai, alia cocosimucata dai agai mossusuligai vupuida. Dai maimaatacatadai agai isducatai aa noragidagi ASuusi. 41 Dai apamu gamamada agai ASuusi daida itatadai gamamaatardamiga:

—Sivivar gia cocosi daida ganiibasta. Casia calagadu, casi ataayi masiuu duucu giñtagida agai aan ismaacada viaa amo samicami giñtagida magari soimaasi ivuaadami. 42 Vaapaigivurai, timada. Casia bodafaf imai ismaacada giñtagida agai —astatadai ASuusi.

43 Dai quiaa ñioocaitadai ASuusi tai ami divia AUudasi. Agai lamoco abaiivustaama dan gooca mamaatardamigada ASuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Agai arojootosadacatadai apapaali baitaguucacamigada lamadu amamaatatuldiadami samicami, ajudidiu sonarguucacamigada lamadu. 44 Daida AUudasi ismaacada gatagida agaitadai ASuusi caagiditadai agai aoodami:

—Ismaacada usupiga aan agiava agai varai bai dai calaga vulicami bacai —astatadai.

45 Dai mosaayi siaaco daacata dai ASuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, mamaatatuldiadami —astatadai.

Dai usupi. 46 Matai otoma bai dai vulicami bacai.

47 Damos amaadutai ismaacada ami daraajatadai vusaitu gacusiru dai iquita amo naacada abaitacacacamigada papaali pioofigada. 48 Taida ASuusi itatadai aoodami:

—¿Tuimasi dada aapima dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñbaquia agai, ducami siaana lamamo asivogamicagi? 49 Vlas tasai gansaagida daacana aan agaa quiupagadafaf ajudidiu dai gnmamaatatuldiña Diuusi ñiooquida, matai tomali amo imidagai maitimbai. Damos poduucai idui aapima vaid apaduuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquidafaf —astatadai ASuusi.

50 Tai vascatai amamaatardamigada voopoi dai lagi viaa ASuusi.

51 Damos amo galapi apiaoiditadai ASuusi dai maitaadacata dai yuucusi mosamo icuusi taigigi matai bai agai icusdaifndafaf. 52 Tai agai anaasi viaa galicuusi dai mosmala.

53 Matai baidacai ASuusi abaitacacacamigada apapaali, taida ganampagi vlassi apapaali tataanadamigada lamadu sonarguucacamigada ajudidiu lamadu amamaatatuldiadami samicami. 54 Vaida apiiduru mosmalacsdafaf oiditadai agaa baitacacacamigada papaali tuisiquigadafaf ucami. Anaasi tuisicana vii agai lamadu sandaaru gacada tai.

55 Vaida atataanadamigada papaali lamadu vlassi sonarguucacamigada ajudidiu lamadu dudunucami gatcacaitadai astuma soimaasi idui ASuusi daida gataañia agai muaragai. Damos maitaa agai istumaasi soimaascami vui ASuusi. 56 Vai muidutai mosyaatagai ASuusi, dai maiamadugan duucai aagai. 57 Vai aa mosyaatagai daidi caiti:

58—Aatama cal vaidi icaiti goovai: “Aanaan daitudagi gogaa quiupagada ajudidiu ismaacada idui oodami dai vaica tasaicada apamu iduñimu aan mai quiupai dai agai maitaroodami duñidaca agai”, pocaiti goovai —asci aoodami.

59 Damos vascara maiamaduga maasi ñioocai aoodami.

⁶⁰ Tai amaasi aḡaḷ baitaḷcaaacamigada ḷpapaali caḷquiua vaḷscatai saagida daida itaḷdai aḡai aḷsuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai aḷvui? ¿Maitapas gaaa noragida aḡai? —astaḷdai.

⁶¹ Damos aḷsuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida abaitaḷcaaacamigada papaali apamu taacacai daida itaḷdai:

—¿Aapipasi araCristo Diuusi marada? Diuusi gia siaa duutadai aatama —astaḷdai.

⁶² Taida aḷsuusi itaḷdai:

—Aḷa Diuusi maradana. Dai aapima giñtagimu aana siḷscada Diuusi ismaacada saḷlicada viaa guvucadagai giñmaaqiagi amo saḷlicami dai giñtagimu aapima siḷscada tavaagiaiñdara imada aana iicomai saagida —astaḷdai aḷsuusi.

⁶³ Taida abaitaḷcaaacamigada papaali saasarai aḷyuucusi baamuca caacatai istumaasi aḡai aḷsuusi daida itaḷi:

—¿Tuisida gaagaiña aatama vaamioma naijadami? ⁶⁴ Aapima cacala isducatai caiti goovai sai apantuiga Diuusi. ¿Matumaasi taḷgitoi? —astaḷdai.

Vai vaḷscatai aagidi sai gataaana muaaraga.

⁶⁵ Vai amoco sisividimi, dai iñapai vuivasada dai aḷvai daida itaḷdai:

—Maatñi toora aḡaḡa —astaḷdai.

Vaida asandaaru vuivasana aḷvai.

⁶⁶ Vaida aḷPiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia amo cusñirugada abaitaḷcaaacamigada papaali. ⁶⁷ Dai naiditai istaicovai daja aḷPiiduru calaga aḷtaḷgito nañaidi daida itaḷdai:

—Aapiapa ara amadu aimaraiña aḷsuusi Nasareeta oidaada —astaḷdai.

⁶⁸ Damos aḷPiiduru asto daida itaḷdai:

—Maitan maata aana aḡai, tomali maimaata aana pastumaasi aḡai aapi —astaḷdai.

Dai ii aḷPiiduru abiaadara dai quitaagiña caquiua. Tai cuujui amo tacu caliaa. ⁶⁹ Taida acusñiru arapa vui nañaaava aḷPiiduru daida itaḷdai aḡai ismaacada ami daraajatadai:

—Goovivar aduñda gomasapicada —astaḷdai.

⁷⁰ Damos aḷPiiduru asto. Tai bolaascada aḡai ismaacada ami daraajatadai apamu itaḷdai aḡai aḷPiiduru:

—Saḷlicada paraduñda aapi goSuusi. Galileeta oidaami aapi ara di, dai apa maasi ñioocai aapi goSuusi aaduñda —astaḷdai.

⁷¹ Vaida aḷPiiduru galnaasi ñiooquimi daida icaiti:

—Maata Diuusi nai aana maimaata gocali ismaacada aḡai aapima —astaḷdai.

⁷² Tai arapa cuujui tacu caliaa, taida aḷPiiduru taḷgito istaḷdai aḷsuusi sai maiquiaa cuujucacai tacucu goocuaḷa aḡai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaata aḷsuusi. Dai taḷgito aḡai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasica aḷampagi atataaanaadamigada apapaali, amadu asonarguucacamigada aḷjudidiu amadu amamaataḷtuldiamami saḷlicami, amadu vaḷscatai tataaanaadami. Dai vulicami baca aḷsuusi dai taḷgi aḷPilaato.

² Taida aḷPilaato taacacai daida itaḷdai:

—¿Aapipasi arraigada aḷjudidiu? —astaḷdai.

TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—Δja, poduuquiava pasducatai agai —astΛtΛdai.

³ VaidΛ ΔtΛtΛaanΛdamigadΛ Δpapaali naana maasicadΛ gΛpiΛra vuupaimi.

⁴ VaidΛ ΔPilaato Δpamu itΛtΛdai ΔSuusi:

—¿Maitapas gaaa noragida agai tomali Δmo ñiooqui? Dañi vΛΛ naana maasicadΛ gΛpiΛra gΔvuupai goovai —astΛtΛdai.

⁵ Δmos ΔSuusi maiia noragi tomali Δmo ñiooqui. CascadΛ ΔPilaato maitΛtΛgaitadai istumaasi tΛgitoagi.

⁶ VaidΛ ΔPilaato dadagitoiña Δmo maisapicami aidΛ siaa duudagΛra Δagi poduucai gΔviidacatađai agai isdadagitoldiadagi Δoodami Δagi ismaacadΛ ipaliadagi agai. ⁷ Vai ami maisacariΛra cuupicatadai Δmo cΛΛli Baraavási tΛΛgiducami ΔΛmadu aa ismaacadΛ coitadai oodami Δmo cocodiΛra. ⁸ Tai ami dada Δoodami dai aagidimi ΔPilaato saidΛ iduuna poduucai isduucai ivuaadana agai vΛΛsi uumigi. ⁹ TaidΛ ΔPilaato aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Ipalidimasi isgΔndagitolda aanΛ gΛnraíga? —astΛtΛdai.

¹⁰ ΔPilaato maatacatadai isΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Δpapaali vui baacoicatadai ΔSuusi. Agai cΛΛdaitadai ΔSuusi oidatucuitai mui oodami dai cascadΛ gatΛagi ΔSuusi. ¹¹ Δmos ΔtΛtΛaanΛdamigadΛ Δpapaali avΛnaqui Δoodami sai baiyoma gataanΛna ΔBaraavási. ¹² TaidΛ ΔPilaato tΛcacai daidi tΛtΛdai:

—¿Dai tumaasi ipalidi aapimΛ isiduiña aanΛ goocadΛ ismaacadΛ Δjudidíu raígadΛ aagai aapimΛ? —astΛtΛdai ΔPilaato.

¹³ Tai agai ijiña daidΛ itΛtΛdai:

—Siisañi curusiaba —astΛtΛdai.

¹⁴ TaidΛ ΔPilaato itΛtΛdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovaio? —astΛtΛdai.

Tai agai apamu ijiña daidΛ itΛtΛdai:

—Siisañi curusiaba —astΛtΛdai.

¹⁵ VaidΛ ΔPilaato maitipaliditadai isvui baacoagi Δoodami cascadΛ dagitoli Baraavási, dai gatajai mΛsai gΛicarsana ΔSuusi dai gooquiΛra gatΛjai curusiaba siisaragai.

¹⁶ TaidΛ Δsandaaru vaidacai ΔSuusi tuisicamu dai ami Δmpagi vΛΛsi Δsandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daidΛ iduñi Δmo coronai uuparaicadΛ dai cΛΛsi sai apa maascana Δmo raí dai poduucai parunai. ¹⁸ Dai vΛΛscatai iñacai daidΛ icaiñi:

—Tan cΛΛca ΔraígadΛ Δjudidíu —ascaiti.

¹⁹ Dai Δmo ali uusicadΛ moodΛra gΔvai. Dai sisividi, dai gΛntootonacadΛ guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. ²⁰ VΛΛsi poduucai parunai agai dai gooquiΛra uupasi Δyuucusi moraduacadΛ dai Δagi yuucusedΛ aadi. Dai gooquiΛra vusaitu abiaadΛra dai curusiaba siisa agai.

²¹ Vai Δmo cΛΛli SireñiΛra oidacami Simuñi tΛΛgiducami agai ΔroogadΛ Leandro ΔΛmadu Rufo. Dai oidgaiñdΛra imaitadai agai dai amui daivusai mΛtai goguama cusuvi Δcurusi ismaacadΛ cusuvaticatadai ΔSuusi.

²² MΛtai bΛΛcai ΔSuusi ΔmapΛcΛra siaaco Gólgota aagaiña saidΛ itaiya Δlidi oodami moodΛ. ²³ Dai oida agaitadai agai uuvusi varagadΛ Δcocami vΛΛnacami miira taidΛ ΔSuusi maitipali isiyagi. ²⁴ MΛtai curusiaba siisa. VaidΛ Δsandaaru nΛΛñaitudai volao dai nΛida agai sooriatai vuiya agai ΔSuusi yuucusedΛ dai astumaasi ajia agai ΔΛmadutai.

²⁵ Quiaa arquiaamococatadai aidamasi curusiaba siisa asuusi. ²⁶ Daidaloojai masmaacadal ooja curusiaba dai agai mastuisidal gatajai muaraagai, icaiti arpa: “Raigadal judidiu”. ²⁷ Dai abaana asuusi ticurusiaba siisisa goocalasivogami arpa amoco salisa padala amai curusiaba dai agamai oogisa padala amai curusiaba. ²⁸ Poduucal aradui saidal araduuna ismaacadal agai oojiala ismaacadal icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucal naidi acristo”.

²⁹ Dai ismaacadal amui dagavuscail galnaasi niooqui suuligidi asuusi dai gidai ganmoomo parunaitai asuusi daidal italadai:

—Epa aapi pasmaacadal pocaiti pasaidal istutuidi isdaitudagi agal quiuupagadal judidiu dai vaica tasaicadal ivueeyi apamu, ³⁰ calagacarla igavuusaida aapi lagi dai lavañi curusiaindala —astaladai.

³¹ Poduucal arpa parunai atalaanadamigadal papaali amadu amamaataltuldiadami salicami dai aipaco ganaagidi daidal icaiti:

—Calagacarla vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalagacarla gavuusaidagi. ³² Isnaliaga aatama goCristo raigadal judidiu issivi lavañiagi curusiaindala, aida gia vaavoitudan tada aatama —ascaiti.

Dai asta acacali ismaacadal saigiacatadai soimaasi niooqui suuligidi asuusi.

³³ Dai dan duucu vasi oidigi tucapi vii coigasaco tasai uucami. ³⁴ Dai aidal uruno tadaco galala iina asuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, zlama sabactani? —ascaiti.

Sai agai itaiya alidi: Giñdiuusiga, giñdiuusiga, ztuipasidal giñdagito?

³⁵ Dai amoco ismaacadal ami daraajatadai cal ispocaiti agai daidal icaiti:

—Dani, vapaidi goovai adiuusi niooquituldiadamigadal Eliasi —ascaiti.

³⁶ Tai amaadutai mala dai bai amo visocli dai vadaitu uvasi varagadal cocamicadal, dai amo uusi lavaducami cuugala dai visocoli dai miaadala dadasdi asuusi sai visiusuna daidal icaiti:

—Tadagito sabai diviana Eliasi dai lavañidana —ascaiti.

³⁷ Taidal asuusi galala iina daida muu. ³⁸ Vaidal agal icuusi ismaacadal agal quiuupagadal judidiu sagiacatadai arpan lasi covoca amo sueeyi dai arana sali sarai tavidalala abiaadalala matana ucami. ³⁹ Daidal acapitan romanu ismaacadal vuidala caacatadai asuusi talagacai isducatai iina agai dai isducatai muu icaiti:

—Sallicadal qui ardiuusi maradcatadai gocali —ascaiti.

⁴⁰ Amoco ooqui macasdala naiditadai arpa. Agai saagida daraajatadai Maria Madaliña, dai Maria ismaacadal ardalal Jacovo amadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja arpa Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña asuusi dai soicaiña aidasi Galileana aimaraiña agai. Dai muiducataidai aa ooqui ismaacadal oiditadai asuusi Jerusaleenala uucami.

⁴² Dai caurui dai aidal baivuaadana judidiu vasiaacatai dai siaadico ibastaragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimateal oidacami, dai agai aramo gal talaanadamicatadai arpa. Dai agai palracatadai saliscadal gataanada agai Diusi. Dai maiduadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai tai oigaragai dai lavañida agai asuusi tuucugadal dai yaasa agai. ⁴⁴ Taidal Pilaato mital isducatai tagituagi maicalaga maatalatai isbai camuu agai. Dai vai acapitan dai cacaca agai sabai camuu.

⁴⁵ Vaidal acapitan aagidi sai camuu. Taidal Pilaato maa oigaragai aOsee isyaasagi asuusi. ⁴⁶ Taidal Osee savali amo icuusi namacami dai lavañi amuuquiala dai icuusiiala biisa. Dai amo aitana siaaco cadargisicatadai

ami tAA. Dai taagiña dai AMO gAA odai. ⁴⁷VaidA María Madaliña AAMadu María Osee dAAΔA nAidi masiaaco tAA ASuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai libAstaragai tasAΓA, taidA María Madaliña AAMadu María Jacovo dAAΔA AAMadu Salomé, agai savali sigian uuvadami dai toida agai amuuquiada. ² Dai tumiñoco AAqui iji agai siaaco yaasapicatadai ASuusi. Tasai vusaico aayi agai. ³ Dai aipaco gAaagidimi agai daidA icaitimi:

—¿Sioora maigovai daasamu agAA odai sivaapaquimu aatAMa? —ascaitimi.

⁴ Dai nAaavacai tAA agAA odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai agai vaapa siaaco yaasapicatadai ASuusi, dai ami tAA AMO Diuusi tAAaancaruda. Agai apa maasi AMO gAAli vai sAAlisa padAΓA daacatadai, dai matana ugurui yuucusidA dai tootoja. TaidA Aooqui alia duduaadimu. ⁶ Damos ADiuusi tAAaancaruda itAtadai:

—Maitavar duduaadicuda. AapimA gaagai ASuusi ismaacADΔA NasareetAΓA oidacatadai, agai masmaacADΔA curusiaba siisa. Damos agai caduaaca maitaipu tami. NAidavurai movai masiaaco tAA. ⁷ Iimivurai dai aagida APiiduru AAMadu agaa mamaatArdamigadA ASuusi saidA ASuusi apaga ajjagai GalileeAΓA isaapimA. Ami tAAgimu aapimA poduucai isduucai gAaagidi agai —astAtadai ADiuusi tAAaancaruda.

⁸ TaidA Aooqui voopoi abiaadAΓA duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi agai tomali amaadutai alia duduaadimucai.

⁹ Aidasi duaaca ASuusi APaga gAmaasitu agai María Madaliña vuitapi ismaacADAAiñdAΓA vuvaitu agai cuvaracami Diaavora tAtAAaancaruda. ¹⁰ Tai agai ii dai aagidi agai ismaacADΔA AAMadu ajioopaiña ASuusi. Agai alia soigAAliditadai dai suaanitadai. ¹¹ Dai aidasi caA agai isduaaca ASuusi, dai isnAidi Aooqui agai maivaavoitu.

¹² Dai gooquiAΓA ASuusi gAmaasitu ama duucai gooca gAoidatucudami vuitapi. Agai oidigamu iimAitadai. ¹³ Tai agai iji dai aagidi agaa, dai tomali poduucai maivaavoitu agai.

¹⁴ Tai gooquiAΓA gAmaasitu ASuusi Abaivustama dan AMOCO mamaatArdami vuitapi aidasi mesa vuidAΓA daraajatadai agai. DaidA ASuusi bagaimi gAmamaatArdamiga maivaavoidaracatai agai maivaavoitudacai agai agaa ismaacADΔA aagidi isnAidi isduaaca. ¹⁵ DaidA itAtadai:

—Iimivurai vAAsi oidigi daama dai aagida vAAsi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscAAgacAΓA vuvAquiagi. ¹⁶ Dai sioora vaavoitudagi dai gANvapaconagi agai cAAgacAΓA vuvAquimu. Dai sioora maivaavoitudagi agai Diaavora AAMadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gAgarducami ivuaadamu sioora giñvaavoitudagi. Vuviadamu agai oodamiaiñdAΓA Diaavora tAtAAaancaruda giñguvucadacADΔA dai Amamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacADΔA maimaatAcana agai. ¹⁸ Dai gAnnoonovicADΔA vuudamu agai gAgA cocoyi. Dai isyAAda agai muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoidada daama daraasadamu agai gAnnoonovi sidA Acoococoidada duduaadadamu —astAtadai ASuusi gAmamaatArdamiga.

19 Dai aidasi canaatocai ñiooqui gartlaanadamiga Suusi gamamaatardamiga, taid Diuusi vaidacai tavaagiamu dai maa amo gallasalicami. 20 Taid amamaatardamigada aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscagacala vuvaquiagi vaavoitudacai gartlaanadamiga Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo soicaiña aa duiñdadala vai agai naana maasi gagarducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacada aagaiña agai arvaavoi.

Dai mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teopilo amo istumaasi gaoojidi aanla. Mui oodami caooja isducatai apadui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaacada aagidi aa ismaacada arnajibadami. Agai naidi isducatai apadui tucamara abiaadala, dai agai vaa argamamaatadadiadamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aanla larpa canga giñtaatacai gatacacai isducatai apadui tucamidala abiaadala, dai cangadu lididi aanla isgaoojidagi vaaasi gomaasi, ⁴ pai canga maataca aapi ismaacada arvaavoi dai sai maisiu vaaasi masmaacada gaaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidasida Eroodasi argala taanadamicatadai Judeeala, vai ami oida-catadai amo paali Zacaría taalagiducami, daida araduñadacatai Aviaaicaru. Daida aooñigada Zacaría Elisabeeta taagidu, dai vagoocatai araaduñda paali Aarónicaru. ⁶ Dai vagoocatai aliala cang tuutuiga Diuusi vui, dai canga agidiña daida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi, dai poduucai tomali amaadutai maigarijala vuupaiña tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos maimaamaracatai agai, Elisabeeta maitistutuiditadi ismaamatadagi cascada. Casi aroocodamicatadai agai daida acali casi arcaliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai amaacatadai Zacaría lamadu aaduñda isiduñiagi ganaa duiñdaga gala quiuupaigadala ajudidú. Diuusi pipiooñigada agai. ⁹ Dai tacavi daitu amo tumiñsi lagi poduucai gaviidacatadai apapaali dai naida agai soora vaacana gala quiuupaigadala ajudidú siaaco siaa duutudai Diuusi dai maidana acubimidali. Taidala Zacaría aayi isvaquiagi gala quiuupijala dai maidagi acubimidali. ¹⁰ Dai aidasi mamaditadai Zacaría acubimidali vaascatai agaa quidigaiñdara guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai tuduucai taala Zacaría amo Diuusi taañicaruda vai bo caacatadai sallisla padala siaaco gamamaidi cuubimidali. ¹² Dai aidasi Zacaría taala Diuusi taañicaruda maitala isducatai gaduñiagi dai aliala duaadimu. ¹³ Damos Diuusi taañicaruda itladai:

—Zacaría, maitiduaadicuda cacala Diuusi ismaacada taana aapi daanitai cascada gaooñiga maraata agai amo ali gali varai Vuaana taatá ganmara. ¹⁴ Dai baiganliadamu aapima dai muidutai larpa diviacai alali oodami, ¹⁵ Diuusi taanadami duucai najada agai agai cascada. Dai agai gia maitayalada agai uuvasi varagada tomali ama maasi ismaacada navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aida abiaadala Diuusi Ibadala lamadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ajudidú sai canga vaavoitudaiña Diuusi apanda duucali laqui aaduñdardu dai muidutai ama duucali gantatagitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacada arVuaanaca agai larpa imimu agai isataanadami dai Diuusi Ibadala lamadu daacamu sipoduucali viaacamu agai guvucadagai apanda duucali Diuusi ñiooquituldiadami gada Eliiasicaru dai aagidamu agai vaaasi oodami daldada sai apamu oigadaiña ganmaamara dai agai ismaacada soimaasi ivueeyi sai ama duucali gantatagitona Diuusi vuitapi apanda duucali aa ismaacada vaavoitudai Diuusi. Dai poduucali cabai ganducamu aoodami iibada silascada diviagi taanadami Cristo —astaladai Diuusi taañicaruda Zacaría.

¹⁸ Amaasi Zacaría tacacai Diuusi taañicaruda daida itladai:

—Isducatai maatana aana siarvaavoi ismaacada giñaagidi aapi casi arcacalliocoidada aatama vagoocatai di —astatadai Zacaría.

¹⁹ Taida Diuusi taañaicaruda aa noragi daida itatadai:

—Aana anarGavriel daida arootosada Diuusi. Agai giñootoi ansaida gaaagidana goñiooqui ismaacada casi gaaagidi aana. ²⁰ Damos maivaavoitu aapi ismaacada gaaagidi aana cascada muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siascada divia gamara. Idi gia povaduña agai ismaacada gaaagidi aana siascada Diuusi ipaliadagi —astatadai Gabriel.

²¹ Vaida aoodami quiidigamadaga guucatai nanara Zacaría dai maitataga itadai isganaldagi maiootoma vuusaicai Zacaría agaa quiupaigadaañdaga judidíu. ²² Aidasi vuusai Zacaría maitistui isñiooquidagi aoodami ismaacada quiidigana guucataidai. Dai poduucai mai agai istaa agai amo istumaasi agaa quiupaigadaga judidíu dai cascada muudutu. Dai seenacada ñiooquidi.

²³ Aidasi caaitu Zacaría sialaqui tasai gaaata duña agaitadai agaa quiupiará, nora gaquiyamu. ²⁴ Dai bo chialaqui tasaicada taa Elisabeeta amo ali sialañi. Dai taama masaadai maivuusai agai gaquiyaiñdaga. Dai poduucai gatagito agai: ²⁵ “Aagi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aana sicamaitiñcaddamu aoodami”, asallidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicada Diuusi ootoi Gavriel Nasareetamu Galilea davalriara, ²⁷ sai aagidana amo ñiooqui amo ali taji María taagiducami. Nasareetaga oidacataidai amo calli Osee taagiducami dai agai arcajiudada Davicaru. Casi argancuucunamicataidai agai damos maiquiaa mapai oidacataidai. ²⁸ Aidasi aayi Gavriel malaaca siaaco daacataidai María itatadai:

—Baiga, Diuusi calgacaga ganlidi dai vascaga gaaamadú daja, Diuusi vaanioma calgacaga ganlidi aapi istomasmaascada ooqui —astatadai Gavriel.

²⁹ Aidasi taa María Gavriel dai caí istumaasi aagidi agai maitaa isducatai gatagituagi. “Tuisi povai iñtatadai goovai sai Diuusi calgacaga giñnidi”, asallidi María.

³⁰ Tai amaasi itatadai agai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi calgacaga ganlidi. ³¹ Aapi María maraatamu amo ali gaaali dai Suusi taatamu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai aSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava arDiuusi marada vaanioma gaa baitacaacami. Dai Diuusi maaquimu aSuusi saallicamigada gaaaduñi Davicaru. ³³ Dai vascaga taanadamu agai a judidíu. Dai tomali amo imidagai maiugitimu agai saallicamigada —astatadai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi María tacacai Gavriel:

—¿Ducatai araduña agai goovai ismaacada giñaagidi aapi? Maiquiaa arvaanacami aana calli di —astatadai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daida itatadai:

—Tavaañimu Diuusi Ibadá dai gaaamadú daacamu. Agai saallicada viaa guvucadagai. Cascada siascada vuusiagi aali gaaali ismaacada Suusi taagiduca agai, pocaitiadamu aoodami: “Gooviava arDiuusi marada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gaaaduñi Elisabeeta maraata agai amo ali gaaali casi arooquimudadacatai ismaacada pocaidacataidai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istaa amo ali sialañi. ³⁷ Diuusi ivueeyi aagi istumaasi iduñia aliada —astatadai Gavriel.

³⁸ Taida María itatadai:

—Aana iduunimu aagi istumaasi giñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanacada pastumaasi giñaagidi —astadai María.
Bodara daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chilaqui tasaicada cavami ii María gaamu ucoidigamu amo ali quiiyamu Judeea davalariara. ⁴⁰ Dai Zacaría quidiara vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aidasi María viaatuli Elisabeeta maata taata Elisabeeta isoiñi marada raana. Dai aida Diuusi Ibadada divia dai lamadu daaca agai. ⁴² Amaasi gagara ñioo Elisabeeta dai potadai:

—Diuusi vaamioma cagacara ganlidi aapi istomasmaascada ooqui. Dai cagacara naidi Diuusi gamara ara. ⁴³ Noora aana sidiviagai giñdiviji cagacara giñvuviaadamiga dada. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aana isoiñi giñmara giñraana baigaldacai. ⁴⁵ Ali baigalidi aapi vaavoitudacai siapaduñia agai agai ismaacada gaaagidi Diuusi laañicaruda —astadai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Ali saa duutudai aana Diuusi.

⁴⁷ Dai alia baigalidi aana Diuusicada ismaacada cagacara giñvusasdi.

⁴⁸ Aana arsoitigami vai Diuusi vaascara cagacara giñnaldi. Dai sivi abiaadara baitacoga vaasi aoodami aduucai giñimadamu “Ismaacada Diuusi cagacara naidi”.

⁴⁹ Agai ismaacada salliacada viaa guvcadagai idui mui naana maasi gagarducami aana giñvatar.

Salliacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi agai.

⁵⁰ Diuusi vaascara soigalidi vaascataicada ismaacada saa duutudai agai.

⁵¹ Mui naana maasi gagarducami ivueeyi Diuusi gatagitoidacada.

Diuusi alia saa aratudai agai ismaacada gagarducada ganlidi.

⁵² Diuusi camaitipali siartataaanadamicagi agai ismaacada vaamioma gataaani, dai cascada maa salliacamigada asoituuuigami.

⁵³ Dai asoituuuigami ismaacada biuugiconicadai Diuusi maa mui naana maasi istuucada tatasconaca agai.

Daida ariricu soituuuuigamiara viaa.

⁵⁴ Diuusi caga nuucada ajjudidu agai arpiooñigada dai Diuusi alia soigalidi gaicada cascada.

⁵⁵ Vaasi gomaasi idui agai poduucai bai duí agai Avraañicaru dai laaduñda lamadu cascada.

Dai goñiooqui ismaacada bai duí agai artomastuigaco vatar.

Ascaili María.

⁵⁶ Daida María vaica masaadai daja Zacaría quidiara daida apamu nora galquiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai amo ali gali.

⁵⁸ Aidasi marai agai laaduñda ismaacada miaanioma oidacatadai iji dai mala dadiji dai nanlidi dai poduucai camai agai isDiuusi salliacada caga tuiga Elisabeeta vuí. Dai baiganali vaascatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaicada apamu iji agai dai mala iquit tuucugada ali gali dai laaduñda Zacaría tataa agaitadai potalagidu aogada cascada. ⁶⁰ Taida adada itadai:

—Cho, Vuana tatamu aatama —astadai.

⁶¹ Taida itadai laaduñda:

—Tomali amoco gaaduñi maipotagidu di —astadai.

⁶² DaidΛ laaduñdΛ seeñamagi Zacaría maatΛca llditai istΛΛgiduca agai agai. ⁶³ TaidΛ λZacaría seeñacada tai gΛaaduñi Λmo istumaasi istuucada oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana tΛΛgiducamu goovai”, asduucai ooja agai. Tai camaitΛ laaduñdΛ isducatai gantΛtΛgituagi tΛΛgacai ismaacada ooja λZacaría. ⁶⁴ Aidasi quiaa nΛñaidi laaduñdΛ ismaacada ooja λZacaría taidΛ λZacaría λpamu ñioo dai sΛllicada cΛga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ TaidΛ laaduñdΛ sΛllicada duduaadimu λpamu ñioocacai λZacaría, vai vΛasi ucoidigana JudeeΛgΛ vΛasi aipacoga gΛnaagidi λoodami isducatai λpadi ami JudeeΛgΛ. ⁶⁶ VΛasi ismaacada cai isducatai λpadi naana maasi gantΛtΛgitoi dai aipaco gantΛcacai daidΛ icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? SΛllicada Diuusi cΛΛgacΛgΛ ñaidi goovai —ascaiti λoodami.

⁶⁷ Dai Diuusi IbΛadΛ divia dai λΛmadu daja Zacaría λVuaana oogadΛ. AidΛ λZacaría aagidi agaa oodami istatΛdai Diuusi IbΛadΛ λZacaría dai potatadai:

⁶⁸ Diuusi cadivia gΛgΛΛmadu dai casi cΛΛgacΛgΛ gΛrvuvaitu cascada alia siaa duutudai aana Diuusi.

AatΛmΛ λrjudidiu Diuusi maamaradΛ cascada.

⁶⁹ Diuusi gΛrootosi Λmo cΛΛgacΛgΛ gΛrvuviaadamiga ismaacada sΛllicada viaa guvucadagai.

Dai λgai ArcajitudadΛ DavicarΛ ismaacada cΛga λΛgigitadai Diuusi.

⁷⁰ Poduucai λΛqui utu oidigΛgΛ idui Diuusi gΛaatagi gΛñiñiooquituldiadamiga λΛmadu.

⁷¹ Tai λgai aagidi garaaduñicarΛ iscΛΛgacΛgΛ gΛrvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigΛrvuaada agai gΛrsasaayu dai vΛasi ismaacada maitaroigΛdai.

⁷² Dai sai Diuusi soigΛliada agaitadai gΛraaduñicarucada.

Dai sai maiugu tΛgitoca agai Diuusi gΛaatagi ismaacada idui tucamΛgΛ.

⁷³ Goovai λrgoatagi cΛΛgaducada ismaacada aagidi Diuusi gΛraduñi AvraañicarΛ dai pocaiti sai sΛllicada λrvaavoi.

⁷⁴ Dai sai Diuusi gΛrsoiña agai sai maisoimaasi gΛrtaatamituldina gΛrsasaayu.

Dai tΛsai siaa duutudaiña aatΛmΛ Diuusi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai cΛΛ vΛaadatai Diuusi vui.

Dai cΛΛga λΛgigitai aatΛmΛ Diuusi siΛasi uucami oidacagi aatΛmΛ amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giñmara poduucai gΛiimΛdamu oodami Diuusi λbaitΛcΛaacami ñiooquituldiadamigada.

Aapi baitΛqui imia agai λtaaanΛdami dai mΛΛ aagida agai oodami sai bai gΛnduucana dai siΛascada mΛΛ diviagi λtaaanΛdami sai cΛΛgacΛgΛ miaadΛgidana.

⁷⁷ Dai maatatulda agai aapi oodami sai Diuusi λgai dai cΛΛgacΛgΛ gΛrvuvaidi. Dai gΛroigΛldi vΛasi gΛrsoimaascamiga.

⁷⁸ Diuusi gΛrooga sΛllicada gΛroigΛdai dai soigΛlidi aatΛmΛcada cascada gΛrootosi gΛmara tΛvaagiñdΛgΛ.

⁷⁹ Sai garaagidana isducatai Diuusi soicai oodami sai cΛΛga gantΛtΛgitocana tΛsai vaavoitudacai maiiimΛna Diaavora λΛmadu.

Cascada povueyi Diuusi tΛsai λΛmadu ajiopaiña.

Ascaiti Zacaría.

⁸⁰ Dai gΛllimi λali gΛlli dai vΛas tΛsai vaamioma bΛljiimi gΛtΛgitoidaga. Dai aidasi cagΛΛ λgai oidigana oidatu asta aidasi gΛaagacai aagidi λgai Diuusi

Agai Diuusi vΛΛtarΛ vΛΛsicadΛ ismaacadΛ tΛΛ agai dai caΛ. VΛasi povadui isducatai aagidi ΔDiuusi tΛtaañicarudΛ cascadΛ.

21 MΛtai bo mamacova tasaicadΛ iquita tuucugadΛ lali siΛΛñi dai Suusi tΛΛtai. Maiquiaa nonoacatai María abiaadΛra aagidi Diuusi tΛtaañicarudΛ sai Suusi tΛΛtΛna cascadΛ Suusi tΛΛta agai.

22 Dai aidasi casi idui agai vΛasi isducatai aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛra saidΛ ivuaadana vΛasi Λooqui siΛΛscadΛ maamatadagi amaasi bΛΛcai agai lali gΛΛli Jerusaleenamu. Dai ami agΛΛ quiuupaigadΛra judidíu itatΛdai agai Diuusi:

—Aatama ipalidi sai garmara vΛascara gΛΛgidiña —astatadai.

23 Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛra sai vΛasi judidíu maamaradΛ tu-camidΛra isarccΛΛlicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ. 24 Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca voutu dai gooca tutuugu poduucai isducai oojisi Diuusi ñiooquidΛra.

25 Mo JerusaleenΛra oidacatadai Λmo cΛΛli Simuñi tΛΛgiducami. Dai cΛΛga Λgidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai Λramoco Λpa is-maacadΛ nanΛracatadai isdiviagi Λmaadutai dai soiñagi Λjudidíu vai agai Λagi gataanΛdagí gandΛvΛΛragΛra. Dai Diuusi IbΛadΛ Λmadu daacatadai Simuñi.

26 Dai caaagiditadai Diuusi IbΛadΛ Simuñi sai maiquiaa muucucai agai tΛΛgia agaitadai ΛCristo ismaacadΛ ootosa agai Diuusi. 27 Dai Diuusi IbΛadΛ ootoi Simuñi agΛΛ quiuupaigadΛmu judidíu. Tai aidΛ ami dada Osee Λmadu María dai bΛΛcati lali gΛΛli daidΛ iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru.

28 Tai ΛSimuñi bai lali siΛΛñi dai siaa duutuli Diuusi dai potΛtΛdai agai Diuusi:

29 TΛaanΛdami, aanΛ ivueeyi vΛasi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cacΛga baigñiliaracadΛ muuquimu aanΛ. Casi iñtΛgi aapi ismaacadΛ giñaagidi cascadΛ.

30 CatΛΛ aanΛ idi cΛΛgacara vuviaadami 31 IsmaacadΛ ootosi aapi vΛasi oidi daama oidacami.

32 Idi maatΛtldamu agai ismaacadΛ maitarjudidíu gΛñiooqui. Dai idi cΛΛga ñioocadamu gΛmaamara judidíu vΛΛtara.

AstatΛdai Simuñi.

33 DaidΛ adΛadΛ Suusi maitΛΛ isducatai gantΛtΛgituagi caΛcai istumaasi aagai Simuñi aagaitai ΛmaradΛ. 34 TaidΛ ΔSimuñi itatΛdai:

—Vai Diuusi cΛΛgacara gannΛidiña —astatΛdai.

Dai gooquidΛra itatΛdai agai ΔMaría Λagi:

—SiΛΛscadΛ gΛΛliagi idi ali siΛΛñi ismaacadΛ ootoi Diuusi muidutai judidíu cΛΛgacara vuvaaquimu idicadΛ dai aa mui maicΛΛgacara vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu. 35 Dai poduucai gΛmaatΛmu isducatai gantΛtΛgitoi Λoodami. Dai aapi sΛΛlicadΛ gΛaimu soiñiliaragai —astatΛdai Simuñi ΔMaría.

36 Ami JerusaleenΛra oidacatadai Λmo oocodami Aana tΛΛgiducami. Agai ΛrPanuelicaru maradΛcatadai daidΛ arcajjudadΛ Asielicaru. Dai agai ΛrDiuusi ñiooquituldiamigadΛcatadai. AidΛsidΛ artΛjicadai cunai agai Λmo cΛΛli. Dai bo cuvaracami uumigicadΛ viuudutu. 37 Dai aidΛ camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vΛas tasai maitacuaadatai aimΛraíña agai agΛΛ quiuupaigadΛmu Λjudidíu dai daanΛiña Diuusi sai soicΛiña dai siaa duutudaiña Diuusi. 38 AidΛsi quiaa ami agΛΛ quiuupaigadΛra judidíu guacacatadai Suusi dΛΛadΛ Λmadu Simuñi tai ami divia ΛAana dai ΛpΛga siaa duutuli Diuusi dai gooquidΛra ii dai mΛΛ aagidi vΛasi ΛJerusaleenΛra oidacami ismaacadΛ nanΛracatadai isDiuusi cΛΛgacara vuvadagi aagaitai ΔSuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee amadu María vlassi ismaacadla agai Diuusi ñiooquidala canoonora Nasareetamu Galilea dlvllariara. ⁴⁰ Vaidla lali gllimi dai cllaga bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi cllagacatla nldi.

⁴¹ Vlassi uumigi mosaajaiña aglla siaa duudagadla judidíu vai ajioopaiña dladadla lSuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai amo imidagai caviaacatadai lSuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivunucai aglla siaa duudagai tai cavlassi noonora loodami tai lSuusi anaasi Jerusaleenala vii. Daidla dladadla maimaatcatadai ismomalaca vii lSuusi. ⁴⁴ Povanaliditadai dladadla sidla lSuusi loodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai lSuusi loodami saagida dai tacacaimi gnaaduñi dai aa oodami ismaacadla maatacatadai agai, ⁴⁵ dai maitla. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida tlla vai aglla quiuupaigadala ljudidíu daacatadai Suusi amadu ismaacadla gamamaatalfuldi Diuusi ñiooquida. Dai cllaga gatagito cal dai tacacai lapa. ⁴⁷ Dai vaascatai ismaacadla cal ismaacadla aagai lSuusi camaitla isducatai gantatagituagi. Dai povanalidi ducatai mosla cllagadu goovai moodla dai mosla cllaga gaaa nonoragidi mastumaasi tacacai, asanalidi. ⁴⁸ Aidasi dladadla tlla lSuusi poduucai gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucai gantatagitoi. Daidla dladadla itatadai:

—¿Gifmara tuipasi povarduñi? Gaooca amadu aana alia duduadimucataidai gagaagaitai —astatadai María.

⁴⁹ Taidla lSuusi itatadai:

—¿Tuimasilá giñgaagai? ¿Maitamasmaata aapimla isviaa aana isiduñiagi istumaasi giñtajai giñooca? —astatadai.

⁵⁰ Taidla dladadla maimaata caí istumaasi aagidi lSuusi maimaatcatadai agai isDiuusi gaooga agai agai.

⁵¹ Taida oí lSuusi gadladla gamu Nasareetamu dai apiamolasi cllaga llagidi gadladla. Daidla dladadla maiugu tagitocana vlassi isducatai apavueeyi dai istumaasi aagaiña lSuusi. ⁵² Daidla lSuusi gllimi dai vaamioma bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi cllagacatla nldi lSuusi daidla loodami lcaa cllagacatla nldi lapa.

3

¹ Aidasi lTiverio Sesara araglla baitacaaacamicatadai Roomala. Cabaiivustaama dan taama uumigi daacatadai agai, vaidla Ponsio Pilaato arcaigicatadai Judeeala, vaidla Erodasi arcaigicatadai Galileeala, vaidla lPiili Erodasi suculida arcaigicatadai Itureeala amadu Traconiitala, vaidla Lisaaniasi arcaigicatadai Aviliñiitala, ² vaidla Aanasi amadu Caifasi lrbaitaguucacamigadacatadai apapaali. Dai aidla lVuaana Zacaría marada oidigana oidacatadai taidla Diuusi ootosi amo ñiooqui. ³ Daidla lVuaana muiyapala aimaraiña laqui Jordán ugidiana, dai aagidiña loodami sai ama duuca gantatagitona dai camaisomaasi ivuaadana sai Diuusi oigaldana vlassi soimaascamigadla dai sai gnvapaconana sai nldiña loodami iscaama duuca gantatagito dai camaisomaasi ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamiagadla siduñia agai Vuaana mospovldui. Agai aduucai ooja:

Diuusi ootosa agai amo calli sai oidigana gamamaatatluldiña dai poduucai gaaagidamu agai:

“Siascada loodami nonaracagi isdiviagi amo baitacaaacami gaaagai isbaiduiñdiagi voogada.

Poduucai lapa gaaagai masbaiduiñdiagi ganiibadaga caotoma divia agai gartaanadamiga cascada.

⁵ Siascada baiduiñdiagi abaitacaaacami voogada siaaco dadacagiga gaaagai iscalla tlapaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca gaaagai iscalla tlapaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi gaaagai issalli tiquiagi.

Dai poduucai lapa gaaagai isbaiduiñdiagi loodami ganiibadaga.

⁶ Dai vasi loodami oidi daama oidacami maatamu isDiuusi aragai ismaacada callacaga gavuvaidi”.

Ascaiti Isaia oojada.

⁷ Aidasi vuvaaja loodami ganquiquiaiñdara sai vapaconana avuaana taida avuaana potadai:

—Aapima ismaacada daiva tami ansai ganvapaconana anan ducami coocoyi ismaacada vopooyi siuu duucu camaljidagi vaso poliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gantaatulda agai. Lapa gaaagai issallida ama duucai gantatagituagi aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ Gaaagai mascallacaga oidaa aapima vai naidiña aa mascaama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitavar ganaagiada aapima aipacoga masaida aravraañicaru cajiudada sai cascada callacaga gannidi Diuusi. Ana anganaagidi sai asta goojoodai ismaacada modaraaja calla istutuidi Diuusi isiduñiagi Avraañicaru cajiudada isipaliadagi. ⁹ Diuusi cabai gduu issoimaa taatatuldagi maicall tuutiacada anan duucai amo calli ismaacada guicutai uusi ismaacada maicallagadu iibiada dai mamai. Poduucai Diuusi ootosamu loodami ismaacada soimaasi ivueeyi malla siaaco tomastuigaco mallacana tai —astadai avuaana.

¹⁰ Amaasi loodami tacacai avuaana daida itadai:

—¿Tuma duuna aatama sividao? —astadai.

¹¹ Taida avuaana aa noragi daida itadai:

—Agai ismaacada gaviida gooca vaapasaragai gaaagai isoidagi amoco agai ismaacada maiviaa dai agai ismaacada gaviidacagi cuadagagaaagai isaa oidagi ismaacada maitaviida —astadai avuaana.

¹² Tai dada ammoco tumiñsi vuudami sai vapaconana avuaana daida itadai:

—Mamaatuldiadami, ¿tuma duuna aatama? —astadai.

¹³ Taida avuaana aa noragi daida itadai:

—Maitavaamioma gartaanai tumiñsi mosacaasi siasi maigarsi masgataanadagi —astadai avuaana.

¹⁴ Tai dada sandaaru lapa dai tacacai lapa:

—¿Dai aatama tuma duuna? —astadai.

Taida avuaana itadai:

—Maitavar lasiada aapima loodami tomali amo istumaasi guvucadacada tomali maitaagai masapiar vuupada ismaacada maigapara valla, baiyomavar baiganaliada gaicada masmaacada gamaitacai —astadai.

¹⁵ Vasi loodami camaatcatadai isDiuusi ootosa agai Cristo dai cananaracatadai dai cascada povanlilitadai saida avuaana aragai. ¹⁶ Damos avuaana potadai vascatai:

—Ana gia suudagicada ganvapaconai damos divia agai mai ismaacada ganvapacona agai Diuusi lbadacada sai gantamadudu daacana Diuusi lbada. Dai agai vaa naida agai oodami ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada

armaic_{ΛΛ}ga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai iñsaan_Λ. Aan_Λ maitistutuidi si_{ΛΛ}si istutuidi _Λgai. Aan_Λ tomali maiviaa s_{ΛΛ}licami isuupas-dagi susuusacad_Λ gigiaaragad_Λ. ¹⁷ Amo c_{ΛΛ}li ismaac_{ΛΔ} c_Λlivai t_Λligi bai tueeyi _Λt_Λligi daid_Λ acosad_Λ m_Λm_Λidi. Poduucai iduñia agai _Λgai ismaac_{ΛΔ} divia agai aoodamic_{ΛΔ}. Ismaac_{ΛΔ} vaavoitudai _Λgai iimia agai tavaagiamu dai ismaac_{ΛΔ} maivaavoitudai Diaavora _{ΛΛ}madu iimi agai _Λgai siaaco tomali amo imidagai maitutucui _Λtai —ast_Λt_Λdai _ΛVuaana aoodami.

¹⁸ Dai poduucai dai mui vaamioma ñiooqui c_{ΛΛ}gaducami aagidi _ΛVuaana aoodami. ¹⁹ Dai aagidi _Λgai _{ΛΛ}pa _Λcaigi Eroodasi sai alia soimaasi idui _Λgai _{ΛΛ}sidacai g_Λsuculi Piili ooñigad_Λ Erodiiasi, dai sai ama maasi soimaascami idui _Λgai _{ΛΛ}pa. ²⁰ Gooqui_Λ vaamioma soimaasi idui _ΛEroodasi maisacai _ΛVuaana.

²¹ Damos aid_Λsi maiquiaa g_Λmaisatu _ΛVuaana _Λgai vapacoi mui oodami dai vacoi _ΛSuusi _{ΛΛ}pa. Vaid_Λ _ΛSuusi gadaan_Λitadai Diuusi dai aid_Λsi gadaan_Λitadai _Λgai Diuusi tai g_Λcupiooco _Λtavaagi, ²² tai Diuusi Ib_{ΛΔ}ad _Λvai _ΛSuusi daama amo tugu maasi. Tai caidatu amo ñiooqui tavaagiaiñd_Λ dai pocaiti:

—Aapi_Λpa argiñmara nai ali_Λsi g_Λoig_Λdai aan_Λ dai alia baigiñ_Λlidi aan_Λ apic_{ΛΔ} —ascaiti añiooqui.

²³ Suusi viaacatadai par_Λ amo coobai dan baivustaama uumigi aid_Λsi g_Λaaga g_Λaa duiñdaga. Dai po_Λlidadai aoodami is_Λgai _ΛR_Λsee marad_Λ. _ΛOsee _ΛRmarad_Λ Elicaru, ²⁴ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Maatataru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Levicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Melquicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Anacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Oseecaru, ²⁵ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Matatiisicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Amoosicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Naumacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Eslicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Maataru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Matatiisicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Semeicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Oseecaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Onacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Resacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Sorovaveelicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Salatieelicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Melquicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Adicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Cosaamacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Elimoodamacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Eracaru, ²⁹ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Osuecaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Elieesicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Oorimacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Mataataru, ³⁰ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Levicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Simeoñicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Uudacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Oseecaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Onacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Meliacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Mainanacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Mataataru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Nataanacaru, ³² ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Davicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Isaicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Obedicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Boosocaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Salimoonocaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Naasonocaru, ³³ ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Aminadaavacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Araamacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Esiroomacaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai Pareesicaru, ismaac_{ΛΔ} _ΛRmarad_Λcatadai

¹³ Amaasi ΔDiaavora camait^{ΛΛ}gacai isducatai soimaasi iduiñtul^{dagi} ΔSuusi dagito chi^{ΛΛ}qui tasai.

¹⁴ Taid^Λ ΔSuusi Δpamu aa gai Galileeamu. Daid^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ Δ^Λmadu daacatadai casc^ΔΔ viaa Δgai guvucadad^Λ Diuusi. Dai v^Λasi Galilee^ΔΔ oidacami dai v^Λasi Δ^Λmap^ΔΔ^ΔΔ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuaadatadai Δgai. ¹⁵ Dai ami Galilee^ΔΔ ΔSuusi aipaco aim^Δraíña judidú quiquiuu-paigad^ΔΔ dai gamamaat^Δatuldiña Diuusi ñiooquid^Δ dai v^Λascatai go^ΔΔ c^ΔΔga ñiooqui aagaiña aagaitai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco g^ΔΔ Δgai. Dai aidasi aayi ib^Δstaragai tas^ΔΔ ii Δgai judidú quiuupaigad^ΔΔamu Δgi poduucai g^Δv^Δiidacatadai Δgai casc^ΔΔ. Dai c^ΔΔqui^va dai aaga Δgai oojai. ¹⁷ Taid^Δ Δnuucadacami Δlilivru maa Δliivru ismaac^ΔΔ ooja Isai^Δcaru Diuusi ñiooquituldiadamigad^Δ. Vai Δgai n^ΔΔ^Δidi dai t^ΔΔ siaaco aduucai ojisi:

¹⁸ Diuusi Ib^Δad^Δ giñ^ΔΔ^Δmadu daja.

Diuusi Δcovai giñ^Δv^Δuusaitu ansai aana im^Δana dai aagidana Δc^ΔΔg^Δaduc^ΔΔ ñiooqui ismaac^ΔΔ t^Δg^Δito sioo^ΔΔ soic^ΔΔdagi vaid^Δ ivuaada Δgai istumaasi Diuusi ip^Δalidi.

Dai ansai aagidana aana Δgai ismaac^ΔΔ maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isv^Δuvaquiagi.

Dai ansai n^ΔΔ^Δaa^vatudana ismaac^ΔΔ maíñ^ΔΔ^Δaeeyi.

Dai ansai soiñana m^Δsmaac^ΔΔ soi duucai n^ΔΔidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aana Δoodami sai caaayi istuigaco Diuusi c^ΔΔgac^ΔΔ n^ΔΔjada Δgai v^Λascatai.

Asc^Δaiti Δoojai.

²⁰ Amaasi ΔSuusi cuu Δliivru dai gat^ΔΔgi dai daiva. Dai v^Λascatai ismaac^ΔΔ ami daraajatadai apian^ΔΔ^Δidi ΔSuusi. ²¹ Tai Δgai ñioo daid^Δ it^Δai:

—Siviat caaayi aapim^Δ g^Δansaagida ismaac^ΔΔ ooja Isai^Δcaru —ast^ΔΔdai ΔSuusi.

²² Vai v^Λascatai c^ΔΔga ñioocai aagaitai ΔSuusi dai mait^ΔΔ isducatai g^ΔΔt^ΔΔg^Δituagi c^ΔΔc^Δatai ismos^ΔΔ c^ΔΔga ñioocai ΔSuusi. Dai aipaco g^ΔΔnaagidi daid^Δ icaiti:

—C^ΔΔ maata aat^ΔΔ^Δ idi c^ΔΔli sid^Δ Δr^ΔOsee marad^Δ daid^Δ Δrtami oidacami —asc^Δaiti Δoodami.

²³ Taid^Δ ΔSuusi it^ΔΔdai:

—S^ΔΔlic^ΔΔ povai iñt^ΔΔ^Δaadamu aapim^Δ: “P^Δss^Δalic^ΔΔ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñt^ΔΔ^Δaadamu aapim^Δ Δp^ΔΔ: “Tami siaaco Δrg^ΔΔ^Δacami aapi igiduuñi Δp^ΔΔ istumaasi c^ΔΔ aat^ΔΔ^Δ said^Δ idui aapi Capernaum^ΔΔ”, iñt^ΔΔ^Δaadamu aapim^Δ —ast^ΔΔdai ΔSuusi.

²⁴ Daid^Δ ΔSuusi vaamioma ñioo daid^Δ it^ΔΔdai:

—S^ΔΔlic^ΔΔava Δr^Δvaavoi ismaac^ΔΔ g^ΔΔnaagidi aana sai si^Δasc^ΔΔ gamamaat^Δatuldiadagi Δmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Δ Δgi g^ΔΔv^ΔΔrag^ΔΔ maí^Δagiditai c^ΔΔc^Δana Δoodami. ²⁵ Goovai ismaac^ΔΔ g^ΔΔnaagidi aana gia s^ΔΔlic^ΔΔ Δr^Δvaavoi. Δ^Δquioma alia ii biuugigai Isireli d^Δv^ΔΔ^ΔΔ^Δ, maiduudu vaica uumigi dan taucami casc^ΔΔ. Vai aid^Δ oidacatadai Eliiasicaru dai muiducataidai vipiuudu Δp^ΔΔ. ²⁶ Taid^Δ Diuusi maiooto Eliiasicaru tomali Δmo viuudu quidi^Δamu anaasi issoiñagi Δgai dai baiyoma sib^Δacoga ootoi Δgai Δmo viuudu quidi^Δamu Sareepat^ΔΔ Sidóni d^Δv^ΔΔ^ΔΔ^Δ sai soiñana. ²⁷ Dai aidasi quiaa oidacatadai Eliiasicaru mui judidú viaacatadai Δcoocodagai ismaac^ΔΔ duvaldi gatuucuga. Tai v^Λascat^ΔΔ tomali Δmaadutai Δgai

maiduaadi Eliasicaru dai baiyoma duaadi amai sibaco oidacami Naamán taa giducami Siriaga oidacami —ascaiti asuusi.

²⁸ Dai goovai ismaacada aa asuusi caa loodami dai samicada baacoí vui.

²⁹ Dai vascatai guuquiva dai goguaama vaidacai asuusi dai vuusaitu Nasareetaiñdaga. Nasareeta arunanacatadai. Matai tasagi asuusi amo vavuana dai abiaadaga matana daituda agaitadai. ³⁰ Taida asuusi mossaa gida diivusai loodami dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii asuusi Capernaumamu Galilea davaañaga. Dai ami maatatuldi loodami Diuusi ñiooquida amo ibastaragai tasaga. ³² Tai camaitaa loodami isducatai gantatagituagi cacatai isducatai gamamaatatuldi agai dai apaañasi caaga ñioocaitai amo guvucadagai viacami.

³³ Dai ami judiíu quiupaigadaga daacatadai amo caali ismaacada viacatadai amo Diaavora taañicaruda dai gagaña iña daida icaiti:

³⁴ —Gardagitoñi. ¿Tuipasi divia aapi dai garojotuldi aapi Suusi Nasareeta oidacami? ¿Garugiuga pasilidi aapi diviacai? Aaña gia caaga gamaata aapi. Aapiaga araco vuusaidada Diuusi ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti asuusi.

³⁵ Taida asuusi bagaimi asuusi taañicaruda daida itatadai:

—Maitiñiocada. Dagitoñi gocaali —astatadai asuusi.

Taida asuusi taañicaruda davaañaga daitu caali vaañasi loodami vuitapi dai vuusai caaliñdaga dai daivunu ii. Dai vaañaga tomali amo soimaasi maitiduñi. ³⁶ Tai vaañasi loodami duduaadimu dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocaali istaanañdagi asuusi taañicaruda mosaa guvucadacada vai go asuusi taañicaruda agidi dai otoma vuvacai —ascaiti loodami.

³⁷ Daida loodami vaañasi aipaco oidacami aatagaiña dai agaiña asuusi.

³⁸ Amaasi asuusi vuusai ami judiíu quiupaigadañdaga dai ii Simuñi quidiamu. Vaida asuusi tuumuda samicada coococatadai oiditadai toñdagai. Vaida aaduñda coocoadaa ñañimi asuusi sai duaadana. ³⁹ Taida asuusi miaadaga caquiva dai duaadi tai otoma dagito atoñdagai. Tai otoma vañi looqui dai bibi gadadidacami.

⁴⁰ Dai aida acaga urunoco duupidatai tasai matai mui vuaapi asuusi coococidadaa mui naana maasi coocodagai viacami. Vaida asuusi mostaatamañi coococidadaa tuutucugada ganoonovicada vai duduaadai. ⁴¹ Dai muidutai coococidadaañdaga vuvaja asuusi taañicaruda. Dai gagaña ñioocai asuusi taañicaruda daida itatadai asuusi:

—Aapiaga armarada Diuusi —astatadai.

Taida asuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada agai. asuusi taañicaruda maatatadai isagai arag Cristo damos asuusi maitipaliditadai isaaga agai cascada maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii asuusi ami Capernaumaiñdaga bai maacasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taida loodami gaagamu daida aayi siaaco daacatadai agai. Maitipaliditadai loodami isimia agai. ⁴³ Damos asuusi itatadai:

—Ali¹ ta²gito aan³ isimiagi sib⁴aco ga⁵gar quiquiamu a⁶pa⁷ dai aagidagi a⁸oodami sai Diuusi soic⁹ai a¹⁰oodami sai ca¹¹agaca¹²ra oidacana, casc¹³ada gi¹⁴nootoi Diuusi idi oidig¹⁵ra —ast¹⁶ada¹⁷ai a¹⁸Suusi.

⁴⁴ Daid¹ a²Suusi gaaagidimi Diuusi ñiooquid³a quiquiupaigad⁴ra a⁵judidíu Galilee⁶ra.

5

¹ Amo imidagai a²Suusi ga³ suudagi ugidiana daacatada⁴ siaaco Genesareta ta⁵agidu a⁶ga⁷ suudagi. Tai mui dada oodami dai camog⁸avisa a⁹oodami dai sa¹⁰lic¹¹ada abaana guguca¹²i asta baitoma maioiñitudai ca¹³ca a¹⁴lidadai¹⁵ agai Diuusi ñiooquid¹⁶a casc¹⁷ada. ² Taid¹ a²Suusi ta³l gooca vaarcu a⁴ga⁵ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Avatopa vuviadami cavuvajatada⁶i abiaad⁷ra dai vaponaitada⁸ ganvatopa vuicar⁹. ³ Taid¹ a²Suusi ii dai tsai vaarcugad³ra Simuñi dai pot⁴ada⁵ai a⁶Suusi a⁷Simuñi sai ma⁸acasioma imitudana a⁹suudagi ugidiañid¹⁰ra. Taid¹ a²Suusi ami vaarcu³ra daiva dai abiaad⁴ra mamaat⁵tuldi a⁶oodami Diuusi ñiooquid⁷a. ⁴ Dai aid⁸asi canaato ñioo a⁹Suusi pot¹⁰ada¹¹ai agai a¹²Simuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudar¹ av²ar su-
luga ganvatopa vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —ast³ada⁴ai a⁵Suusi.

⁵ Taid¹ a²Simuñi aa noragi daid³ it⁴ada⁵ai:

—Mamaat¹tuldiadami amo tucagi ga²raaga aat³ama⁴ dai maivui tomali a⁵moco, isaapi pocaiti di va⁶asc⁷ra a⁸asuud⁹ra suuligagi govatopa vuvaidacaru¹⁰ —ast¹¹ada¹²ai a¹³Simuñi.

⁶ Dai mospodui agai dai sa¹lic²ada mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi avatopa vuvaidacaru³. ⁷ Tai mooguid⁴ agai g⁵naaduñi ismaac⁶ada a⁷ga⁸mai vaarcu⁹ra daraajatada¹⁰ sai dadana dai soñ¹¹ana. Tai agai dada dai ca¹²ga suusudagi va¹³goocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi av¹⁴arcu va¹⁵at¹⁶atai. ⁸ Ta¹agacai imaasi a²Simuñi Piiduru ga³tootonac⁴ada ca⁵quiva a⁶Suusi vuid⁷ra daid⁸ it⁹ada¹⁰ai:

—Mamaat¹tuldiadami, iñdagitoñi, aan²ra³amo ca⁴ali soimaasi ivuaadami —ast⁵ada⁶ai a⁷Simuñi.

⁹ a¹Simuñi ali² duaadimucata³dai casc⁴ada. Dai va⁵asi agaa a⁶pa⁷ ismaac⁸ada a⁹madu daraajatada¹⁰ va¹¹asc¹²atai duduaadimucata¹³dai mo¹⁴sa¹⁵ mui ta¹⁶gacai vatopa. ¹⁰ Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamarad¹ araaduñ²acata³dai a⁴Simuñi dai duduaadimucata⁵dai a⁶pa⁷. Da⁸mos a⁹Suusi pot¹⁰ada¹¹ai a¹²Simuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami av¹vatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaad²ra gaagadamu aapi oodami vaid³ giñoidatucuiña aan⁴ —ast⁵ada⁶ai a⁷Suusi.

¹¹ Dai amaasi cavuvaidacai av¹arcu a²ga³ suudagi ugidiana anaasi viaa va⁴asiaacatai dai oi a⁵Suusi.

¹² Amo imidagai a²Suusi amo ali quiy³ra daacatada⁴ tai ami aayi amo ca⁵ali ismaac⁶ada viaacata⁷dai amo coocodagai ismaac⁸ada duvaldi gatuu⁹cuga. Dai aid¹⁰asi ta¹¹ agai a¹²Suusi ga¹³tootonac¹⁴ada ca¹⁵quiva dai av¹⁶va¹⁷ra¹⁸api cuiqui dai daañimi daid¹⁹ it²⁰ada²¹ai:

—Mamaat¹tuldiadami pasip²liadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —ast³ada⁴ai a⁵coocoda⁶.

¹³ Taid¹ a²Suusi taata ga³noovic⁴ada daid⁵ it⁶ada⁷ai:

—Ipalidiana isg¹duaaidagi. Duaadicami vii —ast²ada³ai.

Mospot¹ agai tai maigo ii a²ca³ali coocodad⁴. ¹⁴ Taid¹ a²Suusi pot³ada⁴ai sai maiaagidiña tomali amaadutai imaasi dai pot⁵ada⁶ai:

—Mosai imi dai mAA voidaAa cAquiua A paali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucai maatacamu Aoodami iscadueeyi aapi —astatadai ASuusi.

15 Dai aidasi duduaaidiña ASuusi A mo cocoadA vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami gAmpaidimi vAA tasai caaca Aliditai Diuusi ñiooquida. Dai sai duduaaidana A gai cococoidadA APA.

16 Damos ASuusi A covai vusacAña siaaco maitiipu oodami dai ami daanaña Diuusi sai soifana.

17 A mo imidagai ASuusi gamamaatAtuldidatadi Diuusi ñiooquida vai ami daraajatadai AA moco fariseo APA dai AA moco mamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicimidaga ismaacada vAA si AAmapAcAñiñdaga Galilea dada dai vAA si Judeeaiñdaga dai Jerusalemñidaga. Taida ASuusi Diuusi guvucadadAcada duduaadi A cococoidadA.

18 Tai ami dada AA moco cAcAAli dai bAAcaticatadai uusiatA A mo cAAli ismaacada maitistutuiditadi isoiñiagi vai A gai vaasa Aliditadi tuucavi siaaco daacatadai ASuusi. 19 Damos maitAtAAgaitadi siaa sAAli vaasagi A gai AcoocoadA gAvistudicatadi oodami cascada. Dai vaagui daama tAAtasai dai abiaadaga cupiooco dai amui sAAli tavañi AcoocoadA sueeyiARA vAA si Aoodami saagida sAAli dai aitu siaaco daacatadai ASuusi.

20 Dai aidasi tAA ASuusi siAA si vaavoitudaitadi A gai, potatadai A gai AcoocoadA: —Giñaduñi gasoimaascamiga caoigaldi —astatadai.

21 Amaasi AmamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicimidaga AA madu A fariseo AA gi gantAtagitoimi dai povAAliidi: “Sioora idi cAAli dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali Amaadutai maitistutuidi isgaogAlidiadagi gasoimaascamiga mosAAgi Diuusi”, asAAliidi A gai.

22 Damos ASuusi maatacatadai ispomaasi gantAtagitoitadi A gai dai potatadai:

—¿Tuimasi poduucai gantAtagitoi aapimA? 23 ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagagi: “Gasoiimaascamiga caoigaldi”, siAAPA potAAdagi: “Caquevañi dai aimarda”? 24 GantAAgidamu aanA aapimA iñsaana viaa A mo sAAlicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaogAlidiadagi gasoimaascamiga —astatadai ASuusi Aoodami.

Dai amaasi potatadai A gai A cAAli cocoadA:

—Aapi angAAagidi vañigiñi dai bai gasuaa dai imada gAquiyyamu —astatadai.

25 Mospotai ASuusi tai otoma vañi AcoocoadA vAAscatai vuitapi dai bai gasuaa istuucaga caatacatadai dai nora gAquiyyamu dai cAAga ñiooquimi Diuusi vui. 26 Dai vAAscatai Aoodami maitAA isducatai gantAtagituagi dai cAAga ñiooquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia tAA aatama istumaasi gAgarducami —ascaiti.

27 Dai amaasi vuusai ASuusi abiaadaga dai tAA A mo cAAli tumiñsi vuudami. A gai Leví tAAgidu dai daacatadai quiiyaga siaaco gAvuudana tumiñsi dai potatadai ASuusi:

—Giñoidañi —astatadai.

28 Amaasi A Leví cAquiua dai anaasi viaa vAA siaacatai dai of ASuusi.

29 Dai gooquiARA A Leví idui A mo gAA vagimi gAquiyyaga ASuusi vAA tara dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa voidara A ga AA madu. 30 Vaida A fariseo AA madu AmamaatAtuldiadami Diuusi sAAlicimidaga aatagidi ASuusi mamaatArdamidaga dai potatadai:

6 ΛΑΡΑ ἄμο ἰβἈstaragai τασΑΓΑ ἰudidíu quiuupaigadΑΓΑ vaa ἈSuusi dai gaaagacai mamaatatuldi Ἀoodami Diuusi ḡiooquidΑ. Tai ami vaa ἄμο cΑἰli ismaacΑdΑ gaquisapicatadai novidΑ sΑἰlisia padΑΓΑ. 7 VaidΑ ἄmamaatἈtuliadami Diuusi sΑἰlicamigadΑ ἄἄmadu ἄfariseo soobidacatadai ἈSuusi sabai duaaidana ἰbἈstaragai τασΑΓΑ dai poduucai viaacagi istucΑdΑ gΑpιΑΓΑ vuaajagi Ἀgai ἈSuusi. 8 Damos ἈSuusi maatAcatadai ismaasi gAntAtAgitoitadai Ἀgai daidΑ ἰtἈtadai ἈcΑli ismaacΑdΑ gaquisapicatadai novidΑ:

—CἈquivañi dai mΑἰ ἈΓAN ἄsi cἈquiva —astἈtadai.

TaidΑ ἈcΑli cἈquiva dai ami cἈquiva siaaco aagidi ἈSuusi. 9 Amaasi ἈSuusi potἈtadai Ἀgaa:

—Giñagidavurai ἄmo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ἰbἈstaragai τασΑΓΑ istumaasi cἈḡaducami maicἈḡaducami sio, cἈḡacΑΓΑ vuvaidagi oodami coodagi sio? —astἈtadai ἈSuusi.

10 Amaasi ἈSuusi nἈnḡaidi vἈscatai ismaacΑdΑ ami daraajatadai dai potἈtadai Ἀgai ἈcΑli:

—Giñuulindañi ganovi —astἈtadai.

TaidΑ ἈcΑli uulñi gἈnovi dai cacἈḡa duaadicami vii. 11 TaidΑ Ἀgaa sΑἰlicΑdΑ baacoi dai apaco gAntAcacaimi astumaasi istutuidi isiduññagi ἈSuusi vui.

12 Amaasi ii ἈSuusi ἄmo giidiamu dai daañia Ἀgai Diuusi sai soiñana dai ἄmo tucagi anaasi siaa daanḡitai Diuusi. 13 Dai aidḡsi camaasi Ἀgai vaí gamamaatἈrdamiga dai Ἀcovai vuvaitu baivustaama dan gooca Ἀgai saagidaiñdḡḡΑ saidΑ ḡojootosadAcana. 14 Dai potἈtḡidu Ἀgai: Ἀmoco ḡSimuñi taidΑ ἈSuusi Piiduru tἈtἈi ἄḡḡΑ, dai Aandḡḡsi ἄḡḡΑ Simuñi suculidΑ, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, 15 dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo maradΑ, dai Simuñi Ἀgai ḡḡmoco zelolote saagidaiñdḡḡΑ, 16 daidΑ Uudasi Jacovo suculidΑ, daidΑ Uudasi Iscaliote ismaacΑdΑ gooquiḡrioma gatḡḡi ἈSuusi.

17 DaidΑ ἈSuusi tἈvai giidiaiñdḡḡΑ vἈscatai Ἀgai ἄḡmadu. Dai ἄmapAcḡḡΑ siaaco tἈpaalica cἈquiva ἈSuusi mui gamamaatἈrdamiga ἄḡmadu dai oida-catadai ἄḡḡΑ mui oodami vἈsi Judeea dḡvἈḡriaiñdḡḡΑ dai JerusalemḡḡḡΑ dai coostaiñdḡḡΑ siaaco Tiiro tḡḡidu dai Sidḡni ἄḡḡΑ. VἈsi idi ami dada cἈcἈ ḡliditai Diuusi ḡiooquidΑ dai duduaadia ḡliditai ἄḡḡΑ cascΑdΑ dada Ἀgai. 18 Dai ismaacΑdΑ soimaa taatacana viaacatai Diaavora tἈtἈaañicarudΑ vἈsi duduaadi ἈSuusi. 19 VἈsi ḡoodami taata ḡliditadai ἈSuusi. Ἀgai duduaaidiñna Ἀcoococoidadḡ ḡḡvucadacΑdḡ cascΑdḡ.

20 Amaasi ἈSuusi vui nἈnḡava gamamaatἈrdamiga daidΑ ἰtἈtadai:

—Diuusi cἈḡacΑΓΑ gἈnḡaidi aapimḡ giñmamaatἈrdamiga. Aapimḡ cἈḡa maatḡ ἰstḡgito siooḡḡ gἈnsoiññagi maidḡ ἰvuaada aapimḡ istumaasi Diuusi ἰḡḡidi.

21 Diuusi cἈḡacΑΓΑ gἈnḡaidi aapimḡ ismaacΑdḡ biuugicoñi sivi gooquiḡḡΑ tatasconAcḡ Ἀgai aapimḡ cascΑdḡ.

Diuusi cἈḡacΑΓΑ gἈnḡaidi aapimḡ ismaacΑdḡ suaanḡi sivi, gooquiḡḡΑ asAdḡ Ἀgai aapimḡ cascΑdḡ.

22 Diuusi cἈḡacΑΓΑ gἈnḡaidi aapimḡ ismaacΑdḡ gἈncἈḡadai oodami dai siḡascadḡ maitanñiooquidagi, daidḡ ḡanñiooquidagi, dai tomali maicAcḡ ḡliadagi gAntḡḡḡaraga vἈsi goovai povduuñimu giñoidatucuitai

aapimla. ²³ VΛASCATΛ SAΛLICADΛAVAT baiganliada amaasi. Poduucai idui ΛΛqui aaduñdacadu gooodami maicΛΛ tuutiacadΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛCADΛ. MΛΛ tavaagiATΛ ganmaaquimu Diuusi mui naana maasi CACΛΛgaducami.

²⁴ Damos siΛΛ soimaa taatamu ariricu gooquiATΛ, sivi gia viaa Λgai istucadΛ baiganliadagi.

²⁵ SiΛΛ soimaa taatamu Λgai ismaacadΛ tatasconΛ sivi, gooquiATΛ biuugi-coñicamu Λgai. SiΛΛ soimaa taatamu Λgai ismaacadΛ sivi asΛ, gooquiATΛ suaanadamu Λgai soiliiragaicadΛ.

²⁶ SiΛΛ soimaa taatamu Λgai siΛΛscadΛ vΛascatai CΛΛga ñioocadagi Λgai vui, poduucai idui ΛΛqui aaduñdacadu ΛgaicadΛ ismaacadΛ poduucai yaatagai saidΛ arDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ.

²⁷ Damos aapimla masmaacadΛ giñcaΛ aapimla anganaagidi: OigΛadavurai gansasaayu, dai CΛΛgAVAT ivuiidiada ismaacadΛ ganCΛΛdai. ²⁸ CΛΛgAVAT ñioocada Λgai vui ismaacadΛ maicΛΛga ñioocai aapimla ganvui. Isamaadutai ganñiooquiadagi daanadavurai Diuusi Λgai vΛATATΛ. ²⁹ Isamaadutai gangΛΛgAViagi amapiadATΛ ganvui vasa vATai ajadATΛ vui daasa ΛPΛ. Dai isamaadutai baiyagi gASuaa dagitoñi vai baicaiña gAVAasara ΛPΛ. ³⁰ Dai siooTΛ gATAADagi amo istumaasi pai oidiada. Isamaadutai baiyagi istumaasi ATGATuidaga maititaanΛda. ³¹ Ivuiidiadavurai aa mastumaasi aapimla ipaliadagi isganvuiidiada Λgai ΛPΛ.

³² Masaapimla oigΛadagi mosacaasi ismaacadΛ ganoigadai aapimla, ζtumaasi ATCΛΛgai poduucai? Asta Λgai ismaacadΛ maicΛΛga tuutuiga ΛPΛ poduucai ivueeyi. ³³ MasilAPΛ CΛΛga ivuiidiadagi mosacaa Λgai ismaacadΛ CΛΛga ganvuiididi aapimla, ζtuma CΛΛga ivueeyi aapimla poduucai? MaicΛΛga tuutiacadΛ ΛPΛ poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai mastaañiupiadagi mosacaa Λgai ismaacadΛ gnaa noragidadan tadacagi, ζtumaasi CΛΛga ivueeyi aapimla poduucai? MaicΛΛga tuutiacadΛ ΛPΛ taañiupidi agaa maicΛΛga tuutiacadΛ dai nanATACana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapimla gaaagai isoigΛadagi gansasaayu dai CΛΛga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagitocagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapimla maamaradΛ Diuusi ismaacadΛ ATAVAamioma baitACAAacami ganducamicamu. Diuusi CΛΛtuiga maicΛΛga ivuaadami vui dai ismaacadΛ maiDiuusiATNAMAQUIDANA caitiña. ³⁶ Oigaldiadavurai aapimla aa poduucai isduucai Diuusi ganqooda oigaldi amaicΛΛga tuutiacadΛ.

³⁷ MaitAVAT pocaitiada: “Dañi tΛΛ soimaasi idui Λgai”, masimaipovANTATΛadamu aapimla ΛPΛ. MaitAVAT pocaitiada siARGAPIAT caatACami Λgai masimaipovANTATΛadamu aapimla ΛPΛ. Oigaldiadavurai aa masaaapimla ganoigaldiadamu ΛPΛ. ³⁸ Oidiadavurai aapimla aa masiaapimla ganoidiadamu ganbaimocorATΛ amo APavidacarui CΛΛgaducamiATΛ CΛΛ suudacami gigigidicami, dai CΛΛ gaisatudicami dai vΛATANCACami. APavidacaruiCADΛ ismaacadΛCADΛ gamaacai aapimla istumaasi Λgai vaacadΛ ganmaaquimu Λgai ΛPΛ —astATADai ASuusi.

³⁹ Dai ASuusi aduucai gamamaatATuldi:

—ζIstutuidisi amo mainaadami isvaiditicagi amai mainaadami? ζMaisu suulligia Λgai vAGoocatai siba dAACATΛ? ⁴⁰ amo mamaatardami maivaamioma maata isAMamaatATuldiadamigadΛ, dai siΛΛscadΛ CACΛΛga maatia Λgai APAN ASi maatacamu gamamaatATuldiadamiga.

⁴¹ ¿Tuiyasi gatagito naidi aapi issoimaasi ivueeyi gladuñi dai maitatagito naidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa arai aapi ispotatadagi gladuñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito naidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi aramoco ismaacadā aagai amo istumaasi daidā ivueeyi ama maasi. Arpaga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooqiarā aagidagi anaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cacagaducami issoimaasi iibatadagi dai amo uusi maicagaducami maitistutuidi iscagaducagi iibiada. ⁴⁴ Vāsi uusi gamaata iibiadara. Maitavayoovai iigosi tomali uvuvasi uupariaindara. ⁴⁵ Amo cāli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadara daja gocā tagitoidagai cascā. Dai acāli maicaga ivuaadami gōagi soimaasi ñioocaiña, ibadara daja gosoiimaasi tagitoidagai cascā istumaasi aagai agai gatāicā vāsi ibadāindara vusacā.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai aanā arganaamu dai vāscarā maitiñāgidiña? ⁴⁷ Ganaagidamu aanā sioora anan ducami agai ismaacadā giñāgidityai caā daidā ivueeyi istumaasi aagidi aanā. ⁴⁸ Agai anan ducami amo cāli ismaacadā idui amo vaaqui dāmos arpaga cāga tuucavi cooco agai dai cagaducami dai simiento dai aidasi gapi daivusai suudagi vāscarā maioñitu alia cagaducata dai simientogā cascā. ⁴⁹ Dai ismaacadā giñā dai maitivueeyi istumaasi taaanāi aanā agai anan ducami amo cāli ismaacadā idui amo vaaqui mosdā arapi maidarasacai ooodai uta tai gooqiarā gapi daivusai suudagi dai daitu taidā vaaqui camaicagaducami vii —astatā dai āsuusi aoodami.

7

¹ Aidāsidā āsuusi naato ñiooqui aoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacatadai amo sandaarū taaanadamigadā agai arromanu dai agai viaacatadai amo pioñi ismaacadā alia oigādai agai vai agai alia coococatadai cayoga muu. ³ Daidā asandaaru taaanadamigadā cajioomacatadai isami aimaraitadai āsuusi dai ootoi chiāqui taaanadamigadā judidiū sai māā daanā āsuusi sai diviana dai duaaidana apiooñigadā. ⁴ Tai agai miaadara guuquiva siaaco daacatadai āsuusi dai sāllicā goguaama oidatucui dai potādai:

—Idi sandaarū taaanadamigadā gia glaagai pāssoiñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatāma judidiū dai agai vaa agai dai gatājai duiñdagai garquiuupaiga —astatā dai.

⁶ Taidā āsuusi ii agai amadu dāmos aidasi cayoga aayi agai quii taidā taaanadamigadā sandaarū ootoi aa glaaduñi sai potādā āsuusi:

—Mamaatatuldiadami maitisoi gavuaada aanā tomali maiviaa sāllicami pasvaquiyagi giñquiyara, ⁷ cascā maitipiñāli aanā isāgi māāca gagaaguayagi. Mosai potāi sai duaadana sidā giñpiooñiga caduadimu, asduucai ootosi asandaaru taaanadamigadā ñiooqui. ⁸ Aanā arpa viaa giñtāanadamiga dai poduucā arpa viaa aanā giñsandaaruga ismaacadā taaanāi aanā siuu duucu potādā aanā amoco sai imāna vai aimarai dai siuu duucu potādā aanā sai diviana vai divivai, dai siuu duucu taañia aanā giñpiooñiga saidā iduuna amo istumaasi vaidā ivueeyi.

⁹ Aidasi caā āsuusi imaasi maitā istumaasi gatagituagi acāli vui dai vui nānaava aoodami ismaacadā oidatadai dai potādai:

—Saa^{lic}ada tomali judid^u saagida main^{idi} aan^l tomali amoco ispocaasi vaavoitudai siaasi vaavoitudai idi caali —astatadai.

¹⁰ Dai aid^{asid} l^ojoootosicami quiiy^{lra} dada vaid^l apiooⁿⁱ coocoad^l caduadicatadai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaid^l l^uSuusi Na^{ina} amaco im^{it}adai vaid^l amamaat^{ard}damigad^l oiditadai dai mui aa oodami l^{lra}. ¹² Dai aid^{asi} cayoga aayi l^{gai} ami Naⁱⁿl^{ra} t^ll masba^lacaticatadai amo muuquiad^l dai yaasa agai dai l^{gai} amaaduacatadai marad^l looqui viuudu vai mui oodami ami d^lv^ll^{ra}l^{ra}l^{ra} oidacami oiditadai. ¹³ Dai aid^{asi} t^ll l^uSuusi soig^ll^l looquicad^l dai pot^ladai:

—Maiti suaacada —astatadai.

¹⁴ Dai miaad^{lra} cl^lquii^{va} dai taata l^{ca}jooⁿⁱ tai guuquiva l^{gai} ismaac^lada ba^lacaticatadai taid^l l^uSuusi pot^ladai l^gl^l muuquiad^l:

—G^ll^l aan^l angaaagidi vaⁿⁱgiⁿⁱ —astatadai.

¹⁵ Tai l^{gai} ismaac^lada l^{rm}uuquiad^lcatadai s^ll^l daiva dai g^laa^gacai ⁿⁱoo^{ca}i taid^l l^uSuusi t^ll^l l^lada. ¹⁶ Dai t^ll^lacai loodami imaasi v^ll^lscatai duduadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—G^lrsaagida tig^lmaasitu amo Diuusi ⁿⁱooquituldiadamigad^l —ascaiti.

Daid^l icaiti l^{lra}:

—Diviatiqui Diuusi dai soⁿⁱna agai g^lamaamara —ascaiti loodami.

¹⁷ Dai v^ll^lsi Judee^{lra} dai v^ll^lsi uugidiana g^lma^l istumaasi idui l^uSuusi.

¹⁸ Taid^l l^uVuaana ma^l v^ll^lsi gomaasi, amamaat^{ard}damigad^l aagidi cascad^l. Taid^l l^uVuaana vai gooca g^lamamaat^{ard}damiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai l^uSuusi sai tacacana sabai l^{gai} sa^llicad^l l^{ra}l^{ra}Cristo ismaac^lada viaacatadai isdiviagi sabai g^laa^gai is^lna^lracagi l^{mai}. ²⁰ Taid^l amamaat^{ard}damigad^l l^uVuaana miaad^{lra} guuquiva l^uSuusi daid^l it^ladai:

—l^uVuaana, l^{gai} ismaac^lada v^lpaconai loodami, g^larooto^l t^lasai g^lat^lacacana pasabai aapi l^{ra}l^{ra}Cristo ismaac^lada viaa isdiviagi sia^ll^{ra} sabai g^laa^gai t^lsn^lracagi l^{mai} —ascaiti l^uVuaana mamaat^{ard}damigad^l.

²¹ Dai aid^{asi} mosaayi l^{gai} ami l^uSuusi dudu^ladi mui oodami coococoidad^l dai ismaac^lada viaacatadai Diaavora t^ll^laaⁿⁱcarud^l dudu^ladi l^{lra} dai mui ismaac^lada main^laeeyitadai l^{gai} na^ll^laa^lavatu. ²² Dai poduuc^lai l^uSuusi aa noragi dai pot^ladai:

—M^ll^laa^lva^lr aagida l^uVuaana v^ll^lsi ma^lstumaa n^ll^lid^l dai ca^l. Dai aagidavurai isducatai ismaac^lada main^laeeyitadai casi istutuidi is^lna^ladagi dai ismaac^lada mai^ljoopaitadai ca^ljoopa^l, dai ismaac^lada viaacatadai gocoocodagai ismaac^lada duvaldi gatuu^lcuga dudu^ladi, dai ismaac^lada ma^lit^laa^laidacatadai cat^laa^laidaga, dai coidad^l dudu^laa^lra^l, dai so^lituu^ligami v^ll^lsi g^lamamaat^luldi ismaac^lada l^{gai} daid^l l^{ra}ca^lgac^lra^l vuvaidaragai.

²³ Baig^ll^ladamu soora apiagiⁿⁱvaavoitudadagi —ascaiti l^uSuusi.

²⁴ Dai aid^{asi} caiji l^{gai} ismaac^lada ootoi l^uVuaana taid^l l^uSuusi g^laa^gacai aagidi loodami dai agai l^uVuaana dai pot^ladai loodami:

—¿Matumaasi n^ll^lidamu aapim^l o^ldigamu? ¿Masbai n^ll^lidamu aapim^l l^lvasoi ismaac^lada mosaipaco oiⁿⁱdi l^lv^ll^l? ²⁵ ¿Matumaa n^ll^lidamu aapim^l, amo ca^ll^l ismaac^lada ca^ll^lga dadaapacami yuucustai? Aapim^l ca^ll^lga maata sai ismaac^lada ca^ll^lga dadaapacami yuucustai ca^lca^lgaducami quiqui^ll^{ra} oidaga g^lar^l ra^l baabaquid^{lra}. ²⁶ ¿Matumaasi n^ll^lidamu, amo Diuusi ⁿⁱooquituldiadamigad^l? l^ll^l sa^llicad^l anganaagidi, daid^l l^{ra}sta vaamioma is^lamo Diuusi ⁿⁱooquituldiadamigad^l. ²⁷ Vuaana l^{ra}l^{ra}gai ismaac^lada aagai Diuusi ⁿⁱooquid^{lra} dai pocaiti: “Ootosamu aan^l amo ootosicami aapi

gabaitaqui vai agai aagidana giññooqui aoodami dai poduucai agai cabai ganducamu dai vaavoitudamu ismaacada aagida aapi”, ascaiti Diuusi.
²⁸ Ganaagidiana aanai sai Vuaana vaamioma taanaanai istomali maadutai Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai vaascatai ismaacada gataaanada agai siaaco taanaanai Diuusi vaamioma gataaanada agai isVuaana —astatadai aSuusi.

²⁹ Dai aidasi caa imaasi vaasi aoodami amadu atumiñsi vuudami ismaacada ganvapacoinaitadai avuaana vacuanaragadacada maata taa sai istumaasi aagai Diuusi avvaavo. ³⁰ Damos afariseo amadu amamaataltuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada maitanvapacoi Vuana vacuanaragadacada mosamaapiadala viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduñiagi agai vaatara. ³¹ Vaidai aSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi apan ducami aoodami sividada? ³² Apan ducami aali ismaacada plaasara gatataavaiña dai iñoquidiña gnaaduñi daida itatadaña: “Iiva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisusuañi”, astatadaña. ³³ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponai aoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayayyi istumaasi guvuucami, mai aapima pocaiti sai viaa amo Diaavora taañicaruda. ³⁴ Dai diviacai aanai ismaacada viaa amo samicami dai gacueeyi dai gayayyi mai pocaiti ansaidi artuu naacadami daida ariitacami, dai ansaidi araduñi tumiñsi vuudami dai amaicaga ivuaadami. ³⁵ Vaascatai ismaacada aagidi Diuusi caa maata isalia caagadu Diuusi maatadagada —astatadai aSuusi.

³⁶ Amaadutai afariseo vai aSuusi sai quidiatara gaugaana taidai aSuusi ii quidiidami dai meesa vuidatara daiva. ³⁷ Tai amo ooqui agai vaa davanatara oidacami ismaacada gogoosi gaducamicana mai siaSuusi ii fariseo quidiidami dai amadu gaugia agai. Agai ami divia dai baccati amo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocada duñisi. Agai arodai namaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daida aSuusi accasoda abaana daiva dai vacuañidimi accasoda aogacada dai gooquiara gacuupacada gaqui dai usupi dai gooquiara tai asaiti sigian uuvacada. ³⁹ Aidaida afariseo ismaacada vai aSuusi taa imaasi povayli: “Isidi caali samicada aramo Diuusi ñiñoquituldiadamigadacamudai maatamudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gaducami”, asalidi afariseo. ⁴⁰ Taidai aSuusi potatadai afariseo:

—Simuñi gaagida inalidi aanai amo istumaasi —astatadai.

Taidai afariseo aa noragi daida itatadai:

—Giñaagidañi —astatadai.

⁴¹ Taidai aSuusi itatadai:

—Amo caali tañiuuvi tumiñsi goocatai cacalli. Amaadutai tañiuuvi agai taan sienta daida agamai taajucan sienta. ⁴² Dai tomali amaadutai vagoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidai ismaacada gatañiuuvi mosoi ismaacada vaaatulditadai agai. Sivi giñaagidañi ¿ismaacada vagoocatai vaamioma oigadai? —astatadai aSuusi.

⁴³ Taidai aSimuñi aa noragi daida itatadai:

—Polidi aanai sai ismaacada vaamioma mui oi —astatadai afariseo.

Taidai aSuusi potatadai:

—Vaavuava ismaacada aagai aapi —astatadai.

⁴⁴ Amaasi aSuusi vai naanaava aooqui dai potatadai aSimuñi:

—¿Naaidipasi idi ooqui? Vaa aanai gaquiyara matai maitiñmaa suudagi istucada vacuana aanai giñnacasoo poduucai isduucai garviida aatama tai idi ooqui vapacoi giñnacasoo aogacada dai gacuupacada gaqui. ⁴⁵ Dai

aapi maitiñusupi poduucai isduucai garviida aatama, vai goovai aidasi abi-aadaga vaa ana maidagitocai uusupigai giñacaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtai asaiti giñmoaana poduucai isduucai garviida aatama tai goovai giñtai asaiti sigian uuvadami giñacasoana. ⁴⁷ Cascada angaaagidi sai idi ooquei tatagidi vaaascatai isalasi ñoigadai aliasi arsoimaasi iducami goovai cascada dai vaasi soimaascamigada caoigaldi. Damos ama oodami ismaacada armaisi soimaasi iducami gatlagidi ismaisi ñoigadai maitargapi soimaascamigada cascada dai cavvasi oigaldi —astadai asuusi afariseo.

⁴⁸ Amaasi potadai asuusi ooquei:

—Gasoimaascamiga caoigaldi —astadai.

⁴⁹ Vaida avapaidarsicada ismaacada ami daraajatadai lagi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—¿Siooga idi cali dai asta gasoimaascamiga oigaldi? —ascaiti.

⁵⁰ Taida asuusi potadai ooquei:

—Vaavoitu aapi cascada cacaaagacaga vuusai, imadani dai maivuma liatugada —astadai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii asuusi mui amapacaga ami davarilar dai gamamaatuldimi Diuusi ñiooquida dai isDiuusi soicai oodami sai caagacaga oidacana. Dai va baivustaama dan gooca mamaatardamigada oidatucitadai asuusi. ² Dai oidatucitadai ara chiqui ooquei ismaacada duduaadi asuusi. Amoco viaacatadai Diaavora tataañicaruda dai aa ama maasi coocodagai. Dai ami amadu imitadai Maria ismaacada arMadaliña agai ooqueiañdara vuvaaja cuvaracami Diaavora tataañicaruda, ³ dai Vuanita ara oñigada Chusa. Chusa aramo taanadamigada Erodasi pipioñigada, dai Susaana, dai mui aa ooquei ismaacada soicitadai istucada viaacatadai asuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gandavarañdara dai naida agai asuusi dai aidasi ganampagi mui oodami taida asuusi ñiooquei daida itadai:

⁵ —Ama asaadami gasimu dai gasaimi agai tai chiqui astucada voyara suuli matai cajiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa astucai ooodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja agai quuusa vaagacatadai vaagidagai cascada.

⁷ Tai aa astucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taida uuparai ismaacada amadu vuvaaja quuistu. ⁸ Tai aa astucai caagaducami davarilar suuli dai gaa dai caaga iibaji asta amo siento litro vuvaaja alamo litroañdara.

Dai aidasi capotai asuusi gaga ñioo dai potadai:

—Masaapima tacaaidacagi varai caaca —astadai.

⁹ Taida amamaatardamigada tacacai daida itadai:

—Taya lidi aapi idi cuentocada —astadai.

¹⁰ Taida asuusi potadai:

—Aapima Diuusi ganmaatuldami istumaasi maimaata aapima isducatai Diuusi soicai oodami sai caaga gantatagiticana, damos gogaa poduucai ñiooquida ana vai najada goovai dai ducami ismaiñajadagi dai caaca dai ducami ismaacaga.

¹¹ Ganaagidamu ana istaya lidi gocuento:

—Goastucaí apan ducami Diuusi ñiooquida. ¹²Goastucaí ismaacada voyara suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diuusi ñiooquida vai didivai aDiaavora dai maigovai dadasai ibadaaifidara sai maivaavoitudaíña dai maicagacata vuvaacana. ¹³Daida astucaí ismaacada ojobai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diuusi ñiooquida dai caga baigana liaracada agidiña dmos maisi gupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaíña agai chiqui tasai dai siascada parunadagi aa vai cadadagitoíña ganvaavoidaraga. ¹⁴Daida astucaí ismaacada uuparai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacada caacana Diuusi ñiooquida dai maigidiña momaasi gatagitocana dai gaquiistudai ganvaavoidaraga mos tagitocatai tumiñisita dai ganvagamadaga dai mui aa naana maasara dai poducaí maitiveeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi dai apan ducami astucaí ismaacada maiibiatí. ¹⁵Daida astucaí ismaacada cagaducami davarara suuli agai aoodami ismaacada baigana liaracada caaca alidiña Diuusi ñiooquida dai vasi agidiña istumaasi mamaataraí Diuusi ñiooquida dai agai ismaacada apiavaavoitudai dai mamaataldi aa agai ismaacada vatama mamaataraí agai agai daida ariibiada ganducami.

¹⁶Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooqira iñapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma tacaí dadasai vai cudagidaca agai vascatai siora vapacadagi. ¹⁷Poducaí istumaasi ana gamamaataldi vasi gamaasiuldi, sivi maiquia caga maata caa aoodami gooqiraíoma gia vasi maata caacamu agai.

¹⁸Poducaí tudu cagavara caaca. Siora bajai giñiooqui dai giñagidi agai vaamioma maatauldamu ana, dai siora maibajai giñiooqui dai maitiñagidi poopoidamu ana istumaasi maata galidi agai —astadai aSuusi.

¹⁹Amaasi aSuusi daada amadu susuuculida ami dada siaaco daacataí agai dmos maitistutuidataí agai ismaadara ajiagi alia muiducataí oodami. ²⁰Tai amaadutai aagidi aSuusi daida itadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quidigaiñara guuca dai ganida alidi —astadai.

²¹Damos aSuusi potadai:

—Siora cagagi Diuusi ñiooquida dai agiditai cagagi agiava agai daida argiñada ducami amadu giñsusuuculi ducami —astadai.

²²Amo imidagai tasai aSuusi amo vaarcara amadu gamamaatardamiga daida itadai agai:

—Tiimada vaasara gogaa suudagi —astadai aSuusi.

Tai bodara iji. ²³Dai aidasi ga suudagi araana iimaitadai agai taida aSuusi coi. Tai todian duucaí cavami ava vai ta tasadai suudagi daida avarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴Tai agai iji dai nanitu aSuusi daida itadai:

—Mamaataldiadami, Mamaatldiadami, casiata yooga duudupi —astadai.

Taida aSuusi vañi dai apitu avavali amadu asuudagi tai vasi gappitu dai vasi dodoli vii. ²⁵Amaasi aSuusi potadai gamamaatardamiga:

—¿Tadi ganvaavoidaraga? —astadai.

Vai agai duduaadimucataí dai maitaa istumaasi gantagituagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Siora idi cali dai taanaí avavali amadu gosuudagi vai agidi? —ascati.

²⁶ Daida aayi ali quiiyara. Gadarara taagidu ali quii. Vaasadara agaa suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai asuusi davararapi tai miaadara caquiva amo caali Gadarana oidaacami dai catavapi araduitadai isacali viaacatadai Diaavora tataañicaruda dai maitaadaña yucusi tomali maioidacatadai quiiyara mosacaasi siaaco gyaasapai coidada. ²⁸ Dai mostagacai agai asuusi vuidara gatoonacada caquiva dai iñaquimi dai potadai:

—¿Tuipasida giñlamadu vapaacai aapi Suusi agaa baitaacacami marad? Gadaanai aana pai maitiñoiñiada —astadai.

²⁹ Pocaiti agai taanaitai asuusi adiaavora tataañicaruda sai vuvaacana agaiñdara. Muiyoco imidagai babalajaña diaavora tataañicaruda vaid aoodami vupuuraiña noonovida dai acasoda cadeenacada sai maiuupana vai agai alquitudaiña acadeena. Daida adiaavora tataañicaruda mosmalitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taida asuusi tacacai daida itadai:

—¿Taaagidu aapi? —astadai.

Tai agai aa noragi dai potadai:

—Legión antaaagidu aana —ascaiti.

Poduucai aagai agai alia muiducatai adiaavora tataañicaruda ismaacada agiara vaapa cascada. ³¹ Daida adiaavora tataañicaruda potadai asuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vaaasi adiaavora tataañicaruda. ³² Dai muiducatai tataisoli ami giidiara daida cueeyitadai. Daida adiaavora tataañicaruda potadai asuusi sai dagitona isvaapaquiagi atataisoliara. Taida asuusi maa oigaragai. ³³ Taida adiaavora tataañicaruda vuvaaja acaljaiñdara dai tataisoliara vaapa. Tai vaaasi agai gaa vaapavuaana saali suuli gaamu taana dai gaa suudara suuli dai baicoi.

³⁴ Tai agai ismaacada nuucadacatadai atataisoli alia duduaadimu aidasi taamaasi dai voopei dai maaca gaaagidi quiiquiana dai dajiana. ³⁵ Taida aoodami vaascatai iji dai naida agai astumaasi aradi dai aidasi aayi agai siaaco daacatadai asuusi ta agai acali ismaacadañdara vuvaaja adiaavora tataañicaruda vai acasoda abaana daacatadai agai asuusi calaga yuucusu dai cacalaga dodoli daja tai agai alia duduaadimu. ³⁶ Daida atataisoli nuucadacami ismaacada niditadai aagidi vaaasi isducatai dueeyi acali ismaacada viaacatadai adiaavora tataañicaruda. ³⁷ Imaasicada vaaasi aoodami ami Gadarara oidacami ganaaga daañimi asuusi sai imana abiaadara alia duduaadicutadai agai cascada. Taida asuusi tasai vaarcuara dai ii abiaadara. ³⁸ Daida acali ismaacadañdara vuvaaja adiaavora tataañicaruda gouguaama oi sai dagitona isoidagi damos asuusi potadai sai vana dai potadai:

³⁹ —Noragiñi gaquiyamu dai maaca gaaagida vaaasi istumaasi idui Diuusi aapicada —astadai.

Taida acali nora dai maaca gaaagidi vaaasi ami davararara sia calaga idui asuusi agai vaatar.

⁴⁰ Aidasida asuusi vaasadara divia apamu agaa suudagi tai vaascatai baiganliaracada miaadagi cananaracatadai agai cascada. ⁴¹ Tai ami divia amo caali Jairo taagiducami agai artaanadamicatadai quiuupaigadara judidiu dai gatoonacada caquiva asuusi vuidara dai daañimi sai imana quidiamu. ⁴² Ali maaducataidai agai marad daida arooqui para baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai imacai asuusi oi mui oodami dai asta gaisatudaimi.

ΛΔΛVΛΛrai gΛΛΛcasoifiñdΛΓΛ vai poduucai maatΛna Λgai ismaicΛΛga idui —astΛtdai ΛSuusi.

⁶Tai iji Λgai dai mosΛΛmapΛCΛΓΛ iimΛi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ dai duduaaidimi cococoidadΛ VΛΛsi aipacoga.

⁷TaidΛ ΛtaaanΛdami EroodΛsi maí VΛΛsi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi dai maitΛtΛgaitadai istumaasi gatΛgituagi. Dai ΛΛmoco pocaititadai saidΛ ΛVuaana duaaca coidadΛ saagidafiñdΛrΛ. ⁸Dai aa pocaititadai saidΛ rΛEliiasicarΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΛ rΛΛmoco ΛΛquidΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai duaaca.

⁹DΛmos ΛEroodΛsi pocaiti:

—AanΛ Λagi antgatΛjai guicutaragai moodΛ ΛVuaana ¿dai idio sioorΛ ismaacΛdΛ mosΛΛ naana maasi caΛ aanΛ aatagi? —ascaiti ΛEroodΛsi.

DaidΛ ΛEroodΛsi gΛΛajagΛi isñΛidagi.

¹⁰Dai aidΛsi dada ΛSuusi ojootosadΛ aagidi Λgai ΛSuusi VΛΛsi istumaasi idui. TaidΛ ΛSuusi vaidacai ΛmaapΛCΛΓΛ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹Dai aidΛsi maí Λoodami isii ΛSuusi gooquiΛrΛ iji taidΛ ΛSuusi miaadΛgi dai aagidi sai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana daidΛ ΛSuusi duduaadi ΛcococoidadΛ.

¹²Dai aidΛsi cauruñimi Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdami miaadΛrΛ guuquiva dai potΛtdai Λgai ΛSuusi:

—Ootosañi goodami vai gΛniibΛstana dai gaagana cuaadagai aali quiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatΛmΛ maitiipu tomali istumaasi —astΛtdai ΛmamaatΛrdami.

¹³TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—Bibidavurai aapimΛ —astΛtdai.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtdai:

—MaitatΛviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. Siagisgiaa mΛΛca savΛΛda aatΛmΛ cuaadagai VΛΛsi idi oodami VΛΛtarΛ —astΛtdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

¹⁴DaidΛ Λoodami parΛ taama miil aΛcatadai. DΛmos ΛSuusi potΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Aagidavurai goodami sai daravana chiichiΛquiatai aipacoga parΛ taataucami sientΛ —astΛtdai ΛSuusi.

¹⁵Tai podui VΛΛscatai daraiiva. ¹⁶TaidΛ ΛSuusi vui Λtaama paana daidΛ Λgooca vatopa dai tΛvaagiamu nΛnΛaava dai gamamagi dai gooquiΛrΛ saasarai Λpaana dai Λvatopa dai maa gΛmamaatΛrdamiga sai taacoidana Λoodami. ¹⁷Tai VΛΛscatai gauu dai tataascovai dai gooquiΛrΛ suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadΛ ismaacΛdΛ baivito.

¹⁸Λmo imidagai aidΛsi Λcovai daanΛitadai Diuusi ΛSuusi vaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛΛmadu daraajatadai taidΛ ΛSuusi tΛcakai gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

—¿VoorΛ giñΛagai Λoodami? —astΛtdai.

¹⁹Tai Λgai itΛtdai:

—ΛΛmoco pocaiti pasaidΛ rΛVuaana Λgai ismaacΛdΛ vapaconaiña Λoodami, dai aa pocaiti pasaidΛ rΛEliiasi, dai aa pocaiti pasaidΛ rΛΛquidΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai duaaca —astΛtdai.

²⁰TaidΛ ΛSuusi potΛtdai:

—¿Dai aapimΛo mΛcaiti ansoorΛ aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛPiiduru aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Aapiap^Λ ar^ΛDiuusi Cristogad^Λ ismaac^Λad^Λ agai acovai vuusaitu —ast^Λad^Λai.

²¹ Damos^Λ asuusi saalic^Λad^Λ dai sai maiaagidiñ^Λ imaasi tomali amaadutai.

²² Dai pot^Λad^Λai:

—Aan^Λ ismaac^Λad^Λ viaa amo saalicami viaacamu issaalic^Λad^Λ soimaa taatagi dai mos^Λapiad^Λta giñ^Λviaamu atataan^Λadamigad^Λ judidiu^Λ amadu baitaguucacamigad^Λ papaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi saalicamigad^Λ. Dai giñ^Λmu^Λaa magai vaasi dai vaasac^Λta bo vaica tasaic^Λad^Λ apamu duaacamu aan^Λ —ast^Λad^Λai.

²³ Dai gooqui^Λta pot^Λad^Λai vaascatai:

—Sioora^Λ giñ^Λagiada aliada maitaagai isaagi gat^Λgitocagi dai vaas^Λ tasi gaagai isbai g^Λducagi siaduñiada g^Λmuuatuda giñ^Λvaavoitudaitai daida giñ^Λagiadagi. ²⁴ Sioora^Λ ivuaadagi aagi istumaasi ipalidi, agai gia imimu Diaavora^Λ amadu, damos^Λ agai ismaac^Λad^Λ bai g^Λduu dai muquiagi giñ^Λvaavoitudaitai agai gia caagac^Λta vuusaimu. ²⁵ Tumaasi arc^Λagai amo oodami vaatar^Λ isgamaitaagi vaasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibad^Λ imiagi Diaavora^Λ amadu. ²⁶ Aan^Λ ismaac^Λad^Λ viaa amo saalicami tavaagiaiñ^Λara divia dai apamu noragia iñ^Λagai dai gooqui^Λta apamu divimu aan^Λ amadu mui Diuusi tataañicaruda. Dai giñ^Λooga dadadaquigad^Λ garsicoli dadadaquida agai. Isamaadutai siaa aradagi giñ^Λvaavoitudaitai aan^Λ ara siaa arogiadamu amaasi iñ^Λsaac^Λad^Λ diviagi. ²⁷ Ismaac^Λad^Λ g^Λnaagidi aan^Λ arvaavoi sai oidaga amaadutai ismaac^Λad^Λ tami guuca sai maicoiya agai asta taagacai ismaasi siaaco taan^Λi Diuusi —ast^Λad^Λai asuusi.

²⁸ Dai aidasi pot^Λi asuusi bo mamacova tasaic^Λad^Λ tasi amo giidi^Λta dai gamamada agai dai amadu iimaitadai Piiduru dai Jacovo dai Vuana.

²⁹ Dai aidasi daanaitadai Diuusi asuusi vuivasada amap^Λdui dai yuucisida caaga tootuat^Λ dai dadadac^Λadami g^Λnaato. ³⁰ Tai gamaasitu gooca cac^Λali abaana asuusi dai amadu gaaatagitadai agai ar^ΛMoseesacaru amadu Eliasi.

³¹ Dai sicolimadi amo cuudagi dadadac^Λadami dai aagaitadai issoimaa taata agai asuusi dai isducatai muquia agai Jerusaleen^Λta. ³² Tomasi aPiiduru amadu aaduñ^Λ ali caocosimucataidai vaasac^Λta maicooci dai ta isducatai dadadac^Λi asuusi sicoli dai va^Λgoocai cac^Λali ismaac^Λad^Λ amadu guucacataidai. ³³ Dai aidasida cac^Λali maacasioma iimimitadai asuusi sonuaiñ^Λara taida aPiiduru pot^Λad^Λai asuusi:

—Mamaatatuldiadami, vaasi arc^Λagai istami daraaja aatama tatai duuñi vaica uucuai amoco aapi g^Λvaatar^Λ dai amai Moseesa vaatar^Λ dai amai Eliasi vaatar^Λ —ast^Λad^Λai.

Damos aPiiduru maimaacatadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai agai tai divia amo icomai dai iñ^Λ vaascatai tai agai alia duduaadimu taagacai isicomai saagida iji cac^Λali. ³⁵ Tai icomiañ^Λara caidatu amo ñiooqui ismac^Λad^Λ icaii:

—Idiavar^Λ giñ^Λmara dai aan^Λ alia oig^Λadai. Aagiadavurai aapim^Λ —ascaiti añiooqui.

³⁶ Dai aidasi capotai añiooqui agai g^Λantagito ta sid^Λ asuusi caaagi cac^Λatadai. Dai vaivaicai mamaatardamigad^Λ maiaagidi tomali amaadutai tomali amo ñiooqui istumaasi ta agai.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi taaapai agai giidiaiñdarai tai mui oodami vuvaaja dai vuidarai aayi asuusi. ³⁸ Tai amo calli aoodami saagida gagarai ñiooqui daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, giñoigadañi dai naida giñmara, idi caamaduga giñmara cali. ³⁹ Vai amo Diaavora taañicaruda babajai dai iññaitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tañida dai soi vueeyi dai maidagitua lidi. ⁴⁰ Casiant goguama oi gamamaatardamiga sai vuusaidana agai goDiaavora taañicaruda damos agai maitistui —astatadai.

⁴¹ Tai aa noragi asuusi dai potatadai:

—Dañi aapima sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiagidaracami sila tavapi vaamioma viaacamu aan isganalamadu daacagi dai ganñajadagi —astatadai asuusi.

Dai potatadai agai aogada:

—Baigovai vuaapa gamara —astatadai.

⁴² Damos aidasi ali gali miaadara caquiva taida adiaavora taañicaruda davarapi daitu dai suiquituli. Damos asuusi dodoligitu adiaavora taañicaruda dai duaadi ali gali dai tagi oogada. ⁴³ Tai vaascatai maita istumaasi gantatagituagi tagacai istumaasi mosla gducami ismaacada idui Diusi.

Dai maiquiaa tatagaitadai agai istumaasi gantatagituagi gomaasicada ismaacada idui asuusi tai agai potatadai gamamaatardamiga:

⁴⁴ —Cagavar caaca idi dai mostagitoca. Aana ismaacada viaa amo salicami magiñtagida agai aa oodami —ascaiti asuusi.

⁴⁵ Damos amamaatardamigada maimaata cacatadai istumaasi agidi agai, maimaquiarsicatadai agai oigaragai ismaata cajiagi cascada, dai agai duduaadicuitadai isaagidagi sai calga aagidana isducatai maata cajiagi agai istumaasi aagaitadai agai.

⁴⁶ Vaid asuusi mamaatardamigada lagi gnaatagidi dai pocaiti sai siora agaiñdarai calgadui isvaamioma gataanadagi. ⁴⁷ Damos asuusi mai istumaasi gantatagitoitadai agai dai bai amo ali oodami dai gabaana cali ⁴⁸ dai potatadai:

—Tomasioora ismaacada vaavoitudai giñmamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai giñoigadai aana lapa dai agai ismaacada giñoigadai aana agai oigadai agai ismaacada giñoitoi. Ismaacada polidi ismaisi gataanai agai vaa agai dai vaamioma gataanai —astatadai asuusi.

⁴⁹ Taid avuaana potatadai:

—Mamaatatuldiadami, ta aatama amoco ismaacada potai sai gaguvucadacada vuvaiditadai Diaavora taañicaruda tatai dai sai camaiuvaidiña maitarlamadu aimaraitai agai —astatadai avuaana.

⁵⁰ Damos asuusi potatadai:

—Maitavar daidiada. Ismaacada maitarvui caata agai garapa maasi tatagitoi —astatadai asuusi.

⁵¹ Aidasi camiaadimi istuigaco tasadia agaitadai asuusi tavaagiamu agai pocaiti:

—Aana angia imia iñagai Jerusaleenamu —ascaiti asuusi.

⁵² Dai baitaqui ootoi oootosicami tai agai iji amo amapacara Samaalia dai gaagida agai siaaco guuuliñagi asuusi. ⁵³ Damos Samaaliara oidacada

maitipali ismiaanai daasagi maat^Λcai isJerusaleenamaco imaitadai ^Λgai.
⁵⁴ Aid^Λsida ^Λmamaat^Λrdamigada ^ΛSuusi Jacovo ^Λmadu Vuaana t^{ΛΛ} imaasi potatadai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, ^ζipalidipasi t^Λsgatañiagi tai t^Λvaagiaiñdara dai v^{ΛΛ}si ugitudagi goodami poduucai isduucai idui Eliiasicar^Λ Diuusi ñiooquituldiadamigada? —astatadai.

⁵⁵ Taid^Λ ^ΛSuusi vui n^Λn^Λava dai bagaimi dai potatadai:

—Aapim^Λ maimaata^Λ ismaasi g^Λniibadaga. ⁵⁶ Aan^Λ ismaacada viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami maidiviaca^Λ cooda iñagai oodami baiyoma mosca^{ΛΛ}gacara vuvaida iñagai aan^Λ —astatadai ^ΛSuusi.

Dai amaasi iji sibaaacoga.

⁵⁷ Dai aidasi voyara^Λ iimaitadai ^Λgai tai ^Λmo c^{ΛΛ}li potatadai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, g^Λoidatucuda iñalidi aan^Λ v^{ΛΛ}si pasiaaco aimardagi —astatadai.

⁵⁸ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daida itatadai:

—Cacaasiocai viaa gant^{ΛΛ}tajoga vaida ^Λujuurugi g^Λncoocosa, d^Λmos aan^Λ ismaacada viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami maiviaa tomali siaaco mootagi —astatadai ^ΛSuusi.

⁵⁹ Daid^Λ ^ΛSuusi potatadai ^Λmai c^{ΛΛ}li:

—Giñoidañi —astatadai.

D^Λmos ^Λc^{ΛΛ}li potatadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, giñdagitoñi quiaa ^{ΛΛ}paga anm^{ΛΛ} yaasagi giñoooca —astatadai.

⁶⁰ D^Λmos ^ΛSuusi aa noragi daida itatadai:

—Dagitoñi vai ^Λgai ismaacada ^Λpan ducami coidada mai^{ΛΛ}giditai Diuusi yaasana g^Λncooidadaga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicai oodami sai c^{ΛΛ}gacara^Λ oidacana —astatadai ^ΛSuusi.

⁶¹ Tai ^Λmai c^{ΛΛ}li potatadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, g^Λoida iñalidi aan^Λ d^Λmos giñdagitoñi quiaa nai m^{ΛΛ} diasagidagi giñaduñi —astatadai.

⁶² D^Λmos ^ΛSuusi itatadai:

—Sioora^Λ gasicuandagi dai aa n^{ΛΛ}jidagi mais^{ΛΛ}li sicuanai, poduucai ^{ΛΛ}p^Λ ^Λgai ismaacada giñoidatucuda aliada dai otoma imia ^Λlidi g^Λquiyamu ^Λgai maitara^{ΛΛ}ga aata vuaadami Diuusi aa duiñdadara^Λ —astatadai ^ΛSuusi.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taid^Λ ^ΛSuusi ^Λcovai vuvaitu ^{ΛΛ}p^Λ vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai bait^Λqui ootoi v^{ΛΛ}si ^{ΛΛ}mapara^Λ siaaco viaacatadai ^Λgai isimiagi. ² Dai potatadai:

—Masiaaco iimia ^Λgai aapim^Λ mui oodami cabaiganduuduna iibada dai caaca ^Λgai Diuusi ñiooquida ^Λpan duucai g^Λpi ^Λsicami ismaacada casi g^Λaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada chi^{ΛΛ}quidu cascada daanadavurai aapim^Λ Diuusi ismaacada ^Λpan ducami ^{ΛΛ}sacami vai ootosana aa g^Λñiñiooquituldiadamiga ismaacada ^Λpan ducami pipi-ooñi vai aagida ^Λgai ñiooquida ^Λoodami ismaacada baiganduuduna iibada ^Λgai ^Λpan ducami ^Λsicami. ³ Iimivurai aapim^Λ. Dañi aan^Λ ^Λpan duucai ganootosai cañiiru s^{ΛΛ}sayi saagida. ⁴ Maitavara^Λ vuucai ganmoraraaliga tomali gantumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavara^Λ guguquida voyara^Λ masiaaco ajiagi oodami. ⁵ Masiaacada ajiagi ^Λmo quiyara^Λ

v̄arai aagida ʌoidacami sai Diuusi ip̄alidi isiibastudacan tadacagi ʌgai iibʌada. ⁶ Dai isami daacagi ʌmaadutai dai n̄an̄aracagi isDiuusi soiñagi vai ḡaiibastacan tadaca ʌgai ibʌada aidʌ gia ḡaiibastacan tadacamu ʌgai. Dai ismaitiipucagi tomali ʌmaadutai ami is̄n̄an̄aracagi isDiuusi soiñagi vai ḡaiibastacan tadacagi ʌgai vaʌʌscatʌ aapima ḡaaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi masiaaco ʌʌaga ḡanmiaadʌgidagi ʌgai vaa quiiyʌga av̄ar ḡanuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi ʌgai, ʌmo pioofi viaa s̄ʌʌicami masaa namaquidagi. Dai maitavar mosquiiquiʌra ajioopada. ⁸ Dai masiaʌʌscadʌ ajiagi ʌmapʌcatʌ masicʌʌaga ḡanmiaadʌgidagi ugaavurai mastumaasi ḡanbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai ʌcoococoidadʌ ismaacadʌ ami oidacagi dai poviavar ʌʌada ʌoidacami: “Cadivia Diuusi dai ḡanʌʌmadu daaca ʌgai daidʌ ip̄alidi isḡansoiñagi mai ʌʌʌgacʌʌa oidaca aapima”. ¹⁰ Dai masajiagi ʌmapʌcatʌ masiaaco maitanmiaadʌgidagi v̄arai vuvaqui caayʌra dai potʌada: ¹¹ “Asta d̄avʌʌragadʌ ḡanoidaga ismaacadʌ ḡaʌʌcasuana sai gigigidamu aatʌma v̄arai poduucal maataca aapima masmaicʌʌaga idui. Damos maatacavurai sicayooga aayi siaʌscadʌ gataʌanʌda ʌgai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai ʌSuusi dai potʌadai:

—Aanʌ anḡanaagidi sai siaʌscadʌ Diuusi n̄aidagi ismaacadʌ ʌʌcʌaga ivuaadami dai ismaacadʌ ʌʌmaicʌʌaga ivuaadami ʌgai soimaasi taatatulda ʌgai ʌoodami ismaacadʌ maitanmiaadʌgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu ʌgai sia Sodoomʌʌa oidacami.

¹³ Aapima Corasiñiaʌra oidacami dai Betasaidʌra oidacami sia soimaa taatamu aapima. IsTiiooraʌra dai Sidooniaʌra oidacami ʌʌagimudai istumaasi gagarducami masmaasi ʌʌ aapima ʌgai gia ʌʌʌqui abiaadʌra ḡanaadadamudai yuucusi tutucucami dai ḡancocoomaivadamudai mataicadʌ dai poduucal maasiuldamudai iscaama duucal ḡantʌʌgito dai camaisoimaasi ivuaada ʌgai. ¹⁴ Damos siaʌscadʌ Diuusi n̄aidagi ismaacadʌ ʌʌcʌaga ivuaadami dai ismaacadʌ ʌʌmaicʌʌaga ivuaadami ḡanʌʌḡavituldaraga vaamioma soimaascamu isTiiooraʌra dai Sidooniaʌra oidacami v̄aʌtarʌ. ¹⁵ Dai aapima Capernaumʌra oidacami. ¿Povai masianalidi mastavaagiaʌra ucami ʌʌʌʌidia ʌgai? Baiyoma matʌapaña ʌgai d̄avʌʌrai utamacoga —astʌʌdai ʌSuusi.

¹⁶ Dai potʌadai ʌgai ḡamamaatardamiga:

—Ismaacadʌ ʌʌgiditai gancaʌ aapima ʌgai giñʌʌgiditai caʌ aanʌ ʌʌʌ dai ismaacadʌ ḡajiaadʌra ḡanvipieeyi aapima ʌgai ḡajiaadʌra giñvipieeyi aanʌ ʌʌʌ dai ismaacadʌ ḡajiaadʌra giñvipieeyi aanʌ ʌgai ḡajiaadʌra vipieeyi ʌʌʌ ʌgai ismaacadʌ giñoofoi —astʌʌdai ʌSuusi.

¹⁷ Taidʌ ʌvaic coobai dan baivustaama ʌpamu dadacai baiḡanʌliatugai dai potʌadai ʌgai ʌSuusi:

—Mamaatʌtuldiadami, asta Diaavora tʌʌʌaʌñicarudʌ v̄ʌʌsi ḡaʌʌagi aagaitai aatʌma ḡatʌʌtaraga —astʌʌdai ʌojootosicami ʌSuusi.

¹⁸ Taidʌ ʌSuusi potʌadai:

—Aanʌ ann̄aidi isducatai gai ʌDiaavora tʌvaagiaiñdʌra ʌpan duucal ʌmo siitañi. ¹⁹ Aanʌ anḡanmaa guvucadagai aapima masai ʌʌʌisapaña ḡʌgar coocoyi dai nanacasarai dai poduucal vaamioma viaa aapima guvucadagai isḡarsaayu Diaavora. Dai aapima maisoimaa taatamai tomali ʌmo istumaasicadʌ. ²⁰ Maitavar baiḡanʌliada cascadʌ ḡanʌagiditai Diaavora tʌʌʌaʌñicarudʌ. Baiyoma mosḡaaagai masbaiḡanʌliadagi oojisicatai ḡantʌʌʌaraga maʌ tʌvaagiaʌra —astʌʌdai ʌSuusi.

²¹ Aid_A otoma bai_{liatu} Diuusi Ib_{ada} ΔSuusi tai _{agai} pot_{at}dai:

—Gi_{oo}ca aana _{gia} s_{allic}ada siaa gaduutudai, aapi_{ap} l_{rbait}ac_{aa}acami t_{ava}gia_{ra} dai oidigi daama. Aapi a_{pt}m_{aima}at_{at}tuli idi maasi _{as}astudugami tomali _{agai} isma_{aca}da naana maasi mama_{atar}ai mos_{aca} _{agai} isma_{aca}da maisi sastuduga dai isma_{aca}da mainaana maasi mama_{atar}ai. C_{aa}gaduava gi_{oo}ca poduucai ip_{ali} aapi dai poduucai idui —ast_{at}dai ΔSuusi gaoo_{ga}.

²² Dai apiamama_{at}tuldi ΔSuusi _{lo}odami dai pot_{at}dai:

—Gi_{oo}ca gi_{im}aa v_{aa}sia_{ac}atai. Aana l_rDiuusi marada isma_{aca}da t_{av}ai t_{ava}giai_{inda}ra dai tomali _{ama}adutai maic_{aa}ga gi_{im}aat_{aa} mos_{aca} gi_{oo}ca dai tomali _{ama}adutai maic_{aa}ga maata gi_{oo}ca mos_{aca} aana isma_{aca}da l_rmarada _{agai}. Dai v_{aa}sca_{ra} oidaga aa isma_{aca}da maata gi_{oo}ca mos_{aca} isma_{aca}da aana ip_{ali} dai sai maatai.

²³ Amaasi _{agai} vui n_{an}ava g_{am}mama_{at}ardamiga dai _{aa}gi _{agai} pot_{at}dai:

—Baig_{an}alidi aapim_{aa} n_{ai}ditai m_{ast}umaa n_{ai}di. ²⁴ Aana ang_{ana}agidi sai mui Diuusi _{ni}ni_{oo}quituldiadamigada _{aa}madu mui rara_i n_{ai}da _{al}iditadai m_{ast}umaasi aapim_{aa} n_{ai}di dai mait_{aa}, dai _{agai} ca_{aca} _{al}iditadai m_{ast}umaasi aapim_{aa} ca_{aa} dai maica_{aa} —ast_{at}dai ΔSuusi.

²⁵ Amaasi _{amo} mama_{at}tuldiadami Diuusi s_{allic}amigada ca_{qu}iva dai ii dai m_{aa} aatagida _{agai} ΔSuusi. Mosn_{ai}da _{al}iditadai _{agai} sabai aagana Suusi _{amo} istumaasi istumaasi vui ca_{at}acagi _{ava}avoidaragada dai pot_{at}dai:

—Mama_{at}tuldiadami, _ztumaasi istutuidi aana isidu_{ni}agi dai v_{aa}sca_{ra} _{aa}madu daacagi Diuusi? —ast_{at}dai.

²⁶ Taid_A ΔSuusi aa noragi daid_A it_{at}dai:

—_zTumaasi _{agai} dai oojisi s_{allic}ami_{ara}? Aapi n_{an}alidi_{na} oojai v_{aa}s tasai gi_{na}agida_{ni} iscaiti —ast_{at}dai ΔSuusi.

²⁷ Taid_A _{am}mama_{at}tuldiadami Diuusi s_{allic}amigada aa noragi daid_A it_{at}dai:

—“Oig_{ada}ni g_ADiuusiga v_{aa}si g_{ai}ib_{ada}ca_{ada}, dai v_{aa}si g_{ag}uvucada_{ca}da dai v_{aa}si g_{at}agitoida_{ca}da, dai oig_{ada}ni g_{aa}adu_{ni} poduucai p_{as}duucai g_{oo}ig_{ada} dai aapi _{aa}gi” —ast_{at}dai.

²⁸ Taid_A ΔSuusi it_{at}dai:

—C_{aa}ga p_{at}gi_{na}aa noragi isv_{aa}si gomaasi idu_{ni}aa aapi, aapi v_{aa}sca_{ra} oida_{camu} Diuusi _{aa}madu —ast_{at}dai ΔSuusi.

²⁹ Vaid_A _{am}mama_{at}tuldiadami Diuusi s_{allic}amigada _{aa}gi g_{as}oi_{na} _{al}iditadai dai pot_{at}dai _{agai} ΔSuusi:

—_zVoora argi_{na}adu_{ni}? —ast_{at}dai.

³⁰ Taid_A ΔSuusi aa noragi daid_A it_{at}dai:

—_{Amo} imidagai _{amo} c_{aa}li t_{ava}ni_{imit}adai _{amo} voi Jerusaleenai_{inda}ra Jericoamu tai voiy_{ara} aayi _{aa}sivogami dai baitoma g_{av}iji dai _{aa}si istumaasi vuucaticatadai _{agai} asta yuucusida dai s_{allic}ada soidoodai dai baitoma muuquida_{aa} viaa dai iji. ³¹ Dai aid_{ap}aca amui im_{ait}adai _{amo} paaligada_{aa} judiduu _{agai} vaa voiy_{ara} dai t_{aa}gacai moss_{aa}li daivusai. ³² Dai _{amo} leviita _{aa}pa amui s_{aa}li daivusai dai aid_{asi} t_{aa} _{agai} mosdaivusai _{aa}pa. ³³ Dai _{amai} c_{aa}li Samaaliai_{inda}ra _{agai} vaa voiyamu im_{ait}adai dai t_{aa}gacai soig_{aa}ldian taada.

³⁴ Dai miaad_{ara} ca_{qu}iva siaaco ca_{at}acatadai _{ac}aa_{li} dai duaadi istuidana saasaqucatadai _{aa}siticada dai valieenticada, dai vipiosolicada vuupuli dai _{aa}gi g_{as}oiga daama dai dai b_{aa}acai _{amo} quiiyamu dai ami g_{aa}uuli _{aa}madu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aidasi caimia agaitadai _{am}Samaalia_{ra} oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa _{loid}acami dai pot_{at}dai: “Nuucadaca_{ni} idi c_{aa}li dai p_{as}vaamioma siaa duadagi g_{aa}aa nam_{aa}quidamu aana i_{ni}sia_{asc}ada _{ap}amu

diviagi”, astatadai asamaaliarar oidacada oidacami. ³⁶ Dai sivi maacada idi vavaicai cacalli araduñda cacalli ismaacada baitoma gaviji asivogami —astatadai asuusi.

³⁷ Taidama maatatuldiadami Diuusi samicamigada itai:

—Agai ismaacada soigalli tagacai —astatadai.

Taidasuusi potadai:

—Imiñi aapi dai poduñi arar —astatadai.

³⁸ Dai apiaimai asuusi dai aayi maaparacara. Vai ami oidacatadai amo ooqui Maaruta tagiducami dai miaadagi gquiiyarar. ³⁹ Daidama Maaruta siagacatadai amai ooqui Maria tagiducami. Tai agai vuidarar daiva asuusi dai cacaca agai istumaasi aagaitadai agai. ⁴⁰ Damosama Maaruta aliassi istumaa vuaadatadai cusiniarar dai miaadarar cacquiiva siaaco daacatadai asuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, imaitaravuumalidi tomalaachi isginiisiisilagi giñvidagi mosasi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaidalgi soifana —astatadai amaaruta.

⁴¹ Taidasuusi aa noragi daida itatadai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuumalida aapi mosal naana maasicada.

⁴² Mosaliamo istumaasi oidaga ismaacada vaomioma gaagai dai goMaria gia bai cacagaducadioma aa duiñdagai dai tomali amaadutai maivoopoidamu —astatadai asuusi.

11

¹ Amo imidagai asuusi gamamadaitadai amo maaparacara. Dai aidasi canaato mamagi agai tai amaadutai maamaatar damigada itatadai:

—Mamaatatuldiadami, garmaatatuldañi mamadaragai poduucai isduucalvuaana maatatuli gamamaatar damiga —astatadai.

² Taidasuusi potadai:

—Masalascada gamamadadagi varai aduucal gamamadada:

Garooga aapi pasmaacada tavaagiarar daja, aatama ipalidi isloodami gasiaa duutuadagi, dai maatarar isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aana istuigaco gataanada agai aapi tami oidigi daama vaidal araduuna rastumaasi aapi ipalidi tanai oidigi daama arar duucal tavaagiarar.

³ Garsoifañi taitai viaaca aatama cuaadagai siassi tagito sivi vatarar.

⁴ Dai garoigaldañi vassi garsoimaascamiga aatama arar oigaldi vascatai ismaacada soimaasi garvuiididi.

Maiti digito isdiaavora garaagidan tadacagi isiduñia aatama soimaasi poduucalvagamamadada.

Astatadai asuusi.

⁵ Daidasuusi potadai arar:

—Ducami ismaadutai aapimal viaacagi amoco ganaduñi pai aapi imiagi quidiamu arantucarar pai potalda aapi: “Giñaduñi giñtañiuvidañi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji amoco giñaduñi malcasdarar imaldami dai aana maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siagamai aa ganoragidagi tuucavidarar dai povatadagi: “Maitigiñiooquiada casia cuupi quitaagina dai giñmaamara giñlamadu vatal giñvaacosiarar nai cascada maitustutuidi aana isvañigacai gamaquiagi tomali amo istumaasi”. ⁸ Aana anganaagidi tomasi maivañigacai gamaag agai istumaasi gaduñicatal baiyoma vañigian taada agai dai gamaquiagi vassi istumaasi tagitoca aapi maicala aliditai ñioocadami.

⁹ Cascada aana anganaagidi masai daanaiña Diuusi sai gansoicaliña mai

viaaca aapim_Λ t_Λgitocagi dai gaagai ma_{ASCΛΛ}ga vaavoitudadagi sai Diuusi gan_{soic}ada agai. ¹⁰ Sioora daan_Λdagi Diuusi sai soica_{iña} gia soica_{iña}.

¹¹ Maadutai aapim_Λ ismaac_Λda l_Γgaoo_{ga} z_{mas}bai oidana aapim_Λ gan_{mara} amo odai isg_{antaan}ada agai paana? z_{Si}ap_Λ oidagi amo cooyi isg_{antaan}ada agai vatopa? ¹² z_{Is}g_{antaan}ada agai amo tacunono isbai oidana aapim_Λ amo nacasarai? ¹³ M_{asa}aapim_Λ ismaac_Λda maic_{ΛΛ} tuutuiga maata oidi gan_{maamara} istumaasi c_{ΛΛ}gaducami siooma c_{ΛΛ}ga gan_{oo}ga ismaac_Λda t_Λvaagi_Λta daja gan_{ootosdamu} gal_{bad}aga vai gan_{ΛΛ}madu daacana va_Λscatai sioora ip_{ali}adagi is_{ΛΛ}madu daaca agai —ast_Λada_i _ΛSuusi.

¹⁴ _ΛSuusi vusaasditadai amo c_{ΛΛ}liaiñ_{da}ra amo Diaavora t_Λaañicaruda. _ΛDiaavora t_Λaañicaruda muudutu a_Λali. Dai aid_{asi} vuusai _ΛDiaavora t_Λaañicaruda taid_Λ ismaac_Λda muudutu istui isñiooquiagi _Λpamu. Taid_Λ aoodami mait_Λ isducatai g_{ant}at_Λgituagi t_{ΛΛ}gacai imaasi. ¹⁵ _Δamos _{ΛΛ}moco pocaiti:

—Idi c_{ΛΛ}li vuvaidi Diaavora t_Λt_Λaañicaruda Beelsevú guvcadad_Λc_Λda —asc_{aiti} aoodami. Beelsevú l_ΓDiaavora dai alia guvua.

¹⁶ Dai aa mosn_Λjada _Λlidi astumaa duuna _ΛSuusi dai casc_Λda pot_Λada_i sai t_{ΛΛ}gidana amo istumaasi g_Λducami t_Λvaagi_{iñ}da_Γta. ¹⁷ _Δamos _ΛSuusi maatacatadai istumaasi g_{ant}at_Λgitoitadai agai dai pot_Λada_i:

—Isaipaco g_{ancocodagi} _Λmap_Λc_Λra oidacami ug_{itimu} aoodami dai baabaquid_Λ suuligimu. ¹⁸ Poduuc_Λ _Λpa is_ΔDiaavora _Λgi g_Λcocodagi otoma camaitata_Λan_Λdan tada agai casc_Λda poduuc_Λ g_Λnaagidi aana pocaititai aapim_Λ ansai aana vuvaidi Diaavora t_Λt_Λaañicaruda Beelsevú guvcadad_Λc_Λda. ¹⁹ Siarvaavoicamudai is_ΔDiaavora guvcadad_Λc_Λda vuvaidi aana Diaavora t_Λt_Λaañicaruda aid_Λ gia aapim_Λ g_Λnaaduñi vuvaidi Diaavora t_Λt_Λaañicaruda Diaavora guvcadad_Λc_Λda _Λpa. _Λgi agai g_Λnaagidamu ismaitarvaavoi is_ΔDiaavora guvcadad_Λc_Λda vuvaidi aana _{ΛΛ}madu agai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvcadad_Λc_Λda vuvaidi aana Diaavora t_Λt_Λaañicaruda dai poduuc_Λ c_{ΛΛ} maata aapim_Λ iscaaayi istuigaco Diuusi soic_Λda agai oodami sai c_{ΛΛ}gac_Λra oidacana.

²¹ Si_Λascad_Λ amo oodami guvuacami dai c_{ΛΛ}ga gagatocami nuacadacagi g_Λqui dai va_Λsi istumaasi oidaga ami poduuc_Λ maitiipu sioora g_{ΛΛ}sidagi ami. ²² _Δamos isdiviagi _Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai _Λsidagi va_Λsi gagatod_Λ istuuc_Λda g_Λat_Λgitocatadai agai isg_Λsoiñagi dai gataacogida agai va_Λsi istumaasi g_{ΛΛ}sidagi.

²³ Sioora mait_Γgiñ_{ΛΛ}maducagi agai giñvuid_Γta caata sioora maitiñsoiñ_Λ aagiadagi aoodami isducatai c_{ΛΛ}gac_Λra vuvuqui agai sobicai sai maivaavoitudana dai maic_{ΛΛ}gac_Λra vuvuacana.

²⁴ Si_Λascad_Λ amo Diaavora t_Λaañicaruda vusiagi amo c_{ΛΛ}liaiñ_{da}ra oidi-gana aim_Λra_{iña} dai gaagaiña siaaco g_Λib_Λstagi dai si_Λascad_Λ mait_Γgia agai siaacoga po_{va} _Λlidiña: “_Λpamu animiagi giñquiyamu iñsiaada_Γta vuusai”, as_Λlidiña. ²⁵ Dai si_Λascad_Λ _Λpamu ami diviagi agai dai t_Λt_Λga_{iña} _Λc_{ΛΛ}li _Λpan duuc_Λ amo qui c_{ΛΛ}ga voisiquicami dai c_{ΛΛ}ga bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi agai aimarai dai vuaapai _Λpa cuvaracami Diaavora t_Λt_Λaañicaruda. Dai agai _{ΛΛ}madu va_Λsi agaa vapacaiña ami c_{ΛΛ}li_Γta dai ami oidacana dai poduuc_Λ _Λc_{ΛΛ}li vaamioma soi g_Λvuaadana isvaas_Λquioma —asc_{aiti} _ΛSuusi.

²⁷ Aid_Λsid_Λ _ΛSuusi aagaitadai imaasi, tai amo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—SiA CAAGACARA Naidi Diuusi Agai ismaacada gamarai dai gasiitu —astatadai Aooqui ASuusi.

²⁸ Damos ASuusi potatadai:

—Acaasi CAAGACARA Naidi Agai AAPA VAAasi oodami ismaacada caA Diuusi ñiooquida dai AAgiditai caA —astatadai ASuusi.

²⁹ DaidA Aoodami apiaganaAmpaidimi ami ASuusi sicoli taidA ASuusi gAAagacai mamaatatuldimi Diuusi ñiooquida dai potatadai:

—Oodami sivi oidacami aliA maicAaga tuutuiga dai giñaagidi ansaidA idu-una A mo istumaasi gaducami Agai vuitapi, damos maitAagimu Agai Amai istumaasi gaducami mosAcaasi Aistumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai Agai aagidi Aoidacami sai ugitia Agai Agai ismaiAma duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai AAPA giñootoi Diuusi. AanA AAgai ismaacada viaa A mo saalicami dai aagidamu aanA sivi oidacami sai ugitia Agai AAPA ismaiAma duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ SiAAscada caaiyagi istuigaco Diuusi Naidagi oodami sividada ismaacada AAcAaga ivuaadami dai ismaacada armaicAaga ivuaadami, daidA Aooqui ismaacada AbaitACAacamicatadai SiipATA divimu dai gAPIARA suuligamu Aoodami sivi oidacami. Agai saalicada mAAcasdara divia dai caACA Agai istumaasi aagai ASalomoñi. Agai AAmo taaanAdami saitudugami dai tami daja aanA sivi dai vaamioma AArtAanAdami aanA siSalomoñi mai aapimA maitiñAAgiditai caA. ³² Ismaacada ÑiñiviarA oidacatadai dadimu siAAscada Diuusi Naidi agadagi sivi oidacami ismaacada AAcAaga ivuaadami dai ismaacada armaicAaga ivuaadami, daidA AÑiñiviarA oidacami gAPIARA suuligamu Aoodami sivi oidacami AAPA mai aapimA maitiñAAgiditai caA Agai gia caAma duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada Agai aidasi AJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquida, dai tami daja aanA dai vaamioma AArtAanAdami aanA siJoonasi.

³³ Tomali Amaadutai cucuudagai A mo cuudacaru dai gooquiarA AstoquicARA dadasai tomali A mo cajooñi uta baiyoma tAcavacamiARA gAdadasai vai soora vapacAdagi istutiadagi isnaadagi. ³⁴ Gavupuji AAPan ducami A mo cuudacaru gatuucuga vAAARA isgAvuupuji cACAagaducagi VAAasi gatuucuga AAPA viaa cuudagi, dai isgAvuupuji maicAagaducagi gatuucuga AAPA ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacada maata aapimA Diuusicada AAPan ducami A mo cuudagi gantAgitoidagARA gannuucadacavurai aapimA vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapimA. ³⁶ IscAaga cuudagAcagi VAAasi gantAgitoidagARA dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai cAaga maata caAcamu aapimA AAPan duucai masduucai Naidi A mo tuucavi siaaco cAaga cuudagAcagi —astatadai ASuusi Aoodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito ñioo ASuusi tai A mo fariseo vai sai quiidiARA gau-gana. TaidA ASuusi ii dai meesa vuidARA daiva. ³⁸ TaidA Afariseo maitAA istumaasi gatAgituagi tAAgacai siASuusi maivacoi gAnoonovi isducatai viituli Moseesacaru Ajudidii. ³⁹ Tai amaasi ASuusi potatadai:

—AapimA fariseo vuaanai gAnajaasocoli AAbaadARA damos aapimA tuculimadai gAnAranaga muuquimudagaicada dai soimaascamicada. ⁴⁰ Vupuiiruga aapimA, ¿maitamas maata tAtagitoi maitamas maata sai soora idui AAbaadARA idui AAPA AraviadARA? ⁴¹ Gaoidiadvurai oidicami baiganAliaracada dai poduucai maitArsoimaasi iducamicamu aapimA.

⁴² Si_A soimaa taatamu aapim_A fariseo v_{AA}si istumaasi viaa aapim_A aa oidi oodami Diuusi aa duiñdada_A v_{AA}atar_A, asta ivaagi masmaacada_A b_{AA}ajai. C_{AA}gadu isoidiada aapim_A oodami Diuusi aa duiñdada_A v_{AA}atar_A mastumaasi viaacagi d_{AA}mos ali_A soi duucaí n_{AA}idi aapim_A g_{AA}naaduñi dai maioig_{AA}dai Diuusi go- maasi gia maic_{AA}gadu.

⁴³ Si_A soimaa taatamu aapim_A fariseo. Oojoidi aapim_A isc_{AA}g_{AA}gaduc_{AA}dioma daraicari_{AA}g_{AA} dadaar_{AA}dagi judidíu quiquiupagad_{AA}g_{AA} dai oojoidi aapim_A isv_{AA}asi oodami siaa g_{AA}nduutuadagi.

⁴⁴ Si_A soimaa taatamu aapim_A fariseo dai aapim_A mamaat_{AA}tuldiadami Diuusi s_{AA}licamigada_A. Aagai aapim_A amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapim_A ar_{AA}pan ducami siaaco g_{AA}yaasapai coidada_A dai camaimaat_{AA}gia maasi daamad_{AA}g_{AA} vaid_A loodami daama dagavuscaíña maimaat_{AA}catai si_A sigal- naasi uta, pomaasi aapim_A ar_{AA}aviad_{AA}g_{AA} ar_{AA}pa —astat_{AA}dai _{AA}Suusi.

⁴⁵ Tai _{AA}mmoco amamaat_{AA}tuldiadami Diuusi s_{AA}licamigada_A aa noragi dai pot_{AA}t_{AA}dai:

—Mamaat_{AA}tuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aat_{AA}m_A v_{AA}asi g_{AA}rñiooquidi —astat_{AA}dai agai _{AA}Suusi.

⁴⁶ D_{AA}mos _{AA}Suusi pot_{AA}t_{AA}dai:

—Si_A soimaa taatamu aapim_A mamaat_{AA}tuldiadami Diuusi s_{AA}licamigada_A ar_{AA}pa. Aapim_A pocaiti sai g_{AA}aaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiagagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapim_A asta si_{AA}si ucami maitistutuidi loodami dai aapim_A maicucus_{AA}pai tomálaachi.

⁴⁷ Si_A soimaa taatamu aapim_A. Aapim_A ivuüididi baabaquida Diuusi ñiñiooquituldiadamigada_A ismaacada_A coi g_{AA}naa_{AA}qui aaduñicaru. ⁴⁸ C_{AA}laga maata aapim_A v_{AA}asi gomaasi dai soicada_A man_{AA}lidi aapim_A g_{AA}naaduñicaru. Agai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada_A mai aapim_A ivuüididi baabaquida.

⁴⁹ Cascada_A Diuusi ismaacada_A maata v_{AA}asiasacatai pocaiti: “G_{AA}nootosdamu aan_A giñiñiooquituldiadamiga _{AA}mmadu giñioo_{AA}ootosa masiaapim_A coodamu _{AA}mmoco dai aa soimaa taatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi gantaatatlada agai aapim_A sivi oidacami v_{AA}asicada_A ñiñiooquituldiadamigada_A ismaacada_A g_{AA}ncooditu aid_{AA}si abiaad_{AA}g_{AA} c_{AA}quiva gooidigi. ⁵¹ Aid_{AA}si abiaad_{AA}g_{AA} g_{AA}muaatu Aveelicaru asta aid_{AA}sid_{AA} g_{AA}muaatu Zacariiasicaru agai ismaacada_A g_{AA}muaatu ag_{AA} quiupai abaana vai ajad_{AA}g_{AA} c_{AA}aca looroñi masiaaco man_{AA}lidiña vustaaqui isducatai gat_{AA}jai Diuusi. S_{AA}licada_A ang_{AA}naagidi sai Diuusi g_{AA}pi_{AA}g_{AA} g_{AA}nsuuliga agai aapim_A sivi oidacami ar_{AA}pa.

⁵² Si_A soimaa taatamu aapim_A mamaat_{AA}tuldiadami Diuusi s_{AA}licamigada_A. Ducami iscuapaca aapim_A candaadocada_A siaaco oidaga Diuusi mamaat_{AA}tuldaragada_A, dai aapim_A viaa yaavigada_A dai maivapacai aapim_A dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia _{AA}lidi agai —astat_{AA}dai _{AA}Suusi.

⁵³ Aid_{AA}si aagidi _{AA}Suusi imaasi taida_A amamaat_{AA}tuldiadami Diuusi s_{AA}licamigada_A _{AA}mmadu fariseo ali_A baacoi agai vui dai g_{AA}naagacai t_{AA}cacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana agai amo istumaasi vaavoidaragada_A vui vai poducaí g_{AA}pi_{AA}g_{AA} v_{AA}aaia agai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami g_{AA}na_{AA}mpagi s_{AA}licada_A muidu dai asta g_{AA}ncacaisapai aipacoga. Taida_A _{AA}Suusi g_{AA}aaagacai aagidi ar_{AA}pa ga_{AA}mamaatar_{AA}dami dai pot_{AA}t_{AA}dai:

—C_{AA}laga_{AA}g_{AA}ar g_{AA}ant_{AA}g_{AA}itoca aapim_A. Maitava_{AA}g_{AA} ar_{AA}pan duucaí ivuaada go- fariseo. Goovai aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi vai aa ña_{AA}diña

viimu goovai?” astatadai Diuusi. ²¹ Aagi poduucai apavueeyi aoodamicada isampaidadagi mui naana maasi aagi gavvatara agai mossoitigamiata vipiayai Diuusi vuitapi —astatadai ASuusi.

²² Dai gooquiata potatadai ASuusi gamamaatardamiga:

—Ganaagidiana maitavar vuama anliada cuadagaicada masmaacada ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusicada masmaacada ganaada agai.

²³ Gaibadaga vaamioma gaaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma gaaagai siyuucusi. ²⁴ Gantagitovar naida cocofiaata, agai maitaasai tomali maitayovai tomali maiviaa gantroojoga, damos Diuusi agai dai maacai cuadagai. Saallicada vaamioma namalaga aapima sijuuurugi. ²⁵ Dai vooa aapima tomasi naana maasi gantagitovi istutuidimasi istaajucami metro vaamioma gantacavaldagi? ²⁶ Masmaistitutuidi isidufiagi istumaasi maisijaiga maitavar vuama anliada ama maasicada.

²⁷ Gantagitovar naida yoosigiat ducatai gatai maitaata vaaadatai tomali maitailutaitai, dai vaascata ganaagidi aana sai tomali ata Salomofii ismaacada viaacatadai yuucusi cacagaducami vaascata maipa maasi gaai goyoosigai. ²⁸ Gantagitovar naida yoosigiat amo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui maicana, vai vaascata Diuusi sigia maasi yuucustudai, vaasi vaamioma ganyuucustudana agai aapima tomasi maicaga vaavoitudai aapima. ²⁹ Cascada avar maivuama anliada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ Vaasi aoodami oidigi daama oidacami mosaca gomaasiaata gantagitoviina, damos aapima viaa amoco ganooga ismaacada camaata istagito aapima vaasi gomaasi. ³¹ Baiyomavar ipaliada aapima sai Diuusi gansoicaiina vai cacagacata oidaca aapima siDiuusi gansoicadamu sivaacamu aapima istumaasi tagitocagi.

³² Maitavar duduaadicuda aapima atapan ducami giñsosoiga cañiuru dai chilaquidu aapima. Dai alia baigallidi Diuusi ganmaacacai oigaragai isgataanada aapima siaaco taananai agai. ³³ Gaagardavurai aapima mastumaa viaa dai oidiada soituutugami poduucai ivuaadamu aapima Diuusi aa duiñdada vai gantumiñsiga maisiaa gavueeyi dai poduucai apa bai dara-saidamu aapima gantvustuidaga tavaagiata siaaco maiuugiatai dai siaaco maivapacai asivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco ampaidiada aapima gantvustuidaga mosami gantagitocana.

³⁵ Aana imia iñagai tavaagiamu amo imidagai dai apamu divimu aana. Baigavar anduuca dai giñnanataca. ³⁶ Apan duucai apipioofi nanaracana ganaamu isdiviagi amo cunataragaiinaata vai cupioquidagi agai quitaagiña mosacai agai dai quitaagiña fiooquiagi. ³⁷ Sila baiganaliadamu apipioofi ismaacada maicocosacagi aacai aamuda. Saallicada anganaagidi sai aagi gaaamu bai gaduufimui dai meesa vuidata daraasamu gapipioofiiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi atan tucara divia agai siapa sialimada, sila baiganaliadamu apipioofi ismaacada naaadagi vai diviagi aamuda. ³⁹ Dai maatacavurai aapima idi apa —ascati ASuusi—. Ducami isamo oidacami amo quiyata ismaatacagi isiuu duucu ami quidiata divia agadagi amo asivogami maicosian tada agai nuacadacatai sai maivaacana quidiata dai asidana. ⁴⁰ Poduucai apa aapima gaaagai masbai ganducagi siuu duucu aapima sioma maitagitocagi divimu aana ismaacada viaa amo saallicami —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chi^{AA}qui c^{AC}ali siaaco daacata dai ^ΛSuusi dai aagidi isducatai ^ΛPilaato coi chi^{AA}qui c^{AC}ali Galileeana oidacami dai bai ^{ΛΛ}rada dai saagida v^{ΛΛ}nagi vustaagu ^{ΛΛ}rada ismaac^{ΛΔ} coitadai ^{ΛC}ali Galileeana oidac^{ΛΔ} maiquiaa g^{AN}cooditudacai ismaac^{ΛΔ} daasda agaitadai agai Diuusi. ² Damos ^ΛSuusi pot^{ΛΔ}dai:

—[¿]Povai masi^{AN}lidi aapim^Λ ispomaasi ^{ΛP}adi ^{ΛC}alic^{ΛΔ} Galilee^{ΛΓ} oida-cami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai ^Λgai si^Λgaa anaasi oidacami?

³ Aan^Λ ang^{AN}aagidi sai cho, dai m^{AS}aapim^Λ mai^{ΛM}a duuca g^{ANT}at^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi v^{ΛAS}catai ugitimu aapim^Λ ^{ΛP}Λ. ⁴ [¿]Povai masi^{AN}lidi aapim^Λ si^Λbaivustaama dan mamacova ismaac^{ΛΔ} coi daama g^{AS}sacai ^{ΛG}aa vaaqui t^{AC}avac^{ΛΔ} Siloe^{ΛΓ} si^Λgai vaamioma ^{ΛR}duñid^{ΛC}atadai is^{ΛG}aa Jerusaleen^{ΛΓ} oidac^{ΛΔ}? ⁵ Aan^Λ ang^{AN}aagidi sai cho dai m^{AS}aapim^Λ mai^{ΛM}a duuca g^{ANT}at^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi v^{ΛAS}catai ugitimu aapim^Λ ^{ΛP}Λ —ast^{ΛΔ}dai ^ΛSuusi.

⁶ Daid^Λ ^ΛSuusi aagidi ^{ΛM}o ñiooqui cuentoc^{ΛΔ} dai pot^{ΛΔ}dai:

—^{ΛM}o c^{AL}li ^{ΛAS}cataidai ^{ΛM}o iigosi g^{ΔV}Λaragana, dai ^{ΛM}o imidagai m^{ΛΛ} naidamu sabai iibaidaga, d^{ΛM}os mait^{ΛΛ} tomali ^{ΛM}o iibiada. ⁷ Dai amaasi pot^{ΛΔ}dai ^Λgai ^{ΛC}ali ismaac^{ΛΔ} nuucatuldcataidai ^Λgai g^{ΔV}Λaraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aan^Λ dai gaagiña goiigosi iibiada dai maitatagai mos^{ΛG}i c^{ΛΛ}ca goovai maii^Λbiataliacatai”, ast^{ΛΔ}dai ^{ΛAS}acami g^{AP}iooñiga. “Daitudañi”, ast^{ΛΔ}dai. ⁸ Damos ^{ΛN}uucadacami aa noragi dai pot^{ΛΔ}dai: “Dagitoñi quiaa tomasi mos^{ΛC}a idi uumigi, moicadagena god^{ΔV}Λaraga dai daasdagi ^{ΛP}ua d^{ΔV}Λarai duaadidicami. ⁹ Sabai poduucai iibatana, dai ismai^Λbiatagai aid^Λ gia daitudagi”, ast^{ΛΔ}dai ^{ΛN}uucadacami.

¹⁰ Dai ^{ΛM}o ib^{AS}taragai tas^{ΛΓ}Λ ^ΛSuusi gamamaat^Λtulditadai Diuusi ñiooquid^Λ ^{ΛM}o judidiu quiuupaigad^{ΛΓ}Λ. ¹¹ Vai ami daacataidai ^{ΛM}o ooqui ismaac^{ΛΔ} cabai^Λvustaama dan mamacova uumigi coococatadai. ^{ΛM}o Diaavora t^{AA}añicarud^Λ topostudacataidai vai ^Λgai maitistutuiditadai isg^{AS}aliñagi tomali pal^{ΛP}i. ¹² Dai aid^Λi t^{ΛΛ} ^ΛSuusi ^{ΛO}oqui vai dai pot^{ΛΔ}dai:

—Giñaduñi casiapat duaadicami vii —ast^{ΛΔ}dai.

¹³ Mosdaama darai ^Λgai g^{AN}oonovi taid^Λ ^{ΛO}oqui g^{AS}ali, dai gaagacai c^{ΛΛ}ga ñioo Diuusi vui. ¹⁴ Damos ^{ΛT}aan^Λdami judidiu quiuupaigad^{ΛΓ}Λ s^{ΛΛ}ic^{ΛΔ} baamu duaaidacai ^ΛSuusi ^{ΛO}oqui ib^{AS}taragai tas^{ΛΓ}Λ, dai pot^{ΛΔ}dai ^Λgai ^{ΛO}odami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai v^{ΛΛ}tar^Λ dai istutuidi aapim^Λ isdadacai g^{AN}duduaaidagi, dai maisiu ib^{AS}taragai tas^{ΛΓ}Λ —ast^{ΛΔ}dai ^{ΛT}aan^Λdami ^{ΛO}odami.

¹⁵ Tai amaasi ^ΛSuusi aa noragi dai pot^{ΛΔ}dai:

—Aapim^Λ ismaac^{ΛΔ} aagai ^{ΛM}o istumaasi dai ^{ΛM}a maasi ivueeyi. [¿]Istutuidimasi aapim^Λ ismaiupanagi g^{AN}soiga vooyisi si^{ΛP}Λ g^{AN}soiga asñiitu ib^{AS}taragai tas^{ΛΓ}Λ dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaac^{ΛΔ} ^{ΛR}cajiudad^Λ ^{AV}raañicar^Λu vaid^Λ ^{ΛD}iaavora vuracataidai idi coocodagaic^{ΛΔ} cabai^Λvustaama dan mamacova uumigi. [¿]Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodad^Λ ib^{AS}taragai tas^{ΛΓ}Λ? —ast^{ΛΔ}dai ^ΛSuusi.

¹⁷ Dai aid^Λi capot^Λi ^ΛSuusi, v^{ΛAS}catai ismaac^{ΛΔ} vuid^{ΛΓ}Λ v^{ΛAT}acataidai siaa ^{ΛΛ}ran tadatu d^{ΛM}os v^{ΛAS}i ^{ΛO}odami baig^{AN}lidadai n^{ΛI}ditai istumaasi g^{AG}arducami ismaac^{ΛΔ} ivuaadatadai ^ΛSuusi.

18 Amaasi potai ASuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cAagacAra oidacana 19 gomaasi arapan ducami istumaasi aravueeyi acaidA amo uusi ismaacada coravi tAagidu ismaacada amo caali gAdajoogana ai. Taida aali caida gAA dai gAA uusi gAaato. Vaida aujuurugi maamaradara dadaraiña dai ami gacocosatái. Poduucái sia otoma gAA aali caida poduucái otoma gAmaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai cAagacAra oidacana —astatadai ASuusi.

20 Dai potai ASuusi aapa:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cAagacAra oidacana 21 gomaasi arapan ducami istumaasicada looqui avocamadai tligi tuicami dai gooquiara ivueeyi paana. Amo ooqui vAanaidi gocopodacarui vaica muuli tligi tuicami vai copodaraí. VAsi tui saagida aimarai gocopodacarui dai poduucái vAsi oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —astatadai ASuusi aoodami.

22 Vaida ASuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiiquiara dai gamamaatatludimi Diuusi ñiooquida. 23 Tai amaadutai tacacai dai potatadai: —Mamaatatludiamí, emaitasmuidu ismaacada cAagacAra vuvacái? —astatadai.

Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

24—Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aana anganaagidi sai muidutai vaapaquia aliadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaapaquiagi siaaco taanaí Diuusi cascada. 25 Dai siuu duucu aqiiAACami cacuupagi gaqii, dai aapima masmaacada quiidigana guuca ñiooquidamu aapima dai potatadamu: “Caliodami garcupioquidani”. Damos agai ganaa noragidamu dai povantadamu: “MaitanmaatA ana masiaadara aapima”. 26 Masi aapima potatadamu: “Galamadu gacuaadana aatama dai gayadana dai aapi gamamaatatludiña tasiaaco oidaga aatama”. 27 Damos agai ganaa noragidamu dai povantadamu: “Casian ganaagidi ansai maimaatA masiaadara aapima. Acovai avar iimi giñabaiñidara, vAascatai aapima masmaacada soimaasi ivueeyi”, astadamu agai. 28 Dai ami suaanadamu aapima dai alia soimaa taata agai, naiditai AVraañi lamadu Isaa, dai Jaco dai vAsi Diuusi ñiñoquituldiadamigada lamadu daraaja Diuusi siaaco gataaanaí agai, mai aapima quiidigamu gAnuvaidagi. 29 Aipadara dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gataaanaí Diuusi. 30 Amaasi lamadutai ismaacada vaamioma namaga tami oidigi daama mala ca sioma maiñamacamú dai lamadutai ismaacada maiñamaga tami oidigi daama mala ca sioma namacamú —astatadai ASuusi.

31 Dai agai vaa tasara ami dada lamoco fariseo siaaco daacatadai ASuusi dai potatadai:

—Imañi tabiaadara AEroodasi gamuaa alidi —astatadai afariseo.

32 Damos ASuusi aa noragi dai potatadai:

—Iimivurai dai mala aagida caali ismaacada alia saituduga mosaca soimaasi iduiñdagai vatarA. Quiaa anvuvaidagi Diaavora talaañicaruda oodamaiañidara dai duduaaidagi coococoidada dai asta naatomu ana giña duiñdaga daida apiaimadamu Jerusaleenamu. 33 Tomali amaadutai Diuusi ñiñoquituldiadamigada maitacooditudai sibaacoga mosaca Jerusaleenara cascada aliási gaagai isimia ana Jerusaleenamu.

³⁴ Aapim_Λ Jerusaleen_{ΛΓΛ} oidac_{ΛΔ}, aapim_Λ masmaac_{ΛΔ} coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad_Λ dai maisai oootosicami ismaac_{ΛΔ} g_Λnootosdi agai. Mos_Λ muiyoco imidagai ip_Λlilitadai aana isg_Λn_Λmpaidagi dai g_Λnnuucadacagi _Λpan duucui atacucu _Λmpaidi g_Λmaamara gaaana uta m_Λtai maitipali. ³⁵ Aapim_Λ sivi g_Λndagitomu aana dai camaitiñ_Λagimu aapim_Λ _Λpramu asta si_Λascad_Λ aayi istuigaco pot_Λiya aapim_Λ: “Ali_Λ baig_Λlidi goovai ismaac_{ΛΔ} borim_Λ Diuusi guvucadad_Λc_{ΛΔ}”, ast_Λiya aapim_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

14

¹ Amo ib_Λstaragai tas_{ΛΓΛ} ii _ΛSuusi amo fariseo bait_Λc_Λaacami quidi_Λmu dai _ΛΛmadu gaugia agai, vaid_Λ _Λgaa fariseo soobidacatadai sabai giduuna amo istumaasi istuc_{ΛΔ} istutiada _Λgai isg_Λpi_{ΛΓΛ} vuaajagi. ² Vai ami _ΛSuusi vuid_{ΛΓΛ} daacatadai _ΛΛp_Λ amo cocoad_Λ ismaac_{ΛΔ} vaiguuguficatadai. ³ Tai amaasi _ΛSuusi t_Λcacai _Λmamaat_Λtuldiadami Diuusi sa_Λlicamigad_Λ _ΛΛmadu _Λfariseo dai pot_Λt_Λdai:

—_ζOidagasi oigaragai amo ib_Λstaragai tas_{ΛΓΛ} isduaaidagi amo cocoad_Λ chio sio? —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁴ Damos _Λgaa mosdodoli vii. Tai amaasi _ΛSuusi bai _Λcocoad_Λ dai duaadi dai pot_Λt_Λdai sai noragana. ⁵ Dai pot_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λfariseo:

—_ζMaac_{ΛΔ} aapim_Λ maiotoma vañigidana gansoiga asñiitu si_Λp_Λ gansoiga vooyisi issib_Λcai d_Λlacar_Λ g_Λsiagi _Λgai tomasi _Λrib_Λstaragai tas_{ΛΓΛ}? —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁶ Taid_Λ _Λfariseo tomali _Λmaadutai mait_Λ ist_Λadagi.

⁷ T_Λagacai _ΛSuusi si_Λv_Λpaidarsic_{ΛΔ} c_Λc_Λagaducadioma daraicari_{ΛΓΛ} daravaimi meesa vuid_{ΛΓΛ}, aagidi idi ñiiooqui cuentoc_{ΛΔ} dai pot_Λt_Λdai:

⁸ —Si_Λascad_Λ amaadutai g_Λn_Λvaidagi amo cunataragi_{ΛΓΛ} maitav_Λr c_Λc_Λagaducadioma daraicari_{ΛΓΛ} darai_Λva. Divian tada ama_Λ vaidarsicami ismaac_{ΛΔ} vaamioma nam_Λga isaapim_Λ. ⁹ Vai _Λgai ismaac_{ΛΔ} g_Λn_Λvapai divian tada dai pov_Λnt_Λadagi _Λmaadutai aapim_Λ: “Maacañi godaicarui idi gamai”. Amaasi _Λgai siaa _Λratugaitai c_Λquivan tada dai cugat_{ΛΓΛ} daicari_{ΛΓΛ} daivagi. ¹⁰ Baiyoma masi_Λascad_Λ g_Λn_Λvaidagi v_Λrai soimaascadioma daraicari_{ΛΓΛ} darai_Λva, dai poduucai divimu _Λgai ismaac_{ΛΔ} g_Λn_Λvapai dai pov_Λnt_Λadamu: “Giñ_Λaduñi vaamioma c_Λc_Λagaducadioma daraicari_{ΛΓΛ} av_Λrdarai_Λva”. Dai poduucai vaamioma gaduc_{ΛΔ} g_Λl_Λdamu _Λgai vuitapi ismaac_{ΛΔ} _ΛΛmadu daraajagi meesa vuid_{ΛΓΛ}. ¹¹ _Λgai ismaac_{ΛΔ} sioma g_Λduc_{ΛΔ} g_Λl_Λidagi _Λgai sioma mait_Λrgaduc_{ΛΔ}camicamu dai _Λgai ismaac_{ΛΔ} sioma maig_Λduc_{ΛΔ} g_Λl_Λidagi _Λgai sioma arg_Λduc_{ΛΔ}camicamu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λoodami.

¹² Daid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai _ΛΛp_Λ _Λgai ismaac_{ΛΔ} vai:
—Pas_Λascad_Λ gabibida liada maitivapiada gaaaduñi tomali g_Λsiisiagi tomali g_Λsusuuculi, tomali gaaaduñi riricu _Λgai _ΛΛp_Λ g_Λvaidan tada dai poduucai viaacamu aapi g_Λaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pas_Λascad_Λ gabibida liada pai v_Λpaida soituutuigami ismaac_{ΛΔ} maiviaa istumaasi, dai ismaac_{ΛΔ} maitistutuidi isgaaata v_Λaadagi, dai ismaac_{ΛΔ} maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaac_{ΛΔ} maiñ_Λnaeeyi. ¹⁴ Dai baig_Λliadamu aapi maitistutuiditai _Λgai isg_Λaa noragidagi. Viaacamu aapi g_Λaa noragidaraga si_Λascad_Λ duduacagi coidad_Λ saagidaiñ_Λd_Λ _Λgai ismaac_{ΛΔ} _Λgidi Diuusi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

15 Dai caacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidara daacatadai potadai agai asuusi:

—Baigaliadamu agai ismaacada gacuaadagi maa ca siaaco gataaana Diuusi —astadai.

16 Taid asuusi potadai:

—Ama cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi soora vapaidagi mui oodami.

17 Dai aidasi caayi siuu duucu gaugia agai, taida acali ootoi amoco gapiooŋiga sai potadana vapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vaa siaacatai. 18 Damos vaa si vapaidarsicada maiimia alidi cascada potadai sai oigaldana. Lapagadada potadai: “Utudama savali aana ama davara dai viaa isma naidagi aagidani vaida giŋoigaldana siviara”, astadai. 19 Taida agamai potadai: “Savali aana taama vuupulicami vopooysi dai viaa aana isnaidagi sabai cacagadu aagidani vaida giŋoigaldana”, astadai. 20 Tai mai potadai: “Utudama antooŋigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astadai.

21 Dai aidasida apiooŋi apamu quiyara divia dai agidi vaa si imaasi gaamu tai agai samicada baamu dai potadai gapiooŋiga: “Imiŋi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vuaapa vaa si asoituuuigami ismaacada maiviipia istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vuaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada maiŋanaeeyi”, astadai aamuda gapiooŋiga. 22 Tai bo laascada potadai apiooŋigada: “Casiant idui pasducatai giŋaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa vatarara”, astadai apiooŋigada.

23 Tai amaasi aamuda potadai gapiooŋiga: “Imiŋi apamu voyamu dai dajiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacana, vai poduucai suudana giŋquii. 24 Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaacada vapai aana lapaga maiugimu giŋcuaadagaiga”, astadai aamuda gapiooŋiga —astadai asuusi aoodami.

25 Mui oodami oidatucitadai asuusi, dai agai aa nanaava dai potadai:

26 —Isamaadutai giŋoidatucuda aliada dai vaamioma oigadagi gaoga dai gadaa, dai gaooŋiga, dai gamaamara, dai gasusuuculi, dai gasiisiagi, dai asta agi gabadaga isana, agai maitistutuidi isargiŋmamaatar damicagi.

27 Dai soora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curusiaba giŋvaavoitudaitai maitistutuidi isargiŋmamaatar damicagi. 28 Isamaadutai aapima iduŋia aliada ama quii siaadara maiasitudana aapima lapaga siasi gaagai masabai aitudadan tada caasi. 29 Ama duucai isdarasa aapima oloodagada dai maiviaacagi istuucada naatuagi dai vascatai soora naijadagi anparunadamu 30 dai pocaitadamu: “Gocali mosgaaga gaquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. 31 Siara ama rai cocoda agadagi mai rai siaadara maiasitudana agai lapaga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaarucada vui agamai ismaacada viaa ama coobai miil. 32 Dai ismaitistuidiadan tadaca agai ootosan tada agai oooto-sicami silascada quiaa maacasar imadagi agamai, sai baiduuna ŋooqui. 33 Poduucai ara soora maidagituagi vaa si istumaasi viaa maitistutuidi isargiŋmamaatar damicagi —astadai asuusi.

34 Daid itadai ara:

—Goma onai alia vaaniiga damos iscamaiyoovica agai, ducatai yoovituna agai apamu? 35 Camaicagaducamu agai duaadaragai dvara vatarara

mos^Λ daituda ^Λgai. Aapim^Λ masmaac^Λda t^Λt^Λacaidaga ca^Λacavurai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

15

¹ V^Λascatai ^Λtumiñsi vuudami ^Λmadu ^Λgai ismaac^Λda maivaavoitudai vaavoidaragad^Λ ^Λfariseo miaad^Λra guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai ca^Λca ^Λgai istumaasi aagaitadai ^Λgai, ² vai casc^Λda ^Λfariseo ^Λmadu amamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ ñiooquidi ^Λgai ^ΛSuusi dai pocaiti:

—Idi ca^Λli miaad^Λgidi soimaasi ivuaadami dai ^Λmadu gacueeyi —asc^Λaiti.

³ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λda dai pot^Λt^Λdai:

⁴ —Voor^Λ aapim^Λ isviaacagi ^Λmo sient^Λo cañiiru vai sib^Λ imiagi ^Λmoco siaad^Λra maianaasi viaana aapim^Λ ^Λгаа maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ^Λsib^Λ imiaad^Λ asta siuu duucu t^ΛΛ. ⁵ Dai t^Λagacai baiyagi dai baig^Λliatugaitai mootiagi dai b^Λll^Λquiagi. ⁶ Dai a^Λcai g^Λquiiy^Λra ^Λmpaidagi g^Λaaaduñi dai pot^ΛΛdagi: “Baigav^Λr ^Λñaliada giñ^Λmadu casiant^Λ giñsoiga ismaac^Λda sib^Λ iitadai”. ⁷ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduuc^Λi ^Λra vaamioma oidaga bai^Λliaragai m^Λll^Λ t^Λvaagi^Λra ^Λmo soimaasi ivuaadamic^Λda ismaac^Λda ama duuc^Λi gat^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustaamac^Λda ismaac^Λda maitarsoimaasi ivuaadami dai maitaagai isama duuc^Λi g^Λnt^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁸ Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λra:

—Si^Λra ^Λmo ooqui viaacagi ^Λgai ali baivustaama piisu dai sib^Λ vuaajagi ^Λmoco siaad^Λra maicuudana ^Λgai ^Λmo cuudagi dai voisicana dai ca^Λga g^Λtaatacai gaagana asta siuu duucu t^ΛΛ. ⁹ Dai t^Λagacai ^Λmpaidagi g^Λaaaduñi dai pot^ΛΛdagi: “Giñ^Λmadu av^Λr baig^Λñaliada casiant^Λ ^Λtumiñsi ismaac^Λda sib^Λ vuaatadai aan^Λ”. ¹⁰ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduuc^Λi ^Λra ali baig^Λñalidiña Diuusi t^Λtaañicaruda ^Λmo soimaasi ivuaadamic^Λda si^Λascada ama duuc^Λi gat^Λgituagi ^Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹¹ Daid^Λ ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai ^Λra:

—^Λmo ca^Λli maamaracatadai gooca ca^Λca^Λli, ¹² taid^Λ ^Λgooquiardada pot^Λt^Λdai g^Λoooga: “Giñooca giñmaacañi g^Λvustuidaga si^Λasi giñajaga”, ast^Λt^Λdai. Taid^Λ ^Λoogada maa g^Λvustuidaga si^Λasi aacatadai. ¹³ Tai bo chi^Λlai tasaic^Λda amarad^Λ gooquiardada ^Λmpagi v^Λasi g^Λvustuidaga dai daivunu ii m^Λacasi amai d^Λv^Λari^Λra, dai ami v^Λasi soimaasi^Λra siaa doodai g^Λvustuidaga. ¹⁴ D^Λmos aidasi ca^Λv^Λasi siaa doodai ^Λgai tai divia g^Λll^Λ biuugigai ami d^Λv^Λari^Λra, vai ^Λgai bibiuugai. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai ^Λmo ca^Λli ami d^Λv^Λari^Λra oidacami ^Λmadu, tai ^Λgai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoñia ^Λlidadai ^Λuuparai iibiad^Λca^Λda ismaac^Λda cuaadatadai ^Λtataisoli dai tomali amaadutai maibibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia tagitoidada dai ^Λgai pov^Λali: “Mos^Λ muidu giñooca quidi^Λra pipiooñi vai v^Λascara babaivitoc^Λi cuaadagai, dai aan^Λ tanai cayooga muu biuugimuc^Λi. ¹⁸ Imimu aan^Λ giñooca quidi^Λra dai pot^ΛΛdamu: Giñooca, soimaasi idui aan^Λ Diuusi vui dai aapi g^Λvui, ¹⁹ camaiviaa aan^Λ s^Λallicami si^Λrg^Λmaracagi, tomasi ^Λmoco g^Λp^Λiooñiga duuc^Λi giññajada aapi ist^ΛΛdamu aan^Λ”, as^Λalidi. ²⁰ Dai amaasi voi^Λra caquiva dai ii g^Λooga quidi^Λra.

Dai quiaa m^Λacsd^Λra im^Λi tai t^ΛΛ ^Λoogada dai aayi soi^Λliaragai t^Λagacai g^Λmara dai m^Λll^Λ dai m^Λll^Λ vuid^Λra aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taid^Λ ^Λmarad^Λ

potatadai gaooga: “Giñooca, soimaasi idui aanΛ Diuusi vui dai aapi gavui, camaiviaa aanΛ saalicami siargamaracagi”, astatadai. ²² Damos loogada potatadai gāpipiooñiga: “Otomavar vuvaida cacalagaducadioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai amo aniyu novilara, dai aadidavurai sasapatusi lapa. ²³ Dai vuaapavurai lvaaca mara giacadioma dai muaa taitaid iduūñi vagimi. ²⁴ Idi giñmara casi armuuquiadacatadai dai apamu duaaca casi arsiβα imiadacatadai goovai taitai apamu taa”, ascaiti loogada daida idui vagimi.

²⁵ VaidΛ amarada gaducadioma dajiana aimaraitadai dai aidasi divia agai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuatudacadami. ²⁶ Dai amaasi vai agai maadutai agagalli dai tacacai astumaasi apadutadai. ²⁷ TaidΛ agalli potatadai: “Casi atdivia gasucuuli cascada gaooga gatjai muaragai lvaaca mara giacadioma cagacata diviacai agai dai maicoocotugaitai”, astatadai agalli. ²⁸ Damos asiaagida saalicada baamu, dai maitipaliditadai isvaquiagi taidΛ loogada vuusai dai goguama oi sai vaacana. ²⁹ Tai agai potatadai gaooga: “Aapi calaga maata iscamui uumigi vaa gasoi aanΛ dai vaascata gaaagidiña pai tomali amo imidagai maiquiaa giñoidi tomali amo sivatu isalamadu iduñia aanΛ vagimi giñaaduñi. ³⁰ Damos sivi diviacai agara ismaacada soimaasilara siaa doodai gatumiñsiga ooqui taatacaligami lamadu patai mu lvaaca mara giacadioma”, astatadai amarada gaducadioma gaooga. ³¹ Amaasi loogada potatadai: “Giñmara aapi vaascata giñlamadu daacana dai vaasi istumaasi viaa aanΛ vaasi araapi gavallara. ³² Damos sivi saalicada gaagaitadai isiduñia aatama vagimi dai baigaraliadagi, gasucuuli ismaacada casi armuuquiadacatadai apamu duaaca casi arsiβα imiadacatadai taitai apamu taa”, astatadai loogada gamara —astatadai asuusi loodami.

16

¹ DaidΛ asuusi potatadai lapa gamamaatardamiga:

—Oidacatadai amoco gaamu gaviidacami dai viaacatadai mui pipiooñi dai amoco arpipiooñi taanadamigada. Dai amaasi mai lamada siarpipiooñi taanadamigada siaa vuuididi vustuidada. ² Amaasi lamada vai dai potatadai: “¿Tumaasi idi masmaacada giñaagidi pasaida ivueeyi? Giñaagidañi pastumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacada casiapa maitargiñtaañicaruca agai”, astatadai lamada. ³ Amaasi arpipiooñi taanadamigada aduucal gatagito: “¿Istuma duuñimu aanΛ giñvuusaidacai giñaamu idi aa duiñdagiañidara? Maiguvuca aanΛ isaata vuaadagi dajiana, dai siaa arai aanΛ isgataanadagi oidicami. ⁴ Casian maata istuma duñiagi dai viaacagi siora giñmiaadagidagi iñsiaascada maiviaaca aanΛ aa duiñdagai”, asallidi. ⁵ Amaasi vai mosalamadutai ismaacada vupuaatulditadai lamada. Dai tacacai apagadada dai potatadai: “¿Pasasi vuaatuldi aapi giñaamu?” astatadai. ⁶ Tai agai aa noragi dai potatadai: “Amo sientu vopoti giigi”, astatadai. TaidΛ taanadamai potatadai: “Tanai daja siaaco ojisi pasiasasi vuaatuldi. Baiñi dai siaa duaada dai apamu oja dai poduucal oja pasai altaajucami sientu vuaatuldi”, astatadai. ⁷ Amaasi vai agai amai dai potatadai: “¿Aapi pasasi vuaatuldi?” astatadai. Tai agai potatadai: “Amo baimocoroi taligi”, astatadai. TaidΛ taanadamai potatadai: “Tami daja siaaco ojisi pasiasasi vuaatuldi. Baiñi dai siaa duaada dai apamu oja dai poduucal oja pasai ali maaco coobai vuaatuldi”, astatadai. ⁸ TaidΛ lamada maata taa isalia saitudacatadai taanadamai asivuaacada. loodami ismaacada ivueeyi istumaasi lagi agai ipalidi sioma sastuduga

isgaagadagi istumaasi ipalidi isagai ismaacadā ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

⁹ Damos aana anganaagidi sai tomamas saagida daraaja agai ismaacadā gamaitacai ganvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapima gaaagai massoicadagi aa ganvustuidagacadā isducatai Diuusi ipalidi siascada coiyagi aapima ganvustuidaga camaitansoiñamu dai Diuusi ganmiadagidamu tavaagiaga dai ganmaaquimu baabaqui ismaacadā tomali amo imidagai maiuugiatāi.

¹⁰ Siorea ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucai iduñian tada agai gapi lapa, dai islasivuaca agai laachicada poduucai lasivuacan tada agai lapa gpicada. ¹¹ Mas maitivueeyi mastumaasi aagai ganvustuidagacadā tami oidi daama Diuusi maitanmaaquimu istumaasi vascara namlacana. ¹² Mas maitivueeyi mastumaasi aagai gavustuidagacadā vora ganmaquia agai istumaasi aapima agi ganvalaga.

¹³ Tomali amo pioñi maitistutuidi isgoacaducagi aamuda, caddadan tada agai amoco dai oigadagi agamai, lagiadan tada agai amoco dai maiagiadagi agamai. Siorea oigadagi gavustuidaga maitistutuidi islagiadagi Diuusi —astadai suusi.

¹⁴ Afariseo ismaacadā alia oojoidi isampaidiada mui tumiñsi cacai vasi imaasi agai mosparunai suusi. ¹⁵ Amaasi suusi potadai:

—Aapima caa tuutiacami ganaagai oodami vuitapi, damos Diuusi caa maata ganiibadaga. Amo istumaasi istumaasi oodami calagadu alidi Diuusi alia cadai.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia vvaana ismaacadā vapacoi oodami oidacatai Moseesacaru sallicamigada ismaacadā maa Diuusi dai oidacatai lapa Diuusi ñiñiooquituldiadamigada mamaatuldaragada. Dai aidasi divia vvaana aidā abiaadaga gaaagai sai Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oidacana, dai vascatai ganaajagai vaavoituda aliditai sai Diuusi soicada alidi oodami sai calagacara oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi tavaagi amadu davalrai siugitiagi amo ñioqui sallicamigada Diuusi.

¹⁸ Tomastuma cali isdagituagi gooñiga dai vvanagi amai agai alia soimaasi ivueeyi, dai agai ismaacadā vvanagi amo ooqui dagitobarui agai alia soimaasi ivueeyi lapa.

¹⁹ Amo imidagai oidacatai amo cali gaviidacami dai calga dadapacami gaaadaiña yucusi dai calga titiodicami, dai vvas tasai ivuaadana vagimi gagarducami. ²⁰ Dai oidacatai lapa amo soitigami Lázaru talagiducami, ismaacadā iivosicatadai vvas tuucugada dai mosdavarapi dadañiña gaviidacada quitaagiñagadaga. ²¹ Vaidā asoitigami tascoña aliditadai acuadagai viigidacada ismaacadā galsai agaviidacada meesagadaiñdara, vai asta agoogosi viñiumiditadai iivoidada. ²² Tai amo imidagai muu asoitigami, tai dada Diuusi tlaañicaruda dai bacai sai amadu daacana Avraañicaru siaaco ajioopai acoidada. Dai bo chiqui tasaicada muu gaviidacada lapa mlai yaasa. ²³ Dai aidasida gaviidacada soimaa taat-acatadai mala ca siaaco ajioopai maicaga tuutiacadā, dai tai nanaava dai malcasdaga ta agai avraañi, daida lázaru amadu daja. ²⁴ Dai amaasi iña dai potai: “Avraañi soigi gallda anacada dai baigovai ootosa goLázaru vai vadidana gamasaiga cuugada suudara dai diviana dai avogidana giñanana

alian^Λ soimaa taataca aan^Λ tami taiyara^Λ”, astatadai agaviidacada. ²⁵ Damos Avraaŋi potatadai: “Giŋmara, gatagitoni pasiaapi calgacara oidacatadai maiquiaa muucucai, dai goLazaru alia soimaa taata. Dai sivi goovai baigalidi tami pai aapi soimaa taataca. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava mo gaa dlaacagi tuucavacami dai poduucai sioora imia liada tabiaadara gaamucu maitistutuidi tomali malcadara baigovaco maibaiga”, astatadai Avraaŋi. ²⁷ Amaasi agaviidacada potatadai: “Gadaanai aan tuduid aapi, caliodami Avraaŋi, pai ootosa goLazaru giŋooca quidiumu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama giŋsusuuculi dai giŋsiisigi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi agai ara tami siaaco mosaa soimaasi gataatamai”, astatadai. ²⁹ Damos Avraaŋi potatadai: “Agai viaa agai ismaacada ooja Moseesacaru lamadu Diuusi ŋiŋiooquituldiadamigada, vai agigitai calcana”, astatadai Avraaŋi. ³⁰ Taid agaviidacada aa noragi dai potatadai: “Daŋi aapi Avraaŋi, siaadara agigitana agai Avraaŋi damos isimiagi amaadutai coidada saagidaŋdara malca siaaco daraaja agai poduucai gia ama duucal gantatigitan tada agai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astatadai. ³¹ Damos Avraaŋi potatadai: “Ismalagida liada agai amoseesacaru lamadu Diuusi ŋiŋiooquituldiadamigada poduucal ara siaadara agigitana agai tomasi amaadutai duaacagi coidada saagidaŋdara”, astatadai Avraaŋi —astatadai ASuusi ariseo.

17

¹ Amaasi ASuusi potatadai gamamaatardamiga:

—Vaaacara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos siaa soimaa taatamu agai ismaacada soimaasi iduiŋtulda liada oodami. ² Siooma arcaagai agai vaalara mascusivuana vulidagi amo mauturui dai gaa suudara daitudagi baiyoma issoimaasi iduiŋtuldada agai amaadutai idi ismaacada utudama vaavoitu. ³ Calgavar gantatagitoca aapima isamaadutai soimaasi iduŋia gavui aagidavurai aapima agai issoimaasi idui agavui. Dai isama duucal gatagituagi agai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oigldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi gavuiidiada agai dai vaasi vuidagara didivadagi dai povai gantatadagi: “Casian maipovuaadagi”, vaaacara gaaagai masoigantadadiagi —astatadai ASuusi.

⁵ Aojootosicami potatadai ASuusi:

—Garsoiŋaŋi tatai vaamioma vaavoituda aatama —astatadai.

⁶ Amaasi ASuusi potatadai:

—Isviaacamudai aapima tomasi lachi vaavoidaragai tomasi anan lasi isuiduru amo caida coravi istutiadamudai aapima ispotadagi idi iigosi: “Gavaŋcumai dai gaa suudara calquiva”, idi iigosi gia ganlagidamudai —astatadai ASuusi.

⁷ Isamaadutai aapima viaacagi amo piooŋi vai agai gasicuandagi dajjana silara nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia agai abais potadana aapima giimi dai gauga? ⁸ Maipotadan tada aapima baiyoma potadana tada aapima: “Baigi tua gocuagai nai aan gaugiagi quiaa pai gooquiara gauga aapi”. ⁹ Abais Diuusiatanquidana tadana aapima piooŋi iduucal agai mastumaasi taji? Cho lien. ¹⁰ Poduucal aapima ara masilascada naatugi vaasi istumaasi ismaacada gantaanai Diuusi, gaaagai maspotadagi:

“AatΛMΛ ʌpan ducami tomastuma pipiooñi idui aatΛMΛ mosΛcaasi istumaasi viaacata dai isidufiagi cascΛdΛ” —astΛtdai ʌSuusi.

11 Dai apiaimΛitadai ʌSuusi Jerusaleenamu ʌmapiadΛγʌ ʌrSamaalia dai ajadΛrʌ ʌrGalilea tai ʌgai ʌrana sʌali daivusai. 12 Dai aΛcai ʌgai ʌmo amapΛcʌrʌ vai vuidΛrʌ iimΛitadai baivustaama cʌcʌlli ismaacΛdʌ viaacata dai acocodogai ismaacΛdʌ duvaldi gatuucuga dʌmos bai mʌacʌsdʌrʌ guuquiva ʌgai 13 dai ijiña daidʌ icaiti:

—Suusi mamaatʌtuldiadami soigi gʌllda aatΛMΛcʌdʌ —ascaiti ʌcʌcʌlli.

14 Dai aidʌsi tʌʌ ʌSuusi potʌtdai:

—Iimivurai dai mʌʌ vuidΛrʌ guuquiva ʌpapaaligadʌ ʌjudidʌ —astΛtdai ʌSuusi.

Dai aidʌsi iimΛitadai ʌgai todian duucaidʌ duduaadicami vii. 15 Amaasi ʌmaadutai ʌgai mostʌʌ iscadueeyi aa gʌi dai iifiaquitadai siaa duutudaimi Diuusi. 16 Dai gʌtootonacʌdʌ cʌquiva ʌSuusi vuidΛrʌ dai dʌvʌʌrʌpi cuiqui dai potʌtdai: “Diuusiatʌnamʌquidana”, astΛtdai. Dai idi cʌlli ʌrSamaaliγʌ oidacamicatadai. 17 Amaasi ʌSuusi pocaiti:

—¿Bais maivʌʌ baivustaama dudueeyi? ¿Siaaco daraaja ʌгаа tuustaama?

18 Mosʌca idi ismaacΛdʌ maitʌrjudʌ aa gʌi dai siaa duutuda ʌgai Diuusi —ascaiti ʌSuusi.

19 Dai amaasi potʌtdai ʌgai ʌcʌali:

—Cʌquivañi dai imʌda. Giñvaavoitu aapi cascΛdʌ dueeyi —astΛtdai ʌSuusi.

20 Taidʌ ʌfariseo tʌcacai ʌSuusi sʌʌscadʌ ʌgai sigatʌaanʌda ʌgai Diuusi tami oidigi daama, taidʌ ʌSuusi aa noragi dai potʌtdai:

—Siʌʌscadʌ gataaanʌdagi Diuusi tami maitʌrʌmo istumaasi ismaacΛdʌ maasi. 21 Maita povʌcaitiada ʌgai: “Tamia daja”, siʌʌrʌ “Mʌʌca daja”; Diuusi catanai gʌnsaagida gataaanʌi —astΛtdai ʌSuusi.

22 Dai amaasi potʌtdai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga:

—Aimu istuigaco aapimʌ ipʌliadamu isgataaanʌda aana ismaacΛdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami tami tomasi ʌmo tasai dʌmos maiaimu amaasi. 23 Dai aa povʌntʌadamu: “Tamia daja”, siʌʌrʌ “Mʌʌca daja”. Dʌmos maitavʌr ajioopada, tomali maioidatucuda. 24 Poduucai istumaascana siʌʌscadʌ vʌpʌdocʌdagi oidigi pomaascamu siʌʌscadʌ ajiaigi istuigaco diviagi aana ismaacΛdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami. 25 Dʌmos ʌʌrʌga viaa aana issʌʌlicadʌ soimaa taatagi, daidʌ ʌoodami sivi oidacami gajiaadΛγʌ giñviaamu. 26 Poduucai isducatai ʌpʌdui aidʌsi oidacata dai ʌNoee, poduucai ʌpʌduuñimu ʌʌrʌ siʌʌscadʌ cadivia iñaagada aana ismaacΛdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami. 27 ʌoodami gacuaadana dai gayʌʌdana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gʌonmaamara ooqui masai ooñtaiña, asta aidʌ uucami sivaa ʌNoee gʌvaarcugʌrʌ tai sʌʌlicadʌ tʌvʌpi duudu tai vʌʌsi ʌoodami coi. 28 Dai poduucai ʌpʌdui ʌʌrʌ aidʌsi oidacata dai ʌLota ʌoodami gacuaadana, dai gayʌʌdana, dai gasaapʌdaiña dai gaagaraiña, dai gasaiña, daidʌ ivuaadana baabaqui. 29 Dʌmos aidʌsi ii ʌLota Sodoмайñidʌrʌ tai duudu tai ʌʌmadu asufre tivaagiaiñidʌrʌ, tai vʌʌsi ʌoodami coi. 30 Poduucai ʌpʌduuñimu ʌʌrʌ siʌʌscadʌ diviagi aana ismaacΛdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami.

31 Amaasi isʌmaadutai vaquii daama daacagi dai tuucavi viaacagi gʌvustuidaga maitʌaagai istʌvʌñiagi ʌgai dai vuvaidagi, dai isʌmaadutai dʌjiana aimʌrdagi maitʌaagai isimiagi ʌgai gʌquiyamu. 32 Gʌntʌgitovurai Lota ooñigadʌ isducatai muu vaamioma oigʌdatai gʌvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. 33 Siorea mostʌʌgitodagi isducatai cʌʌgacʌrʌ oidacagi tami

oidigi daama agai tomali amo istumaasi maiviaacamu gooquiara, dai sioora maifatagitodagi mosacaasi isducatai calagacata oidacagi tami oidigi daama agai sallicada baigaliadamu.

³⁴ Ganaagidiana sai amaasi tucara goocatai abaana vatalacamu siDiuisi balaicamu amoco dai agamai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui amapai gatuadamu siDiuisi balaicamu amoco dai agamai viaamu. ³⁶ Dai gooca cacalli daljana daraajamu siDiuisi balaicamu amoco dai agamai viaamu —astatadai asuusi.

³⁷ Mosacacai agaa imaasi tacacai dai potatadai:

—¿Vaaco apaduñia agai imaasi? —astatadai.

Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Tomasiaaco siaaco caatacagi baabaidi duvaligada ami ganampaidiña nunui poduucai arvaavoi ara saida apaduñia agai istumaasi aagai aana —astatadai asuusi.

18

¹ Asuusi aagidi aoodami amo ñiooqui cuentocada dai aagidi sai glaagai ismaugutai daanadagi Diuisi dai maiiibiocoraitai. ² Dai potatadai:

—Amapacata oidacatadai amo dunucami ismaacada maisiaa duutudaitadai Diuisi dai tomali maivuama aliditadai tomalia maadutaicada. ³ Dai amaasi agai vaa dalvavariata oidacatadai ara amo ooqui viuudu, ismaacada cocodacatadai amai dai alia duudatai aimaraiña agai adunucami quiidiamu dai potatadaiña sabai baiduiñdana ñiooqui asaayuda lamadu. ⁴ Tavapi mospovuaadana agai vida adunucami mosacacana. Damos gooquiara povalli: “Tomasi maisiaa duutudai aana Diuisi dai maivuama inlidi tomali maadutaicada, ⁵ damos idi ooqui viuudu apiagiñojotuldi soñnamu aana vai camaidivaitai giñojotuldiña vaamioma”, ascatai adunucami —astatadai asuusi.

⁶ Dai potatadai asuusi:

—Poduucai aagai adunucami maicaa tuigacada. ⁷ Isbai maisoiñana Diuisi ara ismaacada covai vuvaitu agai ismaacada maugutai taanadagi soñi? Isbai tavapicada soñana agai? ⁸ Aana anganaagidi sai agai gia otoma soñnamu. Damos silascada diviagi aana ismaacada viaa amo sallicami, isbai quiaa tagimu aana oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daida asuusi aagidi amai cuento chilaquiatai vatarata ismaacada siooma calaga tuutiacami ganalidi siaa dai soiduucami nidi agaa. Dai potatadai:

¹⁰ —Gooca cacalli iji gaa quiupaigadamu judidui dai gamamada agai. Amoco arfariseocatadai dai agamai arvudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo cacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuisiga, alia baigiñalidi aana maitarapan ducamicatai aa ismaacada atasivogami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacada googosi ganducami aana tomali maitarapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aana maitacueeyi gocuaja amo alcaldiata, dai aa gooidi aana inismaacada gamaitacai”. ¹³ Damos avuudami tumiñsi baimaacasdata vii dai tomali maitaralli tomali istai nanlavagi lavaagiamu, mosgavai gamoo dai pocaiti: “GiñDiuisiga soigi galda aanacada aliasi arsoimaasi ivuaadami aana”, ascatai avuudami tumiñsi. ¹⁴ Aana anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gquiyamu caoigaldicami soimaascamigada dai agamai gia chio. Tomasioora ismaacada gaducada galiadagi agai maitargaducadamicamam dai sioora maigaducada galiadagi agai argaducadamicamam.

15 Dai aa oodami vuapaimi ʌʌpʌ aali siaaco daacatadai ʌSuusi, sai ʌgai taatana. Dʌmos aidʌsidʌ ʌmamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi tʌʌ imaasi, bagaidimi ʌgai ismaacʌdʌ vuaapaimi ʌaali. 16 Dʌmos ʌSuusi vai ʌgmamaatʌrdamiga dai potʌtʌdai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja aanʌ, dai maitavʌr daidiada. Ismaacʌdʌ ʌpan ducami idi aaliducʌdʌ ʌgai ʌgai ismaacʌdʌ ajioopai mʌʌca siaaco gataaanʌi Diuusi. 17 Aanʌʌn sʌʌlicʌdʌ gʌnaagidi sioorʌ iimia ʌliada siaaco gataaanʌi Diuusi ʌgai ʌgaagai siʌpan ducamica amo ali dai ismaipoducamica ʌgai siaadʌrʌ vaacʌna —astʌtʌdai ʌSuusi gamamaatʌrdamiga.

18 ʌmaadutai ʌtʌtʌʌʌnʌdami tʌcacai ʌSuusi dai potʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami cʌʌ tuigacʌdʌ, ʒtumaasi istutuidi aanʌ siduñiagi dai vʌʌscʌrʌ oidacagi Diuusi ʌmadu? —astʌtʌdai.

19 Taidʌ ʌSuusi potʌtʌdai:

—Mosʌca Diuusi cʌʌ tuiga dai tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsʌʌnʌ ʌrDiuusi. Mosʌagi pocaiti aapi ansai aanʌ ʌrʌcʌʌ tuigacami dai tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. 20 Aapi cʌʌga maata istumaasi gataaanʌi Diuusi: “Maitavʌr googosi ganducamica, maitavʌr gacoodada, maitavʌr gʌʌsiada, maitavʌr yaatagada aa, dai siaavʌr duutuada gʌnooga ʌmadu gʌndʌʌ”, podu gataaanʌi Diuusi —astʌtʌdai ʌSuusi.

21 Taidʌ ʌcʌʌli potʌtʌdai:

—Vʌʌsi gomaasi aan ʌliducatai abiaadʌrʌʌ ʌʌgidi —astʌtʌdai ʌcʌʌli.

22 Amaasi caʌcʌi ʌSuusi imaasi potʌtʌdai:

—Dʌmos quiaa vʌʌga ʌmo istumaasi pasiduñiagi, gagarañi vʌʌsi pʌstumaasi viaa dai oida ʌsoituutuigami ʌtumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tʌvaagiʌrʌ. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —astʌtʌdai ʌSuusi.

23 Dai aidʌsi caʌ ʌcʌʌli imaasi, aliʌ soigʌʌli, aliʌsi ʌrgʌviidacamicatadai ʌgai cascʌdʌ. 24 Dai tʌʌgacai ʌSuusi isaliʌ soigʌʌli ʌgai potʌtʌdai:

—Gia sijaiga isgʌnviipidacami iimiagi siaaco gataaanʌi Diuusi. 25 Sioma maisijaiga ʌmo muura vʌʌtʌrʌ isdaivuñiagi ʌmo oi dʌgadʌamu sʌʌli isʌmo gʌviidacami imiagi siaaco gataaanʌi Diuusi —astʌtʌdai.

26 Dai ʌgai ismaacʌdʌ caʌ imaasi potʌtʌdai:

—¿Vooriatʌi istutuidido iscʌʌgacʌrʌ vuvʌquiagi? —ascʌiti.

27 Taidʌ ʌSuusi potʌtʌdai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astʌtʌdai ʌSuusi.

28 Taidʌ ʌPiiduru potʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, aatʌmʌ viaa vʌʌsi tʌstumaasi viaacatadai, gʌoidatucuda ʌrʌliditai —astʌtʌdai.

29 Amaasi ʌSuusi aa noragi dai potʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi tomasioora ismaacʌdʌ viaagi gʌquii, siʌʌpʌ gʌdʌʌdʌ, siʌʌpʌ gʌsusuuculi, siʌʌpʌ gʌooñiga, siʌʌpʌ gʌmaamara iduñia ʌliditai Diuusi aa duiñdadʌ, 30 ʌgai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooquiʌrʌ ʌgʌmai oidigʌrʌ vʌʌscʌrʌ oidacamu —astʌtʌdai.

31 ʌSuusi ʌcovai vai ʌbaivustaama dan gooca gʌmamaatʌrdamiga dai potʌtʌdai:

—Siviata iimiagi Jerusaleenamu, siaaco gʌaagai isʌpʌduñiagi vʌʌsi istumaasi ooja ʌDiuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ giñʌagaitai aanʌ ismaacʌdʌ

víaa amo sállicami. ³² Giñtáagida magari aa sibáadagá oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai. ³³ Dai giñgáicarsa magari, dai gooquiagá giñmuaamu, damos bo vaica tasaiadá apamu duaacamu aaná coidadá saagidañdagá —astatadá aSuusi gamamaatardamiga.

³⁴ Damos amamaatardamigada maimaata caa tomali amo istumaasi idi maasi, tomali maimaatacatadá agai istumaasi aagidi aSuusi, goovai agámo istumaasicatadá istumaasi maitistutuiditadá agai ismaata cacagi cascada.

³⁵ Aidásida aSuusi caajimitadá Jericooagá vai voi ugidiana daacatadá amo maiñaaadami daida gataañitadá oidicami. ³⁶ Dai aidási caa agai ismúi iimádan caitimí oodami, amaiñaaadami gatácaai astumaasi apáduitadá. ³⁷ Matai potatadá sai amui imáitadá aSuusi Nasareetá oidacada. ³⁸ Tai agai iña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi gáalda aanacada —ascaiti acáli.

³⁹ Damos agai ismaacada baitaqui iimáitadá bagaimi sai camaiññacaiña vaamioma. Damos agai apaiññacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi gáalda aanacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi aSuusi caquiva dai ootoi sioora vuaapagi ami siaaco daacatadá agai. Dai aidamási caami vuaa taida aSuusi tacacai dai potatadá:

⁴¹ —¿Tumaasi ipáldi aapi iñsiáduiña aaná? —astatadá.

Taida acáli ismaacada maiñaaadatadá aa noragi dai potatadá:

—Mamaatáuldiadami, náada iñáldi aaná —astatadá.

⁴² Taida aSuusi potatadá:

—Náadañi, vaavoitu aapi cascada nánaava —astatadá aSuusi.

⁴³ Mospotai agai taida ismaacada maiñaaadatadá istui isnánaavagi, dai oi aSuusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai váasi aoodami ismaacada táa imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taida aSuusi aayi ami Jericooagá dai amui daivusquimi agai. ² Vai ami oidacatadá amo cáali gáviidacami Zaqueo táagiducami, dai agai arbaitacaaacamigadacatadá tumiñsi vuudami. ³ Daida aZaqueo matia aliditadá aSuusi, damos maitistutuiditadá istágiagi alia maitacavacatadá aZaqueo cascada dai oodami alia muiducatadá. ⁴ Vai agai maitatagaitadá isducatai matiagi dai amaasi baitaqui máa dai tasai amo uusi tacavacamiagá voiyagá siaaco viaacatadá aSuusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidási amui daivusquimi aSuusi tacavi nánaava dai potatadá:

—Zaqueo otoma itávañi boodara sivi anvíaa aaná isgáquiyagá giñsuuliñiagi —astatadá aSuusi.

⁶ Taida aZaqueo otoma tavai, dai baigálliaracada miadagi agai aSuusi.

⁷ Amaasi táagacai aoodami imaasi váascatai ñiooquidimi aSuusi dai pocaitimi saida aSuusi amo soimaasi ivuaadami quiidiara gauuli. ⁸ Amaasi aZaqueo caquiva dai potatadá aSuusi:

—Dañi, mamaatáuldiadami oidamu aaná asoituuuigami taajucami váasi giñvustuidaga iñmaacada víaa dai iñsiámadutái áasi aaná vuuirumadacai aa noragidamu aaná asta macovaco vaamioma ismaacada áasi aaná —astatadá aZaqueo.

⁹ Taida aSuusi potatadá:

—Iimivurai maa aali quiiquira ismaacada miaaga tabiaadara dai aacai laagimu aapima amo asniitu vulicami ismaacada tomali amaadutai maiquiaa dadajali varai uupana dai vuaapa. ³¹ Dai ismaadutai gantacacagi mastuisi uupasai varai potada ansai ana tagito —astadai asuusi gamamaatardamiga.

³² Amaasi amamaatardamigada iji dai taa vaaasi isducatai aagidi asuusi.

³³ Dai aidasi uupasaitadai agai asniitu taida asoigacami tacacai dai potadai: —¿Tuimasi uupasai goasniitu? —astadai.

³⁴ Tai agai aa noragi dai potadai:

—Amamaatardadiami tagito cascada —astadai.

³⁵ Amaasi baidacai agai asniitu asuusi, dai asniitu daama darai gansosua dai daama dai asuusi. ³⁶ Dai aidasi asniitu daama imitadai asuusi aoodami voyara alligaimi gansosua. ³⁷ Dai aidasi camiaadimi agai coidama gaasacara Oliivosi giidiaindra, vai vaascatai vaavoitudadami ismaacada oiditadai iinaquimi baigana liatugaitai dai siaa duutudaimi Diusi vaasi ismaacada agarducamicada ismaacada tatadai agai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diusi alia calgacara naidi goovai ismaacada divia Diusi guvucadacada. Vaascatai ganiibastacan tada tavaagira aatama alia siaa duutudai Diusi —ascaitimi vaavoitudadami.

³⁹ Amaasi amoco ofariseo ismaacada aoodami saagida daraajatadai potadai agai asuusi:

—Mamaatardadiami bagaidani gamamaatardamiga —astadai.

⁴⁰ Damos asuusi aa noragi dai potadai:

—Ana anganaagidi sai isidi maiinacadagi samicada goojodai inacadamu —astadai asuusi.

⁴¹ Dai aidasi caajimitadai agai Jerusaleenara dai laagacai Jerusaleena asuusi sosua aoidamicada ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipalidi ana issivi maata cacagi gooidacami isducatai istutuidi isganiibastacan tadacagi damos maitistutuidi goovai ismaata cacagi.

⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vaasi apadara cocodamu, ⁴⁴ vaasi dalvarapi suuligamu dai coodamu dai vaasi Jerusaleenara maiviimu tomali amo odai ama daama. Aidasi diviji ana ismaacada arDiusi tai maitinmiaadagi gooidacami cascada —ascaiti asuusi.

⁴⁵ Amaasi asuusi vaa gaa quiiupaigadara judidiu dai vuvaitu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai, ⁴⁶ dai potadai:

—Diusi niooquidara pocaiti: “Giinquivarai mamadaragai vaatarara”. Mai aapima tajogada asivogami duuca naidi —astadai asuusi.

⁴⁷ Asuusi vaasi tasai gamamaatardadiami Diusi niooquida gaa quiiupaigadara judidiu, damos lbaitaguucamicada papaaligada judidiu amadu amamaatardadiami Diusi samicamigada, dai amadu adudunucamigada aoodami gaagaitadai isducatai muaagi asuusi.

⁴⁸ Damos vaasi aoodami calga gantagito cacatadai iscaiti asuusi cascada maitatagaitadai agai isducatai muaagi.

20

¹ Amo imidagai gaa quiiupaigadara judidiu daacatadai asuusi dai mamaatardaditadai aoodami Diusi niooquida amadu calgacara vuvaidaragai, tai ami dada lbaitaguucamicada papaaligada judidiu amadu

amamaat^Λtuldiadami Diuusi s^{ΛΛ}alicamigad^Λ, ^{ΛΛ}madu aa bait^Λguucacami,
² dai pot^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi:

—Garaagidañi, ^ζtuma s^{ΛΛ}alicamic^Λd^Λ pomaasi ivueeyi aapi? ^ζToora g^Λmaa gos^{ΛΛ}licami? —ast^Λt^Λdai.

³ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Aanaan ^Λp^Λ g^Λnt^Λcacagi ^Λmo istumaasi v^Λr^Λi giñaagida: ⁴ ^ζToora ootoi ^ΛVuaana sai gavapaconana? ^ζDiuusi oodami sio? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵ D^Λmos v^{ΛΛ}si ^Λbait^Λguucacami ^{ΛΛ}gi aipaco g^Λnaatagidimi dai pocaiti:

—^ζIst^{ΛΛ}adamu aat^Λm^Λ? Ispot^{ΛΛ}da aat^Λm^Λ sai Diuusi ootoi goovai otoma garaa noragidamu dai pov^Λr^Λt^{ΛΛ}damu: “^ζTuimasi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispot^{ΛΛ}da aat^Λm^Λ sai oodami ootoi, v^{ΛΛ}scatai gooodami g^Λr^Λcoodian tada o^ζoodaic^Λd^Λ, v^{ΛΛ}scatai goovai s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ vaavoitudai si^ΛVuaana ^Λr^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —asc^Λaiti ^Λbait^Λguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi ^Λgai ^ΛSuusi dai pot^Λt^Λdai sai maimaat^Λ sioora ootoi ^ΛVuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Tomali aan^Λan mait^Λnaagidagi istuma s^{ΛΛ}alicamic^Λd^Λ ivueeyi aana imaasi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁹ Amaasi ^ΛSuusi g^Λaagacai aagidi ^Λoodami, dai aagidi ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λdai:

—Oidacatadai ^Λmo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ ^Λi uuvasi g^Λd^Λv^{ΛΛ}ragana, dai gooqui^Λr^Λ taajucamic^Λd^Λ maa ^Λgai aa oodami g^{ΛΛ}si dai ii abiaad^Λr^Λ sibaco dai t^Λv^Λpi daja. ¹⁰ Dai aid^Λsi aayi yoovaragai ^Λgai ootoi ^Λmoco g^Λp^Λiooñiga sai taan^Λna ^Λgai ^Λoodami ^Λyoovi si^{ΛΛ}si a^{ΛΛ}catadai, d^Λmos ^Λoodami g^Λicacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi. ¹¹ Amaasi ^Λtuidacami ootoi ^Λmai piooñi, m^Λtai ^Λgai ^Λp^Λ alia soimaasi ñiooqui aagidi dai g^Λicacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi ^Λgai. ¹² Daid^Λ ^Λtuidacami ootoi ^Λmai, d^Λmos ^Λoodami alia soi doodai ^Λgai ^Λp^Λ dai aadaji.

¹³ Dai cagooqui^Λr^Λ pocaiti ^Λtuidacami ^Λd^Λv^{ΛΛ}r^Λi: “^ζIsducatai iduufñimu aan^Λ. Ootosom aana giñmara tomasi alia oig^Λdai aana, siaad^Λr^Λ maisiaa dututudan tadacana ^Λgai siuu duucu t^Λgiagi”, asc^Λaiti ^Λc^{ΛΛ}li. ¹⁴ D^Λmos aid^Λsid^Λ ^Λaata v^Λaadami t^{ΛΛ} g^Λamo marad^Λ aipaco g^Λnaatagidimi dai pocaiti: “Idi ^Λgai ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λtuidacamica ^Λgai oogad^Λ vustuidad^Λ g^Λaagai t^Λsmuaagi dai poduuc^Λi aat^Λm^Λ ^Λr^Λtutuidacam^Λ”, asc^Λaiti ^Λaata v^Λaadami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami d^Λjiaifñ^Λr^Λ dai muaa. Amaasi ^ΛSuusi t^Λcacai ^Λoodami dai pot^Λt^Λdai:

—^ζIsduufñimu ^Λd^Λv^{ΛΛ}r^Λi tuidacami ^Λaata v^Λaadami? ¹⁶ Divimu ^Λgai dai coodimu dai maaquimu ^Λd^Λv^{ΛΛ}r^Λi aa oodami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Mosca^Λc^Λi ^Λgai imaasi ma^Λi is^Λgai aagadam^Λ ^Λlidi ^ΛSuusi casc^Λd^Λ pocaiti ^Λgai:

—Diuusi maidagitona ispo^νΛ duñiagi —asc^Λaiti.

¹⁷ D^Λmos ^ΛSuusi vui n^Λn^Λava dai pot^Λt^Λdai:

—^ζTaiya ^Λlidi id^Λ goovio ismaac^Λd^Λ oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ siaaco pocaiti?:

^Λodai ismaac^Λd^Λ gajiaad^Λr^Λ viaa ^Λbaabaquitadami sivi ^Λgai ^Λr^Λgai ismaac^Λd^Λ vaamioma g^Λaagai v^Λaaqui v^{ΛΛ}r^Λ.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ. ¹⁸ Tomasioora ismaac^Λd^Λ utuvagi ^Λodi^Λr^Λ moslalachi daivamu, dai is^Λodai daama g^Λsiagi ^Λmai ^Λgai mos^Λtuisamu —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

19 Abaita^Λguucacamigada^Λ apapaaligada^Λ judidiu^Λ amadu^Λ amamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigada^Λ ip^Λaliditadai isaida^Λ otoma b^Λajjagi^Λ a^ΛSuusi, ca^Λga maata^Λcatadai agai is^Λagai va^Λatar^Λ aagaitadai a^ΛSuusi acuento cascada^Λ, d^Λamos a^Λbaiditadai agai a^Λoodami. 20 Dai amaasi ootoi sioora^Λ soobidacagi vai agai ca^Λ tuutiacami ganvueeyi, dai gaagai isducatai aagagi a^ΛSuusi amo istumaasi istumaasi vui caat^Λcagi adudunucami vai poduucai ta^Λagida agai adudunucami. 21 Cascada^Λ ta^Λcacai agai dai pot^Λatadai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ca^Λ maata^Λ aat^Λma^Λ sai ismaacada^Λ gaaagidi aapi dai gamamaat^Λtuldi a^Λrvaavoi. Dai maivuaama^Λ ali^Λdi aapi oodamicada^Λ siarganviipidacami siarsoitutuigami a^Λpa^Λ, mosgamamaat^Λtuldi aapi istumaasi Diuusi ip^Λalidi. 22 Garaagidañi, i^Λca^Λgaisi tasaa nam^Λquiadagi a^Λga^Λ baitacaacami romano cho sio? —ast^Λatadai.

23 Damos a^ΛSuusi maata^Λ ta^Λ is^Λagai vuurumada ali^Λditadai dai pot^Λatadai:

—i^ΛTuimasi giñvuurumada ali^Λdi aapima? 24 Giñta^Λagidavurai aapima^Λ amo tumiñsi. i^ΛVoor^Λ mooda^Λ dai voor^Λ ta^Λatarada^Λ tumiñsi^Λta^Λ daja? —ast^Λatadai a^ΛSuusi.

Tai agaa aa noragi daid^Λ it^Λatadai:

—Ag^Λga baitacaacami mooda^Λ dai ta^Λataragada^Λava —ast^Λatadai.

25 Taida a^ΛSuusi pot^Λatadai:

—Maacavurai a^Λga^Λ baitacaacami istumaasi ar^Λtuidada^Λ dai maacavurai Diuusi istumaasi ar^ΛDiuusi tuida^Λ —ast^Λatadai a^ΛSuusi.

26 Tai agai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma mait^Λaa agai isducatai gant^Λatagituagi caacatai isducatai ñioocai a^ΛSuusi dai cascada^Λ maiñioocacai vii.

27 Dai gooqui^Λra^Λ iji a^Λamoco asaduseo siaaco daacatadai a^ΛSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada^Λ duaacarada^Λ cascada^Λ pot^Λatadai agai a^ΛSuusi:

28 —Mamaat^Λtuldiadami, a^ΛMosesacaru oojisicami garvii vai pocaiti sai ismuquiagi amo ca^Λli dai viaagi gaooñiga maiquiaa maamatacái abaana, saida^Λ asucuulida^Λ ca^Λali ga^Λaagai isva^Λanagi aviuudu dai maamatagi abaana asia^Λagida^Λ va^Λatar^Λ ismaacada^Λ muu. 29 Dai amo imidagai oidacatadai cuvaracami amo sia^Λagama^Λ, a^Λpa^Λgadada^Λ ooñigai d^Λamos muu maiquiaa maamatacái.

30 Amaasi agooqui^Λardada^Λ va^Λana aviuudu, dai muu a^Λpa^Λ maiquiaa maamatacái. 31 Tai gooqui^Λra^Λ a^Λgamai va^Λana agai vaa ooqui, dai muu a^Λpa^Λ maiquiaa maamatacái, va^Λ cuvaracami podui dai va^Λsi coi maimaamatacái tomali amaadutai. 32 Dai amaasi muu a^Λooqui a^Λpa^Λ. 33 Dai duduaacacai coidada^Λ saagidañi^Λda^Λra^Λ, i^Λismaacada^Λ arcunad^Λcamu a^Λooqui va^Λsi arcuucunad^Λcatadai agai di? —ast^Λatadai asaduseo.

34 Amaasi a^ΛSuusi aa noragi dai pot^Λatadai:

—Tami oidigi daama ca^Λca^Λli dai ooqui cuucuntai dai ooñtai. 35 Damos agai ismaacada^Λ Diuusi maaquiagi oigaragai isiimiagi tavaagiamu caduduaacacai coidada^Λ saagidañi^Λda^Λra^Λ ma^Λca maitacuucuntai tomali maitamamacai g^Λmaamara cuucuntaragai va^Λatar^Λ, 36 ma^Λca camaitacooyi cascada^Λ. Moscaduduaacacai agai a^Λpan ducamica agai Diuusi ta^Λtaañicaruda^Λ agai ar^ΛDiuusi maamarada^Λ. 37 Moseesa a^Λpa^Λ garmamaat^Λtuldi sai duduaacacai coidada^Λ siaaco gaagagai ali^Λdi uusi ismaacada^Λra^Λ mai tai daid^Λ a^Λuusi maimai ami ga^Λaagai a^Λpa^Λ sai Diuusi ar^ΛAvraañicar^Λu dai Isaacaru dai Jacocar^Λu Diuusigada^Λ.

38 Damos Diuusi mait^Λar^ΛDiuusigada^Λ agai ismaacada^Λ a^ΛDiaavora a^Λmadu ajioopai cocoi, baiyoma ar^ΛDiuusigada^Λ agai ismaacada^Λ agai a^Λmadu ajioopai —ast^Λatadai a^ΛSuusi.

39 Amaasi amamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigada^Λ pot^Λatadai:

—Ca^Λga aagai aapi mamaat^Λtuldiadami —ast^Λatadai.

10 Dai bod_{ΛΓΛ} apiaaatagidimi vaamioma dai pot_{ΛΤΔ}dai:

—_Λmo d_{ΛVΛΛRIΓΛ} oidacami cocoaadamu _Λmai d_{ΛVΛΛRIΓΛ} oidacami. 11 Dai alia cavami gigivucudamu _{ΛΛ}map_{ΑCΓΛ} gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai t_{ΛVΛ}agi_{ΛΓΛ} duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi g_{ΛΓ}arducami maascamu _Λpa.

12 Damos _Λpa ga gansasaayu g_{ΛN}vuiumu dai soimaasi gantaatuldamu, dai vaama gantuutusada agai agai _{ΑΤ}α_{ΛΛΑ}an_Αdami vuid_{ΛΓΛ} agai vaa ismaac_{ΑΔ} gataan_Α quiquiuupaigad_{ΛΓΛ} judid_Ι, dai g_{ΛN}maamaisapada agai dai vaama gantutusada agai _Λrarai vuid_{ΛΓΛ} dai moomoyi vuid_{ΛΓΛ} gi_ŋvaavoitudaitai aapima. 13 Amaasi tuigaco istutiaadamu aapima isaagadagi agai vuitpai isvaavoitudai aapima istumaasi gamamaat_{ΛΤ}ldi aana. 14 Dai maibai vuaada _Λquiasd_{ΛΓΛ} isducatai aa noragidagi agai ismaac_{ΑΔ} g_Αpi_{ΛΓΛ} g_{ΛN}susuuligadagi. 15 Aana g_{ΛN}maaquimu maat_Λdagai dai ŋiooqui isducatai g_{ΛN}soi_ŋ aapima dai poduucai g_{ΛN}sasaayu maiviaacamu isducatai g_Λnaa noragidagi tomali mait_{ΛN}vui ŋioocadamu. 16 Dai asta g_{ΛN}d_{ΛΔΔ} dai g_{ΛN}susuuculi dai g_{ΛN}siisiagi dai g_{ΛN}aadu_ŋi aagiada agai g_{ΛN}sasaayu m_Λsi_Αaco daraaja aapima. Dai g_{ΛN}cooditadamu aapima _{ΛΛ}madutai. 17 Dai v_Λasi oidacami g_{ΛN}c_{ΛΔ}dadamu gi_ŋvaavoitudaitai aapima, 18 d_Λmos maisib_Α imimu tomali _Λmo cuupai g_{ΛN}moai_ŋd_{ΛΓΛ}. 19 Damos aapima apiavaavoitudadamu dai m_Λsi_Αascad_Α dagavu_ŋiagi v_Λasi gosoimaa taataragai gooqui_{ΛΓΛ} v_Λasc_{ΑΓΛ} oidacamu aapima Diuusi _{ΛΛ}madu.

20 M_Λsi_Αascad_Α n_Αijadagi iscasicoolimadi sandaar_Λ Jerusaleen_{ΛΓΛ}, maat_Αcamu aapima iscaotoma v_Λasi siaa gadu_ŋimu. 21 Amaasi ismaac_{ΑΔ} Judee_{ΛΓΛ} daraajagi g_Λaagai isvoo_Πiagi gigidiamu, dai sioo_{ΓΛ} Jerusaleen_{ΛΓΛ} daraajagi g_Λaagai isvuaa_Πquiagi abiaad_{ΛΓΛ}, dai sioo_{ΓΛ} d_Λjiadana ajioopadagi mait_Αagagai is_Δpamu iimiagi g_{ΛN}quiiquiamu. 22 Amaasi agai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi _Λjudid_Ι ismaac_{ΑΔ} vuid_{ΛΓΛ} v_{ΛΛ}tacagi Diuusi. Poduucai _Λadu_ŋiagi agai ismaac_{ΑΔ} oojisi Diuusi ŋiooquid_{ΛΓΛ}. 23 Sia soimaa taatamu _Λooqui ismaac_{ΑΔ} amaasi noonocagi si_Λpa viaacagi aali siisidami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai s_{ΛΛ}licad_Α soimaasi g_Λagavituldaragai idi oodami Jerusaleen_{ΛΓΛ} oidacami v_Λat_{ΑΓΛ}. 24 _{ΛΛ}moco coimu cocodi_{ΛΓΛ}, dai aa sib_Αad_{ΛΓΛ} oidacami maamaisapicami vuiu aa dai vuucamu. Dai ismaac_{ΑΔ} mait_Αjudid_Ι gataan_Αda agai Jerusaleen_{ΛΓΛ} asta si_Λascad_Α uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

25 Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasi_{ΛΓΛ} dai masaadi_{ΛΓΛ} dai sisi-aavugi_{ΛΓΛ}, dai tami oidigi daama v_Λasi oidacami mait_Αagadamu isducatai g_{ΛN}t_Αtagitodagi alia duduaadicudamu agai alia sigal ca_Πitai ag_{ΛΛ} suudagi. 26 _Λoodami susuiquit_Αrdamu duduaadicuitai dai t_Αtagitoitai istumaasi_{ΛΓΛ} istumaasi daivu_ŋiagi agai oidigi daama, asta t_{ΛVΛ}agi_{ΛΓΛ} gigivucudamu. 27 Dai amaasi gi_ŋt_Αagimu aapima aana ismaac_{ΑΔ} viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami i_ŋsi_Πood_{ΛΓΛ} im_Αdamu _Λmo icomai saagida guvucadagaic_{ΑΔ} dai s_{ΛΛ}licad_Α dadadaquid_Αdai. 28 Si_Λascad_Α casi _Λavuiidagi imaasi v_Λarai tai n_Αn_Αnda m_Λscami-aad_Αidat_Α m_Λstui_Γgad_Α c_{ΛΛ}gac_{ΑΓΛ} g_{ΛN}vuvaida agai —ast_Αldai _ΛSuusi.

29 Dai agidi _Λpa _Λmo ŋiooqui cuentoc_{ΑΔ} dai pot_{ΛΤΔ}dai:

—_Λnidavurai goigosi si_Δpa tomastuma _Λmai uusi. 30 M_Λsi_Αascad_Α n_Αijadagi iscai_Πoidagi aagad_Α, aapima camaat_Αcana iscamiaadimi to_ŋd_Αgai. 31 Dai poduuquiav_Α maat_Αc_Α _Λpa m_Λsi_Αascad_Α n_Αijadagi gomaasi v_Λarai maat_Αc_Α iscamiaadimi istuigaco gataan_Αda agai Diuusi tami oidi daama.

³² SALLICADΛ angΛnaagidi sai VΛASI imaasi APADUÑIA agai maiquiaa ugitACAI idi oodami. ³³ TAVAagi ΛΛmadu oidigi ugitimu, DAMOS ismaacADΛ aagai aana goovai gia APADUÑIA agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucAI aimu Diuusi APAN duucAI isduucAI gACUCUUPAI AMO trampa dai VΛASI oidi daama oidacami maatAMU imaasi, cascADΛ gANTAGITOVΛR NΛIJADA dai maigajiaadΛΓΛ vipiaada Diuusi mosgayΛΛdatai dai tATΛgitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ BaigavΛR ANDUCA aapimΛ tudu, dai tomastuigaco AVΛR gamamadada dai poduucAI istuidimi aapimΛ isCΛΛgacARΛ vuvaaquiagi VΛASI gomaasiaiñDΛΓΛ ismaacADΛ APADUÑIA agai, dai poduucAI istuidimu isgIñVUIDARΛ guuquivagi aapimΛ aana ismaacADΛ viaa AMO SALLICAMI —astATADAI ASUUSI AOODAMI.

³⁷ ASUUSI gamamaatATuldiña tASARΛ AGLΛ quiuupaigadΛΓΛ judidIU dai tucara aimΛraifña dai giidiana cocosaiñA siaaco Oliivosi tAΛgidu. ³⁸ Dai VΛASI AOODAMI AΛQUI quiamoco AGLΛ quiuupaigadΛΓΛ judidIU daiVΛIñA CAACA ALIDITAI istumaasi aagidiñA ASUUSI.

22

¹ AidΛ camiaadimitadai ASIAA duudagai istuigaco tATAgitoiñA AJUDIDIU aidASI Diuusi CΛΛgacARΛ vuvaitu EjiipituaiñDARΛ. ASIAA duudagai pas-cua tAΛgidu. ² VaidΛ APAPAaligADΛ AJUDIDIU baitAGUUCACAMIGADΛ ΛMADU AMAMAATATuldiadami Diuusi SALLICAMIGADΛ gaagaitadai isducatai muaagi ASUUSI, DAMOS alia ABBAiditadai AΓAI AOODAMI.

³ Tai amaasi ADIAavora vaa AUdasiARΛ, MΛSMAACADΛ Iscaliote aagaiñA AΛPΛ, AΓAI AΓAMOCO ABaivustaama dan gooca ismaacADΛ AΓASUUSI oootosADΛ.

⁴ DaidΛ AUdasi NΛIDAMU APAPAaligADΛ AJUDIDIU baitAGUUCACAMIGADΛ ΛMADU sandaarU AGLΛ quiuupaigadΛΓΛ judidIU dai AGLΛ quiuupiARΛ sandaarU dai ΛMADU gaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai AΓAI istAΛgidagi ASUUSI. ⁵ Tai AΓAI alia baigANΛΛI dai aagidi AΓAI AUdasi sai maquia agai tumiñsi, ⁶ taidΛ AUdasi bai aa dai gAAagacAI gaa isducatai gatAΛgidagi ASUUSI siAASCADΛ maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi ASIAA duudagai istuigaco tATAgitoiñA AJUDIDIU aidASI Diuusi CΛΛgacARΛ vuvaitu EjiipituaiñDARΛ dai aidΛ coodaiñA AJUDIDIU cañiiru dai dadasdiñA Diuusi. ⁸ TaidΛ ASUUSI ootoi APiiduru ΛΛmadu AVuaana, dai potATADAI:

—Iimivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai VΛΛtarΛ —astATADAI ASUUSI.

⁹ Tai AΓAI tACacAI dai potATADAI:

—ZVAACO ipALidi aapi tASbai duñiagi? —astATADAI.

¹⁰ TaidΛ ASUUSI aa noragi dai potATADAI:

—MΛsiuu duucu ajiagi AQUIIQUIARΛ, tAΛgimu aapimΛ AMO CΛΛI ismaacADΛ vaigatica agai AMO aayi suudagi VARAI oida siaaco vaquia AΓAI. ¹¹ Dai tACAcavurai AQUIΛACAMI saaco CΛACA ATUUCAVI siaaco gaugia iñagAI aana idi siaa duudagARΛ ΛMADU aapimΛ. ¹² SiAΓAI gANTAΛgidAMU AMO tuucavi gaducami goocua daama vaaQUIARΛ tACAVIACOGA cabai duñisicami VΛRAI ami bai duuñi cuaadagai —astATADAI ASUUSI.

¹³ Tai AΓAI iji dai tAΛ VΛASIAACATAI isducatai aagidi ASUUSI, dai bai dui ACuaadagai siaa duudagai VΛΛtarΛ.

¹⁴ Dai caaACAI ugidagai, taidΛ ASUUSI meesa vuidARΛ daiva ΛMADU gAOjootosa. ¹⁵ TaidΛ ASUUSI potATADAI gAOjootosa:

—Gia ipaliditadai aan^Λ isg^Λn^ΛΛ^Λmadu gaugiagi idi siaa duudag^ΛΓ^Λ maiquiaa muucucai. ¹⁶ Aan^Λ ang^Λnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudag^ΛΓ^Λ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudag^ΛΓ^Λ cuaadagai asta si^Λascad^Λ idui Diuusi v^Λasi istumaasi iduñia agai dai c^Λagac^ΛΓ^Λ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai agai dai gat^Λaan^Λda tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bai^Λ amo tucayi uuvasi varaagad^Λ dai gamamagi dai gooqui^ΛΓ^Λ maa g^Λmamaat^Λrdamiga daid^Λ it^Λt^Λdai:

—V^Λascatai av^ΛΓ^Λ ii idi tucayuaiñd^ΛΓ^Λ. ¹⁸ S^Λallicad^Λ ang^Λnaagidi ansai camaitay^ΛΛ^Λda iñagai uuvasi varaagad^Λ asta si^Λascad^Λ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai n^Λidagi oodami ismaac^Λda r^Λc^Λaa ga ivuaadami dai ismaac^Λda r^Λmaic^Λaa ga ivuaadami —ast^Λt^Λdai^Λ S^Λuusi.

¹⁹ Dai gooqui^ΛΓ^Λ bai^Λ ap^Λaana dai gamamagi dai gooqui^ΛΓ^Λ saasarai dai maa g^Λmamaat^Λrdamiga, daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Idiav r^ΛΓ^Λpan ducami giñtuucuga m^Λsmaac^Λda gat^Λagida agai masai muana masai aapim^Λ c^Λagac^ΛΓ^Λ vuvacana. Poduucuiav^ΛΓ^Λ ivuaada daid^Λ giñt^Λat^Λgitoda —ast^Λt^Λdai^Λ S^Λuusi.

²⁰ Dai cauugitocai^Λ S^Λuusi bai^Λ tucayu dai pot^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga: —Idi uuvasi varaagad^Λ ismaac^Λda idi tucayuana daja r^Λpan ducami giñ^ΛΓ^ΛΓ^Λ ismaac^Λda aastia agai masai aapim^Λ c^Λagac^ΛΓ^Λ vuvacana. Iñsi^Λascad^Λ muquiaagi vai aastia giñ^ΛΓ^ΛΓ^Λ aida abiaad^ΛΓ^Λ g^Λaa g^Λagadamu goñiooqui utudui ismaac^Λda Diuusi ootosda agai aoodami.

²¹ D^Λamos sivi goc^Λali ismaac^Λda giñ^ΛΓ^ΛΓ^Λ agai adudunucami tami meesa daama caat^Λ novid^Λ giñ^ΛΓ^Λpan duucai. ²² Aan^Λ ismaac^Λda viaa amo s^Λallicami cab^Λacaiti govoy ismaac^Λda g^Λaa a^Λqui abiaad^ΛΓ^Λ d^Λamos si^Λ soimaa taatamu a^Λc^Λali ismaac^Λda giñ^ΛΓ^ΛΓ^Λ agai —ast^Λt^Λdai^Λ S^Λuusi.

²³ Amaasi a^Λmamaat^Λrdamigad^Λ aipaco g^Λnt^Λcacaimi soor^Λ agai dai gat^Λagida agai.

²⁴ Amaasi a^Λmamaat^Λrdami a^Λgi g^Λnvupui ñiñio aagaitai sai ismaac^Λda vaamioma r^Λt^Λaan^Λadamica agai si^Λascad^Λ iimiagi siaaco gat^Λaan^Λi Diuusi. ²⁵ D^Λamos a^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Ismaac^Λda mait^Λrjudidiu saagida abait^Λc^Λaacamigad^Λ ga^Λpipiooñiga duucai n^Λidiña aoodami, dai agai aad^ΛΓ^Λ ip^Λlidi m^Λsca^Λga tuutiacami duucai n^Λijadagi. ²⁶ D^Λamos aapim^Λ mait^Λaaagai m^Λs^Λpoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaac^Λda r^Λbait^Λc^Λaacamicagi g^Λaaagai isvaamioma g^Λali g^Λvuaadagi dai p^Λiooñi duucai. ²⁷ ¿Maac^Λda r^Λvaamioma t^Λaan^Λdami ismaac^Λda meesa vuid^ΛΓ^Λ daja ismaac^Λda gabiaajai sio? ¿Maitasi r^Λvaavoio sai ismaac^Λda meesa vuid^ΛΓ^Λ daja? D^Λamos aan^Λ g^Λnsaagida daja amo p^Λiooñi duucai.

²⁸ Aapim^Λ v^Λascat^ΛΓ^Λ giñ^ΛΓ^ΛΓ^Λmadu daraajana aid^Λsi soimaa taatamaña aan^Λ. ²⁹ Cascad^Λ aan^Λ g^Λnmaaquia iñagai amo s^Λallicami poduucai isduucai giñ^Λoo^Λ giñ^Λmaa aan^Λ. ³⁰ Dai aapim^Λ giñ^ΛΓ^ΛΓ^Λmadu gacuaadamu m^Λaca siaaco gat^Λaan^Λda iñagai aan^Λ dai giñ^Λsoña t^Λaan^Λdamu aapim^Λ Diuusi maamarad^Λ —ast^Λt^Λdai^Λ S^Λuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

³¹ Amaasi pot^Λi a^ΛΓ^Λ S^Λuusi:

—Simuñi, Simuñi, a^ΛDiavora taí oigaragai Diuusi isg^Λduiñdagi mui naana maasi soimaascami m^Λasai camaitiñ^Λvaavoitudaiña. ³² D^Λamos aan^Λ daan^Λi Diuusi aapim^Λ g^Λn^Λv^Λatar^Λ vai mai^Λv^Λasi ug^ΛΓ^Λna g^Λn^Λvaavoidaraga, dai si^Λascad^Λ r^Λpram^Λ c^Λaga giñ^Λvaavoituda aapi pai soña g^Λaaduñi vai vaamioma c^Λaga giñ^Λvaavoitudana —ast^Λt^Λdai.

³³ Taid^Λ a^ΛSimuñi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

49 Tai ʿagai ismaacada ʿammadu daraajatadai ʿasuusi dai naʿiditai istumaasi iduʿña agaitadai ʿagai taʿcakai ʿasuusi dai potaʿadai:

—Mamaatʿatʿuldiadami, ʿvuidʿa ʿtassuuligana mamaastaicada? —astʿadai.

50 Dai amaadutai ʿagai iquitʿa saʿllisia padaʿa naacadʿa ʿapiooʿnigada ʿabaitʿaʿaacamigada ʿapaaʿligada ʿajudidu. 51 Dʿamos ʿasuusi potaʿadai:

—Dagitovurai casia caʿagadu —astʿadai.

Taidʿa ʿasuusi mostaata ʿapiooʿni naacadʿa tai dueeyi. 52 Dai amaasi ʿasuusi potaʿadai ʿabaitʿaʿguucacamigada ʿapaaʿligada ʿajudidu, ʿammadu ʿgʿa quiu-ʿupiaʿa sandaaru, ʿammadu ʿasonʿa ʿguucacami judidiu ʿagai ismaacada dada dai baʿaʿquia ʿagai:

—ʿDucatai dada aapima mamaastaicada dai uusicaʿda ducami iʿnsaanʿa ʿamo ʿaʿsivogamicagi? 53 Aidʿasi ʿganʿammadu daacatadai aana vaʿas tasai ʿgʿa quiuʿupaigadaʿa judidiu tomali maitiʿñaata aapima, dʿamos sivi casigʿanajʿaga aapima tucagi arDiaavora aa duiʿñada vaʿataʿa cascada —astʿadai ʿasuusi.

54 Tai amaasi ʿagai maisapicami bai ʿasuusi, dai baʿacai ʿabaitʿaʿaacamigada ʿapaaʿli quidiʿamu, vaidʿa ʿPiiduru mosmʿaʿcasdaʿa oidi. 55 Tai aa ami tuisiqui ʿaraana ganai, dai taicovai daraiva, taidʿa ʿPiiduru saagida daiva ʿaʿpa. 56 Tai amaasi ʿamo cusʿniiru taʿagacai istaicovai daacatadai ʿagai, gaʿtagito naʿnaʿidi daida itʿadai:

—Idi caʿali ʿaʿpa ʿammadu aimʿaraiʿña gomaisapicada —astʿadai ʿacusʿniiru.

57 Dʿamos ʿPiiduru ʿasto, daida itʿadai:

—Maitanmaatʿa aana goʿcaʿli di —astʿadai ʿPiiduru.

58 Tai gooquiarioma, ʿamai caʿali taʿa daida itʿadai:

—Aapiʿa ʿaʿamoco gomaisapicada aduʿñda ʿaʿpa —astʿadai.

Dʿamos ʿPiiduru itʿadai:

—Cho, maitanmaatʿa aana goʿcaʿli di —astʿadai.

59 Tai bo laascaʿda ʿamai itʿa:

—Saʿalicaʿda idi caʿali ʿammadu aimʿaraiʿña gomaisapicada ʿaʿpa daida arGalileeʿa oidacami ʿaʿpa —astʿadai ʿcaʿli.

60 Taidʿa ʿPiiduru itʿa:

—Cho, aana tomali maimaatʿa mʿasioʿra aagai aapima —astʿadai ʿPiiduru.

Dai quiaa ʿnioocaitadai ʿagai tai cuujui tacucu. 61 Taidʿa ʿasuusi vui naʿnaʿaava ʿPiiduru, taidʿa ʿPiiduru taʿgito istumaasi aagidi ʿamamaatʿatʿuldiadami, sai maiquiaa cuujucacai tacucu ʿagai vaicojo ʿastua agaitadai ismaatʿa ʿasuusi.

62 Taidʿa ʿPiiduru vuusai abiaadaʿa dai soigʿaldacai sosua.

63 Daidʿa ʿcaʿcaʿli ismaacada nuucadacatadai ʿasuusi parunai dai saasarai tuucugada. 64 Dai iʿña vuupuida dai vuivasana ʿgʿvai, daida itʿadai:

—ʿMaataʿni tooʿa ʿgʿgʿaʿgʿa? —astʿadai.

65 Dai aagidi mui naana maasi ʿniooqui sigalʿnascami.

66 Dai aidasi casi ʿartasaʿacatadai, ʿganʿampagi ʿajudidu sonʿa ʿguucacamigada, ʿammadu ʿabaitʿaʿguucacamigada ʿapaaʿligada ʿajudidu, ʿammadu ʿamamaatʿatʿuldiadami Diuusi saʿallicamigada, mʿtai vaan caʿi ʿasuusi dudunucami vuidʿa mʿtai ami taʿcakai, daida itʿadai:

67 —ʿGaraagidaʿni povai pascaiti aapi pasaida ʿaʿCristo ismaacada Diuusi ʿacovai vuusaitu pasai caʿagacaʿa ʿgarvuvaidana? —astʿadai.

Tai ʿagai aa noragi daida itʿadai:

—IsповantΛada aanΛ sai Λja, siaadΛΓΛ giñvaavoitudana aapimΛ. ⁶⁸ Dai isgantΛcaca aanΛ Λmo istumaasi siaadΛΓΛ giñaa noragidana aapimΛ tomali maitiñdagituan taada aapimΛ. ⁶⁹ Dai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛalicami caotoma imimu Diuusi Λmadu dai Λmadu gataaanΛda iñgai, ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvcadagai istomali Λmo Λmai —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi vaascatai tacacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿AidΛ gia aapi rDiuusi maradΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λja Diuusi maradΛana poduucai masduucai aagai aapimΛ —astΛtΛdai.

⁷¹ Tai Λgai itΛi:

—¿TuisidΛ nΛnaracana aatΛmΛ vaamioma nΛijadami cacaΛcatai isΛΛgi gatañicΛdΛ garaagidi goovai? —ascaiti ΛbaitΛguucacami.

23

¹ Amaasi vaascatai ΛbaitΛguucacami bΛacai ΛSuusi dai Pilaato vuidΛΓΛ cΛi.

² Dai ami gΛpiΛΓΛ vuupaimi daidΛ icaiti:

—TΛΛ aatΛmΛ idi cΛali vai sisoquitudai garaaduñi daidΛ icaiti sai maitΛagai tasaa namaquiadagi aΓΛΛ baitΛcΛaacami romano, daidΛ icaiti ΛΛpΛ sai sΛalicΛdΛ rΛΛCristo goovai ismaacΛdΛ rraai ΛΛpΛ —astΛtΛdai.

³ Amaasi ΛPilaato tacacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿AapipasΛ rΛrΛjudidiu raigada? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λja poduuquiava pasducatai aagai aapi —astΛtΛdai.

⁴ Amaasi ΛPilaato itΛtΛdai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali Λmadu Λoodami:

—MaitantΛgai tomali Λmo istumaasi soimaascami idi cΛaliΛΓΛ —astΛtΛdai.

⁵ Damos Λoodami vaamioma gΛgΛΓΛ aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—Goovai sisoquitudai vaasi JudeeΛΓΛ oidacami gΛmamaatΛtuldaragacΛdΛ, GalileeaiñdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛaaga goovai dai asta tami —astΛtΛdai.

⁶ Dai aidΛsi cΛΛ ΛPilaato imaasi gatΛcacai sabaigΛ rGalileeΛΓΛ oidacami ΛcΛali. ⁷ Dai aidΛmasi aagidi sai Λja, tai Λgai ootosi ΛEroodΛsi ismaacΛdΛ rΓtaaanΛdamicatadai GalileeΛΓΛ dΛmos aidΛ JerusaleenΛΓΛ daacatadai Λgai.

⁸ TaidΛ ΛEroodΛsi alia baigΛali tΛagacai ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ nΛida Aliditadai Λgai cajioomacatadai Λgai dai nΛida alidiña isivuaada Λgai Λmo istumaasi gΛgΛrducami. ⁹ DaidΛ ΛEroodΛsi naana maasi tacacai, dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai ΛΛpΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidiu Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛalicamigadΛ, Λgai alia goguama gΛpiΛΓΛ vuupai. ¹¹ Amaasi ΛEroodΛsi Λmadu ΛsandaarugadΛ soi duucai nΛidi ΛSuusi, dai mosparunda Alidi Λgai dai cΛga dadapacami aadi yuucusi Λmo raí duucai. Amaasi ΛEroodΛsi ootosi Λpamu ΛPilaato. ¹² Dai aidΛ tasΛrΛ gΛnaaduñta ΛPilaato Λmadu ΛEroodΛsi ΛΛquioma rΓansasaayumΛcatadai Λgai.

¹³ Amaasi ΛPilaato Λmpagi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali Λmadu ΛtΛtaaanΛdami Λmadu Λoodami, ¹⁴ daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ mΛtaiñvuaapi idi cΛali pocaititai sai goovai sisoquitudai oodami, nai aanΛ catacakai aapimΛ ganvuitapi dai canΛidi aapimΛ iñsmaitΛtΛgai istumaasicΛdΛ gΛpiΛΓΛ caatΛcagi goovai tomali Λmo istumaasicΛdΛ mastuucΛdΛ gΛpiΛΓΛ vuupai aapimΛ. ¹⁵ Tomali ΛEroodΛsi baiyoma Λpamu gΛrootosi

³⁶ Daid^Λ asandaaru ^ΛΛP^Λ parunai dai miaad^ΛT^Λ guguc^Λ dai iituda agaitadai valienti maisi ^ΛΛagaducami ³⁷ daid^Λ it^ΛΛdai ^ΛΛP^Λ:

—Pasaapi ^Λrraigad^Λ judidiu di ^ΛΛagac^ΛT^Λ ig^Λv^Λuusaida aapi ^ΛΛgi —ast^ΛΛdai asandaaru.

³⁸ Dai mood^Λ daanioma oojisicatadai gilieegoc^ΛΔ^Λ dai latiiñic^ΛΔ^Λ dai evreoc^ΛΔ^Λ, siaacoga icaiti: “Idiav^ΛT^Λ raigad^Λ judidiu”, ascaiti ^Λoojai.

³⁹ Amaadutai ag^Λapi^ΛT^Λ v^ΛΛt^Λc^ΛΔ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ ami saig^Λicatadai parunai agai casc^ΛΔ^Λ it^ΛΛdai:

—Pasaapi ^ΛrCristo ^ΛΛagac^ΛT^Λ ig^Λv^Λuusaida aapi ^ΛΛgi dai ^ΛΛagac^ΛT^Λ garvuvaida aat^ΛΛ^Λ ^ΛΛP^Λ —ast^ΛΛdai.

⁴⁰ D^Λmos ag^Λmai bagaimi g^Λaduñi daid^Λ it^ΛΛdai:

—¿Maitapas ^ΛΛb^Λidi Diuusi? Aapi ^ΛΛP^Λ soimaasi taataca ^Λpan duuca^Λ goovai. ⁴¹ D^Λmos aat^ΛΛ^Λ gia viaa istuc^ΛΔ^Λ soimaasi taatacagi, soimaasi idui aat^ΛΛ^Λ casc^ΛΔ^Λ. D^Λmos idi ^ΛΛli maitidui tomali ^Λmo soimaasi —ast^ΛΛdai.

⁴² Dai amaasi it^ΛΛdai agai ^ΛSuusi:

—Pasi^ΛΛscad^Λ aiyagi pasiaaco gataaan^ΛΔ^Λ agai pai giñt^Λgito —ast^ΛΛdai.

⁴³ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^ΛΛdai:

—S^Λlicad^Λ ang^Λaagidi pasai sivi giñ^ΛΛmadu daaca agai t^Λv^Λaagi^ΛT^Λ —ast^ΛΛdai ^ΛSuusi.

⁴⁴ Aidasi casi ^Λrdaan duucucata^Λdai v^ΛΛsi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami. ⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taid^Λ ag^ΛΛ icuusi vaamioma covoocami si^Λmo sueeyi ismaac^ΛΔ^Λ ag^ΛΛ quiuupaigad^ΛT^Λ judidiu sag^Λicatadai ^Λran s^Λlli sarai s^Λlliacoga t^Λcavid^ΛT^Λ abiaad^ΛT^Λ. ⁴⁶ Amaasi ^ΛSuusi g^Λag^ΛT^Λ iif^Λna daid^Λ it^ΛΛi:

—Giñoo^Λca g^Λviituldagena giñib^ΛΔ^Λgaga —ast^ΛΛdai. Dai mospot^Λi agai dai muu.

⁴⁷ Dai aid^Λsida asandaaru t^Λaan^Λdamigad^Λ ismaac^ΛΔ^Λ ^Λrromano n^Λiditai istumaasi ^ΛP^Λduitadai, siaa duutuli Diuusi daid^Λ icaiti:

—S^Λlicad^Λ ^Λrvaavoi isidi ^ΛΛli mait^Λrsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai v^ΛΛsi ^Λoodami ismaac^ΛΔ^Λ ami daraajatadai dai n^Λidi istumaasi ^ΛP^Λdui, iji abiaad^ΛT^Λ dai g^Λv^Λimi g^Λnmoomo. ⁴⁹ D^Λmos v^ΛΛscatai ismaac^ΛΔ^Λ maat^Λcatadai ^ΛSuusi m^ΛΛcas^ΛΔ^ΛT^Λ guucacatai n^Λidi imaasi ^ΛΛmadu ^Λooqui ismaac^ΛΔ^Λ oiditadai Galileeaiñ^ΛΔ^ΛT^Λ abiaad^ΛT^Λ.

⁵⁰ Dai oidacata^Λdai ^Λmo ^ΛΛli ^ΛΛ tuigacami dai mait^Λrsoimaasi ivuaadami, Osee t^ΛΛgiducami, Arimatee^ΛT^Λ oidacami Judeea d^Λv^ΛΛri^ΛT^Λ. Dai agai ^ΛT^Λmo t^Λaan^Λdam^Λ ismaac^ΛΔ^Λ t^Λcacaiñ^Λ m^Λsmaac^ΛΔ^Λ vaan tutusaiñ^Λ. ⁵¹ Agai n^Λn^Λracata^Λdai istuigaco gataaan^ΛΔ^Λ agai Diuusi, casc^ΛΔ^Λ maibai aagaitadai agai isducatai idui ag^ΛΛ bait^Λguucacami. ⁵² Dai amaasi agai n^Λidamu ^ΛPilaato dai tai ^ΛSuusi tuucugad^Λ. ⁵³ Dai t^Λv^Λaañ^Λdacai curusaiñ^ΛΔ^ΛT^Λ ^Λmo icuusi tu^Λaacami^ΛT^Λ biisa dai ^Λmo t^Λjoovai t^ΛΛ m^Λsiaaco tomali amaadutai maiquiaa yaasa ^Λmai muuquiad^Λ. ⁵⁴ Aid^Λ ^Λr^Λtasaicatadai istuigaco bai vuaadana agai v^ΛΛsi dai siaadiqui ^Λr^Λb^Λstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana agai.

⁵⁵ Daid^Λ ^Λooqui ismaac^ΛΔ^Λ oiditadai ^ΛSuusi Galileeaiñ^ΛΔ^ΛT^Λ abiaad^ΛT^Λ iji dai n^Λn^Λidi ^Λt^Λjoi dai g^Λnt^Λgito n^Λn^Λidi m^Λsducatai t^ΛΛ ^Λmuuquiad^Λ. ⁵⁶ Dai aid^Λsi quiiyana dada agai dai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ^Λb^Λstarag^ΛT^Λ g^Λniib^Λasi produuca^Λ isducatai g^Λn^Λviidacata^Λdai agai.

¹ Dai siaadiqui tuucamid^{ΛΓΛ} tasat^Λ ^ΛΛcaldia^{ΛΓΛ}, ^Λooqui ^{ΛΛ}qui quiaamoco iji siaaco caat^Λcatadai ^ΛSuusi tuucugad^Λ dai vuucaticatadai ^Λsigian uuvaic^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} bai duitadai ^Λgai dai t^Λida agaitadai ^Λmuuquiad^Λ dai aa ooqui ^{ΛΛ}Λ ooiditadai. ² Dai aidasi aayi ^Λgai gant^Λgito t^{ΛΛ} is^Λodai ismaac^{ΛΔ} ^Λc^{ΛΔ} cuupicatadai ^Λt^Λjoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai ^Λgai vaapa ^Δmos mait^{ΛΛ} ^Λgai ^ΛSuusi tuucugad^Λ. ⁴ Dai ^Λgai alia duduadimucatatadai dai tomali maimaat^Λcatadai istuma duñiagi, dai t^{ΛΛ} gooca c^Λc^{ΛΛ}li vai sonuana guucacatatadai dai dadadac^Λi yuucusida. ⁵ Daid^Λ ^Λooqui cuic^Λsacatatadai duduadimucatai taid^Λ ^Λc^Λc^{ΛΛ}li itat^Λdai:

—¿Tuimasi gaagai coidad^Λ saagida ^Λgai ismaac^{ΛΔ} duaaca? ⁶ Maita tami daja ^Λgai duaacata. Gant^Λgivoturai isducatai g^Λnaagidi ^Λgai aid^Λmasi quiaa Galilee^{ΛΓΛ} daraajatadai. ⁷ Aidasi povant^Λtadai ^Λgai sai ^Λgai ismaac^{ΛΔ} viaa ^Λmo s^{ΛΛ}licami g^Λaagaitadai m^Λst^{ΛΛ}agidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica t^Λasaic^{ΛΔ} duaaca agaitadai —ast^Λt^Λdai ^Λc^Λc^{ΛΛ}li.

⁸ Tai ^Λgai gant^Λgito ^Λñiooqui ismaac^{ΛΔ} aagidi ^ΛSuusi. ⁹ Dai iim^Λc^Λi abi-aad^{ΛΓΛ} ^Λooqui iji dai m^{ΛΛ} aagidi v^Λasi imaasi ^Λbaivustaama dan ^Λmoco ^ΛSuusi ojootosad^Λ ^ΛΛmadu v^{ΛΛ}scatai ^Λgaa. ¹⁰ ^Λooqui ismaac^{ΛΔ} aagidi ^Λojootosicami ^ΛrMaría Madaliña, ^ΛΛmadu Vuañiita, ^ΛΛmadu María Jacovo d^{ΛΔ}d^Λ, dai aa ooqui. ¹¹ ^Δmos ^Λojootosicami mosvuiirugami duuc^Λi caa ^Λñiooqui ismaac^{ΛΔ} aagidi ^Λooqui dai maivaavoitu.

¹² ^Δmos ^ΛPiiduru m^Λraitai vuusai dai m^{ΛΛ} n^Λn^Λidi siaaco caat^Λcatadai ^ΛSuusi, dai ^Λc^Λi tuucavi n^Λn^Λaava dai t^{ΛΛ} ^Λicuusi tuaac^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} ^Λr^Λ biisapicatadai ^Λmuuquiad^Λ vai mosgajiaad^{ΛΓΛ} daacatatadai, tai ^Λgai ^Λpamu aa g^Λi dai duaadimutugaitai ^Λgaic^{ΛΔ} ismaac^{ΛΔ} ^Λp^Λduitadai.

¹³ Dai ^Λgai vaa t^Λasat^Λ goocatai ^ΛSuusi maimaat^Λr^Δdamigad^Λ Emausamaco iimaitadai, Emausa maisi m^{ΛΛ}c^Λoraga Jerusaleenaiñid^{ΛΓΛ} par^Λ goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimaitai aatagaimi dai aagaimi ^Λgai v^Λasi istumaasi daivusai Jerusaleen^{ΛΓΛ}. ¹⁵ Dai aidasi aipaco g^Λnaatagidimi ^Λgai, tai ^Λg^Λi ^ΛSuusi miaad^{ΛΓΛ} c^Λquiva dai oi. ¹⁶ Daid^Λ ^Λc^Λc^{ΛΛ}li n^Λiditadai ^Δmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sior^Λ ^Λgai. ¹⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai daid^Λ itat^Λdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapim^Λ iimaitai? ¿Tuimasi soig^Λn^Λlidi? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁸ Tai ^Λmaadutai ^Λc^Λc^{ΛΛ}li ismaac^{ΛΔ} Cleofasi t^{ΛΛ}gidu aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—V^Λasi oidacami maat^Λ istumaasi ^Λp^Λdui Jerusaleen^{ΛΓΛ}, ¿mos^Λc^Λa aapipas maimai, ami g^Λuuliñacatai ^ΛΛp^Λ? —ast^Λt^Λdai.

¹⁹ Amaasi ^ΛSuusi itat^Λdai:

—¿Tumaasi ^Λp^Λduio? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai itat^Λdai:

—^Λgai ismaac^{ΛΔ} ^Λp^Λdui ^ΛSuusi Nasareet^{ΛΓΛ} oidacamic^{ΛΔ}, ismaac^{ΛΔ} ^Λr^Λmo Diuusi ñiooquituldiadimigad^Λcatadai daid^Λ ivuaadana mui naana maasi g^Λarducami asta g^Λñiooquic^{ΛΔ} Diuusi vuitapi dai ^Λoodami vuitapi.

²⁰ Dai isduuc^Λi ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaaligad^Λ ^Λjudidíu ^ΛΛmadu g^Λr^Λt^Λaaan^Λdamiga gata^Λg^Λi m^Λsai gataaan^Λna muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ Aat^Λm^Λ poaliditadai is^Λgai ^Λgai dai c^Λagac^{ΛΓΛ} vuvaida agaitadai judidíu. ^Δmos sivi casia^Λp^Λdui vaica tasai sia^Λp^Λdui gomaasi. ²² ^Δmos ^Λmoco ooqui aat^Λm^Λ g^Λr^Λs^Λagidaiñid^{ΛΓΛ} g^Λr^Λab^Λcatai. Alia ^Λqui iji ^Λgai siaaco caat^Λcatadai ^ΛSuusi, ²³ dai mait^{ΛΛ} ^Λgai ^Λtuucugada, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi g^Λnmaasitu Diuusi t^Λaañic^Λafuda sai pot^Λt^Λdai sai ^ΛSuusi duaaca. ²⁴ Tai ^ΛΛmadutai g^Λr^Λaduñi iji siaaco caat^Λcatadai ^Λgai dai

t_{AA} v_{AA}si isducatai aagai _{AA}ooqui d_{AA}mos _{AA}Suusi gia mait_{AA} _{AA}gai _{AA}pa —ast_{AA}dai _{AA}ca_{AA}ali.

²⁵ Amaasi _{AA}Suusi it_{AA}dai:

—G_{AA}m_{AA}ta_{AA} ca_{AA} aapim_{AA} dai mo_{AA}sa_{AA} t_{AA}v_{AA}pi_{AA}ca_{AA}d_{AA} maiquiaa vaavoituda_{AA} ismaac_{AA}d_{AA} aagai _{AA}Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. ²⁶ ¿Maitasi viaacata_{AA}dai _{AA}Cristo issoimaa taatagi v_{AA}si gomaasi vai gooqui_{AA}ra_{AA} siaa duutuadagi v_{AA}scatai t_{AA}v_{AA}agi_{AA}ra? —ast_{AA}dai _{AA}Suusi.

²⁷ Amaasi _{AA}Suusi aagidi ist_{AA}iya _{AA}lidi v_{AA}si _{AA}oojai ismaac_{AA}d_{AA} oojisi Diuusi ñiooquid_{AA}ra_{AA} siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aagaitai _{AA}Suusi. _{AA}pa_{AA}ga aagai _{AA}gai ismaac_{AA}d_{AA} ooja Moseesacaru dai gooqui_{AA}ra_{AA} aagai ismaac_{AA}d_{AA} ooja _{AA}gaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.

²⁸ Dai aid_{AA}si aayi _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li siaacoga iimia agaitadai vaid_{AA} _{AA}Suusi mo_{AA}daivuñia agaitadai abiaad_{AA}ra. ²⁹ D_{AA}mos _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li goguama oí sai v_{AA}la_{AA}na daid_{AA} it_{AA}dai:

—G_{AA}t_{AA}la_{AA}madu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi v_{AA}si —ast_{AA}dai.

Taid_{AA} _{AA}Suusi ami aayi _{AA}pa_{AA} dai _{AA}la_{AA}madu viiya _{AA}gai. ³⁰ Dai aid_{AA}si gaugia agaitadai _{AA}gai _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li _{AA}la_{AA}madu meesa vuid_{AA}ra_{AA} taid_{AA} _{AA}Suusi bai _{AA}paana dai gamamagi dai saasarai dai maa _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li. ³¹ Mospodui _{AA}gai tai Diuusi maa oigaragai _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li sai maatana is_{AA}gai _{AA}ra_{AA}Suusi. D_{AA}mos aid_{AA} otoma _{AA}Suusi mait_{AA}maasitu abiaad_{AA}ra. ³² Vaid_{AA} _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li povai gantatadai aipacoga:

—¿Maitasi _{AA}rv_{AA}avoi t_{AA}sali_{AA} baigar_{AA}lilitadai aat_{AA}ma_{AA} aid_{AA}si g_{AA}roiditadai _{AA}gai voiyaiñ_{AA}da_{AA} dai g_{AA}raagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquid_{AA}? —ast_{AA}dai _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li.

³³ Dai amaasi _{AA}gai main_{AA}na_{AA}ra vaamioma mosotoma _{AA}pa_{AA}mu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami g_{AA}na_{AA}mpaidacata_{AA}dai _{AA}baivustaama dan _{AA}moco oootosicami _{AA}la_{AA}madu _{AA}aaduñ_{AA}. ³⁴ Daid_{AA} _{AA}oootosicami pot_{AA}dai _{AA}gaa gooca _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li:

—S_{AA}llicad_{AA} _{AA}rv_{AA}avoi isduaaca _{AA}mamaatatuldiadami go_{AA}simuñi cat_{AA}la —ast_{AA}dai.

³⁵ Amaasi _{AA}v_{AA}g_{AA}oo_{AA}cai _{AA}ca_{AA}ca_{AA}li aagidi isducatai _{AA}pa_{AA}dui voiy_{AA}ra, dai isducatai maí _{AA}gai _{AA}Suusi aid_{AA}si saasarai _{AA}gai _{AA}paana.

³⁶ Amaasi quiaa agaitadai _{AA}gai imaasi, taid_{AA} _{AA}Suusi saagida ca_{AA}quiva dai aduucai viaatuli:

—¿Baigama_{AA}si _{AA}na_{AA}lidi? —ast_{AA}dai.

³⁷ Tai _{AA}gai ali_{AA} duduaadimu dai pov_{AA}na_{AA}lilitadai si_{AA}ra_{AA}mo suiñali ismaac_{AA}d_{AA} na_{AA}idi _{AA}gai. ³⁸ D_{AA}mos _{AA}Suusi it_{AA}dai:

—¿Tuimasi duduaadimucu? ¿Tuimasi maic_{AA}aga vaavoitu aapim_{AA}?

³⁹ Na_{AA}idavurai giñ_{AA}noonovi _{AA}la_{AA}madu giñ_{AA}la_{AA}caso _{AA}gai vaa Suusiana. Giñ_{AA}taatavurai dai na_{AA}ida. _{AA}mo suiñali mai_{AA}oo tomali maituucuga poduucai ma_{AA}sducatai giñ_{AA}na_{AA}idi aapim_{AA} —ast_{AA}dai _{AA}Suusi.

⁴⁰ Dai pot_{AA}ca_{AA}i tat_{AA}gidi g_{AA}noonovi _{AA}la_{AA}madu g_{AA}la_{AA}caso. ⁴¹ D_{AA}mos _{AA}gai maiquiaa vaavoitudaitai baig_{AA}na_{AA}ldacai dai mait_{AA}tagaitai istumaasi gant_{AA}at_{AA}gi_{AA}tuagi. Cascad_{AA} _{AA}Suusi pot_{AA}dai:

—¿Viaama_{AA}si istumaa ugia ana? —ast_{AA}dai _{AA}Suusi.

⁴² Tai _{AA}gai maa laachi vatopa gaicami dai _{AA}mo m_{AA}la_{AA}ma_{AA}vai. ⁴³ Taid_{AA} _{AA}Suusi bai dai uu _{AA}gai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooqui_{AA}ra_{AA} it_{AA}dai _{AA}Suusi:

—V_{AA}si istumaasi ismaac_{AA}d_{AA} soimaa taata ana _{AA}ra_{AA}gai isducatai g_{AA}naagidi ana_{AA} aid_{AA}si quiaa g_{AA}na_{AA}madu daacata_{AA}dai, sai viaacata_{AA}dai si_{AA}pa_{AA}duñiagi v_{AA}si gomaasi ismaac_{AA}d_{AA} g_{AA}aga_{AA}gi _{AA}liivro_{AA}ra_{AA} ismaac_{AA}d_{AA} ooja Moseesacaru dai ismaac_{AA}d_{AA} ooja _{AA}Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai ismaac_{AA}d_{AA} oojisi Salmosi liivrugad_{AA}ra giñ_{AA}aagaitai —ast_{AA}dai _{AA}Suusi.

⁴⁵ Dai soi ʼSuusi ʼgai sai maat ʼcaʼcana. ⁴⁶ Daid ʼitʼʼdai:

—Poduucai oojisi said ʼʼCristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicʼdʼ viaacatadai isduaacagi coidadʼ saagidaiñdʼrʼ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaacʼdʼ soimaa taata aanʼ gʼaʼagai mʼsaagidagi vʼʼsi oidigi daama oida-cami Jerusaleenaiñdʼrʼ abiaadʼrʼ gʼnaagacai dai sai gʼaʼagai isʼma duucai gʼntʼʼgʼituagi dai camaisoimaasi iʼvuaadagi vai poduucai oigʼdica ʼgai vʼʼsi soimaascamigadʼ. ⁴⁸ Dai aapimʼ ʼrʼnʼijadami vʼʼsi imaasi. ⁴⁹ Dai aanʼ gʼnootosdamu vʼʼsi istumaasi aagai giñooʼca, dʼmos tanasi Jerusaleenʼrʼ avʼr daraaja asta siʼʼscadʼ diviagi Diuusi guvucadadʼ tʼvaagiaiñdʼrʼ aapimʼ gʼnʼʼmadu —astʼʼdai ʼSuusi.

⁵⁰ Daid ʼʼSuusi vaidacai gʼojootosa abiaadʼrʼ Betaaniumu, dai vañigidacai gʼnnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai ʼcovai ii dai tʼvaagiamu tasai. ⁵² Daid ʼojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai alia baigʼnʼliatugai, ⁵³ dai vʼʼʼscʼrʼ ʼgʼʼ quiupaigadʼrʼ ʼjudidiu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

Mosʼcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΔSuusi Cristo aidasi quiaa aimΔraitadai tami oidi daama

1-2 Diuusi maradΛ agai dai tomastuigaco tavaagiΛΓΛ daacana Diuusi ΔΛmadu. Aidasi maiquiaa caquiva oidigi vΛASCΓΓΛ oidaga Diuusi maradΛ Diuusi ΔΛmadu. Diuusi maradΛ agai daidΛ garmaatΛtuli istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ rDiuusi ΔΔPΛ cascadΛ. 3 Diuusi maradΛ ΔΛmadu Diuusi idui vΛasiaΛcatai. 4 Diuusi maradΛ garmaacai ibΔdagai utuducami dai soicai oodami ismaatΛ caacagi Diuusi ñiooquidΛ. 5 Diuusi maradΛ divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Δoodami maimaatΛ caΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi maradΛ soi mui oodami sai maata caΛcana Diuusi ñiooquidΛ tomasi vaamioma muidu ismaacadΛ gajiaadΛΓΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagΛi. Poduucai ΔΔPΛ siooΓΛ vaavoitudai dai ΔΔgidi Diuusi maradΛ agai gia gajiaadΛΓΛ vipieeyi gosoimaascami.

6-7 Diuusi ootoi ΔVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi maradΛ ΔΓagai ismaacadΛ maatatuldia agai oodami Diuusi ñiooquidΛ, sai oodami vaavoitudana ΔCristo. 8 ΔVuaana maitarΛCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΔVuaana sai gaagidiana siooΓΛ ΔΓΛCristo. 9 ΔCristo divia agaitadai gooquiariona dai soiña agai oodami sai maata caΛcana Diuusi ñiooquidΛ.

10 ΔCristo oidacatadai oidi daama Δmos Δoodami maimaatΛcatadai siooΓΛ agai. Agai agai daidΛ idui oidigi. 11 DaidΛ ΔCristo Δrjudiucataidai Δmos chilaquai judidiu vaavoitudaitadai agai. 12 Δmos vΛASCΓΓΛ ΔΔMOCO caΛga gantagito caΛ dai vaavoitu ΔSuusi Cristo tai Diuusi maa agai sΛlicami saidΛ rDiuusi maamaradΛcana. 13 Mospoduucai rDiuusi maamaradΛcana oodami maisiu mosvuaacacai oodamiñdΛΓΛ. Δvaavoitudadami rDiuusi maamaradΛ maisiu mosipaliditai dΛdΛdΛ tomali maisiu mosipaliditai Δmo oodami baiyoma rDiuusi maamaradΛ ipaliditai Diuusi.

14 DaidΛ ΔCristo Diuusi maradΛ tavai tavaagiñdΛΓΛ dai agaicadΛ gamai istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai agai sΛlicadΛ caΛgacΓΓΛ ñaidiña oodami dai vΛasi istumaasi aagaiña agai arvaavoi. Dai aatama mai siΛgai vΛaa Δmo sΛlicami dai aliΛ vΛaa guvucadagai. Diuusi agai dai maa gamara sΛlicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliΔmaduga maradΛ. 15 Dai poduu aagai ΔVuaana aagaitai agai:

—Idiava ΔΓagai ismaacadΛ gΛnaagidi aana sai divia agaitadai, dai vaamioma namΛga iñsaana dai aana maitistutuidi siΛasi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aana abiaadΛΓΛ caoidacatadai idi —ascaiti ΔVuaana.

16 DaidΛ agai sΛlicadΛ garoigadai dai caΛgacΓΓΛ garñaidi dai vΛASCΓΓΛ garsoicai naana maasi istumaasicadΛ aatama ismaacadΛ vaavoitudai agai. 17 Moseesacaru agai daidΛ garmaa Diuusi sΛlicamigadΛ dai siooΓΛ maiΛΛgidiña ΔsΛlicami Δdudunucami gavaiña agai iscodaiña ΔΔPΛ. Δmos ΔSuusi Cristo agai dai oigΛdai oodami dai oigaldi dai caΛgacΓΓΛ ñaidi dai vΛasi istumaasi aagai agai arvaavoi. 18 Tomali Δmaadutai mainΛidi Diuusi tomali Δmo imidagai. Δmos Diuusi maradΛ ismaacadΛ tomastuigaco tavaagiΛΓΛ daja Diuusi garooga ΔΛmadu dai cascadΛ caΛ maata istuiga Diuusi. Agai agai dai garmaatΛtuldi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliΔmaduga maradΛ.

¹⁹ Afariseo JerusaleenARΛ oidacami ootoi papaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ sai tΛcacana ΛVuaana soor Λgai. ²⁰ TaidΛ ΛVuaana sΛΛli aagidi dai potΛtadai:

—AanΛ anmaitARΛCristo —astΛtadai ΛVuaana.

²¹ Amaasi potΛtadai Λpapaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ Λgai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasι ARΛEliiasi Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtadai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtadai:

—Chuu —astΛtadai.

Tai Λгаа potΛtadai:

—¿Aapipasι ARΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidARΛ sai divia agaitadai? —astΛtadai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtadai:

—Chuu —astΛtadai.

²² Amaasi Λгаа potΛtadai:

—¿Poor aapi? GARAagidañi aapi tΛtai aagida aatΛmΛ Λmo istumaasi Λgai ismaacΛdΛ GARootoi. ¿Tumaasi GARAagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astΛtadai.

²³ TaidΛ ΛVuaana potΛtadai:

—AanΛanΛ Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaiacarυ sai oidigana gamamaatΛtuldia agai Diuusi ñiooquidΛ dai aduucai ooja Λgai: “Aagidamu Λgai oodami sai otoma divia agai gabaitACΛaacamiga, cascΛdΛ aliAsi gΛaagai isma duucai gANTΛagito dai camaisoimaasi ivuaada Λgai”, asduucai ooja Isaiacarυ —astΛtadai ΛVuaana.

²⁴ Amaasi afariseo ojootosadΛ ismaacΛdΛ dada JerusaleenaiñdARΛ ²⁵ potΛtadai:

—Isaapi maitARΛCristo, tomali maitARΛEliiasi, tomali maitARΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ divia agaitadai, aidΛ gia ¿tuipasι vapaconai aapi oodami? —astΛtadai Λgai.

²⁶ TaidΛ ΛVuaana potΛtadai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ vapaconai oodami dΛmos aapimΛ gΛnsaagida aimARai Λmai dai maimaatΛ aapimΛ siora Λgai. ²⁷ AanΛ APΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvcadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛAsi istutuidi Λgai. Agai sΛalicΛdΛ vaamioma namΛga iñsaanΛ —astΛtadai ΛVuaana.

²⁸ VΛAsi gomaasi APΛdui BetaabarARΛ vaasmocoradARΛ ΛgΛΛ aqui Jordán. Λaqui JordánARΛ Λgai siaaco vapaconai ΛVuaana Λoodami.

²⁹ Siaadico ΛVuaana nΛidi isvuidARΛ imΛi ΛSuusi. DaidΛ ΛVuaana itΛtadai Λoodami:

—Dañi gooviava Λgai ismaacΛdΛ ootoi Diuusi sai gΛmuuatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istudana isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai goSuusi ARΛpan ducami Λali cañiñu ismaacΛdΛ ΛΛquioma garaaduñicarυ coodaiña sai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ. ³⁰ Goovai aagai aanΛ aidΛñsi pocaiti: “AanΛ APΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvcadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛAsi istutuidi Λgai. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadARΛ caoidacatadai Λgai”, tΛtadai aanΛ. ³¹ AanΛ APΛΛ maimaatΛcatadai siora Λgai. DΛmos aanΛ vapaconai AJudidiu suudagicΛdΛ vai poduucai Λgai maatΛna siora Λgai —astΛtadai ΛVuaana.

³² DaidΛ ΛVuaana pocaiti APΛΛ:

—AanΛ tΛΛ aidAsi Diuusi IbΛadΛ tAVai tAVAagiaiñdARΛ ΛSuusi daama Λmo tugu maasi. ³³ AanΛ maiquiaa maatΛcatadai siora Λgai dΛmos Diuusi Λgai dai giñootoi sai vapaconana aanΛ oodami suudagicΛdΛ dai Λgai povaiñtΛtadai: “SiΛAscadΛ nΛijadagi giñibadaga istAVañiagi dai dan daiva Λmo cΛΛli Λgai vaa ARΛgai dai maaqui agai oodami guvcadadΛ giñibadaga”,

ĩntatadai Diuusi. ³⁴ Dai naidi aan^Λ istumaasi ^Λp^Λdui ^Λc^Λl^Λic^Λad^Λ dai aan^Λ ^Λr^Λn^Λajadami is^Λgai ^Λr^ΛDiuusi marad^Λ ismaac^Λad^Λ t^Λvai t^Λv^Λagiaiĩnd^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛVuaana.

³⁵ Siaadico ^ΛVuaana movaasi daacatadai ^Λmadu gooca gamamaatardamiga. ³⁶ Dai naiditai isdaivusai ^ΛSuusi, ^ΛVuaana it^Λt^Λdai gamamaatardamiga:

—Dañi bod^Λr^Λ im^Λi goovai ismaac^Λad^Λ Diuusi ootoi sai ^Λgmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoig^Λldiagi oodami soimaascamigad^Λ. Poduucai Suusi ^Λr^Λp^Λan duucami ^Λali cañi^Λru ismaac^Λad^Λ ^Λl^Λquioma garaaduñicar^Λu coodaiña vai Diuusi oig^Λldiña soimaascamigad^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛVuaana.

³⁷ ^Λv^Λagoocatai mamaatardamigad^Λ ^ΛVuaana cai iscaiti ^ΛVuaana dai o^Λi ^Λgai ^ΛSuusi. ³⁸ Amaasi ^ΛSuusi aa n^Λn^Λava dai t^Λl^Λ isoidi ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Tuma gaagai aapim^Λ? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Mamaatatuldiadami, ¿paaco oidaga aapi? —ast^Λt^Λdai.

³⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Giñoidávurai dai naida —ast^Λt^Λdai.

Amaasi o^Λi ^Λgai dai t^Λl^Λ siaaco ^Λg^Λulñacatadai ^Λgai. Dai casi ^Λr^Λurunucocatadai dai movaasi daraaja ^Λgai ^ΛSuusi ^Λmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai ^Λgai Aand^Λr^Λasi t^Λl^Λgidu. ^Λgai ^Λr^Λsuculid^Λ Simuñi Piiduru.

⁴¹ Otoma ii ^Λgai dai t^Λl^Λ ^Λg^Λasi^Λgi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aat^Λm^Λ t^Λl^Λ ^ΛCristo ismaac^Λad^Λ Diuusi ootoi t^Λv^Λagiaiĩnd^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁴² Dai Aand^Λr^Λasi vaidacai Simuñi m^Λl^Λca siaaco daacatadai ^ΛSuusi. Dai most^Λagacai ^ΛSuusi ^ΛSimuñi pot^Λt^Λdai:

—Aapiap^Λ ^Λr^ΛSimuñi Joonási marad^Λ d^Λm^Λos sivi Sefasi ^Λg^Λaagadamu aan^Λ. Sefasi ^Λr^ΛPiiduru —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴³ Dai siaadico ^ΛSuusi imia agaitadai Galilea d^Λv^Λariamu. D^Λm^Λos ^Λp^Λga t^Λl^Λ ^Λgai ^ΛPiili daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Giñoidañi —ast^Λt^Λdai.

⁴⁴ ^ΛPiili ^Λr^ΛBetasaid^Λr^Λ oidacami. Dai ami oidacatadai ^Λp^Λ Aand^Λr^Λasi ^Λmadu Piiduru. ⁴⁵ Amaasi ii ^ΛPiili dai gaagamu Natanieli daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aat^Λm^Λ t^Λl^Λ ^Λc^Λl^Λi ismaac^Λad^Λ aagai Moseesacaru daid^Λ ^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ aidasi ooja ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ. ^Λgai ^Λr^ΛSuusi, Osee marad^Λ Nasareet^Λr^Λ oidacami —ast^Λt^Λdai ^ΛPiili.

⁴⁶ Taid^Λ ^ΛNatanieli it^Λt^Λdai:

—Siaad^Λr^Λ diviana ^Λm^Λo oodami c^Λl^Λ tuigajami Nasareetaĩnd^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛPiili it^Λt^Λdai:

—Timuda pai naida —ast^Λt^Λdai.

⁴⁷ Aid^Λasi ^ΛSuusi t^Λl^Λ isvuid^Λr^Λ im^Λi ^ΛNatanieli, pot^Λt^Λdai ^Λgai ^Λoodami:

—Bod^Λr^Λ im^Λi Natanieli. Goovai ^Λr^Λamo judíu ismaac^Λad^Λ s^Λl^Λic^Λad^Λ siaa dutudai Diuusi dai c^Λl^Λga ^Λg^Λidi Diuusi s^Λl^Λic^Λamigad^Λ dai mait^Λryaatavogami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli it^Λt^Λdai:

—¿Ducatai giñmaata aapi? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ g^Λn^Λidi aidasi abiaad^Λr^Λ maiquiaa ^Λv^Λai goPiili pai ^Λm^Λo iigosi uta daacatadai aapi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, aapi ap^ΛrDiuusi marad^Λ ismaac^Λda t^Λvai t^Λvaaagiaiñd^Λr^Λ. Aapi ap^Λrraigad^Λ ^Λjudidíu —ast^Λt^Λdai Natanieli.

⁵⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Mosg^Λaaagidacai aan^Λ sai g^Λn^Λidi ^Λiigosi uta giñ^Λvaavoitu aapi? N^Λidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma g^Λg^Λrducami sigomaasi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵¹ Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λap^Λ:

—S^Λalicad^Λ t^Λagimu aapim^Λ iscupioquiñi ^Λtavaagi dai Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ t^Λasad^Λdamu dai t^Λap^Λn^Λdamu siaaco aim^Λrda aan^Λ. Aan^Λan^Λ agai dai viaa ^Λmo s^Λalicami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

2

¹ Bovaica tasaicad^Λ ^ΛSuusi ii ^Λmo cunatarag^Λr^Λ Canaa^Λr^Λ Galilea d^Λv^Λl^Λr^Λi^Λr^Λ. Vai ami daacatadai ^ΛSuusi d^Λad^Λ ^Λap^Λ. ² Daid^Λ ^ΛSuusi ^Λamadu aat^Λm^Λ ma-maat^Λrdamigad^Λ vapaidarsicatadai ^Λap^Λ cascad^Λ iji aat^Λm^Λ. ³ Tai ugidagai uuvasi varagad^Λ. Taid^Λ ^ΛSuusi d^Λad^Λ it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Camaitípu uuvasi varagad^Λ —t^Λt^Λdai.

⁴ Damos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Giñdaada, ¿t^Λip^Λasi giñ^Λaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aan^Λ ^Λmo istumaasi g^Λducami —t^Λt^Λdai.

⁵ Damos ^ΛSuusi d^Λad^Λ pot^Λt^Λdai ^Λvasibadami:

—Iduufivurai tomastumaasi istumaasi g^Λn^Λaagidagi go^ΛSuusi —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi d^Λad^Λ.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ojodai ajaayi, ismaac^Λdar^Λ toadana ^Λjudidíu suudagi sai ac^Λda g^Λniicomana v^Λasi ^Λvapaidarsicami poduucai isduucai viituli ^Λjudidíu ^Λqui aaduñd^Λcardu. ^Λmo ajaayi aaji par^Λ maaco coobai litro suudagi. ⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai ^Λvasibadami:

—Suusudadvurai idi ajaayi suudagicad^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai agai c^Λl^Λ suusudagi ajaayi suudagicad^Λ. ⁸ Tai amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Sivivar gia vaasiba l^Λachi dai b^Λidacai ^Λt^Λaan^Λadami idi cunataragi^Λr^Λ —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Tai podui agai. ⁹ Taid^Λ ^Λt^Λaan^Λadami d^Λl^Λ gosuudagi ismaac^Λda uuvusi varagad^Λ g^Λnaato. Damos agai maimai siaad^Λr^Λ v^Λuaa ^Λvasibadami gouuvasi varagad^Λ. Mos^Λagi ^Λvasibadami maatacatadai. ^Λagi agai vaigi ^Λsuudagi cascad^Λ. Taid^Λ ^Λt^Λaan^Λadami vaí ^Λnovio ¹⁰ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—S^Λalicad^Λ v^Λañiga idi uuvasi varagad^Λ. V^Λasi oodami ^Λap^Λga gavasidiña ^Λuuvasi varagad^Λ v^Λañiac^Λdioma dai gooqui^Λr^Λ maisi v^Λañiacad^Λ. Damos aapi ^Λap^Λga gatajai vasibaragai gouuvasi varagad^Λ maisi v^Λañiacad^Λ dai gooqui^Λr^Λ ^Λv^Λañiac^Λdioma —t^Λt^Λdai.

¹¹ Gomaasi ismaac^Λda idui ^ΛSuusi Canaa^Λr^Λ r^Λap^Λagadad^Λ istumaasi g^Λducad^Λ ismaac^Λda idui agai ^Λoodami vuitapi dai r^Λgaicad^Λ maí ^Λoodami isviaa agai guvucadagai. Dai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi vaavoitu is^Λgai r^ΛaCristo.

¹² Dai mosg^Λcuugaidacai ^Λvagimi ii ^ΛSuusi Capernaumamu. Dai Suusi d^Λad^Λ ^Λamadu Suusi susuculid^Λ ^Λamadu Suusi mamaat^Λrdamigad^Λ oidi agai dai anaasi daraaja chi^Λl^Λqui tasai.

¹³ Dai aid^Λ camiaadimitadai ^Λsiaa duudagar^Λ ^Λjudidíu istuigaco agai t^Λt^Λgitoiña aid^Λsi Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaitu cajjudad^Λ Ejiipituaiñd^Λr^Λ. Daid^Λ ^ΛSuusi ii Jerusaleenamu. ¹⁴ Dai anaasi r^Λg^Λl^Λ quiuupi^Λr^Λ tuisic^Λr^Λ ^ΛSuusi

t_{AA} isami _{AA}madutai gagaagaraitadai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai _{AT}umiñsi ismaac_{AD}ac_{AD} saap_{AD}aiña _{AO}odami istumaasi g_{AG}aagaraiña quiuupi_{ATA}. ¹⁵ Most_{AA}gacai _{AS}uusi gomaasi idui _{AMO} iquanai aali t_{AT}aroviñdic_{AD} dai vuvaitu quidiigamu v_{AA}si _{AO}odami _{AA}madu _{AV}opoisi dai _{ACA}ñiiru. Dai _{DAV}AA_{TA}rapi suuli _{AT}umiñsi ismaac_{AD}AD gagaagaraitadai _{AC}ac_{AA}li dai apaco suuli meesagad_A _{AG}ai ismaac_{AD}AD gagaagaraitadai tutugu. ¹⁶ Daid_A pot_{ATA}dai _{AS}uusi _{AGA}agardami tutugu:

—Vuvaidavurai v_{AA}si gomaasi. Maitav_{AR} _{AMO} gagaaracarui duucai naijada giñooga quid_A —t_{ATA}dai _{AS}uusi.

¹⁷ Amaasi aat_{AMA} _{AS}uusi mamaat_{ARD}amigad_A g_{ANT}agito ispodu oojisi Diuusi ñiooquid_{ATA}: “Giñooga, s_{AA}lic_{AD}AD ip_{AL}idi aan_A isv_{AA}si _{OO}dami siaa duutuadagi ga_{QUI} poduucai isduucai aapi ip_{AL}idi”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquid_{ATA}.

¹⁸ Amaasi _{AJ}udidíu t_{AC}acai _{AS}uusi dai pot_{ATA}dai:

—¿Tumaa istumaasi g_{AD}ucami iduñia _{AG}ai aapi vai _{AGA}ic_{AD}AD maatiagi aat_{AMA} isaapi viaa s_{AA}licami isivuaadagi gomaasi? —t_{ATA}dai _{AJ}udidíu.

¹⁹ Taid_A _{AS}uusi it_{ATA}dai:

—Daitudavurai aapim_A idi g_{AA} quiupai dai vaic tasaic_{AD}AD _{AP}amu iduñimu aan_A —t_{ATA}dai _{AS}uusi.

²⁰ Amaasi _{AJ}udidíu it_{ATA}dai:

—Goo coobai dan naadami uumigic_{AD}AD _{AP}adui idi g_{AA} quiupai. ¿Siaad_{ARA} iduuna aapi vaic tasaic_{AD}AD? —t_{ATA}dai _{AJ}udidíu.

²¹ D_{AMOS} _{AS}uusi maiaagai _{AG}AA quiupai ismaac_{AD}AD idui _{OO}dami. _{AS}uusi aagai _{LAG}i g_{ATU}ucuga. ²² Casc_{AD}AD aid_{ASI} _{AS}uusi _{AP}amu duaaca _{AC}oidad_A saagidiañid_{ATA} g_{ART}agito aat_{AMA} mamaat_{ARD}amigad_A _{AG}ai iscaiti _{AS}uusi dai vaavoiu Diuusi ñiooquid_A dai v_{AA}si istumaasi _{AS}uusi aagaiña.

²³ Aid_{ASI} _{AS}uusi modaacatadai Jerusaleen_{ATA} _{AS}iaa duudag_{ATA} _{AJ}udidíu istuigaco _{AG}ai t_{AT}agitoña aid_{ASI} Diuusi c_{AA}gac_{ARA} vuvaitu cajiudad_A Ejiipituaiñid_{ATA} mudutai vaavoiu is_{AG}ai _{ATA}Cristo, _{NA}iditai naana maasi istumaasi g_{AG}arducami ismaac_{AD}AD ivuaadana _{AS}uusi. ²⁴ D_{AMOS} _{AS}uusi _{AA}biadan tada _{AG}ai maatac_{ATA} is_{AG}ai mai_{AA}giada _{AG}aitadai. _{AS}uusi c_{AA}ga maata iducatai t_{AT}agitoi v_{AA}si _{OO}dami casc_{AD}AD. ²⁵ _{AS}uusi mait_{AG}ito isaagidiagi _{AM}ai isducatai t_{AT}agitoi _{OO}dami mos_{AA}gi _{AG}ai maata casc_{AD}AD.

3

¹⁻² _{AMO} imidagai tuc_{ARA} ii Nicodemo dai m_{AA} diviji _{AS}uusi. Nicodemo _{AR}fariseo daid_A _{ARA}mo dunucamigad_A _{AJ}udidíu. Daid_A it_{ATA}dai Nicodemo _{AS}uusi:

—Mamaat_{AT}uldiadami, c_{AA} maata aat_{AMA} isDiuusi g_{AO}otoi aapi pasai g_{ARM}amaat_{AT}uldana ñiooquid_A. Mosmaitipu aa siora istutiadagi isivuaadagi naana maasi g_{AG}arducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi mai_{AA}madu daacagi. Poduucai g_{AMA}ata iss_{AA}lic_{AD}AD viaa guvucadagai aapi —ast_{ATA}dai _{AN}icodemo.

³ Amaasi _{AS}uusi it_{ATA}dai:

—Aan_A ang_{AA}agidi sai s_{AA}lic_{AD}AD ismai_{AP}amu vuusiagi _{AMO} _{OO}dami maitis_{TI}ada _{AG}ai ismatiagi isducatai taan_{AI} Diuusi —ast_{ATA}dai _{AS}uusi.

⁴ Taid_A _{AN}icodemo t_{AC}acai daid_A it_{ATA}dai:

—¿Ducatai istutuidi _{AMO} c_{AA}li is_{AP}amu vusiagi cac_{AA}litucai? Siaad_{ARA} _{AP}amu vaac_{ANA} _{AMO} _{OO}dami g_{AD}AA _{ATA}ana dai _{AP}amu vuusiña —ast_{ATA}dai Nicodemo.

⁵ TaidΛ ASuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛ angaagidi sai sioorΛ maivuusiagi suudagicΛdΛ dai Diuusi IbΛadΛcΛdΛ ΛΛpΛ agai gia maiimia agai tavaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñdΛΓΛ agai roodami. Istumaasi vuusai Diuusi IbΛadΛaiñdΛΓΛ agai viaa amo ibadagai utudui: ⁷ ζTuipΛsi maitΛΛ aapi istumaa tagituagi gΛagiditai aanΛ sai vΛΛscatai viaa isΛpamu vuvaquiagi? ⁸ ΛΛvΛali tomasiaaco vustai dai caΛcana aapi iscaiti dΛmos maimaata siaadΛΓΛ daivuscΛi tomali siaaco imia agai. PoduucΛi ΛΛpΛ ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ vusacΛi Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ, tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi IbΛadΛ mosΛcaasi nΛidi isducatai ama maasi tagito oodami aidΛsi Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ TaidΛ ANicodemo itΛtΛdai:

—ζDucatai ΛpΛvΛueeyi imaasi? —astΛtΛdai.

¹⁰ TaidΛ ASuusi itΛtΛdai:

—Aapi aparΛmo gΛΛ mamaatΛtuldiadamigadΛ Λjudidiu. ζDucatai maimaata caΛ aapi istumaasi gΛΛagidi aanΛ? ¹¹ AanΛ gaagidi istumaasi sΛΛlicΛdΛ maata dai aanΛ rηnΛijadami istumaasi sΛΛlicΛdΛ nΛidi. Damos aapima maivaavoitudai istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ¹² IsaapimΛ maitiñvaavoitudagi aagaitai aanΛ istumaasi ΛpΛvΛueeyi tami oidigi daama ζducatai iñvaavoituda agai isgnaagidiagi istumaasi ΛpΛvΛueeyi tavaagidΛΓΛ?

¹³ Tomali amo oodami maiii tavaagiamu dai Λpamu divia tami oidi daami daidΛ istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mΛΛca. MosΛcaasi aanΛ ismaacΛdΛ viaa amo sΛΛlicami tΛvai tavaagiaiñdΛΓΛ dai Λpamu imimu aanΛ tavaagiamu. ¹⁴ Dai poduucΛi isduucΛi Moeseacaru amo vuusiΛΓΛ sagia amo cooyi vaiñomicΛdΛ duñisicami dai oodami vuitapi cΛi luusi oidigana, poduucΛi magiñsiisa agai curusiaba dai Λoodami vuitapi cΛΛsa agai Λcurusi. AanΛ rΛagai dai divia tavaagiaiñdΛΓΛ dai aanΛ viaa amo sΛΛlicami. ¹⁵ Giñmuaamu Λoodami curusiaba vai tomasioora sioora vaavoitudagi iñsaanΛ ΛΓΛcΛΛgacΛΓΛ vuviadami agai gia camaiimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi sΛΛlicΛdΛ oigΛdai Λoodami oidigi daama oidacami cascΛdΛ ootoi Λgai gamara, mosaliΛΛmaduga agai maradΛ, dai gΛmuaatu sai tomasioora sioora vaavoitudagi isΛgai ΛΓΛcΛΛgacΛΓΛ vuviadami camaiimi agai ΛDiaavora ΛΛmadu baiyoma imia agai tavaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama sai cΛΛgacΛΓΛ vuvaidana oodami sioora vaavoitudagi maisiu isootosa agai ΛDiaavora ΛΛmadu.

¹⁸ Sioora vaavoitudai Diuusi maradΛ agai gia maiimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu dΛmos sioora maivaavoitudagi agai gia imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu maivaavoitudacai agai Diuusi maradΛ. MosaliΛΛmaduga Diuusi maradΛ.

¹⁹ Sioora maivaavoitudagi sΛΛlicΛdΛ imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ΛCristo divia tami oidigi daama dai soicΛda agai oodami sai maata caΛcana Diuusi iñiooquidΛ dΛmos Λoodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi ΛCristo. Λoodami rsoimaasi ivuaadamicatadai cascΛdΛ.

²⁰ Sioora soimaasi ivueeyi agai gia cΛΛdai ΛCristo dai maivaavoitudai ΛCristo maitipΛliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ DΛmos sioora ΛΛgidi Diuusi agai gia dai vaavoitudai ΛCristo vai poduucΛi gΛmaatΛcana isivueeyi agai istumaasi Diuusi ipΛlidi —astΛtΛdai ΛSuusi ΛΛgi gΛΛagaitadai.

²² Dai casi ΛpΛduucΛi gomaasi ii ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ ma-maatΛrdamigadΛ Judeea dΛvΛΛriamu. Dai movaasi daraaja aatΛmΛ chiΛΛqui

tasai vapaconaitadai oodami. ²³ Daid^Λ ^ΛVuaana vapaconaitadai oodami ^{ΛΛ} ^ΛEnoon^{ΛΓ} dai abiaad^{ΛΓ} Salim^{ΛΓ} miaaga. Ami g^Λpiacatadai suudagi casc^Δ. Tai daada oodami sai vapaconana ^ΛVuaana. ²⁴ Aid^Λ maiquiaa maisapicatadai ^ΛVuaana ismaac^Δ vapaconaitadai oodami.

²⁵ ^ΛJudidíu muiyoco imidaga dai naana duuai ganiicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai po^Λlidiña sai poduucai Diuusi c^Λagac^{ΛΓ} n^Λididiña. Damos ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana maipoduuc^Λ ivuaadana casc^Δ ^Λmo imidagai ali^Λsi ganvupui ñiñio agai ^ΛΛmadu aa judidíu aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooqui^{ΛΓ} iji ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana daid^Λ it^Λadai agai ^ΛVuaana:

—Mamaat^Λtuldiadami ^Λc^Λli ismaac^Δ g^ΛΛ^Λmadu daacatadai ^Λg^ΛΛ aqui Jordán vaasad^{ΛΓ} ismaac^Δ g^Λraagidi aapi said^Λ ^ΛraCristo sivi agai vaponai oodami dai muidutai oidatucui agai —ast^Λadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛVuaana.

²⁷ Amaasi ^ΛVuaana it^Λadai:

—Tomasioora sioora viaacagi s^Λallicami Diuusi agai dai maacai gomaasi.

²⁸ Aapim^Λ caca^Λ iscaiti aan^Λ ansai mait^{ΛΓ}raCristo. Aan^Λ ^Λpaga divia is^Λgai.

²⁹ Si^Λasc^Δ cunaata agadagi ^Λmo ali t^Λji v^Λasc^{ΛΓ} ip^Λalidiña is^ΛΛmadu daacagi ^Λnovio. Daid^Λ ^Λnovio vapaidada ali^Λsi baig^Λalidiña is^Λmapai daraaja agai. Dai sivi aan^Λ ^Λp^Λ baigiñ^Λlidi n^Λiditai ism^Λui oodami oidatucui ^ΛCristo.

³⁰ Ali^Λsi g^Λag^Λ is^ΛCristo vaamioma ^Λrbait^Λc^Λaacamicagi iñsaana vai poduucai otoma camaiñ^Λacagi giñs^Λallicamiga.

³¹ ^ΛCristo t^Λvai t^Λvaagiaiñ^Δra dai vaamioma nam^Λga s^Λallicamigad^Λ agai sitomasioora s^Λallicamigad^Λ. Damos aan^Λ ^Λroidigi daama oidacami dai gaaagidi aan^Λ istumaasi ^Λp^Λv^Λueeyi tami oidigi daama. ³² ^ΛCristo gaaagidi istumaasi n^Λidi dai istumaasi ca^Λ t^Λvaagi^{ΛΓ} vai chi^Λaquidu ismaac^Δ vaavoitudai. ³³ Damos sioora vaavoitudai poduucai c^Λaga maata is^ΔDiuusi maiyaat^Λgai tomali ^Λmo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo ^Λragai ismaac^Δ Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi ñiooquid^Λ. S^Λallicad^Λ Diuusi Ib^Λada ^ΛΛmadu daja agai casc^Δ s^Λallicad^Λ viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi si^Λasi guvucadagai viaa agai. ³⁵ Diuusi g^Λrooga s^Λallicad^Λ oig^Λadai agai. Agai ^Λrmarad^Λ casc^Δ. Dai Diuusi maa agai ^Λmo s^Λallicami sai vaamioma t^Λaan^Λiña sitomasioora. ³⁶ Sioora vaavoitudai Diuusi marad^Λ agai gia tomas^Λtuigaco oidaca agai t^Λvaagi^{ΛΓ} Diuusi ^ΛΛmadu. Damos sioora maivaavoitudagi agai maiimi agai t^Λvaagiamu baiyoma Diuusi s^Λallicad^Λ soimaasi taatatuldia agai agai —ast^Λadai ^ΛVuaana.

4

¹ Afariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vapaconaitadai oodami si^ΛVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui ^ΛSuusi si^ΛVuaana. ² Damos mait^Λvaavoi is^ΛSuusi vapaconaitadai oodami. Aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ agai dai vaponaitadai oodami. ³ Dai aidasi mai^Λ ^ΛSuusi ismai ^Λfariseo gomaasi ii agai Judeaiñ^Δra dai nora Galileeamu.

⁴ Agai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria d^Λv^Λari^{ΛΓ}. ⁵ Dai aayi Sicaar^{ΛΓ} Samaaria d^Λv^Λari^{ΛΓ} ismaac^Δ miaan daja Jacocar^Λ d^Λv^Λaragad^Λ. Agai vaa ^Λra d^Λv^Λari^{ΛΓ} ismaac^Δ Jacocar^Λ maa g^Λmara Osee. ⁶ Ami agai siaaco daja Jacocar^Λ poosogad^Λ. ^ΛSuusi caibimucata dai aim^Λraitai dai modaiva pooso soonoana. Aid^Λ cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia ^Λmo ooqui Samaari^{ΛΓ} oidacami dai vaigi agai suudagi. Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Giñvasidaiñi suudagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

8 Aatama cajiitadai caayamu dai gasavada ragai cuaadagai. 9 Amaasi alooqui itatadai ASuusi:

—¿Tuipasi giñtaanai suudagi? Aapi arjudiu nai aanla arSamaariara oida-cami —astatadai alooqui.

Ajudidiu amadu ASamaariara oidacami maicalla ganñiñiooquidi aipacoga cascada potatadai alooqui. 10 Amaasi ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Ismaatacamudai aapi istumaasi maacai Diuusi aoodami dai sioora aanla aida gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aanla gaooidamudai suudagi ismaacada cadada oodami tomastuigaco oidacana Diuusi amadu —astatadai ASuusi.

11 Taidla alooqui itatadai:

—Aapi maiviaa istucuda vusaidagi suudagi dai alia tuucavuga goposo. ¿Vaadara vusaida agai aapi suudagi ismaacada cadada oodami tomastuigaco oidacana Diuusi amadu daida giñoidagi? 12 Garalqui aduñicarú Jaco idui idi pooso. Agai amadu maamarada amadu sosoigada gayladana suudagi idi poosoiñdara. Siaadara vaamioma gataañiña aapi sigai —astatadai alooqui.

13 Taidla ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Sioora yaladagi idi suudagi vaaacara apamu tonocoraña. 14 Damos sioora iiyagi asuudagi ismaacada aanla gaoidi, camaitonoocoraí agai tomali amo imidagai. ASuudagi ismaacada aanla gaoidi gaibadagara daacana dai vaaacara vusanaiña gosuudagi poduucai isduucái vusanai suudagi amo vagacañiñidara dai gosuudagica da tomastuigaco oidacana oodami tavaagiara Diuusi amadu —astatadai ASuusi.

15 Amaasi alooqui itatadai:

—Giñoida aapi asuudagi nai poduucai camaitonoomucurada aanla tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigadagi suudagi idi poosoiñdara —astatadai alooqui.

16 Taidla ASuusi itatadai:

—Imadañi dai vuaapa gacuna —astatadai ASuusi.

17 Amaasi aa noragi alooqui daida itatadai:

—Maicuna aanla —astatadai.

Taidla ASuusi itatadai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascada pocaiti. 18 Cataama ñiooquiditadai aapi cacalali dai sivi amoco amadu oidaga aapi vai agai maitargacuna cascada istumaasi aagai aapi arvaavoí —astatadai ASuusi.

19 Mosca gomaasi alooqui daida tatadai:

—Aapi saallicada aramo Diuusi ñiooquitudiamigada. 20 Garalqui aaduñicarú tami Samaariara oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana damos aapim judidiu pocaiti sai Jerusaleenara agai siaaco gaagai issiaa duutuadagi Diuusi —astatadai alooqui.

21 Taidla ASuusi itatadai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapim siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. 22 Aapim Samaariara oidacami maicalla maata Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aatama judidiu callaga maata Diuusi. Agai ismaacada callagacara vuvaida agai oodami arjudiu.

23 Damos aimu istuigaco sioora saallicada siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosacaasi ñiooquicada baiyoma siaa duutuada agai Diuusi ganiibadagacada dai gantatagitoidagacada poduucai isduucái Diuusi ipalidi. 24 Diuusi aribadagai cascada sioora siaa duutuada aliadagi Diuusi ganiibadagacada viaa isiaa duutuadagi poduucai isduucái Diuusi ipalidi dai maisiu mosacaasi ñiooquicada —astatadai ASuusi.

²⁵ TaidΛ ʌooqui itʌtʌdai:

—AanΛ gia maata isdivia agai ʌCristo dai siʌascadʌ diviagi ʌgai cʌʌga garaagida agai vʌʌsi istumaasi —astʌtʌdai ʌooqui.

²⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aanʌ anʌrʌCristo —astʌtʌdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai ʌgai tʌtai dada aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi. Dai maitʌʌ istumaasi gʌrtʌtʌgituagi tʌʌgacai ʌSuusi isaatagidi ʌmo ooqui. Dʌmos vʌʌscatai aatʌmʌ ʌʌbʌiditadai ʌSuusi cascʌdʌ tomali ʌʌmadutai maitʌcacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi ʌooqui.

²⁸ Amaasi ʌooqui anaasi viaa gʌvaigacaru dai ii caayamu dai potʌtʌdai ʌoodami:

²⁹ —Mʌʌcavʌr nʌida ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ giñʌagidi vʌʌsi istumaasi ivuaadana aanʌ. ʌCristo lienʌ ʌgai —astʌtʌdai ʌooqui.

³⁰ Amaasi iji ʌoodami caayaiñdʌrʌ dai aayi mʌʌca siaaco daacatadai ʌSuusi. ³¹ Mosimʌcʌi ʌooqui poosoiñdʌrʌ tʌtai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi daañimi sai gaugana.

³² Dʌmos ʌSuusi povʌrtʌtʌdai:

—Vʌa aananʌ ʌmo istumaasi istumaasi ceeyi istumaasi maimaata aapimʌ —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

³³ Amaasi aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi aipaco gʌrtʌcacaimi dai pocaiti:

—¿Sioora vuaapi cuaadagai? —caiti aatʌmʌ.

³⁴ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Siiu duucu ivuaadaa aanʌ istumaasi ipʌlidi Diuusi giñooqa ismaacʌdʌ giñootoi ivuaadatai aa duiñdʌdʌ ʌgai, gomaasi ʌrʌpan duucami cuaadagai aan imvʌʌtarʌ. ³⁵ Aapimʌ pocaiti sai quiaa vʌʌga maaco masaadai isyoovagi oodami tʌligi. Dʌmos aanʌ angʌnaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacʌdʌ caʌca ʌlidi isgaaagidagi aapimʌ Diuusi ñiooquidʌ. ³⁶ Sioora gaasai tʌligi gamaitʌcʌi tumiñsi dai sioora gayoovai tʌligi gamaitʌcʌi tumiñsi ʌʌrʌ. Poduucʌi ʌʌrʌ Diuusi aa duiñdʌdʌrʌ. ʌʌmadutai aagidiña Diuusi ñiooquidʌ oodami vai aa daivuiña gooquiʌrʌ dai ʌpamu aagidiña Diuusi ñiooquidʌ oodami vai ʌgai vaavoitudaña Diuusi ñiooquidʌ dai cʌʌgacʌrʌ vuvʌcʌi dai tomastuigaco oidacana tʌvaagiʌrʌ Diuusi ʌmʌdu. Daidʌ ismaacʌdʌ ʌrʌpʌga gaaagiadagi Diuusi ñiooquidʌ daidʌ ismaacʌdʌ gooquiʌrʌ gaaagidagi Diuusi ñiooquidʌ aliʌ baigʌnʌliadamu. ³⁷ Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi istumaasi gaaagai sai ʌmoco gaasai daidʌ aa gayoovai. ³⁸ Aanʌ gʌnootoi masai aagidana Diuusi ñiooquidʌ oodami vai ʌgai giñvaavoitudana. Dʌmos aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ caaagidi Diuusi ñiooquidʌ ʌoodami dai aapimʌ aagidi ʌoodami sai ʌliasi gaaagai isvaavoitudagi. Poduucʌi ʌgaa ʌrʌpan ducami ʌsadami tʌligi dai aapimʌ ʌrʌpan ducami yoovadami tʌligi —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

³⁹ Dai muiduitai Samaariʌrʌ oidacʌdʌ vaavoitu isaSuusi ʌrʌCristo caacatai isʌooqui potʌtʌdai saidʌ ʌSuusi maata vʌʌsi istumaasi ivuaadana ʌgai.

⁴⁰ Cascʌdʌ aidasi aayi ʌSamaariʌrʌ oidacʌdʌ daañimi ʌgai ʌSuusi sai anaasi vʌʌʌna. Taidʌ ʌSuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu caʌcatai istumaasi aagidi ʌSuusi. ⁴² Amaasi potʌtʌdai ʌoodami ʌooqui:

—Sivi vaavoitu aatʌmʌ maisiu mosʌcaasi istumaasicʌdʌ garaagidi aapi ʌʌgi aatʌmʌ cacʌʌ ʌrʌrʌ istumaasi garaagidi goovai dai cʌʌga maata aatʌmʌ issʌʌlicʌdʌ ʌrʌCristo dai cʌʌgacʌrʌ vuvʌidi goovai oodami —tʌtʌdai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaicʌdʌ ʌSuusi ii Samaariʌiñdʌrʌ Galilea dʌvʌʌriamu.

⁴⁴ ʌSuusi pocaititadai sai isʌmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌ gaaagiadagi

Diuusi ñiooquidá ʌʌgi gádlvʌʌragarʌ ami dʌvʌʌriarʌ oidacami maiʌʌgiditai caʌcana istumaasi aagiadagi ʌgai. ⁴⁵ Dai aidási aayi ʌSuusi Galilea dʌvʌʌriarʌ baigʌnʌliaracʌdʌ viaatuli dai miaadʌgʌ ʌGalileeʌʌʌ oidacami. ʌgai nʌiditadai vʌʌsi istumaasi idui ʌSuusi Jerusaleenʌʌʌ ʌgʌʌ siaa duudagʌʌ cascʌdʌ.

⁴⁶ Amaasi aa gʌi ʌSuusi Canaamu siaaco idui ʌgai uuvasi varagadʌ sudagicʌdʌ. Dai Capernaumʌʌʌ oidacatai ʌmo gʌʌ dunucami. Dai maracatadai ʌgai ʌmo cʌʌli vai alia cooco. ⁴⁷ Aidási mai ʌdunucami isʌSuusi caaayi Galileeʌʌʌ ii ʌgai dai nʌida ʌgai ʌSuusi. Dai daañiimi ʌgai ʌSuusi sai imʌna quiidamu dai duaaidana maradʌ ismaacʌdʌ camuuquimi. ⁴⁸ Amaasi ʌSuusi itʌʌdai ʌoodami:

—Aapimʌ maivaavoitudai ismainʌijadagi ʌmo istumaasi gʌducami ismaacʌdʌ ivuaadagi aanʌ —tʌʌdai ʌSuusi.

⁴⁹ Dʌmos dunucami itʌʌdai:

—Mamaatʌtuldiamami, timʌda otoma vai maimuucuna giñmara —tʌʌdai.

⁵⁰ Amaasi ʌSuusi itʌʌdai:

—Noragiñi aapi gʌquiiamu gʌmara cadueeyi —tʌʌdai ʌSuusi.

Taidʌ ʌcʌʌli vaavoitu ʌSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voyʌʌʌ aayi pipiooñigadʌ tai ʌgai potʌʌdai:

—Cadueeyi gʌmara —tʌʌdai.

⁵² Amaasi ʌʌaanʌdami tʌcacai suu duucu dueeyi. Taidʌ ʌpipiooñigadʌ itʌʌdai:

—Tacavo moscoi gʌsʌco tasai dagito toiñdagai —tʌʌdai ʌpipiooñigadʌ.

⁵³ Amaasi ʌʌli gʌʌli oogadʌ tagitu isʌca duucu ʌSuusi aagidi sai cadueeyi maradʌ. Daidʌ ʌdunucami ʌʌmadu vʌʌscatai ismaacʌdʌ quiidʌʌʌ oidaga vaavoitu isSuusi ʌʌʌCristo. ⁵⁴ ʌgaiçʌdʌ casi ʌrgooça istumaasi gʌgʌrducami ismaacʌdʌ idui ʌSuusi Galileeʌʌʌ aidási abiaadʌʌʌ vuusai Judeeaĩndʌʌ.

5

¹ Dai gooquiʌʌʌ ʌpamu ii ʌSuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda ʌgai ʌjudidíu siaa duudagadʌ. ² Jerusaleenʌʌʌ oidaga ʌmo gʌʌ piila. Ami cañiiru cuuparagadʌʌʌ tʌʌgidu. ʌgʌʌ piila Betesada tʌʌgidu ʌjudidíu ñiooquidʌcʌdʌ. Dai sicoli taamadú portatali. ³ Vai ami portataliana vʌʌʌcatadai mui cococoidada ʌʌmadu mui maiñʌaadami, ʌʌmadu mui chuchuecugami ʌʌmadu muidutai ismaacʌdʌ maitistutuidi isoiñʌdagi. Vʌʌscatai mosnʌʌʌracatadai isoiñiagi ʌsuudagi. ⁴ ʌmo iimidagai tʌpanaiña ʌmo Diuusi tʌañicaruda dai oiñidiña ʌsuudagi. Vai tomasmaacʌdʌ cocoadʌ ismaacʌdʌ ʌpʌga vaaquiagi ʌsuudarʌ caoiñicami ʌgai gia duduaadai. ⁵ ʌmo cʌʌli ismaacʌdʌ ami caatʌcatadai viaacatadai ʌmo coobai dan baivʌstaama dan mamaco umigi iscoococatadai. ⁶ Daidʌ ʌSuusi tʌʌgacai dai maatʌcai isʌgai catʌvʌpi mocaatʌcatadai potʌʌdai:

—¿Ipʌlidipási isduaadiagi? —tʌʌdai.

⁷ Taidʌ ʌcocoadʌ itʌʌdai:

—Mamaatʌtuldiamami, siuu duucu ʌDiuusi tʌañicaruda tʌpanʌdagi dai oiñiadagi ʌsuudagi maitiipucana sioorʌ giñvaasagi suudarʌ. Vʌʌscʌʌʌ aanʌ vaaquia iñʌlidiña suudarʌ vai aa giñmamaitʌcʌi dai ʌpʌga vaapacʌiña ʌgai suudarʌ —tʌʌdai ʌcocoadʌ.

⁸ Taidʌ ʌSuusi itʌʌdai:

—Vañiñi dai bai gʌvaacosi dai imʌda —tʌʌdai ʌSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi aCaaLi dai bai gAvaacosi dai gAagacai aimarai. Damos aidA taSaTa aribAstaragaicatadai. ¹⁰ TaidA AJudidíu potAtAdai aCaaLi ismaacAdA dueeyi:

—Sivi aribAstaragai taSaTa dai Moseesacaru saAllicamigadA aagai sai maitipu oigaragai isaata vuaadagi cascAdA maitaaagai pasBaaquiagi gAvaacosi —astAtAdai.

¹¹ TaidA aCaaLi aa noragi daidA itAtAdai:

—Agai ismaacAdA giñduuadi giñaaagidi ansai bAAcaifña giñvaacosi dai imAdana —astAtAdai aCaaLi.

¹² Amaasi AJudidíu itAtAdai:

—¿Voor gAAagidi pasai bAAcaifña gAvaacosi dai imAdana? —astAtAdai.

¹³ Damos aCaaLi maimai sioora duaadi, aliA muiducatadai oodami cascAdA. AidA ASuusi caiitadai. ¹⁴ Dai gooquiara ASuusi taA aCaaLi aGaa quiuupaigadara AJudidíu daidA itAtAdai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tAtAdai ASuusi.

¹⁵ TaidA aCaaLi ii abiaadara dai aagidi AJudidíu saidA ASuusi agai dai duaadi.

¹⁶ CascAdA AJudidíu gaagaitadai ASuusi dai muua Aliditadai. ASuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibAstaragai taSaTa cascAdA. ¹⁷ Damos ASuusi itAtAdai AJudidíu:

—Diushi giñooga apiaivueeyi naana maasi gaGarducami vaas tasai dai aana AAPA ivueeyi naana maasi gaGarducami —tAtAdai ASuusi.

¹⁸ Mosaagidi ASuusi gomaasi vaidA AJudidíu vaamioma caAlga ipAliditadai ismuaagi. ASuusi maiAagidi AJudidíu saAllicamigadA aata vuaadatai ibAstaragai taSaTa dai aagidacai ASuusi sai Diushi aroogadA. Aagitai ASuusi gomaasi potaiya alidi sai APan tuiga Diushi.

¹⁹ Amaasi ASuusi itAtAdai:

—Aana anganaagidi sai aana Diushi maradA ismaacAdA tAvai tavaagiaiñdara maitistutuidi isaAlgi ivuaadagi amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ivueeyi Diushi giñooga. Poduucai aana AMadu giñooga mosamadugan duucai ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooga aliAsi giñoigadai dai giñtataAgidi vaasi istumaasi ivueeyi agai dai aana iduuñimu naana maasi istumaasi vaamioma gaGarducami sigai ismaacAdA casi idui aana. Dai aapima saAllicadA maitaagi agai istumaasi gantAtagitodagi. ²¹ Dai asta duduaacaldiadamu aana AMo oodami coidadA saagidiañdara poduucai isduucai ivueeyi Diushi giñooga. ²² Dai Diushi giñooga giñmaa saAllicami ansai aana nAdana vaasi oodami ismaacAdA caAlga ivuaadana dai ismaacAdA maicAlga ivuaadana. ²³ Vai poduucai vaasi catatai siaa giñduutuadagi poduucai isduucai siaa duutudai Diushi giñooga. Aana anarDiushi maradA dai tAvai aana tavaagiaiñdara dai sioora maisiaa giñduutuadagi agai gia maisiaa duutudai Diushi giñooga. Agai agai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ Sioora gantAgito caAlcagi istumaasi ganaagidi aana dai vaavoitudagi Diushi agai gia saAllicadA tomastuigaco oidacamu tavaagiarA Diushi AMadu. Dai agai maiimia agai ADiaavora AMadu caAlgacara vuvacai agai cascAdA.

²⁵ Aana anarDiushi maradA ismaacAdA tAvai tavaagiaiñdara. Dai aana anganaagidi sai caaayi istuigaco soimaasi ivuaadami caAlca agai giññoogui. Dai sioora giñAagiditai caAlcagi aana caAlgacara vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu agai Diushi AMadu. ²⁶ Diushi agai dai viaa guvucadagai ismaaqiagi oodami ibAdagai utudui. Dai aana arDiushi maradA dai Diushi giñmaa guvucadagai sai aana AAPA maacaiña oodami ibAdagai

utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sállicami ansai aana naidana oodami ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Diuusi giñooto tavaagiaindara saida ivuaadana imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitaagiadagi istumaasi gantatgitodagi gomaasicada vaascara aimu istugaco vaascatai ismaacada cacoi caaca agai inšana Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaindara vapaida agai ²⁹ dai gacuucupiocoa agai siaaco yaasapi siagai vuvaquimu. Dai ismaacada arcaaga ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu dai ismaacada arsoimaasi ivuaadamicatadai imia agai adiaavora lamadu.

³⁰ Aana lligi giñsállicamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi giñooaga. Cascada siascada naidi aana sabai calla ivuaadana siapa maicalla ivuaadana amo oodami aana ivueeyi istumaasi arsaalicami agaicada. ³¹ Inšana lligi gnaagidagi inšana araCristo siaadara giñvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi ganaagidagi inšana viaa amo sállicami aidla gia vaavoitudan tada aapima. ³³ Aapima ootoi lamoco sai tacacana avuaana soor agai daida avuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aana maitagito amo najadami oodami saagidaindara isaagagi insoora aana. Aana gnaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapima inšana araCristo dai callagacara vuvaacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi call maascana vaasiaacatai. Poduucai lapa siora call istumaasi aagai avuaana call maata caacana Diuusi ñooquida. Dai aapima baiganliaracada caana agai chilalqui tasai. ³⁶ Dai aana ivueeyi naana maasi istumaasi gagarducami istumaasi giñtajai Diuusi giñooaga ansaidla ivuaadana dai agaicada calla gamaata isDiuusi giñootoi ansai gnaagidana ñooquida agai dai calla gamaata inšana viaa amo sállicami. Dai gomaasicada vaamioma calla gamaata insoora aana sil avuaana ñooquidacada. ³⁷ Dai aana arootosada Diuusi giñooaga. Dai agai arcaacami sai istumaasi aagai aana arvaavoi, tomasi aapima tomali amo imidagai maica inñioocai agai tomali mainaidi aapima. ³⁸ Damos aapima maisalicada vaavoitudai Diuusi ñooquida, aapima maitiñvaavoitudai aana Diuusi ootosada cascada. ³⁹ Aapima calla nanaidi oojai Diuusi ñooquidara poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi lamadu. Damos Diuusi inñiooquituldiadamigada giñagagii Diuusi ñooquidara dai pocaitiña ansai aana araCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitiñvaavoitudai poduucai siaadara tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu.

⁴¹ Aana maigaagai siora calla ñioocadagi aana gimvattara. ⁴² Aana calla ganmaata aapima. Maata aana ismaioigadai aapima Diuusi. ⁴³ Aana arootosada Diuusi giñooaga dai aapima maitiñvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarojootosada Diuusi giñooaga agai gia vaavoitudadaiña aapima. ⁴⁴ Aapima maijaligi Diuusi vai agai callagacara ganaijadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami calla ñioocadagi aapima gamvatara cascada maitistutuidi aapima isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aana maigariara gansuuliga inagii Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gariara ganvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Issalicada vaavoitudadamai aapima istumaasi gaaagidi Moseesacaru aidla gia aapima giñvaavoitudadamudai aana lapa. Moseesacaru oojadara giñagagii cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi gnaagidi aana —tatadai asuusi.

6

¹ Dai gooquiara ii asuusi vaasadara agaa suudagi ismaacada Galilea taagidu dai Tibeeriasi taagidu aapa. ² Tai mui oodami oi asuusi. Aoodami canadi isaSuusi duduaadi mui coococoidada cascada. ³ Aida asuusi tasai amo giidiara dai modaiva aatama mamaatardamigada aamadadu. ⁴ Aida camiaadimitadai agaa siaa duudagai istuigaco ajudiduu taatagitoifaa aidasi Diuusi caagacara vuuvaitu cajiudad Ejiipituaifidara. Asiaa duudagai pascua taagidu.

⁵ Dai aidasi taala asuusi ismuidutugai oodami, agai gooquiara potatadai aPiili: —¿Siaaco savadamu aatama cuaadagai mosaaqui oodami vaataraga? —tatadai asuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi aPiili maatia liditai istaiya agai. ASuusi ca-maatacatadai istumaasi iduifaa agai. ⁷ Amaasi aPiili itatadai:

—Issavada aatama goo sientu piisu acami paana vaascara moslaalachi aijan tada goovai —tatadai aPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aandaraasi potatadai asuusi:

—Tami caaca amo ali gaali dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ¿Damos siaadara ana goovai mosaaqui oodami vaataraga? —tatadai Aandaraasi.

Aandaraasi aramoco asuusi mamaatardamigada daida arsuculida aSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi asuusi itatadai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —tatadai asuusi.

Alia vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva aoodami. Agai ajacatadai para taam mil caacali. ¹¹ Amaasi asuusi vuu aapa dai aagidi Diuusi sai aliasi baigalidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi asuusi garmaa aapa tasai aatama taacogidana aoodami daida taacogi avatopa aapa tai agai uu vaasi silajasi ipali. ¹² Dai catatascovai vaascatai taida asuusi povartadai:

—Ampaidavurai aapima gosaasaquigada ismaacada baivito vai maisuuligagi toma lachi —gartatadai asuusi.

¹³ Tatai aatama ampagi saasaquigada ismaacada vii tai suusuda baivustan dan goo aasara aapa saasaquigada. ¹⁴ Amaasi aoodami taagacai isSuusi idui gomaasi gaducami poaiti:

—Sallicaa arvaavoi isidi caali araDiuusi fiooquituldiadamigada ismaacada divia agaitadai tami oidigi daama —caiti aoodami.

¹⁵ Damos asuusi maatacatadai isaoodami poipaliditadai isagai arraigada cascada goguama vaidaquia agaitadai saida arraigadacana damos asuusi maitipaliditadai, cascada aagi ii abiaadara sibacoga ami giidara.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aatama mamaatardamigada asuusi taapai agaa suudagi ugidiana. Amaasi catuca taida asuusi maiquiaa divia, ¹⁷ taida aatama amamaatardamigada taatasai vaarcuara dai dagavusquimi agaa suudagi Capernaumamu. ¹⁸ Daida avaarvu vuidara cavami vustai avavali dai tai vapanigai suudagi dai mala vaarcuaba aastacai. ¹⁹ Dai aidasi caji aatama para taam mil metro agaa suudagi daama todian duucal taala aatama asuusi issuudagi daama imaitadai dai alia duduaadimu aatama. ²⁰ Damos asuusi povartadai:

—Aanana. Maitavarduaadicuda —gartatadai asuusi.

²¹ Amaasi baigaraaliaracada miaadagi aatama taida asuusi tasai avaarcuara dai otoma aayi aatama mala siaaco imia ragaitadai.

²² Dai siaadico aoodami ismaacada vaasadaga agaa suudagi viitadai maata taa iscaiji aatama abiaadaga avaarcaaga dai ami maitiipucata dai amai vaarcu. Dai mai agai isaSuusi maitaroi. ²³ Vaascaga aa cacama aayi aa vaarcuaga Tibeeriasiindaga dai ami tuutui agai avaarca miaanai siaaco aSuusi baigaliaracada bibi aoodami gamamadaci. ²⁴ Aidasi aoodami mai ismaitiipu aSuusi tomali aatama mamaardamigada aidaga tatasai agai avaarcaaga dai iji Capernaumamu dai gaaga agai aSuusi.

²⁵ Mosaayi aoodami vaasadaga agaa suudagi dai taa aSuusi daida itadai: —Mamaatultidiadami, zpatatquida aayi aapi tami? —tatadai aoodami.

²⁶ Taidai aSuusi itadai:

—Saalicada giingaagitadi aapima tatasconacai acuaadagaicada ismaacada gambii aana dai maisiu maata naiditai istumaasi gagarducami ismaacada ivueeyi aana. ²⁷ Mitaagagai isvuaama analiada aapima cuaadagaicada otoma uugiatai cuaadagai cascada. Baiyoma aliasi gaaagai mascaga gantagito cacagi istumaasi ganaagidi aana dai poduucai cacagaga vuvaquiagi dai tomastuigaco oidacagi tavaagiaga. Giingiooqui agapan ducami cuaadagai ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Aana agai dai viaa amo saalicami ismaacada giinmaa Diuusi giinoga. Cascada aana ganmaaquimu ibadagai utudui dai agaicada tomastuigaco oidacamu aapima tavaagiaga —tatadai aSuusi.

²⁸ Amaasi aoodami itadai:

—Ztumaasi gaaagai isvuaada aatama dai poduucai ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi? —tatadai aoodami.

²⁹ Taidai aSuusi aa noragi daida itadai:

—Diuusi ipalidi isaapima giinvaavoitudagi. Aana giinootoi Diuusi ansaida cacagaga vuvaaidana oodami —tatadai aSuusi.

³⁰ Amaasi aoodami itadai:

—Ztumaasi istumaasi gaducami iduñia agai aapi tatai najada aatama dai gavaavoitudagi? ³¹ Galagui aaduñicaru gau amaná oidigana dai podu ojisi Diuusi ningioquidaga: “Diuusi bibi agai apaana tavaagiandaga” —tatadai aoodami.

³² Taidai aSuusi itadai:

—Vaavuava, isgiinoga agai dai maa aoodami apaana tavaagiandaga maisiu Moseesacaru. Dai sivi Diuusi giinoga ganmaacai aapima apaana tavaagiandaga. ³³ Daida apaana ismaacada Diuusi gamaacai sivi tavai tavaagiandaga dai agaicada aoodami tomastuigaco oidacagi —tatadai aSuusi.

³⁴ Amaasi aoodami itadai:

—Groidañi gopaana tavaagiandaga —tatadai aoodami.

³⁵ Taidai aSuusi itadai:

—Aana anagapan ducami paana agai vaataraga ismaacada maacai aana ibadagai utudui giinvaavoitudacai agai. Dai poduucai agai camaibiuugicoñicamu tomali maitonocoñicamu. ³⁶ Damos casi ganaagidi aana sai aapima maitiivaavoitudai tomasi casi giinai. ³⁷ Tomasioora siora Diuusi giinoga ipalidi sai giinagidiñaga agai giinvaavoitudai dai aana maigajiaadaga vipieeyi tomali amaadutai. ³⁸ Dai aana tavai tavaagiandaga dai maisiu ivuaada inagai istumaasi agi ipaliadagi aana baiyoma aana ipalidi isvuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi giinoga. Agai agai daidi giinootoi. ³⁹ Daida giinoga ipalidi ansai aana cacagaga vuvaidiña vaascatai ismaacada agai aco vuvaitu dai ansai aana duduaacaldana vaasi vaavoitudadami coidada saagidiaindaga silascada caugitiagi oidigi. ⁴⁰ Diuusi giinoga ipalidi isvaascatai ismaacada

giñnāidi dai giñvaavoitudai tomasguigaco oidacana tavaagiāra dai aana duduaacalda iñagai āgai siāscada caugitiagi oidigi —tatadai āSuusi.

41 Vaidā ājudidū vui ñiooquimi āSuusi. āSuusi pocaititadai saidā ārapan ducami āpaana dai sai āgai tava tavaagiāīndāra cascada. 42 Daidā ājudidū pocaiti:

—ĶMaitasi ārOsee maradā idi cāli? Cāga maata aatama dāadā. ĶTuisi pocaiti goovai saidā tava tavaagiāīndāra? —caiti ājudidū.

43 Amasi āSuusi itatadai:

—Casiavar maitiññiooquiada aapima. 44 Mosācaasi āgai ismaacada Diuusi ipalidi sai giñāgidiñā āgai gia giñvaavoitudai. Diuusi giñooga giñootoi tami oidigi daama ansaida cāgacāra vuvaidana sioora giñvaavoitudagi dai aana duduaacaldamu vāsi vaavoitudadami siāscada ugitiagi oidigi. 45 Diuusi ñiñiooquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidāra dai poduu ooja: “Diuusi maatatuldiamu oodami sioora āraCristo”, ascāiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. Poduucāi tomasioora sioora āgīditai ca Diuusi giñooga giñvaavoitudai āra.

46 Tomali āmo oodami oidigi daama oidacami maināidi Diuusi. Mosācaasi aana nāidi Diuusi. Aana divia tavaagiāīndāra siaaco daja Diuusi. Aana ārDiuusi maradā cascada. 47 Vaavuava sai sioora giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca āgai tavaagiāra. 48 Aana anārapan ducami āpaana oodami vāatarā. Aana cāgacāra vuvaidi oodami vai āgai tomastuigaco oidacagi tavaagiāra cascada. 49 Gānāquī aaduñicaru oidigana gau āpaana ismaacada āmanā tāgīducataidai dāmos vāscāra coi āgai. 50 Dāmos tomasioora sioora cueeyi āpaana ismaacada tava tavaagiāīndāra āgai gia maiimia āgai āDiaavora āmadu. 51 Aana antavai tavaagiāīndāra dai aana ārapan ducami āpaana dai tomasioora sioora giñugiagi tomastuigaco oidacamu tavaagiāra. Aana muuquimu curusiaba vai poduucāi mui oodami tomastuigaco oidacana tavaagiāra —tatadai āSuusi.

52 Amaasi ājudidū gānaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—ĶDucata istutuidi goovai isgābiidagi gātuucuga tasai uugana? —caiti ājudidū.

53-54 Taidā āSuusi itatadai:

—Aana anāvia āmo sālicami namāacami. Daidā āoodami giñmuaamu āmo curusiaba siastimu giñāra vai tomasioora sioora vaavoitudagi iñsaana ācāgacāra vuviadami āgai gia tomastuigaco oidaca āgai tavaagiāra Diuusi āmadu dai aana duduaacaldamu āgai siāscada caugitiagi oidigi. Dāmos sioora maitiñvaavoitudagi āgai gia maiimia āgai tavaagiāmu tomali maioidaca āgai Diuusi āmadu. 55 Cascada āliasi gāāgai iñsaana muuquiagi curusiaba vai astiagi giñāra mosācaasi poduucāi istutuidi āoodami iscāgacāra vuvaquiagi. 56 Sioora giñvaavoitudagi giñāma daacamu āgai dai soiñamu aana āgai sai cāgacāra oidacana. 57 Diuusi giñooga giñootoi dai āgai tomastuigaco oidaga dai cascada aana āra tomastuigaco oidaga poduucāi āra sioora giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca āgai. 58 Aana anārapan ducami āpaana dai tava aana tavaagiāīndāra. āpaana ismaacada manā tāgīdu tai uu gānāquī aaduñicaru maitarsoiñicatadai istomastuigaco oidacagi. Dāmos sioora giñvaavoitudagi dai giñāgiadagi āgai gia tomastuigaco oidaca āgai tavaagiāra Diuusi āmadu —tatadai āSuusi.

59 Gomaasi gamamaatatuli āSuusi ājudidū quiuupaigadāra Capernaumāra.

60 Dai muidutai ismaacada oiditadai āSuusi mosāca gomaasi daidā icāiti:

—Saaalicada sijaiga ismaat cacacagi aatama idi ñiooqui. ¿Siadara istuidana oodami isaaigiadagi gomaasi? —caiti oodami.

⁶¹ Amaasi aSuusi mai isloodami maibaiganalli gomaasicada ismaacada aagiditadai agai cascada itadai:

—¿Gansobicaisi aana idi ñiooquicada isvaavoituda aapima? ⁶² ¿Isducatai gantatagitona aapima masgiñtagiagi aana ismaacada viaa amo saalicami isnoragiagi aana lavaagiamu? ⁶³ Diuusi Ibadada agai dai maacai oodami ibadagai utudui. Giñtuucuga maisoicai oodami sai cacacaga vuvacana mosacaasi giñbadaga. Istumaasi aagai aana argaibadaga vaatarai mai-siu gatuucuga. Tomasioora sioora vaavoitudagi goñiooqui ismaacada ganaagidi aana agai gia viaaca agai ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai lavaagiara Diuusi amadu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga amoco aapima gansaagida ismaacada maivaavoitudai —tatadai aSuusi.

aSuusi mai tucamidara abiaadara ismaacada mamaatardamigada maivaavoitudaitadai dai ismaacada mamaatardamigadañidara gatagida agaitadai masai muaana. ⁶⁵ Daida aSuusi itadai oodami:

—Cascada casi ganaagidi aana sai mosacaasi agai ismaacada Diuusi giñooga ipalidi isgiñlagidiña agai gia giñvaavoitudai —tatadai aSuusi.

⁶⁶ Aida abiaadara muidutai ismaacada oidatucuitadai aSuusi acovai iji dai camaoidatucui agai aSuusi. ⁶⁷ Amaasi aSuusi povartatadai aatama abavaistan dan gooca mamaatardamigada:

—¿Giñdagitoamasi alidi aapima lapa? —gartatadai aSuusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itadai:

—¿Siadara gadagitona aatama? Aapi argarbitacaacami. Dai gamamaatatuldiaragacada camaata aatama isducatai cacacaga vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai lavaagiara Diuusi amadu. ⁶⁹ Dai aatama cavaavoitu. Dai caa maata aatama isaapi araCristo Diuusi marada dai lavai lavaagiaindara. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatadai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taida aSuusi povartatadai:

—Acovai ganvuvaitu aana baivustan dan gooca aapima dai amoco araDiaavora pioñigada —gartatadai aSuusi.

⁷¹ aSuusi aagidi gomaasi aagitai aUudasi Iscaliote aSimuñi marada. Dai tomaasi agai amoco abaiivustan dan gooca mamaatardamigada aSuusi, vaacaga Uudasi gatagida agaitadai masai muaana aSuusi cascada pocaiti aSuusi.

7

¹ Dai gooquiara aSuusi aimaraitadai aGalilea davalariara. Agai maitipali isaimardagi Judeea davalariara, ajudidiu ipaliditadai ismuaagi agai cascada.

² Dai camiaadimi asiaa duudagada ajudidiu istuigaco ivuaadana uucusai cascada potlagidi asiaa duudagai uucusai. ³ Taida aSuusi susuculida itadai: —Maiviimu aapi tanai. Imadani aapi Judeea davalariamu vai poduucai gaoitaducadami ismaacada maaca daraaja naljadagi istumaasi ivueeyi aapi.

⁴ Tomasioora sioora ipaliadagi ismaatcacagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maiastocai ivueeyi istumaasi. Issaaalicada ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aida givaadaani gomaasi oodami vuitapi vai naljada agai vaacatai —tatadai aSuusi susuculida.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai aSuusi cascada pocaiti. ⁶ Amaasi aSuusi itadai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan_Λ gaamucu. D_Λmos aapim_Λ c_Λaga istu-
tuidi isgaamucu iimiagi tomasi_Λasc_Λd_Λ. ⁷Λoodami ismaac_Λd_Λ maivaavoitudai
Diuusi maitanc_Λdai aapim_Λ mos_Λca aan_Λ. Aan_Λ aagidi said_Λ arsoimaasi
ivuaadami agai casc_Λd_Λ. ⁸Imivurai aapim_Λ gaamucu idi siaa duudag_ΛΛ.
Aan_Λ gia maimumu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan_Λ casc_Λd_Λ —tat_Λdai
ΛSuusi.

⁹Dai mospot_ΛΛdai ΛSuusi dai anaasi Galilea d_Λv_Λari_ΛΛ vii.

¹⁰Amaasi caiji ΛSuusi susuculid_Λ tai gooqui_ΛΛ ii ΛSuusi _ΛΛp_Λ _Λsiaa du-
udagamu. Agai g_Λasto ii sai main_Λidif_Λna oodami. ¹¹Λjudid_Λu gaagai ΛSuusi
Asiaa duudag_ΛΛ daid_Λ icaiti:

—¿Siaaco daja _Λc_Λali? —caiti agai.

¹²Dai ali_Λsi g_Λanaatagidimi _Λoodami aipacoga aagaitai ΛSuusi. Dai _ΛΛmoco
pocaiti sai c_ΛΛ tuiga agai. Dai aa pocaiti sai maic_ΛΛ tuiga sai mosyaatagidi agai
oodami.

¹³D_Λmos _Λoodami ismaac_Λd_Λ c_Λaga ñioocai ΛSuusi v_Λatar_Λ maitip_Λli is-
maatacagi _Λjudid_Λu tat_Λaan_Λdami isc_Λaga ñioocai agai ΛSuusi v_Λatar_Λ _Λbaidi
agai casc_Λd_Λ.

¹⁴Aidasi catajucami viitugai isugitiagi _Λvagimi ii ΛSuusi _Λjudid_Λu g_ΛΛ quiuu-
paigadaamu dai ami gamamaat_Λtuldi. ¹⁵Daid_Λ _Λtat_Λaan_Λdami gada _Λjudid_Λu
mait_ΛΛ istumaasi g_Λnt_ΛΛgitoagi ca_Λcatai ΛSuusi daid_Λ icaiti:

—¿Ducatai maata idi c_Λali mos_ΛΛ naana maasi istumaasi mait_Λv_Λapi daivacai
ooj_ΛΛ? —caiti _Λjudid_Λu.

¹⁶Taid_Λ ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_ΛΛdai:

—Istumaasi gamamaat_Λtuldi aan_Λ arDiuusi ñiooquid_Λ maisiu aan_Λ _Λagi.
Agai giñootoi. ¹⁷Dai sioor_Λ ip_Λliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi
agai gia maat_Λmu isgiñmamaat_Λtuldaraga arDiuusi ñiooquid_Λ si_Λp_Λ sabai aan_Λ
gamamaat_Λtuldi istumaasi _Λagi aan_Λ ip_Λlidi. ¹⁸Sioor_Λ gaaagiadagi mos_Λcaasi
istumaasi _Λagi agai tat_Λgitodagi agai povuaadana sai oodami c_Λaga ñioocai_Λ
agai v_Λatar_Λ. D_Λmos sioor_Λ ip_Λliadagi is_Λoodami c_Λaga ñioocadagi agai v_Λatar_Λ
ismaac_Λd_Λ ootoi agai gia gaaagidi istumaasi _Λrvaavoi dai tomali _Λmo imida-
gai maiyaatagidif_Λna agai _Λoodami.

¹⁹Vaavuava isMosesacaru g_Λrmaa _Λs_Λalicami d_Λmos tomali _Λmaadutai
aapim_Λ mai_Λagidi v_Λasi _Λs_Λalicami. ¿Tuimasi giñmuaa alidi aapim_Λ? —tat_Λdai
ΛSuusi.

²⁰Taid_Λ _Λoodami it_ΛΛdai:

—Aapi viaa _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ. ¿Voor_Λ gamuaa alidi? —tat_Λdai
_Λoodami.

²¹Taid_Λ ΛSuusi it_ΛΛdai:

—Aan_Λ idui _Λmo istumaasi _Λmo ib_Λstaragai tas_ΛΛ dai aapim_Λ mait_ΛΛ is-
tumaasi g_Λnt_ΛΛgitoagi. ²²D_Λmos aapim_Λ iiquitac_Λai aali tuutucugad_Λ tomasi
arib_Λstaragai tas_ΛΛ. Mosesacaru g_Λnt_ΛΛjai masai poduucai ivuaadana
casc_Λd_Λ poduucai ivueeyi aapim_Λ. V_Λasc_ΛΛΛ _ΛΛqui abiaad_ΛΛ capovuaadana
g_ΛΛΛqui aaduñicar_Λ. ²³Isaapim_Λ ivueeyi gomaasi tomasi _Λr_Λmo ib_Λstaragai
tas_ΛΛ _ΛΛgida aliditai Mosesacaru s_Λalicamigada, ¿tuimasi bacocoi aapim_Λ
aan_Λ giñvui duaaidacai aan_Λ _Λmo c_Λali _Λmo ib_Λstaragai tas_ΛΛ? ²⁴C_ΛΛgav_Λr
g_Λnt_ΛΛgito aapim_Λ. Maisiu g_Λpi_Λr giñvuupada maic_ΛΛga g_Λnt_ΛΛgitoitai, baiy-
omav_Λr c_ΛΛga g_Λnt_ΛΛgitoa aapim_Λ istumaasi _Λr_Λs_Λalicami —tat_Λdai ΛSuusi.

²⁵Amaasi _ΛΛmoco _ΛJerusaleen_ΛΛ oidacami aipacoga g_Λnt_Λcacaimi dai
pocaitimi:

—¿Maitasi aridi calli agai masmaacada gaagai dai muaa agai? 26 Mosmocaca goovai dai mamaatatuldi gooodami vai tomali amaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoitu ajudidíu tataanadamigada isgoovai arCristo? 27 Siaadar arCristocana goovai. Aatama cll maata siaaco oidaga idi calli. Siascada diviagi arCristo tomali amaadutai maimaataca agai siaadara divia agai agai —caiti aoodami.

28 Daidá aSuusi quiaa mamaatatulditadai aoodami agra quiuupiará dai caacai istumaasi aagai aoodami cavami ñioo agai dai potatadai:

—Vaavuava ismaatá aapimá siaaco oidaga aaná. Damos maimaatá aapimá sioora giñootoi. Aaná divia maisiu mosáagi ipaliditai aaná baiyoma agai ismaacada tomali amo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. Váasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai aapimá maimaatá agai. 29 Aaná gia maata agai. Aaná agai amadu daacatadai tai agai giñootoi tami oidigi daama —tatadai aSuusi.

30 Amaasi aoodami baiya aliditadai aSuusi dai maisagi damos tomali amaadutai maibai, maiquiaa aayi istuigaco cascada. 31 Dai vaascara muidutai vaavoitu aSuusi daidá icaiti:

—Siascada diviagi arCristo siaadara iduuna agai vaamioma gagarducami istumaasi isidi calli —caiti aoodami.

32 Amaasi arfariseo caacai ispocaiti aoodami aagaitai aSuusi agai amadu abaitagucacamigada arpapaali judidíu ootoi sandaaru ismaacada nuucada aquiuupai sai baana aSuusi dai maisana. 33 Taidá aSuusi itatadai:

—Chiaqui tasai daacamu aaná aapimá gansaagida dai goquiara noragimu aaná dai amadu daacamu agai ismaacada giñootoi. 34 Aapimá giñagamu dai maitiñagimu. Aapimá maitistutuidi isiimiagi maaca siaaco daaca aaná cascada —tatadai aSuusi.

35 Amaasi ajudidíu aipaco gatacacaimi daidá icaiti:

—¿Siaaco imia agai idi calli tasai maitaagana aatama? ¿Imia alidi liená goovai ajudidíu amadu ismaacada agiliego saagida oidaga mamaatulda alidi liená goovai agiliego? 36 ¿Istaiya alidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai maitaagia ragai, dai sai aatama maitistutuidi isiimiagi maaca siaaco daaca agai agai? —caiti ajudidíu.

37 Acuugara tasara asiaa duudagara vaamioma namaga isaga tasai. Amaasi aSuusi caqui va dai cavami ñioo dai potatadai aoodami:

—Sioora ipaliadagi iscagacara vuvaquiagi vai dadana dai giñacana.

38 Poduucái oojisi Diuusi ñiooquidara sai tomasioora giñvaavotudagi agai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi cagacara vuuvaidi oodami —tatadai aSuusi.

39 Pocaiti aSuusi vai maataca aoodami isDiuusi Ibada amadu daacana sioora vaavotudagi agai. Aida maiquiaa tavai Diuusi Ibada tavaagiaiñara. ASuusi maiquiaa ii tavaagiamu cascada.

40 Amoo oodami mosca gomaasi daidá icaiti:

—Sallacada arvaavoi isidi calli arDiuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada Mosesacaru aagai sai divia agai —caiti.

41 Dai aa icaiti:

—Idiava arCristo —caiti.

Damos aa icaiti:

—Aristo maidivia agai Galileeaiñdara. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidara saida Aristo Davicaru cajiudadaca agai, dai Beleenara vuusia agai agai vaa ali quiuara siaaco vuusai Davicaru —caiti agai.

⁴³ Poduucari aoodami maiamadugan caiti aagaitai Suusi. ⁴⁴ Amoco baiya alidi dai maisagi amos tomali amaadutai maibai.

⁴⁵ Asandaarugada agaa quiuupai apamu dada siaaco daraacatadai afariseo amadu abaitagucacamigada apapaali judidiu tai agai itatadai:

—¿Tuimasi maivuaa aapima Suusi? —astatadai.

⁴⁶ Taida asandaaru aa noragi daida itatadai:

—Tomali amo imidagai tomali amaadutai maipan duucai ñioocaiña idi calli —astatadai asandaaru.

⁴⁷ Amaasi afariseo itatadai:

—¿Aapima mascasi andagitu ara isganyaataida agai? ⁴⁸ Tomali amaadutai aatama dudunucamigada judidiu daida afariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ Amos idi oodami maicalla maata Moseesacaru sallcamigada. Dai sallcada Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai vaavoitudaitai agai calli —astatadai afariseo.

⁵⁰ Taida Nicodemo, agai vaa ismaacada diviji Suusi tucara, ara amo fariseo daida itatadai:

⁵¹ —Garsallamicamilara pocaiti sai maitaagai ispocaitiadagi sai amo calli argari caatacami asta sallcada vuaa calli dai tacacagi dai maatacagi istumaasi idui agai sabai gari caatacami ischo ara —astatadai Nicodemo.

⁵² Amaasi agaa aa noragi daida itatadai:

—¿Aapipasi arGalileeara oidacami ara? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquidara dai maidamu aapi sai tomali amo Diuusi ñiooquitudiamigada maivuusai Galileeaiñdara —astatadai afariseo.

⁵³ Amaasi vascatai noonora.

8

¹ Daida Suusi ii Oliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico apamu ii agai quiuupiamu. Tai vascatai dada siaaco daacatadai Suusi vai agai mamaatuldimi aoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai Suusi tai dada afariseo amadu adudunucamigada judidiu dai vuaa amo ooqui ismaacada gogoosi gaducami dai aa tala isama voopoi amo calli ismaacada maitarcunada. Daida afariseo aoodami vuitapi van calli ooqui, ⁴ daidi itatadai afariseo Suusi:

—Mamaatuldiamu, amoco tala idi ooqui isamadu voopoi amo calli ismaacada maitarcunada. ⁵ Moseesacaru sallcamigadara pocaiti sai gaagagai iscoodadagi ismaacada googosi ganducami ojoodaicada. ¿Aapio pacaiti? —tatadai afariseo amadu agaa.

⁶ Pocaiti agai mosnijada aliditai astalana Suusi gaagaitadai agai isducatai gari vaaajagi Suusi. Amos Suusi cuicalasa dai ooja davarapi gamasavicada. ⁷ Dai agaa apiatacacaimi, taida Suusi calquiva daida itatadai:

—Tomasmaacada aapima masmaacada vuaa gooqui dai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai araga mañana gooqui —tatadai Suusi.

⁸ Dai apamu cuicalasa dai gaooja davarapi. ⁹ Amos agai ismaacada vuaa ooqui mosca istumaasi aagai Suusi dai mosamadutai iimimi. Araga acalliocoidadioma dai gooqilara uutuducadioma maatacatai vascatai isarsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali amoco mosalgi vii Suusi amadu ooqui. ¹⁰ Amaasi Suusi calquiva dai camaitala tomali amaadutai agaa, potatadai agai ooqui:

—¿Siaaco duudui aoodami ismaacada gapiara gvuupai? ¿Camaitiipu siooru gamaicarsagi? —tatadai aSuusi.

¹¹ Tai aooqui potatadai:

—Chu. Camaitiipu, tomali amaadutai —tatadai.

Amaasi aSuusi itatadai:

—Tomali aanu maitamaicarsamu. Sivi gia imadañi dai camaisoimaasi ivuaada —tatadai.

¹² Daidu aSuusi apiaaatagidimi aoodami ismaacada amadu aatagaitadai:

—Aanu anasoicai aoodami iscaaga maata caacagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai siooru giñvaavoitudai agai gia viaacamu ibadagai utudui dai camaiuojadamu issoimaasi ivuaadagi —tatadai aSuusi.

¹³ Amaasi aFariseo itatadai aSuusi:

—Aapi caaga ñioocai aagi gvaataru damos gñiooqui maiñamaga —tatadai aFariseo.

¹⁴ Daidu aSuusi aa noragi daidu itatadai:

—Tomasi aagi aanu caaga ñioocai giñvaataru vaascara saalicada arvaavo istumaasi aagai aanu. Caa maata aanu iñsiaadaru divia dai iñsiaaco imia iñagai damos aapimu gia maimaata iñsiaadar divia tomali iñsiaaco imia iñagai. ¹⁵ Aapimu caa istumaasi aagai aanu dai pocaiti sai maiñamaga giñiooqui maimaatacatai sioor aanu damos aanu maigapiaru vuupai tomali amaadutai. ¹⁶ Damos isgapiaru gvuupadamudai aanu istumaasi aagadamudai arsaalicamicamudai. Aanu maiaagi gapiaru gvuupadamudai. Diuusi giñoogai ismaacada giñootoi agai gapiaru gvuupai aanu iñlamadu. ¹⁷ Dai Mosesacaru saalicamigadaru pocaiti sai saascada gooca caalali naijadami amadugan caitiidagi aliisi glaagai isvaavoitudagi. ¹⁸ Aanu anarumo naijadami daidu giñooga ismaacada giñootoi agai aramai naijadami —tatadai aSuusi.

¹⁹ Amaasi agaa itatadai:

—¿Vaa daja gaooaga? —tatadai.

Taidu aSuusi itatadai:

—Aapimu maimaata iñsiooru aanu, tomali maimaata giñooga. Ismaatamudai aapimu iñsiooru aanu aidu gia maatamudai arpa giñooga —tatadai aSuusi.

²⁰ ASuusi gaaagidi vasi gomaasi gamamaatultudaita daacatai agaa quiupiaru anaasi siaaco daraaja acajoni siaaco gadaraasai tumiñsi Diuusi aa duifdada vataru. Damos tomali amaadutai mailbi aSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascada.

²¹ Daidu aSuusi apamu ñiooqui aoodami daidu itatadai:

—Aanu animia iñagai dai aapimu giñgaagamu damos aapimu iimia agai aDiaavoru amadu aapimu arsoimaasi ivuaadami cascada. Dai maitistutuidi isimiagi aapimu malca iñsiaaco imia iñagai aanu —tatadai aSuusi.

²² Amaasi aJudidiu pocaiti:

—¿Aagi gamuaa agai lienu goovai dai cascada povartatadai tsai maitistutuidi isimiagi malca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi aSuusi itatadai:

—Aapimu aroidigi daama oidacami damos aanu gia chu. Aanu tavai tavaagiaiñdaru. ²⁴ Cascada povartatadai aanu masai aapimu imia agai aDiaavoru amadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimu gnaagiditai iñsiooru aanu aidu gia aapimu iimia agai aDiaavoru amadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tatadai aSuusi.

²⁵ Amaasi ḷjudidíu itatadai:

—¿Pooḡa aapio? —tatadai.

Taidḷ ḷSuusi itatadai:

—Casi gnaagidi aanḷ tucamidarḷ abiaadarḷ. ²⁶ Dai aanḷ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gnaagaitai aapimḷ dai aanḷ gapiarḷ ganvuaajamu ḷḷmo istumaasicadḷ. Damos aanḷ gaaagidi mosacaasi istumaasi giḡaagidi ḷgai ismaacadḷ giḡootoi dai ḷgai gia sḷḷlicadḷ aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi —tatadai ḷSuusi.

²⁷ Damos ḷjudidíu maimaatḷ caḷ isḷSuusi aagai Diuusi gḷrooga. ²⁸ Cascadḷ ḷSuusi potatadai:

—Siḷscadḷ aapimḷ giḡmuaagi aidḷ gia maatḷmu aapimḷ iḡsaanaḷ arḷCristo ḷgai vaa ismaacadḷ viaa ḷmo sḷḷlicami. Dai aanḷ gḷñaagidi mosacaasi istumaasi giḡmamaatatuli giḡooga maisiu istumaasi ḷḷgi aanḷ ipalidi. ²⁹ Dai giḡooga ḷgai daidḷ giḡootoi dai vaascarḷ giḡḷḷmadu daja. ḷgai maiḷḷgi giḡdadagitu. Aanaḷ vaascarḷ ivueeyi istumaasi ḷgai ipalidi —tatadai ḷSuusi.

³⁰ Aidḷsi ḷSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi ḷSuusi itatadai ḷjudidíu ismaacadḷ vaavoitu:

—Isaapimḷ apiavaavoitudadagi istumaasi gnaagidi aanḷ, sḷḷlicadḷ aapimḷ arḷgiḡmamaatarḷdamicamu. ³² Dai maatḷmu istumaasi arvaavoi. Dai siḷscadḷ camaatia aapimḷ istumaasi arvaavoi aidḷ gia camaitarpipiooḡicamu aapimḷ —tatadai ḷSuusi.

³³ Tai ḷgai itatadai:

—Aatḷmḷ arAvraañicarḷ cajiudadḷ. Dai tomali ḷmo imidagai maitarpipiooḡigadacatadai tomali amaadutai. ¿Ducata caiti aapi iscamaitarpipiooḡicamu aatḷmḷ? —tatadai ḷgai.

³⁴ Taidḷ ḷSuusi itatadai:

—Sḷḷlicadḷ arvaavoi sai sioorḷ soimaasi ivuaadagi ḷgai gia arḷpiooḡigadḷ ḷDiaavora. ³⁵ ḷmo caḷḷi maiḷmadugan duucaḷ nḷidi gḷpipiooḡiga dai gḷmaamara. ³⁶ Dai siḷscadḷ aanḷ Diuusi maradḷ ismaacadḷ tḷvai tḷvaagiaiḡdarḷ caḷḷgacarḷ vusaidiagi ḷmo caḷḷi ḷgai camaitarpipiooḡigadacamu ḷDiaavora. ³⁷ Camaata aanḷ isaapimḷ arcajiudadḷ Avraañicarḷ damos aapimḷ maitiḡvaavoitudai cascadḷ giḡmuaa ḷlidi. ³⁸ Aanaḷ anagḷnaagidi istumaasi giḡooga giḡmaatḷtuli dai aapimḷ ivueeyi istumaasi gnaagidi gḷnooga —tatadai ḷSuusi.

³⁹ Taidḷ ḷgai aa noragi daidḷ itatadai:

—Avraañicarḷ arḷaraduñicarḷ —tatadai ḷgai.

Damos ḷSuusi itatadai:

—Issḷḷlicadḷ arvaavoi isaapimḷ arAvraañicarḷ cajiudadḷcamudai aidḷ gia giḡvaavoitudamudai aapimḷ ḷpan duucaḷ Avraañicarḷ. ⁴⁰ Damos aapimḷ giḡmuaa ḷlidi tomasi aanḷ gnaagidi mosacaasi itumaasi arvaavoi istumaasi Diuusi giḡmaatḷtuli. Avraañicarḷ maipoduucaḷ iduuiḡmudai. ⁴¹ Aapimḷ ivueeyi poduucaḷ isduucaḷ ivueeyi gḷnooga —tatadai ḷSuusi.

Amaasi ḷgai itatadai:

—Aatḷmḷ maitarḷmaamaradḷ ooqui taatacaligami. Mosamaduga gḷrooga ḷgai vaa arḷDiuusi —tatadai ḷjudidíu.

⁴² Amaasi ḷSuusi itatadai:

—Issḷḷlicadḷ arvaavoicamudai isDiuusi arḷgḷnoogacamudai aidḷ gia aapimḷ giḡoiḷgadamudai. Diuusi giḡootoi maisiu mosḷḷgi divia aanḷ. ⁴³ Aapimḷ maitipḷlidi isḷḷgiadagi istumaasi gnaagidi aanḷ cascadḷ maimaatḷ caḷ giḡmamaatatuldiaraga. ⁴⁴ Aapimḷ gḷnooga arḷDiaavora

cascada aapima armaamarada Diaavora daida ivuaada alidi istumaasi agai ipalidi. Tucamidaga abiaadaga Diaavora argamuaacami daida aryaatavogami. Agai tomali amo imidagai maiaagai istumaasi arvaavoi baiyoma vaascaga mosyaatagai agai. Vasi istumaasi tatagitoi agai maitarvaavoi potuiga agai cascada. Agai aroogada ducami vasi ayaatavogami. ⁴⁵ Cascada silascada aana ganaagidi istumaasi arvaavoi aapima maitiivaavoitudai. ⁴⁶ Tomali maadutai aapima gansaagida maitistutuidi isaagagi insaana idui amo istumaasi soimaasicami. Silascada ganaagiada aana istumaasi arvaavoi, tuimasi maitiivaavoitudai aapima? ⁴⁷ Diuusi maamarada saalicada oojoidi iscaacagi Diuusi fiooquida damos aapima maicala alidi Diuusi fiooquida, aapima maitarDiuusi maamarada cascada —tatadai asuusi.

⁴⁸ Amaasi ajudiduu itadai:

—Saalicada arvaavoi istumaasi aagai aatama sai aapi arsamaritano dai isviaa aapi amo Diaavora taañicaruda —tatadai ajudiduu.

⁴⁹ Daidaa asuusi aa noragi daida itadai:

—Aana gia maivaa Diaavora taañicaruda. Aana mossiaa duutudai giiooga dai aapima maisiaa giinduutudai mossoiduucai giñnidi. ⁵⁰ Aana maigagaagai soora siaa giinduutuadagi damos vaascaga oidaga amoco ismaacada gagaagai soora siaa giinduutuadagi, dai agai soimaasi taatatuldiami soora maisiaa giinduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai soora agiditai caa istumaasi gaaagidi aana agai gia tomastuigaco oidaca agai —tatadai asuusi.

⁵² Amaasi ajudiduu aa noragi daida itadai:

—Sivi gia caa maata aatama issaalicada viaa aapi amo Diaavora taañicaruda. Avraañicaru dai vasi Diuusi ñiiooquituldiadamidaga coi dai vaascaga aapi garaagidi sai soora agiditai caa istumaasi gaaagidi aapi agai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ¿Povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai isaAvraañicaru gaaqui aduñicaru ismaacada camuu? ¿Dai povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai siDiuusi ñiiooquituldiadamidagacaru ismaacada cacoi? ¿Aapia poora gaalidi? —tatadai ajudiduu.

⁵⁴ Amaasi asuusi itadai:

—Insaana lagi calga ñioocadagi lagi gimvaataraga aida gia mañamaga giñiooqui. Damos Diuusi giiooga agai vaa ismaacada aagai aapima saida arganDiuusiga agai gia calga ñioocai aana gimvaataraga. ⁵⁵ Damos aapima maimaata agai. Aana gia maata agai. Daida isganaagiadagi aana ansai maimaata aana agai aida gia aana aryaatavogamicagi ganapan duucai. Damos saalicada arvaavoi insaana maata agai dai agiditai caa aana vasi istumaasi giñaagidi agai. ⁵⁶ Ganaliqui aduñicaru Avraañi aliasi baigalli maatacaai insaana divia inagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigalli agai aidasi divia aana —tatadai asuusi.

⁵⁷ Amaasi ajudiduu potadai asuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isnidi Avraañicaru? —tatadai agai.

⁵⁸ Taidaa asuusi aa noragi daida itadai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicaru abiaadaga catavaagiaga daacatadai aana —tatadai asuusi.

⁵⁹ Amaasi vui ajudiduu ooodai dai maicarsa liatugai agai asuusi. Damos asuusi gaalasto ii dai vuusai gaa quiuupiañidaga. Dai loodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaid_Λ _ΛSuusi daivusquimi _Λmap_Λca_Γ_Λ dai t_{ΛΛ} _Λmo maiñ_Λaadami. Podu vuusai _Λgai. ² T_Λtai aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai: —G_Λmamaat_Λtuldiadamiga, ζ_{tuisi} podu vuusai idi c_{ΛΛ}i? ζ_{VOOΓ} soimaasi idui goc_Λli is_ΔΔ_Λd_Λd_Λ? —pov_Λrt_Λt_Λdai aat_Λm_Λ.

³ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Idi c_{ΛΛ}i maisoimaasi idui tomali _Λd_Λd_Λd_Λ. Baiyoma goovai maiñ_Λai sai poduucai aa oodami maatana iss_Λlicad_Λ viaa guvucadagai Diuusi is-duaaidagi. ⁴ Iñ_Si_Λasi uucami oidacagi tami oidigi daama ali_Si g_Λagai iñ_Sivuaadagi aa duiñ_Sdad_Λ _Λgai ismaac_Δd_Λ giñootoi. Aimu istuigaco iscamaitis-tutuidi isaata vuaadagi tomali _Λmaadutai tomali aan_Λ. ⁵ Quiaa oidacatai aan_Λ tami oidigi daama aan_Λ soic_Λi oodami isc_Λaga maat_Λ ca_Λcagi istumaasi Diuusi ip_Λlidi isivuaadagi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi _ΛSuusi d_Λv_Λarapi sisiva dai vadaitu laachi d_Λv_Λarai dai amañ_Λaadami vuupuid_Λ daama dai _Λd_Λv_Λarai vaagiad_Λ. ⁷ Amaasi it_Λt_Λdai:

—Imadañi dai vacuana g_Λv_Λuupuji _Λpiil_Λ ismaac_Δd_Λ Siloé t_Λagidu —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Siloé t_Λiya _Λlidi ootosicami oodamic_Δd_Λ. Taid_Λ _Λmañ_Λaadami ii dai vacoi g_Λv_Λuupuji dai _Λpamu divia dai can_Λeeyi. ⁸ Amaasi _Λaaduñ_Sd_Λ _Λmadu aa ismaac_Δd_Λ _Λlquioma n_Λiditadai _Λmañ_Λaadami icaiti:

—ζ_{Maitasi} _Λridi c_{ΛΛ}i _Λgai vaa ismaac_Δd_Λ daacatai gataan_Λiña tumiñ_Si? —asc_Λit_Λ _Λgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—_Δj_Λ _Λgai vaa goovai —asc_Λit_Λ.

Vai aa icaiti:

—Chu, mait_Λ _Λgai d_Λm_Λos _Λp_Λa maasi goovai —asc_Λit_Λ.

D_Λm_Λos _Λc_Λli _Λg_Λi pocaiti:

¹⁰ —Aan_Λava —asc_Λit_Λ.

Amaasi _Λgaa t_Λcacai daid_Λ it_Λt_Λdai:

—ζ_{Ducatai} n_Λeeyi aapi sivi? —ast_Λt_Λdai.

¹¹ Tai _Λgai aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λc_Λli ismaac_Δd_Λ Suusi t_Λagidu vadaitu d_Λv_Λarai dai giñ_Sv_Λuupujiana d_Λgivi daid_Λ povaiñ_St_Λdai ansai imana dai vacuanana giñ_Sv_Λuupuji _Λpiil_Λ ismaac_Δd_Λ Siloé t_Λagidu. Antai aan_Λ ii dai vacuanacai casistui aan_Λ is_Δn_Λavagi —ast_Λt_Λdai _Λgai.

¹² Amaasi t_Λcacai _Λgaa daidi it_Λt_Λdai:

—ζ_{Vaa} daja _Λc_Λli? —ast_Λt_Λdai.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Maimaat_Λ aan_Λ —ast_Λt_Λdai.

¹³ Amaasi _Λoodami vaidacai _Λgai ismaac_Δd_Λ main_Λaadatadai _Λfariseo vuitapi. ¹⁴ Aid_Λsi _ΛSuusi vadaitu _Λd_Λv_Λarai g_Λsisivaragac_Δd_Λ dai dagivi vu-upuid_Λ _Λgai ismaac_Δd_Λ maiñ_Λaadatadai aid_Λ _Λrib_Λstaragai tas_Λacatadai.

¹⁵ Casc_Δd_Λ _Λfariseo _Λp_Λa t_Λcacai _Λc_Λli dai pot_Λt_Λdai:

—ζ_{Ducatai} n_Λn_Λava aapi? —ast_Λt_Λdai _Λfariseo.

Tai _Λgai it_Λt_Λdai:

—Giñ_Sdagiviamata d_Λv_Λarai vagiad_Λ giñ_Sv_Λuupuji daama antai vacoi aan_Λ dai sivi can_Λeeyi —ast_Λt_Λdai.

¹⁶ Amaasi _Λl_Λmoco _Λfariseo icaiti:

—ΛCΛΛi ismaacΛΔΛ idui goomasi maitΛrootosadΛ Diiusi, Λgai maisiaa duutudai ibΛstaragai tasai cascΛΔΛ —ascaiti Λgai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueeyi Λgai naana maasi gΛgΛrducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti Λgai.

Poduucai ΛΛmoco aagai Λmo istumaasi dai aa aagai Λmai istumaasi. ¹⁷ Dai Λpamu tAcacai Λgai ismaacΛΔΛ maiñΛaadatadai daidΛ itatΛdai:

—¿Dai aapi pAtaiya Λgai aagaitai ΛCΛΛi ismaacΛΔΛ gΛduaadi? —astatΛdai.

Tai Λgai itatΛdai:

—AanΛ gΛnaagidi saidΛ ΛrΛmo Diiusi ñiooquituldiadamigadΛ —astatΛdai.

¹⁸ Damos Λjudidíu maitipΛlidadai isvaavoitudagi isΛΛquioma maiñΛaadatadai Λgai dai sivi canΛeeyi cascΛΔΛ vai Λgai dΛΔΛΔΛ ΛCΛΛi ismaacΛΔΛ maiñΛaadatadai. ¹⁹ Dai tAcacai daidΛ itatΛdai:

—¿Idisi argΛnmara aapimΛ ismaacΛΔΛ pocaiti aapimΛ sai maiñΛaadami vuusai? ¿Ducatai canΛeeyi goovai sivi? —astatΛdai Λjudidíu.

²⁰ TaidΛ ΛCΛΛi dΛΔΛΔΛ itatΛdai:

—Maata aatΛmΛ isidi argΛrmara dai ismaiñΛaadami vuusai. ²¹ Damos maimaata aatΛmΛ isducatai sivi canΛeeyi goovai tomali maimaata aatΛmΛ sioora nΛnΛaavatu. ΛgΛiavΛr tAcaca aapimΛ. Goovai casi argΛducami. ΛgΛi goovai gΛnaagidiamu —astatΛdai ΛdΛΔΛΔΛ.

²² PotatΛdai Λgai Λbaiditai Λjudidíu. Λjudidíu casi gΛnaagi aipacoga sai isΛmoco vaavoitudagi saidΛ ΛSuusi ΛrΛCristo Λgai ismaacΛΔΛ vaavoitudagi camaiviaaca Λgai oigaragai isvapaacΛdagagi Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ.

²³ CascΛΔΛ ΛCΛΛi dΛΔΛΔΛ itatΛdai sai tAcacana maradΛ dai sai Λgai casi argΛducami.

²⁴ Amaasi Λjudidíu Λpamu vai ΛCΛΛi ismaacΛΔΛ maiñΛaadatadai daidΛ itatΛdai:

—ΛgΛi Diiusi vΛAtarΛ icΛΛga ñioocada aapi dai maisiu ΛSuusi. CΛΛga maata aatΛmΛ saidΛ ΛSuusi arsoimaasi ivuaadami —astatΛdai Λjudidíu.

²⁵ Amaasi Λgai aa noragi daidΛ itatΛdai:

—AanΛ maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo ΛrΛrΛ. MosΛcaasi maata aanΛ iñsaanΛ rmaiñΛaadamicatadai dai sivi gia canΛnΛaava aanΛ —astatΛdai.

²⁶ Tai Λpamu tAcaca Λgai daidΛ itatΛdai:

—¿Tumaasi idui Λgai? ¿Ducatai idui pasicanΛnΛaava? —astatΛdai Λgai.

²⁷ Tai aa noragi ΛCΛΛi daidΛ itatΛdai:

—Casian gΛnaagidi, ¿maitamascaΛ aapimΛ? ¿Tuimasi ipΛlidi isΛpamu gΛnaagida aanΛ? ¿AapimΛ masiΛrΛrΛ vaavoituda alidi? —astatΛdai ΛCΛΛi.

²⁸ Amaasi Λjudidíu vui ñiooquimi ΛCΛΛi daidΛ itatΛdai:

—Aapiapa vaavoitudai Λgai damos aatΛmΛ Λgidi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ²⁹ AatΛmΛ maata isDiiusi ñiooqui Moseesacaru damos maimaata aatΛmΛ tomali siaadΛrΛ divia ΛSuusi —astatΛdai.

³⁰ Amaasi ΛCΛΛi aa noragi daidΛ itatΛdai:

—Calio maimaata aanΛ istumaasi tatΛgitoi pocaititai aapimΛ. ΛSuusi giñΛnΛaavatu dai vΛΛscΛrΛ aapimΛ maimaata siaadΛrΛ divia. ³¹ CΛΛga gΛmaata isDiiusi maicaΛ Λsoimaasi ivuaadami baiyoma Diiusi caΛ mosΛcaasi Λgai ismaacΛΔΛ siaa duutudai Diiusi daidΛ ivuaadagi istumaasi Diiusi ipΛlidi. ³² Tomali Λmo imidagai maicajiomacatadai aatΛmΛ isΛmaadutai duaadi Λmoco ismaacΛΔΛ maiñΛaadami vuusai dai nΛnΛaavatu.

³³ IsΛgai maitarDiiusi ootosadΛcamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astatΛdai Λgai ismaacΛΔΛ maiñΛaadatadai.

³⁴ Amaasi Λgaa itatΛdai:

10 ΛΑΣΙvogami dada dai mosACAasi mosgAΛSidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi DAMOS aana divia vaidA Aoodami tomastuigaco oidaca agai CΛAGACAΓA vuvaacAitai dai vai SΛLICADA baigAΛliaracADA oidacana. 11 AMo pastuuru CΛA tuigacami CΛAga nunucada gASosoiga cañiiru tomasi gAMuaatu sai maicuucuna ASΛAYI. Dai aana AΓApan ducami AMO pastuuru CΛA tuigacami. 12 DAMOS AMO pastuuru ismaacADA maitarsosiacami agai gia mosMAMARAiña siuu duucu tAAGIagi AMO SΛAYI dai dadagitoi ACAñiiru. VaidA ASΛAYI babAAYIiña AMO ACAñiiru vaidA AΓaa aipaco vopooyiña. 13 Apastuuru maitARSOSIACamicana cascADA MAMARAiña dai maivuaama AIdiña ACAñiirUCADA.

14 Aana aNAΓApan ducami AMO pastuuru CΛA tuigacami ismaacADA CΛA maata GASOSOIGA cañiiru dai ACAñiiru CΛA maata gAPastuuruga. 15 Poduucai isduucai Diuusi giñooGA CΛAga giñmaata dai aana CΛAga maata giñooCA. Dai aana SΛLICADA soiñamu siORA giñvaavoitudagi dai aana muuquimu vai agai CΛAGACAΓA vuvaquiagi. 16 Dai oidaga aa oodami ismaacADA maitARjudidíu ismaacADA giñvaavoituda agai AΓA. Dai aana CΛAGACAΓA vuvaidamu. Quiaa ARSIBAa oidacami agai DAMOS aimu istuigaco ISAGAI AΛmadu aa giñvaavoitudadami AΓAMO aadunumACA agai dai viaaca agai AMO baitACAacami.

17 Aana muuquimu dai AΓamu duaacamu vai poduucai CΛAGACAΓA vuvaquiagi oodami. CascADA giñoiGADai giñooCA. 18 Tomali AMAadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu aana. VΛASCARA iñdagitamu aana MASgiñmuuagi mosaana ipalidi cascADA. Aana viaa SΛLICAMI isdagituagi isgiñmuuagi dai aana viaa guvucadagai isAΓamu duaacagi. Diuusi giñooCA giñmaa SΛLICAMI dai guvucadagai cascADA —tAtdai ASuusi.

19 AidASI Ajudidíu tATAañAdamigada CAa gomaasi AΛMOCO aagai AMO istumaasi dai aa aagai Amai istumaasi. 20 Dai muidutai pocaiti:
—¡Goovai viaa AMO Diaavora tAAñicaruda di! SΛLICADA AΓvuiirugami goovai. MaitAAagai tASCAACagi istumaasi aagai goovai —caiti Ajudidíu.

21 DAMOS aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai AMO Diaavora tAAñicaruda maitistutiadamudai isCΛAga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi AMO maiñAadami —caiti AΛMOCO.

22 AidASI ASuusi JerusaleenAΓA daacata dai, aidA Artoomococatada i. Dai aidA casi AΓAvagimicatada i ismaacADA ivuaadana Ajudidíu tAAtAgitoitai istuigaco idui AΓAA quiuupai. 23 DaidA ASuusi moimAitada i AΓAA quiuupiaΓA siaaco Solomoni portaaligada tAAGidu. 24 DaidA tATAaanAdamigada Ajudidíu sicoli guuquiva ASuusi abaana daidi itAtdai:

—¡PASCADA GAraagida agai isbai aapi SΛLICADA AΓACristo ischo AΓA? —tAtdai AΓai.

25 TaidA ASuusi aa noragi daidA itAtdai:

—Casiant gANAagidi aana DAMOS aapima maitiñvaavoitu. Diuusi giñooGA giñmaa SΛLICAMI ansaidA ivuaadana aana naana maasi istumaasi gAGarducami ismaacADACADA CΛAga gAMAata iñsiORA aana. 26 DAMOS aapima maitiñvaavoitudai. Aapima maitARgiñaduñi vaavoitudadami cascADA, poduucai isduucai casigANAagidi aana. 27 GiñAaduñi vaavoitudadami CΛA maata giñmamaatAtuldaraga daidA giñAAMadu Ajiopai. Dai aana CΛAga maata giñAaduñi vaavoitudadami. 28 Aana CΛAGACAΓA vuvaidi AΓai vai tomastuigaco oidacana tAVAaiaΓA. Maitiipu siORA istutuidi isgiñvoopoidagi giñAaduñi vaavoitudadami. 29 Diuusi giñooGA AΓai daidA AACovai vuvaitu

ʌgai saidʌ giŋvaavoitudana. Diuusi giŋooga sʌʌlicamigadʌ vaamioma namʌga istomasioorai dai cascʌdʌ maitiipu sioorʌ istutuidi isvoopoidagi giŋooga giŋaaduŋi vaavoitudadami. ³⁰ Aanʌ ʌʌmadu giŋooga viaa ʌgai vaa sʌʌlicami daidʌ ʌgai vaa taŋitoidagai dai ʌgai vaa guvucadagai —tʌtʌdai ʌSuusi.

³¹ Amaasi ʌjudidíu ʌpamu vui ooodai dai maicarsa agaitadai ʌSuusi.
³² Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Casivuaadana aanʌ mui naana maasi gʌgʌrducami guvucadadʌcʌdʌ giŋooga aapimʌ gʌnsaagida. ¿Maascʌdʌ ʌgai cʌdʌ giŋmaicarsa agai aapimʌ? —tʌtʌdai ʌSuusi.

³³ Taidʌ ʌjudidíu aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Maisiu ivuaadatai aapi ʌmo istumaasi gʌducami aatʌmʌ gamaicarsa agai vui ŋioocaitai aapi Diuusi agaitai sai aapi ʌrDiuusi dʌmos aapi ʌrcʌʌli —tʌtʌdai ʌjudidíu.

³⁴ Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Diuusi ŋiooquidʌrʌ pocaiti saidʌ ʌdudunucami ʌjudidíu ʌrdidiuusi ducami. Diuusi maacai sʌʌlicami cascʌdʌ. ³⁵ Cʌʌ maatʌ aatʌmʌ sai istumaasi oojisi Diuusi ŋiooquidʌrʌ sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai ʌgai ismaacʌdʌ Diuusi maa ʌmo sʌʌlicami ʌrdiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi ʌcovai giŋvusaitu daidʌ giŋootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiŋitʌtʌdai aapimʌ sai aanʌ vui ŋioocai Diuusi agaitai ansaidʌ ʌraanʌ Diuusi maradʌ? ³⁷ Aanʌ ivueeyi naana maasi gʌgʌrducami. Diuusi giŋooga giŋmaa ʌmo sʌʌlicami cascʌdʌ. Dai cascʌdʌ aliʌsi gʌaagai isaapimʌ giŋvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapimʌ istumaasi gʌnaagidi aanʌ vʌʌscʌrʌ cʌʌga maatʌ aapimʌ isivuaadana aanʌ naana maasi istumaasi gʌgʌrducami dai gomaa-sicʌdʌ aliʌsi gʌaagai isvaavoitudagi iŋsaanʌ ʌrDiuusi maradʌ dai istʌvai aanʌ tʌvaagiʌiŋdʌrʌ dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giŋooga aanʌ giŋʌʌmadu daja dai sai aanʌ Diuusi giŋooga ʌʌmadu daja —tʌtʌdai ʌSuusi.

³⁹ Taidʌ ʌpamu ʌjudidíu ipʌlitadai isbʌiyagi ʌSuusi dai maisagi dʌmos ʌSuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi ʌSuusi ʌpamu ii ʌgʌʌ aqui Jordán mʌʌmojoradʌrʌ siaaco ʌʌquioma gavapaconaitadai ʌVuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ Taidʌ mui oodami iji dai mʌʌ naidamu ʌSuusi daidʌ icaiti:

—Tomasi ʌVuaana maitidui tomali ʌmo istumaasi gʌducami vʌʌscʌrʌ vʌʌsi istumaasi aagai ʌgai agaitai idi cʌʌli sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi —caiti ʌoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu ʌSuusi.

11

¹ ʌmo cʌʌli Betaaniʌrʌ oidacami aliʌ coococatadai. Lázaru tʌʌgídu ʌgai. Daidʌ ʌLázaru susuculidʌ ʌrMaría dai Maaruta. ² María ʌgai dai ʌʌquioma tʌi asaiti sigian uuvaicʌdʌ ʌSuusi ʌcasodʌ daama dai gʌcuupacʌdʌ gaqui. ³ Daidʌ María ʌmadu Maaruta ootoi ʌmo piooŋi sai aagidana ʌSuusi sai aliʌ coco ʌLázaru dai potʌtʌdai ʌpiooŋi ʌSuusi:

—Gʌrbaitʌcʌaacamiga, aliʌ coco gʌaamiiguga Lázaru —tʌtʌdai ʌpiooŋi.

⁴ Tai mosmaí ʌSuusi daidʌ icaiti:

—ʌgai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vʌʌscʌrʌ maisiu cascʌdʌ oí coocodagai. ʌgai oí coocodagai sai poduucai gooquiʌrʌ mui oodami maatʌna issʌlicʌdʌ viaa guvucadagai Diuusi, dai sai ʌoodami maatʌna ʌʌrʌ isaliʌ cʌʌ tuiga aanʌ Diuusi maradʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁵ Tomasi ʌSuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai Maaruta ʌmadʌ suculidʌ ʌmadu Lázaru ⁶ vʌʌscʌrʌ anaasi vii ʌʌrʌ goo tasai. ⁷ Dai gooquiʌrʌ povʌrtʌtʌdai ʌgai aatʌmʌ:

—Timada apamu Judeeamu —gartatadai.

⁸ Taitai aatama itatadai:

—Mamaataltuldiadami, maiquiaa daivusai mui tasai daidajudiduu malla Judeeera ipaliditadai isgamaicarsagi. ¿Ducatai apamu malla imia lididi aapi? —tatadai aatama.

⁹⁻¹⁰ Taidasusui povartatadai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aana giñaa duiñdaga. ¹¹ Garamiiguga Lázaru cooso dai aana imia iñagai dai nñiituda iñagai —gartatadai asusui.

¹² Amaasi aatama itatadai:

—Gartlaanadamiga, iscooso agai aidagia casi gartaumadaimi agai —tatadai aatama.

¹³ Povartatadai asusui potaiya liditai saidas Lázaru camuu. Damos aatama poliditadai isarvaavoi iscooso agai. ¹⁴ Amaasi asusui salli garaagidi dai povartatadai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai callagadu ismailamadu daacatadai aana. Poduucai vaamioma callagaduca agai aapima ganvatarra, vaamioma giñvaavoituda agai cascada. Tiñda —gartatadai asusui.

¹⁶ Amaasi Tomás masmaacada cuate aagaiña povartatadai:

—Tloidá cascada mapai cooyi aatama —gartatadai Tomás.

¹⁷ Tai mosaayi asusui Betaaniara dai maí iscasi apaduitadai maaco tasai isyaasapi alázaru. ¹⁸ Betaaniaindera miaaga Jerusalemu para goo mil dan taan siento metro asi. ¹⁹ Dai mui judiduu caayai dai daadiji Maaruta amadu María camuucuai Lázaru. ²⁰ Aidasi Maaruta maí isasusui camiaadimi, ii agai dai malla vuidara ajia agai. Damos amaría anaasi quiiyara vii.

²¹ Daidal Maaruta itatadai asusui:

—Giñlaanadamiga, istami daacamudai aapi maimuquimudai giñsiagi.

²² Damos calla maata aana sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tatadai Maaruta.

²³ Taidasusui itatadai:

—Gasialagi apamu duaacamu —tatadai asusui.

²⁴ Taidal Maaruta itatadai:

—Aja, calla maata aana sai apamu duaaca agai agai siascada aiyagi istuigaco duduacagi vallas coidada —tatadai Maaruta.

²⁵ Amaasi asusui itatadai:

—Aanana agai dai apamu duduacalda iñagai coidada sitomastuigaco oidacamu agai. Siورا giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vallasara tomastuigaco oidaca agai tavaagiarra. ²⁶ Dai siora oidaga giñvaavoitudaitai agai gia maiimia agai adiaavora amadu. ¿Vaavoitudaipasi aapi imaasi? —tatadai asusui.

²⁷ Taidal Maaruta itatadai:

—Aja, vaavoitudiana isaapi aracristo, Diuusi marad ismaacada tavai tavaagiaiñdara. Agai vaa ismaacada tavapi nalaracatadai aatama —tatadai Maaruta.

²⁸ Caaagidi Maaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi asuculi María dai potatadai:

—Garmamaatuldiadami cadivia dai gavaidi —astatadai Maaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí agai gomaasi dai calquiva dai ii dai malla viaatuli asusui.

³⁰ Maiquiaa vaatadai asusui caayara. Quiaa momalla caaacatadai agai

siaaco aayi ʌMaaruta. ³¹ Aidʌsi ʌjudidíu ismaacʌdʌ quiiyʌɾʌ daraacatadai ʌʌmadu ʌMaría tʌʌ isʌgai todian duucaí cʌquiva dai otoma vuusai oidi ʌgai ʌMaría. ʌgai povʌnʌliditadai isimia ʌgai ʌgai mʌʌca siaaco yaasapi ʌsiʌʌgidʌ dai ami suaacada ʌgai.

³² Amaasi ʌacai ʌMaría mʌʌca siaaco cʌaacatadai ʌSuusi gʌtootonacʌdʌ cʌquiva ʌgai ʌSuusi vuidʌɾʌ daidʌ itʌtʌdai:

—Giñbaitʌcʌaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tʌtʌdai ʌMaría.

³³ Mostʌʌgacai ʌSuusi issuanʌi ʌjudidíu ʌʌmadu ʌMaría sʌʌlicʌdʌ soigʌʌli ʌgai. ³⁴ Daidʌ itʌtʌdai:

—¿Vaaco yaasa aapimʌ ʌgai? —tʌtʌdai ʌSuusi.

Tai ʌgai itʌtʌdai:

—Gʌɾtʌaanʌdamiga tiñda pai naida —tʌtʌdai ʌgai.

³⁵ Taidʌ ʌSuusi sosoa. ³⁶ Amaasi ʌjudidíu icaiti:

—Dañi sʌʌlicʌdʌ oigʌdaitadai goovai —caiti ʌjudidíu.

³⁷ Dʌmos ʌmoco icaiti:

—Idi cʌʌli nʌnʌaavatu ʌmaiñʌadami. Cʌʌga istuidimudai goovai issoiñagi ʌLázarú simaimuuquimudai ʌgai —caiti ʌgai.

³⁸ Taidʌ ʌSuusi ʌpamu soigʌʌli aidʌsi caajimi ʌtʌjovai siaaco yaasapi ʌLázarú. Dai ʌtʌjovai vaacʌaacʌɾʌ daja ʌmo odai gʌducami. ³⁹ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Maigovaiavʌr daasa goodai —tʌtʌdai ʌSuusi.

Taidʌ ʌMaaruta suculidʌ ʌmuuquiadʌ itʌtʌdai:

—Giñtʌaanʌdamiga, casi ʌpʌdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñʌlidi aanʌ —tʌtʌdai ʌMaaruta.

⁴⁰ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—¿Maitasi ʌrvaavoi saidʌ gʌaagidi aanʌ isvaavoitudagi aapi nʌidagi isDiuusi sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai? —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai ʌgai ʌoodai. Taidʌ ʌSuusi taí nʌnʌaava daidʌ itʌtʌdai Diuusi gʌooga:

—Giñooga, baigiñʌlidi aanʌ aapicʌdʌ isgiñcaʌcana aapi siuu duucu gʌñiooquiada aanʌ. ⁴² Cʌʌga maatʌ aanʌ isvʌʌscʌɾʌ giñcaʌcana aapi dʌmos sivi poduucai gʌaagidi aanʌ sai vʌʌsi idi oodami ismaacʌdʌ tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁴³ Dai capotʌʌcai ʌSuusi cavami iña daidʌ itʌi:

—¡Lázarú vuusaiñi! —tʌtʌdai.

⁴⁴ Tai vuusai ʌmuuquiadʌ dai quiaa biisapicatadai noonovidʌ dai ʌʌcasoda ʌmo icusi tʌvʌʌducamicʌdʌ. Daidʌ vuiwasadʌ ʌpʌ quiaa biisapi ʌmo icusicʌdʌ. Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Upanavurai vaidʌ istuidʌ aimʌraíña —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁴⁵ Dai muidutai ʌjudidíu ismaacʌdʌ oidatucuitadai ʌMaría vaavoiu ʌSuusi nʌiditai isʌpan duaacali ʌSuusi Lázarú. ⁴⁶ Dʌmos ʌmoco ʌjudidíu ismaacʌ vuidʌɾʌ vʌʌtʌ ʌSuusi iji dai naida ʌgai ʌfariseo dai aagidi istumaasi idui ʌSuusi. ⁴⁷ Amaasi ʌfariseo ʌʌmadu ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌpapaali gʌnʌmapagi ʌjudidíu dudunucami daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tuma duuna aatʌmʌ? Idi cʌʌli ivueeyi mui naana maasi gʌgʌɾducami.

⁴⁸ Ismosdagitu aatʌmʌ dai maitiduñiagi tomali ʌmo istumaasi muidutai vaavoituda ʌgai ʌgai daidʌ ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌromamanu dadimu dai daitudamu gʌɾquiupuuga gʌducʌdʌ dai gʌɾcoodamu —tʌtʌdai ʌjudidíu.

⁴⁹ Damos amoco lavaamioma talaanadamigada ajudidiu saagida ismaacada Caifasi taagidu dai aidauumiaraagai arbaitalcaaacamigada apapaali aa noragi daida itatadai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma arcaagai aatama garvataara ismuuquiagi amo calli vaasi oodami vaataara dai poduucai maugitimu vaasi aoodami —astatadai Caifasi.

⁵¹ Damos Caifasi pocaiti maisiu poduucai tagitoitai lagi agai baiyoma agai atabaitalcaaacamigada apapaali cascada Diuusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi asuusi ajudidiu vaataara. ⁵² Dai maisiu mosacaasi ajudidiu vaataara muuquia agaitadai asuusi baiyoma vaasi oodami ismaacada aipa oidaga vaasi oidigala. ⁵³ Aida tasala abiaadala talaanadamigada ajudidiu gagaagaimi isducatai muaagi asuusi.

⁵⁴ Cascada asuusi camaiaimarai caayana ajudidiu saagida. Baiyoma ii agai Judeeaindala mala Efrainamu amo ali quiiyala oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu asuusi.

⁵⁵ Aida camiaadimitadai asiaa duudagai istuigaco ajudidiu tagitoina aidasi Diuusi calgacala vuvaitu cajiudad Ejiipituaindala. Asiaa duudagai pascua taagidu. Dai mui oodami aali quiiquiaindala iji Jerusaleenamu dai ami iduñi agai istumaasi gaagaitadai siduñiagi maiquiaa acalai gala siaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi aoodami asuusi dai gala quiiupiara guucacatadai dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tagitoli aapima? ¿Bais divimu asuusi sivi siaa duudagara? —ascaiti.

⁵⁷ Afariseo amadu talaanadamigada apapaali gaagidi sai siora matiagi siaaco daja asuusi sai agidaña vaidajudidiu balajiagi asuusi.

12

¹ Quiaa viagacatadai naadami tasai isaayagi asiaa duudagai taidasuuu ai Betaaniamu. Ami oidacatadai alazaru agai vaa ismaacada asuusi apamu duaacali acoidada saagidaindala. ² Tai ami aoodami vai asuusi sai gauugana. Taidala Maaruta gabibi dai alazaru meesa vuidala daiva asuusi amadu. ³ Amaasi alaria vuaa para taucami litro asaiti sigian uvadami sallicada namlacami. Dai tai agai asaiti asuusi lacasoda dai gacuupacada gaqui. Tai sallicada sigian uvaitu vaasi aquilala. ⁴ Amaasi aludasi Iscaliote amo maataradamigada asuusi ñiooqui asuusi. Agai vaa Uudasi alsimuñi marada daida gataagida agaitadai asuusi daida potatadai:

⁵ —¿Tuisi maitagagaara idi asaiti sigian uvadami? Calaga lavuimudai para vaic sientu piisu dai agaicada soñamudai aatama asoitutuigami —tatadai aludasi.

⁶ Damos aludasi potatadai maisiu soigaliditai agai asoitutuigamicada baiyoma alavivogami agai cascada pocaiti. Agai argartumiñsiga nuucadacamicatadai dai galasidiña. ⁷ Amaasi asuusi itatadai:

—Daigitoñi gooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa agai ismaacada vii asta masalacada giñyaasagi. ⁸ Valascaala oidaca agai soitutugami gansaagida varai soicada damos aana maivalascaala oidacamu aapima gansaagida —tatadai asuusi.

⁹ Muidutai ajudidiu mai asuusi Betaaniara daacatadai. Dai malaca iji maisiu mosacaasi alidi aliditai asuusi damos alidi aliditadai alazaru ala. Agai

vaa Lázaru ismaacada ḶSuusi duaacali coida saagidiaiñdara. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidiu maí isaḶSuusi duaacali ḶLázaru dai cascada gajiaadara viaa Ḷjudidiu vaavoidaragada dai vaavoitudaimi ḶSuusi. Cascada Ḷtataandamigada Ḷpapaali bai idui ismuaagi ḶLázaru Ḷara.

¹² Mui oodami Jerusaleenara dada gosiaa duudagara. Dai cajioma Ḷoodami sai siaadico divia agaitadai ḶSuusi Jerusaleenara. ¹³ Amaasi Ḷoodami guicuma souvali maamarada dai iji dai mala vuidara aayi ḶSuusi dai iñaquimi daida icaiti:

—Ali Ḷsaa duutudai aatama Diuusi. Aatama ipalidi sai Diuusi alia calagacara naijadagi araigada Ḷjudidiu ismaacada Diuusi guvucadacada —caiti Ḷoodami.

¹⁴ Taida ḶSuusi Ḷamo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara dai podu ooja:

¹⁵ Maitavar duduadicuda aapima Jerusaleenara oidacami.

Dañi barimai garaíga Ḷamo asñiitu dan daitugai.

Asduu ooja Diuusi ñiooquidara.

¹⁶ Aida Ḷaradui gomaasi maimai aatama mamaatardamigada ḶSuusi istuusi podui. Damos gooquira aidasi ḶSuusi apamu nora tavaagiamu aida gia tagitu aatama isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidara aagaitai ḶCristo dai sai poduucai araduñia agaitadai.

¹⁷ Ḷoodami ismaacada moguucacatadai ḶSuusi Ḷmadu aidasi agai vai ḶLázaru quiaa yaasapicatai agai dai naidi agai isaḶSuusi duaacali ḶLázaru coidada saagidiaiñdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji Ḷoodami dai mala vuidara aayi ḶSuusi. Cal maata Ḷoodami isaḶSuusi idui Ḷmo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi Ḷfariseo aipaco ganaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbaiyagi ḶSuusi sivi. Valascatai oidátucui agai cascada —ascaiti Ḷfariseo.

²⁰ Ḷoodami saagida ajiopaitadai Ḷamo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai siaa duutuda agai Diuusi Ḷsaa duudagara. ²¹ Dai agai miaadara guuquiva ḶPiili ismaacada arBetasaidara oidacami. Betasaida aramo ali quii Galilea davalara. Daida Ḷoodami giliego itadai ḶPiili:

—Aapi cali, aatama naida aralidi ḶSuusi —astadai Ḷgiliego.

²² Taida ḶPiili ii dai aagidi ḶAandara. Taida valgoocatai iji dai aagidi ḶSuusi. ²³ Amaasi ḶSuusi itadai:

—Aana aragai ismaacada viaa Ḷmo sallicami dai caaayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga giñsallicamiga sitomasmaacada sallicami.

²⁴ Vaavuava isamo caida taligi valascara mosali maduacana asta masi macada asiagi vai vusaci vupusiada dai galrai vai uugiatai Ḷastuca dai muuratai vai muidarai taligi. ²⁵ Siorea ivuaadagi Ḷagi istumaasi ipalidi, agai gia iimimu ḶDiaavora Ḷmadu, damos siora maiivuaadagi Ḷagi istumaasi ipalidi tami oidigi daama agai gia calagacara vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tavaagara. ²⁶ Isamaadutai giñsoicada aliadagi gaaagai isgiñoidátucudagi dai tomasiaco aimarda ana movaasi aimaradagi agai ara. Dai siora giñsoicai, giñooaga calagacara naijada agai, agai.

²⁷ Camuquidan tada ana soigiñaliditai. Damos valascara maiagidamu ana giñooaga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi ana. Ana divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami valara,

cascΛΔ maiaagidamu aanΛ giñooğa sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aanΛ. ²⁸ Baiyoma aagidamu aanΛ giñooğa sai vΛasi oodami maatana sai Diuusi arbatΛacΛaacamigadΛ vΛasi oidigi dama oidacami dai sai vΛascatai siaa duutuadagi Diuusi —tatΛdai ΛSuusi.

Amaasi ñioo Diuusi tavaagiaiñdΛΓΛ daidΛ itatΛdai Λgai ΛSuusi:

—Λoodami gia maatΛ isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascΛΔ —tatΛdai Diuusi.

²⁹ TaidΛ Λoodami ismaacΛΔΛ novaasi guucacatadai daidΛ cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—Λmo tΛaañicarudΛ Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi ΛSuusi potatΛdai Λoodami:

—Pocaiti giñooğa sai aapimΛ maatana isΛgai cΛagacΛΓΛ giññaidi.

³¹ Camiaadimi istuigaco camainamΛaca Λgai ΛDiaavora sΛallicamigadΛ tami oidigi daama baiyoma aanΛ iñsΛallicamiga namΛaca Λgai. ³² Dai masiΛascadΛ giñsiisagi curusiaba Diuusi soiñΛ Λgai muidutai vΛasi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tatΛdai ΛSuusi.

³³ PotatΛdai ΛSuusi sai maatana Λoodami isducatai muuquia Λgai Λgai.

³⁴ TaidΛ Λoodami aa noragi daidΛ itatΛdai:

—Diuusi ñiooquidΛΓΛ pocaiti saidΛ ΛCristo tomastuigaco oidaca Λgai. ¿Ducata caiti aapi saidΛ Λoodami siisapa Λgai Λmo curusiaba Λgai ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛallicami? ¿SiooΓΛ Λgai ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛallicami? —tatΛdai Λoodami.

³⁵ Amaasi ΛSuusi itatΛdai:

—AanΛ quiaa daacamu aapimΛ ΛΛmadu ΛpΛ chilaΛqui tasai dai gΛnmamaatulda iñΛgai aanΛ. CΛagavΛr giñcaaca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ vai poduucai cΛagacΛΓΛ oidacagi dai cΛagacΛΓΛ vuvauqiagi. SiooΓΛ maicΛagacΛΓΛ oidaga maimaata siaaco iimia Λgai cocai. ³⁶ Aliasi gaaΛgai isvaavoitudadagi aapimΛ istumaasi gΛnmamaatatuldi aanΛ quiaa daacatai aanΛ aapimΛ gΛpΛΛmadu vai poduucai cΛagacΛΓΛ oidaca aapimΛ —tatΛdai ΛSuusi.

Caaagidacai ΛSuusi imaasi ii abiaadΛΓΛ dai gΛΛΛsto taidΛ Λoodami camaitΛΛ.

³⁷ ΛSuusi idui mui naana maasi istumaasi gΛrgarducami Λoodami vuitapi dΛmos vΛascatΛΛ maivaavoitu Λgai. ³⁸ Poduucai pΛdui istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaiacarū potatΛdai Λgai Diuusi:

GiñDiuusiga baitoma tomali Λmaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatΛmΛ gΛñiñiooquituldiadamiga gΛñiooqui Λoodami.

Tomasi Λoodami ñaidi issΛallicadΛ viaa aapi giñDiuusi guvucadagai vΛascatΛΛ maimaata ñaidi istumaasi pΛdui.

AstatΛdai Isaiacarū.

³⁹ Dai Isaiacarū ooja ΛpΛΛ istuusi maitistutuidi Λoodami isvaavoitudagi dai podu ooja:

⁴⁰ NΛijadamu Λgai istumaasi ivueeyi Diuusi dΛmos Diuusi maidagito ismaata nΛijadagi.

Ducami iscuupicagi vuupuidΛ.

CaΛ Λgai Diuusi ñiooquidΛ dΛmos Diuusi maidagito ismaata caacagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Λgai maiΛma duucai gΛntatΛgito Λlidi dai maitanvaavoitu vai poduucai cΛagacΛΓΛ gΛnvuvaidan aanΛ”, ascaiti Diuusi.

Asduucai ooja Isaiacarū.

⁴¹ Pocaiti Isaiacarū aagaitai ΛCristo. IsaiΛ ñaidi ΛCristo gΛcoosigΛΓΛ dai poduucai mai issΛallicadΛΛ vaamioma viaa guvucadagai ΛCristo sitomasioora dai isvaamioma tΛaanΛ sitomasioora.

⁴² Δamos vΛascαγΛ muidutai αjudidίu tΛaanαdamigαΔ vaavoitu ΔSuusi damos maiagidi vΛasi oodami. Agai αλβαidi ismaatαmudai αfariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi αquiupaigαΔτΛ. ⁴³ Vaamioma oojoidi αgai isαoodami cαλγacαγΛ nαijadagi siαDiuusi.

⁴⁴ Δsuusi cavami iinα daidα icaiti:

—TomasiooγΛ siooγΛ iinvaavoitudagi αgai vaavoitudai απρΔ Diuusi giηooγa. Agai αgai daidα giηootoi. ⁴⁵ Dai tomasiooγΛ siooγΛ maata istuiga aαα cαλγa maata istuiga αgai ismaacαΔ giηootoi. ⁴⁶ Aαα andivia tami oidigi daama vai αoodami maataαnα istumaasi Diuusi ipλidi isivuaadagi dai divia aαα sai siooγΛ giηvaavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ TomasiooγΛ siooγΛ caαcagi istumaasi gaagiada aαα dai maitiηαagiadagi aαα maitαγαgai ismaacαΔ gaaagida iηagai isducatai soimaasi taata αgai αgai. Aαα divia tami oidigi daama sai cαλγacαγΛ vuuvacαnα oodami, dai maisiu agida iηagai oodami isducatai soimaasi taata αgai αgai. ⁴⁸ TomasiooγΛ siooγΛ gajiaαΔτΛ giηviaa aαα dai maivaavoitudai giηiiooqui αgai gia sαλλicαΔ soimaasi taata αgai siαascαΔ caugitiαgi oidigi. GiηmamaαtαtuldιaragacαΔ cαλγa gαmaαtαmu isαgai αrsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi αgai aαα maitαraαn ααgi giηiiooqui baiyoma aαα αagai mosαcaasi istumaasi ipλidi giηooγa. Agai giηootoi daidα giηaagidi istumaasi gαnαagida aαα dai istumaasi ganmaαtαtudiagi aαα. ⁵⁰ Dai cαα maata aαα sai istumaasi giηaagidi giηooγa ansai gaaagidana gomaasicαΔ cαλγacαγΛ vuvacαi oodami. CascαΔ aαα angaaagidi mosαcaasi istumaasi giηtαji giηooγa ansai gaaagidana —caiti ΔSuusi αoodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai αsiaa duudagai istuigaco αjudidίu tαtαgitoiηα aidasi Diuusi cαλγacαγΛ vuvaitu EjiipituaifidαγΛ, mosαmo tasai viααγa. Camαatαcatadai ΔSuusi iscaayi istuigaco daivunu imia αgai αgai idi oidigiaifidαγΛ dai αpamu noragia αgai mααca siaaco daja oogαΔ. ΔSuusi sαλλicαΔ oigadai vΛasi ismaacαΔ vaavoitudai αgai tami oidi daama, vΛasi gaibdagacαΔ oigadai αgai.

² Dai ΔSuusi ααmadu aatαmα mamaαtαrdamigαΔ gacueeyitadai tucara. Taidα ααquioma abiaαΔτΛ ΔDiaαvora divia Simuηi marαΔ αUudasi Iscaliote ααmadu dai ipλitu isgatαgida αgai ΔSuusi sai βααnα αgai ismaacαΔ vuidαγΛ vαltαcatadai. ³ ΔSuusi maatαcatadai isDiuusi oogαΔ αgai ootoi tami oidi daama tαvaagiaifidαγΛ dai isapamu gaamu αa gαsiagi Diuusi ααmadu. Dai αgai maatαcatadai απρΔ isαoogαΔ camαα guvucadagai sai tαaanαiηα vΛasiαcαtai. ⁴ Daidα quiaα acueeyitadai ΔSuusi ααmadu aatαmα mamaαtαrdamigαΔ dai cαquiva αgai dai maigo dai gαdaamanαγa yuucusi dai βαi αmo gaquidacarui dai gαpuraαn vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi αmo vaateejαγΔ dai gαaagacai gαrvacuαiηimi gαγααcαso aatαmα mamaαtαrdamigαΔ. Dai gaquigi gaquidacarucαΔ ismaacαΔ gαpuraαna vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaaηda agaitadai αgai αSimuηi Piiduru αcαsodα αgai potαtadai:

—ζAαα iηααcαso pαsvacuααnα αgai απρΔ? —tαtαdai.

⁷ Taidα ΔSuusi αα noragi daidα itαtadai:

—Sivi maimαatα nαidi aapi istuma vueeyi aαα damos gooquiαγΛ gia maata nαidamu aapi —tαtαdai.

⁸ Δamos αPiiduru itαtadai:

—Aana giñacaso gia tomali amo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tatadai.

Taid aSuusi itatadai:

—Ismaivacuana aana gacaso aid a gia aapia maitargiñaduñi —tatadai.

⁹Taid aSimuñi Piiduru itatadai:

—Giñbaitacaacamiga aid a gia maisiu mosacaasi giñacaso vacuaanamu aapi, gaagai pasvacuaanagi aapi giñnoonovi daid a giñmoo aapa —tatadai.

¹⁰Damos aSuusi itatadai:

—Sioora utudami ganvapaataviagi maitaagai isvaasi tuucugada vacuaanagi mosacaasi acasoda gaagai isvacuaanagi. Dai aapim a cavuaañicam vii damos maisiu vacatai —tatadai aSuusi.

¹¹Ca ma aSuusi sioora tagida agaitadai, cascada pocaiti sai maivascatai vuaañicam vii, poduucai taya lidi aSuusi isarsoimaasi ivuaadami agai ismaacada tagida agaitadai.

¹²Dai canaato vacuaañdacai aSuusi aatama mamaatardamigada acasoda apamu ga gadaamanaga yuucusi dai apamu daiva meesa vuidaga. Daid itatadai aatama mamaatardamigada:

—¿Maatamasi naidi aapim a istumaasi idui aana aapimacada? ¹³Aapim a mamaatatuldiadami dai baitacaacami giñaagai daid a arvaavoi iñsaana armamaatatuldiadami daid a rbaitacaacami cascada poduucai caaga aagai aapim a. ¹⁴Dai aana iñmaacada argamamaatuldiadamiga daid a argabaitacaacamiga cavocoi aana aapim a gacaso cascada aliñi gaagai masiaipacoga ganvacuaañdiadagi aapim a gacaso. ¹⁵Aapim a aliñi gaagai masivuaadagi aapa isducatai ivueeyi aana. ¹⁶Vaavuava istumaasi gnaagidi aana sai tomali amo pioofi maivaamioma namaga isgaamu dai tomali amo ootomicami maivaamioma namaga sia agai ismaaca ootoi. ¹⁷Masimaata caa aapim a vaasi imaasi dai agiditai caa salicada baiganliadamu aapim a.

¹⁸Dai aana maivascatai gnaagai aagaiti masaida arsoimaasi ivuaadami. Ca maata ismaacada acovai vuvaitu aana. Dai vascara aliñi gaagai ispaduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaga dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacada giñamadu acueeyi casi giñvuidara gal”, caiti Diuusi ñiooquidaga. ¹⁹Gnaagidi aana imaasi maiquia apaduucai vai poduucai salicada apaduñiagai aapim a vaavoitudana iñsaana aragai iñmaacada aagai aana. ²⁰Vaavuava istumaasi gnaagidi aana sai sioora miaadagidagi giñootosa agai gia giñmiaadagi aana aapa dai sioora giñmiaadagidagi aana agai gia miaadagi agai ismaacada giñootoi —gartatadai aSuusi.

²¹Caaagidacai aSuusi imaasi salicada soigallli agai dai salli aagidi dai potatadai:

—Vaavuava ismaadutai aapim a giñtagida agai said a giñbana giñvuidara vaatacami —tatadai aSuusi.

²²Amaasi aatama mamaatardamigada agai aipaco garnanaidimi vascatai maimaatatai ismaacada aagai aSuusi.

²³Aana aSuusi abaana daivacai gauu. Aana aliñi giñoigadaiña aSuusi.

²⁴Vaid aSimuñi Piiduru ganoovicada giñsisigidi ansai tacacana sioora aagai agai. ²⁵Amaasi aana aabanion daiva aSuusi daid a itatadai:

—Giñbaitacaacamiga. ¿Vooa aagai aapi? —tatadai aana.

²⁶Taid aSuusi giñaa noragi daid a povaiñtatadai:

—Vadaidamu aana laachi paana dai sioora maaquia aana agiava agai —iñtatadai.

Amaasi vadaitu laachi paana dai maa ʌUudasi. ʌgai ʌrmaradʌ Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbʌi ʌUudasi ʌpaana daidʌ ʌDiaavora vaa ibʌdagʌrʌ ʌgai. Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai ʌUudasi:

—Istumaasi iduñia ʌgai aapi, otoma iduuñi tuduidi —tʌtʌdai.

²⁸ Dʌmos tomali amaadutai ismaacadʌ mees vuiddʌrʌ daraaja maimaata caʌ istuusi potʌtʌdai ʌSuusi. ²⁹ ʌUudasi ʌgai dai bai darasacana vʌʌscatai tumiñsigada cascadʌ ʌʌmadutai poduucai gʌntʌtʌgito sai Suusi tʌaanʌi issavʌda ʌgai ʌmo istumaasi ʌtumiñsicadʌ ʌsiaa duudagʌrʌ vʌʌtarʌ siʌrʌ maaquiagi ʌmo istumaasi ʌsoituutuigami. ³⁰ Dai mosgau ʌpaana ʌUudasi dai vuusai quiidigamu. Dai casi artucarʌcatadai.

³¹ Dai mosvuusai ʌUudasi taidʌ ʌSuusi potai:

—Sivi gia maatʌmu oodami issʌʌlicadʌ viaa aanʌ guvucadagai aanʌ iñsmaacadʌ viaa ʌmo sʌʌlicami. Dai maatʌmu ʌrʌ issʌʌlicadʌ siaa duutu-dai aanʌ Diuusi giñooa muucucai aanʌ curusiaba sai cʌʌgacʌrʌ vuvacʌna oodami poduucai isduucai ʌgai ipʌlidi. ³² Siʌʌscadʌ aanʌ iñsmaacadʌ viaa ʌmo sʌʌlicami tʌʌgidagi ʌoodami isDiuusi giñooa sʌʌlicadʌ viaa guvucadagai aidʌ gia Diuusi giñooa tʌʌgidamu oodami issʌʌlicadʌ viaa aanʌ guvucadagai ʌrʌ. Dai otoma iduñimu ʌgai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitʌvʌpi daacamu aanʌ aapimʌ gʌʌʌmadu. Aapimʌ giñgaagamu dai maitiñtʌʌgimu. Dai aanʌ angʌnaagidi aapimʌ ʌpan duucai aagidi aanʌ ʌjudidiu sai mʌʌca siaaco imiagi aanʌ, aapimʌ maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanʌ gʌnaagidi idi ñiooqui utudui sai aapimʌ aipacoga gʌnoigʌadaiña. Poduucai isduucai gʌnoigʌadai aanʌ poduucai ʌrʌ aliʌsi gʌaagai masiaapimʌ aipacoga gʌnoigʌadagi. ³⁵ Vai poduucai vʌʌsi oodami oidi daama cʌʌga maatʌmu masiaapimʌ argiñmamaatʌrdamiga —tʌtʌdai ʌSuusi.

³⁶ Taidʌ ʌSimuñi Piiduru itʌtʌdai:

—Giñbaitʌcʌaacamiga, ¿pa imia ʌgai aapi? —tʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Mʌʌca siaaco imia iñgai aanʌ aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, dʌmos gooquiarioma giñoidámu aapi —tʌtʌdai ʌSuusi.

³⁷ Amaasi ʌPiiduru itʌtʌdai:

—Giñbaitʌcʌaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanʌ isʌoidá sivi? Aanʌ baigiñduu iñsmuucuiagi aapi gʌvʌʌtarʌ —tʌtʌdai.

³⁸ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Mospocaiti aapi isbaigʌduu pʌsmuucuiagi aanʌ giñvʌʌtarʌ. Baiyoma sivi tucarʌ maiquiaa cucuicai ʌtacucu potʌimu aapi vaicojo ismaitagiñmaata.

14

¹ Maitavʌrvuaama ʌñliada aapimʌ. Cʌʌgavʌr vaavoitudada Diuusi dai cʌʌgavʌr giñvaavoitudada aanʌ ʌrʌ. ² Mʌʌca siaaco daja giñooa muidu baabaqui. Dai mʌʌca imia iñgai aanʌ dai movai duuñimu aanʌ siaaco oidaca aapimʌ. Ismaitʌrvaavoicamudai imaasi aanʌ gia maitʌnaagidamudai. ³ Dai caimʌcai aanʌ bai duuñimu siaaco oidaca aapimʌ aidʌ gia ʌpan divimu aanʌ daidʌ gʌnvaidacamu aanʌ vai aapimʌ oidacagi aanʌ iñʌʌmadu. ⁴ Aapimʌ gia cʌʌ maata siaaco imia iñgai aanʌ dai maatʌ ʌrʌ voi —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁵ Taidʌ ʌTomás itʌtʌdai:

—Giñbaitʌcʌaacamiga aatʌmʌ maimaata siaaco imia ʌgai aapi. ¿Duucata maatʌna aatʌmʌ voi? —tʌtʌdai.

⁶ TaidΛ ΛSuusi itatΛdai:

—AanΛ voi iñducami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ cascΛdΛ aanΛcΛdΛ aimu aapimΛ mΛΛca siaaco daja Diuusi. Dai aanΛcΛdΛ maatΛmu istumaasi lrvaavoi. Dai aanΛ gΛnmaacai ibΛdagai utudui. MosΛcaasi sioorΛ giñvΛavoitudagi aimu mΛΛca siaaco daja giñooγa. ⁷ IScΛΛga maatumudai aapimΛ iñsioorγa aanΛ aidΛ gia maatumudai aapimΛ giñooγa ΛΛpΛ. DΛmos sivi maatΛ aapimΛ Λgai canaidi Λgai cascΛdΛ —tatΛdai ΛSuusi.

⁸ TaidΛ ΛPiili itatΛdai:

—GiñbaitΛcaacamiga, γardagitoñi tΛsnΛida aatΛmΛ Diuusi γarooga. MosΛcaasi gomaasi ipΛlidi aatΛmΛ —tatΛdai ΛPiili.

⁹ TaidΛ ΛSuusi itatΛdai:

—Piili, mosΛΛ tavΛpi daja aanΛ gΛnΛΛmadu. ¿Ducatai maitiñmaatΛ aapimΛ quiaa? SioorΛ giñnΛidi Λgai nΛidi giñooγa ΛΛpΛ. ¿Tuiyasi giñnaagidi iñsaana gΛndagituagi masnΛidagi aapimΛ Diuusi γarooga? ¹⁰ ¿MaitapΛsvΛavoitudai aapi ismosΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu γarooga? Idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ maisiu Λagi giñtagitoidacΛdΛ aagi aanΛ. GArrooga Λgai daidΛ giñΛΛmadu daja daidΛ giñmaa guvucadagai isiduuna aanΛ aa duiñdagadΛ Λgai. ¹¹ GiñvΛavoitudavurΛi aapimΛ isΛmadugan tuutuiga aanΛ ΛΛmadu γarooga. IsmaitiñvΛavoitudai mosΛcaasi giññiooquicΛdΛ aidΛ gia giñvΛavoitudavurΛi aapimΛ Λnaana maasi γAgarducamicΛdΛ iñsmaacΛdΛ ivuaadana aanΛ. ¹² SΛΛlicΛdΛ lrvaavoi isΛgai ismaacΛdΛ giñvΛavoitudai iduuñimu ΛΛpΛ naana maasi γAgarducami poduucΛi isduucΛi ivueeyi aanΛ dai asta istumaasi γAgarducΛdioma iduñia Λgai Λgai. AanΛ noragimu mΛΛca siaaco daja γarooga cascΛdΛ. ¹³ Dai siuu duucu daanΛda aapimΛ Diuusi giñvΛavoitudacai taanΛdΛvurΛi istumaasi ipΛlidi naidΛ gΛnmaaquimu aanΛ vai poduucΛi gΛmaatiagi isviaa guvucadagai giñooγa. ¹⁴ SΛΛlicΛdΛ iduuñimu aanΛ tomastumaasi istumaasi ismaacΛdΛ taanΛdagi aapimΛ giñvΛavoitudacai.

¹⁵ MΛsiaapimΛ iñoigΛdai Λgigitai avΛrcaΛca ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ.

¹⁶ Siaana daanΛdamu γarooga siΛgai gΛnootosdamu gΛibΛdagai vai Λgai gΛnsoicΛdagi masai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiñΛ daidΛ baigΛnΛliatudagi Λpan duucΛi aanΛ gΛnsoicΛi daidΛ baigΛnΛliatudai sivi. Λgai vaa Λgai daidΛ gamaatatuldiamu mosΛcaasi istumaasi lrvaavoi. Dai Λgai vΛΛscΛrΛ gΛnΛΛmadu daaca Λgai. ¹⁷ Λoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi lbΛada tomali maimaata istan daja Λgai cascΛdΛ maitistutuidi isdagituagi isΛΛmadu daacagi. DΛmos Λgai cadaja aapimΛ gΛnΛΛmadu daidΛ gΛnΛΛmadu daaca Λgai tomastuigaco cascΛdΛ aapimΛ maata Diuusi lbΛada. ¹⁸ AanΛ gia maitΛndagitomu siΛΛgi daraaca aapimΛ. Λpan divimu aanΛ daidΛ gΛnΛΛmadu daacamu. ¹⁹ Otoma Λoodami tami oidi daama oidacami camaitiñΛijadamu, dΛmos aapimΛ gia giñtΛΛgimu Λpamu. AanΛ gia Λpamu duaacamu cascΛdΛ aapimΛ oidaca Λgai tomastuigaco. ²⁰ AidΛ gia aapimΛ maatΛmu iñsaana vΛΛscΛrΛ daja Diuusi giñooγa ΛΛmadu. Dai aanΛ vΛΛscΛrΛ gΛnΛΛmadu daja. ²¹ IsΛmaadutai maatacagi istumaasi gataaanΛi aanΛ dai Λgigitai caΛcagi poduucΛi cΛΛ maata aanΛ issΛΛlicΛdΛ iñoigΛdai Λgai. Dai Diuusi giñooγa oigΛadamu vΛΛscatai ismaacΛdΛ giñooγadai. Dai aanΛ ΛpΛ oigΛadamu Λgai. Dai aanΛ maatatuldamu Λgai iñsaana daja Λgai ΛΛmadu —tatΛdai ΛSuusi.

²² AidΛ gia ñioo ΛUudasi (idi lrΛmai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potΛtΛdai:

—GArbaitΛcaacamiga, ¿ducatai aapi γArmaatatuldamu mosΛcaasi aatΛmΛ pΛsgΛrΛΛmadu daja dai maimaatatulda Λgai Λoodami maivaavoitudadami? —tatΛdai.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SioorΛ giñoiγadai Λgai gia ΛΛgigitai caΛcamu giññiooqui. DaidΛ gΛrooga oigΛadamu Λgai. Dai giñooγa ΛΛmadu aanΛ daraajamu Λgai ΛΛmadu. ²⁴ SioorΛ maitiñoiγadai Λgai gia maiΛΛgigitai caΛ giññiooqui. Idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ maisiu mosΛΛgi gΛnaagidi aanΛ baiyoma gomaasi Λrñiooquida Diuusi giñooγa dai Λgai giñootoi.

²⁵ AanΛ gΛnaagidi vΛasi imaasi quiaa aimΛraitai tami oidi daama aapimΛ gΛnΛΛmadu. ²⁶ Dai daañidamu aanΛ Diuusi giñooγa sai Λgai ootosana gΛbΛdaga sai Λgai gΛnnuucadacana daidΛ baigΛnΛliatudana. Λgai Λgai daidΛ gΛnmaatΛtuldiamu vΛasiacatai dai Λgai gΛntagitotulda vΛasi istumaasi gΛnaagidi aanΛ.

²⁷ Canoragimu aanΛ dΛmos aapimΛ daraajamu dai gΛniibΛstacan tadacamΛ gΛniibΛdaga. vΛascΛtΛΛ aanΛ gΛniibΛstudan tadatudamu gΛniibΛdaga maisiu Λpan duucai oodami caiti isibΛstudan tadacana. MaitavΛr vuaamΛ ΛnΛliada aapimΛ tomali maiΛΛbiada tomali Λmo istumaasi. ²⁸ AapimΛ casi giñcai iscaiti aanΛ isimia iñagai mΛΛca siaaco daja gΛrooga dai iñsΛpamu divimu aanΛ dai Λmapai daraajamu aatΛmΛ. IssΛΛlicΛdΛ giñoiγadamudai aapimΛ aidΛ gia baigΛnΛliadamudai caΛcai iñsimia iñagai aanΛ. Giñooγa vaamioma viaa guvucadagai iñsaana cascΛdΛ. ²⁹ AanΛ gΛnaagidi imaasi sivi maiquiaa ΛpΛdui vai poduucai siΛascadΛ ΛpΛduñiagi aapimΛ cΛΛga vaavoitudamu istumaasi gΛnaagidi aanΛ.

³⁰ CamaitΛvΛpi gΛnaatagidamu aanΛ aapimΛ. Casi barimui ΛDiaavora. Λgai Λgai dai tΛaanΛi Λoodami ismaacΛdΛ maitiñvaavoitudai. DΛmos Λgai maitistutuidi aanΛcadΛ. ³¹ DΛmos vΛascΛtΛΛ gΛaagai ispoduucai ΛpΛduñiagi vai Λoodami maatiagi iñsaana oigΛdai gΛrooga daidΛ iñsaana ivueeyi vΛasi istumaasi giñtΛaanΛi Λgai. Guuquivavurai aapimΛ. TimΛda tabΛrΛ.

15

¹ Uuvasi dΛΛdΛ iñducami aanΛ. Dai uuvasi dΛΛdΛ nuucadacami ducami Diuusi gΛrooga. ² ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ maiiibiatai guicumai Λnuucadacami daidΛ ΛgaquiadΛ maamaradΛ guicumai ΛpΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga iibiatai Λuuvasi dΛΛdΛ. ³ DaidΛ amaamaradΛ ismaacΛdΛ cΛΛga iibiatai gΛnducami aapimΛ cΛΛga giñvaavoitudaitai. ⁴ MaitavΛr gajiaadΛrΛ giñviaa aapimΛ dai aanΛ maigajiaadΛrΛ ganviaa ΛpΛ. Λuuvasi maamaradΛ maisiu ΛΛgi iibiatai. MosΛcaasi ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ quiaa arasaca Λuuvasi dΛΛdΛ istutuidi isibiatagi. Dai poduucai aapimΛcadΛ ΛpΛ. MosΛcaasi sioorΛ apiavaavoitudada giññiooqui istutuidi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

⁵ Uuvasi dΛΛdΛ iñducami aanΛ dai aapimΛ maamaradΛ gΛnducami. SioorΛ maigajiaadΛrΛ giñviaagi Λgai vaamioma cΛΛga istutuidi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi. AatΛmΛ Λmapai daraaja cascΛdΛ. AapimΛ ΛΛgi maitistutuidi isiduñiagi tomali Λmo istumaasi cΛΛgaducami. ⁶ SioorΛ gajiaadΛrΛ viaa giññiooqui gajiaadΛrΛ viaamu aanΛ ΛpΛ, poduucai isduucai gΛguicomai Λuuvasi maamaradΛ ismaacΛdΛ maiiibiatai dai gaquisarΛi. Dai gooquiΛrΛ gΛΛmpaidi amaamaradΛ gaquiadΛ daidΛ mΛmΛidi.

⁷ IsaapimΛ maitiñdagitu dΛmos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatΛtuldaraga aidΛ gia giñtaañimu istumaasi ipΛliadagi dai aidΛ gia aanΛ gΛnmaaquimu. ⁸ SiΛascadΛ aapimΛ cΛΛgacΛtΛΛ oidacagi poduucai siaa duutuda aapimΛ Diuusi, dai poduucai cΛΛga gamaata isaapimΛ ΛrgiñmamaatΛrdamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoiγadai giñooγa poduucai aanΛ ΛpΛ gΛnoigΛdai aapimΛ. ApiavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ iñsgΛnoigΛdai

aanΛ. ¹⁰ IsΛΛgiadagi aapimΛ giñmamaatΛtuldaraga poduucai tatΛgitodamu aapimΛ iñsganoigadai aanΛ. Dai aanΛ ΛpΛ Λgidi vΛasi istumaasi giñaagidi giñooa dai baigiñalidi aanΛ giñooigadaitai Λgai.

¹¹ Ganaagidi aanΛ idi ñiooqui vai poduucai aapimΛ baigΛnliadagi aanΛ iñΛΛmadu dai isvΛasi gΛniibΛdacΛdΛ baigΛnliada aapimΛ. ¹² Dai aanΛ gantΛjai masiaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ poduucai isduucai gΛnoigadai aanΛ. ¹³ SioorΛ aliasi oigΛadagi Λmoco gΛaduñi Λgai gia bai gΛduu ismuuquiagi Λgai vΛatarΛ. ¹⁴ Dai aapimΛ argiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ¹⁵ AanΛ camaigiñipipiooñiga gΛnaagai. Apiooñi maimaata istuma vueeyi aamudΛ cascΛdΛ. Baiyoma aanΛ giñaaduñi gΛnaagai. AanΛ casi gΛnaagidi vΛasi istumaasi giñaagidi giñooa cascΛdΛ. ¹⁶ AapimΛ maiaacovai giñvΛsaitu baiyoma aanΛ covai gΛnvuvaitu aapimΛ. Dai aanΛ gΛnootoi aapimΛ sai aagidana giññiooqui aa oodami vΛascarΛ cΛΛgacarΛ oidacatai aapimΛ. DaidΛ giñooa gΛnmaaquimu vΛasi istumaasi taañadagi aapimΛ giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai aanΛ gantaanΛi siaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ.

¹⁸ IsΛoodami gΛncΛadadagi aapimΛ gantΛgitovurai isaana giñcΛadaina Λgai apΛga. ¹⁹ IsaapimΛ uurapΛcadamudai oodami maivaavoitudadami aidΛ gia Λgai gΛnoigΛadamudai poduucai isduucai gΛnoigadai Λgai apacoga. Damos aanΛ covai gΛnvuvaitu oodami maivaavoitudadami saagdiaiñdarΛ dai sivi camaiuurapΛcΛi aapimΛ Λgai. CascΛdΛ Λgai gΛncΛadai. ²⁰ GantΛtΛgitovurai aapimΛ isgΛnaagidi aanΛ sai tomali Λmo piooñi maivaamioma namΛga siΛΛamudΛ. Oodami soimaasi giñtaatatuli aanΛ ismaacΛdΛ gaaamu cascΛdΛ soimaasi gantaatatuldamu ismaacΛdΛ giñpipiooñiga ganducami. Λmo oodami Λlgiditai caΛ giññiooqui poduucai ΛpΛ Λmo oodami Λlgiditai caΛcamu gΛñiooqui. ²¹ VΛasi gomaasi iduunimu Λgai giñvaavoitudacai aapimΛ. Λgai maimaataΛ Λgai ismaacΛdΛ giñootoi cascΛdΛ.

²² Iñsaana maidivimudai dai maiñiooquidamudai Λgai aidΛ gia Λgai maigajiaadarΛ giñviaamudai. Damos aliasi soimaasi idui Λgai gajiaadarΛ giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ SioorΛ giñcΛadada Λgai gia cΛadai Diuusi gΛrooga ΛpΛ. ²⁴ Iñsaana maitiduuñimudai Λgai saagida naana maasi gΛgarducami ismaacΛdΛ maitidui tomali Λmo Λmai Λgai maisoimaasi iduunimudai gajiaadarΛ giñviaacai. Damos tomasi Λgai ñalidi vΛasi gomaasi vΛascarΛ giñcΛadai daidΛ Λgai cΛadai giñooa ΛpΛ. ²⁵ AidΛsi apΛdui imaasi aidΛ apΛdui istumaasi caoojisi Λjudidiu sΛlicamigadarΛ dai pocaiti: “GiñcΛadai Λgai maitiipucatai istucudΛ”, ascaiti.

²⁶ Damos daañimu aanΛ giñooa vai Λgai ootosana gΛlbΛdaga. Dai siΛascΛdΛ diviagi Λgai gΛnsoicadamu masai cΛga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnliatudamu Λgai. Dai Λgai gia gΛnaagidamu mosacΛasi istumaasi Λrvaavoi. Dai Λgai gΛnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagaitai aanΛ. ²⁷ Dai aapimΛ ΛpΛ aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cΛcΛgaducami giñaagaitai aanΛ. AapimΛ aanΛ iñΛΛmadu ajiopaitadai tucamidarΛ abiaadarΛ cascΛdΛ.

16

¹ VΛasi imaasi gΛnaagidi aanΛ masai apiacΛga vaavoitudaiña. ²⁻³ DaidΛ Λjudidiu ismaacΛdΛ maisΛlicΛdΛ maata Diuusi gΛrooga tomali maisΛlicΛdΛ giñmaata maitandagitamΛ isaapimΛ vΛapaaquiagi quiquiupaiγadΛrΛ. Dai aimu istuigaco Λgai vaa gΛncoodamu poΛliditai ispoduucai ivueeyi istumaasi

Diuusi ipalidi. ⁴ Poduucai ganaagidi aanΛ vai siΛascadΛ apΛduñiagi gomaasi ismaacadΛ ganaagidi aanΛ aidΛ gia tagitomu aapimΛ iscasi ganaagidi aanΛ.

AanΛ ganΛlamadu aimΛraitadai cascadΛ maitΛnaagidi aanΛ imaasi ΛΛquioma. ⁵ Damos sivi caΛpamu imimu aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooqa. Agai agai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiñtΛcacai aapimΛ iñsiaaco imia iñaaqai. ⁶ Baiyoma soigΛnΛli aapimΛ ganaagidacai aanΛ imaasi. ⁷ Damos saΛlicadΛ arvaavoi isvaamioma arcaΛgai aapimΛ ganvΛatara iñsimi aanΛ. Iñsmiimia aanΛ aidΛ gia maidivimu agai ismaacadΛ gansoicadΛ agai masai vaamioma cΛaga vaavoitudaiñΛ dai baiganΛliatudagi. Damos iñsimia aanΛ aidΛ gia baigovai ootosamu aanΛ agai. ⁸⁻¹¹ SiΛascadΛ divia agai maatΛtuliadamu oodami isarsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai agai. DaidΛ Diuusi IbaadΛ maatΛtuliadamu Λoodami ΛpΛ iñsaana saΛlicadΛ cΛaga giñtΛgito dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui aanΛ. VΛasi imaasi cΛaga maatΛmu agai imacai aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooqa dai aapimΛ camaitiñΛijadamu. DaidΛ Diuusi IbaadΛ maatΛtuliadamu Λoodami isΛmo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu Λoodami maivaavoitudadami. Dai aidΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΛDiaavora ΛpΛ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi ganaagida iñlidi aanΛ damos aapimΛ maitistutuidi ismaata caΛcagi sivi. ¹³ SiΛascadΛ diviagi Diuusi IbaadΛ agai ganmaatΛtuldiamu vΛasi istumaasi arvaavoi. VΛasi istumaasi agai agai arvaavoi. Agai ganmaatΛtuldiamu maisu istumaasi Λagi agai ipalidi, baiyoma agai ganmaatΛtuldiamu mosΛcaasi istumaasi aagidi aanΛ. Dai agai ganaagidamu istumaasi apΛduñia agai. ¹⁴ Dai agai soicada agai oodami sai siaa giñduutudaiñΛ mamaatΛtulditai agai istumaasi aanΛ aagidi. ¹⁵ VΛasi istumaasi agai giñooqa agai vaa ñiooqui aagai aanΛ ΛpΛ cascadΛ pocaiti aanΛ sai Diuusi IbaadΛ ganmaatΛtuldiamu istumaasi aagai aanΛ.

¹⁶ Caotoma maitiñnΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitavΛpicadΛ apamu giñtΛagimu. AanΛ imimu tavaagiamu siaaco daja giñooqa cascadΛ —tatdai ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi ΛΛmoco aatΛma mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aipaco gartΛcacaimi dai pocaitimi:

—Istaiya lidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijada ragai aatΛma dai gooquiΛrΛ maitavΛpicadΛ apamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia agai tavaagiamu siaaco daja oogadΛ. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛgia ragai. AatΛma maimaata caΛ istaiya lidi goovai —caiti aatΛma.

¹⁹ ΛSuusi maatΛcatadai isaatΛma tΛcaca ipaliditadai Λmo istumaasi cascadΛ povartΛadai:

—Casi ganaagidi aanΛ sai caotoma maitiñnΛijadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitavΛpicadΛ apamu giñtΛagimu. ¿Gomaasi masaagai aapimΛ?

²⁰ SaΛlicadΛ aapimΛ soigΛnΛliadamu dai suaanadamu damos Λoodami maivaavoitudadami baiganΛliadamu. Damos gansoiΛiaraga ugitimu sibaiganΛliadamu aapimΛ. ²¹ SiΛascadΛ Λmo ooqui cacooocagi duaaidia agaitai ali oodami aliΛ soimaasi taatacana agai damos siΛascadΛ cavuusai Λali oodami camaitagito iscavami cooco baigΛliatugaitai iscavuusai Λmo ali oodami. ²² Poduucai aapimΛ soigΛnΛlidi sivi damos apΛn divimu aanΛ dai gannaidamu dai aidΛ gia saΛlicadΛ baiganΛliadamu aapimΛ dai maitiipucamu sioorΛ soigΛnΛliatudagi.

²³ AidΛ tasΛrΛ camaitiñtΛcacamΛ aapimΛ tomali Λmo istumaasi. SaΛlicadΛ arvaavoi masiaapimΛ tañiagi Diuusi garooga tomastumaasi giñvaavoitudacai

ʔgai gia gʌnmaaquimu istumaasi tañiagi aapimʌ. ²⁴ ʌʌquiomʌ daanʌiña aapimʌ Diuusi maisiu giñsʌʌlicamigacʌdʌ. Sivi gia taanʌdavurʌi aapimʌ Diuusi istumaasi taɡitocagi giñsʌʌlicamigacʌdʌ dai Diuusi gʌnmaaquimu vai poduucʌi sʌʌlicʌdʌ baigʌnʌʌliadamu aapimʌ.

²⁵ Aanʌ gʌnaagidi ʌmo istumaasi gʌnmaatʌtulda iñʌʌiditai ʌma maasi. Dʌmos aimu istuigaco aanʌ camaipoduucʌi gʌnmamaatʌtuldiadamu baiyoma sʌʌli gʌnʌagiadamu aanʌ naana maasi istumaasi agaitai Diuusi garooga. ²⁶ Dai aidʌ tasʌʌ daañidamu aapimʌ Diuusi garooga giñsʌʌlicamigacʌdʌ. Dai camaitaɡitocamu aapimʌ iñsaanʌ daanʌdagi gʌrooga aapimʌ gʌnvaʌʌʌʌʌ. ²⁷ Diuusi garooga sʌʌlicʌdʌ ganoigʌdai giñoigʌdaitai aapimʌ dai vaavoitudaitai iñsaanʌ divia mʌʌcadʌʌʌ siaaco oidaga Diuusi gʌrooga. ²⁸ Vaavuava iñsaanʌ divia mʌʌcadʌʌʌ siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanʌ tami oidi daama. Dai sivi caimʌdamu aanʌ ʌpamu gaamucu siaaco daja gʌrooga —tʌʌdai ʌSuusi.

²⁹ Taidʌ aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ potʌʌdai:

—Sivi gia casʌʌli garaagidi dai maisiu garaagidi ʌmo istumaasi gʌrmaatʌtulda ʌʌiditai ʌma maasi. ³⁰ Sivi gia cʌʌ maatʌ aatʌmʌ isaapi maatʌ vaʌsiaacatai. Aapi maitaɡito isʌmo oodami gatacaca ʌmo istumaasi. Aapi camaatʌ vaʌsi istumaasi taʌaɡitoi oodami cascʌdʌ. Imaasicʌdʌ cavaavoifu aatʌmʌ isaapi divia mʌʌcadʌʌʌ siaaco daja Diuusi —tʌʌdai aatʌmʌ.

³¹ Taidʌ ʌSuusi povʌʌʌʌdai:

—ʒsʌʌlicʌdʌ mʌsɡiñvaavoitudai aapimʌ? ³² Otoma aimu istuigaco aapimʌ aipacoga voopoimu dai ʌʌgi ginviaamu. Dʌmos vaʌscʌʌʌ maiʌʌgi daacamu aanʌ. Diuusi giñooga giñʌʌmadu daacamu cascʌdʌ. ³³ Vaʌsi imaasi gʌnaagidi aanʌ vai aapimʌ gʌniibʌstacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sʌʌlicʌdʌ soimaasi taatamu aapimʌ. Dʌmos maitavaʌrvuaam ʌnʌʌiada aapimʌ aanʌ gia vaamioma istutuidi siʌgai ismaacʌdʌ viaa guvucadagai tami oidi daama —gʌʌʌʌdai ʌSuusi.

17

¹ Caaagidacai ʌSuusi imaasi dai tai nʌnʌaava tʌvaagi amacoga daidʌ itʌʌdai:

—Giñooga caaayi siuu duucu aapi tʌʌgidagi oodami iñsaanʌ gʌmara viaa guvucadagai dai tʌʌgidamu aanʌ oodami issʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai aapi. ² Aapiapa ʔgai daidʌ giñmaa sʌʌlicami ansai aanʌ taanʌiña vaʌsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanʌ maacana ibʌdagai utudui vaʌsi ismaacʌdʌ aapi ʌco vuvaitu vai ʔgai vaʌscʌʌʌ oidacamu aatʌmʌ gʌʌʌmadu. ³ Dai sioora viaacamu idi ibʌdagai utudui poduucʌi ʔgai gʌmaatʌ aapi daidʌ giñmaatʌ aanʌ ʌʌʌ. Daidʌ maatʌ ʔgai isʌʌgi aapi sʌʌlicʌdʌ ʌʌʌDiuusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatʌtuli aanʌ ʌoidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aanʌ aa duiñdagai ismaacʌdʌ giñʌʌjai aapi. ⁵ Sivi gia giñooga ʌpamu igiñmaaca ʔgai vaa guvucadagai ismaacʌdʌ viaacatadai aanʌ aapi ʌʌmadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadʌʌʌ.

⁶ Camaatʌtuli aanʌ ʔgai ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidiaiñdʌʌ istuiga aapi. Aapi ʌco vuvaitu ʔgai vaidʌ giñoidʌtucuiña dai ʌʌgiditai caʌcana gʌñiooqui ismaacʌdʌ aagidi aanʌ. ⁷ Dai sivi ʔgai cʌʌ maatʌ ismosʌcaasi istumaasi giñʌagidi aapi ʔgai vaa ñiooqui aagidi aanʌ ʔgai. ⁸ Poduucʌi aanʌ aagidi ʔgai gʌñiooqui ismaacʌdʌ giñmaa aapi dai ʔgai

vaavoitu giñiooqui. Dai agai vaavoitudai aapa iñsaana divia maacadata siaaco daja aapi daida isaapi giñootoi tami oidi daama.

⁹ Gadaañi aana pasai nuucadacana agai ismaacada giñoidatucui agai vaa ismaacada aco vuvaitu aapi dai maisiu gadaani pasai nuucadacana aapi amaivaavoitudadami. ¹⁰ Vaaasi istumaasi viaa aapi aana iñtuidaga aapa dai vaaasi istumaasi viaa aana araapi gatuidaga aapa. Dai vaaasi aapi gamaamara aana giñmaamara aapa. Saallicada siaa giñduutadamu oodami naiditai isducatai ivueeyi agai ismaacada giñvaavoitudai.

¹¹ Aana gia camaviimu tami oidi daama baiyoma imimu aana maaca siaaco daja aapi. Damos agai gia viimu tami oidi daama. Giñooga aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi saallicada caaga tagito aapi. Nuucadañi aapi aguvucadacada agai ismaacada aco vuvaitu aapi vai agai viaacagi amo tagitoidagai apan duucai aatama viaa amo tagitoidagai. ¹² Aidasi quiaa aimaraitadai aana agai amadu tami oidi daama caaga nuucadatadai aana aguvucadacada agai ismaacada aco vuvaitu aapi dai soicitadai aana sai apiavaavoitudaña. Tomali amoco maigajiaadata giñviaa mosaca amoco agai ismaacada amadu daja adiaavora dai poduucai apadi ismaacada casi oja Diuusi ñioquidara.

¹³ Dai sivi caimia iñagai aana maaca siaaco daja aapi. Damos quiaa daacatai aana tami oidi daama aagidi aana vaaasi imaasi giñmamaatar damiga vai agai baiganliada poduucai isduucai baigiñlidi aana. ¹⁴ Camaa aana giñiooqui agai. Daida amaivaavoitudadami saallicada caadai avaavoitudadami. Avaavoitudadami camaisoduucai oidaga cascada. Avaavoitudadami caagacata oidaga giñapan duucai. ¹⁵ Aana maitaani pasai vuvaidana avaavoitudadami oidigi daamañidara mosacaasi gadaani aana pasai sobicadana adiaavora vai agai maisoimaasi duñituldana. ¹⁶ Aana gia maisoiduu oidaga daida giñmamaatar damiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga amaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicadañi aapi giñmamaatar damiga vai agai saallicada caaga gantagitocana dai caaga oidacagi vaavoitudacai agai giñiooqui. Giñiooqui saallicada arvaavoi cascada. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giñootoi tami oidi daama aana aapa ootosa giñmamaatar damiga vai aagidiana agai giñiooqui aoodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aana gia saallicada gaaagidi vaaasi istumaasi giñtaani aapi vai poduucai agai aapa saallicada gaaagiadagi dai caagacata oidacagi.

²⁰ Maisiu mosacaasi gadaani aana pasai soicaiña giñmamaatar damiga baiyoma gadaani aana pasai soicaiña agaa ismaacada vaavoituda agai aagidacai giñmamaatar damiga giñiooqui. ²¹ Dai gadaani aana giñooga isagai vaascatai mosamadugan duucai tatagitoiña apan duucai aatama mosamadugan duucai tatagitoi. Mosamadugan duucai tatagitodacai agai poduucai aoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pasigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsiaa duutudai iñlamadu aimaraitai poduucai aapa aana siaa duutudai giñmamaatar damiga amadu aimaraitai aana. ²³ Agai amadu daja aana. Dai aapi giñlamadu daja. Dai poduucai amadugan duucai tatagitoi agai daida poduucai amaivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daida isaapi oigadai giñmamaatar damiga poduucai isduucai giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi aco vuvaitu agai aana iñvaatar. Dai aana ipalidi isagai giñama daraajagi dai naidigi iñsaana viaa amo saallicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaana aamo gaa taanadami maaca siaaco daja aapi. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara giñoigadai aapi cascada giñmaa saallicami.

²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosΛcaasi istumaasi arsΛalicami. Aoodami maivaavoi-tudadami maitΛmaatΛ dΛmos aanΛ gia gamaatΛ. DaidΛ giñmamaatΛrdamiga cΛΛ maata isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ AanΛ casi aagidi Λgai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aanΛ Λgai istuiga aapi, vai poduucai Λgai giñoigΛadagi poduucai isduucai aapi giñoigΛdai, ΛΛmadu daacatai aanΛ Λgai —tΛtΛdai ΛSuusi gaoga.

18

¹ Dai casi aagidacai ΛSuusi imaasi ii Λgai aatΛmΛ mamaatΛrdamigada ΛΛmadu mΛΛmocoRADΛrΛ Λaqui SedΛróñi mΛca siaaco muidu oliivosi dΛΛdΛdΛ. Dai movaapa Λgai uusi saagida. ² DaidΛ ΛUudasi cΛΛga maatacatadai ami, ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigada Λgai duudatai ami gaγΛmpaidiña cascΛdΛ. ΛUudasi Λgai dai ami gatΛΛgida agaitadai ΛSuusi mΛsai bΛΛcaifiña dai muaana. ³ TaidΛ ΛUudasi ami divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai vaidati mui sandaaruu. SiΛasi guviernu sandaarugadΛ icaasi Λjudidiu quiuupaigadΛ sandaarugadΛ ismaacΛdΛ ootoi ΛbaitaguucacamigadΛ papaali daidΛ Λfariseo. Asandaaruu vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ DΛmos ΛSuusi camaatΛcatai vΛasi istumaasi ΛpΛduñia agaitai vuidarΛ caquiva Λsandaaruu dai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Moor gaagai aapimΛ? —tΛtΛdai.

⁵ TaidΛ asandaaruu aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Gaagai aatΛmΛ ΛSuusi NasareetΛrΛ oidacami —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛava —tΛtΛdai.

TaidΛ asandaaruu saagida cΛΛca ΛUudasi. Λgai vaa Λgai daidΛ gatΛΛgi ΛSuusi.

⁶ Aidasi ΛSuusi itΛtΛdai: “AanΛanΛ”, taidΛ asandaaruu tai suuli dΛvΛΛrapi.

⁷ TaidΛ ΛSuusi mostΛcacai ΛpΛpΛ asandaaruu daidΛ itΛtΛdai:

—¿Moor gaagai aapimΛ? —tΛtΛdai.

TaidΛ asandaaruu itΛtΛdai:

—Gaagai aatΛmΛ ΛSuusi NasareetΛrΛ oidajami —tΛtΛdai.

⁸ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛava. Isgiñgaagaimi aapimΛ, dagitavurai vai iimΛna idi ismaacΛdΛ giñΛΛmadu guuca —tΛtΛdai.

⁹ Dai mopovΛdui dai ΛpΛdui istumaasi caaagaitadai ΛSuusi: “IsmaacΛdΛ Λco vuvaitu giñooga tomali Λmaadutai maitiñvooorji”, caititadai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gΛcusiru dai agaicΛdΛ iquitΛ naacada sΛΛlisa padΛrΛ Malico. Λgai ΛrpiooñigadΛ ΛbaitΛcaacamigadΛ Λpapaali.

¹¹ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai Piiduru:

—Λpamu igΛcubiertagΛrΛ cΛΛsa gΛcusiru. Aliasi gΛaagai iñsaanΛ soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñooga issoimaasi taata iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Amaasi aguviernu sandaarugadΛ ΛΛmadu ΛtΛaanΛdamigadΛ Λgai ΛΛmadu Λjudidiu sandaarugadΛ bΛi ΛSuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai ΛAanási quiidiamu Aanási ArtuubadΛ Caifási. AidΛ uumirΛ Caifási

ΛrbaitΛcaacamigadΛ Λpapaali. ¹⁴ Λgai vaa Caifási caaagiditadai Λjudidiu isvaamioma arcΛΛgai Λgai vΛatarΛ ismuuquiagi Λmo cΛΛli vΛasi oodami vΛatarΛ.

15 Simuñi Piiduru lamadu aan oí Asuusi. Abaitacaaacamigada apapaali giñmaatacatadai cascada vaa aan Suusi lamadu tuisicana quiidaga abaitacaaacamigada. 16 Damos Piiduru quiidigana vii cuuparagai abaana. Cascada aagidi aan ali ooqui ismaacada nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi Apiduru 17 taid ali ooqui tacacai Apiduru daidi itadai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatar damigada gomaisapicada? —tadai ali ooqui.

Taid Apiduru itadai:

—Chuava. Angia chu —tadai.

18 Apidicatadai aidaraga cascada apipioñi lamadu asandaaru ganai daida gluucadaca tai. Vaid Apiduru ami gasaagida calca lar daida uucadacai lar.

19 Abaitacaaacamigada apapaali tacacaimi Asuusi soora armamaatar damigada agai dai astumaasi mamaatutuli agai. 20 Taid Asuusi itadai:

—Aan gaaagidi giñiooqui aoodami vuitapi dai vaascaaga gama maatatulitadai aali quiquiupaigadara ajudidú daida aga quiuupaigadara ajudidú siaaco ganmpaidi agai. Dai aan maisiu astocai gaaagidi tomali amo istumaasi. 21 ¿Tuipasi giñtacacai? Tacacani aapi agai ismaacada giñca vai agai gaaagidana istumaasi gaaagidi aan. Cal maata agai istumaasi gaaagidi aan —tadai Asuusi.

22 Potadacai Asuusi tai amo sandaaru aga quiuupiaiñdaga mocaaacatadai dai gaga agai Asuusi vuivasadara daida itadai:

—Maitiñoquiada abaitacaaacamigada apapaali —tadai asandaaru.

23 Taid Asuusi aa noragi daida itadai:

—Isaagai aan amo istumaasi maicagaducami iñaagidani aapi istumaasi maicagaducami aagai aan. Damos iscagadu istumaasi aagidi aan, ¿tuipasi giñaga? —tadai Asuusi.

24 Amaasi asandaaru vuu Asuusi tai Aanási ootoi Asuusi Caifási quiidiamu. Caifási arabaitacaaacamigada apapaali.

25 Vaid Piiduru quiaa taico caaacatadai dai gluucada. Daid aga ismaacada moguucacatadai itadai:

—¿Maitasi arvaavoi isaapi armamaatar damigada gomaisapicada? —tadai agai.

Taid Apiduru itadai:

—Chu, angia chu —tadai.

26 Vai ami caaacatadai amo pioñigada abaitacaaacamigada apapaali. Apioñi araduñda calali ismaacada Piiduru iquit naacada. Daid apioñi itadai Apiduru:

—¿Maitasi arvaavoi isganidi aan malca siaaco muidu oliivosi daadada amaisapicada lamadu? —tadai.

27 Dai Piiduru larlar itadai ismaitarvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui amo tacu caliad.

28 Dai camaasidatadi oidigi asandaaru vaidacai Asuusi aga quiyamu siaaco daacatadai caigi. Damos ami siaaco daacatadai caigi maivaapa ajudidú. Camiaadimitadai istuigaco ajudidú tagitoña aidasi Diuusi calgacara vuvaitu Ejipituañdara cascada. Ajudidú daidarsi isvaapaquiagi

quidi^{ΛΓΛ} Λmoco ismaac^{ΛΔΛ} Λmait^{ΛΓ}judidíu siaa duutudaitai Λsiaa duudagai.
²⁹ Casc^{ΛΔΛ} Λcaigi ismaac^{ΛΔΛ} Pilaato t^{ΛΛ}gidu vuusai dai ñiooquida agai Λjudidíu dai pot^{ΛΔ}adai:

—¿Tumaasic^{ΛΔΛ} g^Λpiar vuupai aapim^Λ idi c^{ΛΛ}li? —t^{ΛΔ}adai Λcaigi.

³⁰ Tai agaa aa noragi daid^Λ it^{ΛΔ}adai:

—Isgoovai mait^{ΛΓ}soimaasi ivuadamcamudai maivuaapamudai aat^{ΛMΛ} —t^{ΛΔ}adai Λjudidíu.

³¹ Amaasi ΔPilaato t^{ΛΔ}adai:

—B^{ΛC}avurai aapim^Λ g^{OC}Λli dai Λagi aapim^Λ naida iss^{ΛΛ}licad^Λ g^Λpiar caat^{ΛC}ami ischu Λp^ΛΛ aapim^Λ g^{ΛNS}Λlicamigac^{ΛΔΛ} —t^{ΛΔ}adai ΔPilaato.

Tai aa noragi Λjudidíu dai pot^{ΛΔ}adai:

—D^{ΛM}os aat^{ΛMΛ} Λjudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali Λmaadutai —t^{ΛΔ}adai.

³² Aid^{ΛSi} Λp^Λdui gomaasi aid^Λ Λp^Λdui ismaac^{ΛΔΛ} aagai ΔSuusi aagaitai isducatai muuqui agai. ³³ Taid^Λ ΔPilaato aa g^Λi dai vaa ag^{ΛΛ} quiiy^{ΛΓΛ}. Dai vai agai ΔSuusi daid^Λ t^{ΛC}acai dai pot^{ΛΔ}adai:

—¿Aapip^{ΛSi} arraigad^Λ Λjudidíu chu sio? —ast^{ΛΔ}adai ΔPilaato.

³⁴ Taid^Λ ΔSuusi it^{ΛΔ}adai:

—¿Aapi Λagip^{ΛSi} giñ^tacacai gomaasi aa isg^{ΛA}agidio? —ast^{ΛΔ}adai ΔSuusi.

³⁵ Taid^Λ ΔPilaato aa noragi daid^Λ it^{ΛΔ}adai:

—¿Povai^{ΛS} lidi aapi iñsaan^Λ Λrjudíu? G^{ΛA}aduñi Λjudidíu Λmadu Λbait^{ΛG}uucacamigad^Λ Λpapaali g^{ΛV}uaa tami. ¿Tuma dui aapi? —ast^{ΛΔ}adai ΔPilaato.

³⁶ Amaasi ΔSuusi it^{ΛΔ}adai:

—Giñ^sΛlicamiga maisiu Λpan ducami s^{ΛΛ}licamigad^Λ bait^{ΛG}uucacami tami oidi daama. Is^{ΛR}raicamudai aan^Λ Λpan duucai amo raí tami oidi daama aid^Λ gia giñ^{oidatucudamiga} cocodamudai Λjudidíu sai maitimb^{ΛΛ}na dai tomali ΔUudasi maitiñ^tΛΛgidamudai Λjudidíu. D^{ΛM}os aan^Λ arrai maisiu Λpan duucai amo raí tami oidigi daama —ast^{ΛΔ}adai ΔSuusi.

³⁷ Amaasi ΔPilaato it^{ΛΔ}adai:

—¿Aid^Λ gia arvaavoi isaapi arraigad^Λ Λjudidíu? —ast^{ΛΔ}adai.

Taid^Λ ΔSuusi it^{ΛΔ}adai:

—Aan^Λ arrai poduucai isduucai iñagidi aapi. Aan^Λ divia tami oidi daama dai odami duucai vuusai daid^Λ gaaagida iñagai istumaasi arvaavoi. Tomasioor^Λ sioor^Λ ca^{ΛC}a lidi istumaasi arvaavoi agai gia Λagiditai ca^{ΛC}ana istumaasi aagidi aan^Λ —ast^{ΛΔ}adai ΔSuusi.

³⁸ Taid^Λ ΔPilaato it^{ΛΔ}adai:

—¿Tumaasi arvaavoi? —ast^{ΛΔ}adai.

Dai mospot^{ΛΔ}dacai Λp^ΛΛΛ vuusai agai quiidigamu dai ñiooquida agai Λjudidíu daid^Λ pot^{ΛΔ}adai:

—Aan^Λ mait^tΛΛgai istumaasic^{ΛΔΛ} g^Λpiar vuupai aapim^Λ idi c^{ΛΛ}li. ³⁹ D^{ΛM}os aapim^Λ poduucai g^{ΛN}viida v^{ΛSi} uumigi idi siaa duudagar^Λ isdagituagi isimiagi Λmo maisapicami. ¿p^Λlidim^{ΛSi} aapim^Λ iñsdagituagi isimiagi arraigad^Λ Λjudidíu? —t^{ΛΔ}adai ΔPilaato.

⁴⁰ Amaasi v^{ΛΛ}scatai cavami ijiña daidi it^{ΛΔ}adai:

—Googia chu. Daigitoñi vai im^{ΛNa} Baraavási —t^{ΛΔ}adai Λjudidíu.

ΔBaraavási ΛΓ^{ΛSi}vogamicana.

19

1 Amaasi ΔPilaato gatajai masai gαgαana ΔSuusi iquisanaicαΔ. 2 DaidΔ asandaaru idui amo coronai uuparaicαΔ dai ΔSuusi moodΔ daama dai. Dai aadi yuucusi moraducami sai Δpa maascana raí. 3 Dai sicoli guuquiva daida icaiti:

—Tan cααca ΔraígadΔ Δjudidíu —ascaiti Δsandaaru parunaitai ΔSuusi.
DaidΔ asandaaru capiji ΔSuusi.

4 Amaasi ΔPilaato Δpamu vuusai quiidigamu daidi itαΔdai Δjudidíu:

—Vuaapamu aanΔ gomaisapicαΔ baigovai vai nαida aapimΔ ismaitαΔ aanΔ isducatai Δrsoimaasi ivuaadami goovai —tαΔdai ΔPilaato.

5 Tai vuusai ΔSuusi dai quiaa gαmoο dan daasa luuparai coronai dai apiaquiaa gαada Δyuucusi moraduacαΔ. AidΔ ΔPilaato itαΔdai Δjudidíu:

—Tan cααca gocαli —tαΔdai.

6 MostαΔ ΔbaitΔguucacamigadΔ Δpapaali Δmadu sandaaruga ΔSuusi dai iññaquimi daidΔ icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti Δoodami.

TaidΔ ΔPilaato itαΔdai:

—Vaidacaivurai aapimΔ idi cαli dai siisa curusiaba. AanΔ gia maitαΔgai isducatai Δrsoimaasi ivuaadami idi —tαΔdai ΔPilaato.

7 DaidΔ Δjudidíu aa noragi daidΔ itαΔdai:

—GαrsαlicamigadαcαΔ aliasi gαagai ismuuquiagi gocαli. Goovai gaagidi saidΔ ΔrDiushi maradΔ ismaacαΔ divia tαvaagiainΔra daidΔ ispan tuiga Diushi. CascαΔ aliasi gαagai ismuquiagi —tαΔdai Δjudidíu.

8 Moscaacai imaasi ΔPilaato dai vaamioma duaadimu αgai. 9 Dai Δpa aa gai dai vaa αgα quiiaΔ dai tacacai ΔSuusi dai potαΔdai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astαΔdai.

Δmos ΔSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui.

10 Amaasi ΔPilaato itαΔdai:

—¿Maitiñaa noragi aapi? ¿MaitapΔmaatΔ aapi iñsaanΔ viaa sαlicami isgαisagi curusiaba? Dai aanΔ viaa sαlicami Δpa isgαdagituagi pasai imana —tαΔdai ΔPilaato.

11 TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itαΔdai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lαchi sαlicami pasigiñmuaagi isgiñooga maitΔmaaquimudai sαlicami. CascαΔ αgai ismaacαΔ giñtagi aapi vuitapi vaamioma Δrsoimaasi ivuaadami isaapi —astαΔdai ΔSuusi.

12 AidΔ abiaadαΔ ΔPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi ΔSuusi.

Δmos Δjudidíu iññaquimi dai potαΔdai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aidΔ gia aapi maitΔramiigugadΔ ΔbaitαcaaacamigadΔ ΔRoomαra oidacami. Tomasioora sioora raíca Δliadagi αgai ΔrsaayudΔ ΔbaitαcaaacamigadΔ Δromamano —tαΔdai Δjudidíu.

13 Moscaacai ΔPilaato imaasi gatajai sai vusaidana ΔSuusi. DaidΔ ΔPilaato daiva ami siaaco gatacacai ismaacαΔ gαriar vuupai sabai isgαriar caatacamí ischu Δpa. Ami Gabatαra tαgidu ismaacαΔ evreo ñiooquidαcαΔ itαiya alidi odai daapacami. 14 AidΔ Δtamo tasai Δbidαra Asiaa duudagai istuigaco Δjudidíu tαgitoiña aidasi Diushi cαagacαra vuvaitu EjiipituaiñΔra daida cayoga dan duitadai. Amaasi ΔPilaato itαΔdai Δjudidíu:

—Tan cααca gαnraíga —tαΔdai.

15 Δmos cavami ijiñaa Δjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —tαΔdai Δjudidíu.

TaidΔ ΔPilaato itαΔdai:

—¿Ipalidimasi aapim^Λ iñsaana^Λ siisana curusiaba ganraíga? —tat^Λdai
 ΛPilaato.

Damos Λbaitac^Λacamigad^Λ Λpapaali aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—Mosali^Λmaduga aat^Λm^Λ garraíga. Mos^Λagi Λbaitac^Λacamigad^Λ
 aromamano —tat^Λdai.

¹⁶ Gomaasic^Λd^Λ ΛPilaato t^Λagi ΛSuusi ajudidíu sai gat^Λaan^Λna siisaragai
 curusiaba. Tai agai vaidacai ΛSuusi.

¹⁷ Tai vuusai ΛSuusi dai bacati g^Λcurusiga. Dai im^Λi m^ΛΛ oodami
 mood^Λamu ismaac^Λd^Λ t^Λagidu Gólgota^Λ evreo ñiooquid^Λc^Λd^Λ. ¹⁸ Dai ami siisa
 Λsandaaru ΛSuusi curusiaba. Dai abaana ΛSuusi siisa ap^Λ gooca. Amoco
 s^Λalis^Λ padat^Λ amaí curusiaba dai ag^Λmai ogisa padat^Λ amaí curusiaba dai
 ΛSuusi araana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama daí amo oojai ismaac^Λd^Λ gat^Λjai
 ΛPilaato daid^Λ icaiti: “Idiav^Λ ΛSuusi Nasareet^Λ oidacami raígad^Λ ajudidíu”,
 caiti oojai. ²⁰ Dai ooja Λñiooqui evreo ñiooquic^Λd^Λ dai giliego ñiooquic^Λd^Λ
 dai latiñi ñiooquic^Λd^Λ. Dai m^ΛΛca siaaco siisa agai ΛSuusi miaaga Λbaabaqui
 casc^Λd^Λ mudutai ajudidíu ñaidi gooojai. ²¹ Casc^Λd^Λ Λbaitac^Λacamigad^Λ
 apapaligad^Λ ajudidíu, itat^Λdai ΛPilaato.

—Maitiooja aapi “Raígad^Λ ajudidíu”, baiyoma poduu ooja. “Λagi pocaiti idi
 c^Λali said^Λ arraigad^Λ ajudidíu” —astat^Λdai.

²² Damos ΛPilaato aa noragi daid^Λ itat^Λdai:

—Isduu ooja aana poduu viimu goo —astat^Λdai ΛPilaato.

²³ Dai casisacai Λsandaaru ΛSuusi curusiaba dai ampagi yuucused^Λ ΛSuusi
 dai gantaacogi ^Λagi v^Λat^Λ amaacova sandaaru. Daid^Λ bai ΛSuusi vaasara-
 gad^Λ t^Λv^Λduc^Λd^Λ. Maisoomi agai mos^Λaran daga. ²⁴ Daid^Λ Λsandaaru
 aipacoga gaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aat^Λm^Λ govaasaragai. Baiyoma n^ΛΛnituda aat^Λm^Λ volao
 dai poduucai ñaida agai isioota^Λ ajiagi govaasaragai —caiti Λsandaaru.

Aidasi ap^Λdui imaasi aid^Λ ap^Λdui istumaasi aagai Diuusi
 ñiñiooquituldiadamigad^Λ daid^Λ poduu ooja: “Gantaacogi agai giñyuucusi
^Λagi agai ganv^Λat^Λ n^ΛΛnitudacai volao giñyuucusi v^Λat^Λ”, asduu oojisi.
 Poduucai idui Λsandaaru.

²⁵ Suusi curusigad^Λ abaana guccacatadai Suusi d^ΛΛd^Λ Λmadu Suusi du-
 usulid^Λ Λmadu María Caliopasi ooñigad^Λ, Λmadu María Madaliña. ²⁶ Daid^Λ
 ΛSuusi t^ΛΛ gad^Λ dai aana abaana c^Λacatadai. Dai ali^Λsi giñioigadaiña. Daidi
 itat^Λdai ΛSuusi gad^Λ.

—Giñdaada, moc^ΛΛca gamaara —tat^Λdai ΛSuusi giñagaitai.

²⁷ Amaasi povaiñtat^Λdai ΛSuusi.

—Moc^ΛΛca g^Λdaada, iñtat^Λdai.

Dai aid^Λ abiaad^Λ ΛSuusi d^ΛΛd^Λ giñquiiy^Λat^Λ oidatu.

²⁸ Daid^Λ maí ΛSuusi iscap^Λdui v^ΛΛsi istumaasi g^Λagaitadai isap^Λduñiagi
 vai c^ΛΛgac^ΛΛ v^Λvaquiagi oodami. Daid^Λ ΛSuusi icaiti.

—Tonomo aana —caiti.

Daid^Λ gomaasic^Λd^Λ ap^Λdui istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid^Λat^Λ isap^Λduñiagi
 agaitadai.

²⁹ Dai ami daacatadai amo aayi suudacami uuvasi varagad^Λ Λcocami.
 Daid^Λ Λsandaaru bai amo visiocoli dai vad^Λitu uuvasi varagad^Λc^Λd^Λ dai amo
 tootocami cuugar^Λ dai avisiocoli dai miaad^Λ dadasdi ΛSuusi sai visiusuna.

³⁰ Taid^Λ ΛSuusi visiusu uuvasi varagad^Λ Λcoc^Λd^Λ daid^Λ icaiti:

—Cap^Λdui v^ΛΛsi istumaasi ap^Λduñiagi agaitadai —caiti ΛSuusi.

6 Gooquiara aayi Piiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru taa lapa ayuucusi ismodaraaja. 7 Dai taa lapa licuusi isaacada acadai biisapicatadai Suusi mooda ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma covai daacatadai dai biisapica daja. 8 Amaasi vaa aana lapa dai taa istumaasi paduitadai dai vaavoitu. 9 Aatama maiquiaa maata caacatadai istumaasi ooja Diuusi niiooquituldiadami Diuusi niiooquidaga dai pociiti sai aliasi gaagai isaSuusi apamu duaacagi coidada saagidiai daga. 10 Amaasi aa suuli aatama quiiyamu.

11 Damos Maria anaasi quidigana vii taji abaana dai suaacai soigaladacai maitagacai Suusi tuucugada. Daid quiaa suaacitai gai nanaava tucavi tajoval. 12 Dai taa gooca Diuusi tanaficaruda tooto yuucscami vai daraaja ami siaaco caacatadai tuucugada Suusi. Amo Diuusi tanaficaruda moovasa amadaga daacatadai dai agamai taatapasi amadaga. 13 Taida Diuusi tanaficaruda itadai Maria:

—¿Tuipasi suaacai? —astadai.

Taida Maria itadai:

—Balaquiamata giñbaitaacamiga dai maimaata aana masiaaco imitu —astadai Maria.

14 Mopotadai Maria dai aanaava dai taa Suusi vai ami calca damos maimaagai siarsuusi. 15 Amaasi Suusi tacacai dai potadai:

—¿Tuipasi suaacai? ¿Pora gaagai aapi? —astadai Suusi.

Daida Maria povlidi sigai lasicami nuucadacami daida itadai:

—Aapi cali, pasbacai amuuquiada inaagidafi pasiaaco dai nai aana balquiiagi —astadai.

16 Taida Suusi itadai:

—Maria —astadai.

Taida Maria aanaava daida itadai evreocada:

—Raboñi —astadai.

Isaacada itaia lidi mamaatultidiadami.

17 Taida Suusi itadai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tasi aana mala siaaco daja giñooga. Baiyoma imadafi dai aagidafi giñaduñi inñscaimia inagai aana mala siaaco daja Diuusi garooga —astadai Suusi.

18 Amaasi ii Maria Madaliña dai garaagida agai iscatla Suusi dai istumaasi aagidi agai.

19 Agai vaa taga tucara garlamapagi aatama amo quiiyaga. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. Abaiditadai aatama ajudidu cascada. Tai todian duucai vaa Suusi dai ran calquiva agai. Dai garviaatuli dai povartadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartadai Suusi.

20 Garaagidacai gomaasi Suusi gartagi ganoovovi daida gaoonomaba gartagi lapa siaoca sasiñi. Tatai aatama salicada baigaraali tagacai Suusi.

21 Amaasi Suusi apamu povartadai:

—Ganiibastacan tadacavurai ganiibadaga. Poduucai isduucai giñooto giñooga tami oidi daama saida iduuna aana istumaasi agai ipalidi poduucai ganootoi aana aapima saida iduuna aapima istumaasi agai ipalidi —gartadai agai.

22 Amaasi Suusi garvuijago vusiji dai povartadai:

—Diuusi Ibadaga galamadu daacana. 23 Isaapima oigaldi asoimaascamigada oodami casiatgaoigaldi asoimaascamigada agai. Dai

isaapim_Λ maioig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λoodami casiatamaig_Λoig_Λldi _Λsoimaascamigad_Λ _Λgai —gartat_Λdai _ΛSuusi.

²⁴ D_Λmos Tom_Λs amoco aat_Λm_Λ garaduñi _Λbaiv_Λstaama dan gooca ma_Λat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi mait_Λr_Λm_Λ daacatadai aid_Λsi divia _ΛSuusi. Cuatai aagaiña oodami _ΛTom_Λs. ²⁵ Dai gooqui_Λr_Λ aat_Λm_Λ potat_Λdai _ΛTom_Λs:

—T_ΛΛ aat_Λm_Λ garbait_Λc_Λaacamiga —tat_Λdai aat_Λm_Λ.

D_Λmos _ΛTom_Λs pov_Λrt_Λdai:

—Ismait_ΛΛgi aan_Λ m_Λsiaaco d_ΛΛd_Λgarai _Λclaa_Λvoc_Λd_Λ noonovid_Λr_Λ dai ismaivaasa aan_Λ giñ_Λmaasaviga siaaco d_ΛΛd_Λga noonovi_Λr_Λ _Λclaa_Λvoc_Λd_Λ dai ismaivaasa aan_Λ giñ_Λoovi siaaco s_ΛΛsiñi oonomola antada aan_Λ isvaavoitudagi —gartat_Λdai _ΛTom_Λs.

²⁶ Bomamaco tasaic_Λd_Λ _Λpamu g_Λr_ΛΛmapagi aat_Λm_Λ mamaat_Λrdamigad_Λ _ΛSuusi _Λmo quiiy_Λr_Λ. Dai aid_Λ _ΛTom_Λs modaacatadai aat_Λm_Λ g_Λr_ΛΛmadu. Vai cucuupic_Λtadai cucuuparagai tai v_ΛΛsc_Λr_Λ vaa _ΛSuusi dai _Λran caquiva. Dai g_Λr_Λviaatuli _Λgai dai pov_Λrt_Λdai:

—G_Λniib_Λstacan tadacavurai g_Λniib_Λdaga —gartat_Λdai _ΛSuusi.

²⁷ Daid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai _ΛTom_Λs:

—Vaasañi tami gamasaviga dai n_Λida giñ_Λmaataca. Dai vaasañi g_Λnoovi d_Λgac_Λr_Λ giñ_Λoonoma. Casc_Λd_Λ camaipo_Λliada aapi ismait_Λr_Λvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tat_Λdai _ΛSuusi.

²⁸ Aid_Λ gia aa noragi Tom_Λs daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Giñ_Λbait_Λc_Λaacamiga, giñ_ΛDiuusiga —tat_Λdai _ΛTom_Λs.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Tom_Λs sivi gia vaavoitudai aapi giñ_Λt_Λgacai. S_Λllic_Λd_Λ baig_Λn_Λlidi _Λgai ismaac_Λd_Λ vaavoitudai tomasi maitiñ_Λlidi —tat_Λdai _ΛSuusi.

³⁰ Daid_Λ _ΛSuusi idui mui naana maasi g_Λg_Λr_Λducami aat_Λm_Λ g_Λr_Λvuitapi ismaac_Λd_Λ maioojisi idi liivru_Λr_Λ. ³¹ D_Λmos v_ΛΛsi istumaasi oojisi idi liivru_Λr_Λ casi g_Λooja vai poduuc_Λi vaavoitudana aapim_Λ is_ΛSuusi r_ΛΛCristo daid_Λ r_ΛDiuus_Λ marad_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvai t_Λvaagaiñ_Λd_Λr_Λ. Daid_Λ isv_ΛΛsc_Λr_Λ oidaca _Λgai aapim_Λ Diuus_Λ _Λmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai _ΛΛp_Λ _Λmo imidagai _ΛSuusi _Λpamu g_Λmaasitu aat_Λm_Λ g_Λr_Λvuitapi m_ΛΛca ugidana _Λg_ΛΛ suudagi Tiveri_Λasi. Dai poduuc_Λi idui _Λgai: ² _Λmapai daraaja _ΛSimuñi Piiduru _ΛΛmadu _ΛTom_Λs ismaac_Λd_Λ Cuatai aagaiña oodami _ΛΛmadu Nataniel Canaa_Λr_Λ oidacami. Canaa _ΛΛmo ali quii Galilea d_Λv_ΛΛr_Λi_Λr_Λ. Daid_Λ modaraaja _ΛΛp_Λ Sevideo maamarad_Λ dai _ΛΛp_Λ gooca garaaduñi _ΛSuusi mamaat_Λrdamigad_Λ. ³ Taid_Λ _ΛSimuñi Piiduru pov_Λrt_Λdai:

—M_ΛΛca vuvaida iñagai aan_Λ vatopa —tat_Λdai.

T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aat_Λm_Λ _ΛΛp_Λ imia ragai aapi g_ΛΛΛmadu —tat_Λdai.

Amaasi iji aat_Λm_Λ dai t_ΛΛt_Λsai _Λmo vaarcu_Λr_Λ. Dai _Λmo tucagi gaagai aat_Λm_Λ vatopa dai tomali _Λmoco maivuusaitu. ⁴ Dai camaasidatai g_Λmaasitu _ΛSuusi _Λg_ΛΛ suudagi ugidana d_Λmos maimai aat_Λm_Λ is_Λr_ΛSuusi _Λgai. ⁵ Amaasi _ΛSuusi pov_Λrt_Λdai:

—Giñ_Λaduñi, ¿maitamasi vuusaitu tomali _Λmoco? —gartat_Λdai _Λgai.

T_Λtai aat_Λm_Λ aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Tomali _Λmoco —tat_Λdai aat_Λm_Λ.

⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi t^Λt^Λdai:

—Daitudavurai ^Λvatop vuicar^u s^Λalisa apad^ΛΛ govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapim^Λ vatopa —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Dai podui aat^ΛΛ^Λ dai camaitistui isvusaigadi ^Λvatop vuicarui mui vatopa vuuaticatai. ⁷ Amaasi aana it^Λt^Λdai ^ΛPiiduru:

—Goovai ^Λrg^Λrbait^Λc^Λaacamiga —t^Λt^Λdai aana.

Mosca^Λ ^ΛSimuñi Piiduru is^Λrg^Λrbait^Λc^Λaacamiga ^Λgai dai otoma g^Λai g^Λyuucusi dai suudar^Λ g^Λi. ^ΛΛquiapioma Piiduru uupai g^Λyuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸ ^ΛVvaarcu maisi m^Λacasi daja ^Λg^ΛΛ suudagi ugidiain^ΛΛ^ΛΛ ^Λmo sien metro ^Λasi. Dai aat^ΛΛ^Λ ismaac^ΛΛ^Λ vaarcu^ΛΛ^Λ vii vaiñstugai aat^ΛΛ^Λ ^Λvatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidi^ΛΛ^Λ vuusaitu. ⁹ Amaasi mostaaapai aat^ΛΛ^Λ d^Λv^ΛΛ^Λrapai dai t^ΛΛ tutupali m^Λacami dai dan caat^Λ ^Λmo vatopa dai an v^ΛΛ^ΛΛ paana ^ΛΛ^Λ.

¹⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—Baigovai av^Λrgimvuida chi^ΛΛqui vatopa ismaac^ΛΛ^Λ utudami vuvaitu aapim^Λ —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹¹ Taid^Λ ^ΛSimuñi Piiduru t^Λsai ^Λvvaarcu^ΛΛ^Λ dai t^Λvaim^Λ ^Λvatopa vuicarui ^Λg^ΛΛ suudagi ugidana. C^ΛΛ suudacami vatopa g^Λg^Λrd^Λducami ^Λvatop vuicarui asta ^Λmo sientu dan goo coobai dan bai^Λv^Λstaama dai vaica aj^Λga vatopa. Dai tomasi muidu ^Λvatopa v^ΛΛsc^ΛΛ^Λ mai^ΛΛ^Λc^Λai ^Λvatop vuicarui. ¹² Amaasi ^ΛSuusi pov^Λrt^Λt^Λdai:

—Baigovar iimi t^Λtaida uuga —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Dai tomali ^Λmaadutai aat^ΛΛ^Λ mait^Λp^ΛΛ^Λali istacacagi ^ΛSuusi sioor^Λ ^Λgai c^ΛΛ^Λga maat^Λcatai is^Λgai ^Λr^ΛSuusi. ¹³ Amaasi ^ΛSuusi taicovai c^Λquiva dai vui ^Λpaana dai ^Λvatopa gaicami dai gartaacogi ^Λgai.

¹⁴ Aid^Λc^ΛΛ^Λ casi ^Λrvaicojo is^ΛSuusi g^Λmaasitu g^Λr^Λvuitapi duaacai abi-aad^ΛΛ^Λ.

¹⁵ Cauugitocai aat^ΛΛ^Λ taid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai ^ΛSimuñi Piiduru dai pot^Λt^Λdai:

—Simuñi, Joonasi marad^Λ, ζvaamiomapas^Λi giñoi^Λg^Λdai aapi isgogaa? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Taid^Λ ^ΛPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—^Λja, giñbait^Λc^Λaacamiga c^ΛΛ maat^Λ aapi iñsaana g^Λoi^Λg^Λdai —t^Λt^Λdai ^ΛPiiduru.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aid^Λ gia nuucadacañi aapi ^Λoodami ismaac^ΛΛ^Λ giñvaavoitudai. Aapi ^Λr^Λpan ducami ^Λmo pastuuru.

¹⁶ Dai ^ΛΛp^ΛΛ^Λ t^Λcacai ^ΛSuusi ^ΛPiiduru daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Simuñi, Joonasi marad^Λ, ζgiñoi^Λg^Λdaip^Λasi aapi? —t^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—^Λja giñbait^Λc^Λaacamiga c^ΛΛ maat^Λ aapi iñsaana g^Λoi^Λg^Λdai —t^Λt^Λdai ^Λgai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aid^Λ gia nuucadacañi aapi ^Λoodami ismaac^ΛΛ^Λ giñvaavoitudai —t^Λt^Λdai ^Λgai.

¹⁷ Tai ^Λpamu t^Λcacai ^ΛSuusi ^ΛPiiduru daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Simuñi, Joonasi marad^Λ, ζgiñoi^Λg^Λdaip^Λasi aapi? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

Taid^Λ soig^ΛΛ^Λi ^ΛPiiduru cat^Λcacaitai ^ΛSuusi vai^Λcojo isbai oi^Λg^Λdai ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Giñbait^Λc^Λaacamiga c^ΛΛ maat^Λ v^ΛΛsi istumaasi. C^ΛΛ maat^Λ aapi iñsaana g^Λoi^Λg^Λdai —t^Λt^Λdai ^ΛPiiduru.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aid^Λ gia nuucadacañi aapi ^Λgai ismaac^ΛΛ^Λ giñvaavoitudai. ¹⁸ Aana g^Λaaagidi sai s^Λallic^ΛΛ^Λ aid^Λasi vaamioma ^Λrg^ΛΛ^Λi aapi ^ΛΛgi g^Λaaada g^Λyuucusi

dai aimarai tomasiaaco imia liadagi. Damos siascada cacalimu aapi salliñamu gaaaca vai amai gaadidamu gayuucusi dai gavidacamu maaca siaaco matipalidi aapi siimiagi —tatadai ASuusi.

¹⁹ Potatadai ASuusi Piiduru vai poduucai maatana isducatai muuquia agai agai vaidai poduucai oodami calaga siaa duutuadagi Diuusi. Daidai gooquiarai potatadai:

—Inoidañi —tatadai ASuusi.

²⁰ Tai aa nanlaava Piiduru dai giñtal isgooquiarai imitadai aan. ASuusi aliñi giñogadaiña aan. Dai aan abaana daivacai gauu ASuusi aidai tucara masigatalgida agaitadai. Dai aan taccacai asmaacada agai dai talgida agai.

²¹ Aidasi Piiduru giñtal taccaca agai ASuusi daidai itatadai:

—Giñbaitacaaacamiga, ¿tumaasi apaduñi agai idi callicada? —tatadai Piiduru.

²² Taidai ASuusi aa noragi daidai itatadai:

—Insaanai ipaliadagi isgoovai oidacagi asta siasca apamu divia aan, ¿tumaasi argavlatara aapi? Mosai apiacalaga giñvaavoitudada aapi —tatadai ASuusi.

²³ Amaasi vaavoitudadami aipaco aagaiña ansai aan maimuuquiaa inagai. Damos ASuusi maiaagai ismimuuquia inagai aan baiyoma potatadai agai Piiduru: “Insaanai ipaliadagi isgoovai oidacagi asta siasca apamu divia aan, ¿tumaasi argavlatara aapi?” —tatadai ASuusi.

²⁴ Dai aan ooja vaasi gomaasi idi liivruara. Dai vaasi istumaasi ooja aan sallicada arvaavoi.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacada idui ASuusi. Daidai isgoojamudai vaasi gomaasi liliivruara aan piñalidi ismaiaajiacamudai vaasi oidigara liliivru ismaacada apaduñimudai.

Mosacaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojotosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teoopilo aana lRruucasi dai casiant gΛooji aana dai gΛaagidi vΛasi istumaasi idui lΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña lSuusi oodami. Dai gΛaagidi aana isducatai gΛaaga lSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tasai agai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii lSuusi tΛvaagiamu aagidi agai guvucadadΛcadΛ Diuusi Ibada gΛoojootosa istumaasi gaagai isidufniagi. Agai lragai vaa ismaacada lco vuvaitu lSuusi lΛquioma abi-aadlra. ³ Aidasi muu lSuusi lΛpamu duaaca dai agai vaa divia dai vuidlra caquiva gΛoojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu lSuusi isduuaca. Dai aagadi lSuusi gΛoojootosa ismaasi siaaco llaani Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai lSuusi gΛoojootosa lΛmadu aagidi sai maiimana Jerusaleenaiñdara, dai potltdai:

—Nanaracavurai aapimΛ asta siΛascada lpadui ismaacada gΛnaagidi Diuusi giñooaga isilpadufniagi, agai vaa ismaacada gΛnaagidi aana. ⁵ SΛlicada lVuaana ganvapai suudagicada moslra chiallqui tasaicada vapacoficamu aapimΛ Diuusi Ibada cadΛ sai agai ganlΛmadu daaca agai. Poduucai divimu Diuusi Ibada dai vΛascara gΛnlΛmadu aimardamu —astatdai lSuusi.

⁶ Dai aidasi ganlmpaidacatadai agai Oliivosi giidiara taidΛ lojootosicami itatdai lSuusi:

—Mamaatuldiadami, ζsivisi lrsiΛascada vuvaida agai aapi lromamano vai camaitataaniña agai tanai Isireli dΛvΛaria lra dai baiyoma aapi taanadagi? —astatdai lojootosicami.

⁷ TaidΛ lSuusi aa noragi daidΛ itatdai:

—AapimΛ maitarΛnvΛatarΛ masmaatacagi siΛascada tomali istuigaco idufniagi giñooa istumaasi lagi agai viaa sΛalicami sidufniagi. ⁸ SiΛscada tΛvañiagi Diuusi Ibada aapimΛ ganlΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadada dai ñiooquimu giñvΛatarΛ siΛasi tami Jerusaleenara lcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛgidu, dai gamai dΛvΛaria lra vΛasi siaaco Samaalia tΛgidu dai asta mΛlcaasi oidigi ugidioma —astatdai lSuusi.

⁹ Aidasi caagidi lSuusi imasi tasai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛgigi lojootosicami tai divia lmo icomai dai iñna lSuusi tai camaivaamioma tΛ lΛgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛgigi agai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛl gooca cacalli tooto yuuscscami vai abaana guuca. Agai dada aidasi quiaa tasadimi lSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potltdai:

—Cacalli Galileera oidacami, ζtuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu naeyi? Agai vaa Suusi ismaacada tasai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidaiñdara lΛpamu divimu poduucai isducatai tΛgigi aapimΛ aidasi tasai agai tΛvaagiamu —astatdai lCacalli.

¹² Tai iji lojootosicami ami giidiaindara Jerusaleenamu. Lgiidi mi-aanai claca Jerusaleena para goo miil vaan clisapi lasi. ¹³ Aidasi caayi agai Jerusaleenara goocua daama vaaquira lracaviaco tΛtasai. Ami ganuuliñacatadai lPiiduru, Jacovo, Vuaana, Aandarasi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, lΛmadu Jacovo Alfeo marada, lΛmadu Simufni ismaacada

vuvaida alidatadai aromamano, amadu Uudasi Jacovo suculida. ¹⁴ Vascatai agai gampaidiña mamaadaragai vatar, Suusi susuuculida amadu dai Maria Suusi dala amadu dai aa ooqui ap.

¹⁵ Amo imidagai aidasi gampagi vaavoitudadami tai saagida calquiva apiduru, ami daraajatadai amo sientu dan amo coobai oodami. Taida apiduru potatadai:

¹⁶ —Giñaduñi, poduucai gaagaitadai sapaduñiagi ismaacala aequioma aagai Davicaru guvucadacala Diuusi Ibaada. Davicaru aagai Uudasicaru. Uudasicaru atagai ismaacala vuaa agai ismaacala maisapicami balcai asuusi. ¹⁷ Daida amoco gradunicatadai dai viaacatadai salicami garaa duiñdagala. ¹⁸ Dai gasavali amo davalai atumiñsicala ismaacala aa namqui abaitguucacami apudasicaru soimaasi iduucai agai. Tai Uudasicaru gasagia dai vaiguugu dai taipai voocada tai vuvaaja ijada. ¹⁹ Aidasi mai Jerusaleenaga oidacami Aselidama tatala davalagai ismaacala itaiya alidi oodamicada davalagai atacaga. ²⁰ Poduucai ooja Davicaru liivruaga Salmosi talagiducaga agaitai Uudasicaru:

Agai valana vaquida. Maitiipucana sioga ami oidacagi.

Dai siamai balimu salicamigada.

Asduucai ooja Davicaru.

²¹ Tanai aatama garsaagida oidaga amoco calali ismaacala galamadu ajioopaiña valas tasai aidasi daacatadai asuusi aatama galamadu. ²² Aidasi abiaadaga avuaana vacoi asuusi galamadu ajioopaiña goovai asta aidasi tasai agai tavaagiamu aatama garsaagidaiñdaga. Aliai gaagai isgaaga aatama amoco goovai saagidaiñdaga ismaacala naidi isduaaca Suusi vaida araagiadamicana Suusi duacarada aatama galamadu —astatadai Piduuru.

²³ Amaasi aco vuvaitu gooca. Amoco Osee Barsavasi talagidu mai Justo aagaiña ap. Dai agamai Matia talagidu. ²⁴ Dai aduucai gamamagi:

—Aapi caliodami Diuusi galfooga, cal maata vascatai iibada. Galtalagidañi ismaacala idi valgoocai aco vuusaitu aapi ²⁵ sai balana salicamigada Uudasicaru dai garsoicaliña idi aa duiñdagaga ismaacala garmaa aapi. Agai atDiuusi ootosadacatadai dai dagito gasallicamiga dai ii ami siaaco acatadai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

²⁶ Dai tativi daitu amo tumiñsi tai gamaita Matia. Dai otoma valana abavustaama dan amoco ojootosicami.

2

¹ Aidasi aayi gala siaa duudagai Pentecostesi talagiducada mosamapacaga daraajatadai vaavoitudadami vascatai mapai. ² Tai todian duucai gala caidatu tavaagidaiñdaga apan caiti salascada cavami valardagi dai valsiacatai gigiduli ami quiiyaga siaaco daraajatadai agai. ³ Amaasi gamaasitu amo istumaasi tai maascami dai aipaco daama darai va ismaacala ami daraajatadai. ⁴ Tai divia Diuusi Ibaada dai vascatai vaavoitudadami amadu daaca agai tai agai ganaagacai ñiño ama maa ñiooqui. Vascatai ñiño amo ñiooqui ismaacala maimaatacatadai ismaacala maa Diuusi Ibaada.

⁵ Aidala Jerusaleenaga oidacatadai judidu valsi apadaga dai maiamo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Aidasi cal agai isgal caidatu gampagi ami siaaco daraajatadai vaavoitudadami dai mitala isducatai gantatalagituagi calcatai islamadutai ñioocai ñiooquidacada. ⁷ Dai vascatai vupuiurutuan tada dai aipaco ganaagidi:

—Goovai ismaacada pomaa ñioocai arGalileeaga oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama ammadutai caa lagi garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiaindaaga, dai Meediaindaaga, dai Elamaindaaga, dai Mesapotaamiaindaaga, dai Judeeindaaga, dai Capadusiaindaaga, dai Poontoaindaaga, dai Aasiaindaaga, ¹⁰ dai Filijiaindaaga, dai Panfiliaindaaga, dai Ejiipituaindaaga, dai ammapacagaaindaaga Apilica vaasofiomaiindaaga Sirefi. Tami daraaja amoco Romaiindaaga ara dai amoco arjudidiu vaavoitudaitai vaavoidaragada arjudidiu dai aa gia arjudidiu dadada cascada arjudidiu goovai. ¹¹ Tami daraaja ara oodami Carataiindaaga, dai Araaviaiindaaga dai vaascatai aatama caa isgarñiooquicada aagai gocacali istumaasi gagarducami istumaasi lagi Diuusi ivueeyi —ascaiti arjudidiu ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istuisi aradu i gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alia navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti aoodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva abaiivustaama dan gooca oootosicami taida arPiiduru gagara ñioo daida itadai:

—Judeeaga oidacami ammadu vaascatai ismaacada Jerusaleenaga oidaga maatavurai aapima idi dai calagavar caaca ismaacada ganaagida inaagai aana. ¹⁵ Aatama maitarनावaacoidada masducatai gantatalagitoi aapima. Tami oidacami mainavaacorai aiqui quiaamoco tuustaaaga. ¹⁶ Idi aragai ismaacada aagidi jeelicaru gagaagui aaduñicaru. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacata dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitaai oidigi divimu giñbadaga dai ammadu daacamu vaasi oodami aipaco oidacami.

Vaasi ganmaamara ñiooquimu aana giñvaataraga.

Dai ganmaamara cacalli talgimu mui naana maasi istumaasi mainaidi aa oodami.

Dai ñiooquida inagai aana acacalliocoidada coosigadaga.

¹⁸ Amaasi ootosamu aana giñbadaga vai ammadu daacana giñpipiooñiga.

Siagai ñiooquimu aana giñvaataraga.

¹⁹ Tacavi tavaagiana gantagidamu aana mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantagidamu aana mui naana maasi aragai ammadu tai, ammadu gapi cuubusi dai poduucai maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moaragai gaduufimu dai gooquiaga aimu istuigaco diva agai ataanadami.

Dai vaascatai sias duutuada agai.

²¹ Amaasi vaascatai ismaacada giñdaanadagi calagacaga vuvaidamu aana”, ascaiti Diuusi.

Ascaiti Joelicaru.

²² Caacavurai aapima judidiu ismaacada ganaagida inagai aana. Suusi arNasareetaga oidacamatadai dai agai aramo cali ismaacada maa Diuusi gaa guvucadagai saida iduuna mui naana maasi gagarducami aapima ganvuitapi dai idi maasicada Diuusi gantalagi isotoo arSuusi. Vaasi imaasi caa maata aapima. ²³ Vaascaga aidamasi gantalagi arSuusi maisatugai aapima dai talagi acacalli ismaacada maisaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gatajai aapima muaragai. Vaasi imaasi camaatacata dai Diuusi. Lagi agai capomaasi gatagito aiqui abiaadaga sai poduucai araduuna.

²⁴ Agai vaa Diuusi apamu duaacali arSuusi. Tomali amo istumaasi maitistui

⁴³ Daid_Δ ivuaadana lojootosicami mui naana maasi g_Δgarducami vai v_{ΔΔ}scatai duduaadicuiña. ⁴⁴ Dai v_{ΔΔ}scatai ismaac_{ΔΔ}Δ vaavoitudaitadai s_{ΔΔ}lic_{ΔΔ}Δ c_{ΔΔ}ga g_Δnuraavacatadai dai amapai viaacatadai g_Δnvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña g_Δnvustuidaga dai atumiñsi r_Δv_{ΔΔ}scatai v_{ΔΔ}tar_Δcana. Isamaadutai vaamioma t_Δgitocagi vaamioma maacaiña agai. ⁴⁶ Dai v_{ΔΔ}scatai g_Δnpaidiña ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu. Dai amapai gacuaadana quiqui_{ΔΔ}Δ baigan_Δliarac_{ΔΔ}Δ dai tomali amoco maivaamioma gaduc_{ΔΔ}Δ g_{ΔΔ}lidiña. ⁴⁷ Dai v_{ΔΔ}scatai siaa duutudaiña Diuusi dai v_{ΔΔ}scatai oodami c_{ΔΔ}gac_{ΔΔ}Δ n_Δlidiña dai v_{ΔΔ}scatai ampaidimi Diuusi ismaac_{ΔΔ}Δ c_{ΔΔ}gac_{ΔΔ}Δ vuvaidimi amadu agai ismaac_{ΔΔ}Δ cavaavoitudai.

3

¹ Amo imidagai coi g_{ΔΔ}saco tasai t_{ΔΔ}aidimitadai Piiduru amadu Vuaana amapai ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña agai. ² V_{ΔΔ}scatai ami dada_Δjiña amo c_{ΔΔ}li. Agai maitistutuidiña isaimardagi poducuai vuusai agai. Ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu b_{ΔΔ} ajiopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña c_{ΔΔ} tiodic_{ΔΔ}Δ t_{ΔΔ}g_Δducana sai gataaniña tumiñsi oidicami ismaac_{ΔΔ}Δ vaapaquidagi ami. ³ Aidasi t_{ΔΔ} ac_{ΔΔ}li soimaac_{ΔΔ}Δ amadu amadu v_{ΔΔ}scatai aidasi vaapaquia agaitadai agai ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu tai amo oidicami. ⁴ Amaasi vui n_{ΔΔ}aaava amadu amadu v_{ΔΔ}scatai taid_Δ amadu potatadai:

—G_Δrvid_{ΔΔ}Δ iñ_Δaaava —astatadai.

⁵ Amaasi vui n_{ΔΔ}aaava ac_{ΔΔ}li poliditai isoida agai istumaasi. ⁶ Damos amadu amadu potatadai:

—Maitan viaa tumiñsi v_{ΔΔ}scatai g_Δoidamu aan_Δ istuma viaa. Suusi Cristo ismaac_{ΔΔ}Δ Nasareet_{ΔΔ}Δ oidacatadai guvucadad_{ΔΔ}Δ c_Δquivañi dai aimarda —astatadai amadu.

⁷ Amaasi bai amadu amadu novida s_{ΔΔ}lisa pad_{ΔΔ}Δ dai vañigi. Tai bovas_{ΔΔ}Δ gupucatu ac_{ΔΔ}soda amadu t_{ΔΔ}aan_Δsigada. ⁸ Amaasi taca tual daa agai dai c_Δquiva. Dai g_{ΔΔ}agacai aimarai dai vaa ag_{ΔΔ} amadu ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu. Dai tuali dadaimi. Dai alia c_{ΔΔ}ga ñioocai Diuusi vui. ⁹ Dai can_Δiditai v_{ΔΔ}scatai iscaimarai dai c_{ΔΔ}ga ñioocai Diuusi vui alia duduaadimu, ¹⁰ dai camait_{ΔΔ} isducatai g_Δntat_{ΔΔ}g_Δtuagi tomali ist_Δiyagi n_Δiditai iscadueeyi ac_{ΔΔ}soda. C_{ΔΔ}ga maat_Δcatadai agai is_Δgai t_Δgai vaa ismaac_{ΔΔ}Δ dada_Δjiña daida taan_Δñiña oidicami ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu quitaagiña tiodic_{ΔΔ}Δ.

¹¹ Caduaadacai ac_{ΔΔ}li ismaac_{ΔΔ}Δ maitistutuiditadai isaimardagi mos_{ΔΔ}madu aimaraiña agai amadu amadu v_{ΔΔ}scatai. Dai v_{ΔΔ}scatai oodami camait_{ΔΔ} istumaasi g_Δntat_{ΔΔ}g_Δtuagi dai voopoi ami ag_{ΔΔ} quiupaigad_{ΔΔ}Δ judidíu siaoco Solomoiñi portaaligada t_{ΔΔ}gidu. ¹² Dai t_{ΔΔ}gacai amadu amadu potatadai:

—Aapim_Δ judidíu, ¿tuimasi g_Δrn_Δidi ducami isaat_{ΔΔ}Δ ag_Δ duaidamudai idi c_{ΔΔ}li dai imitu g_Δgvucadagac_{ΔΔ}Δ si_{ΔΔ} c_{ΔΔ} tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadad_{ΔΔ}Δ atdueeyi idi c_{ΔΔ}li. Diuusi maa gamara Suusi daasicami ismaac_{ΔΔ}Δ vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diuusi r_ΔDiuusigad_{ΔΔ}Δ ai_{ΔΔ} g_Δraduñi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu. Dai Suusi r_Δgai vaa ismaac_{ΔΔ}Δ t_{ΔΔ}gi aapim_Δ dudunucami. Dai aidasi dag_Δitua agaitadai Pilaato amadu mosgajiaad_{ΔΔ}Δ vipieeyi aapim_Δ. ¹⁴ Maiaagidi

aapim_Λ isdagitomudai _Λgai ismaac_Λda_Λ ca_{ΛΛ} tuiga dai mait_Λrg_Λapi_Λr caatacam_Λ baiyoma aagidi aapim_Λ isdagitua _Λgai _Λmo gamuaacami. ¹⁵ Poduucai muaa aapim_Λ ismaac_Λda_Λ gamaacai ib_Λdagai utudui. Taid_Λ Diuusi duaacali _Λgai coidad_Λ saagidaif_Λnda_Λra_Λ, va_Λasia_Λcatai idi aat_Λma_Λ daraaja naijadami. ¹⁶ _Λgai vaa Suusi guvucadada_Λca_Λ bai guvucadagai idi ca_Λli ismaac_Λda_Λ naidi dai maata aapim_Λ. Vaavoitudai aat_Λma_Λ dai idi ca_Λli Suusi guvucadada_Λra_Λ casc_Λda cac_Λga dueeyi goovai. Can_Λidi aapim_Λ iscadueeyi.

¹⁷ Gi_Λnaadufi judidiu ca_Λga maata aana isaapim_Λ _Λmadu ganbait_Λguucacamiga muaa _ΛSuusi maic_Λga maatacatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidui Diuusi ismaac_Λda_Λ _Λquiacoga _Λgai fi_Λiooquituldiadamigada. _Λgai vaa aagaitadai isali_Λ soimaa taata agaitadai _ΛCristo. ¹⁹ Casc_Λda_Λ ama duucaia_Λvar gant_Λta_Λgito aapim_Λ dai aagoav_Λr suuligi gosoimaa voyiaif_Λnda_Λra_Λ. Vaavoitudavurai Diuusi vai _Λgai ganoig_Λldana va_Λsi gansoimaascamiga amaasi ca_Λliodami Diuusi baig_Λna_Λliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diuusi Suusi _Λpamu. _Λgai vaa _ΛrCristo ismaac_Λda_Λ _Λquiacoga _Λco vuusaitu Diuusi aapim_Λ gan_Λva_Λta_Λra. ²¹ Va_Λscara_Λ tavaagiara viimu Suusi Cristo asta sia_Λscada_Λ baidui Diuusi va_Λasia_Λcatai istumaasi isducatai aagaitadai _Λquiacoga _Λfi_Λiooquituldiadamigada ismaac_Λda_Λ _Λgi _Λgai _Λco vuvaitu. ²² Poduucai tudu _Λquiacoga pot_Λta_Λdai Moseesacaru garaadufi_Λcaru; “Ootosamu Diuusi _Λmo fi_Λiooquituldiadami aapim_Λ gan_Λva_Λta_Λra va_Λscatai aapim_Λ g_Λnaadunuma saagidaif_Λnda_Λra_Λ poduucai isducatai gi_Λootoi _Λgai aana. _Λgiadavurai va_Λasia_Λcatai istumaasi _Λgai g_Λnaagiadagi. ²³ Va_Λscatai ismaac_Λda_Λ mai_Λgidi Diuusi fi_Λiooquituldiadamigada ug_Λtitudamu Diuusi dai _Λco vuvaidamu judidiu saagidaif_Λnda_Λra_Λ”, ast_Λta_Λdai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu va_Λsi Diuusi fi_Λiooquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagi istumaasi daivu_Λnia agaitadai sivi. ²⁵ Aapim_Λ arcajitudada va_Λsi Diuusi fi_Λiooquituldiadamigada. Dai va_Λsi _Λfi_Λiooqui ismaac_Λda_Λ ootoi Diuusi g_Λfi_Λiooquituldiadamigac_Λda_Λ araapim_Λ gan_Λva_Λta_Λra. Dai va_Λsi istumaasi ismaac_Λda_Λ Diuusi baidui g_Λnaadufi_Λcaru _Λmadu araapim_Λ gan_Λva_Λta_Λra. Dai asta ismaac_Λda_Λ aagidi Diuusi garadu_Λni Avraa_Λfi_Λcaru aidasi pot_Λta_Λdai: “Aana bai_Λna_Λliatudamu va_Λsi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajudagac_Λda_Λ”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gamara _Λrpaga ganootosi aapim_Λ sai baig_Λna_Λliatudana masai aapim_Λ camaisoimaasi ivuaadana —ast_Λta_Λdai Piiduru.

4

¹ Quiaa fi_Λiooquiditadai _ΛPiiduru _Λmadu _ΛVuaana _Λoodami tai dada _Λpapaali judidiu _Λmadu _Λbait_Λca_Λac_Λamigada _Λg_Λli quiuupia_Λra sandaaru _Λmadu _Λasaduseo. _Λasaduseo _Λra_Λgai ismaac_Λda_Λ mai_Λvaavoitudai duaacaragai. ² Dai alia baaco va_Λscatai mamaat_Λtulditai _ΛPiiduru _Λmadu _ΛVuaana _Λoodami isduaacarad_Λca_Λda_Λ _ΛSuusi camaata va_Λscatai isoidaga duaacaragai coidada va_Λta_Λra. ³ Amaasi vui _Λgai _ΛPiiduru _Λmadu _ΛVuaana dai casi _Λrurunococatadai dai camaia_Λcatadai uru_Λni isbai du_Λniagi dudunucami_Λra_Λ casc_Λda_Λ cuu _Λgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai _Λgai ismaac_Λda_Λ gant_Λgito ca_Λ _Λfi_Λiooqui vaavoitu. Va_Λsi ismaac_Λda_Λ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi go_Λla cac_Λli.

⁵ Dai siaadiqui ganampagi Jerusaleen_Λra_Λ va_Λsi adudunucamigada _Λjudidiu _Λmadu _Λpipiscali _Λmadu amamaat_Λtuldiadami Diuusi sa_Λlicamigada. ⁶ Dai ami daacatai _Λrp_Λ Aanasai bait_Λca_Λac_Λamigada papaali, judidiu _Λmadu Caifasi, _Λmadu Vuaana, _Λmadu Alijand_Λro, _Λmadu va_Λsi ismaac_Λda_Λ

araduñda abaitaacamigad papaali. ⁷ Dai vai aPiiduru amadu avuaana dai raana tuutui dai cacai:

—¿Tuma guvucadagaicada dai voora sallicamigadacada ivueeyi aapima gomaasi? —astadai agai.

⁸ Amaasi Diuusi Ibada amadu daecatadai aPiiduru taida aPiiduru itadai:

—Dudunucamigad dai pipiscaligad judidú ⁹ sivi casi gartacacai aapima isducatai cagacaga vuusai idi calli cocoad dai isducatai dueeyi goovai.

¹⁰ Aapima ganvuitapi aagamu aatama vai maana vascatai Isireliara oidacami. Idi calli vascatai aapima ganvuitapi caaca caduaadacatai Suusi Cristo guvucadadacada. Agai aragai vaa ismaacada Nasareetara oidacataidai dai aapima siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidada saagidañdara. ¹¹ ASuusi aran ducami lodai ismaacada sioma gaagai amo vaaqui vatarai dai aapima aran ducami abaabaquitadami ismaacada gajiaadara viaa lodai.

¹² Diuusi ootoi ASuusi Cristo oidi daama sai lagi agai viacana guvucadagai iscagacaga vuviaadagi vvasi oodami oidi daama oidacami. Maitiipu amai vvasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscagacaga vuviaadagi oodami —astadai aPiiduru.

¹³ Amaasi ta adudunucami aPiiduru amadu avuaana dai maata ta isacacalli maitavapi daraiva oojiaara dai maitarmamaatatuldiadami dai vascaga maiduduadimu ñiño. Daida adudunucami maita istumaasi gantatagituagi. Dai amaasi maata ta sidi aragai ismaacada amadu ajiopaiña ASuusi. ¹⁴ Dai calli ismaacada cadueeitadai ami amadu caacataidai aPiiduru amadu avuaana cascada maitistutuidadai adudunucami isvuidara ñioocada tomali amo ñiooqui. ¹⁵ Daida adudunucami lagi gaataga lidadadai cascada ootoi lojootosicami sai vuvaacana ampaidaragaiñdara, ¹⁶ daida icaiti:

—¿Taduuna gocacalli? Ca maata vascatai Jerusaleenara oidacami sida idui gocacalli idi istumaasi gducami dai maitistutuidi aatama ispotaiyagi ismaitarvaavoi. ¹⁷ Abaacatamu aatama vai sivi abiaadara camaiaagidiña goovai tomali amaadutai istumaasi ivuaadana ASuusi dai istumaasi gamamaatuldina agai vai camaivaamioma aipaco imana idi maasi —ascaiti adudunucami.

¹⁸ Amaasi vai adudunucami aPiiduru amadu avuaana dai aagidi sai camaiaagidiña istumaasi ivuaadana ASuusi dai mamaatuldina. ¹⁹ Damos aaronagi aPiiduru amadu avuaana daida itadai:

—¿Tuma tatagitoi aapima baisi arcagai Diuusi vatarai isganagida aatama aapima dai maalgidagi Diuusi? ²⁰ Mosmaibaiga ismaiaaga aatama tastuma naidi aatama dai caa —astadai aPiiduru amadu avuaana.

²¹ Baitoma vvasi aoodami caga ñiño Diuusi vatarai duaadacai cocoad cascada adudunucami alia labaidadai aoodami cascada maitarpanalidi isgaviaarsagi aPiiduru amadu avuaana dai mosalqui dai dagito sai iimana. ²² Calli ismaacada cadueeyi Diuusi guvucadadacada viaacataidai vaamioma isgoo coobai uumigi.

²³ Amaasi cadagitocai agai aPiiduru amadu avuaana agai mosiji mala caa siaaco daraajatadai aaduñda dai vvasi aagidi istadai abaitaguacamigad papaali amadu judidú pipiscali. ²⁴ Aidasi caa agai imaasi vascatai amapi daana Diuusi daida icaiti:

—Garcali odamiga Diuusi, aapiara arDiuusi ismaacada idui tvaagi dai davalrai dai gaa suudagi dai vvasi istumaasi. ²⁵ Gapiooñiga Davicarua agai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vlassi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagitoi loodami mui naana maasi maicacallagaducami?

²⁶ Ararai oidigi daama oidacami lammadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi lammadu Cristogad.

²⁷ Sallicala arvaavoi istanai Jerusaleenala ganampagi Erodasi lammadu Ponso Pilaato lammadu judidiu dai aa ismaacada maitajudidiu dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai lco vuusaitu aapi garDiuusiga. ²⁸ Gomaasicada idui agai vassiacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga sipaduñiagi. ²⁹ Sivi gargaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmaacani aatama gapipioñiga guvucadagai tatai ñioocadagi gañiooqui maisiu duaadimudacada. ³⁰ Dai duduaaididagi lcoococoidada gaguvucadagacada daida ivuaadagi istumaasi gaggarducami gamara Suusi guvucadadacada. Agai vaa Suusi argalaco vuusaida aapi —ascaiti laaduñda vaavoitudadami.

³¹ Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aqui siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibada vascatai lammadu dai poduucai maiduduaadicuitai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

³² Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vascatai viaacata dai amo tagitoidagai. Dai vascatai mapai viaacata dai ganvustuidaga cascada tomali amaadutai maiagaiña sigai artuidada amo istumaasi. ³³ Vascatai lojootosicami apiaagaiña sioma guvucadagaicada Suusi duacaragada vai Diuusi callagacala naidiña vascatai. ³⁴⁻³⁵ Vascatai ismaacada viaacata dai dadavara isbaabaqui lara gaagaraiña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai lojootosicami atumiñsi. Atumiñsi avvascatai vavalaracana. Ismaadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vascatai viaacata istumaasi tagito. ³⁶ Dai ami agai lammadu daacata dai amo calli Levícaru cajiudad agai Osee tagiducatadai. Agai arSipiliara vuusaicami. Taida lojootosicami Bernabé tatai ismaacada itaiya alidi amo bailiatudadami. ³⁷ Agai gagaara amo davara ismaacada viaacata dai vaaapi atumiñsi lojootosicami.

5

¹ Dai ami daacata dai lara amai calli Ananiiasi tagiducami dai Safira tagiducatadai ooñigada. Dai vagoocatai viaacata dai agai amo davara dai gagaara. ² Calli aa maa atumiñsi lojootosicami ducami iscavassi tagidamudai dai viidada viaa lagi gavallara. Dai ooñigada maacata dai lara. ³ Amaasi itai Piiduru:

—¿Ananiiasi tuiyasi dagito isvaquiagi adiaavora gaibdagala dai gyaatagitu Diuusi Ibada vui? Aapi aa viaa tumiñsi lagi gavallara masmaacada gaa namaqui gadavarragacada. ⁴ ¿Maitisi arvaavoi isaapi argatuidacata dai davara? Dai aidarsi gagaara davara ¿maitisi arvaavoi isaapi argatuidacata dai atumiñsi? ¿Tuiyasi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astadai Piiduru.

⁵ Mosca Ananiiasi gomaasi dai muucatai gai. Dai vascatai ismaacada mai gomaasi sallicala duduaadimu. ⁶ Amaasi dada amoco gacalla dai calla biisa amuuquiada dai balai dai yaasa.

⁷ Vaica oracada vaa Ananiiasi ooñigada maimaacatai agai istumaasi aradi cunaadacada. ⁸ Taida Piiduru itadai:

—Giñaagidañi, ¿acaquicada msgagaara davara? —astadai Piiduru.

—Aja, acaaquicada —astadai oooqui.

⁹ Amaasi Piiduru itadai:

—¿Tuimasi pomaasi gantagito aapim isyaatagidagi Diusi Ibada? Qui-digainda iimasi ismaacada baaacai dai yaasa gacuna. Dai sivi aapi gabalquia agai ara —astadai Piiduru.

¹⁰ Tai agai otoma muu dai acasoda abaana gai agai Piiduru. Amaasi vaapa agagali dai tal oooqui muuquidai dai vuusaitu dai mal yaasa cunada abaana. ¹¹ Tai alia duduaadimu vaavoitudadami amadu vascatai ismaacada mai gomaasi.

¹² Mui istumaasi garducami ivuaadana oojootosicami oodami saagida dai vascatai gampagi ami aga quiuupiaru siaaco Salomoni portaaligada tagidu. ¹³ Tomasi tomali amaadutai maitaliditadai isgampadagi vaavoitudadami amadu vascaru calga hioocaitadai agai vataru. ¹⁴ Muidutai calali amadu oooqui vaavoitu isSuusi Cristo arcalgacaru vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu oodami cococoidada caayana dai vopocariaru tuua dai vapaacosiaru sai siuu duucu daivuniagi Piiduru sai tomasi mosacaasi acagida ana tomasi amaadutai daama. ¹⁶ Vasi miimianai aali quiquiainda daivimi muidutai Jerusalemu vuucati cococoidada amadu aa ismaacada alia soimaa taatamituldi Diaavora tataañicaruda tai vascatai dudueyi Diusi guvucadacada.

¹⁷ Amaasi abaitacaacamigada papaali judidu amadu vasi asaduseo ismaacada uraavacatadai abaitacaacamigada papaali vui baaco oojootosicami. ¹⁸ Dai vui agai dai maamaisa. ¹⁹ Damos tucaru divia amo Diusi taañicaruda dai cuucupico cuucuparagada amaisarui dai vuvaitu oojootosicami daid itadai:

²⁰ —Imivurai dai aga quiuupaigadaru judidu guuquiva dai ami agida oodami isducatai istutuidi agai isoidacagi vascaru Diusi amadu —astadai.

²¹ Amaasi cacai oojootosicami imaasi, siaadiqui lqui vaapa aga quiuupaigadaru judidu dai agidi oodami Diusi hiooquida.

Vaida abaitacaacamigada papaali amadu ismaacada uraavacatadai poliditadai isquiaa maisacariaru daraajatadai oojootosicami cascada mpagi agai vaamioma talaanadami. Agai arpipiscali judidu. Dai gooquiaru ootoi sandaaru sai vuaapana maisacaruinda oojootosicami. ²² Aidasi aayi asandaaru maisacariaru mitala oojootosicami, ²³ dai apamu aa suuli dai mal potadai:

—Caga cuucupi vasi cuucuparagada amaisarui dai vuidaru guuca asandaaru dai nuucada. Amaasi cupioco agai tatai tomali amoco mitala tuucavi —astadai asandaaru.

²⁴ Amaasi cacai imaasi abaitacaacamigada aga quiuupiaru sandaaru amadu abaitacaacamigada papaali judidu amadu aa papaali talaanadami apaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istumaasi daivunia agai vasi gomaasicada? —ascaiti.

²⁵ Tai amaasi divia amo cali dai potadai:

—Calcali ismaacada maamaisa aapim aga quiuupaigadaru judidu guucacatai mamaatuldi oodami —astadai cali.

²⁶ Amaasi ii abaitacaacamigada aga quiuupiaru sandaaru amadu sandaaru dai vuaa. Damos alia labaliditadai asandaaru oodami ismaicarsagi

Agai cascada maisoi vuimi lojootosicami. ²⁷ Amaasi vuaa dai vuitapi tutui lavaamioma talaanadami taida abaitacaacamigada papaali judidiu potatadai:

²⁸ —Sallica da gandai aatama masai camaitaagidiña Suusi Cristo mamaatuldaragada. ¿Mostuma dai aapima? Camaatatuli aapima vaasi Jerusaleenaga oidacami ganmamaatuldaraga. Dai aatama gapiaga garsusuuligai gamuaatudacai acali ismaacada Suusi aagai aapima —astatadai abaitacaacami.

²⁹ Amaasi aPiiduru amadu aa ojootosicami ismaacada oi aga quiuupi-aiñdaga ñiño daida itatadai:

—Alia gaagai isagida aatama Diuusi apaga sioodami. ³⁰ Aatama quiaa vaavoitudai garaaduñicaru Diuusigada. Agai apamu duaacali aSuusi. ASuusi aragai ismaacada gatajai aapima curusiaba siisaragai dai muaragai. ³¹ Tai lavaagiamu vañigi Diuusi aSuusi dai sallaia padaga dai saida artalaanadamicana daida acagacaga vuviadamicana vaid istuidana aatama judidiu isama duuca gartatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucari garoigaldamu Diuusi garsoimaascamiga. ³² Dai vaasi imaasi arnadjadami aatama amadu Diuusi Ibadada ismaacada ootoi Diuusi sai vaascatai amadu daacana ismaacada agiditai caa —astatadai aPiiduru.

³³ Amaasi caacai aga gomaasi alia baacoi dai cooda aliditadai. ³⁴ Amaasi caquiva amo sonaga caaacami Gamalieli tagiducami. Agai agamo fariseo daida armamaatuldiadami Diuusi sallamicagada. Dai vaasi aoodami alia siaa duutudaiña. Dai agai gatajai masai vuvaidana laachi lojootosicami.

³⁵ Dai otoma potatadai agai aga talaanadami:

—Giñaduñi, aatama arjudidiu, gantagitorar naida masduñiagi gocacali.

³⁶ Gantagitorurai aapima catlavari apadi isoidacatadai amo cali Teudasi tagiducami. Dai pocaitadai saida agamo cali gva guvucadagai viaacami tai oi maaco sientocacali. Matai muua. Tai vaascatai ismaacada oidatucitadai vaasi aipaco iji. Dai vaasi ugidagai. ³⁷ Dai gooquiaga aidasi gatajai aga talaanadami acaldaragai oodami oidacatadai ama cali Uudasi tagiducami agai arGalileaga oidamicatadai. Tai muidutai oi. Matai muua arpa. Dai vaascatai ismaacada oidatucitadai aipaco iji. ³⁸ Cascada aana anganaagidi masai dagitona idi cacali. Maitavar oiñiada. Siaduñiada gomaasi agamo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vaasi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduñiada gomaasi agamo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadaga istuidacai ugititudana aapima. Gantagitorar naida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascati Gamalieli.

⁴⁰ Tai vaascatai bai aa isducatai agidi aGamalieli. Amaasi vai agai lojootosicami. Dai gvaiaacarai sai camavaamioma ñioocaiña Suusi vaataga. Dai gooquiaga dagito sai iimana. ⁴¹ Lojootosicami vuvaacacai vuitapiaiñdaga vaamioma talaanadami baiganliatugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi agai gaaagiditai aSuusi mamaatuldaragada. ⁴² Dai vaas tsai gamamaatuldiña agaa quiuupaigadaga judidiu dai quiiquiaga dai gaaagidiña isSuusi Cristo aragai ismaacada Diuusi aco vuusaitu saida acagacaga vuviadamicana.

6

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi vaavoitudadami dai agai ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida agidi lojootosicami sai agai ismaacada ñioocaitadai judidiu ñiooquida maicaga oidi cuaadagai avipiudu

giliego gataacogiditai cuaadagai vΛΛS tasai. ² TaidΛ abavustaama dan gooca ojootosicami aagidi Λvaavoitudadami sai ganΛmpaidana dai potΛtadai:

—Maitaaagai isdagitocai gaaagiada aatΛMΛ Diuusi ñiooquida, cascΛΔ maitistutuidi aatΛMΛ isgΛntaacogiadagi cuaadagai. ³ CascΛΔ garaaduñi, gaa-gavurai aapimΛ cuvaracami cΛcΛli gansaagidiñidΛΓΛ ismaacΛΔ sastuduga dai Λgriadagi Diuusi IbΛadΛ dai vΛascatai siaa duutuadagi dai nuucatulda idi aa duñidagai. ⁴ AatΛMΛ apiagamamadada ragai dai apiagamamaatΛtuldida ragai Diuusi ñiooquida —astΛtadai Λgai.

⁵ Tai vΛascatai bai aa dai ñaidacai Λco vuusaitu Tiivañi Λgai alia cΛga vaavoitudai dai Λgidi Diuusi IbΛadΛ Λmadu Piili, Λmadu Porocoro, Λmadu Nicanoro, Λmadu Tiimoñi, Λmadu Parameenasi, Λmadu Micuraasi Λmo cΛli AntioquiΛΓΛ oidacami ismaacΛΔ Λquioma vaavoitudaiña judidiu vaavoidaragadΛ dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ MΛtai vΛascatai vaidacai siaaco daraajatadai Λojootosicami tai Λgai gamamaagi dai daama darai gΛnnoonovi.

⁷ Dai vΛasi aipaco ii Diuusi ñiooquida. JerusaleenΛΓΛ vaamioma muidaimi Λvaavoitudadami dai muidutai Λpapaali judidiu vaavoitu ΛpΛ.

⁸ Tiivañi arΛmo cΛli ismaacΛΔ Diuusi cΛgacarΛ ñaiditadai. Dai Λgai viaacatadai guvucadadΛ Diuusi IbΛadΛ. CascΛΔ ivuaadana Λgai mui naana maasi gΛgΛrducami Λoodami saagida. ⁹ Amaasi dada Λmoco cΛcΛli Λmo judidiu quiuupaigadañidΛΓΛ. Λquiupai ΛcΛcΛli vΛataracatadai ismaacΛΔ Λquioma aa oodami gansosoiga duucaia viaacana dai sivi camosajioopaitadai Λgai, dai aa SireñiañidΛΓΛ, dai AlijandariñidΛΓΛ dai SilisiañidΛΓΛ, dai AasiañidΛΓΛ dai alia ñiñio ΛTiivañi vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maatΛdagaicΛΔ ismaacΛΔ maa Diuusi IbΛadΛ, cascΔ camaitistutuiditadai Λgaa isvaamioma vuidΛΓΛ suuligiagi. ¹¹ Amaasi Λgaa aa namΛqui aa sai potΛna sai caΛ Λgai isTiivañi soimaa ñioocai Moseesacaru mamaatΛtuldaragadΛ vui dai Diuusi vui. ¹² Dai poduucai sisiolitu Λgai Λoodami Λmadu Λpipiscali, Λmadu ΛmamaatΛtuldidiadami Diuusi sΛlicamigadΛ. Dai vΛascatai vuidΛΓΛ suuli ΛTiivañi. Dai bai. Dai bΛacai Λvaamioma tΛtaanΛdamigadΛ Λjudidiu vuidΛΓΛ. ¹³ Amaasi Λpapa gaa Λgai aa yaatavogami saidΛ itΛna:

—Idi cΛli vΛascarΛ vui ñioocaiña ΛgΛΛ quiuupai siaaco siaa duutudai aatΛMΛ Diuusi. Dai vΛascarΛ vuidΛΓΛ caatΛcana Moseesacaru sΛlicamigadΛ.

¹⁴ Caatata aatΛMΛ iscaiti Tiivañi sai ΛSuusi ismaacΛΔ NasareetΛΓΛ oida-catadai daituda agaitadai ΛgΛΛ quiuupai. Dai gArmaatΛtulda lididi Λmamaasi vaavoidaragai ismaacΛΔ maipΛ maasi ismaacΛΔ gArvii Moseesacaru —ascaiti Λyaatavogami.

¹⁵ Amaasi ΛtΛtaanΛdami Λmadu vΛascatai ismaacΛΔ ami daraajatadai tΛgacai ΛTiivañi gantΛgito tΛΛ isapa maasi vuivasadΛ Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ.

7

¹ Amaasi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidiu itΛtadai ΛTiivañi:

—¿Baisi arvaavoi vΛasiΛcatai imaasi? —astΛtadai.

² Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtadai:

—CΛga baigiñΛliaracΛΔ gΛnnΛidi aanΛ aapimΛ giñaduñi Λmadu tΛtaanΛdami. GiñcΛcavurai. Diuusi gArroga arΛgai ismaacΛΔ vaamioma vΛaΛ guvucadagai isomali Λmo Λmai. Dai gΛmaasitu gAraduñi Avraañicaru vuitapi aidΛsi quiaa oidacatadai Λgai MesopotaamiΛΓΛ aidΛsi maiquiaa

ii agai Araanamu dai m^{aa}ca oidaca agai. ³ Dai pot^{at}adai: “Dagitoñi gad^{av}araga ^{aa}madu v^{aa}si ga^{aa}duñi dai imi nai aana gat^{aa}gidana oidigi pasiaaco oidacagi”, astat^{aa}dai Diuusi ^{av}raañi^{caru}. ⁴ Taid^{aa} ^{av}raañi vuusaid^{aa} Calideeaⁱⁿda^{aa} dai ii Araanamu dai ami oidaca agai. Tai gooqui^{aa} muuid^{aa} oogada. Tai vuua Diuusi ^{av}raañi tami idi d^{av}araga siaaco oidaga aapima sivi. ⁵ Dai maioi tomalaachi d^{av}arai tami tomali siaaco caisa agai. Dai v^{aa}scara caagiditadai Diuusi isoida agai. Sai sia^{aa}scad^{aa} muquiaa agai said^{aa} arcajitud^{aa} v^{aa}taraca agai. Aid^{aa} ^{av}raañi maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai agidi ^{aa}ra Diuusi ^{av}raañi sai cajiudad^{aa} oidaca agai m^{aa}casd^{aa}ra oidacami duucaí gad^{av}aragana dai sai soiduucal oidaca agai dai m^{aa}sai soiduucal najada agai agai maaco siento uumigi. ⁷ Dai pot^{at}adai Diuusi ^{aa}ra: “Soimaa taatatuldamu aana agai ismaac^{aa}da t^{aa}aña agai aa dui^{aa}dagai gansosoiga duucaí dai gooqui^{aa} vuvaaquimu ga^{aa}cajudaga abiaad^{aa} dai giñsaa duutuadamu agai idi d^{av}araga”, ast^{aa}tadai Diuusi. ⁸ Diuusi baidui ^{aa}mo ñooqui ^{av}raañi^{caru} ^{aa}madu. Dai t^{aa}jai sai iquiti^{aa}na gat^{aa}uucuga dai poduucal tagitocana ismaac^{aa}da agidi Diuusi. Casc^{aa}da aid^{aa}si vuusai Isaacaru ^{av}raañi^{caru} marad^{aa} bo mamacova tasaic^{aa}da poduucal iquiti^{aa} ^{av}raañi^{caru} Isaa ^{aa}ra, dai poduucal idui ^{aa}ra Isaacaru gamara Jacocar^{aa} dai Jacocar^{aa} podui ^{aa}ra ^{aa}baivustaama dan gooca g^{aa}maamara ismaac^{aa}da^{aa}in^{aa}da^{aa} vuvaaja v^{aa}si judidíu.

⁹ Garaduñi Jacocar^{aa} maamarad^{aa} alia ca^{aa}ldai g^{aa}nsuculi Osee casc^{aa}da gagaali agai ^{aa}Osee aa ca^{aa}ali sib^{aa}ad^{aa}ra oidacami tai agai b^{aa}cai ^{aa}Osee Ejiipitu d^{av}arimu dai gagaali Potifara. ¹⁰ Dai agai alia soimaa taatamituldí^{aa} ^{aa}Osee dai maisa. Dai v^{aa}scara Diuusi ^{aa}madu daacatadai ^{aa}Osee dai ca^{aa}gaca^{aa} vuusaitu maisacaru^{aa}in^{aa}da^{aa}, dai maa saituducami tagitoidagai. Paraoñi ca^{aa}gaca^{aa} na^{aa}iditadai ^{aa}Osee, Diuusi poduucal ip^{aa}li casc^{aa}da. Paraoñi ^{aa}raí Ejiipit^{aa}ra dai dai agai ^{aa}Osee ali mooyi sai soí^{aa}na t^{aa}aan^{aa}ña ami d^{av}araga dai Paraoñi quidi^{aa}ra ^{aa}ra.

¹¹ Amaasi divia ga^{aa} biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipit^{aa}ra oida^{aa}cami ^{aa}madu Canaan^{aa}ra oidacami. Dai garaaduñi^{aa}ra ^{aa}qui oidacami ismaac^{aa}da Canaan^{aa}ra oidacatadai camait^{aa}gaitadai istumaa ugiagi. ¹² Aid^{aa}si maí Jacocar^{aa} isoidacatadai taligi Ejiipit^{aa}ra gaamucu ootoi g^{aa}maamara. Agai arg^{aa}ra^{aa}qui aaduñi^{aa}caru. Dai agai tomali ^{aa}mo imidagai maiquiaa ajiopaiña Ejiipituamu. Dai aid^{aa}si t^{aa} agai ^{aa}Osee Ejiipit^{aa}ra maimaí sid^{aa} ^{aa}suculid^{aa}catadai. ¹³ Dai gooqui^{aa} ^{aa}paamu iji agai taida agidi ^{aa}Osee siora^{aa} agai. Dai poduucal maí ^{aa}Paraoñi istuma oodamicatadai ^{aa}Osee. ¹⁴ Amaasi ^{aa}Osee ootoi ñooqui ga^{aa}oga Jaco sai dividana v^{aa}si maamarad^{aa} ^{aa}madu, v^{aa}sic^{aa}da ^{aa}r^{aa}vai coobai dan baivustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵ Poduucal ii Jaco Ejiipit^{aa}ra oidatu. Dai gooqui^{aa} movaasi muu. Dai movaasi coi ^{aa}ra aa garaaduñi^{aa}caru. ¹⁶ Tai gooqui^{aa} ^{aa}cajitudad^{aa} vuucaí g^{aa}naaduñi^{aa}caru ood^{aa} Siqueemamu dai yaasa ^{aa}ajoovai ismaac^{aa}da sav^{aa}ali ^{av}raañi^{aa}caru ^{aa}Amori maamarad^{aa} Siqueem^{aa}ra.

¹⁷ Aid^{aa} tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaac^{aa}da bai duitadai Diuusi ^{av}raañi^{aa}caru ^{aa}madu v^{aa}si ga^{aa}tagitoidacada. Dai ^{aa}judidíu ismaac^{aa}da Ejiipit^{aa}ra oidacatadai alia muidaimi dai sa^{aa}lic^{aa}da muida. ¹⁸ Aid^{aa} utuudama daiva Ejiipit^{aa}ra ^{aa}mo bait^{aa}caacami dai agai maimaat^{aa}catadai ^{aa}Osee. ¹⁹ Dai idi bait^{aa}caacami naana duucaí vupui^{aa}rumada ^{aa}liditadai garaaduñi^{aa}caru dai alia soimaasi ivu^{aa}iditadai dai dadagitoldi ca^{aa}ali maamarad^{aa} d^{aa}ad^{aa}da^{aa}in^{aa}da^{aa} utu vuvaaquiad^{aa} sai coona. ²⁰ Aid^{aa}si gata^{aa}an^{aa}lita^{aa}daí ^{aa}bait^{aa}caacami maica^{aa} tuigac^{aa}da aid^{aa} vuusai Moseesa. Aliducatai abiaad^{aa}ra baig^{aa}ldacai t^{aa} Diuusi. Taid^{aa} ad^{aa}ad^{aa} nuucagi g^{aa}nquii^{aa}ra vaica masaadai. ²¹ Aid^{aa}si caviaacatadai

ΛΔΛΔΛΔΛ isvuusaidagi ΛMoseesa quidiainδΔΓΛ camaitistutuiditai isΛstuagi taidΛ looqui Paraoñi maradΛ bai dai gΛΛli gamara duuca. ²² CascadΛ mamaatΛtuldiña EjiipitΔΓΛ mamaatΛtuldiadami ΛMoseesa vΛΛsi istumaasi mamaatΛcatadai EjiipitΔΓΛ oidacami. Dai cΛΛga maata ñioocai ΛMoseesa dai alia saituduga ΔΔΡΛ.

²³ AidΛsi caviaacatadai ΛMoseesa goo coobai uumigi diviji Δgai Δjudidíu Goosiena, Δgai Δrjudíucataidai ΔΔΡΛ cascadΛ. ²⁴ Dai ami tΛΛ ΛMoseesa Λmo cΛΛli EjiipitΔΓΛ oidacami ismaacadΛ soi vuaadatadai Λmo judíu. Dai soíña Δliditadai ΛMoseesa Δjudíu cascadΛ muua Δgai ΔcΛΛli EjiipitΔΓΛ oidacami tai aduucai aa noragi ismaacadΛ soimaasi ivuaadatadai Δgai. ²⁵ Moseesa poΔliditadai isΔjudidíu camaatΛcatadai isDiuisi ootosa Δgai Δgai sai vuvaidana Δoodami EjiipituaíñΔΓΛ dai vΛΛscΔΓΛ maimaatΛcatadai Δgai. ²⁶ Dai siaadiqui tΛΛ ΛMoseesa gooca judidíu vai aliΔsi gancocoodaitadai dai Δgai baiΔΔliatuda Δlidi cascadΛ itΔtdai: “AapimΛ ΔΓΔmo oodami ¿tuimasi soi gΔnvueeyi?” astatadai. ²⁷ Amaasi Δgai ismaacadΛ soi vueeyi ΔΓΔmai nutuca Moseesa daidΛ itΔtdai: “¿Toora gΔdai aapi tΔaanΔdami duuca dai dunucami duuca aatΔmΛ gΔrvΛΔtΔΓΛ? ²⁸ ¿Giñmuua pasíalidi aana ΔΔΡΛ poduucai pasduucai muua aapi tacavo ΔEjiipitΔΓΛ oidacadΛ?” astatadai. ²⁹ Tai mΛΔidΛ ΛMoseesa caΛcai iscaiti ΔcΛΛli. Dai vuusai EjiipituaíñΔΓΛ dai mΛΔcasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu mΛΔcΔsdΔΓΛ oidacami duuca. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucai goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai Δgiidi siaaco Siñai tΛΔgidu, gamaasitu Λmo Diuisi tΔaañicarudΛ ΛMoseesa vuitapi taiyΔΓΛ ismaacadΛ mΛΔcatadai Λmo uusi iipudΔΓΛ. ³¹ TaidΛ ΛMoseesa maitΛΛ isducatai gatΛgituagi tΛΔgacai gomaasi. Dai aidΛsi miaadΔΓΛ cΔquiva Δgai dai cΛΛgioma nΔida Δgai, caΛ Δgai Diuisi ñiooquidΛ ismaacadΛ itΔtdai: ³² “AanΛΔnΛ ΔrDiuisigadΛ gΛΛΔqui aaduñicaru Δvraañicaru ΔΛmadu ΔIsaacaru ΔΛmadu Jacocarú”, ascaiti Δñiooqui. Amaasi ΛMoseesa gígvuquimi duaadimucai dai camaitΔΔli isvui nΔnΔvagi vaamioma. ³³ TaidΛ Diuisi itΔtdai ΛMoseesa: “Movai pasiaaco cΛΛca aapi godΔvΛΔrai ΔΓΔcovai giñvuusaida cascadΛ uupasañi gΔsusuusaca dai poduucai siaa giñduutuda. ³⁴ Aana cΛΛ maata siΛ soimaa taataca vΛΛsi giñmaamara EjiipitΔΓΛ oidacami, aana caΛ isaijigai Δgai cascadΛ tavai aana dai cΛΛgacΔΓΛ vuvaidai ñΔgai. Imiñi tudu gΔootosamu aana Ejiipituamu”, astatadai Diuisi ñiooquidΛ ΛMoseesa.

³⁵ Tomasi ΛMoseesa aaduñdΛ maicΛΔgacΔΓΛ nΔliditadai ΛMoseesa dai potΔtdai: “¿Toora dunucami dai tΔaanΔdami duuca gΔdai?” astatadai. VΛΛscΔΓΛ Diuisi ootoi ΛMoseesa tΔaanΔdami duuca dai cΛΛgacΔΓΛ vuvadami, poduucai ootosi Δgai ñiooqui gatΛaañicarucadΛ ismaacadΛ gamaasitu ΔtaiyΔΓΛ. ³⁶ Dai Moseesa ΔΓΔgai ismaacadΛ vuvaitu gΔraaduñicaru EjiipituaíñΔΓΛ dai idui mui naana maasi gΔgΔrducami Diuisi guvucadadΛcΔdΛ ami dΔvΛΔríΔΓΛ dai siaaco GΛΛ Suudagi VgicΔΓΛ tΔgidu ΔΔΡΛ dai oidigana ΔΔΡΛ goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi Δgai. ³⁷ Dai ΛMoseesa Δgai daidΛ itΔtdai Δjudidíu: “Diuisi gΔnootosda Δgai Δmoco ismaacadΛ ñioocada Δgai Δgai vΛΔtΔΓΛ ΔΔgi aapimΛ gΔnaadunumΛ saagidaiñdΔΓΛ, poduucai isduuca giñootoi Δgai aana. Dai Δgíadavurai Δgai”, astatadai Moseesa. ³⁸ Dai ΛMoseesa Δgai ismaacadΛ oidigana aimaraitadai ΔΛmadu Δoodami, dai Δgai ñiooqui Diuisi tΔaañicarudΛ Δgiidi SiñaiΔΓΛ dai ΔΛmadu daacatadai gΔraaduñicaru ΔΔΡΛ dai Diuisi aagidi Moseesa ñiooqui sai gΔraagidana isducatai gΔagai isoidaca aatΔmΛ.

³⁹ Δamos gΔraaduñicaru maitipΔli isΔΔgidagi, baiyoma mosgajiaadΔΓΛ vipueeyi Δgai ismaacadΛ mamaatΛtuldi Moseesa dai Δpamu noonogia Δliditadai

Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi itatadai agai Aaróni: “Aatama ipalidi pasgarduiñdagi didiuusi vai garnucadacana aatama maimaata siaaco dui Moseesa ismaacada garvuvaitu Ejiipituaiñdaga”, ascaiti oodami. ⁴¹ Amaasi idui agai amo ali calsi vaaca mara maasi, dai coi vustaagui dai dadasdiña avaca mara ismaacada idui agai dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganliditadai agai agaicada ismaacada idui agai annoonovicada. ⁴² Amaasi Diuusi covai ii agai saagidañdaga, dai dagito sai siaa duutudaiña agai sisiaavugai gaudiuusiga duuca, dai amo Diuusi ñooquituldiadamigada oja iscaiti Diuusi sai pocaiti:

¿Coimasí aapima judidú vustaagui dai giñdasdiña aidasi goo coobai uumigi oidigana ajioopaitadai aapima?

⁴³ Baiyoma baa ajioopaiña aapima gaudiuusiga Moloqui amo icuusi vaaquiar daida idui aapima amo istumaasi amo siaavugai maasi dai Rempañi taltai, agai ardidiuusi ismaacada aapima agi idui dai siaa duutudaiña.

Cascada ganvuvaidamu aana gandavalaragaiñdaga dai ganootosamu malacasi Babilonia baitaqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ Garaaduñicaru viaacatadai oidigana amo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana agai lojoodai caacaparacada ismaacadaga oja Diuusi ismaacada arsalicami. Diuusi tajai Moseesa icuusi vaaqui sai poducaí iduuna isducatai naiditadai agai amai sibacoga siaaco taaqi Diuusi. ⁴⁵ Dai garaaduñicaru vii icuusi vaaqui ismaacada idui Moseesacaru aa goquiarjadioma garaaduñicaru, dai agai ismaacada oiditadai Josue balaticatadai icuusi vaaqui aidasi voopoji agai davaragada aa ama maa ñooacami. Diuusi vuvaitu agai ismaacada ami oidacatadai sai ami oidacana Josue lamadu agaa oodami. Daida icuusi vaaqui movaasi viaacatadai oodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidasi gatjai abaitacaacami Davicaru. ⁴⁶ Diuusi alia calacaga naiditadai Davicaru vaid a Davicaru iduñia liditadai amo vaaqui Diuusi vatar. Graduñi Jacocar vavoiitu Diuusi garoga ara. ⁴⁷ Damos Salomóni agai daida idui Diuusi vaaquida. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacada arabaitacaacami maioidaga quiquiupiar ismaacada ivueeyi oodami. Poducaí isducatai agai Diuusi ñooquituldiadamigada sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ Aanana agai ismaacada taanaí tavaagi dai vaaasi oidigi ara.

¿Maasca agai avaaqui ismaacada giñdaiñda agai aapima?

Aana anmaitagito siaaco giñibastagi.

⁵⁰ ¿Maitansi agi idui aana vaaasi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ Daida Tiivañi apiañioquidi oodami daida itatadai:

—Aapima aasñiñitu ganducami maitalacaidaga aran ducami aapima ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Dai vaascaya vuidaga vatacana aapima Diuusi Ibada aran tuutuiga aapima ganlaqui aduñicaru. ⁵² Garaaduñicaru soimaa taatatu dai asta coi vaaasi Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada laquioma dada dai aagidi Diuusi ñooquida. Agai vaa ñiooquituldiadami aagai isdivia agai acal tuigacada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapima gataagi masai muaana. ⁵³ Diuusi ganaagidi gatataañicarucaida isducatai gaagai masoidacagi mai aapima maiagidi —astatadai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidasi cal oodami imaasi salicada baacoí Tiivañi vui dai calatañdimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi Ibada lamadu daacatadai Tiivañi tai agai tavaagiamu nanaava dai tal Diuusi isvaamioma dadadaci

sitasai dai ΔSuusi sΛΛlisa padΛΓΛ cΛΛca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itΛtΛdai ΔTiivañi Δoodami:

—Dañi nΛidi aanΛ tΛvaagi vai cupioquiñi dai Δgai ismaacΛdΛ viaa Δmo sΛΛlicami sΛΛlisa padΛΓΛ cΛΛca Diuusi —astΛtΛdai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi Δoodami cuu gannaanaca maicaaca aliditai, dai vΛΛscatai gΛgΛΓΛ iññaquimi dai vui voopoi ΔTiivañi ⁵⁸ dai bΛi dai vuusaitu ami JerusaleenañdΛΓΛ dai maicacārai. Dai Δgai ismaacΛdΛ maisai nuucatuli gΛnsosoa Δmo gΛΛli Saulo tΛΛgiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai Δoodami taidΛ ΔTiivañi aduucai daanΛgi ΔSuusi:

—Suusi bΛΛcailiñi giñiibΛdaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooquiΛΓΛ gatootonacΛdΛ caquiva dai gΛgΛΓΛ iñña daidΛ icaiti:

—TΛaanΛdami maiti gΛpiΛΓΛ vuupada gooodami idi soimaascamicΛdΛ —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ DaidΛ ΔSaulo baiaa ΔpΛ mΛsmuaagi ΔTiivañi. Dai aidΛ ΔcΛΓΛ sigΔmuaatu ΔTiivañi ΔJerusaleenΛΓΛ oidacΛdΛ vui suuli Δvaavoitudadami dai soimaa tatatuli. Tai vΛΛsi Δvaavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mosΛcaasi Δojootosicami maiiji abiaadΛΓΛ. ² Dai ΔΛmoco cΛcΛΛli ismaacΛdΛ siaa duutudaitadai Diuusi yaasa ΔTiivañi dai sΛΛlicΛdΛ sosuaañi ΔgaicΛdΛ. ³ VaidΛ ΔSaulo apiasoi vuaadatadai Δvaavoitudadami, dai vΛΛsi quiiquiΛΓΛ vapaacaiña dai tvaimaticatai vuvaidiña cΛcΛΛli dai ooqui gataañiñΛ aliditai maamaisaragai.

⁴ ΔΛmos Δvaavoitudadami ismaacΛdΛ iji JerusaleenañdΛΓΛ tomasiaaco siaaco ajioopaitadai Δgai gaagidimi isSuusi Cristo ΔrcΛΛgacΛΓΛ vuviaadami. ⁵ Amaadutai Δvaavoitudadami Piili tΛΛgiducatadai dai ii ΔmapΛcΛΓΛ Samaalia dΛvΛΛriΛΓΛ. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo ΔrcΛΛgacΛΓΛ vuviaadami. ⁶ VaidΛ Δoodami gΛnΛmpaidiña dai cΛΛga gantΛgito caacana istumaasi aagidiña ΔPiili. Dai nΛidi Δgai ΔpΛ istumaasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛ ivuaadatadai ΔPiili Diuusi guvcadadΛcΛdΛ. ⁷ Muiduntai Δgai ismaacΛdΛ viaacatadai Di-aavora tΛtΛaañicarudΛ duduuaadi ΔPiili vaidΛ ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vuvacañi oodamiñdΛΓΛ iññaquidatani, dai muidutai ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoññiadagi ΔΛmoco gΛnΛΛca siΛpΛ ΔΛmoco gΛncaacaji vΛΛsi duduuaadi Δgai. Dai ΔΛmoco ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isajioopadagi vΛΛsi duduuaadi Δgai. ⁸ Dai poduucani vΛΛsi Δoodami baigΛnΛΛli.

⁹ Dai ami oidacatadai Δmo cΛΛli Simuñi tΛΛgiducami, ismaacΛdΛ ΔΛquiomΛ ΔrcΛΛdaracamicatadai dai mosyaatagidiña Δgai Δoodami potatadaitadai saidΛ armaatΛcami. ¹⁰ Vai vΛΛsi Δoodami Δmaduga mΛΛsi aaliducami dai gΛgΛrducami vΛΛsi gantΛgito caacana istumaasi aagaiña Δgai daidΛ icaitiña:

—Goovai gia viaa Diuusi guvcadadΛ —ascaitiñΛ Δoodami.

¹¹ TΛvΛpi yaatagidiña ΔSimuñi gΛcΛΛdaragacΛdΛ cascΛdΛ gantΛgito caacana Δoodami dai ΔΛgidiña. ¹² Dai aidasi vaavoitu Δoodami aagiditai ΔPiili isDi-uusi soicani oodami sai cΛΛgacΛΓΛ oidacana dai isSuusi Cristo ΔrcΛΛgacΛΓΛ vuviaadami, muidutai ooqui dai cΛcΛΛli gΛnvpacoi. ¹³ Dai asta ΔSimuñi ismaacΛdΛ ΔrcΛΛdaracamicatadai vaavoitu dai gavacoi, dai ΔΛmadu aimΛraiña ΔPiili dai maitΛgaiña isducatai gΛtΛgituagi nΛiditai ΔPiili isivuaadana naana maasi gΛgΛrducami Diuusi guvcadadΛcΛdΛ.

14 Aidasi mai lojootosicami ismaacada Jerusaleenada daraajatadai isSamaaliada oidacami vaavoitu Diuusi ñooquida, gaamucu ootoi Piiduru madu Vuana. 15 Dai aidasi aayi agai Samaaliada gamamagi vaavoitudadami vatarada, sai Diuusi Ibadada diviana vaavoitudadami madu. 16 Tomali maadutai agai maiquiaa madu daacata dai Diuusi Ibadada. Mosvapacoficatadai agai Suusi sallicamigadacada. 17 Cascada Piiduru madu Vuana daama darai gannoonovi tai poduucai diviana Diuusi Ibadada vaavoitudadami madu.

18 Dai aidasida Simuñi tala isdiviana Diuusi Ibadada vaavoitudadami madu aidasi daama darai lojootosicami gannoonovi, 19 amaasi Simuñi itadai:

—Aana gannaquiaagi tumiñsi varai aapima giñmaaca guvucadagai nai silascada ana daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi Ibadada agai madu —astadai Simuñi.

20 Amaasi Piiduru itadai:

—Polidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gsaapadai tumiñsicada cascada ugitana gatumiñsiga aapi gmadu. 21 Aapi maiviaa tomalaachi sallicami idi guvucadagiala maitacagadu gaibadaga Diuusi vuitapi. 22 Dagitoñi vasi gasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai gaogaldana agai gasoimaascamiga ismaacada viaa aapi gaibadagiala. 23 Giñtagito naidi ana isaliasi arsoimaasi iducami aapi dai gasoimaascamiga gamaisacan duu —astadai Piiduru.

24 Amaasi Simuñi aa noragi daida itadai:

—Daanadavurai aapima Diuusi anacada nai maipovai iñduña ana masducatai aagai aapima —astadai Simuñi.

25 Amaasi Piiduru madu Vuana aatagi aoodami dai aagidi ala Diuusi ñooquida, dai goquiala iji muiyapada Samaalia davalarada dai gaagidimi is-Suusi Cristo arcagacada vuviaadami dai goquiala noonora Jerusaleenamu.

26 Amaasi cadaivunucai imaasi amo Diuusi taañicaruda ñooqui Piili daida itadai:

—Caquivañi dai imi govoyamu ismaacada Jerusaleenaiñdada caata Gaasamaco dai idi vaa voi agai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astadai Diuusi taañicaruda.

27 Taida Piili caquiva dai ii dai voyada aayi amo cali Etiopiada oida-cami. Agai artaanadamicatadai daida arnuucadacamicatadai Candaasi tumiñsigada. Candaasi aramo ooqui daida rbaitacaaamicatadai Etiopiada dai vasi calali ismaacada aata vuaadana Candaasi vatarada cacapuñicatadai cascada calali capuñicatadai ala. Daida calali cagaquiyamaco imitadai Jerusaleenaiñdada siaaco siaa duutudaitadai agai Diuusi. 28 Vaida calali amo careeta raana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacada oja Isaiacaru Diuusi ñooquituldiadamigada. 29 Amaasi Diuusi Ibadada itadai Piili:

—Imiñi dai abaan caquiva gocareeta —astadai.

30 Dai aidasi miaadada caquiva Piili cal agai calali isaagaimi oojai ismaacada oja Isai tai agai tacacai daida itadai:

—¿Maatapas cal gooojai pasmaacada aagai? —astadai Piili.

31 Taida calali aa noragi daida itadai:

—¿Ducatai maata cacana ana maitiipucatai sioora giñaagidagi istaiya alidi goovai? —astadai calali.

Dai vai Piili sai abaana daivana.

32 Vaida calali aagaitadai oojai Diuusi ñooquidada siaaco icaiti: Aidamasi balacai dai muua agai maiijjai anan duucai amo cañiiru ismaacada maisuacai masiuu duu muuagi.

vaidacai Damascoamu. ⁹ Daid^Λ ^ΛSaulo vaica tasai maitistui isn^Λn^Λavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami Damasc^Λ^Λ oidacatadai ^Λmo vaavoitudadami Ananiiasi t^Λ^Λagiducami tai ^Λgai vuitapi g^Λmaasitu ^ΛSuusi daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Ananiiasi —ast^Λ^Λdai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Taan^Λdami tami andaja —ast^Λ^Λdai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ^Λtaan^Λdami it^Λ^Λdai:

—Caquivañi dai imi siaaco caayi S^Λ^Λliñica^Λ^Λ t^Λ^Λagidu dai Uudasi quidi^Λ^Λ naida ^Λmo c^Λ^Λli Tarsuaifñ^Λ^Λ Saulo t^Λ^Λagiducami gamamadiava.

¹² G^Λ^Λtaqui^Λ^Λ t^Λ^Λ ^Λgai ^Λmo c^Λ^Λli Ananiiasi t^Λ^Λagiducami sai vaa dai daama darai ganoonovi said^Λ istui ^Λgai isn^Λn^Λavagi ^Λpamu —ast^Λ^Λdai ^ΛSuusi.

¹³ Taid^Λ ^ΛAnaniiasi mosca^Λ imaasi daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Taan^Λdami muidutai giñ^Λagidiñ^Λ goc^Λ^Λli dai v^Λ^Λsi soimaascami ismaac^Λ^Λ ivuiddidiñ^Λ goovai ismaac^Λ^Λ g^Λvaavoitudai Jerusaleen^Λ^Λ. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami ^Λpapaali bait^Λguucacamigad^Λ s^Λ^Λlicamigad^Λ^Λ, dai maamaisapicami vuuquia ^Λgai v^Λ^Λscatai ismaac^Λ^Λ g^Λvaavoitudai aapi —ast^Λ^Λdai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi ^Λtaan^Λdami it^Λ^Λdai:

—Imiñi casiant ^Λco vuusaitu aan^Λ ^ΛSaulo vai aagidana ^Λgai aa ^Λma maasi ñ^Λoocadami dai raraí dai judidiú ^Λ^Λp^Λ iñ^Λsaan^Λ c^Λ^Λgac^Λ^Λ vuvaidi oodami.

¹⁶ Aan^Λ t^Λ^Λagidamu isali^Λ viaa ^Λgai issoima taatagi giñ^Λvaavoitudaitai —asc^Λ^Λiti ^ΛSuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi ^Λquiyamu siaaco daacatadai ^ΛSaulo dai ami vaac^Λ^Λai daama darai ganoonovi daid^Λ it^Λ^Λdai:

—Giñ^Λaduñi Saulo, ^ΛSuusi ismaac^Λ^Λ g^Λmaasitu aapi g^Λvuitapi voiyaifñ^Λ^Λ ^Λgai atgiñootoi pasai ^Λpamu n^Λn^Λavana dai sai Diuusi Ib^Λ^Λad^Λ g^Λlamadu daaca ^Λgai —ast^Λ^Λdai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomid^Λ maasi vuupujiaifñ^Λ^Λ dai casi istui ^Λgai isn^Λn^Λavagi. Dai otoma c^Λquiva dai gavacoí sai ñ^Λidiñ^Λ aoodami isca^Λ^Λma duuc^Λ^Λai g^Λagito ^Λgai dai camaisoimaasi ivuaada ^Λgai. ¹⁹ Dai gooqui^Λ^Λ gauu dai b^Λ^Λi g^Λguvucadaga ^Λpamu dai anaasi daja chi^Λ^Λqui tasai ^Λvaavoitudadami ^Λlamadu Damasc^Λ^Λ.

²⁰ Otoma gaaagacai gamamaat^Λtuldimi ^ΛSaulo judidiú quiquiuupaigad^Λ^Λ Diuusi ñ^Λooquid^Λ dai gaaagidi sai Suusi ^ΛR^ΛDiuusi marad^Λ. ²¹ Dai v^Λ^Λscatai ismaac^Λ^Λ ca^Λ mait^Λtagaitadai isducatai g^Λnt^Λat^Λagituagi daid^Λ icaiti:

—¿Maitasi ^Λ^Λc^Λali goovai ismaac^Λ^Λ Jerusaleen^Λ^Λ aim^Λraiñ^Λ dai gaagaiñ^Λ ^Λvaavoitudadami dai soi vuaadana? ¿Dai maitasi ^Λ^Λgai vaa ismaac^Λ^Λ tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ^Λ^Λp^Λ dai t^Λ^Λagida ^Λgai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali Jerusaleen^Λ^Λ? —asc^Λ^Λiti aoodami.

²² D^Λmos ^ΛSaulo vaamioma maiduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñ^Λooquid^Λ dai gaaagidiñ^Λ ^Λ^Λp^Λ said^Λ ^ΛSuusi ^Λ^ΛCristo, taid^Λ ^Λjudidiú Damasc^Λ^Λ oidac^Λ^Λai camait^Λ isducatai g^Λnt^Λat^Λagituagi.

²³ Dai bai t^Λv^Λpicad^Λ ^Λjudidiú g^Λnaagi dai muua ^Λgai ^ΛSaulo. ²⁴ D^Λmos ^ΛSaulo maí. Dai Damasco sicolí cuupicatadai g^Λ^Λ bidaaviquic^Λ^Λ vaid^Λ ^Λjudidiú ^Λbidaaviqui cuucuparagad^Λ^Λ soobidacana tas^Λ^Λ dai tuc^Λ^Λai siaaco vuusiagi sai muua agaitadai. ²⁵ D^Λmos ^Λvaavoitudadami g^Λ^Λ asarai ^Λraana dai ^ΛSaulo dai bidaaviquiamu s^Λ^Λli t^Λv^Λañi ^Λmo imidagai tuc^Λ^Λai tai poduuc^Λ^Λai c^Λ^Λgac^Λ^Λ vuusai ^ΛSaulo.

26 Aidasi aayi Δ Saulo Jerusaleen Δ TA Δ gai urava Δ lidadai Δ Vaavoitudadami Δ amos Δ Vaavoitudadami Δ Ab Δ idiña Δ V Δ scata Δ maivaavoitudaiña Δ gai siaSaulo casi Δ rvaavoitudadami Δ pp Δ cascada. 27 Δ amos Δ Bernabé gia vaidacai dai vaan Δ asi lojootosicami dai aagidi isducatai Δ TA Δ Saulo Δ Suusi Cristo voy Δ TA, dai isducatai ñiooqui Δ Suusi, dai isducatai Δ Saulo maiduaadimudacada aagidi Diuusi ñiooquida Δ amascata oidadami. 28 Taida Δ Saulo anaasi Jerusaleen Δ TA vii dai Δ madu aimaraiña Δ Vaavoitudadami. 29 Dai maiduaadicutai gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai Δ madu gaaatagaiña Δ gai Δ judidíu ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida, Δ amos Δ judidíu gaagaitadai isducatai muaagi Δ Saulo. 30 Dai aidasida Δ Vaavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai Δ gai Δ Saulo Sesareeamu dai abiaad Δ TA ootoi Tarsuamu.

31 Aida camaitiipucata dai sioora soi duucaí Δ aijadagi Δ Vaavoitudadami Judea Δ TA dai Galilea Δ TA dai Samaalia Δ TA oidadami cascada baig Δ Aliditai oidaga Δ gai dai vaamioma Δ aga vaavoitudaimi dai sia duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi Ibada Δ madu dai daacata dai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

32 Aidasida Δ Piiduru didividitadai Δ Vaavoitudadami diviji Δ gai Δ pp Δ Δ Vaavoitudadami Liidia Δ TA oidadada. 33 Vai ami oidadatadai Δ pp Δ amo Δ ali Eneesi Δ agiducami ismaacada capara mamacova uumigi moscaat Δ catadai maitistuidiña Δ gai isaimardagi cascada. 34 Taida Δ Piiduru itatadai:

—Eneesi casiapatdueyi Suusi Cristo guvucadada, vañigifi dai bai duuñi gavaacosi —astatadai Δ Piiduru.

Taida Eneesi otoma vañi. 35 Dai Δ ascatai Liidia Δ TA oidadada dai Sarofia Δ TA oidadada Δ agacai imaasi dagito Δ quida ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

36 Aida Jop Δ TA oidadatadai amo ooqui vaavoitudadami Tavita Δ agiducami dai giliego ñiooquicada Δ rDoorcasi. Idi ooqui Δ ascata Δ aga ivuaadana dai soicaíña Δ soituutuigami. 37 Dai amo imidagai alia cooco ooqui dai muu, matai vaatasi dai gooqui Δ TA goocua daama vaaqui Δ TA Δ caviaco Δ TA. 38 Dai Jopaiñid Δ TA miaaga Liidiamu siaaco daacata dai Δ Piiduru, taida Δ Vaavoitudadami maí isami daacata dai Δ Piiduru dai ootoi gooca Δ acali sai Δ ala aagidana Δ Piiduru sai otoma diviana.

39 Taida Δ Piiduru otoma oi Δ acali. Aidasi aayi Δ gai matai otoma vaidacai siaaco caat Δ catadai Δ muuquiada, tai Δ asi Δ vipiudu sicoli guuquiiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupuru dai vaapasaragai ismaacada idui Δ Doorcasi maiquiaa muucucai dai Δ tagidi Δ Piiduru. 40 Amaasi Δ Piiduru quiidigamu ootoi Δ ascatai ismaacada ami daraajatadai dai g Δ ootonacada Δ quiva dai gamamagi, dai vui Δ ava Δ gai ooqui muuquiada daida itatadai:

—Tavita vañigifi —astatadai Δ Piiduru ooqui.

Tai Δ gai cupioco g Δ vupuji dai Δ Δ Piiduru dai Δ ali daiva. 41 Taida Δ Piiduru noviañid Δ TA bai dai vañigi, dai otoma vai Δ aduñda Δ madu Δ vipiudu dai vaan Δ asi duaacami. 42 Δ asi gomaasi maí Δ ascatai Jop Δ TA oidadami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. 43 Taida Δ Piiduru anaasi Jop Δ TA vii bai Δ api amo vaquetatadami quidi Δ TA Simuñi Δ agiducami.

¹ Sesaree^{ΑΓΛ} oidacatadai amo c^{ΛΛ}li Cornelio t^{ΛΛ}giducami ismaac^{ΛΔ}Δ t^{ΛΛ}aanaitadai amo sientio sandaaru m^{ΛS}maac^{ΛΔ}Δ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio ^{ΛΛ}madu v^{ΛΛS}i aaduñ^ΔΔ ali^Δ siaa duutudaiña Diuusi, dai ^Λgai soic^Λiña muu tumiñ^Sic^ΔΔ ^Δjudidíu dai v^{ΛΛS}ac^{ΛΓΛ} gamamadaiña. ³ Dai amo imidagai coi g^{ΛΛS}aco tasai c^{ΛΛ}ga t^{ΛΛ} ^ΛCornelio amo Diuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ ismaac^{ΛΔ}Δ vaa siaaco daacatadai ^Λgai daid^Δ it^{ΛΔ}adai:

—Cornelio —ast^{ΛΔ}adai ^ΔDiuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ.

⁴ Vaid^Δ ^ΔCornelio mosn^Λidi ^ΔDiuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ duaadimuc^Δi. Dai amaasi t^Λcacai daid^Δ it^{ΛΔ}adai:

—¿Tumaasi tagito aapi? —ast^{ΛΔ}adai Cornelio.

Amaasi ^ΔDiuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ it^{ΛΔ}adai:

—Diuusi ali^Δ baig^{ΛΛ}lidi g^{ΛM}amadaragac^ΔΔ dai v^{ΛΛS}ic^ΔΔ ismaac^{ΛΔ}Δ ivueeyi aapi soic^Λitai soituutuigami. ⁵ Ootosañi c^{ΛC}ali Jopamu vai vaidana Simuñi Piiduru, ⁶ ismaac^{ΛΔ}Δ ^Λmai Simuñi quidi^{ΓΛ} ^Δauuliñaca. ^Δgai arvaqueetatadami dai g^{ΛΛ} suudagi ugidiana oidaga. ^ΔPiiduru g^{ΛΛ}aagidamu istumaasi g^{ΛΛ}aagai p^{ΔS}iduñiagi —ast^{ΛΔ}adai ^ΔDiuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ.

⁷ Aidasi ii ^ΔDiuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ taid^Δ ^ΔCornelio vai gooca g^{ΛP}ipiooñiga dai amo sandaaru ismaac^{ΛΔ}Δ siaa duutudai Diuusi vaid^Δ ^ΔCornelio baig^{ΛΛ}lidityai ñ^Λidiña. ⁸ Dai aagidi v^{ΛΛS}i istumaasi t^{ΛΛ} ^Δgai. Dai gooqui^{ΓΛ} ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidasi camiaadimitadai ^Δgai Jop^{ΓΛ} dan duucu ^{ΛS}i tasai ^ΔPiiduru vaaqui daama daida mamada ^Δgai. ¹⁰ Dai ^Δgai ali^Δ biuugimuc^Δatadai d^{ΛM}os quiaa bai vuidditadai cuaadagai, tai g^{ΛM}asitu ^Δgai vuitapi amo istumaasi. ¹¹ T^{ΛΛ} ^Δgai isg^Δcupioco t^{ΛV}aagi dai d^{ΛV}arapi uucami t^{ΛΛ}apan^Λ amo istumaasi ^Δpa maasi amo g^{ΛΛ} tua icuusi v^{ΛM}aacova siisoda vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusi^{ΓΛ} daraitugai naana maasi c^{ΔC}isi maaco taataracami dai g^{ΔΓ}ar cocoyi dai ujuurugi ^{ΛP}ra. ¹³ Dai amaasi c^{ΔΛ} ^Δgai amo ñ^Λiooqui ismaac^{ΛΔ}Δ it^{ΛΔ}adai:

—C^Δquivañi Piiduru dai cooda dai uga —ast^{ΛΔ}adai ñ^Λiooqui.

¹⁴ Taid^Δ ^ΔPiiduru aa noragi daid^Δ it^{ΛΔ}adai:

—Chio t^{ΛΛ}aan^Δdami, tomali amo imidagai mait^Γrugacami aana istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi —ast^{ΛΔ}adai ^ΔPiiduru.

¹⁵ Taid^Δ ñ^Λiooqui ^Δpamu ñ^Λioo daid^Δ it^{ΛΔ}adai:

—Istumaasi Diuusi aagai said^Δ ^Δrcuaadagai mait^Λaagai p^{ΔS}ocaiti^Δadagi sai maic^{ΛΛ}gadu —ast^{ΛΔ}adai ñ^Λiooqui.

¹⁶ Atua icuusi vaicojo t^{ΔV}ai daida t^{ΔS}ai t^{ΔV}aagiamu ^Δpamu. ¹⁷ Aid^Δsid^Δ ^ΔPiiduru t^{ΔΓ}agitoitadai ist^Δiya lidi ^Δgai ismaac^{ΛΔ}Δ g^{ΔM}asitu vuitapi, tai quitaagiña aayi ^{ΔC}ali Cornelio ojootosad^Δ gat^{ΔC}acaimi ^Δgai siaaco oidaga Simuñi daida aayi. ¹⁸ Dai ^Δcai g^{ΔΓ}ra gat^{ΔC}acai sabai ami ^Δauuliñacatadai amo c^{ΛΛ}li Simuñi Piiduru t^{ΛΛ}giducami. ¹⁹ Dai quiaa t^{ΔΓ}agitoitadai ^ΔPiiduru ^Δgi^{ΓΛ} ismaac^{ΛΔ}Δ vuitapi g^{ΔM}asitu, taid^Δ Diuusi Ib^{ΔΔ} it^{ΛΔ}adai:

—Dañi g^Δaagiava vaica c^{ΔC}ali. ²⁰ T^{ΔV}añiñi dai oida dai maivuaama ^Δliatugada aanaanta ootoi —ast^{ΛΔ}adai Diuusi Ib^{ΔΔ}.

²¹ Taid^Δ ^ΔPiiduru t^{ΔV}ai dai ii siaaco guucacatadai ^{ΔC}ali Cornelio ojootosad^Δ daid^Δ it^{ΛΔ}adai:

—Aanaana ^Δgai m^{ΛS}maac^{ΛΔ}Δ gaagai aapima. ¿M^{ΔT}umaasi aagaimi? —ast^{ΛΔ}adai.

²² Taid^Δ ^{ΔC}ali aa noragi daid^Δ it^{ΛΔ}adai:

—G^{ΔR}bait^{ΔC}aacamiga Cornelio atg^Δootoi. ^Δgai ^Δamo c^{ΛΛ}li c^{ΛΛ} tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai v^{ΛΛS}i ^Δjudidíu c^{ΛΛ}gac^{ΓΛ} ñ^Λidi dai oigadai. Tai amo Diuusi t^{ΛΛ}aañicarud^Δ aagidi ^ΔCornelio sai g^{ΔV}aidana p^{ΔS}ai aapi im^Δana quidi^Δu sai ^Δgai c^{ΔC}ana p^{ΔS}tumaasi viaaca isaagidagi —ast^{ΛΔ}adai ^{ΔC}ali.

²³ Taid^Λ Πiiduru miaad^Λgi, tai ^Λgai anaasi vii aid^Λ tucar^Λ Πiiduru ^Λmadu. Dai siaadiqui iji tai oí ^ΛΠiiduru dai oí ^Λap^Λ ^Λamoco ^Λvavaoitudadami Jop^ΛΛ oídacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi ^Λgai Sesaree^ΛΛ siaaco n^Λn^Λracatadai ^ΛCornelio ^Λmadu muidutai aaduñ^Δdai dai aa ismaac^Δd^Δ c^ΔΛga ^Λmaducatadai ^Λgai v^Λasi vapai. ²⁵ Aid^Δsi aayi ^ΔΠiiduru quiiy^ΔΛtai tai vuusai ^ΔCornelio dai miaad^Δgida ^Δgai dai vuid^ΔΛ g^Δtootonac^Δd^Δ c^ΔΛquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ Damos ^ΔΠiiduru c^ΔΛquivatu daid^Δ it^Δadai:

—C^Δquivañi. Aan^Δ an^Δap^Δ ^Δrc^Δali g^ΔΛpan duucaí —ast^Δadai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi ^Δgai ^ΔCornelio ^Δmadu dai vaa tuucavi dai ami t^ΔΛ mui oodami ismaac^Δd^Δ g^ΔΛn^Δmpaidacatadai. ²⁸ Amaasi ^ΔΠiiduru it^Δadai ^Δoodami:

—Aapim^Δ c^ΔΛga maat^Δ isjudidíu vaavoidaragad^Δ maitamaacai oigaragai isuurap^Δc^Δdagi ama maa ñioocadami tomali isvapac^Δdagi quiidí^ΔΛ. Damos Diuusi giñmaat^Δtuli ansai dagitona aan^Δ govaavoidaragai. Dai sioor^Δ Diuusi c^ΔΛgac^ΔΛ ñaidi aan^Δ maiviaa istuusi gajiaad^ΔΛ vipiaadagi. ²⁹ Casc^Δd^Δ mosgiñvaí antai maiñioocacai m^ΔΛcad^ΔΛ ii. Dai maat^Δc^Δ iñ^Δlidi aan^Δ t^Δimasida giñvaí —ast^Δadai ^ΔΠiiduru.

³⁰ Taid^Δ ^ΔCornelio aa noragi daid^Δ it^Δadai:

—Casi ^Δp^Δdui maacova tasai icaduucu lien^Δ coi g^ΔΛsaco tasai tanasi giñquiiy^ΔΛ daacatadai aan^Δ dai gamamadaitadai maitaugacai, dai t^ΔΛ aan^Δ ^Δmo c^Δali vai dadadac^Δí yuuc^Δsida. ³¹ Vaid^Δ ipiñt^Δadai: “Cornelio, Diuusi ca^Δ gamamadaraga dai maat^Δ ^Δap^Δ istumaasi ivueeyi aapi soic^Δital soituutuigami. ³² Ootosañi tudu Jopamu sioor^Δ vaidagi ^ΔSimuñi Πiiduru amai Simuñi quiidí^ΔΛ av^Δuuliñaca. ^Δgai ^Δv^Δaqueetatadami dai g^ΔΛ suudagi ugidiana oidagi. Dai sia^Δscad^Δ divia ^Δgai g^ΔΛagidamu ^Δmo istumaasi iñt^Δadai ^Δc^Δali”, asc^Δai ^ΔCornelio. ³³ Casc^Δd^Δ otoma ootoi aan^Δ masai g^Δgaugana, dai aapi c^ΔΛga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aat^Δm^Δ dai siaa duutudai Diuusi dai ca^Δc^Δ ^Δlidi ññiooqui ismaac^Δd^Δ g^Δrootosi Diuusi aapic^Δd^Δ —ast^Δadai ^ΔCornelio.

³⁴ Amaasi g^Δagacai ñioo ^ΔΠiiduru daid^Δ it^Δadai:

—Sivi camaat^Δ ñaidi aan^Δ isDiuusi maivaamioma c^ΔΛgac^ΔΛ ñaidi ^Δamoco, ^Δgai v^Δascatai ^Δmadugan duucaí ñaidi. ³⁵ Diuusi alia c^ΔΛgac^ΔΛ ñaidi tomastuma oodami ismaac^Δd^Δ siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi ^Δmo ñiooqui ^Δjudidíu Suusi Cristoc^Δd^Δ sai c^ΔΛgac^ΔΛ oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daid^Δ Suusi Cristo ^Δrbaitc^ΔΛacamigada v^Δasi oidi daama oídacami. ³⁷ Aapim^Δ c^ΔΛga maat^Δ istumaasi ^Δp^Δdui judidíu d^Δv^ΔΛragad^ΔΛ, aid^Δsi casi gaaagidi ^ΔVuaana Diuusi ñiooquida dai casi gavapaconacai v^Δasi gomaasi Galileeaiñd^ΔΛ g^ΔΛaga. ³⁸ Dai c^ΔΛga maat^Δ aapim^Δ ^Δap^Δ isducatai maa Diuusi ^ΔSuusi ismaac^Δd^Δ Nasaree^ΔΛ oídacatadai guvucadad^Δ Diuusi Iba^Δd^Δ, dai isducatai aim^Δraitai c^ΔΛga ivuaadana ^Δgai dai duduaaidíña v^Δascatai ismaac^Δd^Δ soimaa taatacana Diaavora t^ΔΛaañicarudac^Δd^Δ. Diuusi Iba^Δd^Δ ^Δmadu daacatadai ^ΔSuusi casc^Δd^Δ pomaasi ivuaadana ^Δgai. ³⁹ Dai aat^Δm^Δ ^Δn^Δijadami v^Δasi istumaasi ivuaadana ^ΔSuusi si^Δsi Judeea d^Δv^ΔΛri^ΔΛ acaasi Jerusaleen^ΔΛ ^Δap^Δ matai gooqui^ΔΛ curusiaba siisa dai muaa. ⁴⁰ Damos Diuusi bo vaica tasaic^Δd^Δ duaacali ^Δap^Δmu, dai g^Δarma oigaragai t^Δst^Δagiagi. ⁴¹ Damos maisi v^Δasi oodami maa ^Δgai oigaragai ist^Δagiagi mosaca aat^Δm^Δ ismaac^Δd^Δ Diuusi ^Δcovai vuvaitu ^ΔΛquioma abiaad^ΔΛ t^Δsaid^Δ ^Δn^Δijadamicana dai aat^Δm^Δ ^Δmadu gauu dai gaii caduaacacai ^Δgai coidad^Δ saagidaíñd^ΔΛ. ⁴² Dai ^Δgai g^Δrt^Δjai

tasai aagidana oidigi daama oidacami Diuusi ñiooquida dai aagidana aapla tasta maasi naidifia dai tasta maacana sai Diuusi aagidi aSuusi sai agai naidana acoidadal dai aduduaacada ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁴³ Aaquioma abiaadaga aagai vaasi aDiuusi ñiooquitudamigada aSuusi dai pocaiti sai siogva vaavoitudagi isaSuusi arcagacaga vuviadami Diuusi oigalda agai vaasi soimaascamigada.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai aPiiduru, tai divia Diuusi Ibada dai amadu daaca agai vaascatai ismaacada ca istumaasi aagaitadai aPiiduru. ⁴⁵ Taidal ajudidiv vaavoitudadami ismaacada oiditadai aPiiduru camaital isducatai gantatagituagi naiditai isDiuusi Ibada divia dai amadu daaca agai aapla agai ismaacada maitarjudidiv. ⁴⁶ Dai ca agai isnaana maasi ñiooqui ñioocai agai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi aPiiduru itai:

—¿Baigas potana aapim isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi canlidi aapim isdivia Diuusi Ibada vaascatai amadu poduucal isduucal divia aatama galamadu? —ascatai aPiiduru.

⁴⁸ Amaasi tajai aPiiduru aoodami sai ganvapaconana isduucal gatajai Suusi Cristo. Dai gooquiga agai goguaama oi aPiiduru sai anaasi vaana chilacqui tasai.

11

¹ Amaasi ajojotosicami amadu vaavoitudadami ismaacada Judeega daraajatadai mai sagai ismaacada maitarjudidiv vaavoitu Diuusi ñiooquida aapla. ² Dai aidasi apamu ii aPiiduru Jerusaleenamu vaidal ajudidiv ismaacada arvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daidal itatadai:

—¿Tuipasi diviji ismaacada maitarjudidiv dai amadu gauu? —astatadai ajudidiv vaavoitudadami aPiiduru.

⁴ Taidal aPiiduru aagidi vaasi isducatai apadui daidal itatadai:

⁵ —Aan Jopaga daacataidai, dai aidasi gamamadaitadai aan taa aan amo istumaasi apa maasi amo gal tua icuusi, vai tavaagiaiñdaga taaapanai dai aajai malaca siaaco daacataidai aan dai va maacova siisisodal vuupuli atua icuusi. ⁶ Dai aidasi maga naalidi aan astumaasi oidaga araana, vai ami daraajatadai calaisi maaco taataracami, dai coocoyi dai ujuurugi aapla. ⁷ Dai ca aan amo ñiooqui vaidal ipiñtatadai: “Caquivañi Piiduru dai cooda dai uga”. ⁸ Damos aan itatadai: “Chio taanadami tomali amo imidagai anmaivapasai aan giñtañiaga istumaasi judidiv maiviaa oigaragai iscuaadagi”, antatadai aan. ⁹ Tai amaasi añiooqui tavaagiaiñdaga apamu giññiooqui daidal ipiñtatadai: “Istumaasi Diuusi aagai saidal arcuaadagai maitaagai aspocaitiadagi sai maicagadu”, caiti añiooqui. ¹⁰ Taidal atua icuusi vaicojo tavai dai apamu tasai tavaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaagui daama daacataidai aan tai ami dada vaica calali daidal giñgaagaimi agai ajojotosicami Sesareeñdaga. ¹² Taidal Diuusi Ibada giñagidi ansai oidana maivuaam inñliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoi aapla dai vaascatai aatama vaapa amo cali quidiaga, ¹³ ismaacada gaagaagidi isducatai taa agai amo Diuusi taañicarudal sai calca daidal itatadai: “Ootosañi calali Jopamu vai mal vaidana Simuñi Piiduru. ¹⁴ Siagai gaagidamu isducatai calgacaga vuusia aapi amadu vaasi gaaduñi”, astatadai aDiuusi taañicarudal. ¹⁵ Dai aidasi giñagacai ñiooqui aan divia Diuusi Ibada

agaitadai muaaragai. ⁵ Vaid^Λ ^ΛPiiduru maisapicatadai dai ^Λgaga nuucadicatadai. Vaid^Λ ^ΛVaavoitudadami ^Λsall^Λicad^Λ ^Λgamamadaitadai ^Λgai ^Λv^Λat^Λra.

⁶ Aid^Λsi vuusaida agaitadai ^ΛErood^Λsi ^ΛPiiduru ^Λoodami vuitapi aida tacavioma tucara coosocatadai ^ΛPiiduru vai apad^Λra guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaid^Λ ^ΛPiiduru vulicatadai gooca cadeenacada ^Λv^Λagoocai sandaaruaifnd^Λra, dai aa sandaaru quidiagamad^Λra guucacatadai dai nuucadacatadai amaamaisapicada. ⁷ Tai todian duucai g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi ^Λaañicaruda ^ΛPiiduru vuitapi dai ^Λv^Λasi maasiuli ^Λmaisacarui daida ^ΛDiuusi ^Λaañicaruda taata ^ΛPiiduru amaapiad^Λra dai ^Λn^Λn^Λitu daida itatadai: —Otoma ivañigi —astatadai.

Tai otoma uupai ^Λcadeena ismaacad^Λ ^Λcad^Λ vulicatadai ^ΛPiiduru noonovida. ⁸ Taid^Λ ^ΛDiuusi ^Λaañicaruda itatadai:

—Gaisatudañi g^Λgivuura dai g^Λaada gasusuusaca —astatadai.

Dai aidasi capodui ^ΛPiiduru taid^Λ itatadai ^ΛDiuusi ^Λaañicaruda:

—Gatuiñi g^Λsuaa daida ifñoida —astatadai.

⁹ Amaasi vuusai ^ΛDiuusi ^Λaañicaruda vaid^Λ ^ΛPiiduru oidi maimaatacatai ^Λs^Λr^Λvaavoi ischio ^Λra ^Λgai ismaacad^Λ ivuuididi ^ΛDiuusi ^Λaañicaruda. Baiyoma ^Λat^Λl^Λqui ^Λliditadai ^Λgai. ¹⁰ D^Λamos d^Λgavusai ^Λgai siaaco guucacatadai ^Λtuucamid^Λra nuucadacami dai gooqui^Λra siaaco guucacatadai ^Λgaa nuucadacami dai aidasi aayi ^Λgai siaaco ^Λaca ^Λmo g^Λla vaiñomi cuuparagai caayamacoga ^Λacacada ^Λcuuparagai ^Λagi g^Λcupioco, tai vuvaja ^Λgai dai ^Λmapai iji laachi dai amaasi ^Λagi viaa ^ΛDiuusi ^Λaañicaruda ^ΛPiiduru.

¹¹ Amaasi ^ΛPiiduru mai ^Λs^Λr^Λvaavoi daida itai:

—Sivi gia camai aana ^Λs^Λr^Λvaavoi isotoi Diuusi g^Λt^Λaañicarui sai ^Λaga^Λca^Λra giñvuusaidana ^ΛErood^Λsi maisacarduaiñd^Λra dai ^Λv^Λasi ^Λsoimaascamiaifnd^Λra ismaacad^Λ iduñia agaitadai ^Λj^Λudid^Λu aana^Λcad^Λ —ascaiti ^ΛPiiduru.

¹² Amaasi quiaa ^Λov^Λliditadai ^Λgai dai ii ^ΛMaría quidiamu d^Λad^Λ ^ΛVuaana Marcusi. Vai ami mui g^Λn^Λmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai ^ΛPiiduru ^Λat^Λra. ¹³ Dai aidasi aayi ^ΛPiiduru soosi ^Λcuuparagai caayamad^Λra ^Λacacada tai vuusai ^Λmo ali taji Rooda ^Λagiducami dai ^Λn^Λida ^Λgai soora ^Λgai. ¹⁴ Dai maatacai ^ΛPiiduru ñiooquida maicupioqui baig^Λldacai baiyoma ^Λpamu tuucavi ^Λma dai agida ^Λgai ^Λgaa sai quitaagiña ^Λaca ^ΛPiiduru. ¹⁵ Amaasi ^Λgai itatadai:

—Vuiirutupati^Λqui aapi —astatadai.

D^Λamos ^Λali taji apiaaagidi said^Λ ^Λr^Λvaavoi. Amaasi ^Λgai icaiti:

—Siaad^Λra ^Λr^ΛPiidurucana goovai, ibaada^Λ lien^Λ goovai —ascaiti.

¹⁶ Vaid^Λ ^ΛPiiduru apiasooniditadai amaasi cupioco ^Λgai dai ^Λagacai sida ^Λr^ΛPiiduru ^Λli^Λ duduadimu. ¹⁷ D^Λamos ^ΛPiiduru g^Λnovicada agidi sai dodolicana dai agidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñd^Λra daida itatadai ^Λgai ^Λoodami:

—Aagidavurai imaasi ^ΛJacovo dai ^Λgaa vaavoitudadami ^Λra —astatadai.

Dai amaasi ii abiaad^Λra sib^Λacoga.

¹⁸ Dai camaasica^Λ asandaaru camait^Λ isducatai g^Λnt^Λat^Λgituagi maimaat^Λcai ^Λs^Λd^Λui ^ΛPiiduru. ¹⁹ Amaasi ^ΛErood^Λsi t^Λjai asandaaru sai gaagana ^ΛPiiduru dai aidasi camait^Λ ^Λgai taid^Λ ^ΛErood^Λsi vapai asandaaru ismaacad^Λ nuucadacatadai amaamaisapicada dai ^Λcacai istuma dui dai gooqui^Λra gat^Λjai coodaragai. Dai gooqui^Λra ii ^ΛErood^Λsi Judeeaiñd^Λra dai Sesaree^Λra oidaca ^Λgai.

²⁰ ^ΛErood^Λsi vui baamucataidai ^ΛTiir^Λra oidacami, amaasi ^Λgai g^Λnaagi dai vaan guuquiva ^Λgai ^ΛErood^Λsi vuid^Λra, d^Λamos ^Λra^Λga aa nam^Λqui

Agai tumiñsicada amo sonaga caaacamigada Eroodasi sai aagidana Agai Eroodasi sai camaibaamucana vui, Agai cucuuspaña cuaadagai Eroodasi davalragadaañdaga cascada ipaliditadai isbai duñiagi ñiooqui. ²¹ Taida Eroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi ismaa tasaga iimia Agai. Daida Eroodasi aid tasaga gaa cacalagaducadioma gayuucusi dai raí daicarduaga daiva. Dai sida tavapi aatagi. ²² Taida oodami ganaagacai ijiña daida icaiti:

—Idi ismaacada ñioocai maitavaramo calli, amo diuusiava —ascaiti oodami.

²³ Damos aidasi quiaa iñacaitadai Agai tai divia amo Diuusi taañicaruda dai cocotuli Eroodasi maisiaa duutudacai Agai Diuusi cascada vatopadagai Agai dai muu.

²⁴ Muiyapaga gaaagidi vaavoitudadami Diuusi ñiooquida dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ Aidasida Bernabé lamadu Saulo canaato ganaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñdaga Antioquiiamu dai vaidaticatadai lapa lVuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiiaga vaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aa armamaatatuldiadamicatadai. Agai Bernabé dai Simuñi tucucada, dai Luusio Sireeñiaga oidacami, dai Manameena ismaacada lamadu gaa Eroodasi ismaacada arcaigi Galileeaga, dai Saulo. ² Dai amo imidagai siaa duutudaitadai Agai Diuusi maitaugacai taida Diuusi Ibadai itadai:

—Acovai avar giñvuusaitulda Bernabé lamadu Saulo vaid iduuna goovai aaa duiñdagai ismaacada viaa aana goovai vataraga —ascaiti Diuusi Ibadai.

³ Amaasi Agai gamamagi maitaugacai dai daama darai gannoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquiaga Diuusi Ibadai ootoi Bernabé lamadu Saulo Seliisiamu tai Agai iji. Dai ami tatasai amo vaarcuaga dai iji Sipiliamu Agai agamo amapacaga sicolimadicami gaa suudagi. ⁵ Amaasi aacai davalragai ugidiana siaaco Salamiña taagidu, Agai ganaagacai mamaatatuldi oodami Diuusi ñiooquida judidú quiquiupaigadana, vaid lVuaana lapa oiditadai amo piooñi duucai. ⁶ Dai vasi aipacoga iji Agai davalriaga siaaco sicolimadi suudagi dai aayi amapacaga siaaco Pafosi taagidu dai ami taa amo judidú Barsuusi taagiducami dai Agai agamo caldaracami. Dai Agai mosyaatagidiña oodami dai pocaitiña saida agamo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷ Daida caldaracada lamadu daacatadai arcaigi Serjio Paulo, ismaacada agamo calli saitudugami gatagitoidagaga. Daida arcaigi ootosi ñiooqui Bernabé lamadu Saulo sai iimana quiidiamu caaca aliditadai Agai Diuusi ñiooquida cascada.

⁸ Amaasi caldaracada Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé lamadu Saulo daida aliditai arcaigi isvaavoituda Agai. ⁹ Amaasi Saulo masmaacada Pavora agaiña lapa Diuusi Ibadai lamadu daacatadai Agai, vai Agai gatagito nanaidi caldaracada ¹⁰ daida itadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidaga caatacami vasi gocalagaducada. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi galagamu simainlijadamu aapi tomali tasai cudagida —astadai Saulo.

Mospotai Agai taida caldaracada mainanava mostuca oidigi Agai vataraga, dai gaagaiña Agai soora baal aimardagi noviañdaga mainaadana Agai

cascadA. ¹² Aidasi tAA acaigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquidA maitatAgaitadai agai siAAldagi caAcatai istumaasi gamamaatAtuldi ACACAAli.

¹³ Amaasi APaavora AMadu AAaduñdA tAAtasai AMo vaarcuAra PafosiARA dai iji Perjiamu, Panfilia dAVAAriARA, taidA AVuaana anaasi viaa gAAaduñi dai aagai Jerusaleenamu. ¹⁴ Tai gooquiARA agai iji PerjiañdARA Antioquiamu Pisidia dAVAAriARA. Dai ami AMo imidagai iBastaragai tAsARA vaapa agai judidíu quiuupaigadARA dai ami daraiva. ¹⁵ Amaasi casi gAAagacai oojai siaaco ooja Moseesacaru gAsAAlicamiga dai ismaacAdA ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA taidA AbaitAguucacami quiuupaigadARA judidíu ootosi ñiooqui Adadidacami ami quiuupiARA mAsaidA itAAdana:

—GARAaduñi mAsmaquia liada aapimA gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astAtadai.

¹⁶ Tai toma caQuiva APaavora dai gAnovicAdA aagidi sai dodoligiana daidA itAtadai:

—GiñcaAcavurai aapimA judidíu dai vAAscatai ismaacAdA siaa duutudai Diuusi. ¹⁷ DiuusigadA Ajudidíu aCovai vuvaitu gAAraqui aaduñicaru dai muidali aidasi quiaa EjiipitARA oidacatadai agai mAAcasdARA oidacami duucai dai gooquiARA vuvaitu agai ami dAVAAriaiñdARA gAguvucadAdA. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai agai tomasi soimaasi ivuaadana agai Diuusi vAAscARA maioojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacAdA CanaanARA oidacatadai dai maa AdAVAArai gAAraqui aaduñicaru. ²⁰ Dai gooquiARA maaco siento uumigi dan taajucami Diuusi darasidña dudunucami gAAaduñicaru asta aidA uucami sioidacatadai ADiuusi ñiooquituldiadamigadA Samueli. ²¹ Tai aidA uumiaARA gAAaduñicaru gatai sai Diuusi daasagi AMoco saidA Arraicana dai tAAanañña agai, dai sai camaitAAanañña Adudunucami. Tai Diuusi daí ASaul saidA Arraicana dai gatAAanañña goo coobai uumigi agai ArSisi maradA Benjamin cajiudadA. ²² Dai gooquiARA Diuusi vuusaitu Saúl sai camaitAAanañña dai maa AsAAlicami ADavi dai agai gatAAanañña daidA icaiti Diuusi: “Baigñaliditai ñaidi aana goDavi Isaí maradA dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aana”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi ArcajiudadA agai vaa Davicaru, ASuusi ismaacAdA aCovai vuusaitu Diuusi sai cAAgacARA vuvaidana Ajudidíu poduucai isducatai bai dui agai ñiooqui gAAaduñicaru AMadu. ²⁴ Dai aidasi maiquiaa divia ASuusi, AVuaana aagidi vAAsi judidíu dai potAtadai sai gAAagai isvapacoñicagi dai ama duucai gAntAtigituagí dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia agai AVuaana agai itAtadai aoodami: “AanAan maitARAgai mAsmaacAdA aapimA tAtagitoi, giñgooquiARA divia agai Ama ismaacAdA aana tomali maiviaa sAAlicami isuupasdagi susuusacAdA gAgiaragadA”, astAtadai AVuaana.

²⁶ AapimA giñAaduñi Avraañicaru cajiudadA AMadu aapimA mAsmaacAdA siaa duutudai Diuusi, aapimA gAnvAAatARAva idi ñiooqui cAAgacARA vuvaidaragai. ²⁷ IsmaacAdA JerusaleenARA oidacatadai AMadu dudunucamigadA maimaatAcata dai sioora ArSuusi. Dai tomali maimaata caAcana Añiooqui ismaacAdA gAAagañña quiuuiupiana vAAscARA iBastaragai tAsARA oojai ismaacAdA ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigadA, dai poduucai aidasi gatAjai AdudunucamigadA JerusaleenARA oidacami maaaragai ASuusi poduucai ApAdui isducatai aagaitadai AAquidA Diuusi ñiñiooquituldiadamigadA. ²⁸ Tomasi maitAA agai tomali AMo istumaasi soimaascami ASuusi vui, vAAscARA aagidi

agai \wedge Pilaato sai gataanana muaaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui agai vlassi isducatai oja \wedge Diuusi ñiñoquituldiadamigada aagaitai \wedge Suusi, tavanñi agai curusiaindara dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duaacali coidada saagidañdara. ³¹ Daida \wedge Suusi caduaacacai mu tasai gamamasdiña vuitapi agai ismaacada oidatucaña Galileaiñdara Jerusalemu, dai sivi agai vaa mamaatardamigada aagidi \wedge oodami istumaasi ivuaadana dai mamaataltuldiña \wedge Suusi.

³² Dai poduucai \wedge lapa aatama ganaagidi \wedge calagaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi garlaqui aaduñicaru. ³³ Dai aatama arcajiudadagai. Dai aidasi Diuusi duaacali \wedge Suusi aidasi casi idui agai aatama garvallatara ismaacada aagidi agai garlaqui aaduñicaru poduucai isducatai oojisi Salmosi goocara siaaco icaiti: “Aapiara argiñmara dai sivi vaama cai aana vlassi oodami vuitapi vai maatacana isaapi argiñmara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi \wedge Suusi sai duaacalda agai coidada saagidañdara sai maiduvana tuucugada, daida icaiti Diuusi ñiñoquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aana listumaasi calagaducada ismaacada aagidi aana Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucai aagai Cristo amai Salmosilara: “Maidagitomu aapi isduvagi tuucugada gapiooñiga ismaacada alia oigadai aapi”. ³⁶ Davicaru gia soi ismaacada oidacata dai aidasi oidacata dai agai, poduucai isducatai taji Diuusi, dai gooqilara muucucai agai taida libada i mallas siaaco daraajatadai laaduñacardu damos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos agai ismaacada duaacali Diuusi agai gia maiduva tuucugada. ³⁸ Giñaaduñi aapima gaagai ismaatacagi isSuusi Cristocada ismaacada muu curusiaba agaicada Diuusi oigaldi vlassi oidigi daama oidacami soimaascamigada. ³⁹ Agaicada agai vai Diuusi oigaldi soimaascamigada sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Moseesacaru sallicamigadara maitiipucata dai oigaldaragai. ⁴⁰ Gannuucadacavurai aapima, vai maipoduucai arduuna aapimacada isducatai ooja \wedge Diuusi ñiñoquituldiadamigada aidasida icaiti:

⁴¹ Dañi aapima parunadami, gantagivotar najada ugitivurai.

Aanana arDiuusi daida iduunimu aana mui naana maasi gagarducami quiaa oidacatai aapima.

Dai maitalagimu aapima istaliyagi dai vlassara maivaavoitudamu tomamasi ganaagidi.

Ascaiti \wedge Diuusi ñiñoquituldiadamigada —astaladai \wedge Paavora \wedge oodami quiuupilara.

⁴² Dai aidasi vuvaja \wedge Paavora lamadu laaduñda judidiu quiuupaigadañdara, tai agai ismaacada maitarjudidiu aagidi sai agamai ibastaragai tasara aagidana Paavora apamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidasi caugidagai ampaidaragai quiuupilara tai muidutai judidiu lamadu aa ismaacada maitarjudidiu damos vaavoitu judidiu vaavoidaragada oi \wedge Paavora lamadu Bernabé, vai agai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai gaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi alia oigadai.

⁴⁴ Dai agamai caldiara ibastaragai tasara baitoma vlassi Antioquiara oidacami ganlampagi dai calca agai Diuusi ñiooquida. ⁴⁵ Damos aidasi tala judidiu isganlampagi mosalaqui oodami alia lagacoi dai vui ñiooquimi agai \wedge Paavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi \wedge Paavora lamadu Bernabé maiduduaadicuitai ñiño daida italadai:

—Aliasi gaagaitadai isganaagida aatama Diuusi ñiooquida \wedge lapa aapima ismaacada arjudidiu, damos aapima sivi calmapiadara vipieeyi Diuusi ñiooquida cascada camaiviaa aapima sallicami isvlassara oidacagi Diuusi lamadu, sivi iimimu aatama agai lamadu ismaacada maitarjudidiu. ⁴⁷ \wedge agi poduucai gartajai gartaanadamiga Suusi Cristo daida partaladai:

Aanlaant ganootoi amo cuudagi duucaí agai vallaara ismaacada maitarjudidíu Mai mamaatatulda isducatai calagacara vuvauquia agai vallascatai Asta oidigi ugidiarima oidacami vlassi. Astatadai gartlaanadamiga —astatadai Paavora.

⁴⁸ Dai aidasi caa imaasi agai ismaacada maitarjudidíu alia baiganalli daida icaitimi sai Diuusi ñiooquida alia calagadu, dai vallascatai vaavoitu ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vallascatai oidacana agai lamadu. ⁴⁹ Dai poducaí vlassi agai davalara gaa Diuusi ñiooquida. ⁵⁰ Damos ajudidíu aataga lamadu amo ooqui ismaacada calaga vaavoitudai ajudidíu vaavoidaragada dai vlassi aoodami siaa duutudaiña agai dai aataga lara calalli lamadu ismaacada laanaa ami Antioquiara. Ajudidíu aapanaquidi sai soimaasi taatatuldana agai Paavora lamadu Bernabé dai sai adaiña abiaadara. ⁵¹ Amaasi Paavora lamadu Bernabé gigigi davalara galacasoiñdara sai maacana aoodami ismaacada adaji maicalaga idui lami poducaí ganviidacataidai agai. Dai iji Iconiamu. ⁵² Damos vaavoitudadami Antioquiara alia baiganaliditai vii lamadu daacatai Diuusi lada.

14

¹ Amaasi Paavora lamadu Bernabé vaapa judidíu quiupaigadara Iconara, dai alia calaga ñiño agai tai muiditai vaavoitu vlassi mosamaduga maasi judidíu lamadu ismaacada maitarjudidíu. ² Damos ajudidíu ismaacada maivaavoitu soimaasi aapanaquidi agai ismaacada maitarjudidíu dai soimaasi tatagitoituldíña vui vaavoitudadami. ³ Cascada Paavora lamadu Bernabé anaasi vii bai tavapi. Dai maiduduadicuitai ñioocaiña agai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvacadagai saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami. Dai poducaí Diuusi tatagidi aoodami silarvaavoi ismaacada aagidi Paavora lamadu Bernabé isDiuusi calagacara vuvaida lidi. ⁴ Damos Iconara oidacami aipaco ganvupui vallaacataidai. Lamoco vuidara vallaacataidai ajudidíu dai calaga ñioocaiña lojootosicami vallaara vai aa vuidara vallaacana lojootosicami dai calaga ñioocaiña ajudidíu vallaara. ⁵ Amaasi ajudidíu lamadu ismaacada maitarjudidíu vallascatai ismaacada vuidara vallaacataidai lojootosicami ganaagi lamadu abaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ooodaicada. ⁶ Damos aidasi maí Paavora lamadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia davalara, dai vlassi siculo ⁷ siaaco gaagaiña lara isSuusi Cristo arcacacara vuviadami.

⁸ Listara oidacataidai amo calli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poducaí vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali amo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai calacataidai istumaasi aagai Paavora. Amaasi Paavora gatagito lala isvaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi gagara itatadai:

—Salli calquiva —astatadai Paavora.

Taida calli tacavi tualí tuudai dai calquiva dai gaagacai aimaraí. ¹¹ Dai aidasi lala aoodami ismaacada idui Paavora iñiquimi ganñiooquicada daida icaitimi:

—Didiuusi lapa maasi calalli titlapapai aatama garsaagida —ascaiti aoodami.

¹² Daidal icaiti saidal Bernabé ardiuusi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daidal Paavora lardiuisi ismaacada Mercurio aagaiña agai. Paavora

ñiooquiditadai loodami cascada Mercurio taitai agai. ¹³ Taidal upiteli paaligada ismaacada mosvaacacata Listirata cacatadai quiupaigada, agai vuaa tuturu lamadu yoosigai dai agai lamadu loodami cooda agaitadai tuturu Paavora lamadu Bernabé vataral dai poduucai siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami Paavora lamadu Bernabé mai gomaasi, saasaimi ganyuucusi agai poduucai ivuaadana agai sai naidiña loodami ismaitacagagai issiaa duutuadagi oodami didiuisi duucai, dai vaapa agai loodami saagida dai iñaquimi daidal icaitimi:

¹⁵ —¿Cacalli, tuimasi povueeyi? Aatama arcacalli lapal ganapan duucai, dai cascada dada aatama dai ganaagida ragai sai gaaagai masdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai gaaagai masvaavoitudagi Diuusi ismaacada duaca agai ismaacada idui tavaagi lamadu davalrai lamadu agal suudagi dai vlassi istumaasi oidaga. ¹⁶ Alquioma Diuusi dagito loodami saidal ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vascara tatagidiña agai siora aistumaasi cacaladucamicada ismaacada ivuaadana agai loிடacami vataral, agai garootosdi duuqui dai calga garmaacai cuadagai dai tstuucada vagiam araliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vlassi imaasi maitistui isdaidagi loodami iscodagi agai tuturu ismaacacada siaa duutuda agaitadai agai Paavora lamadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada lamoco judidiu Antioquiaindara dai Iconiaindara dai avlaaqui loodami dai maicacarai Paavora. Dai aidasi poaliditadai agai iscamuaa tavaimacai malacasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida avaavoitudadami ganampagi Paavora sicoli tai agai vafi dai ii apamu Listiramu dai siaadigi iji abiaadara agai lamadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai siora arcacacata vuviaadami tai muidutai vaavoitu, tai agai apamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiamu. ²² Dai vlassi amui vaamioma baialliatudaimi agai avaavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daidal itadaimi sai gaaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucai istuidacai iimiagi siaaco gatlaani Diuusi. ²³ Dai vlassi aipacoga siaaco ajiopaitadai agai avaavoitudadami saagida daraasaimi lamoco talaanadami avaavoitudadami vataral dai aidasi darasiña agai maitaugacai gadaanaiña Diuusi dai potadaiña saidal ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilara iji dai Pisidia davalriamu salli dagavusai dai aayi Panfilia davalriara. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijara, dai amaasi iji AtIAMu. ²⁶ Dai ami tatasai amo varcuara dai iji Antioquiamu Siria davalriara, siaadara vuvaja agai aidasi iji taidal avaavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duindadara vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi ayagi agai Antioquilara ampagi vlassi vaavoitudadami dai aagidi vlassi istumaa dui Diuusi agacada aidasi gamamaatultiditadai agai Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida agai Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitarjudidiu dai isducatai agai vaavoitu lapal. ²⁸ Daidal Paavora lamadu Bernabé anaasi vii avaavoitudadami lamadu tavapi.

15

¹ Aidal tuigaco lamoco cacalli ismaacada iji Judeeaiñdara Antioquiamu aagidimi avaavoitudadami sai siora cacacata vuvaaquia liada sai

gaaagaitadai isiquitaaigi gantuucuga poduucai isducatai viituli Moseesacaru. ² Taidaa Paavora aamaduu Bernabé alia ñiñoio acacaaali aamaduu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoiña, mataita acovai vuvaitu Paavora aamaduu Bernabé dai aa sai iimana Jerusaleenamu dai maa bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai abaitaguucacamigada vaavoitudadami aamaduu.

³ Vaavoitudadami Antioquiiaa agai dai ootoi, dai voyiamu iimaitai Penisia sai Samaalia daaavaariamu saali dagavusai agai dai aagidimi vaavoitudadami isducatai agai ismaacada maitarjudiduu dagito ganaaqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vaascatai vaavoitudadami alia baiganaaali caacai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi Paavora aamaduu Bernabé Jerusaleenaa taidaa vaavoitudadami aamaduu lojootosicami aamaduu abaitaguucacami baiganaliaracada miaadagi, daida Paavora aamaduu Bernabé aagidi vaasi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai agai. ⁵ Damos aamoco afariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Gaaagiava isiquitaaigi tuutucugada vaascatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudiduu dai gaaagai istaañiagi vai agidiña vaasi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti afariseo.

⁶ Tai ganampagi lojootosicami aamaduu abaitaguucacami dai bai duña agai ñiooqui. ⁷ Dai catavaapi gaaataga agai tai caquiva Piiduru daida itai:

—Giñaaduñi caaga maata aapima sai bai aaqui Diuusi acovai giñvuusaitu aana aapima gansaagidañdaa ansai aagidana aana agai ismaacada maitarjudiduu Diuusi ñiooquida sai agai vaavoitudana aara. ⁸ Dai Diuusi maata vaascatai iibada dai ootoi galbadaga sai aamaduu daacana agai ismaacada maitarjudiduu aara poduucai isduucai garootosi agai aatama vaascatai dai poduucai Diuusi gartaagi isoigada agai aara.

⁹ Diuusi mosamadugan duucai garnaidi aatama aamaduu agai ismaacada maitarjudiduu cascada oigaldi agai soimaascamigada aara vaavoitudacai agai. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacada idui Diuusi, dai tuimasi poduucai taanaai aapima agai istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganaaagidagi tomali gaaquii aaduñicaru maistitui. ¹¹ Maitavaa poduucai. Aatama vaavoitudai isDiuusi caagacara garvuvaitu dai caagacara garnaidi dai Suusi garoigada apan duucai agai —astatadai Piiduru.

¹² Tai vaascatai agaa mosdodoli vii, vaidaa Paavora aamaduu Bernabé aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvcadadacada agai ismaacada maitarjudiduu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo Paavora aamaduu Bernabé taidaa Jacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcaacavurai. ¹⁴ Casi gaaagidi goSimuñi Piiduru siaaquida abiaadara caagacara naidi Diuusi agai ismaacada maitarjudiduu dai acovai vuvaitu aamoco agai saagidañdaa sai siaa duutudaiña Diuusi daida armaamaradacana. ¹⁵ Bai aaqui poduucai ooja Diuusi ñiñoioquituldiadamigada cascada gaaagaitadai siapaduñiagi caacavurai aapima isducatai ooja amaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:

Aaraaga naana maasi dagavuñia agai dai gooquiiaa apamu divimu aana judiduu saagida.

Agai arismaacada aaqui abiaadara acovai vuvaitu aana.

Dai gooquiiaa mui uumigicada camaitiñiaa duutudaiña agai cascada aagidamu aana sai apamu giñsiaa duutudaiña poduucai isducatai giñsiaa duutudaiña agai aidasi oidacatai Davicaru.

17 Apamu divimu aanΛ dai aagidamu sai giñΛΛgidiña.

Poduucai iduñimu aanΛ vai vΛasi oodami ismaacΛΔΛ maitarjudidíu giñtatagitoiña daidΛ argiñmaamaracana dai giñΛΛgidiña.

18 Pocaiti Diuusi ismaacΛΔΛ garmaatΛtuli vΛasi idi istumaasi ΛΛqui abiaadΛΓΛ. Ascaiti Diuusi.

19 CascΔΛ aanΛ pocaiti maitaaagai issoi vuaadagi ismaacΛΔΛ maitarjudidíu. Agai cadagito ΛΛquidΛ ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. 20 Mosacaasi glaagai tasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacΛΔΛ dadasdi amoono ismaacΛΔΛ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacΛΔΛ maivuusanΛi ΛaradΛ siΛascadΛ coiyagi, dai tomali maicuaadana ΛaradΛ. 21 ΛΛqui abiaadΛΓΛ aipacoga oidaga sioorΛ gamamaatΛtuldí Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vΛascarΛ ibastaragai tasΛΓΛ judidíu quiquiupaigadΛΓΛ glaagaiña gomaasi —astΛtdai Jacovo.

22 Amaasi Λojootosicami ΛΛmadu ΛbaitΛguucacami ΛΛmadu vΛascatai Λvaavoitudadami ΛpanΛali isacovai vuvaidagi ΛΛmoco Λagi gmaasagidañdΛΓΛ dai ootosagi Antioquiiamu ΛΛmadu Paavora dai Bernabé. Dai Λco vuusaitu Uudasi masmaacΛΔΛ Barsavasi aagaiña ΛpΛ, dai Λco vuusaitu Siilasi ΛpΛ Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ Λvaavoitudadami. 23 Dai ΛgaicΔΔΛ ootoi amo oojai ismaacΛΔΛ icaiti:

“AatamΛ ojootosicami ΛΛmadu baitΛguucacami ΛΛmadu gogaa vaavoitudadami ganviaatuldí aapimΛ garaaduñi ismaacΛΔΛ maitarjudidíu ismaacΛΔΛ AntioquiiΛΓΛ oidaga dai Siria dai Silisia dΔΛΛvΛariΛΓΛ oidaga. 24 Maí aatamΛ sai ΛΛmo oodami iji tabiaadΛΓΛ ismaacΛΔΛ aatamΛ maiotoi. Dai Λgai gansoobi ganñiooquicΔΔΛ masi aapimΛ maimaata isducatai gantΛΛgituagi. Λgai povai gantΛtdai sai glaagai masiquitaagi gantuutucuga dai Λgigidagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. 25 CascΔΛ cΛΛgadu Λlii aatamΛ isΛco vuvaidagi ΛΛmoco aatamΛ garsaagidañdΛΓΛ sai mΛΛca ganpΛidana aapimΛ ΛΛmadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacΛΔΛ aliΛ oigΔdai aatamΛ.

26 Paavora dai Bernabé muiyapΛΓΛ ajioopaiña masiaaco cooda agaiña gamamaatuldítai goovai isSuusi Cristo ΛΓcΛΛgacΛΓΛ vuviadami. 27 CascΔΛ ganootosi aatamΛ Uudasi ΛΛmadu Siilasi vai Λagi goovai gnaagidana vΛasi idi ismaacΛΔΛ ganooji aatamΛ. 28 Garaagidi Diuusi Ibaada tΛstuma duñiagi. AatamΛ garvΛatarΛ ΛpΛ cΛΛgadu cascΔΔΛ maitantΛaanΛi aatamΛ mui naana maasi, mosacaasi χiΛΛqui istumaasi ismaacΛΔΛ glaagai. 29 Masai maicuaadana baabaidi ismaacΛΔΛ gΔdadasdi amoono ismaacΛΔΛ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi ΛaradΛ, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacΛΔΛ maivuusanΛi ΛaradΛ siΛascadΛ coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. MasΛΛgiadagi vΛasi idi istumaasi aidΛ gia cacΛΛga ivueeyi aapimΛ. GartΛΛgadamu”, ascaiti ΛbaitΛcΛaacamigadΛ.

30 Matai ootoidΛ tai iji vΛmaacova Antioquiiamu. Dai ami Λpagi vΛasi Λvaavoitudadami dai maa Λoojai. 31 TaidΛ Λvaavoitudadami aliΛ baiganΛali nΛidacai Λoojai. 32 Uudasi ΛΛmadu Siilasi arDiuusi ñiñiooquituldíadamigadΛ dai baiΛliatu Λvaavoitudadami ganñiooquicΔΔΛ tai Λgai vaamioma vaavoitu.

33 Bai tΛvΛpi anaasi daraaja vΛmaacova dai aidΛsi caiimia agaitadai Λgai taidΛ Λvaavoitudadami diosagi dai potΛtdai: “DiuuscadΛ avΛr viaatuldí JerusalenaΓΛ oidacami Λgai ismaacΛΔΛ ganootoi”, astΛtdai. 34 Damos ΛSiilasi ipΛli isviiagi. 35 DaidΛ ΛPaavora ΛΛmadu Bernabé ΛpΛ anaasi vii AntioquiiΛΓΛ. Dai muidutai aa ΛΛmadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ.

36 Cabai tΛvΛpicΔΔΛ Paavora potΛtdai ΛBernabé:

—Tinda apamu malla dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé voidaquia aliditadai avuaana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oi aidasi tuucamidara iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaiñara aa gai dai camaisoicaiña cascada aPaavora maitpaliditadai isvoidaquiagi. ³⁹ Dai alia cavaami ñiño dai maibai dui dai ajavovai iji. Bernabé voidacai Marcusi dai tallasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taida aPaavora voidacai Siilasi. Taida avavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudaimi avavoitudadami.

16

¹ Paavora lamadu Siilasi Derviarara aayi dai Listirara. Dai ami tala amo vaavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo ooqui judiu daida avavoitudadami ara daida loogada argiliego. ² Avavoitudadami ismaacada Listirara dai Iconiarara oidacatadai calga ñioocaitadai Timoteo vaatarara. ³ aPaavora ipali isvoidaquiagi aTimoteo damos taji sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vaascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiao siaaco dagavusquimi aPaavora lamadu Siilasi aagidimi agai avavoitudadami isducatai ooji ojoootosicami lamadu abaitaguucacami Jusaveitenaiñara avavoitudadami Antioquiara vaatarara sai vaascatai avavoitudadami agidiña. ⁵ Dai poduucai avavoitudadami sioma calga vaavoitu, dai vaasatai vaamioma muidaimi avavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibaada maidagito isgaaagida agai Diuusi ñiooquida Aasia davalirara. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia davalvariamu. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadara Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibaada maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana salli dagavusai, dai taapai siaaco Troasi taagidu gaa suudagi ugidiana siaaco aaji vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucara taataquimi aPaavora amo salli Masedoniañara sai vuidara calca dai daana daida itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, calcaga vaavoitu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davalirara ñiooquida.

¹¹ Anaasi Troasirara amo vaarcuara tallasai aatama dai salli iji Samotrasia davaliriamu siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisirara aayi aatama dai ami taapai vaarcuaiñara. ¹² Dai abiaadara iji aatama Pilipoosiamu ami arromamanu davalragada, agai armapacara Masedoniarara siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chilalqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasara vuvaaja aatama Pilipoosiaiñara maisi malcasi gaa aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña loodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida ooqui ismaacada ganmpagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducataidai. Agai aTiatiirara oidacami daida argaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai cacatadai agai añiooqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacada aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gavacoi agai lamadu vaascatai ismaacada quidiara oidacatadai dai gooqiarara gardaaniimi agai dai povartatadai:

—Masi aapim_Λ s_{ΛΛ}licad_Λ vaavoitudadagi isvaavoitudai aan_Λ Diuusi, varai imi dai giñquiiyana daraaja asta masi_{ΛΛ}scad_Λ iji tabiaad_{ΛΓ} —ast_Λadai agai.

Dai mait_Λdagito tascho taiyagi.

¹⁶ Amo imidagai caiim_Λitadai aat_ΛΛ_Λ siaaco gamamadaiña dai vuid_{ΛΓ}Λ_Λ aayi aat_ΛΛ_Λ amo ali ooqui ismaac_Λd_Λ viaacatadai amo Diaavora t_{ΛΛ}aañicarud_Λ dai agai _{ΛΛ}quiasd_{ΛΓ}Λ_Λ maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacatadai agai g_Λtutuidacami dai _Λali ooqui mui gamait_Λc_Λiña tumiñsi g_Λtutuidacami v_{ΛΛ}tara. ¹⁷ Idi ali ooqui g_Λroidatucuiña Paavora _{ΛΛ}madu aat_ΛΛ_Λ dai iññaquidana daid_Λ icaitidana:

—Idi c_Λc_Λali _{ΛΓ}p_Λipiooñigad_Λ Diuusi ismaac_Λd_Λ _{ΛΓ}abait_Λc_Λaacami, dai goovai g_Λnaagidi aapim_Λ isducatai c_{ΛΛ}gac_{ΛΓ}Λ_Λ vuvaquiagi —caitidana _Λali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi agai tai amo imidagai oojogi Paavora dai ajaco c_Λquiva daid_Λ it_Λadai _ΛDiaavora t_{ΛΛ}aañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ viaacatadai _Λali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadad_Λc_Λd_Λ ang_Λaagidi vuusaiñi gooquiaiñd_{ΛΓ}Λ_Λ —ast_Λadai.

Taid_Λ _ΛDiaavora t_{ΛΛ}aañicarud_Λ otoma vuusai.

¹⁹ Dai aid_Λsi _Λali ooqui tutuidacami maat_Λ t_{ΛΛ} iscamaitistutuidi isg_Λmait_Λc_Λdagi tumiñsi agaic_Λd_Λ vui agai _ΛPaavora _{ΛΛ}madu Siilasi dai vuuc_Λ dai vaan tuutui dudunucami_{ΛΓ}Λ_Λ plaasana. ²⁰⁻²¹ Daid_Λ it_Λadai agai _Λdudunucami:

—Idi c_Λc_Λali ismaac_Λd_Λ _{ΛΓ}judidíu g_Λr_Λd_Λv_{ΛΛ}aragana dada dai g_Λraagidi t_Λv_Λiaa siduñiagi istumaasi aat_ΛΛ_Λ maitistutuidi. Aat_ΛΛ_Λ _{ΛΓ}romamanu dai g_Λr_Λd_Λidai g_Λr_Λt_Λtaaan_Λdamiga gomaasi. Dai poduucai baacoitudai goovai oodami g_Λnñiooquicad_Λ —ast_Λadai.

²² Tai v_{ΛΛ}si _Λoodami vui baacoí, taid_Λ _Λdudunucami gat_Λjai sai uup_Λsadana yuucusid_Λ dai g_Λv_Λiaarsana uusic_Λd_Λ. ²³ Dai cat_Λv_Λapi g_Λv_Λiacarai dai maamaisa. Dai t_Λjai _Λmaisacarui nuucadacami sai c_{ΛΛ}ga nuucadacana. ²⁴ Aid_Λmasi pot_Λadai _Λmaisacarui nuucadacami agai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacari_{ΛΓ}Λ_Λ. Dai uusi maisacari_{ΛΓ}Λ_Λ vaapai _Λcasod_Λ dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucar_Λ aid_Λsi _ΛPaavora _{ΛΛ}madu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi g_Λnñaidagac_Λd_Λ vaid_Λ agaa maamaisapic_Λd_Λ mosca_Λc_Λatadai.

²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli d_Λv_{ΛΛ}arai dai oiñitu bibidaviqui ooodagad_Λ utioma daraaj_Λd_Λ. Tai g_Λc_Λd_Λ g_Λc_Λcupioco v_{ΛΛ}si cucuparagad_Λ _Λmaisacarui, dai uupai v_{ΛΛ}si amaamaisapic_Λd_Λ cadeenagad_Λ ismaac_Λd_Λ _Λc_Λd_Λ vuupulicadai agai. ²⁷ Dai aid_Λsi n_{ΛΛ}aa _Λmaisacarui nuucadacami t_{ΛΛ} iscupioquiñi _Λmaisacarui cucuparagad_Λ vuusaitu dai t_Λcacai daid_Λ it_Λadai _{ΛΛ}gi g_Λmuaa agaitadai poliditai isvuvaja _Λmaamaisapic_Λd_Λ. ²⁸ Damos _ΛPaavora iññoqui daid_Λ it_Λadai:

—Maitig_Λmuaa tamiata daraaja v_{ΛΛ}scatai —ast_Λadai.

²⁹ Taid_Λ _Λmaisacarui nuucadacami gatai amo cuudagi dai maraitai vaa duaadimutugaitai dai g_Λg_Λv_Λuimi dai vuid_{ΛΓ}Λ_Λ g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva agai _ΛPaavora _{ΛΛ}madu Siilasi. ³⁰ Dai otoma vuvaitu dai t_Λcacai daid_Λ it_Λadai:

—¿c_Λc_Λali tuma duuna aan_Λ dai c_{ΛΛ}gac_{ΛΓ}Λ_Λ vuusaiña? —ast_Λadai.

³¹ Taid_Λ _ΛPaavora _{ΛΛ}madu Siilasi aa noragi daid_Λ it_Λadai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo _{ΛΓ}c_{ΛΛ}gac_{ΛΓ}Λ_Λ vuviadami dai poduucai c_{ΛΛ}gac_{ΛΓ}Λ_Λ vuusaimu aapi _{ΛΛ}madu v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ g_Λquiiy_{ΛΓ}Λ_Λ oidaga —ast_Λadai.

³² Daid_Λ _ΛPaavora _{ΛΛ}madu Siilasi aagidi Diuusi ñiooquid_Λ v_{ΛΛ}scatai ismaac_Λd_Λ _Λmaisacarui nuucadacami quidi_{ΛΓ}Λ_Λ oidacatadai. ³³ Dai quiaa

Artucaracatadai vaidΛ amaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugadaΛ masiaaco saasarai uusicada. Dai otoma Λgai Λmadu vΛascatai ismaacada quidiΛta oidacatadai ganvapacoi. ³⁴ Dai gooquiΛta vaidacai gΛquiyamu dai bibi. Dai Λgai Λmadu vΛascatai ismaacada quidiΛta oidacatadai alia baigΛnΛlilitadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco Λdudunucami ootosi ñiooqui sandaarucadaΛ amaisacarui nuucadacami sai dagitona Λgai ΛPaavora Λmadu Siilasi.

³⁶ TaidΛ amaisacarui nuucadacami potatadai ΛPaavora:

—Λdudunucami casi giñootosi ñiooqui ansaidΛ gandagitona. Diuusi ganuucaticana —astatadai.

³⁷ DΛmos ΛPaavora itatadai Λsandaaru:

—Aatama Λrromamanu Λpa mlati vΛascara vΛasi oodami vuitapi gargaviaacarai maitardagitocai tΛsñiooquia aatama, dai gΛmaamaisa. Dai sivi astocai gardagitua alidi Λgai poduucai gia cho. Vai ΛΛgi dadana Λgai dai garvuvaidana —astatadai ΛPaavora Λsandaaru.

³⁸ TaidΛ Λsandaaru mΛa aagidi idi ñiooqui Λdudunucami tai Λgai alia duduaadimu maatcai isΛgai Λrromamanu Λpa. ³⁹ Dai cascada iji Λgai mΛaca siaaco daraajatadai Λcacali dai daañimi sai oigaldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacana Piliposiaifnara. ⁴⁰ Tai Λgai vuvaja maisacaruaiñara dai iji Lidia quidiamu dai aagidi Λvaavoitudadami isducatai vuvaitu Λdudunucami maisacaruaiñara sai camaiduduaadicuifna Λvaavoitudadami, dai gooquiΛta iji Λgai abiaadara.

17

¹ Dai iimacai ΛPaavora Λmadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apolooniana sΛali dagavusai dai boodara aayi Tesalonicara ami cΛaacatadai Λmo judidiu quiuupaigada. ² TaidΛ ΛPaavora ii Λjudidiu quiuupaigadamu poduucai isduucai ivuaadana Λgai vΛascara. Dai vaica acaldi anaasi daraaja Λgai. Dai vΛascara ibastaragai tasara Λmadu gaaatagaiña Λgai Λjudidiu isducatai icaiti Diuusi ñiooquidara ³ isaCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai apamu duaacagi. Dai potatadaiña Λgai:

—Λgai vaa Suusi ismaacada gΛnaagidi anaΛ ΛraCristo, Λgai vaa ismaacada ΛΛqui abiaadara nΛnara aapima —astatadai ΛPaavora.

Vai Λmoco judidiu pocaitiña sai maitarvaavoi.

⁴ Tai Λmoco vaavoitu dai uraava ΛPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacada siaa duutudai Diuusi vaavoitu Λpa, dai mui ooqui Λpa ismaacada aoodami alia siaa duutudaiña. ⁵ Cascada alia baacoi Λjudidiu ismaacada maivaavoitu. Dai mpagi cacali soimaasi ivuaadami ismaacada mosajioopaiña caayana dai alia siaa caitimi Λgai gΛnmpaidacai vaidΛ aoidacami maisiooma daraajatadai cacacai. TaidΛ Λcacali soimaasi ivuaadami Λmadu Λjudidiu jasofi quidiΛta dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi ΛPaavora Λmadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadara dai tΛagida agaitadai Λgai aoodami. ⁶ Dai maitΛΛ Λgai ami dai cascada tvaimacai jasofi Λmadu aa vaavoitudadami dai vuucai dudunucamiΛra, dai ami ijiña daida icaiti:

—Acacali ismaacada naana dui vΛasi oidigi gΛññiooquicada caayai tami Tesalonicara Λpa. ⁷ Tai gojasofi miaadagi Λquiyara. Dai vΛasi Λgai ivueeyi mui naana maasi istumaasi gΛa taaanadami romanu maitamaacai oigaragai. Λgai pocaiti sai oidaga amai gΛa baitacΛaacami Suusi tΛagiducami —ascaiti.

⁸ Taid^Λ Aoodami AΛmadu Adudunucami mosca^Λ goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai tai Adudunucami Jasoñi AΛmadu A^Λga vaavoitudadami tumiñsigad^Λ dai potat^Λdai sai A^Λpamu maquia agaitadai sia^Λscad^Λ vuvaaquiagi abiaad^Λ A^ΛPaavora dai Siilasi, tai A^Λgai gamaa m^Λtaida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taid^Λ A^Λvaavoitudadami otoma vuvaitu A^ΛPaavora AΛmadu Siilasi tuca^Λ dai ootoi Bereamaco. Tai A^Λgai mosaayi Bere^Λ dai iji judidiu quiuupaigad^Λamu. ¹¹ Ajudidiu ami oidac^Λd^Λ vaamioma ca^Λga tuutuiga si^Λgaa Tesalonic^Λg^Λ oidac^Λd^Λ A^Λgai mosbaig^Λ A^Λliarac^Λd^Λ ca^Λcana istumaasi aagidiña A^ΛPaavora AΛmadu Siilasi. Dai va^ΛΛ tasai gaagaiña Diuusi ñiooquid^Λ dai n^Λida agaiña sabaig^Λ A^Λvaavoi ismaac^Λd^Λ aagidiña A^ΛPaavora AΛmadu Siilasi. ¹² Dai poduucai mudutai judidiu AΛmadu giliego vaavoitu, va^Λsi amaduga ma^Λsi ca^Λca^Λli AΛmadu ooqui ismaac^Λd^Λ Aoodami ali^Λ siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidasi ma^Λ Ajudidiu Tesalonic^Λg^Λ oidacami si^ΛA^ΛPaavora gaaagidi Diuusi ñiooquid^Λ Bere^Λg^Λ A^Λp^Λ, gaamu iji dai sisiolitu Aoidacami. ¹⁴ D^Λamos A^Λvaavoitudadami otoma ootoi A^ΛPaavora coostamu, taid^Λ A^ΛSiilasi AΛmadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ A^Λgai ismaac^Λd^Λ oi^Λ A^ΛPaavora Ateenasi^Λg^Λ uucami dagito dai aa suuli. Taid^Λ A^ΛPaavora ootosi ñiooqui A^Λgaic^Λd^Λ A^ΛSiilasi AΛmadu Timoteo sai gaamu iim^Λna si^Λotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasi^Λg^Λ daacatadai A^ΛPaavora dai n^Λn^Λracatadai A^ΛSiilasi AΛmadu Timoteo ami naidi A^Λgai mu^Λ amoono ismaac^Λd^Λ siaa duutudai oodami Diuusi duuca^Λ casc^Λd^Λ ali^Λ soig^Λ A^Λlilitadai A^Λgai dai baamucan tada. ¹⁷ Casc^Λd^Λ A^ΛPaavora aagidiña Diuusi ñiooquid^Λ Ajudidiu ismaac^Λd^Λ g^Λ A^Λmpaidiña quiuupig^Λ dai aa A^Λp^Λ ismaac^Λd^Λ ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai va^ΛΛ tasai aagidiña A^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ A^Λgai ismaac^Λd^Λ plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai A^Λmoco A^Λgai A^Λrepicureo mamaatardamigad^Λ dai aa A^Λgai ismaac^Λd^Λ mamaat^Λg^Λai estotoico mamaat^Λuldaragad^Λ. Dai g^Λnaagacai ñiñio A^Λgai AΛmadu A^ΛPaavora dai A^Λmoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaac^Λd^Λ aagai goaatagarac^Λd^Λ? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—G^Λraagidan caiti goovai sib^Λaad^Λg^Λ didiuusi —ascaiti.

A^ΛPaavora aagaiña A^ΛSuusi dai duaacarad^Λ casc^Λd^Λ pocaiti A^Λgai. ¹⁹ Dai bai A^Λgai A^ΛPaavora dai B^Λacai ma^Λca siaaco Aliopago t^Λagidu, ami siaaco bai vuaadana ñiooqui Adudunucami daid^Λ it^Λadai A^Λgai A^ΛPaavora:

—Maat^Λca A^Λlidi aat^Λma istumaasi utuducami g^Λrmaat^Λulda A^Λlidi aapi.

²⁰ G^Λraagidañi istumaasi maimaata aat^Λma dai casc^Λd^Λ maat^Λca A^Λlidi aat^Λma ist^Λiya A^Λlidi aapi gooc^Λd^Λ —ast^Λadai.

²¹ Va^Λscatai Ateenasi^Λg^Λ oidacami dai sib^Λad^Λg^Λ vuvac^Λcam^Λ ismaac^Λd^Λ anaasi oidacatadai, maitvuaadana A^Λma maasi mosca^Λcana istumaasi utuducami dai gaaagidiña A^Λp^Λ.

²² Amaasi A^ΛPaavora ca^Λquiva va^Λscatai saagida ami Aliopag^Λg^Λ daid^Λ it^Λai:

—Ca^Λca^Λli Ateenasi^Λg^Λ oidacami va^Λasiaacatai naidi aana masali^Λ siaa duutudai aapima g^Λndidiuusiga. ²³ Aidasi aim^Λraiña aana dai n^Λn^Λidiña va^Λsi A^Λmap^Λca^Λg^Λ siaaco oidaga moomono, t^Λ aana A^Λmap^Λca^Λg^Λ siaaco aduucai oojsi: “Tami A^Λg^ΛDiuusi va^Λta^Λg^Λ ismaac^Λd^Λ maimaata aat^Λma”. Idi vaa ismaac^Λd^Λ siaa duutudai aapima maimaat^Λcat^Λai gooviava A^Λg^ΛDiuusi ismaac^Λd^Λ ganaagidi aana.

²⁴ A^Λgai A^Λg^ΛDiuusi ismaac^Λd^Λ idui oidigi dai va^Λasiaacatai istumaasi oidaga A^Λgai A^Λrbait^Λca^Λacami ismaac^Λd^Λ t^Λaan^Λ t^Λvaagi dai va^Λsi oidigi. A^Λgai maiquiquiupiana oidaga ismaac^Λd^Λ ivueeyi oodami. ²⁵ A^Λgai mait^Λgito

isivuaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vaatarala. Agai vaa aragai ismaacada gammaacai ibadagai dai vavali dai vvasi istumaasi.

²⁶ Vvasi naana maasi oodami vuvaaja aoodamiaindaala ismaacada idui Diuusi arpaaga. Dai Diuusi tajai sai vvasi oidigi daama oidacana, dai vvascaga aagaiña siaacoga dai siascada. ²⁷ Daidala icaiti Diuusi: “Aana andarai aoodami oidigi daama sai matia lldiña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. Vvascaga maimaacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vvascatali. ²⁸ Diuuscada duduaca aatama dai ajioopai dai oidaga. Galanqui aaduñicaru sastuduacada pocaiti: “Aatama armaamarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava siarDiuusi maamarada aatama cascada maitaagai taspoduucal tatagitoda aatama isamo moono istutuidi siarDiuuscagi ismaacada ivueeyi oodami isducatali gantatagitoti agai oocada, isplaatacada isodacada. ³⁰ Lanquioma pocaiti Diuusi: “Oidacatali oodami ismaacada maitiñmaata cascada maitiñlagidiña antai aana vvascaga maioojogi dai sivi laanai aana vvascatali aipaco oidacami sai ama duucal gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami naida agai vvasi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vaatarala dai calga iduñia agai. Diuusi aagai siascada. Agai arSuusi ismaacada acovai vuusaitu Diuusi. Diuusi duacali asuusi coidada saagidiindaala dai poduucal calga maata vvascatali siarvaavoi ismaacada aagai Diuusi —astatali aPaavora.

³² Aidasi cal agai coidada duaacarada lamoco mosparunai dai aa icaiti: —Baiyoma ispaladamala garaagida gomaasi —ascaiti aoodami.

³³ Amaasi aPaavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai lamoco calali oi aPaavora dai vaavoitu. Dai agai saagida imatadai Dionisio ismaacada aramo dunucami Aliopagala, dai amo ooqui Damalisi taagiducami, dai aa arpa.

18

¹ Dai goquiñala ii aPaavora Ateñasiaindaala Coriintoamu. ² Dai ami tal agai amo judidíu Aquilasi taagiducami. Agai arPonto davalliala oidacamicatali. Aidala vaaslanquioma ami divia Aquilasi lamadu ooñigada Prisiilasi Italiaindaala. Agala baitacaaacami Claudio tajai sai vuvacana vvasi ajudidíu Roomaindaala cascada agai viaacatali isvuvaquiagi arpa. Taidala aPaavora ii dai diviji. ³ Dai tal aPaavora isagai viaacatali agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacatali aPaavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi lamadu vii agai dai lamadu gaata vuaada agai. ⁴ Daidala aPaavora vvascaga ibastaragai tasala aimaraiña ajudidíu quiuupaigalamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquida tai muidutai vaavoitu siansi judidíu acasi agai ismaacada maitarjudidíu arpa.

⁵ Aidasi Siilasi lamadu Timoteo aayi Masedoniaala aidala abiaadala aPaavora maiti vuaadana ama maasi mosgaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai salli aagidiña aPaavora ajudidíu daidala itadaiña:

—Asuusi ismaacada ganaagidi aana arCristo ismaacada nanara aapima —astatali aPaavora.

⁶ Tai agai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taidala aPaavora itatali:

—Lagi aapima arganduñi masiascada coiya aapima maiimimu Diuusi lamadu. Aana gia camairgindiñi —astatali aPaavora.

Cascada aPaavora gigigi gayuucusi lagi poduucal gaaagidiña agai ismaitarduñida. Dai apamu ñioo aPaavora daidala itatali:

—Sivi bait^Λqui imimu aan^Λ ^Λgai ismaac^Λda mait^Λrjudidíu ^Λamadu —astat^Λdai.

⁷ Daid^Λ ^ΛPaavora vuusai ^Λjudidíu quiuupaigad^Λaiñd^Λra dai ii ^Λmo ^Λali quidiimu Justo t^Λg^Λiducami ismaac^Λda ali^Λ siaa duutudai Diuusi. ^Λgai quiu-upai abana oidacata dai. ⁸ Dai ^Λmo ^Λali Calisipo t^Λg^Λiducami ismaac^Λda ^Λrbait^Λcaacami quiuupi^Λra, vaavoitu isSuusi Cristo ^Λrc^Λagac^Λra vuviadami. Dai v^Λascatai ismaac^Λda quidi^Λra oidacata dai vaavoitu ^Λra. Dai muidutai Coriinto^Λra oidacami mosca^Λ dai vaavoitu dai ^Λnvapacoi. ⁹ Dai ^Λmo imida-gai tucara ^ΛPaavora g^Λcoosig^Λra ñidi Diuusi saida itat^Λdai:

—Maitiduaadicuda apiaigaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada.

¹⁰ Aan^Λ ang^Λamadu daja dai tomali amaadutai maisoimaasi gataatatuldamu, aan^Λ viaa mui oodami tami Coriinto^Λra —astat^Λdai Diuusi.

¹¹ Tai casc^Λda ^ΛPaavora Coriinto^Λra vii ^Λmo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquida ^Λoodami saagida.

¹² Aidasi Galioñi ^Λrt^Λaan^Λadamicatadai Acaay^Λra ^Λjudidíu vui baacoi ^ΛPaavora dai baacai ami siaaco daacata dai ^Λrt^Λaan^Λdami ¹³ daid^Λ itat^Λdai:

—Idi ^Λali gaaagidiña sai g^Λaagai issiaa duutuadagi Diuusi ^Λmos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astat^Λdai ^Λgai ^Λrt^Λaan^Λdami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taid^Λ ^ΛGalioñi itat^Λdai ^Λjudidíu:

—Dañi si^Λarsoimaasi iducamicamudai goovai aid^Λ gia bai g^Λnduñdamudai aan^Λ. ¹⁵ ^Λmos aapim^Λ aagai istumaasi aapim^Λ ^Λgi g^Λndaidi, ^Λg^Λiv^Λar bai duuñi aapim^Λ. Aan^Λ anmaivapacai gomaasi^Λra —astat^Λdai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaad^Λra. ¹⁷ Tai v^Λascatai ^Λgiliego bai Sostiña ismaac^Λda bait^Λcaacami judidíu quiuupaigad^Λra dai anaasi vuitapi ^Λrt^Λaan^Λdami g^Λicacarai vaid^Λ ^Λrt^Λaan^Λdami mosñidi dai maivuam^Λ alidi.

¹⁸ ^ΛPaavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooqui^Λra diosagi ^Λgai ^Λv^Λavoitudadami dai iji Paavora ^Λamadu Prisiilasi dai Aquilasi Sinc^Λliamu. Dai ami ivisu ^ΛPaavora g^Λmo sai ñidiña ^Λoodami is^Λg^Λidi ^Λgai istumaasi bai dui vaas^Λquioma Diuusi ^Λamadu. Dai abiaad^Λra t^Λtasai ^Λmo vaarcu^Λra dai iimia ^Λgai Sillia d^Λv^Λariam. ¹⁹ Dai aidasi aayi ^Λgai Efeesi^Λra taid^Λ ^ΛPaavora anaasi viaa Prisiilasi ^Λmadu Aquilasi dai ii judidíu quiuupaigad^Λamu dai aagidi Diuusi ñiooquida ^Λjudidíu ismaac^Λda ami g^Λmpaidiña dai ^Λgai aliñio ^ΛPaavora ^Λmadu aagaitai imaasi. ²⁰ Daid^Λ ^Λjudidíu daañimi ^ΛPaavora sai vi^Λana t^Λv^Λapioma ^Λmos ^Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daida itat^Λdai:

—Viaa aan^Λ isJerusaleen^Λra daacagi siaa duudag^Λra ismaac^Λda cami-aadimi, v^Λascat^Λra ^Λpamu divimu aan^Λ dai g^Λnn^Λdamu isDiuusi ipaliadagi —astat^Λdai.

Dai tasai ^Λmo vaarcu^Λra dai Efeesi^Λra ii. ²² Dai aidasi aayi ^Λgai Sese-ree^Λra taid^Λ ^ΛPaavora ii Jerusaleenam^Λ dai viaatulda ^Λgai ^Λv^Λavoitudadami, dai otoma t^Λv^Λai Antioqui^Λamu. ²³ Dai anaasi vii ^ΛPaavora bai t^Λv^Λapi. Amaasi ^Λpamu ii dai divida ^Λgai v^Λasi ^Λv^Λavoitudadami v^Λasi ^Λmap^Λca^Λra Galaasi^Λra dai Pilij^Λra. Dai aagidimi ^Λpamu Diuusi ñiooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma ^Λga ^Λgidiña Diuusi.

²⁴ Aid^Λ aayi Efeesi^Λra ^Λmo judíu Apoolosi t^Λg^Λiducami. ^Λgai ^ΛraAlejand^Λli^Λra oidacami dai ^Λgai ^Λga maata ñioocai dai ^Λga maata Diuusi ñiooquida. ²⁵ Ali^Λ ^Λga maata^Λludicatada ^Λgai Diuusi ñiooquida. Dai bai^Λiarac^Λda ñioocaiña. Dai s^Λali aagaiña istumaasi idui ^ΛSuusi. Dai maimaat^Λcatada ^Λgai ^Λmai vacuanaragai mos^Λcaasi ^ΛVuaana vacuanaragad^Λ maata^Λcatada ^Λgai. ²⁶ Daid^Λ ^ΛApoolosi maiduaadicuitai

ñioocaiña judidíu quiuupaigadara. Aidasi caa Prisiilasi lamadu Aquuilasi acovai vuusaitu dai sioma calaga maatatuli Diuusi ñiooquida. ²⁷ Aidasi imia agaitada Apoolosi Acaaya davalariamu taida lvaavoitudadami soi dai ootosi amo oojai agaa vaavoitudadami dai potatadai sai baiganliaracada miaadagidana Apoolosi. Dai aidasi Apoolosi aayi Acaayara calaga soi agai lvaavoitudadami ismaacada Diuusi alia oigadai dai vaavoituli. ²⁸ Daidal Apoolosi aagidi vascatai vuitapi isducatai maicalaga ivueeyi ajudidíu ganvaavoidaragata. Dai alia ñioo dai mamaatatuldi iscaiti Diuusi ñiooquidara isSuusi Cristo aragai vaa ismaacada nalaracata dai agai. Cascada agai maititituditadai isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa Coriintora daacata dai taida lPaavora lmapacaga ucooidigana daivusai dai Efeesira aayi dai ami tal chilalqui vaavoitudadami.

² Daidal itatadai agai lvaavoitudadami:

—¿Aidasi vaavoitu aapima diviasi Diuusi Ibada dai ganlamadu daaca agai? —astatadai.

Tai agai aa noragi daidal itatadai:

—Tomali maicajiomacata dai aatama isoidaga Diuusi Ibada —astatadai.

³ Taidal lPaavorai itatadai:

—¿Maacada vacuanaragaicada ganvapacoi aapima? —astatadai.

Tai agai aa noragi daidal itatadai:

—Lvuana vacuanaragadacada —astatadai.

⁴ Taidal lPaavora itatadai:

—Lvuana vaponaiña oodami sai naidiña aa isagai calama duuca gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai agai potatadaiña lara sai gaagai isvaavoitudagi ismaacada gooquiaroma divia agaitadai. Agai arSuusi Cristo —astatadai lPaavora.

⁵ Aidasi caa agai ganvapacoi sai naidiña aa isagai vaavoitu Suusi Cristo mamaatatuldaragada. ⁶ Aidasida lPaavora daama darai ganoonovi divia Diuusi Ibada agai lamadu. Tai agai ganaagacai ñiño ama maasi ñiooquicada ismaacada maimaatacata dai agai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ Vaaicada arpara baivustaama dan gooca agai.

⁸ Daidal lPaavora vaica masaadai aitu aimaraitai judidíu quiquiuupaigadalamu dai maiduaadicuitai gaagidiña isDiuusi soicai oodami sai calagacaga oidacana. Tai lamoco gia vaavoitu. ⁹ Damos aa maivaavoitu malama duuca gantatagitua aliditai. Dai sigalnaasi ñioocai idi maatatuldaragai vui aoodami vuitapi. Amaasi lPaavora acovai ii dai vaidacai lvaavoitudadami amo escueelamu siaaco gamamaatatuldiña Tirano. Dai vaa tasai mosvusaña Tirano vai amaasi lPaavora lamadu agaa anaasi aatagaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Poduucai idui agai goo uumigi dai poduucal vaaasi Aasia davalariata oidacami caa Diuusi ñiooquida vaaasi amaduga maasi judidíu dai ismaacada maitarjudidíu. ¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai lPaavora saidal iduuna mui naana maasi gagarducami. ¹² Taidal aoodami vuidacai acococoidada ganpañiñituga dai gantaagiñiagiacarua ismaacada acada taata agai lPaavora tuucugada tai mosagaicada dudueeyi acococoidada dai asta Diaavora tataañicaruda vuvacaiña oodamiñara.

¹³ Dai lamoco judidíu ismaacada mosaipaco ajioopaiña vuvaidimi Diaavora tataañicaruda oodamiñara vuvaida aliditadai agai Suusi guvucadacada dai potatadai ajudidíu lDiaavora tataañicaruda:

—Gantaañai aatama Suusi guvucadadacada agai vaa ismaacada aagaiña aPaavora masai vuvacana —astatadai.

¹⁴ Poduucai ivuaadana cuvaracami cacalli agai armaamarada amo calli Isiiquiva taagiducami. Agai aiamo baitacaacamigada taataanadami judidiu quiiupaigadaga. ¹⁵ Aidasi potadai cacalli aDiaavora taataañicaruda tai agai aa noragi daida itatadai:

—Maata aana aSuusi dai maata sioora aPaavora. ¿Damos aapimo moora? —astatadai.

¹⁶ Cascada calli ismaacada viaacata dai Diaavora taataañicaruda vuidara gai cacalli dai vaamioma istui vsaacatai dai cavami capiacarai agai taida cacalli maiyuucustugaitai voopei ami quiiyaiñadaga dai saasaquitugai tuutucugada. ¹⁷ Dai vaaasi Efeesiaga oidacami mai gomaasi judidiu dai ismaacada maitarjudidiu aapa cascada vsaacatai alia duduaadimu, dai alia siaan duutudami Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaacada vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai laquioma. ¹⁹ Dai muidutai ismaacada arcacalldaracamicana vuaa ganlilivrugaga dai vsaacatai vuitapi mamaji. Dai gooquira lasitu alilivru namagada sai aayi para taajucami sientu mil piisu. ²⁰ Dai poduucai muidutai ta gomaasi dai muiyapaga mai oodami Diuusi ñiooquida.

²¹ Cadaivunucai vaaasi gomaasi taida aPaavora apanali isimiagi Masedoniamu dai Acaayamu dai abiaadaga Jerusaleenamu. Daida icaiti:

—Cadaivunucai amui gaagai isimia aana Roomamu aapa —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca gaaduñi ismaacada soicaiña aa duiñadaga Masedoniamu agai aTimoteo amadu Erastusi, dai agai anaasi vii Aasiaga baitavapi.

²³ Aida alia sisioli Efeesiaga oidacami Diuusi ñiooquidacada. ²⁴ Amo calli Demetrio taagiducami sisiolitu aoodami. Agai ivuaadana plaata quiquiupai aaliducami aapa maasi ismaasi Diana quiiupaigada dai aana daasaca Diana. Diana aiamo odai uvisi ismaacada siaan duutudai Efeesiaga oidacami Diuusi duucai. Dai vsaacatai ismaacada amadu gaata vaaadana calli alia mui gamaitacaiña tumiñsi. ²⁵ Dai agai ampagi vaaasi gapipiooñiga amadu aa ismaacada viaacata dai pomaasi aa duiñdagai aapa, daida itatadai:

—Giñaduñi, calla maata aapima isalia callagacaga oidaga aatama idi aa duiñdagacada. ²⁶ Dai calla naidi aapima dai calla Paavora gaaagidiña sai idi moonu ismaacada ivueeyi oodami maitardiuiusi. Dai poduucai vaavoituli agai muidutai, maisiuu mosaca tami Efeesiaga oidacami vaaasi Aasia davalriaga oidacami aapa. ²⁷ Vaaasi idi aliasi arduaadimudagai maisiuu mosaca garaa duiñdagaga siaan gaduñian tada dai vaaasi oodami camaitagitomu goquiiupaigada gaducada garduiusiga Diana. Vaaasi Aasiaga oidacami amadu vsaacatai vaaasi oidigi daama oidacami siaan duutudai idi gaducada garduiusiga Diana. Dai sivi siaan gaduñian tada gogaducamigada goovai —astatadai Demetrio gaaduñi.

²⁸ Dai moscacacai aoodami gomaasi alia baacoi dai iñiquimi daida icaitimi:

—Gaducada garduiusiga Diana, gaducada —ascaiti.

²⁹ Dai vaaasi Efeesiaga oidacami alia siaan caitemi. Dai vui Gaayo amadu Aristarco agai argooca cacalli ismaacada Masedoniaraga oidaga dai oiditadai aPaavora. Taida aoodami cavami ganaagacai tavaimacai maaca uucami siaan ganampaidiña aoodami. ³⁰ Daida aPaavora vaquia aliditadai dai

ñiooquida agaitadai loodami damos lvaavoitudadami maidagito. ³¹ Lamoco ismaacada ardudunucami Aasiaga ismaacada amiigugada Paavora agai lapa ootosi ñiooqui dai daafiimi sai maivaacana ami. ³² Dai ami siaaco ganampagi loodami lamoco iinaicai amo istumaasi vai aa ama maasi dai alia siaa caiti vvasi oodami dai baitoma vvascatai maimaatacata dai istuisida ganampagi. ³³ Damos lamoco ismaacada loodami saagida guucacata dai aagidi Alejandro astuisida ami ganampagi. Taida ajudidiu baitaqui cai Alejandro. Vai agai ñiooquia agaitadai cascada vañigi ganovi sai dodoligicana vvascatai. ³⁴ Dai aidasi mai agai isAlejandro arjudiu vvascatai iijina para goo oora daida icaiti:

—Gaducada gardiuisiga Diana, gaducada —ascaiti.

³⁵ Amaasi amo dunucami anaasi Efeesiaga oidacami cadodoligitudacai vvascatai itatadai:

—Giñaaduñi Efeesiaga oidacami, calaga maata vvasi oidi daama oidacami isaatama nuucada goodai moonoo ismaacada lavaagialindaga gai. Agai ismaacada Diana taagidu. Agai argardiuisiga. Dai nuucada aatama quiuupaigada lapa. ³⁶ Calaga maata aapima istomali amaadutai maititutuidi ispotiyagi ismaitarvaavo vvasi gomaasi, cascada dodoligivurai. Maitavar istuma vuaada masmaicalaga gantatagitodagi lapa. ³⁷ Idi cacali masmaacada vuaa aapima maitagaaasidi goovai tomali amo istumaasi goquiupiaindaga dai tomali maisigalnaasi ñioocai gardiuisiga vui. ³⁸ Siademetrio lamadu agaa aata vuaadami viaacagi amo istumaasi amo oodami vui cascada oidaga dudunucami soora bai duñiagi gomaasi. Dai calaga istutuidi isvan casasi. Dai ami dudunucamiaga istutuidi isaipaco gapiaga ganvuupadagi. ³⁹ Dai siatama maasicagi ismaacada tagito aapima lapadaamaga avar bai duñi loodami ampaidaragadaga. ⁴⁰ Masgartacacagi istuisida siaa caitimi aatama sivi maitipu istumaasi gaaagida aatama cascada aliasi arduaadimudagai. Daida adudunucami calaga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potiyagi tasai aatama vui baacoi —astatadai adunucami.

⁴¹ Dai capotlacai ootoi vvascatai sai noonoigana.

20

¹ Mosugitacai asisioligai taida Paavora ootosi ñiooqui lvaavoitudadami sai ganampaidana sai agai maquia agai ñiooqui. Dai gooqiaga coocomitu dai diosagi dai ii lamapacaga Masedoniaga. ² Dai gadiviji muiyapaga Masedonia davalagiala dai aagidimi lvaavoitudadami apamu Diuusi ñiooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma calaga agidiña Diuusi. Dai abiaadaga Gilisia davaliala aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooqiaga catasadia agaitadai amo vaarcuaga dai imia agaitadai Siriamu, damos mai isajudidiu cabai duitadai ñiooqui dai soobida agai cascada rapali agai isaa gasiagi davalarapi saali apamu Masedoniamu saali. ⁴⁻⁵ Damos lamoco ismaacada oiditadai Paavora baitaqui iji dai Trooasiaga garnaaracata dai. Agai arSopatera Bereega oidacami, lamadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicaga oidacami, lamadu Gaayo Delivaga oidacami, lamadu Timoteo, lamadu Tiquico, dai Tróximo lapa agai raAasia davalagiala oidacami. ⁶ Cadaivunucai asiaa duudagai istuigaco gacuaadana apaana maicopodatudicami taatasai aatama vaarcuaga dai Pilipoosialindaga iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatama agaa Trooasiaga dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

7 Dai tumiñoco ganampagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aida aristuigaco tatagitoña agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaida Paavora mamaatatuldi Diuusi ñiooquida. Aliasi gaagaitadai isimiagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. 8 Dai amo vaaquí vaico daama tuutucaviacamiaga tacaviaco ganampaidacataidai vaavoitudadami dai muiducataidai cuucudagi. 9 Dai amo galli Eutico tagiducami amo ali quitaagiña daacataidai dai alia tavapi gañiooqui Paavora vaid agalli alia coosimucataidai dai coi dai abiaadara matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucucataidai. 10 Tai otoma tavai Paavora dai cuiqui agalli daama dai coomitu dai potatadai agai aoodami:

—Maitavar duduaadicuda duaacava —astatadai Paavora.

11 Dai apamu tasai tacavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. 12 Matai bllacai agalli duaacami dai alia baiganaldacai vii aoodami.

13 Tatai aatama baitaqui iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama apamu Paavora. Agai apalli isdvllarapi salli imiagi cascada lagi poduucai garaagidi agai. 14 Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacataidai Paavora dai garlamadu tasai vaarcuara tatai iji Mitiliñiamu. 15 Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosira dai Trojillira gariibasí. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. 16 Alia otoma aiya aliditadai Paavora Jerusaleenara dai ami daaca aliditadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidíu. Cascada maitipaliditadai Paavora istavapi daacagi Aasira dai maiaayi Efeesira.

17 Aidasi quiaa Mileetara daacataidai Paavora ootosi agai ñiooqui Efeesira vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. 18 Dai aidasi dada agai taida Paavora itatadai:

—Canga maata aapima isducatai daacataidai aana vllascatai oidacami llamadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia aana Aasira. 19 Vllascara aidasi gansaagida daacataidai aana arpiooñigadacataidai Diuusi. Dai maigaducada giñlidiña aana. Dai alia suacaiña aana naiditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aimaraña aana giñsobicaña ajudidíu cascada alia soimaa taatacana aana. 20 Dai maidagitocai aagaiña aana vllasi istumaasi ismaacada arcagaducami aapima ganvllatara. Dai gamamaatatuldiña aana vllasi oodami vuitapi dai ganquiiquiana vllasi amaduga mllasi judidíu dai ismaacada maitarjudidíu. 21 Dai aana ganaagidíña sai gaagagai isama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcagacara vuvíadami. 22 Sivi imimu aana Jerusaleenamu. Giñootosai Diuusi Ibada. Dai maimaata aana istumaasi iñduñiagi. 23 Mosacaasi maata aana istomasiaaco iñsiaaco aimardagi giñaagidíña Diuusi Ibada masai giñmaisa agai Jerusaleenara dai sai alia soimaa taata iñagai aana. 24 Damos aana gia maivuum iñlidi gomaasicada. Aana gia maisoigiñlidi giñtuucugacada. Mosacaasi istumaasi argiñvllatara arnaatuagi aana duñdagai ismaacada giñmaa gartaaanadamiga Suusi Cristo daida iduñiagi vllasi istumaasi giñvii agai ansaida iduuna. Aa duñdagai ismaacada giñvii agai argaaagidagi cllagaducada ñiooqui isDiuusi oigadai vllascatai.

25 Casi gaagidi aana aapima gansaagida idi ñiooqui isDiuusi soicai oodami sai cllagacara oidacana dai sivi cllaga maata aana sai tomali amaadutai aapima camaitiñtagia agai apamu. 26 Cascada angnaagida iñlidi aana sivi sai camaitargiñduñi mllamañimiagi Diuusi llamadu masi llascada

coiyagi. ²⁷ Casi ganaagidi aana maiastocai tomali amo istumaasi mosvlassi ganaagidi aana istumaasi ipalidi Diuusi tasmaatacagi daida ivuaadagi. ²⁸ Cascada gannuucadacavurai aapima lagi dai nuucadacavurai vlasscatai avaaivoitudadami larpa lapan duuca cañiiru pastuurugada cllaga nuucadacana gasosoiga. Cllaga maata aapima isDiuusi lbaada gandarai masai nuucadacana avaaivoitudadami ismaacada acovai vuvaitu Diuusi cascada cllagavar mamaatatulda. Suusi Cristo Diuusi marada muu dai aasi larada agai vaatarai dai poduucai cllagacara vuvaitu saida aramo siaggama ducamicana. ²⁹ Cllaga maata aana sai inisialcada imiagi dadimu aa dai siaa duña agadamu agai vaavoidaragada lapan duucai sallasai omaligami daivai dai maivieyi cañiiru. ³⁰ Todian duuca aapima gansaagidaindara baitaqui guuquivamu lamoco dai gamamaatatuldiadamu yaatagi baiyoma siismaacada arvaavoi. Dai poduucai iduñimu agai sai oidatucuiña aa daida armamaataradmagadacana. ³¹ Gannuucadacavurai tudu. Gantagivurui aapima inisaana aitu vaica uumigi ganmaacaitai ñiooqui tasara dai tucara. Maidagitocai ganmaacaiña aana ñiooqui vlasscatai lamadutai dai suacaiña aana aapimacada.

³² Sivi giñaaduñi ganviaamu aana Diuusi lamadu vai agai gannuucadacana dai Diuusi ñiooquida lamadu larpa ismaacada garaagidi isgaroigadi Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai agacada sioma cllaga lagi dai aapima Diuusi. Dai agacada larpa viaa aatama mui naana maasi cacllagaducami ismaacada maacai Diuusi agai ismaacada acovai vuvaidi agai. ³³ Aidasi ganlamadu aimaraiña aana maitaanaña aana tumiñi tomali yucusi. ³⁴ Baiyoma cllaga maata aapima inisaana lagi gaaata vaaadana dai gaagaiña istumaasi tagito aana giñvaatarai dai ismaacada giñlamadu ajioopaiña larpa. ³⁵ Vlasscaga ganmamaatatuldiña aana ispoduucai glaagai isgaaata vuaadagi dai soicadagi soituutuigami. Vlasscaga avar tatagitoda istumaasi caiti Susi Cristo: “Sioma baigalidiña ismaacada gamaacai siismaacada bllaji mastumaasi oidi”, ascaiti Susi Cristo —astatadai Paavora.

³⁶ Mosaagacai lPaavora gomaasi gattoonacada cllquiva vlasscatai lamadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vlasscatai suañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai alia soiganalli potladacai lPaavora sai camainlijada agai vaamioma. Dai oi asta siaaco cllaca avaarca.

21

¹ Dai anaasi viaacai avaaivoitudadami taatasai aatama vaarcuara dai sallai iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatama Roodasiamu dai abiaadara Paataramu. ² Paatarara tll aatama amai varcu Penisiamaco imadami tatai agiara taatasai aatama dai iji. ³ Dai dagavusai aatama lmapacara siaadara maasi Sipiliamu, Sipili arlmapacara siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatama tai Sipili oogisa padara vii. Dai apiaimai aatama Siilira uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti avaarca cascada ami aayi agai. ⁴ Tatai anaasi taapari aatama dai tll lamoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatama cuvaracami tasai. Tai Diuusi lbaada ñiooqui avaaivoitudadami tai agai potladai lPaavora sai maitaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaacai cuvaracami tasai iji aatama. Tai vlassi avaaivoitudadami dai oñigada dai maamarada garoi gla suudagi ugidiara uucami dai anaasi ooratana gartoonacada guuquiva aatama dai gamamagi. ⁶ Amaasi cocomitu aatama avaaivoitudadami dai diosagi dai taatasai aatama vaarcuara tai agai iji ganquiquiamu.

7 Dai Tiirroiñdara apiaiimai aatama vaarcuara Tolemaidara uucami dai ami taapapai aatama dai viaatuli garaaduñi dai anaasi daraaja amo tasai agai lamadu. 8 Dai siaidiqui Paavora lamadu aatama ismaacada oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareera. Dai ami iji Piili quidiamu agai lamoco ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Dai agai aramoco taticogiadami acubaracamañdara lara. Tatai anaasi vii aatama agai lamadu. 9 Daida lapiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai agai maiquiaa acucucunacami. Daida looqui aagaiña istumaasi aagidiña Diuusi. 10 Cadaraajatadai aatama chilaquui tasai tai ami divia amo calli Agavo taagiducami. Agai Judeeaiñdara divia dai agai aagai istumaasi aagidiña Diuusi. 11 Dai agai bai Paavora givurada dai acada vuupu gaaacaso dai ganoonovi daida itai:

—Pocaiti Diuusi Ibada sai Jerusaleenara judidiu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai taagida agai ismaacada maitarjudidiu—ascaiti lAgavo.

12 Dai moscaacai aatama lamadu Sesareera oidacami gomaasi vaascatai daañimi aatama lPaavora sai maiimana Jerusaleenamu. 13 Damos lPaavora garaa noragi dai povai gartatadai:

—¿Tuimasi suanaai dai soigañalliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapima isama duucai giñtagitoituldagi? Masinvuliagi isginmuaagi lara Jerusaleenara gaaagiditai aana isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami. Aana gia maivuum inlidi—ascaiti lPaavora.

14 Aidasi ta aatama ismaitistui isama duucai tagitoituldagi dagito aatama daida icaiti:

—Araduuna istumaasi ipaliadagi Diuusi—caiti aatama.

15 Cadaivunucai chilaquui tasai bai gardui aatama dai iji Jerusaleenamu.

16 Tai garao lamoco vaavoitudadami Sesareeaiñdara. Dai maadutai agai lamo calli Nasooñi taagiducami. Agai arSipilara oidacami dai lquui abiaadara arvaavoitudadami. Dai agai quidiara viiya ragaitadai aatama.

17 Aidasi aayi aatama Jerusaleenara garaaduñi baiganliaracada garviaatuli. 18 Siaidiqui Paavora garao aidasi dividamu aatama Jacovo. Ami daraajatadai vaasi baitaguucacamigada lvaavoitudadami lara. 19 Taida lPaavora viaatuli dai aagidi vaasi istumaasi idui agai Diuusi guvucadadacada ismaacada maitarjudidiu saagida. 20 Dai aidasi cal agai gomaasi calga ñioocai Diuusi vaatar. Tai amaasi lbaitaguucacami potatadai lPaavora:

—Garaaduñi, damos calga maata aapi silaquidu vaavoitudadami judidiu saagida dai vaascatai pocaiti sai allasi gaagai isvaasi vaavoitudadami apiallagiadagi vaasi Mosesacaru sallicamigada. 21 Dai lamo oodami aposcaitiña pasai aapi mamaatultuldi vaasi judidiu vaasi ismaacada sibaco oidaga sai mailagidiña Moseesacaru sallicamigada, dai poviaras caitiña lara sai maitaagai isiquiacadagi ganmaamara calalli tuufucugada, tomali mailagidiña garviituldaraga. 22 ¿Istumaasi araduñimu? Mosmaatama loodami iscadivia aapi dai ganlmpaidamu agai dai maataca liadamu isducatai gamamaatultuldiña aapi. 23 Sivi mosgaagidamu aatama istumaasi gaaagai pasiduñiagi. Tanai daraaja garaaduñi saagida maacova calalli ismaacada bai dui amo ñiooqui Diuusi lamadu dai maiquiaa naatocai idui. 24 Vaidacañi aapi judidiu quiuupaigadaamu daida iduñi istumaasi gaagai isiduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi lamadu poduucai isduucai garmaatatuli Moseesacaru dai gaaata inamaquida aapi agai vaatar quiuupara. Dai gooquara casi iduucai gomaasi casi istutuidi agai isiicagi gancuucupa poduucai tsduucai ivueeyi aatama. Dai casi iduucai aapi

gomaasi maatamu vallasatai ismaitarvaavoi mascaiti ganlidi, baiyoma mosaapi lapa agida mamaataltuldaragada Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatama amo oojai avavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai poduucai ooji aatama sai camaivuam analidifna mamaataltuldaragadacada Moseesacaru tomali judidiu viituldaragadacada, dai sai maicuaadana lapa baabaidi ismaacada gadadasdi uvvisi ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali larada, dai tomali amo calsi baabiada baimuada ismaacada gacueeyi dai sai maigoogosi ganducamicana —astatdai abaitaguucacami lapaavora.

²⁶ Taida lapaavora vaidacai amaacova cacalli judidiu quiupaigadamu dai siaadiqui Paavora lamadu agaa maacova idui istumaasi gaagaitadai sidufniagi silascada bai dufnigi amo istumaasi Diuusi lamadu. Dai gooquilara vaa Paavora agaa quiupaigadara judidiu dai agida agai tlaaanadami agaa quiupaigadara judidiu istuigaco naatocai idufnia agai ismaacada bai dui agai Diuusi lamadu, dai amaasi vuaapa agai agai lapa lamadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

²⁷ Dai cayoga aacai cuvaracami tasai tai lamoco judidiu Aasia davalariara oidacami tala lapaavora agaa quiupaigadara judidiu dai sisiolitu vassii oodami dai bai lapaavora. ²⁸ Dai ijiña daida icaitimi:

—Aapima judidiu, garsoifnavurai. Idi afacalli ismaacada aipaco aimaraiña dai vui fioocaiña judidiu dai mamaataltuldaragada Moseesacaru dai idi judidiu quiupaigada vui lapa dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudidiu agaa quiupaigadara judidiu dai poduucai maisiaa duutuli idi quiupai siaaco siaa duutudai judidiu Diuusi —ascaiti ljudidiu.

²⁹ Ljudidiu Aasia davalariara oidacami Jerusalemara laviditadai lapaavora vaasiquioma Tróximo lamadu. Tróximo arEfeesilara oidacami. Ljudidiu Aasia davalariara oidacami poliditadai isapaavora vaidacai cascada pocaiti.

³⁰ Tai vassii oidacami sisioli dai voopoigitai dada ami dai bai lapaavora dai tavaimacai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiupai. ³¹ Dai camuaa agaitadai sai amaadutai agidi agaa tlaaanadamigada sandaaru sai vassii Jerusalemara oidacami siaa caiti. ³² Tai agai otoma vaidacai gasandaaruga lamadu atatlaaanadami dai voopoigitai tlapai ami siaaco daraajatadai loodami. Dai aidasida loodami tala agaa tlaaanadami lamadu sandaarugada camaiagaga vaamioma lapaavora. ³³ Taida agaa tlaaanadami mala dai maisapicami bai lapaavora dai gatagai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquilara gatacacai sioora agai dai astuma dui. ³⁴ Vaida loodami alia sisiocai dai lamoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agaa tlaaanadami iscaacagi dai matiagi astuma siadui cascada tajai agai gasandaaruga sai balaicaiña lapaavora madana siaaco oidaga agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosaacai tsadicaruda sandaaru quida, alia muidutugaitai oodami dai bliya agai Paavora dai iifnaquimi daida icaitimi:

—Maaavurai, maaavurai —ascaitimi vallasatai.

Cascada asandaaru viaacatadai ismootiadagi lapaavora sai maiballana agaa.

³⁷ Dai aidamasi cavaasa agaitadai lapaavora tuucavi agai itatdai agaa tlaaanadamigada asandaaru:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isñioquia aan? —astatdai lapaavora.

Taida tlaaanadami itatdai:

—¿Ñiioocai pasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitaracalli Ejiipitara oidacada ismaacada aiquioma gaagacai cocoda dudunucami dai goquiara vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astatadai agaa taaanadami.

³⁹ Taidal Paavora itatadai:

—Aana arjudiu. Tarsata vuusaicami aana dai anaasi aroidacami. Agai armapacata gaducami Silisia da vaariara. Damos giñmaacañi oigaragai nai ñiooquida aana goodami —astatadai Paavora.

⁴⁰ Taidal agaa taaanadami maa oigaragai. Taidal Paavora caquiva tasadicariara. Dai vañigi ganovi sai dodoligicana vaascatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taidal Paavora ñioo evreocada daidal itatadai:

22

¹ —Giñaaduñi, caacavurai aapima istumaasi ganaagida iñagai aana dai poduucai giñsoiña iñagai —astatadai Paavora.

² Dai mosacai aoodami isñiooquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taidal Paavora itatadai:

³ —Aana arjudiu. Tarsata vuusaicami aana. Agai armapacata Silisia. Damos tanai Jerusaleenara gaa aana. Gamalieli argiñmamaatatuldiadamicatadai. Agai cali salli giñmaatutuli samicamigada galaaqui aaduñicar. Dai aana vaascara giñaajagai isiduñiagi vaasi giñgucadacada istumaasi ipalidi Diuusi, poduucai isducatai ganaajagai aapima siduñiagi sivi. ⁴ Aana aiquioma alia soi vuaadana vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagaacara vuviadami. Dai coodaiña aana amoco dai aa vuuyiña aana dai vupuraiña cadeenacada dai maamaisapaiña vaasi amaduga vaasi ooqui dai cacalli. ⁵ Dai calga maata abaitacaacamigada papaali judidiu dai vaasi adudunucami quiupiarai dai agai arnajiadami isagai vaa giñmaa oojai garaaduñi judidiu Damascara oidacami vaatar. Aoojara giñmaa agai oigaragai ansai imana Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vuaapa iñagaitadai aana tanai Jerusaleenara masai soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimaitadai aana dai camiaadimi Damascara dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vapadolian dui amo gaa cuudagi tavaagiaiñdara.

⁷ Antai aana da vaarapi gai dai cai aana amo ñiooqui vai povaiñtatadai: “Saulo, Saulo, ¿tupiasi soi giñvueeyi?” iñtatadai añiooqui. ⁸ Antai tacacai aana daidal itatadai: “¿Pooa aapi?” Tai agai povaiñtatadai: “Aana anarSuusi Nasareetara oidacami agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi”, iñtatadai taaanadami. ⁹ Agai ismaacada giñlamadu iimaitadai taa acuudagi dai alia duduaadimu damos maimaata cai agai añiooqui ismaacada giñaagidi agai. ¹⁰ Antai aana potai: “¿Tumaa duuna aana?” Taidal taaanadami ipiñtatadai: “Vañigiñi dai api-aimada Damascamu siami gaagidamu aa vaasi pastumaasi viaa siduñiagi”, iñtatadai. ¹¹ Daidal agaa cuudagicada mainaadatai vii aana cascada giñaaduñi viaacata dai isgiñnoviana baaticagi Damascara uucami.

¹² Dai ami oidacata dai amo cali Ananiyasi taagiducami. Agai aramo cali ismaacada calga agidi Mosesacar. Damos aapimaa taaanadami. ¹³ Ananiyasi divia dai giñlada agai. Dai mosaayi dai povaiñtatadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaadagi apamu”, mospotai agai antai otoma nanaava aana dai taa cali ismaacada giñaagiditadai. ¹⁴ Tai agai povaiñtatadai: “Agai vaa Diuusi ismaacada siaa duutuli galaaqui aaduñicar.

AAqui abiaadara acovai gavuusaitu aapi pasai maatacana istumaasi agai iduñia alidi tanai oidigi daama, dai pasai naidana lapa agai ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi idui, dai pasai caacana lapa isagai vaa gñiooqui. 15 Dai sivi cataa aapi dai cacaa sivi calaga ñiooquimu aapi agai vaataravaasi oodami vuitpai dai aagidamu aapi pastuma taa dai pastuma cai. 16 ¿Dai sivi tatumaa nanaara aatama? Calquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai agai goigaldana gasoimaascamiga nai gavacuanana”, iñtatadai calali.

17 Dai aidasi divia aana tami Jerusaleenara ii aana quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtaagi amo istumaasi. 18 Taa aana taanaanadami Suusi vaid ipiñtatadai: “Silaascada calaga ñiooquia aapi aana giñvaatarata tanai Jerusaleenara maivaavoituda agai aoodami cascada otoma cavami gaaagacai vuusai tanai Jerusaleenaindara”, iñtatadai taanaanadami Suusi Cristo. 19 Antai aana potadai: “Dañi taanaanadami calaga maata agai iñsaana vaasi quiquiuupaigadana judidiu aimaraña dai maamaisapicami vuudana ismaacada gavaavoitudai dai gavaña aana. 20 Dai aidamasi mumueeyi gñiooquituldiadamiga Tiivañi agai ismaacada calaga ñioocaiña aapi gavaatarata aana lapa ami daacatadai dai bai aagaitadai aana masmuaagi dai asta nuucada aana sosoada agai ismaacada mumueeyitadai”, antatadai aana. 21 Damos taanaanadami povaiñtatadai: “Imiñi aapi gaootosana iñagai aana malacasi ismaacada maitarjudidiu saagida”, iñtatadai taanaanadami —astatadai Paavora.

22 Calaga caacatadai aoodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacada maitarjudidiu saagida taida gnaagacai ijiña daida icaitimi: —Muaavurai gocali. Sioma atcalagai ismaioidaca goovai —ascaiti aoodami.

23 Dai alia baacoicatadai agai cascada apiaiñacai dai taciavi susuligai ganvaapasaraga dai taciavi daitudai davalara. 24 Taida agaa taanaanadamigada sandaarugatajai masai tuucavi vaasana Paavora dai gaicarsana sai ñioocana dai aagana istuisida vui baacoi aoodami. 25 Damos aidasi cavuracatadai agai dai gaicarsa agaitadai taida Paavora itatadai amai taanaanadamigada sandaarui ismaacada ami caacatadai:

—Viaamasi aapima sallicami isgaicarsagi amo romano dai tomali maitacacacai dudunucamiara istuma dui —astatadai Paavora.

26 Dai moscaacacai taanaanadami gomaasi ii dai mala aagidi agaa taanaanadami daida itatadai:

—Ganuucadacañi gomaasicada ismaacada iduñia agai. Idi calliava arromano —astatadai.

27 Taida agaa taanaanadami divia siaaco daacatadai Paavora daida itatadai: —¿Vaavoisi silarromano aapi? —astatadai agaa taanaanadami.

Taida Paavora itatadai:

—Aja —astatadai Paavora.

28 Taida agaa taanaanadami potadai:

—Gaa namqui aana mui tumiñsi dai romanutu —astatadai agaa taanaanadami.

Taida Paavora aa noragi daida itatadai:

—Aana gia arromano giñdada —astatadai Paavora.

29 Gomaasicada agai ismaacada gaicarsa agaitadai Paavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatacavi agaa taanaanadami isvuu amo calli ismaacada arromano alia duadimu.

¹² Siadiqui Λ Λmoco judidíu bai dui ñiooqui dai muua agai Λ Paavora. Dai poduucai bai dui sai maid Λ Λca agai cuaadagai tomali suudagi asta si Λ Λscad Λ muua Λ Paavora sai Diuusi g Λ g Λ v Λ via agai ismaipoduñia agai. ¹³ Λ c Λ c Λ l Λ li ismaac Λ d Λ poduucai bai dui Λ rvaamioma isgoo coobai. ¹⁴ Dai Λ gai iji siaaco daraajatadai Λ bait Λ guucacamigad Λ papaali Λ Λmadu aa t Λ t Λ aan Λ dami Λ gad Λ judidíu daid Λ it Λ t Λ dai:

—Cabai dui aat Λ m Λ tasai maid Λ Λca ragai cuaadagai asta t Λ si Λ Λscad Λ muua Λ Paavora sai Diuusi g Λ r Λ g Λ g Λ ana t Λ smaipoduñiagi. ¹⁵ Daidi sivi aapim Λ Λ Λmadu aa ismaac Λ d Λ Λ rvaamioma t Λ t Λ aan Λ dami Λ gad Λ judidíu aagidavurai Λ g Λ l Λ aan Λ dami Λ gad Λ romamano sai baigovai vuaapana Paavora dai poviv Λ r Λ Λada masai vaamioma c Λ lga maataca agai istuma dui Λ gai. T Λ t Λ i aat Λ m Λ soobidaca ragai maiquiaa Λ ana t Λ t Λ i muua ragai —ast Λ t Λ dai Λ c Λ c Λ l Λ li.

¹⁶ D Λ mos amarad Λ Paavora si Λ agid Λ maí gomaasi dai ii sandaaru quidi Λ mu dai aagida agai Λ Paavora. ¹⁷ Taid Λ Λ Paavora vai Λ mo sandaaru t Λ aan Λ dami Λ gad Λ daid Λ it Λ t Λ dai:

—Vaidacaiñi idi ali g Λ l Λ i m Λ Λca siaaco daja Λ g Λ l Λ t Λ aan Λ dami aagidasa agai goovai Λ mo ñiooqui —ast Λ t Λ dai Λ Paavora.

¹⁸ Taid Λ Λ t Λ aan Λ dami vaidacai siaaco daacatadai Λ g Λ l Λ t Λ aan Λ dami daid Λ it Λ t Λ dai:

—Paavora maisapic Λ d Λ giñaagidi ansai Λ v Λ uapidana idi ali g Λ l Λ i g Λ aagidasa alidi goovai Λ mo ñiooqui —ast Λ t Λ dai.

¹⁹ Taid Λ Λ g Λ l Λ t Λ aan Λ dami noviañd Λ r Λ bai Λ ali g Λ l Λ i dai Λ covai vaidacai daid Λ it Λ t Λ dai:

—¿Tumaasi giñaagida alidi aapi? —ast Λ t Λ dai Λ g Λ l Λ t Λ aan Λ dami.

²⁰ Taid Λ ali g Λ l Λ i it Λ t Λ dai:

— Λ judidíu cabai dui sai g Λ aagida agai pasai sioroco b Λ Λcain Λ goPaavora m Λ Λca siaaco daraaja Λ t Λ t Λ aan Λ dami Λ gad Λ judidíu sai sioma c Λ lga maataca agai istuma dui Λ gai. ²¹ D Λ mos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai c Λ c Λ l Λ li assoobidaca agai voiy Λ r Λ dai maiquiaa Λ ana sai muua agai dai poduucai bai dui sai maid Λ Λca agai cuaadagai tomali suudagi asta si Λ Λscad Λ muua sai Diuusi g Λ g Λ v Λ via agai ismaipoduñia agai. Dai sivi cabai g Λ nduuduna dai mos Λ n Λ ra ist Λ via aapi —ast Λ t Λ dai Λ ali g Λ l Λ i.

²² Taid Λ Λ g Λ l Λ t Λ aan Λ dami diosagi Λ ali g Λ l Λ i dai pot Λ t Λ dai sai maiaagidiña tomali Λ maadutai iscaaagidi gomaasi.

²³ Taid Λ Λ g Λ l Λ t Λ aan Λ dami vaí gooca sandaaru t Λ t Λ aan Λ dami Λ gad Λ dai t Λ jai sai bai duuna gooca sienta sandaaru g Λ ntaatarac Λ d Λ ajioopadami, dai vaicobai dan baivustaama sandaaru caapay Λ daama ajioopadami, dai goo sienta sandaaru ismaac Λ d Λ vuu ajioopai lalansa sai iim Λ na Λ Λmadu Λ Paavora Sesareeamu aid Λ tucara tustaam Λ r Λ . ²⁴ Dai gat Λ jai Λ r Λ sai bai duuna caapay Λ sai daitugaiña Λ Paavora dai t Λ jai Λ r Λ sai c Λ l Λ gaducami t Λ l Λ gidana Λ g Λ l Λ dunucami Pailisi. ²⁵ Dai Λ gaic Λ d Λ ootoi Λ mo oojai dai ooj Λ r Λ it Λ t Λ dai:

²⁶ “G Λ l Λ dunucami Pailisi, aan Λ Λ rC Λ audio Liisiasi dai aan Λ ali Λ si siaa gaduutudai dai g Λ v Λ iaatuldi. ²⁷ Λ judidíu camaisapicami bai idi c Λ l Λ i dai muua agaitadai antai maí aan Λ isgoovai Λ rromano casc Λ d Λ otoma ii aan Λ Λ Λmadu giñsandaaruga dai m Λ l Λ soi. ²⁸ D Λ mos aan Λ maataca iñ Λ l Λ iditadai mastuuc Λ d Λ g Λ p Λ r Λ vuu Λ pai casc Λ d Λ vaidacai aan Λ dudunucamigad Λ judidíu Λ mpaidaragad Λ mu, ²⁹ dai mosotoma maí aan Λ masai g Λ p Λ r Λ vuu Λ pai maivaavoitudaitai goovai viituldaragad Λ , dai mosmaitiipucatadai istuusi muaagi tomali istuusi maisagi. ³⁰ D Λ mos maí aan Λ is Λ jjudidíu cabai dui dai

muaa agai cascada antotoma gootosi, dai caaagidi aanal apla agai ismaacada gariata vuupai sai gaamu iimana dai gaaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Mosacaasi”, astatadai oojiata.

³¹ Taida asandaaru bai Paavora tucara poduucai masduucai aagidi dai baacai Antipatrisiata uucami. ³² Siaadiqui asandaaru gantaataracada ajoopadami apamu dada ganquiatata daida acaapayu daama iimaicada api-avaidaticatadai Paavora. ³³ Dai aacai Sesareeta maa loojai adunucami dai bo taaagi Paavora apla. ³⁴ Taida adunucami aplaga nanaiidi loojai dai gooquiatata tacacai Paavora saaco oidacami, dai camaatacaci isiatSiliisiata oidacami ³⁵ potatadai:

—Gacaacamu aana silascada dadiagi agai ismaacada gariata gavuupai —astatadai adunucami.

Dai gatajai masai nuucadacana agaal raí Eroodasi quidiata.

24

¹ Bo taama tasaicada ami divia Ananiyasi agai rbaitacaaacamigada papaali judidiu. Dai lamadu iimaatadai apla lamoco ajudidiu baitaguucacamigada dai amai ismaacada rñiooquituldiadami agai Tértulo taagidu. Dai vaascatai vuidata guuquiva agaal taanadami dai gariata vuaaja agai Paavora. ² Matai mosvuaa Paavora vaida aTértulo gariata vuupaimi dai potatadai Tértulo Pailisi:

—Alia baigatalidi aatama aapi garbaitacaaacamigacada alia saituduga aapi cascada calgaacata oidaga aatama, dai vaasiaacatai siooma calgadu vaasi oodami vaatarata taanadamicatai aapi, ³ cascada saalicada baigatalidi aatama vaascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gasoobida atalidi aatama, cascada gadaanai aana pasai garoigadana dai garcaacana laachi. ⁵ Moscamai aatama isidi calli arcasi imisaliacami gaducami dai vaasi aipaco sisioquitudai judidiu. Dai goovai rbaitacaaacamigada aoodami ismaacada vaavoi- tudai mamaatutudaragada suusi Cristo Nasareeta oidadada cascada nasareno aagai agai. ⁶ Dai gocalli vaapasa aliditadai lamoco ismaacada maitarjudidiu agaal quiupaigadata judidiu dai poduucai maisiaa duu- tuli goovai garquiuupaiga, tatai aatama bai dai van calsa ragaitadai gardudunucamiga vuidata. ⁷ Damos aliisiasi agaal taanadamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvoopoji. ⁸ Daida icaiti sai sioora gariata vuupadagi sai dadana aapi galamadu. Mostacacani aapi lagi dai po- duucaci calga maatacamu aapi isiarvaavoi vaasi ismaacada gaaagidi aatama —astatadai Tértulo.

⁹ Taida ajudidiu ismaacada ami guucacatadai potatadai apla sai vaasi gomaasi arvaavoi. ¹⁰ Amaasi agaal taanadami sisigi Paavora sai ñioocana taida Paavora potai:

—Calga maata aana isaapi ardunucamigada idi oodami laqui abiaadara cascada baigiñaliaracada lagi giñsoñnamu aana aapi gavuitapi. ¹¹ Calga istu- tuidi aapi ismatiagi ismaiquiaa baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi aana Jerusaleenara dai siaa duutuda iñagai Diusi. ¹² Dai aana maivui ñioocai tomali amaadutai tomali maisisiotudai aana oodami agaal quiupaigadata judidiu tomali aali quiuiupiatata tomali mapacata Jerusaleenata. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvusaidagi tomali amo najadami ispotaiyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gariata giñvuupai goovai. ¹⁴ Damos amo istumaasi saalicada ganaagidi aana. Aana anagidi Diusi agai vaa ismaacada lagiña

giñ^{AA}qui aaduñ^{ic}aru. ¹⁴ Agidi aan^Δ Diuusi ^Δpan duucaⁱ ^Δgai ismaac^ΔΔ^Δ vaavoi-
tudai Suusi Cristo mamaat^Δtuldaragad^Δ. ^Δjudid^{iu} pocaiti sai mait^Δrvaavoi idi
vaavoidaragai. Aan^Δ vaavoitudai ^Δpp^Δ v^Δasi ismaac^ΔΔ^Δ ooja Moseesacaru
dai ismaac^ΔΔ^Δ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Δ. ¹⁵ Aan^Δ ^Δpp^Δ vaavoi-
dai ^Δpan duucaⁱ ^Δjudid^{iu} isduduaaca ^Δgai v^Δasi coidad^Δ c^Δlaga tuutiacad^Δ
dai maic^Δaga tuutiacad^Δ ^Δpp^Δ. ¹⁶ Casc^ΔΔ^Δ gaagai aan^Δ isducatai c^Δlaga^cΔ^Δ
oidacagi dai maisiaa ^Δradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chi^{AA}qui uumigi sib^Δaco aim^Δraiña aan^Δ dai ^Δpamu divia
giñ^Δv^ΔΔ^Δragana dai v^Δaapida iñ^Δgai ^Δoidacami tumiñ^{si} ismaac^ΔΔ^Δ ootosi
aa sib^Δad^ΔΔ^Δ ^Δoidacami dai aan^Δ ^Δpp^Δ gamaquia iñ^Δgai soiñi. ¹⁸ Gomaasi
ivuaadadai aan^Δ ^Δg^ΔΔ^Δ quiupaigad^ΔΔ^Δ ^Δjudid^{iu} aid^Δsid^Δ giñ^ΔΔ^Δ ^ΔΔ^Δmoco
judid^{iu} Aasia d^Δv^ΔΔ^Δri^ΔΔ^Δ ^Δoidacami. Dai casi iduitadai aan^Δ istumaasi
g^ΔΔ^Δagai siduñⁱagi si^ΔΔ^Δscad^Δ bai duñⁱagi ^Δmo istumaasi Diuusi ^ΔΔ^Δmadu
poduucⁱ isduucⁱ ^Δrviituli Moseesacaru. Dai maitiipucataidai mui
oodami giñ^ΔΔ^Δmadu dai tomali maisisioacaitadai oodami. ¹⁹ ^Δgai vaa
Aasia d^Δv^ΔΔ^Δri^ΔΔ^Δ ^Δoidacami ismaac^ΔΔ^Δ pocaiti ansai aan^Δ maisiaa duutuli
g^ΔΔ^Δ quiupai tudu gaagai isdadimudai dai g^Δpi^ΔΔ^Δ giñ^Δv^ΔΔ^Δjamudai tami
isviaacagi ^Δgai ^Δmo istumaasi giñ^Δvui. ²⁰ M^ΔΔ^ΔΔ^Δ Jerusaleen^ΔΔ^Δ vama giñ^Δc^Δi
^Δjudid^{iu} g^Δn^Δbait^Δguucacamiga vuid^ΔΔ^Δ. Dai sivi vai aagana idi ismaac^ΔΔ^Δ
Jerusaleenaiñ^ΔΔ^Δ dada sabai t^ΔΔ^Δ ñaijadami issoimaasi idui aan^Δ. ²¹ Maat^Δ
pocaiti ^Δgai ^Δpp^Δ issoimaasi idui aan^Δ aid^Δsi g^ΔΔ^ΔΔ^Δ ñioo aan^Δ dai pot^ΔΔ^Δ:
“Aan^Δ anvaavoitudai coidad^Δ duaacarad^Δ casc^ΔΔ^Δ vama giñ^Δc^ΔΔ^Δasai apima
sivi”, ant^ΔΔ^ΔΔ^Δ dai aan^Δ —caiti Paavora.

²² ^ΔPailisi c^ΔΔ^Δaga maat^Δcatadai v^Δasi istumaasi ismaac^ΔΔ^Δ vaavoitudai
^Δgai ismaac^ΔΔ^Δ vaavoitudai Suusi Cristo casc^ΔΔ^Δ aid^Δsi mosca^Δ istumaasi
aagai ^ΔPaavora camaivaamioma t^ΔΔ^Δcaai dai pot^ΔΔ^ΔΔ^Δ:

—Si^ΔΔ^Δscad^Δ diviagi ^Δg^ΔΔ^Δ t^ΔΔ^Δan^ΔΔ^Δdamigad^Δ sandaaru Liisiasi bai
g^Δnduiñ^Δdamu aan^Δ idi ñiooqui —ast^ΔΔ^ΔΔ^Δ.

²³ Daid^Δ ^ΔPailisi t^ΔΔ^Δjai ^Δmo sandaaru t^ΔΔ^Δan^ΔΔ^Δdamigad^Δ sai apianuucadacana
^ΔPaavora dai v^ΔΔ^Δsc^ΔΔ^Δ dagitona said^Δ ivuaadana istumaasi ipaliada ^Δgai dai
dagitona ^Δpp^Δ sai daivid^Δña aaduñ^ΔΔ^Δ dai soic^ΔΔ^Δña istumaasic^ΔΔ^Δ t^ΔΔ^Δgitocagi
^ΔPaavora.

²⁴ Dai bo chi^{AA}qui tasaic^ΔΔ^Δ ^Δpamu divia ^ΔPailisi dai vaidati g^Δooñ^Δga
Durusila. ^Δgai ^Δrjud^{iu}. Daid^Δ ^ΔPailisi ootosi ñiooqui ^ΔPaavora sai diviana
dai aagidana Suusi Cristo mamaat^Δtuldiaragad^Δ. ²⁵ Aid^Δsi Paavora aagidi
isducatai g^ΔΔ^Δagai isc^ΔΔ^Δaga^cΔ^Δ ^Δoidacagi sai g^Δnnuucadacana dai maisioaasi
ivuaadana, dai aagidi ^Δpp^Δ sai ^Δmo imidagai Diuusi ñaida ^Δgai v^Δasi oodami
ismaac^ΔΔ^Δ ^Δrc^ΔΔ^Δaga ivuaadami dai ismaac^ΔΔ^Δ ^Δrmaic^ΔΔ^Δaga ivuaadami. Taid^Δ
^ΔPailisi aid^Δsi ca^Δ ^Δgai gomaasi ali^Δ duaadimu daid^Δ it^ΔΔ^ΔΔ^Δ:

—Im^ΔΔ^Δñi, ^Δpp^Δ daamar^Δ ñiñ^{si}Δ^Δscad^Δ istutiadagi nai g^Δootosdagi ñiooqui
—ast^ΔΔ^ΔΔ^Δ dai ^ΔPailisi.

²⁶ Daid^Δ ^ΔPailisi pov^ΔΔ^Δlidadai ^Δpp^Δ si^ΔPaavora maquia ^Δgai tumiñ^{si} sai
dagitona isimiagi casc^ΔΔ^Δ duudatai vapaid^Δña ^Δgai dai aatagid^Δña. ²⁷ Dai
poduucⁱ aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gata^ΔΔ^Δgi ^ΔPailisi g^Δs^ΔΔ^Δlicamiga
m^ΔΔ^Δ dai Poolisio Festo. Daid^Δ ^ΔPailisi ip^Δlidadidai isc^ΔΔ^Δaga^cΔ^Δ ñaijadagi
^Δjudid^{iu} casc^ΔΔ^Δ maisapicami viaa ^Δgai ^ΔPaavora.

25

¹ Taid^Δ ^ΔFesto aayi Judee^ΔΔ^Δ dai b^ΔΔ^Δya ^Δgai g^Δs^ΔΔ^Δlicamiga. Dai bo vaica ta-
saic^ΔΔ^Δ Sesareeaiñ^ΔΔ^Δ t^ΔΔ^Δai Jerusaleenam^Δ. ² Dai ami ^Δbait^Δguucacamigad^Δ

papaali judidíu amadu atataandamigada judidíu aagidi Festo sai Paavora argariaga caatcami. ³ Dai daañimi dai potatadai sai oigadana dai ootosana siora vuaapagi Paavora ami Jerusaleenaga. Agai cabai duitadai dai soobida agai Paavora vojyaga dai muua agai cascada potatadai agai Festo. ⁴ Taida Festo aa noragi daida itatadai:

—Paavora maisapi Sesareeaga dai aana gaamucu imia inlidi chilaqui tascada, ⁵ cascada apimama maacada viaa sallicami gaagai masginoidagi Sesareeamu. Dai sil Paavora arsoimaasi iducami ami istutuidi apimama isgariaga vuaajagi —astatadai Festo.

⁶ Daida Festo anaasi Jerusaleenaga vii para mamacova tasai dai apamu ii Sesareeamu dai siaadiqui vaa dudunucami quidiaga siaaco gataandada agai agai dai gatagai masai vuaapana Paavora. ⁷ Aidasi Paavora vaa ami taida judidíu ismaacada dada Jerusaleenaindaga miaadaga guuquiva dai gariaga vuupaimi sai naana maasi idui alia soimaascami. Damos maitiipucata dai tomali amo najadami. ⁸ Taida Paavora caquiva dai lagi gasoifia agai dai pocaiti:

—Aana gia maisoimaasi ivueeyi sallicamigada judidíu vui tomali agla quiuupaigada judidíu vui, tomali baitacaacamigada romamano vui —astatadai Paavora.

⁹ Vaida Festo ipaliditadai iscalgacaga najadagi judidíu cascada itatadai agai Paavora:

—Imiapasi lidi Jerusaleenamui nai maa gatacaca naana maasi istumaasi dai nidamu aana isgariaga gaduñi ischo ara? —astatadai Festo.

¹⁰ Taida Paavora aa noragi daida itatadai:

—Taman calca siaaco gataandai dudunucami ismaacada daraasai baitacaacamigada romamano dai tami agai masiaaco istutuidi isgintacacagi. Calga maata aapi insaana maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami judidíu vui. ¹¹ Siaduñiada arvaavoica issoimaasi idui aana mascascada ginmuua aliada tomamas ginmuua. Dai ismaitarvaavoicagi goaasi istumaasi gariaga ginvuupai tomali amaadutai maivia sallicami isgintagidagi judidíu. Aana ipalidi masvaama gincasagi agla baitacaacamigada romamano vuidaga —astatadai Paavora.

¹² Taida Festo gaaataga amadu gamaacadamiga ñiooqui daida aa noragi Paavora daida itatadai:

—Capocaiti aapi pasaida ipalidi isgintacacagi agla baitacaacami agai amadu tui imimu aapi —astatadai.

¹³ Cadaivunucai chilaqui tasai tai ii amai raí amadu ooñigada Berenisa Sesareeamu dai viaatulda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai tavapi taida ara Festo aagidi Agilipo sai maisaca amo calli Paavora tagiducami dai potatadai:

—Gova calli aragai ismaacada maisapicami viaa Pailisi. ¹⁵ Aidasi Jerusaleenaga daacata dai aana taida baitacaacamigada papaali amadu atataandamigada judidíu ginagidi sai Paavora argariaga caatcami dai ginagidi ansai gataandana muaragai. ¹⁶ Antai aana aa noragi dai potatadai sai dudunucamigada romamano maita maaca oigaragai ismuaagi amo gariaga caatcami asta silascada vupuidaga guuquiva gariaga caatcada amadu ismaacada gariaga vuupai, dai poduucai argariaga caatcada lagi istutuidi isgasoifagi. ¹⁷ Cascada aidasi dada agai mainara aana vaamioma mossiaadiqui vaa aana dudunucami quidiaga dai gatagai aana masai vuaapana calli. ¹⁸ Damos agai ismaacada dada dai gariaga vuaaja agai

maigapirala vuaa tomali amo istumaasi poduucai isduucai tatagitoitadai aanla. ¹⁹ Mosacaasi ismaacada aagaitadai agai mosaggi ganvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragada judidiu. Dai mosaagaitadai lala lala Suusi ismaacada camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰ Dai camaimai aanla isducatai iduñiagi amo istumaasi pomaasi, dai tacacai aanla paavora sabai imia lididi Jerusaleenamu ansai malaaca tacacana aanla gomaasi. ²¹ Damos agai ipalidi masvan casagagi agala baitacaacami Augusto vuidala, cascada gatagai aanla masai apiamaisacana asta silascada istui aanla isootsdagi agala baitacaacami —astatadai Festo.

²² Taidala Agilipo potatadai Festo:

—Aanla lala caaca inlidi lala —astatadai Agilipo.

Taidala Festo aa noragi daidala itatadai:

—Sioroco cacamu aapi —astatadai Festo.

²³ Dai siaadiqui aidasi aayi Agilipo lamadu Berenisa dai dudunucami quidiiala vaapa dai agarai rantuidigi. Dai agai lamadu iimlitadai lala lbaitaguucacamigada sandaarui dai vaamioma talaanadami Sesareala. Taidala Festo gatagai masai vuaapana Paavora ²⁴ dai potai:

—Aapi gala raí Agilipo dai vvasi calali ismaacada tanai galamaduu ganampagi, tami naidi aapima idi cali. Idi alagai ismaacada gapijala vuupai muidutai ajudiduu vvasi lapanlasi Jerusaleenala silasi tanai Sesareala dai maidagitocai ginaagidi sai idi cali casi galaagai ismuquiagi. ²⁵ Damos aanla polidistiipu istui muuagi. Dai lagi goovai ipali masvan casagagi agala baitacaacami Augusto vuidala, cascada capoduucai tagito aanla inisootsdagi.

²⁶ Dai aanla maimaata istumaasi oojidagi lbaitacaacami cascada gatagai aanla masai vuaapana tami aapima ganvuitapi. Siooma calaga aapicada raí Agilipo pai aapi tacaca istuma dui goovai dai poduucai viaacamu aanla istumaasi oojidagi agala baitacaacami. ²⁷ Alia vuuirugami lididi aanla ismosapiaduucai ootosagi amo maisapicami dai maiaagidagi mastuusi gapijala vuupai —astatadai Festo.

26

¹ Taidala Agilipo potatadai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isnooquiagi lagi gavalarala —astatadai Agilipo.

Taidala Paavora vanigi ganovi dai galagacai ñioo dai pocaiti:

² —Alia baigiñalidi aanla istutuiditai isgalamaduu gaaatagagi aapi raí. Dai ginaoiñagi vvasialacatai istumaasi gapijala ginvuupai ajudiduu. ³ Dai calaga maata aapi lala vvasi viituldaragada judidiu dai vvasi tustuucada garvupui ñioocaiña, cascada galdaanla aanla pasai maioojodaitai ginaacana.

⁴ Vvasi ajudiduu maata isducatai oidacatadai aanla aliducatai abiaadala lagi agai saagida ginalvalaragana dai Jerusaleenala. ⁵ Dai maata vvasi isgalicatai abiaadala lfariseo aanla. Goma fariseo vaamioma calaga lagi judiduu vaavoidaragada. Dai vvasi ajudiduu calaga istutuidi isaagagi vvasi gomaasi isipaliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai lagi aagidi galalqui aaduñicaru sai duduaacalda agai coidada nai aanla vaavoitudai gomaasi cascada gapijala ginvuupai sivi. ⁷ Dai vvasi acajudada lbavustaama dan gooca calali maamarada Isirelicaru agai vaa argalalqui aaduñicaru dai agai quiaa nalara ispoduucai iduñiagi Diuusi cascada siaa duutudai agai dai lagi Diuusi tasala dai tucala. Dañi tudu aapi raí Agilipo gomaasi vaavoidaragaicala gapijala ginvuupai agai

vaa judidíu. ⁸ Tuimasi poduucái tatagítoi aapimá ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduacaldagi coidadá.

⁹ Λαquioma aaná λpá poduucái tatagítoiña isgaaagai isiduíagi mui naana maasi Suusi Nasareetaí oídacami vuí. ¹⁰ Dai poduucái iduí aaná Jerusalemá. Sállicamigadacáda abaitaguucacamigadá papaali maamaisa aaná mui vaavoitudadami. Dai aidamási coodaiña aaná cáaga bai aagaiña. ¹¹ Dai muiyoco imídagai aaná soi vuaadana avaaavoitudadami sai potáana sai camaiavaavitudai. Gomaasi ivuaadana aaná judidíu quiquiupaigadára. Dai aliá oomaliacana aaná agái vuí dai asta aimaraíña aaná aadávavriamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasíara imítadai aaná Damascamu. Abaitaguucacamigadá papaali gíñmaa oojai asta áagi ágai gíñoótoi. ¹³ Dañi aapi raí, vojára imítadai aaná dan duucu táa aaná ámo gáa cuudagi vaamioma dadadacádami sitasai vai garsicoli dadadacái aaná ámadu ismaacáda gíñámadu iimítadai. ¹⁴ Tátaí vavascataí dávavárapí suulí aatáma antái aaná cáa ámo ñiooquí evreocáda vai povaiñatadá: “Saulo, Saulo, ¿tuipási soi gíñvúeeyi? gatomitascái aapi áagi ppan duucái ámo vooyisi ismaacáda cuituscái tootoicami cuugadá”, iñtatadáí áñiooquí. ¹⁵ Antái aaná potái: “¿Pootá aapi?” antatadáí aaná. Tai ágai povaiñatadáí: “Aaná anárSuusi ágai vaa ismaacáda soi vúeeyi aapi. ¹⁶ Vaíñiñi tudu. Divia aaná aapi gáámadu pai gíñsoiña dai aagada pastumaasi táa sivi dai pastuma tagiagi síáascadá divia aaná apamu gáámadu. ¹⁷ Sivi angáootosai ismaacáda maitarjudidíu saagida dai masíáascadá gamúaa agadagi aaná gásoiñamu dai síáascadá judidíu saagida aimarda aapi ganuucadacamu aaná λpá. ¹⁸ Gáootosai aaná ismaacáda maitarjudidíu saagida pai maatúluda sai camaisoi duucái oídacana vai baiyoma cáagacára oídacana, vai camaitivuaadana isducataí gataanáí Diaavora vai baiyoma ivuaadana isducataí gataanáí Diuusi. Vai ágai vaavoitudana iñsaaná arcáagacára vuvíadami dai poduucái Diuusi oigádamu soimaascamigadá dai maaquimu sállicami vai ámadu daraajana ismaacáda Diuusi ácovai vuvaitu”, iñtatadáí áSuusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduucái áagi aaná istuma cáa tavaagaiñdára aidási divia Suusi aaná gíñámadu. ²⁰ Dai ápaga aagidíí aaná gomaasi Damascára oídacami dai gooquíara Jerusalemá oídacami, dai vavási Judea dávaváriara dai ismaacáda maitarjudidíu λpá. Aagidíña aaná sai gaaagai isama duucái gantatagituagi dai camaisoimási ivuaadagi dai áagidagi Diuusi, dai sai cáagacára oídacana sai náidiña aa iscaama duucái gantatagito ágai dai camaisoimási ivuaada ágai. ²¹ Mosgomaasicáda gíñbái ájudidíu ágáa quiuupaigadára judidíu dai gíñmúaa ágaitadáí. ²² Diuusi gíñsoicái nai apiaquíaa aagidíí aaná vavascataí istumaasi Diuusi gíñmaatúli vavási átatáaanadámi dai ismaacáda maitartátaaanadámi. Aaná mosacaasi ágai ismaacáda oja Diuusi ñiñiooquítulíadámigadá ámadu Moseesacaru istuma daivúñia ágai. ²³ Ágai poduucái oja sai gaagaitadáí issoimaa taatagi Suusi, dai muquíagi dai saidá ápápagadadáca ágai ismaacáda duaaca ágai coidadá saagidíñdára, dai gaaagida ágai sai cáagacára vuvíadaragai árvavascataí vavára vavási ámaduga máasi gáraadúñi ámadu aa oodami —astatadáí áPaavora.

²⁴ Mospotái Paavora áagi gásoicáitai, taidá áFesto gágará ñioo daidá itatadáí:

—Vuirutupatiqui aapi Paavora. Mos^Sasi mamaat^Lai aapi casc^A cavui-
irutu —ast^Ladai Festo.

²⁵ Damos ^APaavora aa noragi daid^A itat^Ldai:

—Maitant vuuirutu aan^L baiyoma goovai ismaac^A aagai aan^L s^Aallic^A ^Arvavoi. ²⁶ Tami daja gorai Agilipo dai goovai c^Aaga maata v^Aasi gomaasi casc^A maiduaadicuitai aagai aan^L goovai vuitapi. Aan^L s^Aallic^A vaavoi-
tudai isgoovai c^Aaga maata v^Aasi gomaasi. Goovai mait^Lamo istumaasi
astoquicami. ²⁷ Rai Agilipo, ¿vaavoitudaipasi aapi ismaac^A aagai Diuusi
ñiñoquituldiadamigada? C^Aaga maata aan^L isvaavoitudai aapi —ast^Ladai
Paavora.

²⁸ Taid^A ^AAgilipo pot^Ldai:

—Moschi^Aqui ñioquic^A baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo
arc^Aagac^A vuviadami —ast^Ladai Agilipo.

²⁹ Taid^A ^APaavora pot^Ldai:

—Chil^Aqui ismuic^A daanada iñalidi aan^L Diuusi sai maisiu mos^Aca aapi
vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aan^L mosv^Aascatai ismaac^A giñca^A
sivi poduucai vaavoitudana ^Lpa, damos maivuupulicagi cadeenac^A
giñpan duucai —ascaiti ^APaavora.

³⁰ Aidasi pot^L ^APaavora c^Aquiva ^Arai ^Lmadu Festo ^Lmadu Berenisa
^Lmadu v^Aascatai ismaac^A ami daraajatadai. ³¹ Dai ^Acovai iji dai ^Lagi
gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi c^Aali mait^Lsoimaasi iducami maitiipu mastuisi muaagi, tomali
mait^Laagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² Taid^A ^AAgilipo pot^Ldai Festo:

—Idi c^Aali c^Aaga baigacamudai masdagituagi ismaipotaimudai goovai
said^A ip^Llidi masvan c^Aasagi ^Aga bait^Acaacami vuid^Lra —ast^Ladai.

27

¹ Aidasi pov^Aan^Lali agai isgarootosagi Italiamu matai t^Lagi ^APaavora ^Lmadu
^Aga maamaisapic^A amo t^Aaan^Ladamigada sandaaru Julio t^Lagiducami.
Agai ^Ar^Laan^Ladamigada sandaarugada ^Aga bait^Acaacami Augusto. ² Dai
t^Lat^Lasai aatama amo vaarcu^A ismaac^A ^AAdaramit^L oidacami dai casi
^Arim^Ladamicatadai muiyap^A Aasia. Dai Aristarco garoiditadai ^Lpa, agai
Tesalonic^A oidaga. ³ Siaadico Sidoonia^A garuuli aatama. Dai Julio
c^Aagac^A n^Lidi Paavora dai dagito sai m^A n^Lidana gaaduñi. Daid^A
aaaduñda baigan^Liarac^A miaadagi tai ami gaib^Aasi agai. ⁴ ^Avaarcu
^Av^Aallic^A aim^Lrai. Dai abiaad^L iimacai garvuid^A vustaimi ^Av^Aali casc^A
Sipili ^Lbagi dagavusai aatama. Agai ^Amap^Aca^A sicolimadicami suudagi.
⁵ Dai dagavunucai aatama ^Aga suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana
s^Aali dai Miri^A aayi Lisia ^Av^Aari^A.

⁶ Tai ami ^Lt^Aaan^Ladamigada sandaaru t^L ^Lmai vaarcu Alijand^Liañd^A
imadami dai Italia amaco imatadai. Dai ami gart^Laitu tasai apiaii^Aña.

⁷ Bai mui tasai mosca^A duucai iim^Lai aatama dai alia sijaitai aayi G^Lido
abaana. Vai quiaa garvuid^A vustai ^Av^Aali casc^A dagavusai aatama Salo-
moñi dai Calieta ^Lbagi s^Aali iji. Agai ^Amap^Aca^A sicolimadicami suudagi.

⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iim^Lai Calieta abaana aayi aatama ^Amap^Aca^A siaaco
C^Aaga Uuliñacarui t^Lagidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai ^Apadui tasi mosiimaitadai dai camiaadimi toomoco casc^A
aliasi ^Arduaadimudagai isapiaiimadagi, casc^A Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai
pot^Ldai:

—Cacalli aana polidi isgarimidaga aliassi arduaadimudagaica agai dai siaa gaduunimu siaasi govaarcu moduucai cusuuvida, dai asta aatama istutuidi iscoiyagi —astatadai Paavora.

11 Damos asandaaru laanadamigada vaamioma llaa vaarcu soigacami dai vaarcu laanadamigada sia Paavora. 12 Dai ami maicagaducata dai isdai vuñdagi toomoco dai baitoma vaascatai povanlidadai issiooma arcagagai isiimiagi abiaadaga dai naida agai sabaig istuidacai aana Peñisiara dai ami dai vuñdagi toomoco. Ami atama amapacata siaaco gugucai vaarcu Clieta davarara. Dai ami maisi aajai avalli.

13 Cava apamu maisi cavami sur amacoañdaga vai cascada povanlidadai agai issistutuidi isapaiimadagi. Tatai iji dai Clieta davarara abana saali iimai. 14 Damos otoma alia cavami ava davarara amadaga. 15 Dai gaa suudagi amaco garrnituscai. Dai camaitdagito tashaitaaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbacaña. 16 Dai amapacata sicolimadi suudagi Calauda tagidu tatai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tasagi aatama aali vaarcu ismaacada tavaimaticata dai vaarcu gaducada. 17 Aidatasi cacaga vuu aali vaarcu gooquira gagar taataropiñdicada vuu gaa vaarcu sai maisiaa gaduuna. Dai duduaadicuitadai aatama isgarbaquiagi avalli Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascada tavañi aatama licuusi ismaacada acada nuituscai avalli vaarcu. Dai mosapiaduucai dagito aatama sai garbacaña avalli. 18 Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai avalli cascada gaa suudagi arana suulgaimi agai cuaadagai sai maisi vatatugaiña vaarcu dai camaidupiquidana suudara. 19 Dai gansiaadico vaascatai aatama suudara suuli vaasi istumaasi oidacata dai vaarcu arana. 20 Dai catavapi apadui tasi mainidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami avara quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaquiagi.

21 Dai catavapi apadui tasi maitacueeyi aatama taida a Paavora caquiva vaascatai saagida daida itai:

—Cacalli sioma arcagaicamudai isgiñagidamudai aapima dai maivu-vaquimudai Clietañdaga simaisoi gaduunimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gaduunimudai mosaaqui istumaasi. 22 Dai sivi aana gnaagidi masai maisoiganlidiña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gadui. 23 Aana arDiuisi marada dai agidi aana, dai tucara taa aana amo Diuisi taañicaruda 24 vai povaiñtadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidaga caquivagi gaa baitacaacamigada romamano. Cascada aapi amadu vaascatai ismaacada gaaamadu iimai caagacata vuvaquia agai”, iñtadai a Diuisi taañicaruda. 25 Cascada baigavar ganliada aapima vaascatai. Aana gia vaavoitudai Diuisi dai caga maata aana ispovai gaduñia agai isducatai giñagidi a Diuisi taañicaruda. 26 Siaa gaduunimu govaarcu dai aatama amapacata sicolimadicamiara suudagi viimu —astatadai Paavora.

27 Dai cagooca acaldi gaa suudara iimaitadai aatama dai Adliana iimaitadai aatama gaa tucara vai aipaco garba ajioopai avalli. Dai aran tucara maata taa agai ismaacada nuucati vaarcu iscayoga aayi davarara. 28 Dai apavi agai suudagi saa tuucavaga saida atamo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitaquioma apamu apavi sai casi atamo coobai dan curvaracami metro. 29 Dai agai duduaadicuitadai isvaarcu gaaagiagi ooodai gaa suudagi ugidiana cascada gooquamadaga vaarcu taaapañi maacova gagar vapaiñomi vapatacami suudara sai caquivana. Dai aliassi ipaliditadai isotoma masiagi. 30 Dai amoco agai ismaacada nuucati vaarcu vuvaquia

aliditadai Δ vaarcuaiñdara Δ cascada Δ catavañdimi aali vaarcu suudara, duucami istuvañda agadagi Δ gagar vapaiñomi Δ vapatacada baitaadara. ³¹ Damos Δ Paavora aagidi Δ gaa taaanadami gada sandaaru Δ amadu Δ sandaaru dai potadai:

—Ismaiviiyagi idi Δ cacali vaarcuara aapima maitistuidimu iscaagacara vuvauqiagi —astadai Paavora.

³² Taid Δ sandaaru iquiaca aali vaarcu Δ tataropiñdada dai dagito sai suudara Δ gaaana.

³³ Dai sialimada Δ Paavora daañimi Δ vascatai saida ugaana dai potadai:

—Caaayi gooca Δ caldi ismaicaga gacueeyi aapima nuucaticatai govaarcu.

³⁴ Gandaana Δ ana Δ masai ugaana tomasi laachi. Aliasi Δ gaagai isgaugiagi dai Δ caagacara vuvauqiagi. Maitavar vuum Δ naliada tomali amaadutai maitasiaduñimu —astadai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai bai Δ amo paana dai gamamagi Δ vascatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai Δ vascatai bai Δ anali dai gauu Δ ara. ³⁷ Δ vascatai aatama Δ rgoo sientu dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcuara. ³⁸ Dai aidasi gauu Δ vascatai Δ gaa suudara suuli Δ taligi ismaacada baivito sai vaamioma maivatatuna Δ vaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi Δ nuucadacami vaarcu camaima Δ tasiaaco dara-jatada. Damos Δ nai Δ gai Δ amo aqui maasi dai oora ugidiana dai ami imituda agaitadai Δ vaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca Δ gagar Δ tataropiñdada Δ gagar vapaiñomi Δ vapatacada ismaacada Δ cada Δ cacai Δ vaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai uupai Δ tataropiñdi ismaacada Δ cada vupurai Δ tavla ismaacada Δ cada imituda Δ gai Δ vaarcu siajacoga ipaliadagi. Dai vañigi Δ gaa icuusi baitaadara saida Δ vavali imitudana Δ vavari amacoga. Daid Δ vaarcu Δ vavari amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duuca Δ aayi Δ mapacara siaacoga goocapadara imi suudagi dai ooratana sai baitaadara dai anaasi vii dai camaitistui isoiñiagi dai gooquiamadara cataataquimi guvuacatai Δ suudagi. ⁴² Vaid Δ sandaaru cooda agaitadai Δ maamaisapicada sai maicagacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos Δ gaa taaanadami caagacara vuusaida aliditadai Δ Paavora cascada maidagito mascoodagi. Dai taji Δ vascatai ismaacada susuligicui sai Δ araga suudara suuligana dai ana Δ vavari. ⁴⁴ Sai Δ gaa tavla daama iimana sipa laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduca Δ vascatai caagacara aayi Δ vavari.

28

¹ Dai caagacara vuvacacai ma Δ aatama isami sicolimadicara suudagi Malta Δ lagidu. ² Dai ami oidacami caaga tuutuiga. Dai alia Δ lapidicatadai dai duucui cascada Δ gapi ganai Δ gai dai Δ armiaadagi Δ asai Δ aruucadana. ³ Taid Δ Paavora vui Δ chiliqui cuaagi gaquiada dai taiyara tuaajami tai vuusai Δ mo cooyi cuaagiañdara Δ toñdaca dai noviana bai Δ Paavora. ⁴ Aidasi Δ la Δ oodami isnoviañdara sagi Δ cooyi aipaco Δ anaagidimi daid Δ icaiti:

—Idi Δ ali Δ gia Δ salicada Δ rgamuacami. Tomasi caagacara vuusai goovai suudagiañdara Δ vascara Diusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti Δ oidacami.

⁵ Taid Δ Paavora taiyara gigigi Δ anovi sai Δ gaaana Δ cooyi dai maitasiadu.

⁶ Δ vascatai Δ naracata dai isvaiguuguagi sipa todian duuca muquiagi. Dai catavapi Δ naracadatai tai maitasiadu tai cascada Δ vascatai Δ ma duuca Δ antatagito dai pocaiti sai Paavora Δ amo diusi.

⁷ Dai maisi maaacasi abiaadara oidacatadai agra taanadami Maltara. Agai Puvulio taagidu. Agai calga garmiaadagi tatai sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸ Vaidala Puvulio oogadla cococatadai dai caatcatadai oiditai toñdagai dai larai bitavigai. Taidala Paavora dividamu dai lalpa gaamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovadi tai agra cococoidada ismaacada anaasi Maltara oidacatadai dada dai vaasi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliassi garsiaa duutuli dai gooquilara aidatasi caiimia raitadai garmaa agai vaassiacatai istumaasi graagai voiyara.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatama Maltara daida taatasai amo vaarculara ismaacada anaasi daivuntu toomoco. Lvaarcu Alejandraliaindara divia dai Cocotai taagidu. ¹² Dai aayi aatama Siracusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apiaimai aatama davarai sonuana daida aayi Rejara. Dai siaadico cacalga lva dai gargoquiamadara vustai lvalli, dai gan siaadiqui aayi aatama Puteolara. ¹⁴ Dai ami ta aatama chilaqui vaavoitudadami tai agai garvai tasai lamadu daraajana amo caldi. Dai gooquilara abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵ Aidasi mai graaduñi Roomara tasajimi, vuvaja dai voiyara garaayi. Dai Apiporara taagidu amapacala tai ami garaayi lamoco dai aa garaayi siaaco vaica Tavernasi taagidu. Taidala Paavora alia baigalli taagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidatasi aayi Roomara taidala agra taanadamigada sandaaru taagi amaamaisapicala amai sandaaru taanadamigada. Dai Paavora gia dagito sai covai oidacana lamadu amo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicala Paavora ootosi ñiooqui lbaitaguucacamigada judidíu sai ganmpaidana. Dai aidasi casi ganmpagi agai taidala Paavora ñiooqui dai potadai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aana ajudidíu vui tomali garlaqui aadunícaru viituldaragada vui taidala ajudidíu vaascara giñtaagi romamano Jerusalelara, dai vaama giñcai. ¹⁸ Taidala taanadami maitaa tomali amo soimaascami istuisida giñmuaagi cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹ Damos ajudidíu vui baaco dai viaacatadai aana ispotladagi sai agra baitacaacamigada romamano giñtacana, tomasi maiviaa aana istuisida garilara vuupadagi giñaaduñi. ²⁰ Cascada ganvai aana sivi dai gannaída inñagai dai ganaatagida inñagai. Aana anvaavoitudai ganlan duuca lamadu vaasi graaduñi judidíu islaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacala vuviadami dai vaavoitudai aana vaasi isDiuusi duucaacalda agai coidada cascada vuli aana idi cadeenacada —astatadai Paavora.

²¹ Tai agai potadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaindara isgraagadagi aapi, tomali maadutai graaduñi judidíu ismaacada daivai maacalara maítaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai galaca alalidi aatama pasiallidi aapi —astatadai ajudidíu.

²³ Dai poducaí tudu bai dui istuigaco ganmpaidagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganmpagi mui oodami ami siaaco gauulñacatadai Paavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai agaidi isducatai Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana Paavora aagidi ismaacada ooja Moseesacaru lamadu aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai gomaasicada ipaliditadai isvaavoituldagi isSuusi arcalgacala vuviadami.

²⁴ Dai ʌʌmoco vaavoitu ismaacʌdʌ aagidi ʌPaavora dai aa gia maivaavoitu.

²⁵ Dai maiʌmo tʌgitoidagai viaacatadai dai iimimi. Taidʌ ʌPaavora potʌʌdai:
—Aliaʌi ʌrvaavoi ismaacʌdʌ aagidi Diuusi ʌiooquituldiadamigadʌ Isaia
gʌrʌʌqui aaduñicagu. ʌgai aagidiña istumaasi Diuusi Ibʌadʌ aagidiña is-
maacʌdʌ pocaiti:

²⁶ Imʌdañi aapi dai potʌʌda ʌoodami:
Caʌcamu aapimʌ dai maimaatʌ caʌcamu.

Naʌijadamu aapimʌ dai maimaatʌ naʌijadamu ducami iscuupicagi
gʌnvuupuji.

²⁷ Maitʌntʌgito caʌ aapimʌ.

Mainʌijada ʌlidi aapimʌ tomali maicaʌca ʌlidi,

Tomali maiʌma duucaʌ gʌntʌʌgitua ʌlidi iñsaʌʌ caʌgacʌrʌ gʌnvuvaidana.

Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ Isaia sai potʌʌna. ²⁸ Ipʌlidi aʌʌ maʌmaatʌcagi—ascaiti
Paavora—, sai sivi baitʌqui ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu viaacamu isducatai
maatiagi isDiuusi caʌgacʌrʌ vuvaida ʌlidi ʌgai ʌrʌ dai ʌgai gia caʌga
gʌntʌgito caʌcamu—ascaiti Paavora.

²⁹ Aidasi potʌi ʌPaavora taidʌ ʌjudidíu iji dai aipaco gʌnaatagidimi.

³⁰ Taidʌ ʌPaavora anaasi vii gooca uumigi ʌmo quii rentagidicamiʌrʌ. Dai
ami miaadʌgidiña vʌʌscatai sioora daividiña. ³¹ Tomali ʌmaadutai maid-
aidiña isgaaagiada ʌgai isDiuusi soicʌi oodami sai caʌgacʌrʌ oidacana dai
isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami cascʌdʌ maiduaadicuitai gaaagidiña
ʌgai gomaasi.

Mosʌcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami RoomΛΛ oidacami

1 AanΛ arPaavora Suusi Cristo piooñigada. Dai ganoojidi aanΛ aapima vaavoitudadami RoomΛΛ oidacami. Diuusi giñmaa saalicami ansaida Λrootosicamicana aanΛ dai Λcovai giñvusaitu ansaida gaaagidiña aanΛ sai Diuusi cΛagacΛΓΛ gavuvaidi.

2 ΛΛquioma Diuusi ñiñioquituldiadamigada ooja Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai Diuusi aagai sai poduucai ΛpΛduñia agaitadai. 3 Aagai aagai sai divia aagai gΛrtaaanΛdamiga Suusi Cristo Diuusi marada ismacada ΛvΛi tavaagiañdΛΓΛ. Aagai oodami duucai vuusai daida ΛΓΛraí Davicarú cajiudadΛ. 4 Suusi Cristo muu dai Λpamu duaaca coidada saagidaiñdΛΓΛ. Gomaasicada cΛaga gamaí issΛalicada ΛrDiuusi marada dai viaa guvucadagai dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui. 5 Cristo cΛagacΛΓΛ giññaidi cascada giñaañidi ansaida Λrootosicamicana aanΛ, Diuusi ipali cascada. Dai giñootoi aagai ansaida gaaagidiña Diuusi ñiooquida sai poduucai vΛasi naana maasi oodami saagida oidacana sioorΛ vaavoitudadagi dai Λagiadagi. 6 Dai aapimΛ ΛΓΛmo oodami ismacada Diuusi Λcovai vuvaitu masaida ΛrmamaatΛrdamigadΛcana Suusi Cristo.

7 Diuusi ganoigadai daida Λcovai ganvuvaitu masaida armaamaradΛcana. AanΛ ipalidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu gΛrtaaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛΓΛ gannΛijadagi dai ganniibastudacan taadacagi.

8 Suusi Cristo cΛagacΛΓΛ giñvusaitu cascada viaa aanΛ saalicami isñioocadagi Diuusi ΛΛmadu. Dai agidi aanΛ Diuusi isali baigiñalidi aanΛ vΛasi aapimΛcada. Tomasiaco siaaco aimarai aanΛ gaaagai ganvaavoidaraga cascada. 9 AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdada vΛasi giñguvucadagacada maioojodaitai gaaagidi aanΛ isSuusi Cristo Diuusi marada arcΛagacΛΓΛ vuviadami. Diuusi cΛΛ maata iñsaana aliΛsi gantatagitoi vΛascata siuu duucu gamamadadagi. 10 ΛΛqui abiaadΛΓΛ daanΛi aanΛ Diuusi sai giñmaacana oigaragai isΛgai ipaliadagi sai aanΛ istuidana ismaaca gandividagi. 11 GannΛida iñalidi aanΛ, dai vaamioma gansoiña iñalidi mai vaamioma cΛaga oidaca isducatai Diuusi ipalidi mai vaamioma cΛaga vaavoituda aapimΛ. 12 SiΛascada nΛida aanΛ masΛΛ cΛaga vaavoituda aapimΛ dai aapimΛ nΛida siΛΛ cΛaga vaavoituda i aanΛ aipaco baigarΛΛliatadamu aatΛmΛ.

13 Giñaaduñi aanΛ ipalidi ismaataca aapimΛ ismuyoco imidagai gannΛidamua iñalidiña aanΛ damos maiquia istui. AanΛ ipalidi ismuidutai aapimΛ RoomΛΛ oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λagiadagi Λpan duucai sibΛcoga oidacami siaaco gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquida ΛpΛ, cascada imia iñalidi aanΛ dai gannΛida iñalidi. 14 AanΛ viaa isaagidagi Diuusi ñiooquida agiliego dai aa Λma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. 15 Poduucai ΛpΛ saalicada ipalidi aanΛ isganaagidagi aapimΛ RoomΛΛ oidacami isSuusi Cristo arcΛagacΛΓΛ vuviadami.

16 AanΛ maisida Λrai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arcΛagacΛΓΛ vuviadami. SiΛascada gaaagiadagi aanΛ gomaasi vΛascatai sioorΛ vaavoituda cΛagacΛΓΛ vuvacai Diuusi guvucadadΛcada. Apraga Diuusi ñiooquida Λrjudidiu vΛataracata dai damos sivi ΛrvΛascatai vΛΛtara. 17 Diuusi ñiooquidΛΓΛ aagai sai sioorΛ vaavoitudagi isSuusi Cristo arcΛagacΛΓΛ vuviadami Diuusi

caagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Aiquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai pocaiti: “Sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi caagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai agai vaascata oidacamu Diuusi amadu”.

¹⁸ Caga gamaata isDiuusi alia soimaa taatamituldi vaasi soimaasi ivuaadami. Agai soimaasi ivueeyi dai poduucai maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi arvaavo. ¹⁹⁻²⁰ Asoimaasi ivuaadami caga maata isoidaga Diuusi. Tomasioora naidi vaasi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucai caa maata isoidaga Diuusi tomasi mainaidi oodami Diuusi. Aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi caga gamaata isoidaga Diuusi, dai isagai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascada agai ismaacada maivaavoitudai agai lagi arduñida isDiuusi soimaasi taatatuldagai. ²¹ Tomasi caga maata asoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vaascata maisiaa duutudaiña isducatai gaaagai, tomali maipocaitiña agai sai baiganalidi Diuusicada. Baiyoma agai tagittoi istumaasi maicacagaducami dai vaamioma maimaata caacana istumaasi cacagaducami. ²² Tomasi polidi agai isalia sastuduga damos vaamioma vupuiurutu. ²³ Dai agai gaaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai vaascata maisiaa duutudai baiyoma idui agai momoono uusicada dai ooodaicada lapa maasi oodami, dai lapa maasi ujuurugi, dai lapa maasi cacasi, dai lapa maasi coocoyi, dai siaa duutudaiña poliditai isagai ardidiuusi.

²⁴ Cascada Diuusi gajiaadara viaa agai dai dagito saida ivuaadana agai istumaasi sigal nanaascami istumaasi lagi agai ipali isivuaadagi, dai sai googosi ganducamicana. ²⁵ Agai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi caa maatacatadai isarvaavo. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitarvaavo. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai coocoyi, damos oodami idui moono ismaacada lapa maasi oodami dai ujuurugi dai coocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi sioora aliasi gaaagai issiaa duutuadagi vaascata.

²⁶ Cascada Diuusi gajiaadara viaa agai dai dagito sai googosi ganducamicana. Asta ooqui dagito cacali dai lagi googosi ganducamicana. ²⁷ Dai cacali lagi poduucai ivueeyi lapa dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi cascada coocorai poduucai ivuaadatai.

²⁸ Aidasida asoimaasi ivuaadami camaitipali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadara viaa dai dagito sai tagittoiña naana maasi maicacagaducami daida ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitaagagai isivuaadagi. ²⁹ Agai arsoimaasi ivuaadami dai googosi ganducami dai maicaa tuutuiga dai viaaca alidiña mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudad tuutuiga, daida argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti naidiña aa ³⁰ dai aagataraga istumaasi maitarvatar, dai caadai agai Diuusi, dai gargarucada ganalidiña, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vaascata tagittoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gandada. ³¹ dai maimaata caa istumaasi cacagaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigadai oodami, dai maioigaldi aa, dai maioiganalidi aacada. ³² Tomasi caa maata agai istumaasi Diuusi tajai oodami saida ivuaadana dai maata agai sai sioora soimaasi ivuaadagi maistutuldi isiimiagi Diuusi amadu dai vaascata apia-soimaasi ivueeyi dai baiganalidiña agai silascada aa pomaasi ivuaadagi lapa.

1 Cascaḁa ismaadutai pocaitiadagi sai aliḁsi ḁrsoimaasi ivuaadami ḁoodami ismaacḁaḁa gḁaagai tamī sai gḁaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai ḁgai ḁḁḁa gḁaagai issoimaasi taatagi. ḁgai ḁrsoimaasi ivuaadami ḁḁḁa ḁḁan duucaī ḁgai cascaḁa. 2 Dai caḁa maata aatama iscaḁaga ivueeyi Diuusi siḁascadaḁa soimaasi taatamituliadagi ismaacḁaḁa soimaasi ivueeyi. 3 Siorea pocaitiadagi sai aliḁsi ḁrsoimaasi ivuaadami aa dai vaḁascaraḁa ḁḁan duucaī ivueeyi maitaaḁagai ispoliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda ḁgai ḁgai ḁḁan duucaī soimaasi taatatulda ḁgai ḁgaa soimaasi ivuaadami. 4 Oodami maitaaḁagai istaḁagitodagi ismaicaḁaga ivueeyi Diuusi baiyoma aliḁsi gḁaagai istaḁagitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuli dai aliḁ caḁa tuiga vui sai ḁma duucaī taḁagitona. 5 Damos iscatavapi daivufiagi vai ḁgai vaḁascaraḁa ḁma duucaī gantatagitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, siḁascadaḁa diviagi ḁgai dai naidagi ismaacḁaḁa ḁrcḁaga ivuaadami dai ismaacḁaḁa ḁрмаicaḁaga ivuaadami. 6 Siḁascadaḁa diviagi Diuusi ḁgai baidufia ḁgai vaḁascatai ḁḁmadu. 7 Siorea apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipḁlidi ipḁliditai isDiuusi baigḁḁliadagi ḁgai vui dai isvaḁascaraḁa oidaca ḁgai Diuusi ḁḁmadu, Diuusi maaquia ḁgai oigaragai sai vaḁascaraḁa oidacana ḁgai ḁḁmadu. 8 Damos Diuusi aliḁsi soimaasi taatatuldamu ḁgai ismaacḁaḁa vuidaraḁa vaata Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ḁiiooquida baiyoma soimaasi ivueeyi ḁgai. 9 Saḁlicadaḁa soimaasi taatamu vaḁascatai ismaacḁaḁa soimaasi ivueeyi, ḁḁaga ḁjudidiu dai gooquaraḁa ḁgai ismaacḁaḁa maitarjudidiu. 10 Damos ḁgai ismacḁaḁa ivueeyi istumaasi Diuusi ipḁlidi, Diuusi baigḁḁliadamu ḁgaicḁaḁa dai iibastudacan tadacamu, ḁḁaga ḁjudidiu dai gooquaraḁa ḁgai ismaacḁaḁa maitarjudidiu.

11 Diuusi naida ḁgai vaḁasi oodami ismaacḁaḁa ḁrcḁaga ivuaadami dai ismaacḁaḁa ḁрмаicaḁaga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda ḁgai vaḁasi asoimaasi ivuaadami. 12-15 Diuusi soimaasi taatatuldamu ḁgai ismaacḁaḁa maitarjudidiu soimaasi ivuaadamicatai ḁgai tomasi maimai ḁgai Moseesacaru saḁlicamigadaḁa ismaacḁaḁa maa Diuusi. Caḁa maata ḁgai istumaasi ḁrcḁagaducami dai istumaasi ḁрмаicaḁagaducami, vaḁasi oodami caḁaga maatacana siḁascadaḁa soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu ḁjudidiu soimaasi ivuaadamicatai ḁgai. ḁgai maata Moseesacaru saḁlicamigadaḁa ismaacḁaḁa maa Diuusi dai vaḁascaraḁa maiḁḁgidi cascaḁa. Caḁaga maata ḁgai istumaasi ḁrcḁagaducami dai vaḁascaraḁa maitivueeyi. Ismaacḁaḁa ḁḁgidi Diuusi ḁiiooquida ḁgai gia caḁagacaraḁa vuvaidi Diuusi. Dai ḁgai ismaacḁaḁa maiḁḁgidi Diuusi ḁiiooquida tomasi maata ḁgai gia maicaḁagacaraḁa vuvaidamu Diuusi. 16 ḁmo imidagai Diuusi otosa ḁgai Suusi Cristo sai naidana ismaacḁaḁa ḁrcḁaga ivuaadami dai ismaacḁaḁa ḁрмаicaḁaga ivuaadami. ḁgai maata asta istumaasi taḁagitoiḁna oodami. Vaḁasi gomaasi ḁgai ismaacḁaḁa gaaḁgidi aana.

17 Diuusi maa Moseesacaru judidiu aduḁida gasaḁlicamiga cascaḁa ḁjudidiu povḁḁalidi sai Diuusi caḁagacaraḁa naidi dai cascaḁa gagarducadaḁa gḁḁalidi. 18 ḁgaicḁaḁa ismaacḁaḁa ooja Moseesacaru caḁa maata ḁgai istumaasi Diuusi ipḁlidi isivuaadagi oodami dai caḁa maata istumaasi ḁrcḁagaducami dai istumaasi ḁрмаicaḁagaducami. 19-20 ḁgai maata vaḁasi istumaasi aagai Moseesacaru saḁlicamigadaraḁa cascaḁa poḁlidi ḁgai saida istutuidi ismaataatuldagi ḁgai ismaacḁaḁa maimaata Diuusi ḁiiooquida. 21 Dai ismaacḁaḁa poḁlidi saida istutuidi ismataatuldagi aa ḁgai gḁaagai isivuaadagi po-duucaī isducatai gamamaatulda aliadagi. Ismaacḁaḁa gamamaatuldidi sai maitaaḁagai isgaḁḁsiadagi ḁgai maitaaḁagai isgaḁḁsiadagi ḁḁḁa. 22 Dai ismaacḁaḁa gamamaatuldidi sai maitaaḁagai isgoogosi gḁḁducamicagi ḁgai

maitaaagai isgoogosi ganducamicagi aapa. Dai ismaacada caadai momoono ismaacada siaa duutuadagi oodami maitaaagai isgaasiadagi istumaasi oidaga quiquiuupilaga siaaco oidaga amomoono. ²³ Dai agai ismaacada gagarducada ganalidi pocaititai sai Diuusi aagidi aduñda Moseesacaru istumaasi ooja agai dai caa maata agai istumaasi aagai saallicamiaga dai vaascaga maiagidi poduucai alia soiduucai naldi Diuusi. ²⁴ Pocaiti Diuusi ñiooquidaga: “Aapima ismaacada arjudidiu soimaasi ivueeyi cascada agai ismaacada maitarjudidiu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava saida arcagaai isiarjudiducagi islagiadagi agai Moseesacaru saallicamigada damos ismaiaggiada agai aida gia ducami ismaitarjudiducagi agai. ²⁶ Damos isagai ismaacada maitarjudidiu lagiadagi Moseesacaru saallicamigada Diuusi caagacaga najadamu agai ducami isiarjudiducagi. ²⁷ Siilascada arjudidiu maiaggiadagi Moseesacaru saallicamigada tomasi caoosicami viaa agai dai ismaacada maitarjudidiu lagiadagi Moseesacaru saallicamigada poduucai gamaata isarjudidiu maicaga ivueeyi. ²⁸ Maisiu vaasi arjudidiu arDiuusi maamarada tomasi iquitacui agai tuutucugada poduucai isduucai aagai Moseesacaru saallicamigadaga. ²⁹ Baiyoma Diuusi maamarada aragai ismaacada Diuusi maacai ibladagai utudui dai poduucai agai camaitivuaada alidi istumaasi soimaasi dai Diuusi Ibadada amadu daja agai ismaacada vaavoitudai dai lagi Diuusi. Dai Diuusi caagacaga najadamu agai tomasi oodami maicagacaga naldi.

3

¹ Vaascaga aliasi arsoiñi isarjudiducagi oodami daida arsoiñi isarjudidiu iquitacucagi tuutucugada. ² Diuusi acovai vuvaitu arjudidiu sai agai oojana ñiooquida dai nuucadacana loojai. ³ Vaavoava sai ammadutai arjudidiu maiavaovitu Diuusi, damos Diuusi gia vaascaga iduñimu istumaasi aagai. ⁴ Agai vaascaga ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vaasi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidaga:

Tomas oodami polidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diuusi,
Vaascaga naidamu agai isiarvaavoi istumaasi aagai Diuusi.
Ascaiti Diuusi ñiooquidaga.

⁵⁻⁶ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai siilascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poduucai gamaata isDiuusi caa tuiga dai cascada maitaaagai issoimaasi gartaatamituldiada agai, tomasi pocaiti amoco vaascaga maitarvaavoi. Diuusi vaascaga caaga ivueeyi siilascada soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ Ammo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatatuldi aana sai gaagagai issoimaasi ivuaada oodami sai poduucai sioma caaga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Agai pocaiti ansai gamamaatatuldi aana sai isyaatagada amoco poduucai sioma caaga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascada. Sai cascada Diuusi maitaaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diuusi caaga iduñimu siilascada soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada pocaitiadagi.

⁹ Aatama judidiu maiavaamioma caaga tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvaasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami.

¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidaga:

Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata caacagi Diuusi ñiooquida. Dai tomali amaadutai maimaataca alidi iscaiti Diuusi ñiooquidaga.

12 VΛASCatai gajiaadATΛ vipieeyi Diuusi,
Dai VΛASCatai ATsoimaasi ivuaadami.
Tomali AMAadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipALidi.

13-14 VΛASCatai ATryaatavogami daidA Aroomaligami.
Dai mosAAgi soimaasi ñiooqui aagaiña agai.

15 TomastucADΛ gANCoodaiña oodami.

16 GomaasicADΛ soiduucai gANNIdiña oodami aipacoga.

17 Dai mosgANCocoda Alidiña agai.

18 MaiAAbAidi agai Diuusi.
Ascatai Diuusi ñiooquidATΛ.

19 CAA maata aatAMA isDiuusi maa Moseesacaru ASALlicami sai oodami ALAgiditai caACana. Diuusi SALLicADΛ soimaasi taatulda agai siooTA maiAAgiadagi dai agai maiviaacamu isducatai gANsoiñagi. Dai poduucai AAPA VΛASI oodami oidigi daama oidacami ATsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi.
20 Moseesacaru SALLicamigADACADΛ maata aatAMA isIATsoimaasi ivuaadami. Diuusi CAAGACATΛ nAidi oodami ducami istomali AMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai agai Suusi Cristo maisiu ALAgiditai caACatai Moseesacaru SALLicamigADΛ.

21 Aidasi maiquiaa divia ACristo tami oidigi daama AJudidíu gANAajagiña isCAAGACATΛ oidacagi dai ALAgidagi VΛASI Moseesacaru SALLicamigADΛ, agai poALidiña sai poduucai istutuidi isimiagi Diuusi AAMadu. Dai gooquiATΛ Diuusi ootoi ACristo tami oidigi daama sai agai maatauldana Aoodami isducatai istutuidi Diuusi isCAAGACATΛ nAijadagi oodami ducami istomali AMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñiooquituldiadamigADΛ casi gaagiditadai isDiuusi poduucai iduñia agaitadai. 22 Tomasioora ismaacADΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ATCAAGACATΛ vuvriadami. Diuusi CAAGACATΛ nAijadamu agai ducami istomali AMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 23 Tomali AMO oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipALidi VΛASCatai soimaasi ivueeyi cascADΛ. 24 Diuusi oigALdi agai ismaacADΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ATCAAGACATΛ vuvriadami dai CAAGACATΛ nAidi ducami istomali AMO imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi oigAdaitai agai. Diuusi maitataani namAgADΛ CAAGACATΛ vuvvaidaragai. 25 VΛASI oodami aliAsi soimaasi ivueeyi cascADΛ gaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi dAMos Diuusi ootoi ASuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai Aoodami camaitAAagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi CAAGACATΛ vuvvaidi agai ismaacADΛ vaavoitudai gomaasi. VΛASI gomaasi idui Diuusi sai poduucai maataAna Aoodami isDiuusi CAAGA idui oigALdaci ALquidA soimaasi ivuaadami. 26-28 Dai isDiuusi apiacAAga ivueeyi sivi oigALditai dai CAAGACATΛ nAiditai VΛASCatai ismaacADΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ATCAAGACATΛ vuvriadami maisiu agai ismaacADΛ pocaiti sai CAAGA ALGidi Moseesacaru SALLicamigADΛ cascADΛ maitiipu istu- isida gAgarducADΛ gANliadagi tomali AMAadutai.

29 Diuusi ATDiuusigADΛ AJudidíu dai agai ismaacADΛ maitATjudidíu AAPA.
30 Mosali AMO Diuusi oidaga dai agai oigALdi dai CAAGACATΛ nAidi VΛASCatai ismaacADΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ATCAAGACATΛ vuvriadami tomasi ATAMOCO ismaacADΛ iquitAA gATuucuga ischo AAPA. 31 Tomasi ATvaavoivi isCAAGACATΛ vuvvaci oodami vaavoitudaitai isASuusi Cristo ATCAAGACATΛ vuvriadami VΛASCATΛ aliAsi gaagai isAAgiadagi Diuusi SALLicamigADΛ.

4

¹ Avraañicaru ARGARALLqui aduñicaru. Sivi ñaidamu aatama isducatai Diuusi CAAgacATA ñaidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduufimudai amo istumaasi CAAgaducami sicascada CAAgacATA ñaijadamudai Diuusi aida gia viacamudai Avraañi istuisida gaducada gALLiadagi. Damos Diuusi ñiooquidARA pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi CAAgacATA ñaidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gADUCADA gALLiadagi. ⁴ IsAmoco iduufiagi amo aa duiñdagai aamuda gAAagai isaa namaquidagi, mastumaasi aa namaquidagi maitaroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isAoodami CAAgacATA oidacagi damos maisiu poduucai oigALdi dai CAAgacATA ñaidi Diuusi Aoodami baiyoma Diuusi oigALdi dai CAAgacATA ñaidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alia baigALLidifia amo oodami siAascada Diuusi oigALdagi dai CAAgacATA ñaijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

⁷ BaigALlidi Aoodami ismaacada Diuusi oigALdi soimaascamigada.

⁸ BaigALlidi Aoodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sALLicada baigALLi aidasi Diuusi oigali agai dai CAAgacATA ñaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gATUUCUGA. Poduucai CAAgagamaata isDiuusi oigALdi dai CAAgacATA ñaidi agai ismaacada iquitacai gATUUCUGA siAASI agai ismaacada maiiquitacai gANTUUCUGA. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooQUIARA iquitA gATUUCUGA sai poduucai ñaidifia aa isDiuusi cacAAgacATA ñaidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiiquitacai gATUUCUGA dai poduucai AAPA gamaata isDiuusi oigALdi dai CAAgacATA ñaidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gANTUUCUGA vaavoitudacai Diuusi apan duucai Avraañicaru vaavoitudatadai.

¹³ Diuusi aagidi Avraañicaru sai vAASI oidigi artuidadaca agaitadai, agai AAMadu cajiudadA, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu AAGidacai Diuusi sALLicamigada. ¹⁴ Amoco pocaiti sai vAASI oidigi artuidadaca agai agai ismaacada AAGidi Diuusi sALLicamigada dai maisiu agai ismaacada vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isiarpoduucamudai aida gia maitarsoiñicamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoiñicamudai ismaacada aagai Diuusi. ¹⁵ SiAascada aatama garaajagadagi ismagiudadagi Diuusi sALLicamigada sai agai CAAgacATA gARNaidifia dai sai CAAgacATA gARVUVAIDANA agai viaa issoimaasi gartaatamituldidiadagi maicAAGA AAGiditai aatama. Ismaitiipucamudai sALLicami aida gia maitiipucamudai oodami maiAAGidaracami.

¹⁶ Diuusi CAAgacATA ñaidi Aoodami vaavoitudacai agai daida Aoodami maigamaitacai CAAgacATA vuvaidaragai. CAAga maata aatama isDiuusi CAAgacATA gARNaidi tomasi ivueeyi aatama judidia viituldaragada ischo AAPA, isvaavoitudada aatama Diuusi apan duucai Avraañicaru. Poduucai agai ARGARaduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru Aroogada ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi CAAgacATA ñaidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diuusi apan duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidada dai siAascada Diuusi aagadagi saida APADUNIA agai amo istumaasi ismaacada maiquiaa APADUI ducami iscaasi AAPA duufimudai.

18 Cascada aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oofigada marata agaitadai saida amarada cajiudad sällicada muiduca agaitadai taida Avraañicaru cäga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. 19 Tomasi Avraañicaru viaacata dai amo sientu uumigi daida Saara aroofigada dai viaacata dai maaco coobai dan baiustaama uumigi aliasi arcacaliocoidadacata dai agai dai camaibaigaca maascata dai ismaamaracagi. 20 Damos Avraañicaru apiacäga vaavoituda itadai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai agai istumaasi aagidi Diuusi vaascata cäga ñioo agai Diuusi vaatarä. 21 Sällicada cäga vaavoituda dai agai isDiuusi istutuidi isidunigi istumaasi aagai. 22 Cascada Diuusi oigaldi Avraañicaru soimaascamigada dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami Avraañicaru. 23 Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oigali agai dai cagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai mosvaavoitudacai agai Diuusi, maisiu mosacaasi Avraañicaru aagidi agai gomaasi. 24 Diuusi garaagidi aatama äpa. Diuusi garoigaldi dai cagacata garnaidi aatama äpa ismaacada vaavoituda Diuusi ismaacada duaacali gartaanadamiga Suusi Cristo coidada saagidañdä. 25 Agai muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai duaaca dai poduucai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami aatama.

5

1 Poduucai Diuusi cagacata garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatama dai poduucai ganiibastacan tadacagi gariibadaga. Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga cascada. 2 Dai poduucai istutuidi aatama ismamadadagi dai poduucai apiacagacata garnaidi Diuusi. Dai alia baigalidi aatama nanaracatai siascada Diuusi garvadaquiagi tavaagiamu tasai ämadu daraajana. 3 Dai gaagai isbaigalidi aatama siascada soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicai aatama issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tasai vaamioma ivuaada alididña istumaasi Diuusi ipalidi. 4 Dai siascada soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucai baigalidi Diuusi aatamacada. Dai siascada Diuusi baigalidagi aatamacada gomaasi garsoicai tasai nanaracana aatama siascada Diuusi garvadaquiagi tavaagiamu dai sällicada vaavoituda aatama isDiuusi sällicada idunigi agai istumaasi aagai ñiooquidä. 5 Dai siascada vaavoituda aatama Diuusi tomali amo imidagai maisiaa galatratudadamu agai, agai vaascata ivueeyi istumaasi aagai cascada. Diuusi ootoi galbadaga sai galamadu daacana dai Diuusi Ibada garmamaatutldi sai Diuusi aliasi garoigadi.

6 Aatama maitistutuiditadai isägi cagacata garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipali dai muu sai cagacata vuvacana soimaasi ivuaadami. 7 Baitoma maitipu tomali amaadutai oidigi daama siora muquia aliadagi sai cagacata vuusaiña amai tomasi cä tuiga ismaacada gamuaatuda agadagi. Damos isalia cä tuigacagi amo oodami ismaacada gamuaatuda agadagi aida gia oidacan tada amaadutai siora muquia aliadagi agai vaatarä. 8 Damos Cristo muu tasai aatama cagacata vuvacana tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicata dai aatama 9 dai poduucai Diuusi gartaagi isaliasi garoigadi dai cagacata garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada aatama camaiviaa issoimaa taatagi Diaavora ämadu. 10 Aidasi maiquiaa vaavoitu aatama Diuusi, agai

garvuidarar caatacatadai soimaasi ivuaadatai aatarar dāmos Suusi Cristo muu tarai aatarar caagacara vuvacana dai poduucai Diuusi camaitarvuidarar caata. Sivi sioma caaga istutuidi Diuusi iscaagacara garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camavuidarar vālar aatarar Diuusi. ¹¹ Cascaā alia baigaralidi aatarar Diuusi vui.

¹² Adānācaru araragadā oodami ismaacāā oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui arai dai cascaā muu cascaā vāsi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai sallicami tomali amaadutai maitis-tutiadamudai ispacaitadagi ismaiāgidi sallicami vāscarar aidasi maiquiaa maa Diuusi gasallicamiga Moseesacaru aoodami casoimaasi ivuaadatadai.

¹⁴ Dāmos aoodami vāscarar coodana arar aidasi abiaadarar oidacatadai Adānācaru asta aidā uucami sioidacatadai Moseesacaru poduucai isduucāi cooyi Moseesacaru abiaadarar dai sivi quiaa cooyi cascaā gamaarar is-soimaasi ivuaadana arai tomasi maīpan duucāi soimaasi ivuaadana arai Adānācaru. Maīpan tuutuiga Adānācaru lamadu Cristo ismaacāā divia agaitadai.

¹⁵ Adānācaru soimaasi idui dai cascaā muu arai dai vāsi cajiudadā coi arar dāmos Suusi Cristo muu dai poduucāi Diuusi oigāldi dai caagacara nāldi muidutai. Poduucāi maīpan dui Suusi Adān. ¹⁶ Asoimaascami ismaacāā idui Adān maīpa maasi caagacara vuvaidaragai ismaacāā garmaacai Diuusi. Adānācaru soimaasi idui dai cascaā soimaasi ivueeyi vāsi oodami vai Diuusi soimaasi taatamituldi dāmos Cristo muu vai cascaā Diuusi caagacara nāldi ducami istomali arō imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai caagacara vuvaidi tomasi aoodami aliasi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adānācaru soimaasi idui dai cascaā vāsi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vāscatai ismaacāā Diuusi caagacara nāldi ducami istomali arō imidagai maisoimaasi iduūimudai arai oidacamu Suusi Cristo lamadu tarvaagiā tomastuigaco.

¹⁸ Adānācaru soimaasi idui dai cascaā soimaasi ivueeyi vāscatai vai Diuusi soimaasi taatamituldi. Dāmos Suusi Cristo idui arō istumaasi caagaducami vai cascaā Diuusi caagacara nāldi aoodami ducami istomali arō imidagai maisoimaasi iduūimudai dai poduucāi tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu. ¹⁹ Adānācaru maīāgi Diuusi vai cascaā vāscatai soimaasi ivueeyi dāmos Suusi Cristo āgi Diuusi vai Diuusi caagacara nāldi oodami ducami istomali arō imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami gasallicamiga sai poduucāi maatana oodami isalia maīāgidi Diuusi. Dāmos aidasi aoodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigāldi Diuusi arai dai oigāldai. ²¹ Aoodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascaā viaacatadai iscoiyagi. Dāmos Suusi Cristo muu sai poduucāi aoodami caagacara vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu dai cascaā Diuusi caagacara nāldi aoodami ducami istomali arō imidagai maisoimaasi iduūimudai dai poduucāi tarāgi arai oodami isalia oigāldai.

6

¹⁻³ Dāmos maitāagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucāi Diuusi oigāldiadagi dai poduucāi gamaarar issallicāā oigāldai arai oodami. Gantaravurāi isvāscatai aatarar ismaacāā casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadacāā poduucāi ararpan ducami iscoimudai aatarar arai lamadu dai viaa aatarar guvucadadā arai dai istutuidi aatarar iscamaisoimaasi

ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora, cascada maitaagagai issoimaasi ivuaadagi.

4-5 Aatama quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidasi garvapacoi aatama ducami isyaasapicamudai amadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatama coidada saagidaifidaga amadu Cristo Diuusi guvucadacada dai poduucai viaa aatama ibadagai utudui. 6 Dai ducami iscoi aatama curusiaba Suusi Cristo amadu dai poduucai camaitivueeyi aatama mosacaasi istumaasi ipalidi aatama poduucai isduucai ivuaadana aequioma, 7 amo muuquiad camaisoimaasi ivueeyi cascada. 8 Ducami iscacoi aatama Cristo amadu samicada ducami iscaduduaca Cristo amadu dai caviaa ibadagai utudui. 9 Cal maata aatama sai Cristo duaaca coidada saagidaifidaga dai camaimuquia agai tomali amo imidagai cascada. 10 Oodami soimaasi ivueeyi cascada Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taat-uli Suusi Cristo dai camaiviaa isapamu muquiagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi amadu ivueeyi Diuusi aa duiñada. 11 Siascada soimaasi iduñia aliada aapima gaaagai maspoliada aapima masaidarcoidad ducami damos isiduñia aliada aapima Diuusi aa duiñada Suusi Cristo amadu gaaagai maspoliadagai masai maitarcoidada.

12 Casivar maitandadagitoda isDiaavora soimaasi ganduiñtuldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapima. 13 Maitavar ivuaada istumaasi Diaavora ipaliadagai baiyomavar ivuaada istumaasi Diuusi ipaliadagai ducami iscacomudai aapima dai apamu duduaaca. 14 ADiaavora camaitantaanadamu. Aapima camaiviaa islagiadagi vasi ismaacada aagai Moseesacaru samicamigadaga dai cagacaga vuvaquiagi, mosgaaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi ganoigaldi dai cagacaga annaidi.

15 Vascaga maitaagagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa islagiadagi vasi ismaacada aagai Moseesacaru samicamigadaga. 16 Cal maata aapima sai isamaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi amo pioñi duucai agai gia viaa islagiadagi gaaamu. Poduucai apra sioga lagiadagi ADiaavora gaaamu duucai tomali amo imidagai maiimia agai Diuusi amadu. Damos sioga lagiadagi Diuusi cagacaga oidacamu dai imi agai Diuusi amadu. 17 Damos baigñalidi aan Diuusicada isaapima ismaacada aequioma agidiña ADiaavora gooquiaga cavaavoitu Diuusi dai sivi agiditai cal Diuusi ñiooquida. 18 Dai sivi camaitarpipiooñigada aapima ADiaavora baiyoma arpipiooñigada aapima Diuusi dai cagacaga oidaga. 19 Aagai aan gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai sioma caga maata calca aapima. Aequioma agidiña aapima ADiaavora daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami damos sivi gaaagai islagiada aapima Diuusi daida ivuaadagi istumaasi cagaducami.

20 Aidasi quiaa agidiña aapima ADiaavora maiviaacana aapima isivuaadagi istumaasi cagaducami. 21 Istumaasi ivuaadana aapima maitarsoñi poduucai baiyoma mosmaitistuiditadai aapima isiimiagi Diuusi amadu mossiaa arai aapima sivi agicada ismaacada ivuaadana. 22 Damos sivi camialagidi aapima ADiaavora baiyoma agidi aapima Diuusi gomaasi gia arsoñi dai poduucai aapima agacovai vuvaidad Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapima Diuusi amadu. 23 Aagai ismaacada agidi ADiaavora maiimia agai Diuusi amadu damos agai ismaacada agidi Diuusi, Diuusi maaquimu agai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi amadu vaavoitudaifai agai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimla cllaga maata isamo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sllalicamiatla silasi uucami oidacagi silascada coiyagi amaasi gia cho. ² Amo ooqui cunacami viaa islamadu oidacagi gacuna silasi uucami oidacagi cunada, poduucai aagai sllalicamiatla cascada. Damos silascada muquiagi cunada looqui camaivia islaagiadagi gosllalicami ismaacada poduucai aagai sai amo ooqui cunacami viaa islamadu oidacagi gacuna. ³ Damos islooqui vllanagi amai cllali quiaa oidacatai cunada agai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunada agai istutuidi isvllanagi amai cllali dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucai lapa aidasi muu Suusi Cristo camaivia isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sllalicamigada dai aidasi vaavoitudai Suusi Cristo poduucai arducami iscoimudai aapimla Suusi Cristo lamadu curusiaba dai cascada maivia isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sllalicamigada dai cllagacala vuvauquiagi, dai ducami isduduaacamudai aapimla coidada saagidaifndatla lamadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa ibadagai utudui dai Cristo lamadu oidaga daida ivueeyi Diuusi aa duindada. ⁵ Aidasi quiaa ivuaadatadai aapimla istumaasi adiaavora ipalidi aidasi mai aapimla Moseesacaru sllalicamigada vaamioma soimaasi ivuaada aliditadai dai poduucai camaiimia agaitadai aapimla Diuusi lamadu. ⁶ Damos sivi ducami iscacoimudai Cristo lamadu cascada maivia isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sllalicamigada. Llaquioma ivuaadatadai aapimla Diuusi aa duindada lagiditai Moseesacaru sllalicamigada. Agai arcallimudad sllalicami. Damos sivi ivueeyi aapimla Diuusi aa duindada viaacatai ibadagai utudui Diuusi lbada guvucadadacada.

⁷ Cll maata aapimla isMoseesacaru sllalicamigada maitarsoimaascami. Vllascata ismaioidacamudai sllalicami maimaatacamudai aana istumaasi arsoimaascami. Issllalicamiara maiaagamudai sai maitaagai isviaaca aliadagi gavustuidaga aida gia maimaatacamudai aana gomaasi. ⁸ Aidasi maiquiaa maatacatadai aana asllalicami maimaatatadai aana istumaasi arsoimaascami damos aidasi mai aana asllalicami aida gia aana viaaca inaliditadai gavustuidaga aana arsoimaasi ivuaadamicatadai cascada. Ismaioidacamudai sllalicami maimaatacamudai oodami istumaasi arsoimaascami. ⁹ Aidasi maiquiaa maata caacatadai aana asllalicamigada Moseesacaru aana alia baiginaalidina damos aidasi camai aana istumaasi aagai Moseesacaru sllalicamigadala aida gia mai aana ismailagiditadai asllalicami daida arsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimia inagaitadai aana Diuusi lamadu. ¹⁰ Dai poduucai asllalicamiara gaaagaitadai ismaatamudai aana isducatai cllagacala oidacagi baiyoma mai aana ismailimia inagaitadai Diuusi lamadu. ¹¹ Poduucai adiaavora ginyaatagi gintaagitoli ansaid istutuidi aana islaagiadagi vllasi Moseesacaru sllalicamigada dai cllagacala vuusiagi damos maitistui aana islaagidagi vllasi Moseesacaru sllalicamigada dai cascada maiimia inagaitadai Diuusi lamadu.

¹² Sllalicamiara maiaagai tomali amo istumaasi soimaascami vllasi istumaasi gaaagai ami arcallagaducami. ¹³ Asllalicami maitarduñida ismailimi inagaitadai aana Diuusi lamadu, adiaavora arduñida, agai soimaasi iduiñtuldai oodami cascada. Aoodami mailagidi Diuusi sllalicamigada dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimia agai Diuusi lamadu dai poduucai gamaata ismaicllagadu issoimaasi ivuaadagi.

⁹ Damos Diuusi Ibaada aapima ganlamadu daja cascada maitivueeyi aapima istumaasi lagi ipalidi baiyoma ivueeyi aapima istumaasi ipalidi Diuusi Ibaada. IsDiuusi Ibaada mai lamadu daacagi oodami lagi maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ Damos isaCristo lamadu daacagi oodami Diuusi calagacaga lajjadamu lagi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamu dai cascada tomastuigaco oidacamu ibada. ¹¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaifadaga daida isDiuusi Ibaada ganlamadu daacagi aida gia silascada coiya aapima Diuusi ganduduacaldamu. Diuusi Ibaada ganlamadu daja cascada.

¹² Giñaduñi aatama viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi Ibaada ipalidi dai maisu istumaasi aatama lagi ipaliadagi. ¹³ Damos isaapima ivuaadagi istumaasi aapima lagi ipaliadagi aida gia maiimimu aapima Diuusi lamadu. Baiyoma isDiuusi Ibaada guvucadadacada ivuaada aapima istumaasi Diuusi Ibaada ipalidi aida gia camaisoimaasi ivuaadamu aapima.

¹⁴ Sioora vaavoitudadagi isDiuusi Ibaada soicai sai calaga tatagitoña, agai arDiuusi maamarada. ¹⁵ Diuusi Ibaada divia dai ganlamadu daaca agai cascada maitaagai isalbiada aapima Diuusi lapan duucal amo pioofi labaidiña gaamu. Aapima armaamarada Diuusi, Diuusi Ibaada ipalidi cascada. Cascada gaagai isgarooga aagada aatama Diuusi. ¹⁶ Dai Diuusi Ibaada garmaatutuli sai aatama sallicada arDiuusi maamarada. ¹⁷ Aatama arDiuusi maamarada cascada garmaquimu agai istumaasi viaa poduucal isduucal maacal agai Suusi Cristo. Aatama vaascaga oidaca ragai Suusi Cristo lamadu tavaagaga cascada viaa aatama issoimaa taatamadagi poduucal isduucal soimaa taata lagi.

¹⁸ Vaascaga silascada tatagitoda aatama isDiuusi garmaquia agai mui naana maasi calagaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatama sivi maitaristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidasi Adanacaru soimaasi idui Edeenaga aida abiaadaga divia adiaavora oidigaga dai Diuusi soimaa taatatuli Adanacaru dai ootoi oidigaga muuquigami dai darai uuparal dai mui naana maasi istumaasi maicalagaducami. Silascada Suusi Cristo diviagi apamu tami oidigi daama dai vaasi vaavoitudadami lamadu daraajamu poduucal gamaatamu isvaavoitudadami sallicada arDiuusi maamarada amaasi ugitimu uuparal, dai vaasi soimaascami, dai muuquigami dai vaasi istumaasi maicalagadu oidigi daama, adiaavora camaitaanada agai cascada. Daida vaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali amo imidagai.

²² Cal maata aatama iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vaasi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai lapa tomasi Diuusi Ibaada ganlamadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nanara silascada gamaatamu isvaasi vaavoitudadami sallicada armaamarada tavaagaga dai aatama casi ipalidi isajiagi silascada Diuusi garmaquiagi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatama. ²⁴ Sioora calagacaga vuvauquia aliadagi gaagai isvaavoitudadagi dai nanaracagi silascada Diuusi calagacaga vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidaifadaga damos istumaasi canlijada oodami maitaagai isapananaracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainlijada lagi gia gaagai isnanaracagi dai isnanaracagi vaavoitudaitai amo istumaasi gomaasi garsoicai isnanaracagi maivui fioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi Ibaada garsoicai lapa ismamadadagi aatama maimaata iducatai dai maimaata istumaasi agidagi Diuusi. Diuusi Ibaada daanai Diuusi aatama garvatara maifiooquicada mosajigai lagi. ²⁷ Diuusi cal maata istumaasi tatagitoi oodami dai cal maata istaia alidi Diuusi Ibaada siuu duucu agai daanai Diuusi isvaavoitudadami vaataral istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁸ CAA maata aatama sai isoigada aatama Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aida gia vaasi istumaasi apavuaadagi aatamacada arsoifni aatama lagi garvaatar. ²⁹ Tucamidara abiaadara Diuusi maata sioora acovai vuvaituda agai saida aramaamaradacana. Diuusi aalqui abiaadara aagai sai sioora vaavoitudagi apan tuutiaca agai Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiiñara dai poduucai Diuusi marada arsiaagida ducamica agai. ³⁰ Dai acovai vuvaidacai aagidi sai aagiditai caacana istumaasi aagidagai agai dai sioora aagiditai caaca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi caagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai amo imidagai oidacamu agai amadu tavaagiarata tomastuigaco.

³¹ Vaasi gomaasicada caa maata aatama isDiuusi saallicada garsoicai dai tomali amaadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba tasai poduucai caagacara vuvacana aatama dai Diuusi saallicada garmaquia agai vaasi istumaasi tagito aatama poduucai isduucai ootoi agai gamara sai caagacara garvuvaidana. ³³ Diuusi casi acovai garvuvaitu dai caagacara garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduufimudai aatama cascada maitiipu sioora istutiadagi isgapiara garvuupiadagi Diuusi vuitapi tassoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitiipu sioora gataaaniagi masai soimaasi gartaatutldana. Suusi Cristo muu dai gooquiara apamu duaaca dai sivi saalisa padara daja Diuusi dai daana Diuusi aatama garvaatar. ³⁵ Aliasi garoigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco garoigada agai, tomasi soigralidi aatama, siara cococoñicagi, siara soimaa taatamadagi, siara arsoituutugamicagi siara gargagavia agadagi aa, siara garcooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi fiioquidara:

Sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi aa aoodami cooda agaiña.

Agai poalidiña saida arcraagai iscoodadagi apan duucai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi fiioquidara. ³⁷ Damos vaascara vaasi gomaasi maitarsoicai isvaavoitudadagi aatama baiyoma garsoicai isvaamioma caaga vaavoituda aatama dai Suusi Cristo garoigadai daida garsoicai ara.

³⁸ Tomali amo istumaasi maisobicai Diuusi isgaroigadagi tomali Diuusi tataañicaruda, tomali aDiaavora tataañicaruda, tomali istumaasi apavueeyi sivi tomali istumaasi araduñia agai gooquiara, tomali aDiaavora ³⁹ tomali amo istumaasi ismaacada oidaga tavaagiarata tomali amo istumaasi ismaacada oidaga oidigi daama, tomasi coi aatama vaascara Diuusi garoigadai cascada ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai caagacara garvuvaidana.

9

¹⁻³ Giñaaduñi judidiu aliisi ipalidi aana isvaavoitudagi aapima Suusi Cristo. Tucara dai tasara alia soigiñalidiña aana aapimacada. Suusi Cristo amadu Diuusi Ibadada caaga maata issaallicada arvaavoi ansai aana ipalidi isDiuusi gajiaadara giñviaagi isgomaasi arsoifnigagi iscaagacara vuvauquia aapima. ⁴ Aapima arjudidiu dai Diuusi gamaamara duucai gannaidi dai ganaaduñicaru naidiña isducatai Diuusi dadadacai gansaagida. Diuusi aagidi ganaduñi Avraañicaru dai Davicaru saida iduñia agai mui naana maasi caagaducami cajjudada vaatarata, dai Diuusi maa saallicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai glaagagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo caagacara vuviadami.

⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaruru arganaaduñicaru. Agai ismaacada Diuusi ootoi saida arcagacata vuviamicana agai arjudiuu lapa daida arDiuusi dai agai taanai vaasi istumaasi oidaga oidigi daama dai tavaagiatla. Dai aana ipalidi isoodami calaga ñioocadagi Diuusi vaatarla tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidiu dai maitarDiuusi maamarada, vaascara vaasi istumaasi aagadagi Diuusi vaasi apavueeyi. ⁷ Maisiu vaasi Avraañicaru cajiudadla vaavoitudai apan duucaai agai dai maisiu vaascatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia agai, mosaca Avraañicaru cajiudadla ismaacada vuvaja Isaañidara. ⁸ Poduucai gamaata sai maisiu vaasi Avraañicaru cajiudadla arDiuusi maamarada mosacaasi agai ismaacada vaavoitudai ismaacada Diuusi aagidi Avraañicaru, agai arDiuusi maamarada. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai amo uumigicada divia agaitadai apamu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai amoco Esaú taagiduca agai dai agamai Jaco daida agaducadioma arpioñigadaca agaitadai aliducada tomasi maquiaa vuvaja dai maquiaa ivuaadana tomali amo istumaasi calgaducami tomali soimaascami. Daidla Isaa arogada laali. Dai Diuusi aagidi sai oigadai Jaco dai caldai Esaú. Poduucai gamaata isDiuusi istutuidi isacovai vuvaidagi sioora ipaliadagi.

¹⁴ Vaascara vaasi gomaasicada maitlaagagai isaatama pocaiti adagi sai Diuusi maicalaga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatadai Moseesacaru: “Aana soigñaliadamu dai calagacata ñajadamu sioora ipaliada aana”. ¹⁶ Poduucai gamaata isDiuusi calagacata ñaidi oodami maisiu mosipaliditai oodami sai calagacata ñaidiña tomali calagacata oidacatai baiyoma Diuusi soigñalidi oodamicada cascada calagacata ñaidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidara pocaiti sai Diuusi potatadai araigada Ejiipitara oidacami: “Aana gadagiti isarraica aapi vai poduucai gamaatana ñisaana alia viaa guvucadagai dai poduucai gamaatana vaasi oidigi daama sioora aana”. ¹⁸ Dai Diuusi soigñalidi siooracada ipalidi agai dai Diuusi maidadagitoi islagiadagi sioora ipaliada agai.

¹⁹ Isamaadutai giftacacagi: “IsDiuusi maidadagitoi islagiadagi oodami tuisi gapilara vuupai Diuusi oodami ismaillagiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vaascara maitlaagagai ispotatada agai ajaatadami: “¿Tuipasi poduucai idui giñuu?” Damos oodami maitlaagagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascada viaa saalicami isivuaadagi oodamicada iducatai ipaliadagi. Cal maata vaascatai isDiuusi idui oodami cascada oodami maiviaa saalicami ispotatadagi Diuusi: “¿Tuipasi poduucai giñui?”

²² Tucamidara cacuvacai oidigi abiaadara Diuusi maivui baamucui ismaacada soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamitidui vaascara amo imidagai soimaa taatatuldami poduucai gamaata isDiuusi alia viaa guvucadagi. ²³ Vai poduucai gamaata isalasi garoigadai Diuusi aatama ismaacada covai garvuvaitu agai dai calagacata garñaidi daida garvuuquia agai tavaagiamu. ²⁴ Diuusi covai vuvaitu amoco ajudidiu saagidañidara dai aa ismaacada maitarjudidiu saagidañidara. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidara istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacada maitarjudidiu saagida gaagamu aana aa vaidla argiñmaamaracana. Dai oigadamu aana agai tomasi laquioma tomali amaadutai maioigadaña.

²⁶ Dai ismaacada laquioma potatadai aapima maitargiñmaamara.

Sivi povantadamu aana aapima argiñmaamara. Aana atagai dai tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaia pocaiti aagaitai ajudidiu: “Tomasi judidiu alia muidu vaascara chilaqui calagacata vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga

isacaldi lorai poduucai aapla maitistutuidi isacaldi ajudidü ismaacada oidaga oidigi daama sällicada muidu agai cascada. ²⁸ Si aascada Diuusi gaaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama agai otoma naatomu”.
²⁹ Dai aalquioma pocaiti aapla isaia:
 Diuusi agai dai taanaa vaaaciaatai.
 Isagai maicagacata vuvaidamudai chilaqui aidä gia aatama apan duuñimudai Sodoomata oidacami dai Gomorata oidacami.
 Ascaiti isaia.

³⁰ Vaaasi gomaasicada gamaata sai tomasi ismaacada maitajudidü maivuum aalidiña isvaavoitudagi Diuusi sai agai cagacata naidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cagacata naidi. ³¹ Vaidä ajudidü gnaajagiña islagiadagi vaaasi Moseesacaru sällicamigada sai poduucai Diuusi cagacata naidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaascata agai maitistui iscaga lagiadagi Moseesacaru sällicamigada. ³² Agai maitatagiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polidiña agai sai lagiiditai Moseesacaru sällicamigada Diuusi cagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada vui baacoi agai Suusi Cristo. ³³ Dai isaia ooja isduucai aagidi Diuusi:
 Ootodamu aana Cristo ajudidü dai muidutai agai vui baacoimu Cristo.
 Damos sioora vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa aradagi.
 Poduu ooja isaia isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi sällicada ipalidi aana iscagacata vuvaiquagi ajudidü cascada mamadai aana sai Diuusi cagacata vuvaidana. ² Caa maata aana isagai sällicada siaa duutudai Diuusi dai gnaajagi isvuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi damos maimaata. ³ Agai maimaata caa isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cagacata naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gnaajagi islagiadagi vaaasi Moseesacaru sällicamigada poliditai sai poduucai Diuusi cagacata najada agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo ajudidü gnaajagitadai islagiadagi vaaasi Diuusi sällicamigada agai polidiña islagiditai sällicamigada Diuusi cagacata naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai agai cagacata naidiña oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaaagai isvaavoitudagi Cristo maisiu sällicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai ismaadutai istutiadagi islagiadagi vaaasi sällicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali amo imidagai sai poduucai istutuidi iscagacata vuvaiquagi. ⁶ Damos Diuusi cagacata vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Gantagitovurai isSuusi Cristo cadivia tavaagiaiñdara, ⁷ daidä ismuu agai dai apan duaaca coidada saagidaiñdara. ⁸ Dai aana gaaagidi apacoga sai Diuusi cagacata vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasioora istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu ipaliadagi. ⁹ Sioora pocaitadagi sai Suusi Cristo artaanadamigada daidä isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaiñdara Diuusi cagacata vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi cagacata naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi

ivuaadamudai, dai sioorΛ aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ sai sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo maivaaacamu istuusi siaa Λradagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascΛdΛ.

¹² Diuusi Λmadugan duucaı cΛΛgacΛrΛ vuvaidi Λjudidiu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu. Diuusi Λmadugan duucaı tΛaanΛı dai nuucada Λjudidiu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu dai soigΛΛlidi vΛasicΛdΛ sioorΛ aagiadagi sai oigΛldana soimaascamigadΛ.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “vΛascatai sioorΛ vaavoitudagi dai daanΛdagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidamu”.

¹⁴ DΛmos ismaacΛdΛ maiquia vaavoitudai Diuusi siaadΛrΛ agidiña sai oigΛldana soimaascamigadΛ. Dai ismaacΛdΛ maiquia caΛ Diuusi ñiooquidΛ siaadΛrΛ vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioorΛ aagiadagi Diuusi ñiooquidΛ,

çducatai caΛcana Λgai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi sioorΛ ootosagi oodami saidΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ poduucai tiipu sioorΛ gaaagiadagi. DΛmos Diuusi gia caootoi gΛñiñiooquituldiadamiga. CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “BaigΛnΛlidiña oodami siΛascadΛ tΛΛgiagi Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ gaaagiadagi sai Diuusi iibΛstudacan tadatuda Λlidi oodami iibΛadΛ”.

¹⁶ DΛmos maisiu vΛascatai vaavoitu Diuusi ñiooquidΛ. Isaıacarυ potΛtΛdai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali Λmaadutai maivaavoitu aidΛsi aagidi aatΛmΛ gΛñiñiooquituldiadamiga gΛñiooqui Λoodami”, astΛtΛdai Isaıacarυ.

¹⁷ Tomali Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siΛascadΛ caΛ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagiadagi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gavuvaidi.

¹⁸ DΛmos Λjudidiu gia caΛ Diuusi ñiooquidΛ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: Tomasıaacoga gΛaagai Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁹ DaidΛ Λjudidiu sΛllıcΛdΛ maata Diuusi ñiooquidΛ pocaiti Moseesacarυ: Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidamu ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu dai maimaatΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai baacoıña Λjudidiu.

²⁰ Dai Isaıa maiduaadicuitai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi: Toması maitatΛcacai ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu isducatai istutuidi isgiñmatiagi vΛascΛrΛ ootai aanΛ giññiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai Λgai giñmaı.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaıa istumaasi aagidi Diuusi aagaitai Λjudidiu: vΛascΛrΛ oigΛdai aanΛ giñmaamara dai daanΛı sai Λma duucaı gΛntΛagitona sai camaisoimaasi ivuaada Λgai dai siaa giñduutudana.

DΛmos Λgai gajıaadΛrΛ giñvıaa dai maitiñΛgi. Ascaiti Diuusi.

11

¹ AanΛ maıpocaiti sai Diuusi gajıaadΛrΛ vıaa Λjudidiu. SiaadΛrΛ pocaitiña aanΛ. AanΛ ΛpΛ rΛjudiu di. Dai aanΛ rΛcajıudadΛ giñaaduıficaru Avrañi dai Benjamın.

² Diuusi Λlqui abıaadΛrΛ Λcovai vuvaitu Λjudidiu cascΛdΛ maıgajıaadΛrΛ vipieeyi. TΛgitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga Λjudidiu aliΛ soimaasi ivueeyi. Λgai coi gΛñiñiooquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa gΛduutudiña Λgai dai mosΛca aanΛ vii dai giñmuua Λlidi Λgai aanΛ ΛpΛ”, ascaiti Eliasi.

⁴ DΛmos Diuusi potΛtΛdai: “Quıaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacΛdΛ giñsıaa duutudai. AanΛ nuucada Λgai dai Λgai maisıaa duutudai Λmoono ismaacΛdΛ Baal tΛΛgidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ΛpΛ oidaga Λmoco

ismaacada siaan duutudai Diuusi. Diuusi calagacarla naidi agai cascada acovai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi calagaducami istucada calagacarla najjadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipali cascada calagacarla naidi.

⁷ Ganaagidamu aana istumaasi aradui. Ajudiduu matia aliditadai isducatai calagacarla vuvauqiagi damos chilaquiatai mai, mosaca agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isagaa maimaata cacana dai cascada maimai agai. ⁸ Pocaiti Diuusi niooquidara: “Diuusi dagito sai agai maimaata cacana istumaasi aagai niooquituldiadamigada cascada maimai agai dai sivi maiquiaa maata caa agai”, ascaiti Diuusi niooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ara:

Agai cueeyi calagaducami cuadagai cascada poalidi sai Diuusi calagacarla naidi, damos maitarvaavo.

Dai agai maimaata isDiuusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi ivueeyi cascada.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vaascara Diuusi maigajiaadara viaa ajudiduu, tomasi soimaa taatamai. Damos ajudiduu gia gajiaadara viaa Suusi Cristo aidasi divia agai dai calagacarla vuvaida agaitadai dai cascada ismaacada maitarjudiduu saagida gaagai isSuusi Cristo arcalagacarla vuviadami dai muidutai vaavoitudai saida ajudiduu naiditai gomaasi vaavoituda alidina ara. ¹² Aidasi ajudiduu soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucai aidabiaadara Diuusi calagacarla naidi agai ismaacada maitarjudiduu vaasi oidigara oidacami dai silascada apamu vaavoitudagi ajudiduu Diuusi sallicada aliiasi calagacarla najjadamu vaasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi ganaagidamu aana amo niooqui aapima ismaacada maitarjudiduu. Caa maata aapima isDiuusi ginootoi ansai aana aagidana ismaacada maitarjudiduu sai Suusi Cristo arcalagacarla vuviadami. Istumaasi ganaagidi sallicada gaagai masmaatacagi. ¹⁴ Dai sallicada ipalidi aana isgiiaduuni judiduu vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai calagacarla vuvauqiagi naiditai isaapima vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadara viaa ajudiduu ismaacada maivaavoitudai dai aidabiaadara ootoi ganiiooquituldiadamiga ismaacada maitarjudiduu saagida cascada agai casi istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Dai silascada ajudiduu apamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi calagacarla najjadagi ducami isduduaacamudai agai. ¹⁶ Diuusi acovai vuvaitu ajudiduu aaduñdcardu cascada vaasi ajudiduu aracovai vuvaidada Diuusi ara.

¹⁷ Diuusi cagajiaadara viaa amoco judiduu cajiudada ismaacada maivaavoitu dai amoco aapima ismaacada maitarjudiduu ismaacada cavaavoitudai casi arDiuusi maamarada vai calagacarla ganlaidi poduucai isduucai calagacarla naidi agai ajudiduu ismaacada vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi niooquituldiadamigada ismaacada ganaagidi Diuusi niooquida arjudiduu daida acalagacarla vuviadami arjuduu ara cascada aapima ismaacada maitarjudiduu maitaagai issiduucai najjadagi ajudiduu.

¹⁹ Damos isaapima ismaacada maitarjudiduu pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadara viaa ajudiduu sai poduucai aapima armaamaradacana Diuusi ²⁰ gaagai istatagitodagi aapima sai ajudiduu maivaavoitudai sai cascada Diuusi gajiaadara viaa agai. Damos aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai. Cascada aapima maitaagai isgarducada ganliadagi. Baiyoma gaagai issiaan duutuadagi Diuusi vai agai maigajiaadara ganviaagi aapima.

²¹ Diuusi gajiaadara viaa ajudidü daida istutuidi isgajiaadara ganviaagi aapimaa ara. ²² Saallicada caa tuiga Diuusi damos vaascara soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi agai ismaacada maivaavoitudai damos Diuusi caa tuiga aapimaa ganvui. Damos aapimaa aliasi gaagaa isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucai agai maigajiaadara ganviaagi. ²³ Dai isaa judidü vaavoitudadagi Diuusi aida gia armaamaradacamu Diuusi ara. Diuusi istutuidi iscaagacara vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudagi. ²⁴ Isaapimaa ismaacada maitarjudidü caaga istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi tomasi aaquioma maitarmaamaradacata dai Diuusi, vaamioma caaga istutuidi ajudidü Diuusi aco vuvaidada sarmaamaradacagi Diuusi.

²⁵ Giñaaduñi, aana ipalidi ismaataca aapimaa amo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali amaadutai vai poduucai maigagarducada ganliada aapimaa polliditai sai vaamioma sastuduga aapimaa sijudidü. Amoco ajudidü saagida vupuurutu dai momaascamu agai asta saascada Diuusi caagacara vuvaitu vaasi ismaacada maitarjudidü ismaacada caagacara vuvaida agai Diuusi. ²⁶ Saascada poduucai ara duñiagi amaasi Diuusi caagacara vuvaida agai vaasi ajudidü. Pocaiti Diuusi ñooquidara ara: Acaagacara vuviadami vuusia agai ajudidü saagidaifidara. Dai agai ama duucai tatagitoitulda agai ajudidü sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigaldamu agai vaasi soimaascamigada poduucai isduucai aagidi Diuusi ajudidü. Ascaiti Diuusi ñooquidara.

²⁸ Muidutai ajudidü maioojoidi iscaacagi isSuusi Cristo acaagacara vuviadami dai agai vui vaata Diuusi dai poduucai aapimaa ismaacada maitarjudidü istutuidi iscaagacara vuvaquiagi. Damos vaascara Diuusi quiaa oigadai ajudidü, Diuusi aco vuvaitu aaduñdacardu cascada. ²⁹ Aaquioma Diuusi aco vuvaitu ajudidü sai agai armaamaradacana. Dai aagai sai caagacara naijada agai vaasi ajudidü tomastuigaco dai Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Aaquioma aapimaa maiaalgidiña Diuusi damos sivi ajudidü maiaalgidi Diuusi dai poduucai Diuusi caagacara ganñidi vaavoitudaitai aapimaa. ³¹ Dai Diuusi soigaliadamu ajudidücada dai oigaldamu soimaascamigada agai ara saascada agai ama duucai gantatagitoi. ³² Dai Diuusi ñooquida pocaiti isvaasi oodami arsoimaasi ivuaadami dai aagi oodami caa maata isarsoimaasi ivuaadami dai poduucai caa maata oodami isaliasi tagito isDiuusi oigali soimaascamigada.

³³ Saallicada caa tuiga Diuusi. Aliasi saituduga agai dai maata vaasiaacatai. Oodami maimaata vaasi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tatagitoi. ³⁴ "Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tatagitoi Diuusi. Tomali amaadutai maimaata tuli Diuusi tomali amo istumaasi. ³⁵ Tomali amaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi amo istumaasi sai poduucai Diuusi caagacara naiñiña". ³⁶ Diuusi idui vaasiaacatai dai Diuusi guvcadacada quiaa caaca oidigi. Vaasi oodami aliasi gaagaa iscaaga ñooCADAGI Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigalli aapimacada dai oigali gansoimaascamiga cascada aana gandaani masai potatadaiña Diuusi masaida ivuaada alidi

istumaasi agai ipalidi. Dai cAagacAra avAr oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. CAagadu ispoduucai tAtAgitodagi aapimA dai poduucai ivuaadagi. Poduucai gAAagai issiaa duutuada aapimA Diuusi. ² MaitavAr apAn duucai oidaca ASoimaasi ivuaadami baiyomavAr ama duucai gAntAgito dai poduucai ama duucai oidacamU aapimA. Dai poduucai maatacamu aapimA istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimA. Diuusi baigAalidi ispoduucai ivuaada aapimA daidA ArCAagai aapimA gAmvAAtara poduucai vaamioma CAaga vaavoitudamu aapimA. Gomaasi Arvaamioma CAaga ducami siA tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapimA.

³ Diuusi cAagacAra giŋnAidi dai giŋmaa SAallicami ansai gamamaatAtuldiŋa istumaasi agai ipalidi cascAdA gAnaagidi aana sai maitAagai isgAgArducAdA gAnAliadagi. CAagavAr gAntAtAgitoda. TAtAgitodavurai istumaasi Arvaavo istumaasi istutuidi aapimA isivuaadagi dai tAtAgitodavurai siAasi vaavoitudai aapimA Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonova dai ACAsa dai maisiu mosAcAasi gomaasi. GAMoocAdA maitivueeyi istumaasi ivueeyi gAnoonovicAdA dai gAnoonovicAdA maitivueeyi istumaasi ivueeyi gAAAcAsocAdA. ⁵ Poduucai APra aatAmA vaavoitudadami tomas muidu VAAScAra aatAmA ArAmo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo ArgArtaAnadamiga.

⁶ VAAScAtai istutuidi isivuaadagi AMo istumaasi Diuusi gArmaacai guvucadagai isducatai agai ipalidi. Istumaasi istutiada aatAmA isivuaadagi gAAagai isCAaga ivuaadagi. ISDiuusi maaquiagi guvucadagai AMadutai aapimA sai aagiŋa istumaasi agai gAnaagiadagi, gAAagai mAsaagadagi poduucai isduucai gAnmamaatAtuli aatAmA. ⁷ ISDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicAifiŋa oodami, gAAagai isCAaga soicAdagi. ISamaadutai maatai gamamaatAtuldiadagi Diuusi ŋiooquidA, gAAagai isCAaga gamamaatAtuldiadagi. ⁸ Sioora maata soicAdagi aa sai vaamioma vaavoitudana agai, gAAagai ispovuaadagi. Sioora mui gamaacAdagi tumiŋi Diuusi aa duuŋdada vAAtara maitAagai isgAducAdA Aliadagi mui gamaacaitai. Sioora gataAnAdagi gAAagai isCAaga gataAnAdagi isduucatai baigAliadagi Diuusi sioora daiviadagi ACococoidAdA daidA ASoituuuigami gAAagai isbaigAnAliadagi.

⁹ SAallicAdA avAr ganoigAada aipacoga. Dai gajiaadArA avAr viaa VAasi istumaasi soimaascami dai mosAcAasi istumaasi CAagaducami ivuaada. ¹⁰ GAnoigAdavurai aapimA gAnsiAAGAmA duucai. GAAagai issiooma gAgArducAdA duucai naijada aapimA aa isaapimA Agi.

¹¹ MaitavAr paparAcA. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baigAnAliaragacAdA.

¹² BaigavAr AnAliada aapimA nAnAracatai masiAAscAdA iimi agai tAvAagiamu dai AMadu oidaca agai Diuusi. MaitavAr vui ŋioocada Diuusi masiAAscAdA soimaa taatamadagi. VAAScArA avAr daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituuuigami mAstumaasi viaacagi. Dai CAagavAr miaadagiada iimAdami ismaacAdA gAndaiviadagi.

¹⁴ SiAAscAdA soimaasi gAntaatAmuldiadagi aa, daanAdavurai aapimA Diuusi sai agai oigAlidiana soitasmamigada dai CAagacAra vuvaidana. Dai maigalnaasi ŋioocada aapimA agai vui.

¹⁵ SiAAscAdA gAnaaduŋi baigAnAliadagi aapimA APra gAAagai mAsbaigAnAliadagi, dai siAAscAdA gAnaaduŋi soigAnAliadagi aapimA APra gAAagai mAssoigAnAliadagi.

¹⁶ CAagacAra avAr gAnnaijada aipacoga. MaitavAr gAgArducAdA gAnAliada. CAagacAra avAr naijada soituuuigami. MaitavAr povAnAliada aapimA masialia sastudaga. ¹⁷ MaitavAr soimaasi ivuudiada sioora soimaasi

gandvuiidiada aapimla. Mosgolaagi istumaasi calagaducami avlar ivuaada aapimla vaaascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavlar vuidarla vaaataca aa oodami tomasi agai gandvuidarla vaaata. ¹⁹ Gifaaduñi isamaadutai soimaasi ganduiñdagi aapimla maitlaagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidarla pocaiti: “Aanla agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti larla: “Isgansasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai aapimla, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapimla siaa aratudamu aapimla”, ascaiti Diuusi ñiooquidarla. ²¹ Maitavlar vuidarla vaaataca aa oodami baiyoma calagacarla oidaca aapimla dai poduucai laDiaavora camaitistuidimu issoimaasi ganduiñtuldigi.

13

¹ Vaaascatai aliasi gaaagai islaagiadagi atataaanadami. Diuusi darai vaaasi tatataaanadami, tomali lamaadutai maiviaa sallaicami laagi, Diuusi agai dai maacai. ² Poduucai ismaacada maiallagidi atataaanadami agai vuidarla vaaata istumaasi gataaanai Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Tatataaanadami maiaabacatai soorla maisoimaasi ivueeyi mosacaasi ismaacada soimaasi ivueeyi. Siorla maiabiada aliadagi atataaanadami maitlaagai issoimaasi ivuaadagi, sida atataaanadami calaga ñioocadamu gavui. ⁴ Agai arpipiooñigada Diuusi daida ivueeyi istumaasi calagaducami aapimla gamvvaatara. Damos siorla soimaasi ivuaadagi gaaagai islaabiada atataaanadami. Agai viaa sallaicami issoimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. ⁵ Cascada gaaagai islaagiadagi atataaanadami maisiu mosmaisoiimaasi taatamada aliditai gomaasi gaaagai isipaliadagi isivuaadagi cascada. ⁶ Atumiñsi vuudami arpipiooñigada atataaanadami cascada maacai aapimla tumiñsi, vaaasi uumigi istuigaco gataanai agai.

⁷ Anamaquidavurai istumaasi vuaatuldi. Siaavar duutuada atataaanadami larla. ⁸ Maitlaagai isapiagavuaatuliadagi. Ganoigadavurai aipacoga. Siorla oiglada aa agai ivueeyi istumaasi gataaanai Diuusi. ⁹ Diuusi aagidi gasallaicamiga Moseesacaru dai potatadai: “Maitavlar googosi ganducamica, dai maitavlar gacoodada, dai maitavlar lasivuaca, maitavlar yaatagada tomali amaadutai, maitavlar viaaca aliada gavustuidaga”. Siorla aliasi oiglada aa oodami dai sallaicada ipaliadagi sai Diuusi soicaiña isoiglada aa oodami lapan duucai laagi agai goiglada, poduucai agai gia laagidi vaaasi istumaasi gataaanai Diuusi. ¹⁰ Siorla oigladagi aa oodami agai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vaaasi istumaasi Diuusi gataaanai.

¹¹ Dai vaaasi gomaasi ivuaada aapimla tagitoitai isotoma dagavuscai gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatama lavaagiamu cascada gaaagai isvaamioma calaga ivuaadagi Diuusi aa duiñdada. ¹² Cayoga ugidagai slaasi oidaca ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliasi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamadadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada gaaagai isgaji-aadarla viaagi vaaasi soimaascami. Daida ivuaadagi istumaasi calagaducami. ¹³ Maitavlar navacorada, dai maitavlar googosi ganducamica dai maitavlar oomaliaca, maitavlar lagacoitaraca, baiyoma calagacarla oidaca aapimla duucami iscaalamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Lapan duucai avlar oidaca aapimla Suusi Cristo maitavlar ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitatagitoda gomaasi.

1 Isamo vaavoitudadami maicalla maata caacagi vlassi istumaasi gama-maatatuldi aanla lamadu aa oootosada Suusi Cristo vaascata calagavar miaadagiada. Damos maitavar ganvupui fioocada agaitai ismaicalla maata caa lagi lamo istumaasi. 2 Lamoco vaavoitudai saida istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacada maicalla maata caa istumaasi gamamaatatuldi aatama maicueeyi baabaidi. 3 Ismaacada cueeyi baabaidi maitaagagai issoiduucai najadagi lagi ismaacada maicueeyi. Dai ismaacada maicueeyi baabaidi maitaagagai ispotatadagi lagi ismaaca cueeyi sai maicalla ivueeyi, Diuusi calagacala naidi vaascatai cascada. 4 Tomali amaadutai maivaa sallowicami ispotatadagi gapipioofiga sai maicalla ivueeyi. Lagi aamudala viaa sallowicami isaagiadagi iscalla ivueeyi ismaicalla lapa. Vlassi vaavoitudadami arDiuusi pipioofigada dai Diuusi istutuidi iscalla iduifutudiagi.

5 Lamoco vaamioma siaa duutudai amo tasai siaa tasai dai aa polidi sai vlass tasai aragai vaa. Vaascatai gaagagai iscalla maatacagi istumaasi ipalidi isivuaadagi sai gaagagai isivuaadagi. 6 Sioora siaa duutudai amo tasai lagi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi. Dai sioora maisiaa duutudai tomali amo tasai lagi povueeyi siaa duutudai aliditai Diuusi. Dai sioora cueeyi baabaidi lagi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi lagi Diuusi vui. Dai sioora maicueeyi baabaidi lagi povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi lagi Diuusi vui.

7 Avaavoitudadami maitivueeyi mosacaasi istumaasi lagi ipalidi tomali maimaata silascada tomali isduucatai coi agai. 8 Vlassi vaavoitudadami arpipioofigada Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai cocai lapa. 9 Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saida artaanadamigadacana vaavoitudadami ismaacada quiaa oidaga dai ismaacada cacoi.

10 Damos aapimla maitartalaanadami cascada maitaagagai ispotatadagi aa ismaicalla ivueeyi, tomali maitaagagai issoiduucai najadagi. Vaascatai viaa aatama isvuidalaga quiquivagi Suusi Cristo sigagai aagamu istumaasi calaga ivuaadana aatama dai istumaasi maicalla ivuaadana aatama. 11 Diuusi fiooquidala pocaiti:

Sallowicada arvaavoi isamo imidagai vaascatai maatamu iinsaana aragai ismaacada vaamioma taanai daidi gihsiaa duutuadamu.

Dai vaascatai calaga fioocadamu aanla gimvattara.

Ascaiti Diuusi fiooquidala.

12 Poduucai vaascatai aatama aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

13 Amaasi camaitarñiooquidamu aatama aipacoga baiyoma maitaagagai isivuaadagi aatama tomali amo istumaasi istucada soimaasi duifutudiagi aa. 14 Caa maata aanla istomali amo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioora polliadagi sai daidarsi amo cuaadagai lagi gia maitaagagai iscuaadagi. 15 Isamaadutai cuaadagi amo istumaasi vuitapi lagi ismaacada polidi sai daidarsi dai vaascata uugiagi lapa, ismaacada lapa uugiagi ducami ismaiogladagi aaga. Maitaagagai massoimaasi iduifutudiadagi aa mosugia aliditai amo istumaasi. Suusi Cristo muu lagi vaattara vlassi. 16 Maitavar dagitu aa ispocaitiadagi masai maicalla ivueeyi tomasi aapimla gimvattara maitarsoimaascami. 17 Diuusi aragai dai taanai vlassi vaavoitudadami. Diuusi maisi vuaama alidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yaladagi vaamioma ipalidi lagi iscalagacala oidacagi oodami, dai maitancoocadagi dai sai baigalidina. Diuusi lbaada garsoicai sai poduucai ivuaadana. 18 Ismaacada poduucai oidaga lagiditai Suusi

Diuusi cAagacAra nAidi Agai dai cAagacAra vuvaidi Agai cascAdA. Pocaiti Diuusi ñiooquidAra:

CascAdA cAaga ñioocadamu aanA aapi gAvAataRa Agai ismaacAdA maitArjudidú saagida.

Dai ganAdamu aanA siaa gAduutudaitai.

PotAtAdai Davicarú Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti AApa Diuusi ñiooquidAra:

BaigAVar AnAliada aapimA ismaacAdA maitArjudidú Apan duucaí aa ismaacAdA ArDiuusi maamaradA.

Ascaiti Diuusi ñiooquidAra.

¹¹ Dai pocaiti AApa Diuusi ñiooquidAra:

CAGAVAr ñioocada Diuusi vui vAascatai aapimA ismaacAdA maitArjudidú.

Dai vAasi oodami gAAagai iscAaga ñioocadagi Diuusi vui.

Dai gAAagai ispocaitiadagi sai Diuusi sAAlicAdA viaa guvucadagai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidAra.

¹² Dai pocaiti Isaía AApa aagaitai ACristo:

Dai Amoco AcajiudadAAiñdAra Isaía divimu dai tAaanAdamu Agai ismaacAdA maitArjudidú.

Daidi Agai ismaacAdA maitArjudidú vaavoitudamu isAgai cAagacAra vuvaidamu.

Ascaiti Isaía.

¹³ Diuusi ArAgai ismaacAdA garsoicAi isvaavoitudadagi istumaasi Arvaavoi. Dai aanA ipAlidi isAgai baiganAliatuda dai ganibAstudacan tadacatuda vaavoitudacai aapimA Diuusi vai Diuusi IbAdA guvucadAcAdA aapimA sAAlicAdA vaavoitudada isDiuusi gAnnucada.

¹⁴ Giñaaduni cAa maata aanA isaapimA cAa tuutuiga dai sastuduga dai cAaga istutuidi isganmamaatAtuldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipAlidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ Damos idi oojai maiduadicuitai gAnoojidi aanA dai Apamu gAnaagidi aanA naana maasi. Diuusi giñmaa sAAlicami ansaida ArrootosadAcana Suusi Cristo cascAdA. Diuusi cAagacAra giññAidi dai giñootoi ismaacAdA maitArjudidú saagida ansai aagidana sai Diuusi cAagacAra vuvaida Alidi. Apapaali judidú vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aanA ipAlidi isDiuusi nAijadagi Avavoitudadami ismaacAdA maitArjudidú Apan duucaí istumaasi dadasdi aanA Diuusi. Diuusi IbAdA Aco vuvaitu Agai cascAdA Diuusi cAagacAra nAidi Agai.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoicAi idi aa duiñdaga ismaacAdA ivueeyi aanA Diuusi vAataRa cascAdA istutuidi aanA ispocaitiadagi sai cAagadu. ¹⁸ Dai maisiaa Arai aanA isgaaagiadagi vAasi istumaasi giñsoicAi Suusi Cristo isivuaada aanA. VAasi istumaasi gaagidi aanA Agai giñaagidi dai Agai giñmaa guvucadagai ansaida ivuaadana naana maasi istumaasi sai Agai ismaacAdA maitArjudidú Agidiña Diuusi. ¹⁹ SiAascadA Aoodami nAijadagi vAasi istumaasi gAgarducami ismaacA ivueeyi aanA cAaga maata Agai isDiuusi IbAdA guvucadadAcAdA ivueeyi aanA gomaasi. Poduucái caagidi aanA Aoodami JerusaleenaiñdArA abiaadAra asta IliricoArA isSuusi Cristo ArAcAagacAra vuviadami. ²⁰ Aana giñaajagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa caA oodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaagiada iñAlidi aanA siaaco casi gaagidi aa. ²¹ Vai poduucái ArAduuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquidArA siaaco pocaiti Isaía: Maatamu ismaacAdA tomali Amo imidagai maiquiaa caA isoidaga ACristo. Dai maata caAcamu isAgai ArAcAagacAra vuviadami. Ascaiti Isaía.

gomaasi. Dai aatΛmΛ gΛnmaatΛtuldi istuiya Λlidi ismaacΛdΛ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. Diuusi poduucai gatΛjai vai poduucai Λoodami vΛΛsi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo ΔΓACΛΛgacΛΓΛ vuviadami dai ΛΛgidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

²⁷ AanΛ ipΛlidi isaapimΛ dai vΛΛsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cΛΛga ñioocadagi giñΛpan duucai. Diuusi Λgai dai maatΛ vΛΛsiaΛcatali. Poduucai ivueeyi aatΛmΛ vaavoitudaitai isSuusi Cristo ΔΓACΛΛgacΛΓΛ vuviadami. MosΛcaasi.

Idi arPaagadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora vaavoitudadami CoriintoΛΛ oidacami

1 Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaida arootosadacana poduucai ipalΛi Diuusi cascadΛ. Aana lamadu graduñi Sóstenes 2 DiuuscadΛ ganviaatuldi aatama aapima vaavoitudadami masmaacadΛ ganampaidiña CoriintoΛΛ dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapima arDiuusi maamaradΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai ganvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vaasi soimaascami dai maisiu mosaca aapima agai ismaacadΛ vaasi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo lapa. Suusi Cristo artaanadamigadΛ agai dai aatama lapa. 3 Aana ipalidi isDiuusi garrooga lamadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacalagacara ganaijadagi dai apiaganibastudacan tadacagi.

4 Vaascara baigiñalidiña aana DiuuscadΛ. Diuusi calagacara gannaidi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. 5 SallicadΛ Diuusi calagacara gannaidi aapima vai poduucai aapima cal maata cal ñiooquida dai calga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. 6 Poduucai isduucai ganaagidi aana sai Suusi Cristo istutuidi iscalagacara ganvuvaidagi dai gansoiñagi masai calagacara oidacana, tai poduucai idui. 7 Dai poduucai aapima maivilaaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. Vaasi gomaasi Diuusi ganmaacai nalaracatai aapima isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. 8 Dai Suusi Cristo gansoiñamu isapiavaavoitudada aapima dai calagacara oidacagi asta masilascadΛ coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigapiara ganvuupadagi silascadΛ diviagi Suusi Cristo. 9 Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi aagai. Dai agai garaagidi isapiamamadaiña aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigadai cascadΛ.

10 Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai ganaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vaatacana. Baiyoma avar calagacara ganaijada aipacoga. 11 Cloe aaduñda giñaagidi masai aapima gancocodaiña cascadΛ poduucai ganaagidi aana. 12 Agai giñaagidi masai aapima ganvupui vaatacana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigadΛ”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApoolosi mamaatardamigadΛ”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigadΛ”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigadΛ, dai aapima gia cho”. 13 Lamoco viaaca alidi amo taanadami dai aa viaaca alidi amai taanadami poduucai gia maitarcalai. Mosaca Suusi Cristo taanai vaasi vaavoitudadami. Aana maimuu curusiaba masai calagacara vuvacana aapima. Aana maitanvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. 14 Alia baigiñalidi aana Diuusi vui ismaitanvapacoi aana tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aana. 15 CascadΛ tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotaiyagi sai aana ganvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. 16 Utudami tagito aana isEstéfana aaduñda vapacoi aana lapa, damos maitagito aana isvapaconai aa. 17 Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai arcalagacara vuviadami. Dai aana maifiocai amo saitudugami duucai. SilascadΛ gaaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calagacara vuvacana oodami, aoodami calagacara vuvacai Diuusi

guvucadagacada dai maisiu caa maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

18 Siascada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cagacaga garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai adiaavora amadu mosvui-irugami duucai cacana gomaasi, damos aatama ismaacada Diuusi cagacaga garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. 19 Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatudamu oodami sai istumaasi aagai mamaatcamo maitarsoini cagacaga vuvaidaragai vaatar.

Tomali istumaasi ivueeyi asastuduacada maitarsoini apa. Ascaiti Diuusi.

20 Tomali mamaatcamo, tomali maatatuldiadami tomali agai ismaacada caa maata ñioocai maitistutuidi iscagacaga garvuvaidagi. Diuusi garmaatutldi sai siascada amamaatcamo gamamaatatuldiada aliadagi isducatai gataana Diuusi sai agai vupuiirugami duucai ñioocai. 21 Diuusi caa maata istumaasi lagi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami isagi maatiagi isducatai gataana Diuusi tomali avaamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscagacaga vuvuquigi sioora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada oojisi tomasi aa vuiirugami duucai najjadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacaga vuvaidaragai.

22 Ajudidü ipalidi istalagiagi mui naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poduucai maatiagi isbaiga arvaavo Diuusi ñiooquida ismaacada aagai cagacaga vuvaidaragai, daida agiligio ismaacada polldi isalia sastuduga vaavoitudai mosacaasi istumaasi maivuidaga caata maatatuldaragada. 23 Damos aatama gamamaatatuldi isCristo ismaacada nanara ajudidü cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliisi arsiaa araragai ajudidü ismaacada maivaavoitudai vaatar, daida agiligio vuiirugami alidi gomaasi. 24 Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai cagacaga vuvacana tomasi arajudidü dai giligio agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caa tatagitoi dai isDiuusi ootoi acristo sai cagacaga ganvuvaidana. 25 Tomasi oodami vuiirugami alidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polldi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi acristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami. 26 Giñaadüni gaagai masmaatcagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tataanadami, tomali mui riricu. 27 Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polldi isiavvupuiirugami vai poduucai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polldi ismaitistutuidi isgataaanadagi vai poduucai siaa arana atataanadami. 28 Diuusi maidagitua agai atataanadami isgataaanadagi tavaagiaga baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitarataanadami dai ismaacada aoodami soi duucai naidi sai agai gataanaifia tavaagiaga. 29 Dai poduucai tomali amaadutai maigaducada galiadamu Diuusi vuitapi. 30 Diuusi gammaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai cagacaga vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatama cagacaga vuvacana cascada Diuusi cagacaga garnaidi ducami istomali amo imdagai maisoimaasi iduufimudai aatama, Suusi Cristo garsoici tasai cagacaga oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada cagacaga garvuvaidi. 31 Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidaga: “Tomali

amaadutai maitaagai isgaduclada galliadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagai isbaiganliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aana dai ganaagidi Diuusi ñiooquida aana maiamo caa maata ñioocadami duucai ganaagidi. ² Aidasi ganallmadu daacata dai aana, aana ipaliditadai isganaagidagi sioora arsuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaataca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco ganaagidiña aana gomaasi. ³ Aidasi tucamaña aayi aana gigivuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai aana ismaicaga iduñia inagai giña duiñdaga. ⁴ Dai aidasi ganaagidi aana Diuusi ñiooquida aana maiamo caa maata ñioocadami duucai ganaagidi baiyoma Diuusi Ibadada guvcadadacada ⁵ vai poduucai aidasi vaavoitu aapima Diuusi Ibadada ganvaavoituli dai maisiu oodami caa maata ñioocadami.

⁶ Vaascara agai saagida ismaacada vaamioma caga agidi Diuusi ñiooquida mamaatuli dai aana vaasi istumaasi Diuusi giñmamaatuli vai poduucai agai vaamioma caga maataa Diuusi ñiooquida. Gomaasi maimaata aoodami ismaacada pocaiti sai agai arsastudugami tomali ismaacada vaamioma taana. Agai maivaascara taanada agai. ⁷ Baiyoma agidiña aatama istumaasi garmamaatuli Diuusi istumaasi agi agai maatacatadai. Gomaasi gatagitoitadai agai maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara tatagitoitadai agai isducatai cagacara garvuvaidagi, tasai tomastuigaco oidacana aatama agai allmadu. ⁸ Tomali amaadutai taanaadami oidigi daama maimaata caa gomaasi. Maata caacamudai agai maicursiaba siisamudai asuusi Cristo ismaacada vaascara gaagai issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti daida arvaavoi:

Diuusi bai duu mui naana maasi agai vaatar ismaacada oigadai.

Agai aristumaasi istumaasi tomali amaadutai mainidiña tomali maicaji macana tomali maitatagitoiña.

¹⁰ Gomaasi agai istumaasi Diuusi Ibadada garmamaatuli dai garsoicai tasai maatacana. Diuusi Ibadada caa maata vaasi istumaasi tatagitoi Diuusi.

¹¹ Tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi amai oodami mosajlagi maata istumaasi tatagitoi. Poduucai ara tomali amo oodami maimaata istumaasi tatagitoi Diuusi damos Diuusi Ibadada maata istumaasi tatagitoi Diuusi. ¹² Diuusi garrootosi galbadaga sai galallmadu daacana, tasai poduucai maata caacana vaasi istumaasi cacagaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama garvaatar. Maisiu oodami sastudugami garmamaatuli dai gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aana Diuusi Ibadada giñmaatuli maisiu oodami. Dai poduucai mamaatuldidiña aana oodami ismaacada allmadu daja Diuusi Ibadada.

¹⁴⁻¹⁵ Damos agai ismaacada maiallmadu daja Diuusi Ibadada maitistutuidi ismaata caacagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatuli Diuusi Ibadada gomaasi arvuiirudagai agai vaatar. Mosacaasi agai ismaacada allmadu daja Diuusi Ibadada agai gia istutuidi ismaata caacagi vaasi. Damos agai ismaacada maiallmadu daja Diuusi Ibadada maitistutuidi ismaatiagi istusi poduucai vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatagitoi Diuusi. Dai tomali amaadutai maitistutuidi ismaatuldagi Diuusi”. Damos Diuusi Ibadada galallmadu

daaca aatama vaavoitudadami dai garsoicai tasai maatana tomasi palapi istumaasi tatagitoi Suusi Cristo.

3

¹ Aidasi ganama daacatadai aana, aana maitistui iscala gaamaatatuldagi apan duucai agai ismaacada amadu daja Diuusi Ibada. Aapima ivuaadana istumaasi ipalidiña maisui istumaasi ipalidiña Suusi Cristo. Baiyoma gaamaatatuli aana poduucai isduucai mamaatatuldiña aana ismaacada utudama vaavoitudai. ² Aapima maitistutuiditadai ismaat calcagi istumasi sijiacami ismaacada aagai Diuusi niooquidaga cascada gaamaatatuli aana istumaasi maisijiacami. Dai vascaga tomali sivi maiquiaa istutuidi aapima ismaat calcagi. ³ Aapima quiaa ivueeyi istumaasi ipalidi. Aapima coimudad tuutuiga dai oomaliga apan duucai vasi oodami ismaacada maivaavoitudai. Poduucai ivueeyi aapima istumaasi ipalidi maisui istumaasi ipalidi Suusi Cristo. ⁴ Sascada pocaitiada aapima: “Aana arPaavora mamaatardamigada”. Dai aa pocaitiada: “Aana arPoolosi maamaatardamigada”. Aapima apan vueeyi ismaacada maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aana aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatama? Aatama mosarpiooñigada Diuusi. Diuusi covai arvuvaitu tasai gaaagidiña niooquida dai aatama ganaagidi aapima mtai aapima vaavoitu. ⁶ Aana apaga ganaagidi Diuusi niooquida dai gooquiga Apoolosi vaamioma gaamaatatuli damos Diuusi agai dai vaamioma gavaavoitildi. ⁷ Aana ismaacada apaga ganaagidi tomali Apoolosi ismaacada gooquiga ganaagidi aatama maiviaa guvucadagai mosagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma gavaavoitildi. ⁸ Dai vasi Diuusi pipiooñigada apan ducami dai Diuusi aa namquida agai gapiooñiga tavaagiga ismaadutai vaamioma calga iduñiagi aa duiñidada tami oidigi daama vaamioma aa namquidamu agai maa. ⁹ Aatama arDiuusi pipiooñigada dai ganaagidi niooquida dai Diuusi vaamioma gavaavoitildi.

Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa sallicami ansida gaaagidiña aana niooquida Diuusi guvucadacada. Aidasi apaga ganaagidi aana Diuusi niooquida aana ganaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi gaaagai isapaga vaavoitudagi. Vai sivi ama vaamioma gamaamaatatuldi Diuusi niooquida. Tomasioora sioora gamamaatatuldiadagi gaaagai isgamaamaatuldiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ Sascada amaadutai gaaagacai gamamaatatuldiada liadagi Diuusi niooquida gaaagai isapaga gamamaatatuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquiga vaamioma gamamaatatuldiadagi mosacaasi istumaasi arvaavoi dai maisui istumaasi maitarvaavoi. ¹³ Sascada diviagi Suusi Cristo dai naidagi ismaacada calga ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami amaasi calga gamaatama ismaacada vaamioma calga idui gaa duiñidaga. ¹⁴ Agai ismaacada gaaagidi mosacaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namquidamu tavaagiga. ¹⁵ Damos agai ismaacada gamamaatatuldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namquidamu Diuusi, tomasi agai calgacaga vuusai.

¹⁶ Aapima arDiuusi maamarada dai Diuusi Ibada ganamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi covai arvuvaitu masai camaisoimasi ivuaadama. Cascada ismaadutai gamaamaatatuldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

18-19 Tomali amaadutai maitaagai isaaigi gnvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalia saituduga aliasi gaaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucai naidi loodami sastuduacada. Siooma arcraagai siaa oodami pocaitiadagi saida arvupuiirugami dai Diuusi vaataraga sastuduga agai. Diuusi ñiooquidatga pocaiti: “Agai ismaacada polidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai ajaagi gnvupuiirumadaina”. 20 Dai pocaiti ara: “Caa maata Diuusi sai tatagitoidada ismaacada polidi issastuduga maitarsoiñi iscaagacata oidacagi”. 21 Cascada maitaagai masgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatuldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vaasi istumaasi tagito aapima. 22-23 Aapima arCristo aaduñda dai Cristo arDiuusi marada. Dai aana dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapima. Dai oidigi araapima gantuidaga. Dai oidaga aapima dai coiya agai aapima, dai naidi aapima mui naana maasi istumaasi avueeyi sivi, dai taagimu aapima mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vaasi gomaasi arsoiñi aapima ganvaatar.

4

1 Poduucai aapima aliasi gaaagai isCristo pipiooñigada duucai garnaijadagi. Diuusi garootoi tasai ganmamaatatuldana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai. 2 Dai vaascata isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai gaaagai iscaaga ivuaadagi. 3 Damos aana maivuum iñalidi tomamas caiti giñnaidi aapima dai tomali maivuum iñalidi tomasi caiti giñnaidi dudunucami. Damos aana maimaata isbaig arsoimaasi iducami aana. 4 Vaascata polidi iscaagacata oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tagitoi aana potaimu Diuusi smaitarsoimaasi iducami. Mosaaigi agai maata isbaiga arsoimaasi ivuaadami aana ischo ara. 5 Dai cascada aapima maitaagai isapiapocaitiadagi ansai aana arsoimaasi ivuaadami asta siascada divia Suusi Cristo amaasi agai maasiuldamu istumaasi maitamaata sivi, asta istumaasi tatagitoiña oodami, dai siora caaga ivuaadana Diuusi potadamu sai caaga idui.

6 Dai casi ganaagidi aana sai gaaagai masamaadugan duucai garnaijadagi Apoolo lamadu aana vai poduucai caaga maataca aapima sai maitaagai ispocaitiadagi sai vaamioma caagadu ganmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucai ivuaada aapima istumaasi Diuusi ipalidi. Siascada pocaitiada aapima gamaata isgagarducada ganalidi aapima. 7 Aapima maitaagai isgagarducada ganaliadagi. Vaasi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi Diuusi ganmaa guvucadagai cascada istutuidi aapima isivuaadagi. ¿Tuimasi gagarducada ganalidi aapima ducami isaaigi aapima viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

8 Aapima polidi iscamaata vaasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidatga. Dai aapima taataanadami duucai oidaga. Dai gajaadatga garviaa aapima. Siasi arcaagaicamudai issaallicada artaanaanadamicamudai aapima siaatama oootosicami ara gansoiñacai gataaanadamudai. 9 Amo imidaga polidi aana sai Diuusi pipiooñi duucai garnaijada cascada. Ducami istomali amo imidagai maitaanaai aatama tomali amo istumaasicada. Dai ducami iscasi garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi taanaañicaruda dai oodami mosnaijadamudai. 10 Dai ducami isoodami vupuiirugami ducai garnaijadamudai gaaagiditai aatama isSuusi Cristo arcraagacata vuvriadami. Mai aapima povanalidi masi alia sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicaaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapima polidi masai caaga vaavoitudai. Ducami isvaasi oodami soi

duucaí garnaíjadagi dai ducami masapimá siaa ganduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuuguíña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucaí garnaídiña, dai maivaaca aatama. ¹² Dai iibicorai aatama gaaata vuaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daanaiña Diuusi sai agai soicaíña. Oodami soimaasi gartaatamituliña tatai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaraaduñica agai. Dai oodami voisiqui duucaí garnaídi.

¹⁴ Aapima giñmaamara ganducami nai aana aliasi ganoigadai cascada poduucái ganoojidi aana ganmaquia inliditai ñiooqui maisiu gansiaa laratuda inliditai. ¹⁵ Tomamasi aapima viaacagi baivustaama miil maataatuliadami ismaacada ganmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaacada apan ducami ganooga mosaca aana. Aana ganaagidi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami matai aapima vaavoitu cascada ganooga giñducami aana. ¹⁶ Cascada gandaanaí aana masai giñpan duucaí oidacana.

¹⁷ Cascada ganotosda inagai aana goTimoteo dai goovai gaaagidamu isduucatai gaaagai isoidaca aapima. Goovai giñmara gaducami nai aana alia oigadai dai goovai caga ivueeyi gaa duíndaga. Dai goovai ganaagidamu isducatai ivueeyi aana vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi maataatuldi aana vaasi apacoga quiquiupiaa. ¹⁸ Lamadutai aapima gagarducada ganalidi poliditai insaana ganabaidi dai cascada maitandivididi aana. ¹⁹ Damos aana otoma maaca ganaiida inlididi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi naidamu aana saa caga vaavoitudai dai saa caga oidaga agai ismaacada gagarducada ganalidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai agai. ²⁰ Dai agai saagida ismaacada iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi Diuusi guvucadada vaamioma gaaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Cagacaga avar oidaca aapima dai poduucái aana maitanbagaidamu siascada gamu imiagi dai poduucái baigiñliadamu aana aapimacada.

5

¹ Sivi cajioma aatama isamaadutai aapima vana gaoga ooñigada. Gomaasi atamo istumaasi alia soimaascami. Dai maitipu oigaragai isivuaadagi tomali agai saagida ismaacada maiaagidi Diuusi. ² Dai vaascaga quiaa gagarducada ganalidi aapima. Baiyoma gaaagai massiaa laradamudai dai soiganliadamudai. Cagali ismaacada pomaasi idui maitaaagai masdadagitodagi isvapacada agai ganampaidaragaga. ³⁻⁴ Tomasi maiganlamadu daja aana vaascaga gantagitoña aana. Ataanadami Suusi Cristo giñmaa saalicami cascada ganaagidi aana istumaasi idui gocalli aliasi arsoimaascami. Aana ganaagidamu istumaasi gaaagai isiduniagi aapima ducami isganlamadu daacamudai aana. Ampaidavurai aapima vaasi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadada ganlamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocalli sai camaivapacaiña ganampaidaragaga vai poduucái lamadu aimariña oodami ismaacada ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi. Adiaavora alia viaa guvucadagi. Poduucái saalicada soima taatamu agai. Dai agai soimaasi taatacai istutuidi siama duucaí gatagituagai dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucái cagacaga vuusaiña siascada diviagi ataanadami Suusi Cristo.

⁶ Maitaaagai masgagarducada ganliadagi poliditai mascaga ivueeyi. Caa maata aapima sai amo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ Cascada gaaagai isaagidagi gocalli sai camaivapacaiña ganampaidaragaga. Agai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa

vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arapan ducami laali cañiiru ismaacada coodaiña gnaaduñicaru gaa siaa duudagara ismaacada pascua tagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaascamigada. ⁸ Dai poduucai aatama gaaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai cagacara oidaca.

⁹ Casi gnaagidi aana amai oojiga dai maitaagagai masuurapacadagi agai ismaacada googosi ganducami. ¹⁰ Damos aana maitanaagida inlidadai masai gajiaadaga vipiadana vascatai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada coimudala tuutuiga, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada siaa duutudai momoono. Ismaiñioquiada agadamudai aapima goodami avanacai isiimia aapima idi oidigi daamadaga. ¹¹ Baiyoma ganagida inlidadai aana masai maiuurapacaiña agai ismaacada pocaitiada saida arvaavoitudadami dai vascaga googosi ganducamicagi, dai coimudala tuutiacagi, dai ñioquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai lasivoacagi, tomali maitaagagai masgacuaadagi agai lamadu. ¹²⁻¹³ Aana maiviaa saalicami isaagadagi ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami, agai ismaacada maitarvaavoitudadami moslagi Diuusi viaa saalicami. Damos aapima vaavoitudadami laggi gansaagida gaaagai isaagadagi ismaacada maicaga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocali soimaasi ivuaadami isgansaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutuadagi aapima Diuusi.

6

¹ Siascada amaadutai aapima viaacagi amo istumaasi gaduñi vaavoitudadami vui maitaagagai isvan cacasadagi dudunucamiaga ismaacada maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Diuusi naida agai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Poduucai lapa gaaagai maslagi baivuaadagi istumaasi tagitocagi gnaaduñi. ³ Maitamas maata aapima tasai asta Diuusi tataañicaruda naida ragai ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Vaamioma caga istutuidi aatama isnidagi gaaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, ¿tuimasi ajiopaiña aapima sai baiganduñidana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia gnaagidi aana masai siaa lara. Siaadaga maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaiganduñidagi ñioqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagagai isvan casagi gaduñi dudunucami vuidaga ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Saalicada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagagai masvui ñioocadagi soora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagagai masvui ñioocadagi soora ganasiadagi. ⁸ Damos aapima maicaga ivueeyi dai lasidiña asta gnaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataana Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuurumadadagi. Saalicada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai momoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai cacali ismaacada maiaaban voopei oqui baiyoma cacali laggi apacoga ganvuudana, dai ismaacada lasivoga, dai ismaacada coimudala tuutuiga, dai ismaacada navacoitaraga, dai ismaacada

ojojidi isñiooquidagi aa oodami, maitataaanda agai maa tavaagiara Diuusi aamadua. ¹¹ Poduucai oidacatadai aamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi acovai ganvuvaitu dai Diuusi cagaacata gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo cagaacata ganvuvaitu dai Diuusi Ibada gannamadua daja cascada.

¹² Lamo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vaasiaacatai istumaasi ipalidi”. Damos aana pocaiti: sai maisiu vaasi istumaasi ivueeyi oodami arsoini. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia alidi. ¹³ Alia arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vaatar dai gavoocata vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugitudi agai vaasi gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgama vooopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duindagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucadi Diuusi duaacali gartaaandamiga Suusi Cristo poduucai garduduacalda agai aatama ara gavuucadagacada.

¹⁵ ¿Maitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo atapan ducami agai daida araduñda? Aatama arSuusi Cristo aaduñda cascada maitaagai tsvapanaadagi ooqui taataligami. ¹⁶ ¿Maitamasmaata aapima sai siascada amo calli vaanagi amo ooqui tataligami vagoocatai atamo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai atamo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viaacana Suusi Cristo aamadua.

¹⁸ Aapima gaagai isgajiaadara vipiaadagi vaasi goomaasi. Diuusi idui oodami sai siaa duutudaina agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ ¿Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai gannamadua daacana? Poduucai aapima camiaagi gantaaana. ²⁰ Diuusi alia caga idui aapima ganvaatar ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima cagaacata vuvacana. Cascada alia gaagai issiaa duutuada aapima Diuusi siasi gantuucugacada acasi ganibadagacada Diuusi taana gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia ganaa noragidamu aana istumaasi giñtacacai aapima giñoojidacai. Cagaduava ismaioñtadagi cacalli. ² Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada alia gaagai iscacalli viaacagi ganoñiga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganduamicatai. ³ Acalli gaagai isama vooopodagi gaoñiga siuu duucu aooñigada ipaliadagi dai ooqui gaagai isama vooopodagi gacuna siuu duucu acunada ipaliadagi. ⁴ Siascada cunatagi amo ooqui camiaagi taana gatuucuga acalli agai dai taana. Dai siascada ooñtagi amo calli camiaagi taana gatuucuga ara oooqui agai dai taana. ⁵ Cascada maitaagai ischo gantataadagi aipacoga. Siagis gia ganaagida agai dai maiampai vooopodagi chilaqui tasai gamamadada aliditai. Dai vaasca gaoquiara gaagai isampai vooopodagi agai vai diaavora maisoimaasi iduiñtuldagi oooqui amai calli aamadua tomali acalli amai ooqui aamadua.

⁶ Aana maitantaanaani masooñtadagi masmaiooñtadagi aapa baiyoma istu-tuidi aapima isiduñiagi istumaasi ipaliadagi. ⁷ Aana lagi ipalidi isvaaascatai maiooñtagi giñapan duucai, damos amoco istutuidi isivuaadagi amo istu-maasi dai aa ama maasi. Diuusi maacai guvucadagai cascada.

⁸ Ismaacada maiquiaa ooñiga dai ismaacada maiquiaa cuucuna dai vipi-uudu caagaicamudai isalagi viiyagi lagi giñapan duucai. ⁹ Damos ismaitis-tutiada lagi isalagi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma arcalagi isooñiacagi dai maisoimaa taatamadagi ama voo-poda aliditai ooqui.

¹⁰ Damos ismaacada caoñigai dai ismaacada cacuucuna aana gantaanaai sai ooqui maidadagitoña gancuucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartaanaadamiga Suusi Cristo aapa. ¹¹ Damos isamo ooqui dagituagi gacuna lagi maitaagai iscinatagi apamu baiyoma gaagagai isbaiduña lagi ñiooqui gacuna amadu. Poduucai aapa acali maitaagagai isdagituagi gaoñiga.

¹² Dai ama maasi aagida inñalidi aana ismaacada ooñiga maivaavoitu-dadami amadu dai ismaacada cuucuna maivaavoitudadami amadu. Oidaga amo ñiooqui ismaacada maiaagaiña gartaanaadamiga Suusi Cristo damos aana gia gnaagidamu sivi. Ismaadutai ooñigada maitarvaavoitudamicagi dai vaascata amadu oidaca liadagi gacuna, cunada maitaagagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigada.

¹³ Dai ismaadutai cunada maitarvaavoitudadamicagi dai vaascata amadu oidaca liadagi gaoñiga, ooñigada maitaagagai isdagituagi sabai poduucai vaavoitudana cunada. ¹⁴ Acali ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi caagacata naidi lagi vaanacai lagi amo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi caagacata naidi lagi vaanacai lagi amo cali vaavoitudadami. Dai ismaitarroduucaicamudai maamarada atapan ducamicamudai maamarada lagi ismaacada maivaavoitudai, damos Diuusi caagacata naidi maamarada aapa.

¹⁵ Damos isacali maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gaoñiga vai dagitona daida looqui camaiviaa isamadu oidacagi dai isaoqui maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gacuna vai dagitona daida acunada camaiviaa isamadu oidacagi. Diuusi acovai gervuvaitu tasai caagacata oidacana dai maitarcocodaiña. ¹⁶ Dai vaascata maimaata amo cali sia amo ooqui iscaagacata vusaidagi gaaduñi sia ismaicacacata vusaidagi aapa quiaa amadu oidacatai lagi.

¹⁷ Dai gaagagai masbaiganaliadagi agaicada ismaacada Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Dai aliñi arcaga ismaidagituagi ganaa duñidaga is-maacada viaacatadai aidasi Diuusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. Go-maasi lagi istumaasi taanaai aana vaasi vaavoitudadami aipaco oidacami.

¹⁸ IsDiuusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada iquitauicagagi tuuc-gada isducatai gamviidacatadai ajudidu lagi gaagagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada maiquitauicagagi tuuc-gada lagi maitaagagai isquitauigi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isquitauicagagi tuucugada ischo aapa mosgaagagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁰ Aliñi arcaga isvaasi oodami maidagituagi ganaa duñidaga ismaacada viaacatadai aidasi Diuusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Ismaadutai arpiooñicatadai aidasi Diuusi acovai vusaitu maitaagagai isvuaama liada lagi. Damos isviaacagi lagi isducatai vuusiagi dai camaitarpiooñicagi gaagagai isvuusiagi. ²² Pipioñi ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaavoit-dadana gaagagai istatagitodagi isaraaduñda Cristo dai lagi ismaacada maitargapipioñiga ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaavoitudana gaagagai istatagitodagi isarpipioñigada Suusi Cristo. ²³ Diuusi aliñi cala idui

aapimla gANvΛΛatarΛ ootosacai gAMara dai sivi gAAagai MASΛΛgiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali Λmaadutai maitAAagai isdagituagi gANaa duiñdaga ismaacADΛ viaacatadai aidΛsi Diuusi Λcovai gANvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gANΛΛmadu daja cascADΛ.

²⁵ Dai sivi maaquimu aana ñiooqui ismaacADΛ maitarooñiacami dai ismaacADΛ maitarcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai dΛmos aana angANAagida iñagai. Diuusi cΛΛgacARΛ giññaidi daidΛ giñvaavoitudai cascADΛ aapimla gAAagai isgiñvaavoitudagi ΛPRΛ cascADΛ gANAagidamu aana istumaasi tatΛgitoi aana. ²⁶ Otoma aliΛsi soimaasi taatamituldi agai Λdudunucami vΛΛsi Λvaavoitudadami cascADΛ poΛlidi aana sai ismaacADΛ maitarooñiacami dai ismaacADΛ maitarcuucunacami gAAagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ VΛASCARΛ ismaacADΛ caoõniga maitAAagai isdadagitodagi gANooñiga dai ismaacADΛ maiquiaa ooñiga maitAAagai isooñtagi. ²⁸ DΛmos isamo cΛΛli ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai isAMO ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. DΛmos sioora gavΛΛnacami vaamioma soimaasi taata agai dai aana ipΛlidi isotolioma soimaasi taata agai aapimla.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aana gANAagidi sai chιΛΛqui tasai viΛga MASicamaioidacamu tami oidi daama cascADΛ gAAagai tΛsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdada siΛma maasi sivi quiaa istutuiditai. Sioora ooñiacagi, dai sioora soigANΛliadagi, dai sioora baigANΛliadagi, dai sioora viaacagi tumiñsi dai tomasioora ismaacADΛ tami oidigi daama oidaga gAAagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdada siΛma maasi. Idi oidigi caugitimi cascADΛ.

³² Aana ipΛlidi isaapimla maivuum ANΛliadagi tomali Λmo istumaasicADΛ. Λmo cΛΛli maiooñiacami vaamioma tatΛgitoi Diuusi aa duiñdada daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. ³³ DΛmos siΛASCADΛ caoõnta agai vaamioma tatΛgitoiñΛ agai istumaasi gAAagai quiiyARΛ, daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigada. ³⁴ Poduucai ΛPRΛ Λmo ooqui maicunacami vaamioma tatΛgitoi Diuusi aa duiñdada daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi siΛsi tuucugada Λcaasi ibΛada. DΛmos siΛASCADΛ cacunata agai vaamioma tatΛgitoiñΛ istumaasi gAAagai quiiyARΛ daidΛ ivuaada Λlidiña istumaasi ipΛlidi cunada.

³⁵ Aana gANAagidi gomaasi gANsoiña iñΛliditai maisiu gANDaida iñΛliditai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛΛgacARΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdada oigadaitai Diuusi.

³⁶ DΛmos isΛmaadutai poΛliadagi iscaoquimuimi maradΛ dai poΛliadagi issiooma ARcΛΛgai iscunata agai, dai isΛooqui poΛliada ΛPRΛ vai cunatana gomaasi maitARsoimaascami. ³⁷ DΛmos isAMai sΛΛlicADΛ poΛliadagi ismaitAAagai iscunatagi maradΛ dai ismaitiipu istuisi cunata agai, oogada viaa sΛΛlicami isiduñia istumaasi ipΛliadagi, agai cΛΛga ivueeyi. ³⁸ DΛmos sioora dagituagi gAMara sai cunatana cΛΛga ivueeyi dai sioora maidagituagi gAMara sai cunatana vaamioma cΛΛga ivueeyi.

³⁹ Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna asta siΛASCADΛ muu agai. DΛmos siΛASCADΛ muquiagi cunada Λooqui viaa sΛΛlicami iscunatagi Λpamu sioora ΛΛmadu ipΛliadagi, dΛmos ARvaavoitudamicagi agai. ⁴⁰ DΛmos Λooqui vaamioma baigΛΛliadan tada ismaicunata Λpamu. Gomaasi agai istumaasi tatΛgitoi aana. Dai Diuusi IbΛada giññama daja aana ΛPRΛ dai gomaasi ismaacADΛ aagai aana poΛlidi aana isDIuusi IbΛada giññagidi.

¹ Aapim_Λ giñ_Λcacai isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaac_ΛΔ g_Λdadasdi amomoono ismaac_ΛΔ ivueeyi oodami ischo _ΛΔP_Λ. Baiyomav_Λ maicuaada. V_Λascatai aat_Λma maata isDiuusi maig_Λpi_Λr garvuupai is-cuaada aat_Λma istumaasdi g_Λdadasdi amomoono. Damos sioora pocaiti-adagi sai vaamioma maata siaa agai gag_Λrduc_ΛΔ g_Λñ_Λlidi. Damos sioora oig_Λadagi v_Λasi oodami agai poduucai vaamioma c_Λaga vaavoitudai Diuusi.

² Sioora poaliadagi iscamaata mui naana maasi agai maic_Λaga mai isducatai g_Λagaitadai ismamaat_Λmudai agai. ³ Damos Diuusi c_Λagac_Λg_Λ ñ_Λidi sioora oig_Λadai Diuusi. Agai ar_Λmaamar_ΛΔ casc_ΛΔ.

⁴ Amomoono ismaac_ΛΔ ivueeyi oodami dai diuusi aagai mait_Λr_Λdidiuusi mosali_Λmadugava Diuusi. ⁵ Oodami po_Λlidi ismuidu didiuusi t_Λvaagi_Λg_Λ dai oidi daama, agai v_Λat_Λr_Λ gia oidaga mui didiuusi. ⁶ Damos c_ΛΛ maata aat_Λma sai mosali_Λmaduga Diuusi, g_Λr_Λooga. Agai idui v_Λasi_Λcatai. Aat_Λma oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daid_Λ ivuaadaragai aa duiñ_Λdada. Dai ali_Λmaduga g_Λr_Λtaan_Λadamiga agai ar_ΛSuusi Cristo, dai agai idui v_Λasi_Λcatai. Dai agai g_Λr_Λmaa ib_Λdagai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu v_Λasi oodami maata. _ΛΛmadutai ismaac_ΛΔ _ΛΛquioma siaa duutudaiña amoono quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaac_ΛΔ g_Λdadasdi amoono sai agai siaa duutudai amoono casc_ΛΔ po_Λlidi agai sai mait_Λr_Λc_Λag_Λ iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma c_Λagac_Λg_Λ g_Λr_Λñ_Λidi tomali maivaamioma c_Λagac_Λg_Λ oidacana aat_Λma cuaa-datai cuaadagai. ⁹ V_Λasc_Λg_Λ av_Λr_Λmaicuaada cuaadagai ismaac_ΛΔ g_Λdadasdi amoono ismaac_ΛΔ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapim_Λ _Λcuaadagai aid_Λ gia agai ismaac_ΛΔ maic_Λaga maata c_ΛΛ isducatai ip_Λlidi Diuusi isoidacana ugian tada _ΛΔP_Λ dai gomaasi ar_Λsoimaascami agai v_Λat_Λr_Λ.

¹⁰ Damos is_Λmaadutai aapim_Λ ismaac_ΛΔ c_ΛΛ maata v_Λasi gomaasi v_Λasc_Λg_Λ imiagi amoono quiuupaig_ΛΔ_Λmu dai g_Λcuaadagi cuaadagai ismaac_ΛΔ g_Λdadasdi amoono vai g_Λnt_Λgiagi _Λmai ismaac_ΛΔ maic_Λaga maata c_ΛΛ isducatai ip_Λlidi Diuusi isoidacana, agai ugian tada _ΛΔP_Λ. ¹¹ Dai poduucai ag_Λic_ΛΔ ismaac_ΛΔ iduñ_Λia aapim_Λ agai soimaasi iduñ_Λian tada, dai Suusi Cristo muu agai v_Λat_Λr_Λ _ΛΔP_Λ. ¹² Poduucai isaapim_Λ soimaasi iduiñ_Λtuldagi g_Λñ_Λaduñ_Λ ismaac_ΛΔ maic_Λaga maata c_ΛΛ isducatai ip_Λlidi Diuusi isoidacana, aapim_Λ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduucai iñ_Λsa_Λñ_ΛΛ cuaadagi cuaadagai ismaac_ΛΔ dadasi amoono dai poduucai soimaasi iduiñ_Λtuldagi giñ_Λaduñ_Λ vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aana cuaadagai ismaac_ΛΔ dadaasdi momoono tomali _Λmo imidagai maisoimaasi iduiñ_Λtulda iñ_Λlidi.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aana _Λmo ñ_Λooqui agai ismaac_ΛΔ maivaavoitudai iñ_Λsa_Λñ_ΛΛ arootosad_Λ Suusi Cristo. S_Λalic_ΛΔ ar_Λvaavoi iñ_Λsa_Λñ_ΛΛ arootosad_Λ Suusi Cristo. Aana t_ΛΛ g_Λr_Λtaan_Λadamiga Suusi Cristo. Dai aapim_Λ vaavoitudai Suusi Cristo, aana g_Λnaagidi is_Λgai ar_Λc_Λagac_Λg_Λ vuviadami casc_ΛΔ. Tomasi aa maivaavoi-tudai iñ_Λsa_Λñ_ΛΛ ar_ΛSuusi Cristo ootosad_Λ, damos aapim_Λ gia g_Λag_Λai isvaavoi-tudagi dai aapim_Λ ar_Λvaavoitudadami casc_ΛΔ g_Λmaata iñ_Λsa_Λñ_ΛΛ ar_ΛSuusi Cristo ootosad_Λ.

⁴ Aana viaa s_Λalicami isgamait_Λc_Λdagi cuaadagai gaagiditai Diuusi ñ_Λooquid_Λ. ⁵ Dai viaa aana s_Λalicami isooñ_Λtagi _Λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduuc_Λai ivueeyi agaa Suusi Cristo ojootosad_Λ, dai Suusi Cristo susuuculid_Λ dai Piiduru. ⁶ _ΛPovai masi_Λñ_Λlidi aapim_Λ ismos_Λc_Λ aana dai Bernabé mav_Λiaa s_Λalicami isdagituagi aa duiñ_Λdagai dai gaagiadagi isSuusi Cristo

ARCΛAGACATA vuviadami? ⁷ Sandaaruu maiΛagi gaaa namaquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai sioorΛ asadagi uuvasi viaa sΛalicami iscuaadagi iibiada. Dai sioorΛ nuucadacagi sisivatu viaa sΛalicami isyΛadagi viibada. ⁸ Aana maitanaagidi istumaasi aagai oodami aana ganaagidi istumaasi aagai Diuusi niooquidara. ⁹⁻¹¹ Aatama ganaagidi Diuusi niooquida dai poduucai gansoicai iscΛagacata oidaca aapima cascada viaa aatama sΛalicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gΛaagai isvaamioma garsoicada aapima aatama. Poduucai ooja Moseesacaru: "Maitavar dacami-dacartudada atuturu masiΛascada calivadagi taligi agaicada vai poduucai cuajida agai taligi", asduu ooja. Poduucai gamaata isaata vuaadami viaa sΛalicami isgamaitacadagi cuaadagai. Agai ismaacada gasicuaana dai ismaacada gayoovai agai gΛaagai istagitocagi isajigi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi sΛalicami iscuaadagi gancuaadagaiga sioma cΛaga aatama.

VΛascata maiuu aatama tomasi viaacatadai sΛalicami. Baiyoma Λagi gaaata namaquidi na aatama vΛasi tastaumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai iscΛaga gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana dai maisiu talagitodagi insaana gamaitacai ganaagiditai Diuusi niooquida. ¹³ CΛa maata aapima sai ismaacada gaaata vueeyi gΛa quiuupaigadara ajudiduu siaaco gacoodai vustaqui poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi abaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai sioorΛ gaaagiadagi isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami sai ismaacada vaavoitudadagi gΛaagai ismaacadagi vΛasi istumaasi tagito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitaanaai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana sΛalicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu gantaanadami inaliditai istumaasi. Λapa gmuqian tada aana biuugimucai isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagai isgaducada ginalidagi gaagiditai isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. SΛa soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baiginaliaracada ganaagidamudai aana isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami aidia baiginalidi viiagi aana ducami isaa namaquidamudai aapima tuminsicada tomasi matinmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baiginaliaracada ganaagidi aana isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami baiyoma aliasi viaa aana isgaaagidagi gomaasi. Diuusi gintaiai ansaidia iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpioonigada tomali amaadutai dai vΛascata vΛascatai pioonigada duucai oidaga aana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami. ²⁰ SiΛascada ginaaduni judiduu saagida daaca aana ismaacada ivueeyi vΛasi istumaasi ooja Moseesacaru aana Λapa apan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vΛasi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai siΛascada saagida daaca aana agai ismaacada maiΛagidi istumaasi ooja Moseesacaru aana apan duucai ivuaadana agai mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuaadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucai vaavoitudana agai isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami. ²² Dai siΛascada saagida daaca aana ismaacada maicΛaga maata caa istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aidia viaa ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucai istutuidi aana issoinagi agai isvaamioma cΛaga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana apan duucai ivuaadana aana oodami vai poduucai Λamadutai vaavoitudana. ²³ Poduucai ivuaadana aana sai cΛaga gantagito caacana agai isSuusi Cristo ARCΛAGACATA vuviadami dai poduucai alia baiginalidina aana siΛascada vaavoitudagi Λamadutai.

24-27 Siorea vopooi aliassi gnaajagai gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vaasi uugiatai. Damos aapima gaaagai iscaagacata oidacagi vaavoitudaitai dai lagiditai Diuusi dai Diuusi gannaaquimu amo istumaasi tavaagiata ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Utuisdami laquiasdara vopooiina vaida aajai utuinaragai dai gajiaadara vipieeyi agai vaasi istumaasi galvueeyi tuucugada. Poduucai aana lapa caagacata oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo caa maata aana iniiima inagai tavaagiamu. Aana aliassi ipalidi iscaagacata oidacagi poduucai isduucai aagaiina aana loodami tomasi poduucai oidacatai vaascata soimaa taatamai aana. Maitipalidi aana isDiuusi giinaagidagi sai maicagadu idui aana cascada.

10

1 Giinaadufi aana ipalidi isaapima tatagitodagi siadui laqui gaaalqui aaduniarucada oidigana. Diuusi ootosi amo icomai sai baitaqui imaiina sai poduucai maatacana agai siaa saali iimadagi. Diuusi soi tai caaga dagavusai agai aala suudagi siaaco gaa suudagi vaagicata taa gidu. 2 Dai poduucai casi ipali agai isoidagi Moseeacaruru. 3-4 Cristo maacaiina cuaadagai dai suudagi mala oidigana. loodami yadana suudagi ismaacada vuusanaiina amo odiaidara. Dai Cristo amadu daacana dai nuucadacana. 5 Dai baitoma vaascatai soimaasi ivueeyi oidigana cascada Diuusi maibaigalidi lagaicada dai coi agai oidigana.

6 Cascada maata aatama ismaitaagagai issoimaasi ivuaadagi apan duucai agai. 7 Cascada maitaagagai isaa duutuadagi amoono poduucai isduucai idui lamadutai agai. Pocaiti Diuusi fiooquidata ispovuadana agai oidigana dai pocaiti: "loodami dadaari dai gacueeyi dai gayalyi dai goquiru gatuutudacai", siaa duutudaitai amo moono gandiuousiga duucai. 8 Maitaagagai tasgoogosi garducamicagi poduucai isduucai idui lamadutai agai dai coi amo coobai dan vaica miil amo tasara. 9 Dai aatama maitaagagai isoojotuldiadagi Diuusi poduucai isduucai idui lamadutai agai tai caquiacarai coocoyi dai coi. 10 Dai maitavar vui fioocada Diuusi apan duucai lamadutai agai vui fioocai Diuusi tai Diuusi ootosi gataaanicaru sai coodana.

11 Vaasi gomaasi apadui garaaduniarucada tasai poduucai maatana aatama sai maitarcaagagai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada vaasi gomaasi gaooja Diuusi fiooquidata tasai aatama maatacana sivi cayoga ugitaicai oidigi. 12 Siorea poliadagi iscaaga vaavoitudai agai gaaagai isgaaucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. 13 Siilascada amaadutai soimaasi iduina aliadagi gaaagai istagitodagi isvaascatai poduucai tatagitoiina. Diuusi apiagansoicadamu iscaaga ivuaada aapima dai maitandadagitodamu istagitoda istumaasi maitistutuidi aapima isgajiaadara vipiadagi baiyoma gansoinamu mai gajiaadara vipiada aapima istumaasi soimaascami istumaasi iduina aliadagi.

14 Cascada giinaadufi casivar maisiaa duutuada aapima momoono. 15 Aapima caaga maata caa istumaasi. Dai caagavar tagitoca istumaasi gnaagidi aana sabaiga lamamo istumaasi caagaducami ischo lapa. 16-17 Siilascada garampaidiada aatama dai gacuaadagi paana dai gayadagi uvasi varagada dai poduucai tatagitoiina aatama isducatai muu Suusi Cristo aatama garvaata dai poduucai Diuusi baigariatutai. Dai poduucai gatagitoiina aatama tasvaascatai argaadunumu vaavoitudami.

18 Gantagovar naida isducatai ivueeyi ajudiduu siilascada cuaada agai baabiada caniru ismaacada coodai agai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gamaata isvaascatai agai argaadunumu siaa duutuadami Diuusi. 19 Aana

maitipalidi isaapimla poliadagi isamoono ismaacada ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispoliadagi aapimla isabaabaidi ismaacada gadadasdi amoono maitarapan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasi cuaadagai Diaavora tatalaanicarudala maisiu Diuusi. Aanal maitipalidi ispoduucai ivuaada aapimla dai maitipalidi aanal aapla isgacuaada aapimla agaa lamadu siascada gavaagimatada agai dai poduucai araaduñdacagi oodami ismaacada vaavoitudai aDiaavora tatalaanicarudala. ²¹ Aapimla maitistutuidi isaraaduñdacagi Suusi Cristo daidala araaduñdacagi Diaavora tatalaanicarudala aapla. ²² Maitlaagai tsbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatai agai lamadu siu duucu siaa duutuadagi aDiaavora tatalaanicarudala. Caa maata aatama isDiuusi vaamioma guvuca isaatama.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatama isivuaadagi damos maisiu vlassi istumaasi garsoicai iscalgacata oidaca aatama Diuusi vuitapi. ²⁴ Isamaadutai iduñia aliadagi amo istumaasi gaaagai isapaga tatagitodagi sabaigla aristumaasi soimaascami aaduñdala vlatata.

²⁵ Sapadavurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavargatacacada masbai daasi amo moono ischo aapla. Baiyoma maimaataca aapimla dai maipoliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁶ Vlassi oidigi dai vlassi istumaasi oidaga arDiuusi tuidada cascada gaaagai mascuaadagi vlassi istumaasi oidacagi.

²⁷ Isamaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiata gauugana dai masiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitacacada isbai daasi amo moono ischo aapla. Baiyoma maimaataca aapimla dai maipovaneliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁸ Damos isamaadutai povantladagi masai gocuaadagai ismaacada modaja daasi amo moono ismaacada siaa duutudai oodami, varai maiuga vai agai maipoldagi masaapimla vaavoitudai aapla amoono, ²⁹ tomamas aapimla maata masmaivaavoitudai.

Damos aanal ipalidi sai amaadutai giñagidamu: “¿Istuis maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacada dadasi moono mospocaititai aa saida aramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuaadagi baigalliditai Diuusi vui, tuisi potaana amai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ Damos aanal ganaagidamu sai masiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai siapla tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi gaaagai masivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitlaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isalgiada Suusi Cristo tomasi arjudidíu ismaitaarjudidíu aapla dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aapla. ³³ Aanal vascata giñajagai isivuaadagi istumaasi istucada baiganaliadagi aa. Dai aanal maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcaagai aanal giñvatarala baiyoma ivueeyi aanal istumaasi arsoiñi aa vlatata, vai poduucai calgacata vuvaquia agai.

11

¹ Giñapan duucai varivuaada aapimla poduucai isduucai apan duucai ivueeyi aanal Suusi Cristo.

² Giñaduñi alia calga ivueeyi aapimla tatagitoitai daidala ivuaadatai istumaasi ganmaatutuli aanal. ³ Aanal ipalidi masmaatacagi sai Cristo agai dai taanai calcali, dai calcali taanai ganoofiga, dai Diuusi taanai Cristo. ⁴ Dai aapimla Coriintarala oidacami pocaiti sai isamo calli gacacasadala gavanamu siuu duucu gamamadadagi siapla siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidala

gomaasi arsiaa araragai agai vatar. ⁵ Damos isamo ooqui maivuracagi gamoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diusi ñooquida gomaasi arsiaa araragai agai vatar gomaasi arapan ducami isivisumicamudai agai mooda. ⁶ Isamo ooqui maivuraca liadagi gamoo sioma arcaagai ishovasdra ivisua agai gamoo. Damos isgomaasi arsiaa araragaicagi ooqui vatar baiyoma gaagai isvuraca gamoo. ⁷⁻⁹ Diusi idui acali sai aran tuigacana naana maasara. Dai cacali viaa samicami isgataanadagi oidigi daama poduucai isduucai Diusi taana tavaagira, cascada aapima Coriintoara oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diusi ñooquida cacali maitaagai isgacacada gavanamu dai poduucai cacali gatataagidi isagai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma taana isooqui, cascada cacali maitaagai istutudadi ganvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diusi ñooquida. Damos Diusi idui oooqui caliaifnara maisiu acali ooquiaifnara. Dai Diusi idui oooqui dai soicaiña acali maisiu acali sai soicaiña oooqui. ¹⁰ Poduucai Diusi gatataagidi isvaamioma gataana acali siooqui cascada ooqui gaagai isvuracagi gamoo. Asta Diusi tataañicaruda ifnara ganvupui vasa siuu duucu vuidara gugucadagi Diusi. ¹¹ Vascara agai saagida ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi tagito cali dai aliasi tagito ooqui vai gansoicadagi aipacoga ivuaadatai Diusi aa duiñada. ¹² Vaavoava sicaliaifnara ardui oooqui daida arvaavo sicacali ooquiaifnara vuvaca dai vasi gomaasi idui Diusi.

¹³ Giñaagidavurai aapima sabaiga arcaagai isamo ooqui gamamadadagi maitavuracatai amo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi arvaavo sai vascatai povanlidi sai ooqui gaagai isvuracagi gamoo dai oojoidi istatavuducagi cupada dai cacali vatar arsiaa araragai istatavuducagi cupada. ¹⁶ Isamaadutai giñvui ñooqui aliada aagaitai gomaasi, agai gaagai ismaatcagi tsai aatama tomali aa vaavoitadadami maiviaa amai viituldaragai.

¹⁷ Sivi ganaagidamu ana ama maasi dai goocada maitistutuidi ana ispotiyagi ansai baigñalidi. Siascada ganmpaidiada aapima dai cuaada cuaadagai ismaacada cueeyi aapima tagitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapima isbai calga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma ana masai aapima ganvupui ñooçaiña dai baitoma vaavoitudai ana. ¹⁹ Alias gaagai isvascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai gaaatamu ismaacada agai dai samicada vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ Masiascada ganmpaidiada aapima dai cuaadagi cuaadagai ismaacada cueeyi aapima tagitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba amoco arpaga cuaadana cuaadagai ismaacada vuaa dai asta navacofaiña gayadatai vai aa maitasconaraña, dai chichilqu ai paco dadaraña poduucai samicada soimaasi ivueeyi aapima maisia duutudai aapima Suusi Cristo. ²² Maitamasviaa aapima ganquiiqui masiaaco gacuaadagi dai maigapi gacuaadagi masiaaco ganmpaidiadi. Aapima soiduucai naidi ismaacada Diusi aco vuvaitu dai sia aratudai aapima agai ismaacada maiviaa cuaadagai. ¿Povai masianlidi aapima ifnaana baigñaldana ifnagai? Siaara baigñaldana ana.

²³ Suusi Cristo agi giñaatatuli istumaasi ganaagidi ana. Aida acara tucara masigataagida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai goquiara saasarai daida itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga ifmaacada tagida agai ana masai aapima cacacara vuvacana. Masiascada poduucai ivuaadagi varai giñtagitoda”, astai asuusi

Cristo. ²⁵ Poduucai λλρλ caugitocai βαλ αγαι λμο tucayu uuvasi varagadλ daidλ itatδai γαοjootosa: “Idi uuvasi varagadλ ismaacδδλ idi tucayuna daja λρλpan ducami giñλλara ismaacδδλ astia αγai vλrai aapimλ cλλagacλγλ vuvaquι. Iñsiλλscadλ muquiagi vai astia giñλλara aidλ abiaadλλa gaaagamu goñiooqui utudui ismaacδδλ Diuusi ootosca αγai λoodami. Vλλscλγλ masiλλscadλ gλnλmpaidiadagi dai yλλdagi uuvasi varagadλ vλrai giñtatagitoda”, astatδai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vλλscλγλ masiλλscadλ gacuaadagi dai yλλdagi uuvasi varagadλ poduucai aapimλ λatλgidi aa masvvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cλλagacλγλ vuvacana oodami dai aapimλ gλaagai ispvuaadagi asta siλλscadλ diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora siora cuaadagi λpaana dai yλλdagi λuuvasi varagadλ poduucai isduucai giñmaatλtuli Suusi Cristo dai maicλλaga vueeyi navacorλitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitλλagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cλλagacλγλ vuvaidi oodami, poduucai αγai soi duucai nλidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascδδλ vλλscatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yλλcaci uuvasi varagadλ aliasi gaagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cλλagacλγλ vuvacana oodami. ²⁹ Isλmaadutai cuaadagi λpaana dai gayλλdagi uuvasi varagadλ dai maitλagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cλλagacλγλ vuvacana oodami Diuusi soimaasi taatλtuldamu. ³⁰ λλmadutai aapimλ poduucai ivuaadana cascδδλ cococoñi dai maiguupuca dai λλmoco asta cooyi. ³¹ Damos isatama istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aidλ gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gartaatamitλdiadagi. ³² Damos siλλscadλ Diuusi nλidagi ismaacδδλ arcλaga ivuaadami dai ismaacδδλ armaicλλaga ivuaadami αγai soimaasi taatλtuldamu ismaacδδλ armaicλλaga ivuaadami vai poduucal maiimia αγai Diaavora λλmadu. ³³ Poduucal tudo giñaaduñi masiλλscadλ gλnλmpaidiadagi dai gaugia aagadagi λpaana dai gayλλdagi uuvasi varagadλ vλrai nλnaraca asta siuu duucu gλnλmpagi vλλscatai vλrai λmapai gauga. ³⁴ Isλmaadutai biuugimucagi gλaagai isλλpaga gaugiagi gaquiyλγλ vai poduucal maiviacagi issoimaasi gantaatλtuldagi gomaasicδδλ istumaasi ivueeyi aapimλ gλnλmpaiditai. Gogaa istumaasi ismaacδδλ giñtacaca aapimλ oojilγλ bai duuñimu aana iñsiλλscadλ mλλca gλnnλidagi.

12

¹ Giñaaduñi gλnaagida iñλlidi aana λmo istumaasi vλrai maatλca. Sai Diuusi Ibadλ maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Cλλ maata aapimλ sai aidλmasi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapimλ siaa duutudaiña mui moonο ismaacδδλ maifñioocai. ³ Aapimλ gλnsaagida daivai λλmoco ismaacδδλ pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. Damos isλgai fiiooquiadagi Suusi Cristo poduucal gλmaatλ isλgai maiaagai gomaasi Diuusi Ibadλ guvucadadλcδδλ. Dai isλmaadutai cλλga vaavoitudadagi isSuusi Cristo arDiuusi dai λλgiadagi poduucal gλmaatλ sai istumaasi aagai αγai, αγai aagai Diuusi Ibadλ guvucadadλcδδλ.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi λmo istumaasi. Diuusi Ibadλ αγai dai maacai guvucadagai. ⁵ Vλλscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñδdλ isducatai istutuidi damos vλλscatai ivueeyi αγai vaa Suusi Cristo aa duiñδdλ. ⁶ Vλλscatai ivueeyi Diuusi aa duiñδdλ damos maλmadugan duucal damos vλλscλγλ αγai vaa Diuusi αγai dai soicλi vλλscatai. ⁷ Diuusi Ibadλ maacai guvucadagai vλsi vaavoitudadami saidλ ivuaadana λmo

istumaasi vai poduucai gλmaata siDiuisi Ibaada λmadu daja vλascatai, dai istumaasi ivueeyi λmadutai arsoini vλascatai vλatar. ⁸ Diuisi Ibaada maacai guvucadagai λmadutai sai cλga maata aagaiña ismaacada aagai Diuisi, dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai cλga maata caacana Diuisi ñiooquida, ⁹ dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai vaamioma cλga vaavoitudaiña Diuisi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña coococoida, ¹⁰ dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa saida ivuaadana naana maasi gagarducami, dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai cλga maata gaaagidiña Diuisi ñiooquida, dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai maata naidiña asmaacada ñioocai Diuisi Ibaada guvucadadacada dai ismaacada ñioocai Diaavora tataañicaruda guvucadadacada, dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata λgai, dai Diuisi Ibaada maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai λgai ismaacada aa ñiooquicada ñioocai. ¹¹ Vλasi gomaasi ivueeyi λgai vaa Diuisi Ibaada. λgai λgai dai maacai guvucadagai vλascatai saida ivuaadana λmadutai istumaasi λgi Diuisi Ibaada ipalidi.

¹² Oodami λcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vλascara λragai vaa tuucugadañidara. Poduucai isduucai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuisi ñiñiooquituldiadamigada dai maamatuldiadami dai vλascara λgai arganaadunumu. ¹³ Tomasi aatama arjudidu isgilego λpa, tomatasi arpipiooni ischo λpa vλascara vλascatai casi garvapaonica Diuisi Ibaada guvucadadacada tasaida argaraadunumucana aatama, dai λgai vaa Diuisi Ibaada gλama daja vλascatai.

¹⁴ Poduucai isduucai caagai aana oodami λcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vλascara λragai vaa tuucugadañidara. ¹⁵ Isamo oodami potiyagi: “Giñacaso maitargiñnovi cascada maitargiñtuucuga”. Vλascara siaadara maigovai gλasana acasoda. ¹⁶ Dai isamo oodami potiyagi: “Giñnaaca maitargiñvuji cascada maitargiñtuucuga”. Vλascara siaadara maigovai gλasana anaacada. ¹⁷ Isvλasi gartuucuga arvujicamudai isducatai caacamudai aatama. Siaapa isvλasi gartuucuga arnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatama isuuvapiadagi. ¹⁸ Diuisi darai oodami vuupuida siaaco λgai ipali dai daacada, naanacada dai vλasi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Siamo oodami arvujicamudai siaaco daacamudai tuucugada. ²⁰ Damos saalicada arvaavoi isamo oodami λcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vλascara λragai vaa tuucugadañidara.

²¹ Vλasi gartuucuga aliasi gaaagai. Alia tagito aatama garvuupuji dai garnoonovi dai garmoo dai gλaλcaso. ²² Dai ismaacada maiguupuca λgai dai sioma gaaagai. ²³ Dai istuidaba sioma maitaagada maasi λgai taiti vaamioma nunucadai aatama dai ismaacada siaa araragai isnaidi aa oodami λgai gia iñapai aatama. ²⁴ Poduucai gardui Diuisi cascada. ²⁵ Oodami λcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju. Dai vλasi istumaasi viaa oodami abaana saasa λgai. Dai vλasi aliasi gaaagai. ²⁶ Isamo oodami coococagi λmapacara tuucugada maibai tadacana vλasi tuucugada. Isamo cλli maata ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai cλgadu mooda alia baigalidiña acalli.

²⁷ Poduucai λpa aapima muidu daida aramo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudami saagida darai Diuisi λmoco saida arojootosicamica dai aa saida arñiñiooquituldiadamigadacana dai aa saida armamaatatuldiadamicana, dai aa saida ivuaadana mui naana maasi gagarducami, dai aa saida duduaaidiña coococoida, dai aa sai soicaiña gλnaadufi, dai aa saida

artataaanadamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi lagi. ²⁹ Maisiu vlassi vaavoitudadami arojootosicami, dai maisiu vlassi arDiuusi ñiñiooquituldiadamigada, dai maisiu vlassi armaatatuldiadami, dai maisiu vlassi ivueeyi istumaasi gagarducami, ³⁰ dai maisiu vlassi duduaaidi cococoidada dai maisiu vlassi ñioocai aa ñiooquicada, dai maisiu vlassicatai maata aagai istalya alidi aoodami aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi vaamioma gaaagai. Damos aana gnaagidi inlidi amo istumaasi ismaacada vaamioma arsoini isvlassi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai aana isñioocadagi aa ñiooquicada ismaacada maimaata aana tomasi aroodami ñiooquida siappa Diuusi tataaaficaruda ñiooquida dai ismaioigada aana oodami mosarapan ducami aana amo istumaasi imaacada moscaiti dai maitarsoini. ² Dai isistutiadamudai aana isaagadagi Diuusi ñiooquida dai ismaatacamudai aana istumaasi lagi Diuusi maatacatadai dai ismaatacamudai aana mui naana maasi, iscala viaacamudai aana vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issibaco tutusadagi gigidi, mospocaitai aana ismaigovai imadagi dai ismaioigada aana oodami ducami ismaitistutiadamudai aana isistuma vuaadagi. ³ Isaana gaoidagi vlassi istumaasi viaa aana, dai masginimaidagi gaaagiditai aana Diuusi ñiooquida, dai ismaioigada aana oodami gomaasi maitarsoini ginvatara.

⁴ Oodami ismaacada sallaicada oigadai aa lagi maiommaliga, dai clla tuutuiga, dai maicoimudada tuutuiga, dai maigagarducada ganalidiña, ⁵ dai maisoiduucal naidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daida ivuaadana istumaasi ipaliadagi aa maisiu mosacaasi istumaasi ipaliadagi lagi, siasscada aa ñiooquiadagi lagi maita ñiooquidiña, dai maivuama alidiña tomasi soimaasi ivuudidi aa. ⁶ Dai maibaiganalidiña siasscada soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baiganalidiña siasscada calga ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacada sallaicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi naidi, dai vlassicara vaavoituda alidi istumaasi aagidi aa, dai vlassicara vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadagi, dai vlassicara apiaoigadai aa ismaacada soimaasi taatamitolda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadagi aa, damos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibada maacai guvucadagai oodami sai calga maata caacagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicalga maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vlassicatai maata calca agai vlassi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibada maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vlassi istumaasi Diuusi maata apan duucal amo ali maimaata vlassi istumaasi maata amo oodami gaducami. Poduucal appa maimaata cal aatama vlassi Diuusi ñiooquida ducami isnijadagi amo naidacarui ismaacada maicalga maasi damos aimu istuigaco calga maata caacamu aatama vlassi Diuusi ñiooquida poduucal isduucal Diuusi garmaata. Dai amo oodami gaducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucal appa siasscada iimia aatama Diuusi amadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ Vlassicara oidacamu siora vaavoitudadagi Diuusi dai siora nanaracagi istumaasi

Diuusi iduñia aatama garrvattara, dai soora oigadagi aa. Damos vaamioma arcagagai isoigadagi aa.

14

¹ Aliasi gaaagai masaipaco ganoigadagi. Daanadvurai aapima Diuusi sai agai ganmaacana guvcadagai maida ivuaada aapima tomasi amo istumaasi ismaacada ivueeyi aa vaavoitudadami, damos sioma arcagagai isaagada aapima Diuusi ñiooquida. ² Agai ismaacada ñioocai aa ñiooquicada ismaacada maimaata, agai Diuusi amadu ñioocai maisiu oodami. Odami maimaata ca istumaasi aagai agai cascada. Diuusi Ibaada maacai guvcadagai sai aagaiña istumaasi agai Diuusi maata. ³ Baiyoma agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquida agai gia oodami amadu ñioocai, dai poduucai soicai agai vaavoitudadami sai vaamioma canga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baialliatudaitai. ⁴ Agai ismaacada ñioocai aa ñiooquicada ismaacada maimaata agai vaamioma vaavoitudai, damos agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquida agai soicai aa vaavoitudadami sai vaamioma canga vaavoitudana.

⁵ Aana ipalidi isvascatai aapima istutiadamudai isñioocadagi ama maasi ñiooqui damos vaamioma ipalidi aana isaapima aagadagi Diuusi ñiooquida. Isñioocada aapima ama maasi ñiooqui dai maiagadagi istaiya alidi maitarsoiñi vaavoitudadami vattara cascada sioma arcagagai isaagiadagi Diuusi ñiooquida siisñioocadagi ama maasi ñiooqui. Damos isñioocada aapima ama maasi ñiooqui dai aagadagi istaiya alidi goovai gia arsoiñi apan duucai isduucai arsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquida. ⁶ Cascada giñaaduñi iñsaana gandidivadi dai ama maasi ñiooqui ganñiooquiadagi poduucai maitarsoiñan tada aana isvaamioma vaavoituda aapima. Damos iñsaana gnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maata caaca aana, salla isganaagiada aana istumaasi Diuusi iduñia, salla gnaagiada aana Diuusi ñiooquida poduucai gia ansoiñan tada aana.

⁷ Soora iivadagi uusi gitarui gaaagai iscanga iivada agai vai poduucai maata caacagi aa istuma iivaragai iivai agai. ⁸ Sandaaru saagida oidaga amoco ismaacada iivai piito dai iivaiña agai amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigana dai iivaiña amai iivargai sai gacocodana goll iivaragaicada aagidiña agai sandaaru istumaasi gaaagai isiduñiagi cascada gaaagai iscanga iivada agai vai maata caacagi sandaaru daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi agai. ⁹ Poduucai arvueeyi aapimacada. Isamaadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui siaadara maata cacana aa iscaiti agai. Ducami isagai ñioocadamudai agai. ¹⁰ Sallacada arvaavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vascatai ismaacada ñioocai maata caa. ¹¹ Dai isamaadutai giññiooquiadagi ama maa ñiooquicada ismaacada maimaata aana poduucai maitaracan tada aatama aipacoga. ¹² Cascada aapima ismaacada ipalidi isDiuusi Ibaada ganmaaqiagi guvcadagai isiduñiagi amo istumaasi ismaacada ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadvurai Diuusi sai agai ganmaacana guvcadagai maida ivuaada aapima istumaasi arsoiñi vaavoitudami vattara.

¹³ Poduucai soora ñioocadagi ama maasi ñiooqui ismaacada maimaata agai, gaaagai isaagiada agai Diuusi sai maacana guvcadagai vai gaaagiada istaiya alidi agai ñiooquicada. ¹⁴ Isgamamadada aana amai ñiooquicada ismaacada maimaata aana, maata aana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata aana iscaiti. ¹⁵ Gaaagai isgamamadada aana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. Gaaagai isganada aana siaa duutudaitai

Diuusi dai maatacagi iscaiti aana. ¹⁶ Damos isamaadutai gamamadadagi amai ñiooquicada ismaacada maimaata agai tomali aaduñda, laaduñda siaadara potana agai vaavoava. ¹⁷ Tomasi alia caga gamamadai agai maitarsoñi aaduñda vaatar. ¹⁸ Aana baigiñalidi Diuusicada isvaamioma ñioocai aana ama maasi ñiooqui isvascatai aapima. ¹⁹ Damos siascada ganampaidiada aatama vaavoitudadami aana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama ñiooqui damos vascatai maata caacagi maisiu baivustan miil ñiooqui amai ñiooquicada ismaacada maimaata caacagi tomali amaadutai.

²⁰ Giñaaduñi maitavar tatagitoda anan ducai agai ismaacada maiquiaa caga maata istumaasi gaaagai isivuadagi baiyoma gaaagai mascaga tatagitodagi. Siascada iduñia aliada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia gaaagai istagitodagi aapima anan ducai agai ismaacada maiquiaa maata ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruara ismaacada oja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ama maasi ñioocadami giññoquituldiadamu ñjudidiu saagida damos vascara maitiñlagidamu ñjudidiu”, caiti Diuusi, asducai oja Moseesacaru. ²² Poduucai anan siascada agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isñiooquiagi amai ñiooquicada poduucai gaaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada ñioocai oodami, dai siascada amaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada ñioocai agai. ²³ Dai isganampaidagi vaavoitudadami dai vascatai ama maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacada maivaavoitudai potaiyan tada agai sai vupuiirutu vaavoitudadami. ²⁴ Damos isvascatai aagadagi Diuusi ñiooquida vai vaapaquiagi amadutai ismaacada maivaavoitudai, agai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascada ama ducai gatigitomu ²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potimu isDiuusi samicada amadu daja vaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi siascada ganampaidiada aapima vascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Amoco ganadana dai aa gamamaatutlidiña Diuusi ñiooquida dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istaiya alidi agai ññooquicada, vascara mastumaasi ivuaadagi gaaagai isarsoiñicagi vaavoitudadami vaatar. ²⁷ Siascada amadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai gaaagai isñioocadagi silpa vaavaicatai damos vaamioma gia cho. Damos amadutai gaaagai isñioocadagi maisiu vascatai anana. Damos gaaagai isoidacagi siora aagadagi istaiya alidi aoodami ññooquicada. ²⁸ Damos ismaitiipucagi siora aagadagi istaiya alidi oodami ama maa ñiooqui, sioma arcaagai ismaitiñioocadagi ama maasi ñiooqui masiascada ganampaidiadagi sioma arcaagai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitodadaga, gomaasi arsoiñi ajlagi agai vaatar. ²⁹ Poduucai anan siascada amadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai gaaagai isaagadagi silpa vaavaicatai, dai aa gaaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada canioocaitadi gaaagai iscamaiñioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Caga istutuidi oodami iscamaiñioocadagi ismaiñiooquia aliadagi. Poduucai isDiuusi aagiadagi amo istumaasi amaadutai gaaagai isaagadagi araga amoco dai gooquara amai vai poduucai vascatai maatiagi dai baiganaliadagi. ³³ Diuusi maisiolutudai odami baiyoma soica sai maisioaiña dai ibastudacan tatadutai. Vasi gomaasi ismaacada caagai aana ivueeyi gaaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi tomasiacoga.

³⁴ Si $\lambda\lambda\sigma\alpha\delta\lambda$ $g\lambda\lambda\mu\pi\alpha\iota\delta\alpha\delta\alpha\gamma\iota$ $\lambda\upsilon\alpha\upsilon\upsilon\theta\upsilon\delta\alpha\delta\alpha\mu\iota$ dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitaagai is η ioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui ali λ si g λ aaagai is λ agiadagi g λ ncuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi η iooquida $\gamma\lambda$.

³⁵ Dai isooqui maataca aliadagi λ mo istumaasi g λ aaagai isquii $\gamma\lambda\lambda$ λ caca agai g λ ncuucuna. Ali λ si arsi λ araragai is λ mo ooqui η ioocadagi siaaco g λ ncuucadacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ G λ nt λ gitovurai masai aapim λ mait λ apagadad λ ismaac λ d λ gaagidi Diuusi η iooquida, dai maisiu mosaca aapim λ vaavoitudai Diuusi η iooquida.

³⁷ Is λ maadutai poliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi η iooquida si λ ap λ poliadagi isDiuusi Ib λ ad λ λ madu daja g λ aaagai ist λ agitodagi sai istumaasi g λ nooji aana Diuusi poduucai g λ nootosdi η iooqui. ³⁸ Damos is λ maadutai mai λ agiadagi istumaasi g λ naagidi aana aid λ gia maitaagai masca λ cagi istumaasi g λ naagiada agai.

³⁹ Poduucai gi η aadu η i g λ aaagai masdaanadagi Diuusi sai agai g λ maacana guvucadagai mai aapim λ aagadagi Diuusi η iooquida dai maitav λ r daidiada aa is η ioocada agai ama maasi η iooqui. ⁴⁰ Dai v λ asi istumaasi ivuaadagi g λ aaagai masca λ ga ivuaadagi isducatai g λ aaagai isivuaadagi dai maitav λ r sisiocada.

15

¹ Sivi gi η aadu η i aana ipalidi mast λ agitodagi isducatai g λ naagidi aana sai Suusi Cristo arc λ agaca $\gamma\lambda$ vuviadami. Matai aapim λ vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Is λ rvaavoi isca λ ga vaavoitu aapim λ tucamid λ r λ dai apiavaavoitudai poduucai ca λ gaca $\gamma\lambda$ vuvacai aapim λ .

³ Aana g λ nmamaat λ tuli aapim λ istumaasi gi η maat λ tuli Suusi Cristo. Aana g λ nm λ at λ tuli istumaasi vaamioma g λ aaagai ismaat λ cagi. Aana g λ naagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai g λ roig λ ldi garsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi η iooquida $\gamma\lambda$. ⁴ Dai aana g λ naagidi λ p λ masai yaasa Suusi Cristo tai agai bo vaica tasaicad λ apamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi η iooquida $\gamma\lambda$ λ p λ , ⁵ dai sai g λ maasitu agai Piiduru vuitapi, dai gooqui λ r λ g λ maasitu agai agaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooqui λ r λ g λ maasitu agai vaamioma istaama sientu vaavoitudadami vuitapi bo vasd λ r λ , dai muidutai agai quiaa oidaga dai λ amoco cacoi. ⁷ Dai gooqui λ r λ g λ maasitu agai Jacobo vuitapi dai gooqui λ r λ v λ asi ojootosicami.

⁸ Dai cuugata λ r λ g λ maasitu agai aana gi η vuitapi, dai ca λ gaca $\gamma\lambda$ gi η v λ usaitu aidasi tomali amaadutai maitagitocatadi ⁹ agaa ojootosicami vaamioma gataana λ i η saana dai aana maitaagai masootosicami gi η aagadagi. Aana soimaa taat λ tuli vaavoitudadami cascada. ¹⁰ Damos Diuusi ca λ gaca $\gamma\lambda$ gi η η lidi cascada λ rootosad λ aana. Dai aana ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadad λ cada. Dai vaamioma aata vuaadana aana siv λ scatai agaa Diuusi v λ asca $\gamma\lambda$ gi η soicai cascada. ¹¹ Damos i η saana g λ naagidi η na Diuusi η iooquida si λ ap λ agaa ojootosicami v λ asca $\gamma\lambda$ λ r λ agai vaa Diuusi η iooquida ismaacada vaavoitudai aapim λ .

¹² Aana g λ naagidi sai Suusi Cristo duaaca coidad λ saagidai η d λ r λ , mai λ madutai aapim λ pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidad λ vaatar λ . ¹³ Is λ rvaavoicamudai ismaaca aagai aapim λ sai maioidaga duaacaragai coidad λ vaatar λ aid λ gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos is λ rvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aid λ gia v λ asi istumaasi aagai aat λ ma maitarsoificamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos is λ rvaavoicamudai ismaioidaga

duaacaragai aid_Λ gia aat_Λma_Λ aryaatavogami. Aat_Λma_Λ agai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo casc_Λda. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aid_Λ gia maitarvaavoicamudai _Λapa isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai ganvaavoidaraga maitarsoiñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapima. ¹⁸ Daid_Λ avavoitudadami ismaac_Λda ca-coi maiiimimudai Diuusi _Λmadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aat_Λma_Λ Suusi Cristo _Λmadu si_Λascad_Λ coiyagi aid_Λ gia vaamioma soigarliadamudai aat_Λma_Λ siaa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidad_Λ saagidaiñdar_Λ. Poduucai _ΛΛ maata aat_Λma_Λ isDiuusi garduduacalda agai aat_Λma_Λ _Λpa. ²¹⁻²² Diuusi idui _Λmo _Λali dai Adán _Λta_Λ. Agai mai_Λagi Diuusi casc_Λda muu dai casc_Λda v_Λasi oodami oidigi daama cooyi. Gooquiara Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai _Λagi Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidad_Λ saagidaiñdar_Λ casc_Λda v_Λascatai ismaac_Λda vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidad_Λ saagidaiñdar_Λ. ²³ Suusi Cristo _Λapa duaaca aidasi Diuusi ip_Λ dai agai ismaac_Λda vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu si_Λascad_Λ diviagi Suusi Cristo apamu, si_Λascad_Λ Diuusi ip_Λdagi. ²⁴ Dai si_Λascad_Λ ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali _Λmo _Λaan_Λdami dai Suusi maidagitua agai isgataanadagi adiaavora tataañicarud_Λ tomali adiaavora amaasi Suusi _Λagida agai gasalicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo gaaagai isapiaviaacagi gasalicamiga asta si_Λascad_Λ ugittu Diuusi v_Λasi ismaac_Λda vuidara v_Λataca. ²⁶ Dai cuugatar_Λ Diuusi duduaacalda agai v_Λasi coidad_Λ vai poduucai gamaatana isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa _Λalicami gamara Suusi Cristo sai agai taanaiña v_Λasi istumiagi oidaga. Mosaca Diuusi maitaanai agai. ²⁸ Dai si_Λascad_Λ v_Λascatai _Λagiadagi Cristo amaasi Cristo _Λagida agai gasalicamiga Diuusi dai Diuusi taanadamu v_Λasi.

²⁹ _ΛΛmoco vaavoitudadami vaavoitudai said_Λ arsoiñi isganvapaconadagi coidad_Λ v_Λatar_Λ. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aat_Λma_Λ ojotosticami v_Λasi tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduuaaca ragai aat_Λma_Λ coccai tumaasi arsoiñi gomaasi aat_Λma_Λ garv_Λatar_Λ? Gomaasi gia arvaavoi masv_Λasi tasai gimuaa agaiña. Isaapima vaavoitudai isganoigadai aan_Λ poduucai _Λpa gaaagai masvaavoitudadagi istumaasi ganaagidi aan_Λ. ³² Efeesiara giñcocoda oodami omaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aan_Λ giñv_Λatar_Λ ismaiduuaaca iñaagai aan_Λ camuucuai? Isiarvaavoi ismaitiipu duaacaragai gaaagai tsgaiiyagi sivi dai vagiam arliadagi, sioroco si_Λapa vaasamac_Λda coiya ragai aat_Λma_Λ.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi ganmamaat_Λtulditai ama maasi. _ΛΛ maata aapima sai sioora uurapacai oodami maic_Λaga ivuaadami agai anan duucai mamaatarai dai soimaasi ivuaadana _Λpa. ³⁴ Gaaagai mas_Λagagai gant_Λagituagi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. _ΛΛmadutai aapima maivaavoitudai is_ΛΛ tuiga Diuusi dai si_Λasi viaa guvucadagai, casc_Λda gaaagai mas_Λsiaa aradagi.

³⁵ _ΛΛmadutai aapima giñ_Λcacamu lien_Λ. “¿Asducatai duduaacarai coidad_Λ? ¿Dai asmaascana tuucugad_Λ?” ³⁶ Sioora giñ_Λcacagi gomaasi ali_Λsi arvuiirugami. Astucai ismaac_Λda g_Λasai vuvacai dai g_Λarai dai gooquiara acaid_Λ ismaac_Λda g_Λai camaitiipucana. ³⁷ G_Λasai unuui caid_Λ vai vuvacai dai g_Λarai dai camalapa maascana acaid_Λ ismaac_Λda g_Λai. Poduucai aravueeyi tomastuma astucaic_Λda. ³⁸ Diuusi poduucai idui casc_Λda. Poduucai _Λpa oodami ismaac_Λda cooyi dai gyaasapai ugiatai tuucugad_Λ dai si_Λascad_Λ

duduaaca Diuusi gamaaquimu atuucugada imaacada lagi agai ipalidi. ³⁹ Oodami tuutucugada maiapa maasi cacaisi tuutucugada, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tataañicaruda tavaagiara oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascada maiapa mamaasi tuutucugada. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiapanasi dadadacai, vaascara amo sisiaavugai vaamioma dadadacai saa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vaasi gomaasi dai poduucai iduñia agai siascada duduaacaldagi coidada. Oodami tuutucugada ismaacada gayaasapai duvarai damos siascada Diuusi duduaacaldagi camaicoodamu agai. ⁴³ Oodami tuutucugada ismaacada gayaasapai camaitsoñi damos siascada Diuusi duduaacaldagi dadadacadamu agai. Oodami tuutucugada ismaacada gayaasapai camaiguupuacana damos siascada Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu agai. ⁴⁴ Oodami tuutucugada ismaacada gayaasapai oo dai tuucuga dai ara dai ugiatai damos siascada Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu agai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñooquidara sai Adán artuucamidara oodami ismaacada idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. Damos Asuusi Cristo gooquiarioma divia. Agai arDiuusi dai maacai ibadagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán davaracada damos Asuusi Cristo tavaagiaiñdara divia. Vaasi oodami ismaacada oidigi daama oidaga davaracada duñisi aran duucai Adán. Dai vaascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ara mamaascamu Suusi Cristo siascada duduaacagi dai tavaagiara oidacamu. Suusi Cristo maidavaracada duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aana anganaagidi sai oodami tuutucugada maiajioopai tavaagiamu istumaasi ismaacada ugiatai maitistuidi islamadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² Damos ganaagidi aana amo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi lagi Diuusi maacataidai. Maisiu vaascatai aatama coiya ragai damos todian duucai garnanatudamu dai ama maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vaasi coidada dai duduaacada. Siuu duucu cacuugatai iivagi Diuusi tataañicaruda piitocada, duduaacamu coidada dai tomali amo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aatama sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi cascada gaaagai isapa mamaastua aatama Diuusi dai amaasi camaicoodamu aatama damos ismaacada cooyi gia duvarai tuutucugada cascada gaaagai isapa mamaastua aatama Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ Siascada araduñiagi gomaasi amaasi casi araduñimu istumaasi aagai Diuusi ñooquidara. Dai aidla abiaadara camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Cascada maitaagai islabiadagi muuquigami. ⁵⁶ Oodami ismaacada caoigali Diuusi soimaascamaigada camaisoimaa taatamai siascada coiyagi. Diuusi ñooquidara maata aatama isarsoimaasi ivuaadami vaascatai. ⁵⁷ Damos baigiñalidi aana Diuussicada. Agai garoigaldi garsoimaascamiga vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo cascada camaisoimaasi taatamu aatama siascada coiyagi.

⁵⁸ Cascada giñaaduñi apiavar caga vaavoitudada dai apiacaga ivuaada Diuusi aa duñdada. Aapima caga maata sai aa duñdagai masmaacada ivueeyi Diuusi vaatarai maitarמושאגicada.

16

¹ Sivi ganaagidamu aana amo ñooqui. Aana caagidi vaavoitudadami ismaacada Galaasiara oidaga isduucatai gaaagai isampaidiada agai tumiñsi garaaduñi vaavoitudadami ismaacada Jerusaleenara oidaga vaatarai. Dai

aapim^Λ ^Λpp^Λ g^Λaag^Λai ispoduuc^Λai ivuaadagi. ² V^Λasi tumiñoco g^Λaag^Λai masacov^Λai darasadagi chichi^Λl^Λl^Λqui tumiñsi masmaacad^Λ gamaitac^Λai, dai bai darasaca poduuc^Λai maiviaaca aapim^Λ isamp^Λpaidagi tumiñsi si^Λascad^Λ m^Λll^Λ divia aan^Λ. ³ Dai si^Λascad^Λ m^Λll^Λ divia aan^Λ ootosamu aan^Λ sioor^Λ ip^Λaliada aapim^Λ sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai g^Λaraduñi Jerusalem^Λ oidacad^Λ. ⁴ Dai iñsaan^Λ istutiadagi isimia ^Λpp^Λ aid^Λ gia giñoidamu goovai.

⁵ Si^Λascad^Λ imia aan^Λ gamucu viaa aan^Λ isMasedoniamu s^Λalli daivuñiag^Λai, dai gooqui^Λar^Λ aimu aan^Λ Coriinto^Λar^Λ. ⁶ G^Λan^Λl^Λl^Λmadu daaca iñlidi aan^Λ chi^Λl^Λl^Λqui tasai isamo toomoco ^Λpp^Λ. Dai si^Λascad^Λ imia iñagada aan^Λ bood^Λar^Λ sib^Λacacoga aapim^Λ istutuidi isgiñma^Λquiagi istumaasi tagitoca aan^Λ voiy^Λar^Λ v^Λal^Λtar^Λ. ⁷ Aan^Λ maisui mosdai^Λvunuc^Λai gann^Λlida iñlidi baiyoma ip^Λlidi aan^Λ isbai tav^Λapi daacagi g^Λan^Λl^Λmadu, isDi^Λuusi ip^Λaldagi. ⁸ Damos tanasi Efeesi^Λar^Λ daaca iñag^Λai aan^Λ quiaa, siaa duudag^Λar^Λ uucami ismaac^Λad^Λ Pentecostési t^Λl^Λl^Λgidu. ⁹ Sivi tami c^Λl^Λga istutuidi aan^Λ isgaaagiadagi Di^Λuusi ñiooquid^Λ dai v^Λal^Λsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai g^Λarvuid^Λar^Λ v^Λal^Λta.

¹⁰ Ism^Λll^Λ diviagi Timoteo v^Λar^Λai c^Λl^Λgac^Λar^Λ n^Λlida vai maiduaadicuda ag^Λai. Ag^Λai ^Λpp^Λ ivueeyi Di^Λuusi aa duiñdad^Λ ap^Λan duuc^Λai aan^Λ. ¹¹ Cascad^Λ v^Λal^Λscatai aapim^Λ g^Λaag^Λai mas^Λc^Λl^Λgac^Λar^Λ n^Λlijadagi. Dai si^Λascad^Λ baigovai imia ag^Λai bood^Λar^Λ v^Λar^Λai maaca istumaasi tagitoca ag^Λai voiy^Λar^Λ v^Λal^Λtar^Λ. Tami nan^Λara aan^Λ Timoteo ^Λl^Λmadu ag^Λaa vaavoitudadami ismaac^Λad^Λ oidi.

¹² Aan^Λ goguama oi g^Λaraduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai m^Λl^Λca gann^Λlaidana, damos sivi maitip^Λali ag^Λai isimiagi. Ag^Λai imimu si^Λascad^Λ istutiadagi.

¹³ Gannuucadacavurai vai maisoimaasi g^Λanduiñtuldana ^ΛDiaavora, dai apiav^Λar^Λ c^Λl^Λga vaavoitudada. Maitav^Λar^Λ ^Λl^Λbiada ismaac^Λad^Λ g^Λarvuid^Λar^Λ v^Λal^Λta. C^Λl^Λgac^Λar^Λ av^Λaroidaca Di^Λuusi g^Λanmaac^Λai g^Λuvucadag^Λai cascad^Λ. ¹⁴ Dai v^Λal^Λscar^Λ av^Λar oig^Λada v^Λal^Λsi oodami.

¹⁵ C^Λl^Λga maata aapim^Λ giñ^Λaaduñi sai Acay^Λar^Λ ^Λpp^Λ ag^Λaa vaavoitu Tiivañi ^Λl^Λmadu v^Λal^Λscatai ismaac^Λad^Λ quidi^Λar^Λ oidacatadai. Dai aid^Λasi cavaavoituda^Λimi aa ag^Λai soic^Λaiña v^Λal^Λsiar^Λ istumaasi tagitocana ag^Λai. ¹⁶ Aan^Λ g^Λnaagidi masai siaa duutudaiña dai ^Λl^Λgidiña ag^Λai ismaac^Λad^Λ ap^Λan tuutuiga Tiivañi dai aaduñda dai v^Λal^Λscatai ismaac^Λad^Λ g^Λansoic^Λai dai ismaac^Λad^Λ ivueeyi Di^Λuusi aa duiñdad^Λ. ¹⁷ Ali^Λ baigiñ^Λlidi aan^Λ giñdividac^Λai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo ag^Λai ali^Λ baigiñ^Λliatu poduuc^Λai aapim^Λ ^Λpp^Λ ali^Λ baigiñ^Λliatudamudai isddimudai. ¹⁸ Dai casi giñiibastan tada aan^Λ go ^Λl^Λmadu gaaatagac^Λai dai pol^Λlidi aan^Λ isaapim^Λ ^Λpp^Λ g^Λaniibastacan tada. G^Λaag^Λai issiaa duutuuc^Λai dai Tiivañi ^Λl^Λmadu Fortunato ^Λl^Λmadu Acayo. Goovai g^Λarsoic^Λai cascad^Λ.

¹⁹ ^Λv^Λavoitudadami Asi^Λar^Λ oidacami dai Aquila ^Λl^Λmadu Prisila dai ag^Λaa vaavoitudadami ismaac^Λad^Λ Aquila dai Prisila quidi^Λar^Λ g^Λanamp^Λaidi Di^Λusc^Λad^Λ g^Λanviaatuldi ^Λpp^Λ. ²⁰ Dai v^Λal^Λsi ^Λv^Λavoitudadami ismaac^Λad^Λ tanai daraaja Di^Λusc^Λad^Λ g^Λanviaatuldi. Dai casiav^Λar maitancocoda baiyomav^Λar g^Λanviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuगत^Λar^Λ gia ^Λl^Λgi ooja aan^Λ dai Di^Λusc^Λad^Λ g^Λanviaatuldi.

²² Sioor^Λ maiog^Λadai Suusi Cristo Di^Λuusi g^Λajiaad^Λar^Λ vipieeyi. Aan^Λ ip^Λalidi isotoma diviagi g^Λartaan^Λadamiga Suusi Cristo.

²³ Aan^Λ ip^Λalidi isg^Λart^Λaan^Λadamiga Suusi Cristo c^Λl^Λgac^Λar^Λ gann^Λlijadagi.

²⁴ Aan^Λ dai aapim^Λ vaavoitudai Suusi Cristo cascad^Λ ali^Λsi g^Λanoig^Λadai aan^Λ. Mos^Λcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora vaavoitudadami Coriintoara oidacami

1 Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai ginvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana lamadu ggraduñi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima ggraduñi vaavoitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaaduñi vaavoitudadami Acaayara oidacami vaatarala ara. 2 Aana ipalidi isDiuusi gargoa lamadu Suusi Cristo gartaaanadamiga apiacalagacala ganaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

3 Diuusi agai dai vaascala soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada calaga ñiocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaaanadamiga Suusi Cristo. 4 Siu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigaraalliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. 5 Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallowada baigaraalliatudai. 6 Aatama soimaasi taatamai gnaagiditai sai Suusi Cristo arcalagacala vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigaraalliatudadagi. Dai Diuusi baigaraalliatudai aatama dai poduucai aapima baigaraallidiña ara. Dai poduucai calaga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñiocaitai Diuusi. 7 Dai sallowada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Cal maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai cal maata aana isDiuusi baigaraalliatudamu aapima poduucai isduucai baigaraalliatudai agai aana.

8 Ggraduñi ipalidi aatama ismaatia aapima silasi soimaa taatamaiña aatama Aasia davalataga. Alia cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. 9 Sallowada poliditadai aatama iscacoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduñiagi tasai aatama maatana isducatai vaamioma calaga vaavoitudagi Diuusi dai maisiu poliaida aatama isalgi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. 10 Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida cal maata aatama isvaascala garsoicadamu agai. 11 Alia gaaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoicaiña. Dai silascada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaiña muidutai pocaitiada agai ara sai baigaraallidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

12 Alia baigaraalidi aatama maatacatai gartagitoidagara iscal tuutuiga aatama tomasiaacoga sioon calaga aapima gansaagida vaascala ipalidiña aatama iscalaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama algi maitistutuidi isvuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada calaga ivueeyi aatama. 13-14 Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi calaga istutuidi ismaata naijadagi dai maata caacagi aapima. Dai aana ipalidi sai silascada ajagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquigi lavaagiamu baigaraalliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigaraalliadamu aapimacada ismaacada vaavoitu aSuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai arcalagacala vuviadami.

15-16 Dai vaavoitudai aanΛ isaliΛ baigΛnΛlidi aapimΛ aanΛcadΛ, aanΛ gΛndivida iñΛlidadai aidΛsi Masedoofia maacoga daivusai aanΛ dai Λpan baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gΛndividamudai aanΛ dai aapimΛ baigΛnΛliadamudai giñΛlidadai, dai aapimΛ caΛga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicadΛ istumaasi tagitocata dai aanΛ voiyarΛ Judeea maacoga imaitai. Damos maΛi aanΛ isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapimΛ dai aanΛ maisoigΛnΛliatuda iñΛlidadai gΛnbagaidacai cascadΛ maiii. 17 AidΛsi aagai aanΛ sai gΛndivida iñagaitadai aanΛ sΛalicadΛ gΛndivida iñΛlidadai. AanΛ maitarΛpan ducami Λmoco ismaacadΛ pocaitiña sai duuñiagi Λmo istumaasi tomasi maata Λgai ismaitistutuidi. 18 Diuusi caΛ maata iñsaana gΛndivida iñΛlidadai cascadΛ aagaitadai aanΛ. 19 AanΛ Λmadu Timoteo Λmadu Silvanu casi gΛnaagidi isSuusi Cristo Diuusi maradΛ ismaacadΛ tavai tavaagiaiñdara ΛrcΛagacara vuvriadami. Agai maiaagai Λmo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Agai vaascara ivueeyi vΛasi istumaasi aagai. 20 Dai Suusi Cristo agai daidΛ ivueeyi vΛasi istumaasi aagai Diuusi saidΛ iduñia agaitadai oodami vΛatarΛ. Dai Suusi Cristo garsoicai tasai caΛga ñioocaiña aatama Diuusi vui. 21 Dai Diuusi agai daidΛ garsoicai isapiacΛga vaavoitudada aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi galbadaga sai garΛΛmadu daacana, 22 sai poduucai maata na aatama isDiuusi sΛalicadΛ iduñia agai vΛasi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. Diuusi IbaadΛ agai dai garmaacai gΛguvucadagai tasai caΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdada.

23 Damos maata Diuusi ismaiquiaa ii aanΛ Coriintoamu maitanbagaida iñΛlidadai soimaasi ivuaadatai aapimΛ. 24 SiΛscadΛ gΛndadida aatama, aatama maitiplidi isgΛnaagidiagi masai ama maasi vaavoitudana. AapimΛ cacΛga vaavoitudai istumaasi arvaivoi cascadΛ. Baiyoma gΛnsoiña rΛlidi aatama masai vaamioma baigΛnΛlidiña.

2

1 Dai povai iñΛlidi aanΛ iscamaiΛpamu soigΛnΛliatuda iñagai gΛndividacai. 2 Siuu duucu baigΛnΛliadagi aapimΛ baigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ dai siuu duucu soigΛnΛliadagi aapimΛ soigiñΛlidiña aanΛ ΛpΛ. Poduucai iñsoigΛnΛliatudagi aanΛ camaitiipucamu isducatai baigiñΛliatuda aapimΛ. 3 CascadΛ casi gΛnooji aanΛ ΛΛquioma vai poduucai siora soimaasi ivuaadatadai isama duuca tagitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gΛndivida aanΛ. Vai poduucai siΛscadΛ aaji aanΛ maisoigiñΛliatudagi aapimΛ. AapimΛ aragagai daidΛ gaagai isbaigiñΛliatudagi. AanΛ polidi issiuu duucu baigiñΛliadagi aanΛ poduucai aapimΛ ΛpΛ baigΛnΛlidiña. 4 AidΛsi gΛnoojiditadai aanΛ sΛalicadΛ soigiñΛlidadai aanΛ gantatagitoitai dai asta suaacaitadai aanΛ. Damos aanΛ gia maitiplidi issoigΛnΛliatudagi baiyoma ipΛlidi aanΛ ismaatiagi aapimΛ siΛsi gΛnoigadai aanΛ.

5 GocΛli ismaacadΛ soigΛrΛliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soigΛnΛliatu goovai aapimΛ tomasi aanΛ soigiñΛli ΛpΛ. Damos camai vaamioma bagai aanΛ agai vai maivaamioma soigΛlidiña. 6 Casi alia soimaa taatatuldi aapimΛ agai casiavΛr maiñiooquiada vaamioma. 7 Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ masai oigΛldana aapimΛ agai dai baigavΛr liatuda vai poduucai maipovΛ lidiña agai iscamaitiipu oigΛldaragai agai vΛatarΛ. 8 Vai poduucai maatiagi agai issΛalicadΛ oigadai aapimΛ. 9 Λlqui abiaadara gΛnooji aanΛ masai soimaasi taatatuldiana gocΛli dai poduucai maataca iñagai sabai giñΛΛgidi aapimΛ ischo pΛ. 10 Dai siΛscadΛ oigΛldadagi aapimΛ amaadutai aanΛ oigΛldadamu agai ΛpΛ. Dai caΛ maata Suusi Cristo iscaoigΛli

aanΛ gocΛΛli dai poduucai vΛascatai baigΛnΛliadamu aapimΛ. ¹¹ Vai poduucai ΔDiaavora maitarΛmaitiagi moscΛΛ maata aatΛmΛ isali yaatavoga Λgai.

¹² Aidasi ii aanΛ Troasiamu dai aagida iηagai aoidacami isSuusi Cristo ΛγacΛΛgacΛγΛ vuviadami, Λgai vaa Suusi Cristo giηsoi sai maata caacana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aanΛ maitΛΛ garaduηi Tito cascada maitΛbastan tada giηibadaga. Cascada otoma ii aanΛ macadara Masedonio davΛariamu.

¹⁴ Damos saallicada baigaralidi aatΛmΛ Diuusicada. Λgai vaa Λgai daida garsoicai isapiagaagiadagi aatΛmΛ ηiooquida dai garsoicai sai maitarsobicaiηa ismaacada vuiddaga vΛata Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatΛtuldi aatΛmΛ aa istumaasi idui ΔSuusi Cristo oodami vΛatarΛ. Dai siaascada caaca aoodami isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami baiganΛliaracada caacana idi ηiooqui poduucai isduucai bailiaracada uvaida oodami Λmo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigalidi Diuusi gaaagiditai aatΛmΛ Suusi Cristo ηiooquida. Siaascada mamiadagi Λjudidiu papaaligada cubimidali quiuupiarΛ vΛascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai siaascada gaaagiditai Diuusi ηiooquida vΛascatai ismaacada ganmpaidiadagi caacana dai Λmoco cΛagacΛγΛ vuvaquimu dai iimimu Diuusi Λmadu dai aa maivaavoitudamu dai ΔDiaavora Λmadu iimimu. ¹⁶ Ismaacada vaavoitudai Diuusi ηiooquida Λgai gia cΛagacΛγΛ vuvacai. Dai ismaacada maivaavoitudai Λgai gia, arsiibaηiimiada ducami Diuusi vΛatarΛ. Tomali amaadutai maitistutiidi isΛagi gaaagiadagi Diuusi ηiooquida avanacai Diuusi guvucadadΛcadΛ. ¹⁷ Damos aatΛmΛ maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi ηiooquida gamaitΛa aliditai tumiηsi dai istumaasi gamamaatΛtuldiηa Λgai maisiu vΛasi arDiuusi ηiooquida. Damos aatΛmΛ gaaagidi Diuusi ηiooquida saallicada maatacatai isarvaavoi dai maisiu gamaitΛa aliditai tumiηsi. Diuusi garootoi tasai gaaagidana ηiooquida dai maata Λgai iscΛaga igaaagidi aatΛmΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo. AatΛmΛ arCristo ojootosada cascada.

3

¹ Gomaasicada ismaacada caagagai aatΛmΛ sioor maata isbai poalidi aapima isaatΛmΛ moscΛaga ηioocai aatΛmΛ Λagi garvΛatarΛ. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatΛmΛ maitagito isbaacaticagi Λmo oojai siaaco aagadagi iscΛΛ tuutuiga aatΛmΛ poduucai isduucai ivueeyi aa.

² Saallicada vaamioma arsoiηi aapima aatΛmΛ garvΛatarΛ siamo oojai. Mosηaiditai oodami isducatai cΛaga vaavoitudai aapima poduucai maatΛmu iscΛaga idui aatΛmΛ garaa duiηdaga aapima gansaagida. VΛasi imaasi cΛΛ maata aatΛmΛ garibadagara. ³ Suusi Cristo Λgai daida cΛagacΛγΛ ganvuvaitu aapima vaavoitudacai isΛgai ΛγacΛagacΛγΛ vuviadami. Dai Λgai gansoicai masai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi Ibada isganΛΛmadu daacana. Λgai Λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatΛmΛ Λgai daida ganaagidi Suusi Cristo ηiooquida. Poduucai tomasioora siora ηaidi isducatai cΛaga oidaga aapima Λgai gia cΛaga maata isaatΛmΛ arojootosada Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai Λmo oojai dai aoojara aagidamudai vΛasi oodami tasi aatΛmΛ arojootosada Λgai. Λgai baiyoma ducami isganiibadagara ooja maisiu oodiara isducatai idui Diuusi aidasi maa Moseesacaru saallicamidaga.

⁴ Saalicada maata aatama isar Diuusi ojootosada vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ⁵ Aatama lagi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdada baiyoma Diuusi agai daida garmaacai guvucadagai tasaida ivuaadana aatama istumaasi agai ipalidi. ⁶ Agai vaa agai daida garsoicai isaagiadagi aatama oodami sai oidaga saalicami utudui. Aatama maiaagidi oodami sai coiya agai ismaiaagiadagi vaasi istumaasi gatajai Diuusi baiyoma gaaagidi aatama sai Diuusi Ibaada maacai ibadagai utudui tomasioora siorra vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Damos cal maata aatama isaliquioma gia coodana oodami ismaacada maiagidi Diuusi saalicamigada ismaacada Diuusi ooji odai daama. Aidasi maa Diuusi gasaalicamiga Moseesacaru aliasi dadadacaitadai Moseesacaru vuivasada dai cascada ajudidiu maitistutuiditadai isvui nanavagi Moseesacaru tomasi camasi dadadacaitadai agai. ⁸⁻⁹ Diuusi calgacata naiditadai Moseesacaru aidasi maa agai gasaalicamiga. Saalicamicada coodana ismaacada maiagidi.

Dai sivi vaamioma calgacata garnaidi Diuusi aatama ismaacada gaaagidi goutu saalicami ismaacada garmaa Diuusi Ibaada. Goutu saalicamicada Diuusi Ibaada garmaacai ibadagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ Gollqui saalicami aliasi calgaducadai tomasi maitavapi cavaca agaitadai agai damos sivi camainamaga agai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu saalicami ismaacada vaamioma calgadu. Goovai tomastuigaco namaca agai.

¹² Cascada gaaagidi aatama vaasi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatama ñiooquicada ismaacada maisijaiga maata caidagai. Cal maata aatama istomastuigaco namaca agai idi ñiooqui cascada. ¹³⁻¹⁶ Aatama maipan duucaiviueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña agai maical maata caacana loodami. Dai asta sivi maiquiaa calga maata cal ajudidiu gollqui saalicami. Mosacaasi Suusi Cristo agai dai soicai oodami ismaata calcagi gollqui saalicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo agai daida garmaa ibadagai utudui. Tomasioora siorra caviaacagi ibadagai utudui camaiava ismaagiadagi vaasi istumaasi aagai Moseesacaru saalicamigadaga. ¹⁸ Dai sivi aatama vaascatai calga maata isSuusi Cristo saalicada cal tuiga. Dai vaascata maata aatama isagai vaa Suusi Cristo gartaanadamiga arDiuusi marada, dai lavaagiaiñidaga lavai agai tami oidigi daama, dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Dai Diuusi Ibaada guvucadacada vaas tasai vaamioma calga oidacana aatama poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ Cascada baigatliaracada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi garmaa idi aa duiñdaga agai calgacata garnaidi cascada. ² Oidaga ammo oodami ismaacada astocai ivueeyi istumaasi siaa araracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicalga gamamaatutuldiña Diuusi ñiooquida baiyoma aagai agai istumaasi maitarvaavoi. Damos aatama maitivueeyi gomaasi baiyoma aatama gamamaatutuldi mosacaasi istumaasi arvaavoi, vai poduucai oodami calga istutuidi ismaatiagi iscalga ivueeyi aatama. ³ Amoco maical maata cal istumaasi gamamaatutuldi aatama. Agai agai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascada iimia agai adiaavora lamadu. ⁴ Adiaavora agai daida artaanadamigada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaata calcagi agai sila cal tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo arDiuusi. ⁵ Aana gia gaaagidi sai Suusi Cristo arabaitacaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aana Suusi Cristo agai daida artaanadami dai aana

mos arpiooñigada. Agai giñootoi ansai gansoicaiña isvaavoituda aapimla agai ñiooquida. ⁶ Diuusi agai daidla idui acuudagi tuucamidarla. Dai Diuusi garsoi iscala maatiagi aatama iscala tuiga agai maatacatai aatama istuiga Suusi Cristo.

⁷ Sallicala viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aana. Aana llaagi maiviaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daidla giñmaacai guvucadagai ansaidla gaaagidiña ñiooquida. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama aliassi soimaasi taatamai damos vaascara garsoicai Diuusi. Tomasi lamo imidagai maitalagaiña aatama istumaasi gartatagituagi vaascara apiavaavoitudai aatama Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucai garnaidiña oodami vaascara Diuusi gartalamadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami damos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama garcooda agaiña oodami poduucai isduucai muua aagaiña agai lSuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai lavapicada muua damos aatama gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicai gaguvucadacada cascada. Dai poduucai gamaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucai garcooda aagaiña oodami gaaagiditai aatama Diuusi ñiooquida damos aapimla caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquida.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vaavoitu aana Diuusi ñiooquida dai cascada aagidi aana oodami Diuusi ñiooquida”, ascaiti. Poduucai aatama lara vaavoituda Diuusi ñiooquida dai cascada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁴ Dai cala maata aatama isDiuusi duaacali gartlaanadamiga Suusi coidada saagidiaiñdara dai poduucal lara garduduaacalia agai agai aatama coidada saagidiaiñdara. Dai amaasi garvaidaquia agai vaascatai mapai lavaagiamu Suusi Cristo lamadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquida maatacatai ispoduucai vaamioma gansoicai aatama aapimla. Dai poduucal vaamioma muidutai vaavoituda agai Diuusi ñiooquida dai Diuusi calagacala naijada agai dai agai pocaitiada agai sai baigalididi Diuusicada dai calaga ñioocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ Cascada baigalididi aatama. Tomasi calimuimi gartuucuga vaascara tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscai. Dai gomaasicada Diuusi garmaquia agai naana maasi istumaasi calagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitai aatama istumaasi agai Diuusi ñiooquidara sai oidaga lavaagiara siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vlassi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga lavaagiara go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami lamo vaaqui daidla garibadaga gartuucuga arana oidaga. Silascada ugitiagi gartuucuga cala maata aatama isDiuusi garmaquia agai amai utudui lavaagiara siaaco tomastuigaco oidacamu aatama dai tomali lamo imidagai maiuugiatai agai. ² Aliasi aijigai aatama ipaliditai iscaimiagi lavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaquia agai Diuusi ³ poduucal gamaata istuucucaga ragai lavaagiara. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugara ismaacada arapan ducami lamo quii alia aijigai aatama soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya aralididi aatama vaascara siooma ipalididi aatama istavaagiara oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatai tomali lamo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucal idui. Dai Diuusi caotoi galbadaga sai

gARΛΛmadu daacana sai poduucai maatacana aatama issaalicada gARmaaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baigatalidi aatama Diuuscada, tomasi cAA maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiara Diuusi lamadu. ⁷ Damos vaascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaिताi aatama niooquida agai tomasi maitiquiaa naidi aatama agai. ⁸ Vaascara baigatalidi aatama. Damos vaascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco naidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugiara. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siascada tavaagiara daraaja lapa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada cAaga ivuaadana aa duindada dai ismaacada maicAaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioora cAaga ivuaadana Suusi Cristo aa duindada Suusi Cristo maquimu agai naana maasi istumaasi cacagaducami dai sioora maicAaga ivuaadana maimaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aana loodami sai vaavoitudana Diuusi niooquida. CAA maata Diuusi istuutuga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima lapa cAA maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isAagi ganaagiadagi iscAA tuutuiga aatama, damos vaascara ipalidi isbaiganaida aapima aatamacada. Vai poduucai viacamu aapima isducatai garsoicadagi siascada gapiar garvuupadagi loodami ismaacada gagarducada gadalidi ivuaadatai ganviitularaga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi loodami ismaisi cAagadu tatagitoi ischo lapa vaascara ivuaadamu aana mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasi gihoigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aana. Suusi Cristo muu vaasi oodami vaatarA. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascada apan ducami isvaasi oodami cacoomudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai apan duaca vaasi oodami vaatarA vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaina istumaasi Aagi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi lamo oodami dai cAaga naidi aa oodami. Aana lapa poduucai naidina oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidina aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai lamadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo apan duucai naidi aana oodami poduucai isduucatai amaivaavoitudadami naidi oodami. Aaquioma poduu naidi aana ASuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascada tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucatai tatagitoi tomali maipapan duucatai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa lamo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camaiuvi vaatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama gartvatarA soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana oodami sai ama duucatai tatagitona sai poduucatai camaivuudara vaatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootai Suusi Cristo sai soinana oodami sai ama duucatai gantatagitona sai poduucatai Diuusi cAagacara naidina. Dai poduucatai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tasai aagidana

oodami sai agai saalicada oigalda lidi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa saalicami tasaida arojootosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaanai aatama masai ama duuca gantatagitona masai camaiuidata vaatacana aapima Diuusi. ASuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali amo imidagai maisoimaasi idui ASuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatu ASuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi saagacata garlaidi ducami ismaisoiimaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama lamadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaña isDiuusi saagacata gannaidi. ² Pocaiti Diuusi ganiooquiata:

Aidasi abaadatai casi ipali aana iscaagacata vuviadagi oodami giñdaanaidatadi aapima dai aana gia caa.

Dai aana gia gansoi masai saagacata vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsaascada caa Diuusi oodami ismaacada daana. Sivi arsaascada saagacata vuvaidi Diuusi oodami.

³ Saalicada ipalidi aatama ismaisoiimaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaitidagi sai maicaga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poduca vaamioma caga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi lamo imidagai maitatagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daida cavami gargavaiña oodami, dai garmamaisapaiña. Daida lamapacata garcaadaiña oodami dai siaa caitiña iñiquidatai. Dai lamo imidagai aliasi gaaata vuaadana aatama dai lamo imidagai maicocoosiña dai bibiuugaiña aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aana Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garlaidi garñiooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibadala garlamadu daja. Dai saalicada oigadai aatama vaasi vaavoitudadami. ⁷ Dai gaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tasaida ivuaadana vaasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tasaida ivuaadana mosacaasi istumaasi arcaagaducami dai poduca istutuidi aatama isalagi garsoicadagi siuu duucu ADiaavora soimaasi garduiñtulda liadagi. ⁸ Lamo imidagai siaa garduutudai oodami dai lamo imidagai maisiaa garduutudai. Lamo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Lamo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tasai aatama aagai istumaasi arvaavoi. ⁹ Lamo oodami maicaa tuutuiga garvui ducami ismaitarmaatacamudai tomasi caga garmaata dai lamoco caa tuutuiga garvui tomasi maitarmaata. Lamo imidagai baitoma garcoodaiña lamo oodami damos apiaquiaa oidaga aatama. Lamoco aliasi soimaasi gartaatamituldina damos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi lamo imidagai soimaasi taatamai aatama vaascata baigarlidiña. Tomasi arsoituutuigami aatama vaascata soicai aatama mui oodami idi ñiooquicada ismaacada aagidi aatama. Maiviaa aatama tomali amo istumaasi damos Diuusi garmaacai vaasi istumaasi tagito aatama. Vaasi gomaasicada caga gamaata tasiaatama arDiuusi ojootosada.

¹¹ Aapima garaaduñi Coriintoara oidajami casi ganaagidi aatama mui naana maasi istumaasi aatama maitanastoquidi tomali amo istumaasi. Aatama ganoigadai cascada. ¹² Aatama ipalidi iscaagacata gannaigidagi

damos aapimla maitipalidi. ¹³ Aanla gndaanlai giñmaamara duucaí masai calaga tuutiicana giñvui poduucái isduucái cal tuiga aanla gñvui.

¹⁴ Maitavlar apa maasi ivuaada urapacada aa ismaacadla maivaavoitudai. Aapimla mailapan duucái oidaga agai cascada. Agai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapimla gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo mailapan duucái ivueeyi adiaavora daidavaavoitudadami mailapan duucái ivueeyi amaivaavoitudadami. ¹⁶ Gogala quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacadla tomastuigaco oidaga mailapan ducami gogala quii siaaco siaa duutudai oodami momoona ismaacadla ivueeyi agai. Dai aapimla lapan ducami lquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potaldai Diuusi garlaquii aaduficarui:

Aanla vaavoitudadami saagida oidaga.

Aanla lrdiuusigadla.

Dai agai lrgiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ Cascada pocaiti larla:

Aapimla vaavoitudadami camaitlaagai masilapan duucái oidacagi agai ismaacadla maivaavoitudai,

Casiavlar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aanla lrganoogacamu,

Dai aapimla lrgiñmaamaracamu.

Dai aanla calagacarla gannajadamu.

Pocaiti garbaitcalaacami ismaacadla sallyicadla viaa guvucadagai.

7

¹ Aapimla giñaadufi aanla ganoigadai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosacaasi garlaquii aaduficarui vlatarla, vvasi gomaasi araatama garvlatarla larla. Cascada aliási gaagagai lasigajiaadarla vipiaadagi vvasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliási gaagagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuusi ipalidi.

² Calgavar tuutiaca aapimla garvui. Aatama maitanmamaatutuli masisoimaasi ivuaadagi aapimla tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aanla gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapimla. Aanla sallyicadla ganoigadai cascada. Dai ganoigadamu aanla asta sallyicadla muu. ⁴ Vaavoitudai aanla masiaapimla idufia agai vvasi istumaasi ganaagidi aanla. Dai sallyicadla baigiñalidi aanla aapimladla. Dai tomasi soimaasi taatamai aanla vvasicarla sallyicadla baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadarla aayi aatama tami Masedooniara maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascada. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcocoodai oodami dai vvasicarla tatagitói aanla giñaadufi vaavoitudadami. Aanla maitipalidi isagai dagituagi ganvaavoidaraga. ⁶ Damos Diuusi agai dai bailiatudai vaavoitudadami ismaacadla soiganaliadagi, cascada baigarali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baigalliatugai aapimladla cascada. Agai garaagidi sai aapimla sallyicadla garnalida lididi. Daidla garaagidi larla sai aapimla aliási giñtatagitói dai soiganalidi aanladla. Gomaasicadla vaamioma baigiñalli aanla.

⁸ Tomasi soiganalidi aapimla naidacai loojai ismaacadla ganootosi aanla vvasicarla maivuaam iñalidi aanla sivi. Tomastuucamidarla soigiñalli aanla maatacai issoiganalidi aapimla chalaquii tasai naidacai gooojai ⁹ vvasicarla sivi baigiñalidi, maisiu soiganaliacai aapimla, aapimla ama duucái gantatagitói

aidasi soiganaali cascada. Diuusi alia baigali naiditai isducatai ivuaadana aapima aidamasi soiganalidi. Cascada maata aana ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Siascada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñoocadagi Diuusi, poduucai Diuusi alia baigalidiña dai poduucai ama duucai gatatagitoiña oodami dai caagacata vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami siascada soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatatagitoiña. Damos siascada soigaliadagi amo maivaavoitudadami dai maiama duucai gatatagitoi aida gia imi agai agai adiaavora lamadu. ¹¹ Damos aapima alia caaga idui cascada alia baigali Diuusi dai canidi aapima istumaasi apadui gooquiara. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diuusi soimaasi gantaatatuldi agai dai giñabaiditai iñsaana ganbagaidagi. Cascada ipalidi aapima iñsaana ganoigaldagi, dai otoma bagaimi aapima acali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandividiagi. Vlassi gomaasicada caaga gamaata masiapima maibaigalidi acali vui soimaasi ivuaaditai agai. ¹² Aidasi ganooji aana maisiu mosacaasi gocali tagitocatadai aana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai ganooji aana aliasi ganoigaditai. ¹³ Vlassi gomaasicada alia baigaralidi aatama.

Dai vaamioma baigaralidi aatama naiditai isbaigalidi Tito aapimacada. Tito aliasi baigalidi naiditai isducatai ama duucai gantatagitoi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aana aagidi masai aapima lagi dia agai istumaasi ganoojida iñagaitadai aana dai aapima podui. Vlassi istumaasi ganaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vlassi apadui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma ganoigaldai Tito tatagitoitai isaapima caaga lagi vlassi istumaasi ganaagidi agai dai caaga miadagidacai aapima dai caaga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Caaga vaavoitudai aana masiapima apialagiada agai istumaasi ganaagidi aana cascada baigiñalidi aana.

8

¹ Sivi giñaduñi ipalidi aana isganaagidagi isduucatai Diuusi caagacata naidi avaavoitudadami Masedooniara oidajami dai agai caaga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vaascata alia baigalidi. Tomasi sallicada arsoituutugami agai vaascata mui ampagi tumiñsi ducami isiricuacamudai agai daida gardaafiñi tasai dagitona aatama isootosda atumiñsi avaavoitudadami Jerusaleenara oidajami. ⁵ Aatama maivaavoitudaditadai ismosa mui ampaida agai tumiñsi. Apaga idui agai vlassi istumaasi Diuusi ipali dai gooquiara duñia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosnaiditai aana isalia mui ampagi tumiñsi avaavoitudadami Masedooniara oidacami aagidi aana atito sai agai apamu imana malca siaaco daraaja aapima dai ganaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi avaavoitudadami soituutugami Jerusaleenara oidajami vaataru poduucai isduucai ivuaadatadai aapima lloquioma. ⁷ Aapima vlassiacatai sallicada caaga ivueeyi, dai sallicada caaga vaavoitudai aapima. Dai aliasi caaga gamamaatatuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapima baiganaliaracada ivueeyi. Dai aliasi garoigadai. Dai sivi aliasi gaagai iscaaga soiña aapima garaaduñi soituutugami.

⁸ Aana ganaagidi gomaasi maisiu gantaañia iñaliditai baiyoma ganaagidi aana gomaasi masai maatacana isducatai aa vaavoitudadami baiganaliaracada ampaidi tumiñsi garaaduñi vaataru. Dai siascada aapima gaoidagi laru vaascatai maatamu isaapima alia oigadai garaaduñi. ⁹ Aapima

camaata isSuusi Cristo alia caa tuiga. Aidasi maiquiaa divia agai tami oidigi daama maivaaagacata dai tomali amo istumaasi tavaagiar daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami ganaato agai. Suusi aliasi ganaigadai cascada poduucai idui, vai poduucai istuidana aapima isiimiagi tavaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cacaaagaducami.

10 Aana ganaagidi saida arcaaaga isotoma aitudagi atumiñsi ismaacada baialiaracada ampaidi aapima vasumira abiaadara. 11 Sivi istutuidi aapima masiatudagi tumiñsi massialqui aagai isaituda agai. Vaaacatai gaagai isgamaacadagi saasi istutuidi. 12 Sioora baigaliaracada gamaacadagi saasi istutuidi Diuusi baigaliñña agai vui lara.

13 Aana maitipalidi masvaasi gamaacadagi masialjasi viaacagi 14 baiyoma ipalidi aana masiapan aljasi viaacagi. Sivi aapima ganbaivitocami viaa cascada gaagai masiaa oidagi garaaduñi soituutuigami. An tasara agai ganbaivitocami viaacamu dai aapima maiviaacamu siagai ganoidamu lara. Dai poduucai vaascatai viaacamu aapima istumaasi tagito. 15 Poduucai isduuca ai aagai Diuusi ñiooquidara: “Sioora naana maasi viaacatai maibaivito, dai sioora baitoma maiviaacatai vaascara maivaaagacatai”, pocaiti Diuusi ñiooquidara.

16 Dai pocaiti aana sai baigiñalidi aana Diuusicada isagai soí Tito isagai ganaigadagi aapima poduucai isduuca ganaigadai aana. 17 Tito aliasi ipalidiña isvaascara baiganliada aapima cascada imi agai govai maisiu mosacaasi ootosaiti aana baiyoma goovai lagi ipalidi isimiagi cascada.

18 Dai ootosa ragai aatama amai garaduñi Tito lamadu. Vaasi vaavoitudadami caaga ñioocai gocalli vui, alia caaga gamamaatatulditai govai Diuusi ñiooquida. 19 Lagi vaavoitudadami covai vusaitu gocalli sai garoidana dai garoiña ampaidana atumiñsi ismaacada ampagi garaaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama ampaidi gotumiñsi vaavoitudadami soituutuigami vaatarai dai poduucai maatamu aa oodami sialia caa tuiga Diuusi, dai poduucai lara gamaatamu isbaigaliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diuusi ipalidi. 20 Aatama ootosa aragai idi cacalli caaga tuutiacada sai ampaidana atumiñsi vai poduucai maitarñiooquidiña oodami. 21 Aatama caaga iduñña alalidi goaa duñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi lara.

22 Dai amai calli oida agai lara Tito lamadu aduñda dai idi calli camaata aatama lara iscaaga ivueeyi Diuusi aa duñdada dai baigaliaracada oida agai gogaa vaavoitudaitai masiaapima saalicada caaga soña agai garaaduñi soituutuigami tumiñsica. 23 Isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aana goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoicai giña duñdagara ganmamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Dai isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aana gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami naliditai isca tuutuiga goovai alia caa ñioocaiña Suusi Cristo vaatarai. 24 Saascada maa dadia gocacalli caagavar miaadagida dai caaga lagiada dai poduucai maatamu vaavoitudadami aipaco oidacami masiaapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami. Aana caagidi garaaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapima alia oigadai ganaaduñi vaavoitudadami.

1 Aana maiviaa isganaagidagi idi oojiara masai ampaidana tumiñsi garaaduñi soituutuigami vaatarā. 2 Camaata aana masiaapima baiiliaracada soicai ganaaduñi soituutuigami. Aana vaascara baigiñaliaracada aagidiña garaaduñi vaavoitudadami Masedooniara oidacami masai aapima Acaayara oidacami vasumira abiaadara ampaidi tumiñsi dai ootosda agai garaaduñi soituutuigami. Aidasi mai vaavoitudadami Masedooniara oidajami masduucatai ivueeyi aapima baitoma vaascatai vaamioma baiganaliaracada ampaidi tumiñsi asoituutuigami vaatarā. 3 Vaascara ootosa iñagai aana idi garaaduñi vai sallacada vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aana ganaagaitai. Dai aana ipalidi issallacada bai duuca aapima atumiñsi poduucai isduucai caaagidi aana garaaduñi Masedooniara oidacami. 4 Sallacada ipalidi aana isbai duuca aapima atumiñsi siduuniadagi giñoidagi amoco garaaduñi tami Masedooniara oidacami sillascada imiagi aana. Saa aran tada aana ismaibai duuca aapima. Aana vaascara vaavoitudai istumaasi aagada aapima. Aapima ara saa aran tada maibai duucatai. 5 Cascada aana polidi sai aliasi glaagai isaraga iimiagi idi cacali dai gansoiña naato ampaidagi atumiñsi ismaacada viaga isaituda aapima sallaqui aagai. Poduucai lagi ampaidamu aapima mosacaasi sallaqui ipalidi maisiu sallaqui aatama ipaliadagi.

6 Tagitovurai aapima soora chaalqui gaoidadagi Diuusi maisicaga soicaiña, dai soora mui gaoidadagi Diuusi caga soicai ara. 7 Vaascatai gaagai isgaoidadagi sallaqui cagadu aliadagi. Mosgaagai isbaiganaliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diuusi oigadai soora baiganaliaracada gaoidi. 8 Diuusi caga istutuidi isganmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapima vaasi istumaasi tagitocagi aapima ganvaatarā. Dai poduucai viaacamu aapima istucuda soicadagi aa. 9 Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Sioora caa tuutuiga alia caga soicai asoituutuigami.

Dai Diuusi vaascara soicadamu soora caga soicai aa.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. 10 Diuusi agai dai maacai oodami astocai ismaacada asai. Dai agai vaa Diuusi ganmaaquimu aapima vaasi mastumaasi tagitucagi. Dai aapima ganbaivitocami viaacamu dai poduucai caga soicadamu aa. 11-12 Sillascada vuidaquia aatama asoituutuigami gotumiñsi ismaacada ampagi aapima sallacada baiganaldiamu agai Diuusi vui viaacatai istumaasi tagito. 13 Dai caga ñioocadamu agai Diuusi vui maacatai isaapima caga lagidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascada ootosdi aapima gotumiñsi. Dai caga ñioocadamu agai Diuusi vui mui ootodacai aapima tumiñsi agai vaatarā dai aa vaatarā ara. 14 Dai agai vaamioma ganoigadamu cascada daanadamu Diuusi sai agai vaamioma gansoicaiña. Agai maata isDiuusi gansoicai isca tuutiaca aapima cascada mosaa caga soicai aapima dai cascada aliasi ganoigadai agai. 15 Sallacada baigalidi aatama Diuusicada isagai mosasi gansoicai. Maitistutuidi aatama iscaga aagagi isasi gansoicai Diuusi.

10

1 Aana Paavora ganaagidamu amo istumaasi. Caa maata aapima isSuusi Cristo aliasi caa tuiga dai maoomaliga dai aana ara ipalidi ispotuigacagi. Amoo odami pocaiti sai sillascada ganlamadu daaca aana maioomaliga aana ganvui damos sillascada ganoojiada aana aliasi ganbagaiña. 2 Aana gandaanai giñaduñi masai gajiaadara viaana vaasi gosoiamaascami poduucai sillascada gaamo imia aana maiviaacamu isganbagaidagi. Damos isamoco

quiaa pocaitadagi sai aana ivueeyi mosacaasi istumaasi aana lagi ipalidi, lagi gia bagaidamu aana. ³ Vaavuava isaatama lapa roodami dai quiaa oidi daama oidaga damos maipan duucaivueeyi aatama lagi ismaacada maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi lagi dai ginsocai iscaga ivuaada aana aa duindada maisiu aana lagi. Amo oodami lagi maistitudi isgijaadaga viaagi gosoimaascami avanacai Diuusi guvucadacada. Cascada Diuusi ginmaacai guvucadagai ansai calaga ivuaadana aa duindada. ⁵ Idi guvucadagaicada ismaacada Diuusi ginmaacai vaamioma maata nioocai aana isagai ismaacada garducada ganalidi vui nioocaitai Diuusi niooquida ismaacada gamamaatuldai aana. Lagi maitipalidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Dai lagi vaa guvucadagaicada vaamioma istutuidi aana isagai dai avanacai poduucalagai lapa lagi Diuusi niooquida. ⁶ Silascada cacaga lagiada aapima vallasacatai istumaasi aagai Diuusi niooquidaga aida gia casi istutiadamu aana isbagaidagi ismaacada maialgidi Diuusi niooquida.

⁷ Gaaagai mascaga gantagito najadagi istumaasi lavueeyi aapima gansaagida. Dai lagi ismaacada pocaiti saida rSuusi Cristo oootosada dai ginvui nioocai gaagai ismaatacagi insaana lapa rSuusi Cristo ootosada. ⁸ Tomasi alia aagai aana sai Suusi Cristo ginmaa amo sallicami vascaga maisiaa lara aana. Suusi Cristo ginmaa gosalicami ansai gansocaina masai vaamioma calaga vaavoitudaina Diuusi niooquida, maisiu ansai gansobicaina isvaavoitudadagi aapima. ⁹ Maitipalidi aana isganalbacatadagi gomaasica ismaacada ganaagidiina aana ganoojiditai. ¹⁰ Amo oodami pocaitiina sai silascada ganoojiada aana ganbagadan caitiina aana dai sai silascada ganlamadu daaca aana sai aida gia doadicudan duucaivueeyi nioocaina aana. ¹¹ Damos lagi ismaacada pocaitiina gaagai ismaatacagi sai poduucal isduucal ganoojiina aana istutuidi ismotuigacagi silascada gandividagi.

¹² Damos maitipalidi aana isapan tuigacagi lagi ismaacada garducada ganalidi ginvui nioocaitai. Lagi polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Lagi alia vupuiiruga cascada polidiina sai vaamioma calaga gamamaatuldina siaa aaduinda mamaatuldiamai. ¹³ Silascada ganaagiada aana ansai calaga ivueeyi ginaa duindaga aana ganaagidiina mosacaasi istumaasi ivueeyi aana. Aana ivueeyi istumaasi Diuusi gintaiai ansaid ivuaadana, cascada mosacaasi gomaasi ganaagidiina aana. Dai lagi gintaiai ansaid ganmaatuldana niooquida aapima Coriintoaga oidacami. ¹⁴ Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi Diuusi ginaagidi. Aana lagi dai lapa ganaagidi Suusi Cristo niooquida. ¹⁵ Aana maiaagai istumaasi gamamaatuldai aa mosacaasi istumaasi aana lagi gamamaatuldai. Alias ipalidi aana masai vaamioma calaga vaavoitudana aapima nai poduucal istutiada aana isvaamioma naana maasi istumaasi ganmaatuldidiagi. ¹⁶ Dai poduucal casi istutuidi aana isgamaatuldidiagi Diuusi niooquida sibacoga siaaco maiquiaa gamaatuldai aa oodami.

¹⁷ Alias arcagali iscaga nioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu lagi gavlatara. ¹⁸ Diuusi maibaigalidi galicada ismaacada calaga nioocadagi lagi gavlatara baiyoma lagi Diuusi maata siora baiiliadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai calca istumaasi ganaagida inagai aana tomasi polidi aapima ismaicagadu gintaigitoidaga. ² Diuusi ipalidi sai baamucan tadacana aana gomamaatuldiamai yaatavogami vui, goovai ganvupuiirumadalidi cascada. Aana lagi dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacaga

vuviadami matai aapimaa vaavoitu. Dai sivi aliisi ipalidi aana isaapimaa apiavaavoitudadagi dai caaga aagiadagi Suusi Cristo. ³ Aana maitipalidi masganyaatagiadagi tomali maitipalidi aana masganvupuirumadadagi masai gajiaadaraa viaana Suusi Cristo poduucai isduucai adiaavora yaatagi dai vuuirumagi Eva Edeenara. ⁴ Aana maata masiaapimaa caaga miaadagidiina tomastuma mamaatatuldiadami ismaacada gandaividi dai caaga gantagito caacana istumaasi ganmamaatatuldiadagi aagaitai Cristo agai, tomasi maitaragai vaa mamaatatuldiaragai ismaacada ganmaatatuli aana. Aana ganmaatatuli sai Suusi Cristo arcaagacara vuviadami dai sai Diuusi Ibada garalamadu daja dai sai siora vaavoitudai Suusi Cristo caagacara vuvaca. Damos aama maasi ganmamaatatuldi dai vaascara aapimaa caaga gantagito caacana. ⁵ Agai poalidi sai vaamioma sastuduga siaa damos aana poalidi sai maivaamioma sastuduga agai iinsaana. ⁶ Tomasi aana maicaga maata fioocai vaascara caa maata aana istumaasi ganmamaatatuldi agai cascada maata aana isganyaatagidi agai. Dai aapimaa caaga giimaata dai caa maata istumaasi gamamaatatuldi aana.

⁷ Aamo oodami pocaitiina sai ismaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitacadagi sai maitarsoini mamaatatuldiaragada. Siior maata issioma arcaagaicamudai isgiinaa namalquidamudai aapimaa dai poduucai vaamioma caaga aagiadamudai istumaasi ganmamaatatuldiina aana. Baiyoma gaaata vaaadana aana dai gaagaiina istumaasi tagito aidasi gandiviji aana dai ganmaatatuli Diuusi fiooquida poduucai ivuaadana aana gansoiina inliditai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibaa oidacami giioidiina tumiinsi larpa ansai lacada giisoicaiina garalamadu daacatai. ⁹ Aidasi maa dada vaavoitudadami Masedoonara oidajami agai agai dai giioi tumiinsi dai poduucai aapimaa maisiaa doodai tomali aamo istumaasi aana giivaataraa dai tomali aamo imidagai maiviaacamu aapimaa issiaa vaaadagi tomali aamo istumaasi aana giivaataraa. ¹⁰ Aana vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aana arvaavoi. Cascada aagidi aana vaasi Acaaya davalarara oidacami ansai maitantaanada inagai aapimaa tomali aamo tumiinsi. ¹¹ Maitavar povanaliada ismaitanoigadai aana dai cascada pocaiti. Lagi Diuusi maata isaliisi ganoigadai aana.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gantaanai tumiinsi ganmamaatatulditai cascada aana maitipalidi masiaapimaa giioidadagi tumiinsi vai maipocaiti adagi amamaatatuldiadami sai giinapan duucai ivueeyi. ¹³ Agai pocaitiina saida arSuusi Cristo oootosada damos maitarvaavoi. Agai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai agai caa tuutiacami ganvuaadana damos ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi isivuaadagi. Adiaavora alia yaatavoga larpa cascada. Damos Diuusi saalicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai agai.

¹⁶ Aana maitipalidi ispoaliada aapimaa ismaicagadu gintagitoidaga. Damos ispoaliada aapimaa ismaicagadu gintagitoidaga vaascara gaagai mascaacagi istumaasi ganaagidi aana giinaagaitai aana lagi isalia caa tuiga aana ducami isgaducada giinaliadamudai aana. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai garmaatatuli agai maigaducada galidiina, cascada vuuirugan tada aana poduucai fioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiina sai alia caaga ivueeyi ganaa duindaga cascada aana larpa aagai ansai alia caaga ivueeyi giinaa duindaga. ¹⁹ Aapimaa poalidi masai alia sastuduga cascada caaga istutuidi aapimaa smaitifioojoadagi vuuirugami duucai fioocaitai aana ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapimaa amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi agai gantataaaficaruu duucai ganlidi, dai maifamaquidacai vuuyi

ganvustuidaga, dai soi duucaí gannaidi, dai gangavaiña. ²¹ Damos aana maioojoidi ispoduucái ivuaadagi. Dai aliasi baigiñlidi aana ismaisoimaasi ganvuiididi.

Amamaatultuldiadami yaatavogami aagaiña sai caga ivueeyi gnaa duñidaga dai aana aagadamu lapa tomasi vuuirugan tada aana aagaitai.

²² Agai gagarducada ganalidi judidíucatai. Aana lapa rjudíu. Dai agai gagarducada ganalidi Isireliara oidamicatai. Aana lapa rIsireliara oidacami. Dai agai gagarducada ganalidi Avraañicaru cajiudadacatai. Aana lapa rAvraañicaru cajiudad.

²³ Agai gagarducada ganalidi pocaittai saida rSuusi Cristo ojootosada. Aana gia sállicada rSuusi Cristo ootosada, tomasi vuuirugami duucaí ñioocai aana. Aana vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquida isagai. Dai aana vaamioma giñgavai oodami isagai. Dai aana vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami.

²⁴ Taama imidagai giñgaga rjudidíu iquisanaicada dai vaa taama imidagai aitu amo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai lapa vaica imidagai uusicada giñgaga. Dai lapa amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi avarcu suudara ismaacadara imaiña aana. Dai amo imidagai suudara vii aana amo tasai dai amo tucagi amo uusaiñdara iñdaagacatai maacasi davalarai uugidiaiñdara.

²⁶ Aana aipaco aimaraiña. Dai baitoma giñbaa aimaraiña suudagi. Dai asivogami giñsobicaíña voyara. Dai giñaaduñi giñvui vaaacana dai sibacoga aa oodami giñvui vaaacana lapa. Dai gaagar quiquiara oidacami giñvui vaaacana lapa. Dai siascada oidagana aimarda aana giñaajaiña asivogami. Dai siascada vaarcuara aimarda aana amo iimidagai dupicaiña avarcu. Dai agai ismaacada yaatagai saida rvaavoitudadami giñvui vaaacana lapa.

²⁷ Alia soimaa taatamai aana aata vaaadatai. Muiyoco maicosaíña aana. Dai muiyoco alia bibiuugaiña dai tonomocaraíña. Dai aliasi gaaata vaaadana aana cascada amo imidagai maitiñajai tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai avamucaraíña aana. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana aana.

²⁸ Dai vaa tasai aana lapa tatagitói vaa si vaavoitudadami vaa aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicaga vaavoitudadagi ducami iñsaana lapa maicaga vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duñituldagi amo vaavoitudadami aana siaa laraiña dai baamucuiña aana rDiaavora vui. ³⁰ Aana caagagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiñai vai poduucái gamaatana iñsaana sállicada tagito isDiuusi giñsoicadagi. ³¹ Caa maata Diuusi sai istumaasi aagai aana rvaavo. Diuusi roogada gartaanadamiga Suusi Cristo dai aliasi gaaagai isvaascatai caga ñioocadagi agai vaalara tomastuigaco. ³² Damasco ramo amapacara ravaariara siaaco taaanaí rai Aretas. Dai amo imidagai Damascara daacatai aana. Damasco sicoli cuupi gaagar bibiíaviquicada. Taidá asonar caaacami daarai nuucadacamio vaa cuucuparagiara sai giñsobidacana siuu duu vuusia aana sai giñbaji aagaitadi.

³³ Damos giñaaduñi amo asarara giñdaí dai bidaviqui an salli giñtavañi. Dai poduucái cagacara vuusai aana.

12

¹ Aana polididi sai maitaracagái isgaducada giñliada aana gomaasicada ismaacada ivueeyi aana baiyoma aagamu aana istumaasi giñtaagi gartaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatutuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa apadui isvaavoitu aana Suusi Cristo. Casi apadui baivustaama dan maacova uumigi isgartaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tavaagiamu

siaaco daja agai. Damos maimaata aana isbai lagi ii giñibadaga ismoduucai giñtuucuga aapa. Lagi Diuusi maata isducatai apadi. ⁴ Damos canga maata aana isii tavaagiamu dai maa caa aana istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aana tomali amaadutai istumaasi caa. ⁵ Canga istutuidi aana isgaducada giñliadagi aana imacai tavaagiamu, damos baiyoma alia tagito aana isDiuusi giñsoicadagi vaas tasai. ⁶ Canga istutuidi aana isganaagidagi naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana. Aana ganaagidamudai mosacaasi istumaasi avvaavoi dai gomaasi maitarvuiirudagaicamudai. Damos vaascara maiaagaiña. Damos casi giñmaata aapima aaditai isducatai ivuaadana aana dai isducatai oidacana dai mosacaasi poduucai ipalidi aana isgiñmaatacagi aapima cascada maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana.

⁷ Naana maasi istumaasi gagarducami ta aana tavaagiana. Damos Diuusi maitipali isgaducada giñliada aana tagacai gomaasi cascada Diuusi dagito adiaavora sai soimaasi giñtaatuldana cocodagaicada. Sallicada coco giñtuucuga ducami isgiñsaasimudai amo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aana giñtaaanadamiga sai maigovai imitudana cococodagai ⁹ damos agai povintadai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana goigadai. Damos maitan aduaaidagi vai poduucai gamaatana sai aapi lagi maiviaa guvucadagai isvuaadagi giñaa duiñdaga. Aana agai daida gamaacai guvucadagai”, iñtatadai Cristo. Baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gamaatana isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaida ivuaadana aa duiñdada. ¹⁰ Baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma canga maata aana isCristo agai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñalidi aana maiviaacatai guvucadagai isvuaadagi Cristo aa duiñdada, agai giñmaacai guvucadagai isvuaadagi aa duiñdada cascada, daida oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aana Suusi Cristo, dai alia soimaa taatamai aana biuugigai, dai soi duucai giñmaidi oodami, dai alia soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ Aana apan duucai ñioocai amoco ismaacada maicagadu tagitoidada aliasi giñaagaitai aana lagi damos aapima arganduñi ispoduucai ñioocai aana, aapima maicanga ñioocai aan imvatar cascada. Amamaatuldiadami yaatavogami pocaiti saida arojootosada Suusi Cristo dai sai vaamioma namaga agai istomasioora. Damos tomasi aana aapa maiñamaga vaascara apan aasi namaga aana agai. ¹² Aana maiiojodacai ganaagidiña Diuusi ñiooquida dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaida iduuna aapima gansaagida naana maasi gagarducami dai gomaasicada canga gamaata iñsaana sallicada arootosada Suusi Cristo. ¹³ Aana cagacara gannalidi aapima apan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Mosaca soñi maitantai aana poduucai isduucai taana aana aa. Damos sioor maata isbai polidi aapima sai gaagagai isganaagida aana masai giñoigaldana gocascada.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aana apamu dai gandivida iñagai sivicada casi arvaicajoca agai. Dai apamu maitantaañimu aana soñi. Aana maitagito gavnustuidaga, mosai ipalidi aana isgiñoigaada aapima. Aana ganooga giñducami cascada maitantaani aana soñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliaracada siaa doadamu aana istumaasi viaa. Aana bai giñduu isapiagansoicadagi vai vaamioma canga oidacana aapima. Aana gansoicadamu asta simscada ugiñtiagi giñguvucadaga, tomasi aana aliasi ganoigadai polidi aana masiapima maitiñoigadai.

¹⁶ Damos amoco aapimla gansaagidaiñdara tomasi call maata lagi ismaitantaí aana soiñi ganlamadu daacatai, vallascala pocaiti ansai aa vuuyi aana tumiñsi ismaacada ampagi aapimla garaaduñi soituutuigami vallasara. ¹⁷ Dai pocaiti lapa ansai aana ootoi Tito sai ganvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isootoi aana Tito lamadu amai garaduñi. Damos lagi maitanvupuiirumagi iimacai. Cal maata aapimla inसाना lamadu Tito lapan duucái oidacana aapimla gansaagida.

¹⁹ Aana maisiu mosacaasi aapimla ganaagidi gomaasi Diuusi giñcal lapa. Aana ganaagidi istumaasi Cristo ipalidi. Dai aana ipalidi masiaapimla vaamioma calga vaavoitudagi Diuusi ñiooquida. Sallicala ganoigadai aana cascada. ²⁰ Maimaata aana isducatai daraajamu aapimla siasscada malla divi aana. Aana maitipalidi isancocoad aapimla, dai maitipalidi iscoimudada lutiaca, dai maitavar baacoica, dai tatagitodavurai istumaasi vilagacagi aa, maitavar yaatagada aa, maitavar ganñiooquiada aipacoga, maitavar gagarducada ganaliada, dai maitavar ganvupui ñioocada. Nai poducái maiviaaca aana isganbagaidagi. Maitipalidi aana issoiganalliatudagi. ²¹ Maitipalidi aana issiaa lagi Diuusi vui aapimlacada tomali maitipalidi aana issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai lamadutai aapimla lalqui abiaadara. Lagi quiaa googosi ganducami.

13

¹ Cagoocoaja gandiviji aana sivicada casi arvaicojoca lagi. Islamadutai gapiar vuaaja aliada gaduñi sai soimaasi idui laagagai isoidacagi gooca islapa vaica naljadami. ² Aidasi ganlamadu daacatadai aana ganaagidi vallascatai aapimla amo ñiooqui dai tomasi mallacasi daja aana apamu ganaagidamu aana lagi vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gantaatatuldamu aana isquiaa soimaasi ivuaada aapimla poducái isduucái ganaagidi aana. ³ Poducúi maatamu aapimla isSuusi Cristo guvucadacada ñioocai aana. Cal maata aapimla sai istumaasi aagai Suusi Cristo sallicala ivueeyi lagi. ⁴ Vaavuava sai aidasi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvucadagai damos lapan duaaca lagi dai lavaagilara daja Diuusi guvucadacada. Aatama gia maiviaa guvucadagai damos Diuusi lagi daida garmaacai guvucadagai tasai ganaagidiña masai soimaasi ivueeyi.

⁵ Calagavar tatagitoda aapimla istumaasi ivueeyi masabai calga vaavoitudai. Cal maata aapimla isSuusi Cristo lamadu daja ismaacada calga vaavoitudai. ⁶ Ipalidi aana istatagitoda aapimla issallicala vaavoitudai aana Suusi Cristo. Aana gia maitanyaatagidi. ⁷ Daanaí aana Diuusi masai maisoimaasi ivuaadana aapimla, masai baiyoma calgacara oidacana. Aana sallicala ipalidi ispoducái oidaca aapimla damos maisiu cascada ipalidi aana isloodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipalidi aana isloodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida aatama tomali amo imidagai maivuidara vallascana Diuusi ñiooquida. ⁹ Cascada baigiñlidiña aana siasscada calga lagiadagi aapimla Diuusi ñiooquida vai poducái maiviaaca aatama isganbagadagi tomasi aa polliadagi ismaiviaa aana guvucadagai. Dai daanaí aana Diuusi masai vaamioma calga lagiidiña dai vaamioma calga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ Aana ganoojidi idi oojoí maiquiaa gandividacái vai poducái siasscada malla divi aana maiviaaca isganbagaidagi tomasi viaa aana sallicami. Gartaanadamiga lagi daida giñmaa idi sallicami ansai gansoicaiña isvaamioma calga vaavoituda dai vaamioma calga lagiadagi aapimla Diuusi. Diuusi maitipalidi issobicada aana ganvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gartaa gadamu aatama giñaaduñi. Ivuaadavurai mosacaasi is-
tumaasi arcagaducami, dai baigavag anliada, dai amo tagitoidagai avag
viaaca aapima, dai casiavar maitancocoda. Daidag ardiuusiga ismaacada
garibastudan tadatudai dai garoigadai ganlamadu daacamu. ¹² Cagavag
ganmiaadagiada aipacoga. ¹³ Vasi gaaaduñi vaavoitudadami tami oida-
cami Diuscada gamviaatuldi.

¹⁴ Aana ipalidi isSuusi Cristo cagacaga gannaijadagi, dai sai Diusi
apiaganoigadaina, dai sai Diusi Ibaada ganlamadu daacana.
Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌrʌ oidacami

¹ Aana ʌrPaavora Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi sai gaaagidiña aana Diuusi ñiooquida. Suusi Cristo ʌʌmadu Diuusi gaʌooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi agai dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidiaiñdara. ² Aana ganoojidi idi oojai dai aana ʌʌmadu vʌasi govaavoitudadami ismaacada giñama daraaja gamviaatuldi aapima vaavoitudadami Galaasiʌrʌ oidacami. ³ Aana ipʌlidi isDiuusi gaʌooga ʌʌmadu Suusi Cristo gartʌaanʌdamiga cʌʌgacara gannaʌjadagi dai ganiibastudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo ʌʌgi gaʌdagitu masmaagi dai poduucai gaʌoigaldi gaʌsoimaascamiga dai cʌʌgacara gaʌvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vʌasi gomaasi ʌʌadi poduucai isduucai Diuusi ipʌli. ⁵ Aana ipʌlidi isvʌasi oodami cʌʌga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌagai aana isducatai giñʌgituagi mosʌʌ otoma gajiaadara viacai aapima Diuusi. Diuusi saʌlicada soigʌlidi aapimacada cascada ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cʌʌgacara vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidara pocaiti sai siora vaavoitudagi Suusi Cristo agai imia agai tavaagiamu dai ami oidaca agai tomastuigaco Diuusi ʌʌmadu. Damos aapima cavaavoitudai ʌma maasi. ⁷ Damos maitiipu ʌmai vaavoidaragai ismaacadaʌcada istutuidi oodami iscʌʌgacara vuvaguigi mosaca Cristo mamaatʌtularagada. Damos vʌascara ʌʌmadutai ipʌlidi isganmaatʌtuldiagi ʌma maasi dai maisiu mosacaasi Suusi Cristo mamaatʌtularagada. ⁸ Damos agai ismaacada ganmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacada maiʌra maasi istumaasi ganmaatʌtuli aatʌma gʌaagai isDiuusi soimaasi taatʌtuldiagi agai tomasi ʌraana isʌmo Diuusi taañicaruda ismaacada diviagi tavaagiaiñdara ʌʌra. ⁹ Dai ʌpamu gʌnaagidi aana sai ismaacada ganmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacada maiʌra maasi istumaasi ganmaatʌtuli aatʌma agai gʌaagai isDiuusi soimaasi taatʌtuldiagi agai.

¹⁰ Aana aagai gomaasi damos maitipʌlidi aana sioodami pocaitiadagi sai cʌʌga ivueeyi aana baiyoma ipʌlidi aana isDiuusi aagagi iscʌʌga ivueeyi aana. Iñsaana ivuaadamudai istumaasi oodami ipʌlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipʌlidi aida gia maitʌSuusi Cristo pooñigadacamudai aana.

¹¹⁻¹² Damos maatʌcavurai aapima giñaaduñi sai istumaasi gamamaatʌtuldi aana Suusi Cristo giñmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapima camaatʌ isducatai ivuaadana aana ʌʌquioma aidasi ʌʌgidiña aana ʌjudidiu vaavoidaragada. Camaatʌ aapima isali soimaasi taatamitʌlidiña aana agai ismaacada vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aana vʌasi coodai iñʌlidadai. ¹⁴ Aana vaamioma cʌʌga ʌʌgidiña ʌjudidiu vaavoidaragada siaa giñaaduñi ismaacada ʌrgiñpanacami dai aana vaamioma cʌʌga ʌʌgidiña giñaaduñicaru viituldiaragada. ¹⁵ Damos Diuusi ʌcovai giñvuussaitu aidasi abiaadara maiquiaa vuusai aana. Agai saʌlicada giñoigadai cascada. ¹⁶ Dai aana maʌ Suusi aidasi Diuusi ipʌli. Cascada istutuidi aana isaagiadagi Diuusi ñiooquida agai ismaacada maitʌrjudidiu sai agai ʌʌra maatʌna isducatai cʌʌgacara vuvaguigi. Aidasi tʌʌ aana Suusi Cristo aida otoma maiagidi

aan^Λ tomali ^Λmaadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aan^Λ Jerusaleenamu dai n^Λidamu ^Λgai ismaac^Λ^ΔΔ^Λ ^ΛrSuusi Cristo ojootosad^Λ ^Δpa isaana. Baiyoma otoma ii aan^Λ Araaviamu. Dai gooqui^Λ^Γ^Λ ^Δpamu divia aan^Λ Damaasc^Λ^Γ^Λ.

¹⁸ Dai asta vaica uumig^Λ^ΔΔ^Λ ii aan^Λ Jerusaleenamu. Aid^Λ maí aan^Λ Piiduru dai ^Λmadu daja aan^Λ goo ^Δcaldi. ¹⁹ Dai t^ΛΛ^Λ aan^Λ Jacovo ^Δpa Suusi suculid^Λ dai ^Λga^Λ Suusi ojootosad^Λ gia mait^ΛΛ^Λ aan^Λ. ²⁰ Maat^Λ Diuusi sai istumaasi ganoojidi aan^Λ ^Δrvaavoi.

²¹ Dai gooqui^Λ^Γ^Λ ii aan^Λ Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduñi vaavoitudadami ismaac^Λ^ΔΔ^Λ Judee^Λ^Γ^Λ oidacata dai maitiñ^Λmaat^Λcatadai.

²³ Moscajiomacana ^Λgai sai aan^Λ ^Δquiom^Λ soimaasi taatamituliña ^Δvaavoitudadami dai ^Δadaiña Suusi Cristo gooqui^Λ^Γ^Λ casi gaagidi isSuusi Cristo ^Δc^ΛΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuviadami. ²⁴ Dai ^Δga^Λ ñioocaiña Diuusi v^ΛΔ^Λt^Λar^Λ cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai bai^Λv^Λstan dan maacova uumigi ^Δpamu ii aan^Λ Jerusaleenamu ^Δmadu Bernabé. Dai vaidacai aan^Λ Tito. ² Diuusi giñ^Λaagidi sai gaamu iim^Λana casc^Λ^ΔΔ^Λ ii aan^Λ. Dai Jerusaleen^Λ^Γ^Λ gan^Λmpagi v^ΛΔ^Λsi ^Δvaavoitudadami t^Λaan^ΛΔ^Λdamigad^Λ antai aan^Λ aagidi istumaasi ma^Λmaat^Λtuldi aan^Λ ismaac^Λ^ΔΔ^Λ mait^ΛΓ^Λjudidíu aagaitai Suusi Cristo ^ΔΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ garvuviaadamiga, dai tacacai aan^Λ sabai ^Δgadu giñ^Λmamaat^Λtuldaraga. ³ Vai ^Λgai pocaiti sai ^Δgadu casc^Λ^ΔΔ^Λ mait^ΛΓ^Λjai ^Λgai is^ΛTito iquit^Λagi gatuucuga tomaasi ^Λgai mait^ΛΓ^Λjudíucata dai. ⁴ Ami vaapa ^Δamoco yaatavogami. ^Λgai pocaiti said^Λ ^Δrvaavoitudadami d^Λmos mait^ΛΓ^Λrvaavoi. ^Λgai vaapa dai n^Λida ^Λgai sabai garvaavoi isaat^Λm^Λ ismaac^Λ^ΔΔ^Λ cavaavoitu Suusi Cristo camai^Λagidi Moseesacaru s^Λalicamigad^Λ. Dai ^Λgai ip^Λlidadai isv^ΛΔ^Λscatai ^Δgiadi aat^Λm^Λ Moseesacaru s^Λalicamigad^Λ. ^Λgai gia ip^Λlidadai isTito iquit^Λagi gatuucuga. ⁵ Damos aat^Λm^Λ mai^Λagi, ip^Λlidadai isaapim^Λ apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo ^Δc^ΛΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuviadami dai maisiu t^ΛΔ^Λgitodagi isistutuidi is^ΔΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuvuquiagi Moseesacaru s^Λalicamigad^ΛΔ^ΛΔ^Λ.

⁶ Damos ^Δvaavoitudadami t^Λaan^ΛΔ^Λdamigad^Λ maitiñ^Λaagidi ansai ^Δma maasi gamamaat^Λtuldiña aan^Λ. Aan^Λ maivuaama iñ^Λlidi t^Λaan^ΛΔ^Λdamicatai ^Λgai. Diuusi ^Δmadugan duucai n^Λidi v^ΛΔ^Λscatai casc^Λ^ΔΔ^Λ. ⁷ ^Λgai maitiñ^Λaagidi isducatai gamamaat^Λtuldiada aan^Λ. ^Λgai maata t^ΛΛ^Λ isDiuusi giñ^Λmaa ^Δaa duiñ^Λdagai ansai mamaat^Λtuldiana aan^Λ ismaac^Λ^ΔΔ^Λ mait^ΛΓ^Λjudidíu isSuusi Cristo ^Δc^ΛΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuviadami poduucai isduucai maa ^Λgai Piiduru ^Δaa duiñ^Λdagai dai aagidiña ^Λgai ^Δjudidíu isSuusi Cristo ^Δc^ΛΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuviadami. ⁸ Diuusi maa s^Λalicami Piiduru said^Λ ^Δrootosad^Λcana Suusi Cristo dai aagidiña ^Δjudidíu sai Suusi Cristo ^Δc^ΛΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuviadami, dai Diuusi giñ^Λmaa aan^Λ ^Δpa s^Λalicami ansaid^Λ ^Δrootosad^Λcana Suusi Cristo dai aagidiña ismaac^Λ^ΔΔ^Λ mait^ΛΓ^Λjudidíu sai Suusi Cristo ^Δc^ΛΔ^Λgac^Λ^Γ^Λ vuviadami.

⁹ Casc^Λ^ΔΔ^Λ Jacovo ^Δmadu Piiduru ^Δmadu Vuaana, ismaac^Λ^ΔΔ^Λ ^Δrvaavoitudadami bait^Λguacacamigad^Λcana, maat^Λ t^ΛΔ^Λgacai isDiuusi s^Λalic^ΛΔ^Λ ^Δgac^Λ^Γ^Λ garn^Λidi aat^Λm^Λ, aan^Λ ^Δmadu Bernabé, ^Λgai alia baig^Λnaali aat^Λm^ΛΔ^ΛΔ^Λ. Dai garaagidi tasai apiaaagidiña aat^Λm^Λ Diuusi ñiooquida ismaac^Λ^ΔΔ^Λ mait^ΛΓ^Λjudidíu sai ^Λgai apiaaagida ^Λgai Diuusi ñiooquida ^Δjudidíu. ¹⁰ Dai garaagidi ^Λgai ^Δpa tasai v^ΛΔ^Λsc^Λ^Γ^Λ soic^Λaiña aat^Λm^Λ ^Δsoitutugami, tomaasi aan^Λ v^ΛΔ^Λsc^Λ^Γ^Λ ivuaadana gomaasi.

11-12 Aidasi ii Piiduru Antioquiiamu siaaco daraajatadai aatama, agai tucamidaga gacuaadana agai amadu ismaacada maitarjudidú. Damos aidasi ami dada amaco Jacovo aaduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidú amadu. Agai maitipaliditadai isñoquiadagi arjudidú vaavoitudadami ismaacada apiaagiditadai Moseesacaru sállicamigada. Cascada aana bagami povuaadatai agai. ¹³ Amaasi vaavoitudadami judidú uraava Piiduru tomasi agai agaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaititadai sai gaagaitadai isdagitu-agi Moseesacaru sállicamigada, gooquilara vaascagala apamu agida aliditadai. ¹⁴ Damos aidasi taa aana ismaacaga ivuaadadatai agai isducatai aagai Diuusi ñooquidaga, amaasi aana potatadai Piiduru vaasi vaavoitudadami vuitapi: “Maacaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjudidú vaascagala lalquioma gajiaadaga viaa aapi Moseesacaru sállicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidú lalgiadagi Moseesacaru sállicamigada?” antatadai aana.

¹⁵ Aatama arjudidú, gardaada dai garaaduñicaru arjudidú cascada.

¹⁶ Damos vaascagala cal maata aatama sai Diuusi calgacagala naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisu mosalagiditai Moseesacaru sállicamigada. Aatama calgacagala vuvaguia alididi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camavaavoitudai Moseesacaru sállicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaatagalitadai sai Suusi Cristo calgacagala naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi maí aatama isaatama lapa arsoimaasi ivuaadami apan duucaí agai ismaacada maitarjudidú. Damos maitistutuidi aatama ispotaliyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuli. ¹⁸ Dai iñsaana apamu gamamaatatuldiadagi sai gaagagai isalgiadagi Moseesacaru sállicamigada dai poduucái calgacagala vuvaguiaagi aida gia gamamaatatuldiadamudai aana istumaasi cagajiaadaga viaa aana dai poduucái sállicada soimaasi ivuaadamudai aana.

¹⁹ Aana agida inlaliditadai Moseesacaru sállicamigada damos maitistui aana cascada maí aana sai tomali amaadutai maitistutuidi iscalgacagala vuusiagi Moseesacaru sállicamigadacada. Cascada gajiaadaga viaa aana Moseesacaru sállicamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucái calgacagala oidaga isducatai Diuusi ipalidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aida abiaadara camainamaga Moseesacaru sállicamigada cascada aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo aana gajiaadaga viaa Moseesacaru sállicamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñamadu daja daida aana ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisu istumaasi aana ipalidi. Suusi Cristo giñoigadai dai agai muu curusiaba ansai aana calgacagala vuusaíña. ²¹ Dai sállicada vaavoitudai aana ismosacaasi siogala vaavoitudai Suusi Cristo calgacagala vuvacaí dai Diuusi oigaldi soimaascamigada dai calgacagala naidiña. Damos siogala pocaitiadagi sai gaagagai isalgiadagi Moseesacaru sállicamigada dai poduucái calgacagala vuvaguiaagi agai gia gajiaadaga vipieeyi vaasi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aana gia maitipalidi ispoduucái ivuaadagi.

3

¹ Alii vupuiiruga aapima giñaduñi vaavoitudadami Galaasiara oidacami gandagitocai isganvupuiirumadagi aa oodami ganyaatagi ganmamaatatulditai ama maasi ñooqui masai maialagidiña Diuusi ñooquida.

AanΛ cΛΛga gΛnmaatΛtuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami. ² TΛtΛgitodavurai aapimΛ sai Diuusi IbΛadΛ divia dai gΛnΛΛmadu daaca agai vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu ΛΛgidacai aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ³ SΛΛlicΛdΛ vupuiiruga aapimΛ. CΛΛ maataΛ aapimΛ sai aidasi gΛnaaga aapimΛ isoidacagi isducatai Diuusi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ gΛnsoi. CascadΛ gΛaagai ismaatΛca aapimΛ sai maitistutuidi aapimΛ isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ⁴ AapimΛ aliΛsi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascadΛ aanΛ ipΛlidi isgomaasi gΛnsoiñagi mai apiavaavoitudada aapimΛ. ⁵ Diuusi ootoi gΛibadaga dai gΛnΛΛmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gΛgΛrducami aapimΛ gΛnsaagida vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo maisiu ΛΛgidacai aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

⁶ CΛΛ maataΛ aapimΛ isducatai AvraañicarΛ vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi tavaagiamu. ⁷ Poduucacai cΛΛga gamaataΛ sai sioora vaavoitudai Diuusi Λgai ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛ ducami. ⁸ Diuusi camaatacatadai iscΛΛgacΛrΛ nΛijada agaitadai mui oodami ismaacΛdΛ maitarjudidiu ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo, cascadΛ Diuusi potΛtadai AvraañicarΛ: “AanΛ baiΛΛliatudamu vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcΛjiudagacΛdΛ”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucacai Diuusi baiΛΛliatudai sioora vaavoitudai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Diuusi baiΛΛliatu AvraañicarΛ vaavoitudacai Λgai Diuusi.

¹⁰ Sioora vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvacΛniagi ΛΛgidacai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, Diuusi gajiaadΛrΛ viaa agai Λgai. Pocaite Diuusi ñiooquidΛrΛ: “VΛΛscatai ismaacΛdΛ mai vΛΛscΛrΛ ΛgΛiada vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Diuusi sΛΛlicΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa agai”. ¹¹ Pocaite Diuusi ñiooquidΛrΛ ΛpΛ: “MosΛcaasi sioora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai Λgai vΛΛscΛrΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu”. Poduucacai cΛΛga gamaataΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi mosΛΛgigitai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ¹² Sioora vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvacΛniagi ΛΛgidacai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ maiΛpan duucacai tatΛgitoi Λgai ismaacΛdΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuvΛdami.

¹³ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi Λmos soimaasi ivuaadatai aatama. Poduucacai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu aatama ismaacΛdΛ vaavoitudai Λgai dai Diuusi gΛroigali dai camaigajiaadΛrΛ gΛrviaa agai tomasi ΛΛquioma maiΛΛgidiña aatama Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama gΛrvΛΛtara cascadΛ. Ajudidiu coodaiña ismaacΛdΛ aliΛ soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maata naa issoimaasi idui Λgai. CascadΛ pocaite Diuusi ñiooquidΛrΛ sai sΛΛlicΛdΛ gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi Λgai ismaacΛdΛ gΛsaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucacai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi agai Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidiu vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vusaitu AvraañicarΛ vaavoitudacai Λgai Diuusi. Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacamu vΛΛsi vaavoitudadami. Poduucacai isduucacai aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaduñi, siΛΛscadΛ Λmo oodami iduñiagi Λmo oojai siaaco aagai sioora vΛΛtarΛca agai vustuidadΛ siΛΛscadΛ muuquiagi Λgai dai daasagi gatΛtaaraga tomali Λmaadutai maitistutuidi isΛma duucacai iduñiagi.

¹⁶ Poduucái λλρλ Diuusi vλλscαγλ ivueeyi vλλsi istumaasi aagai saidλ iduñia agai. λλquiomα Diuusi potαdαi Avraañicaru: “Avraañi, aapi λλmadu λmaadutai gαcαjiudadαiñdαγλ baiλλiatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astαtαdαi Diuusi. Avraañicaru cαjiudadλ ismaacαdλ aagai Diuusi sai baiλλiatuda agai mui oodami λγCristo. Dai maisiu mosαcaasi λgai baiλλiatuda agai mui oodami dαmos Avraañi λλρλ baiλλiatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientο dan λmo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadαγλ aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi ma gαsλλlicamiga Moseesacaru. Dαmos vλλscαγλ maigajiadαγλ viaα λgai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issλλlicαdλ iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali λmaadutai maitistutuidi iscαλgαcαγλ vuvαquiagi ivuαadatai istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadλ. Sioorλ vaavoitudagi Diuusi λgai dai cλαgαcαγλ vuvαcαi poduucái isduucái vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru sλλlicamigadλ vλλscαγλ soí λoodami sai maatλnα isλrsoimaasi ivuαadami. Diuusi ootoi gatλtααañicαrudλ sai maacana sλλlicamigadλ Moseesacaru taidλ Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sλλlicamigadλ namaacatadai asta aidλ uucami sidivia λCristo. λCristo λrAvraañicaru cαjiudadλcatadai. ²⁰ Diuusi ootosi λjudidíu gαsλλlicamiga aacαdλ dαmos Avraañicaru gia λλgi aagidi λgai.

²¹ Dαmos maacacai Diuusi gαsλλlicamiga λjudidíu vλλscαγλ maigajiadαγλ viaα istumaasi aagidi λvAvraañicaru. Moseesacaru sλλlicamigadλ maimαα guvucadagai tomali λmaadutai saidλ ivuαadana istumaasi aagai sλλlicamiαγλ. Isαsλλlicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami iscαλgαcαγλ vuvαcαdagi λsλλlicamicαdλ. ²² Dαmos λsλλlicamicαdλ cλλga maata vλλsi oodami isλrsoimaasi ivuαadami dai istλgito λgai sioorλ cλλgαcαγλ vuvaidagi poduucái siλλscαdλ matiagi oodami sai Suusi Cristo cλλgαcαγλ vuvaidi sioorλ vaavoitudai aidλ gia vaavoitudamu λgai dai cλλgαcαγλ vuvαquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vλλscαγλ maatλcatadai oodami istumaasi gαagai isivuaadagi dai istumaasi maitαagai isivuaadagi Moseesacaru sλλlicamigadλγλ. Dai Moseesacaru sλλlicamigadλ namaacatadai asta aidλ uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai cλλgαcαγλ gαrñλidiñα λgai ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuαadamudai vaavoitudaitai aatλmα. ²⁵ Aidasi abiaadαγλ divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscαλgαcαγλ vuvαcαdagi vaavoitudatai λgai, dai Moseesacaru sλλlicamigadλ cαgajiadαγλ vii.

²⁶ Vλλscatai aapimλ λrDiuusi maamaradλ vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapimλ ismaacαdλ cavapacofi vaavoitudacai Suusi Cristo λgai cadivia dai gαñλλmadu daaca agai dai poduucái istutuidi aapimλ iscαλ tutiacagi λpan duucái Suusi Cristo cλλgαcαγλ oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vλλscatai ismaacαdλ vaavoitudai Suusi Cristo λgai aaduñdλ ganducami Suusi Cristo tomasi λrjudidíucagi ismaitarjudidíucagi λλρλ, isλrpiooñicagi ischo λλρλ, tomasi λrcαcαλλi isooqui λλρλ. ²⁹ Dai vλλsi vaavoitudadami λrAvraañicaru cαjiudadλ ganducami cascαdλ vλλsi vaavoitudadami viaaca agai λλρλ vλλsi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cαjiudadλ.

4

¹⁻² Siλλscαdλ muuquiagi λmo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali gαλλi, aa oodami nuucadacana vustuidadλ asta siλλscαdλ gαλλ agai. Oodami tomastuma pioofi duucái ñλidiñα tomasi λrγλviidacami λgai. Aali

gaaali viaaca isaaagiadagi aoodami ismaacada nuucada vustuidada agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vaasi oodami viaacata dai gansalicamiga dai polididina agai sai agiditai gansalicamiga istutuidi iscagacaga vuvaquiagi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi ipalidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai daadalarjudiu cascada Suusi aapa agididina judidiu saalicamigada. ⁵ Aatama maicaga agididina Moseesacaru saalicamigada cascada viaacata dai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo cagacaga garvuvaitu vai poduucai aatama istutuidi isirmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi gaibadaga sai galamadu daacana cascada aatama garooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaigalpipiooñiga duucai garnadi baiyoma gamaamara duucai garnadi dai aatama aapa garmaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Laquioma aidasi maiquiaa maatacata dai aapima Diuusi siaa duutu-daina aapima naana maasi istumaasi didiuusi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi caaata aapima Diuusi dai Diuusi gamaamara duucai gannadi. Damos aapima polididi masaida istutuidi iscagacaga vuvaquiagi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daida maitaata vuadatai vaasi saapatoco poduucai isduucai ganviida aljudidiu. Aana maimaata istuisida apamu vaavoituda alidi aapima apan duucai laquioma. ¹¹ Aana polididi sai ginaa duiñdaga maitansoi.

¹² Ginaaduñi aana gandaana masai gajaadala viaana aljudidiu saalicamigada poduucai isduucai idui aana. Dai aana apan duucai oidaga ismaacada maitarjudidiu. Aidasi galamadu daacata dai aana aapima cagacaga ginnaidina. ¹³ Caa maata aapima iscoocata dai aana aidasi tucamidala gandiviji aana dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami. ¹⁴ Tomasi uuvadara maasi gincoocodaga vaascaga aapima cagacaga ginnaidina dai caga ginmiadagi aapima duucami insaana lamo Diuusi taañicarudacamudai dai ducami insaana laruusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaiganalidi aana ginviu? Tucamidala alia baiganalidi aapima aana ginviu dai asta ganvuupuji ginmaaquimudai lien aapima isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duucai ginnaidi aapima ganaagidacai aana istumaasi arvaavo.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami ganmamaataludi naana maasi istumaasi. Agai caa tuutiacami ganvueeyi masai cagacaga naidina dai gajaadala ginviiana aana. ¹⁸ Aliasi arcagagai isaipacoga ganoigada oodami dai maisiu ganvuupuirumadadagi aipacoga. Caga tagito aana issalicada ginogadaina aapima aidasi ganamadu daacata dai aana. Dai aana ipalidi isquiaa ginogada aapima tomasi maitamadu daja. ¹⁹ Ginaaduñi saalicada soignaliatudai aapima dai apiasoignaliadamu aana asta silascada saalicada caga vaavoitu aapima Suusi Cristo dai caga oidacagi poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aana ipalidi isganamadu daacagi sivi dai poduucai maatacagi aana isducatai gaagai isganiooquiada aana. Dai aana maitagagai istumaasi gitalagitugi maicaga gantagitoitai aapima.

²¹ Aapima ismaacada ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru saalicamigadala poliditai sai poduucai istutuidi iscagacaga vuvaquiagi gaagai iscaga maatacagi aapima istumaasi gaagai saalicamira. ²² Moseesacaru ojai amo istumaasi aagaitai Avraañicaru dai pocaiti sai

Avraañicaru maamaracatadai gooca cacalli. Amoco armarada Agaaracaru. Agaar arcusñirugadacatadai Avraañi. Dai agamai armarada Saracaru. Sara arAvraañi oofigada. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saida Sara marata agaitadai cascada marai agai tomasi casi aroquimudadacatadai agai. Damos acusñiirugada maita roquimudadacatadai cascada marai. ²⁴⁻²⁵ Vlassi gomaasi ganaagidi aana vai poduucai vaamioma calaga maata calacagi aapima vlassi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agiidi Siñaiiata aidasi maa agai gasallicamiga, dai maata calaca aapima arpa vlassi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidasi aagidi saida iduñi agaitadai mui naana maasi cacalagaducami agai vaatarata. Ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalagacata vuvaquiagi lagiditai Moseesacaru sallicamigada talaanadami soimaasi taatultidi dai asta cooda sioora maicalaga lagiadagi sallicami. Poduucai isduucai Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatultidiagi Agaaracaru ismaicalaga lagiadagi. Ajudidiu aragai ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalagacata vuvaquiagi lagiditai Moseesacaru sallicamigada. Agai arIsireliata oidacami dai Jerusaleenata oidaga ajudidiu talaanadamigada. ²⁶ Damos aatama vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacata vuviadami dai cascada aatama armaamarada Diuusi. Dai Suusi Cristo argaltaanadamiga. Dai agai oidaga tavaagata siaaco vaascatai cagajiaadara vii Moseesacaru sallicamigada, dai malaca iimimu aatama tasai oidacamu tomastuigaco Diuusi lamadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidata sai Diuusi potatadai Sara aidasi Avraañicaru lamadu daacatadai gacusñiiruga:

Baigi galliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iñacadañi baigalliaracada tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi sia gacusñiiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru lamadu Saracaru sai maarata agaitadai cascada mara agai dai Isaa tatala. Aatama vaavoitudai Suusi Cristo poduucai isduucai Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajiudadagarducami. ²⁹ Agaar marada Ismael talagiducataidai. Ismael soi duucai naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibadaa guvucadacada. Poduucai arpa ajudidiu ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalagacata vuvaquiagi lagiditai Moseesacaru sallicamigada soimaasi gartaatamituidi aatama ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalagacata vuvaquiagi vaavoitudaítai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidara pocaiti sai Sara potatadai Avraañi: “Ootosaño gocusñiiru vai imana tabiaadara lamadu gamara. Marada maitistutuidi istalaanadagi gavastuidaga lamadu giñmara”, astatadai Sara. ³¹ Giñaduñi aatama maiviaa islagiadagi Moseesacaru sallicamigada baiyoma aatama mosvaavoitudai Suusi Cristo vai agai calagacata garvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo calagacata garvuvaitu tasai camaitivuaadana vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadara. Aliasalagaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu lagiadagi vlassi Moseesacaru sallicamigada. Alia sijaiga iscalaga lagiadagi Moseesacaru sallicamigada.

² Calagavar gantagito calaca istumaasi ganoojidi aana. Aana arPaavora daida gnaagidi sai isaapima vaavoitudai sai iiquititai gantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru sallicamigada istutuidi iscalagacata vuvaquiagi aida gia Suusi Cristo maitansoicai. ³ Apamu gnaagidi aana sai

sioora iiquitiagi gatuucuga agai gia viaa isaaigiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sallaicamigada. ⁴ Aapima ismaacada vaavoitudai sai Diuusi caagacata gannaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosaaigiditai Moseesacaru sallaicamigada cagajiaadaga viaa aapima Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacada ganoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibaada garsoicai isapiavaavoitudadada aatama Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi ganoigaldiña garsoimaascamiga dai caagacata gannaidiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. Cascada iimia ragai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatama isiquitiagi gatuucuga isduucai aagai Moseesacaru sallaicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma gaagagai tasvaavoitudadada Suusi Cristo dai ganoigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquiaa gansaagida dada amamaatultuldiadami yaatavogami aapima caaga vaavoitudaña. ¿Tuimasi camaiagidi Suusi Cristo maamatuldiaragada? ⁸ Diuusi ipali isaapima vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapima camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi amaduga maamatuldiadami yaatavogami vlassata istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ Aana caaga vaavoitudai sai Suusi Cristo gansoiña agai mai aagiada aapima istumaasi ganmamaatultuldi aana. Dai Diuusi soimaasi taatatludiamu tomasioora sioora ganvupuiirumadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa agiadamudai loodami sai iquitacaiña gantuucuga dai poduucai caagacata vuvaiquiagi aidai gia ajudidiu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. Damos aana aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai caagacata vuvaiquiagi cascada soimaasi giñtaatamituldi agai. ¹² Aana ipalidi sai iimana bodaga ayaatavogami ismaacada ganvupuiirumadai.

¹³ Diuusi caagacata ganvuvaitu masai camaiviaacana isaaigiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sallaicamigadaga. Damos maitaagagai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapima agai ipaliadagi. Baiyoma gaagagai masigansoicadagi aipacoga ganoigadaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Agai pocaiti: “Oigadavurai aa oodami poduucai isduucai ganoigadai aapima agai”, ascaiti Suusi Cristo. Ismaacada sallaicada oigada aa oodami agai gia ivueeyi vlassi istumaasi aagai Diuusi sallaicamigadaga. ¹⁵ Damos isaapima ganñiooquiada aipacoga dai gancadadagi poduucai camaiacacata gannañijadan tada aapima aipacoga.

¹⁶ Damos aana anganaagidi masai ivuaadana vlassi istumaasi Diuusi Ibaada ipalidi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapima agai ipaliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada alidi istumaasi maiiojoidi Diuusi Ibaada. Agai potuutuiga oodami cascada. Dai poduucai maitivueeyi istumaasi maata sai gaagagai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibaada camaiviaa isaaigiadagi ajudidiu sallaicamigada.

¹⁹ Caaga gamaata salscada oodami ivuaadagi istumaasi agai agai ipalidi. Agai googosi ganducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai amoco cacadaraga. Dai aipacoga gancocodaiña dai gancadaiña. Dai agacoitaraga. Dai oomaliga. Daidai ivueeyi mosacaasi istumaasi agai agai ipalidi. Dai ganvupuii bacocoiña. ²¹ Dai coimudada tuutuiga. Dai gancodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aana casi ganaagidi dai apamu ganaagidi sai sioora ivuaadagi gomaasi agai gia maiimi agai malaca siaaco Diuusi gataanaai.

²² Damos siáascadá amo vaavoitudadami aagiadagi Diuusi Ibaada aidá gia Diuusi Ibaada soicái agai sai oigadaiña aa oodami, dai soicái sai baigalidiña dai soicái sai gaibastacan tadacana, dai soicái sai maivui ñioocaiña Diuusi siáascadá soimaasi taatamadagi, dai soicái sai cáll tuigacana, dai soicái sai soicáiña aa oodami, dai soicái sai ivuaadana istumaasi aagada, ²³ dai soicái sai maioomaliacana, dai soicái sai maibaamucuiña tomali maigo-goose gducamicana. Váasi gomaasi maitarsoimaascami cascada maidaidi Moseesacaru sállicamigada gomaasi. ²⁴ Dai agai ismaacada cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadara viaa váasi istumaasi aagi agai ipalidi isivuaadagi cascada camaigogoosi gducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacada aagi agai ipalidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibaada garmaa ibadagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascada aliási gaaagai isivuaadagi aatama váasi istumaasi ipalidi Diuusi Ibaada.

²⁶ Dai aatama maitaagagai isgarducada garaliadagi poduucái ganvupuidara váatacana oodami. Dai maitaagagai iscoimudada tuutiacagi.

6

¹ Isamo vaavoitudadami todian duucái soimaasi iduñiagi, aapima ismaacada cáaga aagidi Diuusi Ibaada gaaagai masaaagidiagi sai daanana Diuusi sai oigaldiana dai gaaagai masaaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma cáaga aagidiña Diuusi Ibaada. Damos maitaagagai masbagadagi. Gaaagai mastatagitodagi isaDiaavora istutuidi issoimaasi ganduñituliadagi aapima aara. ² Poduucáiavar gansoicada aapima aipacoga siáascada soimaasi taatamada aapima dai poduucái ivuaadamu aapima istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatatuldaragadara.

³ Isamaadutai gducada galiadagi agai gia aagi gavuiirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. ⁴ Váascatai gaaagai istatagitodagi sabái cáaga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscáaga ivuaada agai poduucái baigalidiña. Maitavar gantagitu ñaijada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapima masai vaamioma cáaga ivueeyi isagai. ⁵ Váascatai viaa isajaaagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai sioorá maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aagi agai arduñida.

⁶ Sioorá armamaatardami agai viaa issoicadagi istucada istuutiadagi sioorá mamaatuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavar ganvupuiirumadada aapima poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata váasiaacatai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Sioorá ivuaadagi istumaasi aagi agai ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agai gia maitistutuidi iscaagacara oidacagi dai maiimimu Diuusi lamadu. Damos sioorá ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibaada agai gia iimi agai lavaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu. ⁹ Cascada maitaagagai isoojadagi ivuaadatai istumaasi ipalidi Diuusi Ibaada. Poduucái Diuusi amo imidagai garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cacagaducami tavaagiara isapiaivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi. ¹⁰ Cascada siáascada istutiada aatama gaaagai tasoicadagi sioorá tagitu amo istumaasi sioma cáaga gaaagai tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi ana aagi ganoojidi cascada gagardu idi oojai. ¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami agai dai ganaagidi masai viaa isiiquitiagi gantuucuga dai poduucái cacagacara vuvuquiagi. Agai poduucái ivueeyi sai cacagacara ñidiña

Ajudidíu dai maisiu soimaasi taatamituldiña vaavoitudaitai agai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cʌʌgacʌɾʌ vuvacʌiña oodami. ¹³ Tomali agai ismaacʌɗʌ iquitʌcʌi gʌntuucuga maitivueeyi vʌʌsi istumaasi aagai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌɾʌ. Dʌmos ʌmamaatʌtuldiadami yaatavogami ipʌlidi isaapimʌ iquitiagi gʌntuucuga vai poduucai gʌgʌrducʌɗʌ gʌnʌliada agai ivuaadatai aapimʌ istumaasi agai gʌntʌaanʌi. ¹⁴ Aanʌ gʌducʌɗʌ giñʌlidi muucucʌi gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo curusiaba sai cʌʌgacʌɾʌ vuvacʌiña oodami maisiu ʌma maasicʌɗʌ. Dai cascʌɗʌ aanʌ camaioojoidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacʌɗʌ soimaasi ivueeyi. ¹⁵ Ismaacʌɗʌ vaavoitudai Suusi Cristo maitʌrsoiñi isiquitʌquicagi tuucugadʌ ischo ʌʌpʌ. Baiyoma ʌrsoiñi isviaacagi ʌmo ibʌdagai utudui. ¹⁶ Aanʌ ipʌlidi sai Diuusi iibʌstudacan tadacana vʌʌsi ismaacʌɗʌ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaoitudai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. Dai aanʌ ipʌlidi ʌʌpʌ sai Diuusi soigʌʌlidiña ʌgaicʌɗʌ.

¹⁷ Sivi baitʌqui camaitʌagagai mʌsvui ñioocadagi istumaasi aanʌ gʌnmamaatʌtuli. Aanʌ gaaagidi sai Suusi Cristo ʌrcʌʌgacʌɾʌ vuviadami cascʌɗʌ oodami soimaasi giñʌtaatamituldiña dai quiaa maasi siaaco saasarai agai giñʌtuucuga.

¹⁸ Giñʌaduñi, aanʌ ipʌlidi sai gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo cʌʌgacʌɾʌ gʌnʌidiña.
 Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami EfeesiΛΛ oidacami

¹ Aana ΛrPaavora dai gΛnoojidi aana aapimΛ EfeesiΛΛ oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. AapimΛ ΛrDiuusi Λcovai vuvaidada. Aana Λrootosada Suusi Cristo. Diuusi ipali cascada. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga Λmadu Suusi Cristo gartΛaanadamiga cΛagacΛΛa gΛnnΛijadagi dai ganiibΛstudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi cΛcΛagaducami aatΛmΛ garvΛΛatarΛ. Ootoi Λgai Suusi Cristo sai Λgai gΛrΛΛmadu daacana dai sai Λgai garoigΛldiΛa garsoimaascamiga dai cΛagacΛΛa garvuvaidiΛa dai gΛrmaacana Λgυvucadaga vai poduucai Λgai bai garvueeyi tasai bai garvueeyi tasai iimΛna tavaagiamu. VΛasi gomaasicada aana ipalidi isvΛasi vaavoitudadami aliΛsi baiganΛliadagi Diuuscada dai cΛaga Λiioocadagi Diuusi vui. Agai Λroogada Suusi Cristo gartΛaanadamiga. ⁴ Diuusi Λcovai garvuvaitu maiquiaa iduucai oidigi abiaadara. DaidΛ garnaidi ducami siCristo gΛrΛΛmadu daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba tasai aatΛmΛ cΛagacΛΛa vuvacana dai vuidΛΛa guuquivana Diuusi maigΛpiΛr vΛatΛcatai gΛroigΛldacai Suusi Cristo garsoimaascamiga. Dai poduucai casi arducamicana istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ AliΛsi garoigΛdai Diuusi cascada ΛΛqui abiaadara ipali tasaidΛ Λrmaamaradacana aatΛmΛ cΛagacΛΛa garvuvaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ipali cascada. ⁶ Dai cascada aliΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi dai cΛaga Λiioocai Λgai vui. CΛΛ maata aatΛmΛ isDiuusi sΛllicada cΛΛ tuiga cΛagacΛΛa gΛrΛniditai Λgai siΛscada Λma duucai gΛrtΛagitua aatΛmΛ dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi maradΛ Suusi Cristo. Diuusi sΛllicada oigΛdai Λgai. ⁷ Dai Diuusi sΛllicada cΛΛ tuiga cΛagacΛΛa gΛrΛniditai cascada ootoi gΛmara sai Λgai muucuna curusiaba sai poduucai cΛagacΛΛa garvuvaidiana dai gΛroigΛldana garsoimaascamiga. ⁸ Diuusi sΛllicada garoigΛdai cascada garsoicai iscΛaga maata cΛacagi aatΛmΛ vΛasi ΛiiooquidΛ dai cΛaga maatacagi isducatai gΛagagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi garmaatatuli istumaasi iduΛiΛa Λlidi Λgai istumaasi maimaatΛcatadai oodami ΛΛquioma. ¹⁰ VΛasi povΛduuΛimu isducatai Λgai ipalidi. Cascada ootoi Diuusi gΛmara oidi daama sai Λgai ΛrCristocana daidΛ ΛrcΛagacΛΛa vuviadamicana. Dai siΛscada ΛpΛduΛiagi vΛasi istumaasi Diuusi ipalidi siΛpΛduΛiagi amaasi Cristo gartΛaanadamu tavaagiΛrΛ dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² AatΛmΛ vaavoitudai Suusi Cristo dai ΛΛquioma Diuusi Λcovai garvuvaitu daidΛ aroida Λgai istumaasi oidi Λgai Λvaavoitudadami. VΛasi gomaasi ΛpΛduΛiΛa Λgai poduucai isduucai ipalidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi Λgai poalidi iscΛagadu. Poduucai idui Diuusi vaidΛ aatΛmΛ Λjudidiu ismaacada ΛpΛga vaavoitu Cristo cΛagacΛΛa oidacana vai poduucai cΛaga Λiioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapimΛ vΛasi ismaacada maitΛrjudidiu cΛΛ Λiiooqui ismaacada Λrvaavoi daidΛ ΛrcΛagaducami sai Diuusi cΛagacΛΛa vuvaidi tomasioora siora vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛibadaga sai gΛrΛΛmadu daacana poduucai isduucai agai Λgai. Dai poduucai cΛaga gΛmaata isaatΛmΛ Λrmaamarada Diuusi. ¹⁴ Poduucai cΛΛ maata aatΛmΛ Λmadu aapimΛ isDiuusi gΛrmaagui Λgai vΛascatai vΛasi istumaasi Λgai. Vai vΛasi gomaasicada siaa duutudagi dai cΛaga Λiioocadagi oodami Diuusi vui. Agai aliΛ cΛΛ tuiga cascada.

¹⁵ Aan^Λ cajioma sai caaga vaavoitudai aapim^Λ Suusi Cristo dai saalicada oigadai aapim^Λ aa vaavoitudadami. ¹⁶ Cascada alia baiginalidi aan^Λ Diuusi vui aapimacada gantatagitoitai siuu duucu daanadagi aan^Λ Diuusi sai gansoicaiña. ¹⁷⁻¹⁸ Saa duutuada aan^Λ Diuusi Suusi Cristo gartaanadamiga oogada. Agai agai dai aliasi gaaagai isvaasi oodami siaa duutuadagi. Dai daanai aan^Λ Diuusi sai agai gansoiñana iscaaga maata caaca aapim^Λ Diuusi ñooquida daida vaamioma maatacagi istumaasi Diuusi ipalidi ismaataca aapim^Λ. Vai poduucai maatacagi aapim^Λ vaasi istumaasi Diuusi maataatulia alidi siooga vaavoitudai Suusi Cristo ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. Dai ismaatacagi aapim^Λ ap^Λ siala cacalagaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isagai garsoicai aatama vaavoitudadami gaguvucadagacada. Dai gaguvucadagacada ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidada saagidaiñdara dai gabaana saalisa padara dai tavaagiara. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataañaiña sitomas tuma saalicami viaacami vaasi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² Vaascatai gaaagai isaaagiadagi Cristo. Dai Diuusi maa saalicami saida arbaitacaacamigadacana vaasi vaavoitudadami. ²³ Daida vaasi vaavoitudadami lamadu Cristo atamo adunuma ganducami. Dai Cristo lamadu daacana vaasi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscaagacara oidacagi.

2

¹ Aaquioma Diuusi maitanlamadu daacatadai alia soimaasi ivuaadana aapim^Λ cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibadagai utudui masai caagacara oidacana aapim^Λ poduucai isduucai agai ipalidi. ² Aaquioma ap^Λ duucai oidacatadai aapim^Λ aa oodami, daida ivuaadana istumaasi adiaavora ipalidiña. Adiaavora agai dai gataañai oidigi daama, dai soimaasi iduiñtului ismaacada maiaaagiadagi Diuusi. ³ Vaascatai aatama poduucai oidacatadai aaquioma ivuaadana istumaasi ipalidiña dai istumaasi oojoidiña aatama dai istumaasi tatagitoiña aatama. Cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi ap^Λ duucai aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garoigadai dai soigali aatamacada. ⁵ Cascada aidasi Diuusi maigalamadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibadaga utudui vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidada saagidaiñdara sai apamu oidacana dai Diuusi garmaa ibadaga utudui Suusi Cristo diviacai sai galalamadu daacana. Diuusi soigali aapimacada cascada caagacara gamvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai gabaana dai saalisa padara tavaagiara. Dai aaquioma Diuusi maigalamadu daacatadai damos sivi garmaa ibadagai utudui dai garmaa saalicami tasai abaana daraajana tavaagiara saascada coiyagi Suusi Cristo galalamadu daaca cascada. ⁷ Dai poduucai Diuusi gatatagidi vaascara isalia caa tuiga agai garvui dai issalicada caagacara garnaidi vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. ⁸ Diuusi caagacara vuvaidi oodami maisi caaga oidacatai agai. Baiyoma Diuusi caagacara naidi oodami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Gomaasi maiaaagi ivueeyi oodami Diuusi agai daida ivueeyi. ⁹ Cascada maitaagagai isgarducada ganaliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi agai daida garmaa ibadagai utudui ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo sai caagacara oidacana. Poduucai isduucai Diuusi ipali aaquioma abiaadara.

¹¹ AapimΛ maitarjudidū, gāndΛΛdΛ maitarjudidū cascādΛ. Ajudidū iq-uitacai gānmaamara cacΛali tuucugadΛ cascādΛ iquitΛquicadΛ gānaagaiña agai aipacoga. Dai aapimΛ ismaacadΛ maiiquitΛquicadΛ gānaagaiña agai. ¹² Gantagitovurai aapimΛ isΛΛquioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapimΛ maitaraduñicadai ajudidū dai maimaatΛcatadai aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi saidΛ iduñi agaitadai agai vaatarΛ. AapimΛ maiñΛnaracatadai isimiagi Diuusi ΛΛmadu siΛascadΛ coyagi tomali Diuusi maitΛΛΛmadu daacatadai. ¹³ ΛΛquioma maivaavoitudaiña aapimΛ Diuusi tomali maidaanΛiña aapimΛ agai sai gānsoicaiña dΛmos sivi vaavoitudai aapimΛ Diuusi dai daanΛi sai gānsoicaiña vai agai gānsoicai vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Agai muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai poduucai tomasioora istutuidi isarΛmaamaradΛcagi Diuusi. ¹⁴ Judidū viaacatadai gānsΛlicamiga sai agai agai istutuidi isarΛmaamaradΛcagi Diuusi. CascādΛ judidū dai ismaacadΛ maitarjudidū ΛΛquioma argansasaayumΛcana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumΛcana sai baiyoma ΛΛmo adunumΛ ducamicana. ¹⁵ Aidasi abiaadΛΛ muu Suusi Cristo curusiaba camaiñΛmΛga sΛlicamigadΛ ajudidū cascādΛ casi istutuidi ajudidū ΛΛmadu ismaacadΛ maitarjudidū isgānaadunumΛ gānducamicagi Suusi Cristo gΛΛΛmadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumΛcana. ¹⁶ Aidasi abiaadΛΛ muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscΛagacΛΛ vuvaquiagi vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui ajudidū ΛΛmadΛ ismaacadΛ maitarjudidū sai camavui vaatΛcana Diuusi dai sai camaitΛncocodaiña agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi cacΛΛgaducami siΛasi aapimΛ ismaacadΛ maivaavoitudaiña Diuusi Λcaasi ajudidū ismaacadΛ cavaavoitudaiña Diuusi masai camavui vaatΛcana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi IbaadΛ garsoicai tasai vaavoitudana aatamΛ Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi ajudidū ΛΛmadu Λmaitarjudidū isdaanΛdagi Diuusi sai soicaiña. ¹⁹ Poduucai aapimΛ camaitarsibaadΛΛ oidacami gānducami baiyoma aapimΛ ΛΛmadu vaasi vaavoitudadami ΛΛmo adunumΛ gānducami. Vaascatai arDiuusi maamaradΛ cascādΛ. ²⁰ Diuusi ñiñoquituldiadamigadΛ dai Cristo dai oojotosadΛ Cristo aagai Diuusi ñiñoquidΛ poduucai mai aapimΛ. Dai vaascatai ismaacadΛ gamamaatatuli Cristo ΛrbaitΛcaacamigadΛ. ²¹⁻²² Dai vaascatai ismaacadΛ vaavoitudai Suusi Cristo ΛΛmo siΛagamΛ gānducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi IbaadΛ diviagi dai gΛΛΛmadu daacagi. Dai Diuusi Λcovai garvuvaitu dai Diuusi IbaadΛ gΛΛΛmadu daja dai garsoicai isvaamioma cΛga oidacagi dai vaamioma maatΛ caacagi Diuusi ñiñoquidΛ.

3

¹ Vaasi gomaasicadΛ aanΛ Paavora gāndaanΛi masai cΛagacΛΛ oidacana. AanΛ gānaagidiña aapimΛ ismaacadΛ maitarjudidū isSuusi Cristo ΛrcΛagacΛΛ vuviadami cascādΛ maisapi aanΛ. ² AapimΛ camaata liena isDiuusi giñagidi sai gānaagidana aanΛ sai Diuusi cΛagacΛΛ vuvaidi ΛpΛ ismaacadΛ maitarjudidū. Gomaasi ΛΛmo sΛlicami ismaacadΛ Diuusi giñmaa. Diuusi cΛagacΛΛ gānnaidi aapimΛ cascādΛ. ³ AanΛ gānoojidi chiΛΛqui ñiñoquicadΛ daidΛ gānaagidi isducatai Diuusi giñagidi Λmo istumaasi istumaasi ΛΛquioma Λgi Diuusi maatΛcatadai. ⁴ SiΛascadΛ ñidΛ aapimΛ idi oojai maatΛmu aapimΛ iscamaata aanΛ istumaasi ΛΛquioma Λgi Diuusi maatΛcatadai sai Cristo iduñi agai Λmo istumaasi. ⁵ ΛΛquioma Diuusi

maiaagidi gomaasi tomali amaadutai damos sivi Diuusi Ibaada aagidi oootoosada Suusi Cristo ismaacada Diuusi ñiiooquituldiadamigada ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacada maitarjudiduu viaaca agai apan duucai judiduu istumaasi Diuusi maaqui agai vaavoitudadami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Ajudiduu dai ismaacada maitarjudiduu amo adunuma ganducami dai vaasi istumaasi Diuusi aagidi judiduu sai iduufi agai vaavoitudacai agai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudiduu vaataralapa. ⁷ Diuusi giñmaa samicami ansaida ganaagidiña idi ñiiooqui sai Suusi Cristo arcagacaga vuviadami. Aana maicaa tuigacana damos vaascaga Diuusi cagacaga giñnaidi daida giñmaa gavgucadaga sai ganaagidiña aana ñiioquida. ⁸ Aana polidi issioma mañamaga aana isvaasi vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa samicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudiduu sai Suusi Cristo cagacaga vuvaidi oodami daida ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vaataral. Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi vaasi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vaataral. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vaasi oodami istumaasi Diuusi iduufiñia alidi laquioma abiaadaga istumaasi tomali amaadutai maimaatacata dai. Diuusi idui vaasiacatai. ¹⁰ Poduucai apadui vai najadagi Diuusi tataañicaruda ismaacada taanañi tavaagigala istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vaataral sai poduucai maatana Diuusi tataañicaruda sila saituduga Diuusi. ¹¹ Vaasi gomaasi apadui poduucai isduucai agai tagitoiña tomastuigaco daida idui agai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatama Suusi Cristo cascada viaa aatama samicami isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña vaavoitudaitai isagai garcaa. ¹³ Cascada gandaanañi aana masai maivuaam analidifiña soimaa taatacatai aana. Aana aagidi Diuusi ñiioquida aapima ismaacada maitarjudiduu cascada soimaa taataca aana. Dai aapima gaaagai istatagitodagi vaasi ganoigadai aana cascada alia baigiñalidi soimaa taatacatai aana aapimacada.

¹⁴ Cascada siaa duutudai aana oogada Suusi Cristo gartaanadamiga. ¹⁵ Diuusi idui vaascatai. Idui agai oodami oidigi daama daida idui agai gatataañicaru tavaagigala. Vaasi lammo oodami garducami aatama cascada garrooga aagaiña aatama. ¹⁶ Diuusi samicada viaa gavgucadagai. Dai daanañi aana Diuusi sai agai ganmaacana gavgucadagai ganiibadagala vai poduucai vaamioma caga tutiacana aapima, Diuusi Ibaada ganlamadu daja cascada. ¹⁷ Dai daanañi aana Diuusi sai Cristo ganlamadu daacana vaavoitudaitai aapima agai vai poduucai vaamioma caga oigada aapima aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanañi aana Diuusi masai aapima lamadu vaasi vaavoitudadami maatana vaasi ganoigadai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatama ismaatiagi vaasi vaasi ganoigadai agai. Dai daanañi aana Diuusi sai agai ganlamadu daacana dai sai aapima oidacana isducatai Diuusi ipalidi.

²⁰ Samicada viaa gavgucadagai Diuusi dai agai ganlamadu daja. Daida garsoicai isivuaada aatama istumaasi agai ipalidi. Dai agai caga istutuidi isivuaadagi vaasi istumaasi aagiada aatama dai istumaasi tagitodagi aatama dai asta vaamioma istutuidi agai isivuaadagi. ²¹ Aana ipalidi sai vaasi oodami caga maata iscaa tuiga Diuusi naiditai istumaasi ivueeyi agai vaavoitudadami vaataral dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

¹ Cascada gandaani aan aapima masai caaagacaga oidacana aapima tomasi maisapi aan vaavoitudaitai Suusi Cristo gartaaanadamiga. Dai gandaani aan masai caaagacaga oidacana isducatai gaaagai isoidacagi Diuusi aco vuvaidada. Aapima arDiuusi aco vuvaidada cascada. ² Maitavar gagarducada ganaliada dai caagavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnajiada istumaasi ganvuidadagi aa dai ganoigaadavurai aipacoga. ³ Amo tagitoidagai avar viaaca caaagacaga ganaiditai aipacoga, Diuusi Ibaada gansoicai cascada. ⁴ Dai vaasi vaavoitudadami atamo adunuma ducami dai vaascatai viaa agai vaa Diuusi Ibaada. Dai Diuusi aco vuvaitu vaasi vaavoitudadami dai maata aatama isamo imidagai iimia ragai Diuusi amadu dai tomastuigaco amadu daraaja ragai. ⁵ Mosalia amaduga gartaaanadamiga, vaascatai aatama vaavoitudadami amadugan duucai vaavoitudai, dai mosamadugan duucai garvapaconai aatama, ⁶ mosamaduga Diuusi garrooga dai agai arbaitacaacamigada vaascatai dai garamadu daja dai ganniditai ismaacada maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadagai.

⁷ Cristo garmaacai guvucadagai vaascatai amadutai saida ivuaadana amo istumaasi poduucai isduucai agai ipalidi. ⁸ Cascada pocaiti Diuusi niooquidaga:

Tasadacai Cristo tavaagiamu gamaata isvaamioma istui agai isDiaavora. Cascada Diaavora camaitistutuidi iscupadagi vaavoitudadami iibada. Dai gotora Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami. Pocaiti Diuusi niooquidaga.

⁹⁻¹⁰ Capocaititai Diuusi niooquidaga isSuusi Cristo tasai tavaagiamu poduucai caaga gamaata isapaga tavai tavaagiiidaga dai divia tami oidigi daama. Tasai Cristo siaaco vaamioma tacaava tavaagiaga, dai sivi tomasiaacoga daja agai. ¹¹ Dai Cristo maa guvucadagai vaascatai amadutai vaavoitudadami saida ivuaadana amo istumaasi. Amoco maa agai guvucadagai saida aroojotosadacana, dai aa saida arDiuusi niooquitudiadamigadacana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacada maiquiaa caa isSuusi Cristo acaagacaga vuviadami sai Suusi Cristo acaagacaga vuviadami, dai aa saida arvaavoitudadami tataanadamigadacana, dai aa saida arvaavoitudadami mamaatuldiadamigadacana. ¹² Poduucai bai dui Suusi Cristo agai saida ivuaadana Diuusi aa duifada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma caaga oidacana dai vaamioma caaga vaavoitudana Diuusi niooquida. ¹³ Vai poduucai vaascatai aatama amaduga maasi vaavoitudaña dai amaduga maasi maatana aatama mamaatuldiaragada Suusi Cristo. Dai poduucai aatama vaavoitudadami baiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta siasca caaga oidaca aatama isducatai oidacatai Suusi Cristo. ¹⁴ Dai poduucai camaiapan ducamicamu aatama aali ismaacada tomasioora vupuiirumadai aagiditai ama maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuduacami isgarvupuiirumadadagi gamamaatuldiaragacada ismaacada maitarvaavoi. ¹⁵ Baiyoma aatama aagadagi mosagi istumaasi arvaavoi poduucai gaaagai isbaiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi garoigadaitai aatama aipacoga. Aatama amo adunuma garducami dai Suusi Cristo argartaaanadamiga. ¹⁶ Dai agai garsoicai gaguvucadagacada iscaagacaga gannijadagi aatama aipacoga daida iscaaga ivuaada aatama istumaasi agai ipalidi dai poduucai vaamioma caaga oidacamu aatama garoigadaitai aipacoga.

¹⁷ Aan_Λ g_Λnaagidi istumaasi gi_ñaaagidi Suusi Cristo. Agai pocaiti masai camaioidacana aapim_Λ isducatai oidaca agai ismaac_Λda maivaavoitudai Diuusi. Agai tatagitoidada_Λ maisoicai isca_Λagaca_Λta oidacagi. ¹⁸ Agai alia soimaasi ivueeyi casc_Λda maitistutuidi isca_Λaga tatagitodagi. Dai agai gajiaad_Λra viaa Diuusi maitipaliditai istatagitodagi Diuusi casc_Λda camaitistutuidi agai istatagitodagi Diuusi casc_Λda maiviaa agai ibadagai utudui ismaac_Λda gamaacai Diuusi. ¹⁹ Dai camaisiaa arai isgoogosi g_Λnducamicagi baiyoma baig_Λnalidi_ña pomaasi ivuaadatai. ²⁰⁻²¹ Aidasi cajioma aapim_Λ isSuusi Cristo arca_Λagaca_Λta vuviadami dai ma_ı aapim_Λ isducatai oida-cata dai agai dai isducatai gamamaat_Λtuldi_ña agai poduucai ma_ı aapim_Λ istumaasi arvaavoi. Poduucai ma_ı aapim_Λ sai maitaaagai is_Λpan duucai oidacagi amaivaavoitudadami. ²² Casiavar maioidaca isducatai oida-cata dai aapim_Λ maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. A_Λquioma aDiaavora g_Λnvupuiirumada_ıñi_ña casc_Λda aapim_Λ polidi_ña sai vaamioma sioma oidacana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma g_Λndagitovurai vai Diuusi ama duucai g_Λntatagitoi_Λtuldi_ña vai camaitatagitoda aapim_Λ isducatai tatagitoi_ña a_Λquioma baiyoma tatagitoda aapim_Λ isducatai Diuusi ipalidi. ²⁴ Dai viaacamu aapim_Λ ibadaga utudai ismaac_Λda gamaacai Diuusi vai poduucai ca_Λagaca_Λta g_Λnnaijadamu aapim_Λ aipacoga poduucai isduucai Diuusi ca_Λagaca_Λta g_Λnnai_ı dai a_Λgiadamu aapim_Λ Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁵ Casc_Λda casiavar maiyaatavoaca, aat_Λm_Λ amo adunum_Λ g_Λrducami casc_Λda.

²⁶ Isbaamuagi amaadutai aapim_Λ maitavar soimaasi ivuaada dai maitaaagai isamo tasai baamuca agai ²⁷ poduucai istutuidi aDiaavora issoimaasi iduiñtuldiagi casc_Λda.

²⁸ Ismaac_Λda asivuuacata dai camaitaaagai isasivuuacagi baiyoma gaagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituuuigami.

²⁹ Maitavar sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavar ca_Λga ñioocada vai poduucai siora g_Λncacacagi ca_Λgaca_Λta oidacana dai baig_Λnalidi_ña. ³⁰ Dai poduucai maisoialiatudai aapim_Λ Diuusi Ibaada. Ducami isdaasamudai Diuusi Ibaada gatapararu vai poduucai gamaata isamo imidagai iimi agai aapim_Λ tavaagam_ı dai tomastuigaco Diuusi amadu daraajamu.

³¹ Maitavar oomaliaca, maitavar bacocoda, maitavar g_Λncocoda, maitavar sigalnaasi ñiooqui aagada, maitavar vui ñioocada aa, dai gajiaad_Λra viaa v_Λasi soimaascami. ³² Baiyomavar ca_Λ tuutiaca dai ca_Λgaca_Λta g_Λnnaijada aipacoga dai g_Λnoigaldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi g_Λnoigali aapim_Λ vaavoitudaitai aapim_Λ Suusi Cristo.

5

¹ Aapim_Λ arDiuusi garooga maamarada dai agai saalicada g_Λnoigada. Casc_Λda avat apan duucai ivuaada aapim_Λ agai. ² G_Λnoigadavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo g_Λroigada_ı casc_Λda g_Λmuaatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaogaldidi_ña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigalidi Suusi Altocada poduucai iduucai agai. Ajudidıu coodai_ña cañiru maamarada amo altar daama dai dadaasdi_ña Diuusi sai agai oigaldiana soimaascamigada. Istumaasi idui Cristo arapan ducami isducatai ivuaadana ajudidıu.

³ Aapim_Λ casi arDiuusi maamarada casc_Λda maitaaagai masgoogosi g_Λnducamicagi tomali maiagadagi gomaasi tomali maitaaagai mascoimudada tuutiacagi. ⁴ Dai maitaaagai isaagadagi gosomaascami dai

maitaagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi maitarcallaagai isaagadagi. Baiyoma gaaagai isbaigarlialadagi Diuusicada. ⁵ Caa maata aapima sai ismaacada googosi ganducami maiimia agai siaaco gataalanai Cristo lamadu Diuusi. Dai ismaacada coimudala tuutuiga, aga arapan duucami ismaacada siaa duutudai amoomono, agai maiimia agai siaaco gataalanai Cristo lamadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi sallaicada soimaa taatatuldiamu ismaacada pomaasi ivueeyi. Agai maalagidi Diuusi cascada. Diuusi maitavar gandadagitoda isganvupuiirumadadagi aa ganaagiditai sai maitarvaavoi istumaasi ganaagidi aana. ⁷ Maitavar urapacada sioorla pocaitadagi.

⁸ Laquioma aapima maimaatacata dai Diuusi ñiooquida dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavotudai aapima Suusi Cristo dai maata Diuusi ñiooquida cascada gaaagai mascalgacarla oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaacada maata dai lagidi Diuusi ñiooquida agai gia caa tuutuiga dai calgacarla naidi aa oodami dai agai vaavotudai sai vlassi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara arvaavoi dai lagidi. ¹⁰ Ganaajagadavurai ismaatiagi vlassi istumaasi baialidi Diuusi. ¹¹ Maitavar urapacada ismaacada soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi maitarsoiñi dai aapima maitaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavar aagiada aapima agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Aliasi arsiaa araragai isaagadagi istumaasi ivueeyi agai astocai. ¹³ Dai sialascada aagiadagi aapima soimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai sialascada naijadagi agai vaavotudadami iscalgacarla oidaga, aidla gia maatamu agai issallaicada soimaasi ivueeyi dai calaga istutuidi isama duucai gantatagitugi. ¹⁴ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida dai ismaacada soimaasi ivueeyi, lagiditai avat caaca Diuusi ñiooquida dai vaavotuda siCristo calgacarla ganvuvaidamu. Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹⁵ Cascada calgacarla avat oidaca. Maitavar arapan duucai oidaca ismaacada maimaata Diuusi ñiooquida baiyomavar oidaca arapan duucai sastuducami ismaacada maata Diuusi ñiooquida. ¹⁶ Ganaagavurai dai calgacarla oidaca sallaicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavotudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Ganaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai aliasi soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Ibaada vai agai gansoiñana iscalaga tatagitoda aapima. ¹⁹ Sialascada gandaiviada aapima aipacoga gaaagai isganadagi Diuusi naidada sallaicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vlassicarla avat baigarlialada Diuusi garoogacada vlassi istumaasicada. Daidavar tagituda isDiuusi garooga garcaaca vaavotudaitai aatama Suusi Cristo.

²¹ Gansoicadavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacada ganmaacadagi aa vaavotudadami, dai calgavar gantagito caaca isducatai ganmaaatatuldiadagi aa vaavotudadami. Aapima siaa duutudai Cristo cascada.

²² Ooqui gaaagai islagiadagi gancuucuna poduucai isduucai lagidi agai gartaaanadamiga Suusi Cristo. ²³ Accalli agai dai taanaai gaooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo taanaai vlassi vaavotudadami. Suusi Cristo calgacarla vuvaitu avavotudadami daida avavotudadami aaduñla ganducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai avavotudadami lagidi Suusi Cristo ooqui gaaagai islagiadagi gancuucuna vlassi istumaasi taanaadagi cuucunada.

²⁵ Ἀσκαλλί γλαagai isoigladagi ganooñiga poduucai isduucai Cristo oigadai Ἀvaavoitudadami dai muu curusiaba sai Ἀgai cααgacαγἄ vuvacana ²⁶ saida Ἀvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Cristo oigali soimaascamigada vaavoitudacai Ἀgai Diuusi ñiooquida sai poduucai camaigapiar vaalacana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi Ἀvaavoitudadami sai ἄmadu oidacana camaitarsoimaasi ducamicatai. Cristo caaco vuvaitu Ἀgai, siascada iimia vaavoitudadami tavaagiamu camaitiipucamu soora γapiar vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigadai Suusi Cristo Ἀvaavoitudadami poduucai gλαagai isoigladagi cacalli ganooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannuucada Ἀgai ἄgi. Ismaacada nuucada gaoñiga ducami isaagi gannuucadacamudai Ἀgai. ²⁹ Tiipu sioga ἄgi gacalladadagi baiyoma gannuucada siascada biugimuca Ἀgai gacuaadana dai siascada Ἀvamuca Ἀgai gauucadaña poduucai isduucai Cristo nuucada Ἀvaavoitudadami. ³⁰ Ἀgai araaduñda ducami cascada. Dai aatama ἄpa Ἀvaavoitudadami cascada aaduñda garducami Cristo. ³¹ “Cascada cacalli dadagitoi gandallada dai vapanagi ooqui, dai va goocatai ἄtamo oodami ganducamicana Ἀgai”. ³² Dai poduucai isduucai ἄmo calli ἄmadu ἄmo ooqui ἄtamo oodami ganducami poduucai Cristo ἄmadu Ἀvaavoitudadami ἄtamo oodami ganducami. Gomaasi ἄquoma maimaatacata dai oodami damos sivi ganaagidi aana dai gomaasi aliisi gaaagai ismaacagai vaasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapima aliisi gaaagai istagituagi iscasi ganaagidi aana sai vaascatai gλαagai isoiglada ganooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gannuucada Ἀgai ἄgi. Daida ooqui gaaagai issiaa duutuadagi gancuucuna.

6

¹ Aapima aali ἄgiadavurai gandallada vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai Ἀgai daida ἄrcalagai. ²⁻³ Diuusi sαallicamigadaga pocaiti ἄmo ñiooqui: “Siora siaa duutuadagi gandallada Ἀgai gia baigaliadamu dai mui uumigi oidacamu Ἀgai tami oidigi daama”. Idiavar ἄpαgadada sαallicamigada Diuusi ismaacacada Diuusi agidi isiduuña agaitada ἄmo istumaasi Ἀgai vaatar ἄmaacada ἄgidi ἄñiooqui.

⁴ Dai aapima ismaacada maamara maitavar bacoquitudada ganmaamara baiyomavar cαaga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai cαagavar maamatultidiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapima pipioñi ἄgiadavurai ganaamu siaa duutudaitai, dai cαaga soicada ducami isivuaada Cristo aa duiñdada. ⁶ Cαagavar gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu gannajada ganaamu ipaliditai ispotliya Ἀgai masai alia sastudaga baiyoma Cristo pipioñigada duucai sαallicada ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ⁷ Baiganaliaracada varai ivuaada ganaa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapima Suusi Cristo aa duiñdada maisiu oodami. ⁸ Cαa maata aapima isvaascatai tomasi arpipioñi tomasi argaamu Diuusi maquimu istumaasi maacai Ἀgai vaavoitudadami cαaga ivuaadatai Ἀgai.

⁹ Dai aapima gaaamu cαagavar nuucadaca ganpipioñiga dai maisoimaasi taatamitultidiada. Gantatagiturai sai Suusi Cristo tavaagiana daja dai Ἀgai gantaananai vaascatai. Dai Ἀgai ἄmadugan duucai ñidi vaascatai.

¹⁰ Dadagiturai aapima sai Suusi Cristo ganmaacana gaguvucadaga. ¹¹ ἈDiaavora garvuidaga caata aatama vaavoitudadami dai soimaasi garduiñtultidiada ἄlidi Ἀgai. Ἀgai alia yaatavoga cascada gaaagai isgarnuucadacagi vaasi istumaasicada ismaacada Diuusi garmaacai,

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami FilipoosiΛΛ oidacami

¹ AanΛ Paavora ΛΛmadu Timoteo Λrpipiooñigada Suusi Cristo dai ganoojidi idi oojai vΛasi aapimΛ garaaduñi FilipoosiΛΛΛ oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ΛΛmadu tΛtΛaanΛdamigada dai sonΛrguucacamigada tΛtΛaanΛdami. ² AatΛmΛ ipΛlidi siDiuusi garooga ΛΛmadu gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛΛΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

³ AliΛ baigiñlidiña aanΛ giñDiuusigacada siΛascada gantΛgitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aanΛ aapimΛ ganvΛatΛrΛ vΛascΛΛΛ aliΛ baigiñlidiña aanΛ. ⁵ Aidasi abiaadΛΛΛ vaavoitu aapimΛ aipaco garsoicai aatΛmΛ Diuusi aa duiñdadΛΛ. ⁶⁻⁸ AanΛ aliΛsi ganoigadai aapimΛ dai Diuusi cΛΛgacΛΛΛ gΛnnΛidi poduucai isduucai cΛΛgacΛΛΛ giñnΛidi aanΛ ΛpΛΛ dai Diuusi gansoicai aapimΛ poduucai isduucai giñsoicai aanΛ ΛpΛΛ tasai maivuι ñiocoaiña aatΛmΛ Λgai siΛascada soimaa taatamadagi. Maisapi aanΛ cascada aliΛ soimaa taataca aanΛ ΛΛmadu aapimΛ ΛpΛΛ. Diuusi garsoicai ΛpΛΛ tΛtai maidudu-aadicuda aatΛmΛ siΛascada vaan guuquivagi dudunucamiΛrΛ gaaagiditai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΛΛ vuviadami. Diuusi ΛrnΛijadami isaliΛsi ganoigadai aanΛ aapimΛ vΛascatai. Suusi Cristo aanΛ giñΛΛmadu daja cascada ganoigadai aanΛ poduucai isduucai ganoigadai. VΛasi imaasicada saΛlicada vaavoitudai aanΛ isDiuusi ismaacada gΛnsoi mascΛΛgacΛΛΛ oidacagi aidamasi utudama vaavoitu Λgai apiagansoicadamu asta siΛascada diviagi Suusi Cristo. Dai cΛΛgadu ispoduucai vaavoitudai aanΛ. ⁹ Daanai aanΛ Diuusi masai vaamioma cΛΛga oidadaiña aapimΛ gΛnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi gΛnmaacana vaamioma maatΛdagai vai vaamioma maata caΛca aapimΛ Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucai vaamioma cΛΛga maataca aapimΛ istumaasi ΛrcΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami. Dai poduucai istutiadamu aapimΛ iscΛΛgacΛΛΛ oidacagi dai maitiipucamu istucada gΛpiΛΛΛ gΛnvupadagi tomali Λmo oodami siΛascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gΛnsoiñamu mai cΛΛgacΛΛΛ oidaca aapimΛ. Dai poduucai aa nΛijadamu masduucai oidaga aapimΛ dai Λgai pocaitiada isDiuusi aliΛ cΛΛ tuiga dai poduucai siaa duutuadamu Λgai ΛpΛΛ.

¹² Giñaduñi aanΛ ipΛlidi iscΛΛga maataca aapimΛ isvΛasi istumaasi ΛpΛvΛueeyi aanΛcada sai gomaasi ΛpΛvΛueeyi aanΛcada dai vaamioma mui oodami maatΛna isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΛΛ vuviadami. ¹³ Dai poduucai vΛasi idi sandaarugada ΛgΛΛ rai ΛΛmadu vΛascatai ismaacada Λrai quidiΛΛΛ oidaga maatΛna iñsaanaΛ maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΛΛ vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vΛasi garaaduñi vaamioma cΛΛga vaavoitudai isgarDiuusiga gΛrnuucada dai maidudu-aadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquida nΛidi Λgai iñsaanaΛ maidu-aadicui tomasi maisapi cascada Λgai maidudu-aadicui ΛpΛΛ.

¹⁵⁻¹⁷ ΛΛmoco saΛlicada giñΛΛgacoi aliΛ cΛΛgacΛΛΛ giñnΛidiña Λoodami gamamaatΛtulditai aanΛ Diuusi ñiooquida. Λgai vaa oodami ismaacada giñΛΛgacoi soigiñΛliatuda Λlidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΛΛ vuviadami. Povuaadana Λgai masai cΛΛgacΛΛΛ nΛidiña ΛpΛΛ dai ΛΛmoco saΛlicada iduñia Λlidi Diuusi aa duiñdadΛ cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛΛΛ vuviadami. DΛmos Λgaa gia choo, mospovuaadana Λgai masai cΛΛgacΛΛΛ nΛidiña ΛpΛΛ. DΛmos aa vaavoitudadami cΛΛga tutuiga dai cascada

gaaagidiña isSuusi Cristo $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ vuviadami. Agai aliassi giñoiḡadai dai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ maata iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ vuviadami dai $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasiooḡa aagai isSuusi Cristo $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ vuviadami damos agada istumaasi Diuusi ipalidi. Amoco $\sigma\alpha\lambda\lambda\iota\kappa\alpha\delta\alpha$ iduñia alidi Diuusi aa duiñdada $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ gaaagidiña isSuusi Cristo $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ vuviadami damos aa gia povuaadana masai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ naidiña. Damos agada agai Diuusi ñiooquida $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ cabaigiñalidi aana.

Dai apiabaigiñaliadamu aana. ¹⁹ Mos $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ maata aana isdaani aapima Diuusi aana giñvaatar α dai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ maata aana isgiñsoicai Diuusi Ibaada agai vaa ismaacada $\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ daja Suusi Cristo $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ v $\lambda\lambda\sigma\iota$ istumaasicada $\lambda\rho\alpha\nu\epsilon\epsilon\upsilon\iota$ aanacada Diuusi $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ giñvusaida agai. ²⁰ Aana maata ismaitivuaada iñagai istucada siaa aradagi aana dai maata aana ismaidu-aadicuitai agada iñagai Diuusi ñiooquida vai sivi $\lambda\rho\alpha\eta$ duuca $\lambda\alpha\kappa\upsilon\iota\omicron\mu\alpha$ vaamioma naijadagi dai $\tau\alpha\tau\alpha\gamma\iota\tau\omicron\delta\alpha\gamma\iota$ aoodami is $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ oidaga aana dai imaacada siaa duutuadagi aoodami Suusi Cristo $\lambda\rho\alpha$ tomasi camuu aana isquiaa oidacagi $\lambda\rho\alpha$. ²¹ Tami oidigi daama ipalidi aana isivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi Suusi Cristo dai si $\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ muquia aana v $\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\tau\alpha$ agai $\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ daacamu aana dai goovai $\lambda\gamma\alpha\mu\omicron$ istumaasi $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\delta\upsilon\kappa\alpha\mu\iota$. ²² Damos isquiaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidi aana isapi-aivuaadagi Diuusi aa duiñdada. Dai v $\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\tau\alpha$ maimaata aana istumaasi ipalidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Alia sijaiga ismatia aana ismaacada ipalidi. Aana baiyoma ipalidi ismuquiagi dai Suusi Cristo $\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ daacagi poduucai siooma $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\iota$ aana giñvaatar α . ²⁴ Damos aapima $\gamma\alpha\eta\nu\alpha\lambda\tau\alpha\alpha$ siooma $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\iota$ isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ maata isgiñtagito aapima $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ polidi aana isquiaa oidaca iñagai aana $\gamma\alpha\eta\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$, dai $\gamma\alpha\eta\sigma\omicron\iota\eta\gamma\alpha\iota$ mai vaamioma vaavoituda aapima Suusi Cristo dai vaamioma baiganaliada. ²⁶ Poduucai $\gamma\alpha\eta\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ daacamu aana $\lambda\rho\mu\alpha$ vai poduucai aagida aapima aa si $\lambda\lambda$ $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ ivueeyi Suusi Cristo aapimacada.

²⁷ Dai v $\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\tau\alpha$ av $\alpha\rho$ $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ oidaca aapima masducatai mai Suusi Cristo mamaatuldaragada. Aana ipalidi iscajiomacagi masmo $\lambda\lambda$ $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ oidaga tomasi $\gamma\alpha\eta\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ daja aana ismaacasi $\lambda\rho\alpha$, dai cajiomaca iñalidi aana $\lambda\rho\alpha$ masai amadugan duuca $\tau\alpha\tau\alpha\gamma\iota\tau\omicron\iota$ dai masai v $\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\tau\alpha\iota$ apiaaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatuldargada, ²⁸ dai maitandadagitoda is $\gamma\alpha\eta\lambda\lambda\beta\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ ismaacada $\gamma\alpha\eta\nu\upsilon\iota\delta\alpha\gamma\upsilon$ v $\lambda\lambda\tau\alpha$. Imaasicada $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ maatacamu agai ismaiimia agai Diuusi $\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ damos Diuusi $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ $\gamma\alpha\eta\nu\upsilon\upsilon\alpha\iota\delta\alpha\mu\alpha$ aapima. Agai Diuusi maatatuldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi $\gamma\alpha\eta\mu\alpha$ oigara-gai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agaicada vuidara v $\lambda\lambda\tau\alpha\kappa\alpha\tau\alpha\iota$ v $\lambda\lambda\sigma\iota$ soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdada dai poduucai gia $\alpha\rho\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\iota$. ³⁰ Aapima $\eta\lambda\iota\delta\iota$ isducatai soimaa taatamaña aana. Dai maata aapima $\lambda\rho\alpha$ isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapima giñ $\lambda\rho\alpha\eta$ duuca soimaa taatamai $\lambda\rho\alpha$.

2

¹ Camaata aapima isSuusi Cristo $\gamma\alpha\eta\sigma\omicron\iota\kappa\alpha\iota$, dai isagai baiganaliatudai $\gamma\alpha\eta\sigma\omicron\iota\gamma\alpha\delta\alpha\iota\tau\alpha\iota$, dai maata aapima isDiuusi Ibaada $\gamma\alpha\eta\lambda\lambda\mu\alpha\delta\upsilon$ daja dai soigalidi aapimacada. ² Mosamo tagitoidagai av $\alpha\rho$ viaaca aapima dai $\gamma\alpha\eta\sigma\omicron\iota\gamma\alpha\delta\alpha\upsilon\upsilon\alpha\iota$ amo si $\lambda\lambda\alpha\gamma\alpha\mu\alpha$ duuca, dai maicada $\tau\alpha\eta\eta\lambda\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ dai mainaana caiti $\alpha\eta\eta\lambda\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ aipaco dai poduucai vaamioma baigiñaliatudadamu aapima. ³ Soicadavurai aa maisiu $\lambda\lambda\gamma\iota$ $\gamma\alpha\eta\tau\alpha\gamma\iota\tau\omicron\kappa\alpha$ dai maitavar $\gamma\alpha\gamma\alpha\delta\upsilon\kappa\alpha\delta\alpha$ $\gamma\alpha\eta\lambda\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ v $\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\tau\alpha\iota$ gaaagai ispovaliadagi sai

aaduñda vaamioma argagarducada sialagi agai. ⁴ Vasscatali aliassi gaaagai istatagitodagi isducatai istutuidi issoicadagi aa dai maisiu lagi gansoicadagi.

⁵ Aapima gaaagai isapan duucal tatagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi agai arDiuusi vasscatali dagito gasaallicamiga chiallqui uumigi dai oodami duucal vuusai dai gooquiara arpiooñigadacatadai vassai oodami. ⁸ Dai caoodamitucai maigaducada gaalidiña dai gadagito masmuaagi curusiaba iduñia aliditai istumaasi oogada ipalidi tomasi aliassi arsiaa araragaicana masmuaagi amaadutai curusiaba. ⁹ Cascada Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gaducada daasicami istomali amo amai, ¹⁰ sai vaamioma siaa dutudaiña vasscatali tavaagiara dai oidigi daama dai davaraai uta istomali amo amai. ¹¹ Vai poduucal vassai naana maasi oodami matiagi dai pocaitadagi isSuusi Cristo artaanaadami dai siaa duutuada agai Diuusi garrooga.

¹²⁻¹³ Cascada giñaaduñi gaaagai isapiagiñalagiditai caaca aapima tomasi maitanalamadu daja aana poduucal isduucal giñalagidiña aapima aidasi ganalamadu daja aana. Diuusi ganalamadu daja aapima lamadutai dai gansoicai maicagacara oidaca aapima poduucal isduucal ipalidi lagi cascada ganaagavurai iscagacara oidacagi saallicada labaiditai Diuusi caagacara ganvuvaididatagai.

¹⁴ Maitavar vui ñioocada Diuusi tomali maitanvupui ñioocada ganaaduñi lamadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitatagaiña tomali amo istumaasi istucada gapiaara ganvupadagi baiyomavar caagacara oidaca. Aapima arDiuusi maamarada dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapima. Dai calaga gamamaatatuldiadagi ismaacada aagai Suusi Cristo isducatai gaaagai isoidacagi dai isducatai vasscatali oidaca aatama agai lamadu, vai siasscada aodami ismaacada oidigi daama oidaga najadagi isducatai oidaga aapima poduucal matia agai ispoduucal gaaagai isoidacagi. Dai poduucal siasscada diviagi Suusi Cristo aana baigiñalidamu aapimacada maatacatali ismaimosallicada aapima gansaagida aimaraitadai ganaagidiña aana Diuusi ñiooquida. ¹⁷ Isapima vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucal aana, aana gia ipalidi ismuquiagi. Dai vasscatali baigiñalidi aana tomasi muu aana aapimacada. ¹⁸ Dai aapima avat baiganaliada lapa giñapan duucal.

¹⁹ Aana polidi isartaanaadami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu ganootosda aana goTimoteo, dai aana gia ganootosda inñalidi vai poduucal siasscada apamu diviagi goovai vaamioma baigiñaliada aana maataca masduucal daraaja aapima. ²⁰ Maitipu amai tami ismaacada giñapan duucal tatagito dai saallicada gansoiña alidiña. ²¹ Vasscatali gogaa mosallicaga gantatagitoña dai maivuaaman alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdad. ²² Camaata aapima isTimoteo calaga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai calaga maata aapima isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcaagacara vuvuidami. Goovai giñsoicai apam duucal isduucal soicai amo ali gallicaga. ²³ Cascada ganootosda inñalidi aana mosmaataca mastumaasi iduñia agai tami maisacaraaanaadada. ²⁴ Aana polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isallicaga gannalida aana otoma.

²⁵ Aana polidi isgaaagai isganootosda aana garaduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñapan duucal soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Aapima giñootosi aidasi tagitocatadai aana. ²⁶ Goovai polidi masaapima maibaiganalidi maataca iscococatadai goovai cascada gannalida alidi goovai aapima vasscatali. ²⁷ Vaavoava issallicada cococatadai goovai

baitoma muu damos Diuusi soigallii goovaicada dai aanacada lapa ansai poduucai maivaamioma soigiñlidiña. ²⁸ Cascada sällicada ganootosda iñalidi aana vai poduucai baiganalda aapima tagacai apamu. Dai poduucai camaisii soigiñliadamu aana. ²⁹⁻³⁰ Cascada baiganliaragacada avar miaadagida. Goovai argaraduñi vaavoitudadami. Gantagitovurai aapima isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquida. Baitoma muu goovai giñsoicaitai istumaasiata maitistutuidi aapima isgiñsoiñagi maaacasi daraajatai. Gaaagai masgagarducada duucai najjadagi vaascatai ismaacada apantuuuiga goEparodito.

3

¹ Dai sivi giñaaduñi gaaagai masbaiganliadagi. Aapima arDiuusi maamarada cascada. Aana maioojodai isganoojiadagi agai vaa ñiooqui ismaacada casi ganooji aana dai aapima ganvaatarã gia arsoiñi goovai. ² Ganuucadacavurai agaicada ismaacada vuidaga vaata Diuusi ismaacada arsoimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai gaaagai isiquitãagi gantuucuga dai poduucai cãagacata vuvãquiagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Damos aatama sällicada tagai ismaacada Diuusi cãagacata vuvaitu. Diuusi lbadã gãlamadu daja dai garsoicai issiaa duutuada aatama Diuusi. Damos aatama maivaavoitudai sai ivuaadatai amo istumaasi gartuucugacada ispoduucai istutuidi aatama iscãagacata vuvãquiagi. ⁴ Isiarvaavoicamudai isivuaadatai aatama amo istumaasi gartuucugacada cãagacata vuvãadamudai, aana gia casiooma cãaga cãagacata vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aana bomamacova tasaicada giñladã iquitã giñtuucuga. Aana arjudiu daidã arcajiudadã Benjamín. Dai ebreo tagidu garñiooqui antai aana cãaga maí apantuuuicai giñladã. Aana arfariseo aduñlacatadai, agai arjudiã lapa damos cãaga agidi Moseesacaru sällicamigada. ⁶ Dai baigiñliaragacada soimaasi taatamituldinã aana agai ismaacada vaavoitudainã Suusi Cristo, dai cãaga agidiñã aana vaasi isducatai garviituli Moseesacaru dai maitiipucana siora gapiata giñvuupadagi tomali amo istumaasicada. ⁷ Damos aãquioma polididã aana sai gomaasicada Diuusi cãagacata giñladidã dai sivi camaata aana ismaitarvaavoi, cavaavoitudai aana Suusi Cristo cascada. ⁸⁻⁹ Damos vaasi istumaasi ismaacada ivuaadatadai aana maisoiñi lidi. Sällicada vaamioma cãagadu isvaavoitudai aana giñtaanãdamiga Suusi Cristo agai gia sällicada arsoiñi. Aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo viaa aana vaasiacatai istumaasi viaacatadai baiyoma ipaliditadai aana isSuusi Cristo giñlamadu daacagi dai iñsaana imiagi agai lamadu siãascada muuquiagi. Dai sivi maivuum iñalidi aana agaicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai aana iñsistutuidi isãagi cãagacata vuusiagi aana cãagacata oidacatai tomali agiditai vaasi ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aana Suusi Cristo cascada. Diuusi cãagacata giñnãidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aana mosvaavoitudai aana Suusi Cristo cascada. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aana vaasi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñaliditai Suusi Cristo dai soimaa taata iñalidi aana poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. Agai muu ansai aana cãagacata vusaiñã giñsoimaascamigaiñdã cascada aana ipalidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñalidi aana agai vaa guvucadagai ismaacada viaacatadai Suusi Cristo dai duaacagi apantuuuicai agai.

¹² AanΛ gΛnaagidi sai maiquia vΛasi imaasi ΛpΛdui aanΛcadΛ. AanΛ maata iñsquiaa arsoimaasi ivuaadami aanΛ. Damos aanΛ giñaajagai iscΛagacara oidacagi isduucaı ipalidi Suusi Cristo agai cΛagacara giñvusaitu cascada. ¹³ Giñaaduñi cΛaga maata aanΛ ismaiquiaa cΛaga ivueeyi aanΛ vΛasi camaitatagitoi aanΛ istumaasi ivuaadana mostatagitoi aanΛ istumaasi iduñia iñgai. ¹⁴ Dai poduucı vaamioma cΛagacara oidacamu aanΛ dai muucucı ai aanΛ Diuusi giñvaidacamu tavaagiamu vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo.

¹⁵ VΛascatai aatama ismaacada cΛaga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatatuldaragada dai cΛaga lagidi Suusi Cristo gΛaagai isapiatatagitodagi isaliasi gΛaagai isapiagarajagadagi iscΛagacarioma oidacagi. Dai isaapima maipoduucı tatagitodagi Diuusi ganmaatuldamu. ¹⁶ GΛaagai tasapiavaavoitudadagi tastaumaasi camaata dai oidacagi tasducatai camai.

¹⁷ Giñaaduñi giñapan duuquivar oidaca. Dai gantagitovar naijada aa vaavoitudadami ismaacada apın duucı oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aanΛ dai poduucı oidaca aapima. ¹⁸ Camuyoco gΛnaagidi aanΛ damos apamu gΛnaagida iñalidi asta suaacatai sai oidaga muı odami ismaacada vuidata vΛata Suusi Cristo mamaatatuldaragada dai maioojoidi masaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siΛascada coiya agai, agai gia Diaavora lamadu iimimu. Agai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitatagitoi. Agai mosaca cuadagai tatagitoi dai googosi ganducami dai ojojoidi isaagadagi vΛasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai baiyoma gΛaagai issiaa laradamudai agai. Agai maitatagitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ Damos aatama maitaroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nanara aatama isdiviagi gataaanadamiga Suusi Cristo tavaagiañdara. ²¹ Agai baΛquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai apın duucı ismaasi agai tuucugada. Poduucı iduñia agai agai vaa guvcadagaicada ismaacadacada taanai agai vΛasiaacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaaduñi apiavar vaavoitudada dai apiaaggiada aapima Suusi Cristo. Aana gia sallaicada gannaida iñalidi aliasi gΛnoigadai aanΛ cascada. Alia baigiñalidi aanΛ aapimacada vai tomasioora siora naijadagi isducatai oidaga aapima cΛaga matiagi ismaisiu mosalagicada gaaagidi aanΛ Diuusi ñiooquida aapima gansaagida.

² Daanai aanΛ Evodia lamadu Sintique sai baiduuna ñiooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaava duñdagara gadaani aanΛ issoicada aapi goooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami lamadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caoja vΛascatai goovai taatarada gliivrugara ismaacadara ojai agai vΛascatai taatarada ismaacada vΛascara oidaca agai agai lamadu.

⁴ VΛascara avar baigaliada aapima vaavoitudaitai gartaanadamiga Suusi Cristo. Apamu gΛnaagidi baigavar analiada. ⁵ CΛagavar tuutiaca vΛasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

⁶ Maitavar vuama analiada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gΛaagai masvΛascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vΛasi mastumaasi tagito. Baigavaranaliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucı ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucı sioma cΛaga istutuidi aapima ismaivuumΛ analiadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada

AAgi maitistutuidi isgariibASTudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaataA aatAMA isducatai.

⁸ TATAgitodavurai AGLATA ismaacADA AVvaavoi, dai AGLATA ismaacADA ARCAAgaducami, dai CAAgaducADA voyATA ismaacADA Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapima VAAsi istumaasi ganmaatuli aana dai istumaasi gANTjai aana dai istumaasi aagaiña aana dai istumaasi ivuaadana aana poduuquiavAR ivuaada aapima vai Diuusi gANIIBASTudacan tadacana.

¹⁰ AliA baigiñALidi aana DiuuscADA APamu giñsoiñacai aapima. Aana maipotaiya iñALidi MASai maitiñTALgitoitadai dAmos maitiipucata dai isducatai giñsoiña aapima. ¹¹ Poduucai ganaagidi aana maisiu gantaanADami iñALiditai APua. Aana maata isbaigiñALIadagi istumaasicADA viaacagi. ¹² Aana AMmo iimidagai maiviaacana istumaasi dai AMmo iimidagai CAAga viaacana aana. Aana istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconACatai isbiuugimucatai AAPA. ¹³ Aana tomasduucai istutuidi isbaigiñALIadagi, Suusi Cristo giñsoicAI cascADA. ¹⁴ Dai aapima aliA CAAga idui giñootosdacai soiñi aidASI soimaa taatacatadai aana.

¹⁵ Dai CAAga maata aapima aidASI ii aana Masedoniamu dai giñaaagacai gaaagidi aana isSuusi Cristo ARCAAgacARA vuviadami. Dai gooquiARA AMmapACATA ganampaidiña AVaavoitudadami. Dai aidASI ii aana MasedoniañdARA mosacaasi aapima FilipoosiATA oidacami giñootosdiña istucADA giñsoicADA aana. ¹⁶ AidASI quiaa daacata dai aana TesalonicATA aapima AMmo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ Aana maitantaanADami iñALidi vaamioma mosaipALidi aana isDiuusi CAAgacATA gannAIjadagi. ¹⁸ Aapima casi giñootosi mui naana maasi EpafaroditocADA dai sivi camaitAGito aana vaamioma. AliA baigiñALidi aana goovaicADA ismaacADA giñootosi dai Diuusi baigAALidi AAPA. ¹⁹ Dai gATDiuusiga ganmaaquimu VAAsi istumaasi TAGito aapima. Agai naana maasi viaa TAVAagiATA aapima vaavoitudai Suusi Cristo cascADA. ²⁰ GAAagai isVAAscatai siaa duutuadagi Diuusi gARooga VAAscATA.

²¹ DiuuscADA viaatuldi aana VAAscatai ismaacADA vaavoitudai Suusi Cristo. GARAaduñi ismaacADA tanai daraaja aana giñAAMadu DiuuscADA ganviaatuldi AAPA. ²² Dai VAAsi gogaa vaavoitudadami DiuuscADA ganviaatuldi AAPA, sioma CAAga Agai ismaacADA AGAA raí quidiATA oidaga DiuuscADA ganviaatuldi.

²³ Vai gARTAAanADamiga Suusi Cristo CAAgacATA gannAIidiña dai ganAAMadu daacana.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Coloosasiʌʌ oidacami

1-2 Aanʌ ʌrPaavora. Dai aanʌ ʌmadu Timoteo gamvიაatuldi aapima gʌraaduḡi vaavoitudadami ismaacʌdʌ vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aanʌ gʌnoojidi aapima Coloosasiʌʌ oidacami ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuvaida. Aanʌ ʌrootosadʌ Suusi Cristo, Diuusi ipʌlidi cascʌdʌ. Aatʌmʌ ipʌlidi sai Diuusi gʌrooga cʌʌgacʌʌ gʌnnʌijadana dai gʌniibastudacan tadacana. Diuusi ʌroogadʌ Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga.

3 Vʌʌscʌʌ baigʌʌlidi aatʌmʌ Diuusicʌdʌ daanʌitai sai gʌnsoicʌiḡa aapima masai cʌʌgacʌʌ oidacana. 4 Baigʌʌlidi aatʌmʌ Diuusicʌdʌ maatacatai isaapimʌ cʌʌga vaavoitudai Suusi Cristo dai issʌʌlicʌdʌ oigʌdai aapimʌ aa vaavoitudadami, 5 nʌnʌracatai aapimʌ istuigaco iimi agai tʌvaagiamu dai Diuusi ʌmadu oidaca agai tomastuigaco. Aidasi tucamidʌʌ mʌi aapimʌ isʌrvaavoi isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌʌ vuviadami, aapimʌ vaavoitu isʌmo imidagai iimi agai Diuusi ʌmadu. 6 Dai idi vaa ḡiʌooqui cʌʌgʌducʌdʌ ismaacʌdʌ mʌi aapimʌ gaaagidi Suusi Cristo ojootosadʌ vʌʌsi oidigʌʌ dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai ʌma duucai gʌntʌʌgitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduucai isduucai ʌʌdʌui aapimʌcʌdʌ. Aapimʌ mʌi isDiuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai oodami. 7 Vʌʌsi gomaasi gʌnmamaatʌtuli gʌraduḡi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiḡdʌdʌ ʌpan duucai aatʌmʌ dai alia oigʌdai aatʌmʌ agai. Agai sʌʌlicʌdʌ gʌnsoicʌiḡa masai vaamioma cʌʌga maatʌna Diuusi ḡiʌooquida. 8 Agai vaa Epaafarasi gʌraagidi masai aapimʌ aliaisi gʌnoigʌdai apipacoga gʌnʌʌmadu daacatai Diuusi Ibʌadʌ.

9 Cascʌdʌ aidʌ abiaadʌʌ simai aatʌmʌ gomaasi apiadaanʌiḡa Diuusi sai agai gʌnsoicʌiḡa masai cʌʌga maatʌna istumaasi agai ipʌlidi isivuaada aapimʌ dai masai cʌʌga maatʌ caʌcana vʌʌsi ḡiʌooquida dai masai cʌʌga maatʌna isducatai gaaagai isoidacagi. 10 Mai poduucai sʌʌlicʌdʌ cʌʌgacʌʌ oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipʌlidi poduucai isduucai gaaagai isivuaadagi vʌʌsi vaavoitudadami. Poduucai iduḡia agai aapimʌ naana maasi cʌcʌʌgʌducami dai vaamioma cʌʌga maatʌmu Diuusi. 11 Dai daanʌi aatʌmʌ Diuusi, agai sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai, sai agai gʌnmaacana guvucadagadʌ vai poduucai siʌʌscʌdʌ oodami soimaasi gʌntʌatamituldadagi istutiada aapimʌ issoimaasi taatamadagi dai apiacʌʌgacʌʌ oidacagi. 12 Diuusi gʌroigʌli gʌrsoimaascamiga cascʌdʌ viaa aatʌmʌ sʌʌlicami ʌmadu vʌʌsi aa vaavoitudadami isiimiagi tʌvaagiamu dai isDiuusi cʌʌgacʌʌ gʌnnʌijadagi. Cascʌdʌ baigʌʌlidi aatʌmʌ Diuusi gʌroogacʌdʌ. 13 Agai cʌʌgacʌʌ gʌrvuvaitu saidʌ ʌDiaavora camaitaanʌiḡa gʌriibʌdaga vai poduucai camaiʌʌgidi aatʌmʌ ʌDiaavora baiyoma ʌʌgidi aatʌmʌ Suusi Cristo. Agai ʌrDiuusi maradʌ dai Diuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai agai. 14 Suusi Cristo agai daidʌ cʌʌgacʌʌ gʌrvuvaitu muucucadi curusiaba vai Diuusi oigʌldi gʌrsoimaascamiga.

15 Tomali ʌmaadutai mainʌidi Diuusi. Dʌmos Diuusi ootoi gʌmara tʌvaagiʌiḡdʌʌ tami oidigi daama vai poduucai oodami maatʌna istuigʌ Diuusi. Agai ʌrSuusi Cristo dai ʌpan tuiga Diuusi gʌooga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

16 Suusi Cristo idui vʌʌsiaʌcatai tʌvaagiʌʌ dai oidi daama siʌʌsi istumaasi maasi, ʌcaasi istumaasi maimaasi poduucai isduucai Diuusi ipʌli. Dai

Diuusi marada idui vaasi Diuusi taanañicaruda sai agai siaa duutudaña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi lamadu. Dai agai calga nuucada vaasiaacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo artaanadamigada vaasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui vaavoitudadami. Dai agai labaitacaaacamigada vaascatai ismaacada apamu duduaaga agai coidada saagidañidaga dai agai vaamioma taanada agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo anan tuigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama tavaagiaindaga sai agai muucuna curusiaba sai poduucai calgacaga vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucuai Suusi Cristo poduucai vaascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamavui vaatcagi Diuusi. Dai vaasiaacatai oidigi daama dai tavaagidaga Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidaga idui agai.

²¹ Damos aapima laquioma maitarmamaaradacatadai Diuusi baiyoma vuidaga vaatcatadai aapima Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camavuidaga vaata aapima Diuusi muucuai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai acovai vuvaidacamumu masaida ivuaadana Diuusi aa duindaga. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapima apiavaavoitudadagi agai dai calga vaavoitudadagi ismaitipu amai vaasi oididaga ismaacada viaa guvucadagai iscalgacaga vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vaasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui calgaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vaasi oidigi daama dai ismaacada camai aapima dai ismaacada anan Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñlidi anan soimaasi taatamaitai aapima ganvaataga. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vaataga. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata anan lapa soimaasi taatamai soicitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo sallicami ansai anan gansoicaña aapima lamadu aa vaavoitudadami masai vaamioma calga maatana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada laquioma maitamaacatadai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vaasi gomaasi. Aatama lacovaga vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvaasi vaavoitudadami maatana isSuusi Cristo gatlamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada cal maata isimiam ragai Diuusi lamadu. Goñiooqui sallicada calgadudaidaga lalagai vaataga lapa ismaacada maitarjudidui. Laquioma maimaatacatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gamaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajiopada aatama aagididaga aatama vaasi oodami sai Suusi Cristo arcalgacaga vuviaadami. Aagididaga aatama oodami sai glaagai isgajiaadaga viaagi vaasi soimaascami dai calga mamaatatuldi aatama vaascatai sai Suusi Cristo calgacaga vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma calga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ñiooquida dai sai vaamioma calga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiñaa duindaga naida povueeyi anan vaasi giñguvucadagacada ismaacada giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Anan ipalidi masai maatana aapima sai anan duudatai gantatagitoi aapima lamadu vaasi vaavoitudadami Laodiseega oidacami lamadu

VΛASI agaa ismaacada maiquiaa giñmaata. Dai sallyicada daanaa aana Diuusi sai agai gansoicaiña aapima ammadu vascatai ismaacada caagai aana masai apiavaavoutudaiña ñooquida. ² Dai aana ipalidi masai aapima baiganaaliatudaiña apico ganoigadaitai, dai masai caga maata naidiña Diuusi ñooquida dai masai caga maata vasi istumaasi agai Diuusi ñooquidaga agaitai Suusi Cristo. Vasi gomaasi aqumioma maimaatatadai oodami. ³ Suusi Cristo agai dai vaumioma caga tatagitoti sitomasioora dai agai garsoicai tasai caga maata naana maasi istumaasi istumaasi maata Diuusi dai poduucali aasastuduacamu aatama. ⁴ Gomaasi ganaagidi aana vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaiña caga baimaasi ñooqui ganaagidi masai agidi caacana. ⁵ Tomasi maiganaammadu daja aana vascaga gantatagitoti aana aapima dai baigiñalidi aana maatacatali isaapima vascatai viaa amo tagitoidagai sallyicada caga vaavoutudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucali isduucali cavaavoiu aapima Suusi Cristo gartaanadamiga cagacaga ganvuvaidacali agai poduucali gagaagai isapiavaavoutudadagi aapima sai agai apiagannuucada. ⁷ Dai gaagai isdaanadagi aapima Suusi Cristo sai gansoicaiña masai caga oidacana poduucali isduucali agai ipalidi poduucali isduucali ganmamaatutuli aana dai vascaga baigavara anliada Diuusicada vasi istumaasicada istumaasi agai idui aapima ganvavara.

⁸ Maitavara dagitu aapima isaa oodami ganvupuiirumadadagi vai poduucali maigajiaadaga vipiaa aapima mamaatatuldiaragada Suusi Cristo, ganmamaatatulditai agai amai mamaatatuldaragai ismaacada maitarvaavoi. Istumaasi ganmamaatatuli agai aroodami mamaatatuldaragada dai oodami viituldarada, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaatatuldaragada.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daida aroodami aara agai tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo ganammadu daja dai poduucali Diuusi ganammadu daja aara. Poduucali aapima viaa vasi istumaasi tagitu dai cagacaga vuvaiqiagi. Suusi Cristo agai dai taanaa vasiacatai. Agai vaumioma taanaa isDiuusi taanaañicaruda dai vaumioma taanaa siadivaora taanaañicaruda. ¹¹ Aidasi vaavoiu aapima Suusi Cristo dai ganmaacacali agai guvucadagai masai camaisoimaasi ivuaadana gamai isaapima arSuusi Cristo mamaatardamigada maisiu iquitacatai gantuucuga poduucali isduucali gamviiituli ajudidui. ¹² Aidasi ganvapaconi aapima vaavoutudacali Suusi Cristo aaga vaapa aapima suudaga. Gomaasi arapan ducami isyaasapicamudai aapima Suusi Cristo ammadu. Dai gooqiaru vuvaja suudagaiñidaga. Gomaasi arapan ducami isapan duduaaca vaavoutudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai agai agai dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidiñidaga aguvucadagacada. ¹³ Aqumioma maiviaacatadai aapima ibadagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vatacana Diuusi damos sivi Diuusi ganmaa ibadagai utudui dai oigali agai gansoimaascamiga vaavoutudacali aapima Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapima gapiar vatacatadai maiaagiditali Diuusi sallyicamidaga vascaga Diuusi oigali gansoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cagada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaumioma istui isadivaora ammadu adivaora taanaañicaruda dai poduucali vasi oodami istutuidi ismaatiagi isvaumioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siadivaora.

¹⁶ Isamaadutai ganaagiadagi sai maitaagali mascuaadagi ammo cuaadagi dai sai maitaagali isgayadagi ammo istumaasi dai sai aliasi gaagai issiaa duududagali amo tasai siaa duudagaicatali agai siara amo ibastaraga tasaga siara tomastuma tasai maitavara aagiada aapima agai. ¹⁷ Vasi gomaasi aroodami aqquidada sallyicamidatadai dai camaiñamaga aidasi

abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatutldaragada agai dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapima agai ismaacada ganaagiadagi sai maicagacaga vuvaquia agai aapima ismaisaa duutuadagi Diuusi talaanicaaruda tomasi agai ganaagiadagi sai laidi amo istumaasi ismaacada mainlidi aa oodami. Agai gaaagidi sai soora maisaa duutuadagi Diuusi talaanicaaruda sai alia gagarducada ganalidi. Damos agai ismaacada pocaitiadagi gagarducada ganalidi tomasi maivia istuisida gagarducada ganaliadagi dai agai ivuaada lidi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi. ¹⁹ Agai maicaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbaitacaacamiga daida agai soicai vaaasi vaavoitudadami sai vaamioma caga maatana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai amo tagitoidagai viaacana vaascatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima Suusi Cristo mamaatutldaragada cagajiaadara viaa aapima oodami mamaatutldaragada ismaacada gaaagidi sai soora lagiadagi oodami samicamigada dai oodami viitldaragada sai agai gia cagacaga vuvaquia agai. Cascada maitaagai isapiaagiadagi oodami viitldaragada ismaacada maitarsoini. ²¹ Oodami pocaiti sai maitaagai iscuadagi amo cuadagai sai tomali maitaagai isdacadagi, tomali istaatadagi. ²² Vaaasi gomaasi oodami mamaatutldaragada maisiu Diuusi. Acuaadagai otoma uugitali. ²³ Oodami ismaacada gamamaatutldi gomaasi polidi isarsastudugami. Agai pocaiti sai agicada ismaacada gamamaatutldi vaamioma caga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai amo cuadagai arsoini oodami vaatara sai vaamioma caga oidacana dai sai maigarducada ganalidina damos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoini oodami vaatara isgajiaadara viaagi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi.

3

¹ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima Suusi Cristo, Diuusi ganmaa ibadagai utudui ducami iscaduduacamudai aapima poduucai isduucai Suusi Cristo duaca, cascada gaaagai isvaacaga tagitodagi istumaasi aagai Diuusi niooquidara aagaiti lavaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi lamadu dai taana. ² Tagitodavurai istumaasi arcagaducami maisiu istumaasi arsoimaascami. ³ Damos sivi gajiaadara viaa aapima soimaascami dai Diuusi gannuucada vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ⁴ Dai agai galamadu daja cascada tomastuigaco oidacamu aatama. Dai siacada Suusi Cristo apamu diviagi dai taanadagi aatama ara taanada agai lamadu.

⁵ Cascada gajiaadara avat vipiaada aapima vaaasi istumaasi soimaascami. Maitavar googosi ganducamica, dai maitavar coimudada tuutiaca, dai maitavar ipaliada gavustuidaga. Soora ipaliadagi gavustuidaga agai gia maisalicada siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tuminsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascada samicada baamucui Diuusi agai vui ismaacada mailagidi dai soimaasi taatatuldia agai agai. ⁷ Dai llaquioma aapima povuaadana, ⁸ damos sivi gajiaadara avat vipiaada vaaasi gomaasi. Maitavar baacocoda, maitavar soimaasi taatamituliada aliada aa, dai maitavar vui nioocada aa, dai maitavar sigal naasi nioocada aa vui. ⁹ Dai maitavar ganyaatagiada aipacoga. Aapima cagajiaadara viaa vaaasi gosoimaascami ismaacada llaquioma ivuaadana cascada. ¹⁰ Sivi caviaa aapima ibadagai utudui. Diuusi agai daida idui oodami dai sivi Diuusi gansoicai masai vaamioma apan tuutiacana aapima agai. Diuusi ipalidi isaapima caga maata agai cascada. ¹¹ Vaavoitudadami lamadugan duucai ganlidi vaascatai

tomasi arjudidíu ismaitarjudidíu aapa, tomasi iquitaquicagai tuucugada ischo aapa, tomasi artami oidacami siarsibaacoga oidacami aapa, tomasi arpipiooñi siartataaanadami aapa. Casiavar maitatagitoda gomaasi, baiyomavar tatagitoda isSuusi Cristo argarbaitacaaacamiga dai agai vaasi vaavoitudadami aamaduda daja.

¹² Diuusi garoigadai daida acovai garvuvaitu tasaida armaamaradacana. Soigavar ganaliada aacada, dai caa tuutiaca, dai maigagarducada ganaliada, dai soicadavurai aa oodami, dai maioomaliaca.

¹³ Dai maitavar vui ñioocada aapima aa ismaacada soimaasi gantaatamituldadagi baiyomavar oigaldada agai poduucai isduucai Suusi Cristo gartaaanadamiga garoigaldi.

¹⁴ Dai vaascaga aliassi ganoigada aipacoga poduucai viaacamu aapima amo tagitoidagai. ¹⁵ Diuusi acovai vuvaitu vaasi vaavoitudadami dai agai ipalidi isvaascatai viaacagi amo tagitoidagai. Cascada aliassi gaaagai iscaagacaga oidacagi dai poduucai camaitancocoadamu. Dai baigavar analiada Diuuscada.

¹⁶ Aliassi gaaagai istatagitoda Suusi Cristo mamaatatuldaragada. Poduucai vaamioma sastuduacamu aapima ganmamaatatulditai aipacoga dai ganmaacaitai ñiooqui aipacoga. Ganadavurai aapima Diuusi naidadai dai baiganaliada Diuuscada. ¹⁷ Vaasi mastumaasi ivuaadagi siapa aagadagi vaascaga avar ivuaada istumaasi oojoidi Suusi Cristo. Dai baigavar analiada Diuuscada Suusi Cristo ganamaduda daja cascada.

¹⁸ Aapima ooqui lagiadavurai gancuucuna, Diuusi ipalidi ispovuaadagi vaasi ooqui vaavoitudadami cascada. ¹⁹ Aapima cacalli oigadavurai ganooñiga dai maioomaliaca agai vui.

²⁰ Aapima aali lagiadavurai gandada vaascaga poduucai alia baigalidiña Diuusi.

²¹ Aapima ismaacada maamara maitavar oomaliaca agai vui vai agai caaga ganalidiña. ²² Aapima pipiooñi lagiadavurai ganaamu maisiu mosacaasi siuu duucu ganaijadagi ganaamu ipaliditai ispotaiya agai masai alia sastuduga baiyomavar vaascaga caaga aata vuaada siaa duutudaitai Suusi Cristo. ²³ Tomastuma aa duiñdagai ismaacada ivuaadagi aapima sallacada avar caaga ivuaada ducami issoicadamudai aapima Suusi Cristo dai maisiu oodami, ²⁴ maatacatai sai iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastuigaco, aapima ivueeyi gartaaanadamiga Suusi Cristo aa duiñdada cascada.

²⁵ Damos siorea soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai agai. Diuusi agai dai vaascaga ivueeyi istumaasi arsallicami vaasi oodamicada.

4

¹ Aapima gaaamu aliassi gaaagai mascaagacaga naijadagi ganpipiooñiga daida taanadagi mosacaasi istumaasi arsallicami. Tatagitodavurai isgantaaanadamiga tavaagiaga daja.

² Duudatai avar daanada Diuusi baiganaliaracada sai gansoicaiña mai caagacaga oidaca aapima, caaga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavar ganaliada aapima Diuuscada.

³ Dai daanadavurai aapima Diuusi aapa sai agai giñsoicaiña nai gaaagiada isSuusi Cristo arcaagacaga vuviadami gomaasi laquioma maimaatatadai oodami. Sivi maisapi aana gaaagiditai gomaasi.

⁴ Dai daanadavurai aapima Diuusi sai agai giñsoicaiña nai caaga gamamaatatuldadagi aana Diuusi ñiooquida poduucai isduucai gaaagai isivuaadagi.

⁵ Caagavar tuutiaca aapima agai vui ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo apiavar gaagada isducatai aagidagi aapima agai Diuusi ñiooquida. ⁶ Dai

CAAɣAVAR ñiooquiada Aɣai VAASCATA dai aagiada istumaasi ARsoiñi dai CAAɣAVAR aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi gANAagiada Aɣai.

⁷⁻⁸ Tiiquico ARGARaduñi vaavoitudadami dai aanA alia oigADai goovai. Goovai CAAga GARsoicAI Suusi Cristo aa duiñdadATA. CascADA gANOotosda iñagai aanA dai goovai gANAagidamu isducatai daraaja aatAMA aanA AMmadu aa vaavoitudadami ismaacADA giñAMA daraaja. Dai poduucAI baigANAliadamu aapimA. ⁹ Onesimo oida aɣai goTiiquico. Onesimo ARGARaduñi AAPA dai alia oigADai aatAMA. Goovai AMmadu aapimA Aɣagai vaa dAVAAɣIATA oidacami dai CAAga GARsoicAI Suusi Cristo aa duiñdadATA. Goovai VAgooatai gANAagidamu istuma APavueeyi aatAMA gARsaagida.

¹⁰ Aristarco giñAMmadu maisapi dai goovai DiuuscADA gAMviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculida, DiuuscADA gAMviaatuldi AAPA. Dai ismAAca aiyagi Marcusi CAAɣAVAR miaadagida. ¹¹ Dai Suusi Justo DiuuscADA gAMviaatuldi AAPA. AVaavoitudadami judidíu saagidiaiñdATA mosACAasi Aristarcu AMmadu Marcusi AMmadu Justo giñsoicAI Diuusi aa duiñdadATA. Goovai SAALicADA baigiñALiatudai. ¹² DiuuscADA gAMviaatuldi AAPA Epaafarasi. Goovai ARColoosasiATA oidacami daida goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Epaafarasi duudatai daanAI Diuusi sai gANSOICAIñA mai vaamioma CAAga vaavoituda Diuusi ñiooquiada dai MASAI vaamioma CAAga ivuaadana VAasi istumaasi Diuusi ipALidi. ¹³ Dai aanA gANAagidi sai Aɣai SAALicADA ipALidi isaapimA AMmadu AVaavoitudadami LaodiseeATA dai YerapoliisiATA oidacami CAAga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipALidi. ¹⁴ DiuuscADA gAMviaatuldi AAPA Ruucasi ismaacADA ARdoadigami. Dai DiuuscADA gAMviaatuldi Deemasi AAPA.

¹⁵ DiuuscADA AVAR viaatulda gARAaduñi vaavoitudadami LaodiseeATA oidacami. DiuuscADA AVAR viaatulda Niinafas AAPA AMmadu VAASCATAI ismaacADA gANAMPaidi quiidATA dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ SiAAscADA canAIdagi aapimA idi oojai VARAI ootosda AVaavoitudadami LaodiseeATA oidacami vai Aɣai nAidana AAPA. Dai Aɣai AAPA gANOotosdamu AOOjai ismaacADA ooji aanA VARAI nAida aapimA AAPA. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimA Arquipo ansai aanA ootosdi ñiooqui sai alIASI gAAagai isCAAga ivuaadagi AA duiñdagai ismaacADA maa Diuusi vaavoitudaitai Aɣai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aanA, Paavora AAgI giñNOovicADA gANOojidi cacugataATA dai DiuuscADA gAMviaatuldi. Dai tATAgitodavurai ismaisapi aanA. SAALicADA ipALidi aanA sai Diuusi CAAgacATA gANNIdiñA aapimA.

MosACAasi.

aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi aoodami ipalidi. Diuusi agai dai maata gariibadaga iscaacagadu ischo aapa. ⁵ Caa ga maata aapima isaatama maitanvuurumadai caa baimaasi niooqui ganaagidi masai garacacana, dai aatama ganaagidi Diuusi niooquida maisiu gamaitaa araliditai tumiñsi. Diuusi caaga maata vaasi gomaasi. ⁶ Tomali amo imidagai maitanaagidi aatama aapima masai samicada siaa grduutudaiña dai tomali aa, caaga istuudimudai aatama isgantaanadagi tataanadami duuca i oootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma caaga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucai iduucai caaga gataatacai nunuucadaiña amo ooqui gamaamara. ⁸ Alia si ganaigadaitadai aatama dai samicada ipaliditadai isganaagidagi Diuusi niooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocai ganaagidagi Diuusi niooquida. Samicada ganaigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi caaga tagito aapima siasi gaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai ganaagidiña Diuusi niooquida. Tasaga dai tucaga gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduina araliditai ganvustuidaga.

¹⁰ Aapima amadu Diuusi caaga maata sia caaga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucai tomali amaadutai maitistui isgariaga gatsuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima aapa iduucai caaga gartaatacai ganmamaatutuldiña aatama aapima Diuusi niooquida, dai ganaapnaquidiña masai apiavaavoitudaiña, dai ganaagidiña aapa sai gaagai masagadagi Diuusi. Dai vaasi gomaasi idui aatama an duuca amo gaoga ivuudana ismaamaracada. ¹² Dai gomaasi idui aatama aapa masai caaga oidacana iducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai amadu oidacana maaca siaaco gataana i agai siaaco vaascatai sia duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama ganaagidi Diuusi niooquida aapima vaavoitu maisiu aagi ganniooqui duuca baiyoma Diuusi niooquida duuca dai poduuquiava agai. Cascada alia baigaralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi niooquida agai dai gansoicai masai calagacaga oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima ganaaduñi soimaasi gantaatatuli, an duuca i judidiu ismaacada Judeera oidaga ismaacada ganmpaidi sia duutudaragai Diuusi vaataraga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai agai vaa aaduina soima taatamituldi aapa. ¹⁵ Dai agai vaa judidiu ismaacada soimaasi taatuli ganaaduñi agai dai muua aSuusi dai soimaasi gartaatatuli aatama aapa. Poduucai idui aapa aaduina cardu coi Diuusi niooquitudiamigada ismaacada aagiditadai Diuusi niooquida. Agai gia maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vaacacana agai vaascatai. ¹⁶ Si ascada aagida aliada aatama agai ismaacada maitarjudidiu sai agai aapa istutuidi iscaagacaga vuvaquiagi vaid i judidiu garsobiciña tasai maiaagidana. Dai poduucai vaamioma soimaasi ivueeyi agai. Damos sivi gia casoimaasi taatatuldamu Diuusi agai.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chilaqui tasai alia i gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai gannidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu imia ragaitadai dai gannaida ragaitadai, dai ana gia muiyoco gamu imia inaagaiña damos vaacaga aDiavora garsobiciña. ¹⁹ Si ascada apamu diviagi gartaanadamiaga Suusi Cristo alia baigarliadamu aatama mapai daraajatadi, caaga maata aatama isami daraajamu aapima aapa dai alia baigarliadamu aatama tatagitoitai ismaimosagicada apdui garaa duina gansaagida. ²⁰ Muidutai caaga

ñioocai aatama garvattara agaicaða ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigatlidi aatama aapimacada.

3

1 Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaatatai masduucai daraajatadai aapima, apatali aatama islaagi viiyagi tami Ateenasiara 2 dai ootosagi garaduñi Timoteo sai gannaidana. Goovai atamoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdada. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Tatai cascada gaamucu ootoi sai ganavanaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. 3 Sai tomali amaadutai maiiojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima calaga maata tasviaa issoimaa taatamadagi. 4 Dai aidasi quiaa ganlamadu daraajatadai aatama, aatama ganaagidiña tasai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. 5 Cascada aidasi camaitistui aana islanaracagi vaamioma ipiñalli aana isootosagi Timoteo maataca inlilitai masabai mola calaga vaavoitudai aapima. Poliditadai aana isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduiñtuldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida moslaagi duuñimudai.

6 Dai goTimoteo cadivia apamu malacalara dai calagaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima mola calaga vaavoitudai dai ganoigadai aipacoga. Dai povartadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa garoigadai dai masai gannaida alidi poduucai isduucai gannaida alidi aatama. 7 Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigatlidi maatacai isaapima quiaa calaga vaavoitudai. 8 Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo. 9 Vlassi gomaasicada alia baigatlidi aatama Diuusicada. 10 Tasaara dai tucara daana aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gannaida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma calaga vaavoituda aapima.

11 Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga lamadu gartaanadamiga Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gannaida aatama. 12 Daida ipalidi aatama lapa isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma ganoigada aapima aipacoga dai aa lapa. Poduucai isduucai ganoigadai aatama. 13 Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo lamadu vascatai ismaacada vaavoitudai.

4

1 Sivi gia garaaduñi ataanadami Suusi Cristo garmaa sallicami isganaagida aatama amo istumaasi. Casi ganaagidi aatama isducatai gaagai masoidacagi vai Diuusi baigalliadagi aapimacada dai aapima poduucai oidaga dai sivi gandaana aatama dai ganaagidi masai moduucai oidana.

2 Calaga maata aapima isducatai ganaagidi aatama masaida ivuaadana ataanadami Suusi Cristo garmaa sallicami cascada. 3 Diuusi ipalidi masaida ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. 4 Dai cacalli gaagai issiaa duutuadagi ganooniga dai maisoimaa taatamituldiadagi 5 dai maisiu ivuaadagi agaicaða istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosacaasi isducatai gaagai. 6 Dai tomali amaadutai maitaagai ismasiadagi gaaaduñi oonigada, Diuusi alia soimaa taatamituldai siora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi ganaagidi aatama. 7 Diuusi acovai garvuvaitu aatama

tasaid^Δ ivuaadana istumaasi ^Δaa^Δgaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai sioora^Δ gajiaadara^Δ viaagi idi maatatuldaragai gajiaadara^Δ vipieeyi Diuusi mai-siu oodami. Diuusi ^Δagai ismaacada^Δ ^Δgarmaacai ^Δaa^Δgi ^Δgal^Δbada^Δdaga.

⁹ Damos aana^Δ gia camaiviaa isganaagidagi isgaaagai masoigadagi ganaaduñi, Diuusi casi ganmaatutuli isducatai gaaagai masganoigadagi aipacoga. ¹⁰ Aapima^Δ gia poduucai ivueeyi ^Δvaa^Δsi vaavoitudadami Masedooniara^Δ oidacami ^Δlamadu. Dai gandaana^Δ aatama^Δ garaaduñi masai vaamioma ganoigadaña. ¹¹ ^Δaa^Δgacara^Δ avara^Δ oidaca, dai tagitocavurai ^Δaa^Δgi ganaa duiñdagara^Δ, ^Δaa^Δgavara^Δ gaaata vuaada tasduucai casi ganaagidi, ¹² vai siaa ganduutudaiña ismaacada^Δ maitarvaavoitudadami dai vai maiviaagacana istumaasi ganquiyiara^Δ.

¹³ Garaaduñi aatama^Δ ipalidi masmaatlacagi isducatai ^Δap^Δvueeyi ^Δacoidacada^Δ mai aapima^Δ masoiganaaliadagi ^Δapan duucai ^Δagai ismaacada^Δ maitagito isiimiagi Diuusi ^Δlamadu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aatama^Δ isSuusi muu dai ^Δap^Δamu duaaca poduucai ^Δap^Δaa^Δgagai ^Δtasvaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda ^Δagai ismaacada^Δ coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaacada^Δ ganaagidi aatama^Δ ^Δata^Δaanadami Suusi Cristo garmaatutuli sai aatama^Δ ismaacada^Δ maiquiaa coiyagi ^Δsi^Δaa^Δscada^Δ diviagi Suusi Cristo maibaita^Δqui iimia ragai ^Δagai ismaacada^Δ cacoiyagi. ¹⁶ ^ΔAgai ^Δaa^Δgi divia ^Δagai ^Δtava^Δagiañdara^Δ dai ^Δtaaña^Δ ^Δagai ^Δamo ^Δt^Δaanadamigada^Δ Diuusi ^Δtata^Δañaicaruda^Δ sai iñooquidana ^Δavaavoitudadami trompeetagadacada^Δ Diuusi siotoma duduaacamu ^Δavaavoitudadami ismaacada^Δ coi ¹⁷ dai ^Δamapai iimimu ismaacada^Δ maiquiaa coiyagi ^Δlamadu iicomai saagida dai vuidara^Δ ^Δaimu ^Δata^Δaanadami ^Δsi^Δgai ^Δgarvaidacaimu ^Δtava^Δgiamu ^Δsi^Δvaa^Δscara^Δ ^Δlamadu daraajamu aatama^Δ. ¹⁸ Cascada^Δ idi ñooquica^Δ ^Δavara^Δ ganaapanaquiada aipacoga.

5

¹ Damos giñaaduñi aapima^Δ maitagito isganaagida aana ^Δsi^Δaa^Δscada^Δ tomali istuigaco ^Δap^Δaduña ^Δagai gomaasi. ² Aapima^Δ ^Δaa^Δga maata^Δ sai ^Δata^Δaanadami divia ^Δagai ^Δsi^Δaa^Δscada^Δ siooma mainanaracagi poduucai isduucai didivai ^Δamo ^Δaa^Δsivogami tucara. ³⁻⁴ ^ΔSi^Δaa^Δscada^Δ ^Δoodami ismaacada^Δ maivaavoitudai Diuusi dai tomali mai^Δaa^Δgidi istumaasi ipalidi pocalitiadagi: “Sivi gia ^Δaa^Δga ^Δgariibastacan^Δ tada aatama^Δ maitiipucatai ^Δistucada^Δ vuaama ^Δaraliada aatama^Δ”. Amaasi ^Δagai sitodian duucai Diuusi ugtitudamu ^Δagai. Poduucai ^Δsiatodian duucai coocora^Δ ^Δamo ^Δooqui ^Δsi^Δaa^Δscada^Δ duaadia agadagi. Poduucai ismaacada^Δ maivaavoitudai maiviaacamu oigaldaragai. Damos aapima^Δ giñaaduñi maitarapan ducami ^Δagai ismaacada^Δ ^Δmosacaasi soimaascami ^Δtatagitoña dai mainanara istuigaco divia ^Δagai ^Δata^Δaanadami poduucai isduucai ^Δamo oodami ismaacada^Δ mainanara ^Δamo ^Δaa^Δsivogami. ⁵ ^ΔVaa^Δscatai aapima^Δ gia vaavoitudai Diuusi dai ^Δaa^Δgidi istumaasi ^Δagai ipalidi, cascada^Δ aapima^Δ ^Δarapan ducami ^Δamo ^Δca^Δali ismaacada^Δ ^Δtasara^Δ ^Δaimara^Δ ^Δsi^Δaa^Δscada^Δ ^Δaa^Δga maasi oidigi. Aatama^Δ maitaragai ismaacada^Δ maivaavoitudai dai mai^Δaa^Δgidi istumaasi Diuusi ipalidi ^Δagai ^Δarapan ducami ^Δamo ^Δca^Δali ismaacada^Δ ^Δtucapi ^Δaimara^Δ. ⁶ Cascada^Δ aatama^Δ maitaaagai ^Δtasi ^Δarapan ducamicagi ^Δagai ismaacada^Δ tomali ^Δamo imidagai maitatagitoi Diuusi ^Δagai ^Δarapan ducami ^Δamo ^Δca^Δali coosocami, ^Δaliasi ^Δgaa^Δgai isapiat^Δagitoda aatama^Δ Diuusi dai ^Δaa^Δga ^Δgartatagitodagi maisiu ^Δapan duucai ^Δamo navamudada. ⁷ Ismaacada^Δ maitatagitoi Diuusi dai ismaacada^Δ ^Δaliasi ^Δarsoimaasi ivuaadami ducami ^Δistucapi ^Δajioopadagi. ⁸ Damos aatama^Δ ismaacada^Δ vaavoitudai Suusi Cristo ^Δaliasi ^Δgaa^Δgai ^Δisca^Δga ^Δgartatagitodagi

maisiu ʌpan duucaɪ ʌmo navamudada. Gʌaagai ʌsʌʌscara apiavaavoi-
tudadagi Suusi Cristo dai oigʌadagi ʌʌascatai dai poduucai garsoicadagi
vai maitarmaitʌagi ʌDiaavora ʌpan duucaɪ amo sandaaru gʌaadai ʌmo
tagiña giacarui covocami dai agaicada gasoicaiña sai maituucugadara
vaacana mastagada ʌsaayuda. Dai gʌaagai ʌsapiavaavoi tudadagi isDiu-
usi ʌʌagacara garvuvaida agai dai garvaavoidaragacada garsoicadagi ʌpan
duucaɪ amo sandaaru gasoicai ʌmo vaiñomi vanamoicada. ⁹ Diuusi ʌcovai
garvuvaitu dai maisiu gargʌavitulda agai baiyoma ʌʌagacara garvuvaida
agai ʌsʌvaavoi tudadagi gartaʌaanʌdamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Agai agai dai muu
aatama garʌʌatarʌ dai poduucai siʌʌscada diviagi agai garʌavidacaimu tasai
ʌʌmadu daraajana tomatascoiyagi siʌʌpa quiaa duduaacagi. ¹¹ Cascada
apiagʌnaʌpanaquiadavurai aipacoga dai apiaʌipacoga gʌnsaicada poduu-
cai ʌsducatai casi ivueeyi.

¹² Garaaduñi gandaani aatama masai siaa duutudaiña ismaacada aata
vueeyi aapima gʌnsaagida dai vaamioma ʌʌaanʌi dai gʌnmaacai ñiooqui
isducatai gʌaagai ʌsoidacagi vaavoi tudaitai. ¹³ Agai ivueeyi Diuusi aa
duiñada cascada siaavar duutuada dai oigʌada. Maitavar gʌnvupui ñioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gʌnaagidi aatama masai bagaiña ismaacada maita aata
vueeyi, dai aapʌnaquiadavurai ismaacada duduaadicui mosʌʌ soima
taatamitultitai agai oodami dai aapʌnaquiadavurai ismaacada camaicʌʌga
vaavoi tudada dai maitavar oojoada tomali ʌmaadutai.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maisoimaasi ivuuiiada ismaacada soimaasi
gʌnvuuiidagagi baiyoma avar ʌʌascara ʌʌaga ivuuiiada ʌʌascatai.

¹⁶ Dai ʌʌascara avar baiganaliada. ¹⁷ Dai ʌʌascara avar gamamadada. ¹⁸ Dai
ʌʌaicada istumaasi ʌpʌvuaadagi gʌnsaagida gʌaagai ʌsbaiganaliadagi Di-
uusicada. Poduucai ipʌlidi Diuusi ʌsivuaadagi aapima ismaacada vaavoi-
tudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi Ibʌada vai gʌnsoiñana mai ʌʌaga gʌnoigʌada
aapima. ²⁰ Dai maitavar ʌmapiadara vipiada ñiooquida ʌmo Diuusi
ñiooquituldiadamigada. ²¹ Damos ʌʌaga avar gʌntʌgito caaca sabaigʌ ʌrDiuusi
ñiooquida ʌsmacada gʌnaagiadagi. SiʌrDiuusi ñiooquidacagi varai vaavoi-
tuda. ²² Dai gajiaadara avar viaa ʌʌasi soimaascada.

²³ Diuusi agai dai gariibastudacan taadatudai. Dai sai Diuusi
maitʌndadagitoiña ʌssoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana
gʌniibadaga ʌʌmadu gʌntʌtagitoidaga ʌʌmadu gʌntuutucuga vai
maitʌrsoimaasi iducamica aapima siʌʌscada diviagi gartaʌaanʌdamiga Suusi
Cristo. ²⁴ Agai ismaacada ʌcovai gʌnvuvaitu ʌʌascara ivueeyi istumaasi agai
agagai dai sʌʌlicada gʌnnuucadacamu agai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatama garʌʌatarʌ.

²⁶ Diuuscada avar viaatulda ʌʌascatai garaaduñi.

²⁷ ʌʌaanʌdami Suusi Cristo sʌʌlicamigadacada gandaani aatama masai
ʌʌascatai vaavoi tudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ Gartaʌaanʌdamiga Suusi Cristo ʌʌagacara gʌnnaiidiña.
Mosacaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavoitudadami Tesaloniicara oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicara siaa duutudaragai vaaltaradii Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. ² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga calagacara gannajadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvaascara alia baigaraliadagi Diuusicada gantlagitoitai aapima, dai poduucai gaagai lasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma ganoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama calaga nioocaiña aapima ganvaaltaradii vaavoitudadami ismaacada Diuusi acovai vuvaitu saagida. Dai potadaiña aatama masai aapima apiavaavoitudai dai maijojodai siascada aoodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicaitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatagidi iscalagacara gannadi dai agai ganvaidaquia agai malca siaaco taanai agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isgaagai issoimaa taatuldagi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai amamo istumaasi calagaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garamadadi siascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vaasi gomaasi arcagaducami. Agai tavaagaiñara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatuldamu agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiagidi Diuusi niooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudamu agai dai tomali amo imidagai maimaaguimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvcadada tomali isduucadi dadadacai agai. ¹⁰ Siascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vaascatai ismaacada agai acovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñara siaa duutuadamu. Dai tomali maitagimu isducatai gantagituagi naiditai ismaasi. Dai aapima ara ami daraajamu vaavoitu aapima Diuusi niooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoiñana mai aapima oidacagi isduucadi agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daanai aatama Diuusi ara sai gansoiñana gaguvcadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi calagaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoiñana istumaasira ismaacada ivuaada aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucadi aapimacada mui oodami siaa duutudaiña gartaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo calaga nioocadamu aapima ganvaalara. Gomaasi araduñia agai calagacara gannaditai Diuusi amadu gartaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo niooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampada agai tasai amadu daraajana. Gandaanai aatama garaaduñi 2 masai maitandagitoiña isganlabacatadagi mosaa otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi amoco pocaiti adagi isarDiuusi niooquituldiadamidaga tomasi amadutai pocaiti adagi

isaana aagidi, tomasi aamadutai pocaiti adagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasica. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidaga vaataca agai Diuusi. Dai divimu acaali ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi taanadami duucai gadaa agai dai vuidaga caataca agai Diuusi amadu vaasi istumaasi aagada aoodami sirDiuusi, amadu vaasi istumaasi siaa duutuadagi aoodami. Dai lagi aglaa quiuupaigadaga judidiu daiva agai siaaco siaa duutudaina judidiu Diuusi, dai pocaiti adagi sai agai arDiuusi.

⁵ Casi masmaitagito isvaasi gomaasi ganaagidi aana aidasi gansaagida daacatadai aana? ⁶ Aapima camaata istumaasi agai dai soobidaca sai maidiviana agai maiquiaa aacai istuigaco divia agai agai. ⁷ Dai vaascaga vaasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi adiaavora ipalidi. Mosvaaga iscaquivagi taaginaidaga siooga soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida taanadami muua agai mosvustacai dai gadadaquigacada. ⁹ Adiaavora agai dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai agai alia viaaca agai guvucadagai. Daida ivuaada agai mui naana maasi gagarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaas-camicada vupuiirumadada agai agai ismaacada iimia agai adiaavora amadu maiojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacacada istuidimudai agai iscaagacaga vuvaguiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua agai isacacali soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poduucai vaascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi agai Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaadufi aliasi ganoigadai gartaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidaga abiaadaga dai caagacaga ganvuvaida agai. Aapima caagacaga vuvacai Diuusi Ibaadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibaada agai ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaindaga, cascada alia baigagalidi aatama Diuusicada vaasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi fiooquidacada ismaacada ganaagidi aatama Diuusi ganvai masai caagacaga vuvacana dai poduucai iimana agai amadu dai amadu daraajana apna duucai gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vaasi gomaasicada gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vaasi istumaasi ganmaatutuli aatama garfiooquicada dai oojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganaliatudaina dai gansoicaina mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vaasi istumaasi arcagaducami. Diuusi garooga agai ismaacada garoigadai, dai vaascaga garsoicaina tasai maisoigalidina dai maiduduaadicuina. Dai Diuusi agai ismaacada garsoicai tasai caaga vaavoitudaina nanaracatai siascada diviagi Suusi Cristo. Vaasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvaataru maisu maitacitai aatama mospoduucai ipalidi agai cascada.

3

¹ Dai sivi garaadufi ganaagidamu aatama apna amo fiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvaataru vai agai garsoicaina tatai otoma gaaagida aatama fiooquida aipacoga vai muidutai maatana isatamo istumaasi caagaducami poduucai isduucai apdui aapima gansaagida,

² dai gArnucadacana vai maisoimaasi gArvuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vAascatai vaavoitudai gArtaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vAascata ivueeyi vAasi istumaasi ismaacada agai isidufia agai. Agai gAnsoiñamu maicAaga vaavoituda aapima dai agai gArnucadacamu vai maisoimaasi gArvuiididifia A Diaavora. ⁴ Dai aatama cAaga maata isDiuusi gAnsoicai maiapiaivaada istumaasi gAntajai aatama. ⁵ Vaidi Diuusi gAnsoiñana mai aliasi taAgitoda isDiuusi gAnsoicai dai isaCristo alia soimaa taata aatama gArvaatarA dai vAascata maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi gAraaduñi gAntaanai aatama sAllicamigadAcada gArtaanadamiga Suusi Cristo masai maisi urapacaiña sioora maitaata vuaada aliada dai maiAagiada aliada agai ismaacada gAnmaatutuli aatama. ⁷ Caga maata aapima isducatai gAagai isivuaadagi dai gArpan duucai oidacagi. Aatama gaaata vuaadana aidatasi aapima gAnsaagida daraajatadai. ⁸ Dai vAascata aa namAquidifia aatama sioora garbibiadagi. Baiyoma aliasi gaaata vuaadana aatama tasata dai tucara maisiaa gArvuiidiada Arliditai gAnvustuidaga. ⁹ Tomasi aatama viaacatai sAllicami isgAnaagidamudai masgArmaacadamudai istumaasi tagitocatadai aatama, baiyoma gaaata vuaadana aatama gAnmaatutulda Arliditai isducatai gAagai isidaca aapima. ¹⁰ Aidasi gAnsaagida daraajatadai aatama, aatama gAnaagidi sai isAmaadutai maitaata vuaada aliada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajjoma aatama sai Amadutai aapima maitaata vueeyi dai vAascata gacueeyi dai sai aliasi gAnvapasaiña aa aa duiñdara dai maitvuaadana Aagi gAna duiñdaga. ¹² Agai ismaacada poduucai ivueeyi taanai aatama sAllicamigadAcada gArtaanadamiga Suusi Cristo saida ivuaadana Aagi gAna duiñdaga dai gaagai istumaasi tagito dai maitvapasaiña aa aa duiñdara. ¹³ GAraduñi maitavar iibiocorada ivuaadatai istumaasi Arcaagaducami. ¹⁴ IsAmaadutai maiAagidagi istumaasi gAnaagidi aatama idi oojia, cAgavar gAntagito nAijada sioora agai dai maisi urapacada vai siaa Arana. ¹⁵ Damos maitavar gAnsaayu duucai nAijada, baiyomavar mamaacada ñiooqui gAnsuculi duucai.

¹⁶ GArtaanadamiga Suusi Cristo agai ismaacada iibastudacan taadatudai vaavoitudadami. Dai agai vAascata gAniibastudacan taadatudai aapima. VAsiata istumaasi Arvuaadagi vaidi Diuusi gAnAmadu daacana vAascatai aapima.

¹⁷ Aana anArPaavora. Aana angAnviaatuldi Aagi giñnovicada oojacai. Aagi anpoduucai ivueeyi aana vAascata siAscada oojagi Amo oojai. ¹⁸ Vaidi gArtaanadamiga Suusi Cristo cAgacata gAnnidifia vAascatai aapima. Mosacaasi.

¹⁵ Saallicada arvaavoi istumaasi ganaagidi aana dai vaascatai aliasi gaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai caagacata vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aana vaamioma soimaasi ivuaadana sivaascatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigali aanaada sai poduucai gamaatana sai Suusi Cristo alia caa tuiga dai maitiioojogi tomasi aana aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucai gamaata lapa sai Diuusi istutuidi iscaagacata vuvaidagi tomasioora soora vaavoitudagi Suusi Cristo dai agai istutuidi isiimiagi lavaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi gaagai issiaa duutuadagi dai caaga nioocadagi Diuusi vaatar tomastuigaco. Agai tomastuigaco taana vaasiaacatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainaidi. Tiipu tomali amaadutai soora apan tuigacagi agai. Dai agai vaamioma caaga taatagitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giimara gducami dai aapi Diuusi sandaarugada gducami. Aliasi gaagai ismaiduadicuitai ivuaada aapi Diuusi aaduidada. Aliasi gaagai isapiacaga vaavoitudadagi aapi Diuusi niooquida dai aliasi gaagai iscaaga ivuaada aapi istumaasi caagadu aliada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi niooquituldiadamigada laquioma pasaida ivuaadana aapi. ¹⁹ Lamoco maitivuaadana istumaasi maat iscaagadu cascada camaicaga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai apadi Imeneocada dai Alejandrocada. Dai aana potatadai saida adiaavora soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigali nioocaina Diuusi vui.

2

¹ Gaagida inlidi aana isducatai gaagai masivuaadagi masiaascada ganampaidadagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasi gaagai isdaanadagi aapima Diuusi issoicadagi agai oodami vaasiaacataicada, dai sai baigalidina aapima Diuusi vui nuucadatai agai oodami. ² Aliasi gaagai isdaanadagi Diuusi sai soicaina gartalaanadamiga dai vaasi taalaanadami vaasi oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana soora garsoobicadagi saascada garmpaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma caaga oidacagi dai aipacaga garsoicadagi. ³ Aliasi arcagai ispovuaada aatama dai Diuusi caagacata garvuviadamiga alia baigalidina gomaasicada. ⁴ Dai agai ipalidi sai vaascatai caagacata vuvacana dai caaga maacana istumaasi arvaavoi. ⁵ Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camaivuidata vaatacana Diuusi. Agai arsuusi Cristo ismaacada oodami duucai vsuai. ⁶ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vaasi oodami soimaascamigada. Vaasi gomaasi gama aiadi Diuusi ipali. ⁷ Cascada Diuusi acovai giivusaitu ansaidi arootosadacana Suusi Cristo ansai mamaatuldana aana ismaacada maitarjudidiu Diuusi niooquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vaasi istumaasi gaagidi aana saallicada arvaavoi. Aana maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganampaidadagi vaavoitudadami ipalidi aana isacacama daanadagi Diuusi sai agai caagacata nidiina. Dai soora daanadagi Diuusi maitaagai isbaacoicagi, tomali maitaagai issoimaasi taatagitodagi ganaaduni vui, baiyoma gaagai isgajiaadeta viaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapanigitai ganoonovi. ⁹ Daida looqui maitaagai isvupuiiruacagi dai tomali maitaagai iscaaga bai ganvuaadagi oro nanacigacada dai oro babaivuacacada, dai yuucisi namaacada tomali maitaagai isnaana duucagi gangagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami caaga gantagito naijadagi. ¹⁰ Baiyoma gaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi caagaducami.

Gomaasi aliäsi gaaagai isivuaadagi vaasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. ¹¹ Looqui gaaagai isdodoli daraajatai caacagi siiaascada gamaatatuldiadagi acacalli Diuusi ñiooquida dai lagiditai caacagi. ¹² Dai maitipu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi siiaascada gampaidiadi gaaavoitudadami. Dai looqui maitaaagai istaañadagi acacalli baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diuusi araga idui cali dai gooqui ar ooqui cascada. ¹⁴ Adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. ¹⁵ Daid looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vaascara ooqui istutuidi iscaagacara vuvaquiagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai calagacara oidacatai, dai maivupuiirucatai.

3

¹ Istumaasi gaaagidamu aana arvaavoi. Isamaadutai ipaliadagi isaribaitacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduufia alidi amo istumaasi calagaducami. ² Lvaavoitudadami baitacaacamigada aliäsi gaaagai iscaagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapira vuupadagi. Dai gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitaaagai isvuiirucagi, dai maitaaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigalliaracada miaadagiadagi gadaividacami, dai gaaagai iscaaga gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, ³ dai maitaaagai isnavamutaracagi, dai maitaaagai isoomaliacagi, dai maitaaagai isgamitacadagi tumiñi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliäsi gaaagai isca tuigacagi, dai maitaaagai iscocodaracagi, dai maitaaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñiara. ⁴ Aliäsi gaaagai iscaaga gataañadagi gaquiiara, dai gaaagai iscaaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai lagiadagi. ⁵ Siorea maitistutiadagi isgataañadagi gaquiiara poduucai ar maitistutiadamu agai istaañadagi vaavoitudadami. ⁶ Siorea utudama vaavoitudagi maitaaagai isaribaitacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada galiadian tada taañadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatuli agai ar diaavora gaducada galiiditai agai. ⁷ Dai aliäsi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi ar vai maiviaacagi oodami istucada gapir vuupadagi dai maitaaagai isgadagitu agai ar diaavora soimaasi iduuntulagi.

⁸ Daid asonarguucamigada taañadamicada lvaavoitudadami aliäsi gaaagai isvaasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitaaagai isgamitacadagi agai tumiñi vupuiirumadaitai oodami. ⁹ Dai aliäsi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi alquioma maitamaatadatadi dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscaaga maatacagi gatagitoidagara ismaisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitaaagai masmamaacadagi amo cali amo sallicami asta maatacai isagai calagacara oidacana poduucai isduucai gaaagidi aana isoidacagi. ¹¹ Dai looqui ar ismaacada gasocadagi aliäsi gaaagai isvaascatai siaa duutuadagi, dai maitaaagai isñiooquidaracagi, dai maitaaagai isvupuiirucagi, dai gaaagai isvaascara calaga ivuaadagi aana duiñdaga. ¹² Amo sonarcaacami gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai gaaagai iscaaga taañadagi gaquiiara dai gaaagai iscaaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai. ¹³ Vaasi sonarguucami ismaacada calaga ivueeyi ganaa duiñdaga vaamioma

siaa duutudaiña oodami dai poduucai vaamioma cΛΛga gaaagidiña agai isducatai vaavoitudai.

14 Aana ipalidi isotoma mΛΛca ganΛidagi. DΛmos gΛoojidi aana idi oojai, 15 siΛduñiada maiotoma imia aana, camaataca aapi isducatai gΛaagai pasoidacagi maradacatai Diuusi ismaacΛda tomastuigaco oidaga. Aapi ΛΛmadu aa vaavoitudadami agai dai cΛΛga ñioocai Diuusi ñiooquida vΛΛtarΛ. 16 Idi ñiooqui ismaacΛda gamamaatatuldi aatΛma ΛΛquioma maitΛmaatΛcatadai dai goñiooqui alia cΛΛgadu dai pocaiti: Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai; Dai aidΛsi Λpan duaaca Diuusi IbΛada, guvucadadΛcΛda poduucai cΛΛga gΛmai isΛgai arDiuusi. Dai Diuusi tΛtΛaañicaruda ñaidi caduaacacai agai. Dai mui naana maasi oodami saagida gΛaagai isducatai ΛpΛdui Suusi CristocΛda. Dai vΛΛsi oidigi daama oidaga oodami ismaacΛda cavaavoitudai. Dai Λpamu ii agai tavaagiamu. Ascaiti goñiooqui.

4

1 DΛmos Diuusi IbΛada cΛΛga aagai sai cayoga ugitΛcai oidigi sai ΛΛmoco gajiaadΛta viaa agai ganvaavoidaraga, dai baiyoma Λgiada agai mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacΛda gamamaatatuldi istumaasi ΛDiaavora tΛtΛaañicaruda ipalidi. 2 Λgiada agai agai Λmamaatatuldiadami yaatavogami ismaacΛda aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. Tomasi Λmamaatatuldiadami cΛΛ maataΛ issoimaasi ivueeyi vΛΛscarΛ maiΛma duucai gantΛtΛgitua agai. 3 Agai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi ΛpΛ iscuaadagi Λmo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigΛliaracΛda cuaadana ismaacΛda vaavoitudai Diuusi ñiooquida. 4 VΛΛsi istumaasi idui Diuusi alia cΛΛgadu dai maitΛaagai tΛsgajiaadΛta vipiaadagi tomali Λmo istumaasi baiyoma gΛaagai isbaigarΛliaracΛda cuaadagi. 5 Diuusi cΛΛgacarΛ ñaidi oodami ismaacΛda povuaadagi. Diuusi pocaiti gΛñiooquiΛta saidΛ idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascΛda. DaidΛ Λoodami baigΛlidi Diuusi cascΛda.

6 Isaapi Timoteo mamaatatuldiadagi gomaasi gΛraaduñi vaavoitudadami aidΛ gia cΛΛga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñdada, dai Diuusi gΛsoicai isvaamioma cΛΛgacarΛ oidaca aapi duudatai tΛtΛgitoitai gomamaatatuldaragai cΛΛgaducΛda ismaacΛda cavaavoitu aapi. 7 DΛmos maitΛaagai isΛgiditai caacagi aapi gocuentogada Λjudidú. Goovai mosaroodami cuentogada maisiu Diuusi mamaatatuldaragada cascΛda maitΛsoiñi. TΛtΛgitodafñi duudatai Diuusi dai poduucai vaamioma cΛΛga vaavoitudada. 8 Aaduiñdagai gia arsoiñi gatuucuga vΛΛtarΛ poduucai vaamioma bΛbΛjai oodami guvucadagai. Dai tΛtΛgitoda duudatai Diuusi, dai apiacΛΛga vaavoitudai Diuusi dai oigΛadai Diuusi dai poduucai gia arsoiñi gaibΛdaga vΛΛtarΛ tami oidigi daama dai sioraΛ povuaadagi imi agai tavaagiamu. 9 Gomaasi saalicΛda arvaavoi dai vΛΛscatai aliasi gΛaagai isvaavoitudadagi. 10 Dai tomasi soi duucai gΛrnaidi oodami vΛΛscarΛ ivueeyi aatΛma Diuusi aa duiñdada vaavoitudaitai Diuusi. Agai agai dai tomastuigaco

duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vaaara. ¹³ Aipaco quiiquai ajiopadan tada agai dai papartuagi dai ñiiooquidaracagi, dai ganvapaasadan tada agai siaaco maitarvaaara. ¹⁴ Cascada ipalidi aana isavipiudu ootalioma iimadami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vaaara Suusi Cristo mamaatatuldiaragada maitarñiiooquidagadi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Amoco vipiudu ootalioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaragada daida ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo calli siapa amo ooqui aduñda arviuuducagi aida gia agai aliassi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma calaga istutuidi agai issoicadagi aa vipiudu ismaacada sallicada tagitu soifi.

¹⁷ Aliassi gaaagai isvaascatai siaa duutuadagi acacaliidami taanaanadamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascalaga aa namalquidagi, vaamioma calaga ismaacada artaanaanadami daida armmamaatatuldiadami alpa. ¹⁸ Gaaagai ispovuaadagi pocaititai Diuusi ñiiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avopoisii siuu duucu calitapagada agai taligi vai cuaajida agai”. Dai pocaiti alpa Diuusi ñiiooquidara: “Vaascatai siora gaaata vuaadagi gaaagai masaa namalquidagi”. Gomaasicada ismaacada pocaiti Diuusi ñiiooquidara calaga gamaata isaliassi gaaagai isaa namalquidagi siora gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiiooquida.

¹⁹ Isamaadutai gapiar vuupadagi amo caliodami taanadami maitaagiada asta siascada oidacagi gooca siapa vaica naijadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui agai aida gia gaaagai masbagaidagi agai vaasi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vaascara aliassi gaaagai paspoduucai ivuaadagi vaascataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi argaamiigucagagi siargaduñicagi siargasiagigagi tomasiioraca agai, Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanaanadamigada amadu Diuusi tataañicaruda ganaii cascada. ²² Pasiascada daasa liadagi amo vaavoitudadami taanadamigada maitimostodian duucai daasa tomasiiora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai aoodami potaian tada sai aapi baiilidi issoimaasi ivuaada agai baiyoma gaaagai pascalaga maatiagi alpa istuiga agai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai cocora ganvooca cascada maitaagadi pasgola suudagi yadagi baiyoma gaaagai pasyadagi laachi uuvasi varagada duaadigami vaara.

²⁴ Dai amoco otoma gamaata isarsoimaasi ivuaadami dai aa maitamaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avanacai asta siascada Diuusi naiidagi ismaacada argalaga ivuaadami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami.

²⁵ Dai amo oodami ivuaadana istumaasi calagaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vaascara amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipioñi vaavoitudadami aliassi gaaagai iscalaga siaa duutuadaga gaaamu vai poduucai ismaacada vuidara vaaara Diuusi maifiiooquidagadi Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldiaragada. ² Isamo pioñi amadu aamuda vaavoitudadamicagi vaascara pioñi aliassi gaaagai issiaa duutuadagi gaaamu tomasi argansiagama ducami agai vaavoitudaitai. Pioñi gaaagai isvaamioma calaga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaaagai pasgamamaatatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada vuidalavaa Suusi Cristo mamaatatuldiaragada ismaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatatuldiadami yaatavogami alia gagarducada ganalidiña dai maicaa maata istumaasi gamamaatatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga ganvupui ñioocadagi. Gomaasiaindara vusaca muuquimudagai, dai baamudagai dai ñioocadagai dai maivaavoitudaiña agai istumaasi cacagi, ⁵ dai gansasayutaiña agai aipacoga mosacaasi soimaasi aagaitai agai maicacagadu tagitoidada cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidiña saida arcagaai isgamaaitacadagi agai tumiñsi gamamaatatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tagitoda duudatai Diuusi, dai apiacaga vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucai gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoiñi gaibadaga vaataraga. Dai sioora povuaadagi agai gia sallicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacatada aatama tomali amo istumaasi. Dai saliscada coiya aatama maivuquia ragai tomali amo istumaasi. ⁸ Cascada gaagai tsbai garaliadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ Amo oodami ipaliditai isrircutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucai vaamioma vuudana tumiñsi. Damos agai vupuiirturaini ivuaadaitai istumaasi maitarsoiñi baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatatalda agai. ¹⁰ Sioora mosgamaaitacada aliada mui tumiñsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucai gamaitacai. Dai amoco mosgamaitala aliidiña mui tumiñsi dai gajiaadara vipieeyiña ganvaavoidaraga dai gooquilara aliasi soimaasi taatamaña.

¹¹ Damos aapi Timoteo caga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaagai pasgajiaadara viaagi vaasi gomaasi soimaascami. Gaagai pasapiacacagara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaduñi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai ismaacada vuidalavaa Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gaducami cascada aliasi gaagai pasvuidalaga caatacagi adiaavora caga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucai tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi acovai ganvuusaitu pasai poduucai ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi agai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo agai dai salii aagidi Ponso Pilaato istumaasi arvaavoi. Dai Diuusi amadu Suusi Cristo maata inसाना gaagidi ¹⁴ pasai agidiña vaasi istumaasi gataanaanai ana poduucai isduucai gaagidi ana vai poduucai maitiipucagi sioora gabagaidagi asta saliscada diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia agai saliscada Diuusi ipaldagi. Vaasi oodami aliasi gaagai iscaga ñioocadagi Diuusi vaataraga. Dai agai agi vaanaanai vaasiacatai dai agai sallicada viaa guvucadagai. Dai agai arbaitalaacamigada vaasi tataanadami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali amo imidagai maimuquia agai. Diuusi vaamioma dadadacai sitasai cascada tomali amaadutai maitistutuidi isvui nanavagi tomali ismiaadara caquivagi. Ana ipalidi isvaasi odami caga ñioocadagi Diuusi vaataraga tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi sallicada viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidañi arricu vaavoitudadami sai maigagarducada ganalidiña. Dai maitaagai ispoliada agai islagi istutuidi iscagacagara vuvaquiyagi atumiñsicada. Atumiñsi uugiatai cascada. Baiyoma gaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Agai agai dai garmaacai vaasi istumaasi tagito aatama dai baigaraliadagi. ¹⁸ Aagidañi sai cagacagara oidacana soicitai aa mui naana maasicada. Agai gaagai istaacogiadagi

soituutuigami istumaasi viaa. ¹⁹ Sioora poduucai ivuaadagi Diuusi maaquimu agai mui naana maasi istumaasi cacalagaducami tavaagiata dai agai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu.

²⁰ Aapi Timoteo gaaagai pascalaga gamamaatatluldiadagi Diuusi maamatatludaragada. Maitlallgiada aapi agai ismaacada oojoidi isaipacoga gavupui ñioocadagi tomali lamamaatatluldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatluldi naana maasi istumaasi ducami sarvaavoicagi. ²¹ Lamoco ismaacada allgidi agai cagajiaadata viaa ganvaavoidaraga.

Aana ipalidi sai Diuusi calagacata ganaidiña.
Mosacaasi.

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ arPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipalidi Diuusi cascadΛ. Diuusi aagai sai maagui agai iibadagai uutudui vaasi oodami ismaacΛdΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascadΛ giñootoi ansai gaaagidana aanΛ gomaasi. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi argiñmara gaducami dai aliaai gaoigadai aanΛ. AanΛ ipalidi isDiuusi garooga lamadu gartlaanadamiga Suusi Cristo cΛagacΛtΛ ganlijadagi dai soiganliadagi aapicadΛ dai gaiibastudacan tadacagi.

³ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛaga lagiditai Diuusi ipaliditai isvuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñlaqui aaduiñcaru. Dai baigiñlidi aanΛ DiuuscΛdΛ vaascΛtΛ gatlatagitoitai aapi iñsiuu duucu gamamadagi. ⁴ VaascΛtΛ tatagitoi aanΛ isducatai sosa aapi aidasi gadiosagi aanΛ dai vaascΛtΛ ganlida iñalidiña aanΛ dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tatagitoiña aanΛ lapΛ silΛ cΛaga vaavoitudai aapi. LapΛga vaavoitu gauuli Loida dai gooquiΛtΛ gadaada Eunise. Dai agai cΛaga vaavoitudaiña cascadΛ maata aanΛ isaapi cΛaga vaavoitudai lapΛ.

⁶ CascadΛ gatagitoiñi isaidasi gadaama darai aanΛ giñoonovi Diuusi gasoi iscΛaga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascadΛ glaagai pasapiacΛaga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarmaacai duaadimudagai baiyoma garmaacai agai guvucadagai dai garsoicai tasai apaco garoigadaiña dai cΛaga gartlatagiticana. ⁸ Maitisiaa araitai gaagiada istumaasi ivueeyi gartlaanadamiga Suusi Cristo aapicadΛ dai maitisiaa arada maisapicatai aanΛ vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigaduucai issoimaa taatamadagi giñapan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacΛtΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vaascΛtΛ Diuusi glaamaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitomu aapi gavaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacΛtΛ garvuvaitu dai acovai garvuvaitu tasai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipalidi agai dai garoigadai cascadΛ, maisiu iduucai aatama amo istumaasi cΛagaducami. Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadΛtΛ Diuusi garoigadai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacΛtΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛΛ maata aatama isgaroigadai Diuusi. Agai ootoi Suusi Cristo cΛagacΛtΛ garvuviadami cascadΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuquigami dai garmaa ibadagai utudui ismaacΛ tomali amo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isagai vaa cΛagacΛtΛ garvuvaida agai poduucai maata aatama isgaroigadai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛalicami ansaidΛ arrootosadacana dai aagidana ismaacadΛ maitarjudidiu isSuusi Cristo arcaagacΛtΛ vuviadami. ¹² CascadΛ alia soimaa taatamai aanΛ dai vaascΛtΛ maisiaa arai. AanΛ cΛΛ maata Suusi Cristo dai vaavoitudai aanΛ iscΛaga istutuidi agai isnuucadacagi giñibadaga asta silascadΛ Diuusi ñaidagi aoodami ismaacadΛ arcaagacΛtΛ ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛaga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gamaatatuli aanΛ dai apiagamamaatatuliada isducatai gamaatatuli aanΛ, alia cΛagadu gomaasi cascadΛ. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaogada Cristo dai vaasi oodami. ¹⁴ Gamamaatatuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gamaatatuli aanΛ dai Diuusi IbadΛ ismaacadΛ gatama daja gasoicadamu.

¹⁵ CAA maata aapi isbaitoma vAasi avavoitudadami Aasiara oidajami giindagito dai gooca agai arFigelo dai Ermogenes. Aidasi Oniseforo divia Roomata giingaagiña daida giñta. ¹⁶⁻¹⁷ Dai alia duudatai giñdidiñia nai aana baigiñalidiña dai maisiaa araiña maisapicatai aana. Cascada aana ipalidi isDiuusi calagacara naijadagi agai aaduña. ¹⁸ Sallicala ipalidi aana isSuusi Cristo apiasoalliadagi Oniseforocada sillascada diviagi Suusi Cristo. CAA maata aapi sillasi garsoi Oniseforo aidasi Efeesiaru daraacata dai aatama.

2

¹ Dai aapi giñmara gaducami calaga ivaavoitudada dai lagiada aapi Suusi Cristo agai calagacara ganalidi cascada. ² Dai vAasi ismaaca gamaatutuli aana mui oodami vuitapi maatatudañi aapi aa ismaaca cal vaavoitudai dai sallicala ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatutuliadagi gomaasi aa.

³ Masillascada soimaasi gataatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vaascara iapiacalaga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñada. Aapi arapan ducami sandaaru dai Suusi Cristo argataanadamiga. VAsi sandaaru gaaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali amo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaacada ivueeyi ismaacada maitarsandaaru. Asandaaru gaaagai isbaigaduucagi daidi ivuaadagi istumaanada taanadamigada cascada. ⁵ Dai aapi Timoteo aliasi gaaagai iscal lagiada vAasi ismaaca aagai Diuusi ñiooquidara apan duucai amo utuisdami aliasi calaga marai siaa salli gavopooyi ipaliditai isgamaitacadagi. ⁶ Dai aliasi gaaagai iscavami aata vuaadagi aapi gaa duiñdagara apan duucai amo asadami calaga aata vueeyi dai Diuusi gamaaquimu aapi vAasi istumaasi maacai agai gapiPiooñiga ismaacada ivueeyi aa duiñada. ⁷ Tatagitodañi istumaasi gaaagidi aana daida garbaitacacacamiga gasoiñamu pai maata caaca vaasiacatai.

⁸ Tagitoñi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidañdara daida arcajitudacata dai arai Davicaru. Gomaasi agai istumaasi gaaagidiña aana. Gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ⁹ Dai cascada soimaasi taataca dai asta vuli aana cadeenacada ducami siarsoimaasi iduucamicamudai aana. Damos Diuusi ñiooquida gia maivuli. ¹⁰ Dai aana soimaasi taatamai mui naana maasi vai agai ismaaca Diuusi aco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai calagacara vuvacana. Agai ismaacada vaavoitudagi vaascara dadadacada agai tavaagiaru.

¹¹ Sallicala arvaavoi ismaacada Diuusi ñiooquidara icaiti:

Isamo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo,

sallicala oidacamu agai tavaagiaru Suusi Cristo lamadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui ñioocadagi Diuusi;

sallicala taanada agai Suusi Cristo lamadu siaaco taanañi agai.

Isamaadutai gajiaadara viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadara vipieeyi ara.

¹³ Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vaascara ivueeyi istumaasi aagai.

Agai vaascara aagai istumaasi arvaavoi.

Asaiti Diuusi ñiooquidara.

¹⁴ Tatagitoldañi avavoitudadami vAasi gomaasi dai aagidañi sai maitancodaiña aagaitai goalgi vuirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascada,

baiyoma soimaasi ivueeyi agai dai gajiaadara vipieeyi ganvaavoidaraga. ¹⁵ Gaaagani dai calaga ivuaada gaa duiñdaga sipoduucai Diuusi potimo isaapi araata vuaadami calagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuusi siaa aradagi calaga gamamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida gia arvaavoi. ¹⁶ Gajiaadara ivipiaada govuiirudagai dai goeugotogada ajudidü vaaasi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoña dai maiagidiña Diuusi. ¹⁷ Dai gomamaatatuldaragada amamaatatuldiadami maicaa tutiacada vaasi aipacoga aimarai vaavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatatuldadami. Gooa amamaatatuldiadami maicaa tuutiacadara Imeneo dai Piletu ¹⁸ ismaacada amquoma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadara vipieeyi ismaacada arvaavoi. Agai pocaiti sai acoidada maiduduaacarai dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu tuucuga utudui. ¹⁹ Damos Diuusi ñiooquida vaascara aragai vaa. Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Caa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti ara: “Vaascatai ismaaca vaavoitudai Cristo gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vaasi soimaascami”.

²⁰⁻²¹ Ismaadutai calaga iduñia aliadagi Diuusi aa duiñdada aliasi gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vaasi soimaascami mosaaigi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi agai. Agai ismaaca poduucai ivueeyi arapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacada vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

²² Gajiaadara ivipiaada vaasi soimaascami ismaacada ivueeyi gagali dai apiacagacara oidaca dai apiacaga vaavoitudada dai apiogada vaascatai dai apiagibastacan tadaca amadu vaascatai ismaacada gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. ²³ Dai gajiaadara ivipiaada govuiirudagai caa maata aapi isgomaasicada gancocodaiña oodami. ²⁴ Dai sioora ivuaadagi garbaitacaacamiga aa duiñdada maitaagai isomaliacagi baiyoma gaaagai iscau tuigacagi vaascatai vui, dai gaaagai iscaaga gamamaatatuldiadagi, dai maitaagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. ²⁵ Dai gaaagai pascaaga mamaatatuldiadagi ismaacada gavui ñioocadagi oigadaitai sabai poduucai soñana Diuusi vai ama duucai gantatagitona vai poduucai matia agai istumaasi arvaavoi, ²⁶ vai poduucai calaga gantatagituagi agai apamu dai caagacara vuvauquiagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

¹ Dai gaaagai pasmaatacagi araai sai cayoga ugitalcai oidigi alia soimaasi taata agai vaavoitudadami. ² Oodami ismaacada maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada agai mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada agai tumiñsi isoigada Diuusi, dai gagarducada ganaliada agai, dai mainajada dan vuaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiaggiada agai gandada, dai maicaa tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoigaliada agai aacada tomali maiogada agai, dai aagataraca agai istumaasi maitaravatarai, dai googosi ganducamica agai, dai oomaliaca agai dai cadada agai vaasi istumaasi arcaagaducami, ⁴ dai oodami tataggiada agai ganaaduni sasaayuda, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada agai, mosaca tatavigai dai idagai dai vaasi istumaasi arvagimi ipaliadamu agai isivuaadagi baiyoma isaggiadagi Diuusi. ⁵ Agai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaaca vaavoitudai Diuusi ñiooquida damos vuidara vaataca agai Diuusi.

Maitiurapacada siora potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga amoco ismaaca vapacai ooqui vupuiirugami quiiquidat dai mamaatatuldiña looqui ganmamaatatuldiaraga utuducada, dai poduucai vupuiirumadaña agai. Looqui aliasi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma maatatuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi ismamaatadgai tomas-tuma mamaatatuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquiaa vaavoitu agai istumaasi arvaavoi. ⁸ Dai apan duucai acacaladaracami Janesicaru amadu Jambresicaru vuidaga vatalcatadai istumaasi aagai Moesesacaru poduucai agai ismaaca mamaatatuldi looqui arpa vuidaga vatal istumaasi arvaavoi. Alia soimaasi gantatagitoña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñioquida cascada Diuusi gajjaadaga viaa. ⁹ Damos maitis-tuidimu agai ismamaatatuldagai mui oodami, vasi oodami maatamu isagai arvupuiirugami cascada maiagidamu, apan duucai avaa goocai ismaaca vuidaga vatalcatadai Moesesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatatuldiaraga, dai aapi giñapan duucai ivueeyi, dai giñapan duucai tagitoidi, dai giñapan duucai vaavoitudai dai giñapan duucai soimaa taatamai dai apiavueeyi Diuusi aa duñdada giñapan duucai, dai aapi oigadai vascatai giñapan duucai. ¹¹ Cal maata aapi isducatai aradii anacada Antioquiaga dai Icofiaga dai Liistiraga, isducatai soimaasi giñtaatutuli oodami. Damos Diuusi calgacaga giñvusaitu vasi gomaasiañdaga. ¹² Sallicala arvaavoi isvascatai ismaacada ivuaada aliadagai istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos soimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuuda agai, agai apiavupuiirumadada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vasi pastumaasi camai mosgaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatutuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadaga maata Diuusi ñioquida. Diuusi ñioquidaga mamaatarai aapi isducatai calgacaga vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñioquida. Dai Diuusi ñioquidaga gamamaatarai istumaasi gaagagai isivuaadagai dai istumaasi maitaagagai isivuaadagai dai gamamaatarai isducatai calgacaga oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vataga. ¹⁷ Poduucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagai vasi istumaasi calgaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Gataaanai aana aapi Timoteo pasai apiagaagidiña Diuusi ñioquida. Cal maata Diuusi garooga dai gartaanadamiga Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai taanadami duucai dai nada agai ismacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai nada agai vasi oidada dai duduacada. Vascaga ibaigaduuca dai gaagiada Diuusi ñioquida silascada oidacagai isducatai tomasi maicaca aliadagai oodami. Dai mamaatuldañi oodami ismaacada aliastumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucai gantatagitona, dai maitiojoada oodami dai apiama-maatatuldiada oodami Diuusi ñioquida. ³ Aimu istuigaco oodami maicaca aliadamu gomamaatatuldiaragai calgaducada baiyoma ivuaada aliadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosaca istumaasi calca aliada agai. ⁴ Dai gajjaadaga vipiadamu agai ismaacada arvaavoi, dai calga gantagito calcamu agai judidiu

cuentogada. ⁵ Damos aapi cāaga gātātāgitoda dai pāsīāscadā soimaa taata-madagi apiai vuaadagi Diuusi aa duiñdada apiagaagiditai Diuusi ñiiooquida ismaaca aagai cāagacāra vuvaidaragai dai cāaga ivuaada gāaa duiñdaga.

⁶ Polidi aana iscayoga aayi istuigaco muuquia iñagai aana. Dai imimu aana tavaagiamu. ⁷ Catavapi aata dui aana Diuusi aa duiñdadāra dai cayoga naato aana giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aana Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitācāaacami Suusi Cristo arātāaanādami cāa tuigacada dai siāscadā divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siōōra cāagacāra oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosaca aana giñmaaquimu agai. Agai maaquimu āāra vāscatai ismaacadā baiganāliaracada nānāra istuigaco divia agai agai.

⁹ Gāagañi dai otoma diviacai giñnāida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia dāvāriamu. Dai Tito ii Dalmasia dāvāriamu. ¹¹ Mosaca Ruucasi giñāma daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pāsīāscadā diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagāra. ¹² Atiico Efeesiamu ootoi aana. ¹³ Pāsīāscadā diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacadā Trooasiāra viaa aana Carpo quidāra. Dai vuaapañi āāra giñlilivrugā dai sioma cāaga giñpapepeligā.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitācāaacamiga bai duuñimu gomaasi agai āāmadu. ¹⁵ Agai vui caata gārmamaatātuldiaraga cascada gānuucadacana aapi āgaicada.

¹⁶ Aidamasī tucamidāra vaama giñcāi dudunucamiāra vāscatai giñdagito. Tomali āmaadutai maitiñsoi. Antai ānāgi giñsoi. Aana ipalidi is-Diuusi maigāpiāra suulligagi agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aana istui isnaatocai gaaagidagi is-Suusi Cristo ācāagacāra vuviadami sai poduucai maatāna vāscatai ismaacadā maitājudidū. Dai Diuusi cāagacāra giñvusaitu mātai maitiñmuua. ¹⁸ Dai cāagacāra giñvusaidamu agai vāsi istumaasi soimaascamiāndāra dai giñvaidacaimu agai tavaagiamu siaaco tāanāi agai. Aana ipalidi isvāscatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vāscāra.

¹⁹ Diuuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vāscatai ismaacadā Oniseforo quidāra oidaga. ²⁰ Erasto Coriintoāra vii. Dai Trofimo coco antai Mileetāra viaa. ²¹ Gāagañi dai divia maiquiaa āacai toomoco. Diuuscada gāviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vāscatai gogaa gāraaduñi vaavoitudadami.

²² Aana ipalidi isgarbaitācāaacamiga Suusi Cristo gāāmadu daacagi dai gānuucadacagi vāscatai aapimā. Mosacaasi.

oidacami sai mamaat¹tuldaragad¹ judidíu ismaac¹ad¹ maioidaga Diuusi ñiooquid¹at¹ maitarvaavoi casc¹ad¹ aliasi g¹aaagai isgajiaad¹at¹ vipiaadagi ¹agai mamaat¹tuldaragad¹ dai apiavaavoitudadagi mamaat¹tuldaragad¹ Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali mai¹agidiña isducatai gat¹aaanai ¹agai ismaac¹ad¹ gajiaad¹at¹ vipieeyi Diuusi ñiooquid¹. ¹Agai pocaitiña sai ¹amoco cuaadagai maic¹agadu.

¹⁵ Damos ¹agai ismaac¹ad¹ Diuusi caoig¹aldi soimaascamigad¹, ¹agai vaatar¹ vaasi cuaadagai c¹agadu. Damos ismaac¹ad¹ maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidad¹ ¹agai maic¹agadu maat¹ istumaasi ¹agc¹agaducami tomali maic¹agaducami casc¹ad¹ ¹agai vaatar¹ vaasi istumaasi maic¹agadu asta siuu duucu siaa duutuli ¹agai. ¹⁶ ¹Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi ¹damos mat¹agia maasi ¹agaic¹ad¹ ismaac¹ad¹ ivueeyi ¹agai ismait¹arvaavoi. Sa¹allic¹ad¹ maioojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi ¹agai. ¹Agai mai¹agidaraga, dai casc¹ad¹ maitistutuidi isiduniagi tomali ¹amo istumaasi c¹agaducami.

2

¹ Damos gamamaat¹tuldañi aapi isducatai g¹aaagai isoidacagi vaascatai ismaac¹ad¹ vaavoitudai isSuusi Cristo ¹agc¹agac¹at¹ vuviadami. ² Dai aagid¹ai ¹ac¹ac¹aliocoidad¹ vaavoitudadami sai mainavacor¹iña, dai c¹agac¹at¹ oidacana vai siaa duutuada oodami, dai c¹aga gant¹tagitocagi, dai sai c¹aga vaavoitudaiña dai sai c¹aga oig¹daiña vaascatai, dai sai maivui baco¹coiña ¹agai ismaac¹ad¹ soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidañi ¹oocodami vaavoitudadami sai c¹agac¹at¹ oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai maiñiooquidiña aa, dai sai mainavacor¹iña ⁴ dai sai mamaat¹tuldana istumaasi c¹agadu vai poduucai matiagi ¹ooqui utu iim¹dami vaavoitudadami isoig¹adagi g¹ancuucuna dai g¹anmaamara, ⁵ dai c¹aga gant¹tagitocagi, dai maigoogosi g¹anducamicagi dai tomali mait¹tagitodagi gomaasi, dai c¹aga ivuaadagi g¹anaa duiñdaga g¹anquiiy¹at¹, dai soic¹iña aa, dai ¹agidiña g¹ancuucuna vai maipocaitiadagi ¹oodami sai Diuusi ñiooquid¹ mait¹arsoiñi.

⁶ Dai poduucai aagida ¹ara ¹agag¹ali vaavoitudadami sai c¹aga gant¹tagitocana. ⁷ Dai c¹aga ioidaca aapi vai poduucai oidacana ¹agai ¹ara. Dai pas¹iascad¹ gamamaat¹tuldiadagi Diuusi ñiooquid¹ mait¹aaagai pas¹mui gamaitacada aliada tumiñsi. Dai c¹aga ivuaada vai siaa g¹aduutudaiña oodami. ⁸ Dai vaasc¹at¹ igamamaat¹tuldiada mos¹acaasi istumaasi gamamaat¹tuldiña Suusi Cristo ¹amad¹u mamaat¹ardamigad¹ vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismait¹arvaavoi. Vai si¹ascad¹ amaadutai g¹vui ñioocadagi siaa ¹ara ¹agai maiviaacatai istuc¹ad¹ g¹vui ñioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi ¹apipioofi vaavoitudadami sai vaasc¹at¹ c¹aga ¹agidiña g¹naamu, dai maivui ñiñiooquitaracana, dai mai¹asivuaacana, dai g¹aaagai isivuaadagi ¹agai vaasi istumaasi aagadagi vai poduucai baiganliadagi aamuda vai poduucai si¹ascad¹ naijadagi aa matiagi isDiuusi c¹agac¹at¹ g¹arvuviamiga ñiooquid¹ c¹agadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamara oidigi daama sai c¹agac¹at¹ vuvaidiña oodami poduucai g¹art¹agi iss¹allic¹ad¹ c¹agac¹at¹ naidi vaascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi g¹armamaat¹tuldi isg¹aaagai isgajiaad¹at¹ vipiaadagi vaasi soimaascami dai sai mait¹aaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaac¹ad¹ ivueeyi ¹agai ismaac¹ad¹ maivaavoitudai Diuusi, dai sai g¹aaagai isc¹aaaga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai g¹armamaat¹tuldi ¹ara sai g¹aaagai isbaig¹at¹liaracada nanaracagi istuigaco divia ¹agai g¹arDiuusiga Suusi Cristo ismaac¹ad¹ ¹agc¹agac¹at¹ g¹arvuviamiga. ¹Agai ¹arbaic¹aaacami t¹vaagi¹at¹ dai oidigi daama alia dadadaquidamu

agai si¹ascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucai c²agacata vuvacana aatama garsoimaascamigaindata tsaidla armaamaradacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baig³aliharacada ivuaadatai naana maasi cac⁴agaducami.

¹⁵ V⁵asi gomaasi gaagai pasgamamaat⁶atuldiadagi. Aapi ap⁷artaan⁸adamigada govaavoitudadami daida armamaat⁹atuldiadami cascada gaagai pasap¹⁰anaquiadagi vai apiavaavoituda¹¹ina agai dai bagaida¹²ni agai ismaacada mai¹³agidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaad¹⁴ata vipiadagi gamamaat¹⁵atuldaraga.

3

¹ Dai tagitoldani vaavoitudadami sai ab¹aidina at²artaan³adami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai cacana dai sai gaagai isgasoicadagi aa duindagi⁴ata ismaacada arv⁵ascatai va⁶atara. ² Dai sai maisigalnaasi niooqui aagidina tomali amaadutai, dai sai maioomaliacana dai sai oig⁷aditai naidina v⁸ascatai, dai sai maig⁹arducada gan¹⁰aidina tomali amaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami sarvaavoitudadami ara.

³ Vaavoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai aran duucai agai ismaacada maivaavoitudai. Aatama laquioma arv¹upui²rugamicatadai dai vaavoituda³ina istumaasi maitarvaavo⁴i, dai googosi garducanicana, dai alia soimaascataidai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudada tuutiacana aatama dai garca⁵adina oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi c⁶agacata garvuviamiga divia oidigi daama dai c⁷agacata vuvaida agai oodami poduucai gata⁸agi isalia oig⁹adai dai c¹⁰agacata naidi v¹¹ascatai. ⁵ C¹²aga maata Diuusi isaatama tomasi c¹³aga ivueeyi maitamait¹⁴cai c¹⁵agacata vuvaidaragai damos cascada Diuusi soig¹⁶ali aatam¹⁷acada cascada c¹⁸agacata garvuvaitu. Diuusi Ibaada maigovai dai v¹⁹asi garsoimaascamiga dai utuldan dui gar²⁰iibadaga. ⁶ Poduucai idui agai aidasi Diuusi ootoi sai gat²¹amadu daacana. Suusi Cristo c²²agacata garvuviamiga aagidi ga²³ooga sai ootosana gal²⁴badaga cascada ootoi agai vai aliasi garsoicai tsai c²⁵aga oidacana. ⁷ Vaida Diuusi c²⁶agacata gan²⁷aidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama cascada viaa aatama sallicami isarmaamaradacagi dai isv²⁸ascatai oidacagi agai lamadu dai can²⁹ara aatama istuigaco oidaca ragai agai lamadu.

⁸ V³⁰asi imaasi sallicada arvaavo³¹i dai aan³² ipalidi isc³³aga gamamaat³⁴atulda aapi v³⁵asi gomaasi vai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi gnaagana dai c³⁶aga ivuaadana istumaasi arsoi³⁷ni v³⁸ascatai va³⁹atara aliasi c⁴⁰agadu ispvuaada agai daida arsoi⁴¹ni agai va⁴²atara ara. ⁹ Damos maiti aatagada agai lamadu ismaacada aagai⁴³na go⁴⁴agi vu⁴⁵irudagai dai tomali agai lamadu ismaacada armamaat⁴⁶atuldiadami yaatavogami ismaacada ma⁴⁷maat⁴⁸atuldi mui cuentogada judidiu Diuusi niooquida duucai dai tomali agai ismaacada cocotuldi oodami dai tomali agai lamadu ismaacada mosvupui nioocada aliadagi tomasio⁴⁹ta agaitai Moesesacaru mamaat⁵⁰atuldaragada, v⁵¹asi imaasi maic⁵²agadu dai maitarsoi⁵³ni.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vaavoitudadami saagida ismaacada cocotuldiadagi oodami gamamaat⁵⁴atuldaragacada ismaacada maitarvaavo⁵⁵i bagaida⁵⁶ni amo imidagai isgooca ara dai ismait⁵⁷agidagi agai pai camaidagito vaavoitudadami isuurap⁵⁸adagi agai. ¹¹ C⁵⁹aga maata aapi isamoco cocotuldiadagi oodami agai maic⁶⁰aga gal⁶¹agito dai alia soimaasi ivueeyi dai agai lagi maata ara maic⁶²aga ivueeyi.

¹² SiΛascadΛ gΛotosda aanΛ Arteemasi siΛpΛ Tiiquico pai gΛaaga dai giñdivida NicopoliisiΛrΛ ami daivuñda iñlidi aanΛ toomoco. ¹³ Dai soĩñiñi Seenasi ismaacadΛ ñiooquituldi oodami ΛΛmadu Apoolosi vΛasicadΛ pΛstucadΛ istuidiagi, maacañi istumaasi tagito Λgai dai apiaimΛdagi vai maiviΛΛgacana tomali Λmo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatΛna iscΛΛga ivuaadagi dai soicadagi aa siΛascadΛ tΛgitocagi Λgai vai poduucai Λrsoiñicagi govaavoitudadami.

¹⁵ VΛascatai ismaacadΛ aanΛ giñΛΛmadu daraaja DiuuscadΛ gΛviaatuldi. Dai DiuuscadΛ viaatulda gΛraaduñi vaavoitudadami Diuusi cΛlgacΛgΛ gΛnnΛidiña vΛascatai.
Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ Aana arPaavora, dai aagidiña aana oodami sai Suusi Cristo arcAagacara vuviadami mai cascada giñmaisaca. Aana lamadu Timoteo gaoojidi idi oojai aapi garaduñi Filemón aapi garsoicai garaa duiñdagara. ² Dai idi oojai lavaavoitudadami vaatarala lapa ismaacada ganampaidi gaquiyara dai siaa duutudai Diuusi, dai garaduñi Apia vaatarala dai garaduñi Aquipo vaatarala ismaacada garsoicai garaa duiñdagara lapa. ³ Aatama ipalidi isDiuusi garooiga lamadu qartaanadamiga Suusi Cristo cAagacara ganaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Mai aana isalia cAaga vaavoitudai aapi dai oigadai Suusi Cristo dai oigadai aapi vaasi lavaavoitudadami lapa cascada alia baigiñalidi aana Diuusicada daanaitai sai gasoicaiña. ⁶ Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai ismaacada vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquida. Daanai aana Diuusi sai soicaiña agai iscAaga maatana vaasi istumaasi cAagaducami ismaacada Suusi Cristo ivueeyi vaasi vaavoitudadami vaatarala. ⁷ Mai aana isaapi Filemón alia oigadai lavaavoitudadami vai poduucai ganiibastacan tada agai dai poduucai baigiñaliatudai aapima.

⁸⁻¹² Vaasi imaasicada aana ñiooquiagi gapiooñigabaru Onésimo vaatarala. Tomasi alia oigadai aana goovai vaascara movi angootosdi pai cAaga miaadagida. Aana arootosada Suusi Cristo cascada viaa aana saalicami isgataañiagi aapi pasai cAaga miaadagidana Onésimo dai aapi saalicada gaaagai pasivuaadagi istumaasi gaaagida aana. Damos aliasi groigadai aatama cascada maitataanaai aana dai baiyoma gadaanaai pasai cAaga miaadagidana Onésimo. Aana Paavora casi arcAlimudada dai apiagaagidiña sai Suusi Cristo arcAagacara vuviadami cascada maisapi aana. Aaquioma Onésimo maicAaga gasoicaiña dai sivi gia arsoiñi goovai aapi gavaatarala dai aana giñvaatarala. Onésimo giñdiviji tami maisacarata dai aidasi aana aagidi isSuusi Cristo arcAagacara vuviadami goovai vaavoitu dai cascada giñmara gaducami goovai. ¹³ Alia baigiñaldamudai aana istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicadamudai tami maisacarana poduucai isduucai giñsoicadamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aana maitipalidi isviagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aana cascada baiyoma gaootosdi aana. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipaliadagi maisiu guvcadagaicada. ¹⁵ GoOnésimo vaasaqui ii gaquiyaiñdara maitaagidacai. Damos sivi apamu galamadu daacamu goovai. Aana polidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco galamadu daacamu ¹⁶ maisiu amo pioofi duucai baiyoma amo gaaduñi duucai dai alia oigadamu aapi cavaavoitudacai agai. Dai poduucai sioma arcAagai aapi gavaatarala. Aana gia alia oigadai, damos aapi gia gaaagai isvaamioma oigadagi, maisiu tomastuma cAali duucai sivi gia argaaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gAADuñi duucai giñaijadagi pai miaadagida goOnésimo ducami iñsiraanacagi. ¹⁸ Issoimaasi gADuñi goovai aidasida argapiooñiacatadai silapa isgavuatuldiada goovai aana angaa namaquidagi. ¹⁹ Aana Paavora angaoojidi giñnoovicada dai aana gia gaa namaquidamu. Aana gamaatatuli isSuusi Cristo arcAagacara garvuviadami patai poduucai cAagacara vuusai

aapi goovai $\Delta\Gamma\Lambda\text{MO}$ istumaasi ismaac $\Delta\text{D}\Lambda$ tomali ΛMO imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa nam ΛQ uidagi. ²⁰ S $\Lambda\Lambda$ lic $\Delta\text{D}\Lambda$ giñaduñi aan Λ ip Λ lidi isgiñsoiñaa aapi giñootosdacai Onésimo. Aat $\Lambda\text{M}\Lambda$ ΛR garaadunum Λ vaavoitudadami casc $\Delta\text{D}\Lambda$. Iduuñiñi aapi istumaasi g $\Lambda\Lambda$ aagidi aan Λ sipoduucai baigiñ Λ liadamu aan Λ .

²¹ Aan Λ maat Λ isgiñ $\Lambda\Lambda$ gida agai aapi casc $\Delta\text{D}\Lambda$ g ΛO ojidi. Dai maat Λ aan Λ isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosacaasi istumaasi g $\Lambda\Lambda$ aagidi aan Λ .

²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliñaa aan Λ . Aapim Λ daan Λ i Diuusi ansai vuusaiñaa aan Λ tabiaad $\Delta\Gamma\Lambda$ dai aan Λ po Λ lidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aan Λ tabiaad $\Delta\Gamma\Lambda$.

²³ Diuusc $\Delta\text{D}\Lambda$ g ΛV iaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaac $\Delta\text{D}\Lambda$ giñ $\Lambda\Lambda$ madu maisapi gaaagiditai $\Lambda\Lambda\text{P}\Lambda$ isSuusi Cristo ΛR c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\text{R}\Lambda$ g ΛR vuviadam. ²⁴ Dai Diuusc $\Delta\text{D}\Lambda$ g ΛV iaatuldi $\Lambda\Lambda\text{P}\Lambda$ Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaac $\Delta\text{D}\Lambda$ giñsoicai aa duiñidagi $\Delta\Gamma\Lambda$.

²⁵ Vai q ΛR t Λ aan Λ damiga Suusi Cristo c $\Lambda\Lambda$ gac $\Lambda\text{R}\Lambda$ g ΛN n Λ idiñaa. Mosacaasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña gΛraaduñicarυ naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui gΛraaduñicarυ gΛñiñiooquituldiadamigacada. ² Damos diviacai ΛCristo Diuusi marada tavaagiaiñdarΛ agai garaagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipalidi ismaataca aatama. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛasi istumaasi oidaga. ³ Diuusi marada sallaicada cΛ tuiga. Agai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daida agai apan ducami gaooa. Aatama cΛaga istutuidi ismaatacagi istuiga Diuusi maatacatai isducatai oidacataí dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Agai nuucada vΛasi istumaasi oidaga. Agai vaamioma viaa guvucadagai istomasioora dai vaamioma taanaí. Aidasi muu Suusi Cristo curusiaba oigali agai garsoimaascamiga sai poduucaí camaigapir vΛatacana aatama dai gotora ii agai tavaagiamu dai daja Diuusi sallisía padara.

⁴ Dai Diuusi maa agai Λmo sallyicami vaamioma namacami isDiuusi tataaanicaruda sallyicamigada. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotatadai tomali Λmoco gataaanicarυ:

Aapi aparagiñmara. Sivi gamaa ana Λmo sallyicami.

Damos Diuusi gia potatadai gamara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gataaanicarυ saida aroogada.

⁶ Dai siascada Diuusi apamu ootosagi gamara tami oidigi daama saida artaanadamigadacana oodami dai potadamu agai vΛasi gatataaanicarυ:

Sai sia duutudaiña marada.

⁷ Dai Diuusi aagai gatataaanicarυ dai pocaiti:

Aana idui giñtataaanicarυ dai agai avali ganducami dai otoma ivueeyi agai istumaasi taanaí ana.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potatadai gamara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gasallyicamiga.

Dai vΛascara ivueeyi aapi istumaasi arsaallyicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi arsaallyicami dai sallyicada maioojoidi istumaasi maitsallyicami.

Cascada vaamioma baigallyiatu ana aapi sia.

Astatadai Diuusi. ¹⁰ Dai potatadai ara gamara:

Aapi aparga taanadami dai aapi idui oidigi dai tavaagi.

¹¹ Oidigi dai tavaagi ugitimu damos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tavaagi cacallyiocoimu apan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajaadara viaamu acacallyiocoidadai dai aa uutudui iduñimu.

Damos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

Astatadai Diuusi. ¹³ Diuusi potatadai gamara:

Daacañi giñsallisía padara, asta siascada ana voopoidagi sallyicamigada vΛasi gantataanadamiga agai ismaacada gavuidara vΛataca.

Dai agi aapi gataanada agai.

Astatadai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu aagidi tomali

Λmoco gatataaanicarυ. ¹⁴ VΛasi Diuusi tataaanicaruda iibadaga agai daida ivueeyi vΛasi istumaasi Diuusi taanaí. Diuusi ootosai gatataaanicarυ sai soicaiña ismaacada Diuusi cΛagacara vuvaida agai.

2

1 Cascada aliassi gaaagai iscaga agiditai caacagi Diuusi ñiooquida dai poduucai maigajiaadarla viaagi Diuusi mamaatatuldiaragada. 2 Ñiooqui ismaacada ootoi Diuusi aalquioma gataaañicarucada arvaavoi dai ismaacada soimaasi ivuaadana dai maiaggi ñiooqui Diuusi soimaasi taatutuli. Diuusi idui agicada istumaasi arsallicami. 3 Lapaga Suusi Cristo gartaaanadamiga aagai sai Diuusi cagacaga vuvaidi oodami dai gooquilara garaagidi agai vaa ñiooqui aa ismaacada caa. Ismaalagiditai caaca aatama ñiooqui ismaacada aagai agai maitiipucamu isducatai cagacaga vuvaquiagi. 4 Dai Diuusi lapa gartataagidi isarvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi agarducami. Dai Diuusi lbada garmaacai guvucadagai saida ivuaadana naana maasi istumaasi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

5 Caaagai aatama sai Diuusi iduunña agai oidigi utudui dai tavaagi utudui damos Diuusi maimaquia agai sallicami gataaañicaru sai gataaanaña oidigi utudiarla dai tavaagi utudiarla. 6 Davicaru aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada dai potatadai agai Diuusi:

GiñDiuusiga vlassi oodami coiya agai dai maiviaa agai istuusi tatagitodagi sai aapi viaa iscagacaga ñaijadagi dai nuucadacagi.

7 Bai tavapi aapi ipali sai oodami palapioma gataaanaña sitataañicaru. Damos gooquilara maa aapi oodami amo sallicami ismaacada vaamioma namaga sitomasmaascada.

Dai Diuusi maa oodami sallicami sai taanaña vlassiacatai istumaasi idui agai.

8 Poduucai oodami vaamioma gataanañi tami oidi daama sivlassi gomaasi ismaacada idui Diuusi.

Astatadai Davicaru. Aidasi Diuusi maa gosalicami oodami poduucai oodami taanañi vlassiacatai istumaasi oidaga oidigi daama. Damos vascaga caga gamaata ismaisiu vlassi istumaasi oidaga agidi oodami. 9 Damos vlassiacatai agidi asuusi Cristo tomali caga gamaata isDiuusi ipali sai bai tavapi palapioma gataaanaña Suusi Cristo istataañicaruda. Diuusi cagacaga ñaidi oodami cascada ipali agai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucai vascatai istutuidi iscagacaga vuvuquiagi. Dai muucucai Suusi Cristo dai apamu duucata Diuusi maa amo sallicami vai cascada vlassi oodami dai Diuusi tataañicaruda gaaagai issiaa duutuadagi agai.

10 Diuusi agai daida idui vlassiacatai dai taanada agai agi agai. Dai aliassi arcaga isDiuusi ootoi gamara oidigi daama sai agai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi iscagacaga vuvaidiagi soora vaavoitudagi. Dai poduucai agai arbaitacacamigada vlassi avavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaqui agai muidutai oodami tavaagiamu vaavoitudacai agai Suusi Cristo. 11 Suusi Cristo agai ismaacada aco vuvaidi vaavoitudadami daida Suusi lamadu aco vuvaidada amo oogacami. Cascada Suusi Cristo maisiaa arai isgaaduñi aagadagi vaavoitudadami. 12 Cascada pocaiti agai Diuusi ñiooquidara:

Aagidamu aana giñaaduñi sai alia caa tuiga Diuusi garooga, dai amapai naadamu aatama Diuusi ñaidada siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. 13 Dai pocaiti lapa Diuusi ñiooquidara:

Aana caa vaavoitudai sai Diuusi giñooga giñnucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti lapa Diuusi ñiooquidara:

Tan daja aana daida giñlamadu daraaja mui aa Diuusi maamarada ismaacada cagacaga vuvaida aana.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ʌra dai tuucuga poduucai ʌpa Suusi Cristo ʌra dai tuucuga. Suusi muuquai agaitadai tami oidigi daama cascʌda oodami duucai vuusai. Avʌnacai poduucai istui Suusi isvoopoidagi ʌDiaavora guvucadʌ. ʌDiaavora ʌrduñida iscooyi oodami. ¹⁵ Oodami ʌbʌidiña muuquigami dʌmos muucucai ʌSuusi casi istutuidi issoicʌdagi oodami sai camaiʌbʌidiña muuquigami. ¹⁶ ʌgai divia dai soña ʌgai Avraañicarʌ cajiudadʌ maisiu Diuusi tʌtaañicarudʌ. ¹⁷ Cascʌda gʌaagaitadai isoodami duucai vuusia ʌgai dai poduucai istuidiagi isʌrpaali baitʌcaacami ducamicagi dai poduucai ʌgai soigʌlidi oodamicʌda dai cʌga ivueeyi gʌaa duiñdaga. ʌgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ. ʌgai muuquia agaitadai cascʌda oodami duucai vuusai dai muucucai poduucai istutuidi ʌgai isoigʌldiadagi oodami soimascami-gadʌ. ¹⁸ Dai ʌgai soimaa taata daida ʌDiaavora soimaasi iduiñtʌlda ʌlilitadai dʌmos maitistui, cascʌda Suusi istutuidi isgʌrsoicʌdagi siʌascadʌ ʌDiaavora soimaasi gʌrduiñtʌlda ʌliadagi.

3

¹ Cascʌda tʌtagitodavurai aapimʌ istuiga Suusi Cristo. ʌgai ʌrDiuusi ootosadʌ daida ʌgai ʌrgʌrpaaliga ducami ismaacʌda vaamioma tʌaanʌi. Daida aatʌmʌ vaavoitudai ʌgai. Giñaaduñi Diuusi ʌcovai ganvuvaitu aapimʌ mʌsai iimʌna tʌvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidʌ iduuna aa duiñdadʌ tai Suusi cʌga idui poduucai isduucai Moseesacaru cʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidiu saagida. ³ Dʌmos Suusi vaamioma namʌga isMoseesacaru poduucai isduucai ismaacʌda idui oodami vaamioma namʌga sioodami. Diuusi ʌgai daida idui oodami. ⁴ Oodami dai vʌasi istumaasi oidaga maiʌʌgi ʌpʌdui. Diuusi ʌgai daida idui. ⁵ Moseesacaru cʌga idui Diuusi aa duiñdadʌ ʌjudidiu saagida. Dai ʌgai ʌgai naana maasi istumaasi ʌpʌduña agaitadai gooquiʌʌ. ʌgai mosʌrpiooñigada Diuusi. ⁶ Dʌmos Suusi Cristo ʌrDiuusi maradʌ ismaacʌda tʌvaagiaiñdara divia dai ʌgai cʌga nuucada ʌvaavoitudadami. Dai vʌasi aatʌmʌ vaavoitudadami ʌrDiuusi maamaradʌ ʌpa isapiacʌga vaavoitudadagi siʌasi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigʌrʌlilitai nʌnʌracagi istuigaco iimia ragai aatʌmʌ tʌvaagiamu.

⁷ Cascʌda aliʌsi gʌaagai iscʌga maatʌ caʌcagi aatʌmʌ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidʌʌ ismaacʌda aagai Diuusi Ibʌadʌ:

Issivi caʌca aapimʌ isñioocadagi Diuusi ⁸ ʌgʌgiadavurai dai maisiu vuidʌʌ vʌatʌca poduucai isduucai idui ʌjudidiu oidagana siaaco soimaasi taatcatadai ʌgai.

Ascaiti Diuusi Ibʌadʌ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

ʌjudidiu idui naana maasi soimaascami nʌida ʌlilitai sabai soimaasi taatʌuldiana aana.

Tomasi nʌidi naana maasi gʌgʌrducami istumaasi ivuaadana aana goo coobai uumigi.

¹⁰ Cascʌda baamu aana ʌoodami vui daida itʌtʌdai: “Aapimʌ ivueeyi ʌgi istumaasi ipʌlidiña dai maisiu istumaasi aana ipʌlidi”. Antʌtʌdai aana.

¹¹ Cascʌda baamu aana ʌgai vui daida potʌtʌdai aana ʌgai sai sʌlicʌda maiimi ʌgai aan iñʌmadu siaaco istutuidi ʌgai isgʌniibʌstacan tadacagi. Ascaiti Diuusi.

sai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ vuvaidi oodami sai iimana $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$ dai $\gamma\alpha\eta\iota\beta\alpha\sigma\tau\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ tadacana. ⁹ Poduucai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ $\gamma\alpha\mu\alpha\tau\alpha$ sai Diuusi maamarada iimia agai $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$ dai $\gamma\alpha\eta\iota\beta\alpha\sigma\tau\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ tadaca agai. ¹⁰ $\sigma\iota\omicron\upsilon\tau\alpha$ iimiagi $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$ $\mu\lambda\lambda\alpha\kappa\alpha$ camaitaata vuuada agai $\lambda\pi\alpha\eta$ duucai tanai. Agai gia $\gamma\alpha\eta\iota\beta\alpha\sigma\tau\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ tadaca agai. $\lambda\pi\alpha\eta$ duucai Diuusi aidasi idu' oidigi naadami tasaicada dai $\gamma\omicron\tau\omicron\gamma\alpha$ $\mu\omicron\sigma\gamma\alpha\iota\beta\alpha\sigma\iota$. ¹¹ $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ aliasi gaaagai $\iota\varsigma\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ $\lambda\lambda\gamma\iota\delta\alpha\gamma\iota$ aatama Diuusi dai poduucai iimiagi $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$ dai $\mu\lambda\lambda\alpha\kappa\alpha$ $\gamma\alpha\eta\iota\beta\alpha\sigma\tau\alpha\kappa\alpha\tau\alpha$ tadacamu aatama. Dai ismai $\lambda\lambda\gamma\iota\delta\alpha$ aatama $\lambda\pi\alpha\eta$ duucai $\lambda\gamma\upsilon\delta\iota\delta\iota\upsilon$ ismaacada mai $\lambda\lambda\gamma\iota$ Diuusi poduucai siaadara iimana aatama $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi agada agai $\lambda\pi\alpha\upsilon\upsilon\epsilon\epsilon\upsilon\iota$, agai alia viaa guvucadagai $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$. Diuusi $\eta\iota\omicron\omicron\upsilon\kappa\upsilon\iota\delta\alpha$ $\sigma\omicron\iota\kappa\alpha\iota$ oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi $\eta\iota\omicron\omicron\upsilon\kappa\upsilon\iota\delta\alpha$ $\sigma\omicron\iota\kappa\alpha\iota$ oodami sai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ oidacana. Diuusi $\tau\lambda\lambda\gamma\iota\delta\alpha$ oodami $\upsilon\lambda\lambda\sigma\iota$ istumaasi tatagitoi agai. ¹³ Diuusi maata $\upsilon\lambda\lambda\sigma\iota$ istumaasi ivueeyi oodami dai $\lambda\mu\omicron$ imidagai Diuusi $\eta\lambda\iota\delta\alpha\mu\upsilon$ ismaacada $\lambda\gamma\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ ivuaadami dai ismaacada $\lambda\gamma\mu\alpha\iota\kappa\lambda\lambda\gamma\alpha$ ivuaadami.

¹⁴ Suusi $\lambda\gamma\tau$ Diuusi marada ismaacada $\tau\lambda\upsilon\alpha\iota$ $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\alpha\iota\eta\delta\alpha\gamma\alpha$. Aatama vaavoitudadami viaa $\lambda\mu\omicron\kappa\omicron$ ismaacada papaali bait $\kappa\lambda\alpha\alpha\kappa\alpha\mu\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ $\gamma\lambda\upsilon\kappa\alpha\mu\iota$. Agai $\lambda\gamma$ Suusi. Agai ii $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$ dai Diuusi $\upsilon\iota\delta\alpha\gamma\alpha$ $\kappa\alpha\lambda\upsilon\iota\upsilon\alpha$. $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai $\sigma\alpha\lambda\lambda\iota\kappa\alpha\delta\alpha$ istutuidi issoig $\lambda\lambda\iota\delta\alpha$ aatama $\kappa\alpha\delta\alpha$ $\sigma\iota\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ λ Diaavora soimaasi $\gamma\alpha\gamma\upsilon\iota\eta\eta\tau\upsilon\delta\iota\alpha$ aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai $\upsilon\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\gamma\alpha$ soig $\lambda\lambda\iota\delta\iota$ aatama $\kappa\alpha\delta\alpha$. λ Diaavora soimaasi idu' $\eta\eta\tau\upsilon\delta\iota\alpha$ $\lambda\lambda\iota\delta\iota\tau\alpha\delta\alpha\iota$ Suusi $\lambda\lambda\gamma\alpha$ $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$. Dai $\upsilon\lambda\lambda\sigma\kappa\alpha\gamma\alpha$ Suusi maisoimaasi idu' tomali $\lambda\mu\omicron$ imidagai. ¹⁶ $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ aliasi gaaagai isdaanadagi aatama Diuusi $\gamma\alpha\gamma\omicron\gamma\alpha$ vaavoitudaitai isagai $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha\tau\alpha$ $\gamma\alpha\eta\eta\lambda\iota\delta\iota$ dai $\gamma\alpha\gamma\sigma\omicron\iota\kappa\alpha\iota$ siuu duucu $\tau\lambda\gamma\iota\tau\omicron\kappa\alpha$ aatama. Agai soig $\lambda\lambda\iota\delta\iota$ aatama $\kappa\alpha\delta\alpha$ $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$. Agai $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\alpha\gamma\alpha$ daja.

5

¹ $\lambda\mu\omicron$ papaali bait $\kappa\lambda\alpha\alpha\kappa\alpha\mu\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ mai $\lambda\lambda\gamma\iota$ $\gamma\lambda\delta\alpha\delta\alpha\alpha\sigma\alpha\iota$. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiai $\eta\delta\alpha\gamma\alpha$ vai agai daanadagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. λ papaali bait $\kappa\lambda\alpha\alpha\kappa\alpha\mu\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai $\lambda\gamma$ soimaasi ivuaadami $\lambda\lambda\gamma\alpha$ $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ istutuidi agai issoig $\lambda\lambda\iota\delta\alpha$ oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai $\kappa\alpha\sigma\kappa\alpha\delta\alpha$ viaa agai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada $\lambda\pi\alpha\eta$ duucai agaa oodami.

⁴ Tomali $\lambda\mu\omicron$ papaali bait $\kappa\lambda\alpha\alpha\kappa\alpha\mu\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ mai $\lambda\lambda\gamma\iota$ $\gamma\lambda\delta\alpha\delta\alpha\alpha\sigma\alpha\iota$. Diuusi agai dai dadaasai. Poduucai isduucai dai agai Aar \omicron ñicaru saida $\lambda\gamma$ papaali bait $\kappa\lambda\alpha\alpha\kappa\alpha\mu\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ cana. ⁵ Poduucai $\lambda\lambda\gamma\alpha$ Suusi Cristo mai $\lambda\lambda\gamma\iota$ $\gamma\lambda$ dai papaali bait $\kappa\lambda\alpha\alpha\kappa\alpha\mu\iota\gamma\alpha\delta\alpha$ duucai. Diuusi agai dai dai. Dai Diuusi pot $\lambda\tau\alpha\delta\alpha\iota$ Suusi Cristo:

Aapi apar $\gamma\iota\eta\eta$ mara

sivi $\gamma\alpha\mu\alpha\alpha$ aan λ $\lambda\mu\omicron$ $\sigma\alpha\lambda\lambda\iota\kappa\alpha\mu\iota$.

Ast $\lambda\tau\alpha\delta\alpha\iota$ Diuusi. ⁶ Dai goo $\upsilon\iota\lambda\gamma\alpha$ pot $\lambda\tau\alpha\delta\alpha\iota$:

Aapi paali $\gamma\lambda\upsilon\kappa\alpha\mu\iota$ tomastuigaco

Melquisadeecaru duucai.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aim $\lambda\gamma\alpha\iota\eta\eta$, daan $\lambda\iota\eta\eta$ agai Diuusi sai soic $\lambda\iota\eta\eta$. Dai $\lambda\mu\omicron$ imidagai asta suaacai $\eta\eta$ dai i $\eta\eta$ acai $\eta\eta$ daan $\lambda\iota\eta\eta$ Diuusi. Dai Diuusi $\kappa\lambda\alpha\gamma\alpha$ istutuiditadai isvaidaquiagi $\tau\lambda\upsilon\alpha\alpha\gamma\iota\mu\upsilon$ maiquiaa muucucai agai. Dai Diuusi idu' istumaasi aagidi $\eta\eta$

Suusi daanaitai. Suusi vaascara iduñia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduucai Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaindara vaascara mai islagiadagi Diuusi, soimaasi taatamaña agai cascada. ⁹ Poduucai salicada canga istutuidi iscagacara vuviadagi siora lagiadagi vai poduucai oidacagi Diuusi amadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi dai Suusi Cristo saida urpapaali baitacaacamigada ducamicana apan duucai Melquisadeecaru.

¹¹ Aana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi damos aapima maimaata caa cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima calaqui abiaadara vaavoitu cascada casi gaaagai isgamamaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito siora ganmamaatatuldiagi agai vaa ñooqui ismaacada ganmaatutuli tucamidara. ¹³ Aapima apan ducami aali ismaacada maiquiaa canga maata caa dai maiquiaa canga maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi ñooquida ismaacada vaamioma sijaiga ismaata caacagi aragai vaatar ismaacada camaata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. Agai cagacara oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi gaaagai masganmaatatuldiagi aa ñooqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatutuli sai aliasi gaaagai isama duucai gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai gaaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai gaaagai masganvapaconagi, dai sai gaaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaña agai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcanga ivuaadami dai ismaacada armaicanga ivuaadami. Dai agai ismaacada arcanga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicanga ivuaadami iimia agai adiaavora amadu dai amadu daraaja agai tomastuigaco. Vasi gomaasi camaitaagai isganmaatatuldia aatama apamu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatutuldiamu aatama ama maasi.

⁴ Ismaacada camaata Diuusi ñooquida dai maata caa isducatai cagacara vuvaci oodami dai Diuusi Ibaada soica sai tatagitoina vasi gomaasi, ⁵ dai caa maata agai isvasi gomaasi alia cagadu, dai naidi naana maasi gagarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isapamu ama duucai gantatagituaagi. Siora gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vasi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñooquida arvasi oodami vaatar. Damos amoco gantagito caacana dai cagacara oidacana. Dai Diuusi cagacara naidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito caacana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aana vaascara aana salicada vaavoitudai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñooquida. Aana povai inalidi siarvaavoi isaapima cagacara oidaga poduucai isduucai gaaagai isoidacami vasi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vaascara ivueeyi istumaasi arsalicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soicaitai aa vaavoitudadami poduucai canga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami siasi uucami oidacagi

tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi g_Λnvaídaquia agai t_Λvaagiamu. ¹² Poduucai maioojoadamu aapim_Λ ivuaadatai istumaasi Diuusi ip_Λlidi. Dai g_Λaagai is_Λp_Λn duuc_Λ ivuaada aapim_Λ agai ismaac_Λd_Λ c_Λlaga vaavoitudaiña istumaasi Diuusi aagidi isidufi_Λ agai. Agai maioojodaitadai n_Λn_Λracatai istumaasi Diuusi aagidi isidufi_Λ agai. Casc_Λd_Λ caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aid_Λsi Diuusi aagidi Avraa_Λnicaru said_Λ idufi_Λ agai mui naana maasi istumaasi agai v_Λl_Λtar_Λ, pot_Λt_Λdai: “S_Λallic_Λd_Λ iduufim_Λ aana naana maasi istumaasi c_Λl_Λg_Λaducami aapi g_Λv_Λl_Λtar_Λ dai s_Λallic_Λd_Λ muidamu g_Λc_Λjiudaga”. Dai pot_Λt_Λdai _Λl_Λpa: “Istumaasi aagai aana _Λr_Λvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispot_Λiyagi sai maat_Λ Diuusi, agai _Λagi _Λr_ΛDiuusi casc_Λd_Λ. Dai tiipu _Λmai vaamioma nam_Λacami isagai. D_Λmos Diuusi vaamioma nam_Λga sioodami casc_Λd_Λ oodami pocaiti_Λ sai maat_Λ Diuusi. Si_Λlasc_Λd_Λ pocaiti_Λ adagi _Λmo oodami sai maat_Λ Diuusi camaitarsoi_Λni isapiaaagadagi agai vaa _Λnooqui. Avraa_Λnicaru t_Λv_Λp_Λi n_Λn_Λra sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui _Λnoocaitai Diuusi. Dai poduuc_Λi Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai _Λr_Λvaavoi. Diuusi ip_Λlidi_Λdai sai c_Λlaga maat_Λna Avraa_Λnicaru _Λmadu cajiudad_Λ sai agai s_Λallic_Λd_Λ idufi_Λ agai istumaasi aagidi sai idufi_Λ agaitadai casc_Λd_Λ. ¹⁸ Diuusi aagai sai idufi_Λ agai _Λmo istumaasi Avraa_Λnicaru v_Λl_Λtar_Λ dai pocaiti _Λl_Λpa sai istumaasi aagai agai _Λr_Λvaavoi. Poduuc_Λi c_Λl_Λ maat_Λ aat_Λm_Λ sai s_Λallic_Λd_Λ idufi_Λ agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga casc_Λd_Λ. Dai poduuc_Λi aat_Λm_Λ ismaac_Λd_Λ vaavoitudai sai Diuusi c_Λlaga c_Λlaga g_Λv_Λv_Λvaidi baig_Λlidi dai vaamioma c_Λlaga vaavoitudai aat_Λm_Λ Diuusi. ¹⁹ Dai poduuc_Λi c_Λlaga maat_Λ aat_Λm_Λ isiimia ragai t_Λvaagiamu dai Diuusi _Λmadu daraaja ragai m_Λlaca siaaco daja _ΛSuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo _Λr_Λpapaali bait_Λc_Λl_Λac_Λamigad_Λ ducami tomastuigaco Melquisedeeca duuc_Λi. Suusi Cristo muu curusiaba dai asi _Λl_Λrad_Λ dai gooq_Λl_Λga _Λp_Λn duaaca dai ii t_Λvaagiamu dai Diuusi vuid_Λra c_Λquiva sai poduuc_Λi Diuusi g_Λroig_Λldiana g_Λrsoimaascamiga dai aat_Λm_Λ istutuidi isiimiagi t_Λvaagiamu.

7

¹ Melquisedeec_Λcaru _Λr_Λraicatadai Saleem_Λra. Daid_Λ agai _Λr_Λpaalicatadai daid_Λ ivuaadana Diuusi aa dui_Λndad_Λ. Diuusi agai dai vaamioma t_Λaan_Λi istomasioor_Λ t_Λvaagi_Λra dai oidigi daama. Avraa_Λnicaru sib_Λaco cocoda aa t_Λt_Λaan_Λdami dai vaamioma istui Avraa_Λnicaru dai aid_Λsi nora agai g_Λd_Λv_Λl_Λragamu Saleemamu daivufi_Λ agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiy_Λra aayi dai da_Λniimi Diuusi sai c_Λlaga c_Λlaga _Λidid_Λna Avraa_Λni. ² Daid_Λ Avraa_Λni aa o_Λ agai istumaasi voopoji agai agaa t_Λt_Λaan_Λdami. Melquisedeeca it_Λiya _Λlidi _Λmo ra_Λ ismaac_Λd_Λ ivueeyi istumaasi _Λr_Λs_Λallicami. Dai agai _Λr_Λraicatadai Saleem_Λra. Dai Saleema it_Λiya _Λlidi maiomaliga casc_Λd_Λ ra_Λ maiomalic_Λd_Λ aagaiña oodami _ΛMelquisedeeca. ³ Dai mait_Λmai sioor_Λ _Λr_Λd_Λl_Λd_Λl_Λcatadai Melquisedeeca tomali sioor_Λ _Λr_Λadu_Λnd_Λcatadai tomali si_Λl_Λquid_Λ vuusai tomali si_Λl_Λquid_Λ muu. Diuusi marada_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λnd_Λra divia _Λr_Λpaali ducami tomastuigaco. Daid_Λ tomali _Λmaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca s_Λallicamigad_Λ casc_Λd_Λ tomali _Λmaadutai mait_Λagi agai g_Λs_Λallicamiga _Λl_Λpa. Daid_Λ Melquisedeeca _Λr_Λpaali tomastuigaco _Λp_Λn duuc_Λi Diuusi marada_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λnd_Λra divia.

⁴ Poduuc_Λi c_Λlaga g_Λmaata isvaamioma nam_Λaacatadai Melquisedeeca siAvraa_Λni. G_Λradu_Λni Avraa_Λnicaru aa o_Λ Melquisedeec_Λcaru istumaasi voopoji agai agaa t_Λt_Λaan_Λdami ismaac_Λd_Λ cocoda. ⁵ Mosees_Λcaru s_Λallicamigad_Λra

pocaiti saida papaali Levícaru cajiudadá viaacatadai sállicami istaanadagi aa loodami maitaquida tomasi vasscatai avraañícaru cajiudadá. ⁶ Damos Melquisedeacarú maitaraduñdatadai Levícaru tai vasscatai avraañícaru aa oí istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Dai Diuusi aagidi avraañícaru sai cajiudadá muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai muí naana maasi acajiudadá vataíra. Tai vasscatai Melquisedeeca daañimi Diuusi sai calagacala naidíña avraañi. ⁷ Dai vasscatai calaga maata sai ismaacada vaamioma namaga acovai vuvaidi ismaacada maisi namaga. ⁸ Tami aatama judidíu saagida apapaali ismaacada taanai aa maitaquida oodami agai aroodami ismaacada uugiatái damos Diuusi ñiooquidáa aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidasi avraañícaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví lamadu vassai acajiudadá ismaacada vuváqui agaitadai ducami isaa maquimudai arpa ganvustuidaga. Agai avraañícaru cajiudadá cascada, tomasi aidá maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi alevícaru cajiudadá arpapaali dai gataanai aa maitaquida oodami.

¹¹⁻¹² Damos agai maitistui iscalagacala garvuvaidagi gansállicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadala viaa apapaali Levícaru cajiudadá dai ootoi Suusi Cristo saida arcalagacala vuvíadamicana dai paali ducamicana arpan duucái Melquisedeeca dai maisiu arpan duucái Aaróni. Aaróni aramo paali Levícaru cajiudadá. Dai caotoscái Diuusi amai paali cascada aliási galaagái ismaaquiagi Diuusi loodami amai sállicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitar Levícaru cajiudadá agai arjudácaru cajiudadá dai tomali amoco amai Judácaru cajiudadá arpaali mosaca Suusi Cristo. ¹⁴ Calaga gamaata isSuusi Cristo arjudácaru cajiudadá dai calaga gamaata arpa sai Moseesacarú maimaa sállicami tomali amoco Judácaru cajiudadá saida arpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma calaga gamaata sai Diuusi gajiaadala viaa apapaali Levícaru cajiudadá maatacatai isSuusi Cristo divia dai paali gaducamicatadai arpan duucái Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacarú sállicamigada pocaiti sai mosaca Levícaru cajiudadá arpaalicana damos Suusi Cristo maitar Levícaru cajiudadá dai vasscatai paali gaducami. Agai tomastuigaco oidaga dai aliá viaa guvucadagai cascada paali gaducami. ¹⁷ Cascada pocaiti Diuusi aagítai Suusi Cristo:

Aapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadá duucái baiyoma Melquisedeeca duucái.

Ascáiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudadá sállicamigada ismaacada maa Moseesacarú maitarsoi iscalagacala vuváquia aatama tomali maitarsoi iscalagacala oidacagi cascada Diuusi gajiaadala viaa Moseesacarú sállicamigada daida garmaa amai sállicami vaamioma calagaducami ismaacada garsoicái issállicada siaa duutuada aatama Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levícaru cajiudadá viaacatadai sállicamigada ganaaduñícaru. Loodami taagida sállicamigada agai. Damos Diuusi dai Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquidáa sai Diuusi potatadai Suusi Cristo: Calá maata aaná isarvaavoi isaapi paali gaducami tomastuigaco, maisiu Levícaru cajiudadá duucái baiyoma Melquisedeeca duucái.

Astatadai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagai. ²² Cascada gamaata sai vaamioma calagadu utuducada sállicami. Suusi Cristo pocaiti saida asállicami utuducada sállicada calagadu dai agai arDiuusi ñiooquituldiamigada. ²³ Apapaali Levícaru cajiudadá muiducataidai. Cooyíña lamoco dai aa vuudana sállicamigada. ²⁴ Damos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascada maitaagi agai amai gasállicamiga. ²⁵ Cascada istutuidi iscalagacala

vuviadagi vAAscatai ismaacAdA vaavoitudai isiimia agai Diuusi AAmadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascAdA, dai daanAI Diuusi sai soicAIña vAAsi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi Apapaali baitAcAAacamigadA ismaacAdA tagitocatadai aatAMA. Agai tomali AMo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vAAscARa ivueeyi mosAcAasi istumaasi ArCAAgadu, dai Diuusi vaidacai tAvaagiamu vai Agai vaamioma tAAanAI sIVAAsi Diuusi tATAaAñicarudA. ²⁷ Apapaali baitAguucacamigadA Levícaru cajiudadA Agai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdíadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadA Agai Apaga dai gotorA oodami soimaascamigadA. Damos Suusi Cristo maIapan duucAI ivueeyi Agai. Suusi Cristo tomali AMo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascAdA maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oigaldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui Aoodami vAAtarA sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadA baiyoma Agai gAmuaatu curusiaba vAAsi oodami vAAtarA. Agai Diuusi dasdiaradA ducami. MosAMo imidagai podui Suusi Cristo. DaidA Apapaali baitAguucacamigadA Levícaru cajiudadA ivuaadatai gAAa duiñdagai vAAs tasai. ²⁸ Moseesacaru sAAlicamigadARa aagai sioora viaa isApapaalicagi damos vAAsi Arsoimaasi ivuaadami. Damos gotorA Diuusi dai gamara Suusi Cristo papaali baitAcAAacamigadA duucAI dai potAtadai: “CAa maata aana isaapi Arpaali ducami tomastuigaco”, astAtadai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali AMo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ VAAsi gomaasicAdA cAAga gamaata isSuusi Cristo vaamioma namAGA isApapaali baitaguucacamigadA Levícaru cajiudadA. Dai Suusi Cristo tavaagiARA daja sAAlisia padARA Diuusi. ² MAAca tAvaagiARA siaaco daja Diuusi Suusi Cristo Agai daidA Argarpaaliga. Agai ivueeyi aa duiñdadA papaali baitaguucacamigadA. ³ Apapaali baitAguucacamigadA gadadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña AAPA istumaasi vaaapaiña oodami. CascAdA gamaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi AMo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitArpaalicamudai Agai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascAdA. Apapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucAI isduucAI aagai Moseesacaru sAAlicamigadARa ismaacAdA maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi Apapaali tami oidi daama APAA maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tAvaagiARA. Gomaasi cAAga gamaata. AidAI Moseesacaru iduñia agaitadai aicuusi vaaqui Diuusi potAtadai: “CAAgai giduufi goicuu vaaqui APA maasi Agai ismaacAdA gatAAgi aana giidiana”, astAtadai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namAGA garpaaliga. Agai tAvaagiARA ivueeyi gAAa duiñdaga cascAdA. Vai Agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru sAAlicamigadARa. Dai vaamioma cAAgadu Suusi Cristo sAAlicamigadA isMoseesacaru sAAlicamigadA. Suusi Cristo Agai dai soicAI oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigadA dai cAAgacARA oidacagi cascAdA vaamioma cAAgadu Suusi Cristo sAAlicamigadA.

⁷ Aoodami maitistui isCAAgacARA vuvaquiagi Moseesacaru sAAlicamigadAcAdA cascAdA Diuusi gajiaadarA viaa Moseesacaru sAAlicamigadA daidA maa oodami AMo ñiooqui utudui. ⁸ DaidA AJudidíu maiAAGidi Moseesacaru sAAlicamigadA cascAdA Diuusi ñiooquidarA pocaiti agaitai AJudidíu:

AMo imidagai ootodamu aana AJudidíu AMo sAAlicami utudui.

⁹ ʔsaaʔlicami maiʔpaa maascamu ʔgai ismaacʔda ʔotosi aanʔ aaduñda cardu, Aidasi cavuvoidia iñagaitadai aanʔ ʔgai Ejiipituañdaʔaʔa.

Dʔamos ʔgai maiʔʔgi ʔsaaʔlicami.

Cascʔda ʔgajiaadaʔaʔa viaa aanʔ ʔgai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vaascʔaʔa ʔmo imidagai ʔotosdamu aanʔ ʔjudidʔu ʔsaaʔlicami utudui dai poduucai ʔpʔduuñmu:

ʔʔasi ʔʔaʔa mamaatʔtuldiamu aanʔ ʔgai giñsaaʔlicamiga siʔgai sʔʔlicʔda maata ʔaacamu dai ʔʔgiadamu.

Poduucai aanʔ ʔʔDiuusigadacamu dai ʔgai ʔʔgiñmaamaracamu.

¹¹ Vaascʔatai giñmaataca ʔgai aaliducami dai ʔaʔaʔrducami cascʔda tomali ʔmaadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aanʔ.

¹² Dai aanʔ oigʔaldiamu soimaascamigada.

Dai tomali ʔmo imidagai maitʔʔagitodamu aanʔ ʔsoimaascamigada ismaacʔda idui ʔgai.

Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui sʔʔlicami dai poduucai maiñmaacatu goʔʔquidʔ sʔʔlicami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru ʔʔpʔgadada sʔʔlicami, Diuusi aagidi Moseesacaru saida iduuna ʔmo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudañña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada ʔgai. ² ʔicuusi vaaqui viaacatadai gooca tuutucavi dai maicuuparaga. Mosquitaagiña vaʔa gooca tuutucavi saigʔacatadai ʔmo icuusi ʔpʔʔan ʔasi covocami ʔmo sueeyi. ʔtuucavi ismaacʔda quiddiganioma ʔaacatadai mo ʔaana ʔaacatadai ʔmo vaiñomi siaaco ʔʔtʔtusaiña cuvvaracami vela, dai amo meesa vai daama darasañña ʔpapaali ʔpaaana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma ʔicuusi goquirdada ʔbʔgi ʔaacatadai ʔʔamai tuucavi ismaacʔda vaamioma namʔa sigʔan tuucavi. Dai ami ʔia ʔʔa ʔmojoco vapaʔañña papaali baitʔʔaacamigada vaasi uumigi. Dai ami ʔaana ʔaacatadai ʔmo altar siaaco ʔaʔaʔa iduñña ʔcubimidali, ʔaltar oorocʔda duññisicatadai. Dai ami daacatadai ʔpʔa ʔcajoñi ismaacʔda viaacatadai ʔojoodai ismaacʔdaʔa ooja Diuusi ʔmasaigacʔda ʔsaaʔlicamiga, dai ʔmo ali aayi oorocʔda duññisicami ismaacʔda viaacatadai ʔmaná, dai Aaróñi uuchada ismaacʔa iipoi. ʔcajoñi ʔʔoʔa oorocatadai quiddigamadʔa. ⁵ Daida ʔcajoñi daama guacacatadai gooca querubiññisi oorocʔda duññisicami dai sʔʔlicʔda dadadacʔitadai. Dai taranacatadai ʔaana ʔcajoñi daama vai ami vausidiñña ʔpapaali baitʔʔaacamigada caññiru ʔʔradʔcʔda sai Diuusi oigʔaldiana oodami soimaascamigada. Dʔamos maitistuidi aanʔ isvaamioma ʔanaagidiagi gomaasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daida ʔpapaali vaas tasai vapaacʔañña ʔtuucavi quiddiganioma ʔaacʔda dai ami ivuaadana Diuusi aa duññada. ⁷ Dai tuucavioma mosaca ʔpapaali baitʔʔaacamigada vapaacʔañña mosali ʔmojoco vaasi uumigi. Dai ami vausidiñña caññiru ʔʔradʔcʔda sai Diuusi oigʔaldiana ʔgai soimaascamigada ʔʔmadu oodami sai maascamigada. ⁸ Gomaasicʔda ʔaʔmaamaatʔtuli Diuusi Ibaada saida ʔtuucavi quiddiganioma ʔaacʔdaʔa ivuaadana ʔpapaali Diuusi aa duññada dʔamos tuucavioma mosaca ʔpapaali baitʔʔaacamigada vapaacʔañña quiaa namʔacatai goʔʔquidʔ sʔʔlicami. ⁹ Vaasi istumaasi ivuaadana ʔpapaali ʔmadu ʔbaitʔʔaacamigada ʔpan ducami istumaasi idui Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Dʔamos vaasi ʔgaicʔda ismaacʔda ivuaadana ʔpapaali icuusi vaaquiʔa maitistui isoiñagi oodami sai ʔaʔniʔbastacan tadacana.

10 Aoodami maacaiñi apapaali naana maasi cuaadagai sai agai dadasdiña Diuusi dai viaacana agai sállicami istumaasi cállagadu iscuadagai dai istumaasi cállagadu isyállagadi dai isducatai vapaconadagi gannoonovi dai gányuucusi. Dai vllasi gosállicami viaacata dai oodami isállagadi asta aidá uucami sidivia Suusi Cristo dai maa Diuusi asállicami utudui.

11 Dai sivi Suusi Cristo papaali baitacaaacamigadá ducami. Dai agai cállagacata garnáidi. Dai aidási camuu Suusi Cristo tai aasi llaradá gooquiara ii agai tavaagiamu dai vuidáta caquiiva Diuusi sai poduucái Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigadá. Dai poduucái gamaata sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gllaa duiñdaga vaamioma cállagadu ismllaca siaaco ivuaadana apapaali baitacaaacamigadá gllaa duiñdaga. 12 Suusi Cristo maibllacai vustaaqui llaradá lpan duucái apapaali baitacaaacamigadá. Llagi Suusi Cristo aasi gllara cascada. Dai mosamo imidagai podui dai ii tavaagiamu. Dai poduucái isduucái Suusi Cristo casistutuidi vllasi oodami iscállagacata vuvaiquiagi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi llamadu. 13 Siállascadá aljudidíu taatagi lmo muuquiedá síllara siaaco yaasapi coidadá maiviaacana oigara-gai agai issiaa duutuadagi Diuusi asta siállascadá ganvausi agai sivatu dai tuuru llaradacada dai vaacasi baabiedá maataigadacada llagi poduucái ganviidacatai agai. Capovuaadatai agai cavuaañicam vii duucami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isapamu siaa duutuada Diuusi. 14 Suusi Cristo aasi llaradá muucucái curusiaba Diuusi llbadá guvcadacada gomaasi glladaasaraga Diuusi vllatara. Tomali lmo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascada síora vaavoitudai agai vaamioma cállaga istutuidi isganiibastacan tadacagi oigaldacái Diuusi soimaascamigadá dai poduucái viaacana oigara-gai issiaa duutuadagi Diuusi daidá ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

15 Poduucái Suusi Cristo agai dai daanai Diuusi aatalla garvllatara ootoscái Diuusi sállicami utudui agacada. Dai poduucái vllascatai ismaacada vpaiddi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi llamadu dai viaacamu vllasi istumaasi ismaacada aagai Diuusi sai maquia agai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cállagacata vuvacana avapaidada ismaacada soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacái Suusi Cristo tomasi cacoi agai, dai aidá quiaa namaaacana Moseesacaru sállicamigadá. 16-17 Siállascadá lmo oodami iduñiagi lmo oojai siaaco aagai síora vllataraca agai vustuidada siállascadá muuquia agai damos tomali amaadutai maitistutuidi isbaliyagi tomali lmo istumaasi asta siállascadá muuquiagi ismaacada iduí loojai. 18 Poduucái llara aidási Diuusi maa Moseesacaru gasállicamiga mañamaaacana gosállicami asta siállascadá Moseesa coi vustuqui. 19 Aidási Moseesacaru caagidi aoodami vllasi asállicami ismaacada maa Diuusi amaasi baí agai voopoi vllagicami dai lmo uusi isopo tllagiducami maamaradá dai vadaitu vustaqui llaradacada llamadu suudagi dai vausi lliivru ismaacadara oojisicatadai asállicami dai vllasi oodami vausi agai llara. 20 Amaasi potatadai: “Idi llaraicada canamaaacamu idi sállicami ismaacada giñmaa Diuusi apíma ganvllatara”, astatadai Moseesacaru. 21 Daidá Moseesacaru vausi llara lícuusi vaquui llamadá vllasi istumaasicada siaa duutudaiña agai Diuusi. 22 Moseesacaru sállicamigadara pocaiti sai baitoma vllasi istumaasi gllaggi isvausidicagi vustaqui llaradacada dai poduucái istutiadagi isacada ivuaadagi Diuusi aa duiñdada. Diuusi maioigaldiña tomali amaadutai soimaascamigadá asta siállascadá coodaiña vustaqui vai bllajiña llaradá. Dai sivi Suusi Cristo aasi llaradá muucucái dai poduucái Diuusi oigaldi oodami soimaascamigadá.

²³ Poduucai gaaagaitadai isbai vuaada agai istucada ivuaada Diuusi aa duindada poduucai isduucai Diuusi aagai Moseesacaru dai aliasi gaagai lapa isiduni agaitadai amo istumaasi vaamioma namaacami sicoodai vustaqui vai poduucai oigaldicagi odami soimaascamigada dai agai iimiagi tavaagiamu dai saa duutuada agai Diuusi tavaagiatu. Istumaasi idui Suusi Cristo vaamioma namaaga sistumaasi ivuaadana ajudiduu coodaitai vustaqui.

²⁴ Suusi Cristo maivapacaiña licuusi vaaquiatu ismaacada idui odami agai tavaagiatu vaa dai vuidatu caquiva Diuusi dai daanai Diuusi aatama garvattaru. Ajudiduu coodaiña vustaqui licuusi vaaquiatu dai balaiaña larada dai agaicada vusidaiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duindada sai poduucai Diuusi oigaldiana odami poduucai isduucai Suusi Cristo gamuaatu dai lali agai ii tavaagiamu dai mala ivueeyi Diuusi aa duindada sai poduucai Diuusi oigaldiana odami.

²⁵ Ajudiduu papaali baitacaacamigada vapacaiña ali amojoco vlassi uumigi tuucavi tuucavioma caacadaru dai balaticana vustaqui larada damos ASuusi Cristo mosalia amo imidagai muu maisu muiyoco.

²⁶ Damos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sallicamigada. Dai Suusi Cristo muu tai aasi larada mosamo imidagai sai poduucai Diuusi oigaldiana odami soimaascamigada.

²⁷ Oodami ali amojoco cooyi dai gooquiatu Diuusi nidamu ismaacada argaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami.

²⁸ Poduucai lali Suusi Cristo ali amo imidagai muu tai aasi larada sai poduucai Diuusi oigaldiana odami soimaascamigada. Dai gooquiatu apamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vascatai ismaacada nana vaavoitudaitai.

10

¹ Vlassi istumaasi ivuaadana ajudiduu licuusi vaaquiatu agai povuaadana sai maatana odami tomasi palapi istumaasi iduina agaitadai Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Ismaacada vlassi uumigi maacaiña vustaqui apapaali sai coodaiña dai poduucai saa duutudai Diuusi maicagacaru vuvacai gomaasicada.

² Isgomaasicada istutiadamudai oodami iscagacaru vuvacai agi aidu gia alamo imidagai vaaapamudai agai vustaqui dai cascada caoigaldicamudai agai soimaascamigada dai camaisoigaliamudai soimaasi ivuaadatai.

³ Damos baiyoma coodaitai vustaqui vlassi uumigi antatagitoina issoimaasi ivuaadana.

⁴ Vustaqui laradacada maitomastuigaco oigaldicana odami soimaascamigada.

⁵⁻⁶ Cascada aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potatadai agai Diuusi gaooga:

Aapi maitipalidi isoodami moscoodadagi vustaqui dai gadadasdiagi naana maasi.

Baiyoma aapi ipalidi saida oodami ama duucai antatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai galagidiña.

Cascada ginootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucai vusaiña ana dai muucuna dai poduucai aapi oigaldi odami soimaascamigada.

⁷ Tami daja ana daida iduina inagai ana istumaasi aapi ipalidi.

Ana iduina inagai vlassi istumaasi ojisi galiooquiatu ginagaitai ana.

Astatadai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru sallicamigadaru pocaiti sai aliasi gaagai iscoodada vustaqui dai dadadasdiagi Diuusi naana maasi dai vascaru potatadai Suusi Cristo gaooga: “Aapi ginooaga maitipalidi gomaasi”, astatadai.

⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti lapa saida iduina agai istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi pocaiti agai poduucai gajaadaru viaa Moseesacaru sallicamigada dai pocaiti sai agai sallicamigada agai dai namaaga.

¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba amo imidagai sai poduucai cagacaru vuvacana odami. Suusi Cristo podui

idufiña aliditai istumaasi Diuusi ipalidi. Cascada Diuusi garoigaldi dai acovai garvuvaitu tasai aatama siao duutudaiña.

¹¹ Vlassi apapaali judidiu ivueeyi ganaa duiñdaga vlass tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicada maitomastuigaco oigaldicana oodami soimaascamigada. ¹² Damos Suusi Cristo camuucuai dai aasi larada sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigaldiana oodami soimaascamigada ii tavaagiamu dai Diuusi vuitapi caquiva dai gooquigala sallisai padara Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi naraca agai Suusi asta siascada Diuusi voopoidagi samicamigada vlassi talaanadamigada agai ismaacada vuidara vataca asuusi dai lagi agai gataanada agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vlassi gomaasi poduucai cal tutiatu agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cagacala naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ¹⁵ Dai Diuusi Ibaada arnadjadami vlassi istumaasi idui Suusi Cristo daida icaiti Diuusi Ibaada:

¹⁶ Amo imidagai ootodamu ana judidiu amo samicami utudui dai poduucai arduuñimu.

Aliasi calga mamaatutudiamu ana agai gñsamicamiga siagai samicada maata cacamu dai lagiadamu.

Ascaiti Diuusi Ibaada. ¹⁷ Dai gooquigala icaiti:

Tomali amo imidagai maitatagitodamu ana soimaascamigada ismaacada idui agai.

Ascaiti Diuusi Ibaada. ¹⁸ Caoigaldicatai soimaascamigada judidiu caimaagaagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ Cascada gñaadufi casistutuidi aatama isdaanadagi Diuusi maisiaa araitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi larada vai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga daida agai garmaa samicami utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tavaagigala daja dai cascada istutuidi aatama isdaanadagi Diuusi sai garsoicaiña. ²¹ Suusi Cristo apapaali baitacacacamigada ducami tavaagigala. Dai agai alia viaa guvucadagai. ²² Cascada aliase gaagagai issiao duutuadagi Diuusi calga vaavoitudaitai. Diuusi casi garoigali garsoimaascamiga cascada garribastacan tada aatama sivi. Dai cavapacoñi aatama. ²³ Dai aatama aliase gaagagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi agai daida garaagidi sai tomastuigaco oidaca agai vlassi vaavoitudadami dai maiyaatavoga agai cascada aliase gaagagai isvaavoitudadagi aatama Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliase gaagagai aatama isgarsoicada aipacoga dai poduucai vaamioma garoigada aipacoga dai vaamioma cagacala oidaca. ²⁵ Maitaagagai tapan duucui ivuaadagi agai ismaacada maidaiñvai siao garampaidi aatama dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gaagagai iscala garmaacadagi ñiooqui aipacoga. Vaamioma calga sivi camiadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascada.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatama lagi poaliliaracada camaatatai aatama isSuusi Cristo acacacacala vuvaiquidami, camaitiipu isduucatai isgaroigaldi garsoimaascamiga. Maitiipu tomali amo mai ismaacada muu aatama garvataara mosacaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosgaagagai isnararacagi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatutudi agai isduucatai asamicami. Samicada ugitudada agai Diuusi vlassi ismaacada vuidara vatacagi. ²⁸ Siascada amaadutai maiagidagi Moseesacaru samicamigada dai isoidacagi gooca siapa vaica najadami aida gia adunucami gataanaiña muaragai dai maisoigallidufiña gaicada. ²⁹ Damos gaagagai isDiuusi vaamioma soimaasi

taatatuldiagi ḡgai ismaacada mosparunai dai gajiaadaga vipieeyi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calagacaga vuvaquiana oodami tomaasi Suusi Cristo arDiuusi acovai vsaidada. Dai mosparunai Diuusi Ibaada ismaacada calagacaga naidi vaavoitudadami. ³⁰ Calaa maata aatama iscaiti Diuusi: “Aanla ḡgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti alpa Diuusi: “Dai aanla naidamu oodami ismaacada arcalaaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Silaa duduaadimumu asoimaasi ivuaadami silascada ajiagi istuigaco Diuusi naidagi ismaacada arcalaaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami.

³² Damos gantagitovurai aapima issialquioma aidasi utudama mai aapima Diuusi niooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gantaatatuli mai aapima vascaga apiavaavoitudaiña. ³³ Dai lamadutai aapima ganparunai ḡgai dai aa soimaasi taatatuli vvasi oodami vuitapi, dai aa soicaliña ismaacada soimaasi taatacatadai. ³⁴ Dai soiganalidiña aapima ganaaduniada ismaacada maamaicapicatadai dai daividiña. Dai aidamasi ganlasidiña ganvustuidaga maivui nioocaiña aapima Diuusi baiyoma baiganalidiña aapima, maatacatai aapima isviaaca ḡgai amo istumaasi calagaducamioma tavaagiaga ismaacada maugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Gaaagai masapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi ganmaaquimu naana maasi istumaasi tavaagiaga. ³⁶ Dai gaaagai masapiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi maiojodaitai poduucai Diuusi ganmaaquimu istumaasi aagai ḡgai sai maquia ḡgai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi niooquidaga:

Otoma divi ḡgai Cristo.

³⁸ Siooga vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacaga vuviaadami Diuusi calagacaga naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Damos isamaadutai gajiaadaga viaagi gavaavoidaraga, Diuusi maibaiganalidiña ḡgai vui.

Ascaiti Diuusi niooquidaga. ³⁹ Damos aatama maitagagai ismaacada gajiaadaga vipieeyi ganvaavoidaraga dai poduucai ajiopai Diaavora lamadu, baiyoma aatama agagai ismaacada apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi calagacaga garvuvaidi.

11

¹ Ismaacada vaavoitudai Diuusi calaga maata issallicada viaaca ḡgai istumaasi nalara dai issallicada apaduñia ḡgai istumaasi aagidi Diuusi isiduniña agaitadai tomasi maiguiia naidi gomaasi. ² Garaaduniaru calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi calagacaga naidiña ḡgai.

³ Vaavoitudai aatama isDiuusi idui oidigi. ḡgai mosaagai saida apaduuna oidigi taida apadu. Naidi aatama istumaasi Diuusi idui tomasi mainaidi aatama istucada Diuusi idui oidigi.

⁴ Abeelicar calaga vaavoitudaiña Diuusi cascada istumaasi daasi ḡgai Diuusi vaamioma calagadu sigai ismaacada daasi Cainacaru. Cascada Diuusi calagacaga naidiña Abeelicar dai baigali Diuusi agaicada ismaacada daasi ḡgai. Tomasi camuu Abeelicar vascaga istumaasi idui ḡgai garsoicai tasai maatana aatama isducatai gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococar calaga vaavoitudaiña Diuusi tai Diuusi duacami bacai tavaagiamu, cascada mitala oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi niooquidaga sai Diuusi alia baiganalidiña ENOCO vui alqui abiaadaga. ⁶ Damos

Diuusi maitistutuidi iscaagacara najjadagi soora maivaavoitudadagi. Dai soora siaa duutuada liada Diuusi araga gaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi sallicada soicai soora siaa duutuada liadagi.

⁷ Noecaru calga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi araduñia agaitadai dai cascada gaagaitadai isiduñia agai amo varcu gducami dai gaicada calgacara vuusiagi agai amadu aaduñda, Noecaru calga agidiña Diuusi. Tomasi aoodami naiditadai aidasi Noé ivuaadatadai gada varcu dai poduucai mai isanoé vaavoitudaiña Diuusi vascara aoodami maivaavoitu dai poduucai gamaata isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tavarpi duudu. Damos Diuusi calgacara naidiña Noé.

⁸ Avraañicaru calga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agai gadavarragaiñdara, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai davarrai tomasi Avraañi maimaatadai siaacoga.

⁹ Dai Avraañicaru aayi davarrara siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacalga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu sibaadara oidacami duucai. Dai icuusi vaaquira oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocararu ara poduucai oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agai ara sai davarrara aragai vataraca agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tavaagiamu dai Diuusi amadu daaca agai.

¹¹ Saacararu ooñigada Avraañicaru calga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallicada arcalimudadatadai dai camaitistui ismaamatagi damos vascara maamarai dai sallicada muidu cajiudada agai. Avraañicaru muidu cajiudada aran aquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi.

¹³ Vasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquiaa maacacai Diuusi vasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vascara agai calga vaavoitudai vasi ismaacada aagai Diuusi cascada maacatadai isiduñia agai Diuusi vasi istumaasi aagai isiduñia agaitadai. Daida aoodami baigalliaracada talagitoiña. Dai agai maacatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisi vascara anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Calga gamaata sai soora poduucai vaavoitudadagi narara istulgaco iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu oidaca agai tomastigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gandavarraga siaadara vuvaja calga istutiadamudai agai isiimiagi apamu maca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo davarrara vaamioma calgaducami tavaagira. Cascada Diuusi baigallidiña giñooga aagitai agai. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agai tavaagira.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru calga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muua agaitadai gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuusi caagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudada Isaañdara. Damos Diuusi mosnada aliditadai sabai calga agidi Avraañi dai maisi issallicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduacaldiagi coidada. Cascada siaducui isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiñdara.

²⁰ Isaacaru calga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquiaa muucucui agai aagidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi calgacara najjada agaitadai. ²¹ Jacocararu calga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu calimucui aagidi gamara Osé maamarada sai Diuusi calgacara najjada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuusi daagacatai ggiica. ²² Osécaru calga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuquia agaitadai pocaiti sai

glaaduñi ajudidíu vuvaaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituaíñdara. Dai aagai aapa masiaaco vuuquiagi ooda camuucúcai agai.

²³ Moseesacaru daadada canga vaavoitudaíña Diuusi cascada aidasi vuusai Moseesa maatla tala agai sidi arDiuusi aco vusaidada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi arai gatajai coodaragai vaasi aali utu vuvuaqiada ismaacada afcacallicatadai judidíu maamarada. Vaascara Moseesa daadada maiabañi arai. ²⁴ Moseesacaru canga vaavoitudaíña Diuusi cascada aidasi cagaa agai maitipali isloodami arai baabadu duucal najadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isloodami maatacagi isagai arjudíu. Ajudidíu arDiuusi maamarada cascada. Tomasi vaasi ajudidíu arpipiooñigadacatadai arai Ejiipitara oidacami dai soimaasi taatamituldíña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigalliadagi chaqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi asoimaasi ivuaadami amadu. ²⁶ Amoseesa vaavoitudaíña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma cagaducami tavaagiara cascada ipali isEjiipitara oidacami soi duucal najadagi poduucal masduucal soi duucal najada agaitadai Cristo goquiara diviacai. Moseesa polliditadai sai poduucal vaamioma baigallidi isviaacatai vaasi arai Ejiipituaíñdara vustuidad. ²⁷ Moseesacaru canga vaavoitudaíña Diuusi cascada ii Ejiipituaíñdara maiabañi agai arai tomasi arai alia baamu amoseesa vui. Vaascara Moseesa iduí vaasi istumaasi Diuusi tajai saida iduuna ducami isnajadamudai agai Diuusi tomasi maitartlacarui.

²⁸ Moseesa canga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascada gatajai coodaragai cañiru maamarada dai aagidi sai vaasi oodami vausidana ganquii quitaagiña sicoli cañiru aradacada sai poduucal maivaacana Diuusi taañicaruda dai maicoodana judidíu maamarada cacalli apagada. ²⁹ Ajudidíu canga vaavoitu Diuusi cascada dagavusai gaa suudagi ismaacada vaagicaada talagiducataidai ducami issi aravarai gaquamicamudai agai. Dai aidasi aEjiipitara oidacami dagavuñia aliditadai aapa baicoi.

³⁰ Ajudidíu canga vaavoitu Diuusi cascada gai abidaviqui ismaacada sicoli cuupicatadai Jericoara. Cuvaracami tasai sicoli dagavuscaíña ajudidíu Jericoara bidaviqui abagi, taida gai. ³¹ Raavacaru aramo ooqui ismaacada Jericoara oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maquia agaitadai avarai ajudidíu cascada soí agai acacalli judidíu ismaacada vaapa Jericoara dai nada agai avarai ismaasi cascada maimuu aooqui aidasi coi agaa ismaacada maialagidi Diuusi. Raavacaru aramo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitíñajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana gaaaduñicaru Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefe dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñoquituldiamigada. ³³ Agai canga vaavoitudaíña Diuusi cascada ivuaadana naana maasi. Amoco vuvaidíña oidacami dai lagi ami avara ragadara oidacana. Daidala taalaanadami canga ivuaadana ganaa duiñdaga. Dai Diuusi soí vaascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiguana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimaana aidamasi gaa taiyara suuli dai Diuusi soí aa masai maicoodana. Dai Diuusi soí ismaacada maiguupucataidai sai guupucata. Dai Diuusi soí aa sai canga maatla cocodaiña dai voopoitudaíña ansasaayu. ³⁵ Dai amo ooqui aaduñda duduaca.

Dai amoco gia soimaasi taatatuli sasaayuda dai coi. Amos agai baiyoma ipali mascoodagi dai maisiu gajiaadara viaa ganvaavoidaraga. Agai maatacatadai isamo imidagai duduaca agai dai iimi agai Diuusi amadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tavaagiara istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacada maivaavoitudaíña Diuusi soi vuaadana

avaavoitudadami. Amoco parunaiña agai dai aa gavaiña dai aa mamais-apaiña dai vupuuraiña cadeenacada. ³⁷ Dai amoco coodaiña ooodaicada dai aa seruuchucada guicumaiña agai dai aa aagidiña agai sai gajiaadara viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidacada dai cañiiru oojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Salliacada arsoituutuigami agai daida loodami soi duucai naidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi alia soimaasi ivuaadana cascada maitaagaitadai isagai vaa davararara oidaca agai amadu avaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai tatajovai oidacana. Avaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diuusi calagacara naidiña vvasi agai ismaacada vaavoitudaiña. Damos vvascara maimaa agai vvasi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipaliditadai isagai nanaracagi asta istuigaco ootoda agaitadai agai amo salliacami vaamioma calagaducami dai agai atasalicami ismaacada garootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diuusi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama ara. Dai Diuusi vvascatatai amapai garmaquia agai vvasi istumaasi aagai.

12

¹ Maatatai iscala vaavoitudaiña muidutai garaadunicarua aatama ara gaagagai iscala vaavoitudadagi dai calagacara oidacagi dai gajiaadara vipiaadagi vvasi soimaascami dai vvasi istumaasi maitarsoicai iscalagacara oidacagi. ² Dai gaagagai isapiatagitoda aatama isSuusi argabaitacaacamiga dai salliacada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagiata daacatadai Diuusi amadu dai alia baigaliditadai agai maaca. Dai vvascara divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliata arsiara araragaicatadai judidiu vatar. Dai gooquara apamu ii tavaagiamu dai Diuusi sallisia padata daja. Dai aatama gaagagai isvaavoitudai Diuusi an duucai Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ Tatagitodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipalidi tomasi soimaasi ivuaadami soimaasi taatatuli cascada aliata gaagagai isapiavaavoitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui fioocada Diuusi tomasi loodami soi duucai ganai. ⁴ Aapima maiquia gancooditu vuidara vatatacatala diaavora amadu soimaasi ivuaadami. ⁵ Gaagagai masiapiatagitodagi iscaiti Diuusi fiooquidara siaaco pocaiti Diuusi maacaita fiooqui vaavoitudadami gamaamara duucai: Giñmaamara maitaagai masbacodagi tomali maitaagagai isdagituagi isivuaadagi istumaasi ana ipalidi siascada soimaasi gantaatamituldiada ana soimaasi ivuaadatai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi ana vvasi giñmaamara, alia oigadai ana cascada. Ascaiti Diuusi. ⁷ Siascada Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapima maitaagagai masvui fioocadagi. Vvasi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi siascada maicalla ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi siascada soimaasi ivuaada aapima poduucai isduucai soimaasi taatamituldi agai gamaamara aidata aapima maitarmaamarada agai. ⁹ Aidasi aaliducatadai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardada soimaasi ivuaadatai aatama dai vvascara siaa duutudaiña aatama. Damos vaamioma calaga gaagagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadatai aatama vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatama

dai tomastuigaco oidaca Diuusi $\lambda\lambda$ madu. ¹⁰ Aidasi aaliducata dai aatama soimaasi gartaatamituldiña gard $\lambda\lambda$ ada isducatai $\mathcal{C}\lambda\lambda$ gadu alidiña agai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, agai $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icada $\mathcal{C}\lambda\lambda$ ga maata istumaasi $\mathcal{A}\mathcal{R}\mathcal{C}\lambda\lambda$ agai aatama garv $\lambda\lambda$ atar λ , vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatama λ pan duucai agai tomali λ mo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icada $\mathcal{A}\mathcal{R}$ vaavoi sai tomali amaadutai maioojoidi issoimaasi taatamituldiadagi $\mathcal{D}\lambda\lambda$ ada $\mathcal{D}\lambda$ mos ismaacada mamaatarai iscaaga tuutiacagi soimaasi taatamitai agai gia $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icada $\mathcal{C}\lambda\lambda$ gacata oidacana.

¹²⁻¹³ Aliasi gaaagai isapiadaanada aapima Diuusi sai gansoicaiña dai $\mathcal{C}\lambda\lambda$ gacata oidacagi isducatai Diuusi ipalidi vai poduucai aa oodami maigajiaadara vipiaadana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada $\mathcal{D}\lambda$ mos baiyoma vaavoitudana agai dai $\mathcal{C}\lambda\lambda$ gacata vuvacana. Dai aliisi gaaagai iscaaga gamamaatatuldiada aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada vai poduucai aa oodami $\mathcal{C}\lambda\lambda$ ga maata caacana dai λ giditai caacana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuidara v λ ataca aa oodami tomasi agai ganvuidara v λ ata dai maitavar soimaasi ivuaada. Ismaacada apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi $\lambda\lambda$ madu. ¹⁵ Gannuucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maigajiaadara viaana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada, isdagitua aapima Diuusi maic $\lambda\lambda$ gacata gannajadamu. Dai gannuucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maitavari bacocodagi poduucai baacoitudan tada aapima mudutai $\lambda\lambda$ pa. ¹⁶ Dai gannuucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maigoogosi g λ ducamicana dai maigajiaadara vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduucai idui Esaucar λ . Esaucar λ gajiaadara viaa $\mathcal{G}\mathcal{S}\lambda\lambda$ icamiga ismaacada viaacata dai $\mathcal{G}\mathcal{O}$ oga vustuidadara. V λ asi maa agai $\mathcal{G}\mathcal{S}$ uculi. Vaida suculida maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ $\mathcal{C}\lambda\lambda$ maata aapima isgooquiara aidasi Esaú ipaliditadi is λ oogada daañiagi Diuusi sai $\mathcal{C}\lambda\lambda$ gacata naidiña maitistui oogada. Esaú apamu viaaca aliditadi $\mathcal{G}\mathcal{S}\lambda\lambda$ icamiga dai asta suaacaitadi $\mathcal{D}\lambda$ mos camaibaigacata dai.

¹⁸ λ quiyoma aidasi Diuusi maa λ judidiu $\mathcal{G}\mathcal{S}\lambda\lambda$ icamiga λ giidi Siñalara alia copoñimi oidigi dai λ v λ arai dai tucagamu dai $\mathcal{G}\lambda\lambda$ pi maí tai λ giidiara. ¹⁹ Dai cavami caidatu λ mo piito dai caidatu Diuusi $\mathcal{N}\mathcal{I}$ ooquida taida λ oodami $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icada duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camañiooquidiña apamu. ²⁰ Agai poliditadi ismaitistutuidi is $\lambda\lambda$ giadagi istumaasi aagidi Diuusi. Agai potadai sai isamaadutai siara λ mo istumaasi taatagi λ giidi gaaagaitadi masmuuagi ojodaicada siara usicada cascada duduaadimu agai. ²¹ $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icada sigalnascata dai oidigi cascada asta Moseesa λ agi pocaiti sai gigivuli duaadimucai. V λ asi gomaasi $\mathcal{T}\lambda\lambda$ dai $\mathcal{C}\lambda\lambda$ λ judidiu, $\mathcal{D}\lambda$ mos aapima gia cho.

²²⁻²⁴ $\mathcal{D}\lambda$ mos Diuusi ganmaa aapima λ mo $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icami utudui. Agai $\mathcal{A}\mathcal{R}$ Suusi Cristo $\mathcal{S}\lambda\lambda$ icamigada dai aapima cavaavoitu. Suusi Cristo agai dai muu curusiaba dai aasi λ arada vai poduucai oigaldicana oodami soimaascamigada tomastuigaco. Vaamioma $\mathcal{C}\lambda\lambda$ gadu istumaasi idui Suusi Cristo sistumaasi idui Aveelicaru. Aveelicaru muua λ mo cañiiru mara dai λ arada daasi Diuusi. Dai aapima vaavoitudai isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu siaaco daja agai. Agai tomastuigaco oidaga dai naida agai ismaacada $\mathcal{A}\mathcal{R}\mathcal{C}\lambda\lambda$ ga ivuaadami daida ismaacada $\mathcal{A}\mathcal{R}$ maic $\lambda\lambda$ ga ivuaadami. Dai modaraaja $\lambda\lambda$ pa muu miil $\mathcal{T}\lambda\mathcal{T}$ aañicaruda dai v λ asi siaa duutudai Diuusi. Dai muu miil Diuusi maamarada ami daraaja $\lambda\lambda$ pa, agai vaa ismaacada Diuusi λ co vuvaitu. Agai gia tomali λ mo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

25-26 Gannuucadacavurai aapimā dai maigajiaadara vipiaada Diuusi baiyoma aagiadavurai. Aidasi Diuusi ñiooqui ajudidíu Siñáíara aidasi maa gasaalicamiga gigivuli adavaraí damos vaascara ajudidíu maiagi Diuusi tai cascada Diuusi soimaasi taatatuli. Poduucai soimaasi gartaatatuldia agai agai ismailagiadagi aatama Suusi Cristo saalicamigada. Cascada pocaiti Diuusi sivi: “Ara amo imidagai gigivquitudamu aana davarai dai tavaagi ara”, ascaiti Diuusi. 27 Aidasi Diuusi pocaiti sai ara amo imidaga araduñia agai gomaasi agai potiya alidi sai ugítituda agai vaasi istumaasi idui agai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadaí dai sisiaavugai ara, dai viaa agai mosacaasi istumaasi maiugiatai. 28 Aliasí gaaagai isbaigara liada aatama Diuusicada. Agai vaascara garoigadaí dai gannuucada dai garsoicai tasai cagaara oidacana cascada. Dai vaasi gomaasi maiugiatai. Cascada gaaagai tasbaigara liaracada ivuaadagi Diuusi aa duiñadaí dai siaa duutuadagi Diuusi cagaara oidacatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi dai tatagitoitai isDiuusi vaascara soimaasi taatamituli soora maiagidi. 29 Maatacatai isDiuusi garooga saalicada soimaasi taatamituli vaasi soimaasi ivuaadami.

13

1 Gaaagai masapiaganoigadagi aipacoga. Aapimā arganaadunumu vaavoitudadami cascada. 2 Vaascara gaaagai masmiaadagiadagi gandaividacami. Amoco camiaadagiñia Diuusi tataañicaruda dai vaascara maimaatcana isarDiuusi tataañicaruda.

3 Soicadavurai aapimā vaavoitudadami ismaacada maamaisapiducami isaapimā amadu maamaisapicagi. Dai soicadavurai aapimā vaavoitudadami ismaacada soimaasi taatamai, tatagitodavurai isaapimā ara istutuidi issoimaasi taatagi.

4 Siaavar gandutuada aapimā cuucunacami aipacoga dai cagavar gantatagitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitavar googosi ganducamica tomali calli tomali ooqui. Vaascara maisoimaasi ivueeyi soora mosacaasiga gooñiga amadu vopodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai vaasi ismaacada googosi ganducami.

5 Maitaagagai masmui ampaidiada liada tumiñsi. Baigavar ganliada aapimā agaicada masmaacada viaacagi, maatacatai sai Diuusi pocaiti: “Aana vaascara gansoicadamu dai ganamadu daacamu”, ascaiti Diuusi. 6 Cascada aatama istutuidi ispocaitidagi vaavoitudaitai Diuusi: Diuusi agai dai garsoicai cascada maiabaidi aatama tomali amaadutai. Iscaitidamu aatama.

7 Daanadavurai Diuusi sai soicaiña ismaacada ganmaatutuli Diuusi ñiooquida tucamidara. Agai cagacara oidacana dai calga ivuaadana Diuusi aa duiñada. Dai aapimā gaaagai masapan duucai ivuaada agai dai pan duucai vaavoitudada agai.

8 Suusi Cristo aragai vaa tomastuigaco. 9 Maitavar vaavoitudada aapimā itumaasi gamamaatutuliadagi aa ismaacadaí maiapa maasi ismaacada ganmamaatutuli tucamidara. Diuusi garoigadaí dai cagacara garaidi poduucai istutuidi aatama tascagacara oidacagi. Damos amoco vaavoitudai sai maitaagagai iscuadagi ammo cuaadagai. Gomaasi maitarsoñi. Cascada aatama maitaagagai tasvaavoitudada gomaasi.

10-13 Abaitacaacamigada papaaligada ajudidíu coodaiña vustagui amo altar daama dai bala aimaraiña arada ucusi vaaqui araana tucavi tucavioma caacada dai dadaasdiña Diuusi sai poduucai Diuusi oigaldiana

oodami soimaascamigada. Dai vustaqui tuucugada bala aimaraiña siaaco maitiipu baabaqui dai mamaidiña. Dai poduucai lapa lusuisi gamuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada gomaasi asalicami utudui ismaacada gamma Diuusi ootasacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos agai ismaacada apiavaavoitudadagi Moseesacaru sallicamigada agai maioigaldicamu soimaascamigada. Cascada aatama gaaagai isgajiaadaga vipiaada Moseesacaru sallicamigada dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo sallicamigada tomasi soimaasi taatamai aatama vaavoitudaitai. ¹⁴ Cal maata aatama sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai cascada nanara aatama istuigaco iimia ragai lavaagiamu siaaco daja Diuusi dai lamadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Cascada gaaagai isvalascaga calaga ñioocada aatama Diuusi vatarar garsoicaitai Suusi Cristo. Apapaali judidiu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi damos aatama maitaaagai isdadasdiagi tomali amo istumaasi mosgaaagai tascalaga ñioocada Diuusi vatarara. ¹⁶ Talagitodavurai isgaaagai iscalagacaga oidacagi valascaga dai oidiadagi aamastumaasi viaacagi. Poduucai baigalidiña Diuusi.

¹⁷ Lagiadavurai aapima gantataanadamiga. Agai gansoicada alidi masai calagacaga oidacana maatacatali isamo imidagai vuidara guuquiva agai agai Diuusi. Calagacaga avar oidaca vai maisoigalidiña gantataanadamiga. Isoigalialiada agai aapima lapa soigalialidamu.

¹⁸ Daanadavurai Diuusi sai apicalagacaga oidacana aana tomasi aana polidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipalidi aana isdaanada aapima Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aana ismalaca gandividiagi.

²⁰ Diuusi agai dai griibastudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gartaanadamiga muu curusiaba dai aasi larada dai gotora Diuusi duaacali coidada saagidiaidaga poduucai isduucai aagai Diuusi gallicamiga utuducadaga ismaacada maiugitia agai tomali amo imidaga. Suusi Cristo agai dai aliasi oigadai dai nuucada vasi vaavoitudadami. ²¹ Aana ipalidi sai Diuusi galmaacana guvucadagai mai calaga ivuaada aapima istumaasi agai ipalidi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo. Dai aana ipalidi lapa isaapima dai vasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai calaga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaduñi gandaana aana masai maitiñvui baacocoiña galmaacaitai aana ñiooqui idi ooji cavulicamiara. ²³ Garaduñi Timoteo cavuusai maisacaruaidaga. Isotoma divia agai tami vaidacamu aana silascada malaca gannaidamuagi.

²⁴ Diuscada viaatuldi aana vasi gantataanadamiga lamadu aapima vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacada tanai itaaliaga oidaca Diuscada ganniaatuldi.

²⁵ Aana ipalidi sai Diuusi calagacaga gallicadiña valascatai aapima. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarü cajiudadΛ

¹ AanaΛ Santiago ΛrpiooñigadaΛ Diuusi dai ΛtlaaanΛdami Suusi Cristo. Vi-aatuldi aanaΛ Λbaivustaama dan gooca Jacocarü maamaradaΛ cajiudadΛ is-maacadaΛ aipaco oidaga vΛasi oidigΛΓΛ.

² Giñaaduñi aliΛsi gΛaagai isbaigΛΛliada aapimΛ siΛascadaΛ soimaa taata-madagi naana maasi. ³ MoscΛga maata aapimΛ issoimaasi taatamituldaigi aapimΛ cΛga vaavoitudaitai Diuusi aidΛ gia vaamioma cΛga vaavoitu-dadamu aapimΛ Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ GΛnaagavurai dai poduucai ivuaada. AapimΛ ismaacadaΛ mamaatarai issoimaa taatamadagi dai vΛascaraΛ maivuΛ ñiioocadagi Diuusi cΛga vaavoitudai, dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapimΛ.

⁵ Ismaadutai aapimΛ viΛagacagi maatadagai taafivurai Diuusi siΛgai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigΛducadaΛ gΛlidiña. ⁶ Damos cΛga vaavoitudaitai gΛaagai mastaanΛdagi. Agai ismaacadaΛ maicΛga vaavoitu-dai Λmo imidagai cΛga vaavoitudaña dai siaađiqui camaisi cΛga, Λgai ΛΓapan ducami uusi aagadaΛ ismaacadaΛ mosaipaco oiñidiña ΛvΛali. ⁷ SiooraΛ povuaadagi Λgai maitaagai istaΛgitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai Λmo imidagai taΛgitoiña Λmo istumaasi dai siaađiqui Λma maasi Λgai maimoduucai oidacana vΛascaraΛ.

⁹ Λvaavoitudadami soitigami gΛaagai isbaigΛΛliadagi cΛgacaraΛ ñaiditai Di-uusii Λgai dai maisu soiduucai ñaidi. ¹⁰ Λvaavoitudadami ricu ΛpΛ gΛaagai isbaigΛΛliadagi siΛascadaΛ loodami soiduucai ñaijadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. vΛasi vustuidadaΛ Λricu ugiatai pΛan duucai ΛyoosigadaΛ va-soi maitavΛpi cavaca. ¹¹ Mosvusacai tasai dai totoñdarai dai gaquistudai yoosigai vai suuligai vai camaisigimaascana. Poduucai ΛpΛ todian duucai ugiatai vustuidadaΛ Λricu quiaa aata vuaadatai Λgai.

¹² SiooraΛ soimaa taatamadagi dai maivuΛ ñiioocadagi Diuusi Λgai aliΛsi baigΛΛliadamu. Agai ismaacadaΛ istutuidi ispoduucai oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai isvΛascaraΛ oidacamu agai Diuusi ΛΛmadu, poduucai isduucai agai Diuusi siduñia agai ΛgaicadaΛ ismaacadaΛ ΛΛgiadagi. ¹³ SiΛscadaΛ Λmaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai isproliada agai isDiuusi po-duucai taΛgitoituldi. Diuusi tomali Λmo imidagai maitaΛgitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucai maitaΛgitoituldi Λgai aa. ¹⁴ Baiyoma siΛscadaΛ Λmaadutai soimaasi iduñia aliada agai ΛΛgi poduucai taΛgitoi cascadaΛ. ¹⁵ TaΛgitoidagiñdarΛ vusacai soimaascami dai siΛscadaΛ caaliΛsi arsoimaasi iducamicagi loodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi ΛΛmadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavΛΓ ΛΛgi gΛnvupuiirumadada. ¹⁷ vΛasi istumaasi cacΛagaducami ismaacadaΛ viaa aatΛmΛ oidigi daama Diuusi garmaacai. Diuusi iduΛ tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai aliΛ cΛga dadadacai vΛasi Λgai, damos Diuusi vaamioma dadadacai. Gocuudagi ismaacadaΛ viaa Diuusi tomali Λmo imidagai maugiatai tomali maitutucui. Diu-usi vΛascaraΛ garmaacai istumaasi cacΛagaducami. ¹⁸ Diuusi cΛgacaraΛ garvuvaidi Λsvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatΛmΛ ΛpΛga vaavoitu. Poduucai ipali Λgai cascadaΛ poduucai ivueeyi.

19 Giñaaduñi siooma arcagai iscaacagi isñioocadagi dai maitaagai isba-cocodagi. 20 Oodami ismaacada bacocora maitivueyi istumaasi Diuusi ipalidi, 21 cascada casivar maisoimaasi ivuaada. Aagiadavurai aapima Diuusi. Caviaa aapima Diuusi ñiooquida ismaacada gacootosi agai. Diuusi viaa guvucadagai daida istutuidi iscaagacaga gavnuvaidagi isvaavoitudagi aapima ñiooquida.

22 Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquida maisiu moscaaca. Siora cacagi dai maitivuaadagi poduucai aagi gavnupuiirumadai agai.

23 Siora moscaacagi Diuusi ñiooquida dai maiaagiadagi agai arapan ducami amo cali ismaacada mala nanaidi gaaasi 24 dai casi gaaagadagi tuitaragai vai agai mosimiagi abiaadara dai camaitigituagi ismaasi aasida.

25 Siora mostagitocagi istumaasi ca Diuusi ñiooquida ismaacada caagacaga gavnuvaidi dai calga tagito cacagi dai apiacalga vaavoitudadagi daida ivuaadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai alia baigaliadamu.

26 Isamaaduta pocaitiadagi siarvaavoitudadami dai vaascara vü ñioocada aa aagi gavnupuiirumadai dai poduucai vaavoidaragada maisoica. 27 Diuusi naidi siora soica aali maidadacami amadu avipiudu siascada soimaa taatamada agai dai mai soimaasi ivueyi poduucai isduucai ivueyi aa ismaacada maiagidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai siora poduucai ivueyi agai gaa sallaicada calga vaavoitudai.

2

1 Giñaaduñi aapima ismaacada vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo agai vaa ismaacada sallaicada viaa guvucadagai aliasi gaaagai aapima isvaascatai amadugan ducai naijadagi. Maitaagai issiooma caagacaga naijadagi amoco siaa. 2 Ducami isvaapaquiagi gooca cacalli siaaco siaa duutuada aapima Diuusi, amoco argaividacamicagi daida aroococagi aaniyugada dai cacagaducagi yuucusida, daida agamai arsoitigamicagi dai cacalliocoidada yuucusucagi. 3 Amaasi mai aapima caagacaga mi-aadagidagi agai ismaacada cacagadu yuucusida dai potladagi: “Tami daiva caagaducada daicariara”. Daida asoitigami mospotlada aapima: “Malcaai caaca siara daivañi tami davalapi”. 4 Poduucai aapima maiamadugan ducai naidi vaascatai, baiyoma maicaga tatagitai aapima.

5 Giñaaduñi caacavurai idi ñiooqui Diuusi covai vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chialloquoma riricu oidigi daama oidacami saagidañdara sai calga vaavoitudañña agai. Dai vaascara vaamioma arsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviaacagi mui tumiñsi. Diuusi maaquimu vaavoitudadami oigaragai sai gataañña agai amadu. Poduucai isduucai aagai Diuusi siñiña agai agaicada ismaacada agiadagi. 6 Damos aapima soiduucai naidi soitutuigami. Tatagitodavurai aapima isariricu agai dai soimaasi gavnuididi alia duudatai dai agai gantavaimaticana aapima dai vaman tutusañña dudunucamiara. 7 Dai agai vaa agai dai vü ñioocai Suusi Cristo ismaacada gaaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadacada vapacoñi aapima.

8 Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidara: “Oigadavurai gnaaduñi poduucai masduucai ganoigadai aapima aagi”. Issallaicada povuaada aapima aida gaa ivueyi aapima. 9 Damos ismaiamadugan ducai naijada aapima aida gaa soimaasi ivueyi aapima. Dai poduucai aapima arsoimaasi ivuaadami maiagidacai Diuusi ñiooquida. 10 Tomasioora ismaacada agidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai amo imidagai maicaga iduñiagi tomasi amo istumaasiara agai ducami ismaiagiada tomali amo istumaasi. 11 Diuusi

pocaiti sai maitaaagai isgoogosi gānducamicagi oodami dai agai vaa pocaiti
 12 Aapimā aliāsi gaaagai iscaagacāga oidacagi apān duucaī agai ismaacāda
 maata isamo imidagai Diuusi naida agai ismaacāda arcāga ivuaadami dai
 ismaacāda armaicāaga ivuaadami. Diuusi caagacāga garvuvaidi soimaas-
 camiaifāda cascāda istutuidi aatama isāgiadagi űiooquida. 13 Ismaadutai
 maisoigāliadagi aacāda Diuusi maisoigāliadamu āgaicāda āpā dāmos
 sioora soigāliadagi aacāda Diuusi soigāliadamu āgaicāda āpā.

14 Giāaduñi, űtumaasi arcāagai ispocaitiadagi amoco sai vaavoitudai dai
 maitivuaadagi tomali amo istumaasi caagaducami? űBaiscaagacāga vuusaiña
 agai poduucāi? 15 Ducami isamoco ganaduñi maiviaacagi yuucusi tomali
 cuaadagai 16 mai amaadutai aapimā potāadagi: “Diosai, taaganapas tudu
 cuaadagai dai yuucusi”. Mai aapimā maimaquiagi istumaasi viāga āgāmai.
 Tumaasi soifāna űiooqui. 17 Poduucāi sioora pocaiti sai vaavoituda dai
 maisoicādagī gāaduñi tumaasi arcāagai vaavoidaragada.

18 Aapi pocaiti sai cāga vaavoitudai dai aana pocaiti saida ivueeyi
 istumaasi caagaducami poduucāi isduucāi Diuusi ipāliidi. Dāmos
 issālicāda vaavoitudamudai aapi Diuusi aidā gia ivuaadamudai istumaasi
 caagaducami poduucāi isduucāi Diuusi ipāliidi. Siuu duucu ivuaada
 aana istumaasi caagaducami poduucāi isduucāi Diuusi ipāliidi poduucāi
 gamaata iñsaana sālicāda cāga vaavoituda Diuusi. 19 Aapi vaavoitudai
 isamaduga Diuusi, vaavuava. Dāmos āDiaavora tataañīcaruda vaavoitudai
 āpā isoidaga Diuusi dai gigivucui duduadicuitai. 20 űMaimaata caa aapi?
 űIpālidipāsi iñsigāmaatatuldagi? Sioora vaavoitudadagi dai maitivuaadagi
 istumaasi caagaducami, űtumaasi arcāagai isvaavoitudadā agai? 21 Cāga
 maata aapi isgāraduñi Avraañīcaru āgidiña Diuusi daida idui gāmaracāda
 isducatai tājai Diuusi vai cascāda caagacāga naidiña Diuusi Avraañi dai
 pocaiti sai agai āamo oodami ismaacāda caama duucaī gātagito dai
 camaisoimaasi ivuaada agai dai āgidiña Diuusi. 22 Poduucāi gamaata
 isAvraañi aliā cāga vaavoitudai Diuusi dai aidāsi podui agai vaamioma
 vaavoitu. 23 Dai poduucāi āpādui isducatai aagai Diuusi űiooquidāga
 ismaacāda pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascāda Diuusi caagacāga
 naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduūñimudai agai”. Vai
 Diuusi gāaduñi duucaī naidi Avraañi.

24 Camaata aapimā siDiuusi caagacāga naidi āvaavoitudadami cāga
 ivuaadami duucaī maisiu mosāca vaavoidaragadācāda dāmos istumaasi
 caagaducamicāda ismaacāda ivuaadagi agai āpā. 25 Poduucāi āpādui
 Raavacāda agai āamo ooqui tataligami dai cāga miaadagi ojootosada
 ājudidū dai aagidi siaa sāli iimia agai sai maivuuna tataanādami. Dai
 vaavoitu Diuusi cascāda aidā abiaadāga Diuusi ipāli isama duucaī gātagituagi
 agai dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi caagacāga naidi Raava dai
 pocaiti sai agai āamo oodami ismaacāda caama duucaī gātagito dai ca-
 maisoimaasi ivuaada agai dai āgidi Diuusi. 26 Sioora vaavoitudagi dai
 maicāaga ivuaadagi agai maitarcāagai vaavoidaragada, agai āpān ducami
 amo oodami ismaacāda cavusacāi ibāda muucucāi agai.

3

1 Giāaduñi maitaaagai issii muidutai ārmamaatātuldiadamicagi. Camaata
 aapimā sai aatama ismaacāda ārmamaatātuldiadami Diuusi sālicāda

soimaasi gartaatamituldagai ismais¹ aagidi aatama ñioquida ²agai. ²Vaascatai aatama muiyoco maic¹aga ivuaadana. Ismaadutai tomali amo imidagai maisoimaasi ñioocadagai ³agai atamo oodami c¹aga gatagitocami dai c¹aga istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagai. ³Si¹ascada¹ dacamidacartuda aatama cavayu poduucai istutuidi aatama isiimitudagai siajaacoga ipaliadagai. ⁴Gantagitovai ñajada vaarcu¹aga ismaac¹ada g¹aa suudagai daama ajioopai tomasi¹aga gardu ⁵agai dai av¹ali ismaac¹ada nuitusc¹ai alia guvuca vaid¹ aimitudadami iimitudai siajaacoga ipaliadagai amo ali taavlac¹ada ismaac¹ada vaarcu uta daja. ⁵Poduucai av¹ueeyi av¹aga gan¹anac¹ada tomasi alidu vaasc¹aga istutuidi isnaana maasi ivuaadagai. ⁶Dai gan¹an¹aga av¹apan ducami tai av¹aga. Lav¹achi taic¹ada man¹ajai g¹api oidigi. Gan¹an¹aga istutuidi isalia soimaasi ivuaadagai poduucai soimaasi ivueeyi oodami. Si¹asi ucami oidacagi amo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi an¹an¹ada Diaavora guvucadac¹ada. ⁷Oodami istutuidi isbai tuutiatudagai tomastuma cac¹asi, dai cocoyi, dai ujuurugi, dai cac¹asi g¹aa suudara oidacami, dai cabi tuutiatudaiña. ⁸Damos gan¹an¹aga tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagai. Gan¹an¹aga av¹amo istumaasi ismaac¹ada maibaiga isbai tuigatudagai. Gan¹an¹ac¹ada oodami ñioquidi aa oodami dai soig¹aliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹Gan¹an¹ac¹ada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai ¹⁰agai vaac¹ada ñioquidi aatama oodami ismaac¹ada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰Gartañic¹ada siaa duutudai aatama Diuusi dai ¹¹agai vaac¹ada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagagai isivuaadagai. ¹¹¿Isbai vuusaña ¹²agai vaa v¹agaacañiñd¹aga suudagai yoovicami dai sivucami? ¹²¿Giñaaduñi isbai amo iigosi d¹ada iibiatana uuvasi si¹av¹aga amo uuvasi d¹ada bais iibiatana iigosi? Poduucai av¹aga amo v¹agaacañiñd¹aga maivusac¹ai suudagai yoovicami dai sivucami.

¹³Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaac¹ada c¹aga gatagitocagi ¹³agai gaaagai isca¹agac¹aga oidacagi vai poduucai ñajadagai aa si¹arvaavoi isca¹aga gatagito dai maitaagagai isg¹aduc¹ada g¹aliadagai. ¹⁴Agai vaa maatadagada mamaat¹tuldi ismaitaagagai isg¹aduc¹ada g¹aliadagai. ¹⁴Damos isalia muuquimudada tuigacagi ¹⁵agai dai av¹aga av¹ata¹aga tagitocagi vaasi dai maitatagitodagai aa maitaagagai isg¹aduc¹ada g¹aliadagai g¹amaatdagac¹ada vaasi gomaasi av¹apan ducami isyaatagadagai. ¹⁵Googada maatdagagai maitav¹agai ismaac¹ada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai ¹⁶agai ismaac¹ada gamaacai av¹Diaavora. ¹⁶Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai av¹aga av¹vata¹aga tagitocagi vaasi dai maitatagitodagai aa ami mosganvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷Damos ¹⁷agai ismaac¹ada viaa maatdagagai ismaac¹ada gamaacai Diuusi ¹⁸agai ca¹agac¹aga oidacana dai maioomalicana, dai tatagitoña aa, dai av¹agidiña ganbaitaguucamiga, dai soig¹an¹alidifiña aac¹ada dai soicaiña dai amadugan duucai ñaidifiña vaascatai dai vaasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸Dai maicocodaiña aa dai poduucai c¹aga ivueeyi, ¹⁸agai ipaliñiña isca¹agac¹aga oidacagi oodami casc¹ada.

4

¹¿Ducatai gan¹coodaiña aapima? Soimaasi tagitoidagai gan¹maitac¹ai dai poduucai maic¹aga ivueeyi aapima. ²Aapima aagaiña amo istumaasi dai mas¹maitan¹maquiagi gacoodaiña aapima. Aapima viaaca alidifiña istumaasi viaaca gan¹aduñi dai mas¹maitan¹maquiagi cocodaiña aapima. Aapima

maiviaacana istumaasi ipalidi maitaanai aapima Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lagi ganvataara taanaifia aapima cascada. Maitavar calagai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapima maiagidi Diuusi. ¿Maitamaasa aapima sai siora ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidara vata Diuusi? Mospoduucai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidara vata Diuusi. ⁵ Maisiu mosagidi pocaiti Diuusi ñioquidara: “Gai badaga ismaacada ootoi Diuusi sai garlamadu daacana aliassi garsoicai dai alia soigalidi agai silascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi calgacara garlaidi dai aliassi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñioquidara. “Diuusi vui caata ismaacada gagarducada ganalidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigagarducada ganalidi”. ⁷ Lagi adavurai aapima Diuusi dai vuidara avavataca Diaavora siagai malimu. ⁸ Duudatai avargamamadada si Diuusi gansoicadamu dai vaamioma calgacara ganaliadamu. Dañi aapima soimaasi ivuaadami, ama duquivav gantatigito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada liada Diuusi dai soimaasi ivuaada liada lapa, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigaliliada soimaasi ivuaadatai. Siora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai issuaanadagi, siora baigaliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai issogaliadagi. ¹⁰ Maitavar gagarducada ganaliada vuitapi Diuusi si Diuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaduñi maitavar ganñioquiada aipaco, siora ñioquiadagi amoco gaaduñi dai dunucami duucai gavuaadagi tacaca aliditai gaaduñi agai vui ñioocai Diuusi ñioquida ismaacada pocaiti sai gaaagai isoigada graaduñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñioquida maitarsoñi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñioquida maitarsoñi dai aapima maiagidi Diuusi ñioquida aidai gia aapima lagi ganaagidi isducatai gaaagai masoidacagi ducami isaapima ardudunucamicagi. ¹² Lagi Diuusi gamaa ganñioqui. Agai vaa agai daidai ardunucami. Agai istutuidi iscalgacara vuviadagi oodami silapa ugittudagi. ¿Dai aapima giñaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva alidi aa vatar?

¹³ Aapima gansaagida oidaga amoco ismaacada pocaiti: “Sivi silapa sioroco iimimu aatama sibaaaco dai malaoca oidacamu amo uumigi dai gaaata vuaadamu dai gamaitacadamu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatacatai istumaasi apaduñiagi siaadiqui aapima maimaata silascada coiya agai alia maitavapai capacari oodami. ¹⁵ Baiyoma gaaagai maspocaitiadagi: “Is Diuusi ipaliadagi oidacamu aatama daidai ivuaadamu imaasi silapa ama maasi”. ¹⁶ Damos aapima gagarducada ganalidi dai lagi gantaanadan duucai ñioocai dai maitatigitoi si Diuusi agai dai gantaanai. Poduucai gia maicalgadu. ¹⁷ Siora maatatai ivuaadagi istumaasi calgaducami dai maitivuaadagi agai maicalga ivueeyi.

5

¹ Calavurai aapima riricu. Diuusi salicada soimaa gantaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapima cascada aliassi gaaagai iscavami aijigadagi. ² Vaa si ganvustuidaga duva agai dai ganyuucusi calcagaducada maamata agai. ³ Dai ganooroga dai ganplaataga biitama agai dai poduucai maatamu aa sialia maicalga tuutiacatadai aapima dai maisiaa doodai ganvustuidaga

dai soifnamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatuldami. Aapimla mui ampagi gavnustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi naida agai soora arcalla ga ivuaadami dai soora armaicalla ga ivuaadami. ⁴ Aapimla maiaa namalqui ganpipooniga soora yovaiña ganlaasi, vai agai aagidi dudunucami vai Diuusi caa istumaasi aagai agai. Diuusi agai dai taanaa vaaiaacatai. ⁵ Aapimla mui viaacana tumiñsi dai yuucusi cacallagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vaaasi gomaasi ivueeyi aapimla vai camiaadimi istuigaco Diuusi gannaida agai ismaacada arcalla ga ivuaadami dai ismaacada armaicalla ga ivuaadami. ⁶ Aapimla van tutusaiña ismaacada maitaristuma ducami dai gataanaaiña coodaragai dai maidadagitoiña aapimla islaagi gansoiñagi agai.

⁷ Giñaaduñi maitavar vui bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquivar ivuaada asta silascada diviagi Suusi Cristo maioojodaitai. Lasadami gaaagai isnaaracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaida aiyagi yovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada sallaicada gaaagai isnaaracagi istuigaco diviagi dai maitaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavar ganvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi naida agai soora arcalla ga ivuaadami dai soora armaicalla ga ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada agai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquivar ivuaada aapimla larla. ¹¹ Aatama rollidi sai agai ismaacada soimaa taata dai maivui ñiñio Diuusi agai alia baigalliditadai. Aapimla camaata iducatai Job alia soimaasi taata dai vaascata maivui ñioo Diuusi dai maata aapimla larla iducatai Diuusi calgacata naidi gooquiara. Diuusi alia soigallidiña vaascataicada.

¹² Sivi giñaaduñi ganaagidamu aana amo ñiooqui ismaacada aliasi gaaagai ismaataca aapimla. Maitavar agada Diuusi tomastumaasicada. Maitaagai ispacitadagi sai cal maata Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitarvaavoicagi vai Diuusi gamuaana.

¹³ Isamaadutai aapimla soimaa taatacagi gaaagai isgamamadadagi. Dai isamaadutai baigallidagagi gaaagai isganadagagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai isamaadutai coococagi gaaagai isvaidigi atataaanadamigada vaavoitudadami vai gamamadana acococoda vaatarai dai taiana asaiti daañidatagai Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai masilascada vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu agai. Dai Diuusi oigaldamu soimaascamigada larla. ¹⁶ Cascada baigavar vuaada ñiooqui masilascada soimaasi ganvuiidiadagi apacoga, dai vaascatai avar mamadada vai Diuusi duduaaidiana vaaasi acococoidada aapimla gansaagida. Alia guvuca amamadaragada loodami ismaacada caama ducai gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lagidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi aroodamicatadai garapan duucal, dai aidasi daana agai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquiara aidasi daana agai apamu sai duuduna tai duudu tai baigadui lasicami.

¹⁹ Giñaaduñi isamaadutai aapimla gansaagida dagituagi gavaavoidaraga vai amai apamu vaavoituldagi ²⁰ maatacavurai aapimla isagai ismaacada vaavoituldagi agai ismaacada dagituagi gavaavoidaraga sai agai calgacata vusaitu ibada soimaasi ivuaadami gagavituldaragadaañidatagai dai poduucal oigaldicami soimaascamigada tomasi aliasi arsoimaasi iducami.

Mosacaasi.

Idi arpaagadada oojai ismaacada ooji Piiduru vaavoitudadami vaatar

¹ Aana arPiiduru ootosada Suusi Cristo dai ganoojidi aana aapima ismaacada Jerusaleenaga oidacata dai aidasi ajudidu soimaasi gantaatutuli aapima lamadu agaa vaavoitudadami, aapima sibaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapima Poontaga dai Galaasiaga dai Capadoosiaga dai Aasiaga dai Batiiniaga. ² Diuusi garooga cacovai ganvuvaitu aapima poduucai isduucai ipaliditadai agai laqui abiaadaga. Diuusi Ibaada covai ganvuvaitu masaida ivuaadana aa duina dai agai apiagansoicai iscagacaga oidaca aapima masai agidina aapima Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi lafada masai aapima cagacaga vuvacana masvaavoitudagai cascada Diuusi apiaganoidalai gansoimaascamiga. Vai Diuusi sallaicada cagacaga gannaigidagai dai ganiibastudacan tadacagi.

³ Cagavar niocada aapima Diuusi vui an duucai aana. Agai roogada gartaanadami Suusi Cristo. Agai duucali asuusi Cristo coidada saagidaindaga cascada viaa aatama ibadagai utudui. Agai sallaicada soigalidi aatamacada cascada. Dai poduucai nana aatama vaavoitudaitai istuigaco vaascaga oidacamu aatama Diuusi lamadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isiimia aapima tavaagiamu dai agai lamadu oidacagi vaascaga siascada coiyagi. Maa tavaagiga Diuusi lamadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali amaadutai. Dai vaascaga baiganalidamu vaascatai aapima. Aapima arDiuusi maamarada cascada. ⁵ Aapima vaavoitudai isDiuusi arcagacaga ganvuvaidami cascada agai gannuucada aapima aguvucadagada. Siascada apamu diviagi Suusi Cristo cagacaga ganvuvaidamu aapima soimaasi ivuaadami saagidaindaga dai maatamu aapima istumaasi cagaducami istumaasi Diuusi iduina agai aapima ganvaatar.

⁶ Vasi imaasicada avar baiganaliada aapima tomasi sivi chilaqui uumigi gaaagai issoimaa taatagi aapima mui naana maasi. ⁷ Siascada soimaa taatamadagi oodami poduucai gamaata issallaicada vaavoitudai ischo ara. Ganvaavoidaraga arapan ducami ooro gamamadi vai covai vusaci gola ooro. Poduucai aapima siascada soimaasi taatamadagi apiaagiditai Diuusi cila maata issallaicada vaavoitudai. Dai poduucai gavaavoidaraga vaumioma cagadu siooro. Ooro gia ugiatai vai ganvaavoidaraga gia cho. Sioora soimaasi taatamadagi dai apiaagidagai Diuusi dai siascada diviagi Suusi Cristo agai potadamu isalia caga idui, dai agidamu agai aa ara.

⁸⁻⁹ Aapima mainiditai Suusi Cristo vaascaga siaa duutudai dai oigadai, tomasi maquiaa nadi aapima agai vaascaga vaavoitudai vai poduucai cagacaga ganvuvaidana. Dai cascada vaavoitudai aapima sai agai cagacaga ganvuvaidana. Dai cascada alia baiganalidi aapima dai maitaga niocoqui isducatai agidagai aa, masalia baiganalidi.

¹⁰ Laquioma Diuusi niocquiltuldiadamidaga ismaacada gaaagidi isDiuusi cagacaga ganvuvaida agai aapima ganaajagaitadi ismaatiagi isducatai Diuusi cagacaga ganvuvaida agaitadai. Agai lagi caagaitadai gomaasi dmos maicaga maata cacatadai. ¹¹ Diuusi Ibaada, agai vaa ismaacada lamadu daja Suusi Cristo, maatatuli ganiiniocquiltuldiadami isducatai Cristo soimaa taata agaitadai dai goquila Diuusi maquia agaitadai amo sallaicami

tavaagiara. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aliassi ganaajagaitadai ismaatiaga siora arCristoca agaitadai dai siasscada divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi Ibaada aagidi agai sai ñiñiooqui vaamioma araatama garvaatar siagai. Dai vaasi imaasi ismaacada gaaagidiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aragai vaa ismaacada casi ganaagidi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada sividada. Agai ganaagidi isSuusi Cristo arcaagacata vuviadami dai Diuusi ootoi gaibadaga tavaagiaindara vai agai guvucadadacada aagaiña ñiñiooquituldiadamigada. Dai Diuusi tataañicaruda tavaagiara ipaliditadai ismaatla caacagi vaasi istumaasi agai aaquida Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.

¹³ Cascada vaasi imaasicada tatagitodavurai aapima isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nanaraca vaavoitudaitai issaalicada caagacata gannaajada agai agai siasscada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai caagacata avaroidaca. ¹⁴ Aagiadvurai aapima Diuusi dai camaitvuuaada vaasi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai maataatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi acovai ganvuvaitu aapima cascada avat arpan duucai ivuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Caa maata aapima iscaooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “Caagacata avaroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi agai dai naidi vaasi istumaasi ivueeyi vaascatai lamadutai isbai caaga ivueeyi ischo amara. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamitldi tomasi ariricu siarsoitutuigami, siaraaliducami, siargagarducami, dai ooqui dai caaalii vaasi soimaasi taatamitldi Diuusi dai agai argarooga cascada siaa duutuada aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ Arpan duucai oidacana aapima ganlaqui aaduñicaru dai caaga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitansoicaiña iscaagacata vuvuquiagi aapima. Damos Diuusi caagacata ganvuvaitu masai camaipoduucai oidacana. Caa maata aapima isSuusi Cristo gaa namalqui caagacata ganvuvaidaraga namagada aidamasi muaa curusiaba, dai maisiu oorocada tomali plaatacada istumaasi ugiatai. ¹⁹ Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucai isduucai coodaiña ajudidiu aali cañiiru ismaacada maitarcoocoidada sai Diuusi oigaldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucai araduniña agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitaicai oidigi divia dai caagacata ganvuvaida agai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saigidaindara dai maa amo saalicami tavaagiara cascada calga vaavoitudai aapima Diuusi dai nanara masiasscada lamadu oidaca agai.

²² Diuusi caoigali gansoimaascamiga agiditai aapima ñiooquida, Diuusi Ibaada gansoicai cascada, mai cascada aapima saalicada oigadai ganaaduni. Apiavar calga ganoigada aapima aipacoga. ²³ Diuusi ganmaa ibadagai utudui aidasi vaavoitu aapima ñiooquida. Gandalada maitanmaa idi ibadagai utudui. ²⁴ Mospoduucai ooja amo Diuusi ñiooquituldiadamigada:

Vaasi oodami arapan ducami vasoi. Avasoi gaquisarai daida oodami cooyi.

Dai vaasi istumaasi viaa oodami arapan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisarai dai ugiatai vai istumaasi viaa oodami ugiatai.

²⁵ Damos Diuusi ñiooquida vaascata arvaavoi.

Asduu ooja amo Diuusi ñiooquituldiadamigada. Dai agai vaa ñiooqui agai masmaacada ganaagidi aapima.

2

1 CascadΛ casiavΛt maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi vΛrai gomaasi ivuaada, dai maitavΛt coimudadΛ tuutiaca, dai maiñiooquiada aa. 2-3 CΛΛ maatlΛ aapimΛ isDiuusi cΛΛgacΛtΛ gannΛidi cascadΛ aliΛsi gΛaagai ismaatΛcagi iscaiti Diuusi ñiooquidΛ dai ΛΛgaidagi mospoduucai vaamioma cΛΛga oidacana oodami isducatai Diuusi ipΛlidi vai Diuusi cΛΛgacΛtΛ vuvaidagi.

4-8 Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛtΛ iscaiti Diuusi:

AanΛ ootsdi Λjudidiu Λmo sΛΛlicami viaacami ismaascadΛ Λcovai vusaitu aanΛ.

SΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga Λgai.

VΛΛsi siootΛ vaavoitudagi Λgai maiviaacamu istuusi siaa ΛΛradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. CascadΛ aliΛ cΛΛ tuiga Λgai aapimΛ gΛnvui ismaacadΛ vaavoitudai dΛmos aa vui ismaacadΛ maivaavoitudai Λgai aliΛ soimaa taatamituldi. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacadΛ dai Diuusi muidutai gajiaadΛtΛ vipieeyi.

Dai Λgai ΛtΛgai vaa ismaacadΛ vaamioma tΛaanΛi.

Dai pocaiti ΛΛtΛ:

SiootΛ gajiaadΛtΛ vipiaadagi gosΛΛlicami viaacami sΛΛlicadΛ soimaa taatamu.

Dai iimia Λgai ΛDiaavora ΛΛmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. VΛΛsi imaasicadΛ avΛrvaavoitudada dai ΛΛgiada aapimΛ Suusi Cristo. Λgai ΛtΛgΛΛ guvucadagai viaacami ismaacadΛ vΛΛscΛtΛ cΛΛ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cΛΛgacΛtΛ naidi Λgai. Diuusi Λcovai vusaitu sai tΛaanΛiña oodami dΛmos muidutai gajiaadΛtΛ vaa tomasi cΛΛ maatΛcatadai. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ dai gΛnmaa ibΛdagai utudui mΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ dai mΛsaidΛ Λrpipiooñigadacana dai mΛsaidΛ ivuaadana istumaasi Λgai ipΛlidi dai mΛsaidΛ siaa duutudaiña aapimΛ Diuusi. AapimΛ cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi gomaasi. Suusi Cristo IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascadΛ. VΛΛsi gomaasi aliΛ oojoidi Diuusi.

9 DΛmos aapimΛ ΛtΛmo oodami ismaacadΛ Diuusi Λcovai vuvaitu daidΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. DaidΛ ΛtΛpan ducami aapimΛ Λjudidiu papaaligadΛ ismaacadΛ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadΛ, mai aapimΛ gaaagiada istumaasi gagΛrducami ismaacadΛ ivueeyi Diuusi. Diuusi cΛΛgacΛtΛ gΛnvuvaitu aapimΛ gΛnsoimaascamigaiñdΛtΛ dai sivi maatlΛ aapimΛ ñiooquidΛ. 10 ΛΛquioma aapimΛ maitarMaamaradΛcatadai Diuusi dai sivi casi ΛrmaamaradΛ aapimΛ Diuusi. ΛΛquioma tomali Λmaadutai maisoigΛΛlidiña aapimΛcadΛ dΛmos sivi Diuusi soigΛΛlidi aapimΛcadΛ.

11 Giñaaduñi aapimΛ aliΛ tΛtΛgitoi mΛsiΛmo imidagai tΛvaagiana oidaca Λgai dΛmos aapimΛ quiaa tami oidigi daama oidaga, cascadΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maigoogosi ganducamicana. CamaatlΛ aapimΛ isgΛaagai isapiaganaajagΛdagi dai maisoimaasi ivuaadagi. 12 CΛΛgacΛtΛ avΛroidaca aapimΛ Λgai saagida ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi vai siΛΛscadΛ gΛnvui ñioocada Λgai ducami siΛrsoimaasi ivuaadamica aapimΛ vΛΛscΛtΛ nΛijadamu Λgai isaliΛ cΛΛgacΛtΛ oidaga aapimΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Diuusi

dai naida agadagi ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami agai siaa duutuadamu Diuusi.

¹³ Caa maata aapima isDiuusi ipalidi isvasscatai agiadagi dudunucami cascada avagaa giada aapima vassasi atalaanadami ismaacada darasai aoodami tomasi abaitacaaacamigada aromamano. ¹⁴ Sia sonaga guucacami ismaacada taanaanai abaitacaaacamigada aromamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai calgacaga naidifia ismaacada caga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscalgacaga oidaca aapima vai poduucai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda alidi Diuusi niooquida maitannioquidagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gataanaanai siDiuusi damos vasscaga gaaagai masaa giadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma gataanaanai dai aapima arpipioofigada Diuusi. Agiadavurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapima vassasi oodami. Oigaadavurai vassasi gaaaduuni vaavoitudadami. Albiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada abaitacaaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapima ismaacada arpipioofi agiadavurai ganaamu dai siaavar duutuada maisiuu mosacaasi agai ismaacada caa tuutuiga, ismaacada tataaafiicui dai oomaliga arpa. ¹⁹ Diuusi calgacaga naidi vasscatai ismaacada iduifia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vasscaga aa soimaasi taatamitldi dai vasscaga maivui nioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapima soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatludagi tomasi maivui nioocai aapima Diuusi. ¿Tumaasi arcaagai gomaasi? Damos isaapima caga ivuaadagi mai vasscaga soimaasi gantaatamituldiadagi dai vasscaga maivui nioocada aapima Diuusi agai saalicada calgacaga gannaajadamu. ²¹⁻²³ Diuusi calgacaga gannuvaitu masai poduucai ivuaadana aapima. Cristo saalicada soimaa taata masai calgacaga vuvacana aapima. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi aoodami sigalnaasi niooqui aagidi agai maiagidi tomali amo niooqui sigalnaascami. Dai aidasi aoodami soimaa taatamitulditadai agai maipotatadai issoimaasi taatatulda agai arpa. Baiyoma agai dagito sai Diuusi bai duuna caa maatacatai isDiuusi vasscaga caga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapima poduucai ivuaadagi arpa. ²⁴ Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama calgacaga vuvacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai calgacaga gannuvaitu garsoimaascamigaiñdaga. ²⁵ Mosca maata aatama tasmaiquiaa calgacaga vuvacacai aatama maivaavoitudaifia tomali maiagidiña Suusi Cristo damos sivi caama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai aggidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo gannucada aatama apaan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiaga cañiiru dai calgacaga gannuvaidi.

3

¹⁻² Poduucai arpa aapima ooqui cuucunacami agiadavurai gannucuna vai poduucai isamaadutai maivaavoitudadagi Diuusi niooquida vaavoitudagi naiditi mascalgacaga oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi niooquida. ³ Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva agai dai masmaasi ganaada agai yuucusi dai masmaasi ganaada agai babaiuucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoifi. ⁴ Baiyoma

gaaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gagarducada ganliada tomali maioomaliaca. Gomaasi agai istumaasi alia oojoidi Diuusi. ⁵ Lauquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada aggidiña Diuusi. Agai salllicada vaavoitudaña Diuusi dai aggidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara lapa agai calaga aggidiña Avraani dai siaa duutudaña. Aapima potuutiacamun lapa mascalagacata oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai.

⁷ Dai aapima calali oofiacami lapa calagacata avar najada ganooniga dai siaa duutuada maisu mosacaasi maisi guupuacatai agai. Diuusi calagacata vuvaitu agai lapa sai vaascata oidacana agai lamadu galpan duucai cascada. Poduucivavaru ivuaada vai tomali amo istumaasi maisobicaña ganmamadaraga.

⁸ Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada gnaaduñicada dai aipaco ganoigada amo silagama duucai. Calgavar tuutiaca vaascatai vui dai maigarducada ganliada. ⁹ Isamaadutai soimaasi ganvuiidiadagi aapima maitaagai ispoducai ivuiidiadagi aadaga. Dai isamaadutai ganfiooquiadagi aapima maitaagai isfiooquiadagi. Diuusi covai ganvuvaitu aapima dai gansoña agai cascada daanadavurai Diuusi sai soñana agai lapa. ¹⁰ Pocaiti Diuusi fiooquidaga: Sioora siooma oidaca liadagi maitaagai issoimaasi fioocadagi dai maiyaatagadagi.

¹¹ Maitaagai issoimaasi ivuaadagi mosaca istumaasi calgaducami. Gaaagai istomali amo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacada maitarsoimaasi ivuaadami. Dai calcana siuu duucu gamamadada agai. Dai agai vuidaga caata ismaacada arsoimaasi ivuaadami. Asaiti Diuusi fiooquidaga.

¹³ Isvaascata calgacata oidaca aapima baitoma maitiipucamu sioora soimaasi gantaatamituliadagi, ¹⁴ damos isvaascata soimaasi gantaatamituliadagi lamoco tomamas calgacata oidaga maitavar labiada dai maitavar vuanan liada Diuusi calgacata gannajadamu cascada vaascata baigaliamadamu aapima. ¹⁵ Dai siaavar duutuada aapima gantaanadamiga Suusi Cristo. Vaascata avar bai ganduuca dai a noragida sioora gantacacadagi mastuisi tagito isvaascata oidacagi Diuusi lamadu. Dai maitavar gagarducada ganliada dai siaavar duutuada agai ismaacada gantacacadagi. ¹⁶ Calgacata avat oidaca masducatai maacagi masmaisoimaasi ivueeyi, vai poduucai sioora ganfiooquiadagi calgacata oidacatai aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa larana Diuusi vui. ¹⁷ Sioomarcalagai issoimaa taatamadagi calga ivuaadatai isDiuusi poduucai ipaliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitarsoimaasi ivuaadami vaascata gamuaatu. Oodami arsoimaasi ivuaadami cascada. Suusi Cristo gamuaatu sai oodami calgacata vuvacana daida arDiuusi maisamaradacana. ¹⁹ Aidasi maiquiaa duaca Suusi ibada ii siaaco maa maisapi coidada iibada dai aagidi amo istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi ismaataga agai. ²⁰ Agai maiagi Diuusi aidasi oidacatai Noécaru. Diuusi maisoimaa taatatuli oodami aidasi Noé ivuaadatada agal varcu asta aidasi naato Noé agal varcu ismaacadaga vaa agai lamadu cuvaracami aduñda aidasi tavapi duudu vaidavaaru suudagi daama aimaraiña poduucal calgacata vuvaga agai. ²¹ Dai poduucal sivi aatama garvapaconai suudagicala dai calgacata vuvacal vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdaga. Vacuanaragicala

maivuaanai gatucuraga baiyoma poduucai caa maat oodami isaatama daanai sai garoigaldana garsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii lavaagiamu dai maaaca daja saalisa padata Diuusi dai taanai vaasi Diuusi talaanaficaruda dai vaasi dudunucami ismaacada ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapima lapa gaaagai isbai ganducagi dai soimaa taatagi. Agai ismaaca soimaa taatamai gajaadala vipieeyi vaasi istumaasi soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosacaasi istumaasi lagi agai ipaliadagi, baiyoma ivuaadana agai istumaasi Diuusi ipalidi. ³ Aapima laquoma ivuaadana istumaasi ipalidina lapan duucai agai ismaacada maiagidi Diuusi camaitaagai maspoduucai ivuaadagi. Aliaasi arsoimaasi ivuaadamicana aapima dai googosi ganducamicana dai navacoitaracana dai aapima ivuaadana mui naana maasi ojoodaicada dai uucada dai siaa duutudaina gandidiuusiga duucai, gomaasi alia daidi Diuusi vaasi oidi daama oidacami. ⁴ Agai ismaacada maiagidi Diuusi maimaata istuisida camalapan duucai soimaasi ivueeyi aapima agai lamadu cascada ganfiooquidi agai. ⁵ Damos aimu istuigaco vuidara guuquiva agai agai Diuusi, dai Diuusi agidamu ismaacada caga ivuaadana dai ismaacada maicaga ivuaadana. Diuusi cabai gaduu dai agida agai vaasi duduaacada dai coidada ismaacada caga ivuaadana dai ismaacada maicaga ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacada cacoi aidasi maiquiaa coi agai caa Diuusi fiooquida dai poduucai ismaacada vaavoitu vaascata oidaca agai Diuusi lamadu lapan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. Vaasi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascada.

⁷ Casi miaadimi istuigaco ugitia agai vaasi istumaasi cascada cagacata avar oidaca aapima dai maitalagitoda istumaasi soimaascami ganuucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avar gamamadada. ⁸ Damos sioma gaaagai masoigaadagi ganaaduñi. Siorea oigadai ganaaduñi caga gaogaldi lapa massoimaasi ivuudiadagi. ⁹ Baiganaliaracada avar ganmiaadagiada apaco ganquiquira. ¹⁰ Vaasi oodami maat amo istumaasi dai poduucai istutuidi issoicadagi aa. Diuusi poduucai idui cascada. Vaascatai gaaagai isaipacoga gansoicadagi isducatai istutiadagi. Poduucai vaascatai ivueeyi aad duindagai ismaacada Diuusi ipalidi saida ivuaadana. ¹¹ Siorea rñiooquituldiadamidacagi Diuusi gaaagai iscaga agadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Siorea soicadagi iscaga agadagi vai poduucai vaasicada istumaasicada ivueeyi aatama vaascata siaa duutudai aatama Diuusi. Suusi Cristo tagai ismaacada garsoicai iscaga ivuaada aatama vaasi istumaasi. Aliaasi gaaagai isvaascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi tagai dai tomastuigaco taanai oidi daama dai lavaagiata.

¹² Giñaduñi maitavar vuaam anliada tomali maiduduaadicuda masiiascada soimaasi taatamadagi. Diuusi agai dai soimaasi gantaatamituldi naida aliditai masabai saallicada vaavoitudai. Gomaasi gaaagai siapaduñiagi vaasi vaavoitudadamicada. ¹³ Baiyoma avar baiganaliada masiiascada soimaa taatamadagi. Aapima soimaa taatamai lapan duucai Suusi Cristo cascada. Dai poduucai baiganaliadamu aapima lapa siiascada diviagi Suusi Cristo dai vaascatai siaa duutuda agai. ¹⁴ Massoimaasi fiooqui ganaagiadagi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo gaaagai masbaiganaliadagi. Diuusi Ibada aliaasi dadadacai dai ganama daja cascada gaaagai masbaiganaliadagi. Agai ismaacada soimaasi fiooqui

ganaagiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ibada, damos aapima sias duutudai Diuusi Ibada. ¹⁵ Aapima gaagai issoimaa taatamadagi damos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodacamicatai tomali lasivuacatai tomali gavapasaitai aa aa duiñdadaga. ¹⁶ Damos sioora soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai maitaagagii issiaa adadagi, baiyoma gaagagii isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo cascada.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi naida agai loodami sabai caga ivuaadana ismaicaga ivuaadana ara. Araga naida agai agai vaavoitudadami dai gooquira agai ismaacada maitarvaavoitudadami dai soimaa taat-ulda agai ismaacada maicaga ivuaadana. Damos isDiuusi soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada arvaavoitudadami, vaamioma soimaa taatatuldamu agai ismaacada maiagidi. ¹⁸ Caga ivuaadami avanacai istutuidi iscagacaga vuvacuigi dai soimaasi ivuaadami siaadaga cagacaga vuvacana. ¹⁹ IsDiuusi ipaliadagi isvaavoitudadami soimaasi taatamadagi vascaga gaagagii isvaavoitudadami apiacagacaga oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai sagicada cagacaga naidi ismaacada vaavoitudai.

5

¹ Ganmaaquia inlidi aana ñiooqui aapima vaavoitudadami gantataaanadamiga. Aana ara artaadanadami aran duucagii agai. Daida arnajiadami isducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aana ara lamadu daacamu Suusi Cristo vasi vaavoitudadami lamadu. ² Aapima tataanadami nuucadacavurai govaavoitudadami ismaaca taana. Aliasi gaagagii masbaiganliaragacada ivuaadagi isducatai Diuusi ipalidi, damos maisiu guvucadagacada, tomali maisiu mosgamaitaa aliditai tumiñsi. Baiganliaragacada avarivuaada ganaa duiñdaga, ³ maitavar soi duucagii najada dai maitavar soi vuaada baiyomavar cagacaga oidaca vai poducagii oidacana gogaa vaavoitudadami ara. ⁴ Dai poducagii silascada diviagi Suusi Cristo agai gandadadquituda agai aran duucagii agai dai vascatai sias ganduutuadamu aapima ara.

⁵ Poducagii ara aapima gagali agiadavurai gantataaanadamiga aipacoga avar gansocada maigagarducada ganaliditai.

Diuusi soicai ismaacada maigagarducada ganalidi.

Dai agai vuidaga caat ismaacada garducada ganalidi.

⁶ Dai maitavar garducada ganaliada Diuusi vui. Agai alia viaa guvucadagii dai amo imidagii silascada agai ipaliadagi ganmaaquimu amo sagicami. ⁷ Maitavar vuaam anliada tomali amo istumaasicada Diuusi agai dai gansocai dai gannuucada.

⁸ Cagavar gantatagitoca. Gansaayu adiaavora tomasiacoga aimarai dai gaagai sioora soimaasi iduiñdagi cascada gannuucadacavurai. ⁹ Dai maitandadagitoda issoimaasi ganduñtuldagi agai, baiyomavar apiacaga vaavoitudadaga maatacatai isvascatai ganaadufii vaavoitudadami vasi oidigaga soimaasi taatamai ganapan duucagii. ¹⁰ Dai masilascada casoimaasi taatagii bai tavapi Diuusi bai duña agai ganiibadaga sipoducagii caga ivuaadamu aapima ganaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaaquia agai tagitoidagii. Diuusi agai dai cagacaga ganalidi dai ganvai masai iimana tavaagiamu dai lamadu daraajana agai dai Suusi Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaagagii isvascatai sias duutudagi Diuusi. Diuusi agai dai tomastuigaco taana oidigii daama dai tvaagira.

¹² AanΛ gΛnooji idi ali oojai dai SilvaanocΛdΛ gΛnootosi. Goovai argΛraduñi vaavoitudadami dai cΛΛga tuiga. Dai idi oojiΛΓΛ gΛnmaa aanΛ ñiooqui dai gΛnaagidi sai Diuusi cΛΛgacΛΓΛ gΛnnaidi dai poduucai maatΛcamu aapimΛ isDiuusi sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai. Dai apiavΛr cΛΛga vaavoitudada isDiuusi gΛnoigΛdai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacΛdΛ tami BabilooniΛrΛ daraaja DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi. Diuusi Λcovai vuvaitu idi Λpan duucai aapimΛ. Marcusi ismaacΛdΛ giñmara gaducami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi ΛpΛ.

¹⁴ BaigΛnΛliaragacΛdΛ gΛnviaatuldiada dai apiavΛr gΛnoigΛada aipacoga.

AanΛ ipΛlidi isvΛΛscatai aapimΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo baigΛnΛliadagi.

Mosacaasi.

Idi arAoojai gotordadA ismaacAΔA ooja Piiduru

¹ Aana arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosadA daidA arpiooñigadA. Aana ganoojidi idi oojai aapimA vaavoitudadami ismaacAΔA cAaga vaavoitudai garapan duuca. Diuusi garooga aamadu Suusi Cristo cAagacAra garvuviadamiga sAallicAΔA ivueeyi amo istumaasi cAagaducami aatAΔAΔA garsoiñacai tasai aapan duuca vaavoitudana. CascadA gamaata isAgai amadugan duuca gArnAidi. ² Aana ipalidi isDiuusi vaamioma cAagacAra gannaAijadagi vai vaamioma ganiibAstacan tadacagi ganiibAdaga maatacatai Diuusi aamadu Suusi gartaanAdamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai Agai casi garmaa vAasi istumaasi Agito aatAΔA dai cAagacAra oidacagi dai siaa duutuadagi Agai. Diuusi garsoi tasai maatAΔA Suusi Cristo. Agai acovai garvuvaitu. Dai Agai alia viaa guvucadagai daidA idui naana maasi istumaasi gAgarducami. ⁴ GomaasiAΔA cAa maata aatAΔA isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gAgarducami iduñia Agai aatAΔA garvAAtara. Vai poduucai mosAcaasi cAaga ivuaada aatAΔA isduuca Diuusi mosAcaasi cAaga ivueeyi. Dai poduucai istutuidi aatAΔA isgajiaadAra viaagi asoimaascami dai maapan duuca ivuaadagi Amaiavaoitudadami ismaacAΔA ivueeyi mosAcaasi istumaasi aAgi Agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ CascadA aliAsi gAaAgai iscAagacAra oidacagi aapimA cavaavoitudacai Diuusi. Dai aliAsi gAaAgai aAra isvaamioma cAaga matia AAdagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliAsi gAaAgai aAra ismaitivuaadagi istumaasi aapimA aAgi ipalidi, dai siAascadA soimaasi faatamadagi aapimA aliAsi gAaAgai isapiacAaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidA, dai aliAsi gAaAgai aAra isivuaadagi vAasi istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliAsi gAaAgai aAra masaipacoga gAñoigAadagi aapimA vaavoitudadami dai isoigAadai vAasi oodami aAra.

⁸ Isivuaadagi aapimA vAasi gomaasi aidA gia vaamioma cAagacAra oidacamu aapimA dai vaamioma cAaga ivuaadamu Diuusi aa duifidada aAgiditai maatacatai aapimA Suusi Cristo gartaanAdamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapimA gomaasi aidA gia maiquiaa cAa maata aapimA istumaasi arcAagaducami maitatAgitoitai isDiuusi caoigali gAnsoimaascamiga. ¹⁰ CascadA giñaaduñi vaavoitudadami cAagacAra avAr oidaca vai poduucai cAaga gAmaatacana isDiuusi acovai ganvuvaitu dai gamaamara duuca gannaAidi. IscAagacAra oidacagi aapimA aidA gia maigajiaadAra viaamu aapimA ganvaavoidaraga. ¹¹ Poduucai viaacamu aapimA oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataaana Suusi Cristo gartaanAdamiga tomastuigaco. Agai Agai daidA arcAagacAra garvuviadam.

¹² CascadA apiagantatAgitoldiadamu aana gomaasi tomasi camaata aapimA dai cAaga vaavoitudai Diuusi ñiooquidA ismaacAΔA caviaa aapimA dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aana polidi iscAaga ivueeyi aana gAnmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muucuai. ¹⁴ Suusi Cristo gartaanAdamiga casi giñaagidi sai caotoma muquia iñagai aana. ¹⁵ CascadA ganoojidi aana vai poduucai siAascadA camuuquiagi aana vAascAra tatAgitoda aapimA gomaasi.

¹⁶ Casi gAaagidi aana sai Suusi Cristo gartaanAdamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia Agai tami oidigi daama. Gomaasi gia sAallicAΔA arvaavoi. Gomaasi maitarcueentogadA oodami yaatavogami.

Aatama aagi garvuupuquicada naidi gartaanadamiga issallicada viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ Aatama caa aidasi Diuusi garooga tavaagiaiñdara caga ñoo agai vatarara dai pocaiti; “Idi Suusiava argiñmara nai aana alia oigadai dai baigiñlidi aana govaicada”, caiti Diuusi. Dai aatama amadu daraajatadai gartaanadamiga agiidara ismaacada Diuusi covai vuvaitu vai ami dadadaca Suusi sicoli. Cascada naidi aatama aidasi Suusi sicoli dadadaca.

¹⁹ Istumaasi naidi aatama dai caa caagaitadai Diuusi ñiñooquituldiadamigada aiquioma cascada aidasi naidi aatama dai caa, mai issallicada arvaavoi. Dai aapima ara aliassi gaaagai masalgiadagi goñooqui. Diuusi ñiñooquidacada maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatacatadai. Aapima aliassi gaaagai masalga agiditai cacagi Diuusi ñiñooquida asta silascada apamu diviagi Suusi Cristo dai aapima amadu daraajamu. ²⁰ Damos sioma caga gaaagai masmaatcagi sai tomali maadutai maiagi istutuidi isaagagi istaiya lidi istumaasi aagai Diuusi ñiñooquituldiadamigada Diuusi ñiñooquidara. ²¹ Diuusi ñiñooquituldiadamigada tomali amo imidagai maiaagai istumaasi aagi agai ipalidi baiyoma agai acacali ismaacada Diuusi covai vuvaitu dai agai ñiñooquituldiña Diuusi. Diuusi Ibada maamatuldiña istumaasi aagadagi agai.

2

¹ Damos ajudidii saagida oidacatadai maamatuldiadami yaatavogami ara. Dai aapima ansaagida ara oidaca agai maamatuldiadami yaatavogami. Agai gamamaatuldiadamu Diuusi ñiñooquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucai vupuiirumadamu agai oodami. Dai vui ñiñooquidamu agai Suusi Cristo ismaacada calgacara vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai. ² Dai muiditai soimaasi ivuaada agai apam duucai amamaatuldiadami yaatavogami. Agai googosi anducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo maamatuldiaragada pomaasi ivuaadatai agai. ³ Agai coimudad tuutiacam cascada antaanadamu tumiñi andvupuiirumadaitai andmamaatulditai yaatagi. Diuusi aiqui abiaadara aagai sai soimaasi taatatulda agai agai dai sallicada soimaasi taatulammu agai.

⁴ Diuusi maiogali gatlaañicaru ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi agai malca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta silascada aagagi agai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. ⁵ Dai Diuusi tomali aiqui oodami maiogali baiyoma ootoi agai duuqui sai agai baicoiña. Agai arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi calgacara vuvaitu Noé amadu cuvaracami aaduñda. Noé gaaagidiña isaliasi gaaagai iscalgacara oidacagi. ⁶ Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda agai oodami Sodomara dai Gomorara oidacami soimaasi ivuaadamicatai agai cascada tavaagiaiñdara daitu agai tai dai maji vassi oodami dai vassialcatai dai goma mataigada vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacada gooquiaroma oidaca agai nidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. ⁷ Damos Diuusi calgacara vuusaitu Lot. Agai aramo cali caa tuigajami. Lot alia soigalidiña naiditai isalia soimaasi ivuaadana aga oidacami. ⁸ Vassi tasai Lot alia soimaasi taatamaña naiditai dai cacatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai. ⁹ Poduucai gamaata isDiuusi calgacara vuvaidi oodami ismaacada caga agiadagi agai soimaasi ivuaadami saagidaiñdara sai agai maipam duucai ivuaadana agaa. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu asoimaasi

ivuaadami asta si¹ascad¹ aagagi ¹agai isducatai soimaasi taatatulda ¹agai vai soimaasi taataca ¹agai tomastuigaco.

¹⁰ Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldami soior¹ ivuaadagi istumaasi ¹lagi ¹agai ipalidi. ¹Agai googosi ganducami dai ¹agai soiduucai ¹lidi tomasmaaca¹ ¹salicami viaacami. ¹Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi dai maiduuaadicuitai parunai ¹agai tomasmaaca¹ ¹salicami viaacami.

¹¹ Damos Diuusi t¹aañicarud¹ tomasi vaamioma viaa guvucadagai v¹ascara¹ maisoimaasi ñioocai ¹salicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui ¹agai.

¹² Damos soior¹ ivuaadagi mosacaasi istumaasi ¹lagi ¹agai ipalidi ¹agai cac¹lasi ganducami maic¹aga g¹antatagitocatai. ¹Agai ivueeyi mosacaasi istumaasi ¹lagi ¹agai ipalidi ¹apan duucai cac¹lasi. Oodami coodaiña cac¹lasi ismaac¹ada cac¹ladaga. Dai soior¹ vui ñioocadagi istumaasi maic¹l¹ maata¹ ca¹ ¹agai maiimi ¹agai Diuusi ¹lamadu. ¹³ ¹Agai soimaasi taatamituldina oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai casc¹ada soimaasi taata ¹agai. Dai ¹agai baig¹an¹lidiña asta tasara¹ soimaasi ivuaadatai casc¹ada siaa ¹aradamu aapima is¹lamadu gacuaadagi. ¹Agai poduucai ivueeyi g¹anvupuiirumada ¹liditai.

¹⁴ Dai ¹agai maisiaa duutudai tomali ¹amo ooqui. ¹Agai maiibicorai soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña ¹lamoco ismaac¹ada maic¹aga vaavoitudai Diuusi. Dai ¹agai alia¹ coimudada¹ tuutuiga. Dai Diuusi ¹salicada¹ soimaasi taatatulda ¹agai ¹agai. ¹⁵ Dai ¹agai iimi ¹agai ¹diaavora ¹lamadu mai¹agiditai Diuusi ñiooquida. ¹Agai ¹apan duucai ivueeyi Balaam Beor marada. ¹Agai gamaitac¹ada ¹lidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ Damos ¹amo asñitu ñioo dai bagaimi ¹Balaam dai ¹agai dagitu g¹avuiirudaga.

¹⁷ Damos ¹amamaatatuldiadami yaatavogami maitarsoiñi. ¹Agai tomastuigaco oidacamu siaoco ¹salicada¹ tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ ¹Agai ¹lagi ca¹aga ñioocai g¹anmamaatatuldiaraga vui ¹damos maitarsoiñi istumaasi gamamaatatuldi ¹agai. ¹Ganmamaatatuldiaraga maic¹agaducamicada¹ vupuiirumagi ¹agai ismaac¹ada cayoga maiuurapac¹itadai ¹soimaasi ivuaadami. ¹⁹ ¹Amamaatatuldiadami yaatavogami gamamaatatuldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ip¹liadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda ¹agai tomasi soimaasi ivueeyi. Damos ¹amamaatatuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai casc¹ada maitistutuidi isivuaadagi mosacaasi istumaasi ip¹liadagi. ²⁰ Damos is¹amaadutai camaiuuvapac¹adagi ¹soimaasi ivuaadami dai cagajiaadara¹ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatacatai is¹Suusi Cristo gartaanadami g¹at¹acagacara¹ vuviadami dai gooquiara¹ ¹apamu uuravagi ¹soimaasi ivuaadami dai ¹apamu soimaasi ivuaadagi aid¹ gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda ¹agai ¹agai. ²¹ ¹Vaamioma ¹rc¹agaicamudai ¹agai v¹atar¹ ismaimaat¹mudai Diuusi ñiooquida dai maisiu gajiaadara¹ viaamudai camaatacai. ²² ¹Gomaasicada¹ casi ¹ap¹dui istumaasi aagaiña oodami dai pociñiña: “Googosi viootaiña dai ¹apamu cuaadana g¹avioosi dai tomasi sociacami ca¹aga vapaatasdiña g¹ansosoiga tataisoli v¹ascara¹ ¹tataisoli g¹antuculimadaiña d¹v¹ara¹ vaagicamiara¹”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi ali¹asi g¹anoig¹adai aana. Idi ¹rgootordada¹ oojai ismaac¹ada ¹ganoojidi aana. Dai v¹agooquiara¹ ¹ganmaacai aana ñiooqui ip¹aliditai ¹mascaaga g¹antatagitodagi ² ¹tatagitoitai istumaasi ¹laquioma aagai Diuusi

ñiñiooquituldiadamigada ismaacada Diuusi acovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatatludaragada ismaacada aatama Suusi Cristo oootosada gnaagidi.

³ Damos aapaga gaaagai masmaatacagi sai cayoga uugitacai oidigi oidaca agai oodami ismaacada parunada agai Diuusi ñiooquida dai agai ivuaada agai istumaasi lagi agai ipaliadagi. ⁴ Dai agai gatcacada agai dai pocaitidada agai: “¿Tadui Cristo dai camaidivia? Agai aagidi garaaduñicaru sai divia agaitadai. Dai garaaduñicaru cacacaliocoi dai cacoi taida Cristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidasi abiaadaga caquiva”, ascaitiada agai.

⁵⁻⁶ Damos gomaasi maitarvaavoi. Agai mospoduucai tatagitoda agai cascada pocaitiada agai. Oidigi camaimomaasi. Amo imidagai Diuusi caugititu vlassi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. Tucamidaga Diuusi gñiooquicada idui tavaagi dai oidigi. Daida idui suudagi dai acovai davarai gaquicami. Daida idui licomai sai duucuña. Dai gooquiga Diuusi ugititu vlassi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicada. ⁷ Damos gotavaagi lamadu gooidigi ismaacada oidaga sivi Diuusi caagagi sai amo imidagai ugitituda agai taicada. Amaasi agai vai Diuusi ootosa agai asoimaasi ivuaadami malaca siaaco tomastuigaco soimaasi taataca agai.

⁸ Damos aapima gñaaduñi mosavar tagitoca sai Diuusi vataraga amo tasai arapan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi arapan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai saida iduñia agai, tomasi lamoco polidi sai catavapi daivusai. Damos Diuusi maitarvojodai baiyoma ipalidi agai isvascatai aatama ama duucai gartatagitugi vai poduucai tomali maadutai maiimiagi adiaavora lamadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai gartaanadamiga Suusi Cristo. Dai todian duucai divimu agai siascada oodami mainanaracagi poduucai isduucai daivui asivogami siascada oodami mainanaracagi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai cavami copofdatai. Dai davarai maia agai lamadu vlassi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maatacatai aapima isvasiacatai ugitia agai aliassi gaaagai issallicada calgacaga oidacagi aapima dai calga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapima gaaagai isnanaracagi ipaliditai sai otoma ana istuigaco Diuusi iduñia agai vlassi gomaasi. Amaasi ugitia agai gotavaagi taicada dai vlassiacatai maia agai. ¹³ Damos aatama nanara istuigaco Diuusi iduñia agai amai tavaagi utudui dai oidigi utudui ismaacada aagai agai saida iduñia agai. Dai amaasi aoodami ivuaadamu mosacaasi istumaasi arcalgaducami dai istumaasi arsallicami.

¹⁴ Cascada aapima gñaaduñi nanaracatai aapima gomaasi gaagadavurai isducatai calgacaga oidacagi dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapima siascada diviagi Diuusi, dai poduucai calgacaga gannajadamu agai.

¹⁵ Aliassi gaaagai ismaatacagi aapima ismaiQUIA divia gartaanadamiga Suusi Cristo ipaliditai agai ismuidutai calgacaga vuvauquiagi. Garaduñi Paavora ismaacada aliassi oigadai aatama poduucai ganooji larpa. Diuusi maatutuli agai istumaasi ganoojida agai cascada. ¹⁶ Vascara siascada gaojiada agai gaaagidiña gomaasi tomasi lamapacaga alia sijaiga ismaata calcagi. Dai lamoco ismaacada maicaa maata caa Diuusi ñiooquida dai maicaga vaavotudai Diuusi ñiooquida ama duucai aagaiña poduucai isduucai ama duucai aagaiña agai lamapacaga Diuusi ñiooquidaga dai poduucai maiimimu agai Diuusi lamadu.

¹⁷ Cascada aapima gñaaduñi camaatacatai gomaasi gaaagai masigannuucadacagi vai maitanvupuiirumadadagi gomamaatuldiamai yaatavogami aida gia camaicaga vaavoitudadan tada aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁸ Damos aliassi gaaagai isvaamioma calga maatia aapima gartaanadamiga Suusi Cristo ismaacada calgacaga garvuvaidi. Dai aliassi

gAAagai isdagitoagi A Suusi vai Agai gAnsoiñana isvaamioma CAAga oidacana
aapimA. AliAsi gAAagai isVAAscatai CAAga ñioocadagi Suusi Cristo VAAtarA.
MosAcaasi.

Idi arAoojai arAagadad ismaacada ooji Vuaana gaaduñi vaavoitudadami

¹ Aana arVuaana daida ganoojidi aana aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo agai daida gammaa ibadagai utudui. Aidasi abiaadara maiquiaa caquiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tavaagiara Diuusi amadu. Dai aidasi divia agai tami oidigi daama naidi aana agai, dai caacana aana niooquida, dai taata aana tuucugada. Dai siora maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatama cascada ganaagidi aatama sai naidi. Dai sivi garaagidi aatama sai Suusi Cristo agai dai gammaacai ibadagai utudui dai agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi garooga amadu oidacatadai dai gooqiara divia tami oidi daama dai aatama naidi agai. ³ Dai aatama ganaagidi istumaasi naidi dai caa vai poduucai aapima arA garapan duucai tatagitodagi dai vaascatai aran duucai tatagitodagi aatama Diuusi garooga amadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi ganoojidi aana masai vaamioma baiganalidina.

⁵ Sivi ganaagidamu aatama istumaasi Suusi Cristo gammaatutuli sai Diuusi alia caa tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatama tasai aran duucai tatagitoidi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcaagaducami aida gia yaatagai aatama dai saalicada soimaasi ivueeyi. ⁷ Damos iscaagacara oidaca aatama dai calaga ivuaadagi poduucai iduucai ivueeyi Diuusi aida gia amo tagitoidagai viaacamu aatama. Dai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba. ⁸ Ispocaitiadagi aatama tasai maitarsoimaasi ivuaadami aida gia garvupuiirumadai aatama lagi daida aryaatavogami aatama. ⁹ Damos isaagiada aatama Diuusi asoimaascami ismaacada ivuaadagi aida gia Diuusi iduunimu aatamacada istumaasi arsaalicami. Agai garoigaldamu garsoimaascamiga dai calagacara garnaigidamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. ¹⁰ Damos ispcocaitiadagi aatama tasai maisoimaasi ivueeyi aida gia ducami ispcocaitiada aatama isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi niooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami ganaagidi aana gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Damos isamaadutai soimaasi ivuaadagi, caa maata aatama isoidaga amoco ismaacada garsoicai Diuusi garooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai agai ivueeyi istumaasi arsaalicami. ² Dai agai vaa agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi garoigaldi aatama garsoimaascamiga dai vaa si oidigi daama oidacami soimaascamigada.

³ Isagiada aatama istumaasi aagai Diuusi niooquidara aida gia caa maata aatama isarmaamarada Diuusi. ⁴ Damos isamaadutai pococaitiadagi sai maata Diuusi dai saida arDiuusi marada dai vaascara maiagiadagi istumaasi aagai Diuusi niooquidara agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacada calaga lagiadagi Diuusi niooquida agai gia oigadai Diuusi dai poduucai caa maata aatama isapan duucai tatagitoidi Diuusi. ⁶ Siora

Diuusi maitargarooga dai sai Suusi maitarDiuusi marada. ²³ Ispocaiti adagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marada Diuusi garooga mai lamadu daja agai. Damos ispocaiti adagi oodami sai Suusi arDiuusi marada aidagia Diuusi lamadu daja agai.

²⁴ Cascada apiavar calga lagiada aapima Diuusi fiooquida ismaacada caa aapima tucamidaga abiaadaga. Masiaapima apiacalga vaavoitudada aidagia Diuusi garooga lamadu marada galalamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai galalamadu daacana, cascada maitagito aapima sioora ganmamaatatuldi adagi istumaasi arcalgaducami, agai ganmamaatatuldi vaasiaacatai cascada. Istumaasi gamamaatatuldi agai gia sallowada arvaavoi. Dai poduucapi acalga lagi adagi aapima Suusi Cristo poduucapi isduucapi ganmamaatatuli Diuusi Ibada.

²⁸ Giñaduñi apiavar calga lagiada aapima Suusi Cristo dai poduucapi maisia aradamu aapima silascada diviagi agai tomali mai abiadamu aapima Diuusi. ²⁹ Caa maata aapima isSuusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada caa maata aapima sai sioora apiacalga ar ar oidacagi agai gia arDiuusi maamarada.

3

¹ Sallowada garoigadai Diuusi garooga, cascada gamaamara garaagai. Dai sallowada arvaavoi isarmaamarada aatama. Damos ismaacada mai vaavoitudai Diuusi maimaata isarDiuusi maamarada aatama. Agai mai vaavoitudai Diuusi cascada. ² Giñaduñi sallowada ganoigadai aana. Vaavuava iscasi armaamarada aatama Diuusi damos mai quiaa caa maata aatama istuutiaca ragai gooquirioma. Damos caa maata aatama sai silascada diviagi Suusi Cristo aatama apan tuutiaca ragai agai maatacatai istuiga agai. ³ Vaascatai ismaacada vaavoitudai isapan tuutiacagai Suusi Cristo gajaadaga vipieeyi soimaascami calga ar ar oidaca aliditai apan duucapi Suusi Cristo.

⁴ Tomasioora sioora soimaasi ivuaadagi mai lagi adagi Diuusi sallowamigada. Asoimaasi ivuaadami vuidaga vaata sallowami. ⁵ Caa maata aapima isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucapi oigaldi agai soimaascamigada oodami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

⁶ Sioora calga lagi adagi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioora apisoimaasi ivueeyi agai maimaata istuiga Suusi tomali mai vaavoitudai agai. ⁷ Giñaduñi maitavar gandagito masganvupuiirumadadagi. Sioora calga lagi adagi Diuusi sallowada calga ivueeyi apan duucapi Suusi Cristo.

⁸ Dai sioora apisoimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi adia avora ipalidi ducami isarmaamaradacamudai agai. Adia avora soimaasi ivueeyi mai quiaa calquivacai oidigi abiaadaga. Dai Diuusi marada divia tami oidi daama dai ugitudita agai adia avora guvacadaga.

⁹ Diuusi maacai gamaamara ibadagai utudui dai agai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipalidi Diuusi maamarada issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradacatai. ¹⁰ Calga gamaata sioora arDiuusi maamarada dai sioora armaamarada adia avora. Tomasioora sioora maicalga ivuaadagi dai mai oigadagi gaaduñi agai gia maitarDiuusi maamarada.

¹¹ Aidasi abiaadaga caa aapima Suusi Cristo mamaatatuldi aragada aidama aapima sai gaagai isgaroigadagi aipacoga. ¹² Dai maitaagai isapan duucapi ivuaada aatama Cain. Agai idui istumaasi ipali adia avora cascada

muaa gAsuculi. Caín maicAaga idui dai suculida cAaga idui cascada vui baamu agai dai muua.

¹³ Giñaaduñi maitavar vuaam anliada isgancadada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiimida ragai aatama ADiaavora amadu baiyoma iimia ragai aatama Diuusi amadu. Maata aatama gomaasi oigadaitai garaaduñi. Siorea maiogadagi gaaaduñi imia agai ADiaavora amadu. ¹⁵ Tomasioora siorea caddadagi gaaaduñi ducami isargamuaacami. Dai caa maata aapima isamo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi amadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aatama garvatarai dai poduucai maata aatama isducatai ivueeyi siore samicada oigadai aa. Poduucai aatama aapa aliasi gaaagai isoigadagi garaaduñi dai asta coiyagi agai vatarai isgaaagadagi. ¹⁷ Isamaadutai viaacagi vaasi istumaasi tagito dai isnaijadagi agai isamo aduñda maiviaacagi dai vaascatai maisoigalidiagi agaicada agai maitistutuidi ispotaiyagi sai Diuusi soicai sai oigadaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi ispoicaiadagi aatama sai oigadai aa dai vaascatai maisoicadagi aida gia maitarvaavoi isoigadai aa. Baiyoma aliasi gaaagai isoicadagi aatama aa poduucai gamaata issamicada oigadai aatama.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduucai cAaga maata aatama isarDiuusi maamarada. Damos isamo iimidagai poaliada aatama tasai maitistutuidi isarDiuusi maamaradacagi aida gia aliasi gaaagai istatagitoda aatama isDiuusi maata vaasiaacatai. Agai vaamioma maata isaatama cascada gaaagai isgariibastacan tadaca dai baigaraliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi aliasi ganoigadai aana. Iscaa maataca aatama ismaisoimaasi idui aida gia maidodoadicudamu aatama Diuusi vuitapi. ²² Dai agai garmaaquimu vaasi istumaasi taaniagi aatama aagiditai aatama samicamigada agai daida ivuaadatai istumaasi ipalidi agai. ²³ Dai agai garaagidi tasai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi marada dai tasai aipacoga garoigadaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo garaagidi. ²⁴ Siorea aagiadagi Diuusi samicamigada poduucai cAaga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai Diuusi amadu daja agai.

Dai Diuusi ootoi galbadaga sai garlamadu daacana cascada maata aatama isDiuusi garlamadu daja.

4

¹ Giñaaduñi aliasi ganoigadai aana. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacada pocaitiadagi saida arDiuusi ñiñoquituldiadimigada. Aapagavar cAaga gantagito caaca sabaiga arDiuusi ñioquida ismaacada aagai agai. Oidaga mui mamaatatuldiadami yaatavogami cascada. ² Tomasioora siorea gaaagiadagi sai Suusi Cristo Diuusi marada oodami duucai vuusai tami oidi daama agai gia gaaagidi Diuusi ñioquida dai Diuusi Ibaada amadu daja agai. ³ Damos siorea maigamamaatatuldiadagi gomaasi maigaagidi istumaasi Diuusi ipalidi, baiyoma agai vuidara vaata Cristo. Camai aapima isvaamioma muidaimi amamaatatuldiadami yaatavogami vaasi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapima arDiuusi maamarada. Dai aapima vaamioma istui isamamaatatuldiadami yaatavogami. Diuusi Ibaada ismaacada ganlamadu daja vaamioma viaa guvucadagai siADiaavora ismaacada amamaatatuldiadami yaatavogami amadu daja cascada. ⁵ Agai amadu ajioopai agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi amaivaavoitudadami dai agai baiganliaracada caacana. ⁶ Damos aatama arDiuusi maamarada. Siorea

maatΛ Diuusi gANTAgito caAcana istumaasi aagiadagi aatΛMΛ. DΛmos sioorΛ maimaata Diuusi maitANTAgito caAcana. CascΛΛ poduucai cΛAgα gΛmaata sioorΛ aagai Diuusi f̄iooquidΛ dai sioorΛ mosyaatagai.

7 Giŋaaduf̄i aliAsi gANOigΛdai aanΛ dai ipΛlidi aanΛ isaipacoga gANOigΛadagi aapimΛ ΛPΛ. Diuusi Agai dai gARsoicAI tAsai aipacoga gARoigAdaiŋΛ. Dai sioorΛ sΛAlicΛdΛ oigΛadagi gΛaaduf̄i Agai gia maatΛ Diuusi daidΛ ARDiuusi maamaradΛ. 8 SioorΛ maioigΛadagi aa Agai gia maimaata Diuusi. Diuusi Agai dai oigAdai vΛAsi oodami oidi daama oidacami. 9 Diuusi gARmaatAtuli isgARoigAdai ootosacai gΛmara tami oidi daama tomasi aliΛ Λmaduga, tAsai poduucai viaacana aatΛMΛ ibΛdaga utudui muucucai Agai. 10 Diuusi oigAdai vΛAsi oodami oidigi daama oidacami tomasi maiCΛAgα oigAdai aatΛMΛ Diuusi, Agai sΛAlicΛdΛ gARoigAdai ootosacai gΛmara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigΛdiana gARsoimaascamiga.

11 Giŋaaduf̄i aliAsi gANOigAdai aanΛ. Dai maatAcatai vΛAscatai aatΛMΛ siAsi gARoigAdai Diuusi aatΛMΛ ΛPΛ gΛAgai isaipacoga gARoigAdagi. 12 Tomasi tomali amaadutai mainΛidi Diuusi vΛAscARΛ issΛAlicΛdΛ aipacoga gARoigAdagi aidΛ gia Diuusi gATΛΛmadu daja dai vaamioma cΛAgα oigAdai aatΛMΛ Diuusi. 13 Dai Diuusi ootoi gΛibAdaga sai gATΛΛmadu daacana sai poduucai maatAcana aatΛMΛ isDiuusi gATΛΛmadu daja. 14 AatΛMΛ gia tΛΛ Diuusi maradΛ dai cascΛdΛ gANAagidi aatΛMΛ isDiuusi gARooga ootoi gΛmara tami oidi daama sai Agai cΛAgAcARΛ vuvaidana oodami. 15 TomasioorΛ sioorΛ pocaitiadagi sai vaavoitudai isSuusi ARDiuusi maradΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu daja Agai.

16 CΛΛ maatΛ aatΛMΛ isDiuusi gARoigAdai dai sΛAlicΛdΛ vaavoitudai isDiuusi oigAdai vΛAsi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga gANOigΛadagi oodami aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu daja Agai. 17 Dai poduucai vaamioma cΛAgα oigAdai aatΛMΛ Diuusi dai siΛAscAdΛ Diuusi nΛidagi oodami ismaacAdΛ ARcΛAgα ivuaadami dai ismaacAdΛ ARmaiCΛAgα ivuaadami aatΛMΛ maiΛAbiadamu Diuusi maamaradAcatai Agai poduucai isduucai Suusi Cristo maiΛAbiada Diuusi. 18 TomasioorΛ sioorΛ cΛAgα oigAdagi Diuusi Agai maiΛAbidi isDiuusi soimaasi taatatuldiagi. Dai sioorΛ ΛAbiadagi Diuusi cΛAgα gΛmaata ismaiquiaa cΛAgα oigAdai.

19 ΛΛquioma abiaadARΛ gARoigAdai Diuusi cascΛdΛ aatΛMΛ ΛPΛ oigAdai. 20 IsΛmaadutai pocaitiadagi sai oigAdai Diuusi dai cΛAdadagi gΛaaduf̄i Agai gia yaatagai. IsΛmaadutai maitistutuidi isoigAdagi gΛaaduf̄i ismaacAdΛ nΛidi tomali maitistutuidi isoigAdagi Diuusi ismaacAdΛ mainΛidi. 21 Diuusi gARAagidi sai sioorΛ oigAdagi Diuusi sai gΛAgai isoigAdagi gΛaaduf̄i ΛPΛ.

5

1 TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudai isSuusi ARΛCristo ismaacAdΛ Diuusi ootoi tami oidigi daama Agai gia ARDiuusi maamaradΛ. TomasioorΛ sioorΛ oigAdai Diuusi gARooga Agai gia oigAdai vΛAsi vaavoitudadami Agai ARDiuusi maamaradΛ cascΛdΛ. 2 TomasioorΛ sioorΛ oigAdagi Diuusi dai ΛAgidagi poduucai gΛmaata isAgai oigAdai Diuusi maamaradΛ ΛPΛ. 3 SioorΛ oigAdai Diuusi Agai gia ΛAgidi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga 4 vaavoitudadami vΛAtARΛ, Agai gajiaadARΛ vipieeyi Λsoimaascami ismaacAdΛ oidaga tami oidigi daama cascΛdΛ. Λvaavoitudadami cΛAgα istutuidi isgajiaadARΛ vipiaadagi Λsoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. 5 MoSAcAsi sioorΛ vaavoitudai isSuusi ARDiuusi maradΛ istutuidi isgajiaadARΛ vipiaadagi Λsoimaascami.

6-8 Dai CAA maata aatama sioora arSuusi Cristo. Aidasi Suusi gavacoi Diuusi ñioo tavaagiaiñdara dai pocaiti saida armarada dai gooquiata aidasi camuquui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu ñioo tavaagiaiñdara. Dai Diuusi Ibaada garmaatutldi agai vaa ñiooqui dai agai tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padara maata aatama isSuusi arDiuusi marada. Diuusi Ibaada garlamadu daja, dai Diuusi ñioo tavaagiaiñdara aidasi Suusi gavacoi, dai apapa aidasi camuquui agaitadai Suusi. Dai vaa vaica padara maata aatama isSuusi Cristo arDiuusi marada. ⁹ Siascada arnijadamicagi oodami amo istumaasi vascata vaavoitudaiña aatama cascada vaamioma caga vaavoitudai aatama istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Sioora vaavoitudai gomaasi caga maata isarvaavo. Sioora maivaavoitudai gomaasi agai yaatavogami duucai naidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi agaitai gamar. ¹¹ Diuusi aagai apa sai agai garmaacai ibadagai utudui dai poduucai tomastuigaco oidacamu aatama agai lamadu vaavoitudaitai aatama marada. ¹² Sioora vaavoitudai Diuusi marada viaa ibadagai utudui damos sioora maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi ganoojidi aana aapima ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masai maatacana masitomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu.

¹⁴ CAA maata aatama sai istaania aatama Diuusi amo istumaasi istumaasi agai ipaliadagi agai gia gatlagiditai caa. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatama isDiuusi gatlagiditai caa poduucai apa maata aatama isagai garmaaquimu istumaasi taaniagi aatama.

¹⁶ Isamo vaavoitudadami nijadagi amaadutai gaaaduni isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigldiagi aidai gia gaaagai isdaanadagi Diuusi agai vatarai dai Diuusi oigldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai caga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigldagi. Oidaga amo istumaasi soimaascami istumaasi maitaigldi Diuusi maitaagidi aana sai gaaagai isdaanadagi Diuusi agai vatarai ismaacada ivuaadagi soimaascami. ¹⁷ Sioora maitivuaadagi istumaasi arcagaducami agai soimaasi ivueeyi. Damos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaoigldi.

¹⁸ Maata aatama sai sioora arDiuusi marada camaiojada gosomaasi. Diuusi marada nuacadacana agai cascada daida adiaavora camaitistutuidi isoimaasi iduifutldiadagi.

¹⁹ CAA maata aatama isaatama armaamarada Diuusi dai vascatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, adiaavora artaanadamigada agai.

²⁰ CAA maata aatama apa iscadivia Diuusi marada dai garsoicai tasai caga maatacana sioora samicada arDiuusi. Dai sivi Diuusi gatlamadu daja vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo Diuusi marada. Agai samicada arDiuusi dai agai garvaidacaimu tavaagiamu tasai tumastuigaco oidacana agai lamadu.

²¹ Giñaduni maitavar siaa duutuada aapima amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti saida ardiuusi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ Aana arVuaana vaavoitudadami taanadamigada daida ganoojidi aana aapima giñaaduñi vaavoitudadami ismaacada gannaumpai dai siaa duutudai Diuusi. Aapima amo slaagama ganducami acovai gavuvaidacai Diuusi dai aana sallaicada ganoigadai. Dai vaascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada arvaavoi ganoigadai ara maisiu mosacaasi aana. ² Ganoigadai aatama vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida dai tomastugaco vaavoitudadamu aatama. ³ Caaagacaga gannaajadamu Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo Diuusi marada dai agai soiganaaliadamu aapimacada dai iibastudacan tadacamuni ganiibadaga. Gomaasicada vaamioma caaga vaavoitudadamu aapima dai aipacoga ganoigadamu.

⁴ Dai sallaicada baigiñali aana taagacai lamoco gaaaduñi ismaacada caaga lagidi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai Diuusi garooga gartajai. ⁵ Dai sivi gandaana aana aapima giñaaduñi tasai aipacoga garoigadaiña. Gomaasi maitaramo sallaicami utuducami goovai aragai vaa ismaacada viaa aatama aidasi abiaadara gaagacai gamamaatutuldi Suusi Cristo. ⁶ Isoigaada aatama Diuusi aida gia ivuaadamu aatama istumaasi Diuusi gatajai. Agai gartajai tasai aipacoga garoigadaiña poduucai isduucai mai aapima aidasi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatutuldiadami yaatavogami. Agai gaaagidi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai. Agai gia aryaatavogami daida vuidara vaata Suusi Cristo. ⁸ Gannuucadacavurai aapima taduucai gannvupuiirumagi. Isvaavoituda aapima agai aida gia Diuusi maitanmaaquimu vaasi istumaasi gannaquai agai.

⁹ Tomasioora sioora ama maasi gamamaatutuldiadagi istumaasi maitarmaatutuli Suusi Cristo aida gia Diuusi mai lamadu daja agai. Damos sioora caaga gamamaatutuldiadagi Suusi Cristo mamaatutuldiaragada aida gia Diuusi lamadu marada lamadu daraaja agai. ¹⁰ Isamo mamaatutuldiadami yaatavogami ganndividagi ismaacada pocaitiadagi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai maitavara dagito ismiaadara caacada agai siaaco gannaumpai aapima tomali maitaagai maspocaitiadagi sai Diuusi soifana. ¹¹ Isamaadutai pocaitiadagi aida gia ducami ispomaasi ivuaadamudai agai ara.

¹² Naana maasi gaaagida inalidi aana damos maisiu oojaicada baiyoma ipalidi aana ismaaca ganndividagi dai ganaatagidagi dai poduucai baiganaaliadamu aatama.

¹³ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada tami oidaga ismaacada Diuusi acovai vuvaitu Diuuscada gannviaatuldi. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gɔaduñi Gaayo

¹ Aana ɔrVuaana ɔvaavoitudadami taaanadamigada daida gɔoojidi aana aapi giɔaduñi Gaayo sɔalicada gɔoigadai aana.

² Daanaɪ aana Diuusi sai ɔgai cɔɔga gɔnuucadacana pasai maicocoraɪña maatacatai aana isapiacɔɔga vaavoitudai aapi. ³ Alia baigiɔali aana dadacai ɔɔmoco garaaduñi maacadaɔɔ. ɔgai giɔaagidi sai apiacɔɔga vaavoitudai aapi dai apiacɔɔgacɔɔga oidaga. ⁴ Aliaɔi baigiɔalidi aana maatacatai isɔgai ismaacada mamaatatuli aana Diuusi ɔiooquida apiacɔɔga vaavoitudai dai apiacɔɔga oidaga.

⁵ Giɔaduñi Gaayo aliaɔi gɔoigadai aana. Aapi alia cɔɔga ivueeyi soicaitai vaasi garaaduñi vaavoitudadami tomasi ɔɔmoco maimaata aapi. ⁶ ɔɔmoco ismaacada daivui maacadaɔɔga garaagidiɔa siɔascada gɔɔampaidiada aatama pasai aapi aliaɔi oigadai. Sivi siɔascada maɔa dadia goovai ɔpamu soiɔaɔi istumaacada taɔgitoca goovai voiyaɔa, poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁷ ɔgai ivueeyi Diuusi aa duiɔadada dai ɔgai maitipalidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacada maitaɔvaavoitudadami. ⁸ Cascada aatama aliaɔi gɔaagai ismaacadagi istumaasi taɔgitoca ɔgai dai poduucai soicadagi aatama isapia-gaaagada ɔgai Diuusi ɔiooquida.

⁹ Aana ooji ɔmo oojai garaaduñi vaavoitudadami ismaacada gɔɔampaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. Damos Diórefesi maitiɔaɔgidi. ɔgai aliaɔi ojoidi isɔrbaitacɔaacamigadaɔcagi ɔvaavoitudadami cascada. ¹⁰ Cascada isgaamo imi aana aagidamu aana vaascatai vuitapi astu-isida giɔiyaatagai dai giɔiɔiooquidi. Dai goovai maimiaadagidi aagidami Diuusi ɔiooquida ismaacada dagavuscaɔi tomali maidadagitoi isaa miaadagidagi. Dai sioora miaadagidagi maidadagitoiɔa goovai isɔɔmadu gɔɔampaidadagi. ¹¹ Giɔaduñi Gaayo aliaɔi gɔoigadai aana. Maitiɔpan duucai ivuaada ɔgai ismaacada maicɔɔga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi ɔpan duucai ɔgai ismaacada cɔɔga ivueeyi. Sioora ivueeyi istumaasi ɔrcɔɔgaducami ɔgai ɔrDiuusi maamarada, damos sioora soimaasi ivueeyi ɔgai maimaata Diuusi.

¹² Vaascatai cɔɔga ɔioocai Demetrio vaatarada daida ɔrvaavoi istumaasi aagai oodami. Aana ɔɔpa pocaiti sai ɔgai cɔɔa tuiga dai aapima cɔɔa maata ɔiɔsaana maitaɔnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gɔaagida ɔiɔalidi aana damos maisiu oojaicada ¹⁴ baiyoma otoma gɔdivida ɔiɔalidi aana dai ɔɔgi gɔaatagidagi.

¹⁵ Aana ipalidi sai Diuusi ɔbastudacan tadacana gɔaibadaga. Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada tami daraaja Diuuscada gɔaviaatuldi. Diuuscada ɔviaatulda vaascatai garaaduñi.

Mosɔcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ Aana ar Uudasi suculida Jacovo daida arpiooñigada Suusi Cristo. Ganoojidi aana idi oojai aapima ganvatarata ismaacada Diuusi garooga oigadai dai acovai vuvaitu sai lagidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² Aana ipalidi isDiuusi soigalliadagi aapimacada dai ganiibastudacan tadacagi, dai ganoigadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliási ipaliditadai aana isganoojidagi ganaagida inñalidi aana isducatai calagacata garvuvaitu Diuusi siyasi aapima caasi aana appa. Dai sivi aliási gaaagai isganoojida aana gandaañaidatai masai maidagitona ganvaavoidaraga dai vuidata avavatalata amamaatuldiamami yaatavogami ismaacada gansaagida vapacadagi. Diuusi garmaatutuli istumaasi vaavoitudai aatama. Aatama ar Diuusi maamarada dai maitaagagai tsdagituagi garvaavoidaraga ismaacada garmaa Diuusi dai ama maasi vaavoitudagi. Amamaatuldiamami yaatavogami gansaagida vaapa maitanaagidacai ismaitanapan duucai vaavoitudai agai. Agai maicla tuutuiga dai googosi ganducami dai ama duucai aagai Diuusi ñiooquida dai pocaiti sai Diuusi calagacata naidi oodami dai sai soigallidi oodamicada dai sai oigaldi soimaascamigada sai cascada casistutuidi istomasduucami oidacagi. GarDiuusiga ismaacada lagidi aatama dai gartaanadamiga Suusi Cristo agai gajiaadata vipieeyi. Laqui ooja Diuusi ñiñoquituldiamigada dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai agai ismaacada pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaata aapima aana vaascata gantagitolda inñalidi iducatai idui Diuusi ajudiducada agai calagacata vuvaitu Ejiipitu davalariañidara dai gooquidaga dagito sai coona oidigana agai ismaacada maivaavoitu.

⁶ Dai gantagitolda inñalidi aana appa isducatai Diuusi tataañicaruda dagito ganguvucadaga dai vuvuaaja tavaagiañidara. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali amo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nanara isajiagi agala tasai siacada soimaasi taatatuldia agai agai vaasi gosomaasi ivuaadami vai aaga agai agai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca agai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gantagitolda inñalidi aana appa isducatai soimaa taatutuli Diuusi Sodomata dai Gomoorata oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi ganducamicana anan duucai a Diuusi tataañicaruda ismaacada maiagidi Diuusi. Cascada agai ootoi aoodami siaaco tomastuigaco taiyata daraajagi agai. Imaasicada gartatagidi Diuusi isducatai ivueeyi agai soimaasi ivuaadamicaada.

⁸ Amamaatuldiamami yaatavogami anan duucai ivueeyi ajudidiu dai a Diuusi tataañicaruda dai a Sodomara dai Gomoorata oidacami tomasi camaata agai isducatai apdui agaicada. Vaascata googosi ganducami dai maiagidi tomali amo taanadami, dai sigalnaasi ñioocai Diuusi tataañicaruda vui ismaacada lagidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatuldi coosigadara sai cascada poduucami ivueeyi agai. ⁹ Damos aidasi Migili Diuusi tataañicaruda taanadamigada ammadu aDiaavora ganvupui ñiño aagaitai soora baquia agai Mosesacaru tuucugada aidasi muu agai. Amigili siaa duutudai Diuusi ismaacada artaanadami vaascatai cascada maisigalnaasi ñioo agai aDiaavora vui, tomasi aDiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. Damos aMigili potatadai aDiaavora: “Diuusi gabagidamu”.

¹⁰ Damos amamaatuldiamami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tataañicaruda vui, dai googosi ganducami dai aipaco gancocodaina

mait^ΛΛgitoitai istumaasi ^Λp^Λduñia agai ^Λgaic^ΛΔ^Λ vai casc^ΛΔ^Λ Diuusi soimaasi taatatulda agai.

11 Si^ΛΛ soimaa taatamu ^Λgai. ^Λgai mai^ΛΛgidi Diuusi ^Λpan duucaí Caín mai^ΛΛgi Diuusi. Daid^Λ ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami yaatavogami mosgamamaat^Λtu^Λldi istumaasi mait^Λrvaavoi. Goovai ^Λraa duiñdada ^Λgai. Poduucai ivueeyi ^Λgai gamait^Λcada ^Λlditai tumiñsi ^Λpan duucaí Balaam gamamaat^Λtu^Λldiña istumaasi mait^Λrvaavoi dai poduucai gamait^Λcaíña tumiñsi. Daid^Λ ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami yaatavogami mai^ΛΛgidi ^Λt^Λta^Λaan^Λadami ^Λpan duucaí Coré ^ΛΛmadu aa duiñd^Λ mai^ΛΛgi ^Λt^Λta^Λaan^Λadami casc^ΛΔ^Λ ugidagai ^Λgai. Poduuiñimu ^ΛΛp^Λ ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami ismaac^ΛΔ^Λ mai^ΛΛgidi ^Λt^Λta^Λaan^Λadami. 12 Si^Λascad^Λ gan^Λmpaidiada aapim^Λ dai ^Λmapai gacuaadagi gat^ΛΛgida ^Λlditai masganoig^Λdai aipacoga ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami yaatavogami mosarsiaa ^Λraragai aapim^Λ gan^Λv^ΛΛtar^Λ. ^Λgai mosnavaacog^Λí aapim^Λ gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai ^Λgai mos^ΛΛgi gacuaadana dai mait^Λnt^Λgito n^Λldiña isv^ΛΛgacagi aa. ^Λgai mait^Λrsoiñi 13 dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa ^Λraraca maasi casc^ΛΔ^Λ ^Λgai maic^ΛΛgadu isgamamaat^Λtu^Λldiadagi dai Diuusi ootosamu m^ΛΛca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

14 ^ΛΛqui ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Enoco t^ΛΛgiducami aagai isducatai ^Λp^Λduñia agai ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami yaatavogamic^ΛΔ^Λ. Enoco ^Λrcajitudad^Λ Adán. Adán ^Λrvisiolid^Λ Enoco visiolid^Λ. Daid^Λ Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ pocaiti: “Diuusi divia agai ^ΛΛmadu mui gat^Λt^Λaañicar^Λ, 15 dai pot^Λiya agai sai v^ΛΛsi ^Λsoimaasi ivuaadami maiiimia agai Diuusi ^ΛΛmadu ^Λgai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai ali^Λsi vui ñioocaiña Diuusi casc^ΛΔ^Λ soimaa taatatulda agai ^Λgai. 16 ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaigan^Λldi dudunucami vui, dai is^Λmo istumaasi soimaascami ^Λp^Λduñiagi ^Λgaic^ΛΔ^Λ ^Λgai g^Λp^Λiar vuupaiña aa, dai ^Λgai ivueeyi v^ΛΛsi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia ^Λliada, dai g^Λg^Λta ñioocai dai pocaiti sai v^ΛΛsi istumaasi ivueeyi ^Λgai vaamioma c^ΛΛgadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vuaamunaidana ^Λgai odami dai poduucai voopoidiña ^Λmo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ.

17 ^Δamos aapim^Λ giñaaduñi gant^Λgitovurai is^ΛΛqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: 18 “Si^Λascad^Λ cayoga ugitiagi oidigi ^ΛΛmoco ganparunadamu daid^Λ ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ip^Λliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ip^Λldi”, ascaiti ojootosada. 19 Daid^Λ ^Λmamaat^Λtu^Λldiadami yaatavogami ^Λr^Λgai dai ^Λgai g^Λncocotuldi aipacoga, daid^Λ ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ip^Λldi, dai Diuusi Ib^Λad^Λ mai^ΛΛmadu daja ^Λgai.

20 ^Δamos aapim^Λ giñaaduñi c^ΛΛgav^Λr vaavoitudada Diuusi ñiooquid^Λ dai poduucai maat^Λ oidaca isducatai Diuusi ip^Λldi, dai gamamadavurai aapim^Λ siDiuusi Ib^Λad^Λ gansoicadamu. 21 V^Λascara avartagitoca isDiuusi g^Λnoig^Λdai dai baigav^Λr ^Λñliada g^Λnoig^Λdaitai Diuusi, dai ^Λgitovurai ^ΛΛp^Λ is^Λmo imidagai ajia agai istuigaco v^Λascara oidacamu aat^Λm^Λ Diuusi ^ΛΛmadu. Suusi Cristo soig^Λñliadi aat^Λm^Λc^ΛΔ^Λ casc^ΛΔ^Λ.

22 Soigav^Λr ^Λñliada ^Λgaic^ΛΔ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ maic^ΛΛga maat^Λ istumaasi ^Λrc^Λagaducami tomali soimaascami, 23 dai g^Λnaagavurai dai c^ΛΛgac^Λta vuvaída vai poduucai maiiimia agai Diaavora ^ΛΛmadu. Dai soigav^Λr ^Λñliada ^ΛΛp^Λ ^Λsoimaasi ivuaadamic^ΛΔ^Λ dai mait^Λaagai masbaigan^Λñliada ^Λgaic^ΛΔ^Λ ismaac^ΛΔ^Λ ivuaadagi ^Λgai, g^Λnnuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapim^Λ ^ΛΛp^Λ.

24-25 MosaliΛ amaadugava Diuusi dai aliΛ saituduga Λgai. Dai Λgai cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuvaidi Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ cascΛdΛ. Λgai istutuidi isgΛnsoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapimΛ dai gΛnvaidaquiagi siaaco daja Λgai caoigΛldicami vΛΛsi gΛnsoimaascamiga dai baigΛnΛliadamu aapimΛ. AanΛ ipΛlidi isΛoodami vaavoitudagi isΛΛqui abiaadΛΓΛ dai sivi dai vΛΛscΛΓΛ Diuusi ΛΓΛgΛΛ baitΛcΛaacami tami oidigi daama dai tΛvaagiΛΛΛ, dai Λgai tΛaanΛi vΛΛsiΛacatai, dai aliΛsi gΛaagai issiaa duutuuda aatΛmΛ Λgai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi taañicaruda ismaacada ootoi Suusi Cristo taagi AVuaana

¹ Aana arVuaana dai ganoojidi aana aapima vaavoitudadami ismaacada ganampaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamipata gagar quiquiata oidacami Asia davalariata. Aana ganoojidi dai ganaagidi naana maasi istumaasi ismaacada giñtaagi amo Diuusi taañicaruda. Agai giñtaagi istumaasi otoma apaduñi agai tavaagiata dai oidigi daama. Diuusi agai dai taagi vaasi gomaasi Suusi Cristo sai vaasi vaavoitudadami maatana gomaasi. Cascada Suusi Cristo ootoi amo Diuusi taañicaruda sai agai giñtaagidana vaasi gomaasi.

² Ganaagidamu aana vaasi istumaasi ta aana dai caa. Istumaasi caa aana arñiooquida Diuusi lamadu Suusi Cristo dai istumaasi ta aana Diuusi lamadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi salicada cagacata najadamu sioora aagadagi idi oojai ismaacada Diuusi giñmaa silascada ganampaidiagadi vaavoitudadami dai sioora agiditai cacagai lapa Diuusi cagacata najadamu. Otoma apaduñia agai vaasi istumaasi gaagagai idi ojijata.

⁴ Aana ipalidi isDiuusi lamadu Suusi Cristo lamadu Diuusi Ibada cagacata gannajadagi dai ganiibastudacan tadacagi aapima vaavoitudadami Asia davalariata oidacami. Diuusi agai ismaacada maiquiaa caquivacai oidigi abiaadata oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi Ibada agai dai gannucada aapima vaavoitudadami cuvaracamipata gagar quiquiata oidacami dai agai tavaagiata daja siaaco Diuusi daacatai gataana. ⁵ Suusi Cristo agai dai gaaagidi vaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai arlapagadada ismaacada duaaca dai camaimuquia agai tomali amo imidagai. Dai agai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaacada taanadami tami oidigi daama. Agai garoigadai dai garoigaldi garsoimaascamiga muucucai curusiaba. ⁶ Dai agai acovai garvuvaitu tasai soina taanaia Diuusi rari duuca dai tasaida ivuaadana Diuusi aa duiñdada papaali duuca siaa duutudaitai Diuusi garooga. Aliasi gaagagai tascaga ñioocadagi aatama Suusi Cristo vaatata. Agai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo icomai saagida divia agai. Vascatai taagimu asta agai ismaacada curusiaba siisa. Dai vaasi oodami aipaco oidacami ismaacada maivaavoitudagi suaañidamu taagacai agai. Salicada arvaavoi isdivia agai agai.

⁸ Dai Diuusi gartaanadamiga agai ismaacada maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai agai aliisi viaa guvucadagai cascada istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti agai: “Aana oidaga maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara dai silascada ugitiagi oidigi aana apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ Aana arVuaana dai aatama argaraadunumu vaavoitudadami. Aana lapa soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduca isduucai aapima soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aatama tavaagiata Diuusi lamadu. Dai Suusi Cristo giñsoicai aana lapa ansai soimaasi taatamai maivui ñioocaitai agai poduca isduucai gansoicai agai aapima masai soimaasi taatamai aapima maivui ñioocaitai agai. Aana giñmaisatu amapacata siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos taagidu. Aana giñmaisatu gamamaatutulitai Diuusi ñiooquida dai gaaagiditai Suusi Cristo

mamaat¹⁰atuld¹¹iaragad¹². Amo imidagai tumiñoco Diuusi Ibaad¹³ giñmaa guvucadagai antai aan¹⁴ caa¹⁵ amo ñiooqui giñaa¹⁶bagi ismaac¹⁷ad¹⁸ lpan caiti amo trompeta¹⁹ dai cavami ñioo dai povaiñtat²⁰adai:

—Aan¹ ar²agai dai maiquiaa³ caquivacai oidigi abiaad⁴ar⁵ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojañi amo liivruar⁶ v⁷asi pastumaasi tagia aagai dai ootosta⁸ v⁹avaovitudadami ismaac¹⁰ad¹¹ gan¹²ampaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia¹³ d¹⁴v¹⁵aa¹⁶ria¹⁷ar¹⁸ Efeeso¹⁹ar²⁰, dai Esmirn²¹ar²², dai Pérgamo²³ar²⁴, dai Tiatiir²⁵ar²⁶, dai Sardisi²⁷ar²⁸, dai Filadelfi²⁹ar³⁰, dai Laodise³¹ar³² —iñtat³³adai ñiooqui.

¹² Amaasi aja¹ caquiva² aan³ dai ñaida iñagai soor⁴ ar⁵agai dai giñiooquidi dai⁶ taa⁷ aan⁸ cuvaracami veela daraasacarui⁹ ar¹⁰agai ooro¹¹cad¹² duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida¹⁴ caaacatadai Suusi Cristo. Ar¹⁵agai g¹⁶aaadaca¹⁷ amo vaasaragi¹⁸ t¹⁹v²⁰aa²¹ducami. Dai taagi²²ar²³ caata²⁴ amo ooro²⁵ givuurai. ¹⁴ Dai cuupada¹ caa² tootoaja³ ar⁴apa maasi vopoi tuaacami dai⁵ cavai. Dai vuupuida⁶ cavami dadadacai⁷ lpan duucai tai. ¹⁵ Dai¹ acasoda² dadadacai³ lpan duucai⁴ amo vaiñomi⁵ toñicami bronse⁶ taa⁷giducami. Dai cavami⁸ ñioocai⁹ lpan caiti¹⁰ sia¹¹scada¹² muiducagi ajaaqi¹³ caa¹⁴ daapacadicami. ¹⁶ Dai¹ ganovi² saalisa³ pad⁴ar⁵cad⁶ daaga⁷ ar⁸agai cuvaracami sisiaavugai. Dai⁹ t¹⁰ñia¹¹iñ¹²d¹³ar¹⁴ vuusanaca¹⁵ amo mastai aipada¹⁶ar¹⁷ muucacami. Dai¹⁸ vuivasada¹⁹ cavami dadadacai²⁰ lpan duucai²¹ tasai cavami dadadacai dan duucu.

¹⁷ Dai¹ aidasi² taa³ aan⁴ acasoda⁵ abaana⁶ gai muuquiada⁷ duucai. Damos⁸ ar⁹agai giñdaama¹⁰ dai¹¹ ganovi¹² saalisa¹³ pad¹⁴ar¹⁵ dai povaiñtat¹⁶adai:

—Maitiduaadicuda¹ aan² ar³agai dai maiquiaa⁴ caquivacai oidigi abiaad⁵ar⁶ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ Aan¹ ar²agai dai tomastuigaco oidaga. Aan³ muu⁴ amo imidagai⁵ damos sivi⁶ caduaca⁷ aan⁸ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai⁹ aan¹⁰ viaa¹¹ saallicami isvaidaquiagi¹² v¹³avaovitudadami iibaad¹⁴ t¹⁵v¹⁶aa¹⁷giamu dai isootasagi¹⁸ ar¹⁹agai ismaac²⁰ad²¹ maivaovitudai²² l²³Diaavor²⁴ l²⁵lamadu. ¹⁹ Oojañi¹ aapi² pastumaasi³ cata⁴ dai⁵ v⁶asi istumaasi⁷ ar⁸v⁹uuiida¹⁰ ar¹¹agai istumaasi¹² ar¹³aduñia¹⁴ ar¹⁵agai. ²⁰ Ac¹uvaracami sisiaavugai ismaac²ad³ taa⁴ aapi⁵ giñ⁶ovia⁷ar⁸ l⁹apan ducami ac¹⁰uvaracami giñ¹¹t¹²aa¹³añicar¹⁴u ismaac¹⁵ad¹⁶ ootoi¹⁷ aan¹⁸ sai nuucadacana¹⁹ v²⁰avaovitudadami ismaac²¹ad²² gan²³ampaidi²⁴ cuvaracamip²⁵ar²⁶ Asia²⁷ d²⁸v²⁹aa³⁰ria³¹ar³². Daida³³ ac³⁴uvaracami veela daraasacarui³⁵ ar³⁶apan ducami v³⁷avaovitudami ismaac³⁸ad³⁹ gan⁴⁰ampaidi⁴¹ cuvaracamip⁴²ar⁴³ Asia⁴⁴ d⁴⁵v⁴⁶aa⁴⁷ria⁴⁸ar⁴⁹.

2

¹ Oojidañi¹ aapi² Vuaana³ at⁴aaan⁵adamigada⁶ v⁷avaovitudadami ismaac⁸ad⁹ gan¹⁰ampaidi¹¹ Efeeso¹²ar¹³ dai povait¹⁴ada: “Povaiñtat¹⁵adai¹⁶ ac¹⁷aal¹⁸i ismaac¹⁹ad²⁰ ganovi²¹ saalisa²² pad²³ar²⁴ daaga²⁵ cuvaracami sisiaavugai dai²⁶ ac²⁷uvaracami veela daraasacarui saagida²⁸ aim²⁹arai: ² Caa¹ maata² aan³ v⁴asi istumaasi⁵ ivueeyi⁶ aapima⁷, dai⁸ isca⁹aga ivueeyi¹⁰ aapima¹¹ giñ¹²aa duiñdaga, dai¹³ issoimaasi taatamai aapima¹⁴ dai¹⁵ v¹⁶aa¹⁷scaga¹⁸ maivui¹⁹ ñioocai²⁰ Diuusi. Caa²¹ maata²² aan²³ isaapima²⁴ maiu²⁵rapacai²⁶ asoimaasi²⁷ ivuaadami. Caa²⁸ maata²⁹ aan³⁰ isaapima³¹ gan³²saagida³³ ajioopai³⁴ mamaat³⁵aldiadami yaatavogami dai³⁶ isaapima³⁷ caaga³⁸ tacacai³⁹ ar⁴⁰agai istumaasi⁴¹ vaavoitudai⁴² ar⁴³agai dai⁴⁴ poduucai⁴⁵ maata⁴⁶ aapima⁴⁷ si⁴⁸agai⁴⁹ ar⁵⁰yaatavogami. ³ Dai¹ ali²asi soimaasi taatamai aapima³ giñ⁴vaavoitudaitai⁵ damos⁶ v⁷aa⁸scaga⁹ mai¹⁰oojodaitai¹¹ ivueeyi¹² aapima¹³ giñ¹⁴aa duiñdaga. ⁴ Damos¹ aapima² ivueeyi³ amo istumaasi⁴ ismaac⁵ad⁶ mai⁷oojoidi⁸ aan⁹, camaitiñ¹⁰oig¹¹dai¹² aapima¹³ poduucai¹⁴ isduucag¹⁵ giñ¹⁶oig¹⁷adaiña¹⁸ aidasi¹⁹ tucamid²⁰ar²¹ giñ²²vaavoi²³tu aapima. ⁵ Cascada¹ ali²asi³ gaaagai⁴ isca⁵aga ama⁶ duucai⁷ gant⁸at⁹agituagi¹⁰ aapima¹¹ isducatai¹² ivuaadana¹³ aapima¹⁴ aid¹⁵amasi¹⁶ tucamid¹⁷ar¹⁸ giñ¹⁹vaavoi²⁰tu dai²¹ ali²²asi²³ gaaagai²⁴ is²⁵apamu²⁶ giñ²⁷oig²⁸lada²⁹ aapima³⁰ poduucai³¹ isduucai³² giñ³³oig³⁴adaiña³⁵ aid³⁶amasi³⁷ tucamid³⁸ar³⁹ giñ⁴⁰vaavoi⁴¹tu.

Dai isaapim_Λ mai_Λma duuca_i gant_Λgituagi aid_Λ gia aan_Λ imimu gaamucu siaaco daraaja aapim_Λ dai ganvoopoidamu aan_Λ ganveelaga daasacarui bovasd_ΛΓ_Λ siaaco daja _Λgai vai poduuc_i g_Λmaatacana iscamai_Λv_Λiaa aapim_Λ s_Λallicami isgamamaat_Λtuldiadagi gi_Λñiooqui. ⁶ Damos v_Λascara aapim_Λ ivueeyi _Λmo istumaasi c_Λlagaducami aapim_Λ maioojoidi istumaasi ivueeyi _ΛNicola_Λitasia_ΛΓ_Λ oidacami poduuc_i isduuc_i maioojoidi aan_Λ istumaasi ivueeyi _ΛNicola_Λitasia_ΛΓ_Λ oidacami. ⁷ C_Λlagav_ΛΓ _Λagiditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λada _Λv_Λavaoitudadami: Siora_Λ maisoimaasi ivuaadagi si_Λascada _ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda _Λliadagi, _Λgai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi _Λuusi ibiada ismaac_Λda oidaga t_Λv_Λagia_ΛΓ_Λ dai ismaac_Λda_ΛΓ_Λ viaacana oodami ib_Λadagai utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana _Λtaaan_Λdamigada _Λv_Λavaoitudadami ismaac_Λda gan_Λmpaidi Esmir_ΛΓ_Λ _ΛΓ_Λ dai povait_Λada: “Povaiñt_Λadai _Λc_Λallic_Λ ismaac_Λda maiquiaa caquivacai idig_i abiaad_ΛΓ_Λ oidaga dai tomastuigaco oidaca _Λgai. _Λgai vaa muu _Λmo imidagai d_Λmos sivi caduaaca. ⁹ C_Λla maata aan_Λ v_Λasi istumaasi ivueeyi aapim_Λ. C_Λla maata aan_Λ isaliasi soimaasi taatamai aapim_Λ dai iss_Λallicada _Λrsoituutuigami aapim_Λ. Damos v_Λascara Diuusi c_Λlagacara gan_Λaidi aapim_Λ dai gansoic_Λi masai c_Λlagacara oidacana dai naana duuca_i gansoic_Λi. C_Λla maata aan_Λ isducatai ganvui ñioocai _Λmmoco _Λjudidiu ismaac_Λda pocaiti said_Λ _ΛrDiuusi maamarada dai mait_Λv_Λavoi. Baiyoma _Λgai gan_Λmpaidi dai siaa duutudai _ΛDiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapim_Λ soimaasi taata _Λgai. _Λmo oodami ismaac_Λda ivueeyi istumaasi ip_Λlidi _ΛDiaavora gan_Λmaamaisa _Λgai dai poduuc_i ñida _Λgai sabai c_Λlaga giñvaavoitudai aapim_Λ ismaitiñvaavoitudai _ΛΓ_Λ. S_Λallicada soimaasi taata _Λgai aapim_Λ baivustaan tasai. Damos v_Λasi gomaasicada mait_Λv_ΛΓ duduaadimu aapim_Λ baiyomav_ΛΓ apiac_Λlaga vaavoitudada Diuusi asta masi_Λascada coi dai aan_Λ ganvaidacaimu t_Λv_Λagiamu sim_Λca oidacamu aapim_Λ Diuusi _Λmadu tomastuigaco. ¹¹ C_Λlagav_ΛΓ _Λagiditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λada _Λv_Λavaoitudadami. Siora_Λ maisoimaasi ivuaadagi si_Λascada _ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda _Λliadagi, _Λgai gia maisoimaasi taata _Λgai coocai _Λgai maiimia _Λgai _ΛDiaavora _Λmadu casc_Λda”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana _Λtaaan_Λdamigada _Λv_Λavaoitudadami ismaac_Λda gan_Λmpaidi P_Λrgamo_ΛΓ_Λ _ΛΓ_Λ dai povait_Λada: “Povaiñt_Λadai _Λc_Λallic_Λ ismaac_Λda viaa _Λmastai aipada_ΛΓ_Λ muucacami: ¹³ C_Λla maata aan_Λ v_Λasi istumaasi ivueeyi aapim_Λ. Maata aan_Λ isaapim_Λ _Λmapacara oidaga siaaco _Λoodami ivueeyi istumaasi _ΛDiaavora ip_Λlidi dai v_Λascara apiac_Λlaga siaa giñduutudai aapim_Λ. Dai apiac_Λlaga giñvaavoitudai aapim_Λ aidasi _Λoodami P_Λrgamo_ΛΓ_Λ oidacami muua Antipasi ami siaaco ivueeyi _Λoodami istumaasi _ΛDiaavora ip_Λlidi. Antipasi _Λgai dai c_Λlaga aagidi _Λoodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Damos v_Λascara ivueeyi aapim_Λ _Λmo istumaasi ismaac_Λda maioojoidi aan_Λ. _Λmadutai g_Λnaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaat_Λtuldiaragada. Balaam _Λgai dai av_Λnaqui _ΛBalaac sai _Λgai soimaasi iduiñtuldana _Λjudidiu. Casc_Λda Balaac aagidi _Λjudidiu sai ugana cuaadagai ismaac_Λda aa oodami cadaasi _Λmomoono dai sai googosi g_Λnducamicana. ¹⁵ Dai _Λmadutai g_Λnaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicola_Λitasia mamaat_Λtuldiaragada ismaac_Λda maioojoidi aan_Λ. ¹⁶ Casc_Λda _Λliasai g_Λagagai isotoma ama duuca_i gant_Λgituagi _Λgai dai ismai_Λma duuca_i gant_Λgituagi _Λgai aid_Λ gia gaamu imimu aan_Λ dai cocodamu aan_Λ _Λgai idi mastaicada ismaac_Λda vuusai giñt_Λñiañd_ΛΓ_Λ. ¹⁷ C_Λlagav_ΛΓ _Λagiditai ca_Λca aapim_Λ istumaasi aagidi Diuusi Ib_Λada _Λv_Λavaoitudadami. Siora_Λ maisoimaasi ivuaadagi

siaascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, maaquimu aanā agai gocuaadagai ismaacada tavaagiata oidaga ismaacada maitiipu tami oidi daama. Dai maaquimu aanā agai amo odai tojacami siaaco oojisi amo taataragai ismaacada maimaata aa oodami mosaca agai sioora maaquiagi aanā”.

18 Oojidañi aapi Vuaana taanaanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Tiatira laa dai povaitada: “Povaiñtatadai Diuusi marada. Agai vaa agai dai cavami dadadacai vuupuida anan duucai tai dai lcasoda anan duucai dadadacai amo vaiñomi bronse tagiducami cal daapacadicami. 19 Cal maata aanā vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima giñoigadai dai aipacoga ganoigadai aapima laa. Dai maata aanā iscaga giñvaavoitudai aapima dai iscaga ivueeyi aapima giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vaasca maivui ñioocai Diuusi. Dai maata aanā issivi vaamioma caga ivueeyi aapima Diuusi aa duiñdada situcamidata giñvaavoitudacai. 20 Damos vaasca ivueeyi aapima amo istumaasi istumaasi maiojoidi aanā. Aapima gansaagida oidaga amo ooqui Jesabela tagiducami. Agai pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada damos maitarvaavoi. Baiyoma agai vupuirumadai amoco ismaacada giñvaavoitudai mamaatatulditai agai isaliasi arcagagai isgoogosi ganducamicagi daida iscuaadagi cuadagai ismaacada aa oodami cadaasi amomoono. Dai aapima dadagitoi sai apiaquiaa gamamaatatuldiña gomaasi. 21 Catavapi nanara aanā looqui sai ama duucai gatagitona dai sai gajaadata viaana gasoimaasicamiga damos agai maitipalidi. 22 Sivi gia daituldamu aanā cocodagai agai dai sallicada soimaasi taatatuldiamu aanā vaasi vipioolimada, ismaama duucai gantatagituagi agai dai camaipomasi ivuaadagi. 23 Dai coodamu aanā sioora vaavoitudai looqui mamaatatuldiaragada dai poduucai vaasi oodami ismaacada giñvaavoitudai caga maatamu iñsaana maata vaasi istumaasi tatagitoi oodami dai vaasi istumaasi ipalidi isivuaadagi agai. Dai sioora caga ivuaadagi aanā cagacata naijadamu dai sioora soimaasi ivuaadagi aanā soimaasi taatatuldiamu. 24 Damos aapima Tiatira oidacami ismaacada maivaavoitudai looqui mamaatatuldiaragada tomasi maimaata vaasi istumaasi mamaatatuldi agai ismaacada ivueeyi istumaasi Diaavora ipalidi aanā maiviaa isvaamioma ganmaacadagi ñiooqui aapima. 25 Damos gaagai masiapicaga vaavoitudadagi aapima asta siaascada gaamu imiagi aanā. 26 Sioora maisoimaasi ivuaadagi siaascada Diaavora soimaasi iduiñtuldi liadagi dai sioora apicaga ivuaadagi istumaasi ipalidi aanā isivuaadagi asta siaascada coyagi, maaquimu aanā agai sallicami sai giñlamadu taanañña vaasi oodami oidigi daama oidacami, 27 poduucai isduucai giñooga giñmaa sallicami ansai aanā taanañña vaasi oodami oidigi daama oidacami. Dai sallicada viaacamu agai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu agai sigaa oodami. 28 Dai vaidacamu aanā agai tavaagiamu sai aanā giñlamadu oidacana tomastuigaco. Aanā laapan ducami agaa siaavugai ismaacada laquiamoco vusacai. 29 Cagavag agiditai calca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaada vaavoitudadami”.

3

1 Oojidañi aapi Vuaana taanaanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Sardis laa dai povaitada: “Povaiñtatadai calli ismaacada ootoi Diuusi Ibaada sai nuacadacana vaavoitudadami cuvaracamipata gagar quiquiata oidacami dai ganovata daaga agai cuvaracami sisiaavugai:

CAA maataa aanaa vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Maataa aanaa ismuidutai aapima mospocaiti iscaalaga vaavoitudai Diuusi daida isagai ganmaa iibadagai utudui damos maiviaacan vuueyi aapima iibadaga utudui. ² Caa gavar annuucadaca aapima dai poduucaci caagacataa oidaca. Quiaa vaavoitudai aapima palapi. Vaamiomavar caalaga vaavoituda dai poduucaci caagacataa oidacamu aapima. Maitavar dagitu isugitia ganvaavoidaraga. Canaadi aana isaapima maicaagacataa oidaga Diuusi vui cascada pocaiti aana. ³ Caa gavar taagitoda aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai laagiadavurai goaasi. Ama duuquivar gantatagito dai camaidagitu ganvaavoidaraga. Ismaama duuca gantatagituugi aapima aidaa gia todian duuca imimu aana maimaatacatai aapima siilascadaa poduucaci isduucaci maimaatacana aapima siuu duucu divia agadagi amoo asivogami. Dai soimaasi gantaatatuldamu aana. ⁴ Damos vaasaraa oidaga ami Sardisaa amoo vaavoitudami ismaacadaa maisoimaasi ivueeyi cascadaa giinaamadu oidacamu agai tavaagiatu dai viaacamu agai yuucusi tootoacami. ⁵ Siioraa maisoimaasi ivuaadagi siilascadaa diaavora soimaasi iduifitulda aliadagi agai gia ganaadamu yuucusi tootoacami tavaagiatu. Dai aana maisiaa duaadamu taataaragada agai aliivruaifidataa siaaco oojisi. Aliivruuataa oojisi taataaragada agai ismaacadaa viaa iibadagai utudui. Dai agidamu aana giinooaga amadaa giinooaga taataaifidataa isagai arginaadufi. ⁶ Caa gavar laagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaadaa vaavoitudadami”.

⁷ Oojidaafi aapi Vuaana taanaanadamigadaa vaavoitudadami ismaacadaa ganampaidi Filadelfiaa dai povaitaada: “Povaitatadai caalli ismaacadaa tomali amoo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vaasi istumaasi aagai agai arvaavoi dai agai viaa asaallicamigadaa laafi Davicaruu, dai laagi agai aagai istumaasi arduufiaa agai dai maitiipu siioraa ama duuca aagidagi. ⁸ CAA maataa aanaa vaasi istumaasi ivueeyi aapima. Vaasaraa caalaga giivaavoitudai aapima daida laagiditai caa giinooquu dai aagidi aa oodami isgiivaavoitudai. Cascadaa ganmaa aana guvucadagai masai caalaga gaaagidiina giinooquu dai maitiipu tomali amoo ismaacadaa viaa guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiaa oidaga amoo ismaacadaa pocaiti saida arDiuusi maamaradaa damos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganampaidi dai siaa duutudai diaavora. Dai aana taafimuu ayaatavogami sai ganuravana aapima dai sai ganvuidaraa gantootonacadaa guuquivana. Dai caa maatamu agai isganoigadai aana aapima. ¹⁰ Aapima caalaga giinlaagidi dai maitiivui fiioocaci siilascadaa taatamadagi cascadaa annuucadacamu aana aapima siilascadaa saallicadaa soimaasi taatagi aoodami vaasi oidigi daama oidacami, dai naidamu aana sabai caalaga ivueeyi agai ischo laara. Damos aanaa gia caalaga annuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavar caalaga giivaavoitudadada aapima dai apiavar caalaga oidaca vai poduucaci maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaaquiaagai tavaagiatu. ¹² Siioraa maisoimaasi ivuaadagi siilascadaa diaavora soimaasi iduifitulda aliadagi agai gia viaacamu amoo saallicami tavaagiatu siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi amadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai cocovadatu oojamu aana giinDiuusiga taataaragadaa, oojamu aana laara istaagidu Diuusi quida. Agai laaJerusalén utuducadaa ismaacadaa idui Diuusi tavaagiatu dai tavaafidamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana laara giintaaraga utuducadaa. ¹³ Caa gavar laagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibaadaa vaavoitudadami”.

ARpan ducami Diuusi IbAada. Agai Agai dai nuucada AVaavoitudadami ismaacada ganampaidi cuvaracamiparA quiquiAra. ⁶ DaidA Adaicarui vuidARA CAa tApalica dai gAA suudagi maasi dai vidrio maasi ARA.

DaidA Adaicarui sicoli guuca maacova Diuusi tATAaAñicaruda ismaacada VAasi tuucugaruA daraaja vuupuida. ⁷ AAragadada ARA maasi A mo mavidi, daidA Agamai ARA maasi A mo tuuru, daidA Agamai viaa oodami vuivasada, daidA Agamai ARA maasi A mo baagai dai daigigi. ⁸ VAa maacova viaa naanadami aanai. Dai daamadARA dai utadARA aanada muumujidu vuupuida. Dai tARA dai tucARA Agai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi gARDiuusiga SAALicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gARDiuusiga SAALicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gARDiuusiga SAALicada maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gARDiuusiga SAALicada viaa guvucadagai.

Maiquiaa CAquivacai oidigi abiaadARA oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca agai.

Pocaitimi ACACAisi.

⁹ Dai siuu duucu ACACAisi CAaga ñioocadagi Agai VAatARA ismaacada AgAA daicarui dan daja, ismaacada tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu ACACAisi siaa duutudaiña Agai, dai siuu duucu baigaliaracada ñioocadagi Agai, ¹⁰ aidA gia A mo coobai dan maacova CAALiodami gANTootonacada guguucaiaña Agai vuidARA ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaiña Agai. Dai Agai vuidARA daraasaiña gancooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GARDiuusiga, garbaitACAacamiga aapi gia viaa SAALicami isVAasi oodami CAaga ñioocadagi aapi gAVui,

daidA isVAasi oodami gasiaa duutuadagi.

Aapi SAALicada viaa guvucadagai daidA idui VAASIAAcatai cascada.

Aapi idui VAASIAAcatai dai nuucada aapi VAASIAAcatai poduucai ipalidi aapi cascada.

Caiti ACACALiodami.

5

¹ Dai amaasi tAA aanA Diuusi isdaja AgAA daicarui daama daagA A mo liivru gANOovIARA SAALisa padARA. Aliivru ARa mo papeli tAVAducami biisapicami dai aipadARA oojisi dai CAaga cuupi arastudi cuvaracamiparA seeracada. ² Dai tAA aanA A mo Diuusi tAAaAñicaruda ismaacada viaa guvucadagai dai Agai cavami ñioocai dai tAcacai:

—¿Voora Agai dai SAALicada CAa tuiga dai cascada viaa SAALicami iscuupiocoagi idi liivru dai AAligagi? —caiti Diuusi tAAaAñicaruda.

³ Damos maidada ami tomali amaadutai tomali tAVAagiaiñdARA tomali oidigi daamaiñdARA tomali oidigi utadARA ismaacada isistutuidi iscuupiocoagi A liivru dai nAidagi Aoojai. ⁴ AidA gia cavami sosua aanA maitiipucatai tomali amaadutai ismaacada viaa SAALicami iscuupiocoagi A liivru dai nAidagi Aoojai. ⁵ Amaasi amaadutai ACACALiodami povaiñtAdai:

—Casi maisuaacada aapi Vuaana. Cadivia A mo CAALI CAa tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isADiaavora dai goovai gia viaa SAALicami ismaigovai daasagi goseera VAa cuvaracamiparaiñdARA. Idi CAALI Agai dai tAAanAI AJudeea dAVAArIARA oidacami dai idi vaa Arcajjudada ARAi Davicaru —iñtAdai ACALiodami.

⁶ Amaasi tAA aanA A mo CAALI masmaacada CAñiiru aagaiña. Dai ami CAACA AgAA daicarui vai vaasoñioma guuca amaacova CAALisi dai ARana daraaja A mo coobai dan maacova CAALiodami vai ami saagida CAACA ACAALI. Dai CA

maasi noonovidarai dai aacasodarai masiaaco daadagarai clavocada dai cal maasi oonomadara masiaaco sai mastaicada dai muua. Dai cuvaracamiga aagada agai dai cuvaracamiga vuupuida. Avuupuida arapan ducami Diuusi Ibaada ismaacada ootoi Diuusi vaasi oidigi daama. ⁷ Agai vaa calli miaadara calquiva siaa daja Diuusi agaa daicarui daama dai daaga lliivru ganooviarai saalisu padara. Taida calalli bai lliivru. ⁸ Dai aidasi bai agai lliivru amaacova cacaisi amadu amo coobai dan maacova cacalliodami gantootonacada guuquiva calalli vuidarai. Dai vaascatai daadaga amo arpa agai arivacarui. Dai daadaga amo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadara gada vaavoitudadami. ⁹ Daidai agai ganai amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa saallicami isbiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacadacada arastudi goliivru.

Aoodami gamuaa aapi pasai poduucai calgacara vuvaidana aapi mui naana maasi oodamiaiñdarai naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiqiarai oidacami, dai vaasi oidigiaiñdarai.

¹⁰ Dai aapi covai garvuvaitu tasai soña taanaiña Diuusi raraí duucai, dai tasai ivuaadana Diuusi aaduiñdada papaali duucai siaa duutudai Diuusi garooga.

Dai taanadamu aatama oidigi daama oidacami.

Caiti agai.

¹¹ Amaasi gaamucu nanava ana dai ta mui mil Diuusi taanañicaruda ismaacada agaa daicarui sicolí daraaja amadu amaacovai cacaisi dai cacalliodami. Dai cal ana isvaascatai agai galagara ñioocai ¹² dai pocaiti: Muua aoodami calalli ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami.

Agai vaa agai dai saallicada viaa saallicami, dai maata cal vaasiaacatai. Daidai artuidacami vaasiaacatai.

Dai aliási viaa guvucadagai dai aliási gaagai isvaasi oodami siaa duutuadagi agai,

dai iscala ñioocadagi agai vui ara.

¹³ Dai cal ana isñioocai ara vaasiaacatai istumaasi Diuusi idui tavaagiarai dai oidigi daama dai davalrai uta dai agaa suudagiarai dai pocaiti agai: Aliási gaagai isvaascatai siaa duutuadagi agai ismaacada agaa daicarui dan daja amadu agai ismaacada Cañiiru aagai vaavoitudadami.

Dai aliási gaagai iscala ñioocadagi agai vui.

Agai gia saallicada viaa guvucadagai dai viaa saallicami ara.

Dai aatama ipalidi isvaascara viaaca agai saallicami dai guvucadagai.

Dai isvaascara vaascatai calaga ñioocadagi agai valara.

Daidai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduucai ganai agai.

¹⁴ Daidai amaacova cacaisi apiañiooquimi dai pocaiti:

—Poduucai ara duuna —caiti.

Daidai amo coobai dan maacova cacalliodami gantootonacada guuquiva agai vuidarai ismaacada tomastuigaco oidaga dai siaa duutudai agai.

6

¹ Amaasi ta ana isagai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigovai dai aseera amapacara ismaacadacada arastudi lliiru. Dai cal ana iscavami ñioo amaadutai amaacova cacaisi. Dai aran caiti copondami dai povaiñtadai:

—jDimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

² Antai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo tojacami vai dan daitugai amo calli dai ganooviala bacati amo uus gaatoi. Dai agai gacuasati amo coronai masmaacada maa dai maiduadicuitai imai dai apamu gamaitaquimi cocodiara.

³ Aidasi agai ismaacada Cañiuru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacariñdala ismaacadacada arastudi alivru caa aana iscaiti agooquirdadala calsi dai povaiñtadai:

—jDimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

⁴ Dai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo vagicami dai dan daitugai amo calli. Matai acalli maa amo gaa mastai dai maa samicami sai cocotuldiña oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gancoodaiña.

⁵ Dai agai ismaacada Cañiuru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacariñdala ismaacadacada arastudi alivru, dai caa aana iscaiti amai calsi dai povaiñtadai:

—jDimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

Dai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo calli dai ganooviala bacati amo vallaatudacarui. ⁶ Dai caa aana amo ñiooqui amaacova calsi saagidaiñdala vai pocaiti:

—Mosacaasi amo litro taligi gamaitacai amo tasai aa duiñdagaicada. Dai vaica litro sevada gamaitacai amo tasai aa duiñdagaicada. Damos asaiti amadu avino maitavav vaamioma namaquida.

⁷ Dai agai masmaacada Cañiuru aagaiña maigo dai aseera ara amapacariñdala ismaacadacada arastudi alivru dai caa aana iscaiti agamai calsi dai povaiñtadai:

—jDimi dai naida amo istumaasi! —iñtadai agai.

⁸ Antai gaamucu nanaava aana dai taa amo cavayo vuaamacami dai dan daitugai amo calli ismaacada viaa samicami iscodadagi oodami. Dai agai gooquira imai amai ismaacada viaa samicami isvaidaquiagi oodami malca siaaco ajiopai acoidada.

Dai agai ismaacada viaa samicami iscodadagi mui oodami. Agai coodaiña oodami cocodiara, dai biuugigaicada, dai cocodagaicada, dai calcalsicada.

⁹ Aidasi agai ismaacada Cañiuru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacariñdala ismaacadacada arastudi alivru taa aana altar siaaco siaa duutudai oodami Diuusi dai altar uta daraaja iibada acoidada ismaacada gacooditu vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida dai gaaagiditai Diuusi ñiooquida.

¹⁰ Dai agai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Garbaitacaacamiga aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vascara ivueeyi vasi pastumaasi aagai saida ivuaada agai. ¿Asta silascada nidamu aapi oodami oidigi daama oidacami ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami dai soimaasi taatutudamu aapi agai ismaacada garcoi? —caiti agai.

¹¹ Amaasi baitacaacamigada agai maa vaavoitudadami iibada yucusi tootocami dai potadai sai ganiibastana ara chaaqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama amoco aduñda vaavoitudadami ismaacada ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada. Dai sai amaivaavoitudadami cooda agai ara poduucai isduucai gancooditu agai sai cascada gaaagai islanaraca agai ara chaaqui tasai.

¹² Dai naidi aana aidasi agai ismaacada Cañiuru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacariñdala ismaacadacada arastudi alivru. Dai taa aana iscavami givivuli oidigi daida isatasai tucutu aran maasi icuusi tuucucami. Daida amasaadai ara gadi vasi, ¹³ daida asisiaavugai suuli man danarapi poduucai isduucai suuligai uusi iibiada silascada cavami

ΛVΛrdagi. ¹⁴ Dai tavaagi gabiisa Λpan duucai Λmo papeli dai maitΛmaustu. Dai VΛasi gigiidi sibΛacoga guuquiva dai VΛasi ΛmapΛcαΓΛ siaaco sicolimadi suudagi sibΛacoga guuquiva. ¹⁵ DaidΛ Λraraí oidigi daama oidacami gΛΠsto tΛΛtΛjovai dai vaapavuli saagida Λmadu aa tΛtΛaanΛdami, dai Λricu, dai Λsandaaru tΛtΛaanΛdamigadΛ, dai ismaacadΛ viaa sΛΛlicami, dai Λpipioofi, dai ismaacadΛ maitΛrpiioofi ΛpΛ. ¹⁶ Dai VΛascatai Λgai potΛtΛdaifΛ Λgigiidi dai Λvaapavuli:

—Gardaamavar suuligi dai gatΛsto vai maitΛrtΛagana Diuusi ΛgΛΛ daicarui daama daja vai maisoimaasi gartaatatuldana Λgai ismaacadΛ Cañiiru aagaiña Λvaavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatatulda agai dai tomali amaadutai aatΛmΛ maitistutuidi iscΛagacαΓΛ vuvuquigi —tΛtΛdai Λgai.

7

¹ Dai tΛΛ aanΛ maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ isguuca maacovapΛΓΛ oidigi soosonΛΓΛ dai soobidaca ΛVΛΛli sai maivustaiña oidigi daama, tomali ΛgΛΛ suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali Λmo uusi. ² Dai tΛΛ aanΛ ΛpΛ amoco Diuusi tΛaañicarudΛ vai siaali amadΛΓΛ imai dai bΛcati Diuusi seeyogadΛ. Diuusi Λgai dai tomastuigaco oidaga. DaidΛ ΛDiuusi tΛaañicarudΛ gΛgΛr iifΛ dai potΛtΛdai Λgaa maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacadΛ viaa sΛΛlicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai ΛgΛΛ suudagiΛΓΛ:

³ —Maitavar siaa duaada tomali Λmo istumaasi oidigi daama tomali ΛgΛΛ suudagiΛΓΛ tomali uusi asta siaascadΛ cocovΛΓΛ daraasi aatΛmΛ Λvaavoitudadami Diuusi seeyogadΛ —tΛtΛdai Diuusi tΛaañicarudΛ.

⁴ Dai caΛ aanΛ isgΛagagai siΛΛquiatai viaa Diuusi seeyogadΛ. Λgai ajΛga Λmo sientu dan goo coobai dan maacova mil Λjudidiu cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ. ⁵ Judá cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga baivustaama dan goo mil ismaacadΛ viaa Diuusi seeyogadΛ, dai Rubén cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil ismaacadΛ viaa Diuusi seeyogadΛ, dai Gad cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, dai Leví cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, ⁸ Dai Sebulón cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, dai Osee cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajitudadΛ saagidiaifΛdΛΓΛ ajΛga ΛpΛ baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai gooquiΛΓΛ gaamucu nΛnΛava aanΛ dai tΛΛ mui naana maasi oodami naana maasi ñiocadami, aipaco gΛgΛr quiiquiΛΓΛ oidacami VΛasi oidigiaifΛdΛΓΛ. Dai Λgai moguuca ΛgΛΛ daicarui vuidΛΓΛ dai Λgai ismaacadΛ Cañiiru aagaiña Λvaavoitudadami vuidΛΓΛ. Λoodami sΛΛlicadΛ muidu tomali Λmaadutai maitistutuidi iscΛaldagi. Dai gΛaadaca yucusi tootoacami dai gΛnnoovifΛΓΛ daagΛ palma aagadΛ. ¹⁰ Dai VΛascatai gΛgΛr iifΛcaci dai pocaiti: Diuusi Λgai dai gogΛΛ daicarui daama daja. Dai goovai Λmadu gogΛmai ismaacadΛ Cañiiru aagaiña Λvaavoitudadami cΛΛgacΛΓΛ vuvaidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aanla isagaa daicarui sicoli guuca acacalliodami lamadu amaacova Diusi tataaaficaruda dai vaasi agai sicoli guuca vaasi Diusi tataaaficaruda dai agai davalrapi cuiqui siaa duutudaitai Diusi dai ¹² pocaiti:

Poduquiva. Aliasi ipalidi aatama isvasi oodami calga fioocadagi Diusi vui baigaliliaracada tomastuigaco.

Agiava agai dai sallyicada cal maata cal vassiaacatai, dai sallyicada viaa sallyicami dai guvucadagai,

dai vaasi oodami gaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco. Poduquiva.

Caiti Diusi tataaaficaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacalliodami giñtacacai dai povaiñtadai:

—¿Vooḡa idi dai gnaadaca yuucusi tootoacami dai vaadaga dada goovai? —iñtadai.

¹⁴ Antai aanla aa noragi dai potadai:

—Aapi gia maata aanla gia cho —tadai aanla.

Tai agai povaiñtadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdaga dada. Malca siaadaga dada goovai sallyicada soimaasi taatamai oodami damos calgacaga vuvaja idi vaavoitudacai acalli ismaacada Cañiru aagaiña vaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi larada dai poduucal oigali goovai soimaascamigada vaavoitudadami. ¹⁵ Cascada Diusi vuidaga guuca goovai dai tasaga dai tucaga ivueeyi Diusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diusi. Dai Diusi nuucada goovai lamadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuigicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiru aagaiña vaavoitudadami mocacca agaa daicarui vuidaga siaaco Diusi dajatai gataaanla. Goovai agai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baigaliliaracada oidacana. Dai goovai talligidamu agai siaadaga vusanai suudagi ismaacacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai lamadu. Dai maitiipucamu istucada soigalialadagi oodami —iñtadai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera lapa amapacaraiñdaga ismaacacada arastudi aliivru aidla gia maitadatu tomali amo istumasi tajucami ora tavaagila. ² Amaasi taa aanla acubaracami Diusi tataaaficaruda ismaacada Diusi vuidaga guuca. Matai maa lamoco trompeta. ³ Dai gooquilaga divia lapa amai Diusi taaaficaruda dai amo ooro aasocoliaga bacati cubimidali dai altar vuidaga calquiva agai. Altar oorocada duñisi dai mocacca agaa daicaruda Diusi vuidaga. Matai maa Diusi taaaficaruda galpi cubimidali sai maidana altar daama siu duucu vaavoitudadami daanladagi Diusi. ⁴ Aidasi Diusi cal isdaanla vaavoitudadami tsai cubusigada acubimidali ismaacada maji adiuusi taaaficaruda dai Diusi vuiivasadaga aayi. ⁵ Amaasi adiuusi taaaficaruda bai aasocoli ismaacadaga mamaidi agai acubimidali dai suudagi tutupali altar daamaiñdaga dai daitu agai aasocoli oidigi daama dai oidigi cavami copofimi dai vapadoquimi, dai gigivuli adavalarai.

⁶ Amaasi acubaracami Diusi tataaaficaruda ismaacada ganoovilaga daadaga amo iivaracui baiganduui dai gaiiva agai.

7 Daid_Λ ap_Λga iiva amaadutai Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ g_Λtrompeta tai duudu t_Λaa_Λy_i dai tai dai _Λarai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama ma_Λ v_Λasi _Λuusi _Λamadu _Λvasoi.

8 Tai gooqui_Λra _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ iiva g_Λiivacaruc_Λd_Λ _Λmatai _Λg_ΛΛ suudar_Λ daitu _Λmo istumaasi _Λpa_Λ maascami _Λmo g_ΛΛ giidi ismaac_Λd_Λ _Λmajimi dai baitoma tajucami _Λg_ΛΛ suudagi _Λarai g_Λnaato. 9 Dai baitoma tajucami v_Λasi _Λv_Λatopa _Λamadu v_Λasi _Λc_Λc_Λai_Λi _Λg_ΛΛ suudar_Λ oidacami coi, dai baitoma tajucami _Λv_Λapaarcu ugidagai.

10 Amaasi _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ iiva g_Λiivacaruc_Λd_Λ tai g_Λi _Λmo siaavugai gaducami tavaagiaiñd_Λra dai _Λmajimi _Λpan duuca_Λ _Λmo cuudagi dai baitoma tajucami ajaaqui_Λra dai baitoma tajucami _Λmap_Λc_Λra siaaco vusanai suudagi g_Λi. 11 _Λsiaavugai Ajenjo t_Λagidu. _Λgai _Λra_Λmo muuquigami dai sivu. Casc_Λd_Λ baitoma tajucami _Λsuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi y_Λacai _Λsuudagi sivuc_Λd_Λ.

12 Tai gooqui_Λra _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ iiva g_Λiivacaruc_Λd_Λ tai baitoma tajucami _Λtasai tucagamutu dai baitoma tajucami _Λmasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami _Λsiaavugai tucagamutu _Λpa dai poduuc_Λ maisic_Λga tonoraga tas_Λra dai vaamioma tucagamu tuc_Λra.

13 Amaasi gaamucu n_Λn_Λava a_Λn_Λ dai t_ΛΛ a_Λn_Λ istavaagi_Λra daigigi _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai c_ΛΛ a_Λn_Λ iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—_Λs_Λlic_Λd_Λ soimaasi taata _Λgai v_Λasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi g_Λniivacaruc_Λd_Λ gogaa vaica Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ! —c_Λiti _Λgai.

9

1 Tai _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ iiva g_Λiivacaruc_Λd_Λ antai t_ΛΛ a_Λn_Λ _Λmo Diaavora t_Λaañicarud_Λ d_Λv_Λarapi daja ismaac_Λd_Λ g_Λi tavaagiaiñd_Λra _Λpan duuca_Λ _Λmo siaavugai. Matai maa _Λgai _Λmo yaave sai cupiocon_Λ acuparagad_Λ _Λg_ΛΛ d_Λgai ismaac_Λd_Λ s_Λllic_Λd_Λ tuucavaga dai tucagamu. 2 Tai _Λgai cupiocon_Λ acuparagad_Λ _Λg_ΛΛ d_Λgai tai abiaad_Λra vuusai cuubusi poduuc_Λ isduuca_Λ vusanai cuubusi _Λmo g_ΛΛ ooroñiaiñd_Λra. Dai maimaastu _Λtasai s_Λllic_Λd_Λ cubima oidigi casc_Λd_Λ. 3 Dai cuubusiaiñd_Λra vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali n_Λn_Λay_i. Matai maa _Λsoosoyi guvucadagai sai c_Λc_Λlyiña oodami _Λpan duuca_Λ nanacas_Λra_Λ. 4 Matai maimaa _Λsoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa _Λgai oigaragai isc_Λc_Λd_Λg_Λ _Λoodami ismaac_Λd_Λ maiviaa Diuusi seeyogad_Λ cocovad_Λra. 5 _Λmos maiviaa _Λgai oigaragai isc_Λoodadagi oodami g_Λn_Λc_Λc_Λd_Λ moscoocotuldiña _Λgai taama masaadai. Dai c_Λid_Λ _Λpan tadaga nacas_Λra_Λ c_Λid_Λ. 6 Amaasi coiya _Λliadamu _Λoodami taatatai _Λsoosoyi c_Λid_Λ _Λmos maitistutiadamu iscoiyagi.

7 _Λsoosoyi _Λpa mamaasi caapayo ismaac_Λd_Λ vuu ajioopai sandaar_Λ s_Λlasc_Λd_Λ gacocoda agadagi. Daid_Λ _Λsoosoyi gantuutusaca _Λmo istumaasi ooro cooronai maasi. Dai vuivasad_Λ _Λgai _Λpa_Λ maasi oodami vuivasad_Λ. 8 Dai cuupad_Λ _Λgai _Λpa_Λ maasi ooqui cuupad_Λ. Dai taatamud_Λ _Λgai _Λpa_Λ maasi m_Λvidi taatamud_Λ. 9 Dai _Λgai g_Λnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu n_Λn_Λdagi _Λgai aanad_Λ _Λpan caitiña mui carru ismaac_Λd_Λ vapaiñ_Λc_Λi caapayo vaid_Λ oodami dadar_Λi s_Λlasc_Λd_Λ gacocoda agadagi. 10 Daid_Λ _Λsoosoyi baabajid_Λ _Λpa maasi nanacas_Λra_Λ baabajid_Λ dai g_Λn_Λbaabajic_Λd_Λ gac_Λc_Λlyi _Λgai vai taama masaadai cococana c_Λid_Λ. 11 Daid_Λ _Λsoosoyi viaa g_Λn_Λtaan_Λd_Λmiga. Dai _Λgai vaa viaa s_Λllic_Λd_Λ isgat_Λaan_Λd_Λg_Λ _Λg_ΛΛ d_Λg_Λra_Λ siaaco s_Λllic_Λd_Λ tuucavaga. Dai evreoc_Λd_Λ Abad_Λñ aagaiña _Λoodami dai giliegoc_Λd_Λ Apoli_Λñ aagaiña _Λoodami ismaac_Λd_Λ gamuaacami t_Λiya ali_Λi.

12 Casi _Λpa_Λdui _Λmo istumaasi soimaascami ismaac_Λd_Λ _Λpa_Λduñi agaitadai d_Λmos quiaa vi_Λga _Λpa_Λ gooca.

13 Tai amai Diuusi taañicaruda iiva gätrompeta. Daidä agaa daicarui vuidäga caca amo altar orocada duñisicami dai val maacova siisiodara guuca uusi apa maasi vaacasi aagada. Dai aidasi iiva adiuusi taañicaruda gätrompeta antai cal aana amo ñiooqui ismaacada altar aagada saagidi-aiñdaga caidatu. Diuusi vuidäga daja aaltar. 14 Daidä ñiooqui potatadai adiuusi taañicaruda ismaacada gaiivaitadai:

—Uupasani amaacova Diuusi taañicaruda ismaacada vuupuli agaa aqui Eufratesi ugidana —tatadai ñiooqui.

15 Tai agai uupai amaacova Diuusi taañicaruda sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. Tavapi nana agai taida aayi istuigaco gacoodi agai agai. Diuusi maatacatadai ismaacada uumiaga dai ismaacada masaadaga dai ismaacada tasaga dai siuu duucu apaduñia agaitadai gomaasi.

16 Dai mai aana silaqui sandaaru caapayu daama daratugai dai amadu ajiopai amaacova Diuusi taañicaruda dai agai ajaga goo siento mil mil.

17 Dai taa aana ismaasi caapayu amadu asandaaru. Asandaaru gantaagiana daraasaca amo gagar vapaiñomi cacaparacami agai laalachi vapalgi dai laalachi tataadogi dai laalachi vuama. Daidä caapayu moomoda apa maasi mamaavidi moomoda. Daidä caapayu uusudaiñdaga vusanai tai amadu cubasi amadu asufre. 18 Dai baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami coi gotaicada dai gocubusicada dai goasufrecada ismaacada vusanai caapayu uusudaiñdaga. 19 Caapayu viaa guvucadagai ganuusaga dai ganbaabajaga. Baabajida agai apa mamaasi cocooyi moomoda vai agaicada cacayagi agai oodami.

20 Damos gogaa oodami ismaacada maicoi vasi gomaasicada ismaacada vusanai caapayu uusudaiñdaga dai baabajida cidacada, maiama duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai agai adiaavora taañicaruda amadu ooro momoona daida plata momoona daida abronse momoona daida lojoodai momoona daida uusi momoona ismaacada maiñanai tomali maitatacaidaga tomali maijioopai.

21 Daidä oodami apiagancoodaiña dai apiagataapaidiña dai apiagoogosi ganducamicana dai apiagaañidaiña.

10

1 Amaasi taa aana amai Diuusi taañicaruda. Aliasiaa viaa guvucadagai agai dai tavañimi tavaagiaiñdaga amo icomai saagida dai mouda daama caca amo quijonali. Vuivasada agai dadadaci apan duucai atasai dai caacaida apa maasi gooca gagar uusi maldami. 2 Dai ganooviara bcati agai amo liivru cupioñicami dai amaasi suudara caisa agai galcaso saalisa padragada dai agamaicada dvavarapi caisa. 3 Amaasi adiuusi taañicaruda cavami iña apan duucai amo mavidi. Dai aidasi iña agai aida gia cavami copoi oidigi cuvaracamioco. 4 Tai acovondami ñioo nai aana ooja inagaitadai istumaasi aagai agai damos caa aana amo ñiooqui tavaagiaiñdaga vai povaiñtatadai:

—Maitiaagada iscaiti acovondami dai maitiooja —iñtatadai ñiooqui.

5 Amaasi adiuusi taañicaruda ismaacada agaa suudaga dai dvavarapi caisaca taiyago vañigi ganovi saalisa padaga. 6-7 Dai aagai agai sai maata Diuusi agai ismaacada tomastuigaco oidaga daida idui avaaagi dai oidigi dai agaa suudagi dai vasiaacatai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi apaduñia agai istumaasi Diuusi aagidi ganiñiooquituldiadamiga saida apaduñia agai. Silascada aiyagi istuigaco acuugata acucaracamaiañdaga Diuusi taañicaruda iivagi gaiivacarucada casi apaduñiimu istumaasi aagidi Diuusi ganiñiooquituldiadamiga.

⁸ Daidla ññoouqui apamu giññoouqui tavaagiaiñdara dai povaiñtadai:

—Maa cai bai lliivru cupioquiñicada ismaacada daaga Diuusi taañicaruda ismaacada agra suudara dai davararapi calsaca —iñtadai ññoouqui.

⁹ Antai aana ii siaaco caaacatadai adiuusi taañicaruda dai aagidi aana sai giñmaacana lliivru tai agai povaiñtadai:

—Baiñi dai uga. Gatañiara yoovicamu goovai apan duuca saivoli damos gavoocara sivucamu goovai —iñtadai agai.

¹⁰ Antai aana bai lliivru dai uu, vai giñtañiara caa yoovi apan caaca saivoli damos gooquira sivutu giñvoocara. ¹¹ Tai agai povaiñtadai:

—Aapi viaa isapamu ññoquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gagara quiiquira dai oodami naana maasi ññoocadami saagida dai mui rará vuitapi —iñtadai agai.

11

¹ Matai giñmaa amo tootoicami apavidacarui amo metro asis tavadocami daida giñtajai adiuusi taañicaruda dai povaiñtadai:

—Caiquivañi daida gototoicamicada apavida Diuusi quida. Dai apavidañi altar. Dai alcaldañi vasi ismaacada mogucca dai siaa duutudai Diuusi.

² Damos quidigana gia maiapavida atuisiqui ami aragai vatarara ismaacada maitarjudidiu. Dai vaic uumigi dan tajucami agai siaa vuaada agai agagar quiqui ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai ami siaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca giññoquituldiadamiga sai gaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai agai. Dai agai ganaadaca agai yuucusi tutuucucami —iñtadai agai.

⁴ Idi gooca cacalli Diuusi vuidara guuca apan duuca agooca oliivosi daida agooca veela daraasacarui. Diuusi agai dai taañi vasi oidigara.

⁵ Isaoodami soimaasi taatatuldia aliadagi adiuusi ññoquituldiadamigada aida gia tañiañdara vusaimu tai dai coodamu agai. ⁶ Idi gooca ññoquituldiadami viaaca agai guvucadagai iscuapacagi avavaagi vai maiduucudagi siaa tavapi ajioopada agai tami oidigi daama dai gaagiadagi Diuusi ññoquida. Dai viaaca agai guvucadagai ara istaanaada suudagi sai arai ganaatoña, dai isoimaasi taatamituliadagi oodami naana maasi istumaasicada saascada ipaliadagi agai. ⁷ Damos saascada naatuagi agai ganaa duiñdaga aida gia vusaimu agra calsi omaligami agra dagañdara dai cocodamu adiuusi ññoquituldiadamigada dai coodamu. ⁸ Daidla vaic tasai dan tajucami acoidada tuutucugada mosvatacamu caayara agra quiyara siaaco gasiisatu curusiaba gartaaanadamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña oodami agra quii soimaasi ivuadantai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui gagar quiiquiañdara dai oodami naana maasi ññoocadami dai vasi oidigiañdara ñijadamu tuutucugada agai dai maidigitamu agai isyaasagi tomali amaadutai. ¹⁰ Dai oodami vasi oidigi daama oidacami iduñimu vagimi cocai agooca Diuusi ññoquituldiadamiga. Dai apacoga ganoidamu naana maasi istumaasi baiganalidacai. Idi gooca Diuusi ññoquituldiadamigada saalicada soimaasi taatamituliña oodami cascada baiganali oodami cocai agai. ¹¹ Damos vaic tasai dan tajucamicada Diuusi duduaacali agooca cacalli tai agai vaapañi. Dai vascatai ismaacada ta agai saalicada dodoadimu ñiditai. ¹² Amaasi agooca Diuusi ññoquituldiadamigada cai amo ññoqui iscavami ññoqui tavaagiaiñdara dai potadai:

—Taañidivurai tan taca vi —tadai ññoouqui.

Tai agai taaasai motavaagiamu amo icomai saagida vaid sasaayuda taaagigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daid agaa oodami ismaacada vii sallyicada dodoadamu dai pocaiti sai sallyicada viaa guvucadagai Diuusi ismaacada tavaagiata daja.

¹⁴ Casi apadui amo istumaasi soimaascami ismaacada apaduñi agaitadai damos otoma apaduñia agai lapa amoco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taida acuugatata acucaracamiñdara Diuusi tataañicaruda iiva galiivacarucada tai caidatu ñioocadami tavaagiata. Agai cavami ñioocai dai pocaiti:

Sivi gia caaayi istuigaco gataañada agai Diuusi garbaitacaacamiga amadu Cristo vaaasi oidigi daama siaaco taanai oodami.

Dai tomastuigaco taanada agai Diuusi amadu Cristo.

Caiti añiooqui.

¹⁶ Amaasi amo coobai dan maacova cacalliodami ismaacada gandaraicaruru daama daraaja Diuusi vuidata davarapi cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi:

Baigatalidi aatama apicada garDiuusiga.

Sallyicada viaa aapi guvucadagai dai

aapi maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabai gasallyicamiga gaducami dai casi taanada agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyapacata oidigi daama oidacami cabaacoi aapi gavui.

Damos caaayi istuigaco aapi baamu agai vuui.

Dai caaayi istuigaco nidamu aapi vaaasi agai ismaacada cacoi ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada maitarcalla ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi cacalladucami ganiñiooquituldiadamiga amadu vaavoitudadami, ivuaadatai agai gaa duiñdaga.

Amadu vaascatai ismaacada gasiaa duutuadai tomasi arsoituutuigami siariricugami.

Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vaaasi agai ismaacada siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti amo coobai dan maacova cacalliodami.

¹⁹ Amaasi gacupioo Diuusi quida ismaacada tavaagiata calca vai ami arana daja acajoñi ismaacada viaa lojoodai ismaacadata oja Diuusi gamasaigacada gasallyicamiga. Agai oidigi vapadoquimi dai covoñimi dai gigivuli oidigi dai galpi gai taaayi.

12

¹ Amaasi tavaagiata gamaasitu amo istumaasi. Agaicada gamaatcatadai isapaduñia agai amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamaasitu atamo ooqui dai agai gaaadaca yuucusi dadadacadami ismaacada dadadacai anpan duuca ai atasai. Agai masaadai daama calca dai gacallasaca amo cooronai ismaacada viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. ² Loosqui noonocatadai dai camaraata agaitadai dai iñacai cococatai. ³ Amaasi gamaasitu lapa amoco istumaasi ismaacadacada gamaatcatadai isapaduñia agai lapa amo istumaasi soimaascami. Agai ismaacada gamasitu atamo gaa calsi omaligami vagicami. Daid cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada dai amo cooronai vaaasi moomodara. ⁴ Dai gabajicada tavaima agai baitoma

tajucami sisiaavugai ismaacada tavaagiara daraaja dai oidigi daama suuli. Daida acaisi vuidara caquiva looqui ismaacada maraata agaitadai dai ugia agaitadai lali silaafi mosai vusaicai agai. ⁵ Daida looqui marai, vaida atcali marada. Dai galracai agai laaafiia agai vaaasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitluda agai agai vaaasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi baacai lali silaafi maaca tavaagiana ami siaaco daacatai gataaana agaa daicarui daama. ⁶ Taida looqui daivunu maa oidigamu amapacara siaaco cabaidutadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooqiara aliasi gancocoda tavaagiara Diuusi laaafiicaruda Migili lamadu acaisi. Amigili viaacatadai gasandaaruga vaid acaisi lapa. ⁸ Damos agaa caisi lamadu sandaarugada agai maitistui ismaitlagi amigili lamada sandaarugada agai cascada maitistui isami tavaagiara daraacagi. ⁹ Cascada Diuusi matan suuli tavaagiañdara agaa caisi moduucai sandaarugada. Agai vaa ara mo cooyi ismaacada laqui abiaadara oidigi daama aimaraña, dai Diaavora tagidu dai Satanasi vaaasi. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vaaasi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aana mo fiooqui tavaagiañdara ismaacada cavami fioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi saalicada calagacara vuvaida agai oodami. Casi gartlagi Diuusi issaalicada viaa guvucadagai agai dai isgataaana agai tomasiacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi adiaavora tavaagiañdara. Adiaavora agai dai gapiar vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ Adiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai acali ismaacada cañiiru agaiña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi larada aatama garvatarara, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduadimu vaavoitudadami tomasi cooda lididi aa oodami. ¹² Aliasi laaagai isbaigana liadagi vaascatai ismaacada tavaagiara daraaja. Damos siora oidaga oidigi daama saalicada soimaasi taata agai lamudu acacaisi gaa suudara oidacami. Catavanacai adiaavora oidigi daama. Dai saalicada baamucu agai maacatai ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agaa caisi vagicada mai isDiuusi daitu agai oidigi daama aida adaimaiañi dai muua agai looqui ismaacada masaadai daama caaacatadai dai marai amo cali. ¹⁴ Damos Diuusi maa looqui baagai aana dai saalicada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui amapacara siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami maacasi abiaadara siaaco daja agaa cooyi. ¹⁵ Amaasi cooyi sisivai suudagi gatañiañdara daida idui amo gaa aqui dai gaicada tavaima agai looqui. ¹⁶ Damos adavara gaa daagacatadai tai ami vaa asuudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi saalicada baamu cooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudad ismaacada lagidi Diuusi saalicamigada dai apiacalga vaavoitudai Suusi Cristo mamaataltuldiaragada.

13

¹ Antai aana agaa suudagi ugidana caquiva. Dai taa aana isvuusai suudagiañdara mo caisi gducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. Dai amo coronai viaa vaaasi aagadara. Dai vaaasi moomoda daama oojsi amo fiooqui ismaacada parunai Diuusi. ² Daida acaisi ismaacada taa aana apa maasi amo dadavali dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agaa caisi vagicada maa aguvucadaga

dai g_{ASALL}icamiga ag_{AMai} c_{AI}si dai poduuc_{AI} s_{ALL}ic_{AD}Λ viaacatadai guvucadag_{AI}. ³⁻⁴ Amo mood_Λ ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ ag_{AA} suudaiñd_{AR}Λ vuusai dai d_{AV}Λ_Λali maasi ali_Λ saasa_{AI}quicatadai dai muuqu_{IA}da maacatadai d_{AMOS} dueeyi dai v_Λasi oodami oidigi daama oidacami mait_{ΛΛ} istumaasi g_{ANTAT}agitoi dai vaavoitudai iss_{ALL}ic_{AD}Λ viaa guvucadag_{AI} ag_{AI} dai siaa duutudai ag_{AI}. Dai siaa duutudai ag_{AA} c_{AI}si v_{AG}ic_{AD}Λ Λ_{AP}Λ maacacai ag_{AI} ag_{AMai} c_{AI}si mos_Λasi guvucadag_{AI}. Dai pocaiti aoodami:

—Maitiipu _Λmai _Λpan duuc_{AI} idi c_{AI}si tomali amaadutai maitistutuidi ag_{AI} vui—caiti aoodami.

⁵ Dai Diuusi maa oigaragai ac_{AI}si isc_Λaga ñioocadagi _Λgi g_{AV}ui daid_Λ isoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgata_{AN}adagi vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai pov_{AD}ui. S_{ALL}ic_{AD}Λ ñiooquidi ag_{AI} Diuusi dai parunai Diuusi _{ΛΛ}madu ag_{AI} ismaac_{AD}Λ Diuusi _{ΛΛ}madu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quid_Λ. ⁷ Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda ag_{AI} Diuusi maamarad_Λ dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa ag_{AI} oigaragai ist_{ΛAN}adagi v_Λasi oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco g_{AG}ar quiqui_Λg_{AI} oidacami. ⁸ Tai v_Λasi oodami oidigi daama oidacami ismaac_{AD}Λ maioojisi t_{AT}arad_Λ _Λliivrugad_{AR}Λ ag_{AI} ismaac_{AD}Λ ac_{AI}ñiiru aagaiña oodami, ag_{AI} gia siaa duutuli ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ vusai ag_{AA} suudag_{AI}ñd_{AR}Λ. ac_{AI}ñiiru ag_{AI} dai g_{AM}uaatu. Dai ag_{AI} ismaac_{AD}Λ oojisi t_{AT}aragad_Λ _Λliivru_Λg_{AI} tomastuigaco oidaca ag_{AI}. Maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_{AR}Λ oojisi oodami t_{AT}aragad_Λ _Λliivru_Λg_{AI}.

⁹ C_{ΛΛ}gav_{AR} _Λagiditai c_{ACA} aapim_Λ istumaasi g_{AN}oojidi aana. ¹⁰ Is_Λoodami g_{AN}vuiyagi daid_Λ g_{AN}mamaisa agadagi vaavoitudaitai aapim_Λ Diuusi mos_{AV}ar dodoli iimada aapim_Λ dai dodoli daraaja _Λp_ΛΛ maisac_{AT}ar_Λ. Tomasi aoodami g_{AN}cooda _Λliadagi g_{AN}mamaastac_{AD}Λ v_Λasc_{AR}Λ apiac_Λga vaavoitudadagi aapim_Λ Diuusi.

¹¹ Antai gooquiar_Λ t_{ΛΛ} aana _Λp_ΛΛ amoco c_{AI}si ismaac_{AD}Λ vuusai d_{AV}Λ_Λrai utaiñd_{AR}Λ. ac_{AI}si gooca aaga _Λpa maasi cañiiru aagad_Λ d_{AMOS} _Λpan duuc_{AI} ñioocai ag_{AI} ag_{AA} c_{AI}si v_{AG}ic_{AD}Λ. ¹² Matai maa ag_{AI} v_Λasi guvucadad_Λ ag_{AMai} c_{AI}si ismaac_{AD}Λ suudag_{AI}ñd_{AR}Λ vuusai dai dueeyi amood_Λ. Taid_Λ ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ d_{AV}Λ_Λrai utaiñd_{AR}Λ vuusai vuid_{AR}Λ c_Λquiva ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ suudag_{AI}ñd_{AR}Λ vuusai. Daid_Λ ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ d_{AV}Λ_Λrai utaiñd_{AR}Λ vuusai goguaama tajai v_Λasi oodami sai siaa duutudana ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ suudag_{AI}ñd_{AR}Λ vuusai. ¹³ Daid_Λ ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ d_{AV}Λ_Λrai utaiñd_{AR}Λ vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi g_{AG}arducami asta taí v_Λasi taapañdiña ag_{AI} tavaag_{AI}ñd_{AR}Λ vai v_Λasi oodami ñaidiña. ¹⁴ Dai gonaana maasi istumaasi g_{AG}arducamic_{AD}Λ ismaac_{AD}Λ viaa ag_{AI} oigaragai isvuaadagi ag_{AMai} c_{AI}si vuitapi vupuiirumagi ag_{AI} aoodami oidigi daama oidacami dai tajai said_Λ iduuna amo moono _Λpa maasi ac_{AI}si ismaac_{AD}Λ iiquiaquicatadai mood_Λ mastaic_{AD}Λ dai v_Λasc_{AR}Λ dueeyi. ¹⁵ Matai maa guvucadag_{AI} ag_{AMai} c_{AI}si ismaac_{AD}Λ d_{AV}Λ_Λrai utaiñd_{AR}Λ vuusai sai maacana ib_{AD}ag_{AI} amoono ismaac_{AD}Λ _Λpa maasi ag_{AMai} c_{AI}si sai ñioocana amoono dai gata_{AN}ana coodaragai v_Λasi oodami ismaac_{AD}Λ maisiaa duutuadagi. ¹⁶ Dai gataj_{AI} _Λp_ΛΛ t_{AT}aparagai aoodami noonov_{IA}g_{AI} s_{ALL}isa pad_{AR}Λ si_Λp_ΛΛ cocovad_{AR}Λ. V_Λasi aali dai g_{AG}arducami, dai riricugami dai soituutuigami dai t_{AT}aan_{AD}ami dai pipioñi. ¹⁷ Dai tomali amoco maitistutuidiña isgapa_{AD}agi tomali isgagardagi ismait_Λp_{AL}icagi ac_{AI}si t_{AT}aragad_{AD}Λ si_Λp_ΛΛ anúmerogad_{AD}Λ. ¹⁸ Anúmerogad_Λ ag_{AI} arnaadan sientto dan vaic coobai dan naadami. Dai ali_{ASI} g_Λag_{AI} isc_Λga tagituagi dai maata c_{AC}agi ist_Λagidu ac_{AI}si mosmaat_{AC}ai númerogad_Λ ag_{AI}. Ag_{AI} vaa número _Λrnúmerogad_Λ oodami.

14

1 Antai gooquiara tavaagiamu nanaava ana dai ta isagai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami agiidi ismaacada Sion tagidu dan caaacatadai. Dai agai lamadu guucacatadai amo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara atataaragada agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami dai oojisi lara atatarada oogada agai. 2 Amaasi cai ana isiaa caiti istumaasi tavaagiara anan caiti mui ajaaqi dai anan caiti siuu duucu covondagi oidigi dai anan caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai rriivacaroi. 3 Dai agai gaa daicaruda Diuusi vuudara guucacatadai siaaco guuca amaacova caaisi lamadu acacalliodami dai ganlayi agai amo nidagai utudui. Dai mosacaasi amo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada caagacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaidara istui ismaatiagi anidagai utudui. 4 Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai salicada caaga agidiña agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Dai agai caagacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaidara daida laran ducami amo oidaragai Diuusi vaalara daida agai vaalara ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. 5 Dai agai maiyaatagaiña dai Diuusi caagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai.

6 Amaasi ta ana amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi araana daigigi. Agai cabaigadu isimiagi dai agidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscaagacara vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiidara naana maasi ñioocadami aipaco gagar quiquiara oidacami dai vaasi oidigiaidara. 7 Dai cavami ñioo agai dai pocaiti:

—Labiadavurai aapima Diuusi dai caaga ñioocada agai vui. Caaayi siuu duucu agai soimaasi taatatulda agai siora maiagiditai caa ganiioqui. Siaavar duutuada aapima agai ismaacada idui tavaagi lamadu oidigi lamadu gaa suudagi lamadu vaasi lamapacara siaaco vusanai suudagi —caiti adi Diuusi taañicaruda.

8 Dai gooquiara divia lara amai Diuusi taañicaruda dai pocaiti:

—Caugidagai gaa qui Babilonia tagiducara. Ababilonia oidacami agai dai vupuiurumagi mui oodami aa gagar quiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana anan duuca ababilonia oidacami. Poduucai isduuca amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga —caiti agamai Diuusi taañicaruda.

9 Dai gooquiara divia lara amai Diuusi taañicaruda dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Siora siaa duutuadagi gaa caisi ismaacada davalarai utaidara vuusai dai siora siaa duutuadagi amoono ismaacada idui oodami dai siora gadagituagi masitapagi coovadara sara nooviara, 10 Diuusi salicada baamucami agai vui dai aliisi soimaasi taatatulda agai agai maidacai agai taicada lamadu asufrecada Diuusi taañicaruda vuitapi dai agai vuitapi ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. 11 Dai tomastuigaco vusanai cubusi ami siaaco mamaidi agai. Tomastuigaco tasara dai tucara apiamiamidamu siora siaa duutuadagi caisi lamadu amoono dai siora dagituagi masitapagi coovadara sara nooviara taparacada agai. 12 Cascada siora cavaavitudai Suusi Cristo daida lramamarada Diuusi aliisi gaagai isapiacaga agiadagi Diuusi salicamigada dai isapiacaga

vaavoitudadagi Suusi Cristo $\lambda\lambda\lambda$ tomasi soimaasi taatamadagi vaavoituda-
cai λ gai —caiti Diuusi taañicaruda.

¹³ Amaasi cai aana λ mo ñiooqui tavaagiaiñdara vai povaiñtatadai:

—Oojañi istumaasi gaaagida iñagai aana: “Sallicaða baiganliadamu λ gai
ismaacada coiayagi vaavoitudacai Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ibaada,
 λ gai sallicaða ganibastamu camaitaata vuaadatai. Diuusi λ aga ñioocadamu
 λ gai vui tatagitocatai iscaaga idui λ gai Diuusi aa duiñdada oidigi daama
—iñtatadai ñiooqui.

¹⁴ Amaasi tavaagiamu nanlaava aana dai taa λ mo icomai tojacami. Daida
 λ icomai daama daacatadai Suusi Cristo dai gamoo dan caasaca λ mo ooro
cooronai dai ganooviarra daaga λ mo oos λ aa muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi
quidaaiñdara vuusai $\lambda\lambda\lambda$ λ moco Diuusi taañicaruda dai cavami iña dai
potatadai λ caali ismaacada λ icomai daama daacatadai:

—Casiata baigadui λ sicami. Yoovañi gaosigacada.

¹⁶ Amaasi λ gai ismaacada λ icomai dan daacatadai gayoova gaosigacada.

¹⁷ Amaasi λ mai Diuusi taañicaruda vuusai Diuusi quidiaiñdara ismaacada
tavaagiarra λ caca dai daaga λ mo oos muucacami. ¹⁸ Dai $\lambda\lambda\lambda$ λ moco Diuusi
taañicaruda vuusai λ altaraiñdara ismaacada viaa guvucadagai ismaidagi
aoidigi taicada dai cavami iña λ gai dai potatadai λ gai ismaacada daaga aoss
muucacada:

—Casiata bai λ uuvasi. Yoovañi gaosigacada —tatadai λ Diuusi
taañicaruda.

¹⁹ Taida λ Diuusi taañicaruda yoova λ uuvasi dai λ mo gaa piilarra tua sai
ami gavacana λ uuvasi iibiada. Gomaasicada gamaata isDiuusi sallicaða
soimaasi taatatulda λ gai λ soimaasi ivuaadami. ²⁰ Apila siaaco gavacaayai
 λ uuvasi λ gaa quii ugidana daacatadai daida λ pillaiñdara vuusai λ rai dai
sallicaða λ garpicoli daiva naadan tasai imidagai λ λ maacasi uucami.

15

¹ Antai taa aana tavaagiarra $\lambda\lambda\lambda$ λ moco istumaasi duadimudaca maasi. Taa
aana cuvaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada viaa sallicami issoimaasi
taatatuldagai oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda λ gai λ gai
oodami dai gomaasicada camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai taa aana $\lambda\lambda\lambda$ λ mo istumaasi ismaacada λ pa maasi λ gaa suudagi.
 λ gai λ rnaiñidacarui tai λ lanacamicatadai. Dai λ gai ismaacada maisiaa
duutuli λ caisi ismaacada λ v λ arai utaiñdara vuusai tomali maisiaa duu-
tuli λ moono ismaacada idui λ oodami, tomali maitandagito mastataapagi
 λ númerogadacada λ caisi moguucacatadai siaaco λ pa maasi λ gaa suudagi
abaana. Dai λ gai viaacatadai λ mo arpa ismaacada maa Diuusi. ³ Dai gan λ ayi
 λ gai λ naidagada Moseesa λ madu λ Cañiiru. Moseesa λ gai daida λ rpiooñigada
Diuusi. Dai pocaiti λ naidagai:

Aapi λ g λ Diuusiga sallicaða viaa guvucadagai.
Sallicaða naana maasi istumaasi λ g λ arducami ivueeyi aapi.
V λ ascara ivueeyi aapi mosacaasi istumaasi λ rsallicami.
Dai mosacaasi istumaasi λ rvaavoi aagai aapi.
Aapi tomastuigaco λ rg λ rbaitacaacamiga.

⁴ V λ asi oodami siaa λ aduutuadamu aapi λ art λ aan λ damiga.
V λ asi oodami λ aga ñioocadamu aapi λ vui.
Mosacaasi aapi tomali λ mo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada.
Dai v λ asi oodami siaa λ aduutuadamu maatacatai isca tuiga aapi.

Caiti anaidagi.

⁵ Antai gooquilara tavaagiamu nanaava ana dai taa isgacupioo acuparagada quii siaaco caata lodai ismaacadaa Diuusi ooja gasallicamiga. ⁶ Tai quiiyaiñdara vuvaja acucaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada viaa sallicami issoimaasi taatatuldagi oodami cuvaracamioo. Dai agai ganaadaca yuucusi tootocami dadadacadami. Dai taatagiara vaata ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana gucacatadai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami. Daida ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacadaa soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quidara suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali maadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta siascada naatocai soimaasi taatatuldagi acucaracami Diuusi tataañicaruda aoodami.

16

¹ Amaasi cai ana amo ñiooqui iscavami ñioo Diuusi quidara dai potadai acucaracami Diuusi tataañicaruda:

—Imadavurai aapima dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocucaracami ajaasocoli. Goovai araamo istumaasi ismaacadaa Diuusi soimaasi taatula agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi taañicaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vaasi aoodamiara ismaacada viaacatadai calisi tlapacaruda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatajai agai. Dai sallicada coco acacavusuli.

³ Dai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara agaa suudara taida asuudagi araai ganaato pa maasi coidada arada. Tai coi vaasi calisi ismaacada oidaga agaa suudara.

⁴ Dai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara ajaaquilara dai siaaco vusanai suudagi taida asuudagi araai ganaato. ⁵ Amaasi cai ana Diuusi taañicaruda ismaacada viaa sallicami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui istumaasi arsallicami aidapasi poduucai soimaasi taatatuli aoodami.

⁶ Agai coi ganiñoquituldiadamiga ismaacada aco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi itu araai poduucai gaagaitadai pasiduñiagi gaicada —tatadai Diuusi taañicaruda.

⁷ Dai cai ana maadutai isñioo altaraiñdara dai pocaiti:

—Aapi garDiuusiga garbaitacaacamiga sallicada viaa guvucadagai. Aapi gia calaga idui istumaasi arsallicami soimaasi taatatuldacai asoimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara atasai daama dai poduucai viaa atasai guvucadagai ismaidagi oodami gatoiñdaligacada. ⁹ Dai tomasi alia mama vaasi aoodami vaascara maiama duucai gantatagito tomali maicaga ñioocaiña Diuusi vaatar, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taida amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaasocoliara agaa calisi ismaacada vuusai agaa suudagaiñdara daicaruda daama. Dai vaasi

siaaco tlaanaí acáisi tucapi vii. Daidá aoodami cacalayiña gannalana cococoñicatai ¹¹ dāmos valascara tomali gomaasicada maiama duucaí gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacada tavaagiara daja cococoñicatai agai viaacatai cacavusali.

¹² Taidá amai Diuusi tlaañicaruda aasi istumaasi viaacatai gaaasocoliara agaa aquiara Eufratese tlagiducara. Tai gaa agaa aqui sai ami dagavuscadagi araraí ismaacada dadia agaitadai siaalico padaraindara.

¹³ Amaasi taa aana isvuvaja amo vaica Diaavora talaañicaruda amoco usudaindara vuusai agaa caisi vagicada dai amai usudaindara vuusai acáisi ismaacada vuusai agaa suudagaiñdara dai amai usudaindara vuusai agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquitladiadamigada dai maitarvaavoi. Daidá va vaica Diaavora talaañicaruda apa maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gagarducami. Dai dagavunu iji agai dai ampaida agai vaasi araraí oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siascada divia agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi asoimaasi ivuaadami. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gartaanadamiga Suusi Cristo:

—Todian duucaí divimu aana siuu duucu maitiñanaraca aapima. Poducaí isduucaí didivai amo asivugami mainanaracatai oodami. Damos aliási baiganaliadamu agai ismaacada giñanaracagi. Agai gia maisiaa aradamu siascada diviagi aana maivilagacatai tomali amo istumaasi ismaacada tagitu agai —caiti gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daidá aDiaavora talaañicaruda ampagi vaasi araraí amapacata siaaco Armagedón tlagidu lebreo ñiooquidacada.

¹⁷ Taidá amai Diuusi tlaañicaruda aasi istumaasi viaacatai gaaasocoliara avalltapai. Tai Diuusi cavami ñioo giquiaindara siaaco daja agai gadaicaru daama, dai pocaiti:

—Casiapaduñia agai istumaasi apaduñia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vapadoquimi, dai oidigi cavami covofiimi, dai cavamioma givivuli oidigi sitomali amo imidagali aidási tucamidera oidaga oodami oidiga daama abiaadara. ¹⁹ Agaa quii ismaacada Babilonia tlagidu vaicapara taatapai daida suuli avabaqui vaasi gagagar quiiquiara oidigi daama. Poducaí Diuusi soimaasi taatfuli aoodami ismaacada oidacatai agaa quiiyara ismaacada Babilonia tlagidu baamucatai agai vuu. ²⁰ Dai vaasi amapacata siaaco sicolimadi suudagi mosugititu dai vaasi agigiidi mostapalitu. ²¹ Dai tavaagaiñdara suuli taaayi gagarducami asta goo coobai kilo asi vaata amo taaayi. Dai oodami daama suuli vai cascada agai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi aliási soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia amaadutai acucaracami Diuusi talaañicaruda ismaacada viaacatai acucaracami ajaasocoli dai povaiñtatadai:

—Dimi, gataagidamu aana isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai aooqui tataacaligami ismaacada agagar suusudagi daama daja. ² Araraí oidigi daama oidacami arvipiolimada aooqui daida aooqui vupuiirumagi mui oodami aa gagar quiiquiara oidacami sai agai soimaasi ivuaadana anan duucaí agai, poducaí isduucaí amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñtatalagidi Diuusi Ibaada naana maasi istumaasi. Daidá Diuusi tlaañicaruda oidigamu giñvaidacai dai ami taa aana amo ooqui acáisi vagicada dan daitugai dai acáisi tuucugadara oojisi mui ñiooqui ismaacada

parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁴ Looqui gaaadaca yuucusi moraaduacami dai vrapagicami. Dai gaaadaca ooro nanaacagi dai ooro babaivucaci dai ooro mooran tuutusacarui dai ooro anyo dai ojoodagada arojoodai namaacami. Dai ganooviat daaga amo ooro asocoli vai vgaicada vapaidi agai cacalli sai soimaasi ivuaadana agai lamadu. ⁵ Dai covadara oojisi oojicada ismaacada oodami maimaatcatadai. Dai pocaiti loojai: “Babilonia gauducami taaanadamigada vaasi ataataligami dai vaasi asoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti loojai. ⁶ Amaasi maata taa aana isnavamucu looqui lrfadacada amaamarada Diuusi dai agai ismaacada gancoodaditu gaaagiditai isSuusi rtagacagacaga vuviadami. Amaasi maitaa aana istumaasi gintaagituagi tagaacai looqui mosduaadimuan tada aana. ⁷ Amaasi lDiuusi taaanicaruda povaiñtatadai:

—¿Tuipasi duaadimuan tada aapi? Gaaagidamu aana ooqui goovai dai istuma caisi goovai ismaacada cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. ⁸ Acaisi ismaacada taa aapi llaquioma oidacatadai dai camaitiipu damos amo imidagai vuusia agai agaa dagaacaindaga ismaacada samicada tuucavaga dai tucagamu dai gooquiala imia agai agai lDiaavora lamadu. Daida oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi tataaragada lliivruaga calquivacai oidigi abiaadara. Aliivruaga oojisi vaasi oodami tataragada ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. Oodami ismaacada maioojisi tataaragada lliivruaga samicada duduaadimu agai tagacai acaisi ismaacada llaquioma oidacatadai dai camaitiipu dai apamu divia agai.

⁹ Aliasi gaaagai pascala galagiticagi dai poduucai maata calcagi istumaasi gaaagida inagai aana: Acuvaracami moomoda acaisi rapan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja looqui. ¹⁰ Daida agai vaa moomoda rapan ducami cuvaracami raraí. Taamatai raraí camaitataanaí. Alii amoco gataanaí sivi dai agamaí maiquia divia. Daida siascada diviagi agai maitavapi gataanaada agai. ¹¹ Acaisi ismaacada llaquioma oidacatadai dai camaitiipu rraí lara dai vaascara araduñda agaa cuvaracami. Dai gooquiala agai imi agai lDiaavora lamadu.

¹² Abaivustaama aagada acaisi ismaacada taa aapi rapan ducami baivustaamadu raraí ismaacada maiquia gataañai. Damos gataañia agai agai acaisi lamadu. Daida raraí laalachi gataanaada agai. ¹³ Abaivustaama raraí cabaiduu ganñiooqui dai tagida agai agai gansalicamiga lamadu ganguvucadaga acaisi. ¹⁴ Dai vaasi agai acaisi lamadu cocooda agai agai ismaacada Cañiiru agaiña vaavoitudadami. Damos lCañiiru vaamioma istuidimu isagai. lCañiiru rtaanadamigada vaasi tataanadami daida rragada vaasi raraí, dai ismaacada agai lamadu daraaca cal isDiuusi ñiñoquitudiadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscalgacaga vuvuagi dai Diuusi lco vuvaitu agai dai agai apiacalga vaavoitudai —ñtatadai Diuusi taaanicaruda.

¹⁵ Taida lDiuusi taaanicaruda povaiñtatadai lara:

—Agagar suusudagi ismaacada taa aapi siaaco dan daja looqui tataacaligami agai rapan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñiocadami, aipaco gagar quiquiala oidacami dai vaasi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daida lbaivustaama aagada acaisi ismaacada taa casi gaaagidi aana israpan ducami baivustaama raraí. Daida raraí cadada agai looqui tataacaligami daida cocooda agai agai dai vuumo vaasi looqui vustuidada daida looqui muaamu agai dai maidamu. ¹⁷ Dai vaasi raraí tagida agai gansalicamiga. Acaisi poduucai ipilidi Diuusi cascada, vai poduucai araduñiagi istumaasi Diuusi caaagai isiaraduñia agai. ¹⁸ Looqui ismaacada taa aapi rapan ducami agaa quii siaaco daja agai ismaacada vaamioma

gataaana si vaa si atataana dami oidigi daama oidacami — itatadai Diuusi taañicaruda.

18

¹ Antai gooqiaru taa ana amai Diuusi taañicaruda vai tavañimi tavaagiaiñdaru. Dai samicada viaa guvucadagai. Dai caa maasi oidigi daama cavami dadadacaitai agai. ² Dai cavami iina dai pocaiti:

—Caugiti agai agaa quii Babilonia siami oidacamu diaavora taañicaruda daida anunui cocosatamu ami. ³ Ababiloniaru oidacami agai dai vupuiirumagi mui oodami aa garar quiiquiaru oidacami sai agai soimaasi ivuaadana anan duucaai ababiloniaru oidacami. Poduucai isduucaai amo iitaracami oidi amai istumaasi navamudaga. Daidararai vaa si oidigi daama oidacami googosi ganducami anan duucaai ababiloniaru oidacami. Daidarababiloniaru oidacami sapadaiña naana maasi istumaasi namacami dai poduucai mui gaagardami vaa si oidigi daama oidacami riricutu. Cascada ugifimu Babilonia —caiti Diuusi taañicaruda.

⁴ Amaasi cai ana amai ñiooqui tavaagiaiñdaru vai pocaiti:

—Imdavurai aapima giñmaamara Babiloniañdaru dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucaai soimaasi ivueeyi ababiloniaru oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aapima anan duucaai agai. ⁵ Agai samicada mui naana maasi istumaasi soimaascami ivueeyi dai Diuusi naidi vaa si gomaasi dai soimaasi taatatulda agai Diuusi agai. ⁶ Soimaasiavar taatatulda aapima agai anan caasi vaamioma si aa soimaasi taatatuli agai aa. ⁷ Poduucai isduucaai agai mosivuaadana moscaasi istumaasi agai agai ipali dai tomasiacoga gaaagidi sai samicada riricuga poduucai anan soimaasiavar taatatulda. Agai mospolidi: “Aatama mostaana dami garducami, maitarvialaga tomali amo istumaasi. Tomali amo imidagai maisoigariadamu aatama”, asalidi agai. ⁸ Cascada alia amo tasaicada soimaasi taata agai agai. Daivuñi agai cocodagai dai biuugigai dai coiya agai muidutai, dai mai agai agaa quii. Diuusi agai dai samicada viaa guvucadagai dai agai gia soimaasi taatatulda agai agaa quiiyaru oidacami.

⁹ Ararai oidigi daama oidacami ismaacada googosi ganducami dai soimaasi ivuaadana anan duucaai ababiloniaru oidacami soiganaliadamu dai suañidamu tagacai acubusi siascada manjidagi agaa quii. ¹⁰ Agai macasdaru guucaca agai duduaadimucai tagacai isducatai Diuusi soimaasi taatului ababiloniaru oidacami, dai pocaitidamu:

—iAiji! Soogigi aapima Babiloniaru oidacami. Aapima samicada viaa guvucadagai dai Babilonia samicada amo ga quii. Dai todian duucaai Diuusi soimaasi gantaatatuli aapima —ascaitada agai ararai.

¹¹ Agaagardami vaa si oidigi daama oidacami soiganaliadamu anan dai suañidamu anan tagacai ismai Babilonia camaittipucatai sioora sapadagi istumaasi cucupitana agai. ¹² Agai vaaapaiña ooro, dai plaata, dai ojoodai namacami, dai yuucusi namacami, seseda dai aa ma maasi yuucusi moraaduacami dai vradacami, dai naana maasi uusi chigian uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamudacada duñisicami, dai uusi namacami, dai bronse, dai vapañomi, dai marmol. ¹³ Dai vaaapaiña anan canela, dai aa naana maasi uvvadami cuadagai vataru dai aa naana maasi uvvadami coidada vataru dai aa naana maasi sigian uvvadami istumaasi gataidiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai taligi tui, dai taligi. Dai vaaapaiña anan asñiñitu amadu cameyu, dai cañiru, dai

caapayu, dai carros, dai vuaapaiña agai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ Daid a gaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vlassi naana maasi istumaasi namaacami ismaacada baiganalidiña Babilonia oidacami, caugidagai vlassi gomaasi ismaacada viacatadai agai dai camaoidaca agai tomali amo imidagai —caitiadamu gaagardami.

¹⁵ Dai agai vaa gaagardami ismaacada riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi Babilonia oidacami maaascadaraacamu duduaadimucai taagacai isducatai Diusi soimaasi taatatuli Babilonia oidacami soiganaliadamu agai dai suañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapima Babilonia oidacami. Saallicada Babilonia amo gaa quicatatadai. Dai aapima ganaadaca yuucusi cacaa gaducami moraaducami dai vragicami dai ganaadacatatadai aapima ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai ooodagada aliasi arnamaacami. ¹⁷ Damos todian duucai ugidagai mosaa naana maasi istumaasi saallicada namaacami —caitadamu agai.

Dai vlassatai ismaacada gaaata vuaadana vaarcuata dai taanaanadamigada dai aa oodami ismaacada ami iimaña maaascadara guucaca agai ¹⁸ taagacai iscamajimi gaa quii Babilonia cavami ijiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu amai gaa quii siaaco vaamioma gataanaai oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai ganmoomo daama daituada agai agai davarai suañitai dai soiganaliditai dai iñacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapima Babilonia oidacami. Gantumiñsigacada riricutu vlassi govaarcu sociacami. Dai todian duucai caugidagai ganvustuidaga —caitiada agai aoodami.

²⁰ Damos aapima ismaacada tavaagiata oidaga aliasi gaaagai masbaiganaliadagi. Dai aapima ara Suusi Cristo ojootosada, dai aapima Diusi ñiñoquituldiadamigada, dai aapima Diusi maamarada aliasi gaaagai masbaiganaliadagi ara. Soimaasi taatatuldacai Diusi Babilonia oidacami idui Diusi istumaasi arsaalicami aapima anvaata, cascada aliasi gaaagai masbaiganaliadagi.

²¹ Amaasi amo Diusi taañicaruda saallicada guvucami vañigi amo gaa odai daida gaa suudara daitu dai pocaiti:

—Poduucai ara ugitimu gaa quii Babilonia dai tomali amo imidagai camainlijadamu oodami. ²² Tomali amo imidagai maitiividamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayata. Tomali maitiipucami tomali amo aata vuaadami. Tomali maitiipucami siora gatuadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali amo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacada ivuaadana aoodami cuucuntaitai. Laquioma gaagardami Babilonia oidacami vaamioma ririuacana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai damos vupuiirumadaña oodami aa gagar quiiquiatata oidigi daama oidacami taapaliditai.

²⁴ Babilonia oidacami coodaiña Diusi ñiñoquituldiadamigada dai Diusi maamarada. Daida Babilonia oidacami taanaanadamigada gataanaña coodaragai vaavoitudadami vlassi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquiata cai ana iscavami ñioocai mui oodami tavaagiata dai pocaiti:

Aliasi gaaagai iscaga ñioocadagi Diusi vui.

Agai cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidi.

Agai sʌʌlicʌdʌ viaa sʌʌlicami.

Agai sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai.

² Agai vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi ʌrsʌʌlicami.

Dai vʌʌscʌrʌ aagai mosʌcaasi istumaasi ʌrvaavoi.

Agai soimaasi taatatuli ʌooqui tataacaligami.

Ismaacʌdʌ soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.

Diuusi soimaasi taatatuli ʌooqui coodaitai ʌgai Diuusi
ñiñiooquituldiadamigadʌ.

Caiti ʌñiooqui.

³ Amaasi ʌpamu ñiñioo ʌgai dai pocaiti:

—Aliasi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada
agai ʌBabilonia mʌʌcai —caiti ʌñiooqui.

⁴ Taidʌ ʌʌmo coobai dan maacova cʌcʌʌliodami ʌʌmadu ʌmaacova Diuusi
tʌtʌaañicarudʌ cuiqui Diuusi vuidʌrʌ dai siaa duutuli Diuusi ismaacʌdʌ ʌgʌʌ
daicarui daama daja, dai pocaiti:

—Sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi istumaasi aagai ʌñiooqui. Aliasi gʌaagai iscʌʌga
ñioocadagi Diuusi vui —caiti ʌgai.

⁵ Amaasi movasdrʌrʌ siaaco daja Diuusi ñioo ʌmo ñiooqui dai pocaiti:

Aliasi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui vʌʌscatai aapimʌ ismaacʌdʌ siaa
duutudai Diuusi.

Ismaacʌdʌ ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ.

Tomasi ʌraali siʌrʌ gʌʌrducami.

⁶ Dai cai aanʌ ʌrʌ ʌmo ñiooqui vai ʌpan caiti siʌʌscadʌ ñioocadagi mui
oodami dai ʌpan caiti mui ajaaqui dai ʌpan caiti siʌʌscadʌ cavami copondagi
dai pocaiti:

Aliasi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi garbaitʌcʌaacamiga sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai.

Dai ʌgai tomasiaacoga gataaanʌi cascʌdʌ aliʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi ʌgai
vui.

⁷ Dai aliʌsi gʌaagai isbaigʌrʌliadagi aatʌmʌ Diuusicʌdʌ cʌʌga ñioocaitai Diuusi
vui.

Caaayi istuigaco dadia ʌgai ʌvaavoitudadami tami tʌvaagiʌrʌ.

Dai tomastuigaco ʌʌmadu daraajamu ʌgai ismaacʌdʌ ʌCañiiru aagaiña
oodami.

ʌgai cabaigʌnduuduna.

⁸ ʌgai gʌnaadaca yuucusi cʌcʌʌgaducami cʌʌ vuaañicami dai dadadacʌdami.

Caiti ʌñiooqui.

ʌyuucusi cʌcʌʌgaducami ʌrʌpan ducami isduucai oidacana Diuusi maama-
radʌ.

⁹ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicarudʌ povaiñtʌtʌdai:

—Poduucai ooja aapi: “Sʌʌlicʌdʌ baigʌnʌliadamu ʌvapaidarsicami
siʌʌscadʌ ʌpʌduñiagi vagimi tʌvaagiʌrʌ ʌcaai ʌvaavoitudadami” —iñtʌtʌdai
ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

Dai ʌgai povaiñtʌtʌdai ʌrʌrʌ.

—Istumaasi gʌaagidi aanʌ ʌrʌDiuusi ñiooquidʌ cascʌdʌ sʌʌlicʌdʌ ʌrvaavoi.

¹⁰ Antai aanʌ giñtootonacʌdʌ cʌquiva ʌDiuusi tʌaañicarudʌ vuidʌrʌ dai siaa
duutudaiña agaitadai aanʌ. Dʌmʌs ʌgai povaiñtʌtʌdai:

—Maiti pomaasi iñvuidiada aapi. Aanʌ gia mosʌrʌDiuusi piooñigadʌ ʌpan
duucaai aapi ʌʌmadu gʌaaduñi ismaacʌdʌ apiacʌʌga gaaagidi Suusi ñiooquidʌ.
Siaa iduufuda aapi Diuusi.

Siorea gaaagidi Suusi ñiooquida agai vaa arDiuusi ñiñoquituldiadamigada —ññtatadai adiuusi taañicaruda.

11 Amaasi taa aana isgacuupiojo atavaagi. Tai gamaasitu amo cavaayu tojacami. Dai agai ismaacada dan daitugai tomali amo imidagai maivuidara caatacana Diuusi dai vaascara aagaiña agai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai mosacaasi istumaasi arsallicami ivueeyi agai, dai cocoda agai mosacaasi asoimaasi ivuaadami. 12 Dai vuupuida agai apan duucai dadadacai tai. Dai gamoo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covadara oojisi tatarada agai damos mosalag agai maata iscaiti aoojai. 13 Gaaadaca yuucusi aramadicami. Dai agai adiuusi ñiooquida taagidu. 14 Dai oidi agai vaasi asandaaru tavaagiaro oidacami. Dai ganaadaca asandaaru yuucusi cacalagaducami tootocami dai cala vuaañicami. Dai dan daraitugai agai caapayu tootocami. 15 Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida taagidu tañiañidara vuusai amo mastai muucacami vai agaicada cocoda agai agai aoodami oidigi daama oidacami. Dai calaga taanada agai agai aoodami oidigi daama oidacami gaguvucadagacada. Dai cavami soimaasi taatatulda agai agai aoodami sai poduucai maana aoodami issallicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. 16 Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida taagidu cajilara dai yuucusida daama oojisi amo ñiooqui vai pocaiti aoojai: “Raigada vaasi raraí dai taanadamigada vaasi tataanadami”, caiti aoojai.

17 Amaasi taa aana ara amoco Diuusi taañicaruda ismaacada tasapai calaca dai cavami iña dai potatadai agai vaasi aujuurugi ismaacada avalltapai nanlayi:

—Dimivurai, vaascataivav gampaida Diuusi iduñia agai amo vagimi, 18 dai ganbibiida agai raraí baabieda, dai sandaaru tataanadamigada baabieda, dai cacalli maiduduaadicudami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vaasi aoodami baabieda tomasi artaanadami tomasi arpipiooñi tomasi araali tomasi argarducami —tatadai adiuusi taañicaruda aujuurugi.

19 Amaasi taa aana acaisi ismaacada gala suudagaiñidara vuusai dai taa aana ara araraigada oidigi daama oidacami ismpaidaca agai gansandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai acavaayu tojacada amadu sandaarugada agai. 20 Daida asandaarugada calali ismaacada dan daitugai acavaayu bai acaisi amadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi gagarducami acaisi vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai aoodami ismaacada gandagitu mastalapagi acaisi tataragadacada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada apa maasi acaisi dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli acaisi amadu agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Atai masiaaco suuli agai vaanaga asufre. 21 Daida calali ismaacada acavaayu tojacada dan daitugai coi asandaarugada acaisi mastaicada ismaacada tañiañidara vuusai tai vaasi aujuurugi cala tataascovai baabiedacada agai.

20

1 Antai gooquilara taa aana istavaagaiñidara tavañimi amo Diuusi taañicaruda dai bacati agai yavigada gala dagai tuucavacada dai ganoovilara bacati amo cadena gaducami. 2 Daida adiuusi taañicaruda bai acaisi vagicada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada laqui abiaadara oidi daama aimaraña

dai Diaavora taa gidu dai Satanási vaasi. Daidaa Diuusi taaañicaruda vuu acaisi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daidaa gaa dagai tuucavacata daitu dai caa cuu sai camai vupuiirumadaña agai oodami oidigi daama oidacami asta siascada aayi amo mil uumigi. Amaasi aacai acaaqi uumigi masiuppanamu chiaqui tasai.

⁴ Amaasi taa aana gagar daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saidaa rdudunucamicana. Dai taa aana lapa iibada agai masmaacada guicuta moomoda gaagiditai agai Suusi mamaat tuldiaragada dai vaavotudaitai agai Diuusi ñioquida. Agai maisiaa duutuli acaisi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastatapagi acaisi tataaragadacada cocovadara sapa noonovira. Dai taa aana isduduaaca agai dai gatajai Cristo lamadu amo mil uumigi. ⁵ Agai taparagadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta aacai amo mil uumigi. ⁶ Sallacada baiganalidi agai ismaacada rapaga duduaaca Diuusi acovai vuvaitu agai. Agai arpapaalicamu tavaagiata Diuusi vuitapi dai gataanadamu Cristo lamadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai adiaavora lamadu.

⁷ Dai caacai amo mil uumigi masivuusaidamu Satanási gaa dagacaindara ⁸ sigai vaasi oidigi daama aimardamu dai vupuiirumadadamu oodami. Agai vupuiirumadamu Gogara oidacami dai Magogara oidacami. Dai ampaidamu agai asandaaru ami oidacami sai soña cocoodana adiuusi sandaarugada. Asandaaru ismaacada Gogara dai Magogara oidaga apan aquidu oorai ismaacada gaa suudagi ugidana oidaga. ⁹ Dai iimi agai agai amapacata siaaco gaa tapalica. Dai sicolima agai agai siaaco daraaja Diuusi sandaarugada dai siaaco oidaga aoodami ismaacada Diuusi oigadai. Damos Diuusi ootosa agai tai tavaagiaindara sai mana vaasi adianási sandaarugada. ¹⁰ Dai Diuusi taiyara daituda agai adiaavora vupuiirumadacai agai gaa. Atai siaaco daituda agai Diuusi adiaavora vanaga asufre dai amiava masiaaco daitu acaisi vagicada lamadu agai ismaacada pocaiti saidaa rdiuusi ñioquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Ami soimaasi taataca agai agai vaascara tasara dai tucara.

¹¹ Amaasi taa aana amo gaa daicarui tojacami dai taa aana agai ismaacada dan daja. Dai ugidagai oidigi lamadu tavaagi siaaco daja atasai daida amasaadai daida asisiaavuga, dai camaitiiputu tomali amo istumaasi.

¹² Antai taa aana acoidada gagarducami dai aaliducami vai vuidara guca Diuusi. Matai cupiojo liliivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vaasi soimaasi ivuaadami ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. Dai cupiojo amai liivru siaaco oojisi tataaragada vaasi agai ismaacada tomas-tuigaco oidaca agai Diuusi lamadu. ¹³ Daidaa aoodami ismaacada coi gaa suudara duduaaca daida aoodami ismaacada yaasapicatadai duduaaca dai vaasi acoidada duduaaca dai iji tavaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli soimaasi ivuaadami. Ismaacada vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli agai. ¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomas-tuigaco maddamu taiyara. Daidaa diaavora lamadu oidacamu tomas-tuigaco. ¹⁵ Vaascatai agai ismaacada maijojisi tataaragada liliivvura siaaco oojisi tataaragada agai ismaacada tomas-tuigaco oidaca agai Diuusi lamadu Diuusi suuli agai taiyara.

1 Antai gooqui¹ taa aan² amo tavaagi utudui dai amo daval³rai utudui. Atavaagi ap⁴agadada daida adaval⁵rai ap⁶agadada caugidagai cascada dai camaitipu⁷ agaa suudagi. 2 Antai aana⁸ Vuaana taa agaa⁹ quii ismaacada¹⁰ Diuusi acovai¹¹ vusaitu¹² Jerusaleena utudui taa¹³gidu vai tava¹⁴ñimi tavaagiain¹⁵dara. Diuusi vuidara¹⁶ caacatadai¹⁷ agai. Saa¹⁸licada¹⁹ chigia maasi²⁰ agaa²¹ quii poduucai isduucai chigia maasi²² amo ali²³ taji siuu duucu cunata agadagi. 3 Antai cai aana²⁴ amo ñioo²⁵qui iscavami ñioo²⁶ tavaagiain²⁷dara dai pocaiti:

—Sivi²⁸ gia²⁹ Diuusi oodami³⁰ saagida³¹ oidacamu³² daida³³ aoodami³⁴ armaamarad³⁵camu³⁶ Diuusi. Dai Diuusi ar³⁷Diuusigad³⁸camu³⁹ aoodami.⁴⁰ 4 Dai siaaco⁴¹ daja⁴² Diuusi maitiipucamu⁴³ istucada⁴⁴ soig⁴⁵anliadagi oodami. Dai camaicoodamu⁴⁶ oodami, tomali⁴⁷ maisuaan⁴⁸adamu⁴⁹ tomali⁵⁰ maisoig⁵¹anliadamu. Dai camaicocordamu⁵² agai. Vaa⁵³si aa⁵⁴quida⁵⁵ istumaasi⁵⁶ caugidagai cascada⁵⁷ —caiti⁵⁸ ñioo⁵⁹qui.

5 Amaasi⁶⁰ Diuusi⁶¹ agaa⁶² daicarui⁶³ daama daja⁶⁴ pocaiti:

—Sivi⁶⁵ gia⁶⁶ utudamu⁶⁷ aana⁶⁸ vaa⁶⁹si istumaasi⁷⁰ —caiti⁷¹ agai.

Dai Diuusi povaiñ⁷²tatadai⁷³ ara⁷⁴:

—Oojañi⁷⁵ aapi. Idi⁷⁶ ñioo⁷⁷qui⁷⁸ saa⁷⁹licada⁸⁰ ara⁸¹vavo⁸²i cascada⁸³ dai ca⁸⁴aga baiga isvaavoitudagi⁸⁵ —iñ⁸⁶tatadai⁸⁷ Diuusi.

6 Dai gooqui⁸⁸ ara⁸⁹ povaiñ⁹⁰tatadai:

—Casi⁹¹ara⁹²dui⁹³ vaa⁹⁴si istumaasi⁹⁵ ara⁹⁶duña⁹⁷ agaitadai. Aana⁹⁸ ara⁹⁹gai dai maiquiaa¹⁰⁰ caquivacai¹⁰¹ oidigi¹⁰² abiaad¹⁰³ara¹⁰⁴ oidaga dai tomastuigaco¹⁰⁵ oidacamu. Siora¹⁰⁶ viaaca¹⁰⁷ liadagi¹⁰⁸ ibadagai¹⁰⁹ utudui vai¹¹⁰ tomastuigaco¹¹¹ oidacagi¹¹² aana¹¹³ iñ¹¹⁴lamadu¹¹⁵ aana¹¹⁶ gia¹¹⁷ maaquimu¹¹⁸ asuudagi¹¹⁹ ismaacada¹²⁰cada¹²¹ viaacana¹²² agai¹²³ ibadagai¹²⁴ utudui dai¹²⁵ maitaan¹²⁶i aana¹²⁷ tomali¹²⁸ amo¹²⁹ sintavu. 7 Gomaasi¹³⁰ iduñimi¹³¹ aana¹³² agai¹³³ vaatar¹³⁴ara¹³⁵ siora¹³⁶ maisoimaasi¹³⁷ ivuaadagi¹³⁸ si¹³⁹ascada¹⁴⁰ adiaavora¹⁴¹ soimaasi¹⁴² iduñit¹⁴³ulda¹⁴⁴ liadagi. Dai aana¹⁴⁵ ara¹⁴⁶Diuusigad¹⁴⁷camu¹⁴⁸ agai¹⁴⁹ dai¹⁵⁰ agai¹⁵¹ argiñ¹⁵²maamaracamu. 8 Damos¹⁵³ siora¹⁵⁴ duduaadicudagi¹⁵⁵, dai¹⁵⁶ siora¹⁵⁷ maivaavoitudadagi¹⁵⁸ Diuusi, dai¹⁵⁹ siora¹⁶⁰ ca¹⁶¹ladagi¹⁶² aa¹⁶³ oodami, daida¹⁶⁴ siora¹⁶⁵ argacoodacami, dai¹⁶⁶ siora¹⁶⁷ googosi¹⁶⁸ ganducami, daida¹⁶⁹ siora¹⁷⁰ arcac¹⁷¹adaracami, daida¹⁷² siora¹⁷³ siaa¹⁷⁴ duutudai¹⁷⁵ amomono, dai¹⁷⁶ vaa¹⁷⁷si yaatavogami, iimii¹⁷⁸ agai¹⁷⁹ ataiyamu¹⁸⁰ ismaacada¹⁸¹ vaa¹⁸²naga¹⁸³ asufre. Gomaasi¹⁸⁴ ara¹⁸⁵pan¹⁸⁶ ducami¹⁸⁷ isa¹⁸⁸pamu¹⁸⁹ coi¹⁹⁰yagi.

9 Amaasi¹⁹¹ aayi¹⁹² amaadutai¹⁹³ ac¹⁹⁴uvaracamaiañ¹⁹⁵dara¹⁹⁶ Diuusi¹⁹⁷ taa¹⁹⁸añicaruda¹⁹⁹ ismaacada²⁰⁰ viaacatadai²⁰¹ ac²⁰²uvaracami²⁰³ ajaasocoli. Aajaasocoli²⁰⁴ araana²⁰⁵ daacatadai²⁰⁶ amo²⁰⁷ istumaasi²⁰⁸ ismaacada²⁰⁹cada²¹⁰ soimaasi²¹¹ taata²¹² agai²¹³ oodami. Daida²¹⁴ adiuusi²¹⁵ taa²¹⁶añicaruda²¹⁷ povaiñ²¹⁸tatadai:

—Dimi²¹⁹ ga²²⁰aa²²¹gidamu²²² aana²²³ siaaco²²⁴ oidaca²²⁵ agai²²⁶ agai²²⁷ ismaacada²²⁸ tomastuigaco²²⁹ oidaca²³⁰ agai²³¹ agai²³² lamadu²³³ masmaacada²³⁴ Cañiñ²³⁵fu²³⁶ aagaiña.

10 Dai Diuusi²³⁷ Iba²³⁸ada²³⁹ apiagiñ²⁴⁰tat²⁴¹aa²⁴²gidimi²⁴³ naana²⁴⁴ maasi²⁴⁵ istumaasi²⁴⁶ cascada²⁴⁷ adiuusi²⁴⁸ taa²⁴⁹añicaruda²⁵⁰ giñ²⁵¹va²⁵²idacai²⁵³ amo²⁵⁴ ga²⁵⁵aa²⁵⁶ giidiamu. Agiidi²⁵⁷ alia²⁵⁸ tacavaga. Dai²⁵⁹ abiaad²⁶⁰ara²⁶¹ giñ²⁶²ta²⁶³agi²⁶⁴ agaa²⁶⁵ quii²⁶⁶ Jerusaleena²⁶⁷ ta²⁶⁸agiducada²⁶⁹ ismaacada²⁷⁰ tavañ²⁷¹imi²⁷² tavaagiain²⁷³dara²⁷⁴ ismaacada²⁷⁵ Diuusi²⁷⁶ vuidara²⁷⁷ caacatadai²⁷⁸ ismaacada²⁷⁹ Diuusi²⁸⁰ acovai²⁸¹ vusaitu. 11 Agaa²⁸² quii²⁸³ cavami²⁸⁴ dadadacai²⁸⁵ modaacat²⁸⁶ai Diuusi. Aran²⁸⁷ aa²⁸⁸si²⁸⁹ dadadacai²⁹⁰ amo²⁹¹ odai²⁹² namaacami²⁹³ ismaacada²⁹⁴ jasje²⁹⁵ ta²⁹⁶agidu. Ca²⁹⁷aa²⁹⁸ maasi²⁹⁹ araana³⁰⁰ agai³⁰¹ vidrio³⁰² maasi³⁰³ cascada³⁰⁴. 12 Vaa³⁰⁵si³⁰⁶ sicoli³⁰⁷ curartudi³⁰⁸ agaa³⁰⁹ quii. Dai³¹⁰ tacavaga³¹¹ acur³¹²arai³¹³ dai³¹⁴ bai³¹⁵vustaama³¹⁶ dan³¹⁷ gooca³¹⁸ cucu³¹⁹paraga. Vai³²⁰ amo³²¹ Diuusi³²² taa³²³añicaruda³²⁴ guuca³²⁵ vaa³²⁶si³²⁷ cucu³²⁸paragara. Dai³²⁹ cucu³³⁰paragara³³¹ oojisi³³² Jacovo³³³ maamarada³³⁴ ta³³⁵laragada. 13 Dai³³⁶ siaali³³⁷ apacoga³³⁸ guuca³³⁹ vaica³⁴⁰ cucu³⁴¹paragai³⁴² dai³⁴³ norte³⁴⁴ amacoga³⁴⁵ guuca³⁴⁶ ara³⁴⁷ vaica³⁴⁸ cucu³⁴⁹paragai³⁵⁰ dai³⁵¹ sur³⁵² amacoga³⁵³ guuca³⁵⁴ ara³⁵⁵ vaica³⁵⁶ cucu³⁵⁷paragai³⁵⁸ dai³⁵⁹ uruñi³⁶⁰ utamacoga³⁶¹ guuca³⁶² ara³⁶³ vaica³⁶⁴ cucu³⁶⁵paragai.

¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ojoodai. Daidal aojoodal a oojisi tataragada agai masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁵ Daidal adiuusi taañicaruda ismaacada giñtagidi bacati amo ooro apavidacarui amo metro asitavducami dai agaicada apavida agai agal qui lamadu cucuuparagada lamadu curarada. ¹⁶ Agal qui maacuada siisioda dai aipadala mosamaduga muiduru. Amaasi adiuusi taañicaruda apavi agal qui galpavidacarucada. Agai ajaga goo mil dan lara goo siento kilómetros. Dai agai lamaduga muiduru aipadala dai tai acoga lara. ¹⁷ Amaasi adiuusi taañicaruda apavi acurarai siuiduru gajiaacoga vai ajaga vaic coobai dan maacova metros. Apavidacarui ismaacadacada galpavidi adiuusi taañicaruda aoodami apavidacaruda.

¹⁸ Acurarai jaspecada duñisi. Daidal agal qui goral oorocada duñisi. Dai sallicada dadadacai lpan duucal vidrio. ¹⁹ Daidal abaiivustaama dan gooca ojoodai ismaacada uta daraaja acurarai daama arastudicatada naana maasi ojoodai namaacami. Amoco viaacatada jase. Dai lmai viaacatada sifro. Dai lmai viaacatada agata. Dai lmai viaacatada esmeralda. ²⁰ Dai lmai viaacatada onise. Dai lmai viaacatada cornalina. Dai lmai viaacatada crisólito. Dai lmai viaacatada berilo. Dai lmai viaacatada topacio. Dai lmai viaacatada crisoprasa. Dai lmai viaacatada jasinto. Dai lmai viaacatada amatista. ²¹ Abaiivustaama dan gooca cucuuparagai perlacada duñisicatada. Daidal acaayi gaducadioma goral oorocada duñisi dai lpan duucal dadadacai vidrio.

²² Dai ami agal quiyala maita ana tomali amo quiuupai. Diuusi garbaitacaaacamiga agai dai sallicada viaa guvucadagai. Dai agai lamadu masmaacada Cañiiru aagaiña lapan ducami quiquiupai cascada maitiipu quiquiupai. ²³ Agal quiyala maitaagai tasa cuudagida tomali masaada Diuusi lamadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiañidala ismaacada calagacala vuvaja ajioopada agai agal qui cuudagidacada. Daidal laraigada oodami oidigi daama oidacami agal quiyala oidaca agai lara dai siaa duutuada agai Diuusi. ²⁵ Acuucuparagada agal qui valacala moscuucupioquiñicana ami maitiipuca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami valasi oidigi daama oidacami saagidiañidala siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali amo istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali amo soimaasi ivuaadami tomali lyaatavogami maivapaacadamu. Mosacaasi agai ismaacada oojisi tataragada lliivrugadala agai masmaacada Cañiiru aagaiña. lliivrugala oojisi tataragada agai ismaacada viaa ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu.

22

¹ Amaasi adiuusi taañicaruda lara giñtagi ami siaaco daja Diuusi agal daicarui daama lamadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai agal daicaruiñidala vusanal amo istumaasi lpa maasi amo gal aqui cal vuañicami suudagi ismaacadacada viaacana oodami iibadagai utudui. Asuudagi lpa maasi vidrio. ² Daidal agal qui caayigadala gaducadioma larana marai aqui. Daidal aqui aipadala guuca mui uusi. Daidal luusi lamo masaadacada iibiatai. Daidal iibiadacada viaacana oodami iibadagai utudui. Daidal luusi agadacada maicoocora oodami. ³ Dai ami maitiipucamu tomali amo istumaasi soimaascami. Agal daicaruda Diuusi lamadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña ami gal quiyala daacamu. Dai pipioñigada agai masmaacada Cañiiru aagaiña siaa duutuadamu agai. ⁴ Dai vuidala

daraacana dai coocovad^{ar} oojisicamu ^aCañiiru t^{at}aragad^a. ⁵Dai ami maiti-puca agai tucagi. Dai siora^a ami oidaga mait^{ag}itoca agai cuucudagi tomali tasai. Diuusi gar^{bait}acaacamiga dadadaquigad^{ac}ada maasca agai ami cascada. Dai tomastuigaco gata^{aan}ada agai ^apipiooñigada ^agai masmaacada Cañiiru aagaiña.

⁶Amaasi ^aDiuusi taañicaruda povaiñt^{at}adai:

—Istumaasi gaa^agida iñagai ^aan^a ^arvaavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi gar^{bait}acaacamiga ^ar^{ag}ai ismaacada aagidi g^añiño^oquituldadamiga istumaasi agada ^agai. Caotoo g^at^{aa}ñicar^u sai ^agai t^{al}lagidana pipiooñigada istumaasi caotoma ^ar^{adu}ña ^agai —iñt^{at}adai ^aDiuusi taañicaruda.

⁷Amaasi ^aSuusi Cristo povaiñt^{at}adai:

—Otom^a divimu ^aan^a. Siora^a ^aagiditai ca^{ac}agi Diuusi ñiooquida ismaacada ojjsi idi liivru^{ar} ^aallicada baig^añaliadamu —iñt^{at}adai Suusi Cristo.

⁸Aidasi ^aan^a Vuaana ca^a gomaasi dai t^{al} gⁱñto^otonacada ca^{qu}iva ^aan^a ^aDiuusi taañicaruda vuid^{ar} ismaacada giñ^{al}agi v^{al}asi gomaasi dai siaa du^utudai iñagaitadai. ⁹Damos ^agai povaiñt^{at}adai:

—Maitipomaasi ivuaada. ^aan^a ^aar^{ar} Diuusi piooñigada ^apan duucaⁱ aapi ^amadu g^aaduñi ismaacada gaa^agidi Diuusi ñiooquida ^amadu v^{al}ascatai ismaacada ^aagiditai ca^a istumaasi ojjsi idi liivru^{ar}. Baiyoma isiaa du^utuda Diuusi —iñt^{at}adai ^aDiuusi taañicaruda.

¹⁰Dai povaiñt^{at}adai ^aar^a:

—Gaa^agidañi aapi Diuusi ñiooquida ismaacada ojjsi idi liivru^{ar} cayooga aayi istuigaco ^ar^{adu}ña ^agai istumaasi ^agai idi liivru^{ar}. ¹¹Siora^a soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai siora^a googosi g^anducamica dagitoñi vai apiagoogosi g^anducamicana. Dai siora^a maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiac^{al}ga ivuaadana. Dai siora^a Diuusi ^acovai vuvaitu dagitoñi vai apiac^{al}ga vaavoitudaiña Diuusi —iñt^{at}adai ^aDiuusi taañicaruda.

¹²Dai Suusi Cristo ^apamu povaiñt^{at}adai:

—^aallicada otoma divimu ^aan^a. Dai v^uaapidamu ^aan^a ^amo istumaasi nam^aacami ^agai ismaacada ivuaadana giñ^{aa} duiñdaga. Siora^a vaamioma ca^{al}ga ivuaadagi maaquimu ^aan^a ^amo istumaasi vaamioma nam^aacami. ¹³^aan^a ^agai dai maiquiaa ca^{qu}ivacai oidigi abiaad^{ar} oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai —iñt^{at}adai Suusi Cristo.

¹⁴^aallicada baig^añalidi ^agai ismaacada Diuusi oig^{al}di soimaascami-gada vai poduuc^a viaacana ^agai oigaragai iscuucumiagi ^auusi ibiada ismaacada^{ac}ada viaacana oodami iib^{al}dagai utudui dai poduuc^a viaaca ^agai oigaragai masvaapaquiagi ^ag^{al} quiiy^{ar}. ¹⁵Damos ^ag^{al} quii quiidiga mad^{ar} viimu ^agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, ^aca^{al}daracami, daida siora^a googosi g^anducami, daida gacoodacami, dai siora^a siaa du^utuadagi moomono, daida ^ayaatavogami.

¹⁶—^aan^a Suusi caotoo giñ^{al}aañicar^u sai aagidana v^{al}asi gomaasi ^avaavoitudadami muiyap^{ar} oidacami. ^aan^a ^arcajitudada ^araí Davicar^u. ^aan^a ^ar^{ar}pan ducami ^ag^{al} siaavugai ismaacada ^aquiaamoco vusac^a —iñt^{at}adai Suusi Cristo.

¹⁷Dai Diuusi Ib^{aad} ^amadu ^aoodami ismaacada tomastuigaco oidaca ^agai ^amadu masmaacada Cañiiru aagaiña pot^{at}adai ^agai ^aSuusi Cristo.

—Dimi —t^{at}adai.

Dai siora^a ca^{ac}agi idi ñiooqui ^alasi g^aaa^agai ispot^{at}adagi ^aSuusi Cristo sai diviana.

Dai sioora sallaicada ipaliadagi isDiuusi maaquiagi ibadagai utudui agai viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida vai Diuusi ganmaaquiagi suudagi ismaacadaacada viaacana ibadagai utudui dai maitataanai tomali amo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanal vaascatai ismaacada caacagi Diuusi ñiooquida ismaacada oojisi idi liivruaga sai maiama duucal oojaiña. Sioora vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia agai agai poduucal isduucal taatatuli agai asoimaasi ivuaadami ismaacada gaaagai idi liivruaga. ¹⁹ Dai sioora maigovai daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdaga Diuusi maigovai daasamu taaragada agai aliivruaiñdaga siaaco oojisi taaragada agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai Diuusi amadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi agaa quiiyaga ismaacada Diuusi acovai vusaitu.

²⁰ Aanal arSuusi Cristo dai pocaiti ansai sallaicada otoma divia iñagai aanal. Dai aatama vaavoitudadami ipalidi sai otoma diviana gartaanadamiga Suusi.

²¹ Aanal ipalidi sai Suusi Cristo gartaanadamiga calagacaga ganñaidiña vaascatai aapimal. Mosacaasi.